

***Під куполом
Кінг Фантастика***

Під куполом
Кінг Стівен

Напередодні Гелловіна місто Честер Мілл у штаті Мейн невідома сила накриває прозорим Куполом. Навіть літаки розбиваються об його енергетичну оболонку. Опинившись у замкненому просторі, хтось виявляє здатність до огидних злочинів, а хтось на протидію цим покидькам, — до подвигів. Одному політикові навіть припала до душі ізольованість населення, яким тепер легко керувати. Тільки-от недовго триватиме ера його правління, адже сам Купол вороже налаштований щодо своїх заручників.

Тож їхній час не просто обмежено. Він швидко спливає...

Стівен Кінг Під куполом

На спомин Сурендри Дах'ябхай Патела Ми журимося за тобою, друже
Кого ти шукаєш

Як його ім'я

М'ать, на полі знайдеш

У команді гра

Це маленьке місто, синку Мусиш розуміти Ми одна команда І нам в ньому жити

Джеймс Макмертрі¹

¹ Куплет із пісні Джеймса Макмертрі «Розмова біля заправки Тексако» (1989); Джеймс Макмертрі (нар. 1962 р.) — техаський гітарист-співак, син відомого романіста Ларрі Макмертрі (нар. 1962 р.), лауреат премії Пулітцера.

ДЕКОТРІ (АЛЕ НЕ ВСІ) З ТИХ, ХТО ПЕРЕБУВАВ У ЧЕСТЕР МІЛЛІ В ДЕНЬ КУПОЛА:

МІСЬКА БЮРОКРАТІЯ

Енді Сендерс — перший виборний Джим Ренні — другий виборний
Ендрія Гріннелл — третя виборна

ПЕРСОНАЛ «ТРОЯНДИ-ШИПШИНІ»

Розі Твічел — хазяйка Дейл Барбара — кухар Енсон Вілер —
посудомийник Ейнджі Маккейн — офіціантка Доді Сендерс —
офіціантка

ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Говард (Дюк) Перкінс — шеф поліції

Пітер Рендолф — заступник шефа

Марші Арсенолт — офіцер²

Фредді Дентон — офіцер

Джордж Фредерік — офіцер

Руперт Ліббі — офіцер

Тобі Велан — офіцер

Джекі Веттінгтон — офіцер

Лінда Еверет — офіцер

Стейсі МОГГІН — офіцер/диспетчер

Джуніор Ренні — позаштатний підручний

Джорджія Руа — позаштатний підручний

Френк Делессепс — позаштатний підручний

Мелвін Ширлз — позаштатний підручний

Картер Тібодо — позаштатний підручний

ПАСТИРСЬКА ОПІКА

Преподобний Лестер Когінс — Церква Святого Христа-Спасителя

Преподобна Пайпер Ліббі — Перша Конгрегаційна церква

МЕДИЧНИЙ ПЕРСОНАЛ

Рон Гаскелл — лікар Расті Еверет — фельдшер Джинні Томлінсон — медсестра Дагі Твічел — санітар

Джина Буффаліно — медсестра-волонтерка Герріет Бігелоу — медсестра-волонтерка

МІСЬКІ ДІТИ Малюк Волтер Буїї Опудало Джо Макклечі Норрі Келверт

2 Офіцер (буквально — «службовець») — титул рядового полісмена в органах правопорядку США.

Бенні Дрейк

Джуді і Дженілл Еверет Оллі й Рорі Дінсмор

ВИДАТНІ МЕШКАНЦІ МІСТА

Томмі й Вілла Андерсони — власники/управителі придорожного ресторану «Діппер»

Стюарт і Ферналд Бові — власники/управителі похоронного салону «Бові»

Джо Боксер — дантист

Ромео Берні — власник/управитель універсального магазину Берпі

Філ Буші — майстер альтернативної репутації

Саманта Буші — його дружина
Джек Кейл — директор супермаркету
Ерні Келверт — директор супермаркету на пенсії
Джонні Карвер — завідувач крамниці самообслуговування
Алден Дінсмор — фермер-молочар
Роджер Кіл 'ян — фермер-птахівник
Лісса Джеймісон — міська бібліотекарка
Клер Макклечі — матінка Опудала Джо
Елва Дрейк — матінка Бенні
Стаббі Норман — антиквар
Бренда Перкінс — дружина шефа поліції Перкінса Джулія Шамвей —
власниця/редакторка місцевої газети Тоні Гай — спортивний репортер
Піт Фрімен — фоторепортер Нечупара Сем Вердро — міський п'яниця
НЕМІСЦЕВІ

Аліса та Ейден Епплтон — Купольні сирітки («Купрітки»)
Терстон Маршал і — літератор з медичними навичками Каролін
Стерджес — аспірантка

ВИДАТНІ СОБАКИ

Горес — пес (коргі) Джулії Шамвей
Кловер — пес (німецька вівчарка) Пайпер Ліббі
Одрі — сука (золотавий ретривер) родини Еверетів

ЛІТАК І БАЙБАК

і

З висоти двох тисяч футів, де Клодетт Сендерс навчалася пілотувати літак, місто Честер Мілл грало у вранішньому світлі полисками, мов новенька цячечка. Котилися, виблискуючи на сонці, автомобілі магістральною Мейн-стрит. Гостро сяяв, ніби ось-ось прохромить бездоганно чисте небо, шпиль церкви Конго³. Бігли наввипередки з річкою Престіл сонячні зайчики, але «Сенека-V»⁴ обганяв і їх, і саму річечку, перетинаючи місто

3 Конго — неофіційна назва Конгрегаційної церкви заснованого 1639 року у Вельсі незалежного від Англіканської церкви об'єднання самостійних протестантських громад; Конгрегаційна церква особливо розвинулася в північноамериканських колоніях Британії, відігравши велику культурно-ідеологічну роль у здобутті незалежності й становленні США, ліквідації рабства, боротьбі жінок за рівні права

тощо.

4 Легкі двомоторні літаки «Сенека» випускаються компанією «Piper Aircraft» з 1971 року, модель «Seneca V»

діагональним курсом у тому ж напрямку, що й потік.

— Ой, Чаку, здається, я бачу отам двох хлопчиків, біля моста Миру! Вони рибалять!

Це була така щира радість, що жінка аж розсміялась. Уроки пілотування вона брала з

люб'язної згоди свого чоловіка, першого виборного їхнього міста. Хоча той і тримався опінії, що якби Бог хотів, аби людина літала, Він дав би їй крила, Енді був згідливим чолов'ягою і поступово Клодетт добилася свого. Вона отримала задоволення від першого ж уроку. І це задоволення було чимось більшим за просту насолоду, бо п'янило. Сьогодні ж вона вперше по справжньому зрозуміла, що робить політ таким захоплюючим. Чому літати — це так класно.

Чак Томпсон, її інструктор, делікатно торкнувшись штурвала, кивнув на панель.

— Чудово, Клоді, але давай не будемо ризикати, вирівняй авіагоризонт, окей?

— Вибач, вибач.

— Нема за що.

Він не перший рік навчав людей цієї справи, і йому подобалися такі учні, як Клодетт, котрі щиро прагнули навчатися чогось нового. Невдовзі її радість коштуватиме Енді Сендерсу серйозних грошей; їй сподобався літак, і вона висловила бажання й собі мати такого ж, тільки нового, «Сенеку». Це вийде приблизно в мільйон доларів. Не сказати, щоб надуже розбалувана, Клоді Сендерс безперечно мала дорогі смаки, які її Енді — от же щасливчик! — задовольняв без проблем.

Чаку також подобалися такі дні, як сьогоднішній: необмежена видимість, ані вітреця, перфектні умови для тренувального польоту. Однак від того, як вона виправила курс, «Сенеку» таки трусонуло.

— Ти розлітаєшся думками. Перестань. Швидкість сто двадцять. Давай триматися напрямку сто дев'ятнадцятого шосе. І спустися до дев'ятисот5.

Вона виконала інструкції. «Сенека» знову полетів рівно. Чак

розслабився.

Вони промайнули над салоном «Уживані автомобілі Джима Ренні», і місто залишилося позаду. Обабіч шосе 119 попливли поля, яскравими кронами пломеніли дерева. Схожа на розп'яття тінь «Сенеки» бігла асфальтованою трасою, одним темним крилом тінь мазнула по мурашиній фігурці чоловіка з рюкзаком на спині. Чоловік-мураха поглянув угору й помахав рукою. Чак махнув йому у відповідь, хоча й знав, що пішохід його не може побачити.

— Який же, чорт забирай, сьогодні чудесний день! — прохопилася Клоді.

Чак розсміявся.

Жити їм залишалося ще сорок секунд.

2 Байбак просувався не поспішаючи узбіччям 119-го шосе, прямуючи в бік Честер Мілла, а втім, до міста ще залишалося милі півтори і навіть «Уживані автомобілі Джима Ренні» — там, де дорога завертала лівіше, — мріли звідси лише зібраними в рядочки сонячними відблисками. Байбак планував (якщо взагалі можна сказати таке про байбака, буцім той може щось планувати) загубитися серед дерев раніше, ніж він туди дістанеться. Але поки що це узбіччя його цілком влаштовувало. Він зайшов далі від своєї нори, ніж сподівався, але сонце гріло йому спинку і запахи дражнили ніс, формуючи якісь рудиментарні образи — не сказати, щоб справжні картини — в його мозку.

Раптом він зупинився і став на задні лапи. Зір у нього був уже не той, як колись, але достатньо добрий, щоб байбак встиг помітити людину, котра рухалася йому назустріч протилежним узбіччям.

Одначе байбак вирішив ще трохи просунутися вперед. Люди часто залишали по собі

— з 1998 року.

5 Швидкість літака вимірюється вузлами, 120 вузлів — 222 км/год; 900 футів — 274 м.

гарні наїдки.

Він був старим, досвідченим, огрядним звірком. Свого часу пограбував чимало сміттєвих баків і шлях до міського сміттєзвалища знав не гірше за всі три тунелі власної нори: на смітнику завжди знайдеться щось смачненьке. Не вбачаючи загрози для себе, він покволом подибав далі, поглядаючи на чоловіка, що наближався іншою обочиною.

Чоловік зупинився. Байбак зрозумів, що його помічено. Трохи попереду праворуч лежала повалена береза. Він сховається під нею, перечекає, поки людина пройде, а потім перевірить, чи смачненького чогось не...

Ось як далеко зайшов у думках байбак, роблячи своїх три наступні кроки перевальцем

— аж тут його перерізало навпіл. Він розпався на дві половинки край дороги. Чвіркнула кров. Кишки вивалились на землю. Двічі смикнулись задні ноги й завмерли.

Остання його думка, перед тим як настала кінцева темрява, що поглинає нас усіх, хоч байбаків, хоч людей, була: «Що трапилось?»

З

Усі стрілки на контрольній панелі завмерли.

— Що за чорт? — мовила Клоді Сендерс. Повернулась обличчям до Чака. Очі широко розплющені, але паніки в них не було, лише здивування. Для паніки не вистачило часу.

Чак так і не побачив контрольної панелі. Він побачив, як сплющується ніс «Сенеки». А далі він побачив, як розлітаються на друзки обидва пропелери.

Побачити щось інше не було часу. Часу не було ні на що. «Сенека» вибухнув над шосе 119, пролившись вогняним дощем на сусідні поля. З неба також падали рештки тіл. Гупнула поряд з акуратно перерізаним байбаком задимлена рука — Клодетт.

Було двадцять перше жовтня.

БАРБІ

і

Щойно він проминув «Фуд-Сіті» й місто залишилося позаду, як у Барбі покращився настрій. Побачивши напис: **ВИ ПОКИДАЄТЕ МІСТЕЧКО ЧЕСТЕР МІЛЛ. ЧЕКАЄМО НЕВДОВЗІ ВАС НАЗАД!** — Барбі відчув себе ще краще. Він радів, що знову вирушив у дорогу, але не просто через те, що отримав добрячу прочуханку в Міллі. Піднесення йому дарував звичний старий добрий потяг до переміни місць. Він уже десь тиждень зо два ходив оповитий сірою хмарою особистої природи, перш ніж бійка на стоянці біля «Діппера» врешті підштовхнула його в сраку до прийняття цього рішення.

— По суті, я звичайний волоцюга, — промовив він і розсміявся. —

Зайдисвіт мандрує у Широкий Світ. А чом би й ні? До Монтани! Або у Вайомінг. До Південної Дакоти, у сраний Рапід-Сіті. Та хоч куди, аби звідси.

Він почув, що наближається звук двигуна, обернувся — ішов тепер задом наперед — і підняв великий палець. Інтересна комбінація зринула йому перед очі: старий забрьоханий «Форд» пікап з освіжаюче молодого блондинкою за кермом. Попелястою блондинкою, найулюбленіший його тип. Барбі продемонстрував найзвабливішу зі своїх посмішок. Дівчина за кермом пікаписька відповіла йому тим же і, о Боже, якби виявилось, що вона хоч на секунду старша дев'ятнадцяти, він зжер би свій останній, отриманий за роботу в «Троянді- Шипшині» чек. Надто юна подружка для джентльмена тридцяти повних літ, нема сумніву, але цілком легально годяща, як казали в часи його кукурудзяної юності в Айові.

Пікап пригальмував, він рушив до машини... але вона тут же знов набрала швидкість. Дівчина ще раз мигцем поглянула на Барбі, проїжджаючи повз нього. Посмішка не зійшла з її обличчя, але тепер в ній прозирав жаль. «Потьмарилось у голові на хвилю, — читалося в тій посмішці. — Але здоровий глузд мені вже повернувся».

А Барбі її лице здалось ніби знайомим, хоча напевне він не міг сказати, бо ж у недільні ранки в «Шипшині» завжди гуло незгірш як у божевільні. Однак йому пригадувалося, ніби він бачив цю дівчину з якимсь старшим чоловіком, імовірно її батьком, обоє занурені — у кожного перед очима своя секція — в читання недільного числа «Тайме». Якби він міг, коли вона проїжджала повз нього, до неї заговорити, Барбі сказав би: «Якщо ти довіряла мені смажити для тебе ковбасу з яйцями, авжеж могла б довіритися також, щоб я кілька миль потрясся поряд з тобою на пасажирському сидінні».

Звісно, такої можливості йому не випало, тож він лише махнув їй рукою, немов кажучи: «Не бери в образу». Глипнули задні вогні, ніби вона вирішила передумати. Відтак вони погасли і пікаписько додав швидкості.

Наступними днями, коли справи в Міллі почали з поганих переминятися на гірші, він знову й знову прокручував у голові той момент теплого жовтневого дня. А саме згадував блимання задніх вогнів... Урешті-решт, вона могла й упізнати його, подумати: «Це ж той

кухар із «Троянди-Шипшини», я майже певна. Мабуть, мені варто було б...»

Хоча, можливо, між ними була прірва, у яку падали й люди, кращі за нього. Якби вона передумала, все б у його житті відтоді пішло інакше. Бо їй напевне вдалося проскочити; він більше ніколи в житті не бачив знову ні тієї блондинки з її свіжим личком, ні її брудного старого пікапистка «Ф-150»⁶. Мабуть, вона перетнула межу міста Честер Мілл за пару хвилин (а то й секунд) до того, як її було замкнено. Якби він сидів поряд з нею, він опинився б назовні й урятувався.

«Якби, звісно, — думав він пізніше, коли сон його ігнорував, — затримка, щоб мене підібрати, не виявилася задовгою, а отже, фатальною. У такому випадку мене б тут також не було. І її теж. Бо на тому відтинку 119-го шосе діє обмеження швидкості до п'ятдесяти миль за годину. А при п'ятдесяти милях за годину...»

На цьому місці він завжди повертався думкою до літака.

2 Літак пролетів над ним, якраз коли він минав салон «Уживані автомобілі Джима Ренні», заклад, до якого Барбі не відчував любові.

Справа полягала не в тім, ніби він колись придбав собі там якийсь непотріб (уже понад рік він не мав машини, останню продав ще в Пунта-Горда⁷, у Флориді). Просто Джим Ренні- молодший був серед тих хлопців того вечора на парковці біля «Діппера». Мажористий пацан, якому повсякчас хотілося комусь щось довести, а коли він не міг чогось довести сам, він робив це в складі зграї. Досвід Барбі підказував, що у всьому світі Джими-юніори саме таким чином і роблять усякий бізнес.

Але все це тепер лишилося позаду. Джим Ренні, Джим Джуніор, «Троянда-Шипшина» (Смажені устриці⁸ — наша спеціальність! Завжди цілі, ніколи —різані), Ейнджі Маккейн, Енді Сендерс. Усі ці діла, включно з тим, біля «Діппера». (Забезпечення побиття на парковці

— наша спеціальність!) Він усе це залишив позаду. А що в нього попереду? Як це що — навстіж розчахнуті ворота Америки. Прощай, штате Мейн, привіт тобі, Широкий Світе.

А може, чорт забирай, йому знову податися на Південь? Що з того, що сьогодні день такий чудовий, уже через пару сторінок у тутешньому календарі причаїлася зима. На півдні

6 «Ф-150» — модель легкої вантажівки, що випускається компанією «Форд» з 1975 року, найпопулярніший пікап у США.

7 Пунта-Горда — головне місто округу Шарлотт у штаті Флорида.

8 Смажені устриці — одна з найпопулярніших страв Нової Англії (Північних штатів Атлантичного узбережжя США): звільнену від скоріюк устрицю вмочають у несолодке згущене молоко, обкачують у борошні та смажать в олії або жирі.

мусить бути гарно. Він ніколи не бував у Месел Шоулз⁹, хоча йому завжди подобалася сама ця назва. У ній було щось таке збіса поетичне — «м'язами долаєш пороги», ця ідея так його окрилила, що, почувши, як наближається гудіння маленького літака, він задер голову і подитячому життєрадісно йому помахав. Хотілося, щоб і той у відповідь помахав крилами, проте не діждався, хоча літак пропливав невисоко й неспішно. Барбі гадав: якісь аматори милуються краєвидами — день сьогодні саме для них, розкішне різнобарв'я дерев — а може, якийсь юний літун тренується заради отримання ліцензії пілота і, боячись схибити, не звертає уваги на наземних комах типу Дейла Барбари. Все одно він побажав їм щастя. Хай там хоч туристи, хоч якийсь підліток, попереду в котрого ще цілих шість тижнів до першого сольного польоту, Барбі всім їм бажав удачі. Розкішний був день, і кожен крок, що віддаляв його від Честер Мілла, робив цей день ще кращим. Забагато мудаків у цьому Міллі, а крім того: мандри — це добре для душі.

«І взагалі, нам варто було б прийняти закон про переміну місць у жовтні, — подумалось йому. — Нове національне гасло: У ЖОВТНІ ВСІ ПЕРЕЇДЖАЮТЬ. Отримуєш ліцензію на збори в серпні, у середині вересня подаєш стандартну (за тиждень) заяву на звільнення з роботи, а тоді...»

Він зупинився. Помітив байбака попереду, на протилежному узбіччі асфальтівки. А який гладенький, аж вилискує, нахаба. І навіть не помишляє про те, щоб шаснути геть, сховатись у високій траві, так і чалапає назустріч. Неподалік, дістаючи верхівкою обочини дороги, лежала повалена береза, і Барбі готовий був закластися, що байбак сховається під нею, перечекати, поки пройде ця велика небезпечна двонога істота. А якщо ні, тоді вони спокійно розминуться, як пара пристойних волоцюг, котрими вони насправді й є, прямуючи кожен

своїм курсом, чотирилапий — на північ, двоногий — на південь. Барбі хотілося, щоб відбулося саме так. Це було б круто. Усі ці думки в голові Барбі промайнули за якусь секунду, тінь літака все ще залишалася між ним і байбаком, її чорний хрест мчав асфальтівкою. І раптом, майже одночасно, трапились дві події.

Перша з байбаком. Ось щойно він був цілий, аж вмент розпався на дві половинки. Обидві в крові й сіпаються. Барбі застиг, щелепа в нього відвисла на раптом розслаблених шарнірах. Це виглядало так, ніби впав ніж якоїсь невидимої гільйотини. І в ту ж мить, прямо над розрубаним навпіл байбаком, вибухнув маленький літак.

3

Барбі задер голову. Замість гарненького літачка, що пролетів над ним буквально за секунду перед цим, тепер з неба хлянув якийсь розплющений витвір планети Химера¹⁰. Розпукнувшись звивистими червоно-помаранчевими пелюстками вогню, в повітрі розквітла троянда сорту Американська катастрофа. Зі стрімко падаючого літака бухав дим.

Щось брязнуло об дорогу зліва, пирснувши навсібіч асфальтовим грудням, перш ніж п'яно завертітися у високій траві. Пропелер.

«А якби він відскочив у мій бік...»

Барбі вмить уявив себе розрубаним навпіл, як той нещасний байбак, і розвернувся тікати. Щось гупнуло просто перед ним, аж він скрикнув. Але то був не другий пропелер; то була чоловіча нога в синій джинсовій холоші. Крові він не побачив, але крізь розідраний боковий шов виднілася біла плоть і кучеряве чорне волосся.

9 Месел Шоулз («М'язисті пороги») — місто в штаті Алабама на річці Теннессі, що стала судноплавною 1925 року після побудови на той час найбільшої в світі ГЕС ім. президента Вілсона, її будівництвом керував інженер-полковник Х'ю Лінкольн Купер, котрий пізніше став співавтором конструкції греблі Дніпрогесу, головою американського інженерного корпусу «Дніпробуду» і кавалером радянського ордена Трудового червоного прапора.

10 Планета Химера (Bizzaro World) — світ, якому Супермен надав форми куба, найвищою чеснотою там вважається потворність; місце дії багатьох популярних у 1960-ті рр. коміксів.

Ступні при нозі не було.

Барбі побіг з відчуттям, ніби рухається, як в уповільненому кіно. Побачив одну власну ступню в старому пошарпаному черевіку, вона попливла вперед і опустилася. Потім зникла позаду, а вперед потягнулася друга ступня. І все це повільно-повільно. Немов дивишся по телевізору повтор якоїсь критичної для бейсбольного матчу перебіжки.

Ззаду голосно гупнуло щось велике, а відтак пролунав другий вибух, обдавши його жаром від п'ят до потилиці. Цей порив, неначе гарячою долонею, ще дужче підштовхнув його вперед. І тоді вже всі думки йому здуло геть і не залишилося нічого, окрім брутальної жаги тіла — вижити.

Дейл Барбара тікав щодуху, рятуючись від загибелі.

4 Десь через сотню ярдів велика гаряча рука позаду нього перетворилася на примарну долоню, хоча запах палаючого пального — плюс солодкіший дух, що, певне, утворювала суміш розплавленого пластику й горілої плоті, — залишався сильним, долітаючи з подихами легкого бризу. Барбі пробіг ще ярдів шістдесят, потім зупинився і обернувся. Захеканий. Навряд від бігу, подумалось йому, бо він не курив і перебував у добрій формі (тобто... по правді, ребра з правого боку все ще боліли після побиття на парковці біля «Діппера»). Він гадав, що причина в переляку й збентеженні. Його могло вбити падаючими шматками літака

— не одним лиш урваним пропелером, — або спалити живцем. Суто випадково йому пощастило.

Тут він побачив таке, від чого йому урвалося його захекане дихання. Він виструнчився, задивившись назад, на місце катастрофи. Дорога була всіяна уламками, так, це справжнє чудо, що його не прибило і навіть не поранило. Неподалік від місця, де зупинився скажений пропелер, правобіч лежало погнуте крило, друге крило стирчало з некошеної тимофіївки ліворуч. На додаток до ноги в синій джинсовій холоші, він помітив відірвану від плеча руку. Рука немов показувала на голову, стверджуючи: вона моя. Судячи з волосся, то була голова жінки. Лінію електропередач, що тягнулася поряд з дорогою, було понівечено. Порубані, покручені дроти валялися на узбіччі.

Поза головою з рукою виднілася пом'ята труба фюзеляжу. Барбі прочитав напис: N3J. Якщо там і були колись якісь інші літери, шматок

з ними відірвало.

Але зовсім не це зачепило його погляд, забрало в нього дихання. Троянда Катастрофи відцвіла, але в небі залишився вогонь. Напевне ж, горить пальне. Але...

Але воно тонким шаром стікало вниз повітрям. Крізь нього Барбі бачив далечінь — той самий безтурботно мирний, проте тремкий на вигляд, сільський ландшафт штату Мейн. Марево хвилювалося, як над розжареною піччю чи обігрівачем. Виглядало це так, ніби хтось плеснув на шибку бензин і підпалив.

Мало не в гіпнотичному трансі — у всякому разі, приблизно так він і почувався — Барбі рушив назад, до місця катастрофи.

5 Перше його імпульсивне бажання — накрити людські рештки, але їх було занадто багато. Тепер він побачив й іншу ногу (в зелених слаксах), і жіночий торс, що застряг у ялівцевому чагарнику. Він міг би зняти з себе сорочку і накинути жінці на голову, а що далі? Хоча в нього в наплічнику лежало ще дві запасних сорочки...

З боку Моттона, найближчого міста південніше Честер Мілла, наближався автомобіль, з отих малих джипів-паркетників, і мчав він доволі швидко. Хтось почув вибух або бачив спалах. Допомога. Дякувати Богові за допомогу. Розставивши ноги над осьовою лінією, Барбі став подалі від усе ще стікаючого з неба, на кшталт води по шибці, вогню і, задерши руки над головою, почав ними махати хрест-навхрест.

Водій дав знати одиночним гудком, що помітив сигнал, і натиснув на гальма, залишивши по собі сорок футів гумового сліду. Він вискочив з кабіни ледь не раніше, ніж встигла зупинитися його «Тойота», здоровий, жилавий дядько з довгим сивим волоссям, що спадало з-під бейсбольного картуза з написом «Морські Пси»¹¹. Рушив бігом узбіччям із наміром обійти спадаючий вогонь.

— Що трапилось? — гукнув він. — Що тут за бісова приго...

Раптом він об щось вдарився. Жорстко. Нічого такого там не було, але Барбі побачив, як дядькові завернувся набік зламаний ніс. Його рикошетом відкинуло від порожнечі, а з рота, носа й лоба вже текла кров. Він упав на спину, та тут же спромігся прийняти сидячу позицію. Він сидів і дивився на Барбі зачудованими, ошелешеними очима, тим часом як кров

з розбитого носа і рота стікала йому на робочу сорочку, а Барбі дивився на нього.

ДЖУНІОР І ЕЙНДЖІ

і

Двійко хлопців, що ловили рибу біля мосту Миру, навіть не підняли голів, коли над ними пролітав літак, а от Джуніор Ренні на нього глянув. Він був за квартал звідти, на Престіл-стрит, і впізнав звук. То був «Сенека-V» Чака Томпсона. Джуніор подивився вгору, побачив літак, але, отримавши з-проміж дерев болісний залп яскравих сонячних променів просто собі в очі, знов різко опустив голову. Знову біль у голові. Останнім часом головний біль почав відвідувати його частіше. Іноді цей біль гамували ліки. Подеколи, особливо в останні три-чотири місяці, ліки не діяли.

Доктор Гаскелл каже — мігрень. Джуніору вистачало знати, що під час цих нападів йому стає так погано, що хоч вмирай, а яскраве світло іще погіршувало це відчуття, особливо, коли біль тільки починав прокльовуватися. Інколи він згадував, як вони з Френком Делессепсом, тоді ще зовсім малі хлопчики, палили мурашок. Збільшувальним склом фокусували на мурахах сонячне світло, коли ті виповзали зі свого мурашника чи залазили до нього. У результаті отримували фрикасе «мурашва». А тепер, коли йому починав прокльовуватися черговий біль, мурашником ставала його власна голова, а очі перетворювались на пару збільшувальних лінз.

Він мав двадцять один рік. Отже, так і доведеться все це терпіти, аж поки йому не виповниться сорок п'ять, коли, як сказав доктор Гаскелл, мігрені можуть залишити його у спокої?

Мабуть. Але цього ранку навіть біль його не зупинив. Побачені на під'їзній алеї «Тойота ФорРанер» Генрі Маккейна або «Пріус»¹² Ладонни Маккейн могли б його зупинити; в такому разі він розвернувся б і пішов собі додому, прийняв додаткову порцію імітрексу¹³ і ліг би собі в спальні з затуленими фіранками й мокрою ганчіркою на лобі. Може, з послабленням болю і його муки почали б зменшуватись, а може, й ні. Тим чорним павукам варто лиш причепитися...

Він знову поглянув угору, цього разу примруживши очі проти ненависного світла, але «Сенеки» вже не було видно, і навіть

дзижчання двигуна (також дратівливе — будь-які звуки дратували його в цьому вкурвленому стані) ущухало. Чак Томпсон з якимсь намареним собі пілотом або пілоткою. І хоча Джуніор не мав нічого проти Чака — взагалі не знав його

11 «Морські Пси» («Sea Dogs») — професійна бейсбольна команда з міста Портленд, грає в Північному дивізіоні Східної ліги.

12 Моделі легкових машин компанії «Тойота»: «4Runner» — популярний напівджип; «Prius» — гібридний автомобіль із бензиновим та електродвигуном.

13 Імітрекс — торгова назва суматриптану, препарату для полегшення нападів мігрені.

зблизька, — йому забажалося з якоюсь раптовою, дитячою люттю, щоб той його учень-літун пересрав собі все задоволення і розбився разом з літаком.

В ідеалі, аби ще й прямо посеред автосалону його батька.

Черговий черв болю закрутився в голові, але не завадив йому піднятися по східцях ганку Маккейнів. Справа мусить бути зроблена. І так вже прострочив свій борг цій сучці. Він мусить втовкти урок Ейнджі.

«Тільки занадто не захоплюйся. Не дозволяй собі втрачати самоконтроль».

Немов за викликом озався голос його матері. Її дратуюче самовдоволений голос.

«Джуніор завше був дразливим хлопчиком, але тепер він став стриманішим. Правда ж, Джуніоре?»

Ну. Ага. Був колись. Допомогла гра в футбол. Але зараз нема футболу. Зараз і занять в коледжі нема. А є натомість біль. І від нього він стає якимсь мазефакером.

«Не дозволяй собі втрачати самоконтроль».

Еге ж. Але він мусить із нею все одно побалакати, хай там хоч біль, хоч не біль.

І, як сказано в старій примовці, побалакати він з нею мусить вручну. Хтозна?

Якщо він зробить погано Ейнджі, тоді йому самому, можливо, покращає.

Джуніор натиснув кнопку дзвінка.

2 Ейнджі Маккейн щойно вийшла з душі. Вона накинула халат, зав'язала пояс, а вже тоді обмотала собі рушником мокру голову.

«Іду!» — гукнула, спускаючись неспішно сходами на перший поверх. На обличчі її блукала посмішка. Це Френкі, вона була цілком певна, це прийшов Френкі. Нарешті все обернеться потрібним боком. Той клятий кухар (симпатичний, але все'дно падлюка) вже або залишив місто, або збирається, а батьки її у від'їзді. Склади одне до іншого — й отримаєш знак від Бога, що все обертається потрібним боком. Вони з Френкі зможуть залишити все лайно позаду і знову возз'єднатися.

Вона точно знала, як їй слід все подати: відчинити двері, а тоді розчохнути на собі халат. Просто отак, при ясному світлі суботнього дня, коли будь-який перехожий може її побачити. Спершу вона, звісно, впевниться, що там Френкі — в неї нема охоти оголитися перед місіс Вікер, якщо та подзвонила в двері, щоби вручити бандероль чи рекомендованого листа, — але до ранкової пошти ще залишається десь із півгодини.

Та ні, там Френкі. Вона була певна.

Вона відчинила двері, ледь торкнуті посмішкою губи розтягнулися в закличний вищир

— либонь, не на добре, зважаючи на те, що в роті її товпилися зуби розміром з великі чиклетки¹⁴. Одною рукою вона трималася за вузол пояса на своєму халаті. Але так його й не потягнула. Бо в дверях виявився не Френкі. Там стояв Джуніор, до того ж на вигляд страшенно розсерджений...

Вона й раніше бачила його в такому затьмареному стані — фактично, багато разів бачила, — але ще ніколи таким злим, відтоді як у восьмому класі Джуніор зламав руку хлопцю на прізвище Дюпрі. Той малий підар з кругленькою дупкою наважився припертися на громадський баскетбольний корт і проситися до гри. Вона гадала, точно такий же грозовий вираз він мав на обличчі того вечора на парковці біля «Діппера», хоча самої її там, звісно, тоді не було, вона лише про це чула. Усі в Міллі чули про ту справу. Шеф Перкінс викликав її на бесіду, і той чортів Барбі теж там був, а потім знали вже й усі.

— Джуніор? Джуніоре, що...

Він дав їй ляпаса, і всі її думки розлетілися геть.

14 «Chiclets» — глазуrowана жувальна гумка, розміром приблизно як гарбузова насінина, яку з 1906 року випускає британська компанія «Cadbury»; назва бренду походить від назви центральноамериканського дерева чикль (Manilkara chicle), із соку якого до впровадження харчової синтетики вироблялася жуйка.

з

Він не дуже вклався у перший удар, бо стояв в одвірку, а там як слід не розмахнутися, тільки й зумів занести назад руку на півліктя. Він, може, її взагалі б не бив (не починав би з цього принаймні), аби вона не вищирила свої зуби — Господи, які зубиська, від їхнього виду його ще в початкових класах було обсипало мурашками — і якби вона не назвала його Джуніором.

Звісно, все місто кликало його Джуніором, він сам себе подумки звав Джуніором, але ніколи не уявляв собі, як він не любить це ім'я, як дико-смертельно-до-нестями він його ненавидить, аж поки не почув, як воно вилетіло з-поміж страховидних, немов могильні камені, зубів цієї курви, що наробила йому стільки клопоту. Промовлене, воно прохромало йому голову так само, як раніше це зробив блиск сонячних променів, коли він задер голову, щоб побачити літак.

Утім, як для ляща без розмаху, і цей удар вийшов непоганим. Вона спіткнулася, зробивши крок назад, і вдарилась об балясину сходів, аж рушник злетів у неї з голови. Вологі каштанові патли зміїлися їй по щоках, від чого вона стала схожа на Медузу. Посмішка на її лиці поступилася місцем ошелешеному здивуванню, і Джуніор помітив цівку крові в кутику її губ. Уже гарно. Чудово просто. За те, що вона зробила, ця курва заслужила на кровопуск. Стільки клопоту завдала, і не лише йому, а й Френкі, й Мелу, і Картеру також.

Голос матері в його голові: «Не дозволяй собі втрачати самоконтроль, любий. — Навіть мертва вона не втомлюється давати йому поради. — Провчи її, але не так, щоб аж занадто».

Він і справді міг би обійтися малим, але тут на ній розчахнувся халат, і під халатом вона виявилася голою. Він побачив темний кущик волосся над її племгоспом, над її невситимо блядським племінним хазяйством, через яке й стався весь цей клопіт, а якщо вникнути глибше, то від цих сучок з їх хазяйствами всі клопоти цілого світу, а в його голові смикає, гупає, б'є, вона гуде, лящить і розколюється. Немов ось-ось вибухне

термоядерна бомба. Перфектні грибовидні хмарки вилетять з обох вух, і тоді в нього над плечима станеться вибух і Джуніор Ренні (котрий не знав, що в нього пухлина в мозку — астматичний доктор Гаскелл навіть думки не припускав щодо такої можливості, звідки їй взятися в такого загалом цілком здорового, ледь двадцятилітнього юнака) здуріє. Нещасливим цей ранок був для Клодетт Сендерс і Чака Томпсона; по суті, цей ранок був нещасливим для всіх у Міллі.

Але мало хто виявився аж таким нещасливим, як колишня дівчина Френка Делессепса.

4 Її наздогнали ще дві логічно пов'язаних думки, коли вона, приперта спиною до балясини, уздріла, які в нього виражені очі, як він закусив собі язика — так сильно закусив, що аж зуби глибоко вгрузли.

«Він божевільний. Я мушу викликати поліцію, поки він мене не замордував».

Вона обернулася бігти передпокоєм до кухні, щоби вхопити там зі стіни телефонну слухавку й натиснути 911, а вже тоді почати репетувати. Зробила два кроки і перечепилася об рушник, котрим до того в неї було обмотано голову. Швидко відновила рівновагу — колишня чірлідерка в школі, і навички її не покинули, — та все одно було вже запізно. Голову їй відсмикнуло назад, а ступні перед нею злетіли вгору. Це він вхопив її за волосся.

Рвонув на себе. Тіло його пашіло, немов у гарячці. Вона відчула биття його серця: стриб-стриб, скакало воно наввипередки само з собою.

— Ти, брехлива курво! — крикнув він їй прямо у вухо.

Біль голкою глибоко встромився їй у голову. Вона зайшлася криком, але цей звук здавався недоречно блаґеньким, порівняно з його голосом.

Тут його руки обхопили її за

талію і потягли передпокоєм з такою скаженою швидкістю, що хіба пальці її ніг встигали торкатися килима.

Майнув у голові неясний образ себе-фігурки на капоті автомобіля, що несе́ться з зірваними гальмами, а тоді вони опинилися в залитій яскравим сонцем кухні.

Джуніор знову скрикнув. Цього разу не від люті — від болю.

5 Світло вбивало його, підсмажувало його виючий мозок, але він не дозволив йому себе зупинити. Вже було запізно.

На повній швидкості він вривався нею просто в покритий пластиком

кухонний стіл. Той буцнув її в живіт, та й сам зсунувся, вгатившись у стіну. Цукерниця з перечницею й сільницею полетіли шкереберть. Утробно пирхнувши, повітря вирвалося з її легенів. Тримавши її за талію однією рукою, а другою вхопившись за слизьке гадюччя її волосся, Джуніор з оберту швиргонував її на «Колдспот»¹⁵. Вона так важко тріснулась об холодильник, що з того пообсипалася більшість магнітиків. Лице її сполотніло від ошелешення. Уже кровоточили ніс і нижня губа. Кров яскраво блищала на фоні її білої шкіри. Він помітив її погляд, кинутий на полицю з обробним блоком, де стирчали ножі, і коли вона ворухнулася, намагаючись підвестись, він угоротив її коліном просто межі очі, жорстко вдарив. Щось хруснуло, немов десь у сусідній кімнаті хтось впустив велику порцелянову посудину — либонь, тарелю.

«Отак я мусив би зробити Дейлу Барбарі», — подумав він і, стиснувши долонями її пульсуючі скроні, зробив крок назад. Сльози з його очей бігли йому по щоках. Джуніор уже прокусив собі язика — кров струменіла по підборіддю і капала на підлогу, — але сам він цього не помічав. Занадто могутній біль країв йому голову.

Ейнджі лежала вниз обличчям серед розсипаних магнітиків, на найбільшому був напис: **ЩО ПОТРАПИЛО ТОБІ ДО РОТА СЬОГОДНІ, ЗАВТРА ПРОЯВИТЬСЯ НА ТВОЇЙ СРАЦІ**. Він гадав, її вимкнуло, та тут вона раптом судорожно затрусилась всім тілом. Пальці в неї тремтіли так, ніби вона готувалася зіграти якийсь складний пасаж на фортепіано. «От тільки єдиний інструмент, на якому грала ця курва, то шкірна флейта»,

— подумав він. У неї почали смикатися ноги, а вслід за ними вступили й руки. Здавалося, Ейнджі намагається відплисти подалі від нього. Бач, судороги почалися у чортової сучки.

— Припини! — крикнув він, а коли вона випорожнилась, гукнув: — Перестань! Зараз же перестань мені тут таке робити, курво!

Він упав на коліна, між ногами в нього опинилась її голова, котрою вона тепер билася об підлогу, цілуючи лобом кахлі, як ото роблять верблюжі жокеї, коли салютують своєму Аллахові.

— Припини! Зараз же перестань, курвисько!

Вона почала гарчати. На диво гучно. Боже, а якщо хтось її почує? Що, як його тут лапають? Це зовсім не те, як пояснювати його батькові,

чому він кинув навчання (дія, на яку Джуніор все ще не спромігся). Цього разу все може обернутися гірше за врізання на сімдесят п'ять відсотків його місячної норми грошей через ту чортову бійку з кухарем — бійку, на яку його підбурила саме ця нікчемна курва. Цього разу Великий Джим Ренні не зможе обробити шефа Перкінса і всіх місцевих задротів. Цього разу...

Раптом у голові йому намалювалася картина — похмурі зелені стіни штатної в'язниці Шошенк. Йому не можна туди, у нього ціле життя попереду. Але він може туди потрапити. Якщо навіть зараз він заткне їй пельку, все одно може. Бо вона розп'яткає все згодом. І її обличчя — воно в неї виглядало значно гірше за лице Барбі після бійки на стоянці — говоритиме само від себе.

Хіба що він заткне її цілком.

15 «Колдспот» — одна з найпопулярніших у США марок холодильників, що випускається з 1928 року.

Джуніор вхопив її за волосся і допоміг ще прикластися лобом об долівку. Сподівався, що так її цілком відключить, і тоді він зможе завершити... ну, те, як його... але вона ще дужче засмикалась у корчах. Почала бити ногами в «Колдспот», і звідти градом посипалися решта магнітних шильдиків.

Він відпустив волосся і стиснув їй горло. Промовив: «Мені жаль, Ейнджі, так не мусило статися». Але йому не було її шкода. Йому було лише страшно, і боляче, і брали сумніви, що ця її агонія посеред дуже яскраво освітленої кухні взагалі коли-небудь припиниться. Аж пальці в нього вже втомилися. Хто міг знати, що це так важко — задушити людину.

Звідкілясь здалеку, з півдня, долетів гуркіт. Ніби хтось вистрелив з величезної гармати. Джуніор не звернув уваги. Джуніор переймався тим, щоб подвоїти свої зусилля, і врешті сіпання Ейнджі почало слабшати. Десь набагато ближче — в будинку, на цьому поверсі — почувся глухий дзвін. Він подивився вгору, очі широко розплющені, спершу подумав, що то дзвонять у двері. Хтось почув гармидер, і вже прибули копи. Голова в нього розривалася, здається, він потягнув собі пальці, і все дарма. Жахлива картина зринула в його уяві: Джуніора Ренні під конвоєм заводять до суду округу Касл на оголошення звинувачення, і якийсь коп накриває йому голову піджаком.

А тоді він упізнав цей звук. Точно так же надзвонював його комп'ютер, коли пропадала електрика і комп був змушений перемкнутися на живлення від батарей.

Бінь... Бінь... Бінь...

«Сумлінністю комп'ютера і власною уявою я мало сам не засадив себе в тюрму», — подумав він, не перестаючи душити. Вона вже не ворушилася, але він здавлював їй горло ще не менш ніж хвилину, відвернувши вбік своє обличчя, намагаючись уникнути запаху її лайна. Як це на неї схоже — залишити на прощання такий гидкий дарунок! Як це на них на всіх схоже! Ці баби! Баби з їхніми племінними хазайствами! Не що інше, як порослі волоссям мурашники! І вони ще кажуть, ніби всі проблеми від чоловіків!

6 Він стояв над її скривавленим, обісраним і безсумнівно мертвим тілом, не тямлячи, що йому робити далі, коли з півдня віддалено долинув новий гуркіт. Не гарматний; занадто потужний. Щось вибухнуло. Може, врешті розбився гарнющій літачок Чака Томпсона? А що, цілком можливо; в такий день, коли ти був збирався декого просто вилаяти — зробити деякий втик, і не більше, а вона довела тебе до того, що ти був змушений її вбити, — будь-що могло трапитися.

Завила поліцейська сирена. Джуніор був упевнений: це по його душу. Хтось зазирнув крізь вікно і побачив, як він її душить. Це його спонукало до дії. Він кинувся через передпокій до вхідних дверей, дістався вже до рушника, збитого ним з її голови тим, першим, ударом, і зупинився. Вони ж прямують саме сюди, вони так завжди роблять. Під'їдуть просто під передні двері, яскраві спалахи їхніх нових світлодіодних мигалок лупитимуть стрілами болю в уразливе м'ясо його мозку...

Він розвернувся й знову побіг до кухні. Подивився вниз, перш ніж переступити тіло Ейнджі, бо не міг утриматися. У першому класі вони з Френком іноді смикали її за кіски, а вона показувала їм язика і корчила гримаси, скошуючи очі до перенісся. Тепер її очі вибалушилися з очниць, немов старовинні скляні ігрові кульки, а рот був заповнений кров'ю.

«Це я зробив? Невже насправді я?»

Так. Саме він. І навіть одного цього побіжного погляду було достатньо, щоб пояснити чому. Через оті її падлючі зуби. Через оті її страшелезні

ікла.

До першої приєдналася друга сирена, потім третя. Але вони віддалялися. Слава Христу, вони віддалялися. Вони прямували на південь, туди, звідки були долетіли звуки бомбового гуркоту.

Попри це, Джуніор не став баритися. Він, крадучись, подолав заднє подвір'я Маккейнів,

сам не усвідомлюючи, що тому, хто міг би його побачити, він просто в очі кричить, що чимось завинив (ніхто його не побачив). За рядком помідорів Ладонни стояв високий дерев'яний паркан, а в нім хвіртка. При ній навісний замок, але він, розімкнутий, висів на штибі. У свої дитячі роки, іноді вештаючись тут, Джуніор ніколи не бачив його замкненим.

Він прочинив хвіртку. За нею лежали чагарі підліску, крізь який вела стежина до приглушеного белькотіння річечки Престіл. Одного разу, йому тоді було тринадцять, він був підгледів, як на цій стежині стояли й цілувалися Френк з Ейнджі, вона обіймала його за шию, він стискав рукою її груди, і Джуніор зрозумів, що дитинство майже закінчилося.

Він нахилився і виригав у стрімкий ручай. Сонячні відблиски від води були злими, жахливими. Потім зір у нього прояснішав достатньо, щоб роздивитися по праву руку міст Миру. Хлопці-рибалки вже пішли звідти, натомість він побачив, як дві поліцейські машини помчали повз громадський майдан униз пагорбом.

Зайшовся виттям міський ревун. Як було заведено на випадок припинення електропостачання, ввімкнувся генератор міськради, дозволивши сирені пронизливим голосом повідомити всім цю новину. Джуніор зі стогоном затулив собі вуха.

Міст Миру насправді був усього лиш критим пішохідним містком, тепер уже трухлявим, провислим. Він мав офіційну назву: шляхопровід ім. Елвіна Честера, а мостом Миру став у 1969 році, коли якісь підлітки (свого часу містом ширилися чутки, хто саме) намалювали в нього на борті великий блакитний знак миру. Той знак і зараз було видно, хоча вже вицвілий до примарності. Останні десять років міст Миру вважався закритим. З обох кінців його перехрещували поліцейські стрічки з написами: ПРОХІД ЗАБОРОНЕНО, але ним, звісно, ходили. Десь тричі на тиждень там спалахували по вечорах ліхтарі членів «Бригади ловлі голопуцьків» шефа Перкінса,

присвічували вони тільки з одного або іншого кінця, але ніколи з обох. Їм не хотілося затримувати юнь, що випивала й зажималася там, достатньо було просто їх сполохати, щоб ушилися. Щороку на міських зборах хтось пропонував демонтувати міст Миру, а хтось інший пропонував його відремонтувати, але обидві пропозиції відхилялися. Здавалося, місто має власну таємницю, і ця таємниця полягала в тім, що воно хотіло, аби міст Миру залишався таким, як є.

Сьогодні Джуніор Ренні радів цьому факту.

Він проплентався північним берегом річки аж під міст — поліцейські сирени вже затихали вдалині, міський гудок вив голосно, як і раніше, — і видряпався вгору на Страут-лейн. Роззирнувся на обидва боки, а тоді шаснув повз щит з написом ХОДУ НЕМА. МІСТ ЗАКРИТО. Нирком опинився по той бік перехрестя жовтих стрічок, у затінку. Сонце заглядало крізь дірки в даху, розкидаючи яскраві монетки світла по зачовганих дерев'яних дошках під ногами, але після пекельного полум'я в тій кухні тут стояла благословенна темрява. Під дахом у кроквах воркували голуби. Вздовж дерев'яних бортів валялися розкидані пивні бляшанки й пляшки з-під кавового бренді «Алленз»¹⁶. «Мені ніколи цього не спекатись. Хтозна, чи є якісь частки мене в неї під нігтями, не пам'ятаю, чи вона мене хапала, чи ні, але там залишилась моя кров. І відбитки пальців. Маю тепер лише два варіанти на вибір: тікати або піти й здатися».

Ні, був ще й третій. Можна було вбити себе.

Йому треба повернутися додому. Затулити всі штори в себе в кімнаті, перетворити її на печеру. Ковтнути ще імітрексу, лягти — може, пощастить заснути. А вже потім він, можливо, щось придумає. А якщо по нього прийдуть, коли він спатиме? Ну то й що, це звільнить його від вибору між Виходом № 1, Виходом № 2 чи Виходом № 3.

Джуніор перетнув міський парк-майдан — ділянку землі, що перебувала у спільній власності громади Честер Мілла. Хтось — якийсь літній чоловік, котрого він не впізнав, — схопив його за руку з запитанням: «Що трапилося, Джуніоре? Що відбувається?», але він тільки хитнув головою, відмахнувся від старигана і продовжив свій шлях.

¹⁶ «Allen's Coffee Brandy» — напій міцністю 60 %, випускається в Массачусетсі, особливою популярністю користується у штаті Мейн, де

щороку продається понад мільйон пляшок цього бренді.

Міська сирена за його спиною продовжувала ревти, мов на світову погибель.

ДОРОГИ І шляхи

І Честер Мілл мав власну щотижневу газету, яка називалася «Демократ». Назва вводила в оману, оскільки хазяйка й редакторка газети — посади, що їх одноосібно займала невгамовна Джулія Шамвей, — була республіканкою до глибини нутра своїх кісток¹⁷. Логотип газети виглядав так:

«ДЕМОКРАТ» ЧЕСТЕР МІЛЛА

рік заснування — 1890

На службі «Маленького міста, схожого на чобіток»!

Гасло теж дезінформувало. Честер Мілл не був схожим на чобіток, бо нагадував дитячу спортивну шкарпетку, до того ж таку брудну, що могла стояти сама по собі. Хоча й тяжіючи до набагато більшого й заможнішого міста Касл Рок¹⁸, що лежало на південному заході (проти п'ятки шкарпетки), географічно Честер Мілл перебував в оточенні чотирьох інших містечок, більших за нього площею, але менш залюднених: Моттон з південного сходу; Гарлоу з північного сходу; з півночі ТР-90, населений пункт без статусу міста; а на заході — Таркер Мілл. Містечка Честер і Таркер називали фабрики-близнята¹⁹, це було, коли вони на пару (у ті часи в центральному й Західному Мейні на всі заставки гатило чимало папероробних підприємств) перетворювали річку Престіл на брудну, обезриблену стічну канаву, яка майже щодня змінювала свій колір, до того ж у різних місцях по-різному. У ті часи можна було вирушити на каное від Таркера зеленою водою, а досягши Честер Мілла, плисти вже по яскраво-жовтій Престіл аж до Моттона. До того ж, якщо ви пливли дерев'яним каное, з нього нижче ватерлінії облазила власна фарба.

Утім, остання з тих високоприбуткових загиджувальних фабрик закрилася ще у 1979 році. Престіл звільнилася від чудних кольорів, і риба до річки повернулася, хоча суперечки, чи годиться вона для вживання людьми, так і продовжувалися. («Демократ» щодо цього тримався думки: «Атож!»)

Кількість мешканців у місті залежала від сезону. Між Днем пам'яті й Днем праці²⁰ їх бувало до п'ятнадцяти тисяч. В інші місяці людей тут

жило трохи більше або трохи менше від двох тисяч, відповідно до балансу народжень і смертей у лікарні імені Кетрін Рассел, яка вважалася найкращим медичним закладом на північ від Люїстона²¹.

Аби ви спитали в сезонних мешканців Мілла, скільки доріг веде до нього й звідти, більшість із них назвали б вам дві: шосе 117 — на Норвей і Саут-Періс²², та шосе 119, що йде

17 Заснована 1854 року активістами боротьби проти рабства в США, республіканська партія вважається правішою за демократичну, першим президентом-республіканцем був А. Лінкольн.

18 Касл Рок — вигадане Стівеном Кінгом місто в штаті Мейн, яке фігурує в багатьох творах.

19 Слово «mill» англійською означає — «фабрика»; звідси назви населених пунктів за містоутворювальними підприємствами: фабрика Честера, фабрика Таркера.

20 У День пам'яті поминають усіх американців, що загинули на військовій службі (відзначається в останній понеділок травня); День праці (перший понеділок вересня) — національне свято з 1894 року.

21 Люїстон — друге за кількістю населення (близько 39 тис. мешканців) місто штату Мейн, в окрузі Андроскоггін.

22 Норвей («Норвегія» — близько 5 тис. мешканців), Саут-Періс («Південний Париж» — 2,4 тис.

на Люїстон, проходячи перед тим через центр Касл Рока.

Хто прожив тут років з десять, міг би згадати щонайменше штук на вісім більше двосмужних асфальтованих шляхів: починаючи з Чорної Гряди та Глибокої Просіки, що тягнуться до Гарлоу й закінчуючи тією, що в'ється в напрямку ТР-90 і зветься Гарненька Лющина (така ж красива дорога, як і її назва).

Люди з тридцятирічним і більшим досвідом життя в цій місцевості, та якби їм іще дати час на роздуми (найвигідніше, у задньому приміщенні крамниці Брауні, де й зараз топиться дров'яна піч), пригадали б щонайменше ще дюжину путівців, чиї назви варіювалися від сакральної — Божий Ручай, до профанної — Мала Курва (хоча на місцевих мапах ця дорога позначалася всього лише номером).

Найстаршим мешканцем Честер Мілла на той день, що його відтоді іменували Днем Купола, був Клейтон Брессі. Він також був найстарішим чоловіком на весь округ Касл, а відтак і володарем ціпка

«Бостон Пост»²³. На жаль, Клейтон уже не тямив, що воно таке — ціпок «Бостон Пост», та й хто він сам такий — не вельми пам'ятав. Іноді сприймав власну прапраправнучку Неллі за свою, вже сорок років як мертву, дружину, і «Демократ» ще за три роки перед цим перестав брати щорічне інтерв'ю у «найстаршого громадянина». (Під час останньої такої бесіди на питання про секрет його довголіття Клейтон відреагував вигуком: «Де к чорту мій обід?») Деменція почала оволодівати ним невдовзі після його сотого дня народження; двадцять першого жовтня цього року йому виповнилося сто п'ять. Колись він був висококласним майстром, столяром, що спеціалізувався на шафах, балюстрадах, фасонній різьбі. Останніми часами до його спеціальностей додалися беззаперечне поїдання пудингу-желе та спроможність подеколи встигнути до унітаза раніше, ніж з нього вивергнеться з півдесятка закаляних кров'ю камінчиків.

Але в свої кращі часи — десь коли йому було років вісімдесят п'ять — він міг перелічити геть усі шляхи, що вели до Честер Мілла й з міста, і всіх разом їх нараховувалося тридцять чотири. Більшість — ґрунтівки, чимало з них всіма забуті, і багато з цих позабутих путівців вилися крізь хащі вторинних лісів, що належали компаніям «Даймонд Матч», «Контінентал Пейпер» та «Амерікен Тімбер»²⁴.

Тож у День Купола, незадовго перед полуднем, кожна з них виявилась наглухо заблокованою.

2 На більшості з тих доріг не трапилось нічого й зблизька такого видовищного, як вибух «Сенеки-V» і наступної за тим катастрофи лісовоза, хоча деякі пригоди були. Звісно, що були. А як могло обійтися без них, коли навкруг міста виросло щось на кшталт невидимої кам'яної стіни.

У ту ж мить, коли розпався на дві половинки байбак, те саме трапилось з опудалом на гарбузовому полі Едді Чалмерса, неподалік від дороги, що звалася Гарненькою Лощиною. Опудало стояло точнісінько на лінії, яка формально відмежовувала місто Мілл від селища ТР-90. Проміжна позиція власного страшила завжди веселила Едді, котрий звав його Опудалом Без Своєї Сторони, коротко — містер ОБСС. Половина містера ОБСС упала на територію Мілла, половина, як сказали б місцеві, «дісталася ТР».

мешканців) — курортні міста в окрузі Оксфорд, штат Мейн.

23 1909 року газета «Бостон Пост» (1831-1956) заснувала традицію вручення найстаршому мешканцеві міста пам'ятного різьбленого цівка з позолоченою головкою, після закриття газети традиція підтримується місцевими муніципалітетами Нової Англії.

24 «Даймонд Матч» — заснована 1881 року компанія з виробництва сірників; «Контінентал Пейпер» — заснована 1899 року компанія з виробництва паперової упаковки; «Амерікен Тімбер» — лісозаготівельна компанія.

За кілька секунд згряя ворон, що пікірували на гарбузи Едді (ворони ніколи не боялися містера ОБСС), зіштовхнулася з чимось таким, чого раніше ніколи не бувало. Більшість із них зі зламаними шиями попадали в чагарі й на поля обабіч Гарненької Лощини. По обидва боки Купола розбивалися й падали мертвими птахи; потім їхні тільця стали одним із засобів, завдяки яким було з'ясовано контур бар'єра.

При Божому Ручаї копав картоплю Боб Руа. Він вирішив зробити перерву на ланч (який у тих місцях зазвичай називають «обідом») і повертався додому на своєму старому тракторі «Дір»²⁵, слухаючи новенький «Ай-Под»²⁶, подарований йому дружиною на його останній, як виявилося, день народження. Будинок Боба стояв усього за півмилі від картопляного поля, але, на його нещастя, поле знаходилося на території Моттона, а будинок в Честер Міллі. Боб вдарився об бар'єр зі швидкістю п'ятнадцять миль за годину, слухаючи Джеймса Бланта²⁷, той якраз співав «Ти красива». Він ледь торкався керма, бо добре бачив усю дорогу попереду, аж до самого свого дому, і на ній не було нікого й нічого. Тож, коли його трактор раптом у щось врізався й застиг, а підчеплений іззаду картоплекопач підкинуло вгору і різко опустило, Боба кинуло через капот прямо на Купол. У широкій нагрудній кишені його комбінезона вибухнув «Ай-Под», але Боб цього не відчув. Він уже встиг скрутити собі в'язи й розтрити череп об те ніщо, на яке наштовхнувся, і незабаром помер на землі біля високого колеса свого трактора, котре так і не перестало ліниво обертатися. Ну, ви ж знаєте, ніщо не обертається краще за «Дір».

3

Дорога, що звалася Моттонською, аж ніяк не проходила через місто Моттон; вона існувала лише в межах Честер Мілла. На ній стояли нові житлові будинки, і цей квартал десь року з 1975 називався Східним

Честером. Володіли тими будинками тридцяти-сорокарічні люди, здебільшого «білі комірці», пов'язані з Люїстоном-Оберном, куди вони їздили працювати за гарні зарплати. Усі ці доми містилися на території Мілла, проте чимало з їхніх задніх дворів заходили на територію Моттона. Так було і в Джека й Майри Еванс, котрі жили в садибі № 379 на Моттон-роуд. Позаду будинку Майра мала город і, хоча більшість урожаю давно було зібрано, поза літніми гарбузами (вже майже зогнилими) ще залишалася грядка з кількома дебелими плодами сорту Блу Габбард²⁸. Майра якраз була простягнула руку до одного з цих гарбузів, коли впав Купол, і, хоча на колінах вона стояла в Честер Міллі, так трапилося, що той Голубий Габбард, по який вона потягнулася, ріс за фут далі від Моттонської межі.

Вона не скрикнула, бо не відчула болю — спершу його не було. Усе трапилося занадто швидко, гостро, чисто.

Джек Еванс був у кухні, збивав яйця для обідньої фріттати²⁹. «LCD Soundsystem» грали свого «Північноамериканського покидька»³⁰, і Джек їм підспівував, аж тут в нього за спиною

25 «Дір» — заснована 1837 року ковалем Джоном Діром (1804-1886) компанія з виробництва сільськогосподарських машин, сьогодні найбільша в світі.

26 «Ай-Под» — бренд медіаплеєрів, який із 2001 року випускається комп'ютерною компанією «Еппл».

27 James Blunt (нар. 1974 р.) — англійський співак-гітарист; найбільший його хіт — балада «Ти красива» (2005).

28 Blue Hubbard — популярний у Новій Англії пізній сорт гарбузів (діаметр до 30 см, вага — до 9 кг) грушоподібної форми з дуже твердою, голубуватого кольору, зморшкуватою (схожою на відкритий мозок) шкіркою і соковитою помаранчевою м'якоттю; збирають їх зазвичай із жовтня до січня.

29 Фріттата — італійський омлет, часто готується з сиром, м'ясом, овочами й макаронами.

30 «LCD Soundsystem» — заснований 2005 року продюсером Джеймсом Мерфі гурт, що грає суміш танцювальної і панк-музики; «Північноамериканський покидьок» і решта згадуваних пісень — із їхнього альбому «Звук срібла» (2007).

чийсь знічений голос промовив його ім'я. Спершу він не впізнав

голосу власної дружини, з котрою прожив уже чотирнадцять років, спершу йому здалося, його зве якась дитина. Але, обернувшись, він побачив свою Майру. Вона стояла в дверях, підтримуючи лівою рукою праву. Вона забруднила гряззю підлогу, що дуже не було на неї схоже. Звичайно вона скидала з себе садові черевики ще на ганку. Лівою рукою в замащеній робочій рукавичці вона няньчила собі праву руку, і щось червоне витікало крізь її брудні пальці. Спершу йому зринувла здогадка — журавлиновий сік, та вона не протрималася й секунди. То була кров. Джек упустив додолу чашу, яку так і тримав у руках. Вона розлетілася на друзки.

Майра знову промовила його ім'я, тим самим кволим, тремтячим, здитинілим голосом.

— Що трапилося, Майро? Що трапилось з тобою?

— Зі мною сталося щось недобре, — відповіла вона, показуючи йому праву руку. От лишень не було в неї на правій руці брудної садової рукавички, яка б складала пару лівій, і самої правої долоні не було. А був там якийсь фонтануючий оцупок. Майра тихенько посміхнулася своєму чоловіку і промовила: «Вжик». Очі в неї закотилися. Потемнішала матня її джинсів від попущеної сечі. А вже тоді їй підломилися коліна і вона впала. Кров вихлюпувалася з її обрізаного зап'ястка — ідеальна анатомічна ампутація, — змішуючись з гогельмогелем на підлозі.

Джек укляк поряд з нею, гострий скалок від розбитої чаші глибоко вп'явся йому в коліно. Він ледь на це завважив, хоч шкутильгатиме відтоді всю решту свого життя. Схопив її руку і стиснув. Жахливий потік з її зап'ястка стихився, але не припинився. Він вирвав ремінь з тренчиків своїх штанів і затягнув його петлею на її передпліччі. Це допомогло, але він не міг туго зафіксувати петлю, далеко була дірочка від пряжки.

— Господи Ісусе, — промовив він до порожньої кухні. — Господи.

Він усвідомив, що потемнішало. Вимкнулась електрика. З кімнати почулися дзвіночки, сигнали біди подавав комп'ютер. Натомість із «LCD Soundsystem» усе було гаразд, бо невеличкий бумбокс на столі живився від батарей. Та Джека це вже не обходило, він втратив смак до техно.

Так багато крові. Так багато.

Питання, яким чином вона втратила руку, вилетіло йому з голови. Наразі перед ним стояли більш термінові питання. Він не міг випустити ремінну петлю, щоб дістатися до телефону; знову почнеться кровотеча, а Майра, можливо, вже на межі повної втрати крові. Вона мусить залишатися з ним поряд. Він спробував потягнути її за сорочку, але та спершу висковзнула їй з джинсів, а потім Майру почало душити коміром — він почув її хрипіння. Тож він ухопив її за волосся і поволік до телефону на манер печерного коханця.

Телефон був сотовим, і він працював. Джек набрав 911, але 911 був зайнятий.

— Це неможливо! — прокричав він в пустоту кухні, де тепер не було електричного світла (хоча музика з бумбокса продовжувала звучати).
— 911 не може бути зайнятий!

Натиснув перенабір.

Зайнято.

Він сидів долі, спершись спиною об кухонний стіл, тримаючи ремінний джгут затягнутим якомога тугіше, втупившись в калюжу крові впереміш з яєчною бовтанкою, і періодично вдаряв по кнопці перенабір на телефоні, кожного разу отримуючи у відповідь те саме ідіотське да-да-да. Щось вибухнуло не дуже віддалік, але він ледь зауважив цей звук серед дійсно заводного гатіння «LCD Soundsystem» (а вибуху «Сенеки» він не чув узагалі). Йому б хотілося вимкнути музику, але, щоб дістати до бумбокса, треба було підтягти вгору Майру. Або її підважити, або на пару секунд відпустити ремінь. Він не наважився робити ні того, ні іншого. Так він і сидів, і після «Північноамериканського покидька» пішов «Хтось великий», а потім він поступився «Всім моїм друзям» і врешті ще після кількох треків компакт-диск «Звук срібла» закінчився. Коли музика замовкла, коли навкруг нього залишилася тільки тиша, віддалені поліцейські сирени та безкінечний передзвін комп'ютера,

Джек зрозумів, що його дружина більше не дихає.

«Але ж я збирався приготувати тобі ланч, — подумав він. — Такий смачний ланч, на який тобі не соромно було б запросити Марту Стюарт».

Сидячи спиною до столу, з потемнілою від його власної крові правою холошею штанів, він довго не відпускав ремінь (розтискання пальців

виявилося вельми болючим), потім Джек Еванс притиснув голову дружини собі до грудей, почав її колисати і плакати.

4 Неподалік, біля покинутої лісової просіки, якої, либонь, не пам'ятав навіть старий Клей Брессі, на прибережній драговині біля Престіла скубла молоді пагони лань. Так трапилося, що в ту мить, коли опускався Купол, вона якраз потягнулася губами за моттонську межу, тож у неї відпала голова. Шию їй перерубало так акуратно, як це могло б зробити хіба що лезо гільйотини.

5 Зробивши тур навкруг шкарпетки Честер Мілла, ми з вами знову прибули на шосе 119. І, завдяки магії оповіді, тут не минуло й миті з того моменту, як шістдесяти-з-чимось-річний чоловік з «Тойоти» розбив собі лице й зламав ніс об щось невидиме, але дуже тверде. Він сидів і дивився зачудованими, ошелешеними очима на Дейла Барбару. Якась чайка, мабуть, виконуючи свій щоденний рейс зі смачного фуршету на звалищі Моттона до не менш смачного буфету на смітнику Честер Мілла, каменем гупнулася на землю за пару футів від бейсболки з логотипом «Морських Псів», тож дядько підхопив картуза, обтрусив і знову надів його собі на належне місце.

Обидва чоловіки подивилися туди, звідки звалився птах, і побачили чергову незбагненну річ, якими цей день виявився так щільно заповненим.

6 Перше, що подумалось Барбі: він бачить залишкове зображення вибуху літака, як ото бува, коли хтось блимне тобі фотоспалахом просто в обличчя, а потім перед очима плаває велика синя цятка. Тільки тут була не цятка, і не синя, й до того ж замість поплисти в той бік, куди він наразі перевів погляд — тобто на свого нового знайомого — пляма, що висіла в небі, залишилася там же, де й була.

Морський Пес задивився вгору, потім протер очі. Схоже було, він геть забув про свій зламаний ніс, розпухлі губи й закривавлений лоб. Дядько схопився на рівні й так високо задер голову, що ледь не втратив рівновагу.

— Що воно таке? — промовив він. — Що там збіса таке, містере?

Велика чорна підпалина (ввімкнувши власну уяву ви, звісно, вже здогадалися, що формою вона нагадувала свічне полум'я) забруднювала синє небо.

— Це... це хмара? — спитав Морський Пес. Його непевний тон

промовисто виказував, що він і сам розуміє, що ніяка там не хмара.

Барбі почав.

— Я гадаю, — йому не хотілося б продовжувати, але... — Я гадаю, це те місце, куди врізався літак.

— Що, що? — перепитав Морський Пес, та, перш ніж Барбі встиг повторити, величенький гайворон ринув униз із висоти п'ятдесяти футів. Ударився він об ніщо — абсолютно нічого там не було видно — і впав на землю неподалік від чайки.

Морський Пес спитав:

— Ти це бачив?

Барбі кивнув, відтак показав на смугу палаючого сіна ліворуч себе.

Звідти, та ще від

кількох ділянок сухої трави правобіч дороги здіймалися стовпи густого чорного диму, поєднуючись угорі з димом від розкиданих шматків «Сенеки», але вогонь не ширився; напередодні пройшов сильний дощ і трава залишалася ще доволі сирою. Вже удача, бо інакше пожежа зараз розповзалася б в обох напрямках.

— А оце ти бачиш? — запитав Барбі в Морського Пса.

— Щоб мені всратися! — видихнув Морський Пес після довгенького споглядання. Вогонь уже випалив шматок розміром із шістдесят квадратних футів і, рухаючись вперед, дійшов майже до того місця, де стояли один проти одного й балакали Барбі з Морським Псом. Але вже звідти вогонь починав розповзатися — на захід, до узбіччя траси, та на схід, вклинюючись у невеличке, акри з чотири, пасовисько якогось фермера-молочаря — і то не уривчасто, не так, як зазвичай поширюється степова пожежа, коли якісь язики вогню вириваються наперед, а інші трохи відстають, а рівно, немов по лінійці.

З'явилася ще одна чайка, вона летіла в їхній бік, тільки тепер курсом із Мілла на Моттон.

— Дивись, — гукнув Морський Пес. — Дивися уважно на пташину.

— Може, з цією все буде гаразд, — задер голову Барбі, прикриваючи дашком долоні собі очі. — Може, ця штука, хтозна, що воно таке, не дає проходу тільки тим, котрі летять з півдня.

— Щось мало мені віриться, судячи з отого он розбитого літака, — не погодився Морський Пес. Голос у нього звучав зачудовано, як у людини, збентеженої до глибини душі.

Чайка-емігрантка врізалася в бар'єр і впала прямісінько на найбільший з уламків літака, що догоряв.

— Ходу нема в обох напрямках, — підсумував Морський Пес тоном людини, що отримала доказ на підтвердження свого стійкого, хоча не доведеного фактами переконання. — Це щось на кшталт силового поля, як у фільмі «Стар трюк» 31.

— «Трек», — виправив Барбі.

— Га?

— Ох, бля, — скрикнув Барбі, втупившись повз Морського Пса.

— Га? — Морський Пес кинув погляд через плече. — Ох ти ж, бля!

Наближався лісовоз. Великий, навантажений грубезними колодами явно понад дозволону норму. І мчав він зі швидкістю, також вищою за легальну. Барбі хотів було прикинути, який же гальмівний шлях може бути в такого бегемота, але годі було й намагатися.

Морський Пес рвонув до своєї «Тойоти», яку він був полишив косо стояти на білій роздільній смузі. Його побачив водій лісовоза — може, він був на пігулках, може, обдовбаний метом³², може, просто юний, а відтак меткий аж до відчуття власної невмирущості — і наліг на гудок. Швидкості при цьому ніскільки не зменшив.

— Розтуди мене упоперек! — заволав Морський Пес, стрибаючи за кермо. Завів мотор і задом, з дверцятами навстіж, погнав з дороги. Маленький джип застряг у рівчаку, задерши до неба свого квадратного носа. Морський Пес миттю вискочив із кабіни. Спотикнувся, впав на коліно, та зразу ж підхопився й рвонув у поле.

Барбі, попри те, що пам'ятав про літак і птахів — незважаючи на розуміння сенсу тієї чорної плями, яка напевне була місцем летального контакту «Сенеки», — і собі також метнувся на пасовисько через смугу низького, кволого полум'я, здіймаючи хмари сірого попелу. Помітив чоловічу кросівку — як на жіночу, вона була завелика, — з якої стирчав шматок ноги.

«Пілот, — майнула думка, а затим інша: — Та навіщо це я тікаю?»

31 «Зоряний Трек» — науково-фантастичний телесеріал, що дебютував 1966 року і продовбеться понині в різних модифікаціях.

32 Мет — сленгова назва метамфетаміну, вперше синтезованого 1893 року в Японії препарату тривалої ейфорично-збуджувальної дії; популярний «рекреаційно-робочий» наркотик.

— ТИ, ІДІОТЕ, ГАЛЬМУЙ! — кричав Морський Пес водієві лісовоза тонким, істеричним голосом, але було вже запізно для будь-яких настанов.

Барбі здалося — він озирнувся через плече (як тут утримаєшся?), — що дроворуб-ковбой таки намагався загальмувати в останню хвилину. Мабуть, помітив уламки літака. Але нічого з того не вийшло.

Він вривався з моттонського боку в Купол на швидкості шістдесят миль за годину чи трохи більшій, з вантажем колод вагою близько сорока тисяч фунтів³³. Кабіну сплющило, і вона застигла. Важкий причіп, заручник законів фізики, продовжував рух уперед. Паливні баки, що мчали під колодами, почали дертися й іскрити. Іще до того, як вони вибухнули, злетів у повітря вантаж і тепер сипався на те, що ось лише щойно було кабіною — залізний акордеон зеленого кольору. Стовбури дерев стійма гатилися у невидимий бар'єр і рикошетом розліталися навсібіч. Вогонь із густим чорним димом клубочився над місцем пригоди. Крізь білий день важкою кам'яною брилою котився жахливий гуркіт. По моттонський бік Купола сипався деревний град, колоди стрибали по дорозі й гігантськими опудалами застрягали на сусідніх полях. Одна з них розплющила дах джипа Морського Пса, розтрощене лобове скло діамантовими зернятками вихлюпнулося на капот. Інша колода приземлилася прямо перед самим Морським Псом.

Барбі вже нікуди не біг, тільки стояв і дивився.

Морський Пес звівся на ноги, упав, ухопився за стовбур, що мало не вкоротив йому віку, і знову піднявся. Стояв похитуючись, із вибалушеними очима. Барбі рушив до нього, але не встиг зробити й десяти кроків, як наштотхнувся на якусь тверду, мов кам'яна стіна, перепону. Відхитнувся назад, відчувши, як щось тепле ринуло йому з носа, потекло по губах. Він провів рукою собі по обличчю, не ймучи віри власним очам, побачив повну жменю крові й витер долоню об сорочку.

Машини тепер прибували з обох напрямків — і з Моттона, і з Честер Мілла. Через луг, від фермерської садиби, що виднілася вдалині, бігли три, поки ще крихітні, людські фігури. Деякі з машин гуділи клаксонами, ніби таким чином можна вирішувати будь-які проблеми. Першим під'їхав автомобіль з боку Моттона і, не наближаючись до палаючого лісовоза, став на узбіччі. Звідти вилізли дві жінки, вони

стояли і, прикриваючи собі долонями очі, дивилися на стовп диму.

7 — Бля, — подав голос Морський Пес. Промовив він це знічено, якось безвиразно. Він підійшов до Барбі через поле, оминувши по східній діагоналі палаючий лісовоз. Водій занадто перевантажив машину і мчав занадто швидко, подумалося Барбі. Але поховальне вогнище принаймні він отримав варте справжнього вікінга. — Ти бачив, де встряла та колода? Мене ледь не прибило. Могло розчавити, як ту комаху.

— У тебе є мобільник? — Барбі довелося прокричати ці слова, щоб бути почутим крізь тріск палаючого тягача.

— У машині, — відповів Морський Пес. — Можу пошукати, якщо хочеш.

— Ні, почекай, — зупинив його Барбі. З раптовим полегшенням він подумав, що все це може бути сном, ірраціональним кошмаром з отих, де їзда на велосипеді під водою або патякання про власне сексуальне життя мовою, якої ти ніколи не вивчав, здається цілком буденною справою.

Першим, хто прибув до бар'єра з його боку, виявився опецькуватий чоловік за кермом старого пікапа «GMC»³⁴. Барбі знав його по «Троянді-Шипшині»: Ерні Келверт, колишній директор «Фуд-Сіті», тепер на пенсії. Ерні дивився на палаючу посеред дороги хуру широко 33 60 миль/год = 96 км/год; 40 тис. фунтів — 18 тонн.

34 «GMC» — бренд «Дженерал Моторз Компані»; модельний ряд їх пікапів кардинально не оновлювався з 1991 року, останній — «Циклон».

розплющеними очима, тримаючи при цьому у руці мобільний телефон і щось у нього захоплено коментуючи. Барбі його ледь чув крізь ревіння пожираючого лісовоз вогню, хоча розібрав фразу «виглядає вельми кепсько» і здогадався, що Ерні розмовляє з поліцією. Або з пожежниками. Якщо це він із пожежниками, то Барбі сподівався, що бригада прибуде з Касл Рока. Скромна пожежна дільниця Честер Мілла мала кілька машин, але якщо вони сюди й приїдуть, гадав Барбі, то найбільше, що можуть зробити, це вгамувати тліючу траву, яка ледь жевріла й сама собою вже майже погасла. Палаючий лісовоз був зовсім поряд, але Барбі не вірилося, що їм вдасться до нього дістатися.

«Це сон, — запевнив він себе. — Якщо повторювати собі, що це сон,

якось можна ще діяти».

До двох жінок з боку Моттона додалося з півдесятка чоловіків, котрі також дивилися, прикриваючи собі очі долонями. Машини тепер стояли по обох узбіччях шосе. З них вилазили нові люди і приєднувалися до натовпу. Те саме починалося і з боку Барбі. Скидалося на таке, як ніби поряд влаштували дуель дві конкуруючі, повні заманливо дешевих товарів товкучки: один базар з моттонського боку міської межі, другий — з боку Честер Мілла.

Прибуло тріо з ферми — батько з двома синами-підлітками. Хлопці бігли легко, а батько розчервонівся і захекався.

— Свята срака! — вигукнув старший з хлопців, тут же діставши потиличника.

Хлопець не звернув на це ніякої уваги. Очі мав вирячені від здивування. Менший

простягнув до брата руку, і, коли той її взяв, малий почав плакати.

— Що тут трапилось? — спитав фермер у Барбі, зробивши паузу на віддих між словами «тут» і «трапилось».

Барбі не утруднився відповіддю. Він повільно рушив до Морського Пса, тримаючи перед собою простягнуту руку з долонею, піднятою в жесті «стоп». Морський Пес мовчки рушив йому назустріч таким же манером. Наблизившись до місця, де, як йому гадалося, мусив знаходитись бар'єр (Барбі достатньо було поглянути собі під ноги на рівну лінію вигорілої землі), він уповільнив крок. Уже раз розбивши собі лице, він не бажав повторення.

Раптом його ніби приском обдало. Мурашки побігли вгору всім тілом від щиколоток аж до потилиці, намагаючись поставити сторч волосся йому на голові. Немов якісь камертони, в нього забриніли яйця, і в роті на мить з'явився металевий присмак.

За п'ять футів від Барбі — за п'ять футів і продовжуючи наближатись — Морський Пес відреагував ще більш розширеними зіницями.

— Ти це відчув?

— Так, — кивнув Барбі. — Але вже минулося. А в тебе?

— Пройшло, — підтвердив Морський Пес.

Вони не торкнулися один одного своїми простягнутими долонями, і Барбі знову подумав про скло, бо це було схоже на те, якби ти привітався з другом, котрий знадвору підійшов до твого вікна, ви звели

свої пальці разом, але не відчули живої плоти.

Він відірвав руку, то якраз була та, котрою він перед тим витирав собі кров з носа, і побачив червоні відбитки власних пальців, вони зависли просто серед повітря. І кров на тих плямах почала сповзатися в краплини. Як воно й буває на склі.

— Святий Боже, що це може означати? — прошепотів Морський Пес.

Барбі не мав відповіді. Раніше, ніж він встиг хоч щось на це сказати, його поплескав по спині Ерні Келверт.

— Я телефонував копам, — повідомив він. Вони вже їдуть, а от у пожежній частині ніхто не відповідає. Тільки запис мені каже, що треба дзвонити в Касл Рок.

— Окей, так і зроби, — погодився Барбі. Аж тут на фермерський луг футів за двадцять від них знову впав і зник серед високої трави пасовища черговий птах. Ця подія викресала в голові Барбі думку, котра, либонь, іскрою зрикошетила від того часу, коли він ще дивився на світ крізь приціл. — А краще спершу подзвони до штабу ВПС Національної гвардії³⁵ в

35 ВПС Національної гвардії — окремі для кожного штату військово-повітряні підрозділи Національної

Бенгорі³⁶, — порадив він.

Ерні роззявив рота:

— Гвардії?

— Тільки вони можуть встановити над Честер Міллом заборонену для польотів зону, — пояснив Барбі. — І, здається мені, це треба зробити якомога швидше.

ПОВНІСІНЬКО МЕРТВИХ ПТАХІВ

і

Шеф поліції Мілла не чув ніякого вибуху, хоча й перебував в той час надворі, згрібав листя з галявини перед своїм будинком на Морін-стрит. На капоті «Хонди» його дружини стояв портативний радіоприймач, з якого лунала релігійна музика на частоті РНГХ (повна її назва була «Радіостанція Наш Господь Христос», але молодші мешканці міста називали її просто «Радіо Ісус»). Слух він, звісно, мав уже не той, як колись. Та й хто б його мав колишнім у шістдесят сім років?

Але першу сирену, що розкраяла день, він почув; вуха в нього були

налаштовані на цей звук, як вуха матері налаштовані на плач її дітей. Говард Перкінс навіть знав, котра їде машина і хто сидить за її кермом. Тільки на «трійці» та «четвірці» залишилися старі трелі, але на «трійці» Джонні Трент поїхав із пожежниками до Касл Рока, на ті їхні чортові навчання. Вони їх називають «контрольованим горінням», хоча насправді йдеться про дитячі розваги дорослих дядьків. Отже, сирена належала четвертому номеру, одному з тих двох «Доджів»³⁷, що в них іще залишалися, і, значить, кермувати ним мусить Генрі Моррісон.

Спершись на граблі, він нахилив голову, прислухаючись. Сирена почала віддалятися, і він знову зайнявся листям. На веранду вийшла Бренда. У Міллі майже всі звали його Дюком

— прізвиськом, яке пристало до нього, ще коли він був школярем і не пропускав у кінотеатрі «Зірка» жодного фільму з Джоном Вейном³⁸, — але Бренда, щойно вони побралися, почала звати його інакше. Іменем, яке йому не подобалося.

— Гові, чогось вимкнулась електрика. І там щось гриміло.

Гові, для неї він завжди Гові. Немов з отого: «Трюкач Гові», «А ось і Гові», «Як життя, Гові?»³⁹

Він намагався ставитися до цього по-християнському — чорт, він поводився щодо цього як справжній християнин! — але подеколи йому спливала думка, чи не має стосунку, хай опосередкованого, ця кличка до того крихітного пристрою, що він тепер його змушений носити в себе у грудях.

— Що це?

Вона завела очі під лоба, твердим кроком рушила до своєї машини, вхопила радіоприймач і натиснула на ньому кнопку, обірвавши на півслові хор Нормана Лубоффа⁴⁰,

гвардії США, які підпорядковуються губернаторові, і тільки під час війни чи в разі великих катастроф — напряду президентові й Конгресу.

³⁶ Бенгор — третє за величиною (32 тис. мешканців) місто в штаті Мейн, порт, столиця округу Пенобскот.

³⁷ «Додж» — заснована 1900 року братами Джоном і Горесом Доджами автомобільна компанія, яка з 1928 року належить корпорації «Крайслер».

³⁸ Джон Вейн, справжнє ім'я Меріон Моррісон (1907-1979) —

кіноактор, режисер і продюсер, символ мужності, все життя відгукувався на кличку Дюк («герцог» — англ.).

39 Імовірно, йдеться про рекламні ролики мічиганської компанії «Щасливий Гові» («Happy Howie's Inc.»), яка позиціонує себе єдиним в США виробником собачої їжі з неімпортованого, натурального м'яса.

40 Норман Лубофф (1917-1987) — автор партитур десятків фільмів (має зірку на «Алеї слави» в Голлівуді), що співав «Маємо в Ісусі друга».

— Скільки разів я тобі казала, щоб ти не тулив цю річ на капот моєї машини? Ти подряпаєш фарбу, і впаде її продажна ціна.

— Вибач, Брен. Що ти казала?

— Електрика вимкнулася! І щось вибухнуло! Мабуть, саме туди й погнав Джонні Трент.

— То Генрі поїхав, — сказав він. — Джонні з пожежниками в Касл Року.

— Та хто б там не був...

Завила інша сирена, тепер нового типу, ці звуки Дюк Перкінс подумки називав «пташиним щебетом». Отут уже мусить бути «двійка» Джекі Веттінгтон. Напевне, що Джекі, бо Рендолф, мабуть, залишився наглядати за їхньою стайнею, сидить там, похитується, відкинувшись на спинку крісла, поклавши ноги на стіл, і читає «Демократа». Або в сральнику засідає. Пітер Рендолф був справним копом, і жорсткість міг проявити, де треба, але Дюк його не любив. Почасти через те, що той беззастережно був людиною Джима Ренні, почасти тому, що Рендолф іноді проявляв жорсткість, більшу за потрібну, але найбільше через те, що Рендолф був лінькуватим, а Дюк Перкінс не переварював ледачих полісменів.

Бренда уп'ялася в нього великими очима. Вона сорок три роки була заміжня за полісменом і розуміла, що два вибухи, дві сирени і вимкнення електрики нічого доброго не віщують. Якщо листя буде прибрано з галявини цього вікенда — або якщо Гові всядеться слухати репортаж із гри його улюблених «Вайлдкетс» Близнят-Міллів проти футбольної команди Касл Рока — вона вельми здивується.

— Либонь, тобі теж краще поїхати, — промовила вона. — Щось там таки зірвалося. Я лише маю надію, що ніхто не загинув.

Він зняв у себе з ремня мобільний телефон. Чортова слухавка висіла

там з ранку до вечора, мов якась п'явка, але річ була корисна, це він мусив визнати. Сам не набирав ніякого номера, просто стояв і дивився на телефон, чекаючи дзвінка.

Та тут зайшлася «пташиним щебетом» іще одна сирена: екіпаж № 1. Значить, і сам Рендолф виїхав урешті-решт. Видно, щось серйозне. Дюк не став більше чекати на дзвінок і вже було зібрався підвісити телефон назад до ремня, але тут той і озвався. Дзвонила Стейсі Моггін.

— Стейсі? — Він знав, що нема потреби так кричати в цю чортову слухавку, Бренда сто разів йому про це нагадувала, але все одно не міг втриматися. — Що ти робиш у конторі в суботній...

— Я не на роботі. Я вдома. Дзвонив Пітер, сказав, щоб я зателефонувала вам, повідомила, що на сто дев'ятнадцятому трапилась пригода, і то серйозна. Він сказав... там літак зіштовхнувся з лісовозом... — у її голосі почувся сумнів. — Я не розумію, як таке могло трапитись, але...

Господи Ісусе. Літак. Хвилин п'ять тому чи трохи більше, коли він ще згрібав листя і співав разом з радіо «Великий Боже»⁴¹...

— Стейсі, а літак Чака Томпсона? Я бачив, як його новий «Пайпер» пролітав неподалік. Доволі низько.

— Шефе, я не знаю, я вам переказала все, що мені наказав Пітер.

Бренда, аж ніяк не тупиця, вже сиділа за кермом свого авто, щоб звільнити виїзд і темно-зелена машина шефа могла здати задом на вулицю. Радіоприймач вона поставила біля невеличкої купки вже згорнутого ним листя.

— Окей, Стейсі. На вашому кутку теж електрику вибило?

засновник і керівник одного з найвідоміших у світі хорів, випустив 75 альбомів, зокрема з релігійною музикою; «Маємо в Ісусі друга» — християнський гімн, написаний 1868 року американським юристом і церковним композитором Чарлзом Конверсом на слова ірландського поета Джозефа Скрайвена.

⁴¹ «Великий Боже» — християнський гімн на мелодію шведської народної пісні, вірш Карла Густава Боберга (1859-1940).

— Так, і дротовий телефонний зв'язок пропав. Я по мобільному. Щось, мабуть, погане трапилося, правда?

— Сподіваюся, ні. Ти можеш зараз посидіти в конторі, прикрити нас?

Я певен, що там зараз нікогісінько й не замкнено.

— Я буду там за п'ять хвилин. Зв'яжуйтесь зі мною через базову систему.

— Тоді Роджер⁴².

Бренда пішки повернулася на під'їзну алею, і тут якраз увімкнулася й міська сирена, її виття здійснювалося й спадало хвилями і від цього звуку, як це бувало завжди, у Дюка Перкінса стиснуло груди. Одначе він не забув обняти Бренду. Вона ніколи потім не забувала, що він знайшов на це хвилю.

— Нехай тебе це не хвилює, Бренні. Ця штука запрограмована так робити завжди, коли вимикається магістральна лінія електропостачання. За три хвилини вона замовкне. Чи за чотири. Забув, скільки точно.

— Я знаю, але все одно ненавиджу її. Той ідіот Енді Сендерс був увімкнув цю сирену одинадцятого вересня, ти пам'ятаєш? Ніби ті терористи-самогубці збиралися націлити наступний літак на нас.

Дюк кивнув. Енді Сендерс дійсно був ідіотом. На жаль, він був також і першим виборним, життєрадісним Мортимером Снердом⁴³ — маріонеткою на колінах у Великого Джима Ренні.

— Я мушу їхати, любя.

— Розумію, — вона пішла слідом за ним до машини. — А що там? Ти вже щось знаєш?

— Стейсі сказала, що на сто дев'ятнадцятому зіткнулися літак і вантажівка.

Бренда нерішуче посміхнулася.

— Це такий жарт, правда?

— Зовсім ні, якщо в літака щось трапилось з двигуном і пілот намагався аварійно приземлитися на шосе, — пояснив він.

Посмішка на обличчі Бренди зів'яла, а стиснута в кулак права рука упокоїлась у западині між її грудей, Дюк надто добре знав цей жест. Він протиснувся за кермо і, хоча начальницький «крузер» був ще доволі новим, шеф посовався, вмоцнюючи свій зад, бо вже встиг продавати зручні вм'ятини на сидінні. Дюк Перкінс не був легким на вагу.

— Якраз у твій вихідний! — схлипнула вона. — Це просто-таки ганьба! У той час, як ти вже міг бути на повноцінній пенсії!⁴⁴

— Від мене їм дістаються лише суботні недоїдки, — відповів він їй іронічно, іронія була робленою, день обіцяв бути довгим. — Я є такий, як є, Господи. Покладеш для мене в холодильник пару сендвічів, добре?

— Лише один. Ти й так уже занадто обважнів. Навіть доктор Гаскелл про це казав, а він ніколи нікому не дорікає.

— Ну, нехай, один так один...

Він смикнув важіль на задній хід... а потім перевів його назад на нейтралку.

Висунувся з вікна, і вона зрозуміла, що він бажає поцілунку. І вона його поцілувала, смачно, тимчасом як міська сирена краяла хрустке жовтневе повітря, вона припадала своїми вустами до його вуст, а він гладив їй збоку по шиї, і це було те, від чого її завжди брав дрож, те, що тепер він так рідко їй дарував.

І цей його дотик посеред сонячного дня вона теж запам'ятала назавжди.

Вона ще щось гукнула йому вслід, коли він викочувався на вулицю.

Він не розчув до

42 Роджер — технічне слово, що використовується для позначення кінця зв'язку.

43 Мортимер Снерд — лялька-персонаж популярного актора-черевомовця Едгара Бергена (1903-1978).

44 Пенсійний вік у США — 66 років, до і після настання цього віку за домовленістю з роботодавцем робітник може працювати в режимі т. зв. «фазової пенсії» — неповний робочий день або в окремі дні тижня, як це робить Дюк Перкінс.

пуття, що саме. Подумав, що таки дійсно йому варто піти перевірити вуха. Хай вже припишуть слуховий апарат, якщо необхідно. Хоча, ймовірно, це стане саме тим приводом, що надасть можливість Рендолфу з Великим Джимом остаточно вигнати його геть під стару сраку.

Дюк натиснув на гальма й знов висунувся з вікна.

— Берегтися з моїм чим?

— Серцевим стимулятором! — буквально прокричала вона, сміючись. Розстроїлася. Усе ще відчуваючи його ласкаву руку в себе на шиї, де шкіра була такою

пружною й гладенькою — так їй здавалося — усього лише вчора. Ну, хай позавчора, коли вони замість «Радіо Ісуса» ще слухали «КейСі з Оркестром Сонячного Сяйва»⁴⁵.

— О, авжеж, як скажеш! — гукнув він їй у відповідь і поїхав геть. Наступного разу вона побачила його вже мертвим.

2 Біллі з Бандою ніякого подвійного вибуху не чули, бо перебували якраз на шосе 117 і лаялися. Сварка стартувала доволі просто, Банда зауважила, що день сьогодні гарний, а Біллі відреагував фразою про те, що йому болить голова і взагалі він не розуміє, навіщо їм пертися на ту суботню товкучку в Оксфорд-Хілл; все'дно там завжди одне й те саме замацане барахло.

Банда зазначила, що ніяка голова б у нього не боліла, якби він не вижлуктив учора ввечері дюжину пива.

Біллі спитав у неї, чи порахувала вона банки в контейнері для утилізаційного сміття (не мало значення, як він набирався, Біллі пив удома і завжди клав порожні бляшанки тільки до контейнера для сміття, яке підлягало переробці, — усім цим, разом зі своєю професією електрика, він пишався).

Вона підтвердила:

— Так, порахувала, можеш бути певним. А крім того...

Вони доїхали вже аж до крамниці Патела⁴⁶ в Касл Року, встигши просунутись від «Біллі, ти забагато п'єш» та «Занадто ти прискіплива, Бандо» до «Недарма мама була проти, щоб я виходила за тебе» та «Ну чому тобі завше треба бути такою курвою». За останніх пару років їх чотирирічного шлюбу весь цей набір викликів-відгуків було вже добряче заяложено, але цього ранку Біллі раптом відчув, що вже край. Він різко, не просигналивши, не скинувши швидкості, завернув на широку асфальтовану стоянку супермаркету і знову вискочив на шосе 117, навіть не поглянувши в люстерко заднього виду, не кажучи вже про те, щоб озирнутися через плече. На дорозі позаду нього просигналила Нора Робішо. Її задушевна подруга Ельза Ендрюс аж кркнула спересердя. Обидві жінки, медсестри на пенсії, презирнулися, але не промовили й слова. Занадто давно вони товаришували, їм не були потрібні слова в таких ситуаціях.

Тим часом Ванда запитала в Біллі, куди це йому раптом закортіло погнати.

Біллі відповів, що додому, здріснути. На той лайноярмарок вона може поїхати сама.

Ванда зауважила, що він щойно ледь не врізався у тих двох стареньких леді (згадані старенькі леді вже залишилися далеко позаду;

Нора Робішо вважала, що без дуже поважної причини швидкість понад сорок миль за годину — то чортові витівки).

Біллі докинув, що Ванда виглядає і говорить, точнісінько як її мати.

Ванда зажадала від нього пояснень, що саме він має на увазі.

Біллі розтовкмачив, що в обох — що в матері, що в її дочки — товсті сраки і язика, мов

45 «KC and the Sunshine Band» — популярний у другій половині 1970-х рр. гурт у стилі диско-фанк.

46 Пател — одне з найпоширеніших індійських прізвищ.

помело, теліпаються на всі боки.

Ванда дорікнула Біллі, що він і тепер ще не протверезився.

Біллі повідомив Ванді, що вона почвара.

То був щиросердий обмін рівноцінними почуттями і на той момент, коли вони, виїхавши з Касл Рока, опинилися на території Моттона, прямуючи до невидимого бар'єра, котрий встановився невдовзі по тому, як Ванда своїм зауваженням про гарний день розпочала цю живу дискусію, Біллі розігнався вже до повних шістдесяти миль, що було майже граничною швидкістю для Вандиногo лайномобіля «Шеві».

— Що це там за дим? — раптом відволіклася Ванда, зацікавлено показуючи на північний схід, у бік шосе 119.

— Звідки мені знати, — відреагував Біллі. — Може, моя теща набзділа? — Не зміг він утриматися від реготу.

Ванда Дебек зрозуміла, що з неї вже досить. Від цього усвідомлення і світ навкруги, і її власне майбуття якимсь майже магічним чином набули граничної ясності. Вона вже почала обертатися до нього з фразою «Я бажаю розлучення» на кінчику язика, але якраз на ту мить вони досягли межової лінії між Моттоном та Честер Міллом і наштотхнулися на бар'єр. Лайномобіль «Шеві» мав подушки безпеки, але та, що була перед Біллі, не спрацювала, а Вандина надулася не цілком. Кермо вгатилося Біллі в груди, стернова колонка розірвала йому серце; помер він майже миттєво.

Ванда вдарилася головою об приладну панель, катастрофічно різким

зсувом моторного блоку «Шеві» їй зламало одну ногу (ліву) і одну руку (праву). Ніякого болю Ванда не відчула, лише завважила гудіння клаксона та ще те, що машина раптом стала дибки посеред дороги з розплющеним ледь не вщент передком, а зір їй всуціль залило чимось червоним.

Коли Нора Робішо з Ельзою Ендрюс виїхали з-за повороту, взявши курс на південь (вони жваво обговорювали дим, що вже кілька хвилин як почав здійматися на північному сході, і раділи, що самі цього дня вибрали менш уживане шосе), Ванда Дебек саме підтягувалась на ліктях на білу роздільну лінію. Кров струменіла її обличчям, роблячи його майже непроглядним. Її майже скальпувало уламком розтрощеного лобового скла, великий шмат шкіри звисав їй на ліву щоку, немов якийсь зірваний з належного йому місця пташиний гребінь.

Нора з Ельзою похмуро презирнулися.

— Щоб мені всратися, — мовила Нора, і на цьому всяка балачка між ними припинилася.

Ельза вискочила з машини, щойно та зупинилася, і побігла до безпорадної жінки. Як на літню леді (Ельзі нещодавно виповнилося сімдесят), вона була навдивовижу моторною.

Нора залишила двигун працювати на холостому ході і приєдналася до подруги. Разом вони підтягнули Банду до старенького, але бездоганно доглянутого «Мерседеса» Норми. Жакет Банди з коричневого перетворився на брудно-сріблястий; її руки виглядали так, ніби вона була занурила їх у червону фарбу.

— Тфе Піллі? — спитала вона, і Нора побачила, що в бідної жінки вибито майже всі зуби. Три з них прилипли спереду до її закривавленого жакету. — Тфе Піллі, він шифий? Сьо трапифося?

— З Біллі все добре, і з вами теж, — відповіла їй Нора, кинувши запитальний погляд на Ельзу. Ельза кивнула й поспішила до «Шеві», тепер уже ледь видимого крізь пару, що куріла з його потрощеного радіатора. Одного погляду повз повислі на одній завісі дверцята з боку пасажирського сидіння вистачило, щоб Ельза, котра майже сорок років пропрацювала медсестрою (останній роботодавець: Рон Гаскелл, д. м. — в даному випадку д. м. слід було розуміти як «дурбас медицини»), упевнилася, що з Біллі все аж ніяк не добре. Молода жінка, чия

половина волосся теліпалася на зірваній шкірі біля її обличчя, наразі стала вдовою.

Повернувшись до «Мерседеса», Ельза сіла на заднє сидіння поряд із жінкою, котра вже запала в напівпритомний стан.

— Він мертвий, і вона скоро помре, якщо ти нас миттю не підкинеш до шпиталю «Кеті

Рассел».

— Тоді тримайтеся, — промовила Нора і втопила педаль. У «Мерседеса» потужний двигун, він буквально стрибнув з місця вперед. Нора хвацько об'їхала «Шевроле» Дебеків і з розгону врізалася у невидимий бар'єр. Вперше за останніх двадцять років Нора знехтувала ременем безпеки, не пристебнулася, тож і вилетіла крізь лобове скло, а там вже й звернула собі в'язи об той невидимий бар'єр так само, як Боб Руа перед тим. Молоду жінку теж шпурнуло між ковшовими передніми сидіннями крізь розтрощене переднє вікно на капот «Мерседеса», де вона й застигла долілиць, з розкаряченими, заляпанними кров'ю ногами. Босими ногами. Її мокасини (вона купила їх під час попередніх відвідин товкучки в Оксфорд-Хіллі) злетіли з неї ще в першій пригоді.

Ельзу Ендрюс вдарило об спинку водійського крісла й відкинуло назад, їй трохи забило памороки, але загалом вона залишилася неушкодженою. Двері спершу не піддалися, але вона штовхнула їх плечем і вони розчахнулися. Вона вилізла з машини і роззирнулася на запаскуджене місце аварії. Калюжі крові. Все ще потихеньку парує сплющений лайномобіль «Шеві».

— Що трапилося? — запитала вона. Те саме перед цим питала Ванда, але Ельза цього не пам'ятала. Вона постояла серед розсипища хромованого металу й скривавленого битого скла, потім приклала тильний бік долоні собі до лоба, ніби перевіряючи, чи нема в неї гарячки. — Що трапилося? Що це щойно трапилося? Норо? Норо, серденько? Де ти, любонько моя?

Тут вона побачила свою подругку і видала зойк жалю й жаху. Ворона, що спостерігала за подіями з високої сосни по той бік бар'єра, де починався Мілл, каркнула один раз, і той її кряк прозвучав, немов короткий зневажливий регіт.

Ноги в Ельзи зробилися гумовими. Вона позадкувала, доки не

вперлася сідницями в понівечений передок «Мерседеса».

— Норо, серденько, — промовила вона. — Ох, любонько моя.

Щось лоскотнуло їй шию. Вона розсіяно подумала, що то, либонь, кучерик пораненої дівчини. От лишень тепер, звісно, та дівчина стала мертвою.

Ох, бідна, ніжна Нора, з котрою вони любили іноді потай хильнути трішечки джину або горілки у пральні лікарні «Кеті Рассел», хихотячи, немов юні школярочки в літньому таборі. Широко розплющені очі Нори дивилися на яскраве полудневе сонце, а голова її була вивернута під якимсь непристойним кутом назад, ніби вона померла, намагаючись озирнутися через плече, упевнитися, що з Ельзою все гаразд.

Ельза, з котрою все було гаразд — «всього лиш перехвилювалась», як казали колись у їхньому шпиталі про тих рідкісних щасливчиків, що вижили за подібних обставин, — почала плакати. Спираючись на борт автомобіля, вона сповзла додолу (розірвала плащ об рваний метал) і сіла на асфальт шосе 117. Так вона й сиділа, так і плакала, коли до неї підійшли Барбі з його новим приятелем у картузі «Морських Псів».

3

Морський Пес виявився Полом Джендроном, колишнім торговцем автомобілями з півночі штату, котрий два роки тому, вийшовши на пенсію, оселився на фермі своїх покійних батьків у Моттоні. Це і ще багато різного іншого про Джендрона дізнався Барбі за час, що минув з того моменту, як вони покинули місце катастрофи на шосе 119 і натрапили на іншу аварію — не таку видовищну, але все одно жахливу — там, де межу Мілла перетинало шосе 117. Барбі залюбки потиснув би руку Полу, проте таку гречність довелося відкласти до тої хвилини, коли вони нарешті знайдуть місце, де кінчається бар'єр.

Ерні Келверт додзвонився до Військово-повітряних сил Національної Гвардії в Бенгорі, але йому довелося зачекати, перш ніж він отримав можливість пояснити причину свого дзвінка. Тим часом наближення виючих сирен передувало неминучому появленню місцевих законників.

— Тільки не розраховуйте на пожежну бригаду, — попередив той фермер, котрий прибіг через поле зі своїми двома синами. Його звали Алден Дінсмор, він усе ще ніяк не міг віддихатися. — Вони в Касл

Року, палять там для практики якийсь будинок. Отут би їм було на чому потренува...

Тут він помітив, що його менший син наближається до того місця, де, зависнувши посеред пронизаного сонцем повітря, висихав кривавий відбиток долоні Барбі.

— Рорі! Ану, геть звідти!

Рорі, з палаючими від цікавості очима, проігнорував батька. Він простягнув руку і постукав кісточками пальців трохи правіше відбитку долоні Барбі. Та ще за мить до цього Барбі встиг помітити, як повиступали сироти на руці в цього хлопця у светрі «Вайлдкетс»⁴⁷ з обрізаними рукавами. Щось було там, щось таке, що реагувало при наближенні до бар'єра. Єдине місце, де Барбі мав подібне відчуття, був великий електрогенератор в Ейвоні⁴⁸, у Флориді, біля якого йому якось трапилось обніматися з дівчиною.

Звук, що пролунав з-під кулака хлопця, найбільше нагадував той, яким відгукнулася б на удари рукою каструля з жаростійкого скла. На це видовище замовк невеличкий натовп роззяв, що теревенили, задивившись на догораючі рештки лісовоза (а декотрі ще й знімали їх своїми мобільними телефонами).

— А я би пересрав, — промовив хтось.

Алден Дінсмор ухопив сина за рваний комір светра, відтягнув назад, а тоді ще й вліпив йому лункого потиличника, як незадовго перед тим зробив це старшому.

— Не смій! — закричав Дінсмор, торсаючи хлопця за плечі. — Ніколи не смій робити чогось подібного, якщо не знаєш, що воно таке!

— Тату, воно ніби скляна стіна! Воно як...

Дінсмор знову торсонув сина. Задишка в нього все ще не минулася, і Барбі побоювався за його серце. — Ніколи не смій! — повторив він і штовхнув хлопця до його старшого брата. — Наглядай за цим дурнем, Оллі.

— Слухаюсь, сер, — доповів Оллі й вишкірився до малого.

Барбі подивився в бік Мілла. Тепер він побачив пробіски поліцейського автомобіля, що наближався, але набагато попереду того — так, ніби якийсь поважний чиновник із великої милості дозволив себе ескортувати — рухалось щось чорне, схоже на домовину на колесах: «Гаммер» Великого Джима Ренні. На цей вид відгукнулися

свербінням ще не загоєні синці й садна, котрі Барбі дістав у бійці на парковці біля «Діппера».

Звичайно, Ренні-старшого при тому не було, але головним заводіякою виступив його син, а Великий Джим покривав Джуніора. Якщо в результаті цього життя в Міллі ставало важким для якогось мандрівного кухаря — настільки важким, що той кухар постав перед питанням, чи не підняти йому сраку та не забратися з цього міста подалі — тим краще. Барбі не хотілося стовбичити тут, коли під'їде Великий Джим. Особливо, коли той прибуває разом з копами. Дюк Перкінс ставився до нього цілком коректно, а от другий — Рендолф — дивився на нього так, ніби Дейл Барбара був шматком собачого лайна на модельному черевіку.

Барі обернувся до Морського Пса і спитав:

— Як щодо невеличкої прогулянки? Ти по свій бік, я — по свій? Подивимося, чи далеко тягнеться ця штука?

— І заодно заберемося звідси раніше, ніж сюди під'їде отой базікало?

— Джендрон також помітив пафосний «Гаммер». — Друже, вибір за тобою. На схід чи на захід?

47 Напис на светрі хлопчика одночасно стосується місцевої спортивної команди і створеного 1992 року серійного коміксу, за яким спорадично знімається мульт-серіал про фантастичні пригоди команди супергероїв «Дикі кицьки».

48 Ейвон Парк — засноване 1884 року місто в штаті Флорида; східніше міста знаходиться однойменна авіабаза і бомбовий полігон ВПС США

4 Вони вирушили на захід, у бік шосе 117, і, хоч і не знайшли вони краю бар'єра, але дива, сотворені ним під час його опускання, побачили. Обчухрані гілки дерев, завдяки чому утворилися просвіти в небо, котрих раніше там і зблизька не було. Пні, розрубані навпіл. І повсюдні трупи пернатих.

— До фіга мертвих птахів, — зауважив Джендрон, поправляючи картуза на голові руками, що, хоча й злегка, але явно тремтіли. Обличчя він мав бліде. — Ніколи не бачив їх так багато.

— З тобою все гаразд? — спитав його Барбі.

— Тілесно? Авжеж, гадаю так. А от ментально я почуваюся, ніби втратив глузд. А ти сам як?

— Так само, — відповів Барбі.

Подолавши дві милі на захід від шосе 119, вони підійшли до дороги Божий Ручай і побачили труп Боба Руа, що лежав біля його все ще працюючого вхолосту трактора. Барбі інстинктивно кинувся до тіла і знову вдарився об бар'єр... правда, цього разу він встиг про нього згадати в останню секунду і вчасно пригальмував, не розквасив собі знову ніс до крові.

Джендрон нахилився й торкнувся гротескно вивернутої шиї фермера.

— Мертвий.

— Що воно таке, розсипане там навкруг нього? Оті білі клаптики?

Джендрон підібрав найбільший шматок.

— Гадаю, це щось з отих комп'ютерних штуковин з музикою. Либонь, розбилася, коли він вривався у... — Він махнув рукою перед собою. — Ну, ти розумієш.

Звіддала долинуло виття, воно звучало хрипкіше й голосніше за попередній звук міської ревуна.

Джендрон кинув у той бік короткий погляд.

— Пожежна сирена, — промовив він. — Дуже вчасно ж вони.

— Пожежники їдуть із Касл Рока, — показав Барбі. — Я їх чую.

— Невже? Тоді в тебе гостріший за мій слух. Скажи мені знову своє ім'я, друже.

— Дейл Барбара. Для друзів — просто Барбі.

— Ну, Барбі, що тепер?

— Пропоную йти далі. Ми вже нічим не допоможемо цьому хлопцеві.

— Авжеж. Навіть зателефонувати нікому не можемо, — похмуро погодився Джендрон. — Мій мобільний залишився там. А в тебе, гадаю, його нема?

Барбі мав мобільний телефон, але полишив його в тепер вже звільненій квартирі, разом із зайвими шкарпетками, джинсами, сорочками й білизною. Він вирушив у нові землі лише з тим, що було надіто на ньому, бо нічого не бажав нести з собою з Честер Мілла. Окрім пари добрих спогадів, але для них йому не треба було ні валізи, ні навіть наплічника.

Такі речі важко пояснювати чужій людині, тож він лише мотнув головою.

Сидіння «Діра» було покрите старою ковдрою. Джендрон заглушив

двигун трактора, стягнув ковдру і накрив нею тіло.

— Сподіваюся, він слухав щось, що йому подобалося, коли це трапилось, — промовив він.

— Так, — погодився Барбі.

— Ходімо. Давай дійдемо до кінця цього казна-що. Я хочу потиснути тобі руку. Може, навіть вдасться прорватися й обійняти тебе.

5 Невдовзі по тому, як було знайдено тіло Руа — зараз вони вже були майже поряд з місцем аварії на шосе 117, хоча самі поки що цього не знали, — їм трапився маленький ручай. Обидва чоловіки застигли мовчки, кожний по свій бік бар'єра, дивлячись на цю дивину.

Врешті Джендрон промовив:

— Святий Ісус-стрибучий.

— На що воно схоже з твого боку? — запитав його Барбі. Сам він тільки бачив, як здіймається й розтікається підліском вода. На вигляд це було схоже на те, ніби ручай перегородила якась невидима гребля.

— Навіть не знаю, як це описати. Зроду не бачив нічого подібного.

Джендрон замовк, стиснувши долонями собі щоки, від чого його й без того довге лице стало ще більше схожим на персонаж картини Едварда Мунка⁴⁹ «Скрик».

— Хоча ні. Бачив. Одного разу. Трохи схоже. Коли приніс додому парочку золотих рибок у подарунок моїй доні на шестиліття. Чи, може, їй тоді виповнилося сім. Я приніс їх із зоокрамниці додому в пластиковому пакеті, от і тут тепер щось схоже на воду на дні пластикового кулька. Тільки не обвислого, а з пласким дном. Вода дибється стіною на цю... штуку, а тоді з твого боку розтікається по сторонах.

— І зовсім не протікає на твій бік?

Упершись долонями в коліна, Джендрон нахилився й примружив очі.

— Та ні, трохи протікає. Але небагато, так, ледь-ледь струменить. І жодного сміття, що його вода звичайно несе за собою. Ну там гілочки, листочки і все таке.

Вони вирушили далі, Джендрон по свій бік, Барбі по свій. І жоден все ще не сприймав власне становище як «всередині» й «ззовні». Вони не припускали думки, що цей бар'єр може не мати кінця.

6 От тоді вони й підійшли до шосе 117, де трапилася інша жахлива аварія — два автомобілі й щонайменше двоє загиблих, як здалося Барбі. А он і ще один, зсутулений за кермом старенького, майже вщент потрощеного «Шевроле». Але тут знайшлася і вціліла людина, вона сиділа, похиливши голову, біля «Мерседес-Бенца» з розбитим передком. Пол Джендрон кинувся до неї, тоді як Барбі нічого не лишалося, окрім як стояти й дивитися. Жінка побачила Джендрона й зробила спробу підвестися.

— Ні, мадам, не варто, не треба вам підніматися, — заперечив той.

— Мені, здається, не так вже й погано, — промовила вона. — Просто... розумієте, перенервувалася.

З якоїсь невідомої причини вона силувано розсміялася власним словам, хоча обличчя в неї було опухле від сліз.

Цієї миті з'явився ще один автомобіль, він ледь сунувся, за його кермом сидів літній чоловік, який очолював вервечку з півдесятка інших, безумовно нетерплячих, водіїв. Побачивши аварію, він зупинився. Машини позаду нього також стали.

Ельза Ендрюс уже була на ногах і достатньо опанувала себе, щоб промовити слова, які стали питанням цього дня.

— На що ми наштовхнулися? Не на оту ж машину, бо Нора її об'їхала. Джендрон відповів їй абсолютно чесно:

— Не знаю, мадам.

— Спитай у неї, чи має вона мобільний, — докинув Барбі, а тоді гукнув прибуваючим глядачам. — Агов! У когось є телефон?

— У мене, містере, — відгукнулася одна жінка, але перш ніж вона встигла промовити щось іще, всі вони почули наближення звуків чуп-чуп-чуп. Вертоліт.

Барбі з Джендроном обмінялися тривожними поглядами.

Синьо-білий гелікоптер летів низько. Курсом на стовп диму, що позначав місце аварії

49 Едвард Мунк (1863-1944) — норвезький художник-символіст, передвісник експресіонізму; різні версії картини «Скрик» створювалися автором у 1893-1910 рр.

лісовоза на шосе 119, але повітря було напрочуд ясным, з тим ледь не збільшувальним ефектом, що його дарують найкращі дні на півночі Нової Англії, тож Барбі легко прочитав велику цифру 13 на борту

гвинтокрила. А також побачив око — логотип компанії Сі-Бі-Ес50. Це був вертоліт їхньої служби новин, із Портленда. Він, певне, вже перебував десь у цьому районі, подумав Барбі. А тут раптом трапилася нагода відзняти кілька соковитих кадрів з місця аварії для шестигодинного випуску новин.

— Ох, ні, — простогнав Джендрон, прикривши долонею очі від сонця. А тоді закричав:

— Геть звідси, дурні! Завертайте назад!

Звісно, без толку. Намарно також він почав широко змахувати руками, ніби щось відганяє.

З-за спин Барбі й Джендрона зачудовано дивилася Ельза.

Вертоліт знизився до висоти дерев і завис на місці.

— Мені здається, все буде гаразд, — віддихнув Джендрон. — Люди, що залишились на тій дорозі, мабуть, йому теж махали, щоб не підлітав. Пілот мусив би зрозуміти...

Але вертоліт гойднувся в північний бік, щоби зависнути над лугом Алдена Дінсмора для іншого кута зйомки і нашттовхнувся на бар'єр. Барбі побачив, як розстрошило один з роторів. Гелікоптер одночасно шарпонуло вниз і вбік. І тут же він вибухнув, заливаючи свіжим вогнем дорогу й поля по той бік бар'єра.

По бік Джендрона.

Ззовні.

7 Джуніор Ренні крадькома, як злодій, пробрався в будинок, у якому він виріс. Або як привид. У домі, звісно, було пусто; його батько мав зараз перебувати на своїй гігантській площі, де стояли вживані автомобілі, біля шосе 119 (Джуніорів приятель Френк іноді називав це місце Святим Олтарем Не Треба Готівки), а Френсін Ренні вже чотири роки, як постійно відпочивала на цвинтарі Утішливі Гробки. Міський ревун замовк, і звуки поліцейських сирен стихли, віддалившись десь у південному напрямку. У хаті стояла благословенна тиша.

Він прийняв пару пігулок імітрексу, скинув одяг і зайшов до душу. А вже коли вийшов, побачив кров на своїх штаних і сорочці. Зараз він не міг цим займатися. Заштовхнув одяг під ліжку, засмикнув штори, заповз у постіль і натягнув собі на голову ковдру, як робив це колись, ще дитиною, ховаючись від чудовиськ, що живуть у шафі. Так він і лежав, тремтів, а в голові йому гуло, немов там били всі дзвони пекла.

Він уже був задрімав, аж тут різко прокинувся від звуків пожежної сирени. Його знов почало колотити, але голову злегка попустило. Він ще трохи поспав, а тоді почав думати, що робити далі. З усіх варіантів найкращим поки що здавалося самогубство. Бо викриття неминуче. Він не може навіть повернутися гуди й прибрати; не вистачить часу, бо скоро додому повернуться зі своїх суботніх поїздок Генрі й Ладонна Маккейн. Він може втекти — можливо, — але не раніш, ніж перестане боліти голова. Ну, й звісно, йому треба вдягтися. Хто ж починає життя втікача у вигляді голої наживки?

А загалом, убити себе, либонь, було б найкращим рішенням. Хоча в такому разі переможцем виявиться той падлючий кухар. Та якщо все зважити, саме той падлючий кухар у всьому й винен.

Потім замовкла й пожежна сирена. Джуніор проспав весь час з головою, накритою ковдрою. А коли прокинувся, була вже дев'ята вечора. Біль у його голові ущух.

У будинку так і було порожньо.

ХРІНОВЕРТЬ

50 CBS — заснована 1927 року в місті Ньюарку, сьогодні одна з найбільших телерадіокомпаній США; завдяки логотипу американці її зазвичай називають просто «Око».

1 Верескливо зупинивши свій «Гаммер Ейч-3 Альфа»⁵¹ (колір: чорна перлина, аксесуари: геть усякі), Великий Джим Ренні досяг саме того, що йому завжди подобалось — на цілих три хвилини випередив міську поліцію. Випереджай конкурентів — було гаслом Ренні.

Ерні Келверт усе ще балакав по телефону, але руку в недбалому вітальному жесті підняв. Волосся він мав розкуйовджене і вигляд загалом ошаліло-збуджений.

— По, Великий Джиме, я до них додзвонився!

— До кого? — кинув Ренні недбало. Він задивився на рештки того, що вочевидь було колись літаком, і на похоронне вогнище, у якому догорав лісовоз. Явний непорядок, та ще й з тих, які залишають синці на обличчі міста, особливо зважаючи на те, що обидві новенькі пожежні машини зараз перебувають у Року. На навчаннях, куди він сам їх направив... але на папері, яким це було затверджено, стоїть підпис Енді Сендерса, бо Енді — перший виборний. От і добре. Ренні був великим шанувальником того, що сам називав «коефіцієнтом

захищеності», і, обіймаючи посаду другого виборного, являв собою якнайкраще уособлення цього коефіцієнта в дії: вся влада в твоїх руках (особливо, коли перший виборний таке чмо, як Сендерс), але майже ніякої відповідальності, якщо раптом щось обернеться не тим боком.

А тут такі діла, що їх Ренні, котрий ще в шістнадцятирічному віці віддав своє серце Ісусу і ніколи не лаявся, називав «хріновертю».

Потрібні якісь кроки. Встановити контроль над ситуацією. Бо на старого віслюка Говарда Перкінса в цій справі він покладатися не може. Можливо, Перкінс і був цілком адекватним шефом поліції років двадцять тому, але тепер у нас нове століття.

Окинувши оком місце пригоди, Ренні насупився ще більше. Забагато роззяв. Їх, звісно, завжди збирається багато під час таких подій, люди любляють кров і руйнування. А деякі з них ніби граються в якусь потворну гру: вихиляються одне перед іншим, чи щось таке.

Потвориська.

— Ану, люди, відійдіть-но звідти! — гукнув він. Добрий голос мав для віддання наказів, гучний і впевнений. — Тут не абищо, а місце катастрофи!

Ерні Келверт — просто ідіот, у місті їх чимало, Ренні мав підозру, що в будь-якому місті їх повно, — смикнув його за рукав.

— Великий Джиме, я додзвонився до ВПСНГ, і вони...

— До кого? Куди? Про що це те белькочеш?

— Про Військово-повітряні сили Національної гвардії!

Чим далі, тим гірше. Хтось грається в ігри, а цей дурень телефонує до...

— Ерні, навіщо ти їм дзвонив, заради Бога?

— Бо він сказав... той хлопець сказав... — А втім, Ерні не міг до пуття згадати, що саме сказав йому Барбі, отже, провадив далі: — Ну, коротше, полковник з ВПСНГ вислухав усе, що я йому розповів, а тоді з'єднав мене з офісом Служби національної безпеки в Портленді. Отак просто напругу і з'єднав!

Ренні ляснув собі по щоках обома долонями, як це з ним часто траплялося у роздратуванні. Цей жест робив його схожим на Джека Бенні⁵², тільки холодноокого. Як і Бенні, Великий Джим теж час від часу розповідав анекдоти (пристойні). Він жартував, бо торгував автомобілями, а також тому, що знав — від політиків очікують жартів,

особливо, коли наближаються вибори. Тому він завжди мав невеличкий, потроху поновлюваний запас того, що він сам називав «забавками» (як ото кажуть «Ну що, хлопці, хочете почути

51 «Hummer H3 Alpha» — модель 2008 року, найменша і, певне, остання в сімействі цих джипів, оскільки компанія «Дженерал Моторз» оголосила про припинення випуску «Гаммерів» після 2010 року.

52 Джек Бенні (Бенджамін Кубельський, 1894-1974) — комік, один із найпопулярніших акторів американського радіо, кіно і телебачення ХХ ст.

забавку?»). Він запам'ятовував їх, як турист у чужій країні завчас корисні фрази типу «Де тут у вас туалет?» або «Чи є в цьому селищі готель з інтернетом?».

Але зараз він не жартував.

— Служба національної безпеки! Заради якого такого нікчемашного дідька? — Слово нікчемаііний було улюбленим епітетом Ренні.

— Бо той хлопець сказав, що щось перегородило дорогу. І так воно й є, Джиме! Щось таке, чого не можна побачити! Люди можуть на нього спертися! Бачиш? Оно, вони якраз саме це й роблять. Або... якщо кинути туди камінь, камінь відскочить! Дивись!

Ерні підняв камінь і пожбурих. Ренні не завдав собі клопоту подивитися, куди той полетів; він був певен, якби камінь поцілив когось з тих зівак, пролунав би крик.

— Лісовоз врізався в нього... у це казна-що... і літак також! А ще той хлопець сказав мені, щоб я...

— Не жени так. Про якого це хлопця ми говоримо?

— Молодий такий, — втрутився Рорі Дінсмор. — Він ще куховарить у «Троянді- Шипшині». Якщо замовиш помірно просмажений гамбургер, саме такий і отримаєш. Мій тато каже, що непережарені гамбургери майже ніде не готують, бо ніхто не вміє, але цей хлопець знає як. — Його обличчя розпливлося у надзвичайно солодкій усмішці.

— А я знаю його ім'я.

— Стули пельку, Рор! — гримнув на нього брат. Обличчя містера Ренні спохмурніло. Оллі Дінсмор за власним досвідом знав, що точнісінько такого виразу набирають учителі якраз перед тим, як залишити тебе після уроків у кінці навчального тижня.

Та Рорі не звертав уваги.

— У нього ще таке дівчаче ім'я! Бааарбара!

«Якраз коли я гадав, що більше ніколи його не побачу, цей нікчемаха знов вигулькнув тут, — подумав Ренні. — Цей штопаний негодящий нікчема».

Він обернувся до Ерні Келверта. Поліція вже прибула, але Ренні гадав, що ще встигне покласти край новому безглуздю, яке й тут примудрився спровокувати цей Барбара. Ренні його не помітив десь поблизу. Та й не очікував на це, по правді. Такі, як Барбара, люблять замутити воду, утнути розгардіяш, а самим дременути.

— Ерні, — звернувся він до Келверта. — Тебе неправильно поінформували.

Наперед виступив Алден Дінсмор.

— Містере Ренні, я не второпаю, як ви можете таке казати, коли самі не знаєте, в чому полягає інформація.

Ренні йому посміхнувся. Принаймні розтягнув губи.

— Я знаю Дейла Барбару, Алдене; і самої цієї інформації мені вже достатньо. — Він знову обернувся до Ерні Келверта. — Отже, якщо тобі більше...

— Тихо, — підняв руку Келверт. — Хтось на зв'язку.

Великому Джимові не подобалося, коли хтось його затикав, а особливо якщо це був якийсь бакалійник на пенсії. Він вирвав телефон з руки Ерні так, ніби Келверт був його секретарем, що тримає слухавку, тільки щоб передати її босу.

Голос у мобільному промовив:

— З ким я говорю? — Менш як півдесятка слів, але їх стачило, щоб Ренні зрозумів, що він має справу з якимсь дурв'ячим сином, чиновником. Знає Бог, він мав справу з достатньою їх кількістю за свої тридцять років засідання в міській раді, і федеральні чиновники були з усіх них найгіршими.

— Говорить Джеймс Ренні, другий виборний Честер Мілла. А ви хто, сер?

— Доналд Возняк, Служба національної безпеки. Як я зрозумів, у вас там виникла якась проблема на шосе № 119. Якогось роду перешкода.

Перешкода? Перешкода? Що це ще за федеральний жаргон?

— Вас дезінформували, сер, — відповів Ренні. — У нас тут літак —

літак цивільний, місцевий літак — намагався здійснити посадку на шосе й зіткнувся з вантажним автомобілем. Ситуація перебуває під цілковитим контролем. Ми не потребуємо допомоги Служби національної безпеки.

— Містере Ренні, — промовив фермер. — Тут зовсім не те трапилося. Ренні відмахнувся від нього і рушив до першої машини поліції. З неї вилазив Генк Моррісон. Дебелий, футів шість зросту чи близько того, але повний ледащо. А за ним підкотила й дівчина з добротними, великими цицьками. Веттінгтон її прізвище, ця ще гірша за ледащо: меткий язик при тупій голові. А вже далі, слідом за нею, під'їжджав Пітер Рендолф. Заступник шефа Рендолф був Ренні до душі. Оце людина, що готова про все подбати. Якби це Рендолф був черговим тієї ночі, коли трапилася колотнеча біля того ідіотського кубла, типу бару, Великий Джим був майже певен, що містер Дейл Барбара навряд чи ошивався б сьогодні в місті та ще й когось збурював. Фактично, містер Барбара сидів би зараз за ґратами в Року. І для Ренні такий варіант був би найприйнятнішим.

Тим часом чоловік зі Служби нацбезпеки — і в них вистачає нахабства називати себе агентами? — все ще щось сокорив.

Ренні перебив його.

— Дякую за увагу з вашого боку, містере Вознер, але ми й самі тут уже впоралися. — І, не прощаючись, натиснув кнопку «відбій». Віддав телефон Ерні Келверту.

— Джиме, не думаю, що це було розумно.

Ренні його проігнорував, він дивився на Рендолфа, котрий, не вимикаючи мигавки, зупинився за машиною цієї дівки Веттінгтон. Йому майнуло, чи не піти з ним привітатися, але він відкинув цю ідею раніше, ніж вона встигла цілком оформитися в його голові. Хай Рендолф сам до нього підійде. Саме так усе мусить діятися. І так воно й буде діятися, на славу Г оспода.

2 — Великий Джиме, — почав Рендолф. — Що тут трапилось?

— Гадаю, тут все ясно, — відповів Джим. — Літак Чака Томпсона трішечки не поладив з лісовозом. Виглядає на те, що вони зіграли в нічию.

Тут він почув наближення сирен з боку Касл Рока. Майже напевне, сюди прямують кілька рятувальних бригад (Ренні сподівався, що їхні

дві нові — й страшенно дорогі — пожежні машини теж у їх числі; було б краще, аби ніхто не зрозумів, що обидві їхні пожежні обновки перебували поза містом, коли трапилася ця катастрофа). Скоро мусять з'явитися й медики «швидкої допомоги», і тамтешня поліція.

— Тут зовсім не те трапилося, — вперто повторив Алден Дінсмор. — Я був якраз отам, у бічному садку, і бачив, що літак просто...

— Либонь, краще відсунути отих людей подалі, як гадаєш? — спитав Ренні в Рендолфа, показуючи на роззяв. З боку лісовоза їх стояло чимало, намагаючись триматися подалі від догораючих решток, а ще більше їх було з боку Мілла. Це вже почало нагадувати якийсь фестиваль.

Рендолф звернувся до Моррісона й Веттінгтон.

— Генку, — промовив він, показуючи на роззяв із Мілла. Дехто з них уже почав досліджувати розсипані навкруги уламки Томпсонового літака. Лунали перелякані зойки, коли чийсь очам відкривалися нові частки тіл.

— Йо, — відповів Моррісон і рушив уперед.

Рендолф скерував Веттінгтон на глядачів з боку лісовоза.

— Джекі, а ти займися... — Та тут Рендолф заляк.

Фанати аварій у південному напрямку від місця пригоди скупчилися обабіч дороги: один гурт на коров'ячому пасовищі, другий — по коліна в чагарнику. Роззяви стояли з тим виразом ідіотського зачудування на обличчях, котрий так добре був знайомий Ренні, на окремих лицях він спостерігав його щодня, а в масі — кожного березня, під час загальних міських зборів. От лише люди ці дивилися не на палаючий лісовоз. А тепер і Рендолф також, звісно що не дурень (аж ніяк не мудрагель, але він принаймні точно знав, з якого боку намазано маслом його кусень хліба), разом з усіма задивився на те місце і також зачудовано роззявив рота. І Джекі Веттінгтон туди дивилася.

На дим вони всі дивилися. Дим, котрий несло від палаючого лісовоза.

Темний, масний дим. Люди, що стояли супроти вітру, мусили б задихатися й кашляти від нього, тим паче, що з півдня якраз віяло легким бризом, але їх дим не торкався. І Ренні зрозумів причину. У таке важко було повірити, але він бачив це на власні очі. Дим дійсно несло на північ, але по дорозі він різко міняв напрямок руху — ледь не

під прямим кутом — і трубою здіймався вгору, немов крізь димар. А ще він залишав по собі темно-коричневий осад. Довгу смугу, що, здавалося, просто зависла в повітрі.

Джим Ренні затряс головою, щоб прогнати з очей це видовище, але, щойно перестав, як зрозумів, що нікуди воно не поділося.

— Що це? — запитав Рендолф лагідним від здивування голосом.

Перед Рендолфом постав фермер Дінсмор.

— Отой хлопець, — показав він на Ерні Келверта, — зв'язався по телефону зі Службою нацбезпеки, а оцей хлопець, — показав він на Ренні театральним жестом судового промовця, що Ренні аж ніяк не сподобалося, — вирвав телефон йому з рук і вимкнув! Пітере, він не мусив був того робити! Бо то не було звичайне зіткнення. Літак жодним чином не наближався до землі. Я сам це видів. Якраз накривав городину перед заморозком і сам усе видів.

— І я теж... — почав було Рорі, і цього разу вже його брат Оллі дав малому потиличника. Рорі зарюмсав.

Алден Дінсмор провадив далі.

— Він вривався у щось. У те саме, що й лісовоз. Воно там є, його можна торкнутися. Той молодий хлопець — кухар — сказав, що тут треба встановити заборонену для польотів зону, і він таки мав рацію. Але містер Ренні, — тут він знову показав на Ренні, ніби сам він особисто був щонайменше Перрі Мейсоном⁵³, а не якимсь селяком, котрий заробляє собі на прожиток, ладнаючи присоси до коров'ячих дійок, — навіть балакати не схтів. Взяв і вимкнув телефон.

Ренні не попустився до заперечень.

— Ти гаєш час, — нагадав він Рендолфу і, підступивши ближче, додав пошепки: — Дюк їде сюди. Раджу тобі не ловити гав, а якомога швидше взяти тут ситуацію під свій контроль, поки він ще не прибув, — тут він скинув крижаним оком на фермера. — Свідків можеш допитати пізніше.

Проте — от нахаба! — останнє слово промовив таки Алден Дінсмор:

— А той парубок Барбер мав-таки рацію. Він був правий, а Ренні зараз не правий.

Ренні занотував собі подумки, що треба буде пізніше розібратися з Алденом

Дінсмором. Усі фермери рано чи пізно приходять до виборного з

картузами в руках — просять якоїсь поблажки, скажімо, при зонуванні, чи ще по щось — тож коли наступного разу з'явиться містер Дінсмор, хай добра не жде, бо Ренні йому все згадає. Ренні ніколи не забував таких речей.

— Давай, наводь тут порядок! — наказав він Рендолфу.

— Джекі, прибери звідти людей, — показав заступник шефа на роззяв обабіч лісовоза. — Встанови периметр.

— Сер, ті люди знаходяться на території Моттона, тож я гадаю...

— Мене це не обходить, відтісни їх звідти. — Рендолф кинув погляд через плече туди, де важко вилазив з зеленої начальницької машини Дюк Перкінс — машини, яку Рендолф давно мріяв ставити в себе перед будинком. І ставитиме, за допомогою Великого Джима Ренні. Щонайбільше в найближчі три роки це відбудеться точно. — Повір, коли сюди приїдуть полісмени з Касл Рока, вони тобі тільки подякують. А як щодо... — вона показала

53 Перрі Мейсон — знаменитий вигаданий адвокат, персонаж понад 80 детективних романів Ерла Стенлі Гарднера (1889-1970), а також сотень фільмів, театральних, телевізійних та радіовистав за його творами.

на брудну смугу від диму, яка продовжувала розповзатись.

Яскраво розфарбовані жовтнем дерева виднілися крізь неї, немов убрані в якусь темно- сіру уніформу, а небо набувало хворобливого відтінку пожовклої блакиті.

— Тримайся від неї подалі, — порадив Рендолф і рушив допомагати Генку Моррісону встановлювати периметр з боку Мілла. Але спершу він мусив ввести в курс справи Перка.

Джекі наблизилася до людей біля лісовоза. Натовп на тім боці весь час ріс, оскільки ті, що прибули першими, не лінувалися надзвонювати по своїх мобільниках. Декотрі з них вже встигли позатоптувати невеличкі загоряння в чагарнику, і це було добре, але зараз усі просто стояли й гавилися. Вона замахала руками так само, як робив це Генк на Міллівському боці, завівши ту саму мантру.

— Назад, громадяни, все скінчилося, нічого нового ви більше не побачите, звільніть дорогу для проїзду пожежників і поліції, відступіть назад, звільніть територію, розходьтесь по домах, наза...

Вона вдарилася об щось. Ренні не мав поняття, що б то могло бути, але результат побачив. Спершу на щось наштовхнулися криси її капелюха.

Вони зігнулися, капелюх злетів і покотився їй за спину. За коротку мить і ті її нахабні цицьки — ота гаспидська пара розривних снарядів — сплюснулися. А слідом вона вже мала розквашений ніс, кров з якого хлюпнула просто на щось... і почала стікати довгими цівками, як ото, бува, фарба по стіні. З шокованим обличчям вона плюхнулася на свою пухкеньку дупу.

Вражий фермер і тут уставив шпильку.

— Бачив? А що я казав?

Рендолф із Моррісоном не бачили. І Перкінс не бачив; вони якраз радилися утрюх біля капота шефового авто. Ренні ледь не рушив на допомогу Веттінгтон, але до неї вже поспішили інші, а крім того, вона сиділа занадто близько до того чогось, на що наштотхнулася. Натомість він поспішив до чоловіків, напустивши на себе авторитетний вигляд, випнувши вперед солідний живіт. І не забув по дорозі кинути погляд на фермера Дінсмора.

— Шефе, — промовив він, вклинившись між Моррісоном і Рендолфом.

— Привіт, Великий Джиме, — кивнув йому Перкінс. — Ти, бачу, — марно часу тут не гаяв.

Можливо, з боку Дюка це була шпилька, але Ренні, старий хитрий лис, не заковтнув наживку.

— Боюся, тут відбувається дещо складніше за те, що бачить око. Гадаю, комусь треба мерщій зв'язатися зі Службою нацбезпеки. — Зробивши паузу, він набрав ще серйознішого вигляду. — Я не кажу, що тут замішано тероризм... проте не можу й сказати, що тут нема його сліду.

З

Дюк Перкінс дивився повз Великого Джима. Туди, де Ерні Келверт із Джонні Карвером, завідувачем міллівської крамниці «Паливо & ашр; Бакалія», якраз зводили на ноги Джекі. Вигляд вона мала трохи запаморочений, з носа текла кров, але загалом з нею все було нібито гаразд. Однак сама ситуація в цілому не була нормальною. Звісно, будь-яка аварія, де є жертви, певною мірою породжує таке відчуття, але тут і зараз було більше дивного, ніж зазвичай.

По-перше, літак не робив спроби приземлитися. Дюку не вірилося в цю версію, бо забагато валялося навкруги шматків, до того ж

розкидало їх по надто великій площі. А ще й роззяви. Вони неправильно стояли. Рендолф цього не помічав, а от шеф Перкінс одразу звернув на це увагу. Вони мусили б збитися в одну велику безладну купу. Так трапляється завжди, бо так люди почуваються комфортніше перед лицем смерті. А тут вони стояли двома окремими гуртами і той, що перебував за межею його міста, на моттонському боці, тримався страх як близько до все ще палаючого лісовоза. Адже ближче до нас нема ніякої

небезпеки, дивувався він... то чому ж вони не наближаються сюди?

З-за повороту на півдні вигулькнули перші пожежні машини. Аж три. Дюк радісно собі відзначив, що друга в колоні має на борту напис золотими літерами: ПОЖЕЖНА ЧАСТИНА ЧЕСТЕР МІЛЛА. ЕКІПАЖ № 2. Натовп розсунувся по обочинах в низькорослі чагарі, даючи місце для проїзду пожежникам. Дюк знову подивився на Ренні.

— Що саме тут трапилося? Ти знаєш?

Ренні відкрив було рота, але не встиг щось промовити, як заговорив Ерні Келверт.

— Шефе, поперек дороги встановився якийсь бар'єр. Його не видно, але він там є. У нього і врізався лісовоз. І літак також.

— Суцця правда, — вигукнув Дінсмор.

— І офіцер Веттінгтон теж у нього врізалася. їй іще пощастило, що вона рухалася повільно, — докинув Джонні Карвер, не перестаючи обнімати однією рукою Джекі, котра все ще виглядала причмеленою. Дюк помітив її кров на рукаві Карверової куртки з написом: У МІЛЛІ Я ЗАПРАВИВСЯ ЗА БЕЗЦІНЬ.

З моттонського боку під'їхав ще й третій пожежний автомобіль. Два перших, ставши в позицію V, вже встигли заблокувати шосе. Пожежники з них уже висадилися й розмотували свої рукави. Дюк почув квиління машини швидкої допомоги, яка мчала сюди з Касл Рока. «А де ж наші?» — здивувався він. Чи вони теж к чорту поїхали на ті ідіотські навчання? Не хотілося йому в таке вірити. Хіба хтось при здоровому глузді посилав би медиків до підпаленого порожнього будинку?

— Там, здається, є якийсь невидимий бар'єр... — почав Ренні.

— Авжеж, я про це вже чув, — обірвав його Дюк. — Не знаю, що воно означає, але мені це вже відомо.

Він полишив Ренні, пішовши до своєї закривавленої підлеглої, тож не побачив, як на таку зневагу взялися багряним рум'янцем щоки другого виборного.

— Джекі? — лагідно поклав їй на плече руку Дюк. — Ти в порядку?

— Йо, — вона торкнулася свого носа, кровотеча з якого вже стишилася. — Як він на вигляд, не зламаний? За моїми відчуттями, нібито ні.

— Та ні, не зламаний, але розпухне. Утім, гадаю, ще до Осіннього балу врожаю ти знову виглядатимеш гарненькою.

Вона відповіла кволою посмішкою.

— Шефе, — нагадав про себе Ренні. — Я вважаю, ми мусимо комусь зателефонувати з цього приводу. Якщо не до Служби національної безпеки — на зрілий розсуд це здається трохи радикальним — то, може, до поліції штату...

Дюк відсунув його вбік. Делікатно, проте недвозначно. Мало не відштовхнув. Ренні стиснув пальці в кулаки, потім їх розтиснув. Він вибудував собі таке життя, в якому сам був штовхальником, а не тим, кого відштовхують, проте це не заперечувало того факту, що кулаки — засіб ідіотів. Підтвердженням тому є його власний син. Однак усі факти зневаги треба занотовувати, щоб на них відповісти. Зазвичай дещо пізніше... бо інколи пізніше — краще.

Солодше.

— Пітере! — гукнув Дюк до Рендолфа. — Зв'яжись-но зі шпиталем та спитай, де збіса наша санітарна машина! Вона мені потрібна тут!

— Це й Моррісон може зробити, — відповів Рендолф, дістаючи зі своєї машини камеру, і відвернувся, щоб фотографувати місце пригоди.

— Це зробиш саме ти, і то негайно!

— Шефе, я не думаю, що Джекі аж так вже постраждала, та й ніхто не...

— Коли мені потрібні будуть твої думки, Пітере, тоді я й буду про них питати.

Куди й поділася нахабність Рендолфа, тільки-но він помітив, якого виразу набуло обличчя Дюка. Він кинув камеру назад, на переднє сидіння своєї тачки, й дістав мобільний телефон.

— Що це було, Джекі? — спитав Дюк.

— Не знаю. Спершу в мені все затріпотіло, як ото бува, коли

випадково торкнешся лапок штепселя, коли вмикаєш його в розетку. Це відчуття зникло, але я одразу ж вдарилася об... чорт, та я сама не знаю, об що я вдарилася.

— Аааах, — скрикнув натовп. Пожежники спрямували свої шланги на палаючий лісовоз, але ті струмені, що летіли далі повз нього, від чогось відбивалися. Наштовхувалися на щось і відхлюпувалися

— назад, створюючи в повітрі веселку. Дюк ніколи в житті не бачив нічого подібного... хіба що, сидячи в машині в автомийці, коли потужні насоси луплять тобі прямо в лобове скло.

А тоді він побачив ще одну райдугу, на їхньому, Міллівському боці: невеличку. Одна з натовпу — Лісса Джеймісон, міська бібліотекарка — попрямувала туди.

— Ліссо, не наближайся до неї! — гукнув їй Дюк.

Жінка не звернула уваги. Рухалася, мов загіпнотизована. А тоді, розчепіривши руки, вона зупинилася за кілька дюймів від того місця, куди потужно садили струмені води і, вдаряючись об прозоре повітря, відбивалися назад. Він побачив, як зблискують крапельки роси на її прибраному на потилиці під сіточку волоссі. Маленька веселка розсипалася, а потім знову сформувалася позаду неї.

— Усього лише мжичка! — виголосила вона захоплено. — Звідти такий напір води, а тут усього лише мжичка! Немов зі зволожувача повітря.

Пітер Рендолф задер руку з телефоном:

— Сигнал є, але я не можу додзвонитися. На мою думку, — він обвів широким жестом довколишній натовп, — усі ці люди блокують зв'язок. Дюк не знав, чи можливе таке, але дійсно, ледь не кожен з тих, кого він тут бачив, або щось белькотів у свій телефон, або робив ним знімки. Окрім Лісси, щоправда, котра не полишала гратися в лісову німфу.

— Піди, забери її звідти, — наказав Дюк Рендолфу. — Відтягни її назад, поки вона не почала проголошувати пророцтва чи ще щось таке. Обличчя Рендолфа явно давало зрозуміти, що його ставка вища за рівень таких наказів, проте він таки пішов. Дюк реготнув. Коротко, але щиро.

— Що тут, заради всього святого, ти бачиш такого, вартого сміху? — спитав Ренні.

З моттонського боку під'їхали ще й полісмени округу Касл. Якщо

Перкінс не поспішить, служби з Рока переймуть контроль над усім місцем пригоди. І тоді вся шана, Боже збав, дістанеться їм.

Реготати Дюк перестав, але посмішки не приховував. Залишаючись, однак, незворушним.

— Тут така хріноверть, це ж твоє слово, хіба ні, Великий Джиме? А мій досвід каже мені, що подеколи сміх є єдиним засобом проти хріноверті.

— Я не маю щонайменшого уявлення, про що це ти тут говориш! — вже майже кричав Ренні.

Хлопчик Дінсмора позадкував від нього і став поряд з батьком.

— Знаю, — м'яко промовив Дюк. — Ну, то й добре. Все, що тобі варто розуміти, це те, що головний представник сил правопорядку на місці пригоди — я. Принаймні поки сюди не прибуде шериф округу, а ти — лише міський виборний. Ти не маєш тут офіційного статусу, тому раджу тобі відійти назад.

Показуючи рукою туди, де офіцер Генрі Моррісон, обходячи боком два найбільших шматки літака, напинав жовту стрічку, Дюк голосно наказав:

— Всім відійти назад, не заважайте нам робити нашу роботу! Слідуйте за виборним Ренні. Він відведе вас за жовту стрічку.

— Дюк, мені це не подобається, — промовив Ренні.

— Нехай благословить тебе Господь, але мені на це насрати, — відповів Дюк. — Геть з моїх очей, Великий Джиме. І не забудь оминати жовту стрічку. Не вистачало нам ще, щоб Генрі двічі її напинав.

— Шефе Перкінсе, раджу вам не забувати, як ви розмовляли зі мною сьогодні. Бо сам я про це не забуду.

Ренні вирушив до стрічки. За ним потягнулися й інші роззяви, більшість із них озиралися назад, на те місце, де вода билася в замащений дизельним димом бар'єр і розліталася бризками, утворюючи на дорозі вологу смугу. Декотрі найметкіші (той же Ерні Келверт) вже звернули увагу на те, що та смуга пролягає точно вздовж межової лінії між Моттоном і Мілл ом.

Ренні відчув дитячу спокусу розірвати грудьми акуратно напнуту Генком Моррісоном стрічку, але стримався. А втім, обходити її збоку, чіпляючись за реп'яхи своїми штаньми від «Land's End»⁵⁴, він все одно

не буде. Вони йому коштували шістдесят доларів. Трохи підвівши стрічку вгору однією рукою, він прослизнув під нею. Серйозно нахилитися йому заважало черево.

Позаду нього Дюк повільно рушив до того місця, де Джекі пережила зіткнення з нічим. Одну руку він простяг поперед себе, немов сліпий, що намагає шлях в незнайомій кімнаті.

Ось тут вона впала... а тут...

Він відчув трепет, про який вона казала, але замість того, щоб минутися, вібрація в нім поглибилася до пекучого болю в лівій ключиці. Часу в нього вистачило хіба на те, щоб згадати останні слова, сказані йому Брендою: «Бережися зі своїм серцевим стимулятором»

— і тоді той вибухнув йому в грудях з такою силою, що аж прорвав светр «Вайлдкетс», котрий Дюк одяг цього ранку на честь сьогоднішньої гри. Кров, клапті тканини і шматки плоті вихлюпнулися на бар'єр.

Натовп ахнув.

Дюк силувався промовити ім'я дружини, та не зміг, проте обличчя її ясно постало в його уяві. Вона посміхалася.

А далі — темрява.

4 Хлопця звали Бенні Дрейк, і він був Рейзором⁵⁵. «Рейзорами» називала себе спільнота, до якої належали нечисленні, але затяті скейтбордисти, котрих не полюбляла, але поза законом все-таки не ставила місцева поліція, незважаючи на спонукання її до цього з боку виборних Ренні й Сендерса (на загальних міських зборах у минулому березні цей самий динамічний дует успішно заблокував виділення бюджетних коштів на створення безпечного скейтодрому на міському майдані поза сценою).

Дорослого звали Ерік «Расті»⁵⁶ Еверет, він був помічником лікаря на ім'я Рон Гаскелл, котрого сам Расті подумки називав Дивовижним Чудотворцем Країни Оз. «Тому що, — міг би пояснити фельдшер Расті (якби наважився на прояв такої нелояльності перед кимсь іншим, окрім власної дружини), — він завжди залишається за лаштунками, поки я роблю всю роботу».

Зараз він шукав у картці дату, коли Майстру Дрейку востаннє робили щеплення проти правця. Осінь 2009-го, дуже добре. Особливо зважаючи на те, що юний Майстер Дрейк, роблячи вілсона⁵⁷,

поцілувався з бетоном і добряче розідрав собі гомілку. Не те щоб геть серйозна травма, але й не просто подряпина.

54 «Край Світу» — заснована 1963 року в Чикаго компанія з продажу яхтового обладнання, стильних меблів та одягу; знаменита своєю торговельною політикою: будь-яку куплену річ можна здати назад або обміняти на іншу без будь-якої причини.

55 Razor — бритва (стгл.).

56 Rusty — тут: «друзяка» (стгл.).

57 Гра слів: «зробити вілсона» — зазнати невдачі (сленг.) і копіювати трюки Джерона Вілсона (нар. 1977 р.) — відомого професійного скейтбордера.

— Чувак, електрику знов увімкнули, — ознайомив його з новиною Майстер Дрейк.

— Це генератор, чувачок, — відповів Расті. — Тягне на собі весь шпиталь разом з амбулаторією. Круто, ге?

— Олдскульно, — погодився Майстер Дрейк.

Якийсь час дорослий із підлітком мовчки розглядали шестидюймову рану на гомілці Бенні Дрейка. Очищена від бруду й крові, вона вже не здавалася надто жахливою. Міський ревун замовк, натомість звіддала долинули звуки автомобільних сирен. А тоді раптом заревла й міська пожежна сирена, аж вони обоє здригнулися.

«Незабаром і наша санітарна карета помчить, — подумав Расті. — Як на срачку. Буде роботи і Твічу, й Еверету. Треба мені тут поспішати».

От лишень обличчя в хлопця геть зблідло, та ще Расті здалося, ніби в очах його блищать сльози.

— Страшно? — спитав він.

— Трохи, — відповів Бенні Дрейк. — Мамка мене уриє.

— Так це ти її боїшся? — він здогадався, що Бенні вже неодноразово отримував прочуханку. Цікаво, як часто пацанові дістається?

— А... дуже боляче буде?

Расті розпечатував шприц. Потім уколів три куби ксилокаїну з епінефрином⁵⁸ — суміш знеболювальних, що він її по-старосвітському називав новокаїном. Чекав, щоб узятися врешті до акуратного очищення рани, сподіваючись не завдати хлопцю болю, більшого за той, якого неможливо було уникнути.

— Десь так.

— Вау, бейбі! — вигукнув Бенні. — Сигнал до атаки: три синіх свистки.

Расті розреготався.

— То ти крутонув повну трубу⁵⁹ перед тим, як вілсонутися? — йому це дійсно було цікаво, як колишньому бордеру, котрий сам уже давно покинув це діло.

— Лиш половинку, але відчуття було чумове! — розквітнув Бенні. — А скільки швів треба, як ти гадаєш? Коли Норрі Келверт гепнулася з парапету в Оксфорді минулого літа, їй наклали дванадцять.

— Та ні, так багато не буде, — запевнив Расті. Він знав цю Норрі, дівчинку міні-готку, чиїм головним бажанням, як здавалося, було вбитися на скейтборді раніше, ніж вона встигне народити від якогось байстрюка. Расті натиснув кінчиком голки біля рани. — Відчуваєш тут?

— Атож, чувак, сповна. А ти чув, як там щось грюкнуло таке, ніби стрельнуло?

Сидячі в трусах на оглядовому столі, з підкладеним під закривавлену ногу паперовим

рушником, Бенні махнув рукою приблизно в південному напрямку.

— Та ні, — відповів Расті.

Насправді він чув два звуки, і не на постріли схожі, а на вибухи, на превеликий жаль. Треба швидше закінчувати з хлопчиком. А де ж той Чудотворець? Робить обхід, казала Джинні. Що, швидше за все, означає — хропе в докторській спочивальні лікарні імені Кетрін Рассел. Там і таким чином здебільшого й відбувалися тепер обходи Чудотворця.

— А тепер відчуваєш? — Расті знову вколов голкою. — Не дивися туди, зір тебе обманює.

— Ні, дядю, нічого. Ти дуркуєш зі мною.

— Аж ніяк. У тебе там уже заніміло. — «І від страху також», — подумав собі Расті. — Гаразд, почнемо. Ляж на спину, розслабся і насолоджуйся польотом на лайнері авіакомпанії «Кеті Рассел». — Він промив рану стерильним фізіологічним розчином, очистив, підрівняв своїм надійним скальпелем № 10. — Буде шість швів найкращою, яка тільки в мене є, нейлоною ниткою.

58 Ксилокаїн — лідокаїн; епінефрин — синтетичний адреналін.

59 «Повна труба» — оборот-«сонце» на дошці всередині великої бетонної або металевої труби.

— Супер, — промовив хлопець і тут же додав: — Мене, здається, нудить.

Расті подав йому спеціально розрахований на такі випадки лоток, ригальник, як вони його тут називали.

— Блюй сюди, а якщо хочеш, можеш і відключитися.

Бенні не зомлів. І не зблював. Расті вже накладав на рану стерильну пов'язку, коли пролунав короткий стук у двері й до кімнати зазирнула Джинні Томлінсон.

— Я можу перемовитися з тобою хвильку?

— Не хвилюйся за мене, — сказав Бенні. — Мені зараз гарно, як ото після того, коли довго терпів, а тоді помочився. — Такий собі гречний чувачок.

— Расті, ходімо до холу? — спитала Джинні. На хлопця вона й оком не скинула.

— Бенні, я скоро повернуся. Сиди спокійно, розслабляйся.

— Без проблем. Прохлаблятимуся.

Расті пішов услід за Джинні.

— Ургентна пора? — спитав він. Позаду Джинні в пронизаній сонцем почекальні сиділа, похмуро втупившись у книжку з ефектною красунею на обкладинці, мати Бенні.

Джинні кивнула.

— На сто дев'ятнадцятому, біля межі з Таркер Міллом. І ще одна аварія, на іншій межі

— Моттонській, але я чула, ніби там усі 311411. — Загиблі під час пригоди. — Зіткнення вантажівки з літаком. Літак намагався приземлитися.

— Ти глузуєш із мене?

Елва Дрейк підняла голову, позирнувши в їхній бік, і знову занурилася в читання книжечки в яскравій паперовій обкладинці. А може, вона просто тупилася в неї, сама тим часом гадаючи, чи підтримуватиме фінансово її чоловік до досягнення Бенні вісімнадцятиріччя.

— Це гарантовано серйозна ситуація, без дурні, — запевнила його Джинні. — Я отримала повідомлення ще й про інші аварії...

— Чудасія.

— ... і чоловік на тому шосе, що перетинає межу з Таркером, ще живий. Водій фургона, здається. Кажуть різне. А Твіч чекає.

— Ти закінчиш із хлопцем?

— Авжеж, а ти їдь.

— А доктор Пейберн?

— Він відвідував своїх пацієнтів у меморіальному шпиталі Стівенса.

— (То була лікарня, що обслуговувала Норвеї і Саут-Періс.) — Уже в дорозі сюди. Рушай, Расті.

Він затримався на хвилю сказати місіс Дрейк, що з Бенні все гаразд. Елва не вельми зраділа цій новині, як йому здалося, але подякувала. Дагі Твічел — Твіч — сидів на бампері старенької машини швидкої допомоги, заміну котрій всіляко уникали купувати Джим Ренні з його товаришами-виборними, і, гріючись на сонечку, кутив. У руці він тримав портативну радіостанцію Сі-Бі60, з якої лунали жваві балачки: голоси, наскакуючи один на інший, підстрибували, мов кукурудзинки на пательні.

— Викинь оту свою канцерогенну гидоту та поїхали, — сказав Расті.

— Ти ж знаєш, куди нам треба?

Твіч стрельнув убік недопалком. Попри його прізвисько⁶¹, він був найспокійнішим санітаром з усіх, кого знав Расті, а це немало.

— Я знаю, що Джин-Джин тобі сказала — межа між Таркером і Честером, так?

— Так. Якийсь фургон перекинувся.

— Ну, а тепер плани змінилися. Нам треба в інший бік. — Він показав на південь, де здіймався товстий стовп диму. — Ти ніколи не мріяв побачити місце авіакатастрофи?

60 Радіостанція «цивільного діапазону» на частоті 27 МГц, яка в США вільно використовується будь-якими особами, а також громадськими й комерційними підприємствами.

61 Twitch — тут: «Смик».

— Я бачив. На військовій службі. Двоє хлопців. Те, що від них залишилося, можна було намазувати на хліб. Мені цього достатньо, то ти тут новачок. Джинні каже, там усі загинули, так навіщо...

— Може, так, а може, й ні, — відповів Твіч. — Але тепер там ще поліг і Перкінс, хоча, можливо, він іще живий.

— Шеф Перкінс?

— Саме він. Гадаю, перспективи нікудишні, якщо серцевий стимулятор йому вибухнув крізь груди геть назовні — так повідомив Пітер Рендолф — але ж він шеф поліції. Відважний вождь.

— Твіче, друже, стимулятор не може вибухнути таким чином. Це абсолютно неможливо.

— Тоді, можливо, він іще живий і від нас буде якась користь, — сказав Твіч. На півдорозі до кабіни він дістав сигарети.

— У машині ти палити не будеш, — застеріг Расті.

Твіч сумно поглянув на нього.

— Якщо не поділишся, звісно.

Твіч зітхнув і вручив йому пачку.

— А, «Марлборо», — промовив Расті. — Мій найулюбленіший сорт дурі.

— Ти мене вбиваєш, — відгукнувся Твіч.

5 Вони проскочили на червоне світло в центрі міста на Y-подібному перехресті, де шосе 117 вливалось в шосе 119, під виючою сиреною, обидва з сигаретами в зубах, як ті чорти (вікна навстіж, за звичним стандартом), слухаючи, про що там люди теревенять по радіо. Расті мало що з тих балачок розумів, одне лиш знаючи напевно: працювати йому доведеться допізна.

— Друже, я не знаю, що там трапилося, — промовив Твіч. — Хоча ми точно побачимо справжню авіакатастрофу. Тобто місце катастрофи, але де вже нам кривити писки біля чужої миски.

— Твіче, ти просто якийсь собака скажений.

Рух був жвавий, люди здебільшого теж їхали в південному напрямку. У когось там, напевне, були якісь справи, але Расті подумав, що більшість із них, як ті мухи в людській подобі, летять на запах крові. Твіч без проблем обігнав за раз вервечку з чотирьох машин; на зустрічній смузі шосе 119, що вела на північ, було на диво порожньо.

— Глянь! — показав Твіч. — Гвинтокрил телевізійників! Великий Расті, нас покажуть у шестигодинних новинах! Героїчні санітари борються за...

Але на цьому місці політ фантазії Дагі Твічела обірвався. Попереду — над місцем катастрофи, вирішив Расті — вертоліт шпортнувся. Расті встиг побачити на його борту номер 13 й емблему-око Сі-Бі-Ес. А вже наступної миті він вибухнув, пролившись вогняним дощем з

безхмарного полуденного неба.

— Боже-Ісусе, пробач! Я цього зовсім не хотів/ — скрикнув Твіч, а слідом, якимось зовсім по-дитячому, від чого навіть серце шокованого Расті здригнулося. — Оті мої слова я беру назад!

6 — Мушу вже повертатися, — сказав Джендрон. Знявши з голови картуз Морських Псів, він витер ним собі закривавлене, закопчене, бліде обличчя. Ніс у нього так розпух, що став схожим на пучку великого пальця якогось велета. Очі дивилися з-посеред двох темних плям. — Вибач, але в мене сказано болить шнобель... ну, і я вже не такий молодий, як колись. А ще...

Він здійняв руки вгору, та тут же їх і впустив. Вони стояли один проти одного, і Барбі обняв би цього дядька, поплескав би його по спині, якби була така можливість.

— Збентежений до глибини основ, чи не так? — спитав він Джендрона.

Джендрон реготнув.

— Той вертоліт став останньою краплею.

І вони разом подивилися в бік нового стовпа диму.

Барбі з Джендроном пішли від шосе № 117 після того, як упевнилися, що там уже є кому надати допомогу Ельзі Ендрюс, єдиній, хто вижила в тій аварії. Вона принаймні не скидалася на тяжко поранену, хоча була явно приголомшена загибеллю своєї подруги.

— Тоді вертайся. Повільно. Не поспішай. Відпочивай по дорозі, як відчуєш втому.

— А ти далі?

— Так.

— Усе ще гадаєш, що зможеш знайти кінець цієї штуки?

Барбі якусь хвилинку помовчав. Спершу він не мав щодо цього сумнівів, але тепер...

— Маю таку надію, — врешті відповів він.

— Ну тоді хай тобі щастить. — Джендрон махнув Барбі картузом, перш ніж надіти його на голову. — А я надіюся потиснути тобі руку раніше, ніж скінчиться цей день.

— І я тобі теж, — сказав Барбі й замовк, задумався. — Можеш зробити мені послугу, коли дістанешся до свого мобільного?

— Звісно.

— Зателефонуй до армійської бази у Форті Беннінг⁶². Поклич офіцера зв'язку і скажи йому, що маєш справу до полковника Джеймса О. Кокса. Скажи, що це терміново, що ти дзвониш на прохання капітана Дейла Барбара. Запам'ятаєш?

— Дейл Барбара — це ти. Джеймс Кокс — це він. Запам'ятав.

— Якщо ти до нього додзвонишся... Я не певен, що тобі пощастить, але якщо... розкажи йому, що тут відбувається. Скажи йому, що, коли ніхто ще не зв'язався зі Службою нацбезпеки, він буде першим. Можеш це зробити?

Джендрон кивнув.

— Зроблю, якщо додзвонюся. Щастя тобі, солдате.

Барбі радо обійшовся б без такого звертання, але натомість торкнувся пальцем свого чола. А тоді рушив далі шукати те, чого знайти вже не сподівався.

7 Він знайшов лісову дорогу, яка йшла приблизно вздовж бар'єра. Забута, заросла просіка, та все ж таки рухатись нею було легше, ніж продиратися крізь суцільні чагарі. Час від часу він завертав на захід, перевіряючи, чи на місці стіна, що відокремила Честер Мілл від зовнішнього світу. І щоразу вона була на місці.

Діставшись туди, де шосе 119 прощалося з Честером, переходячи на територію братського Таркера, він зупинився. Якийсь добрий самарянин по той бік бар'єра вже відвіз водія перекинутого фургона, але сам автомобіль так і залишився лежати, блокуючи дорогу, немов велика мертва тварина. Задні двері від удару розчахнулися навстіж. Асфальт було всіяно солодощами: «Хо-Хо», «Девіл Догзами», «Рінг Дінгами», «Твінкі» й арахісовими крекерами. Юнак у майці з портретом Джорджа Стрейта⁶³ сидів на пеньку і їв ті самі крекери. В одній руці він тримав мобільний телефон. Він подивився на Барбі.

— По, ти прийшов з... — Він показав рукою кудись за спину Барбі. Виглядав він утомленим, безрадісним, стривоженим.

62 Форт Беннінг — заснована 1918 року військова база неподалік міста Коламбас у штаті Алабама; головний центр навчання піхотинців, десантників та інших родів військ армії США.

63 Джордж Гарві Стрейт (нар. 1952 р.) — співак-гітарист, «жива легенда» музики кантрі, автор найбільшої кількості топ-хітів серед музикантів усіх жанрів.

— З іншого кінця міста, — підтвердив Барбі. — Ага.

— Невидима стіна тягнеться всюди? Кордон запечатано?

— Так.

Юнак кивнув і натиснув кнопку на своєму телефоні.

— Дасті? Ти там? — трохи послухавши, він промовив. — Окей. — І вимкнув телефон. — Ми з моїм другом Дасті почали східніше звідси. Розділилися. Він пішов у південному напрямку. Підтримуємо телефонний зв'язок. Шукаємо прохід. Він зараз там, де впав гелікоптер. Каже, там уже повно народу.

Барбі й не сумнівався.

— Ніде нема щілини з твого боку?

Юнак похитав головою. Більше не сказав нічого, та й навіщо. Вони могли й проминути щілину, діри розміром з двері або вікна можливі, гадав Барбі, але дедалі більше в цьому сумнівався.

Тепер вирішив, що місто ізольовано цілком.

МИ ВСІ ПІДТРИМУЄМО НАШУ КОМАНДУ

1 Подолавши відстань десь зо три милі, Барбі повернувся по 119-му шосе назад до центру міста. Дістався туди близько шостої вечора. Мейн-стрит зяяла порожнечою, оживлюваною лише гудінням генераторів, котрих працювало там кілька десятків, судячи зі звуку. Світлофор на перехресті шосе 119 і 117 не працював, але «Троянда-Шипшина» сяяла світлом і була заповнена вщент. Крізь велику фасадну вітрину Барбі не побачив жодного вільного столика. Проте, зайшовши досередини, не почув звичайних гучних балачок: про політику, «Ред Сокс», місцеву економіку, «Патріотів», новопридбані легковики й пікапи, про «Селтикс» і ціни на пальне, про «Брунз» та новопридбані інструменти й обладнання, про «Вайлдкетс» міст-близнюків^{64.1} звісно ж, ніякого сміху там теж не було чути.

Усі погляди були прикуті до телевізора над стійкою. З тим почуттям недовіри й дезорієнтації, що властиве людям, котрі особисто побували на місці великої катастрофи, Барбі побачив на екрані телеведучого Сі-Ен-Ен Андерсона Куп ера⁶⁵, той стояв на шосе 119, а позаду нього все ще тліла махина розбитого лісовоза.

Клієнтів за столами обслуговувала сама Розі, раз у раз кидаючись до шинкваса по готові замовлення. З-під сіточки на голові вибилося й теліпалося біля обличчя її розкуйовджене волосся. Вигляд вона мала

втомлений, знесилений. Територією шинкваса від четвертої дня і до закриття мусила б опікуватися Ейнджі Маккейн, але ніяких ознак її Барбі наразі не помітив. Можливо, вона перебувала поза межами міста, коли замкнувся бар'єр. Якщо причина в цьому, за стійку вона повернеться ще не скоро.

Роль кухаря виконував Енсон Вілер (Розі зазвичай називала його просто «хлопчик», хоча цьому хлопчикові було десь близько двадцяти п'яти), і Барбі побоювався навіть уявити собі, що зварганить Енс, якщо йому доведеться готувати щось складніше за квасоллю з сосисками, традиційну суботню страву в «Троянді-Шипшині». Горе тому чоловіку чи дівчині, котрим здумається замовити щось легше за ядерну яєчню у виконанні Енсона. Та вже добре, що хоч він зараз тут є, бо, на додаток до відсутності Ейнджі, у закладі також не спостерігалось й Доді Сендерс. Хоча цій лепеті, щоби прогуляти роботу, не потрібна ніяка катастрофа. Ні, вона не була ледаркою, просто легко знаджувалася. А якщо згадати розумові

64 Найпопулярніші професійні спортивні команди з регіону Нової Англії: «Boston Red Sox» («Червоні шкарпетки») — бейсбольна; «New England Patriots» — з американського футболу; «Boston Celtics» («Кельти») — баскетбольна; «Boston Bruins» («Ведмедики») — хокейна.

65 Андерсон Купер (нар. 1967 р.) — журналіст, письменник і телеведучий авторської програми «360°».

здібності... трясця її матері, що тут можна сказати? Її батько — міський перший виборний Енді Сендерс — ніколи не зміг би претендувати на членство в Менсабб, але поряд зі своєю дочкою він виглядав справжнім Альбертом Айнштайном.

У телевізорі позаду Андерсона Купера сідали гелікоптери, роздмухуючи елегантно укладене біляве волосся диктора, ледь не заглушаючи його голос. Гвинтокрили скидалися на «мостильників»⁶⁷. Барбі на таких відкатав своє в Іраку. Аж ось у кадр ввійшов армійський офіцер, накрив долонею в рукавичці мікрофон телевізійника і щось проказав йому на вухо.

Люди в «Троянді-Шипшині» загомоніли. Барбі зрозумів їхню тривогу. Він сам її відчув. Коли людина у формі без усякого «з вашого дозволу» перекриває мікрофон знаменитому телерепортеру, вже ясно, що це

кінець світу.

Армієць — полковник, але не його полковник, якби Барбі побачив там Кокса, почуття ментальної дезорієнтації в нього стало б абсолютним — договорив своє. Полишаючи мікрофон, його рукавичка видала звук «хрруп». З тим же незбагненим лицем він вийшов з кадру. Барбі впізнав вираз обличчя типового армійського дубаря.

Купер продовжив репортаж.

— Пресі наказано відсунутися на півмилі назад, до місця, яке називається Придорожня крамниця Реймонда.

Почувши таке, клієнти знову загомоніли. Тут усі знали крамницю Реймонда в Моттоні, де у вітрині висів напис: **ХОЛОДНЕ ПИВО
ГАРЯЧІ СЕНДВІЧІ СВІЖА НАЖИВКА.**

— Цю територію, на відстані трохи менше сотні ярдів від того, що ми називаємо бар'єром — поки нема кращого терміна, — оголошено зоною під контролем сил національної безпеки. Ми продовжимо наш репортаж одразу, як тільки зможемо, а наразі я передаю слово Вашингтону, Вульфе.

Під картинкою з місця події йшов напис по червоній смузі: **НАДЗВИЧАЙНІ НОВИНИ. ЗАБЛОКОВАНЕ МІСТО В МЕЙНІ.
ТАЄМНИЦЯ ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ.** А в

правому верхньому куті екрана блимало червоне слово-попередження для батьків малих телеглядачів: **ЖОРСТОКО**, немов неоновий знак на якійсь таверні. «Ковтніть жорстокого пива», — подумав Барбі й мало не розсміявся.

У кадрі замість Андерсона Купера з'явився Вульф Бліцер⁶⁸. Розі була фанаткою Бліцера й нікому не дозволяла перемикаати телевізор на щось інше, коли в буденному надвечір'ї починався «Ситуативний простір», вона називала його «мій Вульфі». Цього вечора на Вульфі була краватка, але пов'язана незграбно, і Барбі подумав, що решта його одягу виглядає підозріло схожою на той, який вдягають люди, коли пораються у себе в садочку.

— Нагадую про перебіг нашої події, — почав Розин Вулфі. — Сьогодні після полудня, приблизно о першій годині...

— Це трапилося зовсім не о першій, а на доволі значний шмат часу раніше, — промовив хтось.

— А то правда про Майру Еванс? — запитав ще хтось. — Вона

насправді померла?

— Так, — підтвердив Ферналд Бові. Старшим братом Ферна був Стюарт Бові, єдиний трунар у Міллі. І Ферн йому вряди-годи допомагав, коли був тверезий, от і сьогодні він виглядав тверезим. Бентежно тверезим. — А теперка всі взяли й замовкли, я хочу послухати.

Барбі також хотів послухати, бо Вульфів саме говорив на ту тему, яка найбільше хвилювала Барбі, і говорив він саме те, що хотів почути Барбі: повітряний простір над Честер Міллом оголошено зоною, забороненою для польотів. Фактично, весь Західний Мейн і

66 «Mensa» — заснована в Англії, в Оксфорді, 1946 року міжнародна організація людей із найвищим рівнем інтелекту (IQ); латиною назва означає «стіл», мається на увазі стіл короля Артура, за яким сиділи рівні між собою рицарі.

67 «Мостильники» — пошуково-бойові вертольоти далекого радіуса дії «Sikorsky MH-53 Pave Low».

68 Вульф Бліцер (нар. 1948 р.) — ведучий тригодинної телепрограми CNN «Ситуативний простір», присвяченої політиці, безпеці й міжнародним новинам.

східний Нью-Гемпшир, від Люїстона-Оберна до Північного Конвея став такою зоною. Президента було поінформовано. І вперше за останні дев'ять років колір Бюлетеня національної безпеки підскочив вище помаранчевого⁶⁹.

Проходячи повз стіл Джулії Шамвей, хазяйки й редакторки «Демократа», Барбі зауважив, як вона стрельнула на нього оком. А слідом і скупа, потаємна напівусмішка, що була її особливим, ледь не фірмовим знаком, майнула на її обличчі.

— Схоже на те, що Честер Мілл не бажає вас відпускати, містере Барбара.

— Схоже, що так, — погодився він. Те, що вона знала про його відхід звідси — і з якої саме причини — не здивувало Барбару. Він достатньо часу прожив у Міллі, аби розуміти, що Джулія Шамвей знає все, про що тут варто знати.

Розі помітила його, якраз коли збиралася розставляти на чотиримісному столику, довкола якого згромадилися шість клієнтів, квасолю з сосисками (плюс обсмалені рештки чогось, що колись,

певне, було шматками свинини). Тримавши по дві тарілки в кожній руці й ще парочку на згинах ліктів, вона заціпеніла з вираженими очима. А тоді посміхнулася. Ця її усмішка була сповнена непідробного щастя й почуття полегшення, і серце його зраділо.

«Отаке-то воно, повернення до милого дому, — подумалось йому. — Хай мене чорти візьмуть, якщо це не так».

— Та невже це ти, Дейле Барбара, я й подумати не могла, що побачу тебе колись знову!

— Мій фартух ще живий? — спитав Барбі трохи сором'язливо.

Врешті-решт Розі прийняла його, дала йому роботу — якомусь прибуді з кількома написаними ручкою рекомендаціями в наплічнику. І потім сказала, що цілком розуміє його намір залишити місто, татусь Джуніора Ренні не той чоловік, котрого варто мати своїм ворогом, але в Барбі все одно було відчуття, ніби він покинув її в біді.

Розі с'як-так примостила на стіл тарілки й поспішила до Барбі. їй, невисокій огрядній жіночці, довелося стати навшпиньки, щоб його обняти, але вона з цим впоралась.

— Я така рада тебе бачити! — прошепотіла вона.

Барбі теж її обняв і поцілував у тім'я.

— Великий Джим і Джуніор не зрадіють, — промовив він. Але жодного з Ренні, принаймні зараз, не було тут; уже за одне це можна бути вдячним. Барбі усвідомив, що на якусь хвилину інтерес до його особи тутешніх завсідників переважив навіть природну цікавість до показу їхнього міста на національному телеканалі.

— Великий Джим Ренні може тільки відсмоктати в мене! — відповіла вона. Барбі розсміявся, потішений такою лютістю, але задоволений її потайністю — вона все говорила пошепки. — А я думала, ти поїхав собі геть!

— Та мало не вибрався, але трохи запізно вирушив.

— А ти бачив... оте все?

— Так. Розповім пізніше.

Він розімкнув обійми, продовжуючи її тримати на відстані простягнутих рук, і подумав: «От якби ти була років на десять молодшою, Розі... чи хоча б на п'ять...»

— То я можу знову отримати свій фартух?

Вона витерла собі кутики очей і кивнула.

— Будь ласка, надінь його. Прибери звідти Енсона, поки він нас усіх тут не вигубив.

Барбі віддав їй честь, прослизнув коридорчиком до кухні й послав Енсона Вілера за

шинквас розібратися там із замовленнями і прибратися, поки Розі не покличе його собі на допомогу в головну залу. Відступаючись від плити, Енсон зітхнув із полегшенням. Перш ніж піти за стійку, він обома руками потиснув Барбі праву долоню.

— Слава Богу, чоловіче. Я ніколи не бачив такої гарячки, я просто розгубився.

69 Бюлетень національної безпеки — запроваджена з 2002 року пікала з 5 кольорів (знизу вгору: зелений, синій, жовтий, жовтогарячий, червоний) для позначення рівня потенційної небезпеки з боку терористів для країни в цілому або її окремих районів, публічних місць чи бізнесів.

— Не переживай. Ми готові нагодувати п'ять тисяч.

Енсон, аж ніяк не біблійст, подивився на нього нерозуміюче:

— Га?

— Не звертай уваги, то я так.

Теленькнув дзвоник, що висів у кутку кухонного закапелка.

— Виконуйте замовлення! — гукнула Розі.

Скоріше, ніж прочитати папірець, Барбі вхопив копістку — на грилі коїлося казна-що, як завжди, коли Енсону доводилося займатися катастрофічним процесом із залученням вогню, який він чомусь називав кухарством, — тут же накинув на шию шлейку фартуха, зав'язав його на собі ззаду і зазирнув до шафки біля мийки. Там було повно бейсбольних картузів, що слугували усім мавпам, котрі поралися в «Троянді-Шипшині» біля грилю, за шеф-кухарські ковпаки. Він вибрав картуз з емблемою «Морських Псів» на честь Пола Джендрона (котрий тепер перебуває в обіймах своїх найрідніших і найдорожчих, як сподівався Барбі), задом наперед нацупив його собі на голову і хруснув пальцями.

А вже тоді зазирнув у перший папірець і взявся до роботи.

2 О чверть по дев'ятій, більш як на годину пізніше за звичайний для суботи час закриття, Розі випровадила останніх гостей. Барбі замкнув двері й перевернув табличку з ВІДЧИНЕНО на ЗАЧИНЕНО. Провів

поглядом тих з півдесятка останніх клієнтів, що перетнули вулицю в напрямку міського майдану, де вже стояли, балакаючи між собою, чоловік п'ятдесят. Погляди їхні були спрямовані на південь, де понад 119-м шосе зависла велика куля потужного світла. Не телевізійного світла, міркував Барбі; то армійські підрозділи створюють там охоронний периметр. А як інакше охороняти периметр уночі? Авжеж, виставивши вартових і освітивши мертву зону, звісно. Мертва зона. Йому не подобалося, як звучить цей термін.

Натомість Мейн-стрит виглядала незвично темною. Електричні вогні сяяли в деяких будинках — тих, де працювали генератори, — а також, підживлювані акумуляторами, світилися аварійні вогні в універмазі Берпі, у «Паливі & ашр; Бакалії», у крамниці «Нові & ашр; Уживані книги», у «Фуд-Сіті» біля підніжжя міського пагорба та в півдюжині інших закладів, але вуличні ліхтарі вздовж Мейн-стрит стояли темні, а в більшості вікон других поверхів, де розташувалися помешкання, горіли свічки.

Розі сіла до столу посеред зали і запалила сигарету (недозволено в громадських приміщеннях, але Барбі нікому не викаже). Стягнувши з голови сіточку, під якою трималася її зачіска, вона змучено посміхнулася до Барбі, котрий і собі присів напроти неї. Позаду них Енсон шарував шинквас, теж нарешті розпустивши своє довге волосся, заховане до того під картузом «Ред Сокс».

— Я гадала, що Четвертого липня70 — то важка робота, але сьогодні було гірше, — промовила Розі. — Якби не ти, я б скоцюрбилася в куточку і скигдила: «Де моя матуся?»

— Там була якась блондинка в «Ф-150», — промовив Барбі, посміхаючись власному спогаду. — Вона мало не взялася мене підвезти. Аби так сталося, я б, можливо, й вибрався. З іншого боку, зі мною могло трапитися те саме, що з Чаком Томпсоном і тією жінкою, котра була з ним у літаку.

Ім'я Томпсона згадувалося в репортажі Сі-Ен-Ен; жінка ще залишалася не ідентифікованою.

Але Розі її знала.

— Це Клодетт Сендерс. Я майже цілком певна, що вона. Доді мені вчора казала, що в її матері сьогодні тренувальний політ.

Між ними на столі стояла тарілка з чипсами. Барбі було знову

потягнувся до тарілки.

70 4 липня — День незалежності США.

Та раптом завмер. Йому перехотілося картоплі. Нічого йому більше не хотілося. І червона калюжка на березі тарілки тепер більше скидалася на кров, ніж на кетчуп. Так ось чому Доді не прийшла.

Розі знизала плечима.

— Можливо. Точно не можу сказати. Я не отримувала від неї звістки. Та й не очікувала, телефони ж не працюють.

Барбі вирішив, що вона має на увазі дротові лінії, але навіть з кухні він чув, як люди скаржилися на те, як важко кудись додзвонитися по мобільних. Більшість погоджувалися з думкою, що це через те, що ними користуються всі одночасно, таким чином блокуючи частоти. Дехто вважав, що навала телевізійників — либонь, сотні їх зараз навколо міста, і всі озброєні «Нокіями», «Моторолами», «Ай-фонами», «Блек-Беррі» — створює цю проблему. Барбі мав песимістичніші підозри: ситуація вже під контролем служб нацбезпеки, і це в той час, коли вся країна параноїдально боїться терористів. Декому ще вдавалося іноді кудись додзвонитися, але що глибше в ніч, то рідше й рідше.

— Звісно, — сказала Розі. — Доді могла, як це на неї схоже, просто забити на роботу, а натомість завітати собі в Оберн⁷¹, погуляти по тамтешніх крамницях.

— А містер Сендерс знає, що в тім літаку була Клодетт?

— Не можу сказати напевно, але я б вельми здивувалася, аби він зараз про це ще не знав. — І вона проспівала тихим, але милозвучним голосом: «Це маленьке місто, синку, мусиш розуміти».

Барбі кволо посміхнувся і підхопив: «Ми одна команда, і нам у ньому жити».

Це була стара пісня Джеймса Макмертрі, яка минулого літа незбагненим чином знову на два місяці стала модною на парочці радіостанцій формату кантрі & ашр; вестерн. Ясно, що її не крутили на частоті РНГХ; Джеймс Макмертрі не належав до того сорту артистів, яких підтримувало «Радіо Ісус».

Розі показала на тарілку.

— Ти ще будеш їсти?

— Ні. Апетит пропав.

Барбі не відчував великої любові ані до повсякчас усміхненого Енді Сендерса, ні до дурепи Доді, котра майже напевне допомагала своїй подружці Ейнджі поширювати ті плітки, котрі й призвели його до неприємностей біля «Діппера», але сама думка про те, що ті рештки тіла (ногу в зеленій холоші побачив він внутрішнім зором) належали її матері... дружині першого виборного...

— У мене теж, — сказала Розі і втопила свою сигарету в кетчупі. Та погасла зі звуком пфссс, і якусь мить Барбі був певен, що він ось-ось виригає. Відвернувши голову, він втупився у вітрину, хоча звідси не можна було побачити, що робиться на Мейн-стрит. Звідси вулиця виглядала геть темною.

— Президент виступить опівночі, — оголосив від шинкваса Енсон. Позаду нього почав протяжно, з натугою стогнати посудомийний апарат. Барбі сяйнула в голові думка, що старий трудяга «Гобарт»⁷², мабуть, допрацьовує свою останню зміну, принаймні на якийсь період часу. Він мусить переконати в цьому Розі. Вона може опиратися, але зрештою зрозуміє доцільність цих кроків. Розі метка, практична жінка. «Мати Доді Сендерс. Господи. А чи були інші варіанти?»

Він усвідомив, що варіанти могли бути не набагато кращими. Замість місіс Сендерс, у літаку майже напевне сидів би хтось інший зі знайомих йому людей. Це маленьке місто, синку, мусиш розуміти.

— Сьогодні я обійдуся без Президента, — сказала Розі. — Доведеться йому благословляти Америку без мене. П'ята година настає рано.

⁷¹ Оберн — місто (24 тис. мешканців) у штаті Мейн, столиця округу Андроскоггін.

⁷² «Hobart» — заснована 1897 року компанія з виробництва електромоторів, яка з 1919 року випускає різноманітне кухонне обладнання.

По недільних ранках «Троянда-Шипшина» відкривалася не раніше від сьомої, але ж треба все завчасно зготувати. Завжди ці приготування. А в неділю до них належав і цинамоновий рулет.

— А ви, хлопці, якщо вам охота, можете залишатися й дивитися. Тільки не забудьте міцно все тут замкнути, коли звідси йтимете. І спереду, і ззаду, — вона почала підводитись.

— Розі, нам треба побалакати щодо завтрашнього дня, — затримав її Барбі.

— Дурниці, завтра буде інший день. А зараз попустися, Барбі. На все свій час. — Проте вона, либонь, помітила щось в його очах, бо знову сіла. — Гаразд, чому це ти так похмуро дивишся?

— Коли ти востаннє заправлялася пропаном?

— Минулого тижня. У нас його майже повний запас. Це все, що тебе непокоїть?

Це було не все, але з цього почалися його запитання. «Троянда-Шипшина», підраховував Барбі, має два з'єднані між собою баки. Кожен бак вміщує чи то триста п'ятдесят, чи триста двадцять п'ять галонів, точно він не пам'ятав скільки. Завтра треба перевірити, але якщо Розі має рацію, вона зараз має понад шістсот галонів газу. Це добре. Хоч якась удача на тлі показово нещасного дня для всього міста в цілому. Та нам не знати, які ще нещастя можуть чекати попереду. А шість сотень галонів пропану не вічні.

— Яка норма вигорання? — спитав він у неї. — Ти собі уявляєш?

— А яке це має значення?

— Бо зараз твій заклад живиться від генератора. Освітлення, печі, холодильники, насоси. И обігрівач, якщо сьогодні вночі похолоднішає, також увімкнеться. А генер, щоб усе це підтримувати, добряче жере пропан.

Якусь хвилюк вони мовчали, прислухаючись до рівного гудіння майже нового генератора «Хонда» позаду ресторану.

Підійшов і сів біля них Енсон Вілер.

— На шістдесяти відсотках потужності генер висмоктує два галони пропану за годину, — сказав він.

— Звідки ти знаєш? — спитав Барбі.

— Прочитав на шильдику. А коли тягне все на собі, як от сьогодні від полудня, коли вимкнулась електрика, він, мабуть, вижирає і всі три галони. А може, й трохи більше.

Реакція Розі була миттєвою.

— Енсі, вимкни все світло, тільки в кухні залиш. Зараз же. І термостат обігрівача перемкни на п'ятдесят. — Вона подумала. — Ні, вимкни його зовсім.

Барбі усміхнувся, показавши їй великого пальця. Вона второпала. Не кожен у Міллі здатен був на це. Не кожному в Міллі вистачило б розуму.

— Гаразд. — Проте Енсон виглядав збентеженим. — То ти гадаєш, що до завтрашнього ранку... чи принаймні до полудня?...

— По телевізору збирається особисто виступити Президент Сполучених Штатів, — нагадав Барбі. — Опівночі. На які думки тебе це наштовхує, Енсі?

— Я думаю, таки треба вимкнути світло, — відповів той.

— І термостат, не забудь, — нагадала йому Розі. Хлопець пішов, і вона звернулася до Барбі: — Те саме я зроблю і в себе, як піднімуся нагору.

— Удовиця вже більше десяти років, вона жила над своїм рестораном. Барбі кивнув. Перевернувши одну з паперових серветок-підстилок («Чи відвідували ви 20 визначних природних місцин штату Мейн?»), він щось вираховував на її зворотному боці.

З того моменту, як постав бар'єр, згоріло від двадцяти семи до тридцяти галонів пропану. Отже, в залишку маємо п'ятсот сімдесят. Якщо Розі зможе зменшити його споживання до двадцяти п'яти галонів на день, теоретично вона здатна протриматися три тижні. Якщо зменшити до двадцяти галонів на день — чого вона, певне, зможе досягти, якщо закриватиме заклад між сніданком і ланчем, а потім ще робитиме перерви між ланчем і вечерею — протриматися можна майже місяць.

«І цього достатньо, — подумав він. — Бо якщо через місяць це місто все ще буде

закритим, у ньому все одно вже не залишиться чого готувати».

— Про що ти думаєш? — спитала Розі. — І що то за цифри? Я не розумію, що вони означають.

— Бо ти дивишся на них догори ногами, — пояснив Барбі, зрозумівши, що більшість людей у Міллі схильні саме до такого бачення. Це були ті цифри, на які нікому не схотілося б дивитися прямо.

Розі обернула серветку з принагідними підрахунками Барбі до себе. Сама перерахувала цифри. А тоді підняла голову і подивилася на нього, вражена. Якраз у цю мить Енсон вимкнув майже все освітлення, і вони втупилися одне в одного в мороці, який — принаймні для Барбі — виглядав жахливо переконливим. Неприємності можуть бути серйозними.

— Двадцять вісім днів? — перепитала вона. — Ти гадаєш, ми мусимо

розраховувати на чотири тижні?

— Я не знаю, мусимо чи не мусимо, але, коли я був в Іраку, хтось подарував мені «Маленький червоний цитатник» товариша Мао. Так я носив його завжди в кишені і прочитав від дошки до дошки. У багатьох його висловах більше сенсу, ніж у наших політиків у їхні найпритомніші моменти. Серед тих його фраз, що застрягли мені в голові, є й така: «Сподівайся на погожі дні, але будуй дамби». От я й гадаю, що саме це ми, тобто ти...

— Ні, ми, — заперечила вона, торкаючись його зап'ястка. Перевернувши руку, він приплеснув своєю долонею по її долоні.

— Гаразд, ми. Гадаю, саме таким чином нам і треба все розпланувати. Тобто зачинятися на проміжні години, економно використовувати печі — ніяких цинамонових рулетів, хоча я, як і будь-хто, люблю їх — і ніякої посудомийної машини. Вона стара і жере забагато енергії. Знаю, Доді з Енсоном не сподобається ідея мити посуд вручну...

— Не думаю, що нам варто розраховувати на те, що Доді скоро повернеться, та й взагалі хоч колись. Тепер, коли її мати мертва, — зітхнула Розі. — Хочеться вірити, що вона дійсно поїхала до Оберна повештатись по крамницях. Хоча, гадаю, про це буде надруковано в завтрашніх газетах.

— Можливо.

Барбі не уявляв собі, як багато інформації потрапить в Честер Мілл або вийде звідси, якщо ця ситуація не вирішиться швидко, і бажано, щоб іще й із якимсь раціональним поясненням. Мабуть, небагато. Він подумав, що їх скоро накриють легендарним Конусом Тиші Максвела Смарта⁷³, якщо цього вже не сталося.

До столу Барбі й Розі повернувся Енсон. Він уже був у куртці.

— То я вже піду собі, Розі?

— Авжеж, — відповіла вона. — До завтра о шостій?

— Чи не запізно буде? — посміхнувся він і додав: — Та ні, я не скаржуся.

— Ми відчинятимемо пізніше, — вона завагалася. — І робитимемо перерви між годівлями.

— Правда? Класно, — він перевів погляд на Барбі. — У тебе є де переночувати сьогодні? А то можеш до мене. Сейда поїхала в Деррі⁷⁴ відвідати батьків.

Сейдою звали Енсонову дружину.

Барбі мав де притулитися, це місце було прямо напроти, лише через вулицю перейти.

— Дякую, але я повернуся до свого помешкання. У мене ж заплачено за нього до кінця місяця, то чом би й ні? Уранці, перед тим як піти з міста, я залишив ключ Петрі Ширлз в аптеці, але в мене на зв'язці залишився дублікат.

— Окей. Тоді до завтра, Розі. А ти тут будеш, Барбі?

— І не сподівайся.

— Чудово! — поширшала усмішка Енсона.

73 Максвел Смарт — агент 86, герой комедійного шпигунського телесеріалу «Відчайдушно» (1965-1970), який повсякчас забуває, що дефектний засіб для секретних розмов Конус Тиші не працює.

74 Деррі, Касл Рок — фіктивні міста в штаті Мейн, вигадані Кінгом, де відбувається дія багатьох його творів.

Коли він пішов, Розі потерла собі очі, потім похмуро подивилася на Барбі.

— Як довго це триватиме? Твій власний прогноз.

— Я не можу прогнозувати, бо не знаю, що саме відбувається. І коли воно перестане відбуватися.

Розі, дуже тихо, промовила:

— Барбі, ти мене лякаєш.

— Я сам себе лякаю. Нам обом треба вже йти спати. Вранці все виглядатиме краще.

— Після нашої бесіди мені, либонь, лише ембієн⁷⁵ допоможе заснути,

— поскаржилась вона. — Незважаючи на втому. Проте я вдячна Богу, що ти повернувся.

Барбі згадав про свої міркування щодо запасів.

— Ось іще що. Якщо завтра відкриється «Фуд-Сіті»...

— Вони завжди працюють у неділю. З десятої до шостої.

— Якщо вони працюватимуть завтра, ти мушиш дещо купити.

— Та ж «Сиско»⁷⁶ постачає... — вона затнулася, нахмурено втупившись у нього очима. — Щочетверга, але ми не можемо на це розраховувати, так? Авжеж, ні.

— Ні, — підтвердив він. — Якщо навіть те, що тут зараз нас замкнуло, раптом щезне, військові все одно триматимуть це містечко в стані

карантину якийсь довший час.

— Що я мушу купити?

— Все, але найголовніше — м'ясо. М'ясо, м'ясо, м'ясо. Якщо крамниця відкриється. А я не певен цього. Джим Ренні може переконати того, хто там зараз керує...

— Джек Кейл. Він став директором, коли Ерні Келверт пішов на пенсію в минулому році.

— Так от, Ренні може переконати його не відкриватися, поки він особисто цього не дозволить. Або попросить шефа Перкінса видати такий наказ.

— Так ти не знаєш? — спитала Розі і, побачивши його нерозуміючий погляд, продовжила: — Авжеж. Дюк Перкінс помер, Барбі. Він помер прямо там, — махнула вона рукою десь в південному напрямку.

Барбі ошелешено дивився на неї. Енсон забув вимкнути телевізор, і позаду них Розин улюбленець Вульффі знову розповідав світу, що якась нез'ясована сила обгородила маленьке містечко в Західному Мейні, що той район ізольовано армійськими підрозділами, що Об'єднаний комітет начальників штабів засідає у Вашингтоні, що Президент звернеться до нації опівночі, а зараз він просить народ Америки приєднати свої молитви за людей у Честер Міллі до його власної.

З

— Тату? Тату?

Джуніор Ренні стояв на верхньому майданчику сходів, нахиливши голову, прислухався.

Відповіді не було, і телевізор мовчав. А в такий час його батько завжди вже перебував удома після роботи, сидів перед телевізором. Увечері в суботу він утримувався від Сі-Ен-Ен і «Фокс-ньюз», натомість дозволяючи собі «Планету тварин» або «Історичний канал». А сьогодні чомусь ні. Джуніор приклав до вуха зап'ясток, щоб перевірити, чи цокотить його годинник. Той ішов та й час вочевидь він показував правильний, бо надворі вже було темно.

Жахлива думка стрельнула йому в голову. Великий Джим може бути зараз разом із шефом Перкінсом. У цю мить вони можуть удвох обговорювати, як заарештувати Джуніора з найменшим розголосом. А чому вони чекали так довго? Бо так зможуть вивести його з міста під

покривом темряви. Доправити його до окружної в'язниці в Касл Року. Потім суд. А далі?

75 Ембіен — одна з торговельних назв популярного снодійного золпідем.

76 «Sysco» — компанія з постачання продуктів і кухонного знаряддя, що обслуговує понад 400 тис. клієнтів у США.

Далі Шошенк⁷⁷. Просидівши там кілька років, він, певне, почне називати тюрму просто Шенк, як і більшість тамтешніх убивць, грабіжників та содомітів.

— Дурощі, — пробурмотів він. А чи ні? Він прокинувся з думкою, що вбивство Ейнджі йому просто наснилося, це мусив бути сон, бо він ніколи нікого не зміг би вбити. Добряче відлупцювати — запросто, але вбити? Це просто смішно. Він же такий, такий... ну... він така нормальна людина!

Потім він зазирнув під ліжку, побачив на одязі кров, і все повернулося знову.

Рушник падає в неї з голови. Клаптик волосся на її лобку чомусь бісить його. Химерно хрусткий звук, яким на удар його коліна відповідає щось усередині її обличчя. Злива магнітиків з холодильника і те, як вона сіпалася.

«Але ж то зробив не я. То...»

То головний біль. Так. Правда. Але хто такому повірить? Йому легше повірили б, навіть якби він сказав, що це зробив буфетник⁷⁸.

— Тату?

Мовчанка. Нема його вдома. І в поліцейській дільниці його нема також, не плете він там змову проти нього. Тільки не його батько. Він цього не робитиме. Його батько завжди казав, що родина понад усе.

А чи дійсно родина для нього понад усе? Авжеж, він так говорить — він же християнин врешті-решт і співвласник РНГХ, — проте Джуніор мав підозру, що для його татуса «Уживані автомобілі Джима Ренні» можуть їхати попереду родини, а посада першого виборного міста випереджати Святий Олтар Не Треба Готівки.

Ну, а Джуніор, що цілком можливо, йде лише третім у цьому списку.

Він усвідомив (уперше в житті; то був справжній спалах прозріння), що все це лише його власні припущення. Що він насправді майже зовсім не знає свого батька.

Він повернувся до своєї кімнати і ввімкнув верхнє світло. Спочатку вгорі яскраво спалахнуло, тоді трохи померхло і світло залишилося непевним. На якусь мить Джуніору здалося, що в нього щось негаразд з очима. Потім він усвідомив, що чує гудіння їхнього генератора. І не лише їхнього. Нема струму в міській електромережі. Хвиля полегшення затопила його. Припинення подачі електрики все пояснювало. Це означало, що його батько, скоріш за все, перебуває зараз у міськраді, обговорює цю проблему з іншими двома ідіотами — Сендерсом і Гріннел. Либонь, встромляє шпильки у велику мапу міста, корчачи з себе Джорджа Паттона⁷⁹. Кричить у телефон на когось з Електрокомпанії Західного Мейну, обзиваючи їх бандою лінивих нікчемах.

Джуніор витяг з-під ліжка свій одяг, витряс із джинсів усяке лайно — гаманець, дрібні монети, ключі, гребінець, залишки пігулок проти голови — і розпихав усе по кишенях чистих джинсів. Потім він поспіхом спустився вниз, засунув небезпечний одяг до пральної машини, виставив на ній «гарячий» режим, але тут же згадав, як колись мати казала йому, тоді не більш як десятирічному: для кривавих плям потрібна холодна вода. Перемикаючи машину на **ХОЛОДНЕ ПРАННЯ/ХОЛОДНЕ ПОЛОСКАННЯ**, Джуніор байдуже подумав, чи його татусь уже тоді викохав у собі звичку трахати секретарок, чи ще тримав свій нікчемашний пеніс на припоні.

Він увімкнув машину і замислився, що йому робити далі. Щойно головний біль минувся, він виявив, що може мислити.

⁷⁷ Шошенк — ушавлена Кінгом у повісті «Порятунок із Шошенка» та інших його творах в'язниця, прототипом якої була головна тюрма штату Мейн у місті Томастоні — одна з найстаріших у США, що існувала у 1824-2002 рр

⁷⁸ «Убивця — буфетник/дворецький» — ідіома, жартівливе пояснення всякої таємничої смерті.

⁷⁹ Джордж Сміт Паттон (1885-1945) — офіцер першого в американській армії танкового корпусу під час Першої світової війни в Європі; під час Другої світової — чотиризірковий генерал, командувач армій на африканському і європейському театрах, зіграв ключову роль у швидкому звільненні Франції (де йому потім поставили пам'ятник), загинув в автокатастрофі.

Врешті вирішив повернутися до будинку Ейнджі. Не хотілося — Боже Всепрavий, це було останнє, чого б йому хотілося робити, — але там він, можливо, зуміє оцінити ситуацію на місці. Пройтися повз садибу, подивитися, скільки там поліцейських машин. А також чи нема серед них фургона криміналістичної служби округу Касл. Криміналісти — ключ до всього. Це він знав з перегляду «Місця злочину»⁸⁰. І сам великий синьо-білий фургон він теж бачив, коли відвідував якось із батьком окружний суд. Тож, якщо він стоїть біля будинку Маккейнів... «Я втечу».

Так. Якогого швидше і якогога далі. Але спершу треба буде повернутися сюди, зазирнути до сейфа в батьковому кабінеті. Батько не підозрював, що Джуніор знає контрольну комбінацію цифр, але Джуніор її знав. Як знав і пароль до татового комп'ютера, а таким чином і про його схильність до перегляду того, що Джуніор з Френком Делессепсом називали редис-сексом: дві чорні лярвочки і білий парубок. Там було повно грошей, у тому сейфі. Тисячі доларів.

«А якщо ти побачиш той фургон, повернешся сюди, а тут батько?»

Отже, передусім гроші. Гроші зараз же.

Він ввійшов до кабінету, і на мить йому здалося, що батько сидить у фотелі з високою спинкою, де він зазвичай і дивився ті свої новини й передачі про природу. Заснув... а якщо в нього інфаркт? В останні три роки у Великого Джима траплялися проблеми з серцем, головним чином аритмія. Зазвичай він звертався до шпиталю «Кеті Рассел» і там док Гаскелл або док Рейберн кололи його чимось, повертаючи до нормального стану. Гаскелл радо робив би це вічно, але Рейберн (котрого батько називав перевченим нікчемахою) останнього разу наполіг, щоби Великий Джим звернувся до кардіолога в діагностичному центрі в Люїстоні. Той кардіолог сказав, що потрібно пройти якусь процедуру, яка раз і назавжди ліквідує перебої в серці. Великий Джим (котрий страх як боявся лікарень) відповів: йому, мовляв, треба частіше радитися з Богом, можете називати це молитовними процедурами. Тим часом він продовжував приймати свої пігулки і в останні кілька місяців почувався гарно, але зараз... можливо...

— Тату?

Мовчанка. Джуніор клацнув вмикачем. Люстра загорілася тим самим

непевним світлом, проте розвіяла тінь, котру Джуніор спершу сприйняв за батькову потилицю. Він би не дуже засмутився, аби його батько дійсно врізав дуба, але наразі зрадив, що цього не трапилося саме тепер. Існувала ще така річ, як зайві ускладнення.

Заспокоївшись, він широкими, карикатурно обережними кроками рушив до стіни, в якій містився сейф, повсякчас очікуючи спалаху фар у вікні, які провістять батькове повернення. Зняв і відставив убік картину, що прикривала сейф (Ісус проповідує на горі), і набрав комбінацію. Перш ніж важіль піддався, йому довелося це зробити двічі, бо руки в нього тремтіли.

Сейф було забито готівкою і пачками схожих на пергаментні аркушів зі штампованими написами ОБЛІГАЦІЇ НА ПРЕД'ЯВНИКА. Джуніор стиха присвиснув. Останнього разу, коли він відчиняв сейф — потягти звідси п'ятдесятку на минулорічний Фрайбурзький ярмарок⁸¹, — тут теж лежало багато грошей, але й зблизька не стільки. І ніяких ОБЛІГАЦІЙ не було. Він згадав табличку на батьковому столі в його автосалоні: ЧИ СХВАЛИВ БИ ЦЮ ОБОРУДКУ ІСУС? Навіть у своєму теперішньому стані перестрашу й замішання Джуніор не міг не зачудуватися, чи схвалив би Ісус усі ті обладнання, що його батько останніми часами прокручував десь на стороні.

— Нема мені діла до його бізнесу, треба свої справи ладнати, — промовив він тихим

80 «Місце злочину» (оригінальна назва — CSI) — започаткований каналом Сі-Бі-Ес 2000 року телесеріал про роботу криміналістичної служби Лас-Вегаса.

81 Найбільший у штаті Мейн щорічний (з 1851 року) сільськогосподарський фестиваль-ярмарок у місті Фрайбург (3 тис. мешканців), на який з'їжджається до 300 тис. людей.

голосом. Узяв п'ятсот п'ятдесятками і двадцятками, вже мало не причинив сейф, завагався і витяг ще кілька соток. Зважаючи на непристойно велику кількість грошей у сейфі, його батько може навіть не зауважити пропажі. А якщо й помітить, можливо, зрозуміє, чому Джуніор їх узяв. І, либонь, схвалить. Як любив повторювати Великий Джим: «Господь помагає тим, хто сам собі допомагає».

У такому приємному настрої Джуніор легко потяг ще чотири сотні. І лише тоді зачинив сейф, змішав комбінацію цифр і повісив Ісуса назад

на стіну. Взявши з шафи в передпокої куртку, він вийшов надвір, залишивши генератор ревіти, а машину прати його заляпану кров'ю Ейнджі одіж.

4 Біля будинку Маккейнів не було нікого. Анікогісінько, бля!

Причаївшись на протилежному боці вулиці, Джуніор стояв під блаґеньким дощиком з падаючого листя і дивувався, чи дійсно він бачить те, що бачить: темний будинок і, як і перше, ані сліду ні «Тойоти» Генрі Маккейна, ні «Пріуса» Ладонни. Все це виглядало занадто гарно, щоб бути правдою, вельми занадто.

Можливо, вони на міському майдані. Там багато народу цього вечора. Либонь, обговорюють припинення постачання електрики, хоча Джуніор не пригадував, щоб коли-небудь раніше вимкнення світла спричиняло такі збори; люди переважно йшли собі додому і лягали спати, саме так; і, якщо не траплялося дійсно страшенної бурі, ще до того, як вони починали готувати собі сніданки, електрика з'являлася знову.

Може, теперішній перебій з електрикою — результат якоїсь видовищної пригоди того типу, що регулярно показують у новинах по телевізору. Джуніор неясно собі пригадав якогось старигана, котрий питався в нього, що відбувається, невдовзі після того, як дещо відбулося з Ейнджі. У будь-якому разі Джуніор, ідучи сюди, подбав про те, щоб із ним ніхто не забалакав. Мейн-стрит він подолав з опущеною головою і піднятим коміром (фактично, він ледь не зіштовхнувся з Енсоном Вілером, коли той вийшов з «Троянди-Шипшини»), Вуличні ліхтарі не горіли, і це допомогло йому зберегти анонімність. Черговий подарунок богів.

А тепер це. Третій дарунок. Величезний! Та чи таке можливе, щоби тіло Ейнджі досі не виявили? Чи тут на нього чекає пастка?

Джуніор уявив собі, як шериф округу Касл або детектив із поліції штату говорять: «Хлопці, нам лише треба не лізти на очі й почекати; вбивця завжди повертається на місце свого злочину, це давно відомий факт».

Телевізійне лайно. І все ж таки, перетинаючи вулицю (ніби підштовхуваний якоюсь потойбічною силою), Джуніор очікував, що ось раптом спалахнуть потужні ручні ліхтарі, приколють його своїми променями, немов метелика до шматка картону; чекав, що хтось гукне

— певне, у мегафон: «Стій, ані руш, руки вгору!»

Нічого цього не трапилося.

Серце калатало в його грудях, і кров стугоніла у скронях (але в голові ніякого болю, і це добрий-добрий знак), коли він ступив на під'їзну алею Маккейнів, але й тоді будинок залишився темним і мовчазним. Навіть генератора чутно не було, хоча сусідський, у пані Гріннел, гуркотів.

Джуніор озирнувся через плече і побачив, що над деревами сходить величезна куля білого світла. Щось на південній околиці міста чи, може, далі, у Моттоні. Чи не там відбулося те, що стало причиною перерви в постачанні електрики? Можливо.

Він підійшов до задніх дверей. Передні мусили б залишатися незамкненими, якщо ніхто не повертався додому після інциденту з Ейнджі, але йому не хотілося заходити до будинку через передній ганок. Зайшов би, звісно, якби треба було, хоча, можливо, такої потреби не виникне. Врешті-решт, удача стояла на його боці.

Клямка клацнула.

Джуніор зазирнув до кухні й умент відчув кров'яний дух — трохи схоже на запах крохмальної присипки, тільки несвіжої. Промовив: «Гей? Привіт? Є хто вдома?» Майже напевне, що нікого нема, проте, якщо хтось і є, якщо з якогось дикого дива Генрі або Ладонна поставили свої машини біля міського майдану і прийшли додому пішки (чомусь не помітивши на кухонній підлозі власної мертвої дочки), він закричить. Так! Закричить і «виявить тіло». Це не обмане команду криміналістичного фургона, але трохи часу він виграє.

— Хелло, містере Маккейн! Місіс Маккейн! — А тоді, вслід за спалахом натхнення: — Ейнджі, ти вдома?

Хіба він питався б таке, аби сам її вбив? Звісно, що ні! Та раптом жахлива думка прохромилла його: а що, як вона відповість? Звідти, з підлоги, де вона лежить, зараз йому відповість? Відповість із булькотінням крові в горлі.

— Візьми себе в руки, — промурмотів він. Авжеж, треба, хоч як це важко. Особливо у темряві. А втім, у Біблії такі речі раз у раз трапляються. У Біблії люди подеколи повертаються до життя, як зомбі в «Ночі живих мертвяків»⁸².

— Є хто вдома?

А дідька. Порожняк.

Його очі призвичаїлись до темряви, хоча й не зовсім. Потрібне світло. Варто було прихопити ліхтар з дому, але, коли ти звик до того, що достатньо просто клацнути вмикачем, про такі речі легко забути. Джуніор перетнув кухню, переступивши через тіло Ейнджі, і прочинив перші з двох дверей у дальній стіні. Там виявилась комора. Він зміг лише розгледіти полиці, заставлені консервами й пляшками. За іншими дверми йому більше пощастило. Там була пральня. І якщо він не помилився щодо тієї речі, котра містилася на полиці праворуч від нього, значить, удача його ще не покинула.

Він не помилився. То був ліхтар, чудовий, сильний. Треба обережно присвічувати собі на кухні — обов'язково не забути затулити штори, — але в пральній кімнаті він міг світити собі досхочу. Тут йому було зручно.

Пральний порошок. Відбілювач. Пом'якшувач тканини. Відро і «Свіффер»⁸³. Добре. Генератор не працює, отже, тут є тільки холодна вода, але її вистачить у крані, щоб наповнити одне відро, а там ще є й всякі туалетні баки. А холодна — саме те, що йому треба. Для крові — холодна.

Він митиме, як затята домогосподарка, якою колись була його мати, завжди пам'ятлива до напоумлень свого чоловіка: «Тримай чистими дім, руки й душу». Він змиє кров. Потім витре все, що пригадає, до чого торкався, і все, про що не пам'ятає, але чого міг торкнутися. Але спершу...

Тіло. Треба щось зробити з тілом.

Джуніор вирішив, що поки що згодиться й комора. Він ухопив її під пахви, перетягнув туди, відпустив — чвак. І вже тоді взявся до роботи. Наспівуючи собі під ніс, він спершу попричіплював до холодильника магніти, потім закрив штори. Встиг наповнити відро вже ледь не по вінця, і лише тоді кран почав сипіти. Черговий бонус.

Він іще тер, робота йшла добре, хоча до кінця було ще далеко, коли пролунав стук у передні двері.

Джуніор підвів голову, очі широко розплющені, губи вивернуті в далекій від веселощів гримасі переляку.

— Ейнджі? — прозвучав дівочий голос крізь схлипи. — Ейнджі, ти вдома? — Знову стук, а тоді двері прочинилися. Його удача, схоже,

його полишила. — Ейнджі, прошу, хоч би ти була тут. Я бачила, твоя машина стоїть у гаражі...

Курва! Гараж! Він не перевірів їхній блядський гараж!

— Ейнджі? — знову пхикання. Знайомий голос. О, Боже, чи це не ця ідіотка Доді

82 «Ніч живих мертвяків» (1968) — фільм жахів режисера Джорджа Ромеро (нар. 1940 р.), на який зроблено кілька римейків.

83 «Swiffer» — популярний чистильний засіб, який випускає компанія «Проктер & Гембл».

Сендерс? Таки вона. — Ейнджі, вона мені сказала, що моя мама мертва! Місіс Шамвей сказала, що вона загинула!

Джуніор мав надію, що вона спершу підніметься на другий поверх, до кімнати Ейнджі. Але натомість Доді рушила через хол до кухні, пересуваючись у темряві повільно, непевно.

— Ейнджі? Ти в кухні? Я нібито бачила світло.

У Джуніора знову заболіло в голові, і винна в цьому була ця настирлива, безпереводно обкурена сучка. Що не трапиться зараз... це буде також її вина.

5 Доді Сендерс була все ще трохи обкурена і п'яненька, її кумарило; мати її загинула, а сама вона в темряві навпомацки рухалась передпокоєм у домі своєї найліпшої подруги; аж тут наступила на щось, воно сковзнуло під її ступнею так, що вона ледь не беркицьнулась на сраку, задерши ноги. Доді вхопилася за перила сходів, підвернувши собі пару пальців, і скрикнула. Вона начебто й усвідомлювала, що все це з нею дійсно відбувається, і в той же час у це неможливо було повірити. Почувалася так, немов заблукала до якогось паралельного виміру, як ото бува у фантастичному кіні.

Вона нахилилася роздивитися, що там потрапило їй під ноги. Схоже було на рушник. Якийсь дурень кинув рушник на підлогу в передпокої. Тоді вона почула, ніби щось ворухнулося в темряві попереду. У кухні.

— Ейнджі, це ти?

Без відповіді. Проте їй почулося, хтось там ніби є, хоча, може, лише здалося.

— Ейнджі? — вона знову рушила вперед, тримаючи підвернуту праву руку (пальці розпухнуть, думала вона, та й уже напухають) притиснутою до тіла. Ліву простягнула перед собою, намагаючи в

темряві. — Ейнджі, будь ласочка, знайдися там! Моя мати померла, я не жартую. Місіс Шамвей мені сказала, а вона не жартує, ти мені так потрібна!

А день так вдало розпочався. Вона встала рано (ну... о десятій, це для неї рано) і зовсім не збиралася прогулювати роботу. А тоді їй зателефонувала Саманта Буші, сказала, що прикупила на i-Beі⁸⁴ кілька нових лялочок «Братц»⁸⁵ і питалася, чи не хоче Доді прийти, допомогти їй їх помучити. Катувати ляльок «Братц» вони завели собі моду ще в старших класах школи — купували їх на домашніх розпродажах, а потім вішали, встромляли шпильки їм у дурнуваті голівки, обливали їх бензином для запальничок, а тоді підпалювали. І Доді розуміла, що вони вже мусили б вирости з цієї забавки, вони вже були дорослими чи майже дорослими. Це ж дитячі пустощі. До того ж дещо моторошні, якщо серйозно помислити. Та справа в тому, що Саммі мала власне помешкання на Моттонській дорозі — просто трейлер, але він належав тільки їй, після того як навесні десь завіявся її чоловік, — а її Малюк Волтер спав практично цілими днями. Плюс, у Саммі завжди була скажена трава. Доді здогадувалася, що вона бере її у тих самих хлопців, з котрими гуляє. По вікендах її трейлер був популярним місцем. Та річ у тім, що Доді зареклася курити траву. Більше ніколи ніякої трави після тих неприємностей з кухарем. Більше ніколи в неї протривало понад тиждень, до цього дня, до дзвінка Саманти.

— Тобі дістануться Джейд і Ясмін, — підманювала Саммі. — А ще в мене є така крута, ну, ти сама знаєш що. — Вона завжди так говорила, ніби той, хто міг її підслуховувати, не зрозумів би про що йдеться. — А ще ми зможемо, сама знаєш що.

Доді й тут добре знала, про що саме йдеться, і в неї трохи стрепенулося Отамечки Внизу (самі знаєте де), хоч це заняття теж було дитячою забавкою, яку їм варто було давно облишити.

⁸⁴ eBay — популярний інтернет-аукціон, на якому будь-хто може продати/купити будь-яку річ за довільну Ціну.

⁸⁵ «Bratz» — створена 2001 року серія модно вбраних ляльок у вигляді дівчат-підлітків (Джейд, Ясмін, Саша, Хлоя) і хлопців із завеликими головами, очима й губами.

— Та, мабуть, ні, Саммі. Мені на роботу о другій, і...

— Ясмін чекає, — перебила Саммі. — А ти ж так ненавидиш цю курву.

Атож, це таки правда. Ясмін була найкурвішою сучкою з усіх «Братців», на думку Доді. А до другої ще майже чотири години. Крім того, нічого страшного, якщо вона трохи й запізниться. Хіба Розі її вижене? Та хто інший стане робити для неї ту срану роботу?

— Окей. Тільки ненадовго. І тільки тому, що я ненавиджу ту Ясмін. Саммі захихотіла.

— І я не буду більше отого, ну, сама знаєш чого. Ні того, ні іншого.

— Без проблем, — погодилась Саммі. — Давай швидше.

Отже, Доді сіла в машину й поїхала і, звісно, зрозуміла, що знущання з «Братців» не дарує ніякої втіхи, якщо не зарядитися трохи кайфом, тож вона й зарядилася разом із Саммі. Разом же вони й утнули Ясмін сеанс пластичної хірургії за допомогою рідини для очищення каналізаційного стоку, і їм було дуже весело. Потім Саммі захотіла продемонструвати їй класну новеньку камізельку, придбану нею в «Дебі»⁸⁶, і хоча вона вже трохи потовстішала в поперек, як на смак Доді, але все ще виглядала гарненькою, либонь, тому, що вони обидві були трохи нетверезі — по правді, так у друзки обдовбані — й оскільки Малюк Волтер усе ще спав (його батько наполіг на цьому імені для хлопчика на честь якогось старого блюзмена, а це його постійне спання, гай-гай, Доді мала підозру, що в Малюка Волтера затримка розвитку, що й не дивно, зважаючи на ту кількість дурі, яку висмалила Саммі, поки його виношувала), вони з Саммі опинилися в ліжку і зайнялися отим самим, самі знаєте чим. Опісля поснули, а коли Доді прокинулась, бо Малюк Волтер верещав

— всраться-не-підняться, мерщій телефонуймо на Шостий канал⁸⁷, — то на годиннику було вже по п'ятій. Зовсім пізно йти на роботу, а тут ще Саммі дістала пляшку чорного Джонні Вокера і вони хильнули разок, другий, третій, і Саммі вирішила подивитися, як там ідуть справи в бейбі «Братц» у мікрохвильовці, от лишень електрики чомусь не було.

Доді доповзла до міста зі швидкістю замалим не шістнадцять миль за годину, все ще п'яна і в параноїдальному к чорту стані, постійно скидаючи оком у люстерко заднього огляду, чи нема в неї копів на хвості, чомусь упевнена, що, якщо її зупинять, то обов'язково це буде

та рудоволоса сучка Джекі Веттінгтон. Або батько з'явиться на перерву додому й учує алкоголь у її віддиху. Або мати виявиться в хаті, знесилена після того ідіотського тренувального польоту настільки, що вирішить залишитися вдома, замість гри в бінго зі своїми у Східній Зірці⁸⁸.

— Будь ласочка, Господи, — молилася вона. — Прошу, проведи мене крізь це, і я ніколи більше не буду отого самого. І того також, сам знаєш чого. Ніколи в житті.

Бог почув її молитви. Удома нікого не було. Електрики не було і тут також, але в своєму непевному стані Доді це ледь зауважила. Вона вилізла нагору по сходах до своєї кімнати, стягнула з себе джинси й сорочку і впала на ліжко. Тільки на кілька хвилин, запевнила себе. А тоді вона закине геть пропахлий ганджею одяг до машинки, а сама стане під душ. Вона тхнула парфумами Саммі, котрі та, певно, купує галонами в Берпі.

От тільки через відсутність електрики будильник собі виставити вона також не могла, і коли її розбудив стук у двері, було вже темно. Вона накинула халат і спустилася на перший поверх чомусь упевнена, що з'явилася та рудоволоса полісменка з великими цицьками, щоб зараз же її заарештувати за їзду в нетверезому стані. А може, ще й за вживання креку також. Доді гадала, що оте інше, самі знаєте що, не є протизаконним, хоча й не була цього цілком певна.

86 «Deb Shops» — заснована 1932 року мережа крамниць із продажу спідньої білизни, одягу й аксесуарів для юних дівчат і молодих жінок.

87 WCSN 6 — заснований 1953 року найстарший місцевий телеканал у штаті Мейн.

88 Орден Східної Зірки — заснована 1850 року масонська ложа, у якій велику роль відіграють жінки-блато дійниці.

Там виявилась не Джекі Веттінгтон. Там виявилась Джулія Шамвей, редакторка-видавець «Демократа». У руці вона тримала ліхтарик. Посвітила просто в обличчя Доді, котре напевне опухло зі сну, очі безумовно все ще червоні, і на голові казна-що, — а тоді опустила ліхтар. Світло мазнуло по обличчю самій Джулії, і Доді помітила на ньому вираз жалю, від чого дівчина відчувала непевність і страх.

— Бідна ти дитино, — промовила Джулія. — Ти ж іще не знаєш, так?

— Не знаю що?— спитала Доді. Саме тоді в неї з'явилося відчуття паралельної реальності. — Що я не знаю?

І Джулія Шамвей їй розповіла.

6 — Ейнджі? Ейнджі, прошу тебе!

Намацує шлях крізь передпокій. Рука болить. У голові гуде. Вона могла б пошукати батька — місіс Шамвей запропонувала їй допомогу, почати з похоронного салону Бові, — але в неї кров захолола від самої лиш згадки про те місце. Крім того, їй найбільше зараз потрібна була Ейнджі. Ейнджі, котра обніме її міцно, без усякого натяку на оте, самі знаєте що. Ейнджі, котра була її найкращою подругою.

Якась тінь вислизнула з кухні і швидко рушила до неї.

— Ти тут, слава тобі, Господи! — схлипнула вона ще голосніше і кинулась до тієї фігури з розчепіреними руками. — Ой, як це жахливо! Це мені кара за те, що я була такою огидною, я знаю, знаю!

Темна фігура й сама розставила руки, проте не для втішливих обіймів. Натомість пальці на кінцях тих рук зімкнулися в Доді на горлі.

НА ДОБРО МІСТУ — ЛЮДЯМ НА ДОБРО

і

Енді Сендерс дійсно перебував у похоронному салоні Бові. Він прийшов туди з важким вантажем: збентеження, туга, розбите серце.

Зараз він сидів у Поминальній залі № 1 у компанії з тілом у труні, що стояла посеред приміщення. Гертруда Еванс, вісімдесятисеми... (чи, може, вісімдесятивосьмирічна) померла від гострої серцевої недостатності два дні тому. Енді ще був надіслав лист-співчуття, хоча бозна, хто міг його отримати; Гертин чоловік уже років десять, як помер. Та це не мало значення. Він завжди посилав співчуття, написане ручкою на офіційному кремовому бланку із заголовком ОФІС ПЕРШОГО ВИБОРНОГО. Він уважав, що це входить до його обов'язків.

Великий Джим не міг відволікатися на такі справи. Великий Джим був надто зайнятий керуванням тим, що він називав «нашим бізнесом», маючи на увазі Честер Мілл. Сказати чесно, керував він ним, немов своєю приватною залізницею, але Енді ніколи на це не скаржився; він розумів, що Великий Джим меткий. Енді розумів також і ще дещо інше: без Ендрю Делоїса Сендерса самого Великого Джима, либонь, не вибрали б навіть у гицелі. Великий Джим умів продавати вживані

машини, обіцяючи колосальні вигоди, крихітний перший внесок і бонуси на кшталт дешевих корейських пилосмоків, але коли він намагався того разу стати дилером «Тойоти», компанія замість нього вибрала Вілла Фрімена. Зважаючи на його рівень продажів і розташування бізнесу біля шосе 119, Великий Джим ніяк не міг зрозуміти, чому «Тойота» зробила такий тупий вибір.

А Енді міг. Хай він і не належав до найхитромудріших ведмедів у їхньому лісі, але цілком розумів, що Великий Джим не має душевного тепла. Він був жорсткою людиною (дехто з тих, що купилися на отой його крихітний перший внесок, казали навіть: жорстокосердою), він був переконливим, проте також і холодним. Натомість Енді завжди ділився своїм душевним теплом. Походжаючи містом перед виборами, Енді розповідав людям, що вони з Великим Джимом немов близнюки Даблмінт89, або Клік і Клак90, або сендвіч із джемом й арахісовим маслом, і Честер Міллу потрібні вони обидва в одній упряжці (звісно, з кимсь третім, хто буде готовий запрягтися — наразі це була Ендрія Гріннел, сестра Розі Твічел). Енді завжди подобалося його партнерство з Великим Джимом. Авжеж, особливо фінансові результати за останню пару-трійку років, але також і в душевному сенсі. Великий Джим знав, яким чином що робиться і чому воно мусить саме так робитися. «Ми впряглися надовго, — полюбляв він казати. — Ми все робимо для міста. Для людей. Для їх добра». І це було добре. Добре робити добро. Проте сьогодні... цього вечора...

— Я від самого початку був проти тих уроків пілотування, — промовив він і знову почав плакати. Незабаром він уже рюмсав на повний голос, та то нічого, бо Бренда Перкінс уже постояла біля тіла свого чоловіка і пішла, ковтаючи беззвучні сльози, а брати Бові перебували внизу. Роботи їм нагрянуло чимало (Енді розумів, хоча лиш краєм свідомості, що відбувається щось дуже-дуже зле). Ферн Бові сховався перекусити до «Троянди-Шипшини», а коли повернувся, Енді гадав, що він його прожене геть, але Ферн пройшов повз нього холлом, навіть не поглянувши на Енді, котрий сидів тут, звисивши руки між колін, з розпущеною краваткою й розпатланим волоссям.

Ферн зник за дверима того приміщення, яке вони з братом називали «майстернею». (Жах! Жах!) Там лежав Дюк Перкінс. А також і той клятий літун Чак Томпсон, котрий, хоча, можливо, й не сам намовив

його жінку до тих уроків, але ж і не відговорив її від них. А може, й ще якісь інші трупи також лежали там, унизу.

Клодетт лежала точно.

Енді видав схожий на булькотіння стогін і ще щільніше зчепив руки. Як йому жити без неї? Він же не зможе без неї жити. І не тільки тому, що він кохав її більше за власне життя. Це Клодетт (разом з регулярними, неоподатковуваними і дедалі більшими ін'єкціями готівки

з боку Джима Ренні) підтримувала на плаву їхню аптеку; сам Енді довів би її до банкрутства ще на межі століть. Його фах — спілкування з людьми, а не з рахунками чи бухгалтерськими книгами. От його дружина — так, вона спеціалістка по цифрах. Тобто була спеціалісткою.

Ця фраза в минулому часі брязнула йому в мозку, і він знову застогнав. Клодетт із Великим Джимом навіть якимось разом виправляли щось у міських книгах, коли їх тут перевіряла аудиторська служба штату. Та перевірка не захопила їх зненацька, бо Великого Джима попередили про неї заздалегідь. Деталей не повідомили, проте достатньо, щоби вони попрацювали з комп'ютерною програмою, яку Клодетт називала «місіс ЧИСТКА». Так вони її називали, бо вона видавала чисті цифри. Вони з того аудиту вийшли осяйно чистесенькими, замість того, щоби піти до в'язниці (що було би несправедливо, зважаючи на те, що більшість того, чим вони займалися — фактично, ледь не все — робилося на добро місту).

Якщо сказати правду, ось ким була Клодетт Сендерс: миловиднішою версією Джима Ренні, добрішим Джимом Ренні вона була, тобто людиною, з якою Енді міг спати і розповідати їй свої секрети, тож життя без неї здавалося йому немислимим.

Енді знову почав ридати, та тут уже особисто Джим Ренні поклав йому руку на плече і стиснув. Енді не чув, як той зайшов, але не підскочив. Він просто очікував на цю руку, бо її господар завжди з'являвся тоді, коли Енді потребував його найбільше.

— Я знав, що знайду тебе тут, — проказав Великий Джим. — Енді, друже, мені так дуже, дуже жаль.

89 «Doublemint» («Подвійна м'ятна») — відома з 1914 року жувальна гумка компанії «Wrigley», чия рекламна політика щодо цього

популярного бренду з 1956 р. базується на довготривалій участі якоїсь пари близнюків, котрі зазвичай самі згодом стають зірками.

90 Клік і Клак — назвиська, під якими виступають брати Том і Рей Малгоцці, автори-ведучі популярної в США й інших англomовних країнах інтерактивної радіопередачі «Автобалачка».

Енді підхопився на рівні, намацав руками Джимів тулуб і продовжив ридання вже Великому Джиму в піджак.

— Казав же я їй, що ті її літунські уроки небезпечні! Я їй казав, що той Чак Томпсон точнісінько такий самий довбень, як і його батько.

Великий Джим заспокійливо гладив його по спині.

— Розумію, але вона зараз у кращому місці, Енді: сьогодні вона вечеряє з Ісусом Христом — ростбіф, зелений горошок, картопляне пюре з підливою! Хіба це не прекрасно? Подумай про це. Як щодо того, аби нам зараз помолитися?

— Так! — схлипнув Енді. — Авжеж, Великий Джиме! Помолися зі мною.

Вони опустили на коліна, і Великий Джим почав довго й затято молитися за душу Клодетт Сендерс. (Під ними, у препараторській їх почув Стюарт Бові і, піднявши голову до стелі, зауважив: «Цей чоловік примудряється срати одночасно з обох дірок».)

Хвилин через п'ять після «тепер бачимо ми ніби в дзеркалі» та «коли я дитиною був, то я говорив, як дитина» 91 (Енді не вельми розумів доречність останнього, проте його це зовсім не обходило, йому було так утішно стояти навколішках із Великим Джимом) Ренні завершив: «Воім'яїсусаамінь» — і допоміг Енді підвестися.

Стоячи з ними лицем до лица, грудьми до грудей, Великий Джим стиснув руками плечі Енді й подивився йому в очі.

— Отже, партнере, — промовив він. Джим завше називав Енді партнером, коли ситуація ставала серйозною. — Готовий ти займатися роботою?

Енді у відповідь тільки безмовно витріщався.

Великий Джим кивнув так, ніби Енді висловив свій резонний (згідно з обставинами) протест.

— Авжеж, я розумію, як це важко. Несправедливо. Невідповідний момент, щоб просити тебе про це. І ти мав би повне право — Бог знає, що ти його таки маєш — зацідити мені просто отут, прямо в моє

нікчемашне рило. Але іноді ми мусимо ставити користь інших понад усе — хіба не воістину так?

— На добро місту, — промовив Енді. Вперше після того, як він отримав звістку про Клодетт, перед ним проблиснуло якесь світло.

Великий Джим кивнув. Обличчя в нього залишалося серйозним, але очі сяяли. У Енді промайнула дивна думка: «Він виглядає на десять років молодшим».

— Авжеж, ти маєш рацію. Ми хоронителі, партнере. Хоронителі громадського добра. Не завжди легка робота, але завжди необхідна. Я послав оту, Веттінгтон, розшукати Ендрію. Наказав їй привезти Ендрію в кімнату засідань. У кайданках, якщо виникне потреба, — розсміявся Великий Джим. — Вона буде там. А Піт Рендолф складає список усіх наявних у місті копів. їх замало. Ми мусимо докласти всіх наших зусиль. Якщо ця ситуація триватиме, влада мусить бути рішучою. То що скажеш? Пильнуватимеш владу зі мною?

Енді кивнув. Подумав, що так йому легше буде відволіктися. А якщо це навіть не допоможе, заклопотаним, як та бджілка, йому буде легше переживати. Крім того, його вже дрижаки почали брати від споглядання Герти Еванс у труні. Та й робота не важка. Усього лише сидіти в кімнаті засідань та піднімати руку вслід за Великим Джимом. Ендрія Гріннел, котра завжди має трохи сонний вигляд, робитиме те саме. Якщо виникне потреба запровадити якісь надзвичайні заходи, все забезпечить Великий Джим.

— Поїхали, — відповів Енді.

Великий Джим ляснув його по спині, поклав руку на вутлі плечі Енді й повів його з поминальної зали. Важкенькою була його рука. М'ясистою. Але відчуття дарувала гарне.

Про свою дочку він жодного разу не згадав. Занурившись у власну жалобу, Енді Сендерс геть про неї забув.

2 91 Перше послання апостола Павла до коринтян.

Джулія Шамвей повільно йшла по Коммонвелс-стрит, де жили найзаможніші мешканці міста, у бік Мейн-стрит. Уже десять років, як вдало розлучена, вона жила над редакцією «Демократа» з Горесом, своїм стареньким валлійським коргі⁹². Колись назвала його на честь великого містера Грілі⁹³, котрий запам'ятався єдиною фразою: «На Захід, юначе, рушай на Захід», — але чиєю дійсно славетною

заслугою, на думку Джулії, була робота в ролі редактора газети. Аби сама Джулія могла робити свою роботу хоча б уполовину так само ефективно, як робив колись свою у «Нью-Йорк Триб'юн» пан Грілі, вона вважала б себе успішною.

Звичайно, її Горес завше вважав її успішною, що робило його у Джуліїному табелі про ранги найкращим собакою у світі. Вона виведе його на прогулянку, щойно дістанеться додому, а потім іще вище підніметься в його очах, доклавши йому до корму шматків учорашнього біфштекса. І їм обом буде добре, а їй хотілося, щоб стало добре — хоча б від чогось, хоча б трішки, — бо почувалася вона зараз зле.

Цей стан для неї не був новим. Усі свої сорок три роки вона прожила в Міллі, і те, що відбувалося в її рідному місті впродовж останніх десяти, подобалося їй дедалі менше. Її непокоїв незбагнений занепад каналізаційної системи і сміттєзнищувального заводу, попри вкладені в них кошти; її непокоїло неминуче закриття Захмарної верхівки, міського лижного курорту; її непокоїло те, що Джим Ренні тепер обкрадає місто ще дужче, ніж тоді, коли в неї виникли щодо цього підозри (а вона підозрювала, що він добряче краде впродовж багатьох десятиліть). І, звісно ж, непокоїло це нове явище, що здавалося їй ледь не занадто великим для осягнення її розумом. Щоразу, намагаючись звернутися до нього думкою, вона концентрувалася на якійсь окремій деталі, невеличкій, зате конкретній: наприклад, на тому, що їй чимдалі рідше вдається комусь додзвонитися по мобільному. А сама вона не отримала жодного дзвінка, що не могло її не непокоїти, і то дуже. Не кажучи про близьких друзів і рідних з-поза міста, їй зараз мусили б безперервно надзвонювати з інших газет: Люїстонівської «Сан», Портлендської «Прес Гералд», можливо, навіть із «Нью-Йорк Тайме».

Чи й інші люди в Честер Міллі мають зараз такі самі проблеми?

Треба їй з'їздити до межі з Моттоном і побачити все на власні очі. Якщо вона не зможе видзвонити Піта Фрімена, її найкращого фотографа, зніме сама кілька кадрів за допомогою апарата, який прозвала своїм «надзвичайним Ніконом». Кажуть, ніби там, уздовж межі з Моттоном і Таркер Міллом, установили якусь карантинну зону — швидше за все, на кордоні з іншими містами теж, — але з цього боку зручніше підійти достатньо близько. Хай спробують її прогнати, а

втім, якщо цей бар'єр дійсно такий непроникливий, як люди кажуть, словами все в них і закінчиться.

— Годен загризти, та важко дістати, — промовила вона вголос. Дійсно так. Якби її можна було дістати словами, Джим Ренні спровадив би її до палати інтенсивної терапії ще три роки тому, коли вона написала статтю про ту сміховинну перевірку, що її тут провадила аудиторська служба штату. Він, звісно, чимало розпатякував про те, що подасть до суду на газету, але далі патякання так нічого й не пішло; вона навіть хотіла було написати редакторську колонку на цю тему, здебільшого тільки тому, що вже вигадала ефектний заголовок: ОБЦЯНИЙ ПОЗОВ ЗНИК З ПОЛЯ ЗОРУ.

О, так, вона непокоїлась. Це було природно з її фахом. Незвичним було те, що її непокоїла її власна поведінка, і тепер, зупинившись на розі Мейн-стрит і Коммон, вона замислилась. Замість того, щоб повернути ліворуч, на Мейн, вона озирнулася в той бік,

92 Коргі — порода мініатюрних вівчарок.

93 Горес Ґрілі (1811-1872)— син бідного фермера, з 14 років працював у друкарні, пізніше заснував тижневик «Нью-Йоркер», найвпливовішу в другій половині ХІХ століття в СІП А газету «Нью-Йорк Триб'юн» (європейським кореспондентом якої працював Карл Маркс) та ліберально-республіканську партію, у 1872 році балотувався в президенти, програв і помер під час остаточного підрахунку голосів; фраза «На Захід, юначе, і зростай разом з власною країною» стала гаслом переселенців.

звідки прийшла. І стиха, тим тоном, яким зазвичай зверталася до Гореса, промурмотіла: «Не варто було мені залишати дівчину саму».

Джулія не зробила б цього, якби приїхала туди машиною. Але вона прийшла туди пішки, а крім того — Доді так наполегливо відмовлялася. Від неї ще й чимось тхнуло. Дуром? Можливо. Не те щоби Джулія мала якесь особливе упередження проти трави. Вона теж була викурила свою чималу частку за довгі роки. Можливо, це допоможе дівчині приглушити горе. Зніме гостроту жалю, коли він найбільочіший.

— Не треба за мене переживати, — сказала Доді. — Я пошукаю тата. Але спершу мені треба одягнутися, — і показала на свій халат.

— Я почекаю, — відповіла Джулія... хоча їй не хотілося чекати.

Попереду в неї була довга ніч, починаючи з виконання її обов'язку перед псом. Горес зараз, мабуть, уже ледь не вибухне, після того як не отримав регулярної прогулянки о п'ятій, і зголоднів він також. А от коли він зробить усі ці справи, тоді вона вже поїде до того бар'єра, як його вже називають люди. Подивиться на власні очі. Сфотографує, якщо там є що фотографувати.

Та й тоді ще не кінець. Треба подумати, чи не видати спецвипуск «Демократа». Газета багато важила для неї і, як вона гадала, для міста теж. Звісно, вже завтра вранці все це може скінчитися, проте Джулія мала відчуття — почасти воно містилося у неї в голові, а почасти в душі, — що цього не станеться.

І все ж таки. Не варто їй було залишати Доді Сендерс на самоті. На позір вона начебто тримала себе в руках, хоча, може, вона так спокійно відмовилась через шок. І через дур, звичайно. Але ж на вигляд вона була цілком притомною.

— Не треба мене чекати. Я не хочу, щоб ви мене чекали.

— Не знаю, чи розумно тобі зараз залишатися на самоті, любя.

— Я піду до Ейнджі, — сказала Доді і, здалося, навіть трохи розквітла на цих словах, хоча сльози безупинно котилися їй по щоках. — Вона піде зі мною шукати мого тата, — кивнула вона. — Ейнджі мені потрібна зараз найбільше.

На думку Джулії, дочка Маккейнів мала розуму хіба лиш трішечки більше за цю дівчину, котра успадкувала фізичні дані своєї матері, але, на жаль, мозок свого батька. Утім, Ейнджі була її подругою, а в таких обставинах душевна подруга для Доді Сендерс значила набагато більше за якусь чужу тітку

— Я могла б піти з тобою... — промовила вона нехотячи, розуміючи, що навіть у своєму теперішньому важкому стані від свіжої втрати дівчина, либонь, помітить цю її нехіть.

— Не треба. Тут усього лише кілька кварталів.

— Ну тоді...

— Міс Шамвей... а ви певні? Ви певні, що моя мама...

Вельми неохоче Джулія кивнула. Вона отримала підтвердження від Ерні Келверта: хвостовий номер літака. Від нього вона також отримала й дещо інше, річ, якій належало б потрапити до поліції. Джулія могла наполягти, щоб Ерні передав її туди, аби не жахлива звістка про те, що

Дюк Перкінс мертвий, а його місце тепер займає цей некомпетентний ледащо Рендолф.

Річчю, яку їй приніс Ерні, були залиті кров'ю водійські права Клодетт. Вони лежали у Джулії в кишені в той час, як вона стояла на ганку Сендерсів, там вони й залишилися. Вона віддасть їх або Енді, або цій блідій, з розпатланим волоссям дівчині, коли трапиться інша, слухніша нагода... але не зараз.

— Дякую вам, — сказала Доді печальним формальним тоном. — А тепер ідіть собі, будь ласка. Мені не хотілося б виглядати нечемною, але...

Вона так і не закінчила свою думку, просто зачинила двері посеред цієї фрази.

І що зробила Джулія Шамвей? Виконала наказ убитої горем двадцятирічної дівчини, котра, можливо, була такою обдовбаною, що не могла навіть відповідати за свої дії. Але сама Джулія мала за що відповідати цього вечора, найперше вона несла відповідальність за Гореса. І за газету. Хай люди й підсміюються з зернистих чорно-білих знімків Піта Фрімена і розлогих репортажів у її «Демократі» про такі місцеві події, як бал «Зачарована ніч» у

Міллівській середній школі; нехай собі кажуть, що практична користь з газети тільки та, що вона годиться на підстилку в котячий туалет — вони її потребують, особливо, коли трапляється щось зле. Джулія воліла, аби завтра вранці вони отримали газету, навіть якщо їй доведеться не спати цілу ніч. А завдяки тому, що обидва її репортери поїхали на вікенд з міста, так воно напевно й буде.

Джулія зосередилась на думці, як їй упоратися з таким викликом, і скорботне обличчя Доді Сендерс почало спливати геть з її пам'яті.

З

Зайшовши в дім, вона зустрілася з докірливим поглядом Гореса, але вогких слідів на килимі не побачила і коричневої купки під стільцем у передпокої теж — магічне місце, яке пес вважав невидимим для людських очей. Вона пристебнула поводок, вивела Гореса і терпляче чекала, поки він, при цьому похитуючись, обсцикав свої улюблені ринви. Йому було вже п'ятнадцять років — підстаркуватий як для коргі. Тим часом вона задивилася на біле сяйво, що бубнявіло на південному небосхилі. їй це нагадало кадр з якогось фантастичного

фільму Стівена Спілберга. Сяйво зростало, до неї долинали звуки чупапа- чупа-вупа, гвинтокрили лопотіли ледь чутно, проте безперестанно. Та скільки ж це вони там понаставили прожекторів? Таке враження, ніби Північний Моттон перетворився на летовище десь в Іраку.

Тепер Горес уже ліниво кружляв, винюхував собі перфектне місце для завершення вечірнього ритуалу випорожнення, виконуючи вічно модний собачий вальс «Какавелька». Джулія скористалася паузою, щоб знову випробувати свій мобільний. Як майже у всіх випадках цього вечора, телефон спершу видав кілька нормальних гудків... а тоді остаточно занімів.

«Мені доведеться видрукувати газету на ксероксі. Це означає — максимум сімсот п'ятдесят примірників».

«Демократ» уже двадцять років, як не друкувався автономно. До 2002-го Джулія щотижня відвозила макет до друкарні «В'ю Принтинг» у Касл Року, а тепер вона навіть цього не мусила робити. Щовівторка ввечері вона просто відсилала шпальти електронною поштою, і вже наступного дня, ще до сьомої ранку, з «В'ю Принтинг» привозили готові, акуратно запаковані в пластик примірники газети. Для Джулії, котра виросла з коректорським олівцем при машинописних аркушах, котрі, після завершення роботи з ними, називалися «прицвяшеними», теперішній процес виглядав магією. І, як усяка магія, здавався трохи ненадійним.

Сьогодні її недовіра отримала підтвердження. Комп'ютерну верстку вона ще, либонь, здатна надіслати до «В'ю Принтинг», але ніхто не в силі привезти сюди вранці готові газети, їй подумалося, що на ранок ніхто не зможе підійти до кордонів Мілла ближче, ніж на п'ять миль. По всьому периметру. На її щастя, в колишній друкарській кімнаті стояв великий потужний генератор, фотокопіювальна машина була — звір, Джулія також мала запас паперу, понад п'ятсот пачок. Якщо вдасться залучити на допомогу Піта Фрімена... або Тоні Гая, котрий пише про спорт...

Тим часом Горес нарешті прийняв позу. Коли він закінчив свою справу, до діла взялася вона з маленьким зеленим пакетиком, позначеним написом «Собачий послід», гадаючи, що подумав би Горес Грілі про цей світ, в якому вибирання з ринви собачого лайна вважається не

просто соціально відповідальною дією, а прописаним законом обов'язком. Він би, либонь, застрелився, подумалось їй.

Заповнивши й зав'язавши пакет, вона знову спробувала подзвонити.

Безрезультатно.

Джулія відвела Гореса додому і нагодувала.

4 Мобільний задзвонив, коли вона застібала плащ, збираючись їхати до бар'єра. Порпаючись у кишені, вона ледь не впустила додолу камеру, яку перед тим повісила собі на плече. Надибала телефон, поглянула на вхідний номер і побачила напис АНОНІМНИЙ.

— Алло? — промовила вона, і щось таке, мабуть, було в її голосі, бо Горес в очікуванні під дверима тепер, коли його вигуляли й нагодували, більш ніж готовий до нічної експедиції, нашорошив вуха й озирнувся на неї.

— Місіс Шамвей? — чоловічий голос, уривчастий, офіційний тон.

— Міс Шамвей. З ким я говорю?

— Говорить полковник Джеймс Кокс, міс Шамвей. Армія США.

— І чим завдячую я такій шані, як цей ваш дзвінок? — вона відчула сарказм у власному голосі, і їй це не сподобалось — це непрофесійно. Але їй було лячно, і сарказм в неї завжди проявлявся як реакція на страх.

— Мені потрібно зв'язатися з особою на ім'я Дейл Барбара. Ви знаєте таку людину?

Звісно, вона знала Барбару. І була здивована, побачивши його цього вечора в «Троянді-

Шипшині». Чи він не здурів, залишившись у місті, і хіба сама Розі не казала їй учора, що він попередив її про своє звільнення? Випадок із Дейлом Барбарою був лише однією з сотень відомих Джулії подібних історій, про які вона так і не написала. Видавцю газети в маленькому місті доводиться залишати невідкупореними чимало банок з хробаками. Мусиш вибирати своє поле бою. Так само, як — вона була цього певна — його обрали для себе Джуніор Ренні з його друзями. Поза тим, вона мала великі сумніви щодо істинності пліток про зв'язок між Барбарою й Ейнджі, найріднішою подругою Доді. Перш за все тому, що Барбара, на її думку, мав кращий смак.

— Міс Шамвей? — Холодно, офіційно. Голос ззовні. Лише тільки через це її мусив дратувати цей голос. — Ви тут?

— Я тут. Так, я знаю Дейла Барбару. Він куховарить у ресторанчику на Мейн-стрит. Так що?

— Схоже, він не має мобільного телефону, а ресторан не відповідає...

— Там зачинено...

— ... а дротовий зв'язок, звісно, не працює.

— Здається, в нашому місті сьогодні ніщо не працює як слід, пане полковнику Кокс. Включно з мобільними телефонами. Хоча я зауважила, що ви без будь-яких проблем додзвонилися до мене, що наводить на думку, чи не саме на вас лежить відповідальність за все це.

— Ця її гнівна тирада — як і сарказм, породження страху — саму її здивувала. — Що ви наробили? Люди, що це ви там наробили?

— Нічого. Наскільки мені відомо, нічого.

Її це так здивувало, що вона розгубилася, не знаючи, що сказати далі. Це було так не схоже на ту Джулію Шамвей, яку добре і давно знали мешканці Мілла.

— Щодо мобільних, так, — промовив він. — Вхідні й вихідні дзвінки з Честер Мілла зараз заблоковано. В інтересах національної безпеки. І, з усією моєю повагою, мем, на нашому місці ви зробили б так само.

— Сумніваюсь.

— Справді? — промовив він зацікавлено, не гнівно. — У безпрецедентній для всього світу ситуації, де задіяно технологію настільки далеку від розуміння нами й будь-ким?

І знову вона змовчала, забарившись із відповіддю.

— Мені зараз важливо поговорити з капітаном Барбарою, — промовив він, повернувшись до оригінального сценарію. Власне, Джулія була здивована, що він взагалі так далеко був відійшов від свого першого питання.

— Капітаном?

— У відставці. Ви можете його знайти? Візьміть із собою мобільний телефон. Я дам вам номер, за яким дзвонити. Цей канал прохідний.

— Чому я, пане полковнику? Чому б вам не зателефонувати до нашої поліції? Або

комусь з міських виборних? Я певна, що всі троє в місті.

— Навіть не намагатимуся. Я сам виріс в маленькому містечку, міс Шамвей...

— Щасливчик.

— ... тож досвід мені підказує, що міські політики знають мало, міські копи багато, а видавець міської газети знає все.

Проти волі вона розреготалася на цю його фразу.

— Навіщо вам марудитися з телефонним дзвінком, якщо ви можете зустрітися з ним віч-на-віч? У моєму супроводі, звичайно. До речі, я якраз виходила з дому, щоби поїхати до свого боку бар'єра, коли ви подзвонили. Знайду Барбі, і ми...

— Він так себе по-старому й називає, невже? — здивовано перепитав Кокс.

— Я його розшукаю й привезу з собою. Влаштуємо міні-прес-конференцію.

— Я не в Мейні. Я в окрузі Коламбія. На Об'єднаному комітеті начальників штабів.

— Я мушу бути вражена? — Та так воно й було, трохи.

— Міс Шамвей, у мене нема зайвого часу, гадаю, у вас теж. Тож, в інтересах нагального вирішення цієї проблеми...

— А це можливо, як ви вважаєте?

— Перестаньте, — обірвав він її. — Не маю сумнівів, перш ніж очолити газету, ви були репортеркою, я певен, ставити запитання для вас цілком природно, але наразі фактор часу — головний. Ви можете виконати моє прохання?

— Можу. Але якщо вам потрібен він, ви отримуєте й мене. Ми виїдемо на шосе 119 і звідти зателефонуємо вам.

— Ні, — промовив він.

— Чудово, — ласкаво відгукнулася вона. — Вельми приємно було потеревенити з вами, пане полковни...

— Дайте мені договорити. З вашого боку шосе № 119 тотально ФУБАР94. Це означає...

— Мені відомий цей вираз, полковнику, я читала книжки Тома Кленсі95. Що саме ви мали на увазі щодо шосе 119?

— Я хотів сказати, що зараз там, вибачте за вульгарність, як у ніч відкритих дверей у безплатному борделі. Половина населення вашого міста заставили своїми легковиками й пікапами обидва узбіччя дороги і частину якогось пасовища.

Вона поклала фотоапарат на підлогу, дістала з кишені плаща блокнот і записала: пол. Джеймс Кокс та Ніч відкр. дверей у безпл. борделі.

Потім додала: ферма Дінсмора? Авжеж, мабуть, він має на увазі луг Алдена Дінсмора.

— Гаразд, — погодилась вона. — Що ви пропонуєте?

— Ну, я не можу вам завадити з ним приїхати, тут ви маєте рацію, — зітхнув він, ніби жаліючись на несправедливість світу. — Не можу також заборонити вам надрукувати будь-що у вашій газеті, хоча, гадаю, це не має значення, все одно ніхто за межами Честер Мілла її не побачить.

Її посмішка зів'яла.

— Ви не хотіли б це прояснити?

— Залюбки, незабаром, а висновки ви потім зробите самі. Моя пропозиція така: якщо ви бажаєте побачити бар'єр — хоча насправді його побачити неможливо, я певен, вам про це вже розповідали, — привозьте капітана Барбару туди, де бар'єр перерізає дорогу номер три. Ви знаєте, де проходить дорога номер три?

Якусь мить вона не могла пригадати. Та раптом зрозуміла, що він має на увазі, й розреготалася.

— Що вас так розвеселило, міс Шамвей?

94 FUBAR — неформальний військовий термін, аббревіатура, яка буквально розшифровується: «засрано до неможливого».

95 Том Кленсі (нар. 1947 р.) — автор багатьох бестселерів на теми військово-технологічного шпигунства і геополітики.

— У нас, у Міллі, люди називають цю дорогу Мала Курва. Бо в дощовий сезон вона дійсно перетворюється на курву.

— Вельми колоритна назва.

— Я так зрозуміла, що на Малій Курві зараз ніяких натовпів?

— Саме зараз жодної душі.

— Добре, — вона поклала блокнот до кишені й підібрала фотоапарат. Горес терпляче чекав, сидячи під дверима.

— Гаразд, коли я можу очікувати на ваш дзвінок? Тобто на дзвінок Барбі з вашого мобільного?

Вона кинула погляд собі на зап'ясток, побачивши, що зараз уже по десятій. Як це, заради Бога, так швидко промайнув час?

— Ми будемо там десь о десятій тридцять, звісно, якщо я зможу його знайти. А я гадаю, що зможу.

— Дуже добре. Передайте йому привіт від Кена. Це...

— Жарт, авжеж, розумію. Хтось нас зустріне?

Зависла пауза. Коли він заговорив знову, в його голосі чулася нехіть.

— Там прожектори, і вартові біля шлагбаума, але їм наказано не балакати з мешканцями.

— Чому це, навіщо? Хай Господь милує, чому?

— Якщо ця ситуація не вирішиться, міс Шамвей, для вас усе згодом стане зрозуміло. Ви й зараз можете майже все вирахувати самі — мені ви здаєтеся досить мудрою жінкою.

— Та йоб же вашу матір, полковнику! — скрикнула вона, бо допекло. Горес біля дверей нашорошив вуха.

Кокс засміявся, щиро, не ображено.

— Атож, мем, чую вас чітко, ясно. Тож десята тридцять?

Їй кортіло сказати йому «ні», але, звісно, вона собі цього дозволити не могла.

— Десята тридцять. Якщо я його розшукаю. Отже, я вам подзвоню?

— Або ви, або він, але поговорити я хочу саме з ним. Чекатиму, тримаючи руку на телефоні.

— Тоді кажіть мені ваш магічний номер.

Вона затисла телефон між вухом та плечем і знову видобула з кишені блокнот. Завжди так: щойно заховаєш блокнот, як він тобі знову потрібен; цей факт їй довело життя, коли

вона ще працювала репортеркою, і ось тепер вона знову в цій ролі. Названий ним номер

чомусь налякав її найбільше з того, що він їй наговорив перед тим. Код починався з трьох нулів: 000.

— Ось що ще, міс Шамвей: у вас нема імплантатів, типу серцевого стимулятора або вживленого слухового апарата? Нічого такого нема?

— Ні. А в чім справа?

Вона подумала, що він знову не захоче пояснювати, але помилилася.

— При наближенні до Купола проявляється якесь випромінювання. Для більшості людей воно безпечне, вони відчують хіба що слабенький електричний струм, і це відчуття минається за пару секунд, але на електронні пристрої воно діє жахливо. Деякі перестають працювати — більшість мобільних телефонів при наближенні ближче, ніж на п'ять футів, — а інші вибухають. Якщо ви привезете з собою звичайний магнітофон, він просто заглохне. Якщо у вас «Ай-Под» або

інший складний пристрій, на кшталт «Блек-Беррі»⁹⁶, вони вибухнуть.

— Значить, у Дюка Перкінса вибухнув стимулятор? Він через це загинув?

— Десята тридцять. Привозьте Барбі і не забудьте передати йому привіт від Кена.

Він дав відбій, залишивши Джулію стояти в передпокої поряд з її псом. Вона спробувала подзвонити своїй сестрі в Люїстоні. Пропікало кілька гудків... а потім тиша.

96 «Black Berry» — смартфон, який з 1999 року випускається канадською компанією «RIM».

Суцільна тиша, як і перед тим.

«Купол, — пригадала вона. — Під кінець він уже не казав «бар'єр»; він назвав це Куполом».

5 Барбі, вже без сорочки, сидів на ліжку і розшнуровував кеди, коли почувся стук у двері, до яких знадвору вів один сходовий прогін вздовж бічної стіни Сімейної аптеки Сендерса. Цей стук був йому зайвий. Він проходив пішки майже цілий день, потім, начепивши фартух, майже весь вечір порався на кухні. І зараз почувався геть розбитим.

А якщо там Джуніор з кількома приятелями, готовий влаштувати бучну вечірку на честь його повернення? Можете вважати це малоймовірним, навіть параноїдальним припущенням, але весь цей день був вщент заповнений неймовірностями. Крім того, ні Джуніора, ні Френка Делессепса, ні решти членів їхньої ватаги він не бачив сьогодні в «Троянді-Шипшині». Можливо, вони ошивалися десь на 119-му або на 117-му шосе, подумав він, ловили гав, проте хтось міг їм повідомити, що він повернувся в місто, і вони домовилися заявитися до нього пізніше. Скажімо, тепер.

Знову пролунав стук. Барбі підвівся і поклав руку на портативний телевізор. Не вельми зручна зброя, але тому, хто перший наважиться вломитися крізь двері, шкоди наробить. Є ще дерев'яна поперечка у стінній шафі, але всі три кімнатки тут маленькі, а той дрючок занадто довгий, щоб ефективно ним вимахувати. Він мав також швейцарського армійського ножа, але йому не хотілося когось порізати. Принаймні поки не буде змуш...

— Містере Барбара? — голос був жіночий. — Барбі? Ви тут?

Він прибрав руку з телевізора і перетнув кухню.

— Хто там? — спитав, за мить до того вже впізнавши голос за дверима.

— Джулія Шамвей. У мене для вас повідомлення від декого, хто бажає з вами побалакати. Він просив мене передати вам привіт від Кена.

Барбі відчинив двері, впустивши її до хати.

6 До обшитої сосною кімнати засідань, що містилася у цокольному приміщенні міської ради Честер Мілла, стугоніння старого генератора «Келвінейтор»⁹⁷ долітало знадвору ледь чутним дзижчанням. Гарний, дванадцятифутової довжини стіл посередині кімнати було зроблено з відполірованого до сяйливого блиску червоного клена. Більшість стільців, розставлених навкруг столу, цього вечора стояли вільні. Четверо учасників заходу, що його Великий Джим охрестив Надзвичайним стратегічним засіданням, скупчилися біля одного торця. Сам Великий Джим, хоча й усього лише другий виборний, займав центральне місце. Мапа позаду нього демонструвала місто у формі спортивної шкарпетки.

За столом сиділи виборні й Пітер Рендолф, діючий шеф поліції. Єдиним тут цілком притомним був сам Ренні. Рендолф мав вигляд ошелешений і наляканий. Енді Сендерс, звісно, був пригнічений горем. А Ендрія Гріннел — гладша, сивіюча версія своєї молодшої сестри Розі — лише здавалася збентеженою. Звичайна справа.

Років п'ять тому, у січні, Ендрія, йдучи вранці до поштової скриньки, послизнулася в себе на обледеній під'їзній алеї. Впала вона достатньо важко, щоб у неї тріснули два хребцевих диски (цьому не могли не посприяти фунтів дев'яносто зайвої ваги). Для послаблення її безумовно сильного болю доктор Гаскелл приписав їй нові чудо-ліки оксиконтин⁹⁸. І відтоді не переставав їх для неї виписувати. Завдяки своєму доброму другові

97 «Kelvinator» — заснована 1914 року американська компанія з випуску холодильників і різного домашнього електромеханічного обладнання; названа на честь британського фізика лорда Кельвіна.

98 ОхуContin — одна з новіших версій оксикодону, опіоїдного анальгетика, розробленого 1916 року німецькою фірмою «Баєр» на заміну знятому з виробництва героїну.

Енді Великий Джим знав, що Ендрія, почавши колись із сорока

міліграмів на день, дійшла тепер до запаморочливих чотирьохсот. Вельми корисна інформація.

Почав Великий Джим.

— Оскільки Енді зазнав тяжкої втрати, цю нашу зустріч, якщо ніхто не має нічого проти, збираюся очолити я. Нам усім дуже жаль, Енді.

— Ваша правда, сер, — підтакнув Рендолф.

— Дякую вам, — відповів Енді і, щойно Ендрія на мить накрила його долоню своєю, сльози знову почали сочитися йому з кутиків очей.

— Отже, всі ми маємо якесь уявлення про те, що саме в нас трапилось,

— промовив Джим. — Хоча поки що ніхто в місті цього не зрозумів...

— Я певна, що ніхто й поза містом, — втрутилась Ендрія.

Великий Джим її проігнорував.

— ... а військові, хоча й прибули, не вважають за потрібне встановити зв'язок з легітимно обраними керівниками міста.

— Проблеми з телефонами, сер, — повідомив Рендолф.

З усіма присутніми тут людьми Рендолф зазвичай був «на ти», вони звали одне одного на ім'я (а Великого Джима він узагалі вважав своїм другом), проте в цій кімнаті, мізкував він, мудріше буде звертатися до кожного відповідно «сер» або «мем». Перкінс поводився тільки так, і принаймні в цьому старий мав цілковиту рацію.

Великий Джим відмахнувся рукою, ніби проганяв якусь настирливу муху.

— Хтось із них міг би підійти з боку Моттона або Таркера і послати по мене — по нас, — проте ніхто не зволив цього зробити.

— Сер, ситуація все ще дуже... гм, мінлива.

— Авжеж, авжеж. Тож цілком можливо, саме тому ніхто нас досі не ввів у курс справи. Це цілком можливо, о так, і я молюся, щоб причина полягала саме в цьому. Сподіваюся, ви всі молитесь.

Усі покірно кивнули.

— Але зараз... наразі, — Великий Джим окинув присутніх серйозним поглядом. Він почувався серйозним. Але водночас і піднесеним. Налаштованим. Нічого неможливого нема, гадав він, у ймовірності того, що його портрет ще до кінця поточного року опиниться на обкладинці журналу «Тайм». Катастрофа — особливо та, де замішані терористи — не така вже й погана штука. Достатньо згадати, що вона принесла Руді Джуліані". — Саме зараз, леді і джентльмени, я гадаю,

ми зіткнулися з абсолютно реальною ймовірністю того, що нас покинули напризволяще.

Ендрія прикрила собі рот рукою. Очі її горіли чи то від жаху, чи від надлишку наркотику. Мабуть, від того й іншого разом.

— Цього не може бути, Джиме!

— Надіймося на краще, готуймося до найгіршого, так любить казати Клодетт, — заговорив глибоко відсутнім тоном Енді. — Любила, тобто. Сьогодні вранці вона приготувала мені чудовий сніданок. Яєчню з залишками сиру від тако100. Боже!

Сльози, що було пригальмували, знову почали струменіти йому з очей. Ендрія знову поклала руку на його долоню. Цього разу Енді відповів їй рукоштовпанням. «Енді й Ендрія,

— подумав Великий Джим, і нижня половина його обличчя скривилася у ледь помітній посмішці. — Близнюки Дурноголовці».

— Надіймося на краще, готуймося до найгіршого, — повторив він. Який мудрий вислів. Найгірше в даному випадку — це кілька днів жити відрізнаними від зовнішнього світу.

99 Рудолф Джуліані (нар. 1944 р.) — мер Нью-Йорка у 1994-2001 рр. мав неоднозначну репутацію, після атак терористів 11 вересня 2001 р. організував швидке відновлення повноцінної життєдіяльності міста, жу рналом «Тайм» був оголошений «Людиною року», отримав почесний титул лицаря від королеви Британії Єлизавети II.

100 Тако — популярна страва мексиканського походження.

Або тиждень. Хоча, можливо, й місяць.

Сам він у такий розвиток подій не вірив, але, якщо їх налякати, вони швидше погодяться на його пропозицію.

Відгукнулася Ендрія:

— Та не може бути!

— Нам просто нічого достеменно невідомо, — сказав Великий Джим, і це таки була щира правда. — Звідки нам знати?

— Може, нам варто закрити «Фуд-Сіті», — промовив Рендолф. — Хоча б на поки що. Якщо ми цього не зробимо, туди може збігтися таке стовписько, як перед заметіллю.

Ренні відчув роздратування. Він приготував план, і це питання було в його списку, але воно стояло далеко не першим.

— Хоча це, можливо, невдала ідея, — поспішив Рендолф, помітивши

вираз на обличчі другого виборного.

— Саме так, Піте. Мені ця ідея здається недоречною, — сказав Великий Джим. — Тут треба діяти за тим же принципом, коли банк не можна закривати на вихідний, якщо в нього туго з готівкою. Так лише спровокуєш паніку.

— То ми також обговорюватимемо й закриття банків? — перепитав Енді. — А що робити з банкоматами? Наприклад, у Брауні... у «Паливі & ашр; Бакалії»... і в моїй аптеці також... — На лиці в нього застиг сумнів, та раптом воно, просяяло. — Здається, я бачив банкомат навіть у поліклініці, хоча не цілком певен щодо цього...

На якусь мить Ренні зачудувався, чи часом не пригощає цього чоловічка своїми пігулками Ендрія.

— Енді, я сказав про банк у переносному значенні, — ласкаво, по-доброму пояснив він. Отак от воно завжди й буває, коли люди починають блукати думками поза планом. — У подібних ситуаціях їжа — це ті самі гроші, в якомусь сенсі. Повторюю, бізнеси мусять працювати як звичайно. Це заспокоюватиме народ.

— Ага, — кинув Рендолф, це йому було зрозуміло. — Я второпав.

— Проте ти мусиш побалакати з директором цього супермаркету, як його прізвище, Кейд?

— Кейл, — доповів Рендолф. — Джек Кейл.

— А також з Джонні Карвером із «Палива & ашр; Бакалії» і ще з... хто там, нахрін,

керує крамницею «Брауні» після смерті Діл Браун?

— Велма Вінтер, — показала Ендрія. — Вона нетутешня, з іншого штату, а втім, вельми делікатна.

Ренні задоволено відзначив, що Рендолф усі імена записує собі до блокнота.

— Перекажіть їм усім трьом, що продаж пива і алкоголю припиняється до особливого розпорядження, — скривилося його лице у втішній усмішці, доволі лячній. — А «Діппер» закриваємо.

— Багатьом людям не сподобається заборона на випивку, — зауважив Рендолф. — Таким, як Сем Вердро.

Вердро був найуспішнішим міським п'яницею, перфектним доказом того — на думку Великого Джима, — що акт Волстеда¹⁰¹ аж ніяк не

слід було скасовувати.

— Хай Сем і всі подібні йому трошечки помучаться, коли з продажу на якийсь час зникне пиво й кавовий бренд. Ми не можемо дозволити, щоби половина мешканців нашого міста понапивалися, як на новорічні свята.

— А чом би й ні? — здивувалася Ендрія. — Вип'ють собі всі запаси, та й поготів.

— А якщо почнуть бунтувати?

Ендрія змовчала. Вона не розуміла, навіщо людям здійсмати бучу, якщо вони матимуть

101 Ендрю Волстед (1860-1947)— конгресмен, розробник пакета юридичних документів, що дозволили застосувати 18-ту поправку до Конституції, якою з 1920 року на території США запроваджувався «Сухий закон»; у 1933 році Конгресом і Сенатом було ухвалено 21-шу поправку, що анулювала 18-ту.

достатньо їжі, але суперечка з Джимом Ренні, як їй було відомо з досвіду, як правило, виявлялася непродуктивною, зате завжди втомливою.

— Я пошлю парочку хлопців, щоб з ними побалакали, — пообіцяв Рендолф.

— З Томмі й Віллою Андерсонами поговори особисто. — Андерсонам належав «Діппер». — Вони неблагонадійні, — ледь не прошепотів він. — Екстремісти.

Рендолф кивнув.

— Ліваки. У них над баром висить портрет дядюна Барака.

— Саме так. — «До того ж, — цього він не мав наміру висловлювати вголос, — Дюк Перкінс дозволив цим двом нікчемахам хіпі утвердитися з їхніми танцями і гучним рок-н-ролом і пиятиками до першої ранку. Прикривав їх. Лишень тільки згадати, до яких неприємностей усе це призвело мого сина з його друзями». Він обернувся до Енді Сендерса:

— Також і ти мусиш сховати під замок усі ліки, які продаються тільки за рецептом. Звісно, не назонекс, і не лірику¹⁰², нічого такого. Сам знаєш, які я маю на увазі.

— Все, що можна використати як наркотики, — пролепетав Енді, — в мене і так завжди під замком. — Йому явно стало непереливки від

теми, на яку повернула їхня бесіда. Ренні знав чому, але наразі він не переймався прибутками їхніх підприємств, на нього чекали більш невідкладні справи.

— Все одно, краще вжити додаткових запобіжних заходів.

На обличчі Ендрії відбилася паніка. Енді поплескав її по руці.

— Не хвилюйся, у нас завжди вистачить, щоб зарадити тим, кому дійсно потрібна допомога.

Ендрія відповіла йому посмішкою.

— Отже, підведемо ризику, наше місто мусить залишатися в тверезості, допоки не завершиться ця криза, — промовив Великий Джим. — Усі згодні? Прошу проголосувати.

Руки піднялися вгору.

— А тепер дозвольте мені повернутися до того, звідки я хотів почати, — сказав Ренні й подивився на Рендолфа, котрий розчепірів руки в жесті, який міг одночасно означати і «ласкаво прошу», і «вибачаюся».

— Ми мусимо визнати, що люди перелякаються. А коли люди налякані, вони схильні до баламутства, хоч вони п'яні, хоч ні.

Ендрія подивилася на консоль праворуч від Великого Джима, на ній було встановлено тумблери й регулятори телевізора та радіоприймача, а також і магнітофона — інновації, яку ненавидів Великий Джим.

— Може, треба ввімкнути запис?

— Не бачу потреби.

Проклята звукозаписувальна система (тінь Річарда Ніксона¹⁰³) була ідеєю настирливого медика на ім'я Ерік Еверет, тридцяти-з-чимось-річного цвяха в сраці, котрого все місто називало Расті. Еверет загітував народ на магнітофон під час загальних міських зборів два роки тому, представляючи цю ідею як великий крок уперед. Тоді ця пропозиція стала неприємним сюрпризом для Ренні, котрого рідко можна було здивувати, особливо якщо це намагався зробити якийсь політичний аутсайдер.

Великий Джим зауважив тоді, що це нерозумні витрати. Така тактика зазвичай прекрасно діяла з цими ошадливими янкі, але не того разу; Еверет представив цифри, либонь, надані йому Дюком Перкінсом, і повідомив, що вісімдесят відсотків сплатить федеральний уряд. Якийсь там фонд допомоги постраждалим від стихійних лих чи щось таке; крихти після марнотратних років правління Клінтона. І Ренні

відчув себе в глухому куті.

102 Nasonex — мометазону фуруат. протиалергійна мазь; Lyrica — прегабалін, проти-епілептичний препарат.

103 Річард Ніксон (1913-1994) — 37-й президент США, республіканець, був змушений подати у відставку 1974 року через бучний скандал у пресі, пов'язаний із оприлюдненням записів організованого без відома Ніксона таємного підслуховування його політичних конкурентів із демократичної партії в готелі «Вотергейт».

Таке траплялося нечасто, і йому таке не подобалося, але він порпався у політиці набагато-багато більше років, ніж Ерік Єверет дрович простати, і тому знав, що між поразкою у битві й програною війною є величезна різниця.

— Чи не варто було б, щоб хтось вів протокол? — розгублено запитала Ендрія.

— Гадаю, краще нам все обговорити неформально, принаймні зараз, — зауважив Великий Джим. — Просто в тісному колі з нас чотирьох.

— Ну... якщо ти вважаєш так...

— Двоє можуть зберегти таємницю, якщо один з них мертвий, — задумливо промовив

Енді.

— Твоя правда, друже, — погодився Ренні, ніби в цьому був якийсь сенс, і обернувся знову до Рендолфа. — Хочу наголосити, що основним нашим завданням, нашим головним обов'язком перед містом є підтримання порядку протягом всієї цієї кризи, що потребує зусиль поліції.

— Збіса, так! — підтакнув розумака Рендолф.

— І зараз, коли, я певен, шеф Перкінс дивиться на нас з небес... — З моєю жінкою, з Клоді, — вставив Енді й трубно висякався, без чого Великий Джим цілком міг би обійтися. Однак він поплескав Енді по вільній руці.

— Істинно кажеш, Енді, вони обоє зараз разом купаються у променях Ісусової слави. Але нам тут, на землі... Піте, якими силами ти володієш?

Великий Джим знав відповідь. Він знав відповіді на більшість власних запитань. Це вельми полегшувало йому життя. У поліцейській дільниці Честер Мілла зарплату отримувало вісімнадцять офіцерів,

дванадцять на повній ставці й шість зайнятих частково (усі останні старші шістдесяти, завдяки чому їхні послуги коштували чарівливо дешево). З цих вісімнадцяти, був певен він, п'ятеро повноцінних полісменів перебували за межами міста; декотрі цього дня поїхали з дружинами і сім'ями на матч шкільних футбольних команд, а решта на пожежні навчання до Касл Рока. Шостий, Дюк Перкінс, помер. І, хоча Ренні ніколи в житті поганого слова не сказав про мертвих, він був певен, що місту буде краще з Перкінсом на небесах, ніж коли він перебував тут, на землі, де намагався каламутити усіляку хрінотінь, хоча й дарма, з тими його обмеженими можливостями.

— Ось що мушу вам сказати, панове, — промовив Рендолф. — Тут не все гаразд. Зараз наявні Генрі Моррісон і Джекі Веттінгтон, обоє разом зі мною першими відреагували на Код Три (ревун). Маємо також Рупа Ліббі, Фреда Дентона та Джорджа Фредеріка — хоча з його астмою не знаю, яка від нього користь. Він уже наприкінці цього року планував піти на дострокову пенсію.

— Бідний старий Джордж, — промовив Енді. — Він тільки й живе, що на адвері104.

— А Марті Арсенолт і Тобі Велан, як вам відомо, також не вельми на щось здатні. Лінда Еверет єдина з непостійно зайнятих поліцейських, котру я міг би назвати цілком адекватною. Ну, не могло це трапитися в іще гірший час, ніж між футбольною грою і навчаннями пожежників.

— Лінда Еверет? — перепитала Ендрія, на диво зацікавлено. — Дружина Расті?

— Тьху! — Великий Джим часто довозляв собі тьху, коли його щось дратувало. — Та вона ж усього лише зарозуміла регулювальниця дорожніх переходів при школі.

— Так, сер, — підтвердив Рендолф. — Але в минулому році вона пройшла спецпідготовку на окружному стрільбищі в Касл Року і має право носити зброю. Нема причин їй не виходити на чергування озброєною. Можливо, не на повний графік, у Еверетів двійко дітей, проте вона цілком здатна тягнути нашу спільну справу. Зараз же криза, врешті-решт.

— Поза сумнівами, поза всякими сумнівами.

Утім, самому Ренні така перспектива здавалася вельми неприємною, щоб ці Еверети вискакували, мов ті чорти з коробки, всюди, де

з'являтиметься він. Коротше: він не хотів

104 Advair — препарат проти астми, суміш флутиказону та сальметеролу у вигляді спреїв, інгаляторів, мазей.

мати у своїй команді дружину цього нікчемахи. По-перше, вона ще занадто молода, їй років тридцять, не більше, та ще й гарна, як та дияволиця. Тому, безперечно, погано впливатиме на інших. Гарні жінки завжди справляють поганий вплив. Достатньо йому й одної Веттінгтон з її снарядними цицьками.

Отже, — продовжив Рендолф. — Маємо тільки вісім людей з вісімнадцяти.

— Ти забув порахувати себе, — зауважила Ендрія.

Рендолф штурхонував собі в лоба сподом долоні, немов перемикав у голові трансмісію.

— Авжеж, точно, дев'ять.

— Мало, — сказав Ренні. — Нам треба наростити сили. Лише тимчасово, ви ж розумієте, поки ця ситуація не розсмокчеться.

— Кого ви пропонуєте, сер? — спитав Рендолф.

— Перш за все мого хлопця.

— Джуніора? — звела брови Ендрія. — Він же за віком ще навіть голосувати не може... чи не так?

Великий Джим на мить уявив собі мозок Ендрії: п'ятнадцять відсотків у ній займають сайти її улюблених інтернет-магазинів, вісімдесят відсотків наркозалежні рецептори, два відсотки пам'ять і три відсотки — процес актуального мислення. Нічого не вдієш, з цим йому доводиться працювати. А втім, нагадав він собі, хто має дурнуватих колег, у того життя простіше.

— Йому вже двадцять один рік. У листопаді виповниться двадцять два. І також, на щастя чи з Божої ласки, він на цей вікенд прибув додому, він не в коледжі.

Пітер Рендолф знав, що Джуніор Ренні зараз не в коледжі, і не лише на вікенд, а назовсім — він прочитав про це в блокноті, що лежав біля телефону в кабінеті його покійного шефа, хоча не мав поняття, яким способом Дюк отримав цю інформацію, і чому він вважав її настільки важливою, щоб записати. Там також було написано ще дещо: проблеми поведінки?

Проте зараз, мабуть, не на часі ділитися цією інформацією з Великим

Джимом.

Ренні продовжував, тепер уже запальним тоном ведучого ігрового шоу, котрий оголошує приз у додатковому турі.

— Крім того, Джуніор має трьох друзів, котрі теж стануть у пригоді, це Френк Делессепс, Мелвін Ширлз і Картер Тібодо.

І знову на обличчі Ендрії відбилося збентеження.

— Гм... а хіба це не ті хлопці... юнаки... причетні до сутички біля «Діппера»?...

Великий Джим подарував їй таку люту посмішку, що Ендрія аж посунулась у глиб крісла.

— Ту справу занадто роздули. До того ж вона була спричинена алкоголем, як і більшість таких непорозумінь. Плюс, призвідником усьому там виступив отой Барбара. Тому-то ніякого протоколу не було складено. Суто варнякання, та й годі. Чи я не правий, Пітере?

— Абсолютно праві, — підтвердив Рендолф, хоча й сам виглядав збентеженим.

— Усі ці хлопці старші двадцяти одного року, а Картеру Тібодо, здається, вже двадцять три.

Тібодо дійсно мав двадцять три роки і останнім часом працював на півставки автомеханіком у «Паливі & ашр; Бакалії». З двох попередніх місць роботи його вигнали — через гарячкуватість, як чув Рендолф, — але в «Паливі & ашр; Бакалії» він, здавалося, присмирнішав. Джонні казав, що ніколи не мав кращого спеціаліста з вихлопних систем і електрообладнання.

— Вони всі разом полюють, вправні стрільці...

— Господи, помилуй, щоб не з'явилося потреби нам у цьому впевнитися, — прохопилася Ендрія.

— Ніхто ні в кого не буде стріляти, Ендріє, ніхто не пропонує зробити цих хлопців повноправними офіцерами поліції. Я лише наголошую, що ми мусимо заповнити велику прогалину в чисельності, і то швидко. То як щодо цього, шефе? Вони можуть послужити, поки не завершиться криза, а ми їм заплатимо з надзвичайного фонду.

Рендолфу не подобалася сама думка про те, що вулицями Честер Мілла

буде прогулюватися озброєний Джуніор — Джуніор, з його ймовірними проблемами поведінки,

— але також йому не подобалася думка, що він може суперечити Великому Джиму. Та й загалом це непогана ідея — мати під рукою кілька додаткових здорованів. Хай навіть таких молодих. Він не очікував на проблеми в місті, але цих хлопців можна послати наглядати за натовпами на головних дорогах, що впираються в бар'єр. Якщо той бар'єр ще існуватиме. А якщо ні? Тоді й проблема вирішиться сама собою.

Він начепив на обличчя посмішку командного гравця.

— Знаєте, мені здається пречудовою ця ідея. Пришліть їх до дільниці завтра вранці, десь на десяту...

— Краще на дев'яту, Піте.

— Дев'ята ранку, це гарно, — замріяно подав голос Енді.

— Є якісь зауваження? — запитав Ренні.

Зауважень не виявилось. Лише Ендрія начебто хотіла щось сказати, та не змогла пригадати, що саме.

— Тоді я ставлю на голосування, — промовив Ренні. — Чи погоджується рада з пропозицією до діючого шефа Рендолфа прийняти Джуніора, Френка Делессепса, Мелвіна Ширлза та Картера Тібодо підручними на базову зарплатню? Строк їхньої служби триватиме, допоки не вирішиться ця клята безглузда ситуація. Хто за, голосуйте, як звичайно.

Всі підняли руки.

— Питання ухва...

Закінчення фрази перебили два вибухи, що прозвучали, як гарматні залпи. Всі аж підскочили. А тоді й третій постріл, та тут уже Ренні, котрий пропрацював ледь не все життя з двигунами, зрозумів, що воно таке.

— Розслабтесь, товариші. То просто вихлопи. Прокашлявся генера...

Старенький генератор стрельнув учетверте і заглух. Погасло світло, залишивши їх на мить у темряві єгипетській. Ендрія вискнула.

Ліворуч від Ренні подав голос Енді Сендерс.

— О Господи, Джиме, пропан...

Ренні швидко налапав плече Енді й стиснув. Енді заткнувся. Тільки-но Ренні послабив свою хватку, як у довгу, обшиту сосновими панелями

кімнату знову вповзло світло. Не яскраве верхнє, а жевріння аварійних світильників, змонтованих по чотирьох кутах приміщення. У цьому блаґенькому жеврінні зґромаджені при північному торці столу лиця набули жовтизни і постаршали. Вони виглядали переляканими. Навіть Великий Джим Ренні мав переляканий вигляд.

— Без проблем, — проголосив бадьоро Рендолф, проте прозвучало це в нього радше штучно, аніж природно. — Просто бак спорожнів, от і все. На міському складі повно пального.

Енді крадькома поглянув на Великого Джима. Він ледь ворухнув очима, але Ренні здалося, що Ендрія помітила. Які вона може зробити з цього висновки, то інша справа.

«Вона забуде про все вже після наступної дози оксиконтину, — заспокоїв він себе. — Вже завтра вранці ніц не пам'ятатиме».

Наразі він не вельми переймався міськими запасами пропану — чи, радше, його відсутністю. Цю справу він вирішить, коли виникне нагальна потреба.

— Окей, друзі, я розумію, вам не менше, ніж мені не терпиться забратися звідси, тому давайте перейдемо до наступного питання. Я вважаю, ми мусимо офіційно затвердити Піта нашим шефом поліції, поки що тимчасово.

— Авжеж, чом би й ні? — промовив Енді, втомлено так промовив.

— Якщо заперечень немає, — продовжив Великий Джим. — Оголошую голосування.

Вони проголосували так, як йому хотілося.

Проголосували як завжди.

7 Джуніор сидів на ганку великого будинку Ренні на Мілл-стрит, коли на під'їзній алеї спалахнули фари батькового «Гаммера». Джуніор перебував у спокої. Біль до голови не повертався. Ейнджі й Доді лежали заховані в коморі Маккейнів, там з ними все буде гаразд

— принаймні якийсь час. Украдені ним гроші знову повернулися до батькового сейфа. У кишені в нього грівся подарований йому батьком на вісімнадцятиріччя пістолет 38-го калібру з інкрустованою перламутром рукояткою. Тепер він може й побалакати зі своїм батьком. Джуніор уважно вислухає, що йому скаже Король Не Треба Готівки. Якщо він відчує, що батько знає, що наробив його син, — йому це не вбачалося за можливе, а втім, батько завжди знає так багато

— Джуніор його застрелить. А потім оберне револьвер проти себе. Бо йому нікуди тікати, зараз нікуди. А може, й завтра теж. На зворотному шляху додому він трохи затримався на міському майдані, послухав, про що там люди балакають. Те, про що там ішлося, звучало божевільно, але велика заграва на південному обрії — і менша на південно-західному, де 117-те шосе вело на Касл Рок — підтверджувала, що цієї ночі божевілья обернулося правдою.

Дверцята джипа прочинилися й захряснулись. Батько рушив до нього, помахуючи портфелем. На вигляд він не здавався підозріливим, сердитим чи обачливим. Не промовивши слова, він сів на сходинку поряд з Джуніором. А тоді, захопивши сина цим жестом зненацька, поклав юнакові долоню на шию і ласкаво поплескав.

— Ти чув? — спитав.

— Дещо, — відповів Джуніор. — Щоправда, я не розумію.

— Ніхто не розуміє. Гадаю, попереду в нас кілька важких днів, допоки все не розрішиться. Тож я мушу тебе про дещо попросити.

— Про що? — пальці Джуніора стиснули руків'я пістолета.

— Ти зможеш взяти участь? Ти зі своїми друзями? З Френкі? З Картером і тим хлопцем, Ширлзом?

Джуніор мовчав, очікуючи. Що там ще за херня?

— Тепер шефом став Пітер Рендолф. Йому потрібно кілька людей для поповнення штату поліції. Надійних людей. Чи ти не проти послужити підручним, поки не закінчиться ця хріновість?

Джуніор ледь стримався, щоб не зайтися реготом. Тріумфальним реготом. Чи, радше, водночас радісним і переможним. Рука Великого Джима все ще лежала в нього на потилиці. Не давила. Не гнітила. Ледь не... гладила.

Джуніор відпустив рукоятку пістолета в кишені. Він усвідомив, що йому все ще пруха

— йому щастить так, як ніколи не щастило.

Сьогодні він замордував двох дівчат, котрих знав від самого свого дитинства.

А завтра він стане міським полісменом.

— Звісно, тату, — сказав він. — Якщо ми потрібні тобі, ми готові.

І вперше за останні чотири роки (та, мабуть, більше) він поцілував батька в щоку.

МОЛИТВИ

І Барбі й Джулія Шамвей недовго балакали — не було про що. Барбі подумки зауважив, що, окрім їхньої, машин на дорозі більше нема, але поза містом у більшості вікон фермерських будинків світиться. Тут, на висілках, де господарі завжди мусять робити якусь нагальну роботу, ніхто не покладав великої надії на Електрокомпанію Західного Мейну, і тому генератори мали майже всі. Проїжджаючи повз радіовежу РНГХ, вони побачили пару червоних вогників, що, як завжди, зблискували на її верхівці. Електрифікований хрест на фасаді невеличкої будівлі студії горів теж — білий осяйний маяк серед темряви. А понад ним по небу, теж як зазвичай, з екстравагантною щедрістю було розсипано зірки, безкінечне сяйво енергії, що не потребувало ніякого генератора.

— Я подеколи вибирався сюди на риболовлю, — промовив Барбі. — Тут спокійно.

— Ну то й як, вдало?

— Риби повно, але в повітрі іноді так тхне, ніби брудною білизною, що не доведи Господи. Чи то добривами, чи ще чимось, але я так ні разу й не наважився покуштувати виловленої риби.

— То не добрива — то чисте лайно. Відоме також як запах лицемірства.

— Пробачте?

Вона показала на темний силует, що врізався шпилем у зоряне небо.

— Церква Святого Христа-Спасителя. Вони володіють тією станцією РНГХ, яку ми проїхали. Її ще називають «Радіо Ісус», чули?

— Авжеж, я звернув увагу на цей шпиль, — знизав він плечима. — І станцію цю знаю. На неї важко не натрапити, якщо живеш тут і маєш радіоприймач. Фундаменталісти?

— Порівняно з цими консервативні баптисти просто пухнастики. Сама я ходжу до Конго. Бо не переварюю Лестера Когінса, всі оті «ги-ги-ги, ось ви потрапите до пекла, а ми ні», і всяке тому подібне. Кому шовком, а кому вовком, отак. Хоча мені завжди було цікаво, звідки в них можливість утримувати таку потужну, п'ятдесятикіловатну радіостанцію.

— Благодійні пожертви.

— Мені, либонь, варто було б порозпитувати Джима Ренні, —

пхикнула вона. — Він у них диякон.

Джулії належав чистенький «Пріус-гібрид», автомобіль, який, на думку Барбі, не личив хазяйці непохитно республіканської газети (утім, цілком гідний парафіянки Першої Конгрегаційної церкви). Але машина їхала майже безшумно, і радіо працювало. Єдине, що тут, на західній околиці міста, сигнал «Радіо Ісуса» був таким потужним, що глушив майже все інше на FM-частотах. Цієї ночі вони передавали якусь святенницьку лайно-музику, від якої Барбі ломило голову. Звучало це так, ніби польки з сольним акордеоном чеше якийсь оркестр потерпаючих від бубонної чуми.

— Чому б вам не пошукати чогось на середніх хвилях? — попросила вона.

Він почав крутити настройку, натикаючись лише на марнослівне нічне базікання, поки аж наприкінці шкали не натрапив на якусь спортивну станцію. Тут він почув, що перед плейоф-матчем «Марінерз»¹⁰⁵ і «Ред Сокс» на їхньому стадіоні Фенвей-парк у Бостоні було оголошено хвилину мовчання на спомин жертв того, що диктор назвав «колізією в Західному Мейні».

— Колізія, — промовила Джулія. — Термін, мабуть, характерний саме для спортивного коментатора, хоча не так вже й багато я їх чула. Можете його вимкнути.

Деся через мілья після того, як вони проїхали церкву, крізь дерева почало жевріти світло. За черговим поворотом дороги вони в'їхали просто в сліпуче сяйво прожекторів, що розміром були, як ті прем'єрші «сонця» в Голлівуді. Два були націлені в їхній бік, ще пара — прямо вгору. Рельєфно виступала кожна вибоїна на шосе. Худими привидами здавалися стовбури беріз. Барбі охопило відчуття, ніби вони в'їжджають прямісінько в якийсь фільм- нуар кінця 1940-х років.

— Стоп, стоп, стоп, — загукав він. — Ближче не треба. Виглядає так, немов там нічого нема, але повірте мені, воно там є. І воно може вмент знищити всю електроніку вашого автомобільчика, якщо чогось ще гіршого не наробить.

Зупинившись, вони вийшли з машини. Трохи постояли перед її передком, мружачись

¹⁰⁵ «Seattle Mariners» — бейсбольна команда з міста Сіетл у штаті Вашингтон.

від сліпучого світла. Джулія підняла руку, прикриваючи очі.

Одразу позаду прожекторів стояли ніс до носа два військових фургони з коричневими тентами. На додаток, по дорозі було розставлено козла, їхні лапи закріплені мішками з піском. У темряві рівномірно гуділи двигуни — не один генератор, а кілька. Барбі помітив товсті електрокабелі, що зміями повзли від прожекторів у ліс, де за деревами жевріли інші вогні.

— Вони хочуть освітити весь периметр, — сказав він і покрутив піднятим угору пальцем, як бейсбольний суддя, котрий сигналізує чинись перемогу. — Прожектори навкруг усього міста, освітити тут все наскрізь і вгорі!

— А навіщо вгорі?

— Щоби попередити про загрозу для повітряного руху. Якщо когось сюди раптом занесе. Гадаю, зараз вони найбільше переймаються саме цим. Але завтра повітряний простір над Міллом буде запечатано незгірш за грошовий мішок Дядька Скруджа.

У смугах темряви по боках прожекторів, проте видимі в їх відблисках, стояли з півдесятка озброєних солдатів у парадній стійці «вільно», спинами до периметра. Напевне ж вони почули наближення автомобіля, хоч як тихо він не гудів, проте жоден не озирнувся в їхній бік.

— Агов, хлопці! — погукала Джулія.

Жоден не обернувся. Барбі від них цього й не очікував (перед виїздом Джулія розповіла йому, що почула від полковника Кокса), але мусив спробувати. А оскільки він розумівся на знаках розрізнення, то й знав, як саме це зробити. Тутешнім шоу керують сухопутні арміїці

— участь Кокса підказувала йому такий умовивід, — проте ці хлопці не належали до них.

— По, морпіхи! 106 — гукнув він.

Безрезультатно. Барбі підступив ближче. Він уже помітив темну горизонтальну смугу, що зависла в повітрі над дорогою, але поки що ігнорував її. Його більше цікавили люди, котрі охороняли бар'єр. Чи Купол. Шамвей розказала йому, що Кокс називав цю штуку Куполом.

— Якось дивно бачити розвідників з Корпусу морської піхоти вдома, у Штатах, — промовив він, підходячи ближче. — Усі спецоперації в Афганістані вже завершено, так треба розуміти?

Безрезультатно. Він підійшов ще ближче. Йому здавалося, гравій під його підошвами так голосно рипить, що аж луна йде.

— Я чув, у вашій бригаді надзвичайно багато кицьок. Уже легше. Якби тутешня ситуація виглядала насправді зле, сюди б напевно прислали рейнджерів¹⁰⁷.

— Дрочило, — пробурчав хтось із них.

Не вельми значний успіх, але Барбі повеселішав.

— Попустіться, хлопці, попустіться та давайте потеревенимо.

Знову безрезультатно. А він уже стояв ледь не впритул до бар'єра (чи Купола). Шкіра йому не взялася сиротами і волосся не стало сторч на потилиці, але він знав, що ця штука зовсім поруч. Він відчував її.

І навіть бачив: смуга висіла в повітрі. Йому не ясно було, якого кольору вона виявиться при денному світлі, хоча він і здогадувався, що червоного, кольору небезпеки. Намальовано її було аерозольною фарбою, і він міг закластися всім умістом свого банківського рахунку (наразі там лежало десь трохи більше п'яти тисяч доларів), що йде вона навкруг усього бар'єра.

«Як зашморг на мішку», — майнула думка.

106 Збройні сили США поділяються на п'ять бойових видів: Армія (сухопутні війська), Корпус морської піхоти, Військово-морські сили, Військово-повітряні сили, Берегова охорона; кожний вид має власні спецпідрозділи, авіацію тощо.

107 Розвідувальні підрозділи Корпусу морської піхоти й рейнджери (спецпідрозділи сухопутних сил) традиційно конкурують.

Стиснувши кулак, він постукав зі свого боку по смузі, знову почувши той самий звук, ніби по склу. Один із вартових-морпіхів аж підскочив.

— Не думаю, що варто... — почала Джулія.

Барбі її проігнорував. Його це почало вже бісити. Злість, що весь день накопичувалася в глибині душі, отримала нарешті свій шанс. Він розумів, що не варто дрочити цих хлопців, вони усього лиш пішаки, але стриматися було несила.

— Йо, морпіхи! Виручайте братана.

— Кінчай, чувак.

Хоч той, хто це сказав, навіть не озирнувся, Барбі зрозумів, що саме він начальник цієї веселої ватаги. Знайома інтонація, він сам такою колись користувався. Неодноразово.

— Ми маємо наказ, тож краще ти нас виручи. В іншому місці, в інший час я радо пригостив би тебе пивом або надрав сраку. Але не тут і не цієї ночі. Що на це скажеш?

— Скажу: гаразд, — відповів Барбі. — Проте, оскільки ми по різні боки спільної проблеми, мені від цього нерадісно. — Він обернувся до Джулії. — Де ваш телефон?

— Вам би і власний не завадив, — продемонструвала вона йому телефон. — За ними майбутнє.

— Я мав, — відповів Барбі. — Купив дешевку на розпродажу. Майже не користувався. Полив у шухляді, коли намагався накивати п'ятами з цього містечка. Там він і зараз мусить лежати.

Вона вручила йому слухавку.

— Номер набирайте самі. Мені треба працювати. — Підвищивши голос, щоб її почули застигли в тіні прожекторного саява солдати, вона гукнула: — Я видавець місцевої газети, врешті-решт, і хочу зняти кілька кадрів. — А далі продовжила ще голосніше: — Особливо мені згодяться знімки, де солдати стоять обернені спинами до міста в скрутному становищі.

— Мем, я вам не рекомендував би цього робити, — відгукнувся їхній командир, кремезний парубок з широкими плечима.

— Зупиніть мене, — запропонувала вона.

— Гадаю, ви й самі знаєте, що ми не можемо цього зробити, — відповів він. — А стоїмо ми до вас спинами, бо такий наказ.

— Пане командире, — крикнула вона. — Скрутіть щільненько ваші накази, нагніться і засуньте їх собі туди, де дуже проблематична якість повітря.

У сліпучому світлі Барбі побачив чудернацьке видовище: губи її перетворилися на суцільну жорстку, безжальну риску, а з очей струменіли сльози.

Поки Барбі набирив номер із загадковим кодом, вона почала знімати.

Спалахи фотокамери виглядали блідо порівняно з живленими від генераторів прожекторами, але Барбі помітив, що солдати здригаються з кожним її клацанням. «Хотілося б їм, либонь, щоб на знімках не було видно їхніх знаків розрізнення», — подумав він.

2 Полковник Армії США Джеймс О. Кокс казав, що о десятій тридцять сидітиме, тримаючи руку на телефоні. Джулія з Барбі приїхали трохи

запізно, і Барбі набрав номер десь за двадцять хвилин до одинадцятої, проте Кокс, мабуть, дійсно не прибирав руку з апарата, бо не встиг телефон видати й половину першого гудка, як колишній командир Барбі озвався.

— Алло, Кен слухає.

Хоча роздратування не покинуло Барбі, він все одно розсміявся.

— Атож, сер. А я той самий курваль, що продовжує встрявати у всякі веселі оборудки.

Кокс також засміявся, гадаючи, поза всякими сумнівами, що початок у них виходить гарний.

— Як ви там, капітане Барбара?

— Яв порядку, сер. Але, з усією моєю повагою, зараз я просто Дейл Барбара. Єдине, над чим я тепер можу капітанствувати, це гриль та глибокі пательні в місцевому ресторані, до того ж у мене нема зараз настрою до теревенів. Я збентежений, сер, а оскільки бачу перед собою спини цілої зграї дрович-морпіхів, котрі всіляко уникають того, щоб обернутися й подивитися мені прямо у вічі, я також ще й вельми обурений.

— Розумію. Проте й ви мусите дещо зрозуміти, поглянувши на це з мого боку. Якби ті вояки могли чимось зарадити або ж покласти край цій ситуації, ви бачили би їхні лиця, а не сраки. Вірите мені?

— Я чую вас, сер.

На відповідь це було мало схоже.

Джулія все ще знімала. Барбі відсунувся на край дороги. Звідси він розгледів поза фургонами великий намет і ще один, менший — напевне, там містилася їдальня, а також заповнену іншими машинами стоянку. Спецпідрозділи отаборилися тут, а ще більші табори, либонь, розташовані там, де з міста ведуть 119-те і 117-те шосе. Отже, це надовго. Серце йому занило.

— Та газетярка поряд? — спитав Кокс.

— Вона тут. Знімає. І ще, сер, повна відкритість: усе, що ви мені скажете, я переловім їй. Зараз я на цьому боці.

Джулія припинила своє заняття й послала Барбі посмішку.

— Зрозуміло, капітане.

— Сер, звертаючись до мене таким чином, ви не заробите собі ніяких

очок.

— Гаразд, хай буде просто Барбі. Так краще?

— Так, сер.

— А щодо того, що саме та леді захоче опублікувати... заради добра мешканців вашого містечка, я сподіваюся, в неї вистачить почуття міри.

— Гадаю, саме так.

— А якщо вона надсилатиме свої знімки електронною поштою назовні — до якихось новинних служб чи, скажімо, у «Нью-Йорк Тайме» — з інтернетом у вас може трапитися те саме, що й з телефонними кабелями.

— Сер, це доволі гівняна гра...

— Рішення приймаються людьми вище мого рівня зарплатні. Я лише ретранслятор.

Барбі зітхнув.

— Я їй скажу.

— Що ви мені скажете? — запитала Джулія.

— Якщо ви намагатиметеся передати кудись ваші знімки, вони можуть ціле місто позбавити доступу до інтернету.

Джулія показала рукою жест, який у Барбі слабо асоціювався з симпатичними леді республіканських переконань. Він знову повернувся до телефонної розмови.

— Як багато ви мені розкажете?

— Все, що сам знаю, — відповів Кокс.

— Дякую, сер.

Хоча Барбі мав великі сумніви щодо щирості Кокса стосовно геть усіх питань. Армійці ніколи не розповідають усього, що знають. Чи, як їм здається, нібито знають.

— Ми називаємо цю річ Куполом, — сказав Кокс. — Але воно не Купол. У всякому разі, воно нам таким не здається. Ми вважаємо, що це така капсула, стінки якої точно збігаються з межами міста. Говорячи точно, я саме це маю на увазі.

— А вам відомо, наскільки ця річ висока?

— Схоже, що здіймається вона на сорок сім тисяч футів з лишком¹⁰⁸. Нам не відомо, чи верхівка в неї кругла чи пласка. Поки що принаймні. Барбі промовчав. Від ошелешення.

108 47 тис. футів — 14325,6 м.

— А щодо глибини... хтозна. Наразі нам лише відомо, що глибше сотні футів. Це та глибина, до якої вже дорилися на кордоні між Честер Міллом і тим позамуніципальним поселенням, що лежить на північ від вашого міста.

— ТР-90, — власний голос здався Барбі якимсь безбарвним, апатичним.

— Між іншим, ми розпочали в гравійному кар'єрі, який уже мав футів сорок глибини чи близько того. Я бачив спектрограми, від яких розум заклинює. Довгі шари метаморфічної породи просто розрізано наскрізь. Провалля нема, але можна помітити зсув там, де трохи опустилася північна частина геологічного пласта. Ми перевірили сейсмографічні записи метеостанції в Портленді, і ось воно. Об одинадцятій сорок чотири ранку було зафіксовано поштовх, 2,1 бала за шкалою Ріхтера. Отже, тоді-то це й трапилося.

— Чудово, — зауважив Барбі, сподіваючись, що прозвучало це саркастично, але почуття шоку, приголомшення не дозволяли йому бути надто цього певним.

— Усе це ще не остаточні дані, але переконливі. Звісно, вивчення проблеми лише почалося, але вже зараз виглядає на те, що вглиб ця штука йде на стільки ж, наскільки й угору. Тож, якщо висота в неї п'ять миль...

— Звідки ви це довідалися? Радаром?

— Аж ніяк. Цю річ не видно на радарі. Нема способу її упізнати, поки на неї не наштовхнешся, або поки не наблизитися впритул. Людські жертви, коли вона встановлювалась, виявилися напрочуд скромними, але мертвих птахів вздовж контуру до чорта. І всередині, й ззовні.

— Я знаю. Я їх бачив. — Джулія вже закінчила свої зйомки і стояла поряд, слухаючи, що каже Барбі. — То як ви дізналися про висоту. Лазери?

— Ні, вони теж проникають наскрізь. Ми використали ракети з холостими головками. З четвертої дня з Бенгора почали робити регулярні вильоти «Ф-15А»109. Дивно, що ви їх не чули.

— Я, може, й чув щось таке, — проказав Барбі, — але мій мозок переймався іншим... Літаком. Лісовозом. Людьми, що загинули на шосе 117. Тими напрочуд скромними людськими жертвами.

— Вони рикошетили й рикошетили... а тоді, вище сорока семи тисяч футів — вжик- вжик! — і почали собі летіти геть. Між нами кажучи, я навіть здивований, що ми не втратили нікого з наших акробатів-літунів.

— А вони вже пролетіли понад цією штукаю?

— Менше двох годин тому. Місія пройшла успішно.

— Хто це зробив, полковнику?

— Ми не знаємо.

— Це наші? Це якийсь науковий експеримент вийшов не тим боком? Чи це, Господи вбережи, якесь тестування? Ви обіцяли мені правду. Ви заборгували правду цьому місту. Люди тут уже дуже налякані.

— Розумію. Але ми тут ні до чого.

— А хіба ви знали б, якби це було не так?

Кокс завагався. Коли він заговорив знову, голос його звучав тихіше.

— Я маю надійні джерела в моєму департаменті. Хтось лише пердне в Службі безпеки, як нам уже чутно. Те саме щодо Дев'ятої Групи в Ленглі110 і пари інших контор, про які ви ніколи навіть не чули.

Цілком імовірно, що Кокс казав правду. Проте не менш імовірним було й протилежне. Він цілком відповідав власному покликанню, врешті-решт; якби його поставили вартовим отут, серед холодної осінньої темряви в ряду оцих дрович-морпіхів, Кокс точно так стояв би спиною до міста. Йому б це не подобалося, але наказ є наказ.

109 «F-15A» («Eagle» — «Орел») — тактичний винищувач четвертого покоління, на озброєнні з 1976 року.

110 Містечко в штаті Вірджинія, де розташована штаб-квартира ЦРУ.

— Чи є сподівання, що це якийсь природний феномен? — спитав Барбі.

— Такий, що цілком відповідає визначеним людьми кордонам міста? З кожним завертом і кожною сраною щілинкою? Як ви гадаєте?

— Моя справа питати. Ця штука проникна? Ви знаєте?

— Вода проникає, — сказав Кокс, — хоча й потрошку.

— Як таке може бути?

Утім, він сам бачив, як дивно поводить ся вода; разом з Джендроном вони це бачили.

— Звідки нам знати? — в голосі Кокса почулося роздратування. — Ми працюємо з цим усього лиш якихось дванадцять годин, навіть менше.

Тут так раділи, так ляскали одне одного по спинах, коли тільки вичислили, на яку висоту ця річ здіймається. Згодом і нове щось з'ясується, але поки що ми просто не знаємо.

— А повітря?

— Повітря проникає краще. Ми встановили пункт моніторингу там, де ваше місто межує... ммм... — Барбі розчув шелестіння паперів, — з Гарлоу. Там уже провели, як вони це називають, «продувні тести». Гадаю, так вимірюється співвідношення між кількістю того повітря, що проникає, і того, що відбивається. У будь-якому разі, повітря проходить, і то набагато краще за воду, хоча науковці кажуть, що все одно не цілком. Це дуже сильно вплине на вашу погоду, друже, хоча поки що ніхто не в змозі сказати, в який бік. Чорт, можливо, Честер Мілл перетвориться на Палм Спрінгс¹¹¹, — розсміявся він, проте доволі вимушено.

— А тверді частинки? — Барбі подумав, що відповідь на це питання йому відома.

— Аж ніяк, — заперечив Кокс. — Тверді частинки не проникають. Принаймні нам так здається. І певне, вам варто знати, що так само відбувається в обох напрямках. Якщо тверді частинки не проходять всередину, не виходять вони й назовні. Це означає, що автомобільні вихлопи...

— Тут нема де далеко їздити. Упоперек Честер Мілл сягає хіба що чотирьох миль. А по діагоналі... — він глянув на Джулію.

— Сім. Не більше, — підказала вона.

Кокс продовжував.

— А ще в нас не думають, що викиди мазутних обігрівачів становитимуть велику проблему. Гадаю, у місті кожен має гарненьку й дорогу опалювальну систему такого типу — в Саудівській Аравії в ці дні всі машини їздять з липучками на бамперах, де написано «Серцем я з Новою Англією», — але сучасні мазутні обігрівачі потребують електрики для забезпечення регулярної іскри запалювання. Із запасами пального у вас мусить бути все гаразд, оскільки опалювальний сезон ще не розпочинався, хоча в нас вважають, що багато користі вам воно не принесе. У довготривалому вимірі, тобто зважаючи на забруднення повітря.

— Ви так думаєте? Приїздіть сюди, коли тут тридцять нижче нуля і

вітер дме так, що... — на мить він затнувся. — А вітер дутиме?

— Нам це невідомо, — сказав Кокс. — Спитайте в мене завтра, і тоді, можливо, в мене з'являться принаймні хоч якісь теоретичні міркування.

— Ми можемо палити дрова, — сказала Джулія. — Передайте йому.

— Міс Шамвей каже, що ми можемо палити дрова.

— Там у вас люди мусять бути обережними з цим, капітане Барбара... Барбі. Звісно, деревини у вас більше ніж достатньо і ніяка електрика не потрібна для її запалювання й підтримування горіння, але дрова продукують сажу. Чорт забирай, вони продукують канцерогени.

— Опалювальний сезон тут починається... — Барбі подивився на Джулію.

III Palm Springs («Пальмові джерела») — засноване 1896 року місто в Південній Каліфорнії в гірській пустелі Коачелла, у 1970-х рр. перед тим майже спустіле місто почало стрімко перетворюватися на модний курорт.

— П'ятнадцятого листопада, — підказала вона. — Чи близько того.

— Міс Шамвей каже, що в середині листопада. Тож пообіцяйте мені, що ви ще до того вирішите цю проблему.

— Я можу лише сказати, що ми будемо працювати над цим, як скажені. Наразі я мушу завершувати нашу розмову. Розумаки — принаймні ті, яких ми вже встигли підключити — всі погоджуються з думкою, що ми маємо справу з якимсь силовим полем...

— Чисто тобі «Стар Трюк», — промовив Барбі. — Телепортуй мене, Снотті112.

— Прошу?

— То пусте. Продовжуйте, сер.

— Вони всі погоджуються з тим, що силове поле виникло не саме собою. Його мусить генерувати щось поблизу або в центрі нього. Наші хлопці гадають, що центр — це найімовірніше. «Це як держак парасольки» — так один з них висловився.

— Ви вважаєте, що це робота когось зсередини?

— Ми не відкидаємо такої можливості. Але, на наше щастя, в місті ми маємо відзначеного нагородами офіцера...

«Колишнього, — подумав Барбі. — А нагороди пішли на дно Мексиканської затоки півтора року тому». Проте схоже, що строк його

служби продовжено, подобається йому самому це, чи ні. Гастролю продовжено на вимогу публіки, як то кажуть.

— ...чисєю спеціалізацією в Іраку було полювання на фабрики вибухівки Аль-Каїди. Знаходження їх і ліквідація.

Отже, просто якийсь такий собі генератор. Йому згадалися усі ті генери, які вони проминули, їдучи сюди з Джулією Шамвей, ті, що гули в темряві, виробляючи тепло і світло. Пожираючи заради цього пропан. Він усвідомив, що тепер пропан і акумулятори, навіть більше за їжу, стають у Честер Міллі золотим стандартом. Однак він розумів: люди точно палитимуть дрова. Коли похолоднішає і закінчиться пропан, вони спалюватимуть багато деревини. Стовбури, гілки і тріски. І будуть до сраки їм усі ті канцерогени.

— Той генератор навряд чи схожий на ті, що працюють цієї ночі у вашому закутку нашого світу, — промовив Кокс. — машина, яка здатна творити таке... ми не знаємо, на що вона може бути схожа чи хто міг її збудувати.

— Але наш Дядечко Семмі бажає таку машинку собі, — підхопив Барбі. Телефон у його руці міг ось-ось луснути, так міцно він його стискав. — Це й є пріоритетним завданням, чи не так? Сер? Бо така машинка здатна змінити світ. Мешканці цього міста — питання абсолютно другорядне. Фактично, другорядні втрати.

— Ох, тільки не треба мелодраматизму, — відрізав Кокс. — У даному випадку наші інтереси збігаються. Знайдіть генератор, якщо він там знаходиться. Відшукайте його, як ви розшукували бомбові фабрики, і змусьте його перестати працювати. Ось і кінець проблеми.

— Якщо він тут є.

— Якщо він там, значить все окей. Ви спробуєте?

— А хіба я маю вибір?

— Мені так не здається, але я кадровий військовий. Для нас свободи вибору не існує.

— Кене, це реально якісь срані протипожежні навчання.

Кокс не поспішав із відповіддю. Хоча на тому боці лінії застигла тиша (не рахуючи ледь чутного гудіння, яке могло вказувати на те, що розмова записується), Барбі майже фізично відчував, як той розмірковує. Нарешті він промовив:

— Так і є, але ж тобі, курвалю, завжди дістається найзапашніше лайно.

Барбі розсміявся. Незмога було стриматися.

3

112 «Телепортуй мене, Скотті» — фраза, яку, часто каже герой фантастичного серіалу «Стар Трек» капітан Кірк, звертаючись до головінженера космічного корабля Монтгомері Скотта, цей вислів став таким же популярним у реальному житті, як примовка Шерлока Голмса «Елементарно, Ватсоне»; от тільки Барбі замість Скотті промовляє Снотті, що означає «нахаба», і «трюк» замість «трек».

На зворотному шляху, коли вони вже проїжджали повз Церкву Святого Христа- Спасителя, Барбі обернувся до Джулії. У світлі вогників приладової панелі його обличчя мало вигляд утомлений і серйозний.

— Я вас не переконуватиму, що треба мовчати геть про все, — промовив він. — Але сподіваюсь, що про одну річ ви інформацію притримаєте.

— Про генератор, який нібито є, а може, його й нема в місті.

Вона прибрала одну руку з керма, потягнулася позад себе і погладила по голові Гореса, пестячи, втішаючи пса для власного заспокоєння.

— Так.

— Бо якщо існує машинка, котра генерує поле — створює Купол вашого полковника — значить, хтось нею й опікується. Хтось тут.

— Кокс цього не казав, але я певен, він мав це на увазі.

— Я про це не повідомлятиму. І не розсилатиму мейлів ні з якими фото.

— Добре.

— Та й у будь-якому разі вони мусять спершу з'явитися в «Демократії», чорт мене забирай. — Джулія продовжувала гладити собаку. Водії, що кермують однією рукою, завжди нервували Барбі, але не цього вечора. На всю Малу Курву й шосе 119 вони були самісінькі. — А ще я розумію, що іноді суспільна користь важливіша за класний газетний матеріал. На відміну від «Нью-Йорк Тайме».

— Атож, — відгукнувся Барбі.

— А якщо ви знайдете цей генератор, мені не доведеться занадто довго ходити на закупи до «Фуд-Сіті». Терпіти не можу це місце. — А далі дещо схвильовано: — Як ви гадаєте, там буде відкрито завтра вранці?

— Мені здається, що так. Люди зазвичай повільно усвідомлюють нові реалії, коли старі закінчуються раптово.

— Гадаю, мені треба буде таки туди піти й скупитися, — промовила вона задумливо.

— Якщо зустрінете там Розі Твічел, передайте їй вітання. Вона напевне буде зі своїм вірним Енсоном Вілером, — пригадавши свої недавні поради Розі, він промовив: — М'ясо, м'ясо, м'ясо.

— Прошу?

— Якщо ви маєте в себе вдома генератор...

— Звісно, що маю, я живу над редакцією. Не якісь там апартаменти, просто затишна квартира. Цей генератор подарував мені зниження податків¹¹³, — гордо пояснила вона.

— Тоді купуйте м'ясо. М'ясо і консервовані харчі, консерви і м'ясо.

Вона задумалась. Центр міста вже був поруч. Там тепер горіло набагато менше вогнів, ніж зазвичай, але все одно чимало. «Чи довго це триватиме?» — загадувався подумки Барбі. А тоді Джулія спитала:

— А ваш полковник не запропонував ніяких підказок, яким чином шукати той генератор?

— Нічогісінько, — відповів Барбі. — Шукати подібне лайно, такою була колись моя робота. Йому це добре відомо. — Він помовчав, а тоді сам спитав: — Як ви гадаєте, чи не завалявся десь у місті лічильник Гайгера?

— Я навіть знаю, де саме. У цокольному приміщенні міськради. Точніше, під ним. Там знаходиться старе протиатомне бомбосховище.

— Та ви з мене глузуєте!

— Чорта з два, Шерлоку, — розреготалася вона. — Я робила статтю про це три роки тому. Знімав Піт Фрімен. У цоколі там велика кімната засідань і маленька кухня. А з кухні до

113 За підписаним 2003 року президентом Бушем законом «Про створення робочих місць і збільшення податкових пільг», зокрема, придбання і встановлення до 2005 року нового устаткування, також і генераторів, забезпечувало до 2010 року людині загальне щорічне зниження податків від 60 % до 30 %.

сховища веде кілька сходинок. Доволі величеське приміщення. Побудовано його було в п'ятдесятих, коли величезні кошти закопувалися в землю, що ледь не загнало нас до чорта в пекло.

— «На березі» 114, — промовив Барбі.

— По, приймаю вашу ставку й підвищую її: «Горе тобі, Вавтоне» 115.

Вельми депресивна місцинка. На знімках Піта нагадує фюрербункер перед самим кінцем. Там є щось на кшталт комори — полиці й полиці консервів — та з півдюжини тапчанів. І деяке обладнання постачене урядом. Включно з лічильником Гайгера.

— їжа в бляшанках, либонь, дуже посмачнішала за п'ятдесят років.

— Насправді вони замінюють консерви на нові час від часу. Там навіть є маленький генератор, який придбали після одинадцятого серпня. Продивіться міські звіти і побачите, що кожні чотири роки чи близько того виділяються кошти на придбання чогось для сховища. Колись було по триста доларів. Тепер шістсот. Отже, лічильник Гайгера ви вже собі знайшли. — Вона скинула на нього оком. — Звісно, Джеймс Ренні розглядає всі речі, що знаходяться у міській раді, як свої власні, від горища до бомбосховища, і тому він забажає знати, навіщо вам раптом знадобився лічильник.

— Великий Джим Ренні нічого про це не знатиме, — відповів Барбі.

Вона залишила це зауваження без коментарів.

— Хочете зі мною до редакції? Подивитися виступ Президента, поки я верстатиму газету? Робота, можу вас запевнити, буде швидка й брудна. Одна стаття, півдесятка фотографій для місцевого вжитку, і ніякої реклами осіннього розпродажу в Бер пі.

Барбі зважив пропозицію. Завтра в нього багато справ, і не лише куховарство, а й багато інших питань. З іншого боку, якщо він зараз повернеться до свого помешкання над аптекою, хіба він зможе заснути?

— Гаразд. До того ж, можливо, мені не варто було би про це об'язичуватися, але в мене неабиякий талант офіс-боя. І ще я можу зварити скаженої кави.

— Містере, вас прийнято, — вона підняла від керма праву руку, і Барбі ляснув її по долоні.

— Можна мені поставити вам ще одне запитання? Абсолютно не для публікації.

— Звісно, — сказав він.

— Цей фантастичний генератор. Ви вірите, що знайдете його?

Поки вона припарковувалася перед фасадом редакції «Демократа», Барбі зважував шанси.

— Ні, — врешті відповів він. — Це було б надто легко.

Вона зітхнула і кивнула. А тоді вхопила його за пальці.

— Як ви гадаєте, вам допоможе, якщо я молитимуся за ваш успіх?

— Не завадить, — погодився Барбі.

4 На День Купола в Честер Міллі існувало тільки дві церкви; й обидві постачали протестантський набір товарів (хоча в дуже різних упаковках). Тутешні католики відвідували храм Пресвятої Діви на Чистих Джерелах у Моттоні, а близько десятка міських євреїв, коли відчували потребу в духовній втісі, їздили до синагоги Бет Шалом у Касл Року. Колись у

114 «На березі» — знаменитий роман (1957) британсько-австралійського письменника Невіла Шюта (1899— 1960), у якому розповідається про те, як мешканці мирного Мельбурна очікують невідвортної смерті від атмосферних наслідків атомної війни, яка вже знищила все населення північної півкулі.

115 «Горе тобі, Вавилоне» — фраза з Біблії, яка дала назву посталокаліптичному роману (1959) американського письменника Пета Френка (1908-1964), у якому йдеться про життя маленького міста у Флориді після атомної війни.

місті була також Унітаріанська церква¹¹⁶, але занепала через брак парафіян наприкінці вісімдесятих. Та й ще до того усі погоджувалися з думкою, що то була не церква, а якась ледь не хіпейна божевільня. Тепер у її будівлі містилася крамниця «Нові & ашр; Уживані книги».

Обидва актуальні в Честер Міллі пастори того вечора перебували, як полюбляв висловлюватися Великий Джим Ренні, в «уклінному стані», але тональності їхніх молитов, хід думок і жадання вельми відрізнялися.

Преподобна Пайпер Ліббі, котра проповідувала своїй пастві з кафедри Першої Конгрегаційної церкви, більше не вірила в Бога, хоча не ділилася цим фактом зі своїми вірними. Натомість віра Лестера Коггінса сягала рівня святого мучеництва або безумства (втім, це ті два слова, які, либонь, означають одне явище).

Преподобна Ліббі, все в тому ж суботньому одязі, в якому вона поралася в себе у дворі

— й безперемінно гарна у свої сорок п'ять, щоб симпатично в ньому виглядати, — стояла перед олтарем навколішках майже в суцільній темряві (у Конго не було генератора), а позаду неї розташувався

Кловер, її німецький вівчар, пес лежав з понурими очима, уткнувши носа собі в лапи.

— Агов, Несьогосвітній, — поклікала Пайпер. Несьогосвітнім вона почала називати Бога віднедавна. На початку осені вона мала для нього інше приватне ім'я — Великий Можливий. А влітку він був Всемогутнім Імовірним. Їй подобалося це ім'я, в ньому вчувалося щось лунке. — Ти знаєш, що зі мною було коїлось... Авжеж, мусиш, я Тобі вже цим повні вуха натуркувала, але сьогодні я тут не для того, щоб знову товкти про те саме. Мабуть, Тобі від цього тільки легше.

Вона зітхнула.

— У нас тут такий безлад, Друже. Маю надію, хоч Ти розумієш, що тут діється, бо сама я аж ніяк. Але ми обоє знаємо, що завтра в цьому приміщенні буде повно людей, котрі шукатимуть, як заведено, небесної підтримки в катастрофічному нещасті.

Тиша стояла в церкві, тиша надворі. «Чарівлива тиша», як казали в старих фільмах. Та хіба вона хоч коли-небудь чула таку дивну тишу в Міллі, та ще й у суботній вечір? Ні машин на вулицях, ні гупання басу якого-небудь чергового бенда, що натрапився зіграти в «Діппері» (ПРЯМО З БОСТОНА! — як завжди писалося в рекламі).

— Я не проситиму Тебе проявити Твою волю, бо не вірю більше, ніби Ти насправді маєш волю. Але про всяк випадок, якщо Ти, врешті-решт, десь там дійсно існуєш — ймовірність така є, і я більш ніж рада це визнавати, — прошу Тебе, допоможи мені сказати їм щось помічне. Надія не на небесах, надія тут, на землі. Бо...

Її не здивували власні сльози. Останнім часом вона часто ридала вголос, хоча завжди робила це на самоті. Мешканці Нової Англії вельми несхвальні щодо сліз у проповідників і політиків.

Кловер, співчуваючи її розпачу, і собі заскиглив. Пайпер на нього шикнула і знову обернулася до олтаря. Хрест на ньому часто навертав її думки до бантика-логотипа «Шевроле», товарного знака, котрий народився сто років тому, бо один парубок випадково помітив його в узорі шпалер якогось паризького готелю і він йому сподобався. Щоб уважати такі символи божественними, либонь, треба бути несповна розуму.

Тим часом вона вперто продовжувала:

— Бо я певна, Ти сам знаєш, земля — єдине, що ми маємо. Це те, в

чому ми впевнені. Я хочу допомагати моїм людям. Це моя робота, і я все ще бажаю її робити. Сподіваючись, що Ти там таки є і Тобі це не байдуже — сумнівні сподівання, мушу визнати, — прошу, допоможи мені, будь ласка. Амінь.

Вона підвелася. Ліхтарика в неї не було, але їй не становило проблеми вийти звідси надвір, ні на що не наштовхнувшись, не забивши об щось коліно. Вона знала це приміщення

116 Унітаріанство — започатковане в часи Реформації ліберальне протестантське віровчення, яке відкидає ідею Трійці, визнаючи єдиного Бога; зокрема у XVI-XVII ст. унітаріанські громади існували також в Україні.

від сходинки до сходинки, від першої притичини до останньої. І любила його. Вона не дурила себе щодо відсутності в ній віри і присутності впертої любові до самої ідеї Бога.

— Ходімо, Клове. За півгодини буде Президент. Ще один Великий Несьогосвітній. Ми його послухаємо в машині по радіо.

Кловер, не переймаючись питаннями віри, слухняно рушив слідом за нею.

5 Поодалік, на Малій Курві (яку парафіяни Святого Спасителя завжди називали дорогою номер три), дія відбувалася набагато динамічніша, і при яскравому світлі. Дім богослужіння Лестера Коггінса обслуговував генератор, до того ж майже новенький, навіть транспортні ярлики ще не відклеїлися від його яскраво помаранчевого боку. Генератор стояв у власному сарайчику, також пофарбованому оранжевим, поряд зі складом позаду церкви.

П'ятдесятирічний Лестер перебував у такій прекрасній формі — завдяки фамільним генам і власним напруженим зусиллям з підтримання в порядку храму власного тіла, — що виглядав років на тридцять п'ять (цьому також сприяли розважливо застосовувані засоби «Тільки для чоловіків»¹¹⁷). Цього вечора на ньому були лише спортивні шорти, по правій холоді яких ішов напис великими літерами «Oral Roberts Golden Eagles»¹¹⁸, і майже кожен м'яз на його тілі був рельєфним.

Під час служб (вони відбувалися п'ять разів на тиждень) Лестер не цурався стилю телепроповідників, проголошуючи молитви таким екстатично вібруючим голосом, що титул Головнокомандувача в його

виконанні звучав, немов пропущений крізь форсовану педаль ва-ва¹¹⁹: не Бог, а БУ-У-У-ОГХ! У своїх приватних молитвах він іноді, сам того не помічаючи, також з'їжджав на ці модуляції. Але, коли бував глибоко стурбованим, коли мав нагальну потребу порадитися з Богом Мойсея і Авраама, з тим Ним, котрий ходив у стовпі диму вдень і у стовпі вогню вночі, Лестер свою частину розмови провадив низьким гарчанням, що нагадувало голос собаки за хвилину до нападу на непроханого гостя. Сам він цього не зауважував, бо не було в його житті анікогісінько, хто міг би почути, як він особисто молиться. Пайпер Ліббі була вдовою, її чоловік і обоє синів загинули в аварії три роки тому; Лестер Коггінс усе життя залишався парубком, котрий ще підлітком страждав від кошмарів, у яких він, мастурбуючи, піднімав голову й бачив, що в дверях його спальні стоїть Марія Магдалина.

Збудована з дорогого червоного клена церква була майже такою ж новенькою, як і її генератор. Її інтер'єр буквально вражав скромністю. Позаду голої спини Лестера під сволоками стелі тягнулася потрійна галерея лав. Перед його очима була кафедра, вона визначалася лише пюпітром, на якому лежала Біблія, та великим, вирізаним з червоного дерева хрестом, що висів на порт'єрі кольору «королівський пурпур». Праворуч височіли хори з музичними інструментами, був там і «Стратокастер»¹²⁰, на якому подеколи грав сам Лестер.

— Боже, почуй мою молитву, — промовив він тим своїм особистим молитовним голосом. У руці він тримав довгий шмат важкої линви з дванадцятьма вузлами, кожний з яких символізував одного з апостолів. Дев'ятий вузол, присвячений Юді, був пофарбований

117 «Just For Men» — лінія барвників для різних типів сивого волосся (голова, вуса, борода, груди, пах тощо); завдяки рекламній стратегії компанії «Сот'є», яка виробляє ці фарби, бренд чітко асоціюється зі спортом і здоровим стилем життя.

118 «Золоті Орли Орела Робертса» — загальна назва 16 команд із різних видів спорту університету християн- харизматів, заснованого 1963 року проповідником Орелом Робертсом у місті Талса, штат Оклахома.

119 Wha-wha — педаль звукових ефектів (квакадло), найчастіше використовувана рок-гітаристами.

120 «Fender Stratocaster» — створена 1954 року Лео Фендером модель

електрогітари з суцільним корпусом; «Страт» залишається чи не найпопулярнішим інструментом серед джазових і рок-гітаристів.

на чорне. — Боже, почуй мою молитву, во ім'я розіп'ятого й воскреслого Ісуса прошу Тебе.

Коггінс почав шмагати себе линвою по спині, спершу через ліве плече, потім — через праве, ритмічно здіймаючи й згинаючи руку. Невдовзі піт почав прискати з його накачаних біцепсів і дельтаподібних м'язів. Вузласта линва ляскала по вже добряче пошрамованій шкірі, видаючи звуки вибивачки для килимів. Він неодноразово робив це й раніше, але ще ніколи з таким завзяттям.

— Боже, почуй мою молитву! Боже, почуй мою молитву! Боже, почуй мою молитву! Боже, почуй мою молитву!

Лясь, і лясь, і лясь, і лясь. Пече, як вогняною кропивою. Жене магістралями й путівцями жалюгідних нервів його людського тіла. Такий це жах і така насолода.

— Боже, ми согрешили в нашому місті, і я найбільший серед усіх тут грішник. Я слухав Джима Ренні й вірив його брехням. Атож, я вірив, і ось вона, розплата, неминуча, як це буває завжди. І не один сплачує за гріхи свої, а багато хто. Твій гнів не поспішливий, але коли час настає, Твій гнів, як та буря, що налітає на пшеничне поле, покладаючи долі не один колос чи кілька, а геть усе колосся. Я посіяв вітер і пожав бурю, не тільки на себе самого, а й на всіх.

Були й інші гріхи та грішники в Міллі — він це добре знав, бо ж не наївний, вони лаялися, і танцювали, і займались сексом, і вживали наркотики, він багато чого про все знав

— і вони безумовно заслужили на покарання, на бичування, проте цим Мілл аж ніяк не відрізнявся від будь-якого іншого міста, але саме його вибрав для такого жахливого покарання Г осподь.

Та все ж... усе ж таки... Чи можливо, щоб до такого дивного прокляття спричинився не його гріх? Так. Можливо. Хоча й навряд чи.

— Господи, я хочу зрозуміти, що мені робити. Я на роздоріжжі. Якщо така Твоя воля, щоб я стояв на цій кафедрі завтра вранці й сповідувався у тому, на що намовив мене цей чоловік — у гріхах, що ми творили з ним разом, у тих гріхах, які я творив на самоті, — тоді я так і зроблю. Але це означатиме кінець мого пастирства, а мені важко повірити в те, що такою є воля Твоя у цей скрутний час. Якщо Твоя

воля буде, щоби я зачекав... почекав, побачив, що трапиться далі... чекав і молився з моєю паствою за те, щоб знято було цей тягар... тоді я так і робитиму. Все в Твоїй волі, Господи. Тепер і назавжди.

Він припинив себе шмагати (відчув, як по спині йому стікають теплі, утішливі струмочки; кілька вузлів на лінві вже почервоніли) і підняв заплакане обличчя до стелі.

— Але ж я потрібен цим людям, Боже. Ти знаєш, як вони потребують мене, а зараз іще більше, ніж завжди. Тому... якщо Твоя воля, щоб ця чаша була прибрана від моїх вуст... молю, подай мені знамення.

Він чекав. І зрить, Господь Бог заговорив до Лестера Когінса.

— Я подам тобі знамення. Ходи туди, де Біблія твоя лежить, хоча й були діяння твої, як колись дитиням після отих твоїх бридких сновидінь.

— Цієї ж хвилини, — відгукнувся Лестер. — Сю ж мить.

Він повісив вузлату лінву на шию, відпечатавши криваву підкову собі на плечах і грудях, і видерся на кафедру, а кров так і стікала йому по спині, зволожуючи еластичний пояс шортів. Він став перед пюпітром, немов до проповіді (хоча й у найгірших кошмарах не міг собі уявити проповідування в такому мізерному одязі), закрив Біблію, яка завжди там лежала відкритою, і заплющив очі.

— Господи, хай здійсниться воля Твоя — прошу в ім'я Твого Сина, розіп'ятого в ганьбі й воскреслого в славі.

І Господь сказав:

— Відкрий Мою Книгу і зри, що узриш.

Лестер виконав інструкцію (стараючись не відкрити велику Біблію посередині — якщо й покладатися на щось в такій справі, то тільки на Старий Заповіт). Тицьнув пальцем у невидиму сторінку, потім розплющив очі й нахилився. Попав на другий розділ Повторення Закону, двадцять восьмий вірш. І прочитав: «Ударить тебе Господь божевіллям, і сліпотою, і зчудуванням серця».

Зчудування серця — це, може, й добре, але все загалом виглядає не вельми обнадійливим. І не дуже ясным. І тоді Господь знову заговорив: — Не зупиняйся, Лестере.

Він прочитав двадцять дев'ятий вірш.

«І будеш ти мацати в полудень...»

— Так, Господи, так, — видихнув він і поспішив читати далі.

«...як мацає сліпий у темряві, і не матимеш поводження в дорогах своїх, і будеш ти по всі дні тільки утискуваний та грабований, та не буде кому боронити».

— Невже я осліпну? — запитав Лестер, трохи підвищеним проти свого молитовного гарчання тоном. — О Господи, не роби цього... хоча, якщо на те Твоя воля...

Бог знову заговорив до нього, запитавши:

— Чи ти не з тої ноги сьогодні встав, Лестере?

Він виричався. Голос Бога, а примовка улюблена його рідної матері. Справжнє чудо.

— Ні, Господи, ні!

— Тоді ще раз прочитай. Що я тобі товкмачу?

— Тут щось про божевілля. Чи про осліплення.

— Яке з цих діянь більш імовірне, на твою гадку?

Лестер порівняв вірші. У них повторювалося єдине слово — сліпота.

— Боже, це... це мені знамення?

Господь відповів йому «так».

— Атож, воістину, але не твоя сліпота, бо наразі очі твої бачать ясніше. Шукай осліпленого, котрий збожеволів. Коли його ти побачиш, мусиш повідати своїм вірним, чим Ренні опікувався тут, і про свою участь у цьому. Ви обидва мусите повідати. Ми ще поговоримо про це, а зараз Лестере, ходи спати. З тебе крапає на долівку.

Лестер так і зробив, але спершу витер невеличкі калюжки крові біля пюпітра.

Робив це навколішки. Поки витирав, не молився, проте повторював знаменні вірші. Йому значно покращало.

Поки що він може проповідувати загалом про гріхи, які могли спричинитися до появи цього незрозумілого бар'єра між Міллом і зовнішнім світом; а тим часом шукатиме своє знамення. Сліпого чоловіка або жінку, котрі збожеволіли, воістину, атож.

6 Бренда Перкінс слухала РНГХ, бо ця станція подобається (подобалася) її чоловіку, але ніколи її нога не ступала до церкви Святого Спасителя. Її душа цілком належала церкві Конго, вона ж намовила піти туди й свого чоловіка.

Була намовила. Тепер Гові знову там побуває. Того не знаючи сам,

лежатиме в церкві Конго, а Пайпер Ліббі промовлятиме надгробне слово.

Ця картина — така очевидна і безповоротна — вразила її у самісіньке серце. Вперше з того моменту, як їй повідомили, Бренда попустилася й заголосила. Мабуть, тому, що тепер вона вже могла це робити. Тепер вона була сама.

З серйозним і лячно постарілим лицем Президент говорив у телевізорі: — Співвітчизники, американці, ви потребуєте відповідей, і я обіцяю надати їх вам одразу, як тільки сам їх отримаю. У цій справі не буде секретності. Все доступне мені ставатиме й вам доступним. Я запевняю вас цілком відповідально...

— Авжеж, були такі дурні, що намагались нас дурити, — промовила Бренда і заридала ще дужче, бо то була одна з улюблених приказок Говарда. Вимкнувши телевізор, кинула пульт на підлогу, їй схотілося наступити на нього, розчавити з тріском, але вона стрималася лише тому, що уявила, як Гові, похитуючи головою, дивиться на неї і каже: «Не роби дурниць».

Натомість вона пішла до його кабінету з бажанням торкнутися чогось, поки його

недавня присутність звідти ще не вивітрилася. Як же їй не вистачало його доторку. Надворі вуркотів їхній генератор. «Сито і щасливо», — сказав би Гові. їй страх як не сподобалося це марнотратство, коли після одинадцятого вересня Гові замовив цю штуку (просто заради безпеки, пояснював він їй), і зараз їй соромно було за кожне з тих злих слів, яких вона тоді доволі йому наговорила. У темряві тужити за ним було б іще жахливіше, бо зовсім самотньо.

Стіл його з'яв пусткою, якщо не рахувати ноутбука, що так і залишився відкритим. Екранною заставкою йому слугувало старе фото, зроблене після давнього матчу Малої Ліги¹²¹. На ньому Гові й Чіп, котрому тоді виповнилося одинадцять чи дванадцять, обидва в зелених формених светрах «Аптечних Монархів Сендерса»; знімок було зроблено того року, коли Гові з Расті Еверетом вивели команду Сендерса у фінал штату. Чіп обіймає батька, а Бренда їх обох. Гарний був день. Але нетривкий. Крихкий, як бокал з тонкого кришталю. Хто міг про це думати тоді, коли ще можна було трішечки довше потриматися одне за одного?

У неї поки що не було можливості зв'язатися з Чіпом, і думка про дзвінок йому (припустімо, їй це навіть вдасться) зовсім її розстроїла. Рюмсаючи, вона опустилася на коліна поряд з письмовим столом свого чоловіка. Не зчепила руки, а склала їх долоня до долоні, як колись робила це дитиною, уклякаючи в фланелевій піжамці біля ліжка, і повторювала: «Боже, благослови маму, Боже, благослови тата, Боже, благослови мою золоту рибку, у котрої поки що нема імені».

— Господи, це я, Бренда. Я не прошу повернути його назад... тобто я хочу, але я розумію, що Ти цього не можеш зробити. Лишень дай мені сили пережити це, гаразд? І ще, можливо... я не знаю, чи це не богохульство, може, й так, але я питаю, чи не міг би Ти зробити, щоб він поговорив зі мною ще раз? Може, зробиш так, щоб він міг торкнутися мене ще раз, як сьогодні вранці...

Від цієї згадки — його пальці на її шкірі в яскравому світлі сонця — вона заплакала ще гіркіше.

— Я розумію, Ти не маєш справи з духами — звісно, окрім Духа Святого, — але хоч би уві сні? Я знаю, що прошу забагато, але... о Боже, в мені наче діру сьогодні прорубали. Я не уявляла, що в людині може бути така діра, і я боюся туди провалитися. Якщо Ти зробиш це для мене, я також щось для Тебе зроблю. Тобі варто тільки попросити. Будь ласка, Боже, усього лише доторк. Або слово. Хоч би уві сні, — вона набрала повні груди повітря й зітхнула. — Дякую тобі, Господи. Хай буде по-твоєму. Сподобається мені це чи ні, — посміхнулася вона втомлено. — Амінь.

Розплющила очі і, тримаючись за край столу, підвелася з колін. Зачепила ліктем комп'ютер, і його екран моментально засвітився. Він завжди забував його вимкнути, але принаймні не вимикав з розетки, тож акумулятори хоч не розряджалися. І «робочій стіл» на своєму комп'ютері він тримав у кращому порядку, ніж вона на своєму; в неї екран завжди був захаращений завантаженими файлами й електронними нагадуваннями. А на його «робочому столі», акуратно розташовані під іконкою хард-диска, завжди висіли тільки три папки: ПОТОЧНЕ, де він тримав інформацію про поточні розслідування; СУД, де він тримав список тих (включно з собою), хто наразі є свідком — де саме і в якій справі. Третя тека називалася САДИБА МОРШ-СТРИТ, де він тримав усе, що стосувалося домашніх справ. їй дійшло,

що, відкривши цю теку, вона може знайти там щось про генератор, а їй потрібно це знати, аби підтримувати його в робочому стані якомога довше. Генрі Моррісон із поліцейської дільниці, напевне, залюбки підключить їй новий балон з пропаном, проте чи є в неї запасний балон? Якщо ні, треба придбати в Берпі або в «Паливі & ашр; Бакалії», поки їх не розкупили.

Вона вже поклала пальці на мишку, та щось її утримало. Помітила на екрані ще й четверту папку, причаєну в лівому нижньому кутку. Ніколи раніше її не бачила. Бренда

121 Мала Ліга з бейсболу і софтболу — заснована 1939 року Карлом Штотцем у штаті Пенсільванія неприбуткова організація, яка займається організацією місцевих і міжнародних турнірів дитячих команд (від 5 до 18 років).

намагалася пригадати, коли востаннє дивилася на екран цього комп'ютера, і не змогла.

ВЕИДЕР, було написано там.

Авжеж, у Міллі живе одна-єдина людина, котру Гові іменував Вейдером, на кшталт того Дарта з «Зоряних війн», — це Великий Джим Ренні.

Заінтригована, вона пересунула туди курсор і двічі клацнула, побоюючись, чи не захищена ця папка паролем.

Так і виявилось. Вона спробувала набрати слово WILDCATS, яким відкривалася папка ПОТОЧНЕ (Гові не захищав паролем СУД), і вгадала. Всередині знайшлося два документи. Один називався ПОТОЧНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ. Другий файл, у форматі PDF, називався ЛИСТ ВІД ГПТТТМ Мовою Гові це означало Генерального прокурора штату Мейн. Вона клацнула цей файл.

Бренда читала лист зі зростаючим здивуванням, і сльози висихали на її щоках. Перше, на що вона звернула увагу, було звертання: не Шановний шефе Перкінс, & Дорогий Дюк.

Хоча лист було складено не мовою Гові, а на юридичному жаргоні, деякі фрази просто впадали у вічі, немов їх було надруковано жирним шрифтом. Перша — неправомірне присвоєння міських коштів і ресурсів. Наступна — більш ніж імовірна участь виборного Сендерса. Далі — сукупність посадових злочинів виявилися більш глибокою й широкою, ніж нам уявлялося три місяці тому.

А наприкінці, вже ніби не просто жирним шрифтом, а великими літерами: ВИРОБНИЦТВО І РОЗПОВСЮДЖЕННЯ НЕЛЕГАЛЬНИХ НАРКОТИКІВ.

Виглядало так, що молитву її було почуто і відповідь вона отримала, хоча абсолютно неочікуваним способом. Бренда сіла на стілець Гові, клацнула на файлі ПОТОЧНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ в папці ВЕИДЕР і продовжила спілкування зі своїм покійним чоловіком.

7 Промова Президента — задовге підбадьорення, обмаль інформації — закінчилася о 24:21. Расті Еверет подивився виступ по телевізору в кімнаті для відпочинку на третьому поверсі лікарні, востаннє проглянув папери з клінічними даними і вирушив додому. У його медичній кар'єрі траплялися й клопітніші дні, але ніколи ще він не відчував такого занепокоєння, такої зневіри щодо майбутнього.

Будинок стояв темний. Вони з Ліндою балакали на тему придбання генератора минулого року (і позаминулого теж), бо Честер Мілл кожної зими залишався без електрики, бувало, й на чотири-п'ять днів, те саме також траплялося разів по два щоліта; Електрокомпанія Західного Мейну не належала до найнадійніших постачальників послуг. Усі ті балачки закінчувалися однаково: вони не можуть його собі дозволити. Можливо, якби Лінда працювала в поліції на повну ставку, але ні вона, ні він цього не бажали, поки їхні дівчатка ще такі малі. «Принаймні в нас добра піч і до чорта дров. Якщо до цього дійде».

У бардачку лежав ліхтарик, але, коли він його ввімкнув, той видав бляклий промінь і вже через п'ять секунд умер. Расті пробурмотів гидке слово і нагадав собі, що завтра треба прикупити батарейки — тобто сьогодні вдень. Звісно, якщо працюватимуть крамниці.

— Якщо після дванадцяти років життя в цьому домі я не знайду дорогу, я мавпа.

Авжеж, так воно й є. Цього вечора він дійсно почувався мавпою — тією, котру лише щойно зловили, привезли у звіринець і замкнули в клітці. І тхнув він, безперечно, як та мавпа. Мабуть, треба стати під душ перед тим, як лягати...

Аякже. Нема електрики — нема душу.

Ніч була безмісячна, але ясна, з неба на дім дивилися мільярди зірок, і виглядали вони такими ж, як одвіку. Може, там, нагорі, бар'єра нема?

Президент на цю тему не висловився, тож, можливо, ті, хто вивчає цю справу, ще й самі не знають. Якщо Мілл опинився на дні чогось на кшталт колодязя, а не накритий якимсь ідіотським скляним ковпаком, то справи не такі вже й погані. Уряд зможе скидати сюди все необхідне з повітря. Безперечно, якщо країна може витратити сотні мільярдів на забезпечення корпоративних боргів, то й сюди закинути на парашутах трохи зайвих смаколиків і кілька паршивих генераторів вона може собі дозволити.

Подолавши сходи ганку, він уже витяг ключа, та тут помітив, що щось висить на дверній клямці. Нахилився ближче, роздивився й посміхнувся. То був міні-ліхтарик. На розпродажу Останній День Літа в Берпі Лінда купила їх таких шість штук за п'ять баксів. Тоді це здалося йому дурним марнотратством, він навіть пригадав, що подумав тоді: «Жінки скуповуються на розпродажах із тих же мотивів, що й чоловіки деруться на гори — просто тому, що вони туди потрапили».

На задньому торці ліхтарика стирчала маленька металева петелька. Крізь неї було протягнуто шнурок від одного з його старих кедів. До шнурка було приклеєно записку. Він відірвав папірець і націлив на нього промінь ліхтарика.

Привіт, коханчику. Сподіваюся, ти в порядку. Обидві Джей нарешті вгомонилися. Обидві були розстроєні й неспокійні проти ночі, але кінець-кінцем повирубалися. Завтра я зранку на службі цілий день і я саме це маю на увазі — цілий день, з 7:00 до 19:00, наказав Пітер Рендолф (наш новий шеф — ЖАХ). Марта Едмандс пообіцяла взяти до себе дівчаток, благослови Господи Марту. Намагайся не розбудити мене. (Хоч я можу й не заснути.) Боюся, попереду в нас важкі дні, але ми їх переживемо. У коморі повно їжі, слава Богу.

Коханчику, я знаю, ти втомився, але чи не вигуляєш ти Одрі? У неї так і не минулося оте її дивне скиглення. Мо\ відчувала наближення цієї штуки? Кажуть, собаки передчують землетрус, тож можливо...

Джуді й Дженні просили переказати, що люблять татуса. І я теж.

Ми встигнемо побалакати завтра, правда ж? Побалакати і скупитися.

Мені трішечки боязко.

Лін

Йому теж було боязко і не вельми радісно від того, що його дружині

завтра доведеться працювати дванадцять годин в той час, як йому самому шістнадцять, а то й довше. Не радий він був і тому, що Джуді й Дженілл цілісінький день пробудуть з Мартою в той час, як їм, розуміється, також страшно.

Але найменше радості він відчував від того, що мусить вести на прогулянку собаку, тоді як надворі вже майже перша ночі. Він подумав, що вона дійсно могла відчувати наближення бар'єра; він знав, що в собак розвинене передчуття багатьох явищ, не лише землетрусів. Проте, якщо оте її дивне скиглення дійсно було пов'язане з цим, Одрі вже мусила б заспокоїтися, хіба ні? По дорозі додому він не чув міських собак, усі вони справляли гробову мовчанку. Жодна не гавкала, не вила. Не чув він також ніяких розмов про те, щоб якась скиглила перед цим.

«А може, вона собі зараз спить спокійно на своїм лежбищі біля печі?» — подумав він, відмикаючи двері.

Одрі не спала. Вона одразу підійшла до нього, не стрибаючи радісно, як то бувало зазвичай: «Ти вдома! Ти вдома! О, дяка Богові, ти вдома!» — а підволочилась, ледь не крадькома, з винувато підібганим хвостом, ніби замість ласкавого пещення по голові очікувала на удар (яких вона ніколи не отримувала). А таки й справді, вона знову скиглила. Тобто продовжувала робити те саме, що розпочала ще до появи бар'єра. На пару тижнів вона було перестала, і Расті тоді гадав, що це в неї назовсім минулося, а потім виття почалося знову, подеколи стиха, подеколи голосно. Зараз вона робила це голосно — чи, може, так лише здавалося в темній кухні, де не горіли цифрові табло на печі й мікрохвильовці і світло над мийкою, яке зазвичай залишала ввімкнутим для нього Лінда, теж.

— Перестань, дівчинко, — попросив він. — Ти перебудуєш усіх в хаті.

Але Одрі не послухалася. Вона ласкаво штовхнулася головою в його коліно і підняла

очі проти вузького яскравого променя ліхтарика, котрий він тримав у правій руці. Він готовий був поклястися, що в неї благальний погляд.

— Гаразд, — промовив він. — Гаразд, гаразд. На прогулянку.

Її поводок висів на цвяху біля дверей комори. Він зробив крок у тому напрямку (перед тим перекинувши через голову шнурок, повісивши собі на шию ліхтарик), але Одрі стрімко забігла поперед нього, наче не

собака, а кішка. Якби не ліхтарик, він би об неї точно перечепився і впав. Імпозантне було б завершення для такого паскудного дня.

— Зачекай лише хвилику, зачекай.

Але вона гавкнула на нього й позадкувала.

— Цить! Одрі, тихо!

Замість замовкнути, вона знову загавкала, у сплячому домі це прозвучало шокуєче лунко. Він аж смикнувся від здивування. Одрі метнулася вперед, вхопила зубами його за холошу і почала задкувати до передпокою, намагаючись тягти його за собою.

Заінтригований Расті дозволив їй себе вести. Побачивши, що він іде, Одрі відпустила його штани і побігла до сходів. Подолала пару сходинок, озирнулася й гавкнула знову.

Нагорі, у їхній спальні, ввімкнулося світло.

— Расті? — голос Лін звучав сонно-похмуро.

— Так, це я, — відгукнувся він, намагаючись промовляти якомога тихіше. — Хоча насправді це Одрі.

Він рушив услід за собакою вгору по сходах. Одрі не промчала їх одним духом, як звичайно вона це робила, а раз у раз зупинялася, озираючись на нього. Для собачників міміка їхніх тварин є часто цілком зрозумілою, і зараз Расті бачив її велику тривогу. Одрі притиснула вуха до голови, хвіст так і залишався підібганим. З тихого скиглення вона перейшла на вищий рівень. Раптом Расті подумав, а чи, бува, не ховається десь у хаті злодій. Кухонні двері були замкнуті, Лін зазвичай завжди замикала всі двері, коли залишалася вдома сама з дівчатками, проте...

Лінда вийшла на сходовий майданчик, підперізуючи білий махровий халат. Побачивши її, Одрі знов гавкнула. Прозвучало це, як «геть-з-мого-шляху».

— Ану перестань, Одрі! — прикрикнула жінка, але Одрі промчала повз неї, штовхнувши її в ногу так сильно, що Лінда аж поточилася на стіну.

А собака побігла коридором у бік дитячої спальні, де все ще було тихо. Лінда теж видобула з кишені халата ліхтарик.

— Що це тут таке коїться, заради всього святого...

— Гадаю, краще тобі повернутися до спальні, — відповів їй Расті.

— Чорта з два!

Вона побігла по коридору, випереджаючи його, тонкий яскравий промінь стрибав перед нею.

Дівчаткам було сім рочків і п'ять, вони нещодавно увійшли в той період, що його Лінда називала «фазою жіночої секретності». Одрі вже стала на задні лапи перед їхніми дверима й почала шкрябати їх пазурами.

Расті наздогнав Лінду в ту мить, як вона прочиняла двері. Лінда влетіла всередину, навіть не кинувши погляд на ліжко Джуді. Та їхня п'ятирічна донька спала.

Не спала Дженілл. Але й не прокидалася. Тієї ж миті, як два промені зійшлися на ній, Расті все зрозумів і вилаяв себе за те, що не второпав раніше того, що відбувається — того, що, либонь, триває вже від серпня, а може, й від липня. Бо те, чим дивувала їх Одрі — оте скиглення, — було добре задокументовано. Він просто не помічав правди, хоча вона зирила йому прямісінько у вічі.

Дженілл, з розплющеними очима, в яких виднілися лише білки, не билася в конвульсіях (слава Богу й за це), але тремтіла всім тілом. Вона зіштовхнула з себе ковдру ногами, мабуть, на початку приступу, і в подвійному світлі ліхтариків він побачив вологу пляму на її піжамних штанцях. Пальці в неї ворушилися так, ніби вона розминалася перед тим як заграти на роялі.

Одрі сіла біля ліжка, захоплено-уважно дивлячись на свою малу хазяєчку.

— Що це з нею? — скрикнула Лінда.

— На іншому ліжку заворушилася Джуді.

Мамуню? Вже сніданок? Я запізнилася на автобус?

— У неї епілептичний припадок, — промовив Расті.

— То допоможи їй! — заплакала Лінда. — Зроби що-небудь! Вона помирає?

— Ні, — відповів Расті, та частина його мозку, що зберегла здатність до аналізу, підказувала, що це майже напевне тільки малий епілептичний припадок — як і всі, що могли траплятися в неї раніше, інакше б вони про це вже дізналися. Але все сприймається по-іншому, коли таке відбувається з твоєю рідною дитиною.

Джуді сіла в ліжку, розкидавши навсібіч свої м'які іграшки. Очі в неї були широко розплющені від переляку, дитина не вельми зраділа, коли

Лінда вихопила її з постелі й притиснула собі до грудей.

— Нехай вона перестане! Зроби щось, аби вона перестала, Расті!

Якщо це малий припадок, він сам собою припиниться.

«Прошу Тебе, Господи, нехай він припиниться сам собою», — подумав він.

Він обхопив долонями дрібно тремтячу голову Джен і спробував Легенько її підвести й покрутити, щоб перевірити, чи чисто в дихальних шляхах. Спершу йому це не вдалося — заважала чортова поролонова подушка. Він скинув її додолу. Та, падаючи, вдарила Одрі, але собака, не відриваючи від дитини закоханого погляду, тільки здригнулася.

Тепер Расті вдалося трохи відхилити назад доньчину голівку і він почув її дихання.

Не прискорене, і не чутно брутальної рвучкості, як при нестачі кисню.

— Мамуню, що трапилося з Джен-Джен? — запитала Джуді крізь плач. — Вона збожеволіла? Вона захворіла?

— Не збожеволіла, лише трішечки хвора, — Расті сам здивувався, як спокійно він говорить. — Чому б тобі не попросити маму віднести тебе вниз до нашої...

— Ні! — скрикнули обидві разом перфектно гармонійним двоголоссям.

— Гаразд,— погодився він. — Тоді поведіться тихенько. Не налякайте її, коли вона прокинеться, бо їй і так буде страшно.

— Трохи страшно, — виправився він. — Одрі, наша люба дівчинко. Ти наша дуже- дуже гарна дівчинка.

Зазвичай такі компліменти викликали в Одрі пароксизми радощі, але не цієї ночі. Вона навіть хвостом не вильнула. Раптом собака видала короткий рик і лягла, впустивши морду на лапи. Буквально за кілька секунд Джен припинила тремтіти і очі в неї заплющилися.

— Хай мені грець, — промовив Расті.

— Що? — перепитала Лінда з ліжка Джуді, на краєчку якого вона сиділа з меншенькою на руках. — Що?

— Минулося, — відповів Расті.

Але ж ні. Не зовсім. Дженні знову розплющила очі, і вони виглядали нормальними, але нікого й нічого не бачили.

— Великий Гарбуз! — скрикнула Дженілл. — Це Великий Гарбуз у

всьому винен! Треба зупинити Великого Гарбуза!

Расті її легенько струснув.

— Дженні, тобі щось привиділося. Мабуть, поганий сон наснився. Але все минулося і з тобою тепер все гаразд.

Якусь мить вона ще не приходила до тяти, хоча очі рухалися, і тому він зрозумів, що дочка його бачить і чує.

— Припини Гелловін, тату! Ти мусиш припинити Гелловін!

— Гаразд, донечко, зараз же. Гелловін відміняється. Цілком.

Вона моргнула, підняла руку, щоби прибрати з лоба жмут просякнutoго потом волосся.

— Що? Чому? Я ж хотіла убратися в костюм принцеси Леї!¹²² Отак все пішло прахом в

¹²² Принцеса Лея Органа — героїня серіалу «Зоряні війни».

моєму житті? — заплакала вона.

Підійшла Лінда (слідом дріботіла Джуді, тримаючись за поділ матусиної спідниці) і, примовляючи: «Ти обов'язково виступиш принцесою Леєю, любонько, я тобі обіцяю», взяла Дженілл на руки.

Джен дивилася на своїх батьків здивовано, підозріливо, дещо перелякано.

— Що ви тут робите? А вона чому не спить? — показала дівчинка на Джуді.

— Ти обпіялась у постелі, — радісно повідомила Джуді, а коли Джен зрозуміла, що так воно й є, заридала ще сильніше.

Расті ледь утримався, щоб не дати меншій добрячого ляпаса.

Він завжди вважав себе доволі цивілізованим батьком (особливо в порівнянні з тими, котрі подеколи нишком приводили до амбулаторії своїх дітей — кого з поламанною рукою, кого з підбитим оком), але сьогодні він себе таким не відчував.

— Це не має значення, — оголосив Расті, міцніше обіймаючи Дженілл.

— Це не твоя провина. Ти була трошки захворіла, але тепер усе вже минулося.

— Її треба везти до лікарні? — спитала Лінда.

— Тільки до амбулаторії, і не зараз. Завтра вранці. Там я підберу для неї необхідні ліки.

— НЕ ХОЧУ НІЯКИХ УКОЛІВ/ — заверещала Дженні, ридання її ще подужчали. Расті це сподобалося. Здорова реакція з її боку. І потужна.

— Уколів не буде, мила, тільки пігулки.

— Ти певен цього? — спитала Лінда.

Расті подивився на собаку, котра тепер мирно лежала з мордою на лапах, не звертаючи уваги на всі ці драматичні перипетії.

— Одрі певна, — відповів він. — І цієї ночі вона спатиме тут, з дівчатками.

— Вау! — скрикнула Джуді. Вона стала навколішки і театральнo обняла собаку.

Расті поклав руку на плече дружині. А вона похилила голову йому на плече так, ніби в неї вже закінчилися сили тримати її прямо. — Чому це? — запитала вона. — Навіщо?

— Сам не знаю. Просто на знак подяки за те, що це був лише малий випадок.

Наразі його молитву було почуто.

БОЖЕВІЛЛЯ, СЛІПОТА, ЗЧУДУВАННЯ СЕРЦЯ

і

Джо Опудало прокинувся пізно, бо пізно ліг. Фактично, він не спав усю ніч.

Цей тринадцятирічний Джо Макклечі мав також інші прізвиська — Король штукарів і Скелетик — і жив він на Мілл-стрит в будинку № 19. Зростом під метр вісімдесят, він важив усього лише трохи більше шістдесяти восьми кіло, тож дійсно був схожим на скелет. І мав він бездоганний розум. У восьмому класі Джо вчився тільки тому, що його батьки були рішуче проти «перестрибування наперед».

Самому Джо це було по цимбалах. Його друзям (а мав він їх на диво чимало, як для сухореброго тринадцятирічного генія) також. Уроки йому давалися, як собаці бігти, а навкруги було повно комп'ютерів — їх у Мейні кожний школяр має. Деякі з найкращих сайтів, звісно, були заблоковані, але Джо легко вирішував такі проблеми. І радо ділився інформацією з найближчими друзями, до яких належали Норрі Келверт і Бенні Дрейк (Бенні, зокрема, був великим шанувальником сайту «Блондинки в білих трусиках», на якому він регулярно пасся під час щоденних занять у бібліотеці). Безумовно, така щедрість до якоїсь міри пояснювала популярність Джо, але не повністю; його просто вважали класним хлопцем. Липучка на його наплічнику містила напис, який сягав пояснення найближче: **БОРИСЬ З СИСТЕМОЮ**

ЩОДНЯ.12

123 «Fight the Power» — видана 1989 року пісня соціально-політично заангажованого хіп-хоп-гурту «Public

Джо мав відмінні оцінки, був надійним, а подеколи й яскравим центральним форвардом у шкільній баскетбольній команді (вже в сьомому класі брав участь у міжшкільних турнірах!), а також витіюватим гравцем у європейський футбол. Умів бринькати на піаніно і два роки тому отримав другий приз на щорічному міському конкурсі талантів за невимовно кумедний, розслаблений танець під забійний хіт Гретхен Вілсон «Біла сільська трудівниця».124 Дорослі в залі аплодували, аж заходячись від сміху. А Лісса Джеймісон, головна міська бібліотекарка, сказала, що, аби схотів, він міг би цим заробляти собі на життя, проте амбіції Джо не простягалися аж так далеко, щоб наслідувати долю Наполеона Динаміта125.

— Чиста змова, — похмуро сказав Сем Макклечі, вертячи в руках медаль, яку його син отримав за друге місце. Мабуть, це було правдою: переможцем того року оголосили Дагі Твічела, котрий, ну чисто випадково, виявився братом третьої виборної. Співаючи «Місячну ріку»126, Твіч ще й жонглював півдесятком циркових булав.

Джо не обходило, була там змова чи ні. Він втратив інтерес до танців точно так же, як раніше втрачав його до інших справ, у яких досягав якогось рівня майстерності. Навіть його любов до баскетболу, про котру ще в п'ятому класі він думав, що вона буде вічною, почала бліднути.

Схоже, тільки пристрасть до інтернету, цієї електронної галактики безмежних можливостей, не згасала в нім.

Його омріяною метою, про яку він навіть своїм батькам не прохоплювався й словом, було стати Президентом Сполучених Штатів. «Може так статися, — думав він, — я утну танок Наполеона Динаміта на своїй інавгурації. Це шоу довічно буде висіти наЮтубі127».

Всю першу ніч Купола Джо просидів в інтернеті. Родина Макклечі не мала генератора, але ноутбук Джо був повністю заряджений і готовий до вжитку. Крім того, він мав ще десяток запасних акумуляторів. Колись він намовив чоловік вісім друзів, котрі належали до його неформального комп'ютерного клубу, теж робити запаси, — отже, знав, де зможе дістати ще акумуляторів, якщо вони йому знадобляться. А

може, й не знадобляться: у школі працював крутий генератор, тож він гадав, що без проблем зможе підзарядитися там. Якщо навіть Міллівську середню школу на якийсь час закриють, містер Оллнат, шкільний сторож, беззаперечно його підключить; містер Оллнат також був фаном сайту blondesinwhitepants.com. Не кажучи вже про сайти, з котрих можна було качати кантрі музику, безкоштовний доступ до яких йому теж забезпечував Опудало Джо.

Тієї, першої, ночі Джо ледь не уграв свою Wi-Fi-карту¹²⁸, навіжено-збуджено, мов та жаба по гарячому камінню, перестрибуючи з блогу на блог. Кожний новий блогер¹²⁹ видавав інформацію, жахливішу за свого попередника. Фактів було обмаль, натомість теорії змови буяли рясним цвітом. Джо цілком погоджувався зі своїми мамою й татом, котрі отих

Enemy» («Ворог суспільства»).

124 «Redneck Woman».- дебютна пісня Гретхен Вілсон (нар. 1973 р.), яка принесла їй премію «Греммі» 2004 року за кращий вокал у стилі кантрі.

125 Наполеон Динаміт — герой однойменного комедійного фільму 2004 року, симпатичний ппсоляр-невдаха, який за сюжетом виборює собі популярність виконанням танку на конкурсі талантів.

126 «Місячна ріка» — пісня Джона Мерсера і Генрі Манчині, написана для фільму «Сніданок у Тіффані» (1961), де її виконує Одрі Хепберн; авторам і виконавиці пісня принесла премії «Оскар» та «Греммі».

127 You Tube — інтернет-ресурс, де кожен може вільно викладати і коментувати будь-які короткі відеосюжети.

128 Wi-Fi — система бездротового інтернет-зв'язку.

129 Блог — персональний сайт в інтернеті, де його володар, блогер, може розміщати будь-яку текстову, аудіо- чи відеоінформацію.

навіжених, що жили в інтернеті (і заради нього), називали «людьми під жерстяними ковпаками», але він і сам вірив у слушність приповістки: якщо бачиш багато конячого лайна, значить, десь поблизу знайдеться й коник.

На той час, як перша Ніч Купола перейшла в його другий день, на всіх блогах запанувала загальна версія: коника наразі зіграли не терористи, не прибульці з космосу і не Великий Ктулху, а наш старий рідний військово-промисловий комплекс. Деталі на різних сайтах

відрізнялися, але три базових теорії були тотожними. За одною, Купол — це жорстокий експеримент, у якому мешканці Честер Мілла виступають усього лиш лабораторними мишками. За іншою, це експеримент, який вийшов з-під контролю (точнісінько, як у фільмі «Мряка»¹³⁰, написав якийсь блогер). За третьою, це зовсім не експеримент, а холоднокровно запланований і створений привід для розв'язування війни з визначеними ворогами Америки. «І ми переможемо! — писав той блогер під ніком ToldjaSo87 — Бо з такою новою зброєю ХТО ЗМОЖЕ ВСТОЯТИ ПРОТИ НАС? Друзі, МИ В НОВІЙ АНГЛІЇ ПАТРІОТИ НАЦІЙ!! !»¹³¹.

Джо не знав, котра з цих теорій краща, якщо взагалі хоч одна з них слушна. Та його це й не обходило. Його цікавило інше: інтернет погоджувався на тому, що за цим стоїть уряд.

Саме час для проведення демонстрації, котру, звісно, очолить він. І не в місті, а на шосе 119, де вони зможуть висловити свій протест напряму системі. Спочатку участь візьмуть, мабуть, тільки його друзі, але згодом приєднаються й інші. Він щодо цього не сумнівався. Либонь, система все ще не підпускає сюди пресу, але навіть у свої тринадцять років Джо мав уже достатньо розуму, аби усвідомлювати, що це не так вже й важливо. Бо там, одягнені у військову форму, стоять люди і в декого з них принаймні за беземоційним виразом обличчя прихована робота мозку. Нехай присутність військових у цілому демонструє силу системи, проте серед того цілого ховаються особистості, з котрих дехто може виявитися потаємним блогером. Вони викладуть в інтернет свої свідчення, а хтось і проілюструє їх зробленими телефоном знімками: Джо Макклечі та його друзі несуть плакати з написами: ГЕТЬ СЕКРЕТНІСТЬ. СТОП ЕКСПЕРИМЕНТ. СВОБОДУ ЧЕСТЕР МІЛЛУ тощо, тощо...

Плакати варто розвішати й по місту, пробурмотів він. Ну, це не проблема. Всі його друзі мають принтери. І велосипеди.

Лишень почало світати, як Опудало Джо вже розіслав мейли. Потім він сяде на велосипед, заїде по Бенні Дрейка і вони почнуть діяти. А може, й Норрі Келверт заодно залучать. У вихідні колеги Джо зазвичай вставали пізно, але Джо вважав, що цього ранку в місті ніхто довго не спатиме. Ясно, що система скоро прикриє інтернет, як зробила це вже з телефонним зв'язком, але поки що інтернет — зброя Джо, зброя

народу.

Настав час боротися з системою.

2 — Хлопці, підніміть руки, — промовив Пітер Рендолф. Перед новобранцями він стояв втомлений, з невиспаними очима, але почувався одночасно похмуро й радісно. Зелений автомобіль шефа на поліцейському паркінгу стояв заправлений, готовий возити його.

Новобранці (Рендолф у своїх офіційних рапортах міським виборним волів би називати їх позаштатними підручними) слухняно підняли руки. Стояло їх п'ятеро, і не тільки хлопці, була серед них і приземкувата молода жінка на ім'я Джорджія Руа. Безробітна перукарка, подружка Картера Тібодо. Це Джуніор підказав своєму батькові, що добре було б включити до їхнього гурту також жінку, щоб таким чином усіх заспокоїти. І Великий Джим зразу з цим погодився. Рендолф спершу був проти, але тільки-но Великий Джим продемонстрував новому шефові одну зі своїх найзліших посмішок, як той одразу ж здався.

130 «Мряка» («The Mist») — знятий 2007 року фільм за однойменною повістю (1980) Стівена Кінга.

131 Натяк на популярну комп'ютерну гру-стратегію «Становлення націй: Престоли і Патріоти» («Rise of Nations: Thrones and Patriots»).

І, мусив визнати він, приймаючи в новачків присягу (з повноцінним виразом доглядача порядку на обличчі), на вигляд усі вони були досить міцними. Джуніор трохи схуд за літо і геть втратив свою колишню форму небезпечного форварда шкільної футбольної команди, проте все одно явно важив близько дев'яноста кіло, та й інші, навіть дівчина, виглядали натуральними бичками.

Вони повторювали услід за ним фразу по фразі текст присяги: Джуніор стояв крайнім зліва поряд зі своїм другом Френкі Делессепсом; далі стояли Тібодо й Руа, а останнім Мелвін Ширлз. У Ширлза на лиці блукала відсторонена усмішка сільського гульця. Рендолф геть стер би цей ідіотський вираз з його обличчя за три тижні тренування (та що там, хоч би тиждень), але він не мав на це ніякого часу.

Єдиним, у чому він не поступився Великому Джиму, було право на зброю. Ренні наполягав на дозволі, наголошуючи на тому, що «вони врівноважені, богобоязні хлопці», казав, що сам готовий їх забезпечити, якщо необхідно.

Рендолф мотав головою.

— Ситуація занадто непевна. Спершу подивимося, як вони себе покажуть.

— Якщо хтось із них постраждає, поки себе показуватиме...

— Ніхто не постраждає, Великий Джиме, — запевнив Рендолф, щиро на це сподіваючись. — Це Честер Мілл. Якби тут був Нью-Йорк, все могло б бути інакше.

З Нарешті Рендолф промовив:

— Також я віддано служитиму мешканцям цього міста і захищатиму їх.

Цю фразу вони повторили лагідно, мов учні недільної школи в батьківський день.

Навіть Ширлз, попри свою ідіотську усмішку, спромігся. І виглядали вони добре. Зброї не буде поки що, але рації вони матимуть. Гумові кії із вмонтованими ліхтариками також. Стейсі Моггін, котра й сама тепер долучиться до патрулювання, знайшла формені сорочки для всіх, окрім Картера Тібодо. Зі складу йому нічого не підійшло — занадто широкий в плечах, але проста блакитна робоча сорочка, яку він знайшов у себе вдома, цілком годилася. Хоч не статутна, проте чиста. І сріблястий значок, приколотий над лівою кишенею, сповіщатиме кожному саме те, що має сповіщати.

Цього вже мусить вистачити.

— Тож допоможи мені Господи, — промовив Рендолф.

— Тож допоможи мені Господи, — повторили вони.

Боковим зором Рендолф помітив, як відчинилися двері. Зайшов Великий Джим. Приєднався до Генрі Моррісона, астматика Джорджа Фредеріка, Фреда Дентона й недовірливо усміхненої Джекі Веттінгтон у дальнім кінці приміщення. Ренні з'явився, щоб побачити, як його син присягає, зрозумів Рендолф. І, оскільки він усе ще почувався незатишно після того, як відмовив новачкам у зброї (відмова Великому Джиму в будь-чому суперечила політично пристосованській натурі Рендолфа), новий шеф вдався до імпровізації, головню, щоб потішити другого виборного.

— І не дозволятиму нікому мене обсирати.

— І не дозволятиму нікому мене обсирати! — повторили вони. Піднесено. Усміхнено. Нетерпляче. Готові контролювати місто.

Великий Джим кивав і показував йому великого пальця, попри почуте лайливе слово. Рендолфу спав камінь з серця. Звідки він міг собі уявити, яким боком йому обернуться ці слова: «Я не дозволятиму нікому мене обсирати»?

4 Коли Джулія Шамвей того ранку прийшла до «Троянди-Шипшини», більшість завсідників уже поснідали і розійшлися, хто до церкви, хто на імпровізовані форуми на міському майдані. Була дев'ята година. Барбі працював сам, ні Доді Сендерс, ні Ейнджі Маккейн на роботу не з'явилися, що нікого не здивувало. Розі відбула до «Фуд-Сіті». І Енсон разом з нею. Залишалося сподіватись, що вони повернуться навантажені продуктами, проте Барбі не тішив себе надіями на це, поки не побачить покупок на власні очі.

— У нас закрито до обіду, — сказав він. — Але кава є.

— А цинамоновий рулет? — запитала з надією Джулія.

Барбі похитав головою.

— Розі їх не готувала. Намагається зекономити пальне для генератора, щоб працювати якомога довший час.

— У цьому є сенс, — погодилась Джулія. — Тоді просто кави.

Він приніс кавник і зауважив, наливаючи каву:

— У вас утомлений вигляд.

— Барбі, цього ранку кожен має втомлений вигляд. Усі жахливо налякані.

— Як справи з газетою?

— Я думала, випущу її на десяту, але виглядає на те, що вийде вона лише близько третьої дня. Це буде перший надзвичайний випуск «Демократа» з того часу, як наша Престіл якось була розлилася втричі вшир.

— Проблеми з друком?

— Та ні, поки живий мій генератор. Просто я хочу сходити до бакалії, подивитися, чи не зібралася там орда. Якщо так, додати про це в репортаж. Піт Фрімен уже мусить там знімати.

Барбі не сподобалося це слово — орда.

— Господи, я сподіваюсь, люди будуть поводитися пристойно.

— Будуть. Це ж, врешті-решт, Мілл, а не Нью-Йорк.

Барбі не був певен, що є істотна різниця між загнаними в кут

польовими й міськими мишами, але промовчав. Вона краще за нього знала місцевий люд.

І Джулія, ніби прочитавши його думки, промовила:

— Звичайно, я можу помилятися. Тому-то й послала Піта. — Вона роззирнулася навкруги. За стійкою ще сиділо кілька чоловік, докінчували свої яєчні, допивали каву, і, звісно, за столом в кутку — «баляндрасником» на жаргоні янкі — затяті старигани пережовували події, що трапилися, і дискутували про те, що може трапитися надалі. Утім, у центрі ресторану залишилися тільки вона й Барбі.

— Маю до вас пару слів, — промовила вона стишено. — Перестаньте нависати, як той Кельнер Віллі¹³², і сядьте.

Барбі слухняно сів, налив і собі кави. Йому дісталися залишки з денця кавника, тож і на смак вона була, як солярка... але ж, звісно, саме на денці й гуртуються головні сили кофейного воїнства.

Джулія засунула руку в кишеню сукні, витягла мобільний і штовхнула телефон по стільниці в його бік.

— Ваш полковник Кокс знову дзвонив о сьомій ранку. Гадаю, він теж не дуже виспався цієї ночі. Попросив мене передати вам оце. Він не знає, що у вас є власний.

Барбі не поворухнувся, щоб узяти телефон.

— Якщо він уже чекає на доповідь, то серйозно помилився в моїх можливостях.

— Він цього не казав. Сказав, що йому треба з вами поговорити і хоче мати з вами постійний зв'язок.

Це схилило Барбі до рішення. Він відштовхнув від себе телефон у її бік. Вона аж ніяк не здивувалась.

— Іще він сказав, що, якщо ви не отримаєте його дзвінка сьогодні до п'ятої вечора, мусите йому зателефонувати самі. Він матиме новини. Сказати вам той його забавний код?

132 Кельнер Віллі — створений 1945 року мальований персонаж із логотипа новозеландського світлого пива «Waikato Draught».

— Давайте, — зітхнув він.

Вона написала код на серветці — крихітні акуратні циферки.

— Мені здається, вони хочуть щось спробувати зробити.

— Що саме?

— Він не сказав, у мене просто було відчуття, що в них є якісь

варіанти.

— Звісно, вони мусять їх мати. Що у вас ще на думці?

— А хто вам сказав, що в мене є щось на думці?

— Просто таке в мене відчуття, — промовив він, усміхнувшись.

— Гаразд, лічильник Гайгера.

— Я збирався побалакати про це з Елом Тіммонсом.

Ел Тіммонс був завсідником «Троянди-Шипшини» і доглядачем при міськраді. У Барбі

з ним були гарні стосунки.

Джулія похитала головою.

— Ні? А чому?

— Вгадайте, хто надав Елові персональний безвідсотковий кредит, щоб він послав свого молодшого сина до університету «Християнська Спадщина» в Алабамі?

— Хочете сказати, Джим Ренні?

— Правильно. А тепер давайте перейдемо до ризику подвійної кримінальної відповідальності за один і той самий злочин. Вгадайте, хто тримає вексель на Елів снігоочисник.

— Здогадуюсь, що знов таки ж Джим Ренні.

— Точно. А оскільки ви те собаче лайно, якого виборний Ренні не в змозі геть зчистити зі своєї підошви, звертатися до залежних від нього людей вам не випадає, — вона нахилилася ближче. — Проте так трапилося, що я знаю, у кого повний набір ключів від усього цього королівства: міська рада, лікарня, амбулаторія, школи... від геть усього.

— Хто?

— Наш покійний шеф поліції. І, так трапилося, що я в добрих стосунках з його дружиною — вдовою. Вона не палає любов'ю до Джима Ренні. До того ж вона вміє тримати таємницю, якщо хтось переконає її в тому, що та того варта.

— Джуліє, її чоловік ще навіть не захолов.

Джулія з огидою згадала атмосферу похоронного салону Бові й скривила лице в сумній і відразливій гримасі.

— Можливо, й так, але кімнатної температури він уже досяг. Однак я приймаю ваше зауваження і аплодую вашій здатності до співчуття. Але... — вона вхопила його за руку. Барбі здивувався, але не відчув відрази. — Це не звичайні обставини. І тут не важливо, як сильно в неї

болить душа, Бренда Перкінс усе зрозуміє. Ви мусите робити свою роботу. Я зможу її переконати в цьому. Ви секретний агент.

— Секретний агент, — повторив Барбі, і раптом його накрило парочкою небажаних спогадів: спортивний зал у Фаллуджі й заплаканий іракець, майже голий, лише в пошматованому хиджабі 133. З того дня, після того спортзалу, він уже не бажав залишатися секретним агентом. І от, знову те саме.

— Тож я...

Ранок був теплим як для жовтня, і хоча ресторан вже закрився (клієнти могли виходити, але не заходити), вікна було прочинено. Крізь вікно, що виходило на Мейн-стрит, долетів лункий металічний ляск і крик болю. Слідом почулися протестуючі крики.

Понад кавовими чашками, з ідентичними виразами на обличчях — здивування й побоювання — Барбі з Джулією обмінялися поглядами. «Ось воно й починається», — подумав Барбі. Він розумів, що це не так — усе почалося ще учора, коли встановився Купол, — але водночас він знав, що все починається

133 Фаллуджа — давнє місто на річці Євфрат за 57 км від Багдада; хиджаб — головне покривало мусульманських жінок, якого не мають права надягати чоловіки.

саме зараз.

Люди, що сиділи за стійкою, кинулися до дверей. Барбі підвівся і теж приєднався до них, за ним і Джулія.

Далі по вулиці за північним краєм міського майдану, скликаючи вірних до служби, почав бовкати дзвін на верхівці Першої Конгрегаційної церкви.

5 Джуніор Ренні почувався класно. Цього ранку лише тінь болю була присутня в його голові, і сніданок легко осів у його шлунку. Він гадав, що, либонь, навіть зможе з'їсти обід. Це було добре. Останнім часом його відвертала їжа, часто навіть від самого лише її вигляду йому хотілося ригати. А от цього ранку ні. Вівсяні млинці з беконом, бейбі.

«Якщо це апокаліпсис, — подумав він, — хай би наставав швидше».

Кожний позаштатний підручний діяв у парі з повноцінним офіцером. Джуніору дістався Фредді Дентон, і це теж було добре. Дейтон, лисий, але все ще стрункий у свої п'ятдесят, мав репутацію серйозного авторитета... але траплялися винятки. Коли Джуніор ще грав у

шкільній команді, Фредді був президентом Клубу забезпечення «Вайлдкетс» і люди переказували, нібито він без винятку карав однаково всіх футболістів. За всіх Джуніор відповідати не міг, але знав, що одного разу Фредді пробачив провину Френкі Делессепсу, а самого Джуніора приватно двічі умовляв отим стандартним: «Цього разу я тебе штрафувати не буду, але надалі поведься розважливіше». Джуніору в партнери могла дістатися Веттінгтон, котра, напевне, мріяла вже під кінець першої зміни запустити якогось із хлопців собі в труси. Станок у неї — що треба, але в усьому іншому невдаха. Його не збентежив той холодний погляд, яким вона його обдарувала після присягання, коли він із Фредді проходив повз неї, вирушаючи на чергування.

«Там, у коморі, вистачить місця й для тебе, Джекі, якщо потрахаєшся зі мною», — подумав він і розсміявся. Господи, як це чудово, відчувати тепле світло в себе на обличчі! Казна-коли він почувався так гарно.

Фредді спитав, не розуміючи:

— Щось смішне, Джуніоре?

— Та нічого особливого, — відповів той. — Просто в мене все класно, от і все.

їх завдання, принаймні цього ранку, полягало в патрулюванні Мейн-стрит («Щоб показати нашу присутність», — пояснив Рендолф), спершу пройти по одному її боці, а потім назад по іншому. Приємна служба під теплим жовтневим сонечком.

Вони проходили повз «Паливо & ашр; Бакалію», коли почули зсередини голосну суперечку. Один голос належав Джонні Карверу, завмагу і співвласнику крамниці. Другий бубонів щось, наче глину жував, і Джуніор не міг його впізнати, але Фредді Дентон підкотив очі. — Нечупара Сем Вердро, щоб я так жив, — промовив він. — Гадство! А ще ж навіть і пів на десяту немає!

— Хто це, Сем Вердро? — перепитав Джуніор.

Вуста Фредді перетворилися на суцільну білу лінію, пам'ятну Джуніору ще з його футбольних часів. Це був той самий вираз обличчя Фредді: от, курва, нарвалися. А разом з тим: та бля, заткнися.

— Ти ще не знайомий зі сметанкою вищого товариства нашого міста, Джуно. Зараз матимеш нагоду надолужити.

Голос Карвера мовив:

— Семмі, я й сам знаю, що вже на десяту, і бачу, що гроші в тебе є, але все одно не можу продати тобі ніякого вина. Ні зараз вранці, ні сьогодні вдень, ані пізніше ввечері. Може, й завтра теж не зможу, поки не закінчиться ця чортівня. Це наказ самого Рендолфа. Він у нас новий шеф.

— Хер з бугра він! — відгукнувся інший голос, але так нерозбірливо, що Джуніор

почув це, як хевбуаін. — Піт Рендолф — це крихта лайна біля дірки в гузні Дюка Перкінса.

— Дюк помер, а Рендолф заборонив продаж випивки. Вибач, Семе.

— Тільки одну пляшечку «Гроловиці»¹³⁴, — проскиглив Сем. — Мені треба. Їїх, я можу заплатити. Давай же. Скільки я мушу тут ще торгуватися?

— Ну, чорт з тобою.

Сердячись на самого себе, Джонні відвернувся до заставленої пивними і винними пляшками довжелезної, на всю стіну, полиці, якраз у ту мить, коли по пандусу до крамниці піднялися Джуніор із Фредді. Мабуть, він вирішив, що єдина пляшка «Грому» не буде завеликою ціною, лиш би спровадити геть старого п'яницю, тим більше кілька покупців зацікавлено чекали на продовження шоу.

Написане вручну друкованими літерами оголошення на полиці повідомляло однозначно: **АЛКОГОЛЬ НЕ ПРОДАЄТЬСЯ ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ**, але цей страхопуд все одно потягнувся по пляшку, серед тих, що стояли посередині полиці. Саме там вишикувалось найдешевше пійло. Джуніор служив у поліції менше двох годин, але зрозумів, що бачить вельми нехороший приклад. Якщо Карвер піддасться цьому розпатланому алконавту, інші, більш пристойні, клієнти вимагатимуть і собі такого ж привілею.

Вочевидь, такої ж думки тримався й Фредді Дентон.

— Не роби цього, — попередив він Джонні Карвера, а тоді до Вердро, котрий дивився на нього червоними очима обсмаленого польовим вогнем крота: — Не знаю, чи достатньо збереглося живих клітин в твоєму мозку, щоб прочитати, що там написано, але знаю, що ти чув, що тобі було сказано цим чоловіком: ніякого алкоголю сьогодні. Отже, катай на свіже повітря. Засмердів тут усе.

— Не маєш права, офіцере, — промовив Сем, витягуючись на весь

свій зріст п'ять з половиною футів¹³⁵. На ньому були брудні полотняні штани, майка «Led Zeppelin»¹³⁶ і старі капці з затоптаними задниками. Підстригався він останній раз, либонь, ще коли Буш II високо стояв у соціопитуваннях. — Маю право. Вільна країна. Так написано в Конституції Незалежності.

— У Міллі дію Конституції відмінено, — сказав Джуніор, сам не уявляючи того, що промовляє зараз чисте пророцтво. — Тож давай, ушивайся звідси геть.

Боже, як він гарно почувався! За якийсь день він перейшов від мороку безнадії до осяйного завзяття.

— Але...

У Сема затремтіли губи, він намагався сформулювати якісь аргументи. Джуніор з відразою й захопленням помітив, що на очах старого пердуна виступили сльози. Сем простягнув уперед руки, які тремтіли ще гірше за його розтулені губи. Він мав лише один аргумент, хоч як важко йому було користатися ним на очах у публіки. Але нічого іншого не залишалося.

— Джонні, мені дуже треба. Серйозно. Хоч трішечки, щоб подолати трясучку. Останню, і все. Я ні в що не встряватиму. Клянуся іменем моєї матері. Відразу ж піду додому.

Домом Сему Нечупарі слугувала халупа посеред гідотно лисого, утиканого старими автозапчастинами подвір'я.

— То, може б, я... — почав Джонні Карвер.

Фредді його проігнорував.

— Нечупаро, у тебе в житті не може бути останньої пляшки.

¹³⁴ «Thunderbird» (American classic) — «Громовиця», дешеве (міцність 18 %) вино, яке почало вироблятися і набуло популярності одразу після скасування 1933 року «Сухого закону».

¹³⁵ 5,5 футів = 1 м 68 см.

¹³⁶ «Led Zeppelin» — найвпливовіший в історії хард-року британський гурт (1968-1980).

— Не називай мене так, — скрикнув Сем Вердро. Сльози пролилися йому з очей і поповзли по щоках.

— Старигане, в тебе матня розстебнута, — промовив Джуніор і в ту мить, як Сем нахилив голову, щоб поглянути на свої м'яті штани, Джуніор ткнув пальцем йому під відвисле підборіддя і тут же ущипнув

за шнобель. Авжеж, древній шкільний трюк, але незмінно чарівний. Джуніор навіть примовку, популярну в початкових класах, згадав: — Брудний одяг, маєш носа!

Фредді Дентон реготнув. Засміялися й кілька інших людей. Посміхнувся навіть Джонні Карвер, хоча й нехотя.

— Забирайся звідси, Нечупаро, — наголосив Фредді. — День стоїть гарний. Ти ж не хочеш його згаяти в камері.

Проте щось — чи то кличка Нечупара, чи те, що його вщипнули за ніс, чи й те, й інше разом — звільнило залишки тієї люті, яка була наганяла жах на Семових колег, коли він сорок років тому працював лісорубом на канадському березі річки Мерімачі. Його губи і руки припинили тремтіти, принаймні на якийсь час. Очі, якими він вступився у Джуніора, спалахнули, він кволо, проте явно зневажливо прокашлявся. Коли Сем заговорив, у голосі його не чути було й сліду колишньої плаксивості.

— Пішов ти нахер, пацан. З тебе ніякий коп, і футболіста з тебе ніколи справжнього не було. Тебе в коледжі навіть у запасну команду не взяли, як я чув.

Він перевів погляд на офіцера Дентона.

— А ти, Псуро Депутатський¹³⁷. У неділю після дев'ятої ранку продаж дозволено законом, ухваленим ще в сімдесятих. І не треба тут нікому казки правити.

Тепер він уже дивився на Джонні Карвера. Усмішка зникла в того з лица, і покупці в крамниці притихли. Одна жінка обхопила собі горло рукою.

— Я маю гроші, правдивої ваги монети, і купую те, що бажаю.

Він рушив у прохід за стійку. Джуніор вхопив Сема ззаду за штани й сорочку, крутнув і штовхнув його до дверей крамниці.

— Гей! — гукнув Сем, сковзаючи підшвами по старих замаслюжених дошках підлоги. — Ану, прибери від мене руки! Прибери нахер руки, кажу...

Джуніор, тримаючи старого перед собою, погнав його крізь двері на вулицю. Той був легесенький, мов торба пір'я. Боже, він ще й пердів! Пук-пук-пук, наче якийсь іграшковий автомат!

Біля бордюру стояв фургончик Стаббі Нормана з написами на бортах: КУПУЄМО à ПРОДАЄМО МЕБЛІ та НАЙВИЩІ ЦІНИ ЗА

АНТИКВАРІАТ. І сам Стаббі стояв поряд з роззявленим ротом. Джуніор не вагався. Він ввігнав старого п'яницю, який щось белькотів, головою просто в борт фургона. Тонкий метал піддатливо бевкнув БОНЬГ!

Джуніору спало на думку, що він міг убити смердючого засранця, тільки коли Нечупара Сем упав, як той сніп, половина тіла на хіднику, половина в ринві. Та Сема Вердро нелегко було вбити якимсь одним ударом об борт старого фургона. І змусити замовкнути теж. Він спершу скрикнув, а тоді почав ридати. Упав на коліна. Руда юшила йому по обличчю з розсіченого скальпа. Він утерся, не вірячи власним очам, подивився собі на руку і розчепірів пальці, з яких скрапувала кров.

Рух на тротуарі вмент припинився, ніби там хтось раптом затіяв дитячу гру «в статуї». Пішоходи виряченими очима дивилися на укляклого чоловіка з закривавленою простягнутою долонею.

— Я засуджу все це йобане місто за поліцейську брутальність! — заволав Сем. — / ВИГРАЮ СУД!

Сходами крамниці спустився Фредді й став поряд із Джуніором.

137 Deputy Dawg — головний персонаж однойменного анімаційного телесеріалу (1959-1972), недолугий Пес- Заступник-Шерифа, який разом з іншими антропоморфними звірятами живе і діє в болотяному окрузі штату Міссісіпі.

— Ну, давай вже, кажи, — промовив йому Джуніор.

— Що казати?

— Що я перевищив повноваження.

— А от і ніхера. Ти сам чув, що казав Піт: не дозволяйте нікому себе обсирати. Тут саме той випадок, партнере.

— Партнере!

Від такого звертання у Джуніора підстрибнуло серце.

— У вас нема права викидати мене на вулицю, якщо я маю гроші! — не вгавав Сем. — Ви не маєте права мене бити! Я американський громадянин! Побачимося в суді!

— Щасти тобі, — сказав Фредді. — Суд знаходиться у Касл Року, а дорогу туди, як я чув, заблоковано.

Він рвучко підвів старого на ноги. З Семового носа теж текло, від крові його сорочка вже перетворилася на червону маніжку. Фредді

сягнув рукою собі до поперека по пластикові кайданки. («Треба й собі такі отримати», — подумав у захваті Джуніор.) За мить вони замкнулися в Сема на зап'ястях.

Фредді озирнувся навколо на свідків — декотрі стояли на вулиці, кілька людей скупчилися перед дверми «Палива & ашр; Бакалії».

— Цього чоловіка заарештовано за порушення громадського порядку, непокору поліцейському офіцеру і замах на напад! — оголосив він тим трубним голосом, що добре був пам'ятний Джуніору ще з його часів на футбольному полі. Почутий з бокової лінії, він щоразу його дратував. Тепер же він звучав просто чарівно.

«Схоже, я старшаю», — подумав Джуніор.

— А також його заарештовано за порушення нового протиалкогольного правила, введеного шефом Рендолфом. Подивіться уважно! — Він струснув Сема. Кров бризнула навсідіч із Семового лица й брудного волосся. — Громадяни, у нас зараз кризова ситуація, але тепер у місті новий шериф і він її врегулює. Призвичаюйтеся, перебувайте, навчіться отримувати задоволення. Така вам моя порада. Керуйте нею, і я певен, ми прекрасно переживемо цей стан. А хто буде протидіяти... — він показав на Семові руки, замкнуті за його спиною в кайданки.

Пара глядачів навіть заплодували. Для Джуніора Ренні ці аплодисменти були, мов ковток холодної води в спекотний день. Але потім, коли Фредді вже почав пхати скривавленого старого поперед себе вулицею, Джуніор відчув на собі чийсь погляд. Відчуття було таким гострим, ніби хтось пальцями штрикнув його в потилицю. Він обернувся і побачив Дейла Барбару. Той стояв поряд з редакторкою газети і дивився на нього примруженими очима. Барбару, котрий добряче потовк його того вечора на паркінгу. Котрий встиг надавати їм усім трьом, аж поки вони гуртом не почали подавляти його масою.

Гарні відчуття почали полишати Джуніора. Він буквально відчував, як вони розлітаються геть, мов птахи, йому з тімені. Або як кажани з дзвіниці.

— А ти тут що робиш? — спитав він Барбару.

— Я маю краще запитання, — втрутилась Джулія Шамвей зі своєю напруженою усмішкою. — Що це ви тут робите, жорстоко знущаючись з людини, котра важить вчетверо менше за вас і втричі від вас старша?

Джуніор загальмував із відповіддю. Він відчував, що кров кинулась йому в обличчя й розквітла плямами на щоках. Раптом він побачив цю газетну курву в коморі Маккейнів, у компанії з Ейнджі й Доді. І Барбару там же. Либонь, лежачим зверху на цій газетній курві, ніби заправляє їй отой свій шпок-шпок.

На порятунок Джуніору прийшов Фредді. Говорив він спокійно. Зі знайомим усьому світу флегматичним обличчям типового полісмена.

— Усі питання щодо нової політики поліції до нового шефа, мем. А тим часом, краще вам запам'ятати, що наразі ми тут самі по собі. Іноді, коли люди опиняються самі по собі, треба демонструвати приклади.

— Іноді люди, опинившись самі по собі, роблять речі, про які потім їм доводиться дуже

жаліти, — відповіла Джулія. — Зазвичай, коли починається слідство.

Кутики рота Фредді опустилися. Він підштовхнув Сема вперед і повів тротуаром.

Джуніор ще затримався очима на Барбі, а тоді сказав:

— Не дуже патякай при мені. І тримайся подалі, — великим пальцем він, ніби ненароком, торкнувся свого новенького, блискучого значка.

— Перкінс помер, тепер я тут закон.

— Джуніоре, — промовив Барбі, — у тебе якийсь кепський вигляд. Ти часом не хворий?

Джуніор на це аж трохи вирячився. А потім розвернувся і поспішив услід за своїм новим партнером. Стиснувши кулаки.

6 У кризові часи люди, щоб віднайти якусь утіху, воліють повертатися до давно знайомого. Це правило залишається дієвим як щодо релігійно налаштованих, так і щодо язичників. Ранок того дня не став сюрпризом для вірних у Честер Міллі; Пайпер Ліббі в Конго проказувала про надію, а Лестер Когінс у Церкві Христа-Спасителя — про пекельний вогонь. Обидві церкви були заповнені вщент.

Пайпер цитувала Євангеліє від Івана: «Нову заповідь Я вам даю: любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!»

Тим, що заповнили лави в церкві Конго, вона проповідувала, що молитва важлива в кризовий час — молитва, що втішає, молитва, що дає силу, — але не менш важливо допомагати одне одному, покладатися одне на одного і любити одне одного.

— Бог випробовує нас незрозумілими для нас речами, — казала вона.

— Подеколи це хвороби. Іноді нагла смерть когось, кого ми любимо.
— Вона кинула співчутливий погляд на Брендю Перкінс, котра сиділа з похиленою головою, склавши долоні в себе на колінах, прихованих під темною сукнею. — А тепер це якийсь нез'ясовний бар'єр, що відрізає нас від зовнішнього світу. Він поза нашим розумінням, але так само поза нашим розумінням хвороби і біль, і негадані смерті добрих людей. Ми питаємо в Бога: чому? Але в Старому Заповіті є відповідь, та, яку Він дав Нову: «Чи ти народився людиною першою, чи раніше, ніж згир'я, ти створений?» А в Новому, в більш просвітленому, Заповіті це відповідь Ісуса його учням: «Любіть одне одного, як Я вас любив». Ось саме це ми й мусимо робити сьогодні й кожного дня, поки все не кінчиться: любити одне одного. Допомогати одне одному. І чекати, коли закінчиться це випробування, бо Господні випробування кінчаються завжди.

Цитата Лестера Когінса походила з книги Числа (того розділу Біблії, що мало надихає на оптимізм).

— Начувайтесь, зогрішили ви перед Господом, і знайте, що ваш гріх знайде вас!

Як і Ліббі Пайпер, і Лестер так само скористався ідеєю випробування — одвічний проповідницький хіт під час всяких хріновертей упродовж усієї людської історії, — але головним чином він зосередився на заразливості гріха і на тому, як Бог розправляється з такою заразою, у нього це скидалося на те, що Господь вичавлює її Власними Пальцями, як людина чавить собі якийсь прикрий прищ, аж поки той не бризне гноєм, як святий Колгейт.

А оскільки навіть при ясному світлі гарного жовтневого ранку він залишався більш ніж певним, що гріх, за який покарано місто, це його гріх, Лестер був напрочуд красномовним. У багатьох в очах стояли сльози, з найближчих лав часто лунали вигуки: «Господи, помилуй!» У такому натхненному стані в Лестера навіть під час проповідей незрідка народжувалися нові грандіозні ідеї. Одна з таких зринула йому в голову й сьогодні, і він тут же її оголосив, не замислившись ані на хвилику. Деякі речі занадто яскраві, занадто осяйні, щоб бути правильними.

— Сьогодні ж удень я поїду туди, де траса № 119 впирається у незбагненні Ворота Божі, — проказав він.

— О Ісусе! — схлипнула якась ридаюча жінка.

Решта заплескали в долоні або підняли руки в екстазі.

— Думаю, що о другій. Я стану навколішки прямо там, посеред пасовища, атож! І молитиму Бога прибрати цю біду.

Цього разу паства відгукнулася ще голоснішими вигуками: «Господи, помилуй! О Ісусе!» та «Господь благий».

— Але спершу, — Лестер здійняв руку, якою серед ночі шмагав собі голу спину. — Спершу я хочу покаятися за той ГРІХ, що призвів до такого БОЛЮ і такої ПЕЧАЛІ й цієї БІДИ! Якщо я молитимуся сам, Бог може не почути мене. Якщо зі мною молитимуться двоє чи троє, або навіть п'ятеро, Бог все одно може не почути мене, істинно кажу вам.

Вони послухалися, вони підкорилися. Тепер уже геть усі здійняли вгору руки і хиталися з боку на бік, охоплені тією знаменитою Божою лихоманкою.

— Але якби УСІ ВИ туди вийшли, якби ми почали молитися, ставши в коло, прямо там, на Божій траві, під синім Божим небом... на виду в солдатів, котрі, як переказують, охороняють творіння Рук Божих... якщо ВИ ВСІ вийдете, якщо МИ ВСІ будемо молитися разом, тоді ми зможемо поринути до самісіньких глибин цього гріха і витягнемо його на світло, де він помре, і тоді сотвориться чудо Господа Всемогутнього! **ЧИ ВИЙДЕТЕ ВИ? ЧИ ВИ УКЛЯКНЕТЕ РАЗОМ ЗІ МНОЮ НА КОЛІНАХ?**

Звісно ж, вони підуть. Звісно ж, стануть на коліна. Люди мають таку радість від щирих молитовних зібрань во славу Господа і в гарні, і в погані часи. І коли бенд заграє «Все, що постановляє мій Господь, все справедливо»¹³⁸ (тональність соль-мажор, Лестер на соло-гітарі), вони заспівали так, що мало дах не знесло.

Звичайно, там був і Джим Ренні. Це саме Джим Ренні призначив, хто кого під возитиме туди на своїх машинах.

7 ГЕТЬ СЕКРЕТНІСТЬ!

СВОБОДУ ЧЕСТЕР МІЛЛУ!

ПРОТЕСТУЙМО!!!

ДЕ? Молочарня Дінсмора на 119 шосе (достатньо побачити розбитий лісовоз і військових АГЕНТІВ ГНОБЛЕННЯ)!

КОЛИ? 14:00 східного часу пригноблення!

ХТО? ВИ і кожен товариш, котрого ви зможете привести з собою!

Скажіть їм, що ми бажаємо розповісти нашу історію медіям!

Скажіть їм, що МИ БАЖАЄМО ЗНАТИ,

ХТО НАМ ЦЕ НАРОБИВ! І НАВІЩО!

І головне, скажіть їм, що МИ БАЖАЄМО ВИСЛОВИТИСЯ!!!

Це наше місто! Ми мусимо за нього битися!

МИ МУСИМО ПОВЕРНУТИ ЙОГО СОБІ!!!

У нас можна отримати плакати, але подбайте про те, щоб
принести й свої (і пам'ятайте — лихослів'я контрпродуктивне).

БОРИСЬ З СИСТЕМОЮ!

ПРОТИДІЙ ЇЙ ДО КІНЦЯ!

Комітет за свободу Честер Мілла

8 138 «Все, що постановляє мій Господь, все справедливо» —
лютеранський гімн, написаний 1676 року (слова Самуеля Родігаста,
музика Северуса Гасторіуса), перекладений на англійську 1863 року
Катрін Вінкворт.

Якщо в Честер Міллі й була людина, котра могла б зробити своїм
персональним гаслом старий вислів Ніцше «Все, що мене не вбиває,
робить мене міцнішим», то цією людиною був Ромео Берпі, спритник з
по-старосвітському кульним чубариком під Елвіса на голові й
гостроносими чобітками з еластичними вставками в халявках на ногах.
Ім'я він дістав від своєї романтичної мамуні, франко-американки, а
прізвище від татуса — затятого янкі, практичного до самісінької
глибини свого скупого серця. У дитинстві Ромео довелося виживати
під пресом безжальних глузувань, а іноді й побиттів, але врешті-решт
він став найбагатшою людиною у Честер Міллі. (Тобто... ні.
Найбагатшим в місті був Джим Ренні, але більшість своїх статків йому
доводилося приховувати.) Роммі володів найбільшим і
найприбутковішим незалежним університетом у цілому штаті. Колись, у
вісімдесятих, його потенційні партнери-кредитори сказали, що він
сказився, якщо хоче розпочинати бізнес під такою гидотною назвою,
як «Берпі». Роммі їм відповів, що якщо таке саме, як у нього, прізвище
не заважає компанії «Насіння Берпі»¹³⁹, то йому самому й поготів. А
тепер влітку в нього прекрасно розкуповувалися майки з написом:
СТРІЧАЙ МЕНЕ ЗІ СЛЕРПІ¹⁴⁰ В БЕРПІ. Отак-от, любі мої,
позбавлені уяви банкіри.

Своїм успіхом він завдячував головним чином тому, що вмів угадати великий шанс і немилосердно його експлуатував. Близько десятої того недільного ранку — невдовзі по тому, як він побачив гнаного в бік поліцейської дільниці Нечупару Сема — йому підкотився черговий великий шанс. Як це завжди трапляється, коли сам їх невпинно вишукуєш.

Ромео помітив дітей, котрі вішали плакати, зроблені на комп'ютері, і то вельми професійно. Підлітки — більшість на велосипедах, парочка на скейтбордах — густо заліпили ними Мейн-стрит. Демонстрація протесту на шосе 119. Ромео замислився, кому ж це стукнула в голову така ідея?

Він зупинив одного з хлопчаків і спитав:

— Це моя ідея, — відповів Джо Макклечі.

— Не брешеш?

— Я ніколи не брешу, — сказав Джо.

Ромео простягнув хлопцю п'ятірку і, не зважаючи на його протести, засунув банкноту глибше йому в задню кишеню. Інформація була варта грошей. Роммі гадав, що люди мусять зібратися на цю дитячу демонстрацію. Всім шалено хочеться висловити свій розпач, страх і справедливий гнів.

Невдовзі по тому, як він відпустив Опудала Джо і той пішов своєю дорогою, Ромео почув, як люди балакають про післяобідню спільну молитву, яку вестиме пастор Коггінс. Божою волею те саме місце і той самий час.

Ясно, що це знамення. І читається воно так: Є МОЖЛИВІСТЬ ГАРНОГО ВИТОРГУ.

Ромео пішов до своєї крамниці, де торгівля наразі перебувала в апатичному стані. Цієї неділі покупців узагалі було мало, та й ті йшли головним чином до «Фуд-Сіті» та «Палива & ашр; Бакалії». Більшість людей перебували або в церкві, або залишалися вдома, дивилися новини. За касою сидів Тобі Меннінг і теж дивився телеканал Сі-Ен-Ен по маленькому телевізору, що працював від батарей.

— Вимидай цю маячню і замидай касу, — наказав йому Ромео.

— Ви серйозно, містере Берпі?

— Так. Дістань зі складу великий тент. Скажи Лілі, щоб допомогла тобі.

— Той тент, що для нашого літнього яр мар ку-роз продажу?

— Саме той, бейбі. Ми встановимо його на тому коров'ячому пасовищі, де розбився літак Чака Томпсона.

139 «Burpee Seeds» — найбільша в Північній Америці компанія з вирощування та продажу насіння городини й квітів, яку 1876 року заснував син лікаря, але агроном за покликанням, 18-річний Вашингтон Олті Берпі (англ. burp — відрижка).

140 «Slurpee» — популярний напівзаморожений напій, що продається порціями в склянки (смак вибирає покупець) з автоматів у крамницях «7-Eleven», мережа яких наразі охоплює 18 країн світу.

— На лузі в Алдена Дінсмора? А якщо він захоче за це грошей?

— Заплатимо.

Ромео рахував. У його універмазі продавалося геть усе, включно зі здешевленими бакалійними товарами, і якраз тепер у промисловому холодильнику позаду крамниці лежало десь з тисяча паків прострочених сосисок «Щасливчик». Він купив їх напямую з фабрики в Род Айленді (компанія «Щасливчик» вже закрилася, якісь невеличкі проблеми з мікробами, слава Богу, хоч не кишкова паличка), сподіваючись розпродати туристам і тим місцевим, котрі скуплятимуться на пікніки перед Четвертим липня. Не так сталося, як йому гадалося, завдяки цій чортовій рецесії, але він все одно тримався за ті сосиски, вперто тримався, як мавпа за горіх. І от, можливо, тепер...

«Продавати їх наштрикнутими на оті тайванські шпичаки для садових прикрас, цього добра в мене ще не менш мільярда, — міркував він. — Вигадати якусь дотепну назву, типу Соси-За-Бак». Плюс, ще є лаймовий концентрат, близько сотні ящиків лимонаду «Яммі- Таммі» й різні інші неліквіди, яких він уже й не сподівався позбавитися без збитків.

— Гадаю, нам доведеться також використати усіх «Блакитних Носорогів»¹⁴¹, — тепер вже його мозок клацав швидко, як комптометр, саме так, як це подобалося Ромео.

Тобі перейнявся його ентузіазмом.

— Є ще ідеї, містере Берпі?

Роммі продовжував вигадувати, яких ще йому, може, вдасться здихатися товарів, котрі він вже було думав провести по бухгалтерії в

графі «чисті збитки». Так, оті дешеві вітрячки на паличках... залишки бенгальських вогнів після Четвертого липня... злежані цукерки, які він був притримував до Гелловіну...

— Тобі, — сказав він. — Ми влаштуємо найбільший пікнік посеред поля з усіх, які лишень траплялися у цьому місті. Ворушися. У нас багато роботи.

9 Расті був якраз у лікарні на обході з доктором Гаскеллом, коли в нього в кишені зацвірінчала рація, котру він узяв з собою, піддавшись наполегливості Лінди.

Голос її звучав тихо, проте ясно.

— Расті, мені все ж таки доведеться вийти на роботу. Рендолф каже, що після полудня, схоже, півміста збереться на шосе 119 проти бар'єра — дехто на спільну молитву, а інші на демонстрацію. Ромео Берпі збирається напнути там намет і продавати хотдоги, тож чекай цього вечора напливу пацієнтів з гастроентеритом.

Расті застогнав.

— Доведеться залишити дівчаток з Мартою, — голос Лінди звучав ображено-занепокоєно, як у жінки, котрій доводиться захищатися. — Я їй шепну про проблему Дженні.

— Гаразд, — він знав, що вона залишиться вдома, якщо він наполягатиме... і досягне цим лиш того, що всі її тривоги, які почали вщухати, тільки посиляться. А якщо там збереться аж такий натовп, вона там дійсно потрібна.

— Дякую тобі, — промовила вона. — Дякую за розуміння.

— Не забудь і собаку також відправити до Марти, — нагадав їй Расті.

— Сама знаєш, що сказав Гаскелл.

Цього ранку доктор Рон Гаскелл — Чудотворець — виріс в очах родини Еверетів.

Виріс, як ніколи до початку цієї кризи. Расті навіть очікувати на таке не міг, але сприйняв це з вдячністю. По мішках під очима, по відвислих губах, він бачив, як важко лікареві. Чудотворець був уже занадто старим для такої напруги. Найкраще, що йому тепер вдавалося, це дрімати у спочивальні на третьому поверсі. Але зараз, окрім Джинні Томлінсон і Твіча, тільки Расті з Гаскеллом тримали оборону. Як на зло, Купол наклав місто в такий

141 «Блакитні Носороги» — компактні газові балони для гриля, які

випускає (обмінює порожні на повні) заснована 1994 року компанія «Blue Rhino».

гарний вікенд, коли всі, хто міг звідси кудись поїхати, так і зробили.

Чудотворець, хоча й наближався до свого сімдесятиріччя, весь минулий вечір провів на ногах у лікарні разом з Расті, аж поки Расті буквально силоміць не виштовхав його за двері, і знову був тут о сьомій ранку, коли прибули Расті з Ліндою і з дочками на буксирі. І з Одрі, котра, потрапивши до шпиталю «Кеті Рассел», почувалася в новій для неї атмосфері доволі спокійно. Джуді і Дженілл ішли обабіч великої собаки, для впевненості торкаючись її спини. Дженілл виглядала на смерть переляканою.

— Що з собакою? — спитав Гаскелл. А коли Расті йому розповів, той тільки кивнув і звернувся до Дженілл: — Давай-но ми тебе оглянемо, любонько.

— Буде боляче? — з острахом спитала дівчинка.

— Не більше, як від цукерки, яку ти отримаєш після того, як я подивлюся твої оченята.

Коли огляд було закінчено, дорослі залишили дівчат з собакою в кабінеті, а самі

вийшли в коридор. Доктор Гаскелл зсутулений. Здавалося, за минулу ніч він ще більше посивів.

— Який твій діагноз, Расті? — спитав Гаскелл.

— Мала епілепсія, короткі напади. Гадаю, через неспокій і збудження, проте скавчання Оді тривало протягом кількох місяців.

— Правильно. Ми почнемо давати їй заронтин¹⁴². Ти згоден?

— Так, — Расті був зворушений тим, що в нього питається сам лікар. Йму стало соромно за ті колишні свої слова й думки про Гаскелла.

— А собака нехай залишається поряд з нею, так?

— Абсолютно.

— Роне, з нею буде все гаразд? — спитала Лінда. Тоді вона ще не знала, що їй доведеться виходити на роботу; тоді вона ще гадала, що спокійно проведе весь день разом зі своїми дівчатками.

— З нею і зараз усе гаразд, — відповів Гаскелл. — У багатьох дітей трапляються напади малої епілепсії. У більшості з них все минається після кількох разів. У інших інколи триває роками, але потім теж проходить. Дуже рідко бувають якісь довготривалі негаразди.

Лінда повеселішала. Расті мав надію, що їй ніколи не стане відомим те, про що промовчав Гаскелл: замість того, аби знайти вихід із неврологічних хащів, деякі нещасливі діти заглиблюються в них, виростаючи в дорослих епілептиків. А великі епілептичні напади можуть заподіяти негаразди. Можуть і вбити.

І от діждався, тільки-но закінчив вранішній обхід (усього з півдесятка пацієнтів, одна з них мамуня-породілля без усяких проблем), сподівався на горнятко кави перед тим, як перебігти до амбулаторії, і тут цей дзвінок від Лінди.

— Я певна, що Марта залюбки візьме й Оді, — відповіла вона.

— Добре. Ти свою поліцейську рацію триматимеш при собі на чергуванні, так?

— Звісно, так.

— Тоді віддай свою домашню Марті. Погодьте з нею канал зв'язку. Якщо буде щось не те з Дженілл, я відразу прилечу.

— Гаразд. Дякую, мій миленький. Є якась надія, що ти зможеш навідатися туди вдень?

Расті розмірковував про свої шанси, коли побачив Дагі Твічела, той наближався

коридором. Звичною своєю ходою «все по цимбалах», із закладеною за вухо сигаретою, але Расті помітив, яке стурбоване в нього обличчя.

— Можливо, мені вдасться втекти на годинку, але обіцяти не можу.

— Я розумію, але так добре було б побачитися з тобою.

— Мені тяж. Бережися там. І кажи людям, щоби не їли тих хот-догів. Берпі міг їх витримувати в себе в холодильнику всі десять тисяч років.

— Там у нього стейки з мастодонтів, — підхопила Лінда. — Кінець зв'язку, любий мій. Я на тебе чекатиму.

142 Заронтин — засіб проти малої епілепсії й затьмарення свідомості; інші назви — етосуксимід, суксилеп.

Расті засунув рацію в кишеню свого білого халата й обернувся до Твіча.

— Що трапилося? І прибери сигарету в себе з-за вуха. Тут лікарня.

Твіч дістав сигарету зі сховку і поглянув на неї.

— Я хтів її викурити біля складу.

— Погана перспектива, — зауважив Расті, — для того місця, де зберігається запас пропану.

— Саме про це я й прийшов тобі сказати. Більшої частини балонів нема, пропали.

— Маячня. Вони ж величезні. Точно не пам'ятаю, кожний на три чи на п'ять тисяч галонів.

— То що ти хочеш цим сказати? Я забув зазирнути за віник?

Расті почухав потилицю.

— Якщо вони будуть — ким би ті вони не були — гасити це силове поле довше трьох- чотирьох днів, нам знадобиться багато газу.

— Розкажи мені щось, чого я не знаю, — відгукнувся Твіч. — Згідно з обліковою карткою на дверях, там мусить стояти сім балонів, а наявні лише два. — Він вкинув сигарету собі до кишені білого халата. — Я перевірів й іншу комору, просто про всяк випадок: а що, як хтось пересунув балони туди...

— Кому таке могло вплисти в голову?

— Та звідки мені знати, Боже правий. Коротше, там зберігаються найнеобхідніші в лікарні речі: садові інструменти і всяке таке лайно. Зате там усі зазначені в картці знаряддя на місці, тільки добрив, курва, чомусь нема.

Расті не схвилювала пропажа добрив, він думав про пропан.

— Ну, якщо дуже припече, ми можемо взяти з міських запасів.

— Доведеться чубитися з Ренні.

— Це коли наша лікарня — його єдина надія, якщо в нього раптом дещо застопориться у грудях? Сумніваюсь. Як ти гадаєш, матиму я можливість на якийсь час вирватися звідси після полудня?

— Як Чудотворець вирішить. Зараз він виглядає бойовим командиром.

— А де він?

— Спить нагорі. І хропе, мов скажений. Хочеш його розбудити?

— Ні, — відповів Расті. — Хай поспить. І я не називатиму його більше Чудотворцем. Після того, як він працював з того моменту, коли на нас опустилася ця зараза, він заслуговує на краще.

— Воля ваша, сенсею. Ти досяг нового рівня просвітлення.

— Відсмокчи в мене, жевжику, — відповів Расті.

10

А тепер дивіться; дивіться дуже уважно.

Зараз у Честер Міллі друга година звичайного, неймовірно гарного — такого, що аж очі ломить — осіннього дня. Якщо б звідси не погнали

пресу, фотокореспонденти почувалися б, немов у фаховому раю. І не лише тому, що дерева палають на повну силу. Мешканці замкненого міста масово сунуть на пасовище Алдена Дінсмора. Алден уже погодив із Ромео Берпі суму оренди: шістсот доларів. Обидва задоволені: фермер тим, що змусив бізнесмена значно підняти ставку від спершу запропонованих двохсот, а Ромео тим, що готовий був дати й тисячу, аби до цього дійшло.

Від демонстрантів і закликачів Ісуса Алден не отримав і ламаного шеляга. Та це не означає, ніби він не має поживи з них; фермер Дінсмор народився вночі, але ж не в останню ніч творіння. Щойно з'явилися перші машини, він визначив величеньке місце для автостоянки, зразу по північний бік від того місця, куди минулого дня попадали уламки літака Чака Томпсона, і поставив там свою дружину (Шеллі), свого старшого сина (Оллі, ви ж пам'ятаєте Оллі) і свого наймита на ім'я Мануель Ортега, безпаспортного янкі, котрий умів порозумітися з усіма. Алден встановив таксу п'ять доларів з машини — величезна сума для дрібного молочаря, котрий впродовж останніх двох років уберігає свою ферму від загребущих лап банку лише тому, що вчепився за неї зубами. Ця такса викликає нарікання, а втім, не дуже численні: на ярмарку в Фрайбурзі вони платять дорожче, а оскільки ніхто не хоче паркуватися на узбіччях шосе, де на ближніх вже стоять машини ранніх прибульців (а звіддала пішки йти не менш ніж півмилі), то вибору вони не мають.

А яке ж то дивне, строкате видовище! Справжнісінький великий цирк на три арени, де звичайні мешканці Честер Мілла скопом виступають у головних ролях. Коли сюди прибувають Барбі з Розі й Енсом Вілером (ресторан зачинено, вони відкривються знову вже на вечерю — тільки холодні сендвічі, ніяких страв з грилю), дивляться вони на все, затамувавши подих, роззявивши роти. Джулія Шамвей і Піт Фрімен фотографують на пару. Джулія затримується, щоб подарувати Барбі привабливу, хоча й дещо звернену до самої себе посмішку.

— Нічогеньке шоу, як гадаєте?

Барбі усміхається.

— Атож, мем.

На першій цирковій арені ми маємо тих, котрі відгукнулися на оголошення, розвішані Опудалом Джо і його бригадою. Демонстрантів

зібралось цілком пристойна кількість, майже двісті чоловік, і шістдесят зроблених хлопцями плакатів (найбільш популярний ГАНЬБА! ВИПУСТИТЬ НАС НА ВОЛЮ!!!) розібрали вмить. На щастя, чимало людей принесли з собою власні плакати. Джо найбільше сподобався той, де поверх карти Мілла накреслено тюремні ґрати. Лісса Джеймісон його не просто тримає, а ще й агресивно ним вимахує вгору- вниз. Тут же й Джек Еванс, блідий, похмурий. Його плакат — це колаж із фотографій жінки, котра стекла на смерть кров'ю вчора.

ХТО ВБИВ МОЮ ДРУЖИНУ? — волає напис. Опудалу Джо його так жаль... але який же крутий плакат! Якщо його побачать репортери, вони від радощів усі разом обсеруться собі в колективні штани.

Джо згрупував демонстрантів у велике коло, що кружляє прямо перед Куполом, лінія якого позначена мертвими птахами з їхнього боку (з боку Моттона військові їх поприбирали). Коло надає можливість кожному з людей Джо — йому подобається вважати їх своїми людьми — шанс помахати власним плакатом у бік вартових, котрі стоять рішуче (і до оскаженіння образливо) повернуті до них спинами. Джо роздав людям також аркуші з надрукованими «віршами для скандування». Він їх придумав разом з Норрі Келверт, скейтбордисткою й живою іконою вірного Бенні Дрейка. Крім того, що Норрі вміла на своїй Бліц-дошці чудити несамовиті піруети, вона також знаходила прості і пружні рими, нічого собі? Одна зі скандівок звучить так: ХА-хА-хА! ХІ-хІ-хай! Честер Міллу волю дай! Інша: ВИННІ ВИ! ВИННІ ВИ! В ТІМ, ЩО МИ ТУТ, ЯК В ТЮРМІ! Джо — дуже знехотя — забракував ще один шедевр Норрі: Волю пресі! ІНФУ В МАСИ! ГЕТЬ СЕКРЕТНІСТЬ, Підараси!

— У даному випадку ми мусимо бути політкоректними, — пояснив він їй. Наразі ж його інтригувало інше питання: чи не занадто юна Норрі Келверт для поцілунків? І ще, чи цілуватиметься вона з язиком, якщо він наважиться? Він не цілував ще жодної дівчини, але, якщо їм судилося загинути тут від голоду, немов якимсь накритим пластиковою посудиною жучкам, мабуть, варто спробувати її поцілувати, поки ще є час.

На наступній арені розташувалося молитовне коло пастора Коггінса. У них справжнє творче піднесення. У прекрасному пориві релігійної толерантності до хору Святого Спасителя приєдналося з десятків

чоловіків і жінок із хору церкви Конго. Вони співають «Могутня твердиня наш Господь»¹⁴³, до них приєднуються також чимало містян, котрі не відвідують жодної церкви. Здіймаючись у безжурне синє небо, їхні голоси, а також пронизливі вигуки Лестера під схвальні аміні та алілуя членів його молитовного кола,

143 «Могутня твердиня наш Господь» — найвідоміший із гімнів, написаних Мартіном Лютером (1483-1546).

разом сплітаються у перфектний звуковий контрапункт (хоча й негармонійний — це вже було б занадто). Молитовне коло росте, уклеляючи на колінах, до нього приєднуються й інші городяни, вони кладуть тимчасово на землю свої плакатики і, склавши побожно руки, тягнуться ними до неба. Нехай солдати обернені спинами до них, але ж Бог, либонь, ні.

Та найбільша, найзухваліша арена цього цирку — центральна. Ромео Берпі напнув свій ярмарковий тент подалі від Купола, за шістдесят ярдів на схід від молитовного кола, вибравши це місце після того, як перевірів, куди саме дме легкий вітерець. Йому треба було впевнитися, що дим від його жаровень досягає як благальників, так і протестувальників. Його єдиною поступкою релігійній складовій цього дня є те, що він наказує Тобі Меннінгу вимкнути його бубмбокс, з якого була ревла пісня Джеймса Макмертрі про життя в маленькому містечку; бо ж вона не вельми гарно міксується з гімнами «Великий Боже» чи «Вернися в дім Ісуса». Торгівля йде чудово, а далі піде ще краще. Ромео не має щодо цього сумнівів. Від цих хотдогів — вони розмерзаються вже під час смаження — комусь пізніше може скрутити живіт, але пахнуть вони посеред гарного, наповненого сонячним світлом дня просто чарівно. Аромат сільського ярмарку, а не тюремної їдальні. Навколо з паперовими млинками на тайванських паличках бігає дітлашня, сухій траві Дінсморового пасовища загрожує пожежа від бенгальських вогнів, що були залишалися в Ромео нерозпроданими з- після Четвертого липня. Повсюди валяються порожні паперові стаканчики з-під намішаних із цитрусових порошків напоїв (гидотних) і нашвидкуруч запареної кави (ще гидотнішої). Потім Ромео накаже Тобі Меннінгу заплатити якомусь хлопчику, можливо, сину Дінсмора, десять баксів, щоб той прибрав сміття. Репутація в місцевій спільноті — це завжди важливо. Проте зараз Ромео повністю зосереджений на

своїй імпровізованій касі, картонному ящику з- під туалетного паперу «Шармін»¹⁴⁴. Він приймає рясну зелень і віддає решту сріблястим дріб'язком: так Америка робить свій бізнес, бейбі. Ціну він призначив чотири бакси за хотдог, і щоб йому пропасти, якщо люди її не заплатять. До заходу сонця він сподівається підняти три тисячі, може, трохи більше.

А он, погляньте! Там Расті Еверет! Йому таки вдалося вирватися! Молодчага! Йому трохи жаль, що він не заїхав по дівчаток — їм би тут сподобалося, це притлумило б їхні страхи, побачити стільки просвітленого народу навкруги, — хоча в Дженні це, либонь, могло б спричинити зайве збудження.

Вони з Ліндою одночасно помічають одне одного, і він починає схвильовано їй махати, буквально підскакуючи вгору. Із заплетеним у кіски волоссям — зачіска, яку вона носить майже завжди на службі — його безкомпромісна Поліціантка виглядає, як якась школярочка-чірлідерша. Лінда стоїть поряд із сестрою Твіча Розі й тим молодиком, котрий куховарить у її ресторані. Расті трохи здивований, він гадав, що Барбара поїхав з міста. Якесь непорозуміння з Великим Джимом Ренні. Расті чув, ніби трапилась якась бійка в барі, хоча тоді була не його зміна, коли латали її учасників. От і добре. Расті й без того доволі налатався клієнтів «Діппера».

Він обнімає свою дружину, цілує її в губи, тоді цілує в щоку Розі. Ручкається з кухарем, і їх знову знайомлять.

— Лишень погляньте на ті хотдоги, — стогне Расті. — О Господи.

— Готуйте ліжка, докторе, — каже Барбі, і всі сміються. Дивовижно, як люди можуть сміятися в таких обставинах, і не тільки вони... але, Боже правий, чому б і ні? Якщо ти не спроможний розсміятися, коли справи погані — розсміятися, пожартувати, — значить, ти або мертвий, або волів би вмерти.

— Забавно тут, — каже Розі, не знаючи, коли дійде кінця ця забава. Повз них пролітає фризбі. Розі вихоплює тарілочку просто з повітря і запускає її назад до Бенні Дрейка, котрий стрибає, щоб її вловити і з закрутом перекидає її Норрі Келверт, а та ловить її в себе за спиною — хизується! Молитовне коло молиться. Змішаний хор, тепер вже цілком

144 «Charmin» — популярний бренд туалетного паперу, який виробляється з 1928 року.

злагоджено, на повні груди виводить найбільший хіт усіх часів «Вперед, Христові воїни»¹⁴⁵. Чиясь дівчинка, віком не старша за Джуді, біжить повз них, спідничка метляється навкруг її пухкеньких колін, затиснула бенгальський вогник в кулачку, а в другій руці тримає склянку з отим жахливим «лимон-адам». Широким колесом кружляють і кружляють демонстранти, скандуючи: ХА-хА-хА! ХІ-хІ-хай! Честер Міллу волю дай! А вгорі пухнасті хмаринки з тінявими черевцями напливають з південного, Моттонського боку... але, досягши солдатів, розлітаються, оминаючи Купол. А тут у них над головами небо — чисто-синє, ані цяточки. У Дінсмора на полі дехто задивився на ті хмари, міркує, чи йтимуть дощі в Честер Міллі, але ніхто не говорить про це вголос.

— Не знаю, чи буде тут так само весело наступної неділі, — промовляє Барбі.

Лінда Еверет скидає на нього оком. Це недружній погляд.

— Ви б краще подумали, перш ніж...

Її перебиває Розі:

— Дивіться-но. Навіщо той хлопчак так жене, він же перекинеться. Ненавиджу ці квадроцикли.

Вони усі дивляться на маленький всюдихід на товстих колесах, як той по діагоналі перерізає позначене жовтневим приморозком пасовище. Не прямо в їхній бік мчить, але точно до Купола. І дуже швидко. Кілька солдатів, почувши наближення ревіння двигуна, таки обертаються.

— О Боже, хоч би він не перекинувся, — скрикує Лінда Еверет. Рорі Дінсмор не перекидається. Краще б він перекинувся.

11

Будь-яка ідея — як вірус грипу. Рано чи пізно хтось її підхопить. Цю ідею нарешті підхопив Об'єднаний комітет начальників штабів, її обсмоктували на кількох засіданнях, де також був присутнім колишній командир Барбі полковник Джеймс О. Кокс. Рано чи пізно хтось мусив заразитися цією ж ідеєю і в Честер Міллі, і нічого дивного не було в тім, що цим хтось став Рорі Дінсмор, котрий беззаперечно мав найкращий розум серед своїх кривих («Я поняття не маю, в кого він уродився» — сказала Шеллі Дінсмор, коли Рорі приніс додому свій перший табель, де стояли тільки «відмінно»... і промовила вона ці

слова радше занепокоєно, ніж гордовито). Якби він жив у самому місті (та ще аби мав комп'ютера, котрого в нього не було), Рорі поза всякими сумнівами став би членом бригади Опудала Джо Макклечі.

Рорі заборонили йти на карнавал-молитву-демонстрацію; замість пожирання підозрілих хотдогів і допомоги на тимчасовій автостоянці, батько йому наказав залишитися вдома і подоїти корів. Після того він мусив намастити їм дійки «Вим'яним Бальзамом»¹⁴⁶ — ненависна Рорі процедура.

— А коли цицьки в них блищатимуть, як новенькі, — напоумлював його батько, — тоді прибереш у корівнику і натрусиш їм трохи сіна.

Його було покарано за те, що вчора він, попри заборону батька, наблизився до Купола. І навіть постукав по ньому, Господи помилуй. Апеляція до матері, котра часто його виручала, цього разу не подіяла.

— Ти міг загинути, — сказала Шеллі. — До того ж тато каже, ти встрявав у балачки дорослих.

— Я тільки підказав їм ім'я кухаря! — запротестував Рорі і за це знову отримав

145 Християнський гімн-марш, написаний англійським оперним композитором Артуром Саллівеном (1842- 1900) на слова романіста й фольклориста Сабіна Берінг-Гулда (1834-1924).

146 «Bag Balm» — цілюща мазь для зменшення подразнення діжок у корів, рецепт якої 1899 року купила в якогось фермера Асоціація молочарів штату Вермонт; американці також широко використовують цей бальзам для лікування невеликих ран і уражень шкіри в людей.

потиличника від батька, на що з мовчазним задоволенням споглядав Оллі.

— Занадто ти розумний, це не доведе тебе до добра, — сказав Алден. Ховаючись за батьковою спиною, Оллі показав йому язика. Та це помітила Шеллі... і Оллі й собі дістав потиличника від неї. Але йому вона не заборонила насолоджуватися радіщами несподіваного ярмарку.

— І не чіпай той чортів тарантас, — попередив Алден, показуючи на квадроцикл, що стояв під навісом між корівниками № 1 і № 2. — Носи сіно руками. Фізична праця тебе хоч трохи укріпить.

Після того всі нетямущі Дінсмори разом вирушили через поле до тенту Ромео, залишивши одного кмітливого з вилами і великою, як вазон,

банкою Вим'яного Бальзаму.

Рорі взявся до роботи похмуро, проте робив усе ретельно; меткий розум не раз заводив його у шкоду, але він був хорошим сином своїх батьків, і думка, щоб абияк робити навіть те, що було йому призначено як покарання, ніколи не спливала йому до голови. Спершу в нього в голові взагалі було порожньо. Він перебував у тому благословенному, бездумному стані, який нерідко виявляється плідним; це той ґрунт, на якому зростають наші найяскравіші мрії і найбільші ідеї (як хороші, так і винятково дурні), щоби зненацька розквітнути, навіть спалахнути негадано. А втім, завжди до них приводить якась вервечка асоціацій.

Коли Рорі почав замітати центральний прохід у першому корівнику (ненависне змашування дійок він вирішив залишити наостанок), звіддала почулася серія звуків пух-пох-пам, які могли видавати тільки петарди. Звіддала це трохи скидалося на постріли. Це навело його на згадку про батьківську рушницю калібру.30-.30147, що зберігалася у шафі. Хлопцям торкатися її було суворо заборонено, окрім як під контролем — коли вони стріляли по мішенях, або в мисливський сезон, — але шафа стояла незамкнена і набої теж там лежали, на верхній полиці.

От тут-то й народилася ідея. Рорі подумав: «Може, мені вдасться прострелити дірку в тому бар'єрі або хоч тріщину зробити?» Перед очима в нього мелькнула картина, яскрава і чітка, ніби він торкається сірником повітряної кульки.

Він кинув додолу мітлу й побіг до будинку. Як у багатьох метких людей (особливо в метких дітей) осяяння затьмарювало йому здатність до розмислу. Якби подібна ідея прийшла в голову його старшому брату (що навряд), Оллі подумав би: «Якщо літак не зміг пролетіти крізь бар'єр і лісовоз на повній швидкості його не пробив, то як зможе куля?» А ще він міг міркувати так: «Я через одну неслухняність вже заробив собі покарання, а це піднесе мою провину до дев'ятого ступеня».

Та ні... Оллі б так навряд чи думав. Математичні уявлення Оллі не перевищували простих арифметичних дій.

Натомість Рорі вже знав алгебру на рівні коледжу і перебував від неї в захваті. Якби його спитали, яким чином куля може досягти того, чого не вдалося ані літаку, ані лісовозу, він відповів би, що ударний ефект

кулі «Вінчестер EliteXP3»¹⁴⁸ набагато потужніший. Це самоочевидний факт. По-перше, удар буде сконцентровано на кінчику одинадцятиграмової кулі. Він був певен, що діло зробиться. У запланованій ним справі була присутня беззаперечна елегантність алгебраїчного рівняння.

Рорі уявив власне усміхнене (але, звісно, скромне) обличчя на першій сторінці газети «США Сьогодні»¹⁴⁹; як він дає інтерв'ю Браяну Вільямсу для «Щовечірніх новин»¹⁵⁰, як під

147 Патрон калібру.30-.30 було розроблено 1895 року фірмою «Вінчестер»; сьогодні ці набої з кулями калібру 7,62 мм використовуються у різноманітній мисливській і спортивній зброї, але майже винятково тільки в США.

148 «Вінчестер EliteXP3» — високотехнологічна високошвидкісна мисливська гостроноса куля нового покоління з подвійним розширенням.

149 «USA Today» — друга за популярністю (після «Wall Street Journal») щоденна газета в США з накладом близько 2 млн.

150 Браян Вільямс (нар. 1959 р.) — ведучий і менеджер-редактор «Щовечірніх новин» каналу Ен-Бі-Сі, за

час параду на його честь він сидить на уквітчаній гірляндами платформі, в оточенні дівчат того типу, що стають королевами випускного балу (скоріш за все, у сукнях без бретельок, а можливо, й у купальниках), як він махає рукою натовпу, а навкруги хвилями злітають конфеті. Він стане ХЛОПЦЕМ, КОТРИЙ УРЯТУВАВ ЧЕСТЕР МІЛЛ.

Він вихопив рушницю з шафи, став на стільчик-приступочку і дістав з полиці коробку набоїв XP3. Зарядив зразу два набої (один про запас) і вибіг надвір, тримаючи рушницю високо над головою, немов якийсь переможний повстанець (проте будьмо справедливими

— так він ще й дотримувався правил безпеки, навіть не задумуючись про це). Ключ до всюдихода «Ямаха», на якому йому заборонено було виїжджати, висів на цвяху в корівнику № 1. Примоцуючи рушницю на багажник під пружинними стропами, він тримав ключ за брелок у зубах. Думав, з яким звуком трісне Купол. Мабуть, варто було б прихопити й стрілецькі навушники з верхньої полиці, але повертатися по них було немислимо; він мусив усе зробити зараз же.

Отак воно й буває з грандіозними ідеями.

Він виїхав з-за корівника № 2 і зупинився, затримавшись лише, щоб оцінити розміри натовпу на полі. Попри збудженість, він зрозумів, що не варто йому їхати туди, де Купол перегородив шосе (там, де на ньому, мов на немитому лобовому склі, усе ще манячили плями після вчорашніх катастроф). Хтось може його зупинити раніше, ніж він встигне розколоти Купол. І тоді замість того, щоб стати ХЛОПЦЕМ, КОТРИЙ ВРЯТУВАВ ЧЕСТЕР МІЛЛ, він виявиться ХЛОПЦЕМ, КОТРИЙ МАСТИТИМЕ КОРОВАМ ДІЙКИ ЦІЛИЙ РЖ. До того ж весь перший тиждень буде займатися цим навколішках, бо на відлупцьований зад сісти йому буде незмога. Інший хтось скористається з його грандіозної ідеї.

Отже, він помчав по діагоналі, котра мусила вивести його до Купола десь за п'ятсот ярдів від тенту, призначивши собі місце для зупинки там, де серед трави виднілися вм'ятини. Він знав, що то місця, куди попадали птахи. Він побачив, як солдати обертаються на рев його двигуна. Він чув тривожні крики людей, котрі зібралися хто на молитву, хто на ярмарок. Голоси співаків недоладно змішалися, хор замовк.

А що найгірше, він побачив батька, котрий махає йому своїм брудним картузом «Джон Дір» і кричить: «ОХ ТИ Ж, РОРІ, ЗУПИНИСЯ, ЧОРТИ Б ТЕБЕ ПОБРАЛИ!»

Рорі вже надто далеко зайшов у цій справі, щоб зупинитися — нема роду без виро́ду, чи як там, — він насправді не бажав зупинитися. «Ямаха» підстрибнула на горбку, і його викинуло геть із сидіння, утримався він лише руками і реготав при цім, немов божевільний. Виявилося, що такий же, як у батька, картуз «Джон Дір» на його голові обернуто задом наперед, і він не пам'ятав, чи саме таким чином він його й надів. Всюдихід похилився набік, тоді вирішив вирівнятися. Ось він уже майже на місці, а один із солдатів не витримав і теж йому кричить «стій».

Рорі зупинився, та так різко, що ледь не дав сторчака через рукояті квадроцикла. Він забув поставити чортів візок на нейтралку, і той стрибнув уперед, таки вдарившись об Купол, і лише тоді заглух. Рорі почув скрегіт металу й хрускіт розтروщених фар.

Злякавшись, що всюдихід на них зараз наїде (око, що не бачить нічого

між собою і об'єктом, котрий різко наближається, вмикає потужні інстинкти), солдати кинулися врозтіч, залишивши вільний простір і таким чином позбавивши Рорі необхідності закликати їх до того, щоб відійшли від місця можливого пролому з осколками. Йому хотілося стати героєм, але заради цього вбивати чи ранити когось йому зовсім не хотілося.

Треба було поспішати. Найближчі люди знаходилися на автостоянці й біля ярмаркового тенту, і звідти вже бігли до нього наввипередки. Серед них були його батько і брат, вони кричали йому на бігу, аби не робив того, що йому там збіса здумалося зробити.

Рорі висмикнув рушницю з-під пружинних строп, упер собі в плече приклад і прицілився в невидимий бар'єр п'ятьма футами вище за трійко мертвих горобців.

— Кинь, хлопчику, це дурна ідея! — гукнув йому хтось з солдатів.

версією журналу «Тайм» входить до 100 найвпливовіших персон світу.

Рорі не звернув на нього ніякої уваги, бо ідея була гарна. Люди, що бігли від стоянки й від тенту, були вже майже поряд. Хтось — то був Лестер Когінс, котрий бігав набагато краще, ніж грав на гітарі, кричав:

— В ім'я Господа, синку, нероби цього!

Рорі натиснув курок. Ні, тільки спробував. Запобіжник було ввімкнуто. Він озирнувся через плече і побачив високого, худого проповідника з церкви святош, котрий випередив його захеканого, з почервонілим лицем батька. У Лестера вибилася зі штанів і розвівалася на бігу сорочка. Очі вибалушені. Зразу за ним мчав кухар з «Троянди-Шипшини». Вони вже були менш як за шістдесят ярдів, і преподобний, так здалося, раптом ввімкнув у собі четверту швидкість.

Рорі відімкнув запобіжник.

— Ні, хлопчику, ні! — знову закричав по той бік Купола якийсь солдат, одночасно присідаючи з розкинутим руками.

Рорі не звертав уваги. Так завжди буває з грандіозними ідеями. Він вистрелив.

На його нещастя, постріл був точним. Високоударна куля стукнулася об Купол під прямим кутом, зрикошетила і, мов на гумці, відскочила назад. Рорі не відчув різкого болю, тільки потужне біле світло спалахнуло в його голові, коли менший з двох фрагментів кулі вирвав

йому ліве око і засів у мозку. Фонтаном бризнула кров, потім, коли хлопець упав на коліна, закривши руками лице, вона потекла йому і крізь пальці.

12

— Я осліп! Я осліп! — кричав Рорі, і Лестер вмить згадав ті слова, на яких був зупинився його палець: божевілля, і сліпота, і зчудування серця.

— Я осліп! Я осліп!

Лестер відвів руки хлопчика й побачив червону діру очниці. Залишки самого ока прилипли Рорі до щоки. Той підняв голову до Лестера, і рештки його ока хлюпнулися в траву.

Лестер встиг обняти хлопця на мить, але тут підбіг батько Рорі й вирвав сина в нього з рук. От і добре. Так і мусило бути. Лестер згрішив і благав напоумлення в Бога. Напоумлення йому було дане і відповідь не забарилася. Тепер він знав, що робити з гріхами, до яких його призвів Джеймс Ренні.

Сліпий хлопчик указав йому шлях.

З ХАЛЕПИ ТА Й В БАГНИЩЕ

і

Пізніше Расті Еверет міг пригадати хіба що сум'яття. Єдиним образом, який цілком ясно закарбувався в його пам'яті, був голий торс пастора Коггінса: біла, мов риб'яче черево, шкіра і драбинчасті ребра.

Натомість Барбі — можливо, через те, що полковник Кокс поклав на нього завдання знову обернутися дізнавачем — бачив усе. І йому найяскравіше запам'ятався не Коггінс без сорочки, а Мелвін Ширлз, котрий, націлившись на нього пальцем, злегка хильнув набік головою — жест, зрозумілий будь-якому чоловікові, що означає: ми ще не розібралися остаточно, гарнюню.

А що запам'ятали решта люду — і навряд, щоби щось інше змогло краще підштовхнути міллців до усвідомлення того, у якій ситуації опинилося їхнє місто, — це схлипи батька, котрий тримав на руках свого злощасного скривавленого сина, і лемент матері: «Алдене, він живий? ЧИ З НИМ УСЕ ГАРАЗД?» у той час, як вона пробивалася до місця пригоди своїм (фунтів на шістдесят важчим за норму) тілом.

Барбі бачив, як крізь натовп, що вже тіснився навкруг хлопця, протискується Расті Еверет, щоб приєднатися до двох чоловіків, котрі

вже стояли там навколішках — Алдена і Лестера. Алден колив сина на руках, а пастор Когінс дивився на них, роззявивши перекошеного, мов ворота з зірваною завісою, рота. Від Расті не відставала його дружина. Він упав на коліна між Алденом і Лестером, намагаючись розчепити руки хлопчика, якими той затуляв собі обличчя. Алден, що, на думку Барбі, було й не дивно, зацідив Расті прямо в ніс. З носа в того ринула кров.

— Ні! Дозволь йому допомогти! — крикнула фельдшєрова дружина.

«Лінда, — пригадав Барбі. — Її звуть Лінда, і вона служить у поліції».

— Ні! Алдене! Ні! — вхопила Лінда фермера за плече, і той розвернувся, явно готовий вдарити і її. Ані сліду здорового глузду на його обличчі; він перетворився на звіра, що захищає своє маля. Барбі кинувся вперед, готовий на льоту перехопити руку фермера, якщо той битиме, та тут же йому зблиснула краща думка.

— Тут медик, — гукнув він, нахилившись до обличчя Алдена, затуляючи собою з його поля зору Лінду. — Медик, медик, ме...

Хтось різко смикнув Барбі ззаду за комір, аж його розвернуло. Він тільки й встиг відзначити, що це Мел Ширлз, один з друзів Джуніора, та що той у синій форменій сорочці й на грудях у нього блищить поліцейський значок.

«От халепа», — подумав Барбі, але, як виявилось, помилився. Ширлз зацідив йому в

обличчя, точнісінько, як того вечора на парковці біля «Діппера». Напевне, цілив у ніс, не

попав, тож натомість у Барбі губи чвакнулись об зуби.

Ширлз замахнувся знову, але Джекі Веттінгтон — небажана партнерка Ширлза цього дня — вчасно вхопила його за руку.

— Припиніть! — крикнула вона. — Офіцере, не робіть цього!

Якусь мить не було ясно, що станеться далі. Але тут якраз Оллі

Дінсмор, слідком за котрим бігла заплакана, захекана мати, шмигнув між копами, відштовхнувши Ширлза вбік.

Ширлз опустил кулак.

— Окей, — процідив він. — Але ти знаходишся на місці кримінальної пригоди, мудак. Тут поліцейське розслідування. Оттак-от.

Барбі витер скривавлений рот сподом долоні, подумавши: «З халепи та й в багнище; чорти б тебе забрали...»

2 Єдиним, що з усього цього почув Расті, було слово медик, яке вигукував Барбі. Нарешті він промовив його й сам.

— Я медик, містере Дінсмор. Расті Еверет. Ви мене знаєте. Дозвольте мені оглянути вашого хлопчика.

— Пусти його, Алдене! — схлипнула Шеллі. — Дай йому оглянути Рорі!

Алден послабив обійми на синові, котрого він гойдав у себе на колінах, де джинси уже геть просякли кров'ю. Рорі тут же знов затулив собі обличчя руками. Расті обережно, якомога делікатніше взявся за його руки і опустив їх долі. Він надіявся, що не побачить там того, чого найбільше боявся, проте очниця зяяла порожнечою, заповненою лише стікаючою кров'ю. І мозок за очницею теж постраждав сильно. Неочікуваним стало те, що сліпо тупилося в нікуди підкочене під лоба вціліле око хлопчика.

Расті почав стягувати з себе сорочку, але проповідник уже тримав у руках свою. З голого торса Когінса, худого й білого спереду, а на спині вкритого перехресними червоними рубцями, стікав рясний піт. Він простягнув сорочку Расті.

— Ні, — відказав Расті. — Порвіть її, порвіть.

Лестер спочатку не зрозумів. А тоді роздер сорочку навпіл. Тепер уже прибула й решта поліцейського контингенту і кадрові копи — Генрі Моррісон, Джордж Фредерік, Джекі

Веттінгтон, Фредді Дейтон — кричали на новачків позаштатників, щоб ті хутчіш ворушилися, допомагали відтіснити натовп, очищати місцевість від роззяв. Молоді взяли за справу з дорогою душею. Декого збили з ніг, серед них і знамениту мучительку ляльок «Братц» Саманту Буші. Малюк Волтер сидів у Саммі в рюкзачку-кенгуру, тож, коли вона гепнулася гузом, заверещали вони разом. Навіть не поглянувши, через них переступив Джуніор Ренні, вчепившись у матір пораненого Рорі, він і її мало не повалив додолу, та тут втрутився Фредді Дентон.

— Гей, Джуніоре, облиш! Це мати того хлопця! Відпусти її!

— Поліцейська брутальність! — лежачи на траві, заходилася Саммі Буші. —

Поліцейська бру...

Аж тут разом з Картером Тібодо (звісно, тримаючи його за руку)

підоспіла Джорджія Руа, найсвіжіша рекрутка тепер уже опанованого Пітером Рендолфом департаменту поліції. Джорджія попхнула чоботом Саммі одну цицьку — ударом це не можна було назвати — й промовила:

— Стули пельку, ти, лесбійська курво.

Джуніор дав спокій матері Рорі й підійшов туди, де стояли Мел, Картер і Джорджія. Вони свердлили очима Барбі. Джуніор приєднав до їхніх і свій погляд з думкою, що цей кухар весь час навертається йому, немов та чортова нерозмінна монета. Подумав, що Бааарбі пречудово виглядав би в сусідній камері з Семом Нечупарою. А ще Джуніор подумав, що служити копом — це такий подарунок долі; саме це допомогло йому врешті позбутися болю в голові.

Расті взяв половинку розідраної сорочки Лестера і ще раз розірвав навпіл. Згорнув один шматок і вже мало не приклав його до рани на обличчі хлопчика, та раптом передумав і віддав тампон батькові малого.

— Прикладіть це до...

Слова виходили незрозумілими; у горлі булькотіла кров, що затекла туди з його розбитого носа. Расті відхаркався, відвернувшись, сплюнув згусток у траву, а тоді спробував знову.

— Тату, прикладіть до рани. Злегка натискайте. Одною рукою притримуйте йому потилицю і натискайте.

Хоч і очманілий, батько хлопчика слухняно виконав наказ. Імпровізований тампон вмент просяк кров'ю, однак Алден Дінсмор явно трохи заспокоївся. Зайнятість конкретною справою допомагає. Майже завжди. Шматком, що залишився, Расті махнув Лестеру.

— Ще! — гукнув він, і Лестер почав рвати сорочку на дрібніші клапті. Піднявши руку Дінсмора, Расті прибрав перший тампон, котрий вже просяк повністю і став зайвим. Побачивши пусту очницю, скрикнула Шеллі Дінсмор.

— Ох, мій хлопчику! Мій синочку!

Прибіг дрібною риссю Пітер Рендолф, захеканий-засапаний. І все одно він набагато випередив Джима Ренні, котрий, пам'ятаючи про свій недоброякісний мотор, чвалав повільно вниз похилим полем по траві там, де натовп уже встиг протоптати широку стежку. І думав він про те, що ось якою хріновертю все тут обернулося. Надалі всі подібні

заходи в місті мусять відбуватися тільки через дозвіл. І якщо він матиме до цього стосунок (а він матиме, як завжди), такий дозвіл отримати буде важко.

— Приберіть людей звідси,— гаркнув Рендолф офіцеру Моррісону. А коли Генрі відвернувся, щоб виконувати його наказ, гукнув: — Громадяни, відійдіть назад! Очистьте територію!

Моррісон і собі закричав:

— Офіцери, всі в шеренгу! Відтісняйте натовп. А хто впирається, тих у кайданки!

Народ почав потроху відсуватися. Барбі затримався.

— Містере Еверет... Расті... вам не потрібна допомога? З вами все гаразд?

— Нормально, — відгукнувся Расті, і з його обличчя Барбі зрозумів усе, що хотів

знати: з фельдшером все гаразд, лише ніс кровить. А от із хлопцем аж ніяк не гаразд, і ніколи не буде, навіть якщо він залишиться живим. Расті притулив свіжий тампон до кровоточивої очниці й знову поклав туди батькову руку.

— Підтримуйте йому потилицю, — нагадав він. — Тисніть сильніше. Сильніше.

Барбі вже було зробив крок назад, та тут хлопчик раптом заговорив.

З — Це Гелловін. Не можна... ми не можемо...

Припинивши складати в черговий тампон шматок сорочки, завмер Расті. Він ніби знову опинився у спальні своїх дочок, вслухаючись у белькіт Дженні: «Це Великий Гарбузу всьому винен!»

Він скинув оком вгору на Лінду. Вона теж почула ці слова. Лінда витріщилась, розпашілі до того щоби в неї враз побілішали.

— Ліндо! — гукнув їй Расті. — Дістань свою рацію! Зв'яжися з лікарнею! Скажи Твічу, щоб пригнав санітарну...

— Вогонь! — закричав Рорі Дінсмор високим, тремким голосом. Лестер вирячився на нього, як, либонь, Мойсей був колись вирячився на палаючий кущ. — Вогонь! Автобус у вогні! Всі кричать! Стережіться Гелловіну!

Всі навкруги притихли, прислухаючись до волянь хлопчика. Його почув навіть Джим Ренні, котрий саме дістався дальніх спин і почав прокладати собі ліктями шлях крізь натовп.

— Ліндо! — закричав Расті. — Зв'яжися з лікарнею. Нам потрібна допомога!

Вона враз очуняла, немов хтось сплеснув долонями їй перед обличчям. І зняла з пояса рацію вокі-токі.

Рорі смикнувся й скотився долілиць на затоптану траву, у нього почалися корчі.

— Що з ним таке? — це скрикнув його батько.

— О Господи Ісусе, він помирає! — це його мати.

Расті перекинув судорожно тремтячого хлопця (намагаючись при цьому не думати про Дженні, та звісно ж, це було неможливо) і задер йому підборіддя, щоби забезпечити кращу вентиляцію легень.

— Давайте, татусю, — нагадав він Алдену. — Не перекладайте на мене всю роботу. Беріться за потилицю. Тисніть на очницю. Зупиняймо кровотечу.

Натисканням можна було загнати ще глибше той осколок, яким хлопцеві вибило око, але Расті займеться ним пізніше. Якщо, звісно, хлопчик не помре отут просто, на траві.

Майже поряд — але ж так далеко — нарешті подав голос один з солдатів. Зовсім ще юний, він виглядав наляканим і розгубленим.

— Ми намагалися його зупинити. Хлопець не слухав. Ми нічого не могли зробити.

Піт Фрімен, з фотоапаратом, що висів на ремінці в нього десь біля коліна, подарував молодому бійцю винятково гірку усмішку.

— Ви знаєте, нам це зрозуміло. Якщо до цього ми мали хоч якісь сумніви, то тепер їх позбавились.

4 Не встиг Барбі розчинитися у натовпі, як за лікоть його вхопив Мел Ширлз.

— Прибери від мене руки, — промовив Барбі м'яко.

Ширлз продемонстрував зуби у власній версії посмішки.

— І не мрій, хуйло. — А тоді голосно: — Шефе! Агов, шефе!

Пітер Рендолф обернувся до нього роздратовано хмуричись.

— Цей чоловік мені заважав, коли я намагався очистити територію. Я можу його заарештувати?

Рендолф відкрив було рота і, мабуть, хотів сказати: «Не мели дурниць». Але спершу

поглянув довкола. До невеличкого гурту врешті приєднався Джим

Ренні і спостерігав, як Еверет працює з хлопцем. Ригідними очима закам'янілої рептилії Ренні глипнув на Барбі, перевів погляд на Рендолфа і злегка кивнув.

Це помітив Мел. Його посмішка поширшала.

— Джекі? Офіцере Веттінгтон, я хотів сказати. Можна у вас позичити кайданки.

Ширився й Джуніор з рештою своєї зграї. Це видовище було цікавішим за якогось

стікаючого кров'ю пацана, і набагато цікавіше заняття, ніж розганяти натовп святош і тупаків з плакатами.

— Як не вертіться, курвалю, а платня його знайде, Бааарбі, — проспівав Джуніор.

На обличчі Джекі читався сумнів.

— Пітере... шефе, я хотіла сказати... гадаю, цей чоловік лише хотів допо...

— Замкнути його, — перебив її Рендолф. — Ми з'ясуємо, чого він хотів чи не хотів пізніше. Наразі мені потрібно припинити безпорядок тут. — Він підвищив голос: — Громадяни, все закінчено! Всі порозважалися, і бачте, що вийшло? А тепер розходьтесь по своїх домівках.

Джекі вже відстібала пластикові кайданки в себе з пояса (вона не збиралася віддавати їх Мелу Ширлзу, одягне їх особисто), аж тут заговорила Джулія Шамвей. Вона стояла прямо позаду Рендолфа і Великого Джима (Великий Джим фактично відсунув її вбік, коли сюди пробирався).

— На вашому місці я б цього не робила, шефе Рендолфе, якщо ви, звісно, не хочете, щоб департамент поліції було знеславлено на першій сторінці «Демократа», — усміхнулася вона своєю фірмовою посмішкою Мони Лізи. — Тим паче, ви новачок на цій посаді, і таке інше.

— Про що це ви? — спитав Рендолф. Його похмурість поглибшала, перетворивши лице на неприємну, порепану маску.

Джулія показала йому свою фотокамеру — таку саму, як у Піта Фрімена, тільки трохи старішої моделі.

— У мене тут кілька кадрів: як містер Барбара допомагає Расті Еверету з пораненим хлопчиком, як офіцер Ширлз відтягує звідти містера

Барбару без усякої видимої причини... і кадр, де офіцер Ширлз б'є містера Барбару по губах. Також без усякої видимої причини. Я не вельми вправний фотограф, але цей кадр вийшов цілком пристойної якості. Хочете подивитися, шефе Рендолфе? Це просто, у мене цифрова камера.

Джулія все більше подобалась Барбі, він бо ж гадав, з її боку це чистий блеф. Якщо вона дійсно щось тут фотографувала, чому тоді тримає в лівій руці кришку від об'єктива, ніби ось лише щойно її зняла?

— Це неправда, шефе, — заявив Мел. — Він сам замахнувся на мене, щоб вдарити. Спитайте Джуніора.

— Гадаю, мої знімки вам покажуть, що молодший містер Ренні був зайнятий упорядкуванням натовпу і в ту мить, коли було заподіяно удар, стояв обернений до них спиною, — сказала Джулія.

Рендолф скинув на неї злим оком.

— Я можу конфіскувати вашу фотокамеру. Як доказ.

— Звісно, можете, — погодилася вона радісно. — І Пітер Фрімен зніме, як ви це робитимете. Тоді ви зможете конфіскувати і його камеру... але всі тут побачать, як ви це робитимете.

— Джуліє, на чиєму ви боці? — запитав Великий Джим. На обличчі в нього була теж фірмова усмішка — люта усмішка акули, що ось-ось відкусить якомусь пухкенькому плавцеві шматок його сраки.

У відповідь Джулія посміхнулася йому по-своєму, очі її сяяли просто-таки дитячою зацікавленою невинністю.

— А що, у нас тепер різні закони, Джеймсе? Там один... — показала вона на ряд солдатів, — а тут інший?

Великий Джим її зрозумів, губи його склалися на новий манер, у посмішку протилежного гатунку. А тоді він відразливо махнув рукою Рендолфу.

— Сподіваюсь, без претензій, містере Барбара, — промовив Рендолф.

— Гарячка ситуації.

— Дякую, — відповів Барбі.

Джекі вхопила за руку свого розлюченого партнера.

— Ходімо, офіцере Ширлз. Тут виставу закінчено. Гайда відсувати натовп далі.

Ширлз рушив за нею, але лише після того, як обернувся до Барбі з красномовним

жестом: палець сторчма, голова схилена набік: «Ми ще не розібралися остаточно, гарньюню».

З імпровізованими, зробленими з брезенту й стійок від тенту ношами з'явилися Джек Еванс і помічник Роммі Тобі Меннінг. Роммі хотів було запитати, що це вони таке собі збіса дозволяють, і вже відкрив було рота, але враз і прикрив. Все одно польове гуляння скасовано, то якого чорта.

5 Посідали до своїх машин усі, хто приїхав на машинах. А тоді всі одночасно спробували звідти поїхати.

«На що й треба було очікувати, — подумав Джо Макклечі. — Абсолютно очікуваний результат».

Більшість копів намагалися розвести раптом виниклий дорожній затор, хоча навіть дітям (Джо стояв разом з Бенні Дрейком і Норрі Келверт) було ясно, що жоден з новопридбаних департаментом офіцерів не має зеленого поняття, яким чином цього досягти. У теплому по-літньому повітрі ясно чулася їхня лайка: «Ти що, не вмієш здавати назад своїм сучим пікапом?» Попри весь цей безлад, ніхто чомусь не тиснув на клаксони. Мабуть, люди почувалися занадто пригніченими, щоби ще й гудіти.

Бенні зауважив:

— Погляньте на цих ідіотів. Цікаво, скільки галонів бензину вилітає безцільно крізь їхні вихлопні труби? Вони, либонь, гадають, що його запаси тут безкінечні.

— Атож, — відгукнулася Норрі. Вона мала славу крутої, бойової дівчини в цім містечку, носила теннесійську версію зачіски маллет¹⁵¹, але зараз Норрі зблідла, виглядала сумною і наляканою. Вона взяла Бенні за руку. Серце Опудала Джо обірвалося, але враз повернулося на місце, щойно Норрі взяла за руку і його.

— Оно йде той чувак, котрого ледь не заарештували, — промовив Бенні, показуючи вільною рукою.

Барбі й леді-газетярка плентались у напрямку автостоянки в гурті з півсотні демонстрантів, що зажурено тягнули за собою плакати з протестними гаслами.

— А знаєте, — сказав Опудало Джо. — Газетна кралечка взагалі не фотографувала нічого. Я стояв прямо позаду неї. Хитрюга.

— Авжеж, — підтакнув Бенні. — Проте не бажав би я опинитися на

його місці. Поки це лайно не вивітриться, копи тут можуть творити ледь не все, що їм заманеться.

«А так воно й є, — подумав Джо. — І нові копи, зокрема, аж ніяк не належать до добрих людей. Наприклад, Джуніор Ренні». Чутка про те, яким чином було заарештовано Нечупару Сема, вже поширилася.

— Що ти цим хочеш сказати? — запитала у Бенні Норрі.

— Та зараз нічого. Зараз ще класно. — Він зважився. — Дуже класно. Але якщо все затягнеться... пам'ятаєте, як у «Володарі мух»? 152

151 Tennessee top hat mullet — стрижка з волоссям, коротким на лобі й скронях, але довгим на потилиці.

152 «Володар мух» (1954)— роман-алегорія Нобелівського лауреата Вільяма Голдінга (1911-1993), де розповідається, як цивілізовані британські школярі, опинившись під час війни на безлюдному острові, стають жорстокими дикунами і, зокрема, вбивають свого товариша на прізвисько Поросятко.

Вони були відмінниками з літератури, тож читали цю книгу.

Бенні процитував:

— «Убий свиню. Переріж їй горло. Заколи її». Копів у нас часто називають свинями, але я скажу вам, що я сам думаю, отже, я гадаю, коли справи починають іти вже геть гівняно, копи когось виставляють свинями. Можливо, тому, що вони самі стають налякані.

Норрі Келверт ударила у плач. Її обняв Опудало Джо. Обережно, ніби боявся, що від цього доторку вони обоє вибухнуть, але дівчина, обернувшись до нього, зарилась носом йому в сорочку. Вона обняла його однією рукою, бо другою не перестала тримати руку Бенні. Джо подумалося, що він у своєму житті не відчував нічого чудесніше хвилюючого за ці її сльози, котрими просякала його сорочка. Він з докором подивився понад її головою на Бенні.

— Вибач, чувихо, — промовив Бенні й погладив її по спині. — Не бійся.

— Він втратив око! — скрикнула вона. Слова прозвучали приглушено, ніби йшли з грудей Джо. Потім вона відсторонилася. — Це вже ніяка не забава. Це більше не гра.

— Авжеж, — погодився Джо ніби проголошував велику істину. — Не гра.

— Погляньте, — показав Бенні. Вони побачили санітарну машину.

По грудуватому Дінсморовому полю сунув з червоною мигалкою на даху Твіч. Перед ним ішла його сестра, хазяйка «Троянди-Шипшини», показувала йому шлях, обходячи найпідступніші ямки. Машина швидкої допомоги на пасовищі під яскравим осіннім небом жовтня: це був фінальний мазок.

Раптом Опудалу Джо перехотілося протестувати. Але й додому повертатися йому не хотілося.

Єдине, чого йому зараз відчайдушно хотілося, — вибратися з цього міста.

6 Джулія прослизнула за кермо свого автомобіля, але двигун не вмикала; їм доведеться ще якийсь час залишатися на місці, тож не було сенсу дарма витратити пальне. Вона нахилилася повз Барбі, відкрила підпанельну скриньку й дістала звідти стару пачку «Амерікен спірит»¹⁵³.

— Резервний запас, — пояснила вона вибачливим тоном. — Ви не хочете?

Він похитав головою.

— А якщо я сама, не проти? Бо я можу й потерпіти.

Він знову похитав головою. Вона закурила, потім випустила дим крізь своє відчинене віконце. Надворі все ще було тепло, цього дня погода цілком відповідала назві «індіанське літо», але довго вона такою не протримається. Ще тиждень або два, і погода зміниться на зле, як кажуть старожили. «А може, й ні, — подумала вона. — Хто збіса може це тепер знати?» Якщо цей Купол нікуди не подінеться, безсумнівно, чимало метеорологів сперечатимуться щодо погоди під ним, ну то й що? Гуру з каналу «Погода» нездатні передбачити, яким боком обернеться хуртовина, на думку Джулії, довіряти їм варто не більше, ніж тим геніям політики, котрі цілісінькими днями теревенять за баляндрасовим столом у «Троянді-Шипшині».

— Дякую вам за виступ на мій захист, — промовив він. — Ви врятували мої окости.

— Це щось новеньке, сонечку, ваші окости все ще висять у коптильні. Що будете робити наступного разу? Ваш товариш полковник Кокс зателефонує до Американської Спільки захисту громадянських прав? Вони можуть зацікавитися, але не думаю, щоб хтось із їх Портлендського офісу невдовзі відвідав Честер Мілл.

— Не впадайте в песимізм. Купол може вже сьогодні вночі знятися й відлетіти десь у

153 «Natural American Spirit» — сигарети з натурального тютюну, що виробляються у місті Санта-Фе, штат Нью-Мексико.

море. Або просто розчинитися. Ми нічого не можемо знати.

— Жирний шанс. Це справа уряду — тобто якогось уряду — і, можу закластися, полковник Кокс це знає.

Барбі змовчав. Він повірив Коксу, коли той запевняв його, що американський уряд не винен у появі Купола. І не тому, що Кокс був аж таким правдивим, просто Барбі не вірив, що Америка вже має такі технології. Чи будь-яка інша країна, скажімо так. Проте що він знає? Востаннє його служба полягала в залякуванні й без того переляканих іракців. Іноді, приставивши комусь із них дуло до скроні.

Друг Джуніора Френкі Делессепс стояв на шосе № 119, допомагаючи регулювати дорожній рух. Він був одягнений у формену сорочку й джинси, либонь, формених штанів його розміру не існувало на складі. Довготелесий був сучий син. Не вірячи власним очам, Джулія помітила пістолет у нього при стегні. Менший за «Глоки»¹⁵⁴, якими були озброєні регулярні полісмени в Міллі, але все одно це був пістолет.

— Що ви робитимете, якщо тутешній гітлерюгенд нападе на вас? — спитала вона, кивнувши підборіддям у бік Френкі. — Репетуватимете про брутальність поліції, якщо вони вас кудись запроторять, щоб довершити розпочате? У місті лише два адвокати. Один у маразмі, а другий їздить бокстером¹⁵⁵, який йому продав зі знижкою Джим Ренні, як я чула.

— Я можу про себе подбати.

— Вау, мачо.

— Що там з вашою газетою? Вона була на вигляд цілком готова, коли я йшов від вас минулої ночі.

— Кажучи коректно, ви пішли сьогодні вранці. І вона дійсно вже готова. Ми з Пітом і ще кількома друзями займемося її розповсюдженням. Я просто не бачила сенсу розпочинати, коли місто на три чверті спорожніло. Хочете взяти участь волонтером?

— Я б і радий, та мушу приготувати мільйон сендвічів. Цього вечора в ресторані не подають гарячого.

— Може, і я загляну, — вона викинула лише наполовину допалену

сигарету у вікно. А потім, хвилю поміркувавши, вийшла і затоптала її. Спричинити степову пожежу зараз було

б вельми нерозумно, особливо коли придбані містом нові пожежні машини загуляли в Касл Року.

— Перед цим я заїжджала додому до шефа Перкінса, — повідомила вона, знову сідаючи за кермо. — Хоча тепер, звісно, цей дім належить самій Бренді.

— І як вона почувається?

— Жахливо. Проте, коли я їй сказала, що ви б хотіли з нею побачитися, не пояснюючи навіщо, вона погодилась. Найкраще було б після настання темряви. Гадаю, ваш приятель не вельми терплячий...

— Перестаньте називати Кокса моїм приятелем. Він мені не друг.

Вони мовчки дивилися, як до санітарної машини вантажать пораненого хлопчика.

Солдати теж дивилися. Мабуть, порушуючи наказ, і Джулія відчула, що починає краще думати про них. Машина рушила полем у зворотному напрямку, зблискувала її червона мигалка.

— Який жах, — промовила вона здавленим голосом.

Барбі поклав руку їй на плече. Вона на мить напружилась, але тут же розслабилась.

Дивлячись прямо перед собою на санітарний автомобіль, який уже завертав на розчищену середину шосе 119, вона сказала:

— Друже мій, а що, як вони мене закриють? Що, як Ренні з його дресированою поліцією вирішать закрити мою газету?

— Цього не мусить трапитись, — відповів Барбі. Але сам не був цього певен. Якщо ця

154 «Glock» — надійний, легкий пістолет у пластиковому корпусі австрійського виробництва, яким озброєні армії та поліцейські сили багатьох країн.

155 «Porsche Boxster» — двомісний спортивний автомобіль-кабриолет. ситуація триватиме далі, кожний день у Честер Міллі ставатиме Днем, Коли Може Трапитися Будь-Що.

— У неї щось своє на умі, — мовила Джулія Шамвей.

— У місіс Перкінс?

— Так. Ми мали доволі дивну розмову.

— Вона в жалобі за своїм чоловіком, — зауважив Барбі. — У журбі

люди стають дивними. От я привітався з Джеком Евансом (його дружина загинула вчора, коли опускався Купол), а він подивився на мене так, ніби ніколи мене не знав, хоча я, починаючи з весни, регулярно щосереди годую його моїми знаменитими м'ясними рулетами.

— Я знаю Бренду Перкінс ще з того часу, коли вона була Брендою Морс, — сказала Джулія. — Уже майже сорок років. Гадаю, вона могла повідати мені, що її непокоїть... проте не сказала.

Барбі показав на дорогу:

— Здається, ми вже можемо рушати.

Тільки-но Джулія завела двигун, як зацвірінчав її телефон. Вона ледь не впустила додолу сумку — так поспішала його звідти видобути. Приклала слухавку до вуха, а потім передала її Барбі вкупі зі своєю іронічною усмішкою.

— Це ваш бос.

Дзвонив Кокс, і в нього були деякі новини. Багато новин, точніше. Барбі його надовго перебив, оповідаючи, що трапилося з хлопчиком, котрого вже повезли до лікарні «Кеті Рассел», але Кокс чи то дійсно не вбачав зв'язку між випадком Рорі Дінсмора і своїми новинами, чи просто не хотів його помічати. Він увічливо вислухав, а потім продовжив. Закінчивши, він поставив Барбі питання, яке прозвучало б наказом, якби той все ще перебував під командою в цього полковника.

— Сер, я розумію, про що ви просите, але ви не розумієте... гадаю, це можна назвати тутешньою політичною ситуацією. І мою скромну роль у ній. Я мав деякі тут неприємності перед тим, як встановився Купол, і...

— Нам про це все відомо, — сказав Кокс. — Сутичка з сином другого виборного і деким з його друзів. Вас ледь не заарештували, судячи з того, що міститься у вашому досьє.

«Досьє. Він уже має досьє. Господи помилуй».

— Розвідка у вас працює добре, — почав Барбі. — Але я додам дещо до вашої інформації. Перше, шеф поліції, котрий запобіг моєму арешту, загинув на шосе 119 неподалік від місця, звідки я з вами зараз говорю, тому...

Здалеку, зі світу, який був зараз для нього недосяжним, Барбі почув шелестіння паперів. Раптом він відчув, що задушив би полковника

Джеймса О. Кокса голими руками тільки за те, що полковник Джеймс О. Кокс може в будь-який час, коли йому заманеться, просто піти до Макдоналдсу, а Барбі цього зробити не може.

— Про це нам теж відомо, — сказав Кокс. — Проблема з серцевим ритмоводієм.

— Друге, — продовжив Барбі. — Новий шеф, котрий ледь не в ясна цілується з єдиним впливовим членом місцевої ради виборних, прийняв до поліції декілька новобранців. Це саме ті парубки, котрі намагалися відбити мені голову на парковці тутешнього нічного клубу.

— Ви мусите бути вище цього, полковнику.

— Чому це ви мене називаєте полковником, коли це ви — полковник.

— Мої вітання, — сказав Кокс. — Вас не лише зачислили знову на військову службу, ви також отримали запаморочливе підвищення.

— Ні! — вигукнув Барбі, і Джулія подивилася на нього з повагою, хоча він навряд чи це помітив. — Ні, я цього не хочу!

— Авжеж, але ви вже його отримали, — спокійно зауважив Кокс. — Я надішлю електронною поштою копію відповідних документів вашій знайомій, редакторці газети, ще до того, як ми перекриємо доступ з вашого нещасного містечка до інтернету.

— Перекриєте? Ви не мусите цього робити.

— Документи підписані власноруч Президентом. Чи ви хочете заявити ваше «ні» йому? Я розумію, він може роздратуватися, коли йому суперечать.

Барбі не відповів. Йому заціпило розум.

— Вам треба зустрітися з виборними й шефом поліції, — настановляв Кокс. — Треба поінформувати їх, що Президент оголосив у Честер Міллі воєнний стан і ви призначені відповідальним офіцером. Я певен, спочатку ви зустрінете якийсь спротив, але інформація, яку я вам щойно надав, допоможе вам зміцнити вашу позицію як посередника між цим містом і зовнішнім світом. Крім того, я знаю ваш талант переконувати. Сам переконався в ньому в Іраку.

— Сер, — промовив Барбара. — У вас настільки хибні уявлення про тутешню ситуацію. — Він провів рукою собі по голові. У нього вже вухо свербіло від цього чортового телефону. — Ви нібито усвідомлюєте, що таке цей Купол, і в той же час не можете собі уявити, на що вже перетворилося завдяки йому це місто. А минуло якихось

лиш тридцять годин.

— У такому разі допоможіть мені зрозуміти.

— Ви кажете, що Президент мене призначив. Припустімо, я дзвоню йому і кажу, що він може поцілувати мене в мою голу рожеву сраку?

На нього перелякано подивилася Джулія, і це додало Барбі натхнення.

— Або припустімо, я скажу, що був зашифрованим агентом Аль-Каїди і планував його вбити — стрель, просто в голову. Як щодо цього?

— Лейтенанте Барбара, тобто полковнику Барбара, ви вже достатньо сказали...

Барбі так не вважав.

— Чи зможе він прислати ФБР, щоб мене вхопили? Секретну службу? Бісову Червону армію? Ні, сер. Він нічого не може.

— Ми маємо плани на те, як це змінити, я вам уже пояснював, — голос Кокса втратив розслаблені, поблажливі нотки. Тепер просто один старий вояк гаркнув іншому.

— Ну, якщо це спрацює, прошу, присилайте будь-кого з будь-якої федеральної агенції, нехай мене заарештують. Але поки ми залишаємося відрізаними, хто тут мене захоче слухатися? Вберіть собі це в голову: це місто відокремлене. Не тільки від Америки, а від цілого світу. Ми тут нічого з цим не здатні зробити, і ви зі свого боку теж.

Кокс заговорив заспокійливо:

— Друзяко, ми намагаємося вам допомогти.

— От ви так кажете, і я вам майже вірю. А хто ще повірить? Коли люди бачать, якого сорту послуги вони отримують за свої податки, бачать солдатів, що стоять до них спинами. Це вельми переконливий доказ.

— Щось забагато ви говорите як для того, хто вже сказав «ні».

— Я не кажу «ні». Але щойно я лише чудом уникнув чергового арешту й оголошувати себе комендантом наразі не дасть ніякої користі.

— То, мабуть, я мушу зателефонувати першому виборному... так, де тут його ім'я... Сендерсу... і повідомити йому...

— Саме це я й мав на увазі, кажучи, що у вас хибні уявлення. Тут зараз те саме, що було в Іраку, тільки й різниці, що ви тепер не польовий офіцер, а сидите у Вашингтоні і стали таким же нетямущим, як решта отих кабінетних солдатів. Слухайте сюди: часткові розвіддані — це гірше, ніж зовсім ніяких.

— Неповне знання — небезпечна річ, — задумливо промовила Джулія.

— Якщо не Сендерс, тоді хто?

— Джеймс Ренні. Другий виборний. Він тут альфа-кнур.

Запала пауза. Потім Кокс сказав:

— Можливо, ми залишимо вам інтернет. Хоча дехто з нас тут вважає, що його блокування — це рефлексорна реакція.

— Чому це вам так ввижається? — спитав Барбі. — Хіба ваші там не розуміють, що, якщо ми залишимося з інтернетом, рецепт пиріжків із журавлиною тітоньки Сари рано чи пізно обов'язково просочиться у світ.

Джулія випросталася на сидінні й беззвучно проартикулювала губами: «Вони хочуть заблокувати інтернет?» Барбі показав їй пальцем: «Зачекайте».

— Послухайте, Барбі. А якщо ми подзвонимо цьому Ренні й скажемо йому, що ми мусимо заблокувати інтернет, вибачте, кризова ситуація, надзвичайне становище і таке інше. А тоді ви доведете йому вашу корисність тим, що умовите нас передумати?

Барбі міркував. Це могло подіяти. На якийсь час принаймні. Або ж зовсім навпаки.

— Плюс, — оптимістично продовжував Кокс. — Ви повідомите також ту, іншу інформацію. Можливо, комусь навіть врятуєте життя, а населення врятуєте від паніки точно.

— Не тільки інтернет, телефони теж мусять працювати, — сказав Барбі.

— Це вже важче. Я, либонь, зможу зберегти для вас і-нет, але... послухайте, приятелю. Серед членів комітету, який займається цим дурдомом, є не менш ніж п'ять осіб, типу генерала Кертиса Лемея¹⁵⁶, на думку котрих усіх у Честер Міллі слід уважати терористами, допоки вони не доведуть протилежного.

— Якої шкоди ці гіпотетичні терористи можуть завдати Америці? Підірвати разом з собою церкву Конго?

— Барбі, ви б'єтеся у прочиненні двері.

Авжеж, так воно, либонь, і було.

— То ви все зробите?

— Яз вами ще зв'яжусь із цього приводу. Почекайте на мій дзвінок, перш ніж щось починати робити. Мені спершу треба побалакати з

удовою покійного шефа поліції.

Кокс застеріг:

— Ви ж пам'ятатимете, що деталі наших перемовин — справа не для розголошу?

І знову Барбі був вражений тим, як кепсько навіть Кокс — широко мисляча людина за армійськими стандартами — уявляє собі ті зміни, що їх вже спричинив Купол. Тут, усередині, звичний для Кокса режим секретності вже не мав ніякого значення.

«Ми проти них, — подумав Барбі. — Тепер ми проти них. Так воно й триватиме, поки і якщо не спрацює їхня божевільна ідея».

— Сер, я обов'язково вам передзвоню; у мого телефону вже почалася проблема з акумулятором, — збрехав він абсолютно безсоромно. — І ви мусите дочекатися мого дзвінка, перш ніж говорити ще з кимсь.

— Не забувайте, «Великий вибух» призначено на завтра о тринадцятій нуль-нуль. Якщо ви волієте зберегти собі нормальну життєздатність, тримайтеся звідти подалі.

Зберегти життєздатність. Ще одна безглузда фраза під Куполом. Якщо вона не стосується запасів пропану до вашого генератора.

— Ми про це потім поговоримо, — сказав Барбі. Він склав телефон, позбавляючи Кокса можливості ще щось промовити. Дорога вже майже цілком звільнилася, хоча Делессепс, склавши руки на грудях, залишився на ній стояти, спираючись на свій вінтажний автомобіль з потужним двигуном. Проїжджаючи з Джулією повз його «Шевроле Нова»¹⁵⁷, Барбі помітив наліпку з написом «СРАКА, ПАЛИВО АБО ТРАВА — НІХТО НЕ КАТАЄТЬСЯ БЕЗПЛАТНО», а на приладовій панелі — поліцейську мигалку. Йому подумалося, що ці дві контрастні картини якнайточніше характеризують ті зміни на зле, що вже відбулися в Міллі.

По дорозі Барбі переповів їй усе, що сказав йому Кокс.

¹⁵⁶ Кертис Емерсон Лемей (1900-1990) — син бідного бляхаря, талановитий студент, цивільний інженер, став пілотом-навігатором бомбардувальника «Летюча фортеця», під час Другої світової війни командував військово-повітряними з'єднаннями в Європі й на Тихому океані, автор концепції й організатор тотальних бомбардувань Німеччини та Японії, повний генерал, після війни служив у ВПС і Пентагоні, уславився як активний пропагандист «превентивних

ядерних ударів».

157 «Nova» — автомобіль, який випускався в США в 1962-1979 рр. компанією «Шевроле» і в 1985-1988 рр. спільним підприємством «Дженерал Моторз» і «Тойота».

— Заплановане ними нічим не відрізняється від того, що утнув цей хлопчик, — промовила вона шоковано.

— Ну, все ж таки трохи відрізняється, — сказав Барбі. — Хлопчик спробував зробити це з рушниць. А вони мають крилаті ракети. Назвали це теорією «Великого вибуху».

Джулія посміхнулась. Не звичною своєю посмішкою; бо ця, ніякова і збентежена, зробила її схожою не на сорокатрьохрічну, а на жінку, старшу на двадцять років.

— Здається, мені доведеться випустити наступний номер газети раніше, ніж я гадала.

Барбі кивнув.

— «Екстрений випуск, екстрений випуск, читайте всі»¹⁵⁸.

7 — Привіт, Саммі, — промовив хтось. — Ти як?

Саманта Буші не впізнала голосу і насторожено обернулася в його бік, одночасно підсмикуючи на собі рюкзак з Малюком Волтером. Малюк спав, і важив він тонну. Після падіння їй боліло гузно, і на душі було боляче теж — гаспидська Джорджія Руа обізвала її лесбійкою. І це та сама Джорджія Руа, котра стільки разів скиглила під її трейлером, випрошуючи третину унції порошку для себе й того перекачаного виродка, з яким вона лигається.

Запитував батько Доді. Саммі балакала з ним тисячу разів, але зараз його з голосу не впізнала. Вона й лице його ледве впізнала. Він виглядав печальним і постарілим — якимсь розбитим. І навіть не задивився на її цицьки, чого ніколи раніше не уникав.

— Привіт, містере Сендерс. Ба, я вас навіть не запримітила там... — вона махнула рукою собі за спину, туди, де лежало витопане поле і ще стирчав напівзавалений, жалюгідний на вигляд тент. Проте менш жалюгідний, ніж оце містер Сендерс.

— Я сидів у затінку, — той самий непевний голос, що виходить з уст, скривлених у ніяковій посмішці, на яку важко дивитися. — Добре хоч мав що пити. Чи не занадто сьогодні тепло, як для жовтня? Господи, авжеж. Я думав, який чудовий день — справжній день міста

— а потім той хлопчик...

«Боже правий, він же плаче».

— Мені дуже шкода вашу жінку, містере Сендерс.

— Дякую, Саммі. Ти добросерда. Допомогти тобі донести дитину до твоєї машини? Гадаю, ти вже можеш їхати — дорога майже вільна.

Це була та пропозиція, від якої Саммі не могла відмовитися, навіть попри його плаксивість.

Вона дістала Малюка Волтера з рюкзака — все одно, що витягати шматок теплого хлібного тіста — і вручила його Сендерсу. Малюк Волтер розплющив очі, нетверезо посміхнувся, відригнув і знову заснув.

— Мені здається, у нього там повідомлення, у підгузку, — сказав містер Сендерс.

— Атож, він суцільний сральний автомат. Крихітка Малюк Волтер.

— Вельми гарне, старовинне ім'я — Волтер.

— Дякую.

Навряд чи варто було йому пояснювати, що її синочок має подвійне ім'я: Малюк Волтер... до того ж вона була певна, що вже балакала з ним на цю тему. Просто він не пам'ятає. Йти отак, поряд з ним, хай навіть він і ніс на руках її дитину — це був абсолютно обломний фінал абсолютно обломного дня. Принаймні стосовно дороги він мав рацію, автомобільний стоячий партер нарешті розсмоктався. У Саммі майнула думка про те, що небагато часу залишається до того дня, коли все місто знову пересяде на велосипеди.

— Мені ніколи не подобалося її захоплення пілотуванням, — промовив містер Сендерс. Здавалося, він витяг на світ фрагмент плетива якогось свого внутрішнього діалогу. — Інколи

158 Рекламна фраза-кліше, поширена з часів газетного буму наприкінці XIX ст.

я навіть загадувався, чи, бува, не спить Клоді з тим хлопцем.

«Щоб матінка Доді спала з Чаком Томпсоном?» — Саммі була шокована й заінтригована одночасно.

— Та ні, мабуть, — сказав він і зітхнув. — Як там не було, це вже неважливо. Ти не бачила Доді? Вона не ночувала вдома.

Саммі ледь не промовила: «Так, учора вдень». Але якщо Додічка не спала вдома, ця фраза тільки занепокоїла б її таточка. І затягнула б

саму Саммі в довгу балачку з дядьком, у котрого сльози вже ручаями текли по обличчю, а з однієї ніздрі повисла шмаркля. Це було б зовсім не кульно.

Вони дісталися її автомобіля, старого «Шевроле», хворого на рак днища. Саммі прийняла на руки Малюка Волтера і скривилась від запаху. Там не просто лист чи бандероль у нього в підгузку, там ціла посылка Федерал Експрес.

— Ні, містере Сендерс, я її не бачила.

Він кивнув і витер собі носа тильним боком долоні. Шмаркля зникла або кудись інде причепилася. Вже легше.

— Можливо, вона поїхала до молу з Ейнджі Маккейн, а потім у Сабаттус159 до тітки Пег, тому й не змогла повернутися додому ввечері.

— Авжеж, либонь, так і є.

А коли Доді повернеться до Мілла, вона отримає приємний сюрприз. Знає Бог, вона його заслужила. Саммі відкрила дверцята машини і поклала Малюка Волтера на пасажирське сидіння. Дитяче крісельце вона перестала використовувати ще кілька місяців тому. Забагато мороки. До того ж вона завжди їздить обережно.

— Приємно було побачитися з тобою, Саммі, — пауза. — Ти помолишся за мою дружину?

— Угу... звісно, містере Сендерс, без проблем.

Вона вже почала сідати до машини, та тут пригадала дві речі: Джорджія Руа буцнула їй цицьку своїм мотоциклетним чоботом (і то сильно, мабуть, там уже й синець є), а Енді Сендерс, нехай він і в скорботі, служить першим виборним їхнього міста.

— Містере Сендерс.

— Що, Саммі?

— Дехто з тих нових копів поводитися доволі брутально тут. Ви могли б зробити щось з цього приводу. Розумієте, поки вони зовсім не знахабніли.

Невесела усмішка не полишила його обличчя.

— Ну, Саммі, я розумію, як ви, молодь, ставитеся до поліції — я й сам був молодим, колись — але в нас тут зараз доволі некрасива ситуація. І чим швидше ми трішки підсилимо владу, тим буде краще для всіх. Ти ж розумієш це, правда?

— Звичайно,— відповіла Саммі. Вона зрозуміла головне: скорбота, неважливо, справжня вона чи ні, не може завадити політику виливати з рота потоки лайна. — Ну, до побачення.

— Вони гарна команда, — промовив Енді нерішуче. — Піт Рендолф проконтролює, щоб вони взяли себе в руки. Носитимуть однакові капелюхи... Тан... тож-бо... танцюватимуть під одну дудку. Захищати і служити, ну, ти сама знаєш.

— Звичайно.

Саманта уявила собі танок «захищай-і-служи» з відповідним па — «удар по цицьці». Машина рушила, Малюк Волтер знову тихенько захропів на сидінні. Нестерпно смерділо дитячим лайном. Саммі опустила скло обох вікон і подивилася в люстерко заднього огляду. Містер Сендерс так і стояв на вже майже зовсім порожньому тимчасовому паркінгу. Підняв руку їй на прощання.

Саммі теж махнула йому навзаєм, дивуючись, чому Доді не прийшла додому, де ж це вона могла залишитися на ніч. А тоді викинула цю думку з голови — яке їй діло? — і

159 Sabattus — місто (4,5 тис. мешканців) в окрузі Андроскоггін, у штаті Мейн.

ввімкнула радіо. Єдиним, що приймалося добре, було «Радіо Ісус», і вона вимкнула радіоприймач.

Підвівши голову, вона раптом побачила прямо перед собою Френка Делессепса, той стояв посеред дороги з піднятою рукою, ну чисто тобі ніби справжній коп. Довелося різко натиснути на гальма і притримати рукою дитину. Малюк Волтер прокинувся і почав горлати.

— Поглянь, що ти наробив, — зарепетувала вона до Френкі (з котрим якось, ще школяркою, мала дводенний роман, поки Ейнджі перебувала в літньому музичному таборі). — Дитина ледь не впала на підлогу.

— Де вона сиділа? — нахилився Френкі до віконця, граючи біцепсом. Крупні м'язи, малий член, отакий він, Френкі Дел. Саммі загадувалась, як тільки Ейнджі його трахає.

— Не твого ума діло.

Справжній коп виписав би їй штраф за базікання і порушення правил перевезення дітей, але Френкі лише вищирився:

— Ти бачила Ейнджі?

— Ні, — цього разу вона сказала правду. — Її, певне, застукало десь

поза містом, — хоча Саммі зразу ж подумки уточнила собі, що це вони тут, у місті, потрапили в пастку.

— А як щодо Доді?

Саммі повторила своє «ні». Просто не мала іншого вибору, бо Френкі міг розповісти містеру Сендерсу.

— Машина Ейнджі вдома, — сказав Френкі. — Я зазірав у їхній гараж.

— Велике діло. Може, вони поїхали разом з Доді на її «Kia»160.

Френкі, схоже, задумався про це. Вони вже були майже самі. Дорожня катавасія залишилася в минулому. Нарешті він спитав:

— Джорджія зробила боляче твоїй цицечці? — І не встигла вона щось відповісти, як він простягнув руку й ухопив її там само. Аж ніяк не ніжно. — Хочеш, я її поцілую, щоб полегшало?

Вона ляснула його по руці. Праворуч від неї не переставав репетувати Малюк Волтер. Іноді їй спливала думка, чому Бог спершу створив чоловіка, їй це дійсно було дивно. Вони як не репетують, то щось хапають, як не хапають, то репетують.

Френкі вже не посміхався.

— Ти ще побачиш смаленого вовка, — промовив він. — Зараз все змінилося.

— Ну й що ти зробиш? Заарештуєш мене?

— Гадаю, зроблю дещо краще, — відповів він. — Давай, забирайся звідси. І якщо зустрінеш Ейнджі, передай, що я бажаю її бачити.

Вона поїхала геть, розпсихована і, хай як не хотілося признаватися в цьому самій собі, також трохи налякана. Проїхавши півмилі, вона звернула на узбіччя й поміняла Малюку Волтеру підгузок. На задньому сидінні лежав пакет для брудних памперсів, але через знервованість їй було не до того. Саммі викинула засраний памперс прямо на узбіччя, неподалік від щита з написом:

ДЖИМ РЕННІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ

ІМПОРТНІ & атр; ВІТЧИЗНЯНІ \$АБЕ\$ПЕЧИМО ГАРНИЙ КРЕДИТ!

КЕРМУЙТЕ В КРАЦІМ СТИЛІ —

ВЕЛИКИЙ ДЖИМ У ДІЛІ!

Вона обігнала кількох підлітків на велосипедах, і знову в неї промайнула думка, чи скоро всі почнуть на них їздити. Хоча до цього не дійде. Хтось розбереться з цією ситуацією, як у тих фільмах-

катастрофах, які вона так любила дивитися по телевізору обкуреною:

160 «Kia» — автомобіль південно корейського виробництва.

виверження вулканів у Лос-Анджелесі, зомбі в Нью-Йорку. А коли справи повернуться до свого нормального стану, Френкі й Тібодо також знову стануть тими ж, ким вони були раніше: містечковими лузерами з дріб'язком або й зовсім без монет у кишнях. Ну а поки що, найкраще, що вона може робити, це триматися в тіні.

І взагалі, вона раділа, що не паякала нічого про Доді.

8 Расті почув пікання монітора кров'яного тиску і зрозумів, що вони втрачають хлопчика. Насправді вони почали втрачати його ще в санітарній машині. Гвалт, з тієї самої миті, як куля зрикошетила і поділила в нього, але пікання монітора підтвердило цю істину великими літерами. Рорі слід було б одразу ж повітряною санітарною службою доправити у Шпиталь Центрального Мейну, прямо з того місця, де його так страшно поранило. Натомість він лежав у бідній на обладнання операційній, де було занадто жарко (кондиціонери вимкнуті заради економії пропану), прооперований лікарем, який давно мусив би вийти на пенсію, котрому асистували фельдшер абсолютно без досвіду в нейрохірургії і виснажена медсестра, що якраз промовила:

— Фібриляція, докторе Гаскелле.

Подав голос кардіомонітор. Тепер обидва співали хором.

— Знаю, Джинні. Я ще не оглуп, — він зітхнув. — Не оглух, я хотів сказати. Боже.

Якусь мить вони з Расті мовчки дивилися один на одного понад накритим

простирадлом тілом хлопчика. Очі в Гаскелла були на диво ясними, живими — це був зовсім не той понурий привид, котрий останні пару років тинявся коридорами лікарні «Кеті Рассел» зі стетоскопом на шиї, аби лише якось убити час, але водночас виглядав він жахливо постарілим і кволим.

— Ми зробили все, що могли, — мовив Расті.

По правді, Гаскелл зробив більше того, на що він, як здавалося, був спроможний.

Він нагадав Расті героя тих бейсбольних романів, які він так любив читати в дитинстві, коли з майданчика вибігає літній пітчер й виборює

славу своїй команді в сьомій грі Світової серії. На жаль, тільки Расті та Джинні Томлінсон спостерігали цей високий клас, хоча цього разу старий боєць й не зажив хеппі-енду.

Расті підключив крапельницю з сумішшю фізрозчину й маніту¹⁶¹, щоб зменшити набряк мозку. Гаскелл бігом полишив операційну, щоби зробити клінічний аналіз крові в лабораторії далі по коридору. Саме Гаскелл, бо Расті не мав для цього кваліфікації, а лаборантів не було. У лікарні імені Кетрін Рассел тепер жахливо не вистачало персоналу. Расті подумав, що хлопчик Дінсморів — це лише перший внесок з тієї суми, яку змушене буде заплатити місто за нестачу персоналу.

Що гірше, у хлопчика виявилася друга група з негативним резусом, саме такої крові не було серед їхніх невеличких запасів. Але була кров першої групи — універсальний донор — і вони ввели Рорі чотири одиниці, таким чином у запасі залишилося всього дев'ять. Витратити кров на хлопчика, напевне, було все одно що вилити її в каналізацію, але ніхто з них цього не промовив. Поки кров надходила до тіла, Гаскелл послав Джинні вниз, до комори, розміром не більшої за шафку, яка слугувала шпитальною бібліотекою. Вона повернулася з пошарпаним томом «Нейрохірургія. Короткий опис». Гаскелл оперував, зазираючи в розкриту книгу, її сторінки, щоби не перегорталися, притиснули отоскопом. Расті думав, що ніколи йому не забути виск пилки, запах пиляної кістки в теплому повітрі й масний згусток крові, що з'явився, коли Гаскелл прибрав випиляну черепну пластинку.

Кілька хвилин Расті все ще дозволяв собі надію. Коли крізь трепанаційний отвір мозок було звільнено від тиску гематоми, життєві показники Рорі стабілізувалися чи принаймні спробували це зробити.

А тоді, коли Гаскелл намагався з'ясувати, чи зможе він дістати

161 Маніт — препарат, що зменшує внутрішньочерепний тиск.

фрагмент кулі, все знову покотилося шкереберть, і то швидко.

Расті подумав про батьків, котрі чекають і надіються без надії. А тепер, замість того щоби вивезти Рорі з операційної на каталці наліво по коридору, до відділення інтенсивної терапії, куди можна було б дозволити нишком зазирнути його рідним, виходило так, що треба його везти направо, до моргу.

— Якби це була ординарна ситуація, я б підтримував його життєво

важливі функції і спитав би батьків, чи не погодяться вони на донорство органів, — сказав Гаскелл. — Але ж, звісно, за ординарної ситуації він до нас і не потрапив би. А якби навіть потрапив, я б не намагався його оперувати, заглядаючи... у чортів довідник «Тойота для чайників» 162. — Він вхопив отоскоп і пожбурих його через операційну. Вдарившись об стіну, той відколупнув шматочок зеленої кахлі і впав додолю.

— А ви не накажете вколоти йому адреналіну? — спитала Джинні спокійно, незворушно й зосереджено... хоча на вигляд була вкрай виснажена, зморена до такого стану, що ось-ось сама впаде бездиханна.

— Хіба я не ясно сказав? Я не бажаю продовжувати хлопчику агонію. — Гаскелл потягнувся до червоної кнопки, якою вимикалася система штучного дихання. Якийсь жартівник, мабуть, Твіч, приклеїв там маленьку наліпку з написом «НАЇВСЬ!» — Чи ви маєте протилежну думку, Расті?

Расті зважив, і лише тоді повільно похитав головою. Тест на рефлекс Бабинського¹⁶³ був позитивним, що означало обширне ушкодження мозку, але основна причина полягала в тім, що вже не було ніяких шансів. По правді, їх від самого початку не було.

Гаскелл клацнув вимикачем. Рорі Дінсмор самостійно зробив один важкий вдих, здавалося, ніби зробить ще й другий, але ні, хлопчик затих.

— Я зробив це... — Гаскелл поглянув на великий настінний годинник.

— О сімнадцятій п'ятнадцять. Джинні, запишете час у свідоцтво про смерть?

— Так, докторе.

Гаскелл стягнув з себе маску, і Расті відзначив собі, що губи в старого геть сині.

— Давайте підемо звідси, — сказав він. — Ця спека мене вб'є.

Проте не в спеці була справа, а в його серці. Він упав, не подолавши й половини коридору, коли йшов повідомити Алдену й Шеллі Дінсморам печальну новину. Тепер вже Расті вколов йому адреналін, але користі з цього не було. Не допоміг і закритий масаж грудини. І дефібриляція теж.

Час смерті — сімнадцята сорок дев'ять. Рон Гаскелл пережив свого

останнього пацієнта рівно на тридцять чотири хвилини. Расті сидів на підлозі, спершись спиною об стіну. Джинні сама все повідомила батькам Рорі; Расті, сидячи долі з затуленим долонями лицем, почув сповнене жалю й розпуки голосіння матері. У майже порожній лікарні звук розносився добре. Вона ридала так розпачливо, що, здавалося, не перестане ніколи.

9 Барбі подумав, що шефова вдова напевне була колись надзвичайно вродливою жінкою. Навіть зараз, із чорними смугами під очима та абияк вбрана (сині джинси та, він був цього певен, піжамна сорочка), Бренда Перкінс залишалася вражаюче привабливою. Він подумав, що, либонь, розумні люди рідко втрачають зовнішню привабливість — тобто якщо вони її колись мали, — і помітив у її очах ясний блиск інтелекту. І ще чогось. Хоча вона й перебувала в жалобі, це не знищило в ній цікавості. І зараз об'єктом її цікавості був саме він.

Вона поглянула повз нього на машину Джулії, котра здавала задом по під'їзній алеї, і махнула їй рукою.

162 Довідники з ремонту автомобілів «Тойота» відзначаються детальністю і простотою викладення.

163 Жозеф Бабинський (1857-1932) — французький невропатолог польського походження, розробив тести (через подразнення стопи) для діагностування ушкодження нервової системи.

— Куди це ви їдете?

Джулія вихилилася з вікна, гукнувши:

— Мені треба пересвідчитися, що газета виходить! І ще треба заскочити до «Троянди- Шипшини», повідомити погану новину Енсону Вілеру — сьогодні він на сендвічах! Не хвилюйтесь, Брен, Барбі цілком безпечний!

І перш ніж Бренда встигла щось відповісти або висловити незгоду, Джулія вже була на Морін-стрит і поїхала геть, цілеспрямована жінка. Барбі хотілося б зараз бути поряд з нею, хотілося, щоб єдиною його ціллю залишалося приготування сорока сендвічів з шинкою й сиром та сорока з тунцем.

Провівши поглядом Джулію, Бренда знову втупилась у нього. Їх розділяли сітчасті двері. Барбі відчував себе кимсь, хто прийшов найматися на тимчасову роботу.

— То ви правда? — спитала Бренда.

— Перепрошую, мем?

— Безпечний?

Барбі завагався. Два дні тому він відповів би «так», звісно, що так, але сьогодні він вже почувався радше солдатом у Фаллуджі, ніж кухарем у Честер Міллі. Нарешті відповів, що він добропристойний, викликавши в неї посмішку.

— Гаразд, я сама це вирішу, — промовила вона. — Хоча наразі моє судження може бути не зовсім коректним. Я зазнала тяжкої втрати.

— Я знаю, мем. Мені дуже жаль.

— Дякую. Похорон буде завтра. З того вбогого похоронного салону Бові, що якимсь чудом ще животіє, хоча ледь не всі в Честер Міллі користуються послугами Кросмена в Касл Року. Люди прозвали цей заклад Погрібним сараєм Бові. Стюарт просто ідіот, а його брат Ферналд ще гірший, але зараз лише вони доступні нам. Мені, — вона зітхнула, немов жінка, на котру очікує якась величезна робота.

«А так воно й є, — подумав Барбі. — Смерть коханої людини може обернутися будь-чим, але робота обов'язково входить до того будь-чого».

Вона здивувала його, прочинивши двері і приєднавшись до нього на веранді.

— Ходімо за мною в обхід, містере Барбара. Може, я запрошу вас потім досередини, але не раніше, як матиму щодо вас певність. Зазвичай я приймаю судження Джулії без вагань, але зараз непростий час.

Вона повела його повз будинок по акуратно підстриженій траві, з якої було повизбирано всі до одного осінні листочки. Праворуч стояв штахет, що відділяв обійстя Перкінсів від сусіднього, ліворуч містився гарно доглянутий квітник.

— Квіти належали до компетенції мого чоловіка. Гадаю, таке хобі в працівника органів правопорядку здається вам дивним.

— Насправді зовсім ні.

— Мені теж. Але ми в меншості. Маленькі міста зумовлюють малість уяви. Грейс Металіос і Шервуд Андерсон¹⁶⁴ мали щодо цього цілковиту рацію. А також, — продовжила Бренда, коли вони обігнули дальній ріг будинку і потрапили на задній двір, — тут не так швидко темніє. Я маю генератор, але він заглух ще вранці. Гадаю, закінчилося

пальне. Є запасний балон, але я не знаю, як їх міняти. Зазвичай я дорікала Гові за цей генератор. Він хотів навчити мене з ним поратися. А я відмовилася. Просто на зло. — З її ока викотилася сльозинка і скрапнула на щоку. Вона витерла її машинально. — Аби могла, я б вибачилася перед ним тепер. Визнала б його правоту. Ох, якби ж то змога, де її взяти?

Барбі умів вгадувати суть риторичних запитань.

— Якщо справа лише в балоні, — запропонував він, — я можу його поміняти.

— Дякую, — відповіла вона, підводячи його до садового столика, біля якого стояв

164 Грейс Металіос (1924-1964) — авторка бестселера «Пейтон плейс» (1956) про прихований від публічного ока стиль життя в маленькому місті Нової Англії; Шервуд Андерсон (1876-1941) — романіст, новеліст, чия творчість мала значний вплив на Гемінгвея, Фолкнера, Стейнбека та інших видатних американських авторів.

кулер фірми «Іглу»¹⁶⁵. — Я збиралася попросити Генрі Моррісона, а ще хотіла купити кілька балонів про запас у Берпі, але, коли поїхала туди сьогодні вдень, там було зачинено, і Генрі також з усіма іншими перебував на полі Дінсмора. Як ви гадаєте, я зможу купити балони завтра?

— Можливо, — кивнув Барбі, хоча мав щодо цього сумніви.

— Я чула про те, що там трапилося з хлопчиком, — сказала вона. — Моя сусідка, Джина Буффаліно, повернувшись звідти, мені розповіла. Це жахливо, мені так жаль. Він виживе?

— Не знаю. — І оскільки інтуїція підказувала йому, що чесність — найпряміший шлях до отримання довіри цієї жінки (либонь, лише початок шляху), він додав: — Але мені здається, що навряд.

— Так, — зітхнула вона і знову втерла собі очі. — Так, з того, що я почула, там дуже тяжке поранення. — Вона відчинила «Іглу». — Тут є вода і дієтична кола. Освіжаючі напої, які я тільки й дозволяла пити Гові. Вибирайте, що хочете.

— Воду, мем.

Вона відкоркувала дві пляшки «Джерела Поланда»¹⁶⁶, і вони випили. Бренда дивилася на нього сумними очима, але зацікавлено.

— Джулія мені сказала, що вам потрібні ключі від міської ради, і я

розумію навіщо. І розумію, чому ви не бажаєте, щоб про це знав Джим Ренні...

— Йому доведеться. Ситуація змінилася. Розумієте...

Вона похитала головою, зупиняючи його піднятою рукою. Барбі замовк.

— Перш ніж ви розкажете про це, я хочу, щоб ви розповіли мені, що там за неприємності були у вас із Джуніором і його друзями.

— Мем, хіба ваш чоловік не...

— Гові рідко говорив про свою роботу, але про цю справу він мені таки розповів. Гадаю, вона його непокоїла. Я хочу побачити, чи збігатиметься його розповідь із вашою. Якщо так, ми будемо говорити й про все інше. Якщо ні, я попрошу вас піти звідси, але пляшку води ви зможете прихопити з собою.

Барбі показав на невеличкий червоний сарайчик біля лівого рогу будинку.

— Там ваш генератор?

— Так.

— Ви зможете вислухати мою розповідь, поки я мінятиму балон?

— Так.

— І ви хочете почути все від початку?

— Авжеж. А якщо ви ще хоч раз звернетесь до мене «мем», мені доведеться розтрити вам голову.

Дверцята сарайчика, де містився генератор, були замкнені на сяючий начищеною міддю гачок. Чоловік, котрий до вчорашнього дня жив тут, піклувався про такі речі... хоча єдиний запасний балон — це ганьба. Барбі вирішив, хай яким боком не обернеться їхня розмова, а завтра він все одно спробує дістати для неї ще кілька балонів.

«Між тим, — подумки промовив він сам собі, — треба розказати їй все, що вона хоче знати про той вечір». А розказувати про таке легше, відвернувшись до неї спиною; йому неприємно було розповідати, що до бійки спричинилася Ейнджі Маккейн, бо побачила в ньому трохи підстаркуватого курваля.

«Правда — найкраща тактика», — нагадав собі він і почав оповідку.

165 «Igloo» — компанія, що 1947 року почала виробляти дешеві холодильники, а тепер є найбільшим виробником кулерів у США.

166 Poland — засноване у XVII ст. у штаті Мейн містечко, назву

дістало від імені вбитого там індіанського вождя на ім'я Поланд; «Poland Spring» — відома з 1845 року марка мінеральної води, яку добувають з різних джерел на території Мейну.

10

З минулого літа йому найкраще запам'яталося те, що чомусь ледь не повсюдно гралася стара пісня Джеймса Макмертрі — «Розмова біля заправки Тексако» звалась вона. І найкраще з неї йому запам'ятався рядок про те, що в маленькому місті «кожен з нас мусить знати своє місце». Коли Ейнджі почала ставати майже впритул до нього в кухні ресторану, притискатися грудьми до його руки, коли він по щось тягнувся, на думку йому спливала саме ця фраза. Він знав, хто її бойфренд, і знав, що цей Френкі Делессепс належить до кола тих, хто править бал у цьому містечку, нехай навіть лише завдяки його дружбі з сином Великого Джима Ренні. Натомість Дейл Барбара був тут усього лиш перекотиполем. У світі Честер Мілла він не мав власного місця.

Одного вечора вона сягнула рукою йому до матні й легенько потисла. У нього трохи встав, і по тому, як грайливо вона вищирилася, він зрозумів, що вона відчула його ерекцію.

— А давай-но ще разок встане, ти ж хочеш, — промовила вона. Вони якраз були самі в кухні, і вона підсмикнула вгору свою й без того коротеньку сукню, продемонструвавши ажурні рожеві трусики. — Все по-чесному.

— Я пас, — сказав він, а вона на це показала йому язык.

З цими трюками він стикався і в інших ресторанних кухнях, подеколи навіть включався в гру. Це могла бути лише минуца хіть молодій жінки до старшого і ще порівняно гарного на вигляд колеги. Але невдовзі між Ейнджі й Френкі відбувся розрив, і одного вечора, коли після закриття Барбі на задньому дворі вивалював у бак сміття, вона зробила вже серйозніший крок у його бік.

Обернувшись, він побачив її перед собою, вона обхопила його за плечі й почала цілувати. Спершу він відповів на її поцілунок. Ейнджі на мить відірвалася від нього рукою і поклала його долоню собі на ліву грудь. Це повернуло його до тям. Грудь була пружна, молода, кріпка. І можливі неприємності теж. Джерелом неприємностей могла стати сама Ейнджі. Він спробував відірватися від неї, а коли вона повисла на ньому одною рукою, втопивши нігті йому в шию під потилицею, він її

відштовхнув, хоча зробив це трохи дужче, ніж сподівався. Вона вдарилася об сміттєвий бак, вирячилася на нього, помацала собі джинси на заді і очі її витріщилися ще дужче.

— Дякую! Тепер у мене всі штани в лайні!

— Треба було вчасно відпустити, — м'яко промовив він.

— Тобі ж сподобалося.

— Можливо, — зауважив він, — але мені не подобаєшся ти. — Помітивши образу й злість у неї на обличчі, додав: — Тобто я хотів сказати, що сама ти подобаєшся, але я не хочу робити цього таким чином.

Та, звісно ж, люди висловлюють свої справжні думки саме в першу стресову мить.

Через чотири дні ввечері в «Діппері» хтось вилив ззаду йому за комір склянку пива. Обернувшись, він побачив Френкі Делессепа.

— Тобі сподобалося, Бааарбі? Скажи так, і я можу повторити, сьогодні той вечір, коли великий кухоль коштує усього два бакси. Ну, а якщо тобі це не до смаку, ми можемо розібратися надворі.

— Не знаю, що вона тобі розповіла, але все неправда, — сказав Барбі.

Голосно грав музичний автомат — ні, не пісню Макмертрі, — але в Барбі в голові крутилася та фраза: «Кожен з нас мусить знати своє місце».

— Розповіла вона мені, що казала тобі «ні», але ти все'дно її притис і виїбав. На скільки ти її важчий? На сотнягу фунтів? Як на мене, це вельми схоже на згвалтування.

— Я цього не робив, — він розумів, що виправдовуватися марно.

— Ти вийдеш надвір, мазефакер, чи пересрав?

— Пересрав, — погодився Барбі, і, на його подив, Френкі пішов геть. Барбі вирішив, що цього вечора йому вже досить музики та пива і вже було підвівся, щоб і собі йти, але тут повернувся Френкі, і не зі склянкою, а з кухлем пива.

— Не треба, — попросив Барбі, та звісно ж той не звернув уваги. Хлюп у лице. Злива світлого бадвайзера. Кілька п'яних голосів зареготали, почулися оплески.

— Тепер ти можеш вийти, розібратися зі мною, — мовив Френкі. — Або я почекаю. Невдовзі тут уже закривають, Бааарбі.

Барбі пішов, розуміючи, що рано чи пізно все'дно доведеться, і

сподіваючись, що, якщо він вирубить Френкі швидко, раніше, ніж це встигне побачити забагато народу, на тому все й скінчиться. Він навіть зможе вибачитися потім і повторить, що ніколи не мав нічого з Ейнджі. Не розповідатиме, що це Ейнджі сама підкочувалася під нього, хоча, гадав він, про це знає чимало людей (Розі й Енсон так напевне). Можливо, з закривавленим носом Френкі очунає і второпає те, що здавалося таким очевидним для Барбі: це вигадка молодої дурепи, щоби йому помститися.

Спершу виглядало на те, що буде за його сподіваннями. Френкі, розставивши ноги, стояв на гравії, у світлі натрієвих ліхтарів його фігура відкидала дві тіні в протилежні боки парковки, стиснуті кулаки він тримав на манер Джона Л. Саллівена¹⁶⁷. Гордовитий, сильний, і дурний — звичайний містечковий бичок. Звиклий збивати з ніг своїх противників одним потужним ударом, щоб потім їх підняти і дубасити ще, допоки ті не запросять пощади.

Він ступив вперед і розсекретив свою не таку вже й секретну зброю: аперкот, котрого Барбі уник, просто злегка нахиливши вбік голову. Барбі відповів прямим джебом у черевне сплетіння. Френкі з ошелешеним виразом обличчя обвалився додолу.

— Нам не варто було... — почав Барбі, й у цю ж мить Джуніор Ренні вдарив його ззаду по нирках, скоріш за все, руками, зведеними до купи в один кулак. Барбі поточився вперед. Там, виринувши з-поміж двох припаркованих автомобілів, ударом навідліг його зустрів Картер Тібодо. Либонь, зламав би Барбі щелепу, якби попав, але Барбі встиг відбити його кулак. Так він отримав найгірший зі своїх синців, котрий ще залишався неприємного жовтого кольору в День Купола, коли він намагався покинути це місто.

Второпавши, що це спланована засідка, він крутнувся, розуміючи, що треба вшиватися, поки ніхто не постраждав серйозно. І не обов'язково цим хтось буде він. Він волів би втекти; був негордий. Встиг зробити три кроки, та тут йому підставив ногу Мелвін Ширлз. Барбі розтягнувся черевом на гравії, і почалося копання ногами. Він накрив руками голову, але важкі черевики гамселили його по стегнах, сідницях і ліктях. Діставши удар і по ребрах, він врешті зумів на колінах просунутися поза фургон, яким Стаббі Норман возив свої старі меблі.

Отоді-то його й полишив здоровий глузд, він перестав думати про втечу. Барбі підвівся, повернувся до них обличчям і, простягнувши руки, почав підзивати до себе, ворущачи розчепіреними пальцями піднятих долонь. Прохід, де він опинився, був вузьким. Підходити до нього вони могли лише по одному.

Першим спробував Джуніор; його ентузіазм було винагороджено ударом ногою в живіт. На Барбі були кросівки «Найк», а не важкі черевики, проте удар був жорстким і Джуніор склався навпіл поряд із фургоном, хапаючи ротом повітря. Через нього переступив Френкі, і Барбі двічі зацідив йому в лице — болючі удари, але не дуже сильні, щоб щось не зламати. Здоровий глузд уже почав повертатися.

Зарипів гравій. Він обернувся вчасно, щоби прийняти удар Тібодо, котрий зайшов із тилу. Удар припав у скроню, Барбі побачив зірки.

«А може, то була комета», — розповідав він Бренді, відкручуючи затвор нового балона. Тібодо ворухнувся вперед. Барбі різко влупив його ногою по щиколотці, і посмішка Тібодо перетворилася на гримасу. Він упав на одне коліно, схожий на футболіста, якому дістався м'яч і він чекає на свисток. От лише футболісти в такому разі не хапають себе за щиколотки.

Як це звучало не абсурдно, Тібодо скрикнув:

— Курва, це підло!

— Ти диви, хто це гово... — тільки й встиг почати Барбі, як Мелвін Ширлз перемкнув

167 Джон Л. Саллівен — професійний рестлер, котрий виступав під прізвиськом Джонні Відважний.

йому перегином ліктя горло. Барбі садонув йому власним ліктем у корпус і почув, як той гучно відригнув. Засмерділо пивом, тютюном, «слім джимами»¹⁶⁸. Він крутнувся, розуміючи, що Тібодо напевне нападе на нього знову раніше, ніж він устигне вирватися з проходу між двома автомобілями, куди сам себе і загнав, але це його вже не хвилювало. Обличчя йому боліло, ребра боліли, і раптом він вирішив — це здалося йому цілком заслуженим, — що відправить їх усіх чотирьох до шпиталю. Там вони зможуть обговорити, що собою являє справжня підла бійка, демонструючи один одному її результати.

От тоді-то і з'явився шеф Перкінс, котрого викликали чи Томмі, чи Вілла Андерсон, він в'їхав на стоянку з працюючою мигалкою,

вишукуючи там і тут лобовим прожектором. Бійці перетворилися на акторів на яскраво освітленій сцені.

Перкінс раз ревноув сиреною, вона заглухла, не завершивши руладу. Тоді він виліз із машини, підтягуючи ремінь на своєму чималому череві.

— Чи не зарано для цього посеред тижня, хлопці?

На що відповів Джуніор.

11

Для знаття, що було далі, Бренді не потрібен був Барбі, решту вона чула від Гові, і її це не здивувало. Навіть малим хлопець Великого Джима був пащекуватим, особливо, коли це якось торкалося його вигоди.

— На що він відповів: «Це кухар усе розпочав». Так?

— По, — Барбі натиснув стартер генератора, і той загудів, повертаючись до життя. Посміхнувшись Бренді, Барбі відчув, як йому розпашіли щоки. Історія, яку він щойно розповів, не належала до його улюблених. Хоча не порівняти з тією, що трапилася з ним колись у спортивному залі в Фаллуджі.

— От і все: мотор, камера, поїхали.

— Дякую. На скільки його вистачить?

— Лише на пару днів, але ця ситуація на той час може вже закінчитися.

— Або ні. Я гадаю, ви розумієте, що врятувало вас тієї ночі від подорожі до окружної в'язниці?

— Звісно. Ваш чоловік побачив, як воно було. Чотири на одного. Цього важко було не помітити.

— Будь-який інший коп міг би цього не помітити, навіть якби все розгорталося перед його очима. На щастя, того вечора трапився Гові; чергувати мав Джордж Фредерік, але він подзвонив, що в нього запалення шлунка, — вона зробила паузу. — Можете замість везіння назвати це провидінням.

— Мабуть, що так, — погодився Барбі.

— Зайдемо до будинку, містере Барбара?

— Чом би не посидіти тут? Якщо ви не проти. Тут гарно.

— Я не проти. Невдовзі вже погода погіршає. Чи ще нескоро?

Барбі відповів, що не знає.

— Коли Гові доправив вас усіх у дільницю, Делессепс сказав йому, що ви згвалтували Ейнджі Маккейн. Так?

— Це була його перша версія. Тоді він сказав, що, можливо, то було не зовсім згвалтування, але, коли вона злякалася і попросила мене зупинитися, я не послухався. Таким чином, здається, це вважалося б згвалтуванням другого ступеня.

Вона злегка усміхнулася.

— Боронь Боже, щоб ви казали про різні ступені згвалтування при якихось феміністках.

— Постараюсь цього не робити. До речі, ваш чоловік допитував мене в кімнатці, котра, схоже, зазвичай використовується як комірка для швабр...

168 «Slim Jim» — м'ясні палички, випускаються з кінця 1940-х років, популярна закуска.

Тепер уже Бренда насправду розсміялася.

— .. а тоді викликав Ейнджі. Посадовив її прямо переді мною, очі в очі. Та де там збіса, ми з нею ледь не терлися ліктями. Для великої брехні потрібно ментально підготуватися, особливо молодій особі. Я це зрозумів в армії. Ваш чоловік знав про це також. Сказав їй, що справа піде в суд. Попередив про покарання за кривосвідчення. Щоб не затягувати оповідки, вона зреклася. Зізналася, що ніякого злягання не було, не кажучи вже про згвалтування.

— Гові мав девіз: «Розум поперед закону». Це була основа всіх його дій. Зовсім не так діятиме Пітер Рендолф, почасти тому, що в нього кволий розум, але головню через те, що він неспроможний утримувати в рамках Ренні. Мій чоловік це міг. Гові казав, що коли звістка про вашу... сутичку... досягла містера Ренні, той наполягав, щоб вас притягли хоч за щось. Він буквально ооскаженів. Ви це знали?

— Ні, — але його це не здивувало.

— Гові сказав містеру Ренні, що, якщо щось з цього піде до суду, він постарается, аби до суду дійшла вся справа цілком, включно з нападом чотирьох на одного на парковці. І уточнив, що добрий адвокат легко може додати до справи витівки Джуніора і Френкі в їхні шкільні роки. А вони були замішані в кількох ескападах, щоправда, й зблизька не таких, як те, що вчинили з вами.

Вона похитала головою.

— Джуніор Ренні ніколи не був милим хлопчиком, але порівняно безпечним. Він змінився в останні рік чи два. Гові це помітив і його це непокоїло. Я з'ясувала, що Гові багато чого знав про обох: про сина і про батька... — вона завагалася. Барбі бачив, як її шарпають сумніви, продовжувати чи ні, і врешті вона вирішила, що не варто. Обережності вона навчилася як дружина начальника поліції маленького містечка, а ця звичка не з тих, з якими легко прощаються.

— Гові порадив вам покинути наше місто, перш ніж Ренні знайде якийсь інший спосіб вам накапостити, правда? Я здогадуюсь, ви не встигли цього зробити, бо вас зупинив цей Купол.

— Ви праві в обох випадках. Можна мені дієтичної коли тепер, місіс Перкінс?

— Звітть мене Бренда. А я називатиму вас Барбі, якщо вам так сподобається. Прошу, беріть собі самі, пийте. Барбі так і зробив.

— Вам потрібен ключ до протиатомного бомбосховища, щоби взяти звідти лічильник Гайгера. Я можу вам з цим допомогти і допоможу. Але здається, ви казали, що мусите про щось повідомити Джима Ренні, так от, ця ваша ідея мене непокоїть. Можливо, це журба туманить мені мозок, але я не розумію, навіщо вам потрібно мірятися з ним хоч чимось. Великий Джим дуріє, коли будь-хто зазіхає на його авторитет, а вас він взагалі на дух не зносить. І нічим вам не завдячує. Якби шефом і зараз був мій чоловік, тоді б, либонь, ви могли побалакати з Ренні утрюх. Гадаю, мені б це навіть сподобалося.

Вона нахилилася вперед, уважно дивлячись на нього очима в обрамленні темних кіл.

— Утім, Гові помер, тож замість того щоб розшукувати той містичний генератор, ви скоріш за все опинитеся в камері.

— Я все це розумію. Але є новина. Військово-повітряні сили збираються обстрілювати Купол крилатими ракетами завтра о тринадцятій нуль-нуль.

— О Господи.

— Вони вже стріляли по ньому іншими ракетами, але тільки для того, щоби визначити, на яку висоту здіймається бар'єр. Радар тут не діє. Ті ракети були з холостими головками. Ці будуть із цілком справжніми. Протибункерними.

Вона різко зблідла.

— У яку частину нашого міста вони зібралися стріляти?

— Контактною точкою призначено те місце, де Купол перетинає дорогу Мала Курва. Ми з Джулією були якраз там минулої ночі. Ракети вибухатимуть приблизно на висоті п'яти футів від рівня ґрунту.

Щелепа в Бренді відвисла, рот роззявився так широко, як не личить леді.

— Неможливо!

— Боюсь, що буде саме так. Ракети запускатимуться з Б-52169 і летітимуть запрограмованим курсом. Я маю на увазі, буквально запрограмованим. Огинаючи всі висоти й западини, поки не знизяться до висоти цілі. То жахливі штуки. Якщо така вибухне, не пробивши бар'єр, люди в місті лише злякаються — звук буде, ніби настав Армагеддон. Але, якщо вона прорветься, тоді...

Рука Бренді опинилася в неї на горлі.

— Великі руйнування? Барбі, у нас нема пожежних машин.

— Я певен, вони приготували протипожежну техніку десь поряд. А щодо руйнувань? — він знизав плечима. — З тієї місцини треба всіх евакуювати, це обов'язково.

— Хіба це розумно? Хіба розумно те, що вони запланували?

— Це питання неактуальне, місіс... Брендю. Вони вже прийняли рішення. Але, боюсь, далі буде ще гірше. — І, помітивши її здивований погляд, пояснив: — Мені, не місту. Мене підвищили до полковника. Президентським указом.

Вона підкотила очі.

— Вітаю.

— Від мене очікують, що я оголошу воєнний стан і буквально візьму Честер Мілл у свої руки. Джиму Ренні сподобається така новина?

Вона здивувала його, зайшовшись сміхом. Він і собі подивувався, бо й сам приєднався до неї.

— Розумієте мою проблему? Місто не мусить знати, що я позичив у нього лічильник Гайгера, але всіх мешканців треба повідомити, що на них летітимуть протибункерні ракети. Якщо не я, цю новину все одно розповсюдить Джулія Шамвей, проте керівники міста мусять її почути від мене. Тому що...

— Я розумію чому, — у червоному сонячному світлі надвечір'я

обличчя Бренді втратило свою блідість. Тепер вона задумливо потирала руки. — Якщо ви мусите опанувати владу в місті... чого від вас бажає ваш начальник...

— Гадаю, Кокс тепер мені радше колега, — мовив Барбі.

Вона зітхнула.

— Ендрія Грінелл. Спершу ми скажемо про це їй. Потім разом підемо до Ренні й Енді Сендерса. Принаймні нас буде більше: троє проти двох.

— Сестра Розі? Але чому вона?

— Ви не знаєте, що вона в нашому місті третя виборна? — Він похитав головою. — Не соромтесь, багато хто не пам'ятає, хоча вона на цій посаді вже кілька років. Зазвичай вона лише підтакує двом чоловікам-виборним, тобто — одному Ренні, бо Сендерс і сам тільки те й робить, що йому підтакує... у неї є деякі проблеми... але, пропри все, вона має характер. Чи мала.

— Які проблеми?

Він гадав, що вона не буде входити в деталі, але помилився.

— Залежність від ліків. Знеболювальних. Не знаю, наскільки це серйозно.

— Здогадуюсь, що свої рецепти вона отоварює в аптеці Сендерса.

— Так. Я розумію, що це не найкраще рішення, і вам треба діяти вельми обережно, але... Джим Ренні просто може побачити вигоду для себе у вашому втручанні, на якийсь час. А щодо вашого керівництва?

— Вона похитала головою. — Він підітреться будь-яким папірцем про встановлення воєнного стану, підписаним хоч Президентом, хоч будь-ким. Я...

Вона застигла. Очі її витріщилися, вона дивилася повз нього.

— Місіс Перкінс? Бренді? Що трапилось?

— Ох, — відітхнула вона. — Ох, Боже мій.

169 Боїнг «Стратофортеця» — бомбардувальник-ракетоносець, перебуває на службі з 1955 року; великою мірою створенню Б-52 сприяв тодішній командувач стратегічної авіації США генерал Лемей (див. вище).

Барбі й собі обернувся і теж заціпенів від побаченого. Сонце сідало червоне, як часто бува наприкінці теплих, погожих, не зашмарованих пізніми зливами днів. Але ніколи за все своє життя він не бачив

вечірньої зорі такої, як ця. Йому майнула думка, що подібне щось могли спостерігати тільки люди десь поблизу діючого вулкану.

«Ні, — вирішив він. — І там такого не буває. Це щось абсолютно нове».

Сідаюче сонце не було кулею. Воно мало форму величезної краватки-метелика з палаючим круглим вузлом. Небо на заході ніби вкрилося тонкою плівкою крові, котра чим вище, то більше блідла, до помаранчевого кольору. Крізь це каламутне саяво майже не проглядався обрій.

— Господи, помилуй. Це як дивитися крізь забруднене лобове скло, коли їдеш проти сонця, — промовила вона.

Дійсно, було схоже, тільки наразі лобовим склом виступав Купол. На ньому почав накопичуватися пил і бруд. А також штучні атмосферні викиди. І далі буде гірше.

«Треба б його помити», — подумав він і уявив собі шеренги волонтерів з відрами і щітками. Абсурд. Як можна його помити на висоті сорока футів? Чи ста сорока? Чи тисячі?

— Цьому треба покласти край, — прошепотіла вона. — Подзвоніть їм і скажіть, нехай вистрелять найбільшою їхньою ракетою, і к чорту наслідки. Бо цьому треба покласти край.

Барбі на це нічого не відповів. Не був певен, що зможе вимовити хоч слово, навіть аби мав, що сказати. Це гігантське, мутне саяво забрало в нього всі слова. Це було так, ніби крізь люк дивишся в пекло.

Ї-ГІ-ГІ

1 Джим Ренні з Енді Сендерсом дивилися на зловісний захід сонця з ганку похоронного салону Бові. Вони збиралися було до міськради на чергове «надзвичайне засідання», призначене на сьому вечора, і Великий Джим хотів прийти туди завчасно, щоби підготуватися, але застигли на сходах, задивившись, якою страхітливою, масною смертю догоряє день.

— Неначе кінець світу, — промовив Енді низьким, благоговійним голосом.

— Маячня гівняна! — заперечив Великий Джим, і якщо його голос і прозвучав брутально навіть для нього, це тому що і йому самому до голови прийшла така сама думка. Уперше з того часу, як опустився Купол, він усвідомив, що врегулювання цієї ситуації може бути поза їх

можливостями — поза його можливостями — і роздратовано відкинув цю думку геть. — Хіба ти бачиш Господа нашого Ісуса Христа, що сходить з небес?

— Ні, — погодився Енді. Він бачив тільки мешканців свого міста, людей, котрих знав усе життя, вони стояли купками вздовж Мейн-стрит, мовчазні, і лише дивилися на цей страхітливий захід сонця, прикриваючи собі очі долонями.

— А мене ти бачиш? — наполягав Великий Джим.

Енді обернувся до нього.

— Звісно, що бачу, — ошелешено кивнув він. — Звісно, я тебе бачу, Великий Джиме.

— Отже, мене не взято живим на небо, — пояснив Великий Джим. — Багато літ тому я віддав своє серце Ісусу, отже, якби зараз відбувався Кінець Світу, мене б тут не було. І тебе також, ти згоден?

— Мабуть, що так, — погодився Енді, хоча в душі відчував сумніви. Якби вони були спасеними — омитими кров'ю Агнця — навіщо б їм було щойно балакати зі Стюартом Бові про припинення того, що Великий Джим називав «нашим маленьким бізнесом»? Та хіба вони взагалі могли вляпатися у такий бізнес, якщо чесно?

Що спільного може бути між спасенністю й метамфетаміновим виробництвом?

Якби спитати про це у Великого Джима, Енді знав, що саме той відповість: іноді

результати виправдовують засоби. У даному випадку результати виглядали захоплюючими, ось такими: нова Церква Святого Спасителя (стара була лише трохи кращою за дощатий сарай із дерев'яним хрестом нагорі); радіостанція, котра врятувала самому тільки Богу відомо скільки душ; десятина, яку вони сплачували — акуратно, чеками одного банку на Кайманових островах — Місіонерському товариству Господа Ісуса, допомагаючи тим, кого пастор Коггінс називав «нашими меншими чорними братами».

Проте, задивившись на цей грандіозний, каламутний захід сонця, що натякав на дріб'язковість і маловажливість людських справ, Енді змушений був визнати, що всі ті речі правили лише за виправдання. Без притоку готівки завдяки мету його аптека пішла б на дно ще років шість тому. Те саме можна сказати про цю похоронну контору. Те саме

— хоча чоловік, котрий стояв зараз поряд з ним, цього ніколи б не визнав — стосувалося «Уживаних автомобілів Джима Ренні».

— Я знаю, що ти думаєш, друже, — мовив Великий Джим.

Енді боязко звів на нього очі. Великий Джим посміхався... а втім, не хижо. Ця його посмішка була лагідною, розуміючою. Енді теж відповів, чи то пак спробував, йому посмішкою. Він багато чим завдячував Великому Джиму. От тільки зараз речі, такі як аптека чи «BMW» Клоді, здавалися малозначущими. Яка зараз користь від «BMW», хоч би й з системою самопарковки і реагуючою на голосові команди саунд-системою, його мертвій дружині?

«Коли все це закінчиться і Доді повернеться додому, я віддам цей бімер їй, — вирішив Енді. — Клоді б це сподобалося».

Великий Джим простягнув свою руку з пальцями-цурпалками в напрямку призахідного сонця, що, як здавалося, розповзалося західним обрієм, мов величезна зміїна яєчня.

— Ти гадаєш, що в цьому є якась наша вина. Що Бог карає нас за те, що ми підживлювалися від міста у важкі часи. Це дурня, друже. Це не Божа справа. Якщо ти скажеш, що в тому, що нас побили у В'єтнамі, була рука Бога — таким чином Бог попереджав нас, що Америка втрачає свою духовність, — яз тобою погоджуся. Якщо скажеш, що одинадцяте вересня було відповіддю Всевишнього на рішення Верховного суду, який повідомив малим дітям, що вони можуть більше не розпочинати свій день з молитви до Бога, Котрий їх сотворив, я тебе підтримаю. Але щоб Бог покарав Честер Мілл за те, що ми не прибудували чергову обгінну смуту до якоїсь напівзабутої дороги, на кшталт Сиворакші або Дрібнорубанки? — Він помотав головою. — Це ні. Викинь це з голови.

— Ми також клали непоганий бариш собі до кишень, — несміливо зауважив Енді.

Це було правдою. Вони нагромаджували більше, ніж ішло на підживлення своїх бізнесів чи простягання руки допомоги своїм меншим чорним братам. Енді мав власний рахунок на Кайманових островах. І проти кожного його долара — або долара Бові, до речі — він міг би закластися, Великий Джим брав собі три. А то й чотири долари.

— «Бо вартий робітник своєї поживи», — процитував Великий Джим

повчальним, проте лагідним тоном. — Матвія, десятий розділ, вірш десятий.

Початок фрази євангеліста він пропустив: «Не беріть ані золота, ані срібла, ані мідяків до своїх гаманів...»

Великий Джим кинув погляд на годинник у себе на зап'ясті.

— Якщо вже згадали про роботу, друже, то треба нам рухатись. Багацького чого мусимо вирішити.

І він ступив уперед. Енді рушив за ним, не відриваючи очей від вечірньої зорі, котра все ще залишалася достатньо яскравою, щоб бути схожою на запалену плоть. Та тут Великий Джим знов зупинився.

— До речі, ти чув, що повідав Стюарт: тут ми все прикрили. «Завершено й застебнуто», як сказав маленький хлопчик, вперше самостійно попісявши. Він особисто повідомив про це Майстру.

— Та це ще той фрукт, — промовив понуро Енді.

Великий Джим хихонув:

— Не переживай щодо Філа. Ми припинили бізнес і не розпочинатимемо, поки не минеться криза. Фактично, можливо, це нам знак, що лабораторію варто прикрити назавжди. Знак від Всевишнього.

— Добре було б, — сказав Енді. Хоча мав у душі гнітюче передчуття: якщо Купол зникне, Великий Джим може передумати, а якщо так і трапиться, Енді знову буде поряд з ним. І Стюарт Бові зі своїм братом Ферналдом включаться також. Залюбки. Почасти тому, що там неймовірні гроші — не кажучи вже про відсутність податків, — а почасти через те, що всі вже занадто глибоко зав'язли. Він згадав слова якоїсь прадавньої кінозірки: «Коли я врешті зрозуміла, що не люблю зніматися, я вже була занадто багатою, щоб кидати цю справу».

— Не хвилюйся ти так, — промовив Великий Джим. — За пару тижнів ми почнемо знову завозити пропан до міста, хоч вирішиться ця ситуація з Куполом, хоч ні. Використаємо міські пісковози. Ти ж зможеш попрацювати за кермом нормальну зміну, чи не так?

— Так, — сумно відповів Енді.

— А ще! — Великий Джим розквітнув від нової ідеї, що прийшла йому в голову. — Ми можемо використати катафалк Стюї! Тоді кілька балонів ми зможемо привезти навіть раніше!

Енді нічого на це не сказав. Йому страх як не подобалася ідея прибрати до рук (це був вираз Великого Джима) так багато пропану з

різних міських служб, але це здавалося найбезпечнішим способом. Виробництво в них було потужне, а значить, багато палива йшло як на саме вариво, так і на вентиляцію токсичних газів. Великий Джим доводив, що купівля великих обсягів пропану може викликати питання. Так само, як придбання великої кількості різних ліків, навіть тих, що продаються без рецепта і йдуть на це лайно, може викликати підозри і принести неприємності.

Завдяки тому, що він був власником аптеки, з цим було легше, хоча замовляючи в таких кількостях робітусин і судафед¹⁷⁰, Енді все одно жахливо нервувався. Він боявся, що саме тут на них чекає гаплик, якщо гаплик їм судиться. Про газові балони позаду студійної будівлі РНГХ він взагалі ніколи не думав до цього дня.

— До речі, сьогодні ввечері ми матимемо досхочу електрики в міській раді. — Великий Джим промовив це з радісною інтонацією людини, що сповіщає когось про приємний сюрприз. — З моєї подачі Рендолф послав мого хлопця з його другом Френкі до шпиталю, щоб умикнули там один балон, підключили до нашого генератора.

У Енді на обличчі відбилася тривога.

— Але ж ми вже забирали...

— Знаю, — заспокійливо перебив його Ренні. — Знаю, що вже брали. Не хвилюйся ти так за «Кеті Рассел», їм поки що вистачить.

— Ти ж міг взяти балон з радіостанції... там же їх багато...

— Тут ближче, — відказав Великий Джим. — І безпечніше. Піт Рендолф наш хлопець, але це не значить, що мені хочеться, аби він дізнався про наш маленький бізнес. Ні зараз, ні колись.

Енді ще більше впевнився в тому, що Великий Джим насправді не збирається розпрощатися з виробництвом.

— Джиме, якщо ми почнемо перекидати скраплений пропан назад до міста, як ми зможемо пояснити, де він був? Розказуватимемо людям, що його була забрала Газова Фея, а тепер передумала і віддає назад?

Ренні нахмурився.

— Ти гадаєш, це смішно, друже?

— Ні! Я гадаю, це страшно!

— У мене є план. Ми оголосимо про створення міського сховища палива і

¹⁷⁰ Robitussin — ліки від застуди й кашлю, до складу яких входить

кодеїн; Sudafed — ліки проти нежиті, до складу яких входить псевдоефедрин.

розподілятимемо звідти пропан за нормою. А також опалювальний мазут, якщо буде знайдено спосіб його використання без електричного запалювання. Мені неприємна сама ідея нормування — вона антиамериканська за своєю суттю, але ж ти розумієш, це як у байці про мурашу та цикаду. У нашому місті є такі нікчемахи, котрі сплять все за місяць, а тоді, щойно прийде холод, волатимуть до нас, щоб ми їх рятували!

— Ти ж насправді не віриш, що це триватиме цілий місяць, еге ж?

— Звісно, ні, але, як старі люди кажуть: сподівайся на краще, готуйся до найгіршого.

Енді хотів було нагадати, що чимало пропану з міських запасів вони вже використали

на виготовлення кристалічного мету, але сам знав, що відповідь йому Великий Джим: «Звідки ми могли знати наперед?»

Авжеж, не могли. Хто при здоровому глузді міг очікувати на таку раптову нестачу всіх ресурсів? Плануєш завжди на більше, ніж достатньо. Суто американський стиль. Аж ніяк не достатньо — це образа для розуму й душі.

Енді сказав:

— Не тільки тобі не сподобається ідея нормування.

— Для цього ми маємо сили поліції. Я розумію, всім нам жаль, що від нас пішов Гові Перкінс, але він зараз поряд з Ісусом, а ми маємо Піта Рендолфа. Котрий у цій ситуації для міста кращий. Бо він дослухається, — він наставив на Енді палець. — Люди в такому місті

— ба, насправді люди повсюди, — вони, як малі діти, коли йдеться про їх власні інтереси. Скільки разів я вже це повторював?

— Багато, — зітхнув Енді.

— То до чого ти маєш примушувати дітей?

— Щоб доїдали гарнір, інакше не отримають десерту.

— Атож! І подеколи не обійтися без ремня.

— Ти мені якраз нагадав, — стрепенувся Енді. — Я балакав з Самантою Буші там, на полі в Дінсмора, це подружка Доді. Вона сказала, що дехто з копів діяли там доволі брутально. Вкрай брутально. Нам про це треба поговорити з шефом Рендолфом...

Джим скривився.

— А чого ти очікував, друже? Реверансів? Там було ледь не до бунту дійшло. Ми мало не отримали нікчемашний бунт тут, у себе, в Честер Міллі!

— Я розумію, ти правий, але просто...

— Я знаю ту дівчину Буші. Знав усю її родину. Наркомани, крадії машин, порушники закону, неплатники кредитів і податків. Ті, яких ми колись звали бідним білим непотребом, поки це не стало вважатися неполіткоректним. Це якраз ті люди, за якими ми зараз мусимо наглядати. Якраз ті самі люди. Це ті, хто роздеруть на шмаття наше місто, лишень дай їм волю. Такого ти хочеш?

— Ні, звісно, що ні...

Але Великий Джим уже розправив крила.

— Кожне місто має своїх мурах, що роблять добро, і своїх цикад, котрі добра не роблять, але ми можемо жити з ними поряд, бо розуміємо їх і вміємо примушувати їх робити те, що в їхніх же інтересах, навіть якщо заради цього їх доводиться трохи утискати. Але в кожному місті присутня також сарана, як про це сказано в Біблії, і це саме такі люди, як оті Буші. На них ми мусимо опускати наш молот. Це може не подобатися тобі, може не подобатися мені, але особиста свобода хай собі піде десь погуляє, поки все це не закінчиться. Ми теж дечим жертвуємо. Хіба не закриваємо ми наш маленький бізнес?

Енді не хотілося нагадувати про те, що вони просто не мають вибору, оскільки все одно не можуть вивозити товар поза межі міста, тож він просто обмежився кивком. Він більше не хотів нічого обговорювати і побоювався засідання, куди вони прямували, яке могло затягнутися геть до півночі. Нічого йому не хотілося так сильно, як тільки піти додому, випити чогось міцного, лягти, і думати про Клодетт, і плакати, допоки не провалиться у сон.

— Що дійсно має зараз значення, друже, так це підтримування балансу. Це означає закон, і порядок, і нагляд. Наш нагляд, бо ми не цикади. Ми мурахи. Мурахи-солдати.

Великий Джим замислився. Коли він заговорив знову, голос його звучав уже суто по- діловому:

— Я обдумав і вважаю неправильним наше рішення дозволити «Фуд-Сіті» працювати, як звичайно. Я не кажу, що ми мусимо закрити цю

крамницю, принаймні зараз цього робити не варто, але в наступні пару днів нам треба буде за нею уважно спостерігати. Пильно стежити. Те саме стосується «Палива & ашр; Бакалії». І я от подумав: непогано було б нам конфіскувати дещо з тих продуктів, що швидко псуються, для наших власних...

Він зупинився, примружено дивлячись на ганок міської ради. Він не міг повірити власним очам і тому прикрив їх рукою від вечірньої зорі. Але картина залишилася: Бренда Перкінс і той гаспидський баламутник Дейл Барбара. Проте не пліч-о-пліч. Між ними сиділа і жваво балакала з удовою шефа Перкінса Ендрія Грінелл, третя виборна. Вони передавали одна одній з рук у руки якісь папери.

Великому Джиму це не сподобалося.

Абсолютно.

2 Він рушив уперед, воліючи припинити ту балачку, про що б там не йшлося. Не встиг він зробити і півдесятка кроків, як до нього підбіг якийсь хлопець. То був один із синів Кіл'яна. Цих Кіл'янів близько дюжини жило на мерзенній фермі, що стояла ледь не на межі з Таркер Міллом. Ніхто з цих дітей не відзначався метким розумом, що, чесно кажучи, було природним, зважаючи на вбогих батьків, котрі їх породили. Але всі були ревними парафіянами Святого Спасителя; спасенними, іншим словом. Цього звали Ронні... так принаймні вважав Ренні, але не був у цьому цілком певен. Всі вони були гостроголові, носаті, з випнутими надбрівними дугами.

Одягнений у зношену футболку РНГХ хлопець приніс записку.

— Агов, містере Ренні! — вигукнув він. — Господи, я шукаю вас по всьому місту!

— Боюся, Ронні, я зараз не маю часу на балачку, — сказав Великий Джим. Він не зводив очей із трійці, що сиділа на сходах міськради. Трійко Гаспидських Ідіотів. — Можливо, завтра...

— Я — Річі, містере Ренні, Ронні — то мій брат.

— Річі. Авжеж. А тепер, якщо ти вибачиш...

Великий Джим зробив крок уперед. Енді взяв у хлопчика записку і встиг затримати Ренні, перш ніж той підійшов до тріо, що розсілося на сходах.

— Краще прочитай оце.

Перше, що побачив Великий Джим, було лице Енді, ще більше

витагнуте й занепокоєне, ніж зазвичай. От тоді він вже взяв записку.

Джеймсе...

Я мушу побачитися з тобою сьогодні ввечері . Господь говорив зі мною.

Тепер я мушу поговорити з тобою , перш ніж мені заговорити до міста. Чекаю твоєї відповіді. Річі Кіл'ян доставить твою записку мені.

Преподобний Лестер КОГГІНС

Не Лес, навіть не Лестер. Ні. Преподобний Лестер Коггінс. Не на добро це. Ну чому, чому все таке мусить траплятися одночасно?

Хлопець стояв перед книгарнею, у своїй вицвілій футболці й мішкуватих, сповзаючих джинсах він був схожий на якогось дурв'ячого сироту. Великий Джим кивнув йому, щоб підійшов. Той з готовністю підбіг. Великий Джим витяг із кишені ручку (на циліндрику якої йшов напис золотом ВАМ ГАРНИЙ НАСТРІЙ, БУДЬТЕ ПЕВНІ, ДАРУЄ БІЗНЕС ДЖИМА РЕННІ) і надряпав відповідь з трьох слів: Опівночі. Мій дім. Склав папірець і вручив хлопцеві.

— Віднеси йому. І не читай сам.

— Я не буду! Нізащо! Благослови вас Господь, містере Ренні.

— І тебе теж, синку, — провів він очима хлопця.

— Про що це він? — спитав Енді. І перш ніж Великий Джим встиг щось відповісти, припустив: — Про лабораторію? Про мета...

— Стули пельку.

Енді аж спотикнувся, так його це вразило. Великий Джим ніколи раніше не казав йому таких слів. Не на добро це.

— На все свій час, — промовив Великий Джим і вирушив назустріч нагальній проблемі.

3

Перше, що подумав Барбі, побачивши наближення Ренні: «Він іде, як дуже хвора людина, котра сама ще цього не знає». У його ході також вбачався чоловік, котрий усе життя роздає підсрачники.

Потискаючи Бренді обидві руки, він тримав на лиці найбільш хижу зі своїх світських посмішок. Вона сприйняла це зі спокійною, природною люб'язністю.

— Брендю, — мовив він. — Мої найглибші співчуття. Я мав би відвідати вас раніше... я, звісно, буду на похороні... але я був дещо

зайнятий. Ми всі були зайняті.

— Розумію, — відповіла вона.

— Ми вельми журимося за Дюком, — сказав Великий Джим.

— Саме так, — включився Енді, котрий підійшов услід за Джимом: катерок на буксирі в океанського лайнера. — Вельми журимося.

— Я так вам обом вдячна.

— І, хоча я радо обговорив би ваші проблеми... я ж бачу, ви їх маєте...

— усмішка Великого Джима поширшала, утім навіть зблизька не змінивши виразу його очей. — У нас дуже важливе засідання. Ендріє, чи не могла б ти піти й мерщій розкласти на столі всі ті папери?

У цю мить Ендрія, котрій недалеко було вже до п'ятдесяти, стала схожою на дитину, котру застали за тим, як вона намагалася поцупити з підвіконня гарячий пиріжок. Вона вже почала підводитись (кривлячись від болю у спині), але Бренда утримала її, міцно стиснувши руку. Ендрія знову сіла.

До Барбі дійшло, що обоє — і Грінелл, і Сендерс — мають вигляд на смерть переляканих людей. І то не через Купол, не зараз принаймні, бо причина їх переляку ховалася в Ренні. І знову йому майнуло: з халепи тай в багнище.

— Джеймсе, я вважаю, вам варто приділити нам якийсь час, — промовила люб'язно Бренда. — Безумовно, ви розумієте, що якби питання не було важливим, і то вельми... я сиділа б удома, перебуваючи в жалобі за моїм чоловіком.

Великого Джима запопала рідкісна для нього втрата мови. Люди на вулиці, котрі перед цим споглядали захід сонця, тепер почали дивитися на це імпровізоване рандеву. Можливо, підносячи Барбару до важливості, на яку його персону не заслуговувала, просто завдяки тому, що він сидів тісною купкою разом із міською третьою виборною та вдовою покійного шефа поліції. Вони роздивлялися, передаючи одне одному з рук у руки якийсь папірець так, ніби то був лист від самого Папи Римського. Чия голова народила ідею такої публічної вистави? Звісно ж, що Перкінсової дружини. В Ендрії не вистачило б розуму. Та й хоробрості, переймати його отак, на очах у публіки.

— Гаразд, либонь, ми зможемо приділити вам кілька хвилин. Як ти, Енді?

— Звісно, — подав голос Енді. — Кілька хвилин для вас місіс Перкінс,

обов'язково. Мені дійсно дуже жаль Дюка.

— А мені вашу жінку, — серйозно відповіла вона.

Вони зустрілися очима. Це була справжнісінька Мить Возз'єднання171, і від цього Великого Джима охопило таке почуття, хоч волосся на собі рви. Він розумів, що не мусить дозволяти таким почуттям заволодівати ним — це погано для тиску, погано для серця, — але досягти цього було важко, іноді. Особливо, коли тобі лише щойно вручили послання від людини, котра забагато знає, а тепер ще й повірила в те, що Бог хоче, аби вона все повідала місту. Якщо Великий Джим правильно здогадується, що на умі в Когінса, порівняно з тим ця справа виглядає просто мізерною.

От лише вона може виявитися й не мізерною. Бо Бренда Перкінс завжди його не любила, а Бренда Перкінс удова чоловіка, котрого зараз у місті сприймають — абсолютно безпідставно — як героя. Перше, що він мусить зробити...

— Ходімо всередину, — сказав він, — побалакаємо в кімнаті для засідань. — Він глипнув на Барбі. — Ви теж берете в цьому участь, містере Барбара? Оскільки мені цього вівіки не зрозуміти.

— Вам може допомогти оце, — відповів Барбі, протягуючи йому папери, які вони перед цим передавали з рук у руки. — Я колись служив в армії. Був лейтенантом. Здається, строк моєї служби подовжено. Також я отримав підвищення.

Ренні взяв аркуші за краєчок так, ніби вони могли бути гарячими. Це послання безперечно було соліднішим за абияк надряпану записку, принесену йому Річі Кіл'яном, і було воно від набагато відомішого кореспондента. З простим заголовком: З БІЛОГО ДОМУ. І сьогоднішня дата.

Ренні помацав папір. Глибока вертикальна зморшка пролягла між його брів.

— Це не справжній бланк Білого Дому.

«Звісно, що справжній, дурнику, — хотілося заперечити Барбі. — Годину тому його було доставлено кур'єрською службою ельфів Федерал Експрес. Мале міфічне курвеня без проблем телепортувалося крізь Купол».

— Авжеж, це не бланк, — Барбі намагався говорити делікатно. — Документ надіслано через інтернет у вигляді PDF-файла. Його

прийняла і роздрукувала міс Шамвей.

Джулія Шамвей. Ще одна баламутка.

— Прочитайте документ, Джеймсе, — спокійно промовила Бренда. — Він важливий.

Великий Джим почав читати.

4 Бенні Дрейк, Норрі Келверт і Опудало Джо Макклечі стояли перед редакцією міської газети «Демократ». Кожен з них мав ліхтарик. Бенні й Джо тримали їх у руках; Норрі засунула свій до широкої передньої кишені куртки-кенгуру. Вони дивилися в бік міської ради, де, як здавалося, про щось радилися кілька людей — серед них усі троє виборних та кухар із «Троянди-Шипшини».

— Цікаво, про що там ідеться, — сказала Норрі.

— Та про якесь лайно, як старі це люблять, — відгукнувся Бенні зі зверхньою незацікавленістю і постукав у двері редакції. Коли на стук ніхто не відповів, повз нього просунувся Джо і потягнув за ручку. Двері відчинилися. Він зразу зрозумів, чому міз Шамвей не почула їхнього стуку; тут на всю потужність працював великий ксерокс, а сама редакторка якраз розмовляла зі спортивним репортером і тим дядьком, котрий вдень фотографував події на полі.

Вона помітила дітей і помахала їм. Одинарні аркуші газети швидко вилітали з машини у приймальний лоток. Піт Фрімен і Тоні Гай по черзі звідти їх діставали і складали.

— Аж ось і ви, — сказала Джулія. — А я вже була боялася, що ви не прийдете. У нас усе майже готове. Якщо цей розсобачений ксерокс не гігне на лайно, то скоро закінчимо.

171 Мить возз'єднання — термін кіно, телебачення, театру: сентиментальна і повчальна сцена зустрічі-просвітлення героїв після довгої розлуки або непорозуміння.

Джо, Бенні й Норрі сприйняли нову для себе фразу з мовчазною вдячністю, кожен вирішивши самому застосувати її при першій же можливості.

— Ви отримали дозволи від старших? — спитала Джулія. — Я не хочу, щоб зграя розлючених батьків учепилася мені в загривок.

— Йо, мем, — сказала Норрі. — Кожен з нас отримав.

Фрімен перев'язував шпагатом пачки газет. І робив це погано, як помітила Норрі.

Сама вона вміла в'язати п'ять різних вузлів. А також рибальські петлі. Її батько навчив. А вона навзаєм показала йому, як робити «носики»¹⁷² на її дошці, і коли він перший раз завалився, то реготав так, що аж сльози котилися йому по обличчю. У неї найкращий у цілм світі тато, вважала вона.

— Хочете, я це зроблю? — запитала Норрі.

— Прошу, якщо ти вмієш краще, — відступив вбік Піт.

Вона підійшла ближче, Джо і Бенні впритул за нею. Норрі побачила набрану великими чорними літерами шапку на одношпальтовому спецвипуску газети і застигла.

— Чортове гівно!

Щойно ці слова встигли вискочити з її рота, як вона затулила його руками, але Джулія тільки кивнула:

— Так, це справжнє чортове гівно. Сподіваюсь, ви всі приїхали на велосипедах і маєте на них кошики. На скейтбордах ви не зможете розвезти це по всьому місту.

— Ми приїхали так, як ви нам сказали, — відповів Джо. — На моєму кошика нема, але є багажник.

— Я можу прив'язати туди йому кілька пачок, — сказала Норрі.

Піт, котрий із захватом дивився на те, як швидко дівчина зв'язує газети, підтакнув:

— Авжеж, ти зможеш. У тебе це добре виходить.

— Йо, мені це звично, — прозаїчно відповіла Норрі.

— Ліхтарі взяли? — спитала Джулія.

— Так, — відповіли вони хором.

— Добре. «Демократ» уже тридцять років як не користувався послугами вуличних газетників, і мені б не хотілося відзначити повернення традиції тим, що когось із вас зіб'є машина на розі Мейн або Престіл-стрит.

— То була б невезучка, авжеж, — погодився Джо.

— Кожний приватний дім і кожний офіс на цих вулицях мусять отримати газету, так? А також усі на Морін-стрит і авеню Святої Анни. Після цього розбігайтеся. Робіть що хочете, але не пізніше дев'ятої щоб усі були вдома. Якщо залишаться газети, розкладіть їх на вулицях. Притисніть камінчиками, щоби десь не занесло.

Бенні знову подивився на заголовок:

МЕШКАНЦІ ЧЕСТЕР МІЛЛА, УВАГА!

БАР'ЄР ПРОБИВАТИМУТЬ ВИБУХІВКОЮ!

ЙОГО БУДЕ ОБСТРІЛЯНО КРИЛАТИМИ РАКЕТАМИ ВСІМ
РЕКОМЕНДОВАНО ЕВАКУЮВАТИСЯ ПОДАЛІ ВІД ЗАХІДНОЇ
МЕЖІ

— Можу закластися, це не подіє, — похмуро промовив Джо, роздивляючись карту, вочевидь, накреслену вручну внизу газетного аркуша. Межу між Честер Міллом і Таркер Міллом на ній було виділено червоним кольором. Там, де Мала Курва пересікала межу міста, стояв чорний знак Х. Цей знак було підписано: КОНТАКТНА ТОЧКА.

— Прикуси собі язика, хлопчику, — сказав Тоні Гай.

5 172 «Носики» — трюки, що виконуються тільки на носових коліщатах скейтборда.

ВІД БІЛОГО ДОМУ

Вітання й гратуляції

РАДІ ВИБОРНИХ ЧЕСТЕР МІЛЛА:

Ендрю Сендерсу Джеймсові П. Ренні Ендрії Грінелл

Шановні джентльмени і леді!

Передусім я передаю вам свої вітання й від імені усієї нації бажаю висловити вам глибокі співчуття і добрі побажання. Завтрашній день я оголосив національним Днем Молитви; всі церкви будуть відкриті по всій Америці, люди всіх вірувань молитимуться за вас і тих, хто наполегливо працює для зрозуміння і відвернення того, що трапилося на кордонах вашого міста. Дозвольте мені запевнити вас, що ми працюватимемо безутомно, допоки мешканців Честер Мілла не буде звільнено, а винних у вашому ув'язненні не буде покарано. Ця ситуація буде залагоджена — і то скоро — така моя обіцянка вам і усім мешканцям Честер Мілла. Заявляю це з усією відповідальністю високої посадової особи, вашого Головнокомандувача.

По-друге, цим листом рекомендується полковник Армії США Дейл Барбара. Полковник Барбара служив в Іраку, де був нагороджений Бронзовою Зіркою, Медаллю за сумлінну службу та двома Пурпуровими Серцями. Його було знову призвано на службу і підвищено для забезпечення вашого зв'язку з нами і нашого з вами. Я вірю, що ви, як справжні американці, усіляко сприятимете йому в

цьому. Як ви допомагатимете йому, так і ми допомагатимемо вам.

Першим моїм наміром, відповідно до порад, отриманих мною від Об'єднаного комітету начальників штабів, Міністерства оборони та Служби національної безпеки було: оголосити в Честер Міллі воєнний стан і призначити полковника Барбару тимчасовим воєнним комендантом. Проте полковник Барбара запевнив мене, що в цьому нема необхідності. Він повідомив, що очікує на ефективну співпрацю з виборними й міською поліцією. Він уважає, що його завданням мусять бути «поради й узгодження». Я погодився з його судженням, яке, втім, підлягає подальшому перегляду.

По-третє, я знаю, що ви занепокоєні неможливістю телефонувати вашим рідним і близьким. Ми з розумінням ставимося до вашої занепокоєності, проте цей режим «телефонного затемнення» залишатиметься імперативним для зменшення ризику витоку секретної інформації, як до Честер Мілла, так і з нього. Не вважайте це надмірною пересторогою; запевняю вас, це не так. Цілком можливо, що в Честер Міллі хтось володіє інформацією щодо бар'єра, яким оточене ваше місто.

По-четверте, наразі ми продовжуватимемо недопущення преси, хоча це питання також підлягає подальшому перегляду. Прийде час, коли посадовим особам міста і полковнику Барбарі буде корисно провести прес-конференцію, але на даний період часу, коли всі наші зусилля спрямовано на якнайшвидше подолання цієї кризи, ми вважаємо таку зустріч із пресою гіпотетичною.

П'ятий пункт мого листа присвячено інтернет-комунікації. Об'єднаний комітет начальників штабів жорстко наполягає на тимчасовому блокуванні електронного поштового зв'язку, і я схилився до їхньої думки. Однак полковник Барбара переконливо відстоював право громадян Честер Мілла на збереження доступу до інтернету. Аргументуючи це тим, що електронне листування на законних підставах може бути перлюстрованим СНБ і на практиці контроль за цією комунікацією може бути встановлений легше, ніж за зв'язком у стільниковій мережі. Оскільки він є нашим «оперативним представником на місці», я, почасти з гуманістичних міркувань, дослухався до його думки. Проте це рішення теж підлягає подальшому перегляду; в нашій політиці можуть відбутися зміни. Полковник

Барбара буде повноцінним учасником майбутніх обговорень, і ми очікуємо на чіткі робочі стосунки між ним і всіма посадовими особами міста.

По-шосте, я відповідально оголошую вам про можливість завершення ваших тяжких випробувань не пізніше, ніж завтра о першій годині за Східним денним часом. Полковник Барбара пояснить, яка саме військова операція відбудеться в цей час, він також запевнив мене, що вашими гречними зусиллями спільно з міс Джুলією Шамвей, котра є власницею і редакторкою місцевої газети, ви здатні поінформувати громадян Честер Мілла про те, чого їм очікувати.

І останнє: ви громадяни Сполучених Штатів Америки, ми ніколи не покинемо вас напризволяще. Наша вам обіцянка, яка ґрунтується на святих для нас ідеалах, проста: жоден чоловік, жінка чи дитина не будуть залишені без піклування. Всі без винятку ресурси, необхідні для припинення вашого ув'язнення, будуть задіяні. Кожний долар, який потрібно витратити для досягнення цієї мети, буде витрачено. Навзаєм від вас ми очікуємо віри і співпраці. Прошу вас про це.

З молитвою й усілякими найкращими побажаннями, залишаюсь щиро ваш.

6 Котрий би з писак на підхваті не склав цю цидулу, та підписав її власноруч той байстрюк, і повним своїм ім'ям, включно з отим другим, терористським¹⁷³. Великий Джим за нього не голосував, і якби той у цю мить якимсь дивом телепортувався сюди, поставши перед ним наживо, він задушив би його власними руками.

І Барбару.

Великий Джим відчув щемливе бажання свиснути Піту Рендолфу, щоб той запроторив цього полковника Кухмістера в буцегарню. Сказати йому, хай впроваджує той свій гаспидський військовий стан з підвалу поліцейської дільниці, а Сем Вердро прислужиться йому в ролі ад'ютанта. Може, завдяки довгій реабілітаційній терапії Нечупара Сем навіть навчиться козиряти, не тицяючи разом із тим великим пальцем собі в око.

Тільки це не зараз. Поки що ні. Деякі фрази з листа Головнокомандувача-Мерзотника були особливо промовистими.

Як ви допомагатимете йому, так і ми допомагатимемо вам.

Чіткі робочі стосунки між всіма посадовими міста.

Це рішення підлягає подальшому перегляду.

Від вас ми очікуємо віри і співпраці.

Остання найбільш промовиста. Великий Джим був певен, що цей триклятий захисник абортів не має ніякого поняття про віру, для нього це лише прикладне слівце, але, коли він каже про співпрацю, він чітко розуміє, що має на увазі, і Джим Ренні також це чудово розуміє: це оксамитова рукавичка, всередині якої залізна рука зі сталевими пальцями.

Президент обіцяє співчуття й підтримку (він бачив щирі сльози на очах замороченої лікамі Ендрії Грінелл, коли вона читала цей лист), але, якщо читати проміж рядків, правда стає очевидною. Це лист-погроза, неприкрито відверта. Співпрацюйте, бо інакше не буде вам інтернету. Співпрацюйте, бо ми складаємо списки покірних і неслухів, а вам вельми не сподобається знайти себе у списку останніх, коли ми до вас прорвемося. Бо ми все пригадаємо. Співпрацюй, друже. Бо інакше...

Ренні подумав: «Ніколи я не віддам мого міста під оруду кухаря, котрий наважився торкнутися рукою мого сина, а потім ще й противився моїй владі. Ніколи цьому не бувати, ти, мавпо. Ніколи». А ще він подумав: «М'яко, спокійно».

Хай полковник Кухмістер викладе їхній великий військовий план. Якщо за фактом той

173 Мається на увазі суто арабське друге ім'я Барака Хусейна Обама. подіє, добре. Якщо ні, новостворений полковник Армії США відкриє для себе нове значення виразу: у глибині ворожої території.

Великий Джим усміхнувся і промовив:

— Давайте зайдемо досередини, ходімо. Схоже, нам багато чого треба обговорити.

7 Джуніор сидів у темряві зі своїми подружками.

Дивним це було, навіть йому самому це здавалося дивним, проте водночас і заспокійливим.

Коли він разом з іншими позаштатними підручними повернувся до поліцейської дільниці після того колосального розгардіяшу на Дінсморовому полі, Стейсі Моггін (сама все ще в уніформі й утомлена на вигляд) сказала їм, що, якщо хочуть, вони можуть попрацювати ще чотири години. Понаднормових службових годин пропонуватиметься

ще багато, якийсь період принаймні, а коли місту надійде час платити їм за службу, пояснила Стейсі, вона певна, що будуть ще й бонуси... котрі, либонь, забезпечить вдячний уряд Сполучених Штатів.

Картер, Мел, Джорджія Руа і Френк Делессепс погодилися відпрацювати додаткові години. Справа була навіть не в грошах; вони кайфували від цієї роботи. Джуніор теж, але в голові йому почав народжуватися черговий біль. Це так гнітило після цілого дня в першокласному настрої.

Він сказав Стейсі, що пасує, якщо можна. Вона запевнила його, що все нормально, тільки нагадала, що він мусить бути на службі завтра о сьомій ранку.

— Роботи вистачить, — сказала вона.

На ганку Френкі підсмикнув на собі ремінь і сказав:

— Навідаюся я, мабуть, до Ейнджі додому. Скоріш за все, вона десь поїхала з Доді, але мені нестерпно думати, що вона могла послизнутися в душі й лежить там зараз паралізована, чи ще щось таке.

У Джуніора почало стугоніти в скронях. Перед лівим оком затанцювала якась біла цятка. Вона смикалася туди-сюди в ритмі з його серцем, биття котрого також пришвидшилося.

— Хочеш, я зайду, — запропонував він Френкі. — Мені все одно по дорозі.

— Правда? Якщо не важко.

Джуніор помотав головою. Разом і біла цятка перед його оком скажено, запаморочливо застрибала. Та потім вгомонилася.

Френкі понизив голос:

— Саммі Буші була розкрила рота на мене там, на полі.

— Ота піхва, — пхекнув Джуніор.

— Авжеж. Каже: «Що ти зробиш, заарештуєш мене?» — пропищав Френкі дошкульним фальцетом, від чого Джуніору аж нерви скрутило. Біла цятка перетворилася на червону і якусь мить він боровся з бажанням вхопити свого старого друга за горло і задушити тут же, на місці, щоби назавжди позбавити себе небезпеки коли-небудь знову почути той фальцет.

— Так я оце думаю, — продовжував Френкі. — Чи не з'їздити туди, як закінчиться зміна. Провчити її, ну розумієш, навчити поважати місцеву

поліцію.

— Вона шалава. І суча лесбійка.

— Так це ж іще краще. — Френкі замовк, задивившись на страхітливе сідаюче сонце. — Цей Купол має свої плюси. Ми можемо робити ледь не все, що нам заманеться. У всякому разі поки що. Ти тільки подумай про це, старий. — Френкі вхопив себе за матню.

— Звісно, — погодився Джуніор. — Та в мене на них не дуже стоїть. Але зараз він відчував, що якраз навпаки. Типу того. Не те щоб він збирався їх трахнути, чи щось таке, хоча...

— Ви все одно залишаєтеся моїми подружками, — промовив Джуніор у темряву комори. Спочатку він підсвічував собі ліхтарем, та потім його вимкнув. У темряві було краще. — Хіба ні?

Вони не відповідали. «А якби вони це зробили, — подумав він, — я мав би можливість доповісти батькові й преподобному Коггінсу про велике чудо».

Він сидів спиною до стіни, вздовж якої тягнулися полиці з консервами. Ейнджі він поклав правобіч, а Доді лівобіч себе. *Menagerie a trois 174*, як називають це на форумах «Пентхауза». У світлі ліхтаря його дівчата мали не дуже гарний вигляд, розпухлі лиця і вибалушені очі, лиш трохи притінені їхнім волоссям, та вистачило лише їх відвернути... гай- гай! Чисто тобі парочка живих дівуль!

Щоправда сморід, куди ж без цього. Суміш старого лайна і свіжого гниття. Але не так вже й погано, бо тут також були присутні й інші, приємніші запахи: кави, шоколаду, патоки, сушених фруктів і, либонь, героїну.

Також легкий аромат парфумів. Від Доді чи від Ейнджі? Він не міг зрозуміти. Головне, що він розумів, біль у нього в голові знову притишився і пропала та дратівна біла цятка. Він посунув уперед руку, налапавши груди Ейнджі.

— Ти ж не проти цього, Ейндж? Ну, я, звісно, знаю, що ти кохаєшся з Френкі, але ж ви, типу того, що розбіглися, крім того, це лише збуджує почуття. А ще — не хотілося цього тобі казати, але мені здається, він сьогодні задумав тебе зрадити.

Вільною рукою він намацав руку Доді. Вона була холодна, але він все одно поклав її собі на член.

— О, моя Доді, — промовив він. — Це доволі круто. Але роби, як тобі

хочеться, дівчинко; не стримуй себе, будь геть відвертою.

Звісно, він мусить їх поховати. Скоро. Купол у будь-яку мить може луснути, мов мильна бульбашка, або вчені знайдуть спосіб якось його розчинити. И одразу ж по цьому в місті аж кишітиме дізнавачами. А якщо Купол так і стоятиме, напевне буде створено щось на кшталт комітету з пошуку харчів, вони ходитимуть з дому в дім, шукатимуть продукти.

Скоро. Але не прямо тепер. Бо тут затишно.

І водночас хвилююче. Люди цього б не зрозуміли, але вони й не мусять щось розуміти. Тому що...

— Це наша таємниця, — прошепотів Джуніор у темряву. — Правда ж, дівчата?

Вони не відповіли (хоча роблять це, у свій час).

Джуніор сидів, обіймаючи дівчат, котрих сам же й замордував, так він потроху задрімав, а тоді й поринув у сон.

8 Коли Барбі з Брендою Перкінс об одинадцятій покинули міську раду, нарада там все ще тривала. Спершу вони йшли по Мейн у бік Морін-стрит мовчки. На розі Мейн-стрит і Кленової вулиці все ще лежала невеличка, притиснута камінцем пачка одношпальтового спецвипуску «Демократа». Барбі висмикнув одну газету з-під прес-каменя. Бренда дістала з сумочки ліхтарик-олівець і присвітила, щоб прочитати заголовок.

— Здавалося б, побачивши таке надрукованим у газеті, мусиш легше повірити, а воно зовсім не так, — сказала вона.

— Еге ж, — погодився він.

— Ви з Джулією разом підготували цей випуск, щоб Джеймс не зміг нічого приховати, — мовила вона. — Хіба не так?

Барбі похитав головою.

— Ні, він би й не намагався, бо це неможливо. Коли вибухає ракета, там такий звук, що чортам чути. Просто Джулія не хотіла, щоб Ренні розкручував цю новину на свою користь,

174 Звіринець утрюх (фр .) — перекручене *manage a trois* (кохання утрюх).

якою б та його користь не була. — Він постукав пальцем по газетці. — Грубо кажучи, я вбачаю в цьому щось на кшталт страховки. Вибірний Ренні мусить думати: «Якщо він випередив мене в цьому, у володінні

якою іншою інформацією він мене випереджає?»

— Джеймс Ренні може бути вельми небезпечним суперником, мій друже.

Вони рушили далі. Бренда склала газету й засунула її собі під пахву.

— Мій чоловік провадив щодо нього слідство.

— З якої причини?

— Не знаю, що саме я можу вам розповісти, — сказала вона. — Вибір, як мені здається, лежить між або все, або нічого. І Гові не зібрав абсолютних доказів — це я знаю напевне. Хоча він уже був наблизився до цього.

— Справа не в доказах, — пояснив Барбі. — Справа в тому, щоб мені не опинитися у в'язниці, якщо завтра справи підуть не дуже гарно. Якщо те, що вам відомо, може допомогти мені утриматися на волі...

— Якщо вас непокоїть насамперед те, щоб самому не потрапити до в'язниці, ви мене розчарували...

То була лише частка проблеми, і Барбі знав, що вдова Перкінс це розуміє. Під час наради він уважно слухав і, хоча Ренні докладав солодкомовних зусиль, щоби виглядати улесливо розсудливим, Барбі був ним шокований. Він відчував під усіма тими побожними примовляннями й клятьбами зачасного хижака. Він триматиметься за владу, аж поки в нього її не вирвуть силою; братиме все, що вважає за потрібне, поки його не зупинять. Це робило його небезпечним для всіх, не лише для Дейла Барбари.

— Місіс Перкінс...

— Мене звуть Бренда, пам'ятаєте?

— Гаразд, Брендю. Давайте припустимо, що Купол встояв; тоді місту мусив би допомагати хтось інший, не цей торговець уживаними автомобілями з манією величі. Брендю, сидячи в буцегарні, я не зможу допомогти нікому.

— Мій чоловік уважав, що Великий Джим тут гріє собі руки.

— Як? Чим? І наскільки?

— Давайте побачимо, що зроблять ракети, — відповіла вона. — Якщо це не подіє, я розповім усе. Якщо подіє, коли осяде пил, я зустрінуся й побалакаю з окружним прокурором... тоді, говорячи словами Рікі Рікардо, Джеймсу Ренні «доведеться давати пояснень»¹⁷⁵.

— Не тільки ви чекаєте, що принесе спроба прориву. Цю ніч Ренні

перечекає смиренным ягнятком. Якщо крилаті ракети, замість того щоби пробити Купол, зрикошетять, гадаю, ми побачимо його інше обличчя.

Вона вимкнула ліхтарик і, подивившись угору, промовила:

— Погляньте на зірки. Такі яскраві. Оно Малий Ківш... Кассіопея... Велика Ведмедиця. Все як завжди. Мене це заспокоює. А вас?

— Так.

Якийсь час вони мовчали, задивившись на мерехтливе безмежжя Чумацького шляху.

— Але від споглядання зірок я завжди почувалася дуже маленькою і дуже... ефемерною, — вона засміялася, а потім доволі ніяково спитала:

— Ви не проти, якщо я візьму вас під руку, Барбі?

— Зовсім ні.

Вона підхопила його під лікоть. Він накрив своєю рукою її долоню і повів додому.

9 175 «Тобі доведеться давати пояснень» — незграбна фраза з найпопулярнішого в історії американського телебачення серіалу «Я кохаю Люсі» (1951-1960), з якою до головної героїні Люсі Рікардо (актриса Люсіль Болл, 1911-1989) регулярно звертається її чоловік Рікі (актор Десі Арнас, 1917-1986).

Великий Джим згорнув засідання об одинадцятій двадцять. Пітер Рендолф побажав усім добраніч і покинув нараду. Він запланував почати евакуацію західної околиці міста рівно о сьомій ранку і сподівався до полудня очистити всю місцевість довкола Малої Курви. Слідом за ним підвелася й Ендрія, ступаючи повільно, тримаючись руками за поперек. Всім присутнім добре знайома була ця її поза.

Хоча з голови йому не йшла зустріч із Лестером Коггінсом (і сон, він не проти був хоч трохи збіса поспати), Великий Джим спитав у неї, чи не могла б вона затриматися на кілька хвилин.

Вона запитально подивилася на нього. Позаду нього демонстративно складав докупи теки і ховав їх до сірого сталевого сейфа Енді Сендерс.

— І замкни двері, будь ласка, — лагідно попрохав Великий Джим.

Тепер уже з занепокоєним обличчям, вона виконала його прохання. Енді продовжував прибирати після наради, але плечі в нього були напружено згорблені, немов в очікуванні удару. Енді вже було відомо те, про що з нею балакатиме Великий Джим. І, судячи з його пози,

хорошого там було мало.

— Що ти задумав, Джиме? — спитала вона.

— Нічого особливого, — що означало якраз навпаки. — Мені лише здалося, що перед нарадою ти вельми заприятелювала з цим Барбарою. І з Брендую, до речі, також.

— З Брендую? Та не... — вона вже ледь було не сказала не виставляй себе ідіотом, але вирішила, що це прозвучить занадто сильно. — Та не до ладу це, ми з Брендую знайомі вже тридцять ро...

— Аз містером Барбарою три місяці. Якщо так, то, виходить, поїдання зготованих кимсь вафель і шинки є достатньою основою для того, щоб пізнати ту людину.

— Гадаю, він тепер полковник Барбара.

Великий Джим усміхнувся:

— Важко сприймати це серйозно, коли вся його уніформа складається з джинсів і майки.

— Ти бачив лист Президента.

— Я бачив щось, що Джулія Шамвей могла самотужки склепати на своєму гаспидському комп'ютері. Чи не так, Енді?

— Авжеж, — промовив Енді, не повертаючи голови. Він усе ще щось складав до сейфа. А потім вкотре перекладав уже було складені теки.

— А якщо навіть припустити, що лист дійсно був від Президента? — спитав Великий Джим, цілком розтягуючи своє широке, з кількома підборіддями лице в тій усмішці, яку вона так ненавиділа. Ендрія, мабуть, уперше ледь не з зачаруванням помітила на тих його підборіддях щетину і зрозуміла, чому Джим завжди намагається так ретельно голитися. Щетина надавала йому зловісного ніксонівського176 вигляду.

— Ну... — її занепокоєння вже межувало зі страхом. Вона хотіла сказати Джиму, що просто намагалася бути люб'язною, але насправді ж не зовсім так, там було дещо більше, і вона гадала, що Джим це помітив. Він вельми примітливий. — Ну, розумієш, він же Г оловнокомандувач.

Великий Джим зневажливо відмахнувся:

— Ти знаєш, хто такий командувач, Ендріє? Я тобі поясню. Той, хто заслуговує на лояльність і слухняність тому, що має ресурси, якими може допомогти нужденним. Це мусить бути чесний обмін.

— Так! — підбадьорилося вона. — Такі ресурси, як ті крилаті ракети!

— Гаразд, якщо від них буде якась користь.

— А чому їй не бути? Він сказав, що кожна має бойову головку на тисячу фунтів.

— Зважаючи на те, як мало ми знаємо про Купол, як можеш ти чи будь-хто з нас знати

176 Річард Ніксон (1913-1994) — 36-й президент (1969-1974), за всю історію США єдиний, котрий подав у відставку, щоб уникнути імпічменту.

щось напевне? Звідки нам знати, що ракета не зірве Купол, залишивши кратер завглибшки з милю на тому місці, де стояв Честер Мілл?

Вона збентежено дивилася на нього. Потираючи, розминаючи руками собі поперек у тому місці, де гніздився біль.

— Авжеж, усе в руках Божих, — сказав він. — І ти права, Ендріє, ракети можуть спрацювати. Але якщо ні, ми залишимося напризволяще, а Головнокомандувач, котрий не здатен допомогти своїм громадянам, не вартий і бризки теплої сечі до холодного нічного горщика, на моє переконання. Якщо їхній обстріл не дасть того результату і якщо вони не пошлють усіх нас до Слави Господньої, комусь доведеться опікуватися нашим містом. Кому краще цим займатися: якомусь приبلуді, котрого доторкнувся своєю чарівною паличкою Президент, чи виборним особам, які вже тут є? Розумієш тепер, куди я навертаю?

— Мені полковник Барбара здався цілком здатним, — прошепотіла вона.

— Перестань так його називати/ — закричав Великий Джим.

Енді впустив теку, а Ендрія з переляканим зойком зробила крок назад.

Але одразу ж вона стала й випросталася, вмент віднайшовши в собі той, притаманний янкі сталевий стрижень, завдяки якому колись мала хоробрість вперше балотуватися у виборні.

— Не смій кричати на мене, Джиме Ренні. Я тебе знаю ще відтоді, як ти в першому класі вирізав картинки з каталогу «Сієрз»¹⁷⁷ і наклеював їх на кольоровий картон, тож не кричи на мене.

— Ох, дідько тебе забирай, вона образилася. — Хижа усмішка розповзалася тепер від вуха до вуха, перетворивши верхню частину його лиця на якусь дразливу веселу маску. — Як же це нікчемашно

недоречно. Але вже пізно, я втомився і вичавив із себе весь денний запас солоденького сиропу. Тож слухай сюди і не змушуй мене повторювати двічі. — Він поглянув собі на годинник. — Зараз одинадцять тридцять п'ять, а я ще до дванадцятої хочу потрапити додому.

— Я не розумію, чого ти від мене хочеш?

Він підкотив очі, немов був не в змозі повірити в таку тупість.

— Коротко? Я хочу знати, чи будеш ти на моєму боці — моєму й Енді, — якщо цей їхній ідіотський план з ракетами нічого не дасть. А не поряд із цим вискочнем з посудомийної машини.

Вона розправила плечі й відпустила спину, за яку було трималася руками. Вона зуміла подивитися йому прямо у вічі, хоча губи в неї тремтіли.

— А якщо я вважаю, що полковник Барбара — містер Барбара, якщо тобі так більше подобається — більш кваліфікований керівник у кризовій ситуації?

— Що ж, обійдуся наразі, перетуди-тебе-в-батька-матір, — відповів Великий Джим. — Хай тобі допоможе твоя висока мораль. — Голос його впав до бурмотіння, що лякало більше за попередні крики. — Але ж ти приймаєш оті пігулки. Оксиконтин.

Енді похолола:

— А що з ними не так?

— Енді має їх чималенький запас, спеціально для тебе, але, якщо ти в цих перегонах вибираєш не того коня, пігулки можуть просто розчинитися. Правильно я кажу, Енді?

Енді почав мити кавоварку. Вигляд у нього був нещасний, він уникав погляду неспокійних очей Ендрії. Але з відповіддю не забарився.

— Так, — підтвердив він. — У такому випадку може трапитися, що я їх просто висиплю до унітаза в аптеці. Небезпечно тримати такі наркотики в цілком відрізаному від світу місті.

— Ти не маєш права! — скрикнула вона. — У мене є рецепт!

Великий Джим почав лагідно.

177 «Sears» — сучасна мережа універмагів, що була заснована наприкінці XIX ст. як компанія з продажу товарів поштою, знаменита своїми каталогами.

— Єдиний рецепт, який тобі зараз потрібен, це триматися людей, котрі

знають це місто найкраще, Ендріє. Наразі це єдиний різновид рецепта, від якого тобі буде хоч якась користь.

— Джиме, мені потрібні мої пігулки, — вона почула, як тремтить її голос, точно, як у її матері в останні, найгірші роки, коли вона вже не вставала з ліжка, і Ендрія ненавиділа себе за це. — Я їх дуже потребую!

— Знаю, — сказав Великий Джим. — Бог випробовує тебе великим болем. («Не кажучи вже про гідомірну залежність від наркотику», — подумав він.)

— Просто роби, що слід, — включився Енді. Очі його в темних ободах були сумними й переконливими. — Джим найкраще знає, що треба нашому місту, і завжди знав. Не потрібно, щоб якийсь чужак розповідав нам, як робити нашу справу.

— Якщо я так робитиму, чи отримуватиму я мої таблетки проти болю? Обличчя Енді освітілося посмішкою:

— Безперечно! Можливо, я навіть на свою відповідальність трохи підвищу дозу. Скажімо, на день на сто міліграмів більше? Хіба тобі не піде на користь? Вигляд ти маєш вкрай незадовільний.

— Мабуть, мені варто було б трохи збільшити, — глухо відповіла Ендрія. Голову вона похилила. Вона не пила алкоголю, ані келишка вина після випускного балу, коли їй там стало так зле, ніколи не викурила жодного косяка, зроду не бачила кокаїну, окрім як по телевізору. Вона була чудовою жінкою. Дуже приємною особистістю. Тож яким чином вона потрапила в таку пастку? Коли впала, ідучи по пошту до своєї скриньки? І одного цього достатньо, щоб перетворити когось на залежну від наркотику особу? Якщо це так, то як же це несправедливо. Як жахливо. — Але тільки на сорок міліграмів. На сорок, і не більше, цього мені буде достатньо, гадаю я.

— Ти певна? — спитав Великий Джим.

Зовсім не була вона певна. Тут-то й ховався диявол.

— Ну, либонь, на вісімдесят, — сказала вона, втираючи сльози з обличчя. А потім пошепки: — Ви мене шантажуєте.

Той шепіт був ледь чутний, але Великий Джим дочув. Ступив крок до неї. Ендрія відсахнулася, проте Великий Джим лише взяв її за руку. Ніжно.

— Ні, — промовив він. — Це був би гріх. Ми тобі допомагаємо. А

навзаєм хочемо лиш одного: щоб ти допомагала нам.

10

Почулося гуп.

І Саммі враз прокинулася в ліжку, хоча, перед тим як упасти о десятій вечора, викурила півкосяка і випила три Філових пива.

Вона завжди тримала в холодильнику пару шестизарядних коробок і досі думала про них, як про «Філове пиво», хоча сам Філ пішов від неї ще у квітні. До неї долітали чутки, ніби він і зараз десь у місті, але вона не вірила. Авжеж, якби він крутився неподалік, вона його напевне хоч десь, а побачила б протягом останніх шести місяців, так же? Це маленьке місто, точно як співається у тій пісні. Гуп!

Вона сіла в ліжку, прислухалася, чи не скиглить Малюк Волтер. Він мовчав, і вона подумала: «О Господи, мабуть, розвалилася та чортова колиска! А він навіть не заплакав...»

Вона відкинула ковдру і поспішила до дверей. Натомість врізалася у стіну лівіше них. Лець не впала. Проклята темрява! Проклятий Філ, котрий утік і полишив її в такому стані, і нема кому за неї заступитися, коли такі, як Френк Делессепс її кривдять і лякають і...

Вона обмацала руками верх шафи і знайшла ліхтарик. Увімкнула й поспішила до дверей. Не встигла вона завернути ліворуч, до спальні Малюка Волтера, як знову почулося гуп. Не зліва, а просто попереду, від дальньої стіни захаращеної вітальні. Хтось гунав у вхідні двері. Тепер звідти почувся ще й приглушений сміх. Хто б там не був, звучало це п'яно.

Вона кинулася через кімнату, майка, у котрій вона спала, збрижилася на її пухких стегнах (звідтоді, як пішов Філ, вона трохи поважчала, фунтів на п'ятдесят, але коли цей сраний Купол пощезне, вона збиралася сісти на «НутріСистем»¹⁷⁸, щоб повернутися до своєї шкільної ваги), і навстіж одчинила двері.

Ліхтарі — чотири, і то потужні — спалахнули їй просто в обличчя. Ті, хто ховалися поза саявом ліхтарів, знову засміялися. В одного з реготунів його ї-гі-гі виходило точнісінько, як у Кучерявчика з Трьох Коміків¹⁷⁹. Вона впізнала, чий то сміх, бо добре пам'ятала його ще зі школи: це реготав Мел Ширлз.

— Не, ну ти прикинь! — гукнув Мел. — Наша краля лягла спати, бо ні в

кого відсмоктати.

Ще гучніший сміх. Саммі підняла руку, прикриваючи долонею очі, але без толку, люди з ліхтарями залишилися безликими фігурами. Один з голосів був жіночим. Це вже на краще, як їй здалося.

— Вимкніть ліхтарі, поки я не осліпла. І заткніться, ви розбудите дитину!

У відповідь їй гримнув іще голосніший регіт, проте три з чотирьох ліхтарів погасли. Посвітивши з дверей на гостей своїм ліхтарем, вона не зраділа побаченому: Френкі Делессепс і Мел Ширлз, а поряд з ними Картер Тібодо й Джорджія Руа. Та сама Джорджія, котра вдень наступила черевиком на груди Саммі й обізвала її лесбійкою. Жінка-то вона жінка, але небезпечна жінка.

Всі вони були зі своїми значками. І всі дійсно п'яні.

— Чого вам треба? Вже пізно.

— Треба догнатися, — сказала Джорджія. — Ти ж продаєш кайф, тож продай і нам.

— Хочу я дістатися червоного неба, як воно годиться патріоту міста 180, — проспівав Мел і засміявся: ї-гі-гі-гі-гі.

— У мене нічого нема, — відповіла Саммі.

— Не мели дурниць, тут все дуром просмерділо, — сказав Картер. — Продай нам трохи. Не будь курвою.

— Атож, — докинула Джорджія. Її очі сріблясто відблискували в промені ліхтаря Саммі. — Не зважай, що ми копи.

На це вони всі разом вибухнули реготом. Ну точно, розбудять дитину.

— Ні! — спробувала закрити двері Саммі. Тібодо поштовхом знову їх прочинив.

Штовхнув усього лиш сподом долоні, доволі легко, але Саммі поточилася назад. Вона

перечепилася об чортів іграшковий потяг Малюка Волтера і вдруге за сьогоднішній день сіла на сраку. Майка на ній спурхнула вгору.

— Вау, рожева білизна, чекаєш на якусь зі своїх коханок? — спитала Джорджія, і всі знову зайшлися реготом.

Вимкнуті ліхтарі знову загорілися, освітивши її, мов на сцені.

Саммі різко обсмикнула на собі майку, ледь не порвавши горловину. Промені ліхтарів танцювали по її тілу, поки вона непевно зводилася на ноги.

— Де твоя гостинність, запрошуй нас до хати, — промовив Френкі, ввалюючись у двері. — Красно дякую, — обвів він променем ліхтаря вітальню. — Що за свинарник?

— По свині й свинарник, — підхопила Джорджія, і знову всі разом зареготали. — На

178 «NutriSystem» — заснована у штаті Пенсільванія компанія, яка виробляє і продає різноманітні продукти для схуднення чотирьох категорій: загальна, для старших людей, для вегетаріанців, для діабетиків.

179 Три Коміки — популярне в першій половині ХХ ст. тріо братів-акторів Горвіців, котрі випустили безліч короткометражних кінокомедій; під псевдонімом Кучерявчик виступав наймолодший голомозий брат Джером з характерним високим пронизливим голосом.

180 Перекручені слова з пісні «Високі надії», яку співає Френк Сінатра у комедійному фільмі «Діра в голові» (1959).

місці Філа я б ризикнула завітати сюди знов лише для того, щоб надрати тобі сраку! — підняла вона кулак. Картер Тібодо церемонно стукнувся з нею кісточками.

— Він усе ще переховується на радіостанції? — спитав Мел. — Преться на меті? Та сама маячня на тему Ісуса?

— Я не розумію, про що ти... — її вже це не злило, їй уже стало страшно. Так безладно балакають у своїх кошмарах люди, накупившись перед тим трави, притрушеної янгольським пилком¹⁸¹.

— Філ пішов від мене!

Її незвані гості презирнулися між собою і розсміялися. Ідіотське ї-гі-гі Ширлза перекривало решту голосів.

— Пішов! Дременув! — кувікав Френкі.

— Типу, уїбав! — відгукнувся Картер, і вони всі разом стукнулися кісточками кулаків.

Джорджія згребла з верхньої полиці купку книжок у м'яких палітурках і гортала їх.

— Нора Робертс? Сандра Браун? Стефені Меєр?¹⁸² Ти це читаєш? Ти що, бля, не знаєш, правило Гаррі Поттера? — простягнувши руки перед собою, вона розтиснула пальці, і книжки посипалися на підлогу.

Дитина все ще так і не прокинулася. Це було просто чудо.

— Ви підете геть, якщо я продам вам трави? — спитала Саммі.

— Звичайно, — запевнив її Френкі.

— І давай мерщій, — сказав Картер. — Нам вранці рано на службу. Забезпечувати е-ва- ку-а-цію. Тож воруши своєю тлустою сракою.

— Почекайте тут.

Вона пішла до кухоньки й відкрила холодильник (тепер вже теплий, скоро все потане, чомусь від цього вона аж схлипнула) і дістала звідти пластиковий пакет трави. Один із трьох галонових¹⁸³ пакетів, які вона там тримала.

Вона вже почала обертатися, та раптом хтось обхопив її за плечі, а хтось інший вирвав у неї з рук пакет.

— Я хочу знову поглянути на твою рожеву білизну, — промовив Мел їй просто у вухо. — Подивитися, чи є напис НЕДІЛЯ в тебе на сраці.

— Він задрав їй майку вище талії. — Нема, я так і знав.

— Перестаньте! Припиніть!

Мел засміявся: ї-гі-гі-гі-гі.

їй просто в очі вдарив промінь світла, але вона встигла впізнати вузьку голову того, хто тримав ліхтар: Френкі Делессепс.

— Ти огризалася на мене сьогодні, — сказав він. — До того ж ти мене ляснула, зробила боляче моїй рученьці. А я усього лише зробив оце. — І він знову ухопив її за груди.

Вона спробувала відбитися. Націлений було їй у лице промінь світла вмент уперся в стелю. І тут же різко опустився знову. Біль вибухнув їй у голові. Він вдарив її ліхтарем.

— Ой! Ой, як боляче! ЩО ти робиш!

-Це, бля, ще не боляче. Тобі пощастило, що я не заарештував тебе за продаж наркотиків. Стій спокійно, якщо не хочеш отримати ще.

— Якось ця трава смердить мерзотно, — промовив Мел діловим тоном. Він так і стояв позаду, задерши її майку.

— І сама вона теж, — докинула Джорджія.

— Мусимо конфіскувати цю траву в тебе, сучечко, — сказав Картер. — Вибачай.

¹⁸¹ Фенциклідин («янгольський пилок») — синтезований 1926 року хірургічний анестетик, потужний галюциноген, використовувався як транквілізатор у ветеринарії, заборонений у 1960-х рр., у невеликих кількостях виробляється у підпільних лабораторіях.

¹⁸² Nora Roberts (нар. 1950 р.), Sandra Brown (нар. 1948 р.) — авторки

численних любовних романів- бестселерів; Stephenie Meyer (нар. 1973 р.) — авторка серії романів про вампірів «Сутінки».

183 Американський галон — міра об'єму рідких і сипких тіл, дорівнює 3,785 л.

Френкі знов ухватив її за цицьку:

— Стій спокійно, — крутив він сосок. — Стій спокійно, кажу. — Голос у нього став хриплим. Дихання пришвидшилось.

Вона зрозуміла, до чого йде. Заплющила очі. «Хоч би тільки дитина не прокинулася,

— подумала вона. — Хоч би вони не зробили чогось іншого. Гіршого».

— Давай, — підначила Джорджія. — Покажи їй, чого їй не вистачає з тих пір, як ушився Філ.

Френкі махнув ліхтарем у бік вітальні:

— Давай на диван. І розсувай ноги.

— А ти не хочеш спершу зачитати їй її права? — спитав Мел і засміявся: ї-гі-гі-гі-гі. Саммі подумала, якщо вона знову почує цей його сміх, у неї лусне голова. Але рушила до дивана, похиливши голову, з опущеними плечима.

Картер перехопив її на півдорозі, розвернув до себе, освітивши ліхтарем знизу своє лице, перетворивши його на маску якогось гобліна.

— Ти комусь розкажеш про це, Саммі?

— Н-н-ні.

Гоблін кивнув.

— Розумна дівчина. А ніхто тобі й не повірить все одно. Окрім нас, звісно, а ми тоді повернемося сюди, і вже як слід тебе заїбемо.

Картер штовхнув її на диван.

— Трахай її, — скрикнула Джорджія схвильованим голосом, націливши ліхтар на Саммі. — Трахайте цю курву.

Трахнули її всі троє молодиків. Френкі був першим, він прошепотів:

— Тримай краще рота на замку, поки тобі не накажуть смоктати, — і ввійшов у неї.

Наступним був Картер. Під час його на ній гоцання прокинувся і почав плакати Малюк

Волтер.

— Стули пельку, хлопчику, а то мгені дофедець зачитайт тобі тфій пгава! — проревів Мел Ширлз і засміявся: ї-гі-гі-гі-гі-гі-гі-гі.

Вже було близько півночі.

На своїй половині ліжка міцно спала Лінда Еверет; день їй випав виснажливий, завтра рано-вранці знову на службу (забезпечувати е-ва-ку-а-цію), тож навіть неспокійні думки про Дженілл не завадили їй заснути. Вона не хропла, ні, лише тихеньке ху-ху-ху лунало з її половини ліжка.

У Расті день був не менш виснажливим, але заснути він не міг, і заважав йому не спокій через Джен. З нею все буде гаразд, гадав він, принаймні найближчим часом. Якщо її судороги не посилюватимуться, він їх зможе вгамувати. Якщо закінчатся запаси заронтину в шпиталі, він дістане ліки в Сендерса в аптеці.

А думав він про доктора Гаскелла. І про Рорі Дінсмора, звісно. У Расті перед очима так і стояла та скривавлена, пуста діра, де у хлопчика раніше було око. Він чув слова, сказані Гаскеллом до Джинні: «Яще не оглуп, тобто не оглух».

Ось лише він помер тепер.

Расті перевернувся на інший бік, намагаючись прогнати ці спогади, але натомість прийшло бурмотіння Рорі: «Це Гелловін». А вслід за цим голос його власної доні: «Це Великий Гарбуз винен! Ти мусиш зупинити Великого Гарбуза!»

У його дочки були корчі. Рорі Дінсмору в око зрикошетила куля, і її фрагмент дістався його мозку. Про що це говорить?

Ні про що. Як той шотландець був сказав у «Загублених»¹⁸⁴? — «Не сприймай хибно

184 «Lost» («Загублені») — популярний телесеріал про виживання жертв авіакатастрофи на безлюдному острові, який транслювався у 2004-2010 рр.; цитовану фразу промовляють герої на ім'я Еко (в одній із серій

випадковість за долю».

Може, й так. Може, й ні. Але «Загублені» були давно. Той шотландець міг би сказати й навпаки: «Не сприймай хибно долю за випадковість».

Він перевернувся на інший бік і тепер згадав чорний заголовок вечірнього спецвипуску «Демократа»: **БАР'ЄР ПРОБИВАТИМУТЬ ВИБУХІВКОЮ!**

Все марно. Наразі заснути не складається, і найгірше в такому стані —

силоміць заганяти себе до країни сну.

Унизу лежала половинка знаменитого пирога Лінди, з помаранчами й журавлиною; коли прийшов додому, він бачив його там на полиці. Расті вирішив піти до кухні, посидіти за столом, з'їсти пиріг, а заодно й погортати свіже число «Американського сімейного лікаря»¹⁸⁵. Якщо яка-небудь стаття про коклюш йому не навіє сну, то ніщо інше вже не допоможе.

Він встав, дебелий чолов'яга у блакитній куртці й санітарських штаних, звичному для себе нічному вбранні, і тихенько рушив зі спальні, намагаючись не розбудити Лінду.

На півдорозі до сходів він зупинився і схилив, дослухаючись, голову.

Одрі підвигнула, дуже тендітно, стиха, зі спальні його донечок. Расті підійшов і делікатно прочинив двері. Золотава ретриверка, її силует ледь угадувався між дівчачими ліжками, підняла голову, поглянувши на нього, і видала чергове тихе скиглення.

Джуді лежала на боці, підклавши собі руку під щічку, дихала вона повільно і рівно. Інша справа Дженні. Вона безустанно крутилася з боку на бік, намагаючись скинути з себе ковдру, і щось мурмотіла. Расті переступив через собаку і присів на ліжко Дженні під плакатом її чергового улюбленого бой-бенду.

Їй щось снилося. І щось негарне, судячи зі стурбованого виразу її обличчя. А мурмотіння її схоже було на протести. Расті намагався було розібрати слова, але вона вже затихла.

Знову заскиглила Одрі.

Нічна сорочка Джен вся збилася. Расті її поправив, натягнув ковдру і прибрав волосся в Дженні з лиця. Очі під її заплющеними повіками швидко рухалися туди-сюди, але він не помітив у неї ні тремтіння кінцівок, ні скорчених пальців, ні характерного плямкання губами. Радше фаза швидкого сну, аніж епілептичний напад, це майже напевно. З чого поставало цікаве питання: невже собаки чують ще й запах поганих сновидінь?

Він нахилився й поцілував Джен у щічку. Відразу по цьому очі її розплющилися, але він не був певен, що вона його бачить. Це міг бути й симптом малої епілепсії, але Расті чомусь не вірилося в це. У такому разі загавкала б Оді, вважав він.

— Спи, солоденька, — промови він.

— Тату, в нього золотий бейсбольний м'яч.

— Я знаю, мила, засинай.

— То поганий м'яч.

— Ні. Він хороший. Бейсбольні м'ячі всі хороші, а особливо золоті.

— Ох, — зітхнула вона.

— Засинай, доню.

— Добре, татуню. — Вона перевернулася на бік і заплющила очі. Трохи поворушилася під ковдрою, а потім затихла. Одрі, котра лежала на підлозі, піднявши голову, й дивилася на них, знову поклала морду собі на лапи і сама заснула.

Расті трохи посидів там, послухав дихання своїх дочок, запевняючи себе, що нема ніяких причин для страхів, всі люди вряди-годи балакають уві сні. Він запевняв себе, що все гаразд — достатньо було лише поглянути на сплячу на підлозі собаку, щоби в цьому впевнитися, — але посеред гупої ночі важко бути оптимістом. Коли до світанку ще залишалося кілька довгих годин, погані думки втілилися і почали блукати. Посеред ночі сні

другого сезону) та Джон Лок (у третьому сезоні).

185 «American Family Physician» — спеціальний двотижневик, видається заснованою 1947 року Американською академією сімейних лікарів.

перетворилися на зомбі.

Врешті-решт він вирішив, що йому не хочеться пирога з журавлиною й помаранчами. Йому схотілося повернутися до ліжка, притиснутися до своєї теплої сплячої дружини. Але, перш ніж вийти зі спальні, він погладив шовковисту голову Оді.

— Вартуй, дівчинко, — шепнув він їй.

Оді розплющила одне око, поглянула на нього.

Він подумав: «Золотава ретриверка. — І, природно, наступна асоціація.

— Золотий бейсбольний м'яч. Поганий м'яч».

Тієї ночі, попри нововиявлену жіночу приватність, Расті залишив їхні двері відкритими.

12

Коли Великий Джим повернувся додому, Лестер Коггінс сидів у нього на ганку. Коггінс читав Біблію при світлі ліхтарика. Великий Джим не пройнявся такою ревністю преподобного, настроїв, який у нього й так

був поганим, ще більше погіршав.

— Хай благословить тебе Господь, Джиме, — привітався Лестер, підводячись. Він вхопив і палко стиснув протягнуту йому Великим Джимом руку.

— І тобі благословення, — сміливо відповів Великий Джим.

Коггінс ще раз міцно стиснув йому руку наостанок і врешті її відпустив.

— Джиме, я тут тому, що отримав одкровення. Минулої ночі я просив його, бо вельми було мені тяжко, а сьогодні вдень воно трапилося. Бог напоумив мене і через Писання, і через того хлопчика.

— Через сина Дінсмора?

Коггінс гучно цмокнув губами свої складені долоні й здійняв їх до неба.

— Саме так. Через Рорі Дінсмора. Хай перебуває він у Божій благодаті во віки віків.

— Саме зараз він вечеряє з Ісусом, — промовив Великий Джим машинально. У світлі свого ліхтаря він вивчав преподобного, і йому не подобалося те, що він бачив. Хоча на ніч різко похолоднішало, шкіра Коггінса блищала від поту. Очі були витріщені, білкаті. Волосся в нього їжилось якимись дикими кучерями й піддашками. І взагалі він мав вигляд людини, що збилася на манівці і скоро впаде в рівці.

Великий Джим подумав: «Це недобре».

— Авжеж, — підхопив Коггінс. — Я певен. Бенкетують... в обіймах предвічних рук...

Великому Джиму майнула думка, що важко робити ці дві справи одночасно, але він утримав її при собі.

— І понад те, Джиме, смерть його не була даремною. Ось, щоб розповісти тобі це, я й прийшов.

— Розповіси в хаті, — сказав Великий Джим, і перш ніж проповідник мовив слово, спитав: — Ти бачив мого сина?

— Джуніора? Ні.

— Ти довго тут чекав? — Великий Джим увімкнув у передпокої світло, при цім благословляючи генератор.

— Десь із годину. Може, трохи менше. Сидів на сходах... читав... молився... розмірковував.

Великому Джиму кортіло знати, чи не бачив його хтось, але він утримувався від запитання. Коггінс і так був сам не свій, а таке питання могло ще більше вибити його з колії.

— Ходімо до мене в кабінет, — покликав він і пішов попереду, з похиленою головою, плоскостопо перевалюючись повільними широкими кроками. Ззаду він скидався на одягненого в людське вбрання ведмедя, старого й повільного, але все ще небезпечного.

13

Окрім картини, що зображала Нагірну проповідь, за якою ховався сейф, по стінах

кабінету Великого Джима висіло також чимало почесних відзнак, що свідчили про його служіння на благо міста. А також обрамлене фото самого Великого Джима, котрий потискає руку Сарі Пейлін, і ще одне, де він ручкається з Дейлом Ернгардтом¹⁸⁶, коли той перебував у Оксфорд-Плейнз на шоу Крепі-Ей-Рама¹⁸⁷, збираючи кошти для якогось благодійного дитячого фонду. Там висіло навіть фото Великого Джима з Тайгером Вудсом¹⁸⁸, вельми приємним на вигляд негром.

На столі в нього містився лише один пам'ятний сувенір — позолочений бейсбольний м'яч на пластиковій підставці. Під ним (також під прозорим пластиком) зберігався автограф: Джиму Ренні з вдячністю за вашу допомогу в проведенні в Західному Мейні благодійного турніру з софтболю 2007 року/ А нижче підпис: Білл Спейсмен Лі¹⁸⁹.

Всівшись за столом у своєму кріслі з високою спинкою, Великий Джим узяв м'ячик і почав перекидати його з руки в руку. Його приємно була перекидати, особливо, коли ти трохи не в собі: гарна, важкенька річ, золоті шви утішливо цьомкають тобі долоні. Великий Джим подеколи загадувався: а якби ото мати такий же м'яч, тільки цілком золотий. Він, либонь, займеться цим питанням, коли закінчиться ця проблема з Куполом.

Коггінс примостився на протилежному боці столу, на стільці для клієнтів. Стільці для прохачів. Саме там його й хотів бачити Великий Джим. Очі в преподобного бігали туди- сюди, як у людини, котра дивиться на тенісну гру. Або, скажімо, на кришталеву кульку гіпнотизера.

— Ну, Лестере, розкажуй, що стряслося. Просвіти мене. Тільки давай так, щоб недовго, гаразд? Завтра в мене багато роботи.

— Ти помолишся спершу разом зі мною, Джиме?

Великий Джим усміхнувся. Хижа усміхнувся, але не на максимальну потужність. Принаймні поки що.

— Чому б тобі спершу не розповісти мені все? Перш ніж ставати на коліна, я хотів би знати, за що ми молитимемося.

Лестер говорив не коротко, проте Великий Джим не перебивав. Він слухав його зі зростаючою тривогою, яка перетворювалася на жах. Рясно приправлена біблійними цитатами промова преподобного збивалася на манівці, але суть її була ясною: він вирішив, що їхній маленький бізнес прогнівив Бога достатньо для того, щоб Той наклав ціле місто великою склянкою чашею. Лестер молився, питаючи поради, що їм робити, при цьому бичуючи себе (слово «бичування», мабуть, наразі було використано в переносному значенні

— серйозно сподівався Великий Джим), і Бог підвів його до одного вірша в Біблії, де йдеться про божевільня, осліплення, забиття... тощо... тощо.

— Господь сказав, що переді мною свою ознаку привселюдно опри... явнить...

— До чого тут Опра190? — насупив кучматі брови Великий Джим.

Не звертаючи на це уваги, Лестер провадив далі, весь спітнілий, немов хворий на малярію, не відриваючи очей від золотавого м'ячика. Туди-сюди, туди-сюди рухалися вони...

— Це було схоже на те, як ото я підлітком мав сім'явиверження в ліжку.

— Лестере, це трохи... забагато інформації, — він не припиняв перекидати м'ячик з

186 Sarah Palin (1964) — губернаторка Аляски (2006-2009), 2008 року балотувалася на пост віце-президента від республіканської партії; Dale Earnhardt (1951-2001) — знаменитий автогонщик, котрий завжди виступав на машині під № 3.

187 Oxford Plains Speedway — побудований 1950 року перегоновий трек поблизу міста Оксфорд, найбільша спортивна арена у штаті Мейн; Crash-A-Rama — аматорське автородео на старих машинах.

188 Eldrick Tiger Woods (нар. 1975 р.) — чемпіон із гольфу.

189 William Francis Lee III (нар. 1946 р.) — знаменитий бейсболіст, пітчер-лівша з примхливим характером рок-зірки.

190 Опра Вінфрі (нар. 1954 р.) — знаменита телеведуча авторських

ток-шоу.

руки в руку.

— Бог сказав, що оприявнить переді мною осліплення, але не моє осліплення. І от, сьогодні вдень там, на полі, Він це зробив! Хіба ні?

— Ну, я вважаю, як одна з інтерпретацій...

— Ні! — підхопився на рівні Коггінс. Тримаючи в одній руці Біблію, він почав ходити колами по килиму. Другою рукою він смикав себе за волосся. — Бог сказав мені, що, коли я побачу цей знак, я мушу розповісти моїм парафіянам про все, чим ти займаєшся...

— Лише я? — спитав Великий Джим. Задумливим тоном. Тепер він перекидав м'ячик з руки в руку вже швидше. Цмок. Цмок. Цмок. Туди-сюди, з долоні на долоню, на вигляд м'ясисті були ці долоні, але все ще тверді.

— Ні, — ледь не зі стогоном заперечив Лестер. Тепер він крокував швидше, більше не дивлячись на м'яч. Широко розмахуючи Біблією у вільній від висмикування з голови волосся руці. Іноді він так само поводився й на кафедрі, коли його особливо несло. У церкві це було цілком нормальним, але тут виглядало чисто тобі як оскаженіння. — І ти, і я, і Роджер Кіл'ян, брати Бові, і... — він понизив голос. — І той інший. Майстер. Гадаю, цей чоловік божевільний. Якщо навесні, коли все розпочиналося, він ще був притомним, то зараз уже сказився.

«Хто б оце таке казав», — подумав Великий Джим.

— Усі ми пов'язані, але саме я і ти мусимо покаятися, Джиме. Так повідав мені Господь. Саме це означало осліплення хлопчика; саме заради цього він помер. Ми покаємося і спалимо той Сарай Сатани, що позаду церкви. І тоді Бог нас звільнить.

— Авжеж, Лестере, звільнить, і ти собі підеш. Прямісінько до штатної в'язниці Шошенк.

— Я сприйму відміряне Богом покарання. І то з радістю.

— А я? А Енді Сендерс? Брати Бові? А Роджер Кіл'ян? Здається, у нього ще дев'ятеро дітей, котрих треба годувати. А якщо нам не випадає з цього ніякої радості, Лестере?

— Нічим не можу зарадити, — тепер уже Лестер почав лупити себе Біблією по плечах. Туди-сюди, спершу по одному, потім по другому. Великий Джим усвідомив, що перекидає свій злотий м'яч з руки в руку синхронно з ударами проповідника. Лясь... і цмок. Лясь... і цмок.

Лясь... і цмок. — Жаль Кіл'янових дітей, звичайно, проте... «Вихід», розділ двадцятий, вірш п'ятий: «Я Господь, Бог твій, Бог заздрісний, що карає за провину батьків на синах, на третіх і на четвертих поколіннях» . Ми мусимо підкоритися. Ми мусимо витнути цей шанкер, хай би як не було боляче; виправити все неправе, що було зроблено нами. Це означає покаєння і очищення. Очищення вогнем.

Великий Джим підняв руку, наразі не зайняту м'ячем.

— Тпру, тпру, тпру-у-у. Подумай, що ти кажеш. Це місто покладається на мене — і на тебе, звісно — у нормальний час. Але в кризу воно нас потребує! — Він підвівся, відштовхнувши назад крісло. День був таким довгим і жахливим, він так втомився, а тут ще це. Він наповнювався люттям. — Те, чим ми займалися, Лес, урятувало від голоду тисячі дітей в Африці. Ми навіть оплачували лікування їхніх пекельних хвороб. Також ми збудували тобі нову церкву і найпотужнішу християнську радіостанцію на всьому північному сході.

— І набивали власні кишені, не забудь і про це! — скрикнув Коггінс. І заразом ляснув собі просто по обличчю своєю Святою Книгою. З однієї ніздрі в нього потекла ціпка крові. — Набивали брудними грішми з наркотиків! — Він вдарив себе знову. — А радіостанцією Ісуса заправляє божевільний, котрий варить ту отруту, що її діти колють собі у вени!

— Гадаю, насправді більшість з них її просто курять.

— Ти вважаєш, що це смішно?

Великий Джим обійшов кругом стола. У скронях йому стугоніло, цегляним рум'янцем узялися щоки. Однак він знову спробував говорити м'яко, немов до істеричної дитини:

— Лестере, я потрібен нашому місту як керівник. Якщо ти розкриєш свою пельку, я не

зможу забезпечити йому керівництво. Та ніхто тобі й не повірить...

— Усі, геть усі повірять! — закричав Коггінс. — Коли побачать диявольську лабораторію, яку я дозволив тобі створити позаду моєї церкви, вони повірять усі! І, Джиме, хіба ти не розумієш, тільки-но гріх оприявниться... щойно болячку буде вичищено...

Бог прибере Його бар'єр! Криза закінчиться! їм не потрібне буде твоє керівництво!

Отут уже Джеймс Ренні зірвався.

— Воно їм завжди буде потрібне! — проревів він і навідліг махнув рукою з затиснутим у кулаку бейсбольним м'ячем.

Лестер якраз обертався лицем до Джима, коли від удару в нього тріснула шкіра на лівій скроні. Кров ринула йому лівою половиною обличчя. Ліве око зблиснуло крізь кров. Його хитнуло вперед з розчепіреними руками. Біблія фуркнула на Великого Джима, мов якась трепло. Кров плямувала килим. Ліве плече Лестерового светра вже просякло нею.

— Ні, не така воля Госпо...

— Така моя воля, ти, набридлива мухо. — Великий Джим знову розмахнувся і цього разу поцілив преподобному в лоба, точнісінько в центр. Віддачею самому Великому Джиму струснуло руку аж до плеча. Але Лестер лише похитнувся вперед, змахнувши своєю Біблією. Скидалося на те, що він хоче іще щось сказати.

Великий Джим опустив руку з м'ячем вздовж тіла. У плечі його смикався біль. Кров уже рясно струмила на килим, а цей дурв'ячий син все ще залишався на ногах; все ще ступав уперед і, намагаючись заговорити, чвіркав дрібними бризками рудої.

Когтінс наштовхнувся на передній край столу— кров залопотіла на незайманий блотер, — а потім його потягло вбік. Великий Джим хотів було знов замахнутися м'ячем, але не зміг.

«Я знав, що ті мої шкільні заняття штовханням ядра мені колись гикнуться», — подумав він.

Він перебрав м'ячик у ліву руку і змахнув нею збоку і вгору. Вона зустрілася зі щелепою Лестера, пожолобивши йому нижню третину обличчя, кров сплеснула вгору в непевнім світлі підвісної стелі. Кілька її краплин пристали до матового скла.

— Хго! — схлипнув Лестер. Він усе ще намагався обійти по краю стіл. Великий Джим ретирувався у проміжок між тумбами.

— Тату?

В одвірку стояв Джуніор, очі вирячені, рот розкритий.

— Хго! — схлипнув Лестер і почав скособочено обертатися на звук нового голосу. Простягнув перед собою Біблію. — Хго... Хго... Хго... БхГОГ...

— Не стій стовпом, допоможи мені! — гаркнув Великий Джим до сина.

Лестер почав, спотикаючись, рухатися до Джуніора, по-варіятському змахуючи Біблією. Светр на ньому просяк, штани набули бурякового кольору, лиця не видно, все затоплено кров'ю.

Джуніор кинувся йому назустріч. Лестер почав було завалюватись, але Джуніор його підхопив, підтримав.

— Я втямив, преподобний Коггінсе, я втямив... не хвилюйтеся.

Джуніор зчепив руки на липкому від крові горлі Лестера і почав давити.

14

Через п'ять безкінечних хвилин.

Великий Джим сидить у своєму робочому кріслі — розвалився у своєму робочому кріслі — краватка, яку він спеціально надів на нараду, розпущена, сорочка розстебнута. Він масажує собі м'ясисту ліву грудь. Під нею все ще скаче галопом його серце, збиваючись на аритмію, але без ознак того, що збирається раптом зупинитися.

Джуніор пішов. Ренні спершу було подумав, що той збирається повідомити Рендолфу, що було б неправильно, але почувався надто виснаженим, щоб покликати сина назад. Тоді

хлопець повернувся сам, приніс брезент із багажника їхнього трейлера. Він дивився, як Джуніор ривком розгортає його на підлозі — буденно-діловито, ніби робив це вже сто разів раніше. «То все оті фільми категорії R 191, які вони тепер дивляться», — подумав Великий Джим, потираючи в'ялу плоть, що колись була цупкою, твердою.

— Я... допоможу, — прохрипів він, знаючи, що не зможе.

— Сиди спокійно, віддихайся.

Його власний син, стоячи навколішках, кинув на нього темний, недосяжний для розуміння погляд. У ньому, напевне, могла бути любов — Великий Джим вельми надіявся, що так і є, — але й дещо інше також.

Утямив? У тому погляді також проблиснуло оте «я втямив»?

Джуніор загортав Лестера в брезент. Брезент потріскував. Джуніор оглянув тіло, ще підкотив його, потім накрив краєм брезенту. Великий Джим купив цей брезент у Берпі. На розпродажі. Він згадав, як Тобі Меннінг ще приказував: «Ви зробили офігінельно вигідну покупку, містере Ренні».

— Біблія, — промовив Великий Джим. Голос звучав ще хрипло, але

почувався він вже трохи краще. Серцебиття уповільнилося, слава Богу. Хто міг знати, що після п'ятдесяти такі круті узгір'я. Він подумав: «Треба почати робити вправи. Повернути собі форму. Бог дає людині лише одне тіло».

— Точно, добре, що нагадав, — промурмотів Джуніор. Він ухопив святу Біблію, засунув її Коггінсу між стегна і почав знов загортати тіло.

— Він увірвався сюди, синку. Збожеволів.

— Звісно, — Джуніор не виявив цікавості. Загортати тіло йому було явно цікавіше.

— Вийшло так, що або він, або я. Тобі треба... — знову щось сполошилося йому в серці. Джим вхопив ротом повітря, закашлявся, стукнув собі в груди. Серце знову заспокоїлося. — Тобі треба відвезти його до Святого Спасителя. Коли його знайдуть, там є хлопець... можливо... — він мав на увазі Майстра, хоча, можливо, це дурна думка, залучати Майстра до виконання брудної справи. Майстер Буші розумівся на головному ділі. Звичайно, він чинитиме спротив під час арешту. У такому випадку його можуть і не взяти живим.

— Я знаю краще місце, — відповів Джуніор безхмарним голосом. — А якщо ти говориш про те, щоб повісити його на когось іншого, я маю кращого кандидата.

— Кого?

— Йобаного Дейла Барбару.

— Ти знаєш, я не схвалюю таких виразів...

— Йобаний... Дейл... Барбара.

— Яким чином?

— Поки що не знаю. Але ти краще помий той чортів м'яч, якщо не бажаєш з ним розлучатися. І подінь кудись свій блотер.

Великий Джим підвівся на рівні. Він почувався тепер краще.

— Ти добрий син, Джуніоре, що допомагаєш своєму старому батькові.

— Як скажеш, — відповів Джуніор. Тепер на килимі лежала велика зелена сосиска. З одного її боку стирчали ступні. Джуніор намагався заткнути їх брезентом, але той не тримався. — Треба було б заліпити клейкою стрічкою.

— Якщо ти не доправиш його до церкви, то куди ж...

— Не переймайся, — відгукнувся Джуніор. — Є безпечне місце. Преподобний полежить там, поки ми не придумаємо, як заманити в

пастку Барбару.

— Треба ще подивитися, що трапиться завтра, перш ніж щось робити. Джуніор подивився на нього з холодною зневагою, якої ніколи раніше Великий Джим за ним не примічав. Йому дійшло, що тепер його син має над ним велику владу. Але ж він його рідний син...

191 Американська кіноасоціація надає R-категорію фільмам, на які діти, молодші від 17 років, можуть ходити лише в супроводі батьків.

— Ми мусимо закопати твій килим. Слава Богу, в тебе тут хоч не покриття від стіни до стіни. І більшість бруду залишилася на верхньому боці.

Він підняв зелену сосиску і потяг її в коридор. Через кілька хвилин Ренні почув, як завівся трейлер.

Великий Джим розглянув золотий м'яч. «Я мушу і його спекатися», — подумав він, проте зрозумів, що не зможе цього зробити. Цей м'яч фактично був фамільною цінністю.

Та й взагалі, навіщо? Яка біда, якщо він буде чистий?

Коли за годину додому повернувся Джуніор, золотий м'яч знову сяяв у своїй пластиковій колісці.

РАКЕТНИЙ УДАР НЕМИНУЧИЙ

і

УВАГА! ГОВОРІТЬ ПОЛІЦІЯ ЧЕСТЕР МІЛЛА! ЦЯ МІСЦЕВІСТЬ ПІДЛЯГАЄ ЕВАКУАЦІЇ! ЯКЩО ВИ МЕНЕ ЧУЄТЕ, ЙДІТЬ НА ЗВУК МОГО ГОЛОСУ! ЦЯ МІСЦЕВІСТЬ ПІДЛЯГАЄ ЕВАКУАЦІЇ!

Терстон Маршалл і Каролін Стерджес сіли в ліжку, слухаючи той голос, блимаючи одне на одного очима. Вони працювали викладачами Емерсон-коледжу в Бостоні, Терстон — повний професор англійської літератури (і запрошений редактор чергового випуску «Лемешів»¹⁹²), Каролін — аспірантка й асистентка на тім же факультеті. Коханцями вони були останні півроку, і квіт їхнього кохання вже втратив свіжість. Перебували вони в будиночку Терстона на Честерському озері, яке лежало між Малою Курвою і річкою Престіл. Приїхали на довгий вікенд заради «насолоди падолистом», але рослинність, якою вони насолоджувалися з минулої п'ятниці, здебільшого належала до лобкової. У будиночку не було телевізора; Терстон Маршалл ненавидів телебачення. Радіо було, але вони його не вмикали. Це трапилося о восьмій тридцять ранку, в понеділок, двадцять третього жовтня. Обое

не мали зеленого поняття, що поряд відбувається щось не те, поки їх не вирвав переляканими зі сну цей трубний глас.

УВАГА! ГОВОРИТЬ ПОЛІЦІЯ ЧЕСТЕР МІЛЛА! ЦЯ МІСЦЕВІСТЬ...

Він наближається. Вже зовсім близько.

— Терстоне! Трава! Де ти поклав траву?

— Не хвилюйся, — промовив він, але тремтіння в його голосі наводило на думку, що сам він скористатися власною порадою не спроможний. Високий, стрункий чоловік з густим сивіючим волоссям, яке він збирав на потилиці у хвостик. Зараз його волосся висіло вільно, майже сягаючи плечей. Йому було шістдесят; Каролін двадцять три. — Усі лісові будиночки тут порожні о цій порі року, вони просто їздять туди-сюди по дорозі, по Малій Кур...

Вона вхопила його за плече — осьо.

— Наша машина! Вони побачать машину біля дому.

Гримаса типу «йю, бля» зринула йому на обличчі.

...ПІДЛЯГАЄ ЕВАКУАЦІЇ! ЯКЩО ВИ МЕНЕ ЧУЄТЕ, ІДІТЬ НА ЗВУК МОГО ГОЛОСУ! УВАГА! УВАГА! УВАГА! Вже зовсім зблизька.

Терстон тепер чув також голоси інших людей, підсилені гучномовцями, голоси копії із гучномовцями — але цей звучав уже ледь не впритул. **МІСЦЕВІСТЬ ПІДЛЯГАЄ ЕВАКУ...** тиша на мить, а потім: **АГОВ, У БУДИНКУ! ВИХОДЬТЕ СЮДИ! НЕ БАРІТЬСЯ!**

Який кошмар.

— Де ти подів траву? — штурхонула вона його знову.

Трава залишилася в іншій кімнаті. У пластикову пакеті, котрий, тепер уже

192 «Ploughshares» («Лемеші») — заснований 1971 року авторитетний літературний альманах, виходить тричі на рік, з 1989 року редакція базується в Емерсон-коледжі.

напівпорожній, стояв поряд з тарілкою, на якій з учорашнього вечора лежав недоїдений сир і крекери. Якщо хтось зайде, це й буде першим, що він, чорт забирай, побачить.

ЦЕ ПОЛІЦІЯ! МИ ТУТ НЕ ДУРНЯ КЛЕЇМО! ЦЯ МІСЦЕВІСТЬ ПІДЛЯГАЄ ЕВАКУАЦІЇ! ЯКЩО ХТОСЬ Є ВСЕРЕДИНІ, виходьте, поки ми вас не витягли звідти!

«Свині, — подумав він. — Містечкові свині зі свинячими мізками».

Терстон вискочив з ліжка і кинувся через кімнату, з розвіяним

волоссям, вихляючи худими сідницями.

Цей будиночок після Другої світової побудував його дід, тут було лише дві кімнати: велика спальня з видом на озеро та вітальня/ кухня. Електрику подавав старий генератор «Генске», вимкнтий Терстоном перед тим, як лягти в ліжку; його розбовтане деренчання аж ніяк не додавало романтики. З минулого вечора в каміні — необхідності його палити не було, проте це ж так романтично — ще жеврів присок.

«А може, я помиляюся, може, я поклав траву собі до кейса».

На жаль, ні. Пакет лежав саме там, поряд з недоїдками сиру брі, яким вони ласували перед тим, як перейти на траходром.

Він кинувся до столу, і в ту ж мить почувся стук у двері. Ні, не стук, а натуральне грюкання.

— Хвилиночку! — з істеричним смішком гукнув Терстон. У дверях спальні, закутана у простирадло, з'явилася Каролін, але він її ледь завважив. У голові в Терстона — все ще під впливом параної, спровокованої учорашнім розкошуванням — мерехтіли безладні думки: скасування безстрокового контракту в коледжі, поліція думки з «1984»¹⁹³, скасування безстрокового контракту, зневажлива реакція його трьох дітей (від двох колишніх дружин) і, звісно, скасування безстрокового контракту в коледжі. — Одну хвилиночку, секунду, зараз одягнуся...

Але двері рвучко прочинилися, і — порушуючи близько дев'яти конституційних прав

— до хати ввалилося двоє молодиків. Один з них тримав у руці мегафон. Одягнені вони були в джинси й сині сорочки. Джинси ледь не дарували надію, проте на рукавах сорочок були нашивки, а на грудях значки.

«Не треба нам ніяких сраних значків», ¹⁹⁴ — тупо подумав Терстон.

Каролін вискнула:

— Забирайтеся геть!

— Заціни, Джунсе, — гмикнув Френкі Делессепс. — Чисто тобі «Коли Хер зустрів Сальце» ¹⁹⁵.

Терстон хапнув пакет, сховав його собі за спину і кинув у рукомийник.

Джуніор задивився на його демасковане цим рухом обладнання.

— Це найдовша, найхудіша ботаніка з усіх, які я тільки бачив, — промовив він. Вигляд він мав утомлений — і то заслужено, спав він

усього дві години, — але почувався чудово, абсолютно свіжим, як огірок. І в голові ані сліду болю.

Йому подобалася ця робота.

— Геть ЗВІДСИ! — закричала Каролін.

Френкі промовив:

— Краще тобі стулити пельку, рибонько, і вдягтися. Всі, хто знаходиться в цьому кутку міста, підлягають евакуації.

— Це наш дім! ГЕТЬ ЗВІДСИ НАХУЙ!

Френкі мав на лиці усмішку. Тепер вона спливла геть. Він рушив повз худого голого

193 «1984» — опублікований 1949 року роман-антиутопія Джорджа Орвелла (1903-1950), у якому описано життя в тоталітарному суспільстві під владою партії з олігархічно-колективістською ідеологією.

194 Одна з найпопулярніших фраз в американському жаргоні, яка вперше прозвучала у фільмі «Скарб Сьєра- Мадре» (1948), де її промовляє ватажок банди, що маскується під поліцейський загін.

195 Тут — бурлескно спотворена назва романтичної кінокомедії 1989 року «Коли Гаррі зустрів Саллі».

чоловіка, котрий стояв біля рукомийника (тремтів біля рукомийника, точніше буде сказати) і вхопив Каролін за плечі. Різко її струснув.

— Не огризайся на мене, рибонько. Я хочу, щоб не підсмажилися ваші сраки. Твоя і твого бойфре...

— Прибери свої руки від мене! Ти за це до в'язниці сядеш! Мій батько адвокат!

Вона замахнулася дати йому ляпаса. Френкі — аж ніяк не жайвір, ніколи ним не був — перехопив її руку й загнув їй за спину. Не дуже різко, але Каролін заверещала. Простирадло впало на підлогу.

— Ого! Серйозний станок, — похвалив Джуніор заціпенілого Терстона Маршалла. — І як ти тільки з ним управляєшся, старигане?

— Одягайтеся, обоє, — повторив Френкі. — Не знаю, чи ви дуже тупі, але, якщо й зараз сидите тут, гадаю, ви натуральні придурки. Ви що, не знаєте... — Він зупинився, перевів погляд з обличчя жінки на чоловіка. Обоє однаково перелякані. Однаково спантеличені.

— Джуніоре, — позвав він.

— Що?

— Цицяста панночка та її старий замірок не знають, що в нас відбувається.

— Не смій називати мене своїми сексистськими...

Джуніор підняв руки.

— Мем, одягніться. Ви мусите звідси забратися. Військово-повітряні сили США почнуть обстрілювати крилатими ракетами цю частину міста, — він поглянув собі на годинник, — менше ніж за п'ять годин.

— ВИ ЩО, БОЖЕВІЛЬНИЙ? — заволатала Каролін.

Джуніор зітхнув, а вже тоді продовжив. Йому здалося, тепер він краще зрозумів суть поліцейської служби. Це прекрасна робота, але люди трапляються такі безмозкі.

— Якщо ракета відскочить, ви почуєте усього лише вибух. Можливо, обсеретесь у штани — якщо вони на вас будуть, але не більше того. А от якщо вона проб'є бар'єр, згорите на попіл, бо ракета велика, а ваш дім усього лиш за якихось дві милі від того, що вони називають контактною точкою.

— Відскочить від чого, ти, кретине? — зажадав відповіді Терстон. Оскільки трава опинилася в раковині, він тепер міг прикривати однією рукою своє хазяйство, чи принаймні намагався це робити; любовний інструмент у нього дійсно був дивовижно довгим і худим.

— Від Купола, — відповів Френкі. — Але мені не подобається твій чорний рот.

Він зробив довгий крок і влупив гостьовому редактору «Лемешів» у живіт. Терстон хрипло кркнув і переломився навпіл, хитнувся, здалося, що утримається на ногах, але ні, упав навколішки і виригав десь із чашку білої рідкої кашки, яка все ще пахла брі.

Каролін показала свій розпухлий зап'ясток.

— Ви за це сядете у в'язницю, — пообіцяла вона Джуніору тихим, тремтячим голосом. — Буша й Чейні вже давно немає. У нас більше не Сполучені Штати Північної Кореї.

— Знаю, — відповів Джуніор з дивовижною терплячістю як для того, хто гадав, що без проблем здатний ще когось задушити; у його голові завівся невеличкий темний ядозуб¹⁹⁶, котрий думав, що задушити когось — непоганий спосіб гарно розпочати новий день.

Але ні. Ні. Він мусить виконати свою роль у завершенні евакуації. Він склав Урочисту Присягу, чи як там її називати.

— Я знаю, — повторив Джуніор. — Але натомість ви, двійко масачусетських дурил, не знаєте того, що в нас тут більше не Сполучені Штати Америки. Тепер ви перебуваєте на території Честерського Королівства. І якщо не будете поводитись як слід, потрапите до Честерської Темниці. Я вам це обіцяю. Ніяких телефонних дзвінків, ніяких адвокатів, ніяких процесуальних правил. Ми тут намагаємося врятувати вам життя. Невже ви такі тупі уйобки, 196 Gila monster (ядозуб, гіла-монстр) — отруйна ящірка південного заходу США і Мексики.

що нездатні цього второпати?

Вона ошелешено дивилася на Джуніора. Терстон спробував підвестися, проте не зміг і просто порачкував до неї. Френкі допоміг йому поштовхом черевика в дупу. Шокований Терстон скрикнув від болю.

— Це тобі, дідусю, за те, що затримуєш нас тут, — пояснив Френкі. — А в нас ще багато роботи.

Джуніор подивився на молоду жінку. Гарний рот. Губи — як в Анджеліні. Він був певен, що, як то примовка каже, вона здатна відсмоктати хромування з тягового штиря будь-якого трейлера.

— Якщо він не здатен сам одягтися, допоможи йому. Нам треба перевірити ще чотири хати, тож коли повернемося сюди, ви мусите вже сидіти в своєму «Вольво» і їхати в напрямку міста.

— Я нічогосінько з цього не розумію, — пожалілася Каролін.

— Воно й не дивно, — відповів Френкі, дістаючи з мийки пакет з травою. — А то ти не знала, що від цієї штуки дуріють?

Вона почала плакати.

— Не хвилюйся, — втішив її Френкі. — Я це конфіскую, і за пару днів, аякже, ти цілком повернешся до свого здорового глузду.

— Ви не оголосили нам наші права, — схлипнула вона.

Джуніор застиг, вражений. Та тут же розреготався.

— Ви маєте право уйобувати звідси і заткнутися нахер, окей? У даній ситуації це єдині права, які ви маєте. Вам ясно?

Френкі вивчав конфісковану траву.

— Джуніоре, — позвав він. — Тут майже нема насінин. Це ж супер.

Терстон уже дістався до Каролін. Він підвівся на рівні, при цьому доволі голосно перднувши, і Френкі з Джуніором презирнулись. Вони

намагалися стриматись — все ж таки офіцери сил правопорядку, врешті-решт — та не змогли. І одночасно вибухнули реготом.

— Знову на сцені Чарлі зі своїм тромбоном, — заходився сміхом Френкі, і вони дали одне одному «високе п'ять».

Терстон з Каролін стояли в дверях спальні, ховаючи спільну голизну в обіймах, дивлячись на регочучих приходнів. Віддалік, немов голоси з якогось кошмару, мегафони продовжували оголошувати про евакуацію цієї території. Більшість тих голосів уже віддалилися в бік Малої Курви.

— Коли я сюди знову повернуся, щоб вашої машини тут і духу не було, — нагадав Джуніор. — Інакше я вам таки серйозно дам просратися.

І вони пішли. Каролін вдяглася, потім допомогла Терстону — надто сильно болів у нього живіт, щоб нахилитися й самому взути черевики. На той момент, коли були готові, вони плакали вже обоє. У машині, вже їдучи просікою, що виводила на Малу Курву, Каролін спробувала набрати на мобільному номер свого батька. Нічого, крім тиші, вона не отримала.

На виїзді з Малої Курви на шосе № 119 поперек дороги стояв автомобіль міської поліції. Опецькувата жінка-поліцейський з рудим волоссям махнула їм, показуючи, щоб об'їжджали ґрунтовим узбіччям. Натомість Каролін зупинилася і вилізла з машини. Показала свій розпухлий зап'ясток.

— На нас напали! Двоє молодиків, котрі назвалися полісменами! Одного звуть Джуніор, а другого Френкі! Вони...

— Чеши мерщій звідси, а то я сама тобі зараз сраку надеру, пригрозила Джорджія Руа. — Я не жартую, солоденька.

Каролін ошелешено втупилася в неї. Цілий світ збочився, перемістившись у якусь із серій «Присмеркової зони» 197, поки вона спала. Тільки так, жодне інше пояснення не мало

197 «Присмеркова зона» («Twilight Zone») — донині трансльований різними телеканалами науково-фантастичний серіал (1959-1964), автором сценарію, продюсером і ситуативним коментатором якого був Род Серлінг (1924-1975).

щонайменшого сенсу. У будь-яку мить вони можуть тепер почути закадровий голос Рода Серлінга.

Вона знову сіла до свого «Вольво» (наліпка на бампері вицвіла, проте

ще розпізнавані літери на ній читалися: ОБАМА'12! ТАК, МИ ВСЕ ЩЕ МОЖЕМО) і об'їхала поліцейський автомобіль. Усередині нього сидів, проглядаючи якийсь покладений на панель список, інший, старший коп. Вона було подумала, чи не звернутися до нього, але викинула цю ідею геть з голови.

— Увімкни радіо, — попросила вона. — Давай-но пошукаємо, може, визнаємо, що тут насправді відбувається.

Терстон увімкнув приймач, але знайшов лише Елвіса Преслі з «Джорданерами»¹⁹⁸, котрі тягнули «Могутня твердиня наш Господь». Каролін клацнула вимикачем, ледь не промовивши: «Повний комплект до цього кошмару», але передумала. У неї залишилося єдине бажання — якомога швидше забратися з цього Страхоміста ¹⁹⁹.

2 На мапі дорога вздовж дачних будиночків при озері Честер мала вигляд тонкої, загнутої, майже непомітної лінії. Вийшовши з хатки Маршалла, Джуніор з Френкі трохи посиділи в машині Френкі, розглядаючи мапу.

— Нікого тут більше нема, — промовив Френкі, — Що їм тут робити о цій порі року? Як гадаєш? Пошлемо все нахер і гайда до міста? — він показав великим пальцем на хатку. — Ці самі виїдуть, а якщо й ні, то насрати.

Джуніор на хвилинку замислився, а тоді похитав головою. Вони склали Урочисту Присягу. Крім того, він не вельми прагнув скорого побачення з батьком, котрий почне його діставати питаннями, де він подів тіло преподобного. Когтінс приєднався до його подружок у коморі Маккейнів, але батькові про це зовсім не потрібно було знати. Принаймні допоки цей великий чоловік не вимудрує способу, яким чином пришити до цього діла Барбару. А Джуніор не мав сумнівів, що його тато той спосіб обов'язково знайде. Якщо існувало мистецтво, в якому Великий Джим був майстром, то це було вміння заганяти людей в глухий кут.

«Тепер уже навіть неважливо, якщо він дізнається, що я покинув коледж, — подумав Джуніор. — Бо я знаю про нього дещо гірше. Набагато гірше».

Вигнання з коледжу тепер здавалося йому чимось незначущим; то були дрібниці порівняно з тим, що коїлося зараз у Міллі. Та він все одно мусить бути обережним. Від батька можна чекати, що він і власного

сина спробує загнати в кут, якщо цього вимагатиме ситуація.

— Джуніоре? Прийом!

— Я тут, — відгукнувся той трохи роздратовано.

— Назад до міста?

— Давай перевіримо інші будиночки. Тут лише чверть милі, а якщо повернемося до міста, Рендолф знайде нам якусь іншу роботу.

— А як ти, аби чогось поїсти?

— Де, у «Троянді-Шипшині»? Бажаєш разом з яєчною покуштувати щурячої отрути від люб'язного Дейла Барбари?

— Він не наважиться.

— Ти так цього певен?

198 «Jordanaïres» — сформований 1948 року відомий вокальний гурт, який, зокрема, забезпечував бек-вокал Елвісу Преслі на його рок-н-ролових і християнських альбомах.

199 Алюзія на фільм 2007 року в жанрі чорної комедії «Страхомісто» («Weirdsville»).

— Окей, окей, — Френкі завів двигун і здав назад по короткій під'їзній алеї. Яскраве листя на деревах висіло нерухомо, в повітрі відчувалася задуха. Скидалося більше на липень, аніж на жовтень. — Але цим масачусетським дурилам краще забратися звідси до того, як ми повернемося, бо інакше я познайомлю цицясту панночку з моїм шоломоносним месником.

— Буду радий її для тебе потримати, — сказав Джуніор. — Ой-йо-йо-йо-йо-йо-ой, курва мама.

З

У перших трьох будиночках явно нікого не було, вони навіть не збиралися виходити з машини. Далі дорога перетворювалася просто на пару колій, між якими здіймалася поросла травою гряди. По обох боках цього путівця густо росли дерева, їх нижні гілки вже ледь не дряпали їм дах.

— Здається, останній буде просто за ось цим-ось поворотом, — сказав Френкі. — Дорога закінчується перед цим сраним прича...

— Глянь! — крикнув Джуніор.

З-за сліпого повороту вони виїхали просто на двох дітей, котрі стояли посеред дороги

— хлопчик і дівчинка. Вони не зробили жодного поруху, щоб

відскочити. Лиця в них були злякані, пусті. Якби Френкі не боявся подрати вихлопну трубу «Тойоти» об центральний горбок путівця, якби він їхав хоч трохи швидше, він би їх точно збив. А так він втопив педаль гальма і машина стала за два фути від них.

— Ох, Боже мій, як близько, — віддихнув він. — Я думав, у мене вже інфаркт приключився.

— Якщо не приключився в мого батька, то в тебе й поготів не міг, — мовив Джуніор.

— Га?

— Та то я так, — ухилився Джуніор. Діти там так і стояли. Дівчинка була старшою й вищою. їй було, либонь, років дев'ять. Хлопчик виглядав на п'ять. Обличчя в них були блідими й замурзаними. Вона тримала малого за руку. Вона дивилася вгору на Джуніора, але хлопчик дивився прямо перед собою, немов знайшов щось цікаве для розглядання в тому місці, де була ліва фара «Тойоти».

Джуніор помітив переляк у неї на обличчі й припав перед нею на коліно.

— Любонько, з тобою все гаразд?

Проте відповів йому хлопчик. Заговорив, не відриваючи очей від фари.

— Я хочу до мамі. І хочу снітати.

Тепер до Джуніора долучився й Френкі.

— А вони справжні? — промовив він нібито жартома, але водночас і не зовсім. Він торкнувся руки дівчинки.

Вона здригнулася і подивилася на нього.

— Мама не повернулася, — промовила вона тихо.

— Як тебе звуть, любонько? — спитав Джуніор. — І хто твоя матуся?

— Я Аліса Рейчел Епплтон, — відповіла вона. — А він Ейден Патрік Епплтон. Наша мама Вера Епплтон. Наш батько Едвард Епплтон, але вони з мамою розлучилися в минулому році й тепер він живе в Плейно²⁰⁰, у Техасі. Ми живемо у Вестоні, в Массачусетсі, на Дубовій алеї номер шістдесят. Наш номер телефону... — Вона назвала цифри з беземоційною чіткістю автовідповідача довідкової служби.

— От чорт, нові массачусетські дуринди. Але хто ж іще стане палити дорогий бензин заради того, щоб побачити якісь срані дерева з їх сраним листопадом.

Тепер і Френкі вже стояв навколішках.

— Алісо, — покликав він. — Послухай-но мене, любонько. Де зараз твоя мама?

— Не знаю, — сльози, величезні прозорі краплі покотилися по її щоках. — Ми

200 Piano — північне передмістя Далласа.

приїхали дивитися на листя. Іще ми хотіли поплавати на каяку. Нам подобається на каяку, правда, Ейді?

— Я хочу їсти, — проговорив Ейден скорбно і теж почав плакати.

Від цього їх плачу Джуніор відчув, що й сам ось-ось заплаче. Та нагадав собі, що він все ж таки коп. Копи не плачуть, у всякому разі не на службі. Він знову запитав дівчинку, де її мати, але знову відповів хлопчик.

— Вона поїхала по квасольки.

— Він так називає тістечка вупі201, — сказала Аліса. — Але вона поїхала й по іншу їжу. Бо містер Кіл'ян не дбав про наш будиночок як слід. Мама сказала, що я зможу доглянути Ейдена, бо я вже велика дівчинка, а вона скоро повернеться, тільки з'їздить до Йодера. Сказала тільки, щоб я не дозволяла Ейді близько підходити до озера.

Джуніору прояснилася картина. Очевидно, жінка очікувала, що в будинку буде запас їжі — принаймні найнеобхіднішої, але якби вона краще знала Роджера Кіл'яна, навряд чи покладалася б на нього. Цей чоловік був ледащо прима-класу і нагородив своїм менш ніж видатним інтелектом усе власне потомство. Йодеру належала мізерна крамничка одразу за межевою лінією з Таркер Міллом, де головню продавалися пиво, кавовий бренд і консервовані спагеті. Звідси туди їзди якихось двадцять хвилин, плюс двадцять назад. Ось лише вона назад не повернулася, і Джуніор розумів чому.

— Вона поїхала вранці в суботу? — спитав він. — Правда, ге?

— Я хочу до мами! — заплакав Ейден. — І я хочу снітати! У мене болить живіт!

— Так, — відповіла дівчинка. — Вранці в суботу. Ми дивилися мультики, тільки тепер ми нічого не можемо дивитися, бо поламалася електрика.

Джуніор і Френкі презирнулися. Дві ночі самі в темряві. Дівчинці років дев'ять, хлопчику десь п'ять. Джуніору не подобалося це собі уявляти.

— А у вас було хоч що-небудь поїсти? — спитав Френкі в Алісі Епплтон. — Любонько? Хоч що-небудь?

— У холодильнику лежала цибулина, — прошепотіла вона. — Ми її з'їли пополовині. З цукром.

— От курва, — вилаявся Френкі, а тоді: — Я цього не казав. Ти не чула цього від мене. Одну секундочку.

Він повернувся до машини, відкрив пасажирські дверцята і почав ритися у бардачку.

— А куди ви йшли, Алісо? — спитав Джуніор.

— У місто. Шукати маму і щось поїсти. Ми хотіли пройти повз наступну садибу і зрізати шлях через ліс. — Вона махнула рукою приблизно в північному напрямку. — Я думала, що так буде швидше.

Джуніор усміхнувся, але всередині в нього похололо. Вона махнула не в бік Честер Мілла, а в бік TR-90. Туди, де не було нічого, а лише довгі милі лісових хащів з памолодку впереміж з болотяними ямами. Там Аліса з Ейденом майже напевне померли б з голоду. Казка про Гензеля й Гретель, мінус хепі-енд.

«А ми вже ледь не вирішили повернути назад. Господи».

Повернувся Френкі. З батончиком «Мілкі Вей». На вигляд той був старим і пом'ятим, але все ще в обгортці. Те, якими очима ці діти дивилися на нього, нагадало Джуніору тих дітей, котрих іноді показують у теленовинах. На американських обличчях такий вираз був неприродним, жахливим.

— Це все, що я знайшов, — сказав Френкі, здираючи обгортку. — У місті ми вам знайдемо чогось кращого.

Він розломив батончик навпіл і подав шматки дітям. Батончик зник за п'ять секунд. Проковтнувши свою порцію, хлопчик по кісточки засунув собі до рота пальці. Щоки його

201 Whoopie pie — найпопулярніше в штаті Мейн тістечко у вигляді двох великих м'яких шоколадних печив, прокладених кремом; рецепт походить від домашніх «вупі», які здавна виготовляють у родинях християн менонітського вчення амішів у штаті Пенсільванія.

ритмічно западали й надувалися, поки він їх обсмоктував.

«Немов той пес, що вилизує з кістки жир», — подумав Джуніор.

Він обернувся до Френкі.

— Навіщо чекати, аж поки ми доїдемо до міста. Ми зупинимося біля

того будинку, де були той старий зі своєю кралею. І діти можуть їсти все, що там у них знайдеться.

Френкі кивнув і підхопив на руки хлопчика. Джуніор підняв дівчинку. Він чув запах її поту, її страху. Він гладив її по голові, ніби цими рухами міг прогнати геть той маслянистий сморід.

— З тобою буде все гаразд, любонько. — сказав він. — З тобою і з твоїм братом. З вами буде все в порядку. Ви в безпеці.

— Ви обіцяєте?

— Так.

Вона міцніше обняла його за шию. Це було чи не найкраще відчуття з тих, які Джуніор мав за все життя.

4 Західна частина Честер Мілла була найменш заселеною територією міста, отже, її очистили майже цілком, коли до дев'ятої ранку залишалося ще чверть години. Єдиним поліцейським екіпажем, який ще перебував на Малій Курві, була машина № 2, за кермом її сиділа Джекі Веттінгтон, а штурманське місце займала Лінда Еверет. Шеф Перкінс, провінційний коп старої школи, більше не керував, і жінки по-своєму насолоджувались цим незвичним станом. Чоловіки, особливо чоловіки-копи з їхніми безкінечними підначками й іржанням, таки вміли остогиднути.

— Повертаймося, чи як?— спитала Джекі.— «Шипшина» зачинена, але, може, нам вдасться випросити по чашечці кави.

Лінда не відповіла. Вона думала про те місце, де Купол перерізав Малу Курву. Після поїздки туди їй було тривожно, і не лише тому, що вартові там так само стояли до них спинами і навіть не поворухнулись, коли вона привітала їх з добрим ранком через встановлений на даху машини гучномовець. Тривожно вона почувалася через те, що на Куполі там червоною фарбою було тепер намальовано величезне Х, воно висіло просто в повітрі, немов якась фантастична голограма. Це була мітка запланованої контактної точки. Здавалося неможливим, щоби випущена звідси за двісті чи триста миль ракета могла поцілити в таку крихітну цятку, хоча Расті запевняв її, що це реально.

— Лін?

Вона повернулася в «тут і тепер»:

— Звісно, їдьмо назад, якщо ти не проти.

Затріщало радіо: «Екіпаж два, екіпаж два, ви чуєте, прийом?»

Мікрофон зі штатива взяла Лінда.

— База, це екіпаж два. Стейсі, ми вас чуємо, хоча чутність тут не дуже, прийом?

— Усі це кажуть,— відповіла Стейсі Моггін.— Сигнал поганий біля Купола, але ближче до міста зв'язок кращає. А ви ще на Малій Курві, так?

— Так, — відповіла Лінда. — Щойно перевірили Кіл'янів і Буше. Обидві сім'ї вибралися. Якщо ракета проб'є бар'єр, Роджер Кіл'ян матиме купу смажених курей.

— Влаштуємо пікнік. З тобою хоче поговорити Піт. Тобто шеф Рендолф. Прийом.

Джекі з'їхала на узбіччя й зупинила авто. В ефірі якийсь час чулося лише

потріскування, потім з'явився Рендолф. Він не обтяжив себе тим, щоб привітатися, втім, як завжди.

— Екіпаж два, ви перевірили церкву?

— Святого Спасителя? — перепитала Лінда.

— Це єдина, яка мені там відома, офіцере Еверет. Хіба що індуїстська мечеть виросла там за ніч.

Лінда мала сумніви щодо того, ніби індуїсти моляться в мечетях, але вирішила, що зараз виправляти начальника не на часі. Голос Рендолфа звучав утомлено, роздратовано.

— Церква Спасителя не входить до нашого сектору, — доповіла Лінда.

— Вона в секторі якоїсь пари нових копів. Здається, Тібодо і Ширлза. Прийом.

— Перевірте її ще раз ви, — наказав Рендолф ще більш роздратованим голосом. — Ніхто ніде не бачив Коггінса, а кілька його парафіян бажають зайнятися з ним псалмопетингом, чи як там у них це називається.

Джекі приставила палець собі до скроні, скорчивши гримасу, ніби стріляється. Лінда, котрій кортіло швидше повернутися до міста й відвідати своїх дітей у Марти Едмандс, кивнула.

— Слухаюсь, шефе, — відповіла Лінда. — Зробимо. Прийом.

— Перевірте також пасторську садибу, — далі пауза. — І ще радіостанцію. Ця чортова станція ляскотить без упину, отже, там мусить хтось сидіти.

— Зробимо, — вона вже ледь не промовила кінець зв'язку, але тут їй зринула інша думка. — Шефе, чи не передавали чогось нового по телевізору? Президент нічого не оголошував? Прийом.

— У мене нема часу дослухатися до кожного слова, яке цей молодик випускає зі свого дурнуватоного рота. Катайте, знайдіть падре і скажіть йому, щоб рятував звідти свою сраку. І власні сраки повертайте до міста також. Кінець.

Лінда повернула мікрофон до штатива і подивилася на Джекі.

— Повертати наші сраки до міста? — повторила Джекі. — Наші сраки?

— Сам він срака, — сказала Лінда.

Їй хотілося вимовити це весело, але зауваження повисло в тиші. Якусь хвилину вони просто мовчки сиділи в машині, лише двигун гудів на холостому ходу. А потім Джекі промовила голосом тихим, ледь чутним:

— Як же це паскудно.

— Рендолф замість Перкінса, маєш на увазі?

— І він, і ці нові копи, — останнє слово вона взяла в повітрі в лапки пальцями. — Ці пацани. А знаєш що? Коли я відмічалася в дільниці, Генрі Моррісон сказав мені, що Рендолф прийняв ще двох сьогодні вранці. Вони прийшли просто з вулиці разом з Картером Тібодо, і Піт просто їх записав, не ставлячи ніяких питань.

Лінда знала, якого сорту приятелі ошиваються поряд з Картером, або в «Діппері», або в «Паливі & ашр; Бакалії», у тому гаражі, де вони зазвичай займаються тюнінгом своїх придбаних у кредит мотоциклів.

— Ще двох? Навіщо?

— Піт сказав Генрі, що вони можуть знадобитися, якщо ракета не проб'є Купол. «Щоби утримати ситуацію під контролем», — так він сказав. І знаєш, хто вклав цю ідею йому до голови?

Лінда, звісно ж, знала.

— Принаймні вони не мають зброї.

— Дехто має. Не поліцейську, власну. Завтра — атож, якщо все не закінчиться вже сьогодні — вони її матимуть уже всі. Із сьогоднішнього ранку Піт дозволив їм їздити по двоє, замість того, щоб кожного парувати з кимсь зі справжніх копів. Це такий термін стажування, еге? Двадцять чотири години, а по факту й менше. Ти

розумієш, що тепер цих пацанів більше, ніж нас?

Лінда мовчки собі це уявила.

— Гітлерюгенд,— промовила Джекі.— Ось що спадає мені на думку. Може, це й занадто, але я молю Бога, щоб усе це сьогодні вже припинилося, і мої побоювання виявилися марними.

— Я не зовсім можу собі уявити Пітера Рендолфа в ролі Гітлера.

— Я також. Мені він більше скидається на Германа Геринга. Це я маю на увазі Ренні, коли кажу про Гітлера. — Вона натиснула на газ, зробила триходовий розворот і спрямувала машину в бік Церкви Святого Христа-Спасителя.

5 Церква стояла незамкнена й порожня, генератор вимкнuto. У пастораті було тихо, але «Шевроле» преподобного Коггінса стояв у його маленькому гаражі. Зазирнувши туди, Лінда помітила на бампері дві наліпки. На тій, що справа, був напис: **ЯКЩО ВОЗНЕСІННЯ СЬОГОДНІ, ДЕХТО ІНШИЙ ПЕРЕХОПИТЬ МОЄ КЕРМО!** Та, що зліва, похвалялася: **МОЯ ІНША МАШИНА МАЄ 10 ШВИДКОСТЕЙ.**

Лінда звернула увагу Джекі на другий напис.

— У нього є велосипед, я його бачила верхи. Але в гаражі його не видно, тож він, можливо, на ньому поїхав до міста. Економить бензин.

— Можливо, — погодилася Джекі. — Хоча нам варто перевірити в будинку, чи він, бува не послизнувся в душі, не звернув там собі в'язи.

— Це означає, що, може, нам доведеться побачити його голого?

— Ніхто не казав, що поліцейська робота мусить бути сама краса, — відповіла Джекі. — Ходімо.

Дім був замкнений, але в місті, де більшість населення становлять сезонні мешканці, поліція чудово знає, як дістатися до будинків. Вони пошукали запасний ключ у звичайних місцях. Знайшла його Джекі. Він висів на гачку з внутрішнього боку кухонної віконниці. Ним відмикалися задні двері.

— Преподобний Коггінсе? — перед тим як увійти у відімкнуті двері, погукала Лінда. — Преподобний Коггінсе, тут поліція, ви є вдома?

Ніякої відповіді. Вони увійшли. Нижній поверх сяяв чистотою й порядком, але Лінда відчувала якийсь дискомфорт тут. Це просто від того, що вона перебуває в чужому домі, запевнила себе Лінда. У домі релігійної людини, і до того ж без її дозволу. Джекі піднялася на другий поверх.

— Преподобний Коггінсе? Поліція. Якщо ви тут, відгукніться, будь ласка.

Лінда стояла біля підніжжя сходів, дивлячись угору. У домі відчувалося щось недобре. Раптом вона подумала про Дженілл, згадала, як її трусило і корчило. Тоді теж було недобре. Химерна впевненість прослизнула їй у мозок: якби прямо тут зараз опинилася Дженілл, у неї знову почався б напад. Атож, і вона знову почала б промовляти химерні речі. Либонь, про Гелловін і про Великий Гарбуз. Сходи були абсолютно звичайними, але їй не хотілося підніматися ними, хотілося просто почекати, поки Джекі не впевниться, що в домі нікого нема, і тоді вони поїдуть вже до радіостанції. Але коли партнерка її погукала, Лінда пішла нагору.

6 Джекі стояла посеред Коггінсової спальні. На одній стіні її висів простий дерев'яний хрест, а на протилежній табличка з написом: ОКО ЙОГО ПИЛЬНУЄ ГОРОБЧИКА²⁰². Покривало на ліжку було відвернуто. На простирадлі під ним помітні були сліди крові.

— І ось це, — покликала Джекі. — Йди-но сюди.

Лінда неохоче підійшла. Між ліжком і стіною на полірованій дерев'яній підлозі лежав перев'язаний вузлами шмат линви. На вузлах теж була кров.

— Скидається на те, що його хтось бив, — похмуро зауважила Джекі.

— Либонь, так сильно, що він аж втратив свідомість. А тоді вони поклали його на... — Вона перевела погляд на партнерку. — Ні?

²⁰² «Око його пильнує горобчика» — назва написаного 1905 року білого госпела, популярність якому принесло його виконання чорними співаками; тема базується на євангельському вірші «Чи не два горобці продаються за гріш? А на землю із них ні один не впаде без волі Отця вашого» (Матвія, 10:29).

— Бачу, ти росла не в релігійній родині, — сказала Лінда.

— Якраз навпаки. Ми вірили у святу трійцю: Санта-Клауса, великоднього зайця²⁰³ і зубну фею. А ти?

— У простій, як вода з водогону, баптистській сім'ї, але про такі речі, як ми оце тут бачимо, я чула. Гадаю, він займався самобичуванням.

— По! Це ж колись таке робили люди за свої гріхи?

— Так. І, я гадаю, це ніколи цілком не виходило з моди.

— Тоді картина яснішає. Типу того. Сходи-но до туалету, подивися, що

там на бачку унітаза.

Лінда не поворухнулась. Линва з вузлами сама по собі погана річ, але загальна атмосфера будинку, якесь відчуття запустіння — це було ще гірше.

— Катай. Ніхто там тебе не вкусить, а я ставлю долар проти десяти центів, що ти в житті бачила дещо гірше.

Лінда пішла до туалету. На унітазному бачку лежали два журнали. Один благочестивий

— «Горниця». Другий називався «Юні східні щілки». Лінда сумнівалася, щоб такий часопис продавали в якихось релігійних книгарнях.

— Отже, — підсумувала Джекі. — Картина ясна? Він сидить на унітазі, збиває собі олійку...

— Збиває олійку? — загиготіла Лінда, попри свою знервованість. Чи, може, через неї.

— Це моя мати так казала, — пояснила Джекі. — Словом, після того, як покінчить з цим ділом, він відривається на повну, лупить себе, замолюючи гріхи, а тоді вже лягає в ліжко і бачить солодкі азійські сни. Сьогодні він прокидається відпочилий, вільний від гріхів, робить свої вранішні релігійні процедури, сідає на велосипед і їде до міста. Годяща версія?

Версія була годяща. От лише не пояснювала вона, чому атмосфера у цьому домі здавалася їй такою негодящою.

— Пішли, перевіримо радіостанцію, — промовила вона. — Хочеться вже скоріше повернутися до міста та випити кави. Я пригощаю.

— Добре, — погодилася Джекі. — Я буду чорну. З моєю гіпотонією...

7 Присадкувата, майже вся зі скла, будівля студії РНГХ також була замкнена, проте зі змонтованих під карнизом гучномовців лунало «Добраніч, солодкий Ісусе» у виконанні такого видатного соул-співака, як Перрі Комо²⁰⁴. Позаду студії височіла радіовежа, червоні проблискові вогні на її вершечку були ледь видимі в яскравому вранішньому світлі. Біля вежі стояла довга, схожа на stodолу будівля, де, як вирішила Лінда, містився генератор і всяке інше обладнання, необхідне для ретрансляції чуда Божої любові на весь Західний Мейн, східну частину Нью-Гемпширу і, ймовірно, на інші планети сонячної системи.

Джекi постукала, потiм почала грюкати.

— Там, мабуть, нема нiкого,— припустила Лiнда... але ж i це мiсце їй вiдгонило чимось недобрим. До того ж у повітрі тут висiв якийсь дивний сморiд, затхлий i хворобливий. Приблизно так завжди пахло в кухні її матерi, хоч як би та її не провітрювала. Бо її мати курила, як паровоз, а пристойною їжею вважала тiльки те, що сама смажила у глибокій сковороді, добряче спорядженій свинячим салом.

203 Великодній заєць — язичницький образ-символ настання весни, що перейшов у християнську культуру германських народiв; уранці на Великдень діти знаходять кошики з крашанками й цукерками, які їм вночі «приніс» великодній заєць.

204 Perry Como (1912-2001) — популярний у 1940-1970-х рр. американський співак італійського походження, романтичний стиль котрого аж нiяк не стикався з агресивно-сексуальною музикою соул; пісню «Good Night Sweet Jesus» (1909) написав найвiдоміший у США виконавець християнських гiмнiв i автор багатьох госпелiв Джордж Беверлі Шi.

Джекi похитала головою.

— Ми ж чули когось, хiба нi?

Лiнда не мала що заперечити, бо так воно й було. їдучи вiд пасторського обiйстя, вони слухали радіо i чули голос дiджея, котрий вкрадливо оголосив: «Наступна пісня — чергове послання Божої любові».

Цього разу пошуки ключа тривали довше, але Джекi нарештi вiдшукала його в конверті, приліпленому до споду поштової скриньки.

Там же лежав папірець, на якому кимсь були надряпані цифри 1693.

Ключ був дублікатом, трохи залипав, але після серії штрикань свою роботу він зробив. Увійшовши досередини, вони зразу ж почули розмірене повискування системи безпеки. Клавiатура знайшлася на стiні. Щойно Джекi набрала тi цифри, як сигнал тривоги тут же замовк. Тепер залишилася тiльки музика. Перрі Комо поступився якийсь інструментальній композиції. Лiнда подумала, що якось вона підозріло їй нагадує органне соло з «Ін-Е-Гадда- Да-Вiда»²⁰⁵. Динаміки в приміщенні були в тисячу разiв якiснiшi за тi бокси, що висіли надворі, i музика звучала голоснiше, майже як на живому концерті.

«Як люди можуть працювати в такому святенницькому галасі? — дивувалася Лінда

— Відповідати на телефонні дзвінки? Робити якісь справи? Як їм це вдається?»

І тут теж було щось недобре. Лінда була впевнена в цьому. Це місце їй задавалося більш ніж зловісним; вона відчувала в ньому пряму небезпеку. Побачивши, що Джекі розстебнула кобуру свого службового пістолета, Лінда наслідувала її приклад. Приємно було відчувати під долонею рукоять автоматичної зброї. «Твоє дуло і твоя рукоять мене втішать» 206, — подумала вона.

— Агов! — гукнула Джекі. — Преподобний Коггінсе? Чи хто-небудь? Ніякої відповіді. За стійкою адміністратора було порожньо. Лівіше неї було двоє зачинених дверей. Прямо попереду за скляною перегородкою на всю довжину проглядалося головне приміщення. Лінда помітила там мерехтіння вогників. Ефірна студія, вирішила вона. Джекі, тримаючись насторожі, ногою по черзі розчахнула навстіж обоє зачинених дверей. За одними виявився кабінет. За іншими на диво шикарний конференц-зал, де панував гігантський телевізор з плоским екраном. Він працював, але без звуку. На ньому, ледь не в натуральний зріст, Андерсон Купер вів репортаж, схоже, що з центральної вулиці Касл Рока. Тамтешні будинки було прикрашено прапорами й жовтими стрічками. Лінда побачила на одній крамниці плакат з написом: **ЗВІЛЬНІТЬ ЇХ**. Від його вигляду їй стало ще моторошніше. Низом екрана бігли титри: **ДЖЕРЕЛА У МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ: РАКЕТНИЙ УДАР НЕМИНУЧИЙ**.

— Чому ввімкнутий телевізор? — спитала Джекі.

— Бо той хтось, хто опікується радіостанцією, залишив його ввімк...

Її заглушив громовий голос.

— У виконанні Раймонда Говелла для вас звучала пісня «Христос — мій Господь і Проводир».

Жінки аж підстрибнули.

— А я, Норман Дрейк, нагадую вам три важливих факти: переший — ви слухаєте програму «Час відродження» на РНГХ, другий — Бог любить вас, і третій — Він послав Свого Сина на Голгофу померти за вас на хресті. Зараз дев'ята двадцять п'ять ранку і, як ми не втомлюємося вам нагадувати, — час збігає. Чи віддали ви вже ваше

серце Господу? Почуємося за кілька хвилин.

205 «In-A-Gadda-Da-Vida» (1968) — знаменита 17-хвилинна психоделічна композиція каліфорнійського рок-гурту «Iron Butterfly» («Залізний Метелик») із довгими інструментальними соло; в оригіналі пісня мала називатися «In A Garden of Eden» («В саду Едему»), але п'яні, обкурені музиканти групи заспівали цю фразу в студії нерозбірливо і написали назву неправильно, так вона й залишилася в історії.

206 Алюзія на вірш із книги Псалмів, 22 розділ: «Коли я піду хоча б навіть долиною смертної темряви, то не буду боятися злого, бо Ти при мені, Твоє жезло й Твій посох — вони мене втішать!»

Норман Дрейк поступився місцем якомусь солодкомовному дияволу, котрий почав рекламувати цілком записану на DVD Біблію, а головне, що сплачувати за цей товар ви могли щомісячними внесками, або повернути його назад з повною компенсацією внесків, якщо не відчували себе щасливими, як та свиня в калюжі. Лінда з Джекі пішли до вікна в студію і зазирали крізь нього. Ніякого Нормана Дрейка чи солодкоголосого диявола там не було, але, коли після закінчення реклами в ефірі знову з'явився голос діджея, зелена лампочка загорілася червоним світлом, а червона зеленим.

— Тут автоматика, — промовила Джекі. — Ошуканство якесь.

Зазвучала музика, і ще один червоний вогник перетворився на зелений.

— Чому ж тоді в нас таке відчуття, ніби тут хтось є? Тільки не кажи мені, що ти цього не відчуваєш.

Джекі не заперечувала.

— Бо якоесь це чудно. Діджей навіть час оголошує. Сонечко, ця апаратура мусить коштувати неміряних грошей! Саме доречно згадати духа з машини, як ти гадаєш, скільки це може тривати?

— Либонь, поки не скінчиться пропан, поки не вимкнеться генератор.

Лінда помітила ще одні зачинені двері й розчахнула їх ногою так само, як перед тим це робила Джекі, але... на відміну від Джекі, вона витягла свій пістолет, хоча й тримала його біля стегна дулом вниз і з ввімкнутим запобіжником.

За дверима виявився туалет, порожній. На стіні в ньому висіло зображення вельми європеоїдного типу Ісуса.

— Я особа нерелігійна, — промовила Джекі. — Тому це ти мусиш мені

пояснити, навіщо людям потрібно, щоб на них дивився Ісус, коли вони дуються.

Лінда замотала головою.

— Давай заберемося звідси, поки в мене дах не поїхав, — сказала вона. — Вся ця радіостанція немов втілення на суші «МаріїЦелести» 207.

Джек і тривожно роззирнулася навколо.

— Ну, атмосфера тут дійсно химерна. Твоя правда.

І зненацька вона хрипло заволатала на повний голос так, що Лінда аж підстрибнула. Їй навіть захотілося просити Джека не галасувати так, бо раптом почує і прийде хтось. Або щось.

— Агов! Є тут хто? Останній раз питаю!

Нічого. Нікого.

Уже надворі Лінда перевела дух.

— Коли я була ще тінейджеркою, ми з друзями поїхали до Бар Харбору 208. Зупинилися на пікнік на тій мальовничій скелі. Нас було десь з півдесятка. День стояв ясний, видно було вдалечінь ледь не до Ірландії. Коли ми вже поїли, я захотіла пофотографувати. Мої друзі скакали, дуркували, лапалися, а я все відступала й відступала назад, щоб усіх упіймати в кадр. А тоді одна дівчина, Арабелла, моя краща подружка на той час, перестала підсмикувати на іншій дівчині аж під пахви труси та як закричить: «Стій, Ліндо! Стій!» Я зупинилася й озирнулася. Знаєш, що я побачила?

Джек і похитала головою.

— Атлантичний океан. Я прозадкувала аж до самого краєчку майданчика для пікніків. Там стояв попереджувальний знак, але не було ніякої огорожі чи поручнів. Ще один крок — і я б полетіла вниз. От точно таке ж, як тоді, відчуття в мене й зараз.

207 «Mary Celeste» — знаменитий корабель-привид: знайдена 1872 року в Атлантичному океані абсолютно неушкоджена бригантина, яка при ясній погоді рухалася під повними вітрилами курсом з Нью-Йорка на Гібралтар з повним запасом їжі й води та цілим вантажем, але без екіпажу й пасажирів, котрі невідомо куди поділися.

208 Bar Harbor — розташоване на острові Маунт Дезерт курортне місто (5 тис. мешканців) на території Національного парку Акадія в штаті Мейн.

— Лін, та тут же пусто.

— Я так не думаю. І здається мені, що й ти так не думаєш.

— Ну було трохи моторошно, я згодна. Але ж ми перевірили всі приміщення...

— Студію — ні. До того ж телевізор працює і музика грає занадто голосно. Ти ж не думаєш, буцімто вони її постійно вмикають так гучно?

— Звідки мені знати, як роблять ці святоші? — знизала плечима Джекі.

— Може, вони чекають на Апокалюксис.

— Ліпсис.

— Та хай, як хочуть. Хочеш — перевіримо оту комору?

— Абсолютно ні, — відповіла Лінда, змусивши Джекі поперхнутися сміхом.

— Окей. Доповімо, що наявності преподобного не виявлено, правильно?

— Правильно.

— Тоді гайда до міста. По каву.

Перш ніж зайняти місце на штурманському сидінні екіпажу номер два, Лінда ще раз окинула оком спливаючу млойними аудіо-радощами будівлю студії. Навкруги не чулося жодного іншого звуку, вона зрозуміла, що не чує співу жодної пташки, і подивувалася, чи не повбивалися вони геть усі об Купол. Звісно ж, це малоймовірно. Чи ні? Джекі кивнула на мікрофон.

— Хочеш, я наостанок крикну ще через гучномовець? Оголошу, якщо хтось тут ховається, нехай бере ноги в руки і драпає до міста? Бо — я оце лише щойно подумала — вони могли нас злякатися.

— Чого я насправді хочу, так це щоб ти нарешті перестала тут зависати і мерщій везла нас звідси.

Джекі не сперечалася. Вона розвернулася на короткій під'їзній алеї в бік Малої Курви і спрямувала машину на Честер Мілл.

8 Минав час. Грала релігійна музика. Повернувся в ефір Норман Дрейк і оголосив, що зараз дев'ята тридцять чотири Східного денного часу. Господь любить вас. Слідом пішла реклама «Уживаних автомобілів Джима Ренні», яку читав другий виборний особисто.

— Наша традиційна осіння виставка-продаж, і, Боже, якого тільки в нас не завалалося товару! — воркував Великий Джим жартівливо-

покаянним голосом. — У нас є «Форди», є «Шеві», є «Плімута»! Ми маємо рідкісний «Додж Рем» і навіть ще рідкісніший «Мустанг»! Народ, я маю не один, не два, а цілих три «Мустанги», усі як новенькі, один з них знаменитий кабриолет V6, і кожен з них іде з уславленою християнською гарантією Джима Ренні. Ми обслуговуємо те, що продаємо, ми кредитуємо і робимо все це за вельми помірними цінами. А саме зараз, — він загиготів ще покутніше, — Ми мусимо просто розчистити нашу територію! Отже, приїзди, сусіде! Кавник завжди гарячий: САМ СКОРИСТУЙСЯ Й КОЖНОМУ ПЕРЕКАЖИ — НАЙКРАЩЕ ОБСЛУГОВУЄ ВЕЛИКИЙ ДЖИМ!

У дальнім кінці студії відчинилися стиха двері, котрих не зауважила жодна з жінок. За ними ще більше перемигувалося вогників — Ціла галактика. Приміщення, не більше за комірчину, було захаращене дротами, сплітерами, рутерами і всякими-різними електронними причандалами. Ви могли б сказати, що для людини там просто немає місця. Але Майстер був не просто худим, він був уцент охлялим. Лише глибоко утоплені в черепі очі його блищали. Шкіра в нього була бліда, вкрита плямами. Завернуті всередину рота губи спочивали на майже позбавлених зубів яснах. Одягнений він був у брудні штани й сорочку, а білизна для його курчачих стегенець стала далеким минулим. Сумнівно, щоб навіть Саммі Буші впізнала свого пропалого чоловіка. В одній руці він тримав сендвіч з желе й арахісовим маслом (тепер він міг їсти тільки м'якеньке), а в другій «Глок-9».

Він підійшов до вікна, яке дивилося на стоянку, з наміром вискочити й постріляти зайд,

якщо вони ще тут; він цього мало не зробив, коли вони перебували всередині. Тільки трохи був злякався. Бо насправді демонів убити неможливо. Коли їхні людські тіла помирають, вони просто перелітають в іншого носія. А перебуваючи між тілами демони мають вигляд чорних дроздів. Майстер сам це бачив у власних снах, котрі траплялися в ті рідкісні тепер моменти, коли він міг заснути.

Але зайти поїхали. Для них тутешній атман 209 виявився занадто потужним.

Ренні наказав йому прикрити діло, Майстер Буші так і зробив, але йому, мабуть, доведеться знову поставити варитися кілька каструль, бо велика партія тиждень тому була відправлена до Бостона, а в нього вже

майже закінчився продукт. А йому ж треба курити. Останнім часом його атман тільки цим і живився.

Проте поки що в нього є. Він зав'язав з блюзовою музикою, яка так багато значила для нього в той період життя, коли він був ще Філом Буші — Бі Бі Кінг, Коко Тейлор і Гончак Тейлор, Мадді й Виючий Вовк, навіть невмирущий Малюк Волтер²¹⁰ — і трахатися теж зав'язав; він навіть майже перестав випорожнюватися, запори в нього тривали з червня. А загалом усе було гаразд. Що нищить тіло, те годує атман.

Він знову уважно огледів стоянку і дорогу, аби упевнитися, чи не ховаються десь там демони, а тоді засунув пістолет собі ззаду за пояс і вирушив до будівлі складу, котрий в останні часи став більше схожим на фабрику.

9 Расті Еверет стояв і дивився на склад позаду лікарні. Він присвічував собі ліхтарем, бо вони з Джинні Томлінсон, котра тепер очолювала адміністрацію медичної служби Честер Мілла, — здуріти можна! — вирішили відімкнути електропостачання усім підрозділам, які його нагально не потребували. Ліворуч під окремим навісом гуркотів великий генератор, доїдаючи залишки пропану з глибин свого тривкого поточного балона.

«Більшість балонів пропали, — казав Твіч, і, о Господи, так воно й є. — Згідно з карткою на дверях, їх мусило б бути сім, а наявні лише два».

Тобто Твіч помилився. Бо тут був лише один. Расті провів променем ліхтаря по синьому напису ЛІК КР, нанесеному трафаретом на сріблястому боці балона нижче логотипу постачальної компанії «Мертва Ріка»²¹¹.

— А я тобі казав, — промовив голос Твіча за спиною в Расті, змусивши його здригнутися.

— Неправильно казав. Тут тільки один.

— Брехня! — ступив Твіч крізь одвірок. Він роззирнувся, поки Расті присвічував йому ліхтариком вздовж великих стелажів із різноманітним майном лікарні, які оточували порожнє місце в центрі комори, і виправився: — Ні, не брехня.

— Ще б пак.

— Відважний керманичу, хтось краде в нас пропан.

Расті важко було в таке повірити, але іншого пояснення не існувало.
Твіч присів навпочіпки.

— Глянь-но сюди.

Расті припав на коліно. Майданчик площею чверть акра позаду лікарні лише влітку

209 Атман — світова Душа або чийсь персональний метафізичний дух в індійській філософії.

210 Зірки чорного блюзу: В. В. King (1925) — співак і гітарист «блюзовий мільйонер»; Koko Taylor (1928- 2009) — «королева традиційного блюзу»; Theodore Roosevelt «Hound Dog» Tqylor (1915-1975) — шестипалий гітарист; Muddy Waters (1915-1983) — «батько чиказького блюзу»; Howlin' Wolf (1910-1976) — співак, гітарист, губний гармоніст; Marion Walter Jacobs (1930-1968) — видатний губний гармоніст.

211 «Dead River» — заснована 1909 року в Західному Мейні газонафтова компанія, названа за ім'ям притоки річки Андроскоггін.

покрили свіжим асфальтом і, оскільки морозів, від яких він міг потріскатися чи здутися (принаймні поки що), не траплялося, він виглядав, як гладесеньке чорне полотно. Легко було помітити сліди коліс перед зсувними дверми складу.

— Схоже на те, що тут побував міський фургон, зауважив Твіч.

— Або будь-який інший великий фургон.

— І все ж таки варто було б перевірити комору позаду міськради. Моя не має віри до Великий Вождь Ренні. Твіч вважає його поганий чаклун.

— Навіщо б йому було забирати наш пропан? У виборних свого повно. Вони пішли до шпитальної пральні, також тепер відімкненої від електрики. Біля дверей там стояла лава. На цегляній стіні висіла табличка: ПАЛИТИ ТУТ БУДЕ ЗАБОРОНЕНО З 1- го СІЧНЯ. ПОЧИНАЙТЕ КИДАТИ ПАЛИТИ ЗАРАЗ, ЩОБ УНИКНУТИ РІЗКОЇ ЛОМКИ!

Твіч дістав свої «Марлборо» і запропонував Расті. Расті заперечливо відмахнувся, потім подумав і таки взяв сигарету. Твіч дав підкурити йому, потім сам підкурив.

— Звідки ти знаєш? — спитав він.

— Звідки я знаю що?

— Що в них свого повно. Ти перевіряв?

— Ні, — відповів Расті. — Але, якщо їм здумалося поцупити, то чому саме в нас? І не тільки тому, що вкрати щось із місцевої лікарні виглядає непристойним для людей вищих класів, у них же там практично поряд пошта. Могли б пожитися в поштарів.

— А може, Ренні зі своїми приятелями поживилися там ще раніше. Скільки там могло бути, до речі? Один балон? Два? Дріб'язок.

— Я не можу зрозуміти, навіщо їм взагалі міг знадобитися газ? У цьому нема ніякого сенсу.

— Тут ні в чому нема сенсу, — сказав Твіч і позіхнув так смачно, що Расті почув, як у нього зарипіли щелепи.

— Ти зробив усі процедури, чи не так? — Расті на якусь мить подивувався сюрреалістичному сенсу свого запитання. Після смерті Гаскелла сам він став головним лікарем, а Твіч, котрий був санітаром лише три дні тому, став тим, ким до того був Расті: фельдшером.

— Йо, — зітхнув Твіч. — Містеру Карті не пережити наступного дня. Расті ще тиждень тому думав так само про Еда Карті, котрий перебував на останній стадії раку шлунка, а той все ще тримався.

— Кома?

— Яволь, сенсей.

Решту їхніх пацієнтів Твіч міг перерахувати на пальцях однієї руки — і це, розумів Расті, було величезне щастя. Він подумав, що й сам міг би відчутти себе щасливим, аби не почувався так втомлено і тривожно.

— Джордж Вернер, на мою думку, стабільний.

Вернер, мешканець Східного Честера, шістдесятирічний і гладкий, пережив у День Купола інфаркт міокарда. Расті вважав, що він виплутається... цього разу.

— А щодо Емілі Вайтхаус... — Твіч знизав плечима. — З нею не так добре, сенсей.

Сорокарічну, без жодної унції зайвої ваги Еммі Вайтхаус також уразив інфаркт

приблизно через годину після того, як трапився інцидент з Рорі Дінсмором. З нею все було набагато гірше, ніж із Джорджем Вернером, бо вона була навіженою аматоркою фізичних вправ для здоров'я і страждала на те, що доктор Гаскелл називав «спортивним шоком».

— Дівчинка Фріменів поправляється, Джиммі Серойс тримається, а Нора Ковленд цілком у порядку. Після ланчу випишемо. Отже, в

цілому не такі вже й погані справи.

— Так, — погодився Расті. — Але далі буде гірше. Я тобі гарантую. І... якби у тебе трапилася катастрофічна травма голови, ти схотів би, щоб тебе оперував я?

— Аж ніяк, — відповів Твіч. — Я не втрачаю надії, що скоро з'явиться Грегорі Хаус.

Расті загасив сигарету в бляшанці й кинув погляд на їхню спорожнілу комору. Може,

варто йому зазирнути до комори позаду міської ради — чим це може зашкодити?

Цього разу позіхнув уже він.

— Чи довго ти зможеш отак триматися? — спитав Твіч. З його голосу пропала вся грайливість. — Я питаю тільки тому, що тепер ти єдиний, кого наразі має наше місто.

— Скільки треба, стільки й буду. Мене непокоїть лише те, що через утому я можу щось напартачити. Ну, й зіткнутися з чимось, що виходить за рамки набору моїх умінь, — він згадав Рорі Дінсмора... і Джиммі Серойса. Про Джиммі думати було важче, бо Рорі був уже недосяжним для можливих медичних похибок. Натомість Джиммі...

Расті уявив себе в операційній, як він прислухається до неголосного пікання апаратури. Побачив себе, як він розглядає голу бліду ногу Джиммі з чорною лінією, проведеною в тім місці, де треба зробити розріз. Уявив Дагі Твічела в ролі анестезіолога-дебютанта. Відчув, ніби Джинні Томлінсон вкладає скальпель йому в обтягнену гумовою пальчаткою долоню, побачив, як вона дивиться на нього поверх маски своїми холодними синіми очима.

«Бережи мене, Боже, від цього», — подумав він.

Твіч поклав свою долоню на руку Расті.

— Не переймайся, — промовив він. — Не забігай зайве думкою в майбутній день.

— Та де там. Тут і на годину наперед загадувати важко, — відповів Расті, підводячись з лави. — Піду-но я до амбулаторії, подивлюся, чи не стряслося там чогось. Дякувати Богові, зараз уже не літо; опинилися б у нас на руках тисячі три туристів та сімсот дітей з таборів відпочинку.

— Хочеш, я з тобою?

Расті похитав головою.

— Чому б тобі знову не сходити до Еда Карті? Подивитися, чи він ще в світі живих.

Расті кинув ще один погляд на газову комору і вже тоді поплентався за ріг будівлі й

далі по діагоналі в бік амбулаторії на дальньому кінці під'їзної алеї лікарні імені Кетрін Рассел.

10

Звичайно, Джинні була в лікарні; перед тим, як виписати додому місіс Ковленд, вона робила останнє зважування її новонародженому немовлятку. У приймальні амбулаторії чергувала сімнадцятирічна Джина Буффаліно, за плечима в якої було рівно шість тижнів медичної практики, і то в ролі санітарки-волонтерки. Вона зустріла Расті поглядом очей засліпленої автомобільними фарами дикої кізочки, від чого йому серце йойкнуло, але в приймальні було пусто, і це вже гарно. Вельми гарно.

— Ніяких дзвінків? — спитав Расті.

— Один. Від місіс Венціано, що живе неподалік Чорної Гряди. У неї дитина застрягла головою між рейками манежу. Вона хотіла, щоб приїхала швидка. Я... я сказала їй, щоб намастила дитині голову оливковою олією і спробувала сама. У неї вийшло.

Расті розквітнув усмішкою. Можливо, буде толк з цієї дівчини. Джина, явно з величезним полегшенням, усміхнулася йому навзаєм.

— Тут порожньо нарешті, — промовив Расті. — І це чудово.

— Не зовсім. Тут міс Грінелл, її, здається, Ендрія звуть? Я її залишила в третьому, — Джина завагалася. — У неї доволі розстроєний вигляд.

Звеселіле було серце Расті знову обірвалося. Ендрія Грінелл. І розстроєна. Це означає, вона хоче новий рецепт на оксиконтин. Котрого він, при здоровому глузді, не має права виписувати, навіть якщо в Енді Сендерса цих пігулок вагон.

— Гаразд, — він було вже зробив пару кроків коридором до оглядового кабінету номер три, та тут же зупинився. — Ти не присилала мені повідомлення.

Джина спалахнула.

— Вона мене попрохала цього не робити.

Расті це здивувало, але лише на секунду. Хай Ендрія має свої проблеми

з ліками, але вона аж ніяк не тупа. Вона просто знала, що Расті перебуває в лікарні і, скоріш за все, разом з Твічем. А Дагі Твічел не хто-небудь, а її молодший братик, котрий навіть у свої тридцять дев'ять залишається для Ендрії тим, кого вона мусить захищати від нищих фактів реального життя.

Расті зупинився проти дверей з табличкою 3, намагаючись набратися духу. Мусить бути важко. Ендрія не якийсь нахабний п'яниця з тих, що заявляють, ніби алкоголь не створює для них ніяких проблем, і не схожа вона на тих метамфетаміників, кількість котрих явно зросла за останній рік чи більше. Те, що Ендрія сама цілком усвідомлює свою залежність, прибирає можливість настрахати її цим, а відтак ускладнює сам процес лікування. Звісно, після падіння вона неймовірно страждала. Оксиконтин тоді прислужився найкраще, притлумив біль, вона змогла спати, можна було розпочати терапію. Не її провина в тому, що ліки, котрі їй так допомогли тоді, це ті сам ліки, що їх декотрі з лікарів називають селянським героїном.

Він відчинив двері й увійшов, репетируючи подумки відмову. «Ласкаво, але несхитно, — повторював він собі. — Ласкаво, але несхитно».

Вона сиділа в кутку на стільці під плакатом про холестеринові жахи, ноги щільно стулені, голова похилена над сумочкою в неї на колінах. Крупна жінка, котра зараз виглядала невеличкою. Якоюсь такою, немов применшеною. Вона підняла голову, і Расті побачив, яке в неї змарніле обличчя — зморшки біля губ поглибилися, шкіра під очима майже чорна, — він передумав і вирішив, що випише їй рецепт на рожевому бланку з блокнота доктора Гаскелла. Можливо, коли вже закінчиться ця криза з Куполом, йому пощастить намовити її до програми детоксикації; хай навіть через загрозу розповісти про все її брату, якщо не інакше. Бо вельми рідко йому траплялося бачити таку нагальну потребу.

— Еріку... Расті... У мене біда.

— Я розумію. Бачу. Я випишу...

— Ні! — схоже було, вона дивиться на нього з жахом в очах. — Ні в якому разі, навіть якщо я багатиму! Я наркоманка і мушу позбавитися цієї залежності! Я старий непотріб, справжнє чмо!

Обличчя її геть зморщилося. Вона намагалася розправити його

вольовим зусиллям і не змогла. Натомість затулилася руками. Гучні, конвульсійні ридання, котрі так важко було чути, проривалися крізь її пальці. Расті підійшов, припав біля неї на коліно, обняв її однією рукою.

— Ендріє, дуже добре, що ти хочеш це припинити, це просто чудово!

— але зараз, можливо, не найкращий для цього час...

Вона подивилася на нього заплаканими, почервонілими очима.

— Ти маєш рацію, це найгірший час, але зробити я мушу це саме зараз! І ти нічого не казатимеш Дагі й Розі. Можеш мені допомогти? Можна взагалі такого досягти? Бо сама я не змогла, ніяк. Ці ненависні рожеві пігулки! Я кладу їх до шухляди й наказую собі «сьогодні більше жодної!», а за годину знову їх ковтаю! Ніколи в житті я не була в такому безладі, як тепер. — Вона понизила голос, ніби сповіщаючи велику таємницю: — Я боюся, що це вже зовсім не спина, я боюся, це мій мозок наказує спині так жахливо боліти, щоб я не припиняла приймати ці чортові пігулки.

— А чому саме зараз, Ендріє?

Вона лише помотала головою.

— Так ти мені можеш допомогти чи ні?

— Так, але якщо ти гадаєш, що матимеш щось на кшталт похмілля, забудь. По-перше, у тебе будуть... — на мить він побачив, як Дженні теліпає в ліжку, як вона бурмоче щось про Великого Гарбуза. — У тебе будуть корчі.

Вона чи то не зрозуміла, чи то залишила це без уваги.

— Як довго?

— Щоб пройти фізичний період? Два тижні. Може, три.

«І це було б дуже швидко, якщо пощастить», — подумав він, але промовчав.

Вона стиснула йому руку. Пальці в неї були зовсім холодні.

— Це довго.

Вельми неприємна думка зринула в голові Расті. Либонь, це просто миттєва параноя, спричинена стресом, проте переконлива.

— Ендріє, тебе хтось шантажує?

— Ти смієшся? Кожен тут знає, що я приймаю ці пігулки, це маленьке місто. — Що, на думку Расті, аж ніяк не було схоже на відповідь. — Який можливий найкоротший строк?

— З ін'єкціями B12, плюс тіамін і вітаміни, ймовірно, днів десять. Але тобі буде дуже погано. Ти майже не зможеш спати, з'явиться синдром неспокійних ніг. І то не слабенькі симптоми, недарма наркомани називають очищування зістрибуванням. До того ж хтось мусить зменшувати тобі дози — хтось, хто триматиме таблетки і не даватиме тобі більше, скільки б ти не благала. Бо ти обов'язково їх проситимеш.

— Десять днів? — перепитала вона з надією. — І це теж може закінчитися на той час, так? Цей Купол?

— Може, навіть сьогодні вдень. Ми всі на це сподіваємося.

— Десять днів, — повторила вона.

— Десять днів.

«Але, — подумав Расті, — тобі хотітиметься цих проклятих пігулок до кінця життя». Проте цього він також не промовив.

11

Як для понеділка, на ранок у «Троянді-Шипшині» було на диво багато люду... але ж, звісно, в історії міста ще ніколи не траплялося такого понеділка. Проте клієнти доволі слухняно розійшлися, коли Розі оголосила, що гриль припиняє працювати й відкриються вони знову не раніше від п'ятої вечора.

— А тоді ви, можливо, поїдете всі до Касл Рока, щоб попоїсти в «Моксі»! — підсумувала вона, викликавши шквал аплодисментів, бо всі знали, що «Моксі» — це ще та брудна забігайлівка.

— Ланчу не буде? — спитав Ерні Келверт.

Розі поглянула на Барбі, але той підняв руки на рівень плечей. Не питай мене.

— Сендвічі, — відповіла Розі, — поки ще не закінчилися.

На це знову пролунали аплодисменти. Люди поводитись дивовижно оптимістично цього ранку: чулися жарти, лунав сміх. Мабуть, найкращим свідченням поліпшення ментального здоров'я в місті слугував той куток ресторану, де стояв вщент обсаджений баляндасниками їхній стіл.

Телевізор у кутку, тепер ввімкнутий на Сі-Ен-Ен, прислужився теж. Говорючі голови не мали про що розповідати, окрім повторювання непевних чуток, але більшість із них звучали обнадійливо. Кілька науковців, у котрих встигли взяти інтерв'ю, сказали, що ракети мають шанс пробити Купол і нарешті покінчити з цією кризою. Один з них

повідомив, що шанси на успіх перевищують вісімдесят відсотків.

«Звісно, сам він сидить у Массачусетському технологічному інституті в Кембриджі.

— подумав Барбі. — Він собі може дозволити оптимізм».

Уже чистячи гриль, Барбі почув стук у двері. Озирнувся і побачив Джулію Шамвей, до якої тулилося троє юних підлітків. Поряд з ними вона скидалася на вчительку середньої школи під час польових занять. Барбі, витираючи руки об фартух, пішов відкрити.

— Якщо ми пускатимемо кожного, кому раптом схотілося поїсти, у нас ніяких запасів не вистачить, — роздратовано кинув Енсон, шаруючи ганчіркою спорожнілі столи. Розі поїхала до «Фуд-Сіті», сподіваючись купити там ще м'яса.

— Не думаю, що вона хоче їсти, — сказав Барбі й виявився правим.

— Доброго ранку, полковнику Барбара, — привіталася Джулія зі своєю фірмовою усмішкою Мони Лізи. — Мені хотілося б називати вас майор Барбара, як...

— Як у п'єсі²¹², я знаю. — Барбара не раз вже чув таке раніше. Тисячі разів чув, точніше. — Це ваша команда?

Один із дітей був надзвичайно худим, високим хлопцем з кучмою темно-русявого волосся; другий — приземкуватий, у мішкуватих шортах і майці репера 50 Центів²¹³; третьою була гарненька дівчина з блискавкою на щоці. Радше намальованою, ніж витатуйованою, але все одно це додавало їй шарму впевненої в собі особи. Барбі збагнув: якщо він скаже їй, що вона нагадує Джоан Джетт²¹⁴ у шкільному віці, дівчинка не зрозуміє, про кого мовиться.

— Норрі Келверт, — відрекомендувала Джулія, торкаючись ліктя бунтівного дівчиська. — Це Бенні Дрейк. А ця довготелеса фігура належить Джозефу Макклечі. Вчорашня демонстрація протесту це була його ідея.

— Хоча я й на думці не мав, що хтось може постраждати, — сказав Джо.

— У тому, що трапилося, нема твоєї вини, — заспокоїв його Барбара.

— Тому не переймайся.

— А ви справді такий крутий гусак, що раптом так високо злетіли? — спитала Норрі.

— Ну, — розсміявся Барбі. — У мене і в мріях не було стати крилатим

гусаком, та я й не зміг би, аби навіть дуже цього схотів²¹⁵.

— Але ж ви знаєте тих солдатів, вартових, так же? — наполягала Норрі.

— Ну, не особисто. По-перше, вони морська піхота. А я служив у сухопутній армії.

— Ви й зараз служите в армії, як каже полковник Кокс, — уточнила Джулія. Фірмовий відсторонений півусміх залишався в неї на обличчі, але очі аж танцювали від збудження. — Ми можемо побалакати з вами? Юний містер Макклечі має одну ідею, як на мене, просто блискучу. Аби лиш спрацювала.

— Спрацює, — запевнив Джо. — Коли йдеться про комп'ютерну херн... штуки, в цьому ділі — я крутий гусак.

— Ходімо до мого кабінету, — кивнув Барбара і повів їх за стійку.

12

Так, ідея видавалася блискучою, але вже було близько половини на одинадцятую, і якщо їм дійсно йшлося про те, щоб вона спрацювала, ворухитися треба було швидко. Барбі обернувся до Джулії.

— Телефон у вас із со...

Раніше ніж він закінчив фразу, Джулія поклала телефон йому на долоню.

— Номер Кокса в пам'яті.

— Чудово. Якби ж то я лише знав, як тієї пам'яті дістатися.

Телефон узяв Джо.

— Ви що, з середньовіччя з'явилися?

— Аякже! — погодився Барбі. — Тоді були шляхетні лицарі усі, а леді шлялись без трусів.

Норрі на це щиро розреготалася, піднявши вгору стиснуту в кулак руку, і Барбі ритуально пристукнув по її маленькому кулачку своїм великим.

Джо натиснув пару кнопок на крихтній панелі. Послухав, а тоді вручив слухавку Барбі.

Мабуть, Кокс так і сидів, тримаючи руку на своєму телефоні, бо, коли Барбі підніс

212 «Майор Барбара» (1905) — одна з найвідоміших п'єс Бернарда Шоу (1856-1950).

213 5 “Cent — артистичний псевдонім відомого гангста-репера

ямайського походження, справжнє ім'я якого Кертіс Джеймс Джексон (нар. 1975 р.).

214 Joan Jett (нар. 1959 р.) — рок-гітаристка, співачка в образі бунтарки, пік популярності якої минув у 1980-ті рр.

215 Гра слів: XSM-73 Goose — крилата ракета без боеголовки, яка використовується вкупі з бойовими ракетами для дезорієнтації протиракетної оборони суперника.

Джуліїн телефон собі до вуха, той уже балакав.

— Як воно там у вас, полковнику? — питав Кокс.

— Загалом усе гаразд.

— І це тільки початок.

«Легко тобі говорити», — подумав Барбі.

— Гадаю, все буде гаразд, допоки ракета не відскочить, або не проб'є Купол і наробить великої шкоди в лісі й на фермах на нашому боці. Цьому, втім, зрадіють мешканці Честер Мілла. А що кажуть ваші спеці?

— Небагато, ніхто не робить ніяких прогнозів.

— По телевізору ми чуємо дещо інше.

— Я не маю часу відстежувати версії говорючих голів. — Барбі відчув по голосу Кокса, що той знизав плечима. — Ми сповнені надій. Ми віримо, що маємо шанси. Якщо так можна висловитися.

Джулія складала докупити й розводила долоні, питаючи цим жестом: «Що там нового?»

— Полковнику Коксе, я тут сиджу з чотирма друзями. Один з них юнак на ім'я Джо Макклечі, і в нього народилася вельми цікава ідея. Хочу передати йому зараз слухавку... — Джо так різко замотав головою, що аж волосся зателіпалося. — ...щоб він вам сам пояснив. — І він вручив телефон Джо. — Розповідай.

Джо заговорив, спочатку невпевнено, спотикаючись на всіляких ну, гм, розумієте, але щойно ідея знову захопила його уяву, він розігнався і став красномовним. Потім він слухав. Невдовзі почав посміхатися. А за якийсь час промовив:

— Йо, сер! Дякую, сер! — і повернув телефон Барбі. — Заціни, перед тим, як запустити ракету, вони спробують збільшити потужність нашого Вай-Фай216! Господи-Спокусе, це так круто! — Джулія вхопила його за руку, і Джо виправився: — Вибачте, міз Шамвей, я

хотів сказати Ісусе.

— Не переймайся, ти дійсно зможеш це зробити?

— Ви жартуєте? Без проблем.

— Полковнику Коксе? — спитав Барбі. — Щодо Вай-Фай це правда?

— Ми не в змозі завадити вам робити будь-що, чого б вам не заманулося, — відповів Кокс. — Ви, здається, самі мені це недавно доводили. Але натомість ми можемо допомагати. У вас буде найшвидший у світі інтернет, принаймні сьогодні. До речі, той ваш хлопець вельми тямовитий.

— Так, сер, у мене теж склалося таке враження, — сказав Барбі й показав Джо великий палець. Хлопець саяв.

Кокс промовив:

— Якщо ідея цього хлопця спрацює і ви все запишете, не забудьте зробити копію для нас. Ми зі свого боку, звісно, теж будемо знімати, але відповідні спеціалісти захочуть побачити, як удар виглядає з вашого боку Купола.

— Гадаю, ми зможемо зробити ще краще, — сказав Барбі. — Якщо Джо встигне все налагодити, все місто зможе побачити це наживо.

Цього разу кулак підняла Джулія. І Барбі, широко усміхаючись, пристукнув по ньому.

13

— Чорти його забирай, — промовив Джо.

Через поштивий страх на обличчі тринадцятирічний хлопець зробився на вигляд восьмирічним. Куди й поділася з його голосу самовпевнена зверхність. Разом з Барбі він стояв ярдів за тридцять від того місця, де в Купол упиралася дорога Мала Курва. Не на солдатів він дивився, хоча вони якраз обернулися до них — це попереджальна стрічка і велике червоне Х на Куполі так його вразили.

216 Wi-Fi — система бездротового інтернет-зв'язку

— Вони прибирають звідси свій бівуак, чи як ви це називаєте, — промовила Джулія. — Наметів уже нема.

— Звісно. Десь через... — Барбі поглянув на годинник, — дев'яносто хвилин тут буде доволі спекотно. Синку, тобі краще поспішати.

Але тепер, коли вони врешті опинилися на порожній дорозі, Барбі почав сумніватися, чи дійсно Джо зможе зробити те, що пообіцяв.

— По, але... ви бачите дерева?.

Спершу Барбі не зрозумів. Кинув погляд на Джулію, та знизала плечима. Тоді Джо показав рукою, і він побачив. Деревя по той бік Купола пританцьовували під середньої сили осіннім вітром, скидаючи кольоровими спалахами з себе листя, яке кружляло поміж самотніх морських піхотинців. На боці Мілла гілки ледь похитувалися і більшість дерев стояли ще в повному вбранні. Барбі був упевнений, що повітря проникає крізь бар'єр, але кволо. Купол гасив вітер. Він згадав, як вони з Полом Джендроном, чоловіком у картузі «Морських Псів», підійшли до струмка і побачили, як дибється вода.

— Листя тут виглядає, — промовила Джулія, — ну, не знаю... якимсь апатичним. Безвільним.

— Бо на їхньому боці вітер, а в нас лише дихання млявого бризу, — сказав Барбі, сам сумніваючись, чи в тім причина. Чи хоч приблизно в тім причина. Але який сенс було мудрувати про якість повітря в Честер Міллі, якщо вони ніяк не могли на це вплинути? — Давай, Джо. Роби свою справу.

По дорозі сюди вони заїхали на «Пріусі» Джулії до Джо додому, щоб він узяв свій PowerBook. (Місіс Макклечі змусила Барбі заприсягнути, що він поверне їй сина живим і неушкодженим, і Барбі нічого не залишалось, як дати клятву.) Тепер Джо показував на дорогу.

— Тут?

Барбі прикрив долонями собі обличчя з боків, оцінюючи напрямок на червоне Х.

— Трохи лівіше. Ти можеш прорепетирувати, подивитися, як воно буде?

— По, — Джо відкрив і ввімкнув PowerBook. Як завжди, мильсько прозвучала стартова мелодія фірми «Макінтош», але Барбі подумав, що ніколи в житті перед його очима не поставало більш сюрреалістичного видовища, ніж цей сріблястий комп'ютер із жевріючим екраном посеред дороги Мала Курва з її латаним асфальтом. Це йому здалось перфектним апофеозом трьох попередніх днів.

— Акумулятор свіжий, отже, він мусить працювати щонайменше шість годин, — сказав Джо.

— А чи не перемкнеться він у режим сну? — спитала Джулія.

Джо подарував їй фірмовий погляд типу «мамуню, я вас прошу» й

обернувся до Барбі.

— Якщо ракета засмажить мій Про, ви обіцяєте купити мені новий?

— Тобі купить Дядько Сем, — пообіцяв Барбі. — Я власноруч подам вимогу.

— Солодко звучить.

Джо нахилився до ноутбука. Понад екраном у нього було встановлено невеликий сріблястий циліндр. Це, як пояснив йому Джо, нове комп'ютерне чудо, що зветься ай-Сайт217. Він поклав пальці на клавіатуру і натиснув ENTER, на екрані вмить висвітилося яскраве зображення Малої Курви. З рівня землі кожна крихітна вибоїна, кожна нерівність дороги виглядала горою. На середньому плані Барбі побачив фігури морпіхів вище колін.

— Є в нього картинка, сер? — спитав один з них.

Барбі підвів голову.

— Скажімо так, морський піхотинцю, якби я був інспектором, ви б зараз виконували віджимання за допомогою підосви мого черевики, встановленого на вашій сраці. У вас подряпина на носку лівого чобота. Це неприпустимо на небойовому чергуванні.

Морпіх опустил очі вниз, собі на чобіт, де дійсно була подряпина. Джулія розсміялася.

217 iSight — веб-камера, яка випускається компанією «Apple» з 2003 року.

А Джо ні. Він не відволікався.

— Задуже низько. Міз Шамвей, а чи нема у вас чогось у машині, що ми могли б використати як... — Він показав рукою десь на три фути від рівня дороги.

— Є, — відповіла вона.

— І принесіть, будь ласка, мій рюкзачок, — попросив Джо. Він ще трохи почаклював з комп'ютером і простягнув руку. — Мобільник?

Барбі вручив йому телефон. Джо набрав номер з блискавичною швидкістю. А тоді:

— Бенні? О, Норрі, окей. Ви там, друзі? Добре. Я певен, ви ніколи не бували в пивниці раніше. Готові? Чудово. Так і тримайте. — Він послухав, що йому звідти казали, і вишкірився. — Та ви що? Чуваки, у мене тут такий сигнал, це просто супер. Вай-Фай вони розігнали так, що аж гуде. Бувай. — Він склав телефон і знову віддав його Барбі.

Повернулася Джулія з рюкзаком Джо і картонкою, в якій лежали залишки надзвичайного недільного випуску «Демократа». Джо поставав ПаверБук на картонну коробку (раптове підняття зображення від рівня землі аж спричинило в Барбі легке запаморочення), перевірів його й оголосив, що все в абсолютному стані. Порився у своєму рюкзаку, дістав звідти чорну коробочку з антеною і підключив її до комп'ютера. Солдати по той бік Купола збилися в гурт, зацікавлено спостерігаючи ці маніпуляції. «Тепер я знаю, як почуваються рибки в акваріумі», — подумав Барбі.

— На вигляд нормально, — промурмотів Джо. — Зелене світло.

— А не треба зателефонувати твоїм...

— Якщо все працює, вони самі подзвонять, — перебив Джо і тут же додав: — Ого, а тут можуть бути перешкоди.

Барбі подумав було, що він має на увазі щось комп'ютерне, проте хлопець туди навіть не дивився. Барбі простежив за його поглядом і побачив зелений автомобіль шефа поліції. Той рухався не швидко, але мигалка на його даху пульсувала. З-за керма виліз Піт Рендолф. З пасажирського сидіння (машина трохи колихнулася) вибрався Великий Джим Ренні.

— А що це вам таке, пекельники, здумалося тут робити? — запитав він.

У куртці в Барбі запищав телефон. Він ткнув його в руку Джо, при тому сам не відривав очей від виборного й шефа поліції, котрі наближалися до них.

14

Вивіска над дверима «Діппера» волила: ПРОСИМО ДО НАЙБІЛЬШОГО ТАНЦЗАЛУ В МЕЙНІ! І вперше за всю історію цього придорожного закладу на його танцювальному майданчику було не протовпитися об одинадцятій сорок п'ять ранку. Томмі й Вілла Андерсони самі вітали гостей біля дверей, точнісінько ніби якісь проповідники, що припрошують парафіян до церкви. У даному випадку Першої церкви рок-гуртів прямо з Бостона.

Спочатку аудиторія поводитися стримано, бо на екрані не було нічого, окрім єдиного слова: ЧЕКАННЯ. Бенні з Норрі підключили апаратуру й увімкнули телевізійний кабель у гніздо 4. І раптом на екрані на повний зріст з'явилася дорога Мала Курва, з усіма кольорами

яскравого листя, що осипалося навкруг вартових морських піхотинців. Натовп вибухнув аплодисментами й схвальними вигуками.

Бенні дав п'ять Норрі, але Норрі цього було замало; вона поцілувала його просто в губи, і то міцно. Це була найщасливіша мить у його житті, це відчуття було навіть кращим за те, коли він зумів залишитися у вертикальному стані, роблячи на повному ході йоржа.

— Дзвони! — нагадала йому Норрі.

— Зараз, — відповів Бен. Він відчував, що обличчя в нього палає, немов вогнем обпечене, але посміхався. Він натиснув ПЕРЕНАБІР і приклав телефон до вуха. — Чувак, ми отримали! Зображення таке круте, що...

— Х'юстон, у нас проблема, — перебив його Джо.

15

— Не знаю, що вам, люди, тут здумалося робити, — промовив шеф Рендолф, — але вимагаю пояснень, а цю річ вимкніть, поки я їх не отримав, — показав він на ПаверБук.

— Сер, вибачаюся, — гукнув один з морських піхотинців з нашивками молодшого лейтенанта. — Це полковник Барбара, і він отримав офіційну санкцію уряду на проведення даної операції.

Великий Джим відповів на це найсаркастичнішою зі своїх усмішок. На шії в нього пульсувала вена.

— Цей чоловік полковник хіба що над лайдаками. Він куховарить у місцевому ресторані.

— Сер, згідно отриманого мною наказу...

Великий Джим погрозив пальцем молодшому лейтенанту.

— Служба, у Честер Міллі єдиним урядом, який ми визнаємо, є наш власний, і я його офіційний представник, — він обернувся до Рендолфа.

— Пітере, якщо цей хлопець не бажає вимикати сам цю річ, висмикни шнур.

— Я не бачу тут шнура, — відповів Рендолф, переводячи погляд то на Барбі, то на лейтенанта морської піхоти, то на Великого Джима. Він почав пітніти.

— Тоді наступи чоботом на той бісів екран! Просто розтопчи його!

Рендолф зробив крок. Джо, на вигляд наляканий, але рішучий, затулив собою ящик, на якому стояв його ПаверБук. Телефон він так і тримав у

руці.

— Не смійте! Це моя приватна власність, і я не порушую ніяких законів!

— Містере Рендолф, відійдіть,— промовив Барбі.— Це наказ. Якщо ви все ще визнаєте уряд країни, в котрій живете, ви мусите його виконувати.

Рендолф озирнувся назад.

— Джиме, може...

— Ніяких може, — обірвав його Великий Джим. — Зараз тільки тут країна, в якій ти живеш. Вирубай той клятий комп'ютер.

Джулія підступила до ПаверБука, вхопила комп'ютер і повернула його так, що камера тепер націлилася на новоприбульців. Кучерики, вибившись із розтріпаної консервативної ділової зачіски «вузликом», прилипли їй до розпашілих щік. У Барбі майнула думка: якою надзвичайно красивою вона зараз виглядає.

— Спитай Норрі, чи їм видно, — гукнула вона Джо.

Усмішка Великого Джима застигла гримасою.

— Жінко, ану перестань!

— Спитай, чи їм видно!

Джо заговорив у телефон. Послухав. Тоді повідомив:

— Видно. Вони бачать містера Ренні й офіцера Рендолфа. Норрі каже, там хочуть знати, що тут у нас трапилось.

Обличчя Рендолфа стало тривожним; у Ренні — розлюченим.

— Хто хоче знати? — запитав Рендолф.

Джулія почала.

— Ми встановили пряму трансляцію до «Діппера»...

— До цього гріховного вертепу! — пхекнув Великий Джим. Руки його стиснулися в кулаки. Барбі прикинув, що в Ренні десь фунтів сто зайвої ваги і обличчя він так кривить, коли ворушить правою рукою, ніби вона потягнена, але вираз обличчя має, ніби ось-ось замахнеться. Готовий вдарити... хоча кого: його, Джулію чи хлопця, невідомо. Та й самому Ренні навряд чи це було відомо.

— Ще за чверть до одинадцятої там почали збиратися люди, — продовжувала Джулія. — Новини розповсюджуються швидко, — усміхнулася вона, схиливши набік голову. — Не бажаєте помахати своїм виборцям, Великий Джиме?

— Це блеф, — заявив Великий Джим.

— Навіщо мені блефувати тим, що так легко перевірити? — вона обернулася до Рендолфа. — Зателефонуйте комусь з ваших копів і спитайте, де цього ранку скупчуються мешканці міста? — А тоді знову до Ренні. — Якщо ви зараз перервете трансляцію, сотні людей запам'ятають, як ви не дали їм побачити подію, котра безпосередньо їх стосується. Фактично подію, від якої можуть залежати їхні життя.

— Ви не маєте дозволу.

Барбі, зазвичай стриманий, відчув, що терпіння його на межі. Аби ж то цей чоловік був дурнем, але він ним абсолютно не був. І саме це найбільше бісило Барбі.

— А в чому саме полягає ваша проблема? Ви вбачаєте тут якусь небезпеку? Наприклад, я — ні. Ідея тут проста — встановити цю штуку, залишити її в режимі прямої трансляції і поїхати звідси.

— Якщо ракета вдарить без результату, це може спровокувати паніку. Знати, коли щось не подіяло, це одне, а бачити невдачу на власні очі — то зовсім інше. Вони здатні наробити будь-якої чортівні.

— Ви дуже невисокої думки про людей, котрими керуєте, пане виборний.

Великий Джим вже відкрив було рота, щоби парирувати чимось на кшталт: а вони саме на це часто і скрізь заслуговують, як гадав Барбі, але тут же второпав, що значна частина громади зараз спостерігає цю суперечку на великому екрані. До того ж із надзвичайною чіткістю зображення.

— Я порадив би вам прибрати оту саркастичну посмішку з вашого обличчя, Барбаро.

— А в нас тепер поліція слідкує за виразом обличчя? — спитала Джулія. Опудало Джо прикрив собі рота, але не так швидко, щоби Рендолф з Великим Джимом не встигли помітити, як хлопець вишкірився в усмішці. І почути хихотіння, що проривалося крізь його пальці.

— Громадяни, вам краще очистити територію, — оголосив молодший лейтенант. — Час наближається.

— Джуліє, поверни камеру на мене, — попрохав Барбі.

Вона так і зробила.

16

У «Діппері» ніколи раніше не напихалося стільки народу, навіть у

пам'ятну новорічну вечірку 2009 року, коли виступали «Ватиканські секс-киці»²¹⁸. І ніколи тут не було так тихо. Понад півтисячі людей стояли пліч-о-пліч і стегно до стегна, дивлячись, як камера ПаверБука Джо зробила поворот на 180 градусів, націлившись на Дейла Барбару.

— А ось і мій хлопець, — промурмотіла Розі Твічел і посміхнулась.

— Вітаю вас там, друзі, — промовив Барбі, і настільки гарне було зображення, що кілька чоловік навіть гукнули йому у відповідь «привіт». — Моє ім'я Дейл Барбара, мене знову зарахували на службу до армії Сполучених Штатів, полковником.

Хвиля здивованих вигуків прокотилася залом.

— Рішення про відеотрансляцію звідси, з дороги Мала Курва, цілком лежить на моїй відповідальності, і, як ви, мабуть, зрозуміли, тут виникла суперечка між мною і виборним Ренні, котрий має дещо відмінний від мого погляд щодо того, чи варто продовжувати передачу. Цього разу хвиля вигуків була голоснішою. І звучали вони несхвально.

— Ми не маємо зараз часу на з'ясування деталей, хто чим керує, — продовжував Барбі. — Ми хочемо спрямувати камеру на те місце, куди мусить поцілити ракета. Буде чи ні продовжено цю трансляцію — цілком залежить від вашого другого виборного. Якщо він перерве передачу, долучіть це до його рахунку. Дякую за увагу.

Він вийшов з кадру. Якусь мить глядачі на танцмайданчику не бачили нічого, окрім

218 «Кеппе Highland & The Vatican Sex Kittens» — суто місцевий бостонський гурт у стилі гонзо-рок.

лісу, потім камера знову повернулася, трохи опустилася і встановилася на завислому в повітрі знаку Х. За ним вартові вантажили залишки свого майна до двох великих машин.

Вілл Фрімен, хазяїн і керівник місцевого салону «Тойота» (не товариш Джима Ренні), заговорив прямо до екрана: «Не втручайся, Джиммі, а то ще й цей тиждень не встигне закінчитися, як у Міллі буде новий виборний».

Почувся схвальний гамір. Люди заспокоїлися і стояли, очікуючи: чи продовжуватиметься трансляція цієї такої нудної й водночас хвилюючої телепередачі, чи її буде припинено.

17

— Що я мушу зробити, Великий Джиме? — запитав Рендолф,

витираючи собі обличчя видобутою з задньої кишені штанів хустинкою.

— А що ти сам хотів би зробити? — відгукнувся Великий Джим.

Уперше з тієї миті, як він отримав ключі від зеленого автомобіля начальника поліції, Піту Рендолфу майнула думка, що він радо віддав би їх комусь іншому.

— Я хотів би залишити їх у спокої.

Великий Джим кивнув, ніби кажучи: «На твою відповідальність». А тоді усміхнувся, якщо так можна було назвати ту його гримасу.

— Авжеж, ти шеф поліції. — Він обернувся до Барбі, Джулії й Опудала Джо. — Отже, ви нас перехитрували, чи не так, містере Барбара?

— Можу вас запевнити, що ніяких хитрувань нема, сер, — відповів Барбі.

— Дідь... дурниці. Це натуральне змагання за владу в чистому вигляді. Бачив я й не таких розумників. Бачив їх злетити... бачив і падіння, — він, все ще потираючи собі болісну праву руку, підступив до Барбі. Так близько, що той почув запах його одеколону й поту. Дихав Ренні хрипко. Він понизив голос. Джулія, либонь, не розчула, що він промовив далі. Але Барбі все чудово почув. — Синку, ти поставив на банк усе, що маєш. До останнього цента. Якщо ракета проб'є Купол, ти виграв. Якщо ні... стережись мене, — якусь мить його чіпкі, майже цілком утоплені в глибоких складках плоті, але сяючі холодним, ясним розумом очі не відпускали Барбі. Потім він одвернувся. — Поїхали, шефе Рендолфе. Ситуація тут доволі ускладнилася, завдяки містерові Барбарі та його друзям. Повертаймося до міста. Нам треба підготувати твої сили на випадок безладдя.

— Це найбезглуздіше з того, що я мала нагоду чути! — оголосила Джулія.

Великий Джим, не обертаючись, махнув на неї рукою.

— Хочете поїхати до «Діппера», бос? — спитав Рендолф. — Ми ще маємо час.

— Ноги моєї не буде в цьому гнізді блудодійства, — відповів Великий Джим, відкриваючи дверцята шефівського автомобіля. — Що мені варто було б зробити, так це поспати. Але нема такої можливості, бо маю багато роботи. Велика відповідальність лежить на мені. Я її ні в кого

не просив, але ж маю.

— Є люди просто великі, а є ті, котрі натягують на себе велич, чи не правда, Джиме? — спитала Джулія зі своєю відстороненою усмішкою. Великий Джим обернувся до неї з таким виразом лютої ненависті на обличчі, що вона аж відступила на крок. Але Ренні опанував себе.

— Поїхали, шефе.

Машина попрямувала до міста, блимаючи вогниками в просто-таки політньому маревному повітрі.

— Ф'ю, — присвиснув Джо. — Жахливий чувак.

— У мене такі самі відчуття, — докинув Барбі.

Джулія дивилася на нього, ані сліду посмішки на її обличчі не залишилося.

— Ви маєте ворога, — сказала вона. — Тепер уже смертельного ворога.

— Гадаю, ви теж.

Вона кивнула:

— Я сподіваюся, ракета проб'є бар'єр, на наше обопільне щастя.

Гукнув молодший лейтенант:

— Полковнику Барбара, ми вже їдемо звідси. Мені було б значно легше, якби ви, всі утрюх, зробили так само.

Барбі кивнув і вперше після довгенької перерви відсалютував.

18

Злетівши того понеділка рано-вранці з бази військово-повітряних сил Карсвелл²¹⁹, Б-52 баражував над Берлінгтоном²²⁰ у штаті Вермонт уже з 10:40 (у ВПС вважають, що на бенкет варто з'являтися якомога раніше). Місію позначили кодовою назвою ГРАНД-ОСТРШЕЦЬ. Пілотом-командиром був майор Джин Рей, учасник війн у Перській затоці та в Іраку, останню він у приватних розмовах називав не інакше, як «сране мавп'яче шоу Довбобуша». У бомбовідсіку його корабля містилося дві крилаті ракети «Фастхок»²²¹. Ракети надійніші й потужніші за старі «Томагавки», але яке ж це тяжке відчуття — баражувати з ними, боєздатними, готуючись запустити їх по американській цілі.

О 12:53 червоний вогник на його контрольній панелі став бурштиновим. Це комп'ютер перейняв управління від майора Рея і почав виводити літак на позицію. Місто Берлінгтон промайнуло під

крилами й залишилося позаду.

Рей промовив у шоломофон:

— Уже майже час, сер.

Полковник Кокс відгукнувся з Вашингтона:

— Тоді Роджер, майоре. Щастя. Вистрелюй байстрючку.

— Пішла, — відповів майор.

О 12:54 бурштиновий вогник почав пульсувати. О 12:54:55 він став зеленим. Рей клацнув тумблером, позначеним 1. Ніякого струсу, тільки шшшвах звідкілясь знизу, а на екрані він побачив, як «Фастхок» починає свою подорож. Ракета вмить розігналася до максимальної швидкості, залишаючи в небі реактивний слід, схожий на зроблену нігтем подряпину.

Джин Рей перехрестився, завершивши цей жест цілуванням споду свого великого пальця.

— З Богом, доню, — промовив він.

Максимальна швидкість ракети «Фастхок» 3500 миль за годину. За п'ятдесят миль від цілі — десь миль за тридцять західніше Конвея в Нью-Гемпширі й уже на східному боці Білих гір²²² — її комп'ютер спершу вирахував, а тоді визначив фінальний курс. У процесі наближення швидкість ракети зменшилася з 3500 до 1850. Ракета прив'язалася до траси № 302, яка проходить центром Східного Конвея, і, пролітаючи над пішоходами, змушувала їх нервово задирати голови.

— То часом не реактивний літак так низько, — прикриваючи собі долонею очі, запитала якась жінка в колеги по шопінгу на парковці біля «Зеленої крамнички першопоселенців»²²³. Якби навігаційна система «Фастхок» могла говорити, вона б промовила: «Золотко, ти поки що не бачила мене у справжній роботі».

219 Carswell — нині закрыта база стратегічної авіації (діялау 1942-1994 рр.) у місті Форт-Ворт, штат Техас.

220 Burlington — найбільше місто на озері Чемплейн у штаті Вермонт, західніше штату Мейн.

221 «Fasthawk» — крилата ракета нового покоління, може нести 5 різних типів боєголовок.

222 White Mountains — гірський хребет, що частково заходить на територію Мейну; Конвей — курортне місто в Нью-Гемпширі, розташоване на відрогах Білих гір.

223 «Settlers' Green Outlet Village» — побудований 1988 року в Північному Конвеї на місці колишнього аеропорту «Білі Гори» безподатковий торговельний центр із численними бутиками.

На висоті три тисячі футів вона пролетіла над кордоном між Нью-Гемпширом і Мейном, залишаючи по собі звукову хвилю, від якої клацали зуби і брязкали вікна. Коли навігаційна система зачепила шосе № 119, ракета сковзнула вниз до тисячі футів, а далі спустилася на п'ятсот. Тепер її комп'ютер працював на всю котушку, перевіряючи дані навігаційної системи, за хвилину перемотуючи у своїй електронній голові не менш ніж тисячу параметрів корекції курсу.

У Вашингтоні полковник Джеймс О. Кокс промовив:

— Народ, фінальне наближення. Тримайте руками фальшиві зуби, хто має.

«Фастхок» знайшла дорогу Мала Курва й різко впала ледь не до рівня ґрунту, все ще

рухаючись майже вдвічі швидше за звук, вона аналізувала кожний горбок і поворот, хвіст її горів так, що очам боляче, залишаючи по собі отруйний шлейф ракетного вихлопу. Ним зривало листя з дерев, деякі навіть загорілися. Ним ущент розстрощило придорожню ятку біля Таркер Голлоу, дошки і шматки гарбузів підлетіли аж до неба. А грім, який переслідував ракету, змушував людей падати долілиць на підлогу, прикриваючи собі голови руками.

«Вона мусить зробити свою справу, — подумав Кокс. — Хіба може бути інакше?»

19

У «Діппері» тепер уже тіснилося вісімсот чоловік. Ніхто не балакав, хоча Лісса Джеймісон беззвучно ворушила губами, либонь, молилася якійсь із тих нью-ейджевих світових душ, котра наразі привернула її увагу; в руці вона стискала кришталеву кулю. Преподобна Пайпер Ліббі притискала собі до губ хрестик, що колись належав її матері.

— Ось воно, — промовив Ерні Келверт.

— Де? — вимогливо спитав Марті Арсенолт. — Я нічого не ба...

— Слухайте/ — сказала Бренда Перкінс.

Вони почули наближення ракети; зростаюче потойбічне мурмотіння від західної околиці міста, ммммм, яке за пару секунд перетворилося на ММММММ. На великому телеекрані вони майже нічого не

побачили, хіба що тільки через півгодини після того, як ракета зазнала невдачі. Для тих, хто залишився в ресторані, Бенні прокручував запис ледь не покадрово. Вони дивилися, як ракета вигулькує з-за повороту, відомого під назвою Коліно Малої Курви. Вона висіла на висоті футів чотирьох над землею, ледь не цілуючи власну тьмяну тінь. У наступному кадрі оснащена розробленою для контактного вибухання осколочно-фугасною головою «Фастхок» застигла посеред повітря над тим місцем, де лиш недавно містився табір морських піхотинців.

На подальших кадрах екран ставав таким яскраво-білим, що глядачі прикривали собі очі. А потім, коли та білість починала вицвітати, вони бачили фрагменти ракети — дуже багато чорних рисочок на тлі гаснучого саява — і величезну підпалину на тому місці, де був висів знак Х. Ракета поцілила абсолютно точно.

Після цього люди в «Діппері» бачили, як по той бік Купола займається полум'ям ліс. Бачили, як на тому боці спершу спухав, а потім починає плавитись асфальт.

20

— Запускайте другу, — похмуро наказав Кокс, і Джин Рсй вистрелив. Ця ракета понарозбивала ще вікон і знов налякала людей у східній частині Нью-Гемпшира і в Західному Мейні.

Щодо результату, то він був той самий.

ВЛИП

1 У будинку № 19 по Мілл-стрит, де мешкала родина Макклечі, після закінчення запису зависла мить тиші. А тоді вдарилася в гарячі сльози Норрі Келверт. Зустрівшись поглядами над її похиленою головою, Бенні Дрейк і Джо Макклечі з ідентичними виразами облич «що я можу тут зробити» поклали руки на її тремтячі плечі й зімкнули пальці один в одного на зап'ясті у своєрідному сердечному рукостисканні.

— І оце все? — запитала Клер Макклечі зневіреним голосом. Мати Джо не плакала, хоча теж ледь стримувалася, очі в неї блищали. У руках вона тримала фотографію свого чоловіка, вона її зняла зі стіни невдовзі по тому, як Джо з друзями прийшов додому, принісши DVD.

— Оце і все?

Ніхто не відгукнувся. Барбі примостився на поручні м'якого крісла, в якому сиділа Джулія. «Тепер на мене тут чекають великі неприємності», — подумав він. Але не ця думка зринула йому

першою; першою була про те, що на великі неприємності слід чекати місту.

Місіс Макклечі підвелася. Так і тримаючи в руках портрет свого чоловіка. Сем, як і кожної суботи, поїхав на базар, який до справжніх холодів регулярно збирався на гоночному треку в Оксфорді. Аматор реставрації меблів, на тамтешніх ятках він часто знаходив гідні його пристрасі речі. Минуло вже три дні, а він так і залишався в Оксфорді, жив у мотелі «Рейсвей», де також мешкало чимало газетників і телевізійників; можливості побалакати з Клер по телефону в нього не було, хоча вони могли підтримувати зв'язок електронною поштою. Принаймні поки що.

— Що трапилося з твоїм комп'ютером, Джої? — спитала вона. — Він вибухнув?

Джо, не перестаючи обіймати Норрі, так і тримаючи за зап'ястя Бенні, похитав головою.

— Не думаю, мабуть, він просто розплавився, — відповів Джо й обернувся до Барбі. — Від такої температури там міг загорітися ліс. Хтось мусив би цьому запобігти.

— Здається, в місті зараз нема зовсім пожежних машин, — сказав Бенні. — Хіба що парочка старих.

— Дозвольте мені зайнятися цією справою, — промовила Джулія. Над нею височіла Клер Макклечі; ясно було, в кого таким довгалем уродився Джо. — І ще, Барбі, мабуть, краще буде, якщо займатимуся цим тільки я сама.

— Чому? — здивувалася Клер. Одна сльозинка все-таки не втрималася у неї в оці й покотилася по щоці. — Джо мені казав, що вас, містере Барбара, керувати тут призначив уряд, особисто Президент!

— Я мав суперечку з містером Ренні й шефом Рендолфом щодо відеотрансляції, — пояснив Барбі. — Дещо напружену. І, отже, маю сумніви, щоби хтось із цих двох вітав мої поради зараз. І вашим, Джуліє, навряд чи вони зрадіють також. У всякому разі, не тепер. Якщо Рендолф хоча б наполовину компетентний, він пошле туди загін підручних полісменів з тим обладнанням, що залишилося в пожежній частині. Принаймні там мусять бути шланги і портативні помпи.

Джулія зважила його слова, а потім сказала:

— Барбі, давайте з вами вийдемо на хвилинку.

Він подивився на матінку Джо, але Клер уже не звертала на них ніякої уваги. Вона відсунула свого сина вбік і сиділа поряд з Норрі, котра сховала своє обличчя на плечі у Клер.

— Чувак, уряд винен мені комп'ютер, — нагадав Джо Барбі, коли той услід з Джулією вирушив до дверей.

— Ясна річ, — відповів Барбі. — Дякую тобі, Джо. Ти чудово зробив свою роботу.

— Набагато краще за ту їхню кляту ракету, — пробурмотів Бенні.

Барбі з Джулією зупинились на ганку Макклечі й мовчки дивились в бік міського майдану, річки Престіл і мосту Миру. А тоді, голосом низьким і сердитим, Джулія промовила:

— Він ніщо. От у чому річ. От де чортова проблема.

— Хто ніщо?

— Пітер Рендолф не напівкомпетентний. Навіть не на чверть. Я знаю його з дитсадка, де він був чемпіоном світу з мокрих трусів, потім ми перейшли до школи і разом навчалися до дванадцятого класу, в якому він належав до бригади хапальників за бретельки ліфчиків. Його розумові здібності завжди трималися на трійці з мінусом, а знання оцінювалися на четвірку з мінусом лише тому, що його батько засідав у шкільній раді, і з тих пір його мозок аж ніяк не розвинувся. Наш містер Ренні оточив себе тупаками. Єдиний виняток — це Ендрія Гріннел, але й вона наркотично залежна. Від ліків, що звуться оксиконтин.

— Проблеми зі спиною, — вставив Барбі. — Мені розповідала Розі.

Чимало дерев на майдані вже скинули з себе листя, тож Барбі з Джулією було видно і Мейн-стрит. Зараз вулиця була порожня — більшість людей усе ще перебували в «Діппері», обговорювали побачене, — але невдовзі, коли вони, збентежені, зневірені, посунуть по своїх домівках, тротуари будуть переповнені. Чоловіками й жінками, котрі навіть не наважатимуться спитати одне в одного, чого їм чекати далі.

Джулія зітхнула й запустила руку собі у волосся.

— Джим Ренні вважає, лише тому що він тримає усі важелі в своїй руках, все кінець-кінцем мусить само собою обертатися на краще. Принаймні для нього і його друзів. Він найгірший тип політика —

самозакоханий, занадто егоцентричний, щоб усвідомити, що це аж ніяк не його вагова категорія, до того ж під отим його надутим іміджем «я-все-можу» ховається боягуз. Коли тут стане геть зле, він пошле це місто к дияволу, якщо вирішить, що таким чином зможе врятувати самого себе. Лідер-боягуз — найнебезпечніший з людей. Саме ви мусили б керувати цим шоу.

— Дякую вам за довіру...

— Але цього не буде, хай би там що собі не вирішили полковник Кокс і Президент Сполучених Штатів Америки. Цього не трапиться, якщо навіть п'ятдесятитисячна демонстрація пройде по П'ятій Авеню в Нью-Йорку, розмахуючи плакатами з вашими портретами. Ні, поки цей сучий Купол висить у нас над головами...

— Кожного разу, коли я вас слухаю, ви стаєте дедалі менше схожою на республіканку, — зауважив Барбі.

Вона вдарила його по біцепсу навдивовижу твердим кулаком.

— Це не жарти.

— Авжеж, — погодився Барбі. — Це не жарти. Саме час оголошувати вибори. І я раджу вам самій балотуватися на пост другої виборної.

Вона жалісливо поглянула на нього:

— І ви гадаєте, Джим Ренні дозволить вибори, поки існує Купол? У якому світі ви живите, друже мій?

— Не недооцінюйте волю міста, Джуліє.

— А ви перестаньте недооцінювати Джеймса Ренні. Він тут керує вже цілу вічність, і люди до нього звикли. Крім того, він демонструє великі таланти, коли треба знайти офірного цапа. Немісцевий — а фактично заброда — ідеальний кандидат у нашій ситуації. Знаємо ми когось такого?

— Я сподівався почути від вас якісь ідеї, а на політичну аналітику.

Якусь мить він не сумнівався, що вона його знову вдарить. Потім Джулія втягнула в себе повітря, видихнула і посміхнулася.

— Ви радо послали б мене під три чорти, та вам би потім це муляло, хіба ні?

Міська сирена почала прорізати короткими свистками тепле, застигле повітря.

— Хтось подає сигнал про пожежу, — сказала Джулія. — Гадаю, ми знаємо де.

Вони подивилися на західний обрій, де небесну синяву вже замазувало димом. Барбі подумав, що основна його маса здіймається по інший бік Купола, але від жару невеличкі загоряння майже напевне мусили початися також на Честерському боці.

— Вам хотілося ідей. Гаразд, є одна. Я пошукаю Бренду, вона може бути або вдома, або разом з усіма в «Діппері», і запропоную їй керувати протипожежною операцією.

— А якщо вона скаже «ні»?

— Я цілком певна, що не скаже. Принаймні зараз, по цей бік Купола нема серйозного вітру, отже, там загорілася хіба що трава та трохи кущів. Вона підключить кілька енергійних чоловіків, вона знає достойних. Таких, котрих вибрав би сам Гові.

— І жодного з нових полісменів серед них, як я здогадуюсь.

— Хай вирішує сама, але я сумніваюсь, щоб вона покликала Картера Тібодо або Мелвіна Ширлза. Чи Фредді Дентона. Він служить копом уже п'ять років, але я знаю від Бренди, що Дюк планував його звільнити. Фредді кожного року виступає в ролі Санта-Клауса у початковій школі, і діти його люблять — у нього чудово виходить «ого-го». А ще в нього є якась підлота в характері.

— Цим ви знову наллете сала за шкуру Ренні.

— Так.

— Помста може бути вельми капосною.

— Коли треба, я й сама вмію бути капосною. І Бренда теж, якщо відчуватиме підтримку.

— Тоді вперед. І хай вона покличе того хлопця, Берпі. Коли йдеться про пожежу в чагарниках, я би радше поклався на Берпі, аніж на будь-якого ледацюгу з міської пожежної команди. До того ж у своїй крамниці він має все, що треба.

Вона кивнула.

— Це дійсно збіса слухна порада.

— Ви певні, що не хочете залучити й мене?

— На вас чекає ловля іншої риби. Бренда видала вам ключі від старого бомбосховища?

— Видала.

— Отже, ця пожежа може прислужитися зручним для вас відволікаючим фактором. Добуйте той ваш лічильник Гайгера, —

вона вже вирушила до свого «Пріуса», але раптом зупинилася і знов обернулася до нього. — Знайдення генератора — якщо він, звісно, існує — це, либонь, найкращий шанс для цього міста. Можливо, навіть єдиний. Агов, Барбі?

— Я тут, мем, — делікатно усміхнувся він.

Вона не підтримала його посмішки.

— Вам перехочеться недооцінювати Ренні після того, як почуєте його публічні промови. Не безпричинно він у нас тут такий довгограючий.

— Я втямив, не варто зайве дратувати його, розмахуючи скривавленою ганчіркою.

— Так. Тим паче, ця ганчірка може виявитися вашою сорочкою.

Вона поїхала шукати Брендю й Берпі.

2 Надивившись на провальну спробу військово-повітряних сил пробити Купол, глядачі розходилися з «Діппера» саме так, як це уявляв собі Барбі: повільно, з похиленими головами, майже без балачок. Чимало хто йшли, обнявшись за плечі, дехто плакав. Через дорогу від «Діппера» чекали три патрульні машини, і з півдесятка копів стояли, спираючись на них, готові до безпорядків. Але ніяких безпорядків не було.

Зелений автомобіль шефа стояв подалі, на стоянці перед крамницею «Брауні» (написаний вручну плакат у вітрині повідомляв: ЗАЧИНЕНО, ПОКИ «СВОБОДА!» НЕ ПРИНЕСЕ СВІЖИХ ПОСТАВОК). У машині сиділи шеф Рендолф і Джим Ренні, спостерігали.

— Ну от, — з відвертим задоволенням промовив Великий Джим. — Гадаю, тепер вони щасливі.

Рендолф кинув на нього здивований погляд.

— Вам не хотілося, щоб все вийшло?

Ворухнувши плечем, Великий Джим скривився.

— Хотілося, звісно, але я й на мить не вірив. А цей чоловік з дівчачим ім'ям і його нова

подружка Джулія зуміли переконати всіх, що все вийде, збудили марні надії, хіба ні? Так-так. А чи ти знаєш, що вона у тій її друкованій шматі ніколи не підтримувала мене у виборчих перегонах? Жодного разу.

Він показав рукою на пішоходів, що линули назад до міста.

— Дивись уважно, друже: ось до чого призводить некомпетенція,

фальшиві сподівання і надмір інформації. Зараз вони просто нещасні й розчаровані, але коли очуняють, вони оскаженіють. Нам треба ще посилити поліцейські сили.

— Ще? У нас уже вісімнадцять одиниць, включно з частково зайнятими й новими підручними.

— Цього недостатньо. Тож ми мусимо...

Повітря почали прорізати короткі схлипи міської сирени. Вони подивилися на захід і побачили там дим.

— Мусимо за це подякувати Барбарі й Шамвей, — завершив фразу Великий Джим.

— Може, нам треба щось робити з цією пожежею.

— Це проблема Таркер Мілла. І уряду США, звісно. Це вони спричинили пожежу своєю нікчемашною ракетою, хай самі з нею й пораються.

— Але якщо жар запалив щось і з нашого боку...

— Перестань репетувати, як стара баба, і відвези мене назад до міста. Я мушу знайти Джуніора. Нам з ним треба дещо обговорити.

З

Бренда Перкінс і преподобна Пайпер Ліббі стояли біля «Діппера» поряд з «Субару» пані Пайпер.

— Я й не вірила, що вийде, — промовила Бренда. — Але я б збрехала, якби сказала, що не розчарована.

— Я теж, — погодилася Пайпер. — Гірко. Я б запропонувала підвезти тебе до міста, але мушу ще заїхати до декого з моїх парафіян.

— Не на Малій Курві, сподіваюсь? — спитала Бренда, киваючи великим пальцем на задимлене небо.

— Ні, це в інший бік. Східний Честер. Джек Еванс. Він втратив дружину в День Купола. Дикий інцидент. Хоча зараз усе в нас тут дике. Бренда кивнула.

— Я бачила його на Дінсморівому полі, він тримав плакат з портретом своєї дружини. Бідний, бідний чоловік.

Пайпер підійшла до відкритого вікна з боку водійського сидіння, де перед кермом сидів Кловєр, розглядаючи натовп, що розходився з «Діппера». Вона порилася в кишені, дала псу якийсь смаколик, а вже тоді сказала:

— Посувайся, Кловєре, сам знаєш, ти ж знову провалив екзамен на

водія. — А тоді, конфіденційно, до Бренді: — Він ніяк збіса не навчиться паралельному паркуванню.

Пес перестрибнув на пасажирське сидіння. Пайпер відчинила дверцята машини й поглянула на дим.

— Певно, добряче горить ліс у Таркер Міллі, але нас не зачепить, — вона невесело усміхнулася Бренді. — Ми під захистом Купола.

— Велике щастя, — промовила Бренді. — Передавай Джекові мої співчуття. І мою любов.

— Авжеж, обов'язково, — відповіла Пайпер і від'їхала.

Бренді, засунувши руки в кишені джинсів, уже виходила з парковки, думаючи, чим би їй себе зайняти решту дня, коли під'їхала Джулія Шамвей і допомогла їй вирішити цю проблему.

4 Ракети, що вибухали проти Купола, не розбудили Саммі Буші, натомість це зробив гучний дерев'яний тріск і наступний за цим плач Малюка Волтера.

Ідучи геть, Картер Тібодо з приятелями забрали всю траву, яка зберігалася в холодильнику, але її житло вони не обшукали, тож взуттєва коробка з намальованими на ній черепом і перехрещеними кістками так і залишилася в шафі. Також і записка, надряпана хистким, з нахилом уліво почерком Філа Буші: МОЄ ЛАЙНО! ЛИШЕНЬ ТОРКНИСЯ — І ПОМРЕШ!

У коробці не було трави (Філ завжди пхекав у бік маривани, називаючи траву «ліками для коктейльних вечірок»), а Саммі в свою чергу не цікавилася коробкою з «кришталем». Вона не мала сумнівів, що «підручні» радо б його викурили, але сама вважала, що кришталь — це скажене лайно для скажених людей, бо хто ж інший стане вдихати дим, у якому містяться вимариновані в ацетоні обрізки чиркал сірникових коробок? Проте там зберігався й інший, менший пакетик, у якому лежало з півдесятка «Мрій-човників», тож, коли Картер зі своєю зграєю пішов геть, вона проковтнула одну таблетку, запивши теплим пивом з пляшки, що стояла захована під ліжком, у якому Саммі тепер спала сама... тобто окрім тих випадків, коли брала до себе Малюка Волтера. Або затягувала Доді.

їй майнула думка, чи не проковтнути разом усі «Мрій-човники» і таким чином раз і назавжди завершити це її нещасне гівняне життя; вона, мабуть, так би й зробила, якби не Малюк Волтер. Хто

опікуватиметься ним, якщо вона помре? Він навіть може померти з голоду у своїй колисці, отака жахлива думка.

Геть із тим самогубством, але ніколи ще в житті вона не почувалася такою печальною, пригніченою. І забрудненою. Її принижували й раніше, знає Бог, подеколи Філ (котрий любив кохатися утрюх під кайфом, поки зовсім не втратив інтерес до сексу), інколи хтось інший, час від часу вона сама принижувалася — Саммі Буші ніколи так і не збагнула простої істини, що можна бути самому собі найкращим другом.

Звісно, за плечима в неї були всеношні секс-розваги, а одного разу, ще в середній школі, після того як «Вайлдкетс» виграли чемпіонат Малої баскетбольної ліги серед новачків, вона пропустила через себе чотирьох учасників підряд (п'ятий лежав знетямлений у кутку). То була її власна ідіотська ідея. Вона також приторговувала тим, що Картер, Мел і Френкі Делессепс узяли в неї силою. Найчастіше обслуговувала Фрімена Брауна, хазяїна крамниці «Брауні», де вона найчастіше робила закупи, бо Браун надавав їй кредит. Фрімен був старий, і пахнув він не вельми гарно, але бахур був ще той, і це вже йому плюс. Шість штриків на матраці в задній коморі — його звичний ліміт, потім стогін і чвирк. Це ніколи не належало до найяскравіших подій її тижня, але втішало усвідомлення того, що її кредит дійсний, особливо, коли наприкінці місяця вона потрапляла у безгрошів'я, а Малюку Волтеру конче потрібні були свіжі памперси.

І містер Браун ніколи не робив їй боляче.

Минулої ночі трапилося зовсім інше. Делессепс ще не так, а от Картер, той ввігнався в неї, ледь не пробивши наскрізь, і, починаючи з нього, у неї закровило знизу. Далі гірше: коли з себе скинув труси Мел Ширлз, у нього виявився інструмент на кшталт тих, що їх показують у порнофільмах, які любив дивитися Філ, допоки його інтерес до кришталю остаточно не переміг у ньому зацікавлення сексом.

Ширлз увійшов у неї жорстко і, хоча вона намагалася пригадати те, чим за два дні до того займалися вони з Доді, це не допомогло. Вона залишалася сухою, як серпень без дощу. Щоправда, поки їй там усе не роздер Картер Тібодо. Тоді з'явилася змазка. Вона відчула, як з неї тече щось тепле, липке. На лиці в неї теж було щось вологе, сльози ринули по щоках, затікаючи їй у западини вух. Під час безкінечного гасання

Мела Ширлза їй майнуло, що вона може так і померти під ним. Якщо він уб'є її, що буде з Малюком Волтером?

І все прошивав тріскучий, як у сороки, голос Джорджії Руа: «Трахайте, гатіть її, трахайте цю суку! Хай репетує!»

Саммі дійсно репетувала. Голосно й багато, те саме робив і Малюк Волтер у колисці в сусідній кімнаті.

Насамкінець вони попередили, щоб вона тримала рота на замку і покинули її, стікаючу кров'ю на дивані, змордовану, але живу. Вона бачила, як їхні фари мазнули по стелі вітальні й зникли, коли вони повернули в бік міста. Нарешті Саммі й Малюк Волтер залишилися самі. Вона ходила з ним туди-сюди, туди-сюди, зупинившись лише раз, щоб одягти трусики (не рожеві, їх вона ніколи більше не носитиме), промокнувши перед тим піхву туалетним папером. У неї були тампакси, але сама думка про те, щоб щось туди пхати, була їй огидна. Урешті-решт Малюк Волтер похилив голівку їй на плече і вона відчула його слину в себе на шкірі — надійна ознака того, що він насправді надовго заснув. Вона знову поклала його до колиски (з мольбою, щоб він проспав тихо всю ніч), а тоді вже витягла з шафи коробку. «Мрійчовник» — щось із роду потужних транквілізаторів, вона не знала точно, який саме — спершу притишив їй біль Отамечки Внизу, а потім затуманив усе. Саммі проспала дванадцять годин.

А тепер оце.

Крики Малюка Волтера здавалися спалахами яскравих променів серед суцільного туману. Вона підвелася з ліжка й, похитуючись, побігла до його спальні, розуміючи, що чортова колиска, яку Філ колись зібрав у напівобдовбаному стані, нарешті розвалилася. Малюк Волтер добряче розхитав її минулої ночі, коли «підручні» займалися нею. Колиска ослабла достатньо, щоб тепер, коли він почав у ній крутитися...

Хлопчик лежав на підлозі серед уламків. Він поповз до неї, з розбитого чола в нього скрапувала кров.

— Малюк Волтер! — скрикнула вона і підхопила його на руки. Обернулася, перечепилася об виламану планку, упала на коліно, підхопилася і кинулася до ванної з ридаючою дитиною на руках. Відкрутила кран, але, звісно ж, нічого звідти не потекло: нема електрики, насос не качає воду зі свердловини. Вона вхопила рушник,

промокнула дитині личко, побачила рану — неглибоку, хоча довгу і рвану. Залишиться шрам. Вона знову притиснула рушник, сильно, наскільки наважилась, намагаючись не звертати уваги на болісне скиглення переляканого Малюка Волтера. Кров скрапувала їй на босі ступні краплями розміром як десятицентові монети. Кинувши погляд вниз, вона побачила, що її голубі трусики, які вона одягла після того, як вшилися «підручні», просякли брудно-пурпуровим кольором. Спершу вона подумала, що то кров Малюка Волтера. Але на внутрішніх поверхнях стегон у неї теж були патьоки.

5 Якось їй удалося на хвилю утримати Малюка Волтера від борсання, щоби заліпити йому рану трьома смужками пластиру з картинками з «Губки-Боба»²²⁴ та натягнути на нього свіжу сорочечку й останній чистий комбік (гасло на нагрудничку повідомляло: МАТУСИНЕ ЧОРТЕНЯ). Поки Малюк Волтер повзав колами по підлозі в її спальні, вона одягалася сама, тим часом його плач стихився до в'ялого пхикання. Розпочала вона з того, що викинула до кошику на сміття закривавлені труси і надягла свіжі. Потім зробила собі прокладку зі згорнутого паперового рушника і взяла ще один на запас. З неї все ще кровило. Не ливцем лилося, але текло набагато дужче, ніж у найгірші з її менструальних періодів. І так воно лилося цілу ніч. Вся постіль просякла кров'ю.

Вона спакувала торбинку з речами Малюка Волтера і взяла його на руки. Він був важкенький, і вона знов відчула в собі біль Отамечки Внизу: типу того, як ото буває, коли з'їси щось нехороше.

— Ми їдемо до амбулаторії, — промовила вона. — Ти не хвилюйся, Малюче Волтере, доктор Гаскелл залатає нас обох. І шрами — то ніщо для хлопців. Деякі дівчата навіть вважають це сексуальним. Я поїду якомога швидше, ми будемо там миттю. — Вона

224 «Губка-Боб квадратні штани» — мультсеріал про підводний світ, який демонструється з 1999 року.

відчинила двері. — Все буде добре.

Але її стара іржава «Тойота» перебувала далекі не в доброму стані. «Підручні» полінувалися щодо задніх коліс, зате прокололи обидва передніх. Саммі доволі довго не могла відірвати очей від машини, відчуючи, як її охоплює розпач. Майнула думка, нетривка, проте ясна — поділитися з Малюком Волтером залишками «Мрій-човників».

Вона їх може почавити на порошок і засипати в одну з тих його пластикових пляшечок, що він їх називав «мнякі». Смак можна замаскувати шоколадним молоком. Разом з цією думкою їй на пам'ять спливла назва одного з улюблених альбомів Філа «Ніщо не має значення, та хоч би й мало?» 225

Вона відкинула геть цю думку.

— Не з тих я матусь, — пояснила вона Малюку Волтеру.

Він вирячив на неї очі, нагадавши їй Філа, але по-доброму: вираз, що на обличчі її чоловіка-втікача виглядав недоумкуватим, надавав її синові безхитрісної чарівності. Вона цьомкнула його в ніс, він усміхнувся. То була мила, рідна усмішка, але пластир у нього на чолі вже почервонів. Це недобре.

— Маленька переміна плану, — промовила вона, знову повертаючись до помешкання. Спершу вона не могла розшукати його рюкзачок, але потім побачила його за тим, що відтепер вирішила називати своїм «гвалтівним диваном». Якось спромоглася упакувати Малюка Волтера до рюкзака, хоча її знову прохромив біль, коли вона його підважувала. За відчуттям, паперовий рушник у неї в промежині вже знову став зловісно вогким, але, подивившись, вона не побачила плям у тому місці в себе на штанах. Уже добре.

— Готовий до прогулянки, Малюче Волтер?

Малюк Волтер тільки ще міцніше притиснувся щокою до заглибини на її плечі. Іноді його маломовність її непокоїла — дехто з її подружок мали дітей, котрі в шістнадцять місяців вже торохкотіли довгими реченнями, а Малюк Волтер мав у запасі не більше десятка слів, проте не цього ранку. Цього ранку їй і без того було чим непокоїтися.

Як для останнього тижня жовтня, день видався бентежно теплим; небо вгорі було того найблідшого зі своїх блакитей відтінку, і світло було якесь ніби замутнене. Ледь не відразу вона відчула, як у неї на обличчі й шиї виступив піт і в промежині пульсував біль, здавалося, дужче з кожним кроком, а вона ж їх встигла зробити лише кілька. Саммі подумала: може, їй повернутися по аспірин, а втім, чи не посилиться в неї від аспірину кровотеча? Крім того, вона не була певна, чи є він узагалі в хаті.

Було також дещо інше, дещо, в чому вона боялася зізнатися сама собі: якщо вона повернеться додому, не факт, що в неї вистачить сили духу

вийти звідти знову.

Під лівий «двірник» «Тойоти» було заткнуто папірець. З надрукованим згори заголовком: Цидулочка від САММІ в обрамленні з маргариток. Аркушик вирваний з її власного блокнота. Цей факт збудив у ній в'ялу злість. Під маргаритками було написано: «Скажеш комусь — і не лише колеса тобі буде порізано. — А нижче, іншою рукою: — Мабуть, наступного разу ми тебе перевернемо і пограємося з іншого боку».

— Помрій собі, виродку, — промовила вона безбарвним, утомленим голосом.

Вона зім'яла записку, кинувши її під здуте колесо — бідна стара «Тойота Королла» виглядала майже так само втомленою й сумною, як Саммі почувалася всередині себе, — і подолала під'їзну алею, зупинившись у її кінці на кілька секунд, щоб постояти, спираючись на поштову скриньку. Метал віддавав тепло її шкірі, сонце палило її шию. І ані вітерцю. Жовтень мусив би бути прохолодним, бадьористим. «Це, мабуть, через глобальне потепління», — подумала вона. Їй першій прийшла в голову ця ідея, але не останній, і слово, яке кінець-кінцем закріпилося, було не глобальне, а локальне.

Перед нею лежала Моттонська дорога, порожня й безрадісна. Десь на відстані милі ліворуч від неї починалися гарні нові будинки Східного Честера, до яких представники

225 «Nothin Matters And What If It Did» (1980) — п'ятий альбом співака/гітариста Джона Мелленкемпа (нар. 1951 р.), коли він ще виступав під псевдо Johnny Cougar (Пума).

вищого трудящого класу Мілла — роботящі татусі й мамусі — переїздили, закінчуючи свої дні в крамницях, офісах і банках округу Люїстон-Оберн. Праворуч лежав центр Честер Мілла. І амбулаторія. — Ну що, готовий, Малюче Волтере?

Малюк Волтер не відповів, готовий він чи ні. Він спав у неї на плечі, пускаючи слину на її майку «Донна Буффало»²²⁶. Саммі глибоко вдихнула, намагаючись не зважати на сіпання болю, що транлювалося з її Низових Околиць, підсмикнула на собі рюкзак і вирушила в бік міста.

Коли сирена з даху міської ради почала короткими сигналами сповіщати про пожежу, вона спершу подумала, що то верещить у неї в голові, вкрай дивне було відчуття. Трохи перегодом вона помітила дим,

але той здіймався десь далеко на заході. Її з Малюком Волтером це ніяк не стосується... хіба що, аби з'явився хтось, кому кортить подивитися на пожежу зблизька, тоді інша справа. У такому випадку її б напевне по-дружньому підкинули до амбулаторії, по дорозі до видовища.

Вона почала наспівувати пісню Джеймса Макмертрі, яка була популярною минулого літа, дійшла до слів «ми згортаємо тротуари за чверть до восьмої, це маленьке місто, і пива вам продати не можемо» та й покинула. Надто сухо було в роті, щоб співати. Вона моргнула, побачивши, що ледь не впала у рівчак, і навіть не з того узбіччя дороги, вздовж якого розпочала свій шлях. Вона весь час петляла по дорозі, прекрасний метод, якщо хочеш, щоб тебе збили, замість того, щоб підібрали підвезти.

Вона озирнулася через плече, сподіваючись хоч на якусь машину. Не було жодної. Дорога на Східний Честер залишалася порожньою, її асфальт ще не розгарячився достатньо, щоб мерехтіти.

Вона повернулася на те узбіччя, яке вважала своїм, тепер уже похитуючись, відчуючи ватяність в ногах. «П'яний матрос, — подумала вона. — Що маєш робити з п'яним матросом спозаранку?»
227 Але зараз уже не ранок, уже перейшло за полудень, вона проспала півдоби, а поглянувши вниз, побачила, що її штани в промежині стали пурпуровими, точно як до того трусики, які вона з себе скинула. «Це ж не випереш, а в мене лишилася лише пара штанів, які на мене ще налазять».

Потім вона згадала, що одні штани з тієї пари мають велику діру на заді, і почала плакати. Сльози відчувалися холодними на її розпашілих щоках.

— Усе гаразд, Малюче Волтере, — промовила вона. — Доктор Гаскелл нас підлатає. Все буде чудово. Як новеньке. Гарне, як...

Та тут у неї перед очима почала розквітати чорна троянда і останні сили пішли геть з її ніг. Саммі відчула, як сили спливають, витікають їй із м'язів, немов вода. Вона опускалася, тримаючись за єдину думку: «На бік, на бік, не розчави дитину!»

Лише на це вона й спромоглася. Вона лежала розпластана на узбіччі Моттонської дороги, нерухома під оповитим маревом, чисто тобі липневим сонцем. Прокинувся і почав плакати Малюк Волтер. Він намагався виборсатися зі свого рюкзака, та не подужав; Саммі

застебнула рюкзак надійно, і дитина застрягла. Малюк Волтер заплакав ще дужче. Муха сіла йому на лоба, покуштувати крові, що сочилася крізь намальовані писки Губки-Боба і Патріка, потім полетіла геть. Мабуть, доповісти результати своїх проб у мушиній штаб-квартирі й закликати підкріплення.

У траві терликали своє цвіркуни.

Звискувала міська сирена.

Малюк Волтер, у пастці при своїй зомлілій матері, довго ревів посеред спеки, потім затих і лежав мовчки, апатично поводячи очима, і піт великими ясними краплями скочувався з його гарного, м'якого волосся.

226 «Donna the Buffalo» — заснований у штаті Нью-Йорк фолк-роковий гурт, популярний в північно-східних штатах.

227 Старовинна робоча пісня на ірландський народний мотив, одна з небагатьох, що були колись дозволені в Королівському флоті Англії.

6 Стоячи перед забитою дошками касою кінотеатру «Глобус», під його пошарпаним козирком («Глобус» закрився за п'ять років до того), Барбі добре бачив міськраду і поліцейську дільницю. Його добрий приятель Джуніор сидів на ганку гнізда копів, масажуючи собі скроні так, ніби ритмічні завивання сирени краляли йому мозок.

З міської ради вийшов і підтюпцем побіг на вулицю Ел Тіммонс. Він був у своїй сірій двірницькій одежі, але на шиї в нього висів бінокль, а на спині переносна помпа з порожнім, без води, бачком, судячи з того, як легко він її ніс. Барбі здогадався, що саме Ел і ввімкнув пожежну сирену.

«Іди собі звідси, Еле, — думав Барбі. — Як тобі така пропозиція?»

З півдесятка автомобілів проїхали вулицею. Два перших пікапи, а третій — панельний фургон. Всі три було пофарбовано таким жовтим кольором, що аж очі різало. На дверцятах пікапів написи сповіщали: УНІВЕРМАГ БЕРПІ. На будці панельного фургона сяяло легендарне гасло СТРІЧАЙ МЕНЕ ЗІ СЛЕРПІ В БЕРПІ. Передньою машиною кермував Ромео особисто. У своїй звичній зачісці «Дедді Кул», отій спірально наверхненій дивовижі. Поряд із ним сиділа Бренда Перкінс. У кузові пікапа лежали лопати, шланги і новенький занурювальний насос, на якому ще було приліплено транспортні наклейки виробника. Ромео зупинив машину біля Ела Тіммонса.

— Стрибай до кузова, партнере, — гукнув він, Ел так і зробив.

Барбі відступив якомога глибше в тінь козирка старого кінотеатру. Він не хотів, щоб його включили в число бійців з пожежею на Малій Курві; він мав справу тут, у місті.

Джуніор не покинув ганку поліцейської дільниці, але й терти собі скроні не переставав, так і сидів там, обхопивши голову. Барбі почекав, поки зникли машини, а тоді поспішно перетнув вулицю. Джуніор не підняв голови, а за мить і зовсім зник з очей Барбі за масивним, оповитим плющем будинком міськради.

Барбі піднявся сходами, трохи затримавшись, щоби прочитати повідомлення на дошці оголошень: МІСЬКІ ЗБОРИ В ЧЕТВЕР о 19:00, ЖЩО КРИЗА НЕ ЗАВЕРШИТЬСЯ. Пригадалися слова Джулії: «Вам перехочеться недооцінювати Ренні після того, як почуєте його публічні промови». Отже, маємо шанс увечері в четвер; Ренні рекламуватиме себе як лідера, що контролює ситуацію. «І вимагатиме собі більше влади, — промовив голос Джулії в його голові. — Безперечно, він цього хоче. На добро місту».

Міську раду було збудовано з бутового каменю сто шістдесят років тому, тож у її вестибулі стояли прохолодні сутінки. Генератор було вимкнено; який сенс йому працювати, коли тут нікого нема.

Проте хтось таки там був, у головній залі. Барбі почув голоси, два з них дитячі. Високі дубові двері стояли розчинені навстіж. Він зазирнув і побачив за столом президії якогось худого чоловіка з сивою шевелюрою. Напроти нього сиділа гарна дівчинка років десяти. Між ними лежала шахова дошка; сивоволосий «хіпі» спирався підборіддям на кулак, обмірковуючи наступний хід. Унизу, в проході між лавами, молода жінка гралася в «жабки» з хлопчиком років п'яти. Гравці в шашки сиділи задумливі; жінка з хлопчиком сміялися.

Барбі хотів було відступити назад, та запізнився. Молодиця звела очі.

— Привіт! Вам кого? — І, підхопивши хлопця на руки, рушила до нього. Шашисти теж попідводили голови. Секретність пішла на пси.

Жінка простягнула йому вільну від підтримування хлопчика руку.

— Я Каролін Стерджес. А той джентльмен мій друг, Терстон Маршалл. Цього малого чоловіка звуть Ейден Епплтон. Привітайся, Ейдене.

— Привіт, — сказав Ейден тихеньким голоском і тут же вложив собі до рота великого пальця. Він дивився на Барбі круглими, синіми, трохи здивованими очима.

По проході підбігла дівчинка і стала поряд з Каролін Стерджес. Услід за нею неспішно підійшов довговолосий. Виглядав він змореним і зніченим.

— Мене звуть Аліса Рейчел Епплтон, — відрекомендувалася вона. — Витягни палець з рота, Ейді.

Ейді проігнорував настанову.

— Приємно з вами познайомитися, — промовив Барбі. Себе їм він не назвав. Фактично, йому навіть майнула думка, як гарно було б зараз мати під носом фальшиві вуса. Але ще не все втрачено. Він був майже певен, що ці люди не є мешканцями міста.

— Ви хтось з офіційних осіб? — запитав його Терстон Маршалл. — Якщо ви офіційна особа в цьому місті, я бажаю подати скаргу.

— Я тут усього лише вахтер, — відповів Барбі, тут же згадавши, що вони, мабуть, бачили Ела Тіммонса. Чорт, либонь, навіть розмовляли з ним. — Ви, мабуть, знайомі з Елом, іншим.

— Я хочу до мами, — оголосив Ейден. — Я дуже скучив за нею.

— Ми з ним знайомі, — сказала Каролін Стерджес. — Він нам розповів, ніби за наказом уряду обстріляли ракетами якусь ту штуку, котра нас тут тримає, але ракети її не пробili, а тільки запалили пожежу.

— Це правда, — підтвердив Барбі, але, перш ніж він встиг продовжити, знову втрутився Маршалл.

— Я бажаю подати скаргу. Фактично, я хочу подати позов. На мене напав один так званий офіцер поліції. Він вдарив мене в живіт. Мені кілька років тому видалили жовчний міхур, і я боюся, що тепер маю внутрішні пошкодження. Каролін також зазнала усного кривдження. Її обзивали словами, які принижують її статі.

Каролін взяла його за руку.

— Перш ніж подавати якісь позови, Терсі, згадай, у нас була ТРАВА.

— Трава! — вигукнула Аліса. — Наша мама іноді курить маривану, бо вона допомагає їй, коли в неї ПЕРІОД.

— О, — кивнула Каролін. — Правильно, — невиразно усміхнулася вона.

Маршалл випростався на весь свій чималенький зріст.

— Володіння марихуаною — це дрібне порушення. А те, що вони мені зробили, це вже напад, кримінальний злочин! У мене там жахливо

болить!

Каролін кинула на нього погляд, у якому змішалися співчуття з роздратуванням. Барбі раптом зрозумів, які між ними стосунки. Сексуальна пані Травень зустріла ерудованого пана Листопада, і тепер вони нерозлучні, в полоні новоанглійського варіанта «Безвиході»²²⁸.

— Терсі... Я не певна, що суд погодиться з означенням дрібне правопорушення, — вона вибачливо посміхнулася Барбі. — У нас її було багато. Вони її забрали.

— Можливо, вони самі ж і викурять докази, — сказав Барбі. Вона розсміялася. Її сивочолий бойфренд — ні. Він так і супив свої кущисті брови.

— Все одно я подам скаргу.

— На вашому місці я б не поспішав, — промовив Барбі. — Тут така ситуація... ну, скажімо, удар у живіт не розглядатиметься як щось серйозне, допоки ми перебуваємо під Куполом.

— Я вважаю це серйозною справою, мій юний друже, вахтере. Тепер уже в погляді молодиці читалося більше роздратування, ніж співчуття до нього.

— Терсі...

— З іншого боку, добре те, що в цій ситуації ніхто не звертатиме уваги на якусь там траву, — додав Барбі. — Може, це в масть, як кажуть картярі. А як ви познайомилися з цими дітками?

— Копи, котрі запопали нас у будиночку Терстона, побачили нас у ресторані, — пояснила Каролін. — Хазяйка сказала, що в них зачинено до обіду, але змилювалася, коли почула, що ми з Массачусетсу. Вона подала нам сендвічі й каву.

228 «No Exit» («Безвихідь») — англійська назва найпопулярнішої п'єси Жана-Поля Сартра (1905-1980) «За зачиненими дверима» («Huis Clos», 1944), за якою знято також чимало фільмів, написано оперу тощо.

— Сендвічі з желе й арахісовим маслом та каву, — уточнив Терстон.

— Більше нічого не було, навіть тунця. Я їй сказав, що арахісове масло залипає мені у верхньому мості, але вона відповіла, що в них зараз режим економії. Ви коли-небудь чули щось більш ідіотичне?

Барбі теж вважав це ідіотичним, але, оскільки ідея раціонування належала йому, він промовчав.

— Побачивши, що туди заходять копи, я була готова до нових

неприємностей, — продовжила Каролін. — Але Ейді з Алісою, схоже, якось вплинули на їх притомність.

Терстон пхекнув:

— Притомності в них не вистачило, щоб вибачитися. Чи, може, я пропустив цю частину?

Каролін зітхнула і знову обернулась до Барбі.

— Вони сказали, що пастор Конгрегаційної церкви, можливо, знайде для нас порожній дім, щоб ми могли пожити там, поки це не закінчиться. Я гадаю, нам доведеться стати названими батьками, на якийсь час принаймні.

Вона погладила хлопчикові голову. Терстон Маршалл явно був менш ніж радий опинитися в ролі названого батька, але він все-таки обняв за плечі дівчинку і цим сподобався Барбі.

— Одного копа звуть Джууу-ньєр, — промовила Аліса. — Він добрий. І милий. Френкі не такий гарний на вид, але він теж був добрий. Він дав нам батончик «Мілкі Вей». Мама каже, щоби ми не брали цукерок у чужих, але... — Вона знизала плечима, показуючи, що все тепер змінилося, все інакше тепер, схоже, цей факт вони з Каролін розуміли краще за Терстона.

— Перед тим вони не були аж такими добрими, — докинув Терстон.

— Не були вони добрі, коли били мене в живіт, моя дороженька.

— Гіркі пігулки треба собі уявляти цукерками, — філософськи зауважила Аліса. — Так каже моя мама.

Каролін розсміялася. До неї приєднався Барбі, а за якусь мить і Маршалл також, хоча, сміючись, тримався за живіт і на свою подружку поглядав дещо осудливо.

— Я сходила до церкви, постукала у двері, — розповідала Каролін. — Ніхто не відгукнувся, тож я зайшла всередину, двері не були замкнені, але всередині нікого. Ви не знаєте, коли повернеться пастор?

Барбі похитав головою.

— На вашому місці я б забрав шахову дошку і пішов до пасторату. Це зразу за рогом. Пастор жінка, її звуть Пайпер Ліббі.

— Шерше ля фам, — докинув Терстон.

Барбі знизав плечима, потім кивнув.

— Вона добра людина, і порожніх будинків у Міллі бозна-скільки. У вас навіть є вибір. Мабуть, знайдете й запаси в коморі там, де

зупинитися.

Власні слова повернули його думки до бомбосховища.

Тим часом Аліса зібрала й розпихала по кишнях шашки, взяла в руки дошку і підійшла до них.

— Містер Маршалл кожного разу в мене виграє, — повідала вона Барбі. — Він каже, що дозволяти вигравати дітям лише тому, що вони діти, це під -дувки. Але я з кожним разом граю дедалі краще, правда, містере Маршалл? — посміхнулася вона йому. І Терстон Маршалл теж відповів їй посмішкою. Барбі подумав, що з цим різношерстим квартетом все мусить бути окей.

— Юність має свої права, дорогенька Алісо, — промовив він. — Але їх треба здобувати.

— Я хочу до мами, — пробурмотів похмуро Ейден.

— Якби ж то був якийсь спосіб із нею зв'язатися, — сказала Каролін.

— Алісо, ти певна, що не пам'ятаєш її електронну адресу? — І до Барбі: — їхня мама залишила свій мобільний у будиночку, це погано.

— Гарячий дядько, оце все, що я знаю про її пошту, — сказала Аліса.

— Іноді мама каже, що сама була колись гарячою жінкою, але татусь про це подбав²²⁹.

Каролін позирнула на свого бойфренда.

— Забираємося з цього ломбарду?

— Так. З тим же успіхом ми можемо перебазуватися до пасторату і сподіватися, що та леді скоро повернеться зі своєї милосердної експедиції, у якій вона, либонь, перебуває.

— Там мусить бути теж незамкнено, — сказав Барбі. — Або пошукайте під килимком на ганку.

— Я не посмію, — сказав Маршалл.

— Я посмію, — хихонула Каролін. На її сміх відгукнувся усмішкою хлопчик.

— По-смію! — гукнула Аліса і побігла по проходу, розставивши руки, в одній з яких метляла крилом шахова дошка. — По-смію, по-смію, пішли вже, по-сміємо!

Терстон, зітхнувши, вирушив услід за нею.

— Алісо, якщо поламаєш дошку, ти ніколи не зможеш у мене виграти.

— А от і ні! Я зможу, бо юність має свої права! — гукнула вона у відповідь. — Крім того, ми її зможемо склеїти. Ходімо!

Нетерпляче заворушився Ейден на руках у Каролін. Вона опустила його додолу, щоб біг за сестрою, і простягнула руку.

— Дякую. Вам, містере...

— Радий був допомогти, — потис її руку Барбі й одразу ж обернувся до Терстона.

Той мав долоню міцну, як у риби черево, саме таку, які в Барбі асоціювалися з чоловіками, чий інтелект пригнічував фізичну активність.

Вони вирушили вслід за дітьми. Перед подвійними дверима Терстон Маршалл озирнувся. Сніп притуманеного сонячного світла крізь одне з високих вікон вихопив із напівтемряви лице цього чоловіка, зробивши на вигляд старшим за його справжній вік. Перетворивши його на вісімдесятирічного.

— Я редагував поточний випуск «Лемешів», — повідав він. Голос його тремтів від обурення й образи. — Це вельми авторитетний літературний журнал, один з найкращих у країні. Вони не мали права бити мене в живіт, насміхатися з мене.

— Не мали, — погодився Барбі. — Звичайно, не мали. Піклуйтеся добре про дітей.

— Авжеж, обов'язково, — відповіла Каролін, беручи руку чоловіка, стискаючи його долоню. — Ходімо, Терсі.

Барбі почекав, почув, що зовнішні двері зачинилися, а тоді пішов шукати сходи, що ведуть до кімнати засідань і в кухню. Джулія казала, що вхід до бомбосховища звідти.

7 Першою думкою Пайпер було: хтось викинув мішок зі сміттям на узбіччя дороги. Трохи наблизившись, вона побачила, що там лежить тіло.

Загальмувавши, вона вискочила з машини так швидко, що аж упала й забила собі коліно. Підвівшись, побачила там не одне тіло, а два: жінку і немовля. Принаймні дитина була ще жива, бо мляво ворушила рученятами.

Вона підбігла до них і перевернула жінку на спину. Молода, знайоме обличчя, але не з пастви Пайпер. Щока і лоб у неї були сильно розбиті. Пайпер звільнила дитя з торби, а коли притиснула його собі до грудей, погладила йому спітніле волосся, воно зайшлося хриплим плачем.

Повіки жінки відреагували на плач і розліпилися, і Пайпер помітила,

що штани в неї просякли кров'ю.

229 Hotmail (гаряча пошта) — безплатний сервіс електронної пошти компанії «Майкрософт», один з багатьох, які тепер діють в інтернеті. «Була колись гарячою жінкою» — гра слів: mail (пошта) англійською звучить однаково з male (самець, чоловік).

— Маль Вотер, — прохрипіла вона так, що Пайпер не дочула ясно слів.

— Не хвилюйтеся, в машині є вода. Лежіть спокійно. Дитину я підняла, з нею все буде гаразд, — сама не знаючи, чи так воно буде. — Я про неї подбаю.

— Маль Вотер, — знову прохрипіла жінка в скривавлених джинсах і заплющила очі.

Пайпер побігла назад до машини, і серце в неї билося так сильно, що аж їй в очі

віддавало. Язик став мідним на смак. «Боже, допоможи мені, — молилася вона і, нездатна більше нічого придумати, знову повторювала: — Боже, о Боже, допоможи мені, допоможи цій жінці».

Її «Субару» мав кондиціонер, але вона його не вмикала, незважаючи на спекотний день, та й узагалі рідко ним користувалась. У її розумінні це було неекологічно. Але зараз ввімкнула, і то на повну потужність. Поклала дитя на заднє сидіння, підняла вікна, причинила дверцята, знову вирушила до жінки, котра лежала в пилюці, та тут же її вразила думка: а що, як дитина якось зуміє перелізти наперед, натисне якусь кнопку і заблокується в машині?

«Господи, я така тупа, найгірша з усіх в світі проповідників, коли трапляється справжня криза. Допоможи мені перестати бути такою тупою».

Вона кинулася назад, знову відчинила водійські двері, зазирнула на сидіння, побачила, що хлопчик лежить там само, де вона його залишила, тільки тепер ссе собі великого пальця. Він коротко скинув на неї очима і тут же перевів їх на стелю, немов побачив там щось цікаве. Уявні мультики, мабуть. Його маєчка наскрізь просякла потом під комбінезоном. Пайпер крутила брелок електронного ключа в кулаку, поки він не відірвався геть від спільного кільця. Аж тоді знову побігла до жінки, котра вже намагалася сісти.

— Не треба, — улякла Пайпер поряд на колінах, обнімаючи її одною

рукою. — Не варто вам, я гадаю.

— Маль Вотер, — прохрипіла жінка.

«Чорт, я забула про воду! Боже, чому ти дозволив мені забути воду?»

Жінка вже намагалася звестися на рівні. Пайпер це не сподобалося, бо заперечувало все, що вона знала про першу допомогу, але хіба був інший вибір? Дорога порожня, а дозволити їй залишатися лежати тут, під пекучим сонцем, буде ще гірше, набагато гірше. Тож, замість примушувати жінку знову лягти, Пайпер допомогла їй підвестися.

— Не поспішайте, — примовляла вона, підтримуючи жінку за талію, намагаючись якомога рівніше спрямувати її хистку ходу. — Неспішно й легко дійдемо, неспішність і легкість перемагає в перегонах. У машині прохолодно. Там є вода.

— Маль Вотер! — жінка захиталася, вирівнялася, тоді спробувала піти хоч трохи швидше.

— Вода, — підтвердила Пайпер. — Авжеж. А тоді я відвезу вас до лікарні.

— К бісу... блаторія...

Це слово Пайпер зрозуміла і рішуче замотала головою.

— Аж ніяк. Вам треба прямісінько до шпиталю. Обом, і вам, і вашій дитині.

— Маль Вотер, — прошепотіла жінка. Вона стояла, похитуючись, з похиленою головою, волосся звисало їй на обличчя, поки Пайпер відчиняла передні двері і врешті всадила її в машину.

Пайпер взяла пляшку «Поланд Спринг» з передньої панелі й відкрутила корок. Не встигла подати воду жінці, як та вихопила пляшку в неї з руки і почала спрагло пити, вода переливалася, скрапувала їй з підборіддя, розпливаючись темними плямами на майці.

— Як ваше ім'я? — запитала Пайпер.

— Саммі Буші.

І тут же від води Саммі скрутило шлунок і та сама чорна троянда знов почала розквітати перед очима. Пляшка випала з її пальців на мат під ногами, булькочучи, коли вона знову відключалася.

Пайпер гнала, як тільки могла, і це в неї виходило доволі швидко, оскільки Моттонська дорога залишалася порожньою, але, діставшись шпиталю, вона довідалася, що доктор

Гаскелл помер ще вчора, а помічника фельдшера Еверета наразі нема

на місці.

Саммі оглянув і госпіталізував знаменитий медичний експерт Дагі Твічел.

8 Поки Джинні намагалася зупинити в Саммі Буші вагінальну кровотечу, а Твіч ставив крапельницю надто зневодненому Малюку Волтеру, Расті Еверет тихенько сидів на парковій лаві з того боку майдану, де стояла будівля міськради. Лава ховалася під розлогими гілками високої голубої канадської ялини, і він гадав, що її глибока тінь робить його майже невидимим. Поки він не рухався, так воно й було.

Цікаві речі відкривалися йому для споглядання.

Він мав намір піти прямо до складського приміщення поза міськрадою (Твіч назвав його сараєм, але довга дерев'яна будівля, де також зберігалися чотири міські снігоочисники, була далєбі крупніша за це визначення) і перевірити, які там справи з пропаном, але тут під'їхав патрульний автомобіль з Френкі Делессепсом за кермом. З пасажирського боку виліз Джуніор Ренні. Пару хвилин вони про щось побалакали і після того Делессепс знову десь поїхав.

Джуніор піднявся по сходах поліцейської дільниці, але замість того щоб увійти всередину, він сів просто там же і почав терти собі скроні, наче в нього боліла голова. Расті вирішив зачекати. Йому не хотілося, щоби хтось побачив, як він перевіряє міські запаси палива, особливо, якщо цей хтось син другого виборного.

У якийсь момент Джуніор дістав з кишені мобільний телефон, розкрив, послухав, щось сказав, знову послухав, ще щось сказав і врешті закрив. Знову взявся терти собі скроні. Щось таке говорив доктор Гаскелл про цього молодика. Чи не про те, що в нього мігрень? А вельми було схоже на мігрень. Бо він не просто тер собі скроні, він ще й голову похилив особливим чином.

«Намагається уникнути світла, — подумав Расті. — Мабуть, забув удома свої пігулки імітрексу або зомігу. Якщо, звісно, Гаскелл їх йому виписував».

Расті вже був підвівся, збираючись, перетнувши Коммонвелс-лейн, підійти до заднього фасаду міської ради (Джуніор явно був не в тому стані, аби щось зауважити), але тут він помітив декого іншого і знову сів на лаву. Дейл Барбара, кухар, котрого, здається, було зведено в

полковники (як хтось казав, наказом самого Президента), стояв під козирком кінотеатру «Глобус», у тіні, ще глибшій за ту, де ховався сам Расті. До того ж Барбара, це було видно, теж мав на оці Джуніора.

Цікаво.

Вочевидь, Барбара дійшов того ж висновку, який трохи раніше зробив для себе Расті: Джуніор не спостерігає, а чекає. Можливо, когось, хто його забере. Барбара поспішно перейшов вулицю і, сховавшись від потенційного погляду Джуніора за будівлею міськради, затримався біля її дверей, щоб прочитати оголошення. А потім зайшов і всередину. Расті вирішив ще якийсь час посидіти на тому ж місці. Під деревом сиділося гарно, до того ж йому стало цікаво, на кого це може чекати Джуніор. Люди все ще тягнулися з «Діппера» (дехто затримався б там і надовше, якби зараз наливали випивку). У більшості з них, як і в того молодика, що сидів на сходах, голови були похилені. Не через біль, здогадувався Расті, а від пригніченості. Хоча це майже те саме. Тема варта серйозного обмірковування.

Аж ось з'явився чорний кутастих пожирач бензину, добре знайомий Расті: «Гаммер» Великого Джима Ренні. Він нетерпляче посигналив трійці городян, що йшли серед вулиці, шугнувши їх убік, як тих овець. «Гаммер» зупинився перед поліцейською дільницею. Джуніор підвів голову, але не встав. Відкрилися двері. З-за керма виліз Енді Сендерс, Ренні виліз із пасажирського боку. Як це він дозволив Сендерсу кермувати його коханою чорною перлиною? У сидячого на лаві Расті аж брови полізли вгору. Ні, він ніколи не бачив нікого іншого, окрім самого Великого

Джима, за кермом цього монстра. «Може, він вирішив підвищити Енді від попихача до рангу свого шофера», — подумав він, але, побачивши, як Великий Джим здирається по сходах туди, де так і сидів його син, Расті змінив думку.

Як і більшість медиків-ветеранів, Расті був доволі точним зовнішнім діагностом. Він ніколи не призначав курсу лікування, ґрунтуючись на цих спостереженнях, але ж це неважко

— просто за ходою відрізнити чоловіка, якому півроку тому було зроблено імплантацію стегна, від такого, що наразі страждає на геморой; можна легко впізнати розтягнення ший по тому, як жінка повертається усім корпусом, замість того, щоб просто озирнутися

через плече; ти можеш упізнати дитину, котра добряче нахапалася вошей в літньому таборі по тому, як вона чухає собі голову. Великий Джим підіймався сходами, поклавши одну руку собі зверху на своє чималеньке черево, класична позиція для людини, котра нещодавно вивихнула собі плече, або потягнула руку, або і те, й інше разом.

Отже, нема дива, що Сендерсу було довірено пілотувати цього звіра.

Вони втрюх почали про щось балакати. Джуніор не підводився, натомість Сендерс присів біля нього, порився в себе в кишені й видобув звідти щось, що зблиснуло в бляклому світлі дня. Расті мав гарний зір, але він сидів щонайменше за п'ятдесят ярдів віддалік, тож і не впізнав, що воно за річ. Щось або скляне, або металеве, єдине, що він зрозумів напевне. Джуніор поклав той предмет собі до кишені, потім вони втрюх ще балакали. Ренні показав на «Гаммер» здоровою рукою, але Джуніор похитав головою. Потім Сендерс показав на «Гаммер». Джуніор знову заперечив, похилив голову і вкотре взявся обробляти собі скроні. Двоє чоловіків презирнулися, причому Сендерс вигинав шию, бо так і продовжував сидіти на сходах. У тіні Великого Джима, що здалося Расті знаменним. Великий Джим знизав плечима й розвів руками в жесті «що тут удієш». Тоді вже Сендерс підвівся й обидва чоловіки зайшли до поліцейської дільниці, перед тим Великий Джим затримався на доволі довгу мить, щоби погладити сина по плечі. Джуніор на це ніяк не відреагував. Так і сидів, де сидів, ніби вирішив просидіти там весь свій вік. Сендерс для Великого Джима виступив в ролі швейцара, притримавши йому двері, а потім вже зайшов усередину сам.

Щойно двоє виборних зникли в поліції, як із міської ради з'явився цілий квартет: літній джентльмен, молода жінка, дівчинка й хлопчик. Дівчинка тримала хлопчика за руку, а в другій руці несла шахову дошку. У хлопчика вигляд майже так само невтішний, як і в Джуніора, подумалося Расті... і, чорт забирай, він теж собі тре скроню вільною рукою. Четвірка перетнула Комм-лейн і наблизилась до лави Расті.

— Привіт, — весело промовила дівчинка. — Я Аліса, а це Ейден.

— Ми будемо жити в домі, де живе пасія, — суворо повідомив малюк на ім'я Ейден. Він не переставав терти собі скроню і виглядав вельми блідим.

— Це просто чудово, — відповів Расті. — Мені теж мріється

опинитися у домі, де моя
пасія.

Чоловік з жінкою наздогнали дітей. Вони трималися за руки. Батько й
дочка, вирішив

Расті.

— Насправді ми просто хотіли б поговорити з пастором Ліббі, —
пояснила жінка. — Ви часом не знаєте, вона вже повернулася?

— Не маю поняття, — відповів Расті.

— Ну, тоді ми підемо, зачекаємо її там. У пасіянаті, — на цьому слові
вона посміхнулася літньому чоловіку. Расті вирішив, що вони, либонь,
ніякі не дочка з батьком. — Так нам порадив вахтер.

— Ел Тіммонс? — Расті бачив, як Ел залазив у кузов пікапа «Берпі».

— Ні, інший, — уточнив літній чоловік. — Він сказав, що преподобна
може допомогти нам з житлом.

Расті кивнув.

— А цього звуть Дейл?

— Мені здається, він так і не назвав нам свого імені, — сказала жінка.

— Ходімо! — хлопчик відпустив руку сестрички, натомість
ухопившись за

молодицю. — Я хочу пограти в ту іншу гру, про яку ти казала.

Проте голос в нього звучав більш капризно, ніж нетерпляче. Шок
середнього ступеню, мабуть. Або якась фізична неміч. Якщо останнє,
Расті надіявся, що там щось не страшніше від втоми. Мілл зараз
найменше потребував спалаху грипу.

— Вони загубили свою матір, принаймні тимчасово, — пояснила
жінка. — Ми ними опікуємося.

— Дуже добре з вашого боку, — сказав Расті щиро. — Синку, в тебе
щось болить?

— Ні.

— Горло не болить?

— Ні, — відповів хлопчик на ім'я Ейден. Він вивчав Расті своїми
серйозними очима. — А знаєте що? Якщо ми навіть цього року не
підемо нікого лякати й кричати «ласощі або каверзи» на Гелловін, мені
це байдуже.

— Ейдене Епплтон! — скрикнула дівчинка вкрай шокованим тоном.

Расті трохи здригнувся на своїй лаві, просто не міг стриматись. А тоді

усміхнувся.

— Невже? А чому так?

— Бо нас водить мамуня, а мамуня поїхала за купками.

— Він хотів сказати за покупками, — вибачливо пояснила дівчинка на ім'я Аліса.

— Вона поїхала по квасольки, — уточнив Ейден. Він був схожий на маленького дідуса

— маленького, занепокоєного дідуса. — Мені ствахно іти на Гелловін без мамуні.

— Ходімо, Каролін, — покликав чоловік. — Нам треба ще...

Расті підвівся з лави.

— Мем, можу я з вами побалакати хвилинку? Тільки підійдіть до мене. Каролін кинула на нього здивований, насторожений погляд, але зробила пару кроків у тінь голубої ялини.

— У хлопчика не було якихсь судорожних проявів? — запитав її Расті.

— Наприклад, чи він не кидав зненацька те, чим радо займався... ну, знаєте, просто стоїть нерухомо якийсь час... або застиглий погляд... плямкання губами...

— Нічого подібного не було, — сказав чоловік, приєднуючись до них.

— Авжеж, — погодилася Каролін, але трохи перелякано.

Це помітив чоловік і, насупивши свої імпозантні брови, обернувся до Расті.

— Ви лікар?

— Помічник доктора, фельдшер, я просто подумав, можливо...

— Атож, ми вам вдячні за вашу небайдужість, містере...

— Ерік Еверет. Звітть мене Расті.

— Ми вдячні вам за вашу небайдужість, містере Еверет, але я вважаю її недоречною. Пам'ятайте про те, що ці діти зараз без своєї матері...

— Вони дві доби провели самі, без їжі, — додала Каролін. — Вони намагалися самі дійти до міста, коли ті двоє... офіцерів, — вона наморщила ніс так, ніби від цього слова тхнуло чимось гидким, — їх знайшли.

Расті кивнув.

— Це багато чого пояснює, я гадаю так. Хоча дівчинка має цілком нормальний вигляд.

— Діти по-різному реагують. А нам уже час іти. Вони вже далеко

забігли, Терсі.

Аліса з Ейденом бігли крізь парк, копаючи ногами кольорові купки опалого листя.

Аліса махала шаховою дошкою і кричала: «Пасіянат! Пасіянат!» на всю силу своїх легенів. Хлопчик не відставав від неї і теж щось гукав. «У дитини просто було тимчасове моторне збудження, от і все, — думав Расті. — А решта — випадковий збіг. І навіть не так: яка американська дитина не думає про Гелловін наприкінці жовтня?» Єдине було напевне: якщо цих людей пізніше спитають, вони пригадають, де й коли бачили Еріка Расті Еверета. От тобі й секретність.

Сивоволосий чоловік підвищив голос:

— Діти! Зачекайте!

Молода жінка зміряла Расті поглядом, потім простягнула руку.

— Дякую вам за вашу уважність, містере Еверет, Расті.

— Мабуть, зайву. Професійні комплекси.

— Вас можна цілком вибачити. Це найбожевільніший вікенд в історії світу. Спişемо на це.

— Ви маєте рацію. А якщо я вам знадоблюся, знайдете мене в лікарні або в амбулаторії. Він махнув рукою в бік «Кеті Рассел», котру буде видно звідси, коли обсіплеться решта листя. Якщо листя опадє.

— Або на цій лаві, — усміхнулася вона.

— Або на цій лаві, так, — теж усміхнувся він.

— Каролін! — гукнув Терстон нетерпляче. — Ходімо вже!

Вона злегка помахала Расті — не більш, як ворухнула пальцями — і побігла наздоганяти своїх. Рухалася легко, граційно. Расті стало цікаво, чи знає Терсі ту істину, що дівчата, котрі вміють бігати легко й граційно, майже завжди втікають від своїх старіючих коханців, рано чи пізно. Мабуть, знає. Мабуть, з ним уже траплялося таке раніше.

Расті дивився, як вони через майдан рухаються в напрямку шпиля церкви Конго. Потім дерева сховали їх з виду. Коли він знову подивився на поліцейську діляницю, Джуніора Ренні там уже не було. Расті посидів ще пару хвилин, барабанячи пальцями собі по колінах. Нарешті прийняв рішення і підвівся. Перевірка міського складу в пошуках зниклих шпитальних балонів з пропаном може зачекати.

Тепер його більш цікавило, що один-єдиний в Міллі армійський офіцер може робити в будівлі міської ради.

9 Що робив Барбі в ту мить, коли Расті через Комм-лейн прямував до міськради, так це здивовано свистів крізь зуби. Бомбосховище було довге, як вагон-ресторан, і полиці в ньому було вщент заставлено консервами. Здебільшого рибними: ящики сардин, ряди лосося і дуже багато чогось з назвою «Дрібні мальки моллюсків Сноу»²³⁰, котрих Барбі щиро сподівався ніколи не покуштувати у своєму житті. Стояли там також ящики з сухими продуктами, включно з пластиковими контейнерами, на яких були написи: РИС, ПШІНКА МОЛОЧНИЙ ПОРОШОК і ЦУКОР. Високі штабелі покладених горизонтально пляшок, позначених: ПИТНА ВОДА. Він нарахував десять великих картонних коробок з трафаретом: УРЯД США. ФЕДЕРАЛЬНИЙ ЗАПАС ПЕЧИВА. Ще на двох значилося: УРЯД США. ФЕДЕРАЛЬНИЙ ЗАПАС ШОКОЛАДНИХ БАТОНЧИКІВ. На стіні висів пожовклий плакат з гаслом: «700 калорій в день вбиває голод впень».

— Помрійте, — промурмотів Барбі.

У дальнім кінці виднілися якісь двері. За ними виявилася єгипетська пільма, він помацав стіну, знайшов вмикач. Ще одна кімната, не така велика, але й не маленька. На вигляд стара, покинута, але не брудна — Ел Тіммонс мусив знати про її існування, бо хтось же витирав пил із полиць і замітав підлогу, — хоча й напівзабута. Запаси води зберігалися в скляних пляшках, він таких не бачив з часів свого короткого перебування в Саудівській Аравії.

У цій, другій кімнаті зберігалася десь дюжина складаних ліжок, прості сині ковдри й матраци в прозорих пластикових мішках також чекали на своє використання. І кілька десятків коробок із написами: САНІТАРНІ КОМПЛЕКТИ та ПРОТИГАЗИ. Тут же стояв невеличкий генератор малої потужності. Він працював — мабуть, завівся, коли Барбі ввімкнув світло. Збоку від генератора були дві полиці. На одній стояв радіоприймач, котрий, напевне, виглядав новинкою в той час, коли свіжим хітом була пісня Сі Дабл'ю Макколла «Конвой»²³¹. На іншій полиці було дві газові плитки і металевий бокс яскравого жовтого

²³⁰ «Snows Clam Fry-Ettes» — консерви, що колись випускалися заснованою 1920 року компанією «Snow's».

231 С. W. McCall (нар. 1928 р.)— співак, політик, автор соціально ангажованих балад; «Конвой» (1975) —

кольору. Логотип на ньому був тих часів, коли CD232 означало дещо інше, ніж компакт-диск. Це було саме те, по що він сюди прийшов.

Барбі потяг бокс і ледь його не впустив — важкенький. Спереду на ньому була шкала з написом ІМП/СЕК. Треба було ввімкнути прилад і спрямувати на щось його сенсор, тоді стрілка могла залишитися на зеленому полі, перейти на жовте в центрі шкали... або заскочити на червоне. В останньому випадку, узагальнив Барбі, хорошого було мало.

Він увімкнув прилад. Крихітна лампочка живлення залишилася темною, а стрілка незворушною на цифрі 0.

— Акумулятор умер, — промовив голос позаду нього. Барбі ледь з власної шкіри не вискочив. Обернувшись, він побачив у дверях, що поєднували обидві кімнати, високого, дебелого блондина.

На мить ім'я вискочило йому з голови, хоча цей чоловік майже кожної неділі вранці відвідував ресторан, подеколи разом з дружиною, і завжди з двома своїми донечками. Тоді пам'ять ввімкнулася і він промовив:

— Расті Еверс, чи не так?

— Близько до цілі, тобто Еверет, — простягнув руку новоприбулець. Барбі, трохи з побоюванням, підійшов і потис її. — Побачив, як ви сюди заходили. А це, — він кивнув на лічильник Гайгера, — мабуть, непогана ідея. Воно таки мусить від чогось житися. — Расті не уточнив, що мав на увазі під воно, але в цьому не було потреби.

— Радий, що ми з вами одної думки. Ви налякали мене ледь не до інфаркту. Проте в такому випадку саме ви б мені й змогли допомогти, як я здогадуюся. Ви ж лікар, так?

— ПД, — уточнив Расті, — це означає...

— Я розумію, помічник доктора, фельдшер.

— Окей, ви виграли цей кухонний прилад, — Расті показав на лічильник Гайгера. — Він, мабуть, живиться від шестивольтової батареї. Я певен, що бачив такі в Берпі. Але не впевнений, що там зараз хтось є. Тож... може, розвідаємо тут поряд?

— Де саме ви пропонуєте розвідувати?

— На складі позаду міськради.

— І нам це треба, заради того щоб...

— Залежить від того, що ми там знайдемо. Якщо те, що пропало в нас із лікарні, ми з вами зможемо обмінятися деякою інформацією.

— Не хочете спершу повідомити, що саме у вас пропало?

— Пропан, братчику.

Барбі второпав.

— Що за чортівня? Ходімо подивимось.

10

Джуніор стояв біля підніжжя сходів, що вели вгору вздовж бокової стіни Сімейної аптеки Сендерса, не знаючи, чи здатен він ними видряпатися, коли йому так болить голова. Можливо. Ймовірно. У той же час він боявся, що на півдорозі вгору його череп може вибухнути, як та новорічна хлопавка. Знову в нього перед оком плавала цятка, сіпаючись туди-сюди з кожним ударом серця, але вона не була більше білою. Вона стала яскраво- червоною.

«У темряві мені стане добре, — думав він. — У комірчині, з моїми подружками».

Якщо тут усе пройде як слід, він зможе піти туди. Зараз комірчина в будинку Маккейнів на Престіл-стрит здавалася йому найжаданішим місцем на землі. Авжеж, там лежав ще й Коггінс, ну то й що? Джуніор запросто може прибрати геть цього сраного

пісня про водіїв-далекобійників, за сюжетом якої пізніше було знято відомий однойменний фільм.

232 Civil Defense — Цивільна Оборона.

гімнорепетю. Але Коггінса треба притримати ще на якийсь час. Джуніора найменше цікавила доля його батька (його ні здивувало, ні стривожило те, що той зробив; Джуніор завжди знав, що його батько здатен на вбивство), але він був вельми зацікавлений у тім, щоб утопити Дейла Барбару в нужнику.

«Якщо ми зробимо все як слід, ми не просто приберемо його з нашого шляху, — пояснював Великий Джим цього ранку. — Ми використаємо його для згуртування нашого міста перед лицем кризи. І цю нікчемашну газетярку також. Щодо неї я теж маю ідею. — Він поклав свою пухку, м'ясисту долоню Джуніору на плече. — Ми одна команда, синку».

Можливо, не назавжди, можливо, тільки тепер, але наразі вони дійсно

тягнули одного плуга. Тож вони мусять попідклубатися про Бааарбі. Джуніору набрело на ум, що це Барбі винен у тому, що йому болить у голові. Якщо Барбі дійсно побував за океаном — в Іраку, ходили чутки — отже, міг привезти з Середнього Сходу якісь чортові сувеніри. Скажімо, отруту. Джуніор обідав у «Троянді-Шипшині» безліч разів. Барбара легко міг підкинути йому того-сього в їжу. Або в каву. А якщо Барбара навіть не особисто це зробив, він міг намовити Розі. Ця піхва цілком перебуває під його чарами.

Джуніор повільно побрів угору, зупиняючись через кожні чотири сходинки. Голова в нього не вибухнула, і, діставшись верхнього майданчика, він поліз до кишені по ключ від помешкання, який йому вручив Енді Сендерс. Спершу він ніяк не міг намацати ключ, і вже було подумав, що загубив, але врешті-решт пальці наштотхнулися на нього під дрібними монетами в глибині кишені.

Він роззирнувся навколо. Кілька людей ішли вулицею, повертаючись із сеансу в «Діппері», але ніхто не подивився вгору, не побачив його на сходовій платформі перед помешканням Барбари. Ключ повернувся в замку, і Джуніор прослизнув усередину.

Він не вмикав світла, хоча генератор Сендерса, либонь, живив і цю квартиру. Напівтемрява робила менш видимою цятку, пульсуючу перед його оком. Він почав зацікавлено роззиратися. Тут були книги: полиці й полиці книг. Чи Бааарбі покинув їх напризволяще, коли тікав з міста, чи домовився з кимсь — найрадше з Петрою Ширлз, котра працює внизу, в аптеці, — щоб їх кудись йому переслали? Тоді він, мабуть, домовився і про цей килим, що лежить на підлозі вітальні — витвір якихось верблужих жокеїв, котрий Барбі, певне, підчепив на тамтешньому базарі у свій вільний від тортур підозрюваних і позбавлення цноти маленьких хлоп'ят час.

Ні, він не домовлявся про пересилку свого майна, вирішив Джуніор. Не було потреби, бо він і не збирався насправді покидати місто. Щойно йому стрельнула ця ідея, як Джуніор уже дивувався, чому він не додумався до цього раніше. Бааарбі тут подобається, він ніколи не покине цього міста з власної волі. Йому тут класно, як хробаку в собачому блювотинні.

«Знайди щось, від чого він не зможе відбрехатися, — інструктував його Великий Джим. — Щось таке, що може належати тільки йому. Ти

розумієш, про що я кажу?»

«Тату, я що, по-твоєму, дурний? — подумав зараз Джуніор. — Якщо я дурний, як це так вийшло, що саме я врятував твою сраку минулої ночі?»

Але в батька була потужна рука, він часом так жахливо замахувався на нього, коли скаженів, що заїдатися було не варто. Він жодного разу не вдарив Джуніора по жопці, не дав йому ляпаса, коли той був малим, Джуніор завжди відносив це на рахунок окультурюючого пливу своєї покійної матері. Тепер він підозрював, що причина полягала в тому, що батько глибоко в душі розумів: якщо почне, навряд чи зможе зупинитися.

— Як батько, так і син, — промовив Джуніор і захихотів. Голова відгукнулася болем, але він усе одно хихотів. Як там, у старій примовці: сміх — найкращі ліки?

Він увійшов до спальні Барбі, побачив акуратно застелене ліжко і подумав, як було б класно накласти на ньому прямо посередині велику купу. Та ще й підтертися подушкою. «Тобі подобається, Бааарбі?»

Натомість він відкрив комод. У верхній шухляді троє чи четверо джинсів і пара шортів хакі. Під шортами знайшовся мобільний телефон, і він на мить подумав, що телефон — саме те, по що він сюди прийшов. Але ні. Дешевий апарат з розпродажу, типу тих, що їх діти в коледжі називають «разовими» або «викиднями». Барбі завжди може сказати, що це не його річ. У другій шухляді лежало з півдесятка трусів і пар п'ять чисто-білих спортивних шкарпеток. Третя шухляда була порожня.

Він зазирнув під ліжко, в голові вдарили дзвони — здається, йому зовсім не покращало. Там геть нічого не було, навіть пилу. От же Бааарбі, такий акуратист. Джуніор подумав, чи не дістати з кишеньки-пістончика імітрекс, але не став цього робити. Він уже проковтнув пару пігулок, і абсолютно без усякого ефекту, окрім металічного присмаку на задній стінці горла. Він знав, які йому ліки потрібні: темна комірчина на Престіл-стрит. І компанія його подружок.

Тим часом він усе ще тут. Та мусить же тут знайти хоч щось.

— Щось такеньке, — прошепотів він. — Мушу знайти щось такеньке.

Він уже хотів повернутися до вітальні, та раптом, змахуючи вологу собі з кутика тремкого лівого ока (не знаючи, як воно налилося

кров'ю), застиг, вражений одною ідеєю. Він обернувся до комода, знову висунув шухляду з трусами й шкарпетками. Шкарпетки були скручені в м'ячики. Джуніор, коли ще навчався в школі, іноді ховав траву або таблетки у своїх скручених шкарпетках; а одного разу навіть ажурні трусики Адріетти Недо. Шкарпетки

— вигідна річ для схованки. Він почав брати пару за парою скручені шкарпетки й уважно промацувати.

У третьому «м'ячику» він щось намацав, щось на кшталт плаского шматочка металу. Ні, два шматочки. Він розкрутив шкарпетки і витряс звідти на верх комода важкенькі знахідки.

Армійські особисті жетони Дейла Барбари. І, незважаючи на свій скажений головний біль, Джуніор усміхнувся.

«Бааарбі, ти влип, — подумав він. — Ти, козел, тепер уже влип».

11

По той бік Купола при дорозі Мала Курва ще буяли запалені ракетами «Фастхок» пожежі, але до настання темряви вони погаснуть; пожежні команди чотирьох міст, підсилені змішаними підрозділами армійської й морської піхоти, над цим працювали, і то успішно. Все погасили б навіть раніше, міркувала Бренда, якби тамтешнім пожежникам не протистояв ще й поривчастий вітер. Тут, на боці Мілла, вони не мали такої проблеми. Сьогодні це благословення. Пізніше це може стати прокляттям. Нема способу наперед щось знати.

Сьогодні Бренда не дозволяла собі перейматися цим питанням просто тому, що їй було добре. Якби вранці хтось у неї спитав, коли, як вона гадає, вона зможе знову почуватися добре, Бренда могла б відповісти: «Либонь, у наступному році, а може, й ніколи». Проте вона мала достатньо мудрості для розуміння того, що це відчуття не триватиме довго. Півтори години напруженої роботи дуже посприяли; фізичні вправи звільняють ендорфіни, неважливо, які ті вправи: хоч біг підтюпцем, хоч прибивання палаючих кущів лопатою. Але тут було дещо більше за ендорфіни. Тут було керування важливою справою, такою, з якою впоратися могла саме вона.

На дим прибули й інші волонтери. Чотирнадцять чоловіків і три жінки стояли обабіч Малої Курви, дехто так і тримав у руках лопати й гумові мати, якими вони гасили повзучі пламені, дехто з портативними помпами, які вони таскали на спинах, а тепер поскидали їх з себе, і ті

стояли на твердому ґрунті немощених узбіч. Ел Тіммонс, Джонні Карвер і Нелл Тумі змотували шланги, запихаючи їх назад у кузов пікапа «Берпі». Томмі Андерсон з «Діппера» й Лісса Джеймісон — хоча й крихітна нью-ейджерка, але дужа, мов та коняка, — тягнули до іншої машини занурювальний насос, яким вони качали воду з ручаю Мала Курва. Навкруг лунав сміх, і Бренда розуміла, що не лише вона насолоджується викидом ендорфінів.

Чагарі обабіч дороги стояли чорні й ще тліли, пропало кілька дерев, але це і все. Купол затримував вітер і допоміг їм також в іншому сенсі, частково заблокувавши ручай, він

перетворив цю місцину на зростаюче болото. Пожежа по інший бік бар'єра виглядала зовсім інакше. Люди, які боролися з нею там, здавалися мерехтливими привидами, ледь видимими крізь полум'я й сажу, що накопичувалася на поверхні Купола.

Гультяйською ходою до неї наблизився Ромео Берпі. В одній руці він тримав мокру мітлу, у другій — гумовий мат. На нижньому боці мата так і залишився висіти цінник. Напис на ньому був закопчений, але ще читався: ЩОДНЯ РОЗПРОДАЖІ В БЕРПІ! Він кинув мат на землю й простягнув їй вимазану сажею руку.

Бренда здивувалася, але відповіла. Вона міцно потиснула простягнуту руку.

— За що це, Роммі?

— За вашу чудову гоботу тут, — відповів він.

Вона розсміялася ніяково, але задоволено.

— Будь-хто міг би її зробити в таких умовах. Вогонь був лише поверховий, а під ногами тут так хлюпає, що пожежа могла б, либонь, ще до ночі погаснути сама собою.

— Можливо, — сказав він, а тоді показав рукою крізь дерева на спрацьовану вирубку, через яку вилася напіврозвалена кам'яна огорожа. — А можливо, вогонь дістався б отієї високої тгави, потім перейшов на дерева по інший бік, а тоді хоч з хати тікай. Горіти могло би тиждень, а то й місяць. Особливо за відсутності чортової пожежної бригади. — Він відвернувся й сплюнув. — Навіть і без вітру вогонь чудово горить, поки йому є що жерти. Там, на півдні, є копальні, де пожежі тривають уже по двадцять-тридцять років. Я про це читав у «Нешнл Джеографік». А під землею ніякого вітру. А звідки нам знати,

що вітер раптом не підніметься? Ми й на волосину не знаємо, на що спроможна ця штука.

Вони разом подивилися на Купол. Кіптява й попіл зробили його видимим — до якоїсь міри — на висоту маже сотні футів. Через це також погано стало видно, що робиться по той бік, і Бренді це не подобалося. Вона не хотіла про це глибоко задумуватись, особливо коли такі думки можуть звести нанівець її гарний настрій від сьогоднішньої роботи, проте серйозно — їй чомусь це вельми не подобалося. Це повертало її до спогаду про вчорашнє дивне, розплющене призахідне сонце.

— Дейл Барбара мусить зателефонувати тому своєму приятелю у Вашингтон, — промовила вона. — Сказати йому, коли отам погасять пожежу, вони мусять помити з брандспойтів оце хтозна-що-воно-таке зі свого боку. А ми зробимо те саме зі свого.

— Гарна ідея, — погодився Ромео. Але було й ще щось в нього на думці. — Мадам, ви запримітили дещо у вашій команді? Бо я таки так. Бренда сполохалася:

— Я нікому тут не командир.

— Та ні. Ви віддавали накази, отже, ви командир, а вони ваша команда. Ви бачите серед них когось із копів?

Вона пригляділася.

— Жодного, — продовжував Ромео. — Ні Рендолфа, ні Генрі Моррісона, ні Фредді Дентона чи Рупі Ліббі, ні Джорджі Фредеріка... і також нікого з новачків. Отих пацанів.

— Можливо, вони зайняті з... — вона не знала, що сказати.

Ромео кивнув.

— О-ля-ля. Зайняті чим? Ви не знаєте, я також не знаю. Але чим би вони там собі не займалися, я не певен, що мені це подобається. І ще менше певен, що воно того варте. На четвер ввечері призначено міські збори, і якщо в нас тут так і буде це продовжуватися, гадаю, мусять статися деякі зміни, — він зробив паузу. — Може, я лізу поперед папа до пекла, але, я вважаю, ви мусите стати шефом пожежної команди й поліції.

Бренда задумалася про це. Згадала знайдену нею папку під назвою ВЕЙДЕР, а вже тоді повільно похитала головою.

— Ще надто рано для чогось подібного.

— А як, аби пгосто шефом пожежників? Як щодо тільки сього? — люїстонська говірка ще дужче прорізалася в його голосі.

Бренда роззирнулася довкола на закопчені чагарники й обпалені нетоварні дерева.

Авжеж, огидне видовище, немов фотокарточка з поля битви часів Першої світової війни, але більше не небезпечне. Люди, котрі прибули сюди, отримали бойове хрещення. Вони команда. Її команда.

Вона усміхнулася.

— Над цим я подумаю.

12

Уперше, починаючи з того часу, як Джинні Томлінсон почала ходити шпитальними коридорами, вона безперервно бігала, кидаючись на гучне верещання викликів, що звучали, як погані новини, тож зараз у Пайпер не було можливості побалакати з нею. Вона й не намагалася навіть. Вона просиділа у вітальні достатньо довго, щоб уявити собі картину: троє людей — двоє медиків і одна волонтерка на ім'я Джина Буффаліно — опікуються цілою лікарнею. Вони справлялися, проте ледь-ледь. Коли Джинні нарешті повернулася, йшла вона повільно. З опущеними плечима. В одній руці в неї метлялася чиясь медична картка.

— Джинні? — спитала Пайпер. — Усе гаразд?

Пайпер подумала, що Джинні зараз огризнеться, але, замість бурчання, та подарувала їй змучену посмішку. І сіла поряд.

— Гаразд. Тільки втомилася, — вона помовчала. — І ще, Ед Карті щойно помер.

Пайпер взяла її за руку.

— Мені дуже жаль це чути.

Джинні стисла її пальці.

— Не треба. Ти знаєш, як жінки говорять про пологи? Ця легко народжувала, а та важко.

Пайпер кивнула.

— Смерть дуже схожа на це. Містер Карті довго тужився, а тепер він уже розродився.

Пайпер ця ідея здалася красивою. Вона подумала, що могла б використати її в

проповіді... хоча тут же усвідомила, що людям не захочеться слухати

проповідь про смерть цієї неділі. Тобто якщо Купол нікуди не подінеться.

Якийсь час вони просто сиділи. Пайпер намагалася придумати, як їй найкраще запитати про те, про що вона мусила запитати. Врешті-решт запитання не знадобилося.

— Її згвалтували, — промовила Джинні. — Скоріш за все, не один раз. Я боялася, що Твічу доведеться випробувати себе в накладанні швів, але якось мені вдалося зупинити кровотечу вагінальним тампоном, — вона помовчала. — Я плакала. На щастя, дівчина не була достатньо притомна, щоб це зауважити.

— А дитя?

— Загалом здорове вісімнадцятимісячне створіння, але воно теж завдало нам переляку. Невеликі судороги. Мабуть, через перебування на сонці. Плюс зневоднення... голод... ну, і власне поранення, — Джинні провела рукою навскіс собі по чолу.

У коридорі з'явився Твіч і приєднався до них. Вигляд він мав такий, наче на світові роки віддалений від себе колишнього, бадьористого балакуна.

— Чоловіки, які її згвалтували, також поранили дитя? — голос Пайпер звучав рівно, але в її умі зяяла тонка червона тріщина.

— Малюка Волтера? Гадаю, він просто впав, — промовив Твіч. — Саммі щось казала, ніби там розвалилася колиска. Я з її слів не все розібрав, але майже певен, що то була просто випадковість. Тобто ця частина історії.

Пайпер зачудовано подивилася на нього:

— Так от що вона примовляла. А я думала, вона водички просить.

— Я певна, що вона хотіла пити, — сказала Джинні. — Але в її хлопчика дійсно подвійне ім'я — Малюк Волтер. Вони його назвали так на честь блюзмена, здається, той грає на губній гармонії. Вона з Філом... — Джинні показала жестами, як затягуються травою і затримують в легенях дим.

— О, Філ, то було дещо більше за простого курія маривани, — сказав Твіч. — Коли йшлося про наркотики, він був багатоцільовою особистістю.

— Він помер? — спитала Пайпер.

Твіч знизав плечима.

— Я його не бачив десь з весни. Якщо й так, то врешті здихалась.

Пайпер подивилася на нього осудливо.

— Вибачаюся, преподобна, — злегка уклонився їй Твіч і обернувся до Джинні. — А є вісті від Расті?

— Йому треба трохи відпочити, — відповіла вона. — Я наказала йому піти геть. Він скоро повернеться, я певна.

Пайпер сиділа між ними, з вигляду спокійна. Усередині неї ширшала червона тріщина. У роті оселився кислий присмак. Вона згадала той вечір, коли батько заборонив їй піти на скейт-арену в молі через те, що вона наговорила якихось грубощів матері (тінейджеркою грубощі сипалися з Пайпер Ліббі, як з дірявого мішка). Вона пішла нагору, подзвонила подружці, з якою домовлялася зустрітися, і повідомила ту подружку — абсолютно приємним, перфектно рівним голосом, — що, мовляв, плани змінилися, дещо трапилося і вона не зможе з нею побачитися. Наступного вікенду? Звичайно, угу, аякже, щасливо порозважатися, ні, зі мною все гаразд, бай. А потім влаштувала погром у своїй кімнаті. Закінчила тим, що здерла зі стіни улюблений плакат «Оазиса»²³³ і пошматувала його на клапті. На той момент вона вже хрипло плакала, не через жаль, а в черговому нападі тієї люті, що прокочувалися через її підліткові роки, як урагани п'ятої категорії. Десь посеред цього безумства нагору піднявся тато і стояв у дверях, уважно дивився на неї. Нарешті, помітивши його, вона почала задирливо дивитися йому в очі, задихаючись від думки, як вона його ненавидить. Як вона ненавидить їх обох. Якби вони вмерли, вона б жила зі своєю тіткою Рут у Нью-Йорку. Тітка Рут уміла жити весело. Не те що дехто. Він простягнув до неї руки, простягнув з відкритими долонями. Це був якийсь такий ніяковий жест, такий, від якого розсмокталася її лютість і ледь не розсипалося на друзки її серце.

— Якщо ти не контролюватимеш свого гніву, твій гнів контролюватиме тебе, — промовив він, і тоді вже пішов геть, ступаючи коридором з похиленою головою. Вона не грюкнула за ним дверима. Вона прикрила їх, дуже-дуже тихо.

Це був той рік, коли вона визначила часті спалахи гніву для себе пріоритетом номер один. Вбити їх цілком означало вбити частину себе, але вона відчувала, що, якщо їй не вдасться в чомусь фундаментально змінитися, вона залишиться п'ятнадцятирічною надовго, дуже-дуже

надовго. Вона почала вчитися самоконтролю, і в більшості випадків це вдавалося. Коли відчувала, що контроль вислизає, вона згадувала батькові слова і ті його відкриті долоні, і те, як він повільно йшов коридором верхнього поверху в будинку, де вона виросла. Через дев'ять років, коли він помер, під час жалобної служби вона промовила: «Мій батько сказав мені найважливішу в моєму житті річ». Вона не уточнила, що саме він їй колись сказав, але мати знала; вона сиділа на передній лаві в церкві, настоятелькою якої тепер була її дочка.

За останні двадцять років, коли вона відчувала страшне бажання накинутися на когось

— і часто це бажання було на межі контролю, бо люди вміють бути такими дурними, такими вперто тупими, — вона зверталася по батькові слова: якщо ти не контролюватимеш свого гніву, твій гнів контролюватиме тебе.

Але зараз червона тріщина поширювалась і вона відчувала старе бажання кидатися будь-чим. Дряпати шкіру до кривавого поту.

— Ти не питала її, хто це зробив?

— Звісно, що питала, — відповіла Джинні. — Вона не каже. Бо налякана.

Пайпер згадала, як, побачивши матір з дитиною на узбіччі, вона подумала, що там лежить кимсь покинутий мішок зі сміттям. І саме так їх і сприймали ті, хто це зробив. Вона

233 «Oasis» — британський гурт, у 1990-х рр. найпопулярніший у стилі брит-поп.

підвелася.

— Я піду з нею побалакаю.

— Саме тепер це не дуже вдала ідея, — сказала Джинні. — Вона на седативах, до того

ж...

— Хай спробує, — промовив Твіч. Обличчя він мав бліде. Руки зчеплені між колін. Безупинно потріскував кісточками пальців. — І щастя вам, преподобна.

13

Очі в Саммі були напівзаплющені. Вона їх повільно відкрила, коли Пайпер сіла поряд з її ліжком.

— Ви... та, хто...

— Так, — узяла її за руку Пайпер. — Мене звуть Пайпер Ліббі.

— Спасибі вам, — сказала Саммі, і її очі знову затуманилися, почали заплющуватися.

— Віддячиш мені тим, що назвеш тих, хто тебе зґвалтував.

У напівзатемненій кімнаті — теплій, бо шпитальний кондиціонер було вимкнено — Саммі похитала головою.

— Вони сказали, що зроблять мені зло. Якщо я розповім. — Вона позирнула на Пайпер. Коров'ячим поглядом, сповненим тупої покори.

— Вони можуть зробити зло й Малюку Волтеру також.

Пайпер кивнула.

— Я розумію, тебе налякали. Але скажи мені, хто вони були. Назви їхні імена.

— Ви що, мене не чуєте? — Вона дивилась тепер повз Пайпер. — Вони сказали, що зроблять зло...

Пайпер не мала на таке часу, дівчина могла відключитися в будь-яку мить. Вона вхопила Саммі за зап'ястя.

— Мені потрібні їхні імена, і ти мені їх назвеш.

— Я не смію, — з Саммі знов почали сочитися сльози.

— Ти мушиш, бо, якби я тебе не підібрала, ти б зараз уже була мертвою, — вона

помовчала, а потім почала вганяти ніж ще глибше. Пізніше вона може пожаліти про це, але не зараз. Зараз ця дівчина в ліжку лише лежала на перешкоді між Пайпер і тим, що вона бажала знати. — Не кажучи вже про твого сина. Він би теж помер. Я врятувала тобі життя, врятувала його, я вимагаю їхні імена.

— Ні, — проте дівчина дедалі слабшала, і якоюсь часткою своєї душі преподобна

Пайпер Ліббі цьому раділа. Пізніше їй стане огидно; пізніше вона думатиме про себе: «Ти нічим не відрізняєшся від тих мужиків, насильство є насильством». Але зараз тут була присутня насолода, як насолода була в тому, щоб здирати зі стіни і шматувати дорогоцінний плакат, авжеж.

«Мені це подобається, бо від цього боляче, — думала вона. — Боляче в моїм серці».

Вона нахилилася над заплаканою дівчиною.

— Прочисти собі вуха, Саммі, бо ти мусиш почути, що я тобі скажу. Вони зробили це раз, вони зроблять це знову. І тоді, коли оприявниться якась інша жінка з кровоточивою піхвою, а то ще й вагітна дитям когось з тих гвалтівників, я прийду до тебе, і я скажу...

— Ні! Перестаньте!

— Що ти посприяла цьому. Це ти була там і підбадьорювала їх.

— Ні! Це не я, то Джорджія! Джорджія їх підбадьорювала, — заридала Саммі.

Пайпер відчула холодну відразу. Жінка. Якась жінка була там. У голові її червона

тріщина розійшлася ще ширше. Скоро вона почне вивергатися лавою.

— Назви мені імена, — повторила вона.

І Саммі назвала.

14

Джеккі Веттінгтон і Лінда Еверет сиділи в машині перед «Фуд-Сіті». Крамниця, замість восьмої, сьогодні мусила зачинитися о п'ятій. Їх сюди послав Рендолф, бо вважав, що раннє закриття може спричинитися до безладдя. Недотепна ідея, бо в супермаркеті було майже порожньо. На парковці стояло хіба що з десяток машин, а кілька клієнтів, які ще скуплялися, рухалися мляво, ніби одночасно дивилися якийсь спільний дурний сон. Обидві поліціантки бачили тільки одного касира, підлітка на ім'я Брюс Ярдлі. Замість кредитних карток, хлопець приймав тільки готівку й розписки. М'ясний прилавок виглядав убого, проте курчат там було ще повно, а більшість полиць із консервами й сухими харчами були щільно запаковані бляшанками й коробками.

Вони чекали, поки супермаркет покинуть останні покупці, коли задзвонив Ліндин телефон. Вона поглянула на екран і відчула укол страху в животі. Дзвонила Марта Едмандс, котра доглядала Дженілл і Джуді, поки Лінда й Расті були на роботі — а на роботі вони перебували майже безперервно з тої пори, як опустився Купол.

— Марта? — спитала вона, молячись, щоб там нічого не трапилось, щоб Марта просто спитала її, чи нормально, якщо вона зводить дівчаток на майдан, або ще щось таке. — Марто, у вас все гаразд?

— Ну... так. Авжеж, загалом, — Лінду вгризла тривожність, яку вона дочула в голосі Марти. — Але... ти знаєш про оті судороги?

— О Господи... У неї був напад?

— Гадаю, так, — сказала Марта, і поспішила додати: — Вони зараз у повному порядку, розмальовують картинки в сусідній кімнаті.

— Що трапилося? Розкажи мені!

— Вони сиділи на гойдалці. Я займалася моїми квітами, готувала їх до зими...

— Марто, прошу/ — скрикнула Лінда, аж Джекі торкнулася її руки.

— Вибач. Почала гавкати Оді, тож я обернулася. Я запитала: «Сонечко, з тобою все гаразд?» Вона не відповіла, просто злізла з гойдалки і сіла під нею, ну там, знаєш, де ямка, що її ногами вичовгали? Вона не падала, нічого такого, просто сама сіла. І дивиться прямо перед собою і плямкає губами, як ото ви мене попереджали, що таке може бути. Я підбігла... ну, трішки її струснула... а вона й каже... зараз, згадаю...

«Ось воно, — подумала Лінда. — Зупиніть Гелловін, ви мусите зупинити Гелловін».

Але ні. Там було дещо зовсім інше.

— Вона каже: «Рожеві зірки падають. Рожеві зірки падають рисками». А тоді ще: «Тут так темно, тут так гидко тхне». Тоді вона очуняла і зараз у нас все в порядку.

— Слава тобі, Господи, — промовила Лінда, а тоді вже переключилася думкою на п'ятирічну доню. — Аз Джуді все гаразд? Це її не налякало? У телефоні зависла довга пауза, а потім Марта зробила видих:

— Ох.

— Що ох? Що мусить означати це твоє ох?

— Так це було з Джуді, Ліндо. Не з Дженілл. Цього разу це трапилося з Джуді.

15

— Я хочу погратися в ту іншу гру, про яку ти казала, — говорив Ейден до Каролін Стерджес, коли вони були зупинилися на майдані побалакати з Расті. Інша гра, котру вона мала на увазі, називалася Червоне Світло, хоча Каролін майже не пам'ятала її правил — не дивно, якщо останній раз грала в неї, коли їй самій було років шість чи сім.

Проте, щойно вони опинилися перед деревом у просторому дворі «пасіянату», правила їй тут же пригадалися. І, як не дивно, згадав їх також Терстон, котрий не просто готовий був пограти, але, як здавалося, цього прагнув.

— Пам'ятайте, — повчав він дітей (котрі самі якимсь дивом ніколи не були знайомі з насолодою від гри в червоне світло), — вона може рахувати до десяти з будь-якою

швидкістю, як їй захочеться, але якщо вона, обернувшись, уловить когось у русі, той мусить повернутися туди, звідки почав.

— Мене вона не вловить, — заявила Аліса.

— І мене, — рішуче промовив Ейден.

— От і побачимо, — сказала Каролін і повернулася обличчям до дерева. — Раз, два, три, чотири... п'ять, шість, сім... вісім-дев'ять-десять ЧЕРВОНЕ СВІТЛО! — різко обернулася вона.

Аліса застигла з усмішкою на обличчі й однією ногою, задертою для стрибка. Терстон, також з усмішкою, розчепіривши руки, стояв у позі «Привиду опери»²³⁴. Вона помітила легесенький порух в Ейдена, але навіть не подумала відсилати його на стартову позицію. Він світився щастям, а їй аж ніяк не хотілося позбавляти його радості.

— Добре, — погодилася вона. — Гарненькі статуї. А тепер другий раунд.

Вона знову повернулася лицем до дерева і почала рахувати, насолоджуючись тим напівзабутим дитячим страхом від того, що хтось рухається в тебе за спиною.

— Раздватри, чотирип'ять, шістьсімвісімдев'ятьдесять. ЧЕРВОНЕ СВІТЛО!

Крутнулась. Аліса застигла вже ледь не поряд. За десять кроків позаду неї тремтів,

стоячи на одній ніжці, Ейден, чітко було видно вавку в нього на колінці. Терсі стояв позаду хлопчика, поклавши одну руку собі на груди, немов якийсь оратор, і посміхався. Скидається на те, що виграє Аліса, от і добре; вона стане на це місце, і тоді виграє її братик. Каролін з Терстоном про це подбають.

Вона знову обернулася до дерева.

— Раздватричоти...

І тут закричала Аліса.

Обернувшись, Каролін побачила, що Ейден Епплтон лежить на землі. На мить їй здалося, що він продовжує гру. Коліно — те, на якому була подряпина — було задерте вгору так, ніби він продовжував бігти, лежачи на спині. Широко розплющені очі тупилися в небо. Рот його

склався у маленьке зморшкувате О. На шортах у нього розпливалася темна пляма. Каролін кинулася до малюка.

— Що з ним? — спитала Аліса. Каролін побачила, як усі переживання останніх жахливих днів відбилася в дівчинки на обличчі. — З ним все гаразд?

— Ейдене? — гукав Терстон. — Ти в порядку, хлопче?

Ейден почав тремтіти, губи його немов смоктали невидиму соломинку. Задерта нога розігнулася й лягла на землю... та раптом смикнулася. Плечі йому звело судорогою.

— У нього конвульсії, — промовила Каролін. — Мабуть, від перезбудження. Гадаю, все минеться, якщо ми дамо йому полежати кілька хви...

— Рожеві зірки падають, — подав голос Ейден. — За ними залишаються смуги. Це так красиво. Це так страшно. Всі дивляться. Ніяких ласощів, тільки каверзи. Важко дихати. Він називає себе Майстер. Це його вина. Він вибраний.

Каролін із Терстоном перезирнулися. Аліса уклякла навколішках поряд з братиком, тримаючи його за руку.

— Рожеві зірки, — повторив Ейден. — Вони падають, вони падають, вони па...

— Прокинься! — закричала Аліса йому просто в обличчя. — Перестань нас лякати!

Терстон Маршалл ласкаво торкнувся її плеча.

— Сонечко, не треба, я не думаю, що це допоможе.

Аліса не звернула на нього уваги.

— Прокинься! Ти... ти ГІВНЮК!

І Ейден прийшов до тями. Він здивовано дивився на зарюмсане обличчя сестри. Потім перевів погляд на Каролін і посміхнувся... то була збіса найсолодша з усмішок, які їй

234 «Привид опери» (1986) — мюзикл британського композитора Ендрю Ллойда Вебера (нар. 1948 р.), написаний за мотивами містичного роману (1909) французького письменника Гастона Леру (1868-1927); найуспішніша вистава на Бродвеї всіх часів.

довелося побачити протягом усього її життя.

— Я виграв? — спитав він.

Генератор у складі міської ради перебував у не найкращому стані (хтось підсунув під нього стару емальовану кухонну раковину, щоб туди скрапувало мастило), а в сенсі енергозбереження, подумалося Расті, він був родичем «Гаммера» Великого Джима Ренні. А втім, Расті більше цікавив підключений до нього сріблястий балон.

Барбі кинув короткий погляд на генератор, скривився від запаху, потім підійшов до балона.

— Він не такий великий, як я очікував, — сказав він... хоча той був набагато більшим за ті балони, що їх використовували у «Троянді-Шипшині», чи той, що він міняв у Бренді Перкінс.

— Це «муніципальний розмір», так їх називають, — пояснив Расті. — Я запам'ятав це з минулорічних міських зборів. Сендерс із Ренні тоді багато розводилися про те, що менші балони зекономлять нам купу баксів у ці часи, «коли паливо таке недешеве». У кожному по вісімсот галонів.

— Що означає, він важить... скільки? Шістдесят чотири сотні фунтів? Расті кивнув.

— Плюс вага самого балона. Його важко піднімати — потрібен вилючний підйомник або гідравлічний домкрат, — але пересувати легко. Пікап «Рем» розрахований на шістдесят вісім сотень фунтів, а на ділі здатен везти більше. Один такий балон уміщується в кузов. Трохи стирчить позаду, ото й усе, — знизав плечима Расті. — Вішай червоний прапорець і вези куди хочеш.

— І це тут єдиний? — спитав Барбі. — Це ж, якщо паливо в нім закінчиться, не буде світла в міськраді.

— Хіба що Ренні з Сендерсом знають, де решта балонів, — погодився Расті. — І я певен, що вони це чудово знають.

Барбі провів рукою по синьому трафаретному напису «ЛІК КР» на боці балона.

— Це те, що ви загубили.

— Ми не загубили; його в нас вкрали. Така моя думка. Тільки тут мусило б бути ще п'ять наших балонів, бо пропало в нас їх усього шість.

Барбі окинув оком довгий склад. Тільки снігоочисні плуги та картонні коробки з запчастинами, а загалом тут на вигляд порожньо. Особливо поряд з генератором.

— Якщо забути про ті, що поцупили в лікарні, де решта балонів, що належать місту?

— Не знаю.

— І для чого їх використовують?

— Я не знаю, — повторив Расті, — але маю намір узнати.

ПАДАЮТЬ РОЖЕВІ ЗІРКИ

і

Барбі з Расті вийшли надвір, насолоджуючись свіжим повітрям. У ньому відчувався присмак диму від нещодавно погашеної пожежі на західній околиці міста, але після генераторного вихлопу в сараї дихати ним було вельми приємно. В'ялий вітерець торкав їхні щоки м'якими котячими лапками. У коричневому пакеті для покупок Барбі ніс знайдений ним у старому бомбосховищі лічильник Гайгера.

— Це лайно не можна так залишати, — промовив Расті. Обличчя в нього було похмуре й рішуче.

— Що ти збираєшся з цим робити? — спитав Барбі.

— Зараз? Нічого. Повернуся до шпиталю, зроблю обхід. Але пізніше ввечері я хочу постукати у двері Джима Ренні й вимагатиму в нього пояснень. Краще б він їх мав, і краще б він десь мав захованими решту наших балонів, бо вже післязавтра в лікарні пропан закінчиться, навіть при тому, що всі другорядні служби відключено.

— Післязавтра може все закінчитися.

— Ти в це віриш?

Замість відповіді Барбі сказав:

— Виборний Ренні може бути небезпечним, якщо йому зараз різко поставити це питання.

— Тільки зараз? Ці слова видають у тобі новачка в нашому місті краще за будь-що інше. Я чув таке про Джима Ренні впродовж усіх тих десяти тисяч з лишком років, що він керує нашим містом. Він або каже людям «мотай звідси», або закликає до терплячості. «Заради добра міста», — каже він. Це вислів номер один у його хіт-параді. Березневі міські збори це було взагалі курям на сміх. Питання про встановлення нової каналізаційної системи? Вибачте, місто не потягне податків. Питання про комерціалізацію зонування. Чудова думка, місту потрібні прибутки, давайте дозволимо збудувати «Волмарт»²³⁵ на шосе 117.

Лабораторія дослідження екології малих міст з Мейнського

університету повідомляє, що в озері Честер великий рівень забруднення води? Виборні рекомендують відкласти це питання, бо всі ж знають, що подібними науковими дослідженнями керують радикальні гуманісти, м'якосерді атеїсти. Але лікарня, вона на добро місту, як ти вважаєш?

— Вважаю, так, — Барбі трохи здивувався такій запальності.

Расті, з руками, засунутими в задні кишені джинсів, втупився очима в землю. Потім звів очі.

— Я так розумію, що Президент підштовхує тебе до захоплення повної влади. Гадаю, зараз найкращий момент тобі це зробити.

— Це ідея, — усміхнувся Барбі. — Хіба що... Ренні й Сендерс мають власні поліцейські сили, а в мене вони звідки?

Расті не встиг відповісти, як задзвонив його мобільний. Він розкрив слухавку і подивився на маленьке віконце.

— Ліндо? Що?

Вислухав.

— Добре, розумію. Якщо ти певна, що з ними обома зараз все гаразд. А ти точно впевнена, що саме Джуді? Не Дженілл? — Він ще трохи послухав, а тоді промовив: — Я вважаю, що насправді це гарна новина. Я дивився двох інших дітей сьогодні вранці — в обох були короткочасні судороги, які швидко минулися, задовго до того, як я їх побачив, і обоє почуваються після того гарно. Ще з приводу трьох нам сьогодні телефонували. Джинні Т. оглядала іншу дитину. Це може бути побічний ефект тієї сили, яка підтримує цей Купол.

Він знову почав слухати.

— Тому що в мене не було нагоди, — відповів він. Тонем терплячим, несуперечливим. Барбі уявив собі те питання: «Діти цілісінський день в судорогах, а ти мені оце розкажуєш?»

— Ти забереш дітей? — запитав Расті. Знову послухав. — Гаразд. Добре. Якщо відчуєш, що щось не так, телефонуй мені терміново. Я вмент прилечу. І не забудь, Оді мусить бути поряд із ними. Так. Угу. І я тебе кохаю. — Він причепив телефон на пояс і обома долонями пригладив собі волосся так сильно, що очі в нього на мить зробилися зовсім китайськими.

— Заради Христа-стрибучого, хто така Оді?

— Наша собака, породи золотавий ретривер.

— Розкажи-но мені про ці судороги.

235 «Wal-Mart Stores» — заснована 1962 року найширша мережа універмагів низьких цін.

Расті розповів, не забувши про те, що Дженні казала про Гелловін і що Джуді казала про рожеві зірки.

— Слова про Гелловін нагадують те, що промовляв крізь ридання хлопчик Дінсморів, — зауважив Барбі.

— Авжеж, хіба ні?

— А інші діти? Хтось з них балакав про Гелловін? Чи про рожеві зірки?

— Батьки, з якими я сьогодні бачився, казали, що їхні діти лопотіли щось, поки тривали судороги, але вони самі були надто налякані, щоби звертати увагу на слова.

— А самі діти не пам'ятають?

— Діти навіть не знають, що в них були судороги.

— І це нормально?

— Це не ненормально.

— А не може бути так, що твоя молодша дочка копіює старшу? Може... ну, я не знаю... ревнує до уваги?

Расті не розглядав такої можливості, не було на це часу, взагалі-то. Тепер він обдумав цей варіант.

— Можливо, але навряд чи, — він кивнув на жовтий старосвітський лічильник Гайгера у торбі. — Збираєшся зайнятися дослідженнями з цією штукаю?

— Я? Ні, — заперечив Барбі. — Ця дитинка — власність міста, правителям котрого я не вельми подобаюся. Не хотілося б мені бути впійманим з цією машинкою, — він простягнув пакет Расті.

— Я не можу. Саме зараз я буду дуже зайнятий.

— Знаю, — сказав Барбі й почав пояснювати Расті, що він хоче, щоб той зробив. Расті уважно слухав, злегка посміхаючись.

— Окей, — погодився він. — Мені це підходить. А сам ти що збираєшся робити, поки я виконуватиму твоє завдання?

— Готувати вечерю в «Шипшині». Сьогоднішня фірмова страва — курчата а-ля Барбара. Хочеш, пришлю тобі порцію в лікарню?

— Апетитно звучить, — кивнув Расті.

2 По дорозі до шпиталю Расті зупинився біля редакції «Демократа» і

передавав лічильник Гайгера Джулії Шамвей.

Вона вислухала інструкції Барбари з лагідною посмішкою.

— Цей чоловік знає, як передавати повноваження, треба віддати йому належне. Я подбаю про цю річ з приємністю.

Расті хотів було попередити її, щоб лічильник у неї не потрапив на очі кому не варто, але потреби в цьому не було. Пакет з приладом зник в проміжку для ніг між тумбами її письмового столу.

Дорогою до шпиталю він набрав Джинні Томлінсон і спитав у неї про той дзвінок з приводу судом, на який вона відповідала.

— Маленький хлопчик на ім'я Джиммі Вікер. Дзвонив його дідусь. Здається, Білл Вікер?

Расті його знав. Білл приносив їм пошту.

— Мати хлопчика залишила його на дідуся, поки сама їздила заправитися. До речі, в «Паливі & ашр; Бакалії» звичайний бензин майже закінчився, і Джонні Карвер мав нахабство задерти ціну до одинадцяти доларів за галон. Одинадцяти!

Расті слухав терпляче, гадаючи, що краще б йому було про це говорити з Джинні віч- на-віч. Він уже був майже біля самої лікарні. Коли вона закінчила жалітися, він запитав, чи не промовляв щось Джиммі в той час, як в нього трапилися судом?

— Авжеж, говорив. Білл сказав, ніби він щось базікав. Пригадую, ніби щось про рожеві

зірки. Чи про Гелловін. Чи, може, я плутаю з тим, що говорив Рорі Дінсмор після того, як його підстрелило. Люди потім ще про це балакали.

«Звісно, балакали, — похмуро подумав Расті. — І ще балакатимуть, якщо складуть до купи те й інше. А так воно, певне, й буде».

— Добре, — промовив він. — Дякую тобі, Джинні.

— А ти коли повернешся, Ред Райдер236?

— Я майже вже на місці.

— Добре. Бо в нас новий пацієнт. Саммі Буші. Її було згвалтовано.

Расті застогнав.

— Їй уже краще. Її привезла Пайпер Ліббі. Я не змогла дізнатися від неї, хто це зробив, але, гадаю, Пайпер дізналася. Вона від неї вийшла такою, ніби в неї волосся палає, ніби її хтось за сраку... — пауза. Джинні так гучно позіхнула, аж Расті почув. — Вкусив.

— Джинні, серденько, коли ти спала останній раз?

— Яв порядку.

— Іди додому.

— Ти смієшся? — нажаханим голосом.

— Ні. Іди додому. Поспи. І не вмикай будильник, — раптом йому зринувла нова думка. — Але зайти по дорозі до «Троянди-Шипшини», ти ж зможеш? Вони сьогодні смажать курчат. Я чув це з надійних джерел.

— Саманта Буші...

— Я огляну її вже за п'ять хвилин. А ти, бджілко, мусиш на той час відлетіти собі геть.

Вона не встигла запротестувати, як він склав телефон.

З

Великий Джим Ренні почувався чудово, як для людини, котра минулої ночі замордувала іншу людину. Почасти завдяки тому, що він не вважав це вбивством, так само, як не вважав убивством смерть своєї покійної дружини. Її вбив рак. Неоперабельний. Так, можливо, в останній тиждень він давав їй забагато болетамівних пігулок, а наприкінці ще й допоміг їй подушкою на лице (утім, легесенько, повільно перекиваючи їй дихання, він передав її в руки Ісуса), але зробив він це з любові й через свою доброту. Те, що трапилося з преподобним Когінсом, було трохи бруталнішим, це треба визнати, але той сам на нього так наїхав. Абсолютно нездатен був поставити добро міста попереду власної вигоди.

— А втім, він вечеряє з Господом Богом Христом сьогодні, — промовив Великий Джим. — Ростбіф, картопляне пюре з підливою, соковите яблуко на десерт.

Перед ним якраз стояла велика тарілка фетучінні альфредо, дякувати компанії «Stouffer's»²³⁷. Звісно, забагато холестерину, але поблизу не було доктора Гаскелла, котрий би його цим докоряв.

— Я тебе пережив, старий засранцю, — повідав Великий Джим своєму порожньому кабінету і щиро розреготався. Тарілка з пастою і склянка з молоком (Великий Джим не вживав алкоголю) стояли на блотері. Він часто їв за письмовим столом і не вбачав потреби в тому, Щоби змінювати власні звички тільки тому, що в його кабінеті зустрів свій кінець Лестер Когінс. Крім того, в кабінеті ще раз було прибрано, і

вичищено, і все випрано. О, він підозрював, що якась із тих слідчих бригад, як ото показують в телевізорі, змогла б знайти достатньо кривавих плям із їхнім люмінолом, спеціальними лампами та всяким таким

236 Red Ryder (Рудий вершник) — персонаж довгограючого комікс-вестерну (1938-1964), який друкувався одночасно у понад 700 американських газетах, сюжетні колізії якого відтворено в безлічі радіовистав та 35 фільмах і серіалах.

237 Ячна локшина фетучінні з сиром пармезан, названа за ім'ям римського ресторатора Альфредо; «Stouffer's» — заснована 1922 року мережа сімейних ресторанів, яка виросла у велику компанію з виробництва різноманітних заморожених страв.

обладнанням, але ніхто з них не з'явиться тут в найближчому майбутньому. А щодо Пітера Рендолфа в ролі детектива... сама думка про це відгонила абсурдом. Рендолф просто ідіот.

— Проте, — повідомив Великий Джим порожньому кабінету лекторським тоном, — ВІНЛ«Й ідіот.

Він усмоктав останні стрічечки локшини, промокнув своє обширне підборіддя серветкою і знову почав строчити на лінованих аркушах жовтого блокнота, що лежав поряд з блотером. Від суботи він уже понаписував чимало, бо ж так багато справ треба було зробити. А якщо Купол залишатиметься на своєму місці, їх буде ще більше.

Великий Джим мав невисловлену надію, що той таки залишатиметься, принаймні якийсь час. Купол створював виклики, на які він відчував у собі здатність достойно відповісти (з Божою поміччю, звісно). Перший закон бізнесу — консолідувати всю владу в своїх руках. Для цього йому потрібен був не просто офірний цап, йому потрібен був монстр. Якнайкраще годився на цю роль Барбара, чоловік, котрого об'єднані коммі238 начальників штабів демократичної партії пропхнули, щоб він замінив Джеймса Ренні.

Двері кабінету відчинилися. Великий Джим підняв голову від своїх записів, в одвірку стояв його син. Обличчя в нього було бліде, безвиразне. Щось було не те з Джуніором останнім часом. Навіть вельми зайнятий міськими справами (і тим бізнесом, котрий теж вимагав його контролю) Великий Джим це помітив. Проте він все одно не сумнівався в своєму сині. Навіть якщо Джуніор його підведе,

Великий Джим був певен, що якимось цьому зарадить. Він усе життя поклав на створення власної удачі; не мусить тепер усе перемінитися. Крім того, хлопець прибрав труп. Таким чином став співучасником. Що на краще — фактично, в цьому суть життя в малому місті. У малому місті кожен мусить бути співучасником усього. Як там співається у тій ідіотській пісеньці? Ми одна команда, мусиш розуміти. — Синку? — спитав він. — Все гаразд?

— Зі мною — так, — відповів Джуніор. Він почувався не найкраще, але все одно краще, ніж до того, останній ядучий головний біль врешті послабшав. Допомогло перебування з подружками, як він і знав. У комірчині Маккейнів не вельми приємно пахло, але, посидівши там якийсь час, потримавши їх за руки, він звик до того запаху. Гадав, що згодом той йому навіть почне подобатися.

— Ти що-небудь знайшов у його квартирі?

— Так, — Джуніор розповів батькові, що він знайшов.

— Це просто чудово, синку. Дійсно чудово. А ти вже можеш сказати мені, де ти заховав тру... де ти поклав його?

Джуніор повільно похитав головою туди-сюди, але його очі при цьому не поворухнулися.

— вони не відривалися від батькового обличчя. Це виглядало трохи страшнувато.

— Не варто тобі знати. Я тобі вже казав. Місце безпечне, і цього достатньо.

— Отже, тепер це ти мені вказуєш, що мені варто знати, — хоча промовив він це без звичайного запалу.

— У даному випадку — так.

Великий Джим уважно придивлявся до свого сина.

— Ти певен, що з тобою все гаразд? Чогось ти блідий.

— Яв порядку. Просто боліла голова. Вже проходить.

— Чому б тобі не поїсти? У холодильнику є ще фетучінні, а мікрохвильовка чудово їх готує, — він посміхнувся. — Можемо порозкошувати, поки є час.

Уважний погляд темних очей на мить перемістився на калюжку білого соусу на тарілці Великого Джима, а потім знову втупився в батькове обличчя.

— Я не голодний. Коли я мушу виявити трупи?

— Трупі? — вирячився Великий Джим. — Що ти маєш на увазі, трупи?

238 Commie — зневажлива кличка комуністів.

Джуніор усміхнувся, губи його задерлися достатньо, щоб продемонструвати гострячки зубів.

— Не переймайся. Тобі тільки довіри більше буде, якщо здивуєшся не гірше за всіх інших. Скажімо так — тільки-но ми натиснемо на курок, все місто буде готове повісити Бааарбі на найближчій кривій яблуні. Коли тобі треба, щоб я це зробив? Цього вечора? Бо все готове.

Великий Джим розмірковував. Він дивився вниз, на свій жовтий блокнот, усіяний записами (і заляпаний соусом альфредо), але лише Два слова були обведені: газетна курва.

— Не сьогодні. Ми зможемо використати його не лише з Когінсом, якщо правильно все розіграємо.

— А якщо Купол пощезне, поки ти будеш розігравати?

— Все буде добре, — промовив Великий Джим, тим часом думаючи: «А якщо містер Барбара якимсь робом зуміє вислизнути з пастки — хоч і навряд чи, проте таргани вміють знаходити шпарини, коли вмикається світло — в запасі завжди є ти. Ти і ті твої інші трупи». — А зараз усе-таки дістань собі чогось поїсти, хоч би трохи салату.

Та Джуніор не поворухнувся.

— Не тягни занадто довго, тату, — промовив він.

— Не буду.

Джуніор зважив його слова, зважив його самого тими своїми темними очима, котрі зараз здавалися такими дивними, і врешті, схоже, втратив інтерес. Позіхнув.

— Я піду до себе в кімнату, трохи посплю. Поїм пізніше.

— Тільки не забудь. Ти дуже схуд.

— Худий в масть, — відповів йому син разом з фальшивою усмішкою, яка тривожила ще більше за його очі. Великому Джиму вона здалася усмішкою скелета. Це нашттовхнуло його на згадку про людину, котра називала себе тепер Майстром і цим ніби перекреслювала колишнє власне життя під ім'ям Філ Буші. Коли Джуніор вийшов з кабінету, Великий Джим зітхнув з полегшенням, сам того не усвідомивши.

Він обхопив пальцями ручку: так багато всього треба зробити. І він усе

це зробить, і зробить добре. Нічого неймовірного нема в тому, що, коли все це закінчиться, його портрет може з'явитися на обкладинці журналу «Тайм».

4 Поки її генератор ще перебував на ходу — хоча напевно чи він протримається довго, якщо вона не дістане запасних балонів з пропаном — Бренда мала можливість завести принтер свого чоловіка і зробити паперові копії усього, що містилося у папці ВЕЙДЕР.

Неймовірний список порушень, складений Гові, якому він напевне вже збирався дати хід, але не встиг через свою смерть, на папері їй здавався реальнішим, ніж на комп'ютерному екрані. І чим довше вона читала цей список, тим більше ті порушення в її розумінні личили Джиму Ренні, котрого вона знала більшість свого життя. Вона завжди знала, що він монстр, лише не знала, що він такий великий монстр.

Навіть матеріали щодо Коггінсової церкви Ісуса-стрибучого доводили... хоча якщо вона правильно все зрозуміла, це й не церква зовсім, а велика святенницька хімчистка, де замість білизни перуть гроші. Гроші з виробництва наркотиків, за словами її чоловіка — «чи не одного з найбільших за всю історію Сполучених Штатів».

Але існували проблеми, з якими зіткнулися шеф місцевої поліції Гові Дюк Перкінс і генеральний прокурор штату. Ці проблеми й спричинилися до того, що в операції «Вейдер» так надовго затягнулася фаза збирання доказів. Джим Ренні був не просто великим монстром; він був хитрим монстром. Саме тому він завжди волів залишатися другим виборним. Стежину для нього протоптував Енді Сендерс.

Він же виконував роль підставної фігури. Довший час Гові мав тверді докази тільки проти одного Енді. Він був головним фігурантом, сам про те навряд чи підозрюючи, цей

йолоп, завжди готовий радісно поручкатися з будь-ким. Енді був першим виборним, першим дияконом Святого Спасителя, першим в серцях мешканців міста, і його підписи стояли першими на муніципальних документах, котрі врешті-решт зникали в туманних фінансових болотах на Великому Каймановому острові та в Нассо на Багамах. Якби Гові з генпрокурором штату поспішили, він, певне, став би й першим, кому б довелося сфотографуватися, тримаючи в руці свій номер. Можливо, і єдиним, якщо вірив незмінним обіцянкам Великого Джима, що все буде добре, якщо Енді триматиме язика за зубами.

Імовірно, він би так і діяв. Хто краще зможе грати дурника, ніж йолоп? Цього літа справа розвинулася до тієї межі, за якою Гові вже вбачав кінець гри.

Тоді ім'я Ренні почало з'являтися на деяких паперах, що потрапили до прокурора, і найцікавіші з них були пов'язані з зареєстрованою в Неваді корпорацією «Таун Венчерз». Гроші цієї корпорації зникали не на сході, на островах Карибського басейну, а на заході — в материковому Китаї, країні, де ліки проти нежиті, антиконгестанти, можна купувати хоч тоннами, і ніхто тобі не поставить незручних запитань.

Чому Ренні дозволив собі таким чином виринути на поверхню? Гові Перкінс мав на це лише єдину відповідь: грошові потоки стали занадто великими, занадто швидкими, з ними вже не могла впоратися одна пральня. Поступово ім'я Ренні проявилось на паперах, які стосувалися з півдесятка інших фундаменталістських церков на північному сході. «Таун Венчерз» і ті церкви (не кажучи вже про кілька інших релігійних радіостанцій, FM та середньохвильових, проте жодна з яких не сягала потужності РНГХ) були першими справжніми помилками Ренні. Від них потягнулися ниточки.

За ниточки можна було смикнути і рано чи пізно — зазвичай це трапляється рано — відкрилася б уся сцена.

«Ти ж неспроможний зупинитися, правда? — думала Бренда, сидючи за письмовим столом свого чоловіка, читаючи роздруковані папери. — Ти вже нагромадив мільйони, можливо, десятки мільйонів, і ризики жахливо підвищилися, але зупинитися ти не можеш. Як та мавпа, що не здатна вибратись з пастки, бо не може розчепити пальці, випустити здобуту їжу. Ти нагромадив величезні від чорта гроші, але живеш у тому самому старому триповерховому будинку, гендлюєш старими машинами на тому своєму торговищі при шосе 119. Чому?»

А втім, вона знала чому. Не в грошах справа, справа в місті. У місті, яке він уважав своїм власним. Сидючи десь на пляжі в Коста-Риці, або в розкішному маєтку з найнятими охоронцями в Намібії, Великий Джим перетворився б на Малого Джима. Бо людина без хоч якоїсь цілеспрямованості, навіть із напханими грошима банківськими рахунками, завжди дрібна.

Якби вона спробувала прищемити його з усім цим, що вона на нього

має, чи вдалося б їй з ним домовитися? Змусити його піти у відставку в обмін на її мовчання? Певності не було. І вона побоювалася такої зустрічі віч-на-віч. Окрім того, що гидко, це може бути й небезпечно. Треба взяти з собою Джулію Шамвей. І Барбі. От тільки на Барбі зараз теж намальована мішень.

У її голові зазвучав голос Гові: «У тебе є час ще трохи почекати — я сам чекав на кілька остаточних доказів, аби мати цілковиту певність, але я б не чекав занадто довго. Бо чим далі триває ця облога, тим небезпечнішим він стає».

Вона згадала, як Гові почав здавати назад машиною, а потім зупинився, щоб поцілувати її під ясним сонцем, згадала його губи, такі знайомі їй і такі ж рідні, як її власні. І як він гладив у ту мить їй шию. Ніби знав, що наближається кінець, і одним останнім доторком намагався віддячити їй за все. Як не шалено романтично і, безперечно, зарозуміло це було, але вона майже в це повірила і очі її сповнилися сльозами.

Раптом усі папери, з усіма зафіксованими в них махінаціями, перестали здаватись їй важливими. Навіть Купол став не таким уже й важливим. Важила тепер лиш та діра, що так зненацька з'явилася в її житті, діра, котра всмоктувала в себе усю ту радість, яку до того вона сприймала за буденність. їй подумалося, чи відчуває зараз щось схоже бідний Енді Сендерс.

Мабуть, що так, вирішила вона.

«Відкладу це на добу. Якщо завтра ввечері Купол ще стоятиме, піду з усім цим до Ренні — з копіями цих матеріалів — і скажу, що він мусить подати у відставку на користь Дейла Барбари. Скажу йому, якщо відмовиться, що тоді він усе про свої обладунки з наркотиками прочитає в газеті».

— Завтра,— прошепотіла вона, заплющуючи очі. За дві хвилини вона вже спала у кріслі Гові. У Честер Міллі настав час вечері. Деякі зі страв (включно з курчатами а-ля кінг

— порцій сто), були приготовлені на електричних або газових конфорках, завдяки тим генераторам, які ще працювали в місті, але були також люди, котрі повернулися до використання своїх дров'яних печей, хто заради економії палива, а хто й через те, що, окрім дров, не мав іншого вибору. Із сотень коминів у застигле повітря здіймався дим.

І розповзався.

5 Передавши лічильник Гайгера (адресат прийняв його радо, навіть піднесено, пообіцявши розпочати його використовувати вже у вівторок вранці), Джулія з Горесом на повідку попрямувала в універсальну крамницю Берпі. Ромео говорив їй, що має на складі пару абсолютно нових ксероксів фірми «Кіосера»²³⁹, обидва ще в оригінальній заводській упаковці. Сказав, що вони в її розпорядженні.

— У мене є також трохи прихованого пропану, — зізнався він, гладячи Гореса. — Я забезпечу вас усім, що треба, у всякому разі стільки часу, скільки зможу. Ми мусимо дбати, аби газета продовжувала виходити, я правий? Зараз це ще важливіше, ніж завжди, як ви тумаєте?

Саме так Джулія й «тумала», так вона йому й відповіла. А на додаток ще й поцілувала його в щоку.

— Я ваша боржниця, Роммі.

— Я очікуватиму на значні знижки на мою щотижневу рекламну вставку про розпродаж, коли це скінчиться, — постукав він собі збоку по носі вказівним пальцем так, ніби вони зараз домовлялися про щось вельми таємне. А може, так воно й було.

Вже вийшовши надвір, вона почула цвірінькання телефону. Діставши телефон з кишені штанів, промовила:

— Привіт, Джулія слухає.

— Доброго вечора, міс Шамвей.

— О, полковнику Кокс, як приємно чути ваш голос, — грайливо сказала вона. — Ви навіть не уявляєте собі, як це зворушливо для нас, провінційних мишок, отримати дзвінок звіддалік нашого містечка. Як там життя поза Куполом?

— У цілому життя, либонь, іде гарно, — відповів він. — Хоча сам я зараз перебуваю на його вбогому боці. Вам відомо про ракети?

— Спостерігала, як вони вдарялися. І відскакували. Добряча пожежа зайнялася від них на вашому боці...

— Це не мій...

— ..і трохи менша на нашому.

— Я дзвоню, бо мені потрібен полковник Барбара, — перебив Кокс. — Котрий мусив би тепер носити з собою власний телефон, чорти його забирай.

— Чортячо слушно ви кажете! — підхопила вона ще веселішим тоном.

— А люди в чортовому пеклі мусили б отримувати чортові охолоджені напої! — Вона зупинилася перед зачиненою уже на всі замки крамницею «Паливо & ашр; Бакалія». Написане вручну оголошення у вітрині повідомляло: «ЗАВТРА ПРАЦЮЄМО 11:00-14:00 ПРИХОДЬТЕ

239 «Куосега» — заснована 1959 року в місті Кіото японська корпорація з виробництва кераміки й офісного обладнання.

РАНІШЕ! »

— Міс Шамвей...

— Ми поговоримо про полковника Барбару за хвилину, — відповіла Джулія. — А зараз я хочу дізнатися про дві речі. Перша, коли буде дозволено наближатися до Купола пресі? Бо американський народ заслуговує на більше, ніж урядові недомовки на цю тему, як ви гадаєте?

Вона очікувала від Кокса чогось на кшталт: «Я не думаю, щоби «Нью-Йорк Тайме» або Сі-Ен-Ен з'явилися біля Купола в найближчому майбутньому». Але він її здивував.

— Можливо, у п'ятницю, якщо наші інші, наразі поки що секретні, акції не дадуть результатів. Про що ви ще хотіли би дізнатися, міс Шамвей? Кажіть швидко, бо я не в прес-службі працюю, в мене інший рівень зарплати.

— Це ви мені дзвоните, отже, це я вам потрібна. Догоджайте мені, полковнику.

— Міс Шамвей, з усією моєю повагою, ви не єдина, хто має мобільний телефон у Честер Міллі, я можу подзвонити й декому іншому.

— Не маю щодо цього сумнівів, але не думаю, що Барбі захоче з вами балакати, якщо ви гризтиметеся зі мною. Він узагалі не вельми радий своєму новому призначенню на сумнівну посаду начальника концтабору.

Кокс зітхнув.

— Яке у вас ще питання?

— Я хочу знати, яка зараз температура з південного або східного боків Купола — тобто справжня температура, без урахування пожежі, яку ви там розвели.

— Навіщо...

— Ви маєте такі дані чи ні? Гадаю, ви їх маєте або можете легко

отримати. Гадаю, ви саме зараз сидите перед комп'ютером і маєте доступ до будь-чого, мабуть, включно з інформацією про розмір спідньої білизни, яку я ношу. — Вона помовчала хвилю. — Але якщо ви скажете мені, що там шістнадцять градусів, нашій розмові кінець.

— Ви демонструєте мені ваше почуття гумору чи ви завжди така, міс Шамвей?

— Я втомлена і перелякана. Спишіть на це.

Тепер зависла пауза з боку Кокса. їй здалося, вона чує клацання клавіш комп'ютера. Нарешті він заговорив.

— У Касл Року сорок сім градусів за Фаренгейтом. Вам достатньо?

— Так, — різниця не була така велика, як вона боялася, але все одно значна. — Я дивлюся на термометр у вітрині крамниці. На ньому п'ятдесят вісім²⁴⁰. Отже, одинадцять градусів різниця між населеними пунктами, які розташовані один від одного на відстані двадцяти миль. Якщо цього вечора західним Мейном не просувається якийсь надзвичайно потужний фронт теплого повітря, я сказала б, у нас тут дещо відбувається. Ви згодні?

Полковник не відповів на це питання, але те, що він сказав, змусило її забути про все інше.

— Ми збираємося випробувати дещо нове. Близько дев'ятої вечора, сьогодні. Про це я й хотів повідомити Барбі.

— Залишається сподіватися, що план Б спрацює краще за план А. А президентський висуванець на даний момент часу, як я гадаю, годує силу-силенну людей у «Троянді- Шипшині». За чутками, ніби курчатами а-ля кінг. — Вона подивилася в кінець вулиці, де жевріло світло, і в неї забурчало в шлунку.

— Ви можете мене вислухати і передати йому повідомлення? — Непромовлене ним вона теж почула: «Прискіплива курво?»

— З радістю, — відповіла вона, посміхаючись. Бо й справді була прискіпливою курвою. Коли мусила.

— Ми збираємося випробувати експериментальну кислоту. Фтороводневу хімічну сполуку. У дев'ять разів ядучішу за звичайну кислоту.

240 47° F = 8,3 °C; 58° F = 14,4 °C.

— Покращення життя вже сьогодні через хімію.

— Мені повідомили, що теоретично нею можна пропалити діру завглибшки дві милі в геологічному пласті.

— На яких забавних людей ви працюєте, пане полковнику.

— Ми будемо робити це там, де Моттонська дорога... — почулося шелестіння паперів. — Де дорога з Моттона підходить до Гарлоу. Я теж збираюся бути там присутнім.

— У такому разі я скажу Барбі, щоб хтось інший помив посуд замість нього.

— А чи матимемо ми радість побачити і вас в нашій компанії, міс Шамвей?

Вона вже було розкрила рота, щоби сказати «такої події я пропустити не смію», і саме в цю мить десь далі по вулиці вибухнув пекельний гармидер.

— Що там відбувається? — запитав полковник Кокс.

Джулія не відповіла. Закривши телефон, вона вкинула його до кишені й уже бігла вулицею в напрямку збуджених голосів. І чогось ще. Чогось, що звучало, як гарчання.

Постріл прозвучав, коли вона вже була за півкварталу.

6 Пайпер повернулася до пасторської садиби, де й побачила Каролін, Терстона і малих Епплтонів, що чекали на неї. Вона зраділа негаданим гостям, бо вони відволікали її від думок про Саммі Буші. Принаймні на якийсь час.

Пайпер вислухала розповідь Каролін про судороги Ейдена Епплтона, хоча зараз із хлопчиком було на вигляд усе гаразд — зараз він уже доїдав коробку інжирних «ньютонів»²⁴¹. Коли Каролін спитала, чи варто показати хлопчика лікареві, Пайпер відповіла:

— Хіба що трапиться рецидив, а так, я гадаю, цей випадок можна віднести на рахунок того, що він був голодний і збуджений грою.

Терстон спочутливо посміхнувся.

— Ми всі були збуджені. Було так весело.

Коли дійшло до питання, де б їм пожити, Пайпер спершу подумала про дім Маккейнів, котрий стояв неподалік. От тільки вона не знала, де вони ховають свої запасні ключі.

Аліса Епплтон сиділа навпочіпки, годуючи крихтами «ньютонів» Кловера. Між порціями пес відпрацьовував традиційний ритуал тикання носом у ноги: я-твій-найкращий- друг.

— Він найкращий собака з усіх, яких я бачила у своєму житті, — сказала вона Пайпер. — Мені так хочеться, щоби і в нас був собака.

— А в мене є дракон, — похваستав Ейден, вигідно вмостившись на колінах у Каролін.

Аліса вибачливо посміхнулася.

— Це його невидимий ДРУХ.

— Розумію, — кивнула Пайпер. їй подумалось, що можна було б і вікно розбити в будинку Маккейнів: у скруті й чорт допомагає.

Але, підвівшись подивитися, як там кава, вона надумала краще.

— Думагени, мені одразу варто було б про них згадати. Вони поїхали на конференцію до Бостона. Коралі Думаген ще попрохала мене поливати її квіти, поки їх не буде.

— Я викладаю в Бостоні. В Емерсоні. Я редагував поточний випуск «Лемешів», — повідомив Терстон і зітхнув.

— Ключ під вазонком зліва від дверей, — пояснила Пайпер. — Мені здається, генератора вони не мають, але в кухні є дров'яна піч. — Вона завагалася, подумавши: «Це ж суто міські люди». — Ви зможете скористатися піччю без того, щоб спалити будинок?

— Я виріс у Вермонті, — заявив Терстон. — Сам топив печі й у будинку, і в stodolі, аж поки не поїхав з дому вчитися у коледжі. Все повертається на круг свій, еге ж? — І він знову зітхнув.

241 «Fig Newton» — булочки-рулети з інжирною пастою, які серійно випускаються з 1891 року.

— У коморі мусять бути харчі, я певна, — сказала Пайпер.

Каролін кивнула.

— Вахтер у міській раді казав нам те саме.

— І Джууу-ньєр, — вставила Аліса. — Він коп. Той, що милий.

— Алісин милий коп напав на мене, — скривися Терстон. — Він і ще один. Хоча для мене вони всі на одне обличчя.

Брови Пайпер полізли вгору.

— Вдарили Терстона в живіт, — тихо пояснила Каролін. — Обзивали нас масачусетськими дурилами — що, як мені здається, технічно є коректним — і насміхалися з нас. Для мене то було найгіршим — як вони з нас насміхалися. Коли ми їх зустріли вже з дітьми, вони були іншими, але... — вона помотала головою. — Вони зовсім безтямні.

І Пайпер ніби знову опинилася біля Саммі. Відчула, як серце забилося

у неї в горлі, дуже повільно і важко, але голос вона зберегла рівний.

— Як звали іншого полісмена?

— Френкі, — сказала Каролін. — Джуніор називав його Френкі Де. Ви знаєте цих хлопців? Мабуть, що так, еге ж?

— Я знаю їх, — відповіла Пайпер.

7 Вона пояснила новій імпровізованій родині, як дістатися обійстя Думагенів — їхній дім був тим зручний, що містився поряд із «Кеті Рассел», якщо у хлопчика раптом повторяться судороги — а випровадивши гостей, присіла за кухонний стіл випити чаю. Піла вона повільно. Робила ковток і знову ставила чашку. Стиха скиглив Кловер. Він завжди відчуває її настрій, тим паче теперішню лють, подумала вона.

«Може, в такому стані в мене інший запах? Різкіший, чи що».

Картина яснішала. Негарна картина. Купа нових копів, вельми молодих копів, склали присягу менш ніж сорок вісім годин тому і вже оскаженіли. Розгнuzдана поведінка, яку вони продемонстрували з Саммі Буші й Терстоном Маршаллом не поширється на таких ветеранів поліції, як Генрі Моррісон або Джекі Веттінгтон, вона принаймні, в таке не вірила, але як щодо Фреда Дентона? Чи Тобі Велана? Тут усе можливо. Ймовірно. Коли шефом був Дюк, вони залишалися нормальними. Не ідеальними, іноді могли й зайве п'яткати, зупинивши твою машину, але загалом нормальними. Беззаперечно, найкращими з тих, яких міг собі дозволити міський бюджет. Але, як любила казати її мати: «Задешево купуєш, дешеве й маєш». А з Пітом Рендолфом у ролі шефа...

Щось треба з цим робити.

От лише вона мусить контролювати свій гнів, бо, якщо не зможе, тоді він контролюватиме її.

Вона зняла поводок з гачка біля дверей. Умить поряд опинився Кловер, замотив хвостом, вуха сторч, очі горять.

— Гайда, ледащо моє велике. Ми підемо подавати скаргу.

Коли вона виводила пса надвір, він усе ще злизував з боків паці налиплі крихти «ньютонів».

8 Ідучи через міський парк-майдан із Кловером, котрий чітко тримався правобіч неї, Пайпер відчувала, що вона таки утримує під контролем свій гнів. Відчувала вона це, допоки не почула сміх. Той прозвучав,

коли вони з Кловером якраз уже підходили до поліцейської ділянки. Вона побачила тих самих молодиків, чий імена витягла з Саммі Буші: Делессепс, Тібодо, Ширлз. Там же була присутня й Джорджія Руа, Джорджія, котра їх підбадьорювала, судячи зі слів Саммі: «Трахайте цю суку». І Фредді Дентон разом з ними. Вони сиділи на верхній сходинці кам'яного ганку поліцейської ділянки, пили содову, точили лясси. Дюк Перкінс такого нізащо не дозволив би, і Пайпер уявила собі, що якби він побачив звідтіля, де перебуває зараз, що тут коїться, він би крутився у своїй могилі так, що його рештки полум'ям зайнялися б.

Щось сказав Мел Ширлз, і вони знову зайшлися таким реготом, що аж почали ляскати, сміючись, одне одного по спинах. Тібодо обіймав рукою дівчицю Руа, зануривши збоку пальці в заглибину під її груддю. Тепер вона щось сказала і всі знову ще веселіше розсміялися.

Пайпер спливла думка: це вони зараз сміються, згадуючи зґвалтування, як весело, як цікаво вони там порозважалися, — і після цього порада її батька втратила всякі шанси. Попередня Пайпер, котра доглядала бідних і хворих, котра відправляла шлюбні й похоронні служби, котра закликала у своїх недільних проповідях до благодійництва й терпимості, була безцеремонно відкинута на задвірок її власного мозку, звідки вона могла хіба що спостерігати, немов крізь покривлену, хвилясту шибку. Наперед вирвалася інша Пайпер, та, котра п'ятнадцятирічною громила власну кімнату, обливаючись слізьми не жалю, а люті.

Між міською радою й новішою за неї будівлею поліцейської ділянки лежав потужний сланцевими плитками майданчик, названий на честь полеглих у війнах — Меморіал-плаза. У його центрі височів пам'ятник батькові Ерні Келверта, Люсьєну Келверту, посмертно нагородженому Срібною Зіркою за героїзм під час війни в Кореї. На п'єдесталі було вибито імена всіх мешканців Честер Мілла, котрі загинули у війнах, починаючи з Громадянської. Там же стирчали два флагштоки: один з національним зірчано-смугастим прапором, а другий з прапором штату, на якому по боках американського лоса стоять фермер і моряк. У червоновому світлі передвечір'я обидва прапори безвільно звисали. Пайпер Ліббі пройшла між ними, немов сновидка. Поряд, тримаючись трохи позаду її правого коліна, слідував із нашорошеними вухами

Кловер.

«Офіцери» на ганку знову зайшлися щирим реготом, і їй пригадалися тролі з якоїсь казки з тих, що їх їй колись читав батько. Тролі, які радіють у печері купам десь награбованого золота. Вони побачили її й затихли.

— Доброго вечора, преподобна, — підводячись і з якоюсь гордовитістю поправляючи на собі ремінь, привітався Мел Ширлз.

«Вставати в присутності леді, — подумала Пайпер. — Це його мати навчила? Мабуть. Файного мистецтва гвалтування він навчився деінде».

Він ще посміхався, коли вона наблизилась до сходів, але раптом затнувся, напружився, бо, мабуть, помітив вираз її обличчя. Яким був той вираз, сама вона не відала. Зсередини власне лице відчувалося нею нерухомим. Застиглим.

Вона помітила, що найдебеліший з них, Тібодо, уважно дивиться на неї. Обличчя в нього було таким же застиглим, яким вона відчувала власне.

«Він як Кловер, — подумала вона. — Він учув щось у мені. Лють».

— Преподобна? — спитав Мел. — Все в порядку? Чи якісь проблеми? Вона зійшла вгору сходами, не швидко, не повільно. І Кловер теж, тісно тримаючись її ноги.

— Ти вгадав, є проблема, — промовила вона, не відриваючи від нього очей.

— Що...

— Ти! — показала вона. — Ти і є цією проблемою.

І штовхнула його. Він цього не очікував. В одній руці Мел тримав стаканчик із колою. Поточившись на Джорджію Руа, він, намагаючись утримати рівновагу, безпорадно розкинув руки, і на мить його питво перетворилося на темного океанічного ската манта рей у почервонілому небі. Джорджія скрикнула від несподіванки, коли Мел сів їй на коліна. Вона гойднулася назад, розливши і свій напій. Той вихлюпнувся на широку гранітну плиту перед подвійними дверима відділку. Пайпер почула запах чи то ірландського віскі, чи то бурбону. Разом із водичкою в їхніх стаканах було те, чого решта мешканців міста купити собі не могли. Не дивно, що вони так весело реготали.

Червона тріщина в її голові поширшала.

— Ви не... — розкрив рота, починаючи підводитись, Френкі.

Вона і його штовхнула.

З якоїсь далекої-далекої галактики почулося гарчання Кловера, зазвичай найлагіднішого з собак.

Френкі упав на спину, з очима вибалушеними, переляканими, на мить перетворившись лицем на учня недільної школи, котрим він колись дійсно був.

— Згвалтування — ось яка проблема! — закричала Пайпер. — Згвалтування!

— Замовкни, — промовив Картер. Він залишився сидіти і, хоча Джорджія настрахано щулилася біля нього, сам Картер залишався спокійним. Тільки м'язи його під короткими рукавами голубої сорочки напружилися. — Стули пельку і зараз же забирайся звідси, якщо не хочеш просидіти цілу ніч у камері внизу...

— Це ти сядеш в ту камеру, — сказала Пайпер. — Всі ви сядете.

— Змусь її замовкнути, — скрикнула Джорджія, вона ще не хлипала, але вже була близько того. — Зроби щось, щоб вона замовкнула, Карт.

— Мем, — озвався Фредді Дентон.

Сорочка розстебнута, віддих відгонить бурбоном. Дюк би на нього тільки поглянув і тут же вигнав з поліції носакom під сраку. Погнав би їх усіх підсрачниками. Тепер і він почав підводитися, тож настала і його черга завалитися навznak зі здивованим виразом обличчя, котре за інших обставин здалося б кумедним. Добре, що вони сиділи, а вона стояла. Так було легше. Але, ох, як же їй било у скроні. Вона обернула свою увагу на Тібодо, найнебезпечнішого. Він так і дивився на неї незворушно, аж осатаніння її раптом зникло. Ніби вона була блазнем, за право подивитися на якого в ярмарковому наметі він заплатив чверть долара. Але він дивився на неї знизу вгору, і в цім полягала її перевага.

— Тільки ви сидітимете не в тутешньому підвалі, — промовила вона прямо в очі Тібодо. — Місце вам в Шошенку, де з такими, як ви, провінційними бичками роблять саме те, що ви зробили з тією дівчиною.

— Ти, дурна суко, — промовив Картер таким тоном, ніби говорив про погоду. — Ми й близько не були поряд з її домом.

— Так і є, — підтакнула, знову сідаючи прямо, Джорджія. Одну щоку їй заляпало колою, там, де в неї відцвітав злісний розсип юнацького акне (проте ще тримаючи кілька ар'єргардних постів). — А крім того, всі знають, що Саммі Буші не хто інша, як брехлива лесбійська піхва. Губи Пайпер розтягнулися в усмішку. Вона обернулася до Джорджії, і та тут же відсахнулася від цієї скаженої леді, котра з'явилася так зненацька на їхньому ганку, коли вони тільки-но присіли, щоб хильнути по надвечірньому стаканчику, а той по два.

— А звідки тобі відоме ім'я брехливої лесбійської суки? Я його не називала.

Щелепа в Джорджії відпала, перетворивши її рот на перелякане О. І вперше щось

зблиснуло під спокоєм Картера Тібодо. Може, то був страх, а може, просто роздратування, Пайпер не знала.

Заздалегідь підвівся на рівні Френк Делессепс.

— Краще б вам не ходити тут, не розкидатися звинуваченнями, котрих не можете довести, преподобна Ліббі.

— Не нападати на офіцерів поліції, — підключився Фредді Дентон. — На цей раз я вам прощаю, усі тепер у стресовому стані, але ви мусите заспокоїтись і зараз же перестати виголошувати свої вигадки, — він зробив паузу, а потім незграбно додав: — І штовхатися, звісно.

Погляд Пайпер залишався прикутим до Джорджії, пальці її так міцно стискали пластиковий держак повідка Кловера, що аж тремтіли. Пес стояв із нахиленою головою, широко розставивши лапи, не перестаючи гарчати. Це гарчання нагадувало звук потужного підвісного мотора на холостому ході. Шерсть у нього на шиї нашорошилася так, що й нашійника стало не видно.

— Звідки тобі відоме її ім'я, Джорджіє?

— Я... я... я просто припустила...

Картер ухопив її за плече, стиснув.

— Замовкни, бейбі. — А тоді до Пайпер, так і не підводячись (бо не хотів, щоб вона його штовхнула, боягуз). — Я не знаю, що за оса тебе вкусила у твою Ісусову довбешку, але ми всі разом учора ввечері були на фермі Алдена Дінсмора. Хотіли вивідати хоч щось у солдатів, що базуються там на шосе 119, але нічого не дізнались. Це на протилежному боці міста від Буші, — він озирнувся на друзів.

— Так, це правда, — підтвердив Френкі.

— Правильно, — луною відгукнувся Мел, недовіжливо дивлячись на Пайпер.

— Авжеж! — підтакнула Джорджія. Знову її обнімала рука Картера, і момент непевності в неї минувся. Вона дивилася на Пайпер переможно.

— Моя дівчина Джорджі висловила припущення, — заговорив Картер з тим самим надихаючим на сказ спокоєм, — що ти тут розкричалася про Саммі, бо саме Саммі в нашому місті найбрудніша, найбрехливіша блядь.

Мел Ширлз зайшовся пискливим сміхом.

— Але ви не використовували презервативів, — сказала Пайпер. Їй про це розповіла Саммі, а побачивши, як напружилося обличчя Тібодо, вона зрозуміла, що так і було. — Ви не використовували презервативів, і в неї взяли аналізи на зґвалтування, — вона поняття не мала, чи дійсно взяли, та й не переймалася. По їх розширених очах вона бачила, що вони їй повірили, і вже цієї їхньої віри їй було достатньо. — Коли порівнюють ваші ДНК з тим, що в аналізах...

— Все, достатньо, — сказав Картер. — Стули пельку.

Пайпер зі своєю лютою усмішкою обернулася до нього.

— Ні, містере Тібодо. Ми тільки розпочали, синку.

Фредді Дентон потягнувся до неї. Вона його відштовхнула, але відчула, як хтось ухопив її за ліву руку і вивертає за спину. Вона обернулася й побачила очі Тібодо. Спокій їх вже покинув; тепер вони палали злобою.

«Привіт, братику», — подумала вона недоречно.

— Сука, довбана ти сука, — прогарчав він, і тепер уже вона полетіла навznak.

Пайпер упала на сходи, інстинктивно намагаючись покотитися боком, боячись

ударитися головою об котрусь з тих кам'яних приступок, розуміючи, що це гарантовано провалений череп, що це її вб'є, або ще гірше — перетворить на овоч. Натомість вона впала на ліве плече, от тоді-то в ній пролунав раптовий крик болю. Знайомого болю. Колись вона була вивихнула собі це плече, коли ще школяркою грала у футбол двадцять років тому, і чорт її забирай, якщо це не повторилось тепер знову.

Ноги її злетіли вище голови, вона, викручуючи собі шию, зробила заднє сальто і приземлилася на коліна, розідравши собі на них шкіру. І врешті розпласталася, приземлившись на живіт і груди.

Перекидом вона подолала майже всі сходи — згори й до самого низу. Щока в неї кровила, ніс кровив, губи кровили, шия боліла, але, о Боже, найгірше було її плечу, яке криво випнулося тим, добре знайомим її манером.

Попереднього разу, коли її плече було з таким горбом, його обтягував червоний нейлон уніформи «Вайлдкетс». І все ж таки вона змусила себе підвестися, в неї, дякувати Господу, ще залишилися сили, щоб керувати власними ногами; а її ж запросто могло паралізувати.

Поводок вона випустила з руки ще в падінні, і Кловер стрибнув на Тібодо, пес клацав іклами йому по грудях і животу, рвав сорочку, поваливши Картера на спину, він намагався дістатися його яєць.

— Приберіть його з мене! — верещав Тібодо. Від його спокою й сліду не залишилось. — Він мене загризе!

Атож, Кловер саме цього й прагнув. Передніми лапами він уперся в стегна молодика і метлявся туди-сюди на мордованому ним Картері. Це було схоже на те, ніби німецька

вівчарка їде на велосипеді. Пес змінив кут атаки й глибоко угриз Картерове плече, вийнявши з парубка новий вереск. А далі Кловер мало не дістався його горла. Картеру пощастило вчасно упертися долонями собаці в груди, так він уберіг свою глотку.

— Відтягніть же його!

Френк потягнувся підхопити безхазяйний поводок. Кловер озирнувся й хапнув зубами його за пальці. Френк відскочив назад, і Кловер знову присвятив свою увагу молодику, котрий зіштовхнув зі сходів його хазяйку. Розкривши пащу з двома рядами сяюче білих зубів, він рвонувся до горла Тібодо. Картер підняв руку і тут же закричав, коли Кловер у неї вчепився і почав трясти, немов якусь зі своїх улюблених ганчір'яних ляльок. От тільки з його ганчір'яних ляльок не лилася кров, а з Картерової руки — залюбки.

Пайпер, похитуючись, побрела вгору сходами, тримаючи ліву руку поперек грудей. Її обличчя перетворилося на скривавлену маску. Десь у кутку рота в неї приліпився зуб, ніби якась недожована крихта.

«ПРИБЕРИ ЙОГО З МЕНЕ, ГОСПОДИ ІС УСЕ, ПРИБЕРИ З МЕНЕ

СВОГО КЛЯТОГО ПСА!»

Пайпер уже було відкрила рота, щоб наказати Кловєру «фу», але побачила, як Фред Дєнтон витягає пістолет.

— Ні! — закричала вона. — Ні! Я його приберу!

Фред обернувся до Мєла Ширлза і вільною рукою показав на собаку. Мєл зробив крок і вдарив Кловєра ногою в заднє стєгно. Вдарив різко й сильно, як щє зовсім недавно бив по футбoльному м'ячу. Кловєра розвернуло поперек Тібодо, і заразом він випустив з пащі його закривавлену, пошматовану руку, на якій два пальці вже стирчали криво, немов погнуті стовпці дорожніх знаків.

— Ні! — знову закричала Пайпер, так голосно і сильно, щo аж світ померх перед її очима. — НЕ ЧПАЙ МОГО СОБАКУ!

Фред не звернув уваги. Коли з подвійних дєверей вилетів Пітер Рєндольф, з випущєною зі штанів сорочкою, з розстєбнутою матнєю, тримаючи в руці журнал «Аутдорз»²⁴², який він читав у сральнику, Фред і на нього не звернув уваги. Він націлив свій службовий автоматичний пістолет на пса і вистрелив.

На затиснутій між будівлями Мєморіал-плазі постріл прозвучав оглушливо. Вєрхівка голови Кловєра розлетілася приском з крові й кісток. Він зробив один крок до своєї заціпенілої в лємєнті, скривавленої хазяйки, зробив другий... і впав.

Фред, так і тримаючи в руці пістолет, швидко рушив до Пайпер і вхопив її за понівєчену руку. Її плєчє зойкнуло протєстующє. Але вона не відривала очей від трупа свого собаки, котрого виростила від щєняти.

— Ти заарєштована, скажена суко, — оголосив Фред, сам блідий, очі лєдь не вискакують з орбіт, він мало не впритул нахилився до її обличчя своїм, аж вона відчула бризки його слини. — Вєсє, щo ти скажєш, мoжє бути використано проти тєбє, гівно скажєнє.

На протилєжному боці вулиці з «Троянди-Шипшини» висипали клієнти, сєрєд них і Барбі, вєсє щє у фартуху й бєйсбoльному картузї. Джулія Шамвєй прибула першою.

Вона окинула оком місце пригоди, не приглядаючиcь до дєталєй, уловила загальний гєштальт: мєртвий собака; копи збилися в купу; голосить скривавлена жінка, однє плєчє в якої стирчить явно вищє від іншого; лисий коп — гидомирний Фредді Дєнтон — смикає її за руку,

яка росте саме з того понівеченого плеча; кров на сходах підказує, що саме з них упала Пайпер. Або її зіштовхнули.

Джулія зробила те, чого не робила ніколи раніше в житті: полізла рукою до своєї сумочки, розкрила гаманець і, розкривши його й тримаючи перед собою, пішла вгору сходами ганку, оголошуючи:

— Преса! Преса! Преса!

Від цього принаймні її перестало трусити.

242 «Outdoors» («На природі») — журнал, розрахований на мисливців і рибалок Східного узбережжя США.

9 Через десять хвилин у кабінеті, який зовсім ще недавно належав Дюку Перкінсу, на дивані під сертифікатами й обрамленим фото Перкінса сидів зі свіжою пов'язкою на плечі й обмотаною паперовими рушниками рукою Картер Тібодо. Поряд з ним сиділа Джорджія Руа. На чолі Тібодо виступили великі краплини важкого поту, але після слів «здається, нічого не зламано» він замовкнув.

Фред Дентон сидів на стільці в кутку. Його зброя лежала на столі шефа. Віддав він пістолет майже без заперечень, тільки промовив:

— Я змушений був це зробити — лишень погляньте на Картерову руку. Пайпер сиділа в казенному кріслі, яке тепер належало Пітерові Рендолфу. Джулія паперовими рушниками витерла більшу частину крові їй з обличчя. Жінка тремтіла від шоку й величезного болю, але, як і Тібодо, вона не стогнала. Очі в неї були ясними.

— Кловер плигнув на нього, — вона показала підборіддям на Картера, — тільки після того, як він штовхнув мене зі сходів. Падаючи, я випустила з руки поводок. Мій собака повівся, як слід. Він захищав мене від злочинного нападу.

— Вона сама на нас напала! — вискнула Джорджія. — Ця скажена курва першою напала на нас. Піднялася на ганок, патякаючи всяку херню...

— Помовч,— наказав їй Барбі.— Усі замовкніть тут к бісу. — Він подивився на Пайпер. — У вас не вперше вивихнуте це плече, правда?

— Я вимагаю, щоб ви пішли звідси, містере Барбара,— промовив Рендолф... але промовив він це не вельми впевнено.

— Я можу їм допомогти, — відповів Барбі. — А ви?

Рендолф не відповів. Мел Ширлз і Френк Делессепс стояли за прочиненими дверима. Вигляд мали неспокійний.

Барбі знову обернувся до Пайпер.

— Це зміщення, без розривів. Уже непогано. Я можу його вправити раніше, ніж вас доправлять до шпиталю...

— Шпиталю? — крикнув Фред Дентон. — Вона заарешто...

— Стули пельку, Фредді, — наказав Рендолф. — Ніхто тут не заарештований. Поки що принаймні.

Барбі дивився Пайпер прямо в очі.

— Але я мушу це зробити просто зараз, поки воно не набрякло. Якщо дочекаєтеся шпиталю, щоб вам вправляв плече Еверет, там уже доведеться застосувати анестезію. — Він нахилився їй до вуха і прошепотів: — Поки ви будете в безпам'ятстві, вони зможуть розповідати свою версію подій, а ви — ні.

— Що ви там шепочете? — грізно запитав Рендолф.

— Що їй буде боляче, — відповів Барбі. — Згодні, преподобна?

— Давайте, — кивнула вона. — Наша тренерка Громлі робила це просто на боковій лінії, а вона була зовсім дурепою. Тільки швидше. І, благаю, не скрутіть її.

Барбі покликав:

— Джуліє, візьміть джгут у їхній аптечці й допоможіть мені покласти її на спину.

Джулія, дуже бліда і сама почуваючись хворою, виконала вказівку.

Барбі сів на підлогу ліворуч від Пайпер, скинув один кед, а тоді вхопив преподобну обома руками за передпліччя прямо над зап'ястком.

— Не знаю методу вашої тренерки Громлі, — проказав він, — але ось так робив мій знайомий медик в Іраку. Порахуйте до трьох, а тоді верещіть на всі заставки слово «вилка».

— Вилка, — повторила Пайпер, зачудована попри біль. — Ну, гаразд, ви тут доктор.

«Ні, — подумала Джулія. — Тепер єдиний, кого наше місто має найбільш схожого на

справжнього лікаря, це Расті Еверет». Вона встигла зателефонувати Лінді й дізналася номер його мобільного, але дзвінок йому моментально перевівся на голосову пошту.

У кімнаті запанувала тиша. Навіть Картер Тібодо задивився. Барбі кивнув Пайпер. На її чолі виступили бісеринки поту, але лице залишилося маскою жорсткої футболістки, і Барбі відчув до неї круту

повагу. Він вставив свою взуту в шкарпетку ступню їй під пахву, зручно і щільно. А тоді, тягнучи повільно, але неухильно її за руку, досяг протитиску зі своєю ногою.

— Окей, ми готові. Тепер слухаємо вас.

— Один... два... три... ВИЛКА!

Щойно Пайпер закричала, як Барбі тут же смикнув. Усі в кімнаті почули гучний тріск, коли суглоб ставав на своє місце. Горб на блузі Пайпер магічним чином зник. Вона верещала, але не зомліла. Він накинув їй джгут за шию і пропустив його під рукою, знерухомивши останню, як тільки зумів.

Спитав:

— Краще?

— Краще, — відповіла вона. — Набагато, дякувати Богу. Ще болить, але не так сильно.

— У мене в сумочці є аспірин, — запропонувала Джулія.

— Дайте їй аспірину і вимітайтесь звідси, — оголосив Рендолф. — Всі йдуть геть, окрім Картера, Фредді, преподобної та мене.

Джулія втупилася в нього, не вірячи власним вухам.

— Ви жартуєте? Преподобній треба в лікарню. Ви зможете дійти, Пайпер?

Пайпер, похитуючись, підвелася.

— Гадаю, так. Потроху.

— Сядьте, преподобна Ліббі, — наказав Рендолф, але Барбі розумів, що той вагається. Барбі дочув це в його голосі.

— А ви мене змусьте, — вона обережно підняла ліву руку разом з черезплічником. — Я певна, ви спроможні її вивихнути знову, дуже легко. Нумо. Продемонструйте... цим пацанам... що ви нічим не відрізняєтеся від них.

— А я все опишу в газеті! — сонячно усміхнулася Джулія. — Тираж подвоїться!

— Пропоную відкласти цю справу на завтра, шефе, — втрутився Барбі. — Дозвольте леді отримати ефективніші за аспірин знеболювальні й нехай Еверет огляне її поранене коліно. Навряд чи в неї є шанс кудись втекти, поки Купол на місці.

— Її собака намагався мене загризти на смерть, — озвався Картер. Незважаючи на біль, голос у нього знову звучав спокійно.

— Шефе Рендолфе, ці молодики: Делессепс, Ширлз і Тібодо винні у згвалтуванні. — Пайпер тепер хитало, і Джулія обняла її, щоб підтримати, але голос преподобної звучав сильно і ясно. — Руа — їхня співучасниця.

— А ні чорта подібного! — скрикнула пронизливо Джорджія.

— Вони мусять бути терміново усунені з поліції на час слідства.

— Вона бреше, — промовив Тібодо.

Шеф Рендолф очима нагадував людину, котра дивиться тенісний матч. Врешті він зачепився поглядом за Барбі.

— Ви що, чоловіче, будете мені наказувати, що я тут маю робити?

— Ні, сер, я лише висловив пропозицію, яка ґрунтується на моєму досвіді запровадження законності в Іраку. Рішення ви приймете самі.

Рендолф розслабився.

— Тоді окей. Гаразд, — він нахилив голову, поринувши в думку. Всі дивилися, як він помітив свою розстебнуту ширінку й вирішив цю маленьку проблему. Після цього він знову підвів голову і сказав:

— Джуліє, відведіть преподобну Пайпер до шпиталю. А щодо вас, містере Барбара, мене не цікавить, куди ви підете, але я бажаю, щоб звідси ви забралися. Сьогодні я візьму показання у своїх офіцерів, а завтра у преподобної Ліббі.

— Зачекайте, — озвався Тібодо, простягнувши свої покривлені пальці до Барбі. — Ви можете з цим щось зробити?

— Не знаю, — відповів Барбі, сподіваючись, що промовив це делікатно. Перша огида

минулася, тепер почалися політичні дії, суть яких він добре пам'ятав по контактах з іракськими копами, котрі мало чим відрізнялися від цього чоловіка на дивані й тих, які скупчилися в одвірку. Все зводилося до того, що треба доброзичливо поводитися з тими, котрих хотілося зневажати. — Ви зможете промовити «вилка»?

10

Перед тим, як постукати в двері Великого Джима, Расті вимкнув свій мобільний. Тепер Великий Джим сидів за своїм письмовим столом, а Расті на стільці перед ним — на місці прохачів та нікчем.

У кабінеті (Ренні, либонь, називав його домашнім офісом у своїх податкових деклараціях) пахло приємним сосновим духом, ніби тут зовсім недавно гарненько поприбирали, але Расті все одно не

подобався цей кабінет. І не лише картиною, що зображала агресивно-європеїдного Ісуса під час Нагірної проповіді, або самохвальними фотографіями на стінах чи голою дерев'яною підлогою, якій пасував би килим; авжеж, це було йому неприємним, але також було тут і щось інше. Расті Еверет не вірив, чи не хотів вірити в паранормальщину, але все-таки в цій кімнаті відчувалося щось ніби потойбічне.

«Це тому, що ти його трохи побоюєшся, — подумав він. — Оце і все». Сподіваючись, що ці почуття не відбиваються в нього на обличчі, він розповів Ренні про зникнення шпитальних балонів. Про те, як він знайшов один з них у складі поза міською радою, і про те, що до нього наразі підключено генератор міськради. І про те, що той балон стоїть там чомусь один-єдиний.

— Отже, в мене два запитання, — промовив Расті. — Яким чином відбулася подорож балона з запасів лікарні до центру міста? І де решта балонів?

Великий Джим сидів, відкинувшись назад у фотелі, заклавши руки собі за потилицю, і задумливо тупився у стелю. Расті впіймав себе на тому, що дивиться на сувенірний бейсбольний м'яч на столі Ренні. Під ним лежав автограф Білла Лі, колишнього гравця бостонських «Ред Сокс». Прочитати текст було легко, оскільки той лежав лицем до нього. Авжеж, а як інакше. Його ж спеціально так покладено, щоби бачили й дивувалися відвідувачі. Як і ці фотографії на стіні, м'яч мусив демонструвати, що Великий Джим терся поряд зі Знаменитостями: «Глядіть, раби, на мене і тремтіть!» 243

Для Расті цей бейсбольний м'ячик і повернутий лицем до відвідувачів автограф послужили поясненням причини його нехороших відчуттів до цього кабінету. Це ж поцяцькована вітрина, дешева претензія на містечковий престиж і містечкову владу.

— Я не певен, що ти отримував від когось дозвіл на нищпорення в нашому складському приміщенні, — оголосив Великий Джим до стелі. Його м'ясисті пальці так і залишалися переплетеними за головою. — Можливо, ти займаєш якийсь пост в органах влади нашого міста, а мені про це не відомо? Якщо так, це моя провина — моя невдача, як каже Джуніор. А я було думав, ти просто санітар із рецептурним блокнотом.

Расті подумав, що це такий стандартний прийом — Ренні намагається

його розізнити. Аби заморочити.

— Я не засідаю в органах влади, — відповів він, — але я працівник лікарні. І платник податків.

— Отже?

Расті відчув, як кров кинулась йому в обличчя.

— Отже, означені речі роблять те складське приміщення й моїм певною мірою, — він чекав, що чоловік за столом якось на це відреагує, проте Великий Джим залишався безжурним. — Крім того, там було незамкнено. Хоча взагалі-то нашої справи це не стосується, чи як ви вважаєте? Я побачив те, що побачив, і бажаю пояснень. Як працівник

243 Цитата з сонету «Озімандіас» (1818) — про пам'ятник колись могутньому і тепер всіма забутому цареві — англійського поета Персі Біші Шеллі (1792-1822); переклад Івана Франка.

лікарні.

— І платник податків. Не забуваймо.

Расті не поворухнувся, так і сидів, дивився на нього.

— Я їх не маю, — сказав Ренні.

Расті звів брови.

— Правда? А мені здавалося, ви тримаєте руку на пульсі нашого міста. Хіба не так ви говорили останнього разу, коли балотувалися на виборного? А тепер кажете мені, що не маєте пояснень щодо того, куди подівся міський пропан? Я вам не вірю.

Отут уже Ренні вперше проявив роздратування:

— Мене не цікавить, віриш ти чи ні. Для мене це новина, але... — на цих словах він злегка стрельнув очима вбік, немов перевіряючи, чи не пропала зі стіни фотокартка з автографом Тайгера Вудса: класична гримаска брехунів.

— У лікарні ось-ось закінчиться пропан, — сказав Расті. — Без палива ми, жменька нас, котрі ще залишилися працездатними, опинимося в умовах польового шпиталю в наметі часів Громадянської війни. Якщо генератор перестане подавати електрику, наші поточні пацієнти — включно з одним пост-коронарним і одним серйозним випадком діабету, де, можливо, постане питання ампутації — опиняться під серйозною загрозою. Потенційний ампутант Джиммі Серойс. На парковці стоїть його машина. На ній і зараз ще є наліпка:

ГОЛОСУЙМО ЗА ВЕЛИКОГО ДЖИМА.

— Я проведу розслідування,— сказав Великий Джим. Тонем людини, котра дарує свою ласку, сказав: — Пропан, що належить місту, ймовірно зберігається в якомусь іншому з міських складів. А щодо вашого, я певен, тут мені нема чого сказати.

— Які ще інші міські склади? Є пожежна частина і є купа піску, перемішаного з сіллю, на дорозі Божий Ручай — там навіть навісу нема, — але ні про які інші склади мені не відомо.

— Містере Еверет, я зайнята людина. Ви мусите мені зараз вибачити. Расті підвівся. Пальці його хотіли стиснутися в кулаки, але він їм не дозволив.

— Я поставлю знову вам це запитання, — промовив він. — Прямо і недвозначно. Ви знаєте, де зараз ті, зниклі, балони з пропаном?

— Ні, — цього разу Ренні глипнув очима в бік Дейла Ернгардта. — І зараз я не збираюся робити якихось припущень на цю тему, синку, бо в іншому випадку можу про це пожаліти. А тепер чому б тобі не чкурнути, не поглянути, в якому стані перебуває наразі Джиммі Серойс? Передай йому найкращі побажання від Великого Джима, хай завітає на хвильку, коли все це блохошуканство трохи стихить.

Расті ледве стримувався, щоб не зірватися, але цю битву він програв.

— Чкурнути? Ви, певне, забули, що перебуваєте на службі в громади, а не є тут приватним диктатором. На даний час я в цьому місті головний медик, і волю почути відпо...

Задзвонив телефон Великого Джима. Він одразу ж за нього вхопився. Послухав. Зморшки навкруг кутів його опущених донизу губ пожорсткішали.

— Гаспидство! Кожного разу, варто мені лишень, до дідька, відвернутися... — він знову послухав, а тоді промовив: — Якщо маєш своїх людей зараз у конторі, Піте, зачини пастку, поки не пізно, і міцно замкни. Подзвони Енді. Я зараз же буду у вас, і втрюх ми все вирішимо.

Він вимкнув телефон і підвівся.

— Моя присутність зараз потрібна в поліцейській дільниці. Там або надзвичайний випадок, або чергове блохошуканство, допоки сам не побачу, не можу сказати. А тобі слід поспішати або до лікарні, або до амбулаторії, так мені здається. Там якісь проблеми у преподобної

Ліббі.

— Що? Що з нею трапилося?

Зі своїх щільних нірок його зміряли холодні очі Великого Джима:

— Я певен, ти сам про все дізнаєшся. Не знаю, наскільки правдива ця історія, але я певен, ти її почуєш. Отже, катай, займайся своєю роботою, юначе, і дозволь мені займатись моєю.

Расті пройшов до передпокою, вийшов з будинку, йому гатило у скроні. На західному обрії призахідне сонце давало своє помпезне криваве шоу. Повітря було майже цілком застиглим, але несло в собі той самий димний присмак. Зійшовши з ганку, Расті підняв палець і наставив його на громадського службовця, котрий чекав, поки він покине межі його приватної території, щоби вже після цього йому, Ренні, покинути її самому. Ренні насупився, побачивши цей жест, але Расті не опустив палець.

— Ніхто не мусить нагадувати мені, щоб я робив свою роботу. Але справу з пропаном я теж не позбавлю своєї уваги. І якщо знайду його в неналежному місці, комусь доведеться виконувати вашу роботу, виборний Ренні. Обіцяю.

Великий Джим зневажливо махнув на нього рукою.

— Забирайся геть звідси. Іди працюй.

11

У перші п'ятдесят п'ять годин існування Купола судороги пережили понад два десятки дітей. Деякі випадки, як це було з дочками Еверетів, були зафіксовані. Але більшість пройшли непоміченими, а в наступні дні судорожна активність узагалі швидко зійшла нанівець. Расті порівнював це зі слабкою дією електрики, котру люди відчували, наближаючись до Купола. Попервах вони переживали справжній електричний трепет, від якого волосся на голові ставало дибки, але потім більшість людей не відчували взагалі нічого. Ніби вони вже отримали щеплення.

— Ти хочеш сказати, що Купол — це щось на кшталт вітрянки? — перепитала його тоді Лінда. — Пережив раз — і отримав імунітет на решту життя?

Дженілл пережила два епілептичні напади, і маленький хлопчик на ім'я Норман Соєр також два, але в обох випадках другі судороги були

слабшими за перші й не супроводжувалися ніякою балаканиною. Більшість дітей, котрих устиг оглянути Расті, мали лише по одному нападу, жодних наслідків у них не простежувалося.

Тільки двоє дорослих мали судороги в перші п'ятдесят п'ять годин. Обидва випадки трапилися ввечері в понеділок, близько заходу сонця, і в обох легко простежувалися причини.

У Філа Буші, він же Майстер, причина була майже цілком продуктом його власної творчості. Приблизно в той час, коли розставалися Расті з Великим Джимом, Майстер Буші сидів надворі перед складським сараєм РНГХ, замріяно дивлячись на вечірню зорю (тут, неподалік від місця ракетного обстрілу, небо було ще темнішого пурпурного кольору, завдяки сажі на Куполі), розслаблено тримаючи в руці свою «кришталеву» люльку. Його ковбасило, але десь аж на рівні іоносфери, ніби за сотні миль звідси. У хмарах, котрі невисоко пливли того чортового вечора, він бачив обличчя своєї матері, батька, діда, також він бачив Саммі й Малюка Волтера.

Усі хмари-лиця кровоточили.

Коли в нього почала сіпатись права ступня, а потім їй у такт вступила й ліва, він не звернув на це уваги. Сіпання — невід'ємна частина кумарення, кожний це знає. Але потім у нього почали тремтіти руки і люлька випала у високу траву (жовту, зів'ялу внаслідок роботи фабрики, що містилася в нього за спиною). За мить уже й голова його почала смикатися з боку в бік.

«Ось воно, — подумав він спокійно, навіть трохи полегшено. — Нарешті і я перебрав. Конаю. Так воно, мабуть, і на краще».

Але він не сконав і навіть не зомлів. Він повільно скособочився, продовжуючи смикатись, і в той же час дивився, як у небі зростає чорна кулька. Вона розрослася до розміру тенісного м'ячика, потім роздулася до волейбольного. Вона не зупинялася, аж поки не заповнила собою все червоне небо.

«Кінець світу, — подумав він. — Так воно, мабуть, і на краще».

На мить йому здалося, що він помилився, бо виринули зірки. Тільки вони були неправильного кольору. Рожеві вони були. А тоді, о Господи, вони почали падати вниз, залишаючи по собі довгі рожеві смуги.

А далі прийшов вогонь. Ревуча піч, ніби хтось відтулив потаємну заслінку і впустив саме пекло до Честер Мілла.

— Отакі нам ласощі, — промурмотів він.

Притиснута до руки люлька пропалювала йому шкіру, опік він побачить і відчує пізніше. Він судорожно сіпався, лежачи в сухій траві, з виряченими білками на місці очей, у котрих відбивалася жахлива вечірня зоря.

— Наші гелловінські ласощі. Спершу каверзи... а потім ласощі.

З вогню сотворилося обличчя, оранжевий варіант тих червоних облич, які він бачив у хмарах перед тим, як його скорчило. То було обличчя Ісуса. Ісус хмурився на нього.

І балакав. Балакав з ним. Говорив йому, що відповідальність за наслання вогню лежить на ньому. На ньому. Вогню і... і...

— Чистоти, — промурмотів він, лежачи в траві. — Ні... очищення.

Тепер Ісус уже не виглядав таким сердитим. І Він почав щезати.

Чому? Бо Майстер усе зрозумів. Спершу з'являються рожеві зірки, потім очищувальний вогонь, а тоді вже випробування мусить закінчитися.

Він застиг, коли судороги перейшли в сон, перший справжній сон, якого він не мав уже багато тижнів, а то й місяців. Коли він прокинувся, навкруги стояла суцільна темрява — ані сліду чогось червоного в небі. Він промерз до кісток, але залишився сухим. Під Куполом більше не випадала роса.

12

У той час як Майстер спостерігав лице Христа на заході хворобливого сонця, третя виборна Ендрія Гріннел сиділа в себе на дивані, намагаючись читати. Генератор її мовчав, та чи й працював він у неї коли-небудь узагалі? Вона цього не пам'ятала. Натомість вона мала невеличкий прилад, що зветься «Майті Брайт»²⁴⁴, її сестра поклала цю річ їй до різдвяної панчохи минулого року. Дотепер їй не випадало нагоди ним скористатися, але виявилось, що працює він чудово. Просто прищеплюєш його до книжки і вмикаєш. Легко й зручно. Отже, зі світлом проблем не було. На жаль, зі словами було інакше. Рядки слів корчилися черв'яками на сторінці, іноді навіть міняючись місцями, і проза Нори Робертс²⁴⁵, зазвичай кришталево прозора, тепер здавалася їй абсолютно безглуздою. Проте Ендрія не полишала своїх намагань, бо не могла придумати, чим би їй іще зайнятися.

У хаті тхнуло навіть з навстіж прочиненими вікнами. Вона страждала

на діарею, а унітаз більше не змивався. Вона була голодна, але не могла їсти. Десять близько п'ятої вечора вона спробувала з'їсти сендвіч — простий бутерброд із сиром — і вже через пару хвилин вирвала його у сміттєве відро на кухні. Який сором, бо з'їсти той сендвіч коштувало їй багато сил. Вона страшенно пітніла — вже не раз перевдягалася вся цілком, треба їй, мабуть, знову перевдягтися, якщо подужає, — а ступні в неї безперестанно смикалися й тремтіли.

«Недарма це називають синдромом неспокійних ніг, — думала вона. — Ні, я неспроможна з'явитися на надзвичайне засідання сьогодні, якщо Джим ще не передумав його проводити».

Зважаючи на те, як пройшла її остання розмова з Великим Джимом і Енді Сендерсом, так, либонь, навіть буде краще; бо, якщо вона туди прийде, вони знову почнуть її тероризувати. Змушувати робити те, чого вона не хоче робити. Краще триматися від них

244 «Mighty Bright» — заснована 1985 року компанія, що виробляє мініатюрні освітлювальні прилади, зокрема — автономні на прищіпках для читання книжок.

245 Eleanor Marie Robertson (нар. 1950 р.) — авторка понад 160 любовних романів, які випускає під псевдонімами: Нора Робертс, Джилл Марч, Джей Ді Робб, Сара Гардесті.

подалі, поки вона не очистилася від... від...

— Від того лайна, — промовила вона, відкинувши собі з очей вогке волосся. — Від того сраного лайна в моєму організмі.

Коли вона знову стане сама собою, отоді-то вона повстане проти Джима Ренні. І так уже забарилася. Вона це зробить, попри біль у її бідній спині, котрий мучить її зараз без оксиконтину (але й зблизька не так нестерпно, як вона боялася — який приємний сюрприз). Расті хотів було, щоб вона ковтала метадон. Метадон, Господи помилуй! Героїн під псевдонімом!

«Якщо ти гадаєш, що матимеш щось на кшталт похмілля, забудь, — казав він їй. — У тебе будуть корчі».

Але він говорив, що це займе десять днів, а вона гадала, що не може чекати так довго. Не тепер, коли місто потерпає під цим жахливим Куполом. Треба покінчити з цим якомога швидше. Дійшовши цього висновку, вона викинула в унітаз і змила всі свої ліки — не лише метадон, а й останні кілька пігулок оксиконтину, які знайшла в глибині

шухляди свого нічного столика. Це трапилося за два змиви до того, як унітаз зітхнув востаннє, і от тепер вона сиділа тут, вся тремтіла і намагалася переконати себе, що зробила правильно.

«Це була єдина дія, — думала вона, — яка могла прибрати геть вибір між правильним і неправильним».

Вона хотіла перегорнути сторінку, але її дурна рука зачепила лампу «Майті Брайт». Та покотилася на підлогу. Сніп яскравого світла збризнув на стелю. Ендрія задивилася туди, а тоді раптом почала здійснюватися зсередини себе. І то дуже швидко. Немов на якомусь невидимому швидкісному ліфті. Часу в неї стачило лише на те, щоб кинути миттєвий погляд униз, де вона побачила власне тіло, яке безпомічно корчилось, залишаючись там само, на дивані. З рота на підборіддя текла піниста слина. Вона помітила вологу пляму на джинсах у себе між ніг і подумала: «Йой, мені доведеться знову перевдягатися, ну то й хай. Звісно, якщо я оце переживу».

Потім вона пролетіла крізь стелю, крізь спальню над нею, крізь горище, заставлене темними ящиками і старими лампами, а звідти — просто в ніч. Над нею розкинувся Чумацький Шлях, але він був неправильний. Чумацький Шлях став рожевим.

А тоді почав опадати.

Деся дуже звіддала, знизу, Ендрія почула голос тіла, яке вона там полишила. Воно кричало.

13

Барбі гадав, що вони з Джулією обговорять те, що трапилося з Пайпер Ліббі, поки їхатимуть за місто, але, занурені у власні думки, вони здебільшого мовчали. Ніхто з них не прохопився словом про те, як полегшало на душі після того, як врешті почала відцвітати та шалена вечірня зоря, але обоє це відчували.

Джулія спробувала ввімкнути радіо, нічого не знайшла, окрім РНГХ, де гоцав «Весь намолений»²⁴⁶, і знову його вимкнула.

Барбі заговорив тільки раз, коли вони звернули з шосе 119 і поїхали на захід вулчою Моттонською асфальтівкою, обабіч якої тісно тулилися дерева.

— Чи правильно я зробив?

На думку Джулії, він зробив чимало дуже правильних речей під час

конфронтації у кабінеті шефа поліції — включно з успішним обслуговуванням двох пацієнтів із вивихами, але вона знала, про що саме він говорить.

— Так. Це був дуже неслухний момент, щоби спробувати перебрати на себе командування.

246 «Весь намолений» («All prayed up») — пісня популярного кантрі-співака і мульти-інструменталіста Вінса Гілла — Vince Gill (нар. 1957 р.).

Він був з цим згодний, але почувався втомленим, пригніченим і негодящим для тієї роботи, котра почала перед ним вимальовуватись.

— Я певен, що вороги Гітлера казали майже так само. Вони казали це в тисяча дев'яtsel тридцять четвертому і мали рацію. У тридцять шостому, і теж були праві. А тоді у тридцять восьмому. «Неслухний момент кидати йому виклик», — казали вони. А коли зрозуміли, що слухний момент настав, протестували вони вже в Освенцимі й Бухенвальді.

— Це не одне й те саме, — зауважила вона.

— Ви так гадаєте?

Вона йому не відповіла, але зрозуміла його думку. Гітлер колись був шпалерником, принаймні так про нього пишуть; Джим Ренні — торговець уживаними машинами. Один печений, другий смажений.

Попереду крізь дерева виткнулися яскраві пальці світла, вирізьбивши глибокі тіні на латаному асфальті Моттонської дороги.

По інший бік Купола стояло кілька армійських вантажівок — ця околиця міста називалася Гарлоу — і десь сорок солдатів старанно рухалися туди-сюди. У кожного біля пояса висів протигаз. Срібляста автоцистерна з довгим написом — НАДЗВИЧАЙНО НЕБЕЗПЕЧНО, НЕ НАБЛИЖАТИСЬ — здавала задом, поки ледь не вперлася у контур (формою і розміром десь як двері), намальований аерозольною фарбою на поверхні Купола. До штуцера ззаду цистерни приладнали пластиковий шланг. Двоє чоловіків вправлялися з цим шлангом, котрий закінчувався жалом, не більшим за авторучку «Бік». Одягнені вони були в сяючі скафандри й шоломи. На спинах у них висіли балони зі стиснутим повітрям.

З боку Честер Мілла був присутній лише один глядач. Поряд зі старомодним дамським велосипедом «Швінн»²⁴⁷, над заднім крилом

якого містився ящикок-багажник для молока, стояла міська бібліотекарка Лісса Джеймісон. На ящику виднілася наліпка з написом: КОЛИ ВЛАДА ЛЮБОВІ СТАНЕ СИЛЬНІШОЮ ЗА ЛЮБОВ ДО ВЛАДИ, У СВІТІ НАСТАНЕ МИР. ДЖИМ І ГЕНДРІКС²⁴⁸.

— Ліссо, що ви тут робите? — спитала Джулія, вийшовши з машини. Вона прикривала собі долонею очі від яскравого світла прожекторів.

Лісса нервово шарпала єгипетський хрест анкх, який висів у неї на шиї на срібному ланцюжку. Переводила погляд то на Джулію, то на Барбі.

— Коли мені неспокійно або тривожно, я зазвичай виїжджаю на велосипедну прогулянку. Подеколи їжджу до глибокої ночі. Це заспокоює мою пневму. Я побачила світло, отже, і приїхала на світло, — цю довгу фразу вона озвучила так, ніби промовляла заклинання, а потім, залишивши нарешті у спокої свій хрестик, накреслила в повітрі якийсь складний символ. — А що ви робите тут?

— Приїхали подивитися на експеримент, — відповів Барбі. — Якщо він увінчається успіхом, ви можете стати першою, хто покине Честер Мілл.

Лісса посміхнулася, схоже, трохи силувано, але Барбі сподобалося, що вона взагалі на це спромоглася.

— Зробивши так, я скучала би за фірмовою стравою, яку подають на вечерю у «Троянді-Шипшині» щовівторка. М'ясний рулет, як звичайно, так же?

— М'ясний рулет заплановано, — погодився він, не уточнюючи, що, якщо Купол стоятиме й у наступний вівторок, скоріш за все *specialite de la maison* буде кабачковий кіш-пиріг.

— Вони не відповідають, — сказала Лісса. — Я намагалася.

З-за автоцистерни на світло вийшов приземкуватий пожежний гідрант у людській подобі. На ньому були штани-хакі, брезентові куртка і картуз з емблемою «Чорних Ведмедів

247 «Schwinn» — заснована 1895 року в Чикаго компанія, яка довго була найбільшим виробником велосипедів у США.

248 Jimi Hendrix (1942-1970) — співак, композитор, «найвидатніший електрогітарист в історії рок-музики», культурно-естетичний гур у епохи хіпі.

Мейну»²⁴⁹. Першим, що вразило Барбі, було те, що полковник Кокс набрав вагу. Другим — що його товста куртка була застебнута на зіпер

аж до підборіддя, яке в нього перебувало в небезпечній близькості від означення «подвійне». Ніхто з них трьох — ні Барбі, ні Джулія, ні Лісса — не були одягнені в куртки. У них не було потреби по цей бік Купола.

Кокс віддав честь. Барбі відповів; він навіть відчув якесь задоволення, роблячи цей різкий жест.

— Привіт, Барбі, — гукнув Кокс. — Як там Кен?

— Кен у порядку, — сказав Барбі. — А я залишаюся тією курвою, якій дістається найкрутіше лайно.

— Не цього разу, полковнику, — запевнив Кокс. — Цього разу, здається, тебе трахнуть у авто-фаст-фуді.

14

— Хто це? — прошепотіла Лісса. Вона знову посмикувала свій анкх. Джулія подумала, що так вона скоро й ланцюжок на собі обірве, якщо не заспокоїться. — І що вони там роблять?

— Хочуть нас звільнити звідси, — сказала Джулія. — І після доволі ефектного провалу попередньої спроби, я б сказала, що тепер в них вистачило розуму робити це тихо. — Вона виступила наперед. — Привіт, полковнику Кокс, це я, ваша улюблена редакторка газети. Доброго вечора.

Посмішка в Кокса — це йому в плюс, подумала вона — вийшла лише ледь-ледь кислою.

— Міс Шамвей, ви навіть гарніша, ніж я собі уявляв.

— І я про вас скажу дещо, ви великий спритник щодо лайн... Барбі наздогнав її за три кроки від того місця, де стояв Кокс, і вхопив за руку.

— Що таке? — спитала вона.

— Камера. — Вона зовсім забула, що на шії в неї висить фотокамера, поки він на неї не показав. — Вона у вас цифрова?

— Звісно, це запасний апарат Піта Фрімена, — вона було розкрила рота, щоб запитати в чому проблема, а тоді второпала. — Ви гадаєте, Купол її спалить?

— Це було б найлегше, — відповів Барбі. — Згадайте, що трапилося з серцевим стимулятором шефа Перкінса.

— Чорт, — вилаялася Джулія. — Чорт/ Може, дістати з багажника мій старий Кодак?

Лісса з Коксом дивилися одне на одного, як здалося Барбі, із взаємним

зачаруванням.

— Що ви збираєтеся робити? — спитала вона його. — Знову будуть вибухи?

Кокс завагався. Йому на допомогу прийшов Барбі.

— Та признавайтесь, полковнику. Якщо не ви, я сам це зроблю. Кокс зітхнув.

— Ви наполягаєте на повній відкритості, так?

— А чом би й ні? Якщо ця річ подіє, мешканці Честер Мілла співатимуть вам осанну. Єдине, чому ви намагаєтеся все робити потай, це сила звички.

— Ні. Такий наказ я отримав від своїх зверхників.

— Вони у Вашингтоні, — нагадав Барбі. — А преса в Касл Року і більшість з них, радше за все, зараз дивляться «Дівчат, що сказалися»²⁵⁰по платному каналу. Тут нікого більше нема, окрім нас, курчаток.²⁵¹

249 «Maine Black Bears» — назва команд різних видів спорту в університеті штату Мейн.

250 «Girls Gone Wild» — започаткована 1998 року серія відеофільмів, які знімаються в нічних клубах і готелях за добровільної участі молодих жінок, котрі оголюються і займаються сексом перед камерами; з 2003 року триває судове переслідування продюсера Джо Френсіса, котрий випускає цей і паралельний серіал «Хлопці сказалися».

251 Назва хіта 1946 року ритм-енд-блюзового співака Луїса Джордана (1908-1975); сама пісня і ця фраза з неї

Кокс зітхнув, показуючи на фарбований прямокутник у формі дверей.

— От туди люди в захисних костюмах подадуть наш експериментальний розчин. Якщо пощастить, кислота проїсть цей контур і тоді ми зможемо вибити його з Купола, як вибивається шматок скла з шибки після використання склоріза.

— А якщо не пощастить? — запитав Барбі. — Якщо Купол розчинятиметься, виділяючи якийсь отруйний газ, який нас тут усіх уб'є? Для цього ті люди мають при собі протигази?

— Насправді, — пояснив Кокс, — науковці більш схильні до тієї думки, що кислота може розпочати хімічну реакцію, яка спричиниться до того, що Купол загориться. — Помітивши, як його слова вразили

Ліссу, він додав: — Обидві можливості вони вважають вельми непевними.

— їм можна, — промовила Лісса, смикаючи свій хрестик. — Не їх же труїтимуть газом або підсмажуватимуть.

— Я розумію ваше занепокоєння, мем... — почав Кокс.

— Мелісса, — підказав йому Барбі. Йому раптом стало важливим, щоб Кокс усвідомив, що під куполом опинилися живі люди, а не просто кілька тисяч анонімних платників податків. — Мелісса Джеймісон, для друзів Лісса. Міська бібліотекарка. Також вона працює шкільним психологом і викладає йогу, здається.

— З останнім мені довелося розпрощатися, — сказала Лісса, кокетливо посміхнувшись. — Забагато інших справ.

— Дуже приємно з вами познайомитися, пані Меліссо, — промовив Кокс. — Дивіться, це рідкісний шанс.

— А якщо ми маємо іншу думку, це вас може зупинити? — спитала вона.

На це Кокс не відповів прямо:

— Нема ніяких ознак того, щоб ця штука, чим би вона не була, слабшала або розкладалася. Якщо ми не зробимо в ній пролом, ви страждатимете під нею ще невідомо який довгий час.

— У вас є якісь припущення щодо її походження? Хоч якісь ідеї?

— Ніяких, — відповів Кокс, але його очі ворухнулися тим самим чином, який був знайомий Расті Еверету по його розмові з Великим Джимом.

Барбі подумав: «Навіщо ти брешеш? Знову той самий автоматичний рефлекс? Цивільні, вони як гриби, тримай їх у темряві й годуй лайном?» Мабуть, нема сенсу про це думати. Але він відчув огиду.

— Вона сильна? — спитала Лісса. — Ваша кислота сильна?

— Найїдкіша з існуючих, наскільки я знаю, — відповів Кокс, і Лісса відступила на пару кроків назад.

Кокс обернувся до чоловіків у космічних скафандрах.

— Ви вже готові, хлопці?

Пара показала йому великі пальці своїх рукавиць. Позаду них припинився всякий рух. Солдати стояли й дивилися, тримаючи наготові власні протигazi.

— Ну, починаємо, — промовив Кокс. — Барбі, я пропоную вам

відвести обох леді щонайменше ярдів на п'ятдесят подалі від...

— Погляньте на зорі, — гукнула Джулія. Голосом тихим, благоговійним. Голову вона задерла вгору і в її обличчі Барбі впізнав ту дитину, котрою вона була тридцять років тому.

Він подивився на небо і побачив Малий Ківш, Велику Ведмедицю, Оріон. Усі на своїх місцях... хоча мутнуваті, не в фокусі й рожевого кольору. Чумацький Шлях перетворився на розсип рожевих кульок жуйки на величному куполі ночі.

— Коксе, — позвав він. — Ви це бачите?

Кокс подивився вгору.

— Що я мушу побачити? Зірки?

залишаються і тепер широко популярними.

— Якими вони вам здаються?

— Ну... дуже яскравими, звісно; в цій місцевості не доводиться говорити про світлове забруднення... — Раптом йому розвиднилося, він клацнув пальцями. — А вам вони які? Чи не змінився в них колір?

— Вони гарні, — промовила Лісса. Широко розплющені очі її сяяли.

— Але разом з тим лячні...

— Вони рожеві, — сказала Джулія. — Що сталося?

— Нічого, — зауважив Кокс, але промовив він це якось натужно.

— Що? Зливайте вже, — наполіг Барбі і бездумно додав: — Сер.

— Ми отримали рапорт метеорологів о дев'ятнадцятій нуль-нуль, — сказав Кокс. — Особливу увагу там приділено вітрам. Просто на випадок... ну, просто про всяк випадок. Облишмо це. Швидкі потоки повітря зараз рухаються на захід до Небраски й Канзасу, заглиблюються на південь, а тоді піднімаються вздовж Східного узбережжя. Загалом звичайна картина для кінця жовтня.

— Який стосунок це має до зірок?

— Рухаючись на північ, повітряні маси проходять над багатьма містами і промисловими центрами. Все, що вони назбирали в тих місцевостях, осідає на Куполі, замість того, щоб летіти далі, в Канаду і в Арктику. Цього вже достатньо, щоби утворився свого роду оптичний фільтр. Я певен, ніякої небезпеки він не становить...

— Поки що, — закинула йому Джулія. — А через тиждень, через місяць? Ви будете зі шлангів мити наш повітряний простір на висоті тридцяти тисяч футів²⁵², коли тут настане темрява?

Кокс не встиг відповісти, як скрикнула Лісса Джеймісон, показуючи на небо. А потім затулила собі рукою обличчя.

Рожеві зірки падали, залишаючи за собою яскраві інверсійні смуги.

15

— Ще наркозу, — промовила сонно Пайпер, поки Расті слухав її серце.

Расті поплескав її по правій руці, ліва була серйозно подерта.

— Не буде більше наркозу. Технічно ви перебуваєте в стані наркотичного сп'яніння.

— Ісус бажає, щоби я отримала іще наркозу, — повторила вона тим самим замріяним голосом і замуликала: — В небо хочу я злітати, як та пташка там ширяти.

— Мені пригадується, ніби там інші слова: «Гарно рано-вранці встати»²⁵³, але ваша версія теж цікава.

Вона сіла. Расті намагався покласти її знову, але наважився тиснути їй тільки на праве плече, а цього виявилось недостатньо.

— А я зможу встати завтра вранці? Я мушу побачитися з шефом Рендолфом. Ті хлопці згвалтували Саммі Буші.

— І могли вбити вас, — додав він. — Вивих вивихом, але впали ви дуже вдало. Дозвольте мені подбати про Саммі.

— Ті копи небезпечні, — вона поклала праву руку йому на зап'ястя. — їм не можна залишатися поліцейськими. Вони принесуть горе ще комусь, — вона облизнула губи. — У мене так пересохло в роті.

— Це ми поправимо, але вам треба лягти.

— Ви взяли зразки сперми з Саммі? Ви можете порівняти їх з копівською? Якщо зможете, я не відстану від Рендолфа, поки він не змусить їх здати зразки ДНК. Я переслідуватиму його і вдень, і вночі.

252 30 тис. футів = 9 тис. 144 метри.

253 Пайпер перекручує слова знаменитої пісні «Який чудовий ранок» з мюзиклу «Оклахома» (1943) композитора Річарда Роджера на лібрето Оскара Гаммерстайна.

— У нас нема обладнання для порівнювання ДНК, — сказав Расті і подумки продовжив: «А також зразків сперми. Бо Джина Буффаліно промила Саммі, на її ж прохання». Я принесу вам чогось попити. Всі холодильники, окрім того, що в лабораторії, вимкнено задля економії генераторного соку, але в сестринській є автономний «Іглу».

— Соку, — сказала вона, заплющуючи очі. — Так, соку випити було б добре. Помаранчевого або яблучного. Тільки не «V8»254. Він надуже солоний.

— Яблучний, — сказав він. — Сьогодні вам потрібна тільки рідина.

Пайпер прошепотіла:

— Мені так жаль мого собаку, — і відвернула голову.

Расті подумав, що вона, мабуть, вже спатиме, коли він повернеться до неї з бляшанкою соку.

На півдорозі по коридору він побачив, як з-за рогу, з сестринської, галопом вискочив Твіч. Очі мав вибалушені, дикі.

— Ходімо надвір, Расті.

— Спершу я мушу принести преподобній Ліббі...

— Ні, зараз же. Ти мусиш це побачити.

Расті поспішив назад до палати № 29 і зазирнув. Пайпер хропла з негідним для леді гарчанням, що було не дивно, зважаючи на її розпухлий ніс.

Він вирушив услід за Твічем по коридору ледь не бігом, намагаючись приладитися до його широких кроків.

— Та що там? — спитав він, маючи на увазі «що там такого?»

— Не можу описати, а якби навіть зміг, ти б мені не повірив. Ти мусиш сам це побачити, — він штовхнув двері вестибюля.

На під'їзній алеї, вийшовши з-під захисного козирка, куди підвозять пацієнтів, стояли Джинні Томлінсон, Джина Буффаліно та Герріет Бігелоу, подружка Джини, котру та загітувала допомагати в шпиталі. Усі три стояли в спільних обіймах, немов утішали одна одну, і дивилися в небо.

Небо було заповнене саявом рожевих зірок, і чимало з них нібито падали, залишаючи по собі довгі, майже флуоресцентні смуги. Дрож перебіг у Расті за плечима.

«Джуді це передбачила, — подумав він. — Рожеві зірки падають смугами». І ось вони падають. Падають.

Це було так, ніби в них на очах саме небо падало їм на голови.

16

Коли почали падати рожеві зірки, Аліса й Ейден міцно спали, але Терстон Маршалл і Каролін Стерджес — ні. Вони стояли на задньому

дворі Думагенів і дивилися, як зірки яскравими рожевими рисками линути униз. Деякі з тих рисок перехрещувалися, і тоді, здавалося, в небі постають, щоби невдовзі зникнути, рожеві руни.

— Це кінець світу? — запитала Каролін.

— Аж ніяк, — відповів він. — Це метеорний рій. Доволі звичайне явище для осені в нас, у Новій Англії. Гадаю, зараз трохи запізно для Персеїдів, отже, це, либонь, якийсь прибудний метеорний дощ — можливо, пил з уламками породи якогось астероїда, котрий розбився трильйон років тому. Ти тільки задумайся про це, Каро!

Їй не хотілося.

— А метеорні дощі завжди рожеві?

— Ні. Гадаю, і цей виглядає білим поза Куполом, але ми його бачимо крізь плівку з пилу і різних дрібних частинок. Крізь атмосферне забруднення, іншими словами. Воно змінює колір.

Задивившись на беззвучний рожевий гармидер в небі, вона згадала:

254 Змішані овочеві соки, котрі випускає «Campbell Soup Company».

— Терсі, а малюк... Ейден... коли з ним трапилося оте... хтозна, що воно було, він говорив...

— Я пам'ятаю, що він говорив. Рожеві зірки падають, за ними залишаються смуги.

— То як же він міг знати про це?

Терстон лише похитав головою.

Каролін обняла його міцніше. У такі моменти (хоча ще ніколи подібного цьому моменту не траплялося в її житті) вона раділа, що Терстону стільки років, що він міг би бути її батьком. Саме в цю мить їй хотілося, щоб він дійсно був її батьком.

— Як він міг знати, що це буде? Звідки він міг це знати?

17

Ейден казав іще дещо в тому своєму пророчому стані: всі дивляться. Його пів на десяту того понеділкового вечора, коли метеорний дощ був у самому розпалі, його пророцтво справдилося.

Новина поширюється мобільними телефонами і електронною поштою, але здебільшого традиційними способом: з рота до вуха.

За чверть до десятої Мейн-стрит переповнена народом, який спостерігає цей беззвучний феєрверк. Більшість людей стоять безмовні. Деякі плачуть. Лео Ламойн, вірний парафіянин покійного

пастора Церкви Святого Спасителя преподобного Лестера Коггінса, кричить, що це Апокаліпсис, що він бачить Чотирьох Вершників у небесах, що друге пришествя скоро-скоро і всяке таке інше і тому подібне. Нечупара Сем Вердро — знову на волі з третьої години дня, тверезий і дратівливий — каже Лео, що, якщо той не заткнеться про Апокаліпсис, він зараз же побачить власні зірки. Руп Ліббі, офіцер поліції Честер Мілла, тримаючи руку на руків'ї свого пістолета, наказує їм обом негайно стулити пельки, перестати лякати людей. Ніби вони й так уже не перелякані. Вілла і Томмі Андерсони стоять на парковці біля свого «Діппера», Вілла плаче, сховавши обличчя у Томмі на плечі. Розі Твічел стоїть поряд з Енсоном Вілером перед «Трояндою-Шипшиною», обоє у фартухах і теж обійнявшись. Норрі Келверт і Бенні Дрейк дивляться разом зі своїми батьками, пальці Норрі прослизують у долоню Бенні, він приймає їх з трепетом, якому не рівня якісь падучі зірки. Джек Кейл, теперішній директор «Фуд-Сіті», стоїть на парковці супермаркету. Джек подзвонив Ерні Келверту, колишньому директору, вдень, щоб спитати, чи той не допоможе йому інвентаризувати наявні в магазині продукти. Вони якраз займалися цією роботою, сподіваючись до півночі закінчити, коли на Мейн-стрит розпочалося це божевілля. Тепер вони стоять поряд, дивляться, як падають рожеві зірки. Стоять, задержавши голови, перед своїм похоронним салоном Стюарт і Ферналд Бові. Генрі Моррісон і Джекі Веттінгтон стоять через дорогу від похоронного салону, і поряд з ними стоїть Чез Бендер, котрий викладає історію в середніх класах школи.

— Це усього лише метеорний дощ, видимий крізь нашарування бруду, — пояснює Чез поліцейським... але в голосі його все одно чути страх. Той факт, що колір зірок насправді змінився через накопичення твердих частинок, доходить до людей, повертаючи ситуацію в новому напрямку: поступово плач шириться. Звучить він неголосно, майже як дощ.

Великого Джима безглузді вогники в небі цікавлять менше за те, як люди інтерпретують ті вогники. Цього вечора вони просто розійдуться по своїх домівках. Проте вже завтра все може виглядати інакше. І той страх, який він спостерігає на багатьох обличчях, не така вже й погана річ. Переляканим людям потрібен жорсткий лідер, а якщо є щось, що, як знає Великий Джим, він може забезпечити, то це якраз жорстке

лідерство.

Він стоїть на ганку поліцейської дільниці разом з шефом Рендолфом і Енді Сендерсом. Нижче від них стоять його проблемні діти: Тібодо, Ширлз, ця хвойда Руа і друг Джуніора Френк. Великий Джим спускається сходами, з котрих трохи раніше скотилася Ліббі («Вона зробила б нам велику послугу, аби скрутила собі в'язи», — думає він), і плескає по плечі

Френка.

— Подобається видовище, Френкі?

Великі злякані очі роблять цього хлопця на вигляд дванадцятирічним, замість двадцятидвохрічного, чи скільки там йому.

— Що це, містере Ренні? Ви знаєте?

— Метеорний дощ. Просто Господь передає привіт Його народу.

Френк Делессепс трохи послаблюється.

— Ми зайдемо всередину, — киває Великий Джим великим пальцем собі за спину, на Енді й Рендолфа, котрі так і стоять, задивлені в небеса. — Ми там дещо обговоримо, а потім я покличу вас чотирьох. Я хочу, щоб ви усі розповідали однакову нікчемашну історію, коли я вас покличу. Ти це зрозумів?

— Так, містере Ренні, — відповідає Френкі.

На Великого Джима дивиться Мел Ширлз — очима, як блюдця, з роззявленим ротом. Великий Джим думає, що хлопець має такий вигляд, ніби побачив, що рівень його Ай-К'ю зріс до сімдесяти²⁵⁵. Що також зовсім непогана річ.

— Це виглядає, як кінець світу, містере Ренні, — каже той.

— Нісенітниця. Ти ж спасений, синку?

— Гадаю, так, — каже Мел.

— Тобі нема про що непокоїтись, — Великий Джим інспектує їх одного за одним, закінчуючи Картером Тібодо. — А шлях до спасіння сьогодні лежить через те, щоб ви усі розповідали однакову історію.

Не всі бачать спадаючі зірки. Сплять братик і сестра Епплтоні, і маленькі донечки Расті Еверета сплять. І Пайпер теж. І Ендрія Гріннел також. І Майстер, розкинувшись на мертвій траві поряд з тим, що, можливо, є найпотужнішою в Америці метамфетаміновою фабрикою. Спить і Бренда Перкінс, заколисавши себе плачем на дивані, зі стосом аркушів, роздрукованих із папки ВЕИДЕР, на кавовому столику поряд

з нею.

Не бачать ще мертві, хіба що дивляться з якогось веселішого місця, ніж ця затьмарена рівнина, де безтямні армії зчепилися вночі²⁵⁶. Майра Еванс, Дюк Перкінс, Чак Томпсон і Клодетт Сендерс лежать у похоронному салоні Бові; доктор Гаскелл, містер Карті й Рорі Дінсмор — у морзі лікарні імені Кетрін Рассел; Лестер Коггінс, Доді Сендерс і Ейнджі Маккейн усе ще окремим товариством — у комірчині Маккейнів. І Джуніор разом з ними. Вмостився між Доді й Ейнджі, тримаючи їх за руки. У нього болить голова, але не дуже. Він думає: може, йому проспати тут всю ніч.

На Моттонській дорозі, у Східному Честері (неподалік від місця, де намагання продірявити купол за допомогою експериментальної кислоти не припиняються навіть під цим дивним рожевим небом), Джек Еванс, чоловік покійної Майри, стоїть у себе на задньому дворі з пляшкою «Джека Деніелса» в одній руці й придбаним колись заради безпеки їхнього дому «Ругером SR9» у другій. Він п'є і дивиться, як падають рожеві зорі. Він знає, що вони таке, і він вітає кожну, і він бажає смерті, бо без Майри провалилося дно його життя. Він, певне, міг би жити й без неї, він, певне, міг би жити, як пацюк у скляному ящику, але обидві умови разом він витримати не в змозі. Коли хвости падаючих метеорів перехрещуються найінтенсивніше — це близько чверті по десятій годині, десь через сорок п'ять хвилин після того, як розпочався цей зоряний дощ, — він ковтає залишок віскі, відкидає пляшку в траву і прострілює собі мозок. Він стає першим офіційно зареєстрованим самогубцем у Честер Міллі.

Та не останнім.

255 IQ — рівень інтелекту, розумового розвитку і знань, який визначається комплексним тестуванням; середній рівень 100, максимальний 200, нижче від 80 — розумова відсталість, понад 150 пунктів — ознака геніальності.

256 Остання фраза взята з елегії англійського поета Метью Арнолда (1822-1888) «Берег Дувра» (1867).

18

Барбі, Джулія і Лісса Джеймісон безмовно дивилися, як двоє солдатів у космічних скафандрах знімають тоненький наконечник із пластикового шланга. Кладуть його в непрозорий пластиковий пакет, який

зашморгують зіпером, а потім той пакетик у металевий кейс, на якому написано: НЕБЕЗПЕЧНІ МАТЕРІАЛИ. Кейс вони замкнули двома ключами (кожен своїм), а вже тоді зняли з себе шоломи. Утомлений, розпарений і пригнічений мали вони вигляд.

Двоє старших чоловіків — надто старі, щоби бути солдатами — відкотили якесь складне на вигляд обладнання з місця кислотного експерименту, котрий проводився тричі підряд. Барбі подумав, що ці двоє, ймовірно науковці з НАСА, робили якісь спектрографічні аналізи. Чи намагалися. Протигази, що були на їхніх лицах під час аналітичних процедур, вони зсунули собі на тім'я, де ті тепер стирчали, немов якісь дивацькі капелюшки. Барбі міг би спитати в Кокса, що саме мусили показати ті тести, і Кокс навіть міг би дати йому пряму відповідь, але Барбі теж почувався пригнічено.

Угорі жменька останніх рожевих метеоритів промайнула небом.

Лісса показала пальцем у бік Східного Честера:

— Я ніби чула щось схоже на постріл. А ви?

— Може, автомобільний вихлоп чи якийсь хлопець запустив пляшкову ракету²⁵⁷, — одізвалася Джулія. Вона теж була втомлена й зблякла. Раз, коли вже стало ясно, що експеримент — точніше кажучи, випробування кислоти — не дав результатів, Барбі помітив, як вона витирає з очей сльози. Щоправда, це не завадило їй знімати весь процес своїм «Кодаком».

До них, відкидаючи в світлі верхніх прожекторів дві протилежні тіні, підійшов Кокс. Він махнув у той бік, де на Куполі нещодавно були намальовані двері.

— Здається, ця пригода коштувала американським платникам податків три чверті мільйона доларів, і це не враховуючи тих видатків, що пішли на розробку цієї рідини. Котра вижерла фарбу, але більше нічого нахер не змогла зробити.

— Слідкуйте за своїми висловами, полковнику, — промовила Джулія лише з тінню посмішки на губах.

— Дякую, мадам редакторка, — кисло вклонився Кокс.

— А ви дійсно вірили, що ця штука подіє? — спитав Барбі.

— Ні, але я також ніколи не вірив, що доживу, щоб побачити людину на Марсі, а от росіяни кажуть, ніби збираються послати туди команду з чотирьох людей у 2020 році.

— О, авжеж, — підхопила Джулія. — Марсіяни почули про це і вже нервуються.

— Якщо так, вони нервуються не через ту країну, — сказав Кокс... і Барбі помітив щось нове в його очах.

— Звідки така певність, Джиме? — спитав він м'яко.

— Прошу?

— Що Купол встановили космічні прибульці.

Джулія зробила два кроки вперед. Обличчя в неї було бліде, очі горіли.

— Розкажіть нам все, що знаєте, чорти вас забирай!

Кокс підняв руку.

— Стоп. Ми не знаємо нічого. Хоча є теорія. Так. Марті, ходіть-но сюди.

Один із тих літніх джентльменів, що проводили тести, підійшов до Купола. У руці за ремінець він тримав свій протигаз.

— Як ваші аналізи? — запитав Кокс і, побачивши, що той вагається, додав: — Говоріть вільно.

257 Популярна в Америці дитяча забавка: встановлена вертикально, наполовину заповнена водою пластикова пляшка-ракета з приладнаними до неї крилами накачується через насос повітрям і в результаті гучно вистрілює на доволі велику висоту.

— Ну... — знизав плечима Марті. — Сліди мінералів. Забруднювачів ґрунту й повітря. А так — нічого більше. За даними спектрального аналізу, цієї штуки тут нема.

— А як щодо НУ-908? — спитав Кокс, а потім обернувся до Барбі й жінок. — Це кислота.

— Вона зникла, — сказав Марті. — Ця штука, котрої тут нема, її поглинула.

— А таке можливо, з огляду на ваші знання?

— Ні. Але Купол також неможливий, з огляду на наші знання.

— І це наводить вас на думку, що Купол може бути творінням якоїсь форми життя, котра має кращі знання в царині фізики, хімії, біології, усього на світі? — Марті знову завагався, і Кокс повторив раніше ним сказане: — Говоріть вільно.

— Це одна версія. Інша — що його встановив якийсь земний супернегідник. Живий Лекс Лютор258. Або це робота якоїсь із країн-ренегатів, типу Північної Кореї.

— Котра не похвалилася про свою причетність? — скептично спитав Барбі.

— Я схиляюся до прибульців, — сказав Марті, постукавши по Куполу не здригнувшись, він уже раніше отримав від нього електричний удар.

— Так само, як і більшість дослідників, котрі зараз працюють по темі. Якщо це можна так назвати, бо насправді ми не робимо нічогосінько. Правило Шерлока: якщо відкинути неможливе, залишиться відповідь, якою б вона не була неймовірною.

— А хіба хтось чи щось приземлилися в літаючій тарілці й вимагали, щоб їх провели до тутешнього вождя? — спитала Джулія.

— Ні, — відповів Кокс.

— А ви знали б, аби таке трапилося? — спитав Барбі й подумав: «Ми насправді дискутуємо на цю тему чи мені це сниться?»

— Ця річ може бути метеорологічного, — почав Марті. — Чорт, навіть біологічного походження — може бути живою. Існує ще й така теорія, що це якийсь гібрид кишкової палички.

— Полковнику Кокс, — запитала Джулія тихо. — Ми опинилися в центрі якогось експерименту? Бо в мене саме таке відчуття.

Тим часом Лісса Джеймісон дивилася назад, на гарні будиночки міні-містечка Східний Честер. Більшість із них стояли темні, чи то тому, що люди, які в них жили, не мали генераторів, чи то вони економили пальне.

— То був постріл, — промовила вона. — Я цілком певна, що то був постріл.

У ДРАЙВІ

і

Окрім міської політики, Великий Джим мав лише одну слабкість, і нею була шкільна баскетбольна команда — дівчача: «Леді Вайлдкетс», якщо точно. Сезонні квитки на них він отримував, починаючи з 1998 року, і відвідував не менш ніж десяток ігор на рік. У 2004-му, коли «Леді Вайлдкетс» виграли чемпіонат штату в категорії Д, він побував на всіх матчах. І хоча люди, котрих він запрошував у свій кабінет, неминуче звертали увагу на автографи Тайгера Вудса, Дейла Ернгардта і Вілла «Спейсмена» Лі, той, яким він пишався найбільше, той, що був його скарбом, — належав Ганні Комптон, маленькій десятикласниці, розпасовщиці, котра й привела «Леді Вайлдкетс» до

їхнього одного-єдиного золотого м'яча.

Якщо ви володар сезонного квитка, ви зазвичай знаєте й інших володарів сезонних квитків навколо вас, а також ті причини, що спонукають їх бути фанатами цієї гри. Чимало з них — це родичі тих дівчат, котрі грають (вони ж часто є й тими, хто верховодить у клубі 258 Lex Luthor — створений 1940 року герой коміксів і заснованих на них фільмів, головний ворог Супермена).

фанатів, влаштовуючи продажі домашніх пирогів, щоб збирати кошти на виїзні ігри, котрі стають дедалі дорожчими). Інші — то баскетбольні пуристи, котрі вам розкажуть (і це таки не далеко від істини), що ігри дівчат просто кращі. Юні баскетболістки поважають командну етику, котрої хлопці (що люблять бігати, стрибати, фінтити, «вистрелювати» з дальніх позицій) рідко дотримуються. Швидкості тут не такі високі, що дозволяє вам бачити внутрішню логіку гри і насолоджуватися кожною передачею чи комбінацією. Фанів дівочих ігор задовольняють дуже невеликі рахунки, на котрі пхекають любителі хлоп'ячого баскетболу, заявляючи, що дівчачі матчі ведуть перед в обороні й мазаних кидках, що є самою суттю старорежимного «кошикарства».

Є також дядьки, котрим просто подобається дивитися, як гасають довгоногі дівчата в коротких шортиках.

На всіх цих причинах ґрунтувалася й щира цікавість Великого Джима до цього виду спорту, але зовсім іншим було джерело його пристрасі, котрого він ніколи не озвучував під час обговорення ігор зі знайомими вболівальниками. Це було б неполітично.

Дівчата переживають гру як особистий бій, це робить їх кращими ненависниціями.

Хлопці воліють виграти, це так, тож іноді матч ставав дійсно гарячим, коли вони грали проти традиційного суперника (у випадку міллівських «Вайлдкетс» це були нікчемні «Рокетс» з Касл Рока), але здебільшого у хлопців ідеться про індивідуальні досягнення. Похизуватися, одним словом. А після закінчення гри кінчається все.

Натомість дівчата не терплять програвати. Програш вони забирають з собою у роздягальню і там його висиджують. Що ще важливіше, вони не терплять, ненавидять свій програш одноостайно. Великий Джим часто Спостерігав, як вистромлює голівку та ненависть, коли глибоко в другій половині матчу при нічийному рахунку спалахувала сварка за

вільний «живий» м'яч, і він уловлював: «Аж ніяк не твій, ти, курвисько, це мій м'яч!» Він ловив цю вібрацію і живився нею.

До 2004-го «Леді Вайлдкетс» за 20 років тільки раз стали чемпіонками штату, вигравши матч проти Бакфілда²⁵⁹, і то завдяки кандидатці в Національну лігу, котра перед переходом туди, за правилами професійного спорту, змушена була зайвий рік залишатися в їхній шкільній команді. А тоді з'явилася Ганна Комптон. Найбільша ненависниця усіх часів, на думку Великого Джима.

Як дочка Дейла Компотна, сухореброго лісоруба з Таркер Мілла, котрий п'яним бував часто, а задерикуватим завжди, Ганна мала природну вдачу типу геть-з-мого-шляху. Як дев'ятикласниця, вона більшу частину сезону просиділа на лаві запасних; тренерка поставила її тільки на останні дві гри, у яких вона не лише очок набрала більше за всіх, а й свою суперницю по номеру з ричмондських «Бобкетс» залишила скорченою на дерев'яній підлозі після жорсткої, але чистої атаки.

По закінченню тієї гри Великий Джим перехопив їхню тренерку, пані Вудхед.

— Якщо ця дівчина не буде в основному складі наступного року, ви божевільна, — сказав він.

— Я не божевільна, — відповіла вона.

Ганна дебютувала гаряче, а закінчила ще гарячіше, випаливши такий слід, що фанати «Вайлдкетс» обговорюватимуть його ще роки й роки (середній рахунок сезону 27,6 очок за гру). Вона вміла відчути позицію й зробити триочковий кидок завжди, коли їй цього хотілося, проте, що Великому Джиму подобалося найбільше, так це те, як вона прориває оборону і летить до кошика: мопсячий писок перекошений у глузливій гримасі, чорні очі пропалюють наскрізь усіх, хто відважиться опинитися на її шляху, короткий хвостик стирчить над потилицею, немов задертий середній палець. Другий виборний Честер Мілла і прима-торговець уживаними автомобілями закохався.

Під час гри в чемпіонаті 2004 року, коли «Леді Вайлдкетс» були на десять очок

²⁵⁹ Buckfield — засноване 1776 року місто (менш ніж 2 тис. мешканців) в окрузі Оксфорд, у Західному Мейні.

попереду «Рокетс» з Касл Рока, Ганну вивели з гри за порушення. На

щастя для «Кицьок», до кінця матчу лишалося часу тільки раз перднути. Завершили вони ту зустріч виграшем в одне очко. Із загального числа вісімдесят шість очок, на особистому рахунку Ганни були запаморочливі шістдесят три. Тієї весни її задерикуватий батько знайшов свій кінець за кермом новенького «Кадилака», проданого йому Джеймсом Ренні-старшим за ціну, яка була на сорок відсотків меншою проти стартової. Нові машини не були спеціальністю Великого Джима, але, коли йому дуже була потрібна нова, для нього її завжди могли дістати «з хвостової частини автовоза».

Сидячи в кабінеті Піта Рендолфа в той час, як надворі відцвітали останні смуги метеорної зливи (а його проблемні діти чекали — тривожно чекали, сподівався Великий Джим, — коли їх викличуть і визначать їхню долю), він згадував ту казкову, ту абсолютно містичну гру, особливо перші вісім хвилин другої половини, котра почалася з відставання «Кицьок» на вісім пунктів.

Ганна тоді переламала гру з такою ж цілеспрямованою брутальністю, з якою Йосип Сталін переламав Росію, її чорні очі іскрилися (либонь, задивившись у якусь баскетбольну нірвану поза уявленнями простих смертних), а рот у вічній глузливій гримасі ніби промовляв: «Я краща за вас, геть з мого шляху, бо розчавлю». Усі її кидки за ті вісім хвилин закінчилися попаданнями, включно з тим абсурдним прострілом з-поза центру, котрий вона зробила, сплівши ноги, коли позбавлялася м'яча, щоби уникнути фолу за пробіжку.

Для такого кшталту рухів існували назви, найпоширенішою з них була: в зоні. Але Великому Джиму подобалася інша: в драйві, як-от: «Вона доладна й зараз в драйві ». Так, ніби ця гра мала якусь божественну фактуру, недосяжну для звичайних гравців (хоча вряди- годи навіть звичайні відчували, що вони в драйві, і на мить перетворювалися на богів і богинь і всякі тілесні дефекти, здавалося, щезають у тому їх короткочасному божественному стані); фактуру ту іноді можна було ледь не помацати рукою: якась така розкішна, чудесна порт'єра, на зразок тих, котрими прикрашено дерев'яні стіни залів Валгалли.

Ганна Комптон так і не зіграла жодної гри в одинадцятому класі, той чемпіонський матч став її прощальним виступом. Того літа, п'яний за кермом, її батько вбився сам, убив свою дружину і всіх трьох дочок, коли вони поверталися до Таркер Мілла з «Брауні», куди їздили по

заморожені соки. Той бонусний «Кадилак» став для них домовиною. Ця аварія з численними жертвами потрапила на перші сторінки усіх газет Західного Мейну — того тижня Джулія Шамвей випустила свій «Демократ» із чорною каймою, — але Великий Джим не був пригнічений тяжким горем. Ганна ніколи не змогла б так само грати в команді коледжу, як він підозрював; дівчата там крупніші, тож її відсунули б на роль постійної запасної на підхваті. Вона б цього не стерпіла. Її ненависть мусила жититися безперервною дією на майданчику. Це Великий Джим розумів достеменно. І цілком з цим погоджувався. Саме в цьому полягала головна причина, чому він ніколи навіть не розглядав можливості поїхати деінде з Честер Мілла. У широкому світі він міг би заробити більше грошей, але статки — це лише півкелиха пива. Влада — це шампанське.

Керувати Міллом було гарно у звичайні дні, але в кризовий час керувати містом було більш ніж краще. У такі дні ти можеш ширяти на чистих крилах інтуїції, знаючи, що не схибиш, абсолютно не можеш схибити. Ти вираховуєш оборону противника раніше, ніж він її згромаджує, і заробляєш очки кожним своїм кидком. Ти відчуваєш себе в драйві, і нема кращого часу для цього, ніж гра за чемпіонський титул. Це й була його чемпіонська гра, і все лягало йому в масть. Він мав нюх — тотальну віру — ніщо не піде хибно під час його магічного польоту; навіть те, що здавалося не вигідним, надасть нові можливості, замість стати блокуючим фактором, як той відчайдушний простріл Ганни з-поза центру, котрий змусив натовп у міському центрі Деррі підхопитися на рівні ноги, коли фанати Мілла ревли з радості, а фанати «Ракетниць» з неймовірного горя.

У драйві. Ось тому-то він не почувався втомленим, хоча й був виснажений. Тому й не переживав про Джуніора, незважаючи на Джуніорову мовчазність і бліду невиспаність. Тому він не переживав щодо Дейла Барбари і купки його баламутних друзів, особливо та газетна курва відрізняється цим серед них. Тому-то, коли Пітер Рендолф і Енді Сендерс дивилися на нього, геть ошелешені, Великий Джим лише усміхався. Він міг собі дозволити усміхатися. Він перебував у драйві.

— Закрити супермаркет? — перепитав Енді. — Чи не розстроїть це багатьох людей, Великий Джиме?

— Супермаркет, а також «Паливо & ашр; Бакалію», — уточнив Великий Джим, все ще усміхаючись. — За «Брауні» нічого й думати, їх уже закрито. А що особливо добре — це брудний заклад. — «Де продаються брудні журнальчики», — хоча цих слів уголос він не промовив.

— Джиме, у «Фуд-Сіті» ще повно товару, — сказав Рендолф. — Я лише сьогодні вдень балакав про це з Джеком Кейлом. М'яса небагато, але всього іншого в достатку.

— Я про це знаю, — відповів Великий Джим. — Я розуміюся на інвентаризації, і Кейл також. Він і мусить, він же єврей врешті-решт.

— Ну... я просто хотів сказати, що все йде порядком, бо в людей комори забиті харчами, — він просяяв. — Ага, тепер я розумію, треба встановити у «Фуд-Сіті» скорочений день. Гадаю, Джек на це погодиться. Він, либонь, сам вже про це думав.

Великий Джим похитав головою, так само усміхнений. Ось ще один приклад того, як усе лягає в масть, коли ти в драйві. Дюк Перкінс сказав би, що це хибно — піддавати місто ще більшому тиску, особливо після сьогоднішнього тривожного зоряного шоу. Але Дюк мертвий, і це більш ніж зручно, це просто божественно.

— Закрити, — повторив він. — Обидва заклади. Наглухо. А коли їх буде відкрито знову, тоді ми керуватимемо продажами. Запаси протривають довше, а розподілення буде справедливішим. План раціонування я оголошу на міських зборах у четвер, — він зробив паузу. — Якщо на той час не зникне Купол, звичайно.

Енді промовив, мнучись:

— Великий Джиме, я не певен, що ми маємо право закривати бізнеси.

— У такий кризовий час, як тепер, ми не просто маємо право, це наш обов'язок. — Він весело ляснув по спині Пітера Рендолфа. Новий шеф поліції Честер Мілла цього не очікував і злякано крякнув.

— А що, як це спричиниться до паніки? — сумнівався Енді.

— Атож, є така ймовірність, — погодився Великий Джим. — Коли вдаряєш по мишачому гнізду, вони всі кидаються врозтіч. Ми маємо на кілька одиниць збільшити потужність наших сил поліції, якщо криза невдовзі не припиниться. Так, на кілька одиниць.

Рендолф дивився вражено.

— У нас уже майже двадцять офіцерів. Включно з... — він хитнув

головою в напрямку дверей.

— По, — кивнув Великий Джим. — Раз згадали про хлопців, то давай, заводь їх сюди, шефе, щоб ми з цим вже покінчили й відправили їх додому спати. Гадаю, в них завтра буде багато клопотів.

«А якщо вони там трохи наклали собі в штани, тим краще. Заслужили, бо не в змозі утримати в тих штанах зайвий раз свої швайки».

2 Френк, Картер, Мел і Джорджія увійшли до кабінету, чалапаючи вервечкою, як підозрювані в якомусь поліцейському серіалі. Обличчя мали демонстративно задержувати, але задержуватість їхня була ріденькою; Ганна Комптон насміялася б. Опущені долі очі вивчали носки черевиків. Великому Джиму було ясно, що вони очікують на вигнання або й ще на щось гірше, і це йому було в масть. Страх — це та емоція, з якою найлегше працювати.

— Ось, — промовив він. — Такі наші браві офіцери.

Щось стиха буркнула Джорджія Руа.

— Говори голосніше, сонечко, — приставив Великий Джим долоню до вуха.

— Я сказала, що ми нічого не зробили такого, поганого, — так само, тоном пригнобленої вчителем школярки, пробурмотіла вона.

— Тоді що ж саме ви зробили? — А коли Джорджія, Френк і Мел заговорили всі разом, він показав на Френкі: — Ти (і виклади гарну історію, гаспидів син).

— Ну, ми були там, — почав Френк, — але вона нас запросила...

— Точно! — скрикнула Джорджія, зчепивши руки під своїми доволі солідними цицьками. — Вона...

— Замовкни, — наставив на неї свій м'ясистий палець Великий Джим.

— Один говорить за всіх. Так це мусить бути, якщо ви одна команда. Ви команда?

Картер Тібодо зрозумів, куди той хилить.

— Так, сер, містере Ренні.

— Радий це чути, — Великий Джим кивнув Френку, щоб продовжував.

— Вона сказала, що має пиво. Тільки тому ми туди й пішли. У місті ж купити пива зараз не можна, ви знаєте. Ну от, ми там сиділи собі, пили пиво — усього лиш по баночці, і це вже було майже після зміни...

— Зовсім після зміни, — вставив шеф. — Це ти хотів сказати?

Френк слухняно кивнув.

— Так, сер, саме це я й хотів сказати. Ми випили пиво і говоримо, що, мабуть, нам треба вже йти, а вона каже, що дуже поважає нашу роботу і кожного з нас і хоче подякувати особисто. Ну, й розставила ноги, типу того.

— Показала свою калитку, розумієте, — уточнив Мел з бездумною усмішкою ширше вух.

Великий Джим моргнув, мовчки подякувавши, що тут нема Ендрії Гріннел. Хай хоч яка вона собі наркозалежна, а неполіткоректності в такій ситуації не стерпіла б.

— Вона заводила нас до своєї спальні, по черзі, — продовжив Френкі.

— Я розумію, це негарно було з нашого боку, і нам всім дуже жаль, що ми на це піддалися, але з її боку це було суто добровільне рішення.

— Яв цьому не сумніваюся, — сказав шеф Рендолф. — У цієї дівчини відповідна репутація. І в її чоловіка. А наркотиків ви там ніяких не бачили?

— Ні, сер, — усі четверо в один голос.

— І ви її не ображали? — запитав Великий Джим. — Наскільки я розумію, вона заявляє, що з неї знущалися, били, і всяке таке.

— Ніхто її пальцем не торкнувся, — мовив Картер. — Можна, я скажу, що, як я оце подумав, там трапилося?

Великий Джим махнув йому рукою, мовляв, продовжуй. І подумав, що, схоже, містер Тібодо небезталанний один.

— Вірогідно, вона впала після того, як ми пішли. Можливо, пару разів. Вона доволі п'яна була. Бюро з захисту прав дітей мусило б забрати в неї дитину, поки вона її не вбила.

Ніхто на це не повівся. Для їхнього міста в поточній ситуації офіс Бюро в Касл Року — це все одно що десь на місяці.

— Отже, по суті ви чисті, — підсумував Великий Джим.

— Як кришталь, — кивнув Френк.

— Ну, я гадаю, ми задоволені цими поясненнями. — Великий Джим окинув оком присутніх. — Джентльмени, ми задоволені?

Енді з Рендолфом кивнули, явно з полегкістю.

— Добре, — сказав Великий Джим. — Ну, день був довгий, сповнений різних подій, і, я вважаю, нам усім треба виспатись. Вам, молоді офіцери, це особливо необхідно, бо завтра о сьомій ранку ви вже

мусите заступити на службу. Супермаркет та «Паливо & ашр; Бакалію», ці обидві крамниці на час кризи буде закрито, і шеф Рендолф вважає, що саме вам треба доручити чергування у «Фуд-Сіті» на випадок, якщо люди, котрі туди прийдуть, не вельми погоджуватимуться з новим порядком. Що скажете, містере Тібодо, ви готові до такої роботи? З вашими... вашими бойовими пораненнями?

Картер поворушив рукою.

— Зі мною все гаразд. Її собака сухожилля мені зовсім не зачепив.

— Разом з вами ми пошлемо туди Фреда Дентона, — підхопив цю оптимістичну хвилю шеф Рендолф. — У «Паливі & ашр; Бакалії» достатньо буде Веттінгтон і Моррісона.

— Джиме, — подав голос Енді. — Може, краще поставити у «Фуд-Сіті» більш досвідчених офіцерів, а новачків у меншу крамницю...

— У мене інша думка, — перервав його Великий Джим. Він посміхався. Бо був у драйві. — Ці молоді люди саме ті, хто потрібен нам у «Фуд-Сіті». Саме вони. І ще одне. Пташки мені нацвірінькали, що дехто з вас возить зброю в патрульних машинах, а дехто навіть носить при собі під час пішого патрулювання.

Відповіддю на це була тиша.

— Ви офіцери на випробувальному терміні, — продовжив Великий Джим. — Якщо хтось з вас має особисту зброю, це ваше право як американців. Але якщо я почую, що хто- небудь із вас стояв зі зброєю перед «Фуд-Сіті», озброєним спілкувався з добропорядними мешканцями нашого міста, ваші дні в поліції завершаться.

— Абсолютно правильно, — підтримав Рендолф.

Великий Джим обвів очима Френка, Картера, Мела і Джорджію.

— Хтось має з цим проблеми? Кажіть.

Вигляд у них був безрадісний. Великий Джим і очікував, що ця новина так на них подіє, але вони ще дешево відбулися. Тібодо, перевіряючи свої пальці, згинав їх і розгинав.

— А якщо зброя незаряджена? — запитав Френк. — Якщо пістолети будуть при нас, ну знаєте, просто для остороги?

Великий Джим по-вчительському підняв пальця.

— Френку, я скажу вам те, що казав мені мій батько: нема такої речі, як незаряджений пістолет чи рушниця. У нас добропорядне місто. Наші люди поводитимуться пристойно, я в цьому переконаний. Якщо вони

зміняться, тоді змінимося й ми. Зрозуміло?

— По, сер, містере Ренні, — невесело відповів Френк.

Великому Джиму це й було потрібно.

Він підвівся. Але замість того, щоб відпустити їх, він простягнув до них руки. Він бачив їхнє нетерпіння і кивнув, так само усміхаючись.

— А тепер. Завтра буде новий великий день, а ми бажаємо, щоб жоден із наших днів не минав без слова молитви. Отже, беріться.

Вони взяли за його руки. Великий Джим заплющив очі й похилив голову.

— Боже правий...

Це зайняло недовгий час.

З

За кілька хвилин до півночі Барбі піднявся по сходах до свого помешкання; плечі в нього були налиті втомою, єдине, чого він зараз бажав у цім світі, це шести годин забуття, перед тим як підхопитися на дзвінок будильника і знову йти до «Троянди-Шипшини» готувати сніданок.

Утома покинула його, щойно він увімкнув світло — електрика в хаті, дякувати генератору Енді Сендерса, ще працювала.

Тут хтось побував.

Ознака була такою мізерною, що спершу він її не усвідомив. Він заплющив очі, потім знову відкрив і дозволив їм вільно блукати по комбінованій вітальні/кухоньці, намагаючись увібрати ними геть усе. Книжки, які він збирався залишити, не пересовувалися на полиці; стільці стояли, де й стояли; один під торшером, другий біля єдиного в кімнаті вікна з імпозантним видом на задній провулок; кавова чашка і тарілка для тостів у сушарці біля крихітної раковини.

І раптом йому дійшло, як це зазвичай і буває, якщо сильно не тиснути. Килим. Який він подумки називав «не Лінсі»²⁶⁰.

Приблизно футів п'ять завдовжки і два завширшки. «Не Лінсі» мав ритмічний малюнок із синіх, червоних, білих та коричневих ромбів. Він купив його в Багдаді, але іракський полісмен, котрому він довіряв, запевнив його, що килим цей курдської роботи.

«Дуже старий, дуже красивий, — казав той полісмен. Його звали Латіф-абд-аль-Халік Гассан. Добрий служака. — Схожий на турецькі, та ні-ні-ні, — широка усмішка, білі зуби; через тиждень після того дня

на базарі мозок з голови Латіфа-абд-аль-Халіка Гассана вибила куля чийогось снайпера. — Але ні, це не турецькі курди, це іракці!»

Продавець килимів був у жовтій майці з написом НЕ СТРІЛЯЙТЕ В МЕНЕ, Я УСЬОГО ЛИШ ПІАНІСТ²⁶¹. Латіф його слухав, кивав. Вони засміялися разом. Тоді торговець посмикав рукою, аж дивно стало, в суто американському жесті «дрочити» і вони розреготалися ще гучніше.

— Про що це ви? — спитав Барбі.

— Він каже, п'ять такі килим купив собі один американський сенатор Лінсі Греєм. П'ять килим за п'ятсот долар. П'ятсот готівка, для преса. Більше потай. Але всі килим сенатора фальшиві. Тільки цей справжній. Це я, Латіф Гассан, кажу тобі, Барбі. Не Лінсі Греєм килим. Латіф підняв долоню, і Барбі стукнув по ній своєю п'ятірнею. Гарний тоді був день. Спекотний, але гарний. Він купив цей килим за двісті доларів американських і DVD-плеєр фірми «Кобі»²⁶² на всі формати. «Не Лінсі» був його єдиним сувеніром з Іраку, і він не ступав на нього ногою, ніколи. Завжди його обходив. Покидаючи Мілл, він думав його полишити тут — в глибині душі він уважав це способом залишити врешті позаду Ірак з усім своїм тамтешнім досвідом. Куди прямуєш, там ти і є. Велика у віках дзенська істина.

Він на нього не наступав, був забобонний щодо цього, завжди рухався навколо, ніби, наступивши, міг ввімкнути якийсь комп'ютер у Вашингтоні й знову опинитися в Багдаді або проклятій Фаллуджі. Але хтось наступав, по килиму це було видно. «Не Лінсі» тепер мав зморщечки. І був трохи зсунутий. Він лежав строго прямо, коли Барбі йшов з дому сьогодні вранці — тисячу років тому.

Барбі зайшов до спальні. Покривало гляділося ідеально рівним, як завжди, але відчуття, що хтось тут побував, тільки посилилося. Чи тут не застарілим потом пахне? Чи це чийсь психічні вібрації? Барбі не знав і не переймався цим. Він підійшов до комода, витяг верхню шухляду і побачив, що його найвитертіші джинси, котрі лежали зверху купки, тепер опинилися на spodі. А шорти-хакі, які він був поклав зіпером угору, тепер лежать зіпером униз.

Він тут же перейшов до другої шухляди, до шкарпеток. Вистачило п'яти секунд, аби упевнитися, що пропали його особисті жетони, і це його не здивувало. Ні, він абсолютно не був цим здивований.

Він ухопив той свій дешевий телефон, котрий хотів був теж назавжди залишити тут, і повернувся до вітальні. Спільний телефонний довідник Таркера-Честера лежав на столику біля дверей, книжечка така тоненька, ледь не брошурка. Пошукав потрібний йому номер, не дуже сподіваючись на те, що він там знайдеться. Шефи поліції не мають звички оприлюднювати свої домашні номери.

А втім, здається, в маленьких містечках вони це роблять. Принаймні цей шеф повівся

260 Насправді сенатор від республіканської партії Лінсі Греєм у квітні 2007 року заявив, що економіка Іраку на підйомі, доводячи це тим, що він сам щойно купив на Багдадському базарі п'ять натуральних килимів за п'ять доларів.

261 «Don't Shoot Me I'm Only the Piano Player» — назва шостого студійного альбому (1973) Елтона Джона.

262 «СоБу» — компанія з виробництва електроніки, заснована 1994 року в Нью-Йорку корейським емігрантом Янг Донг Лі.

так, хоча довідник не відкривав про нього всієї правди: Г. і Б. Перкінс, Морін-стрит № 28. Хоч вже перейшло за північ, Барбі не вагався і зразу набрав номер. Він не міг дозволити собі чекання. Бо підозрював, що має вкрай мало часу.

4 Цвірінькав телефон; звісно, це Гові дзвонить сказати, що буде пізно, щоб вона замкнула двері й лягала спати...

А тоді їй дійшло — немов неприємні дарунки з отруйної коробки, на неї знову просипалося усвідомлення того, що Гові помер. Вона не знала, хто б це міг їй телефонувати о... — вона подивилася на свій ручний годинник — о двадцятій хвилині по півночі, але це вже не Гові. Сідаючи, вона здригнулася і потерла шию, клянучи себе за те, що заснула на диванчику, а також клянучи того, хто дзвонить о такій безбожній порі, і разом з тим освіжила в пам'яті свій нинішній дивний, особливий стан.

Потім вона подумала, що для такого пізнього дзвінка може бути тільки одна причина: Купол або сам зник, або його пробили. Вона доволі сильно вдарилась ногою об кавовий столик, аж аркуші роздруківок струснулися, пошкунтилась до телефону поряд з кріслом Гові (як же їй боляче дивитися на це порожнє крісло) і вхопила слухавку.

— Що? Що?

— Це Дейл Барбара.

— Барбі! Його проломили? Купол пробрили?

— Ні. Хотілося б мені дзвонити вам з такою новиною, але ні.

— Тоді чому? Вже майже пів на першу ранку!

— Ви казали, що ваш чоловік провадив слідство щодо Джима Ренні.

Бренда намагалася вловити сенс сказаного ним. Вона взялася рукою за шию, торкнулася того місця, котре наостанок був погладив Гові.

— Він провадив, але я вам казала, він не мав абсолютної...

— Я пам'ятаю, що ви мені казали, — запевнив її Барбі. — Ви мусите вислухати мене, Брендю. Можете? Ви прокинулися?

— Авжеж, тепер уже так.

— Ваш чоловік робив якісь записи?

— Так. У своєму ноутбуку. Я їх роздрукувала, — вона поглянула на аркуші ВЕЙДЕР, розсипані по всьому кавовому столику.

— Добре. Завтра вранці я хочу, щоб ви поклали ці роздруківки в конверт і передали його Джулії Шамвей. Скажіть їй, щоб заховала їх у безпечному місці. У сейфі, якщо він у неї є. У касовому залізному ящику або в картотечній шафі під замок, якщо сейфа вона не має. Скажіть їй, щоб вона відкрила конверт тільки в тім випадку, якщо щось трапиться з вами, зі мною чи з нами обома.

— Ви мене лякаєте.

— В інакшому випадку вона не мусить його відкривати. Якщо ви їй це скажете, вона послухається? Моє чуття мені підказує, що так.

— Звісно, що так, але чому б не дозволити їй переглянути папери?

— Бо якщо редакторка місцевої газети побачить все, що ваш чоловік зібрав на Великого Джима, і Великий Джим про це знатиме, більша частина наших переваг піде на пси. Ви слухаєте?

— Т-т-так... — вона зрозуміла, як їй дуже, відчайдушно хочеться, аби стало так, щоб цю нічну розмову провадив зараз Гові.

— Я вам казав, що, якщо ракетний удар не подіє, уже сьогодні мене можуть заарештувати. Ви пам'ятаєте, я вам це казав?

— Звичайно.

— Ну от, я поки що на волі. Цей жирний сукин син знає, як тягнути час. Але довго він

його не тягтиме. Я майже певен, що це трапиться завтра, тобто — вже сьогодні. Якщо так, ви не зможете цього зупинити просто погрозами

оприлюднити весь той бруд, який накопав на нього ваш чоловік.

— А за що, як ви вважаєте, вас збираються заарештувати?

— Не маю поняття, але не за крадіжку в крамниці. А коли я опинюся в камері, гадаю, там зі мною мусить статися нещасний випадок. Я таких випадків чимало надивився в Іраку.

— Це безумство.

Але в усьому цьому була присутня жахлива правдоподібність, яку вона іноді переживала в кошмарах.

— Подумайте про це, Брендю. Ренні має щось, що йому конче треба прикрити, йому потрібен офірний цап, а новий шеф поліції у нього в кишені. Так розташувалися зірки на небі.

— Я так чи інакше хотіла піти до нього й поговорити, — сказала Бренда. — І збиралася взяти з собою Джулію, заради безпеки.

— Не беріть Джулію, — порадив він. — І не йдіть до нього сама.

— Не думаєте ж ви насправді, ніби він спроможний на...

— Я не знаю, на що саме він спроможний, як далеко він може зайти. Кому ви ще довіряєте, окрім Джулії?

Пам'ять закинула її на кілька годин назад, вогонь уже майже вщух, вона стоїть на узбіччі Малої Курви і відчувається так гарно, незважаючи на своє горе, бо зсередини її омило ендорфінами. Ромео Берпі переконує її, що вона мусить балотуватися щонайменше на шефа пожежників.

— Роммі Берпі, — сказала вона.

— Окей, це те, що треба.

— Мені розповідати йому, що Гові зібрав на...

— Ні, — перебив її Барбі. — Він лише ваш страховий поліс. І хай буде ще один: сховайте під замок комп'ютер свого чоловіка.

— Гаразд... але якщо я сховаю комп'ютер, а роздруківки віддам Джулії, що я покажу Джиму? Гадаю, мені треба роздрукувати другу копію...

— Ні. Однієї, наявної десь, буде достатньо. Поки що принаймні. Вселити страх Господній у нього — то одна справа. Роздрочений до оскаженіння, він може утнути щось з непередбачуваними наслідками. Брендю, ви самі вірите, що він геть замазаний?

Вона не забарилась з відповіддю.

— Усім своїм серцем.

«Бо Гові в це вірив — і мені цього достатньо».

— І ви пам'ятаєте, що в тій папці?

— Не точні цифри чи назви всіх банків, котрими вони користувалися, але достатньо.

— Тоді він вам повірить, — сказав Барбі. — Хоч з одною роздруківкою, хоч з додатковою копією, а він вам повірить.

5 Бренда поклала пачку аркушів ВЕЙДЕР у коричневий пакет. Друкованими літерами написала на ньому ім'я Джулії. Конверт поклала на кухонний стіл, а потім пішла до кабінету Гові й замкнула його ноутбук у сейфі. Сейф був маленький, і їй довелося засовувати «Мак» ребром, але той все одно ледве вліз. Закінчила вона тим, що після комбінації цифр прокрутила диск сейфа не один, а два рази, за інструкціями свого чоловіка. І відразу по цьому погасло світло. На якусь мить найпримітивніший куточок її мозку запевнив її, що вона задула світло саме другим обертом диска.

Потім вона зрозуміла, що вимкнувся генератор позаду хати.

6 Коли Джуніор увійшов у дім о п'ятій хвилині після шостої ранку вівторка, зі щетиною на блідих щоках, волосся на голові скуйовджене клоччям, Великий Джим сидів за кухонним столом у білому банному халаті, розміром приблизно, як головне вітрило кліпера, й пив колу.

Джуніор кивнув на напій.

— Гарний день починається з гарного сніданку.

Великий Джим підняв бляшанку, сьорбнув, ковтнув, потім поставив.

— Нема кави. Тобто є, але нема електрики. Закінчився газ в балоні для генератора. Візьми й собі баночку, хочеш? Вони там ще холодні, а в тебе такий вигляд, що тобі не завадить.

Джуніор відчинив холодильник, зазирнувши в його темні нутрощі.

— Ти хочеш, щоб я тобі повірив, ніби ти не міг для себе десь зникати достатньо газу, щоб брати його коли заманеться?

Великий Джим на це злегка напружився, потім розслабився. Питання було доцільним і не означало, що Джуніор щось насправді знає. «Винний тікає, коли його ніхто не переслідує», — нагадав собі Великий Джим.

— Скажімо так, це було б неполітично в даний момент часу.

— Угу.

Джуніор зачинив холодильник і сів по інший бік столу. На свого батька він дивився з якимсь відстороненим зацікавленням (котре Великий

Джим сприймав за синівську любов).

«Сім'я, що разом убиває, довго ся тримає, — подумав Джуніор. — Принаймні поки що. Доки...»

— Політика, — промовив він уголос.

Великий Джим кивнув і почав вивчати сина, котрий закушував свій світанковий напій тонко нарізаною в'яленою телятиною.

Він не запитував: «Де ти був?» Він не питався: «Щось з тобою не так?», хоча це було очевидно в безжальному ранковому світлі, яким почало пронизувати кухню. Але він таки мав до нього питання.

— Є трупи. їх кілька. Правильно?

— Так, — Джуніор відгриз великий шматок м'яса і запив колою. У кухні було незвично тихо без гудіння холодильника і булькотіння апарата «містер Кава».

— І всі ці трупи можна повісити на містера Барбару?

— Так. Усі, — Джуніор не переставав жувати. Ковтнув. Не відводячи від батька очей, він тер собі ліву скроню.

— Ти зможеш правдоподібним чином виявити ці трупи сьогодні близько полудня?

— Без проблем.

— І докази проти містера Барбари, звісно?

— Так, — Джуніор усміхнувся. — Докази добротні.

— Не ходи сьогодні зранку на службу, синку.

— Краще піти, — не погодився Джуніор. — Якщо я не піду, це дивно виглядатиме. Крім того, я не відчуваю втоми. Я спав з... — він потряс головою. — Я виспався, скажімо так.

Великий Джим і тут не запитав його: «З ким ти спав?» Бо мав серйозніший клопіт, ніж цікавитися тим, кого дрючить його син; він просто зрадів, що його не було серед хлопців, котрі вскочили в халепу з тією паскудницею у її трейлері при Моттонській дорозі. Лигатися з такими дівками — це прямий шлях підчепити собі якусь хворобу.

«Він уже хворий, — прошепотів голос у голові Великого Джима. То міг бути затухаючий голос його покійної дружини. — Тільки поглянь на нього».

Цей голос, можливо, мав рацію, але сам він мав цього ранку серйозніші клопоти, ніж з'ясування причин розбалансованого харчування чи якихось інших проблем Ренні- молодшого.

— Я не казав, щоб ти лягав спати. Ти потрібен мені в патрульному автомобілі, треба зробити деяку роботу. Тільки тримайся подалі від «Фуд-Сіті», коли займатимешся нею. Там може трапитися колотнеча, я гадаю.

Очі Джуніора ожили.

— Яка колотнеча?

Великий Джим не відповів прямо.

— Ти зможеш знайти Сема Вердро?

— Звісно, він лежить у своїй халупі на Божому Ручаї. Як правило, він мусить довго спати, але сьогодні, скоріш за все, прокинеться весь у похмільній трясучці. — Джуніор стиха заіржав, уявивши собі це видовище, потім скривився і знову взявся масувати собі скроню. — Ти серйозно вважаєш, що саме я мушу з ним побалакати? Зараз він не належить до числа моїх найбільших фанатів. Можливо, він навіть викреслив мене зі списку друзів на своїй сторінці у «Фейсбуку»²⁶³.

— Не розумію.

— Це жарт, тату. Забудь.

— Як гадаєш, він потеплішає до тебе, якщо ти запропонуєш йому три кварта²⁶⁴ віскі? А коли добре зробить роботу, то й ще?

— Цей старий мерзотник потеплішає до мене, якщо я запропоную йому півсклянки Двобаксового Чака²⁶⁵.

— Віскі ти можеш взяти в «Брауні», — пояснив Великий Джим. На додаток до найдешевшої бакалії й дрічильної літератури, крамниця була одним з ліцензованих на продаж алкоголю закладів у Міллі, і ключі від усіх трьох були в поліцейській дільниці. Великий Джим поштовхом посунув ключ по столу.

— Задні двері. І щоб ніхто тебе не побачив, як заходитимеш.

— Що Нечупара Сем мусить зробити за пійло?

Великий Джим пояснював. Джуніор апатично слухав... і тільки його налиті кров'ю очі танцювали. Поставив він лише одне запитання:

— Це спрацює?

Великий Джим кивнув.

— Мусить. Я в драйві.

Джуніор розжував наступний шматок м'яса і запив його колою.

— Я також, тату, — промовив він. — Я також.

7 Коли Джуніор пішов, Великий Джим у своєму грандіозному,

вихилястому халаті попрямував до кабінету. А там з середньої шухляди столу, де він намагався тримати його ледь не постійно, дістав свій мобільний телефон. Бо вважав його безбожною річчю, призначеною для спонукання до даремної балаканини ні про що — скільки ж людино-годин витрачено на безплідні балачки ним? А що за мерзотні промені прохромлюють твою голову, поки ти теревениш?

Та все ж ці телефони можуть бути корисними. Він розраховував, що Сем Вердро зробить те, що йому скаже Джуніор, але також розумів, що він був би дурнем, якби не підстрахувався.

Він знайшов номер у «прихованій» директорії телефону, яка відкривалася тільки після введення цифрового коду. Прозвучало з півдесятка гудків, перш йому відповіли.

263 «Facebook» — заснована 2004 року, наразі найпопулярніша соціальна мережа в інтернеті.

264 Галон містить чотири кварта.

265 «Two Buck Chuck» — каліфорнійське вино з виноградників Чарльза Шо, яке у фірмових крамницях продається по \$1.99 за пляшку. — Що? — хрипло гавкнув у слухавці голос родителя численного потомства Кіл'янів.

Великий Джим аж здригнувся, на секунду відставивши телефон подалі від вуха.

Приставивши його знову, почув кудкудакання.

— Ти в курнику, Роджере?

— Угу, так, сер... Великий Джиме, я саме тут. Курей треба годувати, хоч там війна, хоч потоп, — різкий поворот на 180 градусів від роздратування до поваги. А Роджер Кіл'ян таки заборгував йому повагу. Великий Джим зробив з нього клятого мільйонера. Якщо він витрачає те, що могло б бути життям без усяких фінансових проблем, на годування табуна курей, значить, на те воля Божа. Роджер занадто тупий, щоб змінитися. Така його од неба йому зіслана натура, і вона мусить сьогодні добре прислужитися Великому Джиму. «І місту,

— подумав він. — Саме заради міста я все це роблю. На добро місту».

— Роджере, у мене для тебе є робота, для тебе й твоїх трьох старших синів.

— Тільки двійко з них вдома, — сказав Кіл'ян. Його щільний янкі-акцент перетворив останнє слово на втома. — Рікі й Рендол тут, а

Роланд був в Оксфорді, коли опустився цей Христом клятий Купол, — він затнувся, зрозумівши свою похибку, якийсь час у слухавці чулося лише квоктання курей. — Вибачте за лайку.

— Я певен, Бог тобі простить, — сказав Великий Джим. — Гаразд, тоді ти і твої двоє старших. Ви зможете бути в місті десь... — він рахував, це не забрало багато часу, коли ти у драйві, все вирішується само собою. — Скажімо, десь на дев'яту, найпізніше — о дев'ятій п'ятнадцять?

— Я мушу ще розбудити їх, але, звісно, ми встигнемо, — відповів Роджер. — А що тре' буде робити? Підвезти ще пропану...

— Ні, — перебив його Великий Джим. — І мовчи про це, Бог любить тебе. Просто послухай.

Великий Джим говорив.

Улюбленець Бога Роджер Кіл'ян слухав.

Ім акомпанувало квоктання приблизно восьми сотень курей, що набивали собі зоби зарядженим стероїдами кормом.

8 — Що? Що? Чому?

Джек Кейл сидів за столом у своєму крихітному, тісному директорському кабінеті. Стіл було завалено списками, складеними під час інвентаризації, котру вони з Ерні Келвертом нарешті закінчили о першій ночі, їхні надії на раніший кінець перекреслив метеорний дощ. Зараз він вхопив ці довгі жовті аркуші, списані ручкою, і потряс ними, показуючи Пітеру Рендолфу, котрий стояв у дверях кабінету. Для цього візиту новий шеф вирядився у повну форму.

— Подивися на це, Піте, перш ніж робити дурниці.

— Вибач, Джеку. Супермаркет закривається. Він відкриється у четвер як продуктова база. Для розподілення продуктів. Ми будемо вести всі рахунки, корпорація «Фуд-Сіті» не втратить ні цента. Я тобі обіцяю...

— Не в тому справа, — Джек ледь не стогнав. Тридцяти-з-чимось-річний, з ляльковим личком і шапкою пружинистого рудого волосся, яке він зараз безжально смикав тією рукою, у котрій не тримав жовті аркуші... які Пітер Рендолф явно не збирався у нього приймати.

— Ось! Ось! Про що це ти, во ім'я Ісуса-гімнаста-стрибучого, мені говориш, Пітере Рендолфе?

З підвального складу викотився нагору Ерні Келверт. З барилкуватим черевом, червонопикий, з сивим волоссям, котре він зачісував усе

життя на один і той самий манер. На ньому був фірмовий зелений халат «Фуд-Сіті».

— Він хоче закрити маркет! — повідомив йому Джек.

— Навіщо, Господи помилуй, ви хочете це зробити, коли тут ще повнісінько

продуктів? — сердито запитав Ерні. — Навіщо лякати людей? Вони й так самі перелякуються з часом, якщо це продовжуватиметься. Який це ідіот вигadaв?

— Так проголосували виборні, — сказав Рендолф. — Якщо маєте щось проти цього плану, викладете це на міських зборах у четвер. Якщо до того все це не скінчиться, звісно.

— Якого ще плану? — закричав Ерні. — Ти хочеш мені сказати, ніби за це проголосувала Ендрія Гріннел? Не така вона дурна!

— Я так розумію, що в неї застуда, — сказав Рендолф. — Лежма лежить удома. Так вирішив Енді. А Великий Джим, як другий виборний, підтримав це рішення.

Ніхто його не навчав, яким чином викласти цю інформацію, та й не було потреби. Рендолф знав, як воліє робити свій бізнес Великий Джим.

— Розподілення може мати сенс на якомусь етапі, — сказав Джек. — Але навіщо зараз? — Він знову потряс своїми паперами, щоки в нього стали вже майже такого ж кольору, як волосся. — Навіщо, коли в нас поки що всього так багато?

— Це найкращий час, щоб почати економити, — сказав Рендолф.

— Що за маячня, і це вирішив той, у кого стоїть власний катер на озері Себаго²⁶⁶ і дім на колесах «Віннебаго Вектра»²⁶⁷ на задньому дворі, — промовив Джек.

— Не забуваймо про «Гаммер» Великого Джима, — докинув Ерні.

— Досить, — оголосив Рендолф. — Виборні вирішили...

— Але тільки двоє з них, — нагадав Джек.

— Ти маєш на увазі один, — уточнив Ерні. — І ми знаємо цього одного.

— ...і я вас про це офіційно повідомив, отже, кінець балачкам. Повісите у вітрині оголошення. **МАРКЕТ ЗАКРИТО ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ.**

— Піте. Послухай. Поміркуй, — Ерні вже не здавався розсердженим,

тепер він ледь не благав. — Це перелякає людей до смерті. Якщо ти так наполягаєш, то як щодо того, аби я написав ЗАКРИТО НА ОБЛІК, СКОРО ВІДКРИЄМОСЯ? Можна додати ВИБАЧТЕ ЗА ТИМЧАСОВІ НЕЗРУЧНОСТІ, і ТИМЧАСОВІ виділити червоним чи ще якимсь кольором.

Рендолф повільно й поважно похитав головою.

— Не можу цього дозволити, Ерні. Не міг би, навіть якби ти все ще офіційно числився тут, як от... — він кивнув на Джека Кейла, котрий уже кинув на стіл папери і міг терзати собі волосся обома руками. — ЗАКРИТО ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ. Так мені сказали виборні, а я виконую накази. Крім того, брехня завше повертається, аби вкусити тебе за сраку.

— Авжеж, Дюк Перкінс на таке відповів би їм, щоб підтерлися цим самим наказом, — закинув Ерні. — Тобі мусить бути соромно, Піте, що виносиш гівна за тим жирним лайнометом. Він накаже тобі танцювати, а ти й навприсядки.

— Краще тобі стулити пельку, якщо не хочеш собі гіршого, — націлився пальцем на нього Рендолф. Палець трішечки тремтів. — Якщо не хочеш решту дня просидіти в камері за неповагу до закону, краще закрий рота і виконуй наказ. Зараз кризова ситуація...

Ерні не повірив власним вухам.

— Неповагу до закону? Та звідки ти такий взявся!

— Звідки треба. Якщо хочеш мене випробувати, давай, продовжуй.

9 Пізніше — надто пізно, щоби це мало якийсь сенс — Джулія Шамвей збере до купи більшість фактів про те, як почалося заворушення у «Фуд-Сіті», хоча так ніколи їх і не опублікує. Якби навіть вона це зробила, це був би просто репортаж, котрий дає відповідь на стандарті питання: Хто? Що? Де? Коли? Чому? Як? Якби її хтось попросив написати про

266 Sebago — найглибше (96 м) і друге за розміром (117 кв. км) озеро в штаті Мейн.

267 «Winnebago Vectra» — модель мобільного будинку-трейлера класу «А», ціною понад 300 тис. доларів.

емоційні підґрунтя тієї події, вона б розгубилася. Як пояснити, що люди, котрих вона знала все своє життя, люди, яких вона поважала, яких любила, перетворилися на дику орду. Вона запевняла себе: «Я б

розібралася краще в усьому, якби була там від самого початку і бачила, як все почалося», але то була суто раціональна логіка, відмова погодитися з існуванням некерованого, позбавленого розсудливості дикого звіра, котрий постає, коли на це провокують наляканих людей. Вона ніколи не думала, що цей звір може виринути в їхньому місті.

Але для цього не було ніяких передумов. Ось до чого вона знову й знову поверталася подумки. Місто прожило відрізаним від світу усього лиш якихось сімдесят годин; в ньому було повно харчів різного виду; тільки пропану чомусь дивним чином було замало.

Пізніше вона скаже: «Це був момент, коли наше місто нарешті усвідомило, що з ним відбувається». Можливо, у цій думці був якийсь сенс, але він її не задовольняв. Єдине, що вона могла сказати з цілковитою певністю (а казала це вона лише самій собі), її місто з'їхало з глузду, і ніколи потім більше не стало колишньою особистістю.

10

Першими, хто помічає оголошення, виявляються Джина Буффаліно і її подруга Герріет Бігелоу. Обидві дівчини одягнені в білу медсестринську уніформу (це була ідея Джинні Томлінсон; вона вважала, що білий колір викликає більшу довіру в пацієнтів, ніж карамельні волонтерські фартушки), і виглядають вони беззаперечно гарними. А ще втомленими, попри властиву юності здатність до швидкого відновлення сил. Вони прийшли купити батончиків, — щоб вистачило всім, окрім бідного Джиммі Серойса з його діабетом, так вони запланували, — а обговорюють вони метеорний дощ. Розмова припиняється, коли вони бачать оголошення на дверях.

— Маркет не може бути закритим, — каже Джина недовірливо. — Зараз же ранок вівторка.

Вона нахиляється до шибки, прикриваючи долонями собі обличчя, щоб уникнути відблисків яскравого вранішнього сонця.

У той час, як вона зайнята цією справою, під'їжджає Енсон Вілер, поряд з котрим сидить на пасажирському сидінні Розі Твічел. У «Троянді-Шипшині» залишився Барбі, він закінчує підготовку до сніданку. Раніше, ніж Енсон встигає вимкнути двигун, Розі вискакує з невеличкого фургона, на борту якого намальована її тезка. У її руках довгий список необхідних покупок, вона хоче придбати всього якомога більше і якомога швидше. І тут вона бачить приліплене до дверей

оголошення: «ЗАКРИТО ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ».

— Що за чорт? Я лишень учора ввечері бачила Джека Кейла, і він про це навіть словом не прохопився.

Каже це вона Енсону, котрий підтягнувся за нею в кільватері, але відповідає їй Джина Буффаліно:

— Там же повно продуктів. Усі полиці заставлені.

Підтягуються інші люди. Маркет мусив би відкритися за п'ять хвилин, і Розі не одна така, хто запланував розпочати день із ранніх закупів; люди в різних кутках міста, прокинувшись і зрозумівши, що Купол нікуди не подівся, вирішили поповнити свої запаси. На питання пояснити такий раптовий наплив покупців, Розі могла б відповісти:

— Точно так люди поводяться кожної зими, коли метеорологи прогнозують замість снігопаду хуртовину. Сендерс із Ренні не могли вибрати більш гіршого дня, щоб учинити таке лайно.

Серед ранніх покупців з'являються другий і четвертий екіпажі поліцейської дільниці Честер Мілла. За ним під'їжджає й Френк Делессепс у своїй «Нова» (він здер з машини наліпку «СРАКА, ПАЛИВО АБО ТРАВА», второпавши, що та навряд чи личить офіцеру на службі закону). Картер з Джорджією — у двійці: Мел Ширлз і Фредді Дентон у четвірці.

Вони вичікували, припаркувавшись далі по вулиці, біля «Maison des Fleurs»²⁶⁸ Леклерка, за наказом Рендолфа.

— Нема потреби під'їжджати туди надто рано, — інструктував він їх.

— Почекайте, поки там не стоятиме вже хоч з десяток машин. А може, вони прочитають оголошення й роз'їдуться по домівках.

Такого не трапляється, звісно, як це наперед знав Великий Джим. А поява офіцерів — особливо таких молодих і непевних себе, в основному діє як збуджувальний засіб, а не заспокійливий. Розі перша, хто починає їм виговорювати. Вона запосідається на Фредді, демонструє йому свій довгий закупівельний список, потім показує на вітрину, за якою більшість потрібних їй продуктів стоять на полицях щільними рядами.

Фредді, будемо щирі, спершу поводить себе делікатно, розуміючи, що на нього дивляться люди (поки ще не зовсім зграя, ні), проте важко тримати себе в рамках, коли ця ротата нікчемаха лізе тобі просто в

обличчя. Хіба їй не ясно, що він лише виконує накази?

— Хто годує це місто, як ти гадаєш, Фред? — питається Розі. Енсон кладе їй долоню на плече. Розі її скидає. Вона розуміє, що Фредді бачить лють, замість гіркоти, котру вона відчуває, але зупиниться не в змозі. — Ти гадаєш, повна продуктів вантажівка «Сиско» спуститься сюди до нас на парашуті з неба?

— Мем...

— Тільки не треба! Звідколи це я для тебе стала мем? Ти їв млинці з чорницями і той обридливий бекон, що ти його так любиш, по чотири-п'ять разів на тиждень впродовж останніх двадцяти років, і завжди звав мене Розі. Але тобі не дістанеться млинців уже завтра, якщо я не куплю борошна, і олії, й сиропу, і...

Раптом вона замовкає. Нарешті! Схаменулась! Слава Тобі Господи!

Джек Кейл зсередини відчиняє одну з половинок подвійних дверей. Перед ними вже встигли зайняти позицію Мел і Френкі, тож йому доводиться протискатися між ними. Потенційні покупці — зараз їх уже близько двох десятків, хоча до години, о котрій мусить офіційно відкриватися маркет, до дев'ятої ранку, ще ціла хвилина — ступають уперед, щоби зупинитися, щойно Джек вибирає ключ зі зв'язки в себе на поясі і знов замикає двері. Колективний стогін.

— Навіщо, збіса, ти це робиш? — гукає обурено Білл Вікер. — Коли жінка послала мене купити яя!

— Спитайте про це у виборних і шефа Рендолфа, — відповідає Джек, волосся в нього на голові стирчить абсолютно врозтіч. Він скидає чорним оком на Френка Делессепса і ще похмуріший погляд дарує Мелу Ширлзу, котрий безуспішно намагається приховати посмішку, а може, навіть своє знамените ї-гі-гі-гі-гі. — Щоб я так знав. Але зараз із мене досить цього лайна. Я втомився.

Він, спотикаючись, з похиленою головою, рушає крізь натовп і щоки в нього горять яскравіше за руде волосся. Лісса Джеймісон, котра тільки-но під'їхала на велосипеді (все з її списку уміститься в ящикку-багажнику на задньому крилі, потреби в неї, як у комашки), змушена вильнути, обминаючи Джека.

Картер, Джорджія і Фредді вишикувалися рядком перед великою вітриною з листового скла, там, де Джек у звичайні дні виставляє тачки й мішки з добривом. Пальці Картера заклеєні шматочками

пластиру, а під сорочкою в нього приліплено ще товщий бандаж. У той час, як Розі Твічел не перестає паплюжити Фредді, той тримається за руків'я свого пістолета, а Картер думає, як би він міг зацідити їй лівою. З пальцями в нього все гаразд, але плече болить, як скажене. Спершу невеличкий рій безпорадних покупців стає великим, на стоянку під'їжджають дедалі нові автомобілі.

Перш ніж офіцер Тібодо встигає як слід роздивитися натовп, у його персональному просторі зринає Алден Дінсмор. Вигляд у Алдена змучений, схоже, що після смерті сина він втратив щонайменше двадцять фунтів ваги. На лівій руці в нього чорна жалобна пов'язка, на 268 Квітковий салон (фр.).

обличчі збентеження.

— Мушу зайти, синку. Жінка послала мене прикупити дечого консервованого. — Алден не каже, чого саме консервованого.

Мабуть, усього, що є. А може, він думками там, біля порожнього ліжка на другому поверсі, в якому ніколи більше не лежатиме його син, не дивитиметься на плакат «Фу Файтерс»²⁶⁹ на стіні, на модель аероплана на столі, котрої ніколи не буде закінчено й назавжди забуто.

— На жаль, містере Дімсдейл, ви цього зробити не зможете.

— Моє прізвище Дінсмор, — каже Алден безтямним голосом. І робить крок до дверей. Двері замкнені, йому ніяк не зайти, але Картер все одно залюбки відштовхує фермера назад. Картер уперше з симпатією згадує своїх шкільних учителів, котрі залишали його після уроків; теперішню дратівливість не порівняти з колишньою.

А ще ж як жарко, і плече болить, попри дві пігулки перкоцету, які йому дала мати. Сімдесят п'ять²⁷⁰ градусів о дев'ятій ранку незвично для жовтня, а вицвіло-голубий колір неба підказує, що о полудні буде спекотніше, а на третю годину ще дужче.

Алден оступається назад, на Джину Буффаліно, вони обоє завалилися б, якби не Петра Ширлз, дебела жіночка, котра підперла їх собою. Лице в Алдена не сердите, лише здивоване.

— Жінка послала мене по консерви, — пояснює він Петрі.

Серед натовпу шириться гомін. Не злостивий, поки ще ні. Люди прийшли купити харчів, і харчі всередині є, але двері замкнені. А тут чоловіка штовхають, та ще й якийсь шкільний недоук, котрий лише на минулому тижні був автослюсарем.

Джина вдивляється в Картера, Мела і Френка Делессепса. Показує пальцем.

— Це ж саме ті хлопці, котрі її згвалтували! — каже вона своїй подружці Герріет, не притишуючи голосу. — Це ті хлопці, котрі згвалтували Саммі Буші!

З обличчя Мела зникає усмішка, його покинула охота заїготіти.

— Заткни пельку, — кидає він.

До натовпу під'їжджають Рікі й Рендол Кіл'яни на своєму «Шевроле-Каньйоні»²⁷¹. Неподалік з'являється Сем Вердро, він підходить пішки, звісно; право кермувати машиною Сем назавжди втратив ще в 2007-му. Джина відступає на крок, не відриваючи від Мела своїх широко розплющених очей. Поряд з нею недолуго перетоптується Алден Дінсмор, немов якийсь фермер-робот із напівживим акумулятором.

— То ви, хлопці, шо, типу поліція? Не-зле?

— Оте, про згвалтування, то чисто брехні тієї курви, — говорить Френк. — А ти краще припини розп'якувати на цю тему, поки не заарештували за порушення спокою.

— Точно, бля, — встряє Джорджія. Вона підсунулася трохи ближче до Картера. Він її ігнорує. Він спостерігає за юрбою. Це таки вже воно. Якщо згуртувалося п'ятдесят душ, то це вже юрба. А й ще ж підходять. Картеру не вистачає його пістолета. Йому не подобається ця ворожість у їхніх очах.

Велма Вінтер, котра керувала «Брауні» (поки крамницю не закрили), прибуває разом з Томмі й Віллою Андерсонами. Велма дорідна, дужа жінка, що зачісує волосся на манер Боббі Даріна²⁷² і виглядає так, що могла б стати войовничою королевою народу Дайків²⁷³,

²⁶⁹ «Foo Fighters» — рок-гурт, заснований 1995 року в Сіетлі колишнім барабанщиком тріо «Nirvana» Дейвом Гролом.

²⁷⁰ $75^{\circ}\text{F} = 23,8^{\circ}\text{C}$

²⁷¹ «Chevrolet Colorado/GMC Canyon» — пікап середнього розміру, випускається з 2004 року.

²⁷² Bobby Darin (1936-1973) — різножанровий співак і кіноактор; популярність отримав на хвилі раннього рок-н-ролу, волосся зачісував суто по-чоловічому: гладенько направо, з невеликим коком над чолом.

²⁷³ У США було і є дуже багато знаменитостей із таким прізвищем; проте Кінг натякає на відоме наприкінці 1970-х рр. мобільне

угруповання войовничих лесбіянок «Ван Дайки» та компанію «Van Duke», що

хоча вона вже поховала двох чоловіків і за тим баляндясовим столом, що стоїть в кутку «Шипшини», можна почути, ніби вона затрахала їх на смерть, а тепер шукає собі третю жертву в «Діппері», щосереди, коли там улаштовують караоке в стилі кантрі й, отже, збирається дорослий народ. Зараз вона дибється перед Картером, уперши собі кулаки в м'ясисті стегна.

— Закрито, кажете? — питається вона діловим тоном. — Нумо, давайте подивимося ваш документ.

Картер розгублений, а власна розгубленість його завжди бісить.

— Відійди назад, курво, мені не потрібен ніякий документ. Шеф прислав нас сюди. Так наказали виборні. Тут буде продуктова база.

— Розподіл? Ти це хочеш сказати?— пхекає вона.— Не буде карткової системи в моєму місті! — Вона протискується між Мелом і Френком і починає гатити в двері. — Відчиняйте! Зараз же відчиняйте, ви там!

— Не всі дома, — каже Френкі. — Краще тобі припинити це діло.

Але Ерні Келверт ще не пішов. Він спускається по трапу для завантаження борошна- макаронів-цукру. Його бачить Велма і починає ще дужче гатити в двері.

— Відчиняй, Ерні! Відчиняй!

— Відчиняй! — підтримують її голоси з натовпу.

Френк кидає погляд на Мела й киває. Разом вони хапають Велму й, напружуючи м'язи, тягнуть усі її двісті фунтів ваги геть від дверей. Джорджія Руа відвернулася й махає Ерні, щоб зник. Ерні на це не зважає. От тупий, бля, так і стоїть, де стояв.

— Відчиняй! — скандує Велма. — Відчиняй! Відчиняй!

До неї приєднуються Томмі з Віллою. А там і Білл Вікер, поштар. І Лісса також, обличчя в неї сяє — все життя вона мріяла опинитися серед учасників спонтанної демонстрації, і ось він, її останній шанс. Вона здіймає свій кулачок і починає трясти ним в такт — два коротких рухи на від-чи і один довгий на няй. Решта сліднують її прикладу. Відчиняй перетворюється на Від-чи НЯЙ! Від-чи НЯЙ! Тепер уже всі сіпають кулаками в цьому дводольному ритмі на дві восьмі з чвертю — може, сімдесят чоловік, а може, й вісімдесят, і нові прибувають безупинно. Нещільна голуба шеренга перед маркетом здається ще

тоншою. Четверо молодших копів просять очима у Фредді Дентона ідей, але у Фредді нема ніяких ідей.

Проте він має пістолет. «Взяв би ти, та й вистрелив у повітря, та якомога скоріше, лисий, — думає Картер, — бо ці люди нас ось-ось розтопчуть».

Ще двоє копів — Руперт Ліббі й Тобі Велан — їдуть сюди по Мейн-стрит з дільниці (де вони пили каву й дивилися Сі-Ен-Ен), обганяючи Джулію Шамвей, котра тюпає в тому ж напрямку з камерою на плечі.

Джекі Веттінгтон і Генрі Моррісон також вирушають до супермаркету, але тут крекче рація в Генрі на поясі. Це шеф Рендолф, він каже, що Джекі з Генрі мусять залишатися на своєму посту біля «Палива & ашр; Бакалії».

— Але ми чули... — починає Генрі.

— Виконуйте, що вам наказано, — перебиває Рендолф, не уточнюючи, що він лише передавач наказів — від деякої вищої інстанції, як ведеться.

— Відчиняй! Відчиняй! Відчиняй! — потужно салютує кулаками в теплому повітрі юрба. Ще побоюючись, але також уже потрохи збуджуючись. Входячи в раж. Аби побачив їх Майстер Буші, вирішив би, що це гурт учаділих наркопочатківців, яким для акомпанементу й повноти картини не вистачає лише котроїсь із мелодій «Вдячних мертвяків»²⁷⁴.

Крізь натовп пробираються брати Кіл'яни й Сем Вердро. Вони теж скандують — не заради маскування, а просто тому, що важко опиратися непереборній вібрації, котра спеціалізується на перевезеннях громіздких вантажів.

274 «Grateful Dead» — заснований у середині 1960-х рр. рок-гурт, який по тепер залишається головним мистецько-ідеологічним мотором психоделічного руху хіпі.

перетворює натовп у зграю, — але кулаками не трусять; їм ще роботу робити. Ніхто не звертає на них ніякої уваги. Пізніше хіба декілька чоловік зможуть пригадати, що вони їх там взагалі бачили.

Медичка Джинні Томлінсон також пробирається крізь натовп. Вона прийшла сюди сказати дівчатам, що вони потрібні в лікарні; з'явилися нові пацієнти, і в одного з них серйозний випадок. Це Ванда Крамлі зі Східного Честера. Крамлі — сусіди Евансів, їхні обійстя неподалік від

межі з Моттоном. Прийшовши сьогодні вранці перевірити, як там Джек, Ванда знайшла його мертвим за якихось двадцять футів від того місця, де Купол відрізав руку його дружині. Джек лежав розпластаний горілиць, поряд з ним пляшка і мозок підсихає на траві. Ванда з плачем побігла назад до своєї хати, гукаючи на ім'я чоловіка, але не встигла вона туди дістатися, як її підкосив інфаркт. Венделу Крамлі пощастило, що не розбив свого маленького фургончика «Субару» по дорозі до шпиталю — він мчав зі швидкістю 80 миль ледь не всю дорогу. Зараз біля Ванди чергує Расті, але Джинні не дуже вірить, щоб Ванді — п'ятдесят років, зайва вага, безперервно курить усе життя — вдалося виборсатися.

— Дівчата, — зве вона. — Ви нам потрібні в лікарні.

— Місіс Томлінсон, оце вони, ті самі! — кричить Джина. Вона змушена кричати, щоб бути почутою серед скандуючого натовпу. Вона показує пальцем на копів і починає плакати

— почасти від страху, почасти від втоми, але головним чином від гніву.

— Ось, це вони її згвалтували!

Тут уже й Джинні звертає увагу на лиця копів у формі і розуміє, що Джина має рацію. Джинні Томлінсон, на відміну від Пайпер Ліббі, не страждає на напади дикої люті, але вона теж має запальний характер і тут спрацьовує ще один, додатковий фактор: на відміну від Пайпер, Джинні бачила Буші без трусів. Вагіна рвана й розпухла. Величезні синці на стегнах, котрих не було видно, поки не змили кров. Так багато крові.

Джинні забуває про те, що дівчат чекають у шпиталі. Вона забуває про те, що треба було б витягти їх з цієї небезпечної, розхитаної ситуації. Вона навіть забуває про Ванду Крамлі з її інфарктом. Вона кидається вперед, ліктем відпихаючи когось зі свого шляху (це Брюс Ярдлі, касир, котрий також приторговує наркотою, він трясє кулаком разом з усім людом), наближаючись до Мела з Франком. Обидва задивилися на дедалі більш нависніючий натовп і не помічають її наближення.

Джинні здіймає вгору обидві руки, на мить скидаючись на лиходія з вестерна, котрий здається шерифу. А тоді зводить їх до купи, даючи одночасно ляпаса обом копам.

— Сучі сини! — кричить вона. — Як ви посміли, байстрюки падлючі? Песиголовці брудні! Підете до в'язниці за це, геть уся ваша ба...

Мел не думає, просто реагує. Він б'є її прямо в обличчя, розтрощуючи їй окуляри і ніс. Вона оступається назад, скрикує, ллється кров. Її старомодна медсестринська кибалка звільняється від шпильок, що її підтримували, і перекидом летить їй з голови. Брюс Ярді, юний касир, хоче її підхопити, але промазує. Джинні вдаряється об вервечку магазинних візків. Вони котяться поїздом. Вона падає на долоні й коліна, захлинаючись криком від болю і шоку. Краплі червоної крові з її носа — не просто зламаного, а потрощеного — починають падати на великі жовті літери КУ в напису НЕ ПАРКУВАТИСЯ.

Натовп на мить завмирає, ошелешений, тільки Джина й Герріет кидаються туди, де скорчилась Джинні.

А тоді здіймається голос Лісси Джеймісон, ясне, чисте сопрано:

— ВИ СВИНЯЧІ БАЙСТРЮКИ!

Тут-то й летить перша каменюка. Того, хто кинув перший камінь, так і не було ідентифіковано. Мабуть, це був перший злочин, з якого Нечупара Сем Вердро вийшов сухим.

Джуніор підкинув його майже до центру міста, і Сем, з видіннями танцюючого віскі в голові, вирушив східним берегом Престіл, щоб вибрати собі правильний камінь. Той мусив бути великим, але не надуже, бо він не зможе його кинути точно, навіть якщо колись — століття тому, як йому здавалось іноді, а подеколи, ніби лиш учора — він виступав стартовим пітчером «Вайлдкетс» у першому матчі турніру штату Мейн. Нарешті він його знайшов, неподалік від мосту Миру: фунт, чи півтора вагою і гладенький, мов гусяче яйце.

— І ось ще що, — сказав Джуніор, висаджуючи з машини Нечупару Сема. Це щось не було ідеєю Джуніора, але Джуніор не повідомив Сема про це, бо повадився незгірш за шефа Рендолфа, котрий наказував Веттінгтон і Моррісону залишатися на своєму посту. Інакше було б неполітично.

— Цілься в дівку, — такою була остання настанова Джуніора Нечупарі Сему перед розставанням. — Вона на це заслужила, тож не промаж.

Поки Джина з Герріет у своїх білих уніформах нахиляються до уклія, плачучої, стікаючої кров'ю старшої медсестри (і увага всього натовпу переключилася теж туди), Сем вигвинчується вгору, як він це був робив колись давно, у 1970-му, кидає і вперше за останні сорок років прямо поцілює саме туди, куди хотів.

Хоча і в чужу йому ціль. Шматок поцяткованого кварцом граніту вагою двадцять унцій б'є Джорджію Руа прямісінько в губи, ламаючи їй щелепу в п'яти місцях, разом з усіма зубами, окрім чотирьох. Вона дзигою вдаряється об вітринне скло, щелепа в неї гротескно відвисає ледь не до грудей, з роззявленого рота валує кров.

Моментально слідом летять ще два камені, один кидає Рікі Кіл'ян, другий — Рендол. Камінь Рікі приймає потилиця Вілла Оллната, і шкільний сторож валиться додолу, неподалік від Джинні Томлінсон. «От блядь! — думає Рікі. — Я ж хотів поцілити якогось падлючого копа!» Не лише тому, що отримав такий наказ, така в нього віддавна була власна мрія.

Кидок Рендола виявляється вдалим. Він вгадує свій камінь точно в лоба Мелу Ширлзу. Мел валиться, немов синій поштовий мішок.

Далі пауза, момент затамованого дихання. Уявіть собі автомобіль, що балансує на двох колесах, наважуючись — перекинутися йому чи ні. Уявіть, як озирається Розі Твічел, ошелешена, перелякана, не певна того, що трапилося, не кажучи вже про те, що їй робити далі. Дивіться, як Енсон обняв її за талію. Почуйте, як крізь свій розверстай рот виє Джорджія Руа, її голосіння дико нагадує той звук, що його видуває мисливець, коли повітря прослизає повз навощену нитку зробленого з бляшанки манка на лося. Вона голосить, а кров ллється з її розідраного язика. Дивіться, ось і підмога. Тобі Велан і Руперт Ліббі (двоюрідний брат Пайпер, хоча вона не хвалиться цим родичем) першими прибувають на місце. Пробігають очима... і задкують. Наступною з'являється Лінда Еверет. Вона підходить пішки, разом з іншим копом на півставки Марті Арсенолтом, котрий пихтить у неї в кильватері. Вона починає протискуватися крізь натовп, але Марті — котрий навіть форму не одягав, а просто скотився вранці з ліжка й заліз у старі сині джинси — хапає її за плече. Лінда майже виривається з його руки, але згадує про своїх донечок. Соромлячись власної неспіливості, вона дозволяє Марті відвести її туди, звідки на розвиток подій споглядають Руп і Тобі. З усієї цієї четвірки тільки Руперт має при собі пістолет, а чи стане він стріляти? Хера він стане; серед натовпу він помічає свою дружину з її матір'ю, вони тримаються за руки (підстрелити тещу Руперт був би не проти). Дивіться, ось і Джулія Шамвей прибуває слідом за Ліндою й Марті, вона геть засапалася, але вже націлює

камеру, впустивши долі знятий з об'єктива ковпачок, аби лиш скоріше почати знімати. Дивіться, як Френк Делессепс опускається навколішки біля Мела, тим самим уникнувши чергового каменя, котрий свистить повз його голову і проламає діру в дверях супермаркету.

Тоді...

Тоді хтось кричить. Хто саме — ніколи так і не з'ясувалося, навіть щодо статі крикуна не дійшли згоди, хоча більшість гадали, що голос був жіночий, а Розі пізніше казатиме Енсону, що вона майже певна, що то була Лісса Джеймісон.

— ХАПАЙТЕ ЇХ!

Хтось інший реве:

— ПРОДУКТИ!

І натовп кидається вперед.

Фредді Дентон один раз стріляє зі свого пістолета в повітря. І опускає дуло, в паніці він уже майже готовий стріляти в натовп. Не встигає, бо хтось викручує йому руку. Він пригинається, кричить з болю. А тоді носок великого старого фермерського чобота — Алдена Дінсмора — цілується з його скронєю. Світ не цілком померх в очах офіцера Дентона, але помутився значно, а на той час, коли йому розвиднилося, Великий Супермаркетовий Бунт уже завершився.

Кров проступає крізь пов'язку в Картера Тібодо на плечі, й маленькі трояндочки розквітають на грудях його блакитної сорочки, проте він — принаймні поки що — не відчуває болю. І не робить спроби втекти. Стоїть міцно на ногах і дістає першого, хто попадає в його радіус дії. Ним стає Чарльз Стаббі Норман, котрий тримає антикварну крамницю на шосе 117 на краю міста. Стаббі валиться, хапаючись руками за рот, з якого ринула кров.

— Назад, виблядки! — кричить Картер. — Назад, курв'ячі відморозки! Не грабувати! Назад!

Марта Едмандс, бейбіситерка Расті, намагається допомогти Стаббі й отримує кулаком від Френка Делессепса собі у вилицю, боляче. Вона хитається, тримаючись рукою за обличчя, і, не вірячи власним очам, дивиться на молодика, котрий її щойно вдарив... а тоді крижем падає прямо на Стаббі, збита з ніг хвилиною оскаженілих «покупців».

Картер і Френк починають сипати по них ударами, але встигають роздати хіба що штуки зо три, як тут же їх відволікає дикий, виючий

крик. Це міська бібліотекарка, волосся розвивається навкруг її зазвичай умиротвореного обличчя. Вона штовхає поїзд візків, і схоже, що кричить «банзай!». Френк відскакує з її траєкторії, зате візки поціляють у Картера, перекидаючи його. Він змахує руками, намагаючись утриматися на ногах, і йому це, либонь, вдалося б, аби не ноги Джорджії. Він перечіплюється об них, приземляється на спину, і натовп біжить прямо по ньому. Він перекидається на живіт, сплітаючи пальці в себе на голові, і чекає, поки це скінчиться.

А Джулія Шамвей клацає й клацає. Напевне, знайдуться кадри з лицами знайомих їй людей, але зараз вона бачить крізь видошукач лише чужаків. Орду чужаків.

Руп Ліббі витягає свою службову зброю і чотири рази палить у повітря. Постріли скочуються у тепле вранішнє повітря, пафосно пласкі, ніби озвучені перед аудиторією знаки оклику. Тобі Велан пірнає назад до машини, стукаючись головою, збиваючи з неї свого картуза (ЧЕСТЕР МІЛЛ ЗАСТУПНИК написано спереду жовтими літерами). З заднього сидіння він хапає мегафон, прикладає до рота і кричить:

— НЕГАЙНО ПРИПИНИТИ! НАЗАД! ПОЛІЦІЯ! СТОП! ЦЕ НАКАЗ!
Джулія його знімає.

Натовп не зважає ні на постріли, ні на мегафон. Вони не зважають на Ерні Келверта, коли той виходить з-за рогу будівлі у своєму зеленому халаті, котрий майже сягає здутих колін його штанів.

— Ходіть на задні двері. Не треба цього робити. Я відчинив крамницю ззаду.

Натовп воліє прорватися, вломитися. Люди б'ються у двері з написами ВХІД і ВИХІД

та ЩОДЕННО НИЗЬКІ ЦІНИ. Двері спершу тримаються, а потім розчахуються під тиском гуртової ваги юрми. Перших відвідувачів розмазує по дверях, вони отримують поранення: у двох поламані ребра, у одного вивихнуто шию, двоє зі зламаними руками.

Тобі Велан підносить було знову до губ мегафон, та потім просто кладе його, надзвичайно обережно, на капот автомобіля, в якому він сюди приїхав разом з Рупертом. Піднімає свій картуз ЗАСТУПНИКА, струшує з нього пил, одягає на голову. Вони з Рупом рушають до дверей, потім зупиняються, безпорадні. До них приєднуються Лінда й Марті Арсенолт. Лінда бачить Марту і підводить її до маленького гурту

полісменів.

— Що трапилося? — питає з вибалушеними очима Марта. — Мене хтось ударив? Так мені пече обличчя, отут, збоку. А хто наглядає за Джуді й Дженілл?

— Твоя сестра взяла їх сьогодні зранку, — каже Лінда, обіймаючи її. — Не хвилюйся.

— Кора?

— В енді.

Кора, старша сестра Марти, вже багато років живе далеко, в Сієтлі. Лінда переживає: невже в Марти струс мозку?. Треба, щоб доктор Гаскелл її оглянув, але тут же згадує, що Гаскелл зараз лежить або в шпитальному морзі, або в похоронному салоні Бові. Тепер залишився сам-один Расті, і сьогодні в нього буде дуже багато роботи.

Картер волочить Джорджію до машини № 2. Вона все ще видає ті моторошні лосячі крики. До Мела Ширлза повернулася якась мутна видимість свідомості. Френкі веде його в бік Лінди, Марти, Тобі й решти копів. Мел намагається підвести голову, та знову похиляє її на груди. З розваленого лоба в нього дзюрить кров, уже вся сорочка просякла.

Люди потоком вливаються у маркет. Мчать уздовж полиць, штовхаючи перед собою візки або хапаючи кошики зі штабеля поряд з вітриною з деревним вугіллям (ВЛАШТУЙТЕ СОБІ ОСІННІЙ ПІКНІК! — закликає напис). Ману ель Ортега, робітник Дінсмора, і його добрий друг Девід Даглас зразу прямують до кас і починають лупити по кнопках АНУЛЯЦІЯ, хапають гроші, запихають собі до кишень і при цім регочуть, мов дурники.

У супермаркеті вже повно народу; як у Чорну П'ятницю. У відділі заморожених продуктів дві жінки зчепилися за останній лимонний торт «Пепперідж Фарм»²⁷⁵. У делікатесах один чоловік ляскає іншого польською ковбасою, закликаючи його залишити й іншим людям хоч щось із м'ясного товару. М'ясолюбний клієнт обертається і чвакає володаря ковбаси просто в ніс. Невдовзі вони вже качаються на підлозі, мелькають кулаки.

Сварки повсюди, і вони ширяться. Ренс Конрой, власник і єдиний працівник сервісно-постачального бізнесу «Західний Мейн. Електрообладнання» (гасло: «Посмішки — наш фах») відштовхує

пенсіонера Брендана Еллербі, колишнього викладача фізики Мейнського університету, коли фізик мало не встигає раніше за нього вхопити останній великий пакет цукру. Еллербі валиться додолу, але десятифунтовий пакет Доміно²⁷⁶ з рук не випускає, а коли Конрой нахиляється по нього, Еллербі з вигуком «Ось тобі, солоденького!» швяхає йому пакетом в обличчя. Пакет репається, мов від вибуху, вкриваючи Ренса Конроя білою хмарою. Електрик б'ється спиною об ряд полиць з лицем білим, як у міма, і верещить: «Я нічого не бачу; я осліпнув!» Карла Венціано з дитиною, яка, сидячи в наплічнику, лупить оченята над матусиним плечем, турляє Генріету Клевард від вітрини з рисом «Тексматі»²⁷⁷. Маленький Стівен любить рис, він також любить гратися з порожніми пластиковими баночками, отже, Карла бажає затаритися сповна. Генріета, котрій у січні виповнилося вісімдесят чотири, гепається на той кістлявий твердий вузлик, на місці якого в неї колись була дупа. Лісса Джеймісон відштовхує зі свого шляху власника салону «Тойота» Вілла Фрімена, щоб устигнути вихопити останнє курча з морозильної вітрини. А дзуськи, курча хапає якесь юне дівча у майці з написом ШАЛ ПАНКІВ і, весело показавши Ліссі пірсингованого язика, вистрибом скаче геть.

Десять осипається скло, на цей звук відгукується радісний хор голосів, здебільшого чоловічих (але не тільки). То проломили пивний кулер. Багацько клієнтів — мабуть, вони таки надумали ВЛАШТУВАТИ СОБІ ОСІННІЙ ПІКНІК — пускаються в тому напрямку. Замість Відчи НЯИ, лунає нова мантра: Пи-Во! Пи-Во!

Інші добродії роблять рейди до комор у підвалі й назад. Незабаром уже і чоловіки, і жінки запаковані вином: у кого дзбанок, а в когось і ящик. Декотрі рухаються, поставивши картонні коробки з винними пляшками собі на голову, немов носії-аборигени в якомусь давнім голлівудському кіні.

275 «Pepperidge Farm» — заснована 1937 року на фермі Пепперідж у Коннектикуті сімейна пекарня; тепер — бренд високоякісних, недешевих тортів і печива, яким володіє «Campbell Soup Company».

276 «Domino» — назва заснованої на початку XIX століття в Нью-Йорку цукроварні; тепер — найбільша цукрова компанія в США.

277 «Texmati» — американський сорт довгого білого й жовтого рису, гібрид техаського й індійського сорту басматі.

Джулія, у вже посічених скалками скла панчохах, знімає, і знімає, і знімає.

Надворі підтягуються решта міських копів, серед них і Джекі Веттінгтон з Генрі Моррісоном, котрі за взаємною згодою покинули свій пост біля «Палива & ашр; Бакалії». Вони приєднуються до інших полісменів, що стоять гуртом, безпорадно нудячись, бо можуть лише на все це спостерігати. Джекі бачить вражене обличчя Лінди Еверет і пригортає її до себе. До них приєднується Ерні Келверт, він гірко схлипує: «Таке неподобство! Такий сором!» — і сльози струменять по його пухких щоках.

— Що нам тепер робити?— питає Лінда, притискаючись щокою до плеча Джекі. Впритул до неї стоїть Марта, зиркаючи на маркет, вона притискає долоню до своєї знекровленої щоки, котра розпухає просто на очах. Перед ними у «Фуд-Сіті» тривають вигуки, вибухи сміху і випадкові крики болю. Там кидають деякі речі; Лінда бачить рулон туалетного паперу, що серпантинном розгортається в леті в тому крилі, де хатній інвентар.

— Сонечко, — каже Джекі. — Я просто не знаю.

11

Енсон вихоплює в Розі список покупок і біжить із ним усередину маркету, перш ніж хазяйка встигає його зупинити. Розі в тривозі стоїть біля ресторанного фургона, зчіплюючи-розчіплюючи пальці, вагаючись, іти їй услід за ним чи ні. Тільки-но вона вирішила залишитись тут, як чиясь рука лягає їй на плече. Вона аж підскакує, але, озирнувшись, бачить позаду Барбі. Глибоке полегшення на душі їй підкошує ноги. Розі чіпляється за його руку — почасти з радості, почасти, щоби не зомліти.

Барбі посміхнувся, втім, невесело.

— Людям така радість, а ти що ж, подружко?

— Просто не знаю, що мені робити, — каже вона. — Енсон там, усередині... геть усі там... а копи лише стоять і дивляться.

— Либонь, бояться, щоб не побили їхніх ще більше, бо ж декого з них уже встигли побити. І я їх не засуджую. Все добре сплановано і гарно виконано.

— Про що це ти?

— Не звертай уваги. Хочеш спробувати зупинити їх, поки не дійшло до

гіршого?

— Як?

Він узяв мегафон, котрий так і лежав на капоті сусідньої машини, там, де його поклав Тобі Велан. Але, коли простягнув мегафон Розі, вона відсторонилася, затуляючи собі груди руками.

— Краще ти це зроби, Барбі.

— Ні, це ти годувала їх роками, тебе вони знають, тільки тебе вони послухають.

Вона взяла мегафон, хоча й вагаючись.

— Я не знаю, що казати. Нічого не спадає на думку такого, що могло б їх зупинити. Тобі Велан уже намагався. Та їм байдуже.

— Велан намагався їм наказувати, — сказав Барбі. — Наказувати натовпу все одно, що намагатися керувати мурашником.

— Все одно я не знаю, що мені...

— Я тобі розкажу, — Барбі говорив спокійно, таким чином заспокоюючи її. Він зробив доволі довгу паузу, щоб покликати жестом Лінду Еверет. Лінда наблизилась разом з Джекі, обнімаючи одна одну за талії.

— Ви можете зв'язатися з вашим чоловіком? — запитав Барбі.

— Якщо в нього ввімкнутий мобільний.

— Скажіть йому, щоб прибув сюди — на санітарній машині, якщо можливо. Якщо він не відповість на дзвінок, сідайте в поліцейську машину і катайте прямо до шпиталю.

— У нього там пацієнти...

— Пацієнти в нього є і тут. Він просто про це ще не знає. — Барбі показав на Джинні Томлінсон, котра тепер сиділа, привалившись спиною до шлакоблочної стіни маркету, закриваючи собі руками скривавлене обличчя. Джина і Герріет Бігелоу присіли навпочіпки біля неї, але, коли Джина спробувала складеною хусточкою зупинити кровотечу з її радикально понівеченого носа, Джинні скрикнула від болю й відвернула голову.

— Починаючи з однієї з тих двох фахових медиків, котрі в нього залишилися, якщо я не помиляюсь.

— А ви що збираєтеся робити? — спитала в нього Лінда, знімаючи з пояса телефон.

— Ми з Розі збираємося вгамувати натовп. Правда, Розі?

Розі застигла в дверях, загіпнотизована хаосом, що відкрився її очам. У повітрі висів сльозоточивий запах оцту, змішаний з ароматами розсолу і пива. Лінолеум у проході секції № 3 було заляпано гірчицею й кетчупом, немов його хтось від душі заблював. Хмара з цукру і борошна повисла над секцією № 5. Люди, котрі штовхали свої візки крізь той прохід, кашляли, витирали собі очі. Деякі з візків буксували, наїжджаючи на розсипи сухих бобів на долівці.

— Постій там секунду, — сказав Барбі, хоча Розі й так не подавала ознак руху; вона стояла, паралізована видовиськом, притиснувши мегафон собі між грудей.

Барбі помітив Джулію, котра фотографувала розграбовані касові апарати.

— Кидайте цю справу й ходімо зі мною, — погукав він.

— Ні. Я мушу робити свою роботу, більше ж нікому. Я не знаю, куди подівся Піт Фрімен і Тоні...

— Ви не знімати це мусите, а зупинити. Перш ніж гіршого чогось не сталося, — показував він на Ферна Бові, котрий чимчикував повз них з навантаженим кошиком в одній руці й пивом у другій. У нього була розсічена брова і кров стікала по обличчю. Одначе вигляд Ферн мав задоволений.

— Як?

Він підвів її до Розі.

— Ти готова, Розі? Час починати.

— Я... ну...

— Не забудь, інтонація безтурботна. Не намагайся їх зупинити, лише спробуй знизити температуру.

Розі глибоко зітхнула і підняла до рота мегафон:

— УСІМ ПРИВІТ, ЦЕ Я ГОВОРЮ, РОЗІ ТВІЧЕЛ, З «ТРОЯНДИ-ШИПШИНІ».

Вона заслужила собі вічну шану, бо дійсно говорила безтурботно. Почувши її голос, люди заозиралися — не тому, що він звучав настирливо, як це знав Барбі, а якраз тому, що навпаки. Він уже бачив таке в Таркіті, Фаллуджі, Багдаді. Найчастіше після вибухів бомб у залюднених громадських місцях, коли прибувала поліція і машини з солдатами.

— ПРОШУ, ЗАКІНЧУЙТЕ СКУПЛЯТИСЯ ШВИДШЕ І ЯКОМОГА СПОКІЙНІШЕ.

Дехто на це зреагували гигиканням, але, озирнувшись одне на одного, люди немов

очуняли. У секції № 7 Карла Венціано з соромом, що був просто написаний на її лиці, допомагала підвестися Генрієтті Клевард. «Тут повно «Тексмати», вистачить нам обом, — думала Карла. — Що це, Господи прости, на мене найшло?»

Барбі кивнув Розі — продовжуй, — показавши беззвучно губами: кава. Звіддала він почув цвірінчання санітарної машини, що наближалася.

— КОЛИ ВИ ЗАКІНЧИТЕ, ПРИХОДЬТЕ ДО «ТРОЯНДИ-ШИПШІНИ» НА КАВУ СВІЖУ Й ГАРЯЧУ І ЗА РАХУНОК ЗАКЛАДУ.

Кілька чоловік заплодували. Хтось із вилудженою горлянкою заволав.

— Кому потрібна та кава? У нас є ПИВО!

Репліку зустріли захопленим реготом.

Джулія смикнула Барбі за рукав. Чоло в неї було наморщене — ну суто на республіканський манер, як подумалось Барбі.

— Вони не скупляються, вони грабують.

— Ви бажаєте займатися редактурою, чи вивести їх звідси раніше, ніж когось тут вб'ють за пакет «Голубої гори»²⁷⁸ сухого обсмажування? — спитав він.

Вона на мить задумалась, а потім кивнула, серйозність на її обличчі поступилася місцем тій притаманній їй, зверненій до самої себе посмішці, яка йому дедалі більше подобалася.

— Ви маєте рацію, полковнику, — погодилася вона.

Барбі обернувся до Розі, зробив рукою жест, ніби малює коло, і вона заговорила знову. Він повів обох жінок по проходах, почавши з найбільш оголених секцій делікатесів і молочних продуктів, пильнуючи, щоб їм не завадив ніякий надто заводний пияк з тих, хто вже встиг тут надудлитися. Нікого такого не стрілося. Розі почувалася впевненіше, а маркет тихшав. Люди йшли надвір. Багато хто штовхав поперед себе візки з награбованим, проте Барбі все одно вважав це добрим знаком. Що швидше вони вийдуть, то краще, не важить, скільки вони винесуть звідси різного мотлоху... бо ключовим в цьому дійстві було те, що вони чули, що до них звертаються не як до злодіїв,

а як до покупців. Поверніть людині, жінці або чоловікові, самоповагу і в більшості випадків — не всім, але більшості особистостей — ви повернете здатність мислити, хоч з якоюсь ясністю.

До них, штовхаючи перед собою заповнений продуктами візок, приєднався Енсон Вілер. Обличчя мав трохи засоромлене, рука в нього кровоточила.

— Хтось ударив мене банкою з оливками, — пояснив він. — Я тепер тхну, як якийсь італійський сендвіч.

Розі передала мегафон Джулії, котра почала повторювати майже те саме звернення, тим самим приємним голосом: «Покупці, закінчуйте і спокійно, порядком виходьте».

— Ми не можемо цього забрати, — промовила Розі, показуючи на Енсонів візок.

— Але ж нам все це потрібне, Розі, — не погодився він, хоча й вибачливим голосом, але вперто. — Нам це дійсно потрібно.

— Тоді ми залишимо тут гроші, — сказала вона. — Якщо хтось уже не поцупив мій гаманець із фургона, звісно.

— Далєбі... не думаю я, щоб у цьому був сенс, — сказав Енсон. — Якїсь дядьки крали гроші прямо з кас. — Він бачив, хто саме це робив, але називати їх не хотів. Особливо, коли поряд з ним їде редакторка місцевої газети.

Розі вжахнулася:

— Що ж тут трапилося? Що тут, заради Бога, трапилося?

— Я не знаю, — знітився Енсон.

Надворі вже підїхала санітарна машина, стишуючи виск сирени до гарчання. Через пару хвилин, коли Барбі, Розі та Джулія з мегафоном усе ще обходили секції (натовп вже значно порідшав), хтось позаду них промовив:

— Достатньо. Віддайте мені мегафон.

Барбі не здивувався, побачивши діючого шефа Рендолфа, вирядженого в повну уніформу. Уродився, як той огірок, хоч і пізно, зате невчасно. Точно по графіку.

Розі промовляла, підносячи достоїнства безплатної кави в «Шипшині». Рендолф, вирвавши гучномовець в неї з руки, моментально почав віддавати накази й сипати погрозами.

— Негайно виходьте! Говорить шеф Пітер Рендолф. Я наказую вам:

негайно виходьте! Покиньте, що тримаєте в руках, і негайно виходьте! Якщо покинете все і негайно вийдете, ви можете уникнути звинувачень!

Розі подивилася на Барбі, збентежено подивилася. Він знизав плечима. Головне минулося. Дух дикої зграї розчинився. Копи, що залишилися неушкодженими — і навіть Картер Тібодо, похитуючись, але на ногах — почали тіснити народ. Декого з «покупців», котрі не кинули свої навантажені кошики, повалили на долівку, а Френк Делессепс

278 «Jamaica Blue Mountain» — сорт кави, яку вирощують на відрогах хребта Голубі гори на Ямаїці.

перекинув чийсь візок. Обличчя в нього було похмуре, бліде, люте.

— Ви збираєтесь щось зробити, щоб оті хлопці перестали таке творити? — спитала Джулія Рендолфа.

— Ні, міс Шамвей, не збираюся, — відповів Рендолф. — Ці люди грабіжники, так з ними й поводяться.

— Хто в цьому винен? Хто закрит маркет?

— Відійдіть геть, — насупився Рендолф. — Не заважайте мені працювати.

— Шкода, що вас не було тут, коли вони увірвалися, — зауважив Барбі. Рендолф скинув на нього оком. Погляд був недружній, але задоволений. Барбі зітхнув. Десь цокотів годинник. Він знав це, і Рендолф також. Невдовзі проб'є тривогу. Якби не Купол, він міг би втекти. Щоправда, якби не Купол, нічого б цього й не трапилося.

Прямо перед ними Мел Ширлз намагався забрати переповнений товаром візок у Ела Тіммонса. Ел не віддавав, і тоді Мел його вирвав... а тоді штовхнув ним старого, збивши його з ніг. Ел скрикнув від болю, сорому й гніву. Шеф Рендолф зареготав. Це були короткі, рубані, непривітні звуки: ГАВ! ГАВ! ГАВ! — і в них Барбі почулося те, чим скоро стане Честер Мілл, якщо не зніметься Купол.

— Ходімо, леді, — сказав він. — Давайте вийдемо звідси.

13

Расті й Твіч перев'язували поранених — усього близько дюжини — під шлакоблочною стіною маркету, коли Барбі, Розі та Джулія вийшли надвір. Енсон стояв біля фургона «Шипшини», прикладаючи паперовий рушник до своєї рани на руці.

Лице в Расті було нахмурене, але, побачивши Барбі, він трохи просявав.

— Агов, колего. Ти сьогодні зі мною. Фактично, ти мій новий медбрат.
— Ти вельми переоцінюєш мої медичні вміння, — відповів Барбі, але попрямував до Расті.

Повз Барбі промчала Лінда Еверет, кинувшись в обійми до Расті. Він лише коротко притиснув її до себе.

— Я можу допомогти, милий? — спитала вона. Дивилася вона при цьому на Джинні, і то з жахом. Джинні вловила її погляд і втомлено заплющила очі.

— Ні, — сказав Расті. — Роби свою роботу. Зі мною Джина і Герріет, а ще я тепер маю медбрата Барбару.

— Робитиму, що зможу, — сказав Барбі, ледь не додавши: «Допоки мене не заарештують, тобто».

— Ти впораєшся, — кивнув Расті. І додав притишеним голосом: — Джина і Герріет — найкращі в світі помічниці, але, коли справа заходить далі годування пацієнтів пігулками і наліплювання пластирів, вони здебільшого губляться.

Лінда нахилилася до Джинні.

— Мені так жаль, — мовила вона.

— Зі мною буде все гаразд, — відповіла їй Джинні, проте не відкриваючи очей.

Лінда подарувала своєму чоловікові поцілунок і чуйний погляд, а тоді вже пішла туди, де стояла з блокнотом Джекі Веттінгтон і брала показання в Ерні Келверта. Говорячи, Ерні раз у раз витирав собі очі.

Десять годин Расті з Барбі працювали пліч-о-пліч, а тим часом копи натягнули вздовж фасаду маркету жовту поліцейську стрічку. Прийшов оглянути руйнування Енді Сендерс, він квоктав і трусив головою. Барбі дочув, як він питався у когось, куди котиться світ, якщо мешканці твого міста, сусіди, можуть зчинити таку бучу. Також він потиснув руку Рендолфу, вітаючи його з тим, що той гарно зробив величезну роботу.

Диявольськи гарну роботу.

14

Коли ти в драйві, зникають мерзенні перешкоди. Суперечності стають тобі друзями. Нещастя обертаються джек-потом. Ти не сприймаєш ці речі з вдячністю (ця емоція притаманна слимакам і лузерам, на думку

Великого Джима Ренні), а як належне. У драйві ти ніби линеш на якійсь магічній гойдалці й мусиш (знову ж таки, на думку Великого Джима) ширяти гордовито.

Якби він виринув зі старої великої садиби на Мілл-стрит трішечки пізніше або трішечки раніше, то не побачив би того, що сотворив, і, мабуть, поведився б із Брендою Перкінс абсолютно інакше. Але він вийшов точно в потрібний час. Отак воно й пре, коли ти в драйві; захисні блоки руйнуються, і ти прориваєшся крізь магічні отвори, легко закидуючи в кошик м'яч.

Це ритмічне скандування Від-чи НЯЙ! Від-чи НЯЙ! покликала його з кабінету, де він робив нотатки до проекту, який планував назвати КРИЗОВОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ... титулованим головою якої буде усміхнений, сердечний Енді Сендерс, а Великий Джим буде реальним владцем у тіні його трону. Не лагоди того, що не поламає — було Першим Правилем Великого Джима в його підручнику з політики, а виставляння наперед Енді завжди діяло, як чари. Більшість Честер Мілла знало, що він ідіот, але це не мало значення. В одній і тій самій грі людей можна розводити знову й знову, бо дев'яносто дев'ять відсотків їх ще більші ідіоти. І хоча Великий Джим ніколи ще не планував політичної кампанії такого великого масштабу — йшлося про муніципальну диктатуру — він не мав сумнівів, що все спрацює, як слід.

Він не вніс Бренду Перкінс до свого списку ймовірних ускладнюючих факторів, та це не важливо. Коли ти в драйві, ускладнюючі фактори пропадають самі собою. І це ти також сприймаєш, як належне.

Він ішов тротуаром Мілл-стрит до рогу Мейн-стрит, це не більш ніж сто кроків, і його черево мірно погойдувалося поперед нього. Попереду лежав міський майдан. Трохи далі по схилу горба стояла міськрада і поліцейська дільниця, з воєнним меморіалом між ними.

Звідси йому не було видно «Фуд-Сіті», але він бачив всю ділову частину Мейн-стрит. І Джулію Шамвей він побачив. Вона вискочила з редакції «Демократа» з камерою в руці. І побігла вулицею в бік скандуючих голосів, намагаючись на ходу накинути на плече ремінець фотоапарата. Великий Джим поспостерігав за нею. Це було дійсно забавно, як вона пнеться встигнути на чергове лихо.

Дедалі забавніше. Вона зупинилась, побігла назад, смикнула двері

газетного офісу, вони виявилися незамкненими, і редакторка їх замкнула. А тоді знову побігла, поспішаючи побачити, як там погано поводяться її друзі й сусіди.

«Оце вона вперше починає розуміти, що випущений з клітки на волю звір може вкусити будь-кого, — подумав Великий Джим. — Та не хвилюйся, Джуліє, я про тебе попідкуюся, як завжди це робив. Либонь, тобі доведеться збавити тон тієї твоєї обридливої шмати, але хіба це завелика ціна за безпеку?»

Звісно, що так. А якщо вона впиратиметься...

— Подеколи дещо трапляється, — промовив Великий Джим. Він стояв на розі вулиці з руками в кишенях і усміхався. А коли почув перші верески... звук трощеного скла... постріли... його усмішка ще поширшала. Дещо трапляється — Джуніор був висловився не зовсім так, але Великий Джим вважав, що це доволі близько до...

Усмішка його перетворилася на гримасу, коли він помітив Брендю Перкінс.

Більшість людей на Мейн-стрит поспішали в бік «Фуд-Сіті», побачити, з якого дива там таке коїться, але Бренда йшла в протилежному напрямку, вгору. Можливо, навіть прямуючи до садиби Великого Джима... що не віщувало нічого приємного.

«Що їй може бути потрібно від мене цього ранку? Що може бути такого важливого, щоб переважувало бунт у місцевому супермаркеті?» Цілком можливо було, що його особа — останнє, що має Бренда собі на умі, але його радар задзижчав, тож він уважно придивлявся до неї.

Із Джулією вони розійшлися по протилежних боках вулиці. Жодна на помітила іншу. Джулія намагалася бігти, одночасно ладнаючи камеру. Бренда задивилася на облізлу червону машину універмагу Берпі. Біля коліна в неї колихалася полотняна торба, яку вона тримала в РуЦІ'

Підійшовши до універмагу, Бренда посмикала двері, проте безуспішно. Тоді відступила назад і озирнулась навколо, як роблять люди, коли щось порушує їхні плани і вони намагаються вирішити, Що їм робити далі. Вона ще помітила б Шамвей, аби озирнулася назад, але Бренда цього не зробила. Вона подивилася праворуч, ліворуч, потім через вулицю, на редакцію «Демократа».

Кинувши останній погляд на універмаг, вона перейшла вулицю й смикнула двері «Демократа». Звісно, там теж було замкнено;

Великий Джим сам бачив, як Джулія це зробила. Бренда ще посмикала, добряче поторсавши клямку. Постукала. Позаглядала у шпарину. Потім відступила назад, руки в боки, торба повисла. Коли вона знову пустилася вгору по Мейн-стрит — ледве плентаючись, більше не дивлячись навколо, — Великий Джим ретирувався додому, і то жваво, поспіхом. Він сам не розумів, чому йому не хотілося, щоб Бренда побачила, як він споглядає... але йому й не треба було цього розуміти. Ти мусиш діяти на чистих інстинктах, коли ти в драйві. Отут-то й криється звабливість цієї штуки.

Йому достатньо було розуміння того, що, якщо Бренда постукає в його двері, він буде до цього готовий. І неважливо, чого вона захоче від нього.

15

«Завтра вранці я хочу, щоб ви передали ці роздруківки Джулії Шамвей», — сказав їй Барбара. Але офіс «Демократа» замкнений, там темно. Джулія майже напевно зараз там, де коїться отой якийсь шарварок, біля маркету. Там же, либонь, і Піт Фрімен з Тоні Гаєм.

Тож що їй тепер робити з матеріалами Гові, яким він дав назву ВЕЙДЕР? Якби їй трапилася поштова скринька, вона могла б витягти з торби коричневий конверт і кинути його до щілини. Але поряд жодної щілини.

Бренда прикинула, що може або піти пошукати Джулію біля маркету, або повернутися додому, почекати, поки там усе заспокоїться і Джулія сама повернеться до редакції. У її далекому від сприятливого логічному мисленню стані жоден з варіантів не здавався прийнятним. Щодо першого, то, судячи зі звуків, у «Фуд-Сіті» розгортається повноцінний бунт, а Бренді не хотілося бути в нього втягненою. Щодо другого...

Цей варіант виглядав вочевидь кращим. Раціональним. Хіба прислів'я «Все отримує той, хто вміє чекати» не належало до найулюбленіших Джима Ренні?

Але чекання ніколи не було сильною стороною Бренді, а її мати теж мала свою примовку: «Зроби справу, та й поготів». Так вона й вирішила зараз. Побачитися з ним, вислухати всі його пишні декларації, заперечення, виправдання, а тоді запропонувати йому вибір: піти у відставку на користь Дейла Барбари або прочитати про

всі свої брудні обгородки в «Демократі». Конфронтація для неї — це гіркі ліки, а гіркі ліки треба якомога швидше проковтнути й сполоснути рота. Вона собі збиралася потім сполоснути рота подвійним бурбоном і сьогодні не чекатиме до полудня.

Ось тільки...

Не йдіть до нього одна. Барбі це також казав. А коли спитав, кому вона довіряє, вона назвала Ромео Берпі. Але в Берпі теж зачинено. Що їй залишається?

Питання лише в тім, чи не заподіє їй якоїсь шкоди Великий Джим, і Бренда вирішила, що ні. Фізично, як їй вважалося, вона від нього захищена, тому не важливо, чого саме остерігається Барбі — ця обережність, безумовно, результат його воєнного досвіду. З її боку це була величезна помилка, проте також зрозуміла: не одна вона чіплялася за уявлення, що світ залишився тим самим, яким він був до Купола.

16

І все ж таки проблема з папкою ВЕЙДЕР нікуди не поділася.

Бренда могла побоюватися більше язика Великого Джима, аніж якоїсь тілесної небезпеки від нього, але вона розуміла, що було б божевіллям з'явитися на порозі його дому, тримаючи в руках ці папери. Він може забрати їх у неї, навіть якщо вона скаже, що це не єдина копія. На це вона вважала його цілком здатним.

На півдорозі до верху міського Пагорба вона дійшла до Престіл-стрит, яка обрізала північний край міського майдану. Перший дім на цій вулиці належав Маккейнам. У наступному жила Ендрія Ґрінелл. І, хоча в раді виборних вона завжди перебувала у затінку двох чоловіків, Бренда знала, що Ендрія чесна жінка і недолюблює Великого Джима. Як не дивно, Ендрія схильна була до шанування Енді Сендерса, хоча з якого дива хоч хтось може сприймати його серйозно — це було поза розумінням Бренди.

«Можливо, він чимось на неї тисне», — промовив голос Гові в її голові.

Бренда ледь не розреготалася. Та це ж смішно. Важливо те, що до заміжжя за Томмі Ґрінеллом прізвище Ендрії було Твічел, а Твічели всі вперті, навіть найсмиренніші з них. Бренда подумала, що вона могла б залишити конверт із паперами ВЕЙДЕР у Ендрії... якщо її дім не замкнений і порожній. Утім, навряд, подумала вона. Хіба не казав їй

хтось, що Ендрія лежить хвора на грип?

Бренда перейшла через Мейн-стрит, репетируючи, що вона скаже: «Можна, це полежить у тебе? Я повернуся по нього за півгодини. А якщо не повернуся, віддай цей конверт Джулії, газетярці. А також повідом Дейла Барбару».

А якщо її спитають, чому така секретність? Бренда вирішила, що краще відповісти прямо. Новина про те, що Бренда вирішила змусити Великого Джима до відставки, можливо, подіє на Ендрію краще за подвійну дозу «Таміфлю».

Попри велике бажання якомога скоріше зробити свою неприємну справу, Бренда трохи затрималася перед будинком Маккейнів. Він виглядав порожнім, але в цьому не було нічого дивного — чимало родин були відсутні в місті, коли опустився Купол. Тут же було дещо інше. Слабенький запах, ніби всередині лежить і псується якась їжа. У ту ж мить день їй здався спекотнішим, повітря затхлішим, а звуки того, що відбувалося у «Фуд-Сіті» геть далекими. Бренда зрозуміла, в чому справа: вона відчула, що за нею спостерігають. Стояла і думала, скільки з тих зашторених вікон мають вигляд заплющених очей. Але не всуціль заплющених. Очей крадькома підглядаючих.

«Жени геть ці думки, жінко. У тебе є нагальні справи».

Вона вирушила до будинку Ендрії, тільки один раз затримавшись, щоб озирнутися через плече. Не побачила нічого іншого, окрім дому з заштореними вікнами, що стояв собі похмуро і лише трохи пах гниючими харчами. Тільки м'ясо псується так швидко. Певне, багато м'яса запасли в себе в холодильнику Генрі з Ладонною, подумала вона.

17

Це Джуніор підглядав звідти за Брендою: Джуніор навколішках, Джуніор в самих лише трусах, у голові йому грюкало й стукало. Дивився він з вітальні, з-за краєчка штори. Коли вона пішла, він повернувся до комірчини. Він розумів, що невдовзі йому доведеться розлучитися зі своїми подружками, але зараз він їх потребував. Потребував темряви. Він потребував навіть того смороду, що здіймався від їхньої почорнілої шкіри.

18

Після того, як вона тричі покрутила ручку старомодного дверного дзвоника, Бренда вже вирішила, що найкраще їй буде повернутися

додому. Вона вже почала відвертатися, але тут почула повільне човгання кроків, що наближалися до дверей. Вони набрали усміхненого

виразу: «Привіт, сусідонько». Та так і застигла з ним на обличчі, побачивши Ендрію: щоки бліді, темні кола навкруг очей, волосся в безладі, пояс халата напіврозпущений, під халатом піжама. І цей будинок також смердів — не зогнилим м'ясом, щоправда, а блювотинням.

Посмішка в Ендрії була такою ж блідою, як її щоки і лоб.

— Я знаю, який маю зараз вигляд, — промовила вона. Не промовила, проквакала. — Мені не хотілося б запрошувати тебе всередину. Я вже поправляюся, але ще можу бути заразною.

— Ти була у доктора... — та авжеж, звісно, що ні. Доктор Гаскелл помер. — Ти показувалася Расті Еверету?

— Так, я була в нього, — відповіла Ендрія. — Скоро все буде гаразд, він мені так і сказав.

— Ти вся упріла.

— Поки що лихоманить злегка, але все вже майже минулося. Я тобі навіщось потрібна, Брендю, чимось можу допомогти?

Вона ледь не сказала «ні» — не хотілося навантажувати цю жінку, котра вочевидь була ще хвора, відповідальністю за те, що лежало в її торбі, — але тоді Ендрія сказала дещо, що перемінило думку Бренді. Великі події часто обертаються на дрібних коліщатках.

— Мені так жаль, що це трапилося з Гові, я любила цього чоловіка.

— Дякую тобі, Ендріє. Не тільки за співчуття, ай за те, що назвала його не Дюком, а

Гові.

Для Бренді він завжди був Гові, її дорогим Гові, а папка ВЕИДЕР була його останньою роботою. Можливо, найбільшою його роботою. Раптом Бренді вирішила пустити ці документи в роботу, більше не відкладаючи. Вона полізла рукою до торби і витягла звідти коричневий конверт з написаним на ньому друкованими літерами ім'ям Джулії.

— Ти можеш це потримати в себе для мене, мила? Тільки якийсь час? У мене нагальні справи, а я не хочу брати це з собою.

Бренді відповіла б на будь-яке питання Ендрії, але та їх вочевидь не мала. Лише взяла пухкенький конверт з дещо спантеличеним, чемним

виразом. І це було добре. Економило час. Крім того, таким чином Ендрія залишалася не в курсі, а отже, могла зберегти свій політичний запал до потрібного часу.

— Радю, — погодилася Ендрія. — А тепер... вибач мені... мені краще лягти. Але я не збираюся спати! — додала вона так, ніби Бренда не погодилася з її наміром. — Я почую, коли ти повернешся.

— Дякую, — сказала Бренда. — Ти п'єш соки?

— Галонами. Займайся своїми справами, мила, я збережу твій конверт. Бренда хотіла було ще раз їй подякувати, але третя виборна Честер Мілла вже причинила двері.

19

Під кінець її розмови з Брендою у Ендрії почало бурлити в животі. Вона стримувалася, але то була боротьба, яку їй випадало програти. Вона бовкнула щось про соки, порадила Бренді займатися її справами і затраснула двері перед обличчям бідної жінки, а сама бігом кинулася до смердючої ванної кімнати з народженням глибоко в її горлі булькотінням урк-

Урк'

По дорозі, у вітальні, біля дивану стояв приставний столик, і вона, пробігаючи повз

нього, пожбурила, не дивлячись туди, конверт. Конверт сковзнув полірованою поверхнею і за її краєм завалився у темний проміжок між столиком і диваном.

До ванної Ендрія встигла, але не до унітаза... що було й непогано, оскільки той вже був майже переповнений застоюними, смердючими викидами, яких позбавлявся її організм упродовж минулої ночі, котра здалася їй безкінечною. Натомість вона нахилилася над раковиною і блювала, допоки їй не почало здаватися, що ось-ось в неї відірветься стравохід і

вивалиться з рота, ляпнувши на забризкану порцеляну, ще живий і пульсуючий.

Цього не трапилось, але світ померх, заколихався перед нею на високих підборах, стрімко маліючи, втрачаючи матеріальність, і вона похитнулась, намагаючись не зомліти. Відчувши себе краще, вона повільно пішла коридором на ватяних ногах, тягнучи руку по дерев'яній панелі для рівноваги. Вона тремтіла і чула бентежний стукіт

своїх зубів, жахливий звук, який вона сприймала, як їй здавалось, не вухами, а зоровими нервами.

Їй навіть не мріялося спробувати піднятися на другий поверх, до спальні, натомість вона попрямувала на задню веранду. На веранді мусило бути вже холодно в кінці жовтня, але сьогодні в повітрі стояла задуха. Вона не лягла на старий шезлонг, а буквально впала в його затхлі, проте невідмінно утішливі обійми.

«За хвилину я встану, — сказала вона собі. — Дістану останню пляшку «Поланд Спринг» з холодильника і змию цей гидотний присмаку себе зро...»

Але на цьому її думка вислизнула геть. Вона запала в глибокий, непробудний сон, з якого навіть невинне смикання власних ніг і рук не могло її розбудити. Вона побачила багато сновидінь. Один сон про страшну пожежу, з якої, кашляючи і ригаючи, тікають люди, шукаючи собі будь-якого місця, де повітря ще залишилося чистим і прохолодним. Інший був про Брендю Перкінс, котра приходить до неї і віддає якийсь конверт. Ендрія його відкриває, і звідти лізуть безкінечною стрічкою рожеві пігулки оксиконтину.

Прокинувшись увечері, Ендрія не пам'ятала своїх снів.

Не пам'ятала вона також і візиту до неї Брендю.

20

— Ходімо до мого кабінету, — привітно запросив Великий Джим. — Чи хотіли б ви спершу чогось випити? Є кола, хоча, боюсь, вона тепла. Мій генератор заглух учора ввечері. Закінчився пропан.

— Але я гадаю, ви знаєте, де ви могли б його дістати, — сказала вона. Він запитально здійняв брови.

— Там, де ви виробляєте метамфетамін, — пояснила вона терпляче. — Як я розумію, ґрунтуючись на записах Гові, ви варите його великими порціями. «Запаморочливі кількості», як він це визначив. Для цього потрібно багато газу.

Тепер, коли вона перейшла безпосередньо до справи, куди й подівся її нервовий переляк. Вона навіть отримувала свого роду холодне задоволення, дивлячись, як наливаються кольором його щоки і кров приливає до лоба.

— Я не маю уявлення, про що ви говорите. Я гадаю, ваша скорбота...

— Він зітхнув, розводячи своїми товстопалими руками. — Давайте

зайдемо. Обговоримо все, я допоможу вам заспокоїтись.

Вона усміхнулась. Те, що вона могла усміхатись, стало для неї відкриттям і допомогло їй уявити собі, ніби зараз на неї дивиться Гові — звідкілясь. І нагадує їй, щоб була обережною. Цієї його поради вона планувала дотримуватись.

На передній галявині Ренні серед опалого листя стояли два дерев'яних крісла «Адірондак»²⁷⁹.

— Мені буде цілком зручно тут, — сказала вона.

— Справи я волію обговорювати всередині.

— А чи не воліли б ви побачити власне фото на першій сторінці «Демократа»? Бо я це можу вам організувати.

Він здригнувся так, ніби вона його вдарила, і на коротку мить вона побачила ненависть у тих його маленьких, глибоко втоплених, свинячих очицях.

— Дюк мене завжди не любив, тож я здогадуюсь, що його почуття могли природним

²⁷⁹ «Adirondack chair» — сконструйовані Джоном Лі 1903 року крісла для відпочинку надворі, з широкими поручнями, щоб ставити на них напої або їжу.

чином передатися...

— Його ім'я було Гові!

Великий Джим підняв руки, немов кажучи, що нема резону сперечатися з деякими жінками, і повів її до крісел, що стояли лицем до Мілл-стрит.

Бренда Перкінс проговорила ледь не півгодини, з кожним своїм словом набираючись дедалі більше прохолодного гніву. Метамфетамінова лабораторія з Енді Сендерсом і, майже напевне, Лестером Коггінсом у ролі мовчазних партнерів. Масштаби запаморочливі. Можливе місце її розташування. Розповсюджувачі середнього рівня, котрим обіцяна недоторканність взамін за інформацію. Грошові потоки. Як діяльність розрослася до такого рівня, що місцевий фармацевт уже не міг безпечно постачати необхідні інгредієнти і знадобився імпорт з-за океану.

— Сировина завозилася до міста на машинах з логотипами Біблійної компанії «Гідеон»²⁸⁰, — сказала Бренда. — Гові прокоментував це так: «Розумні аж занадто».

Великий Джим сидів, дивлячись на мовчазну вулицю перед собою. Вона відчувала ту злість і ненависть, якою пашіло від нього. Немов жаром від пательні.

— Ви не зможете нічого з цього довести, — нарешті промовив він.

— Не має значення, якщо матеріали Гові опиняться в «Демократі». Це не зовсім те, як годилося б, але якщо й є хтось, хто розуміє такий обхідний маневр, то це саме ви.

Він махнув рукою.

— О, я певен, ви маєте якісь матеріали. Але мого підпису там немає.

— Він є на документах «Таун Венчерз», — сказала вона, і Великий Джим гойднувся в своєму кріслі так, ніби вона раптом підскочила й зацідила його кулаком у скроню. — Компанія «Таун Венчерз», зареєстрована в Карсон-Сіті. А звідти, з Невади, гроші простежуються до Чунціна, фармацевтичної столиці Китайської Народної Республіки, — вона посміхнулась. — Ви вважали себе розумним, хіба ні? Таким розумним.

— Де ті документи?

— Я передала копію всіх матеріалів Джулії сьогодні вранці.

Уплутувати в це Ендрію було останнім, чого б їй хотілося. А розуміння того, що папка з документами перебуває в руках редакторки, може швидше зробити його смирнішим. Він міг уважати, що сам або удвох з Енді Сендерсом вони зможуть притиснути Ендрію.

— Інші копії існують?

— А як ви гадаєте?

Він хвилюк поміркував, а тоді промовив:

— Я не вплутував у ці справи місто.

Вона на це промовчала.

— Це робилося на добро місту.

— Ви багато чого наробили на добро місту, Джиме. У нас та сама система каналізації, що була й у шістдесятому році, озеро Честер забруднене, діловий квартал агонізує... — тепер вона сиділа прямо, вчепившись у поручні крісла. — Ви лицемірний сучий трупний хробак.

— Чого ви бажаєте? — він дивився прямо перед собою на порожню вулицю. На скроні в нього смикалася товста жилка.

— Щоб ви оголосили про свою відставку. Влада перейде до Барбі, згідно з президентським...

— Я ніколи не піду у відставку на користь цього нікчемахи, — він обернувся лицем до неї. Він усміхався. Недоброю усмішкою. — Нічого ви не передавали Джулії, бо Джулія в мар кеті, дивиться на бійку за харчі. Можливо, ви тримаєте папку Дюка десь під замком, але копію ви не передавали нікому. Ви спробували зайти до Роммі, потім спробували до Джулії, а тоді прийшли сюди. Я бачив, як ви йшли до міського майдану.

280 Назва компанії — маскувальна, з натяком на реально існуючу євангельську організацію «Gideons International», яка з 1908 року розповсюджує по планеті безплатні Біблії, перекладені на 80 мов світу.

— Ішла, — погодилася вона. — І мала папку при собі.

А якщо сказати йому, де вона її залишила? Це означатиме поставити Ендрію в негарну ситуацію. Вона почала підводитись.

— Ви мали шанс. Тепер я йду.

— Інша ваша помилка полягає в тому, що ви вважали себе в безпеці на вулиці. На порожній вулиці. — Голос його звучав ледь не по-доброму, і, коли він торкнувся її руки, вона обернулася на нього поглянути. Він ухопив її за обличчя. І крутонув.

Бренда Перкінс почула різкий хруст, як ото бува гілка трісне під вагою заледенілого снігу, і слідом за цим звуком вона поринула в бездонну темряву, намагаючись встигнути погукати на ім'я свого чоловіка.

21

Великий Джим зайшов у дім і дістав з шафи в передпокої картуза з тих, що дарував відвідувачам салону «Уживані автомобілі Джима Ренні». А також пару рукавиць. І гарбуза взяв з комори. Бренда так і сиділа в зручному кріслі Адірондак, упершись собі підборіддям в груди. Він роззирнувся навколо. Нікого. Світ належав йому. Він надів їй на голову картуз (низько натягнувши козирок), на руки рукавички, а на коліна поклав гарбуз. Наразі цього цілком вистачить, подумав він, поки додому не повернеться Джуніор і забере її туди, де вона може доповнити душогубний рахунок Дейла Барбари. А до того побуде звичайним напханим ганчір'ям гелловінським опудалом.

Він перевірів її торбу. Там лежав гаманець, гребінець і якийсь роман у паперовій обкладинці. Отже, з цим усе гаразд. Спочиватиме поки в

підвалі, за недіючою піччю.

Він покинув Бренду в насунутому на лоба картузі і з гарбузом на колінах, а сам зайшов у дім, щоб захвати її торбу й чекати на свого сина.

У ЛЬОХУ

1 Припущення виборного Ренні, що ніхто не бачив, як Бренда того ранку підходила до його дому, було правильним. Проте її вранішні пересування не залишилися непоміченими і бачив її не хтось один, а цілих три людини, включно з тією, котра також жила на Мілл-стрит. Якби про це знав Великий Джим, чи могло б це знання його стримати? Навряд: на той час він уже цілком визначив собі курс і пізно було повертати назад. Проте воно могло б спонукати його до роздумів (бо він був думаючою людиною, свого роду, звісно) про схожість між убивством і картопляними чипсами «Лейс»²⁸¹: після першого вже важко зупинитися.

2 Сам Великий Джим не бачив ніяких споглядальників, коли спускався постояти на розі Мілл-стрит та Мейн. І Бренда нікого не бачила, піднімаючись до міського майдану. І це тому, що ті не бажали бути побаченими. Вони ховалися всередині мосту Миру, споруді, визнаній небезпечною. Але це не найгірше. Якби Клер Макклечі побачила сигарети, вона б достоту отетеріла. Фактично, вона могла б розкудактатись, як цілих дві тетері. І, звісно ж, ніколи більше не дозволила б своєму Джо водитися з Норрі Келверт, навіть якби від їхньої дружби залежала доля всього міста, бо саме Норрі принесла курево — зіжмакану, дико пом'яту пачку «Вінстона», котру знайшла на полиці в гаражі. Її батько покинув палити ще

281 Фраза «Закладаймося: скуштувавши один — не зупинишся» з 1932 до 2006 року була рекламним гаслом фірми «Lay's».

рік тому, і пачка встигла вкритися тонким серпанком пилу, але сигарети всередині неї, на думку Норрі, виглядали цілком прийнятними. Їх там лежало тільки три штуки, але три — це якраз стільки, скільки їм потрібно: кожному по одній. Сприймайте це як ритуал принаadgeвання удачі, проінструктувала вона.

— Ми будемо курити, як індіанці, котрі моляться своїм богам про вдале полювання. Тоді це мусить подіяти.

— Звучить гарно, — сказав Джо. Його завжди інтригувало паління.

Він не міг зрозуміти, в чому його привабливість, але ж мусить в ньому щось бути, якщо стільки людей цим усе ще займаються.

— Яких богів? — спитав Бенні Дрейк.

— Яких тобі заманеться богів, — відповіла Норрі, поглянувши на нього так, ніби він був найтупішою істотою у всьому всесвіті. — Господа Бога, якщо тобі подобається саме Він. — Одягнена у вицвілі джинсові шорти і рожевий топ без рукавів, з розпущеним волоссям, яке, замість того щоб бути туго, до скрипу, стягнутим на потилиці в повсякденно- похідний хвостик, зараз обрамляло її лукаве личко, вона подобалась обом хлопцям. Вони були від неї в захваті, якщо по правді. — Я молитимуся Чудо-Жінці²⁸².

— Чудо-Жінка не богиня, — заперечив Джо, акуратно розправляючи вибрану ним сигарету. — Чудо-Жінка просто супергероїня. — А подумавши, додав: — Можливо, найсуперовіша.

— Для мене вона богиня, — відповіла Норрі, спалахнувши очима з похмурою щирістю, якій неможливо було суперечити, тим паче її висміювати. Вона теж акуратно розправляла свою сигарету. Бенні свою залишив у тому вигляді, як та йому дісталася; Бенні вважав, що погнута сигарета додає його образу кульності.

— Я носила браслети сили Чудо-Жінки до дев'яти років, а потім я їх загубила; гадаю, в мене їх украла та сучка Івонна Недо.

Вона запалила сірник і спершу торкнулася ним сигарети Джо, а потім Бенні. Та коли хотіла сама підкурити, Бенні його задув.

— Навіщо ти це зробив? — запитала вона.

— Троє від одного сірника не підкурюють. Погана прикмета.

— Ти віриш у таке?

— Не дуже, — відповів Бенні. — Але сьогодні нам знадобиться вся удача, яку ми тільки зможемо принадити. — Він кинув погляд на свій велосипед, де в дротяному багажнику лежав пакет, а потім затягнувся сигаретою. Вдихнув лише трішечки і зразу ж почав кашляти димом, очі йому засльозилися. — На смак, як котяче лайно!

— Багато курив різного, еге ж? — спитав Джо. І сам затягнувся. Не хотілося виглядати слабодухом, але й закашлятись, а то й зблювати, йому хотілося ще менше. Дим був пекучим, але якимсь ніби приємним. Може, в палінні щось таке дійсно є, врешті-решт. От тільки в голові трохи паморочиться.

«Не треба так глибоко вдихати, — подумав він. — Знепритомніти буде зовсім не кульно, майже як виригати». Хіба що він знепритомніє в обіймах Норрі. Оце було б дійсно класно.

Норрі полізла рукою собі до кишені шортів і видобула звідти кришечку від пляшки з- під соку «Веріфайн»²⁸³.

— Це в нас буде попільничка. Я хочу зробити індіанський ритуал куріння постійним, але зовсім не хочу, щоб ми підпалили міст Миру.

Вона заплющила очі. Ворушилися в неї тільки губи. На її затиснутій між пальцями сигареті зростав стовпчик попелу.

282 Wonder Woman — героїня комікс-серіалу, який почав публікуватися з 1944 року і надалі його сюжети використовуються в книжках, фільмах, відеоіграх тощо.

283 «Veryfine» — заснована 1865 року оцтова компанія, що з 1919 року випускає також соки; їхні теперішні пластикові пляшки мають широкі кришки.

Бенні подивився на Джо, знизав плечима, а тоді й собі заплющився.

— Всемогутній Солдат Джо²⁸⁴, прошу, почуй молитву скромного рядового першого класу Дрейка...

Норрі, не відкриваючи очей, стуснула його ногою.

Джо підхопився (трохи очманілий, але не так щоб дуже; вдруге він затягнувся вже на рівних ногах) і пішов повз їхні стоячі велосипеди на той кінець критого мосту, що виходив у бік міського майдану.

— Ти куди? — спитала Норрі, не розплющуючи очей.

— Мені легше молитися, коли я дивлюся на природу, — сказав Джо, хоча насправді йому просто схотілося ковтнути свіжого повітря. Ні, не через печію від тютюну, йому навіть сподобався смак диму. Через інші запахи всередині мосту — трухлявої деревини, застарілого алкоголю і кислого хімічного смороду, який, схоже, здіймався від річки, що дзюрчала під ними (це був той запах, про який Майстер, напевне, йому сказав би: «Згодом він почне тобі подобатися»).

Повітря навіть поза мостом не було аж таким чудесним, воно відгонило якоюсь вживаністю і нагадало Джо його поїздки з батьками до Нью-Йорка минулого року. Трохи схоже пахло в метро, особливо в кінці дня, коли там повно людей, котрі спішать дістатися додому.

Він струсив попіл собі в долоню. А розвіюючи його, помітив Брендю Перкінс, вона йшла вгору пагорбом.

У ту ж мить його плеча торкнулася чиясь рука. Надто легка і делікатна, щоб належати Бенні.

— Хто це? — спитала Норрі.

— Обличчя знайоме, але імені не пам'ятаю, — відповів він.

До них приєднався Бенні.

— Це місіс Перкінс. Шерифова вдова.

Норрі хвицнула його ліктем.

— Шефа поліції, бовдуре.

Бенні знизав плечами.

— Яка різниця.

Вони спостерігали за нею просто тому, що там більше не було на що дивитися. Решта міщан перебували в супермаркеті, напевне, беручи участь у найбільшій у світі бійці за харчі. Троє дітей слідкували, але потай; їх не треба було переконувати триматися непомітно, зважаючи на те цінне обладнання, котрим їм довірили опікуватися.

Бренда перетнула Мейн-стрит у напрямку Престіл, трохи затрималася перед будинком Маккейнів, а тоді пішла до садиби місіс Грінелл.

— Давайте вже рушати, — промовив Бенні.

— Ми не можемо рушати, поки вона там ходить.

Бенні знизав плечами.

— Велике діло. Якщо вона нас навіть побачить, ми просто якісь діти, дуркуємо собі на міському майдані. А знаєте що ще? Вона може нас не помітити, навіть дивлячись просто на нас. Дорослі ніколи не помічають дітей, — він затнувся, — хіба що тільки на скейтбордах.

— Або якщо вони курять, — додала Норрі. І кожен подивився на свою сигарету.

Джо кивнув великим пальцем собі за спину, на «ТТТві нн-Рейнджер» Бенні, де в приладнаному проти керма кошику лежав той самий пакет.

— У них ще є звичка помічати дітей, котрі бавляться з цінним міським майном.

Норрі встромила собі сигарету в куточок губ. І відразу набула чарівно крутого, чарівно гарного, чарівно дорослого вигляду.

Хлопці повернулися до спостерігання. Тепер удова шефа поліції балакала з місіс

284 G.I. Joe — серія 12-дюймових іграшкових солдатів в образах і обладнанні різних родів військ США, яка випускається з 1964 року.

Грінелл. Їхня розмова була недовгою. Піднявшись на ганок, місіс Перкінс дістала в себе з торби великий коричневий конверт, а далі вони побачили, як вона вручила його місіс Грінелл. І вже за кілька секунд місіс Грінелл буквально затраснула двері перед обличчям своєї візитерки.

— Нічого собі, яка грубіянка,— зауважив Бенні.— Залишатимешся після уроків упродовж тижня.

Джо з Норрі розреготалися.

Місіс Перкінс, схоже, що спантеличена, якусь мить постояла на ганку, а вже тоді спустилася сходинками. Тепер вона стояла лицем до майдану і діти інстинктивно відступили в затінок мостового проходу. Таким чином вони загубили її з виду, але Джо помітив зручну шпарину в дерев'яній обшивці мосту і продовжив стеження.

— Повертається на Мейн-стрит, — коментував він. — Угу, тепер іде далі пагорбом... знов переходить вулицю...

Додав свій голос Бенні з уявленим мікрофоном в руці:

— Відеорепортаж об одинадцятій.

Джо не звернув на це уваги.

— Тепер вона йде на мою вулицю. — Він обернувся до Норрі з Джо.

— Як гадаєте, може, вона хоче побачитися з моєю матінкою?

— Мілл-стрит тягнеться на чотири квартали, чувак,— нагадав йому Бенні.— Які шанси?

Джо відчув полегшення, хоча й не міг собі уявити, яким чином йому міг зашкодити візит місіс Перкінс, навіть якби та дійсно йшла до його матері. Щоправда, мати дуже переживала через те, що батько залишився поза містом, і Джо нестерпна була сама думка про те, що він може побачити її ще більше чимось розстроєною. Вона вже було ледь не заборонила йому відправлятися в цю експедицію. Дякувати Богу, міз Шамвей відговорила її від цього наміру, головним чином наголошуючи на тому, що Дейл Барбара особливо підкреслив здатність саме Джо з його хистом до виконання цієї роботи (яку Джо, разом з Бенні й Норрі, волів називати «місією»),

— Місіс Макклечі, — говорила Джулія. — Барбі сказав, що якщо хто й може з умом скористатися цим приладом, то це, мабуть, тільки ваш син. А це дуже важливо.

Джо радісно стало від цих слів, але, поглянувши на обличчя матері,

занепокоєне, змарніле, він засмутився. Ще й трьох днів не минуло, як опустився Купол, а вона вже схудла.

І від того, що вона не випускала з рук фотографію батька, йому теж ставало недобре. Це виглядало так, ніби той вже помер, а не просто застряг в якійсь мотельній дірі, сидить собі там, п'є, либонь, пиво та дивиться «Домашній кінозал»²⁸⁵.

Утім, вона погодилася з міз Шамвей.

— Авжеж, він талановитий щодо технологій хлопчик. Завжди цим відзначався. — Мати окинула його очима від голови до ступнів і зітхнула. — І коли це ти встиг так вирости, синку?

— Не знаю, — чесно відповів він.

— Якщо я тобі дозволю цим зайнятися, обіцяєш мені бути обережним?

— І візьми з собою своїх друзів, — нагадала Джулія.

— Бенні й Норрі? Звичайно ж.

— А ще, — додала вона. — Намагайтеся бути обачними. Ти розумієш, що це означає,

Джо?

— Так, мем, звісно, що розумію.

Це означало не дати себе впіймати.

З

²⁸⁵ «Home Box Office» — заснований 1965 року кабельний телеканал, який тепер транслюється у 150 країнах.

Бренда зникла за деревами, які росли вздовж Мілл-стрит.

— Окей, — промовив Бенні. — Ходімо. — Він акуратно пригнітив сигарету в «попільничці», а потім пішов і витяг пакет з дротяного багажника свого велосипеда. У пакеті лежав старомодний жовтий лічильник Гайгера, котрий пройшов шлях від Барбі до Расті, потім до Джулії... опинившись врешті-решт у Джо з його командою.

Джо взяв кришечку з-під соку і теж загасив свою сигарету, подумавши, що треба спробувати покурити знову, коли буде більше часу, щоби краще сконцентруватися на цьому досвіді. А з іншого боку, може, й не варто. Він і так був присаджений на комп'ютери, графічні романи Браяна Вона²⁸⁶ і скейтборд. Либонь, йому вже достатньо й цих трьох мавп, що їдуть на ньому верхи.

— Будуть проходити люди, — нагадав він Норрі й Бенні. — Скоріш за все, багато людей, коли вони втомляться від своїх ігрищ у мар кеті.

Нам залишається тільки сподіватися, що на нас вони не звертатимуть уваги.

У голові в нього пролунав голос міз Шамвей, як вона каже його матері про те, що ця справа може зіграти важливу роль у долі міста.

Їй не було потреби казати про це йому, він, певне, розумів це краще за них самих.

— А що, як хтось із копів нарисується... — промовила Норрі.

Джо кивнув:

— Ховаємо його в пакет. І виймаємо звідти фрізбі.

— Ти насправді думаєш, що там, закопаний під майданом, може працювати якийсь чужинський генератор? — запитав Бенні.

— Я казав, що це можливо, — повторив Джо, і то різкіше, ніж йому б хотілося. — Все можливе.

По правді, Джо вважав це більш ніж можливим; він вважав це найбільш імовірним варіантом. Якщо Купол не породження якихось надприродних сил, значить, він — силове поле. Силове поле потребує енергетичної підтримки. Він гадав, що це щось з роду квантової електродинаміки, але не хотів зайве підносити їх надії. І власні, до речі.

— Давайте починати дослідження, — сказала Норрі й підпірнула під жовту поліцейську стрічку. — Я тільки сподіваюсь, що ви обоє добре помолилися.

Джо не вірив у силу молитов стосовно речей, які він здатен був зробити самотужки, але він послав коротке прохання щодо іншого: якщо вони знайдуть генератор, нехай Норрі знову подарує йому поцілунок. Довгий і солодкий.

4 Дещо раніше цього ж ранку у вітальні будинку Макклечі під час їхнього консиліуму перед дослідженнями Джо зняв з себе правий кед, а потім і білу спортивну шкарпетку.

— Каверзи або ласощі, понюхайте мої пахощі, дайте чогось смачненького потрощити, — проспівав Бенні.

— Стули пельку, дурнику, — відповів Джо.

— Не обзивай свого друга дурником, — присоромила його Клер Макклечі, проте кинувши докірливий погляд на Бенні.

Норрі не намагалася продемонструвати власну дотепність, вона тільки зацікавлено дивилася, як Джо кладе шкарпетку на килим і акуратно

розгладжує її долонею.

— Це Честер Мілл, — сказав Джо. — За формою точно, правда?

— Ти фантастично правий, — погодився Бенні. — Така наша Доля, жити в місті, що має вигляд шкарпетки Джо Макклечі.

— Або черевичка якоїсь старенької жінки.

286 Brian K. Vaughan (нар. 1976 р.) — автор сюжетів коміксів і сценарист, зокрема, багатьох епізодів популярного і в Україні телесеріалу «Загублені».

— «Жила собі одна старенька жінка, і жила вона в черевіку»²⁸⁷, — продекламувала місіс Макклечі. Вона сиділа на дивані, поклавши собі на коліна фото чоловіка, точно так само, як вона сиділа й тоді, коли вчора надвечір до них прийшла з лічильником Гайгера міз Шамвей. — «Не знала тая жінка, чим їй годувать дітей, бо мала їх без ліку».

— Гарний віршик, ма, — сказав Джо, ледь стримуючись, щоб не вищиритися в усмішці. У середніх класах вони передавали одне одному відредаговану версію цього рядка: «Не знала тая жінка своїм дітям ліку, бо невситиму мала піхву». Він знову перевів погляд на шкарпетку. — Отже, чи має шкарпетка центр?

Бенні з Норрі задумалися. Джо надав їм можливість поміркувати. Те, що таке питання може зацікавити його друзів, було для нього одним із найпривабливіших у них факторів.

— Такого, як у кола чи квадрата, центру немає, — сказала Норрі. — То геометричні фігури.

Бенні її виправив:

— Гадаю, шкарпетка теж геометрична фігура, в технічному сенсі слова, але я не знаю, як би ти її назвав, шкарпеткагон?

Норрі розсміялася. Навіть Клер трішечки усміхнулася.

— На карті Мілл ближчий до гексагона, — пояснив Джо. — Але не звертайте на це уваги. Радше скористайтеся своїм здоровим глуздом.

Норрі показала на те місце на шкарпетці, де стопа переходила у вертикальну трубу верхньої частини... — Отут. Оце центр.

Джо позначив це місце кінчиком авторучки.

— Не вельми це доречно, містере, — зітхнула Клер. — Проте тобі все одно треба нову пару, я гадаю. — І, перш ніж він устиг поставити наступне запитання, вона додала: — На карті це місце приблизно там, де наш міський майдан. То ви саме там будете шукати?

— Там ми шукатимемо у першу чергу, — відповів Джо, трохи розчарований тим, що в нього вкрали тріумфальний фінал пояснень.

— Бо якщо генератор існує, — задумливо продовжила його мама, — ви гадаєте, він мусить міститися в центрі міста. Або якомога ближче до нього.

Джо кивнув.

— Круто, місіс Макклечі, — похвалив Бенні, піднявши руку. Дайте п'ять, матір мого сердечного друга.

Ніяково посміхаючись, не випускаючи з лівої руки фото свого чоловіка, Клер Макклечі ляснула правою долонею по долоні Бенні. А тоді сказала:

— Принаймні міський майдан безпечне місце, — зробила паузу, обдумуючи власні слова, і трохи спохмурніла. — Ну, мені так здається, але хто це може знати.

— Не хвилюйтеся, — промовила Норрі. — Я за ними наглядатиму.

— Тільки пообіцяйте мені: якщо ви дійсно щось знайдете, ви залишите його для спеціалістів розбиратися, — нагадала Клер.

«Мам, — подумав Джо. — Я гадаю, ми якраз і є тими спеціалістами». Але не промовив. Він розумів, що від цього її збентеження лише посиляться.

— Наше слово, — запевнив Бенні, знов задерши руку. — Ще п'ять, о матір мого...

Цього разу вона утримала обидві руки на фотографії.

— Я люблю тебе, Бенні, але подеколи ти мене втомлюєш.

Він усміхнувся печально.

— Точнісінько те саме говорить моя мама.

5 Джо з друзями йшли вниз пагорбом до сцени, яка стояла в центрі майдану. Позаду них мурмотіла Престіл. Затримувана Куполом, вода в річечці спала там, де Престіл на північному

287 Старовинний англійський віршик-лічилка.

заході перетинала кордон Честер Мілла. Якщо Купол стоятиме і завтра, подумалося Джо, наша річка перетвориться зовсім на брудний струмочок.

— Окей, — мовив Бенні. — Досить клеїти дурня. Пора вже чародіям-скейтерам починати рятувати Честер Мілл. Давай-но ввімкнемо цю штучку.

Обережно (і зі щирою повагою) Джо витяг Гайгера з пластикового пакета. Батареї, що його колись живили, були давно загиблими солдатами, а контакти окислилися й поросли брудом, але за допомогою кухонної соди корозію ліквідували, а Норрі в інструментальній шафі в батьковому гаражі знайшла цілих три шестивольтових батареї.

— Щодо батарей, він у мене чистий маніяк, — зізналася вона. — А ще він колись уб'ється, намагаючись навчитися керувати скейтбордом, але я його люблю.

Джо поклав великий палець на кнопку, але потім подивився на них похмуро:

— Хочу вас попередити, ця штука може показувати дулю з маком геть усюди, а там все-таки буде десь генератор, та ще й не той, котрий випромінює альфа-бета ритми...

— Та вмикай уже, заради Бога! — перервав його Бенні. — Ця тягучка мене доконає.

— Він правий, — кивнула Норрі. — Вмикай.

Але трапилася цікава річ. Вони досхочу випробували лічильник у хаті Джо, і він працював чітко: коли піднесли його до старезного годинника з радіолюмінесцентним циферблатом, стрілка слухняно колихнулася. А от тепер, коли вони опинилися тут — так би мовити, на полі бою — Джо закам'янів. Піт виступив у нього на лобі. Він відчував, як той накопичується й ось-ось почне стікати йому в очі.

Він би міг довго ще так простояти, аби Норрі не поклала йому на руку свою долоню. А зверху й Бенні поклав свою. Тож вони посунули вмикач-повзун разом, утрюх. Стрілка у віконці ІМПУЛЬС/ СЕК умент стрибнула на +5 і Норрі вчепилася в плече Джо. Але тоді стрілка повернулася на +2 і дівчинка послабила свою хватку. Вони не мали досвіду з лічильниками радіації, але всі здогадалися, що побачили просто природний фон.

Джо повільно обійшов естраду, тримаючи в руці трубку Гайгера-Мюллера, якою закінчувався витий шнур, схожий на телефонний. Лампочка живлення горіла яскравим медовим світлом, і стрілка час від часу трохи ворушилася, але здебільшого залишалася нерухомою, тримаючись біля нуля. Побачені ними маленькі її стрибки, радше були спричинені їхніми власними рухами. Його це не здивувало — у глибині душі він очікував, що ця справа не буде простою, але в той же

час Джо відчув гірке розчарування. Це було насправді дивно, як гарно розчарованість і відсутність здивування можуть доповнювати одне одну; немов близнючки Ольсен²⁸⁸ в царині емоцій.

— Дай я спробую, — попросила Норрі. — Може, мені більше пощастить.

Він безборонно віддав їй прилад. Приблизно годину чи й довше вони прочісували міський майдан, по черзі тримаючи апарат. Вони бачили, як на Мілл-стрит завернула машина, але не помітили Джуніора Ренні, котрий знову почувався краще, за її кермом. І він їх не помітив. Санітарна машина промчала міським пагорбом в напрямку «Фуд-Сіті», з увімкнутими мигалкою і сиреною. На неї вони подивилися уважніше, але знову були заклопотані своєю справою, коли невдовзі знов з'явився Джуніор, цього разу за кермом батьківського «Гаммера».

Вони так ні разу й не скористалися для камуфляжу киданням фрізбі, яку прихопили з собою: надто вже поринули в дослідження. Та й потреби в цьому не виникало. Мало кого з людей, що поверталися додому, могло цікавити те, що відбувалося зараз на майдані. Дехто з них був поранений. Більшість тягнули звільнені від рабства маркету харчі, а деякі штовхали перед собою з верхом завантажені візки. Майже всі мали такий вигляд, ніби їм за самих себе соромно.

Близько полудня Джо і його друзі вже готові були здатися. Крім того, вони зголодніли.

— Ходімо до мене, — сказав Джо. — Моя мама нас чимось нагодує.

— Суперово, — погодився Бенні. — От би китайським рагу! У твоєї ма в ньому завжди

²⁸⁸ Мері-Кейт та Ешлі Фуллер Ольсен (нар. 1986 р.) — популярні кіноактриси близнючки.

багато грибів.

— А може, спершу перейдемо міст Миру та пошукаємо на тому березі? — спитала Норрі.

Джо знизав плечима:

— Гаразд, але там нічого нема, тільки ліс. І там ми віддалимось від центру.

— Так, але... — вона осіклася.

— Що «але»?

— Нічого. Просто думка. Мабуть, дурна.

Джо поглянув на Бенні. Бенні знизав плечима і віддав їй лічильник Гайгера.

Вони повернулися до мосту Миру й підпірнули під обвислу поліцейську стрічку. У критому переході стояли сутінки, проте не такі темні, щоб, зазирнувши через плече Норрі, Джо не побачив, як ворухнулася стрілка, коли вони перетинали середину мосту, лиш на одну риску ворухнулася, тож не було сенсу уважно тестувати трухляві дошки в них під ногами. Після виходу з мосту їх зустріла табличка з написом «ЗАРАЗ ВИ ПОКИДАЄТЕ ГРОМАДСЬКИЙ МАЙДАН ЧЕСТЕР МІЛЛА, заснований 1808 року». Добре протоптана стежка вела вгору порослим дубами, ясенами й буками схилом. Осіннє листя звисало безсило, надаючи деревам замість радісного — похмурого вигляду.

На момент, коли вони досягли підніжжя цієї стежки, стрілка У віконці ГМПУЛЬС/СЕК застигла між +5 та +10. Після позначки + 10 шкала приладу різко підвищувалася до +500, а тоді аж до +1000. Верхню частину шкали було позначено червоним кольором. Стрілка стояла ще за тисячу миль звідти, але Джо був майже певен, що теперішня її позиція показує вже дещо більше за природний фон.

Бенні дивився на злегка тремтячу стрілку, але Джо дивився на Норрі.

— Про що ти тоді подумала? — спитав він. — Не бійся, кажи, бо виходить так, що думка в тебе була зовсім не дурна.

— Еге ж, — погодився Бенні, постукавши пальцем по віконечку ІМПУЛЬС/СЕК. Стрілка стрибнула, а потім повернулася десь між +7 та +8.

— Я подумала, що генератор і передатчик — це практично те саме, — сказала Норрі. — А передатчику не обов'язково міститися в центрі. Йому достатньо стояти на підвищенні.

— Вежа РНГХ не підходить, — сказав Бенні. — Вона просто на галявині, помпуює слухачів Ісусом. Я бачив.

— Ну, так, але ж передатчик там, типу, надпотужний, — відповіла Норрі. — Мій тато казав, тисяча ваттів чи десь близько того. Можливо, те, що ми шукаємо, покриває менший діапазон. Отже, я й подумала: де в нашому місті найвище місце?

— Чорна Гряда, — сказав Джо.

— Чорна Гряда, — погодилась вона, задираючи свій маленький

кулачок.

Джо стукнувся з нею кулаками і показав пальцем:

— Це там. Дві милі. Може, три. — Він повернув трубу лічильника в тому напрямку, і вони, мов зачаровані, вступилися у стрілку, котра піднялася до +10.

— їбать мене... — видихнув Бенні.

— Як стане тобі років сорок, — зауважила Норрі. Крута, як завжди... проте вона почервоніла. Трішечки.

— Там, на Чорній Гряді, є якийсь старий сад, — сказав Джо. — Звідти можна побачити весь Мілл, і навіть TP-90 видно. Так каже мій тато принаймні. Ця річ може бути там. Норрі, ти геніальна. — Тепер йому не треба було чекати, поки вона його поцілує. Він це зробив сам, хоча наважився цмокнути лише в куточок губ. Виглядала вона задоволеною, але вперта вертикальна зморшка не зникла з її чола.

— Це може нічого не означати. Стрілка не так уже й сказала. Може, з'їздимо туди на велосипедах?

— Авжеж! — підтримав її Джо.

— Після обіду, — уточнив Бенні. Він уважав себе практичним чоловіком.

6 У той час як Джо, Бенні й Норрі обідали в домі Макклечі (і таки дійсно, їли китайське рагу), а в лікарні імені Кетрін Рассел Расті за допомогою Барбі й двох дівчат обробляв рани жертвам маркетового бунту, Великий Джим Ренні сидів у своєму кабінеті й проглядав список, відзначаючи деякі з позицій в ньому галочками.

Побачив, що на під'їзну алею завернув його «Гаммер», і поставив чергову галочку: Бренда приєдналася до решти. Подумав, що він уже готовий — готовий цілком, наскільки це взагалі можливо. І навіть якби Купол щез прямо сьогодні, він гадав, що срака в нього прикрита.

Увійшов Джуніор, кинув на стіл Великому Джиму ключі від «Гаммера». Все ще блідий, і щоби його потребували бритви зараз навіть більше, ніж зазвичай, але він уже не був схожим на смерть на патичку. Ліве око в нього залишалось червоним, але не запаленим.

— Усе владнав, синку?

Джуніор кивнув:

— Ми сядемо до в'язниці? — це його питання прозвучало з якоюсь байдужою зацікавленістю.

— Ні, — відповів Великий Джим. Сама думка про те, що він може потрапити до в'язниці, ніколи не впадала йому в голову, навіть коли Перкінсiha сюди заявила і почала висувати йому звинувачення. Він усміхнувся. — Зате Дейл Барбара сяде.

— Ніхто не повірить, ніби він убив Бренду Перкінс.

Великий Джим не стримав посмішки.

— Повірять. Вони перелякані, отже, повірять. Так воно завжди діє.

— Звідки ти знаєш?

— Бо серйозно вивчаю історію. Тобі теж варто, хоча б потроху.

На язика в нього вертілося запитання: чому син покинув навчання в Бодоіні²⁸⁹? Чи просто набридло, чи його відрахували, чи попросили геть? Але зараз був не той час і не те місце. Натомість він запитав Джуніора, чи той може виконати ще одне завдання.

Джуніор потер собі скроню:

— Мабуть, що так. Запрігся, то й тягни.

— Тобі потрібна буде допомога. Можеш взяти Френка, звісно, але мені здається, краще отого парубка, Тібодо, якщо він сьогодні здатен ворушитися. Тільки не Ширлза. Хлопець хороший, але тупий.

Джуніор не промовив нічого. Великий Джим знову зачудувався, що ж не так з його сином. Та чи насправді йому хочеться про це дізнатися? Либонь, коли скінчиться вже ця криза. А поки що в нього на плиті кипить забагато каструль і сковорідок, а вже ось-ось треба й обід подавати.

— Що ти хочеш, щоб я зробив?

— Дозволь, я дещо спершу перевірю, — Великий Джим узяв мобільний телефон.

Кожного разу, роблячи це, він очікував, що той виявиться безплідним, як дійки на бику,

але телефон усе ще працював. Він набрав ПД. У поліцейській дільниці продзвонило три рази і слухавку взяла Стейсі Моггін. Голос у неї звучав змучено, зовсім не по-діловому, як це їй було властиво зазвичай, але Великий Джим не здивувався: ще б пак після вранішніх гулянь; він і зараз віддалено чув у слухавці людське ревище.

— Поліція, — промовила вона. — Якщо у вас не термінова справа, будь ласка, передзвоніть нам трохи пізніше. Ми страшенно зайня...

— Це Джим Ренні, милочко, — він знав, що Стейсі ненавидить, коли її

називають милочкою. Саме тому так її й називав. — Подай-но мені шефа, тіп-топ.

— Саме зараз він намагається припинити кулачний бій просто у нас в приймальні, —

289 Bowdoin — заснований 1794 року приватний коледж, який наразі посідає 6 місце в рейтингу коледжів університетського типу, розташований у приморському місті Брансвік у штаті Мейн.

сказала вона. — Може, вам краще зателефонувати пізні...

— Ні. Я не можу телефонувати пізніше, — сказав Великий Джим. — Чи ти гадаєш, я дзвонив би йому, аби не мав важливої справи? Давай, катай туди, милочко, і дай по голові кийком найагресивнішому. А тоді скажи Піту, щоб пішов до свого кабінету і...

Вона не дала йому закінчити, не попрохала зачекати, а просто кинула на стіл слухавку, котра відгукнулася йому глухим грюком. Це не вплинуло на настрій Великого Джима; коли він дразнив когось, йому подобалося знати, що він таки його дістав. Віддаля він чув, як хтось обзивав когось злодійським сучим сином. Це викликало в нього посмішку.

За мить його вже з'єднали, Стейсі навіть не обтяжила себе, щоб його попередити. Якийсь час йому довелося слухати Пса Макграфа²⁹⁰. Потім слухавку взяли. Захеканий Рендолф:

— Кажіть швидше, Джиме, бо в нас тут божевільня. Ті, що не потрапили до шпиталю з поламаними ребрами чи ще чимось, поводяться, як скажені шершні. Усі звинувачують одне одного. Я намагаюся не заповнювати камери в підвалі, але тут таке, що половина їх просто рвуться туди потрапити.

— То як, шефе, збільшення чисельного складу поліції здається тобі сьогодні вже кращою ідеєю?

— О Господи, так. У нас є побиті. Я відправив одного з нових офіцерів-підручних, тобто дівчину, Руа, до шпиталю, у неї вся нижня частина обличчя розтрощена. На вигляд вона, мов та наречена Франкенштайна.

Усмішка Великого Джима ще більше поширшала. Сем Вердро зробив, як належало. Авжеж, звісно, тут реалізувалася ще одна властивість магічного стану в драйві; трапляються нечасті моменти, коли ти не можеш особисто забити м'яч і мусиш його передати, і ти завжди

передаєш пас саме належній персоні.

— Хтось поцілив у неї каменем, і в Мела Ширлза також. Він ненадовго був вийшов з ладу, але зараз уже, здається, в порядку. Це так гидко. Я послав його теж до шпиталю, щоб залатали.

— Так, це просто сором, — погодився Великий Джим.

— Хтось спеціально цілився в моїх офіцерів. І не один хтось, я гадаю. Великий Джиме, ми дійсно можемо знайти ще волонтерів?

— Гадаю, ти знайдеш достатньо бажаючих серед добропорядних юнаків нашого міста, — сказав Великий Джим. — Фактично, я сам знаю декого з наших парафіян Святого Спасителя. Кіл'янові хлопці, наприклад.

— Джиме, у Кіл'яна сини тупі, як дрова.

— Знаю, але вони дужі хлопці й виконують накази, — він зробив паузу. — І вони вміють стріляти.

— А хіба ми озброїмо нових поліцейських? — у голосі Рендолфа чувся сумнів і водночас надія.

— Після того, що трапилося сьогодні? Обов'язково. Я думаю, чоловік десять добрих, найнадійніших молодих людей, для початку. Френк із Джуніором допоможуть нам таких підібрати. А якщо ця штука стоятиме і через тиждень, нам знадобляться ще люди. Зарплату видаватимеш грошовими розписками. Видаси їм першим картки на продукти, коли і якщо почнеться розподілення. їм і їхнім родинам.

— Гаразд. То ви пришлете Джуніора чи ні? Френк тут, і Тібодо також. Його трохи зачепили біля маркету, довелося навіть міняти пов'язку, але зараз він уже, як огірок. — Рендолф понизив голос. — Каже, це Барбара там йому міняв пов'язку. Добре впорався.

— Дуже мило, але містеру Барбарі дуже довго не доведеться міняти якихось пов'язок. А для Джуніора в мене є інша робота. І для офіцера Тібодо. Пришли його до мене.

290 McGruff the Crime Dog — створений 1980 року антропоморфний графічний образ собаки-детектива, котрий широко використовується у соціальній відео- й аудіо- рекламі для роз'яснення суспільству (особливо дітям) методів роботи поліції.

— Навіщо?

— Аби тобі це треба було знати, я б сказав. Просто пришли його сюди. Джуніор із Френком складуть список можливих нових рекрутів

пізніше.

— Ну... якщо ви так ка...

Рендолфа перебив новий спалах галасу. Там щось упало чи кинули щось. І, судячи зі звуку, ще щось потрощилося.

— Зараз же припиніть/ — заволав Рендолф.

Усміхаючись, Великий Джим відніс телефонну слухавку подалі від себе. Він і так чудово все чув.

— Ану, хапайте отих двох... та не тих, ти, ідіот. ІНШИХ двох... Ні, не треба вони мені під арештом! Мені треба, щоб вони забралися звідси! Хай хоч на сраках скачуть, якщо ногами не в змозі ворушити!

За хвильку він уже знову балакав із Великим Джимом:

— Нагадайте мені, навіщо я погодився на цю роботу, бо сам я щось уже забув.

— Усе владнається, усе буде гаразд, — заспокоїв його Великий Джим.

— Завтра ти отримаєш п'ятірку додаткових служак — свіженьких молодих бичків — і ще п'ять нових у четвер, а то й раніше. П'ять — це щонайменше. А тепер пошли сюди Тібодо. І будь готовий запроторити до камери в підвалі її нового мешканця. Містер Барбара оселиться в ній ще до кінця дня.

— За яким звинуваченням?

— Як щодо чотирьох убивств, плюс підбурювання до бунту в місцевому супермаркеті? Г одиться?

Він вимкнув телефон раніше, ніж Рендолф устиг йому щось відповісти.

— Яку роботу ти збираєшся доручити нам із Картером? — запитав Джуніор.

— Сьогодні? По-перше, невеличка розвідка і планування. З останнім я допоможу. Потім ви візьмете участь в арешті Барбари. Гадаю, тобі це буде приємно.

— Так, приємно.

— А коли Барбара опиниться в льоху, ви з Тібодо мусите гарненько повечеряти, бо справжня робота на вас чекає вночі.

— Що?

— Спалити редакцію «Демократа» — цікаво звучить?

Джуніор вибалушив очі:

— Навіщо?

Те, що його син таке питає, стало для нього розчаруванням.

— Тому, що в найближчому майбутньому існування газети не в інтересах міста. Маєш якісь зауваження?

— Тату, а тобі ніколи не спадало на думку, що ти міг сказитися?

— Аякже, — кивнув Великий Джим. — Мені пальця до рота не клади.

7 — Скільки часу я провела в цьому приміщенні, але жодного разу не могла собі уявити, що сама можу опинитися на цьому столі, — промовила Джинні Томлінсон своїм новим, розгубленим голосом.

— А якби навіть могла, то напевне не уявляла б, що обробляти тебе буде той, хто вранці готує для тебе стейк із яєчною. — Барбі намагався підтримувати жартівливий тон, хоча він латав та перев'язував тут безперервно з тої миті, як приїхав до лікарні імені Кетрін Рассел першим рейсом санітарної машини, і вже втомився. Мав підозру, що значною мірою це було від стресу: він смертельно боявся, щоб комусь від його роботи не стало гірше замість покращення. Таку ж тривогу спостерігав він на обличчях Джинні Буффаліно і Герріет Бігелоу, але попри все дівчатам було легше, у їхніх головах не цокотів годинник, запущений Джимом Ренні.

— Здається мені, я ще не скоро зможу з'їсти стейк, — сказала Джинні. Расті щонайперше вправив їй ніс, а потім уже взявся за інших пацієнтів. Барбі йому асистував, тримав її за голову якомога делікатніше і шепотів щось підбадьорливе. У ніздрі їй Расті заклав тампони, просякнуті медичним кокаїном. Почекав десять хвилин, поки анестезія почне діяти (за цей час він встиг накласти пов'язку на дуже розтягнуте зап'ястя і еластичний бандаж на коліно одній тлустій жінці), а тоді витяг тампони і захопив скальпель. Фельдшер діяв з вартою хвату швидкістю. Перш ніж Барбі встиг порадити Джинні промовити вилка, Расті сковзнув держакком скальпеля понад розширювачем ніздрів, зафіксував його і, упершись у носову перегородку, використав, як важіль.

«Ніби автомобільне колесо монтує», — подумав Барбі, слухаючи, як, хоч і тихо, але явно потріскує, повертаючись до більш-менш нормальної позиції, ніс Джинні. Вона не кричала, але нігті її продірявили папір, яким було застелено оглядовий стіл, і слюзи ручаями бігли по її щоках.

Тепер вона була спокійна — Расті дав їй пару пігулок перкоцету, — але

з того її ока, що не так напухло, не переставали литися сльози. Щоки були на вигляд, як пурпурові пампушки. Барбі подумав, що вона зараз схожа на Рокі Бальбоа після бою з Аполло Крідом²⁹¹.

— Дивися на яскравий бік життя, — порадив їй Барбі.

— А він десь є?

— Безсумнівно. Виглядає на те, що міс Руа не менш як місяць сидітиме тільки на супі та молочних коктейлях.

— Джорджія? Я чула, що їй дісталось. Тяжко?

— Житиме, але красу собі поверне дуже нескоро.

— Вона ніколи не могла претендувати на титул Міс Яблунева Квітка²⁹². — А тоді тихіше: — То було її верещання⁹

Барбі кивнув. Здавалося, що вся лікарня заповнена тільки криками Джорджії.

— Расті вколов їй морфін, але вона довго не могла вимкнутися. У неї організм, як у коняки.

— А свідомість алігатора, — додала Джинні своїм безпорадним голосом. — Я нікому б не побажала такого, як трапилося з нею, але все одно це збіса гарний приклад відплати карми. Скільки я вже тут? Мій годинник розбився к чорту.

Барбі поглянув на свій.

— Зараз чотирнадцята тридцять. Отже, я гадаю, ти десь на п'ять з половиною годин уже наблизилась до одужання.

Різно крутнувшись, він почув, як йому хруснуло у спині, а потім трохи попустило. Барбі вирішив, що Том Петті таки мав рацію: чекання — це найважча річ²⁹³. Він припускав, що, опинившись у камері, почуватиметься легше. Якщо взагалі залишиться живим. Раптом мозок йому прохромила думка, що бути застреленим за спротив під час арешту — можливо, найзручніший для нього вихід.

— Про що ти думаєш, що так усміхаєшся? — спитала вона.

— Ні про що, — він уже тримав у руці пінцет. — А тепер лежи тихо, поки я займатимуся делікатною справою. Раніше почнемо — раніше закінчимо.

— Мені слід встати і включитися в роботу.

— Якщо спробуєш, твоє включення вмент завершиться падінням на підлогу.

Вона звернула увагу на пінцет:

— Ти добре знаєш, що збираєшся з цим робити?

291 Герої п'ятисерійної «боксерської кіноепопеї» Сильвестра Сталлоне «Рокі».

292 Титул, який отримують переможниці конкурсів краси на весняних фестивалях.

293 Tom Petty (нар. 1950 р.) — співак, гітарист, композитор, лідер гурту «Heartbreakers»; «Чекання» («Waiting») — його хіт 1981 року.

— Ще б пак. Я колись завоював золоту медаль на Олімпіаді по вийманню скла.

— У тебе коефіцієнт патякання дурниць ще вищий, ніж у мого колишнього чоловіка, — вона вже трішечки посміхалась.

Барбі здогадувався, як їй боляче, навіть зі знеболювальним у крові, і йому подобалася її витримка.

— Ти ж не збираєшся виявитися тим медиком, що сам, опинившись в ролі пацієнта, тут же перетворюється на тирана? — спитав він її.

— Таким був доктор Гаскелл. Він якось загнав собі скабку під ніготь великого пальця, а коли Расті запропонував йому її витягти, Чудотворець сказав, що довіритися тільки спеціалісту, — розсміялася вона, але тут же здригнулась і застогнала.

— Якщо тебе це хоч трішечки розрадить, скажу, що коп, котрий тебе вдарив, отримав собі камінь в голову.

— Знову ж таки, карма. А він уже на ногах?

— Атож.

Мел Ширлз ще дві години тому самотужки вийшов із лікарні з перев'язаною головою.

Коли Барбі нахилився до неї з пінцетом, вона інстинктивно відвернула голову. Він повернув її на місце, натиснувши рукою — дуже делікатно — на її менш розпухлу щоку.

— Я розумію, ти мусиш, — промовила вона. — Просто я, немов та дитина, коли справа торкається очей.

— Зважаючи на те, як сильно він тебе вдарив, тобі ще пощастило, що скло застрягло навкруг очей, а не потрапило в них.

— Так, я знаю. Але прошу, не роби мені боляче, гаразд?

— Гаразд, — погодився він. — Ти вже невдовзі будеш на ногах, Джинні. Я все зроблю скоренько.

Він витер руки, воліючи, щоб вони були геть сухими (рукавичок не

надягав, сумнівався, що зможе в них як слід утримувати пінцет), тоді нахилився ближче. У бровах і навкруг очей застрягло з півдесятка скалок від лінз її розбитих окулярів, але той крихітний кинджал, що непокоїв його найбільше, стирчав у куточку її лівого ока. Барбі був певен, що Расті сам би його витяг, аби помітив, але він концентрувався на її носі.

«Зроби це швидко, — нагадав він собі. — Хто вагається, той і обсирається».

Він витяг осколок і кинув його у пластиковий лоток на столі. На тому місці де той щойно стирчав, набубнявіла крихітна насінина крові. Барбі видихнув:

— Окей. Решта — то ніщо. Легкий хліб.

— Твої б слова та до Бога, — сказала Джинні.

Тільки-но він витяг останню скалку скла, як відчинилися двері, до оглядової ввійшов Расті й сказав Барбі, що потребує його допомоги. Фельдшер тримав у руці бляшану коробку.

— Допомоги з чим?

— Там один ходячий геморої, — пояснив Расті. — Цей сракоголовий тип хоче піти звідси зі своєю незаконною здобиччю. За інших умов я б радо спровадив його геть за двері, але саме тепер я можу його використати.

— Джинні? — спитав Барбі. — Ти в порядку?

Вона махнула рукою в бік дверей. Він вирушив услід за Расті, але тут вона його покликала:

— Агов, красунчику...

Він обернувся, і вона послала йому повітряний цілунок. Барбі його вловив.

8 У Честер Міллі був лише один дантист. На ім'я Джо Боксер. У кінці Страут-лейн розташовувався його зуболікарський офіс, де з вікон кабінету відкривався мальовничий вид на річку Престіл і міст Миру. Приємний краєвид, знаєте, якщо сидиш прямо. Більшість відвідувачів вищевказаного кабінету проводили там час у напівлежачому стані, тож насолоду

їхнім очам забезпечували кілька десятків приклеєних до стелі фотографій улюбленої собачки Джо Боксера породи чихуахуа.

— На одній із тих фоток та чортова собака, схоже, ніби

випорожнюється, — розповідав після чергового візиту до дантиста Дагі Твічел своєму приятелеві Расті. — Може, ця порода просто завжди сидить у такій позі, але я так не думаю. Думаю, я пролежав півгодини, саме споглядаючи на те, як заслинена тваринка вичавлює з себе гівно, поки той її кобель Боксер виколупував у мене зі щелепи два зуби мудрості. Викруткою, судячи з моїх відчуттів.

Поперечна вивіска, що майоріла поряд із дверима офісу доктора Боксера мала вигляд баскетбольних трусів розміру достатнього, щоб налізти на якогось казкового велетня. Пофарбована вона була кричуще золотим і зеленим — кольори місцевих «Вайлдкетс». Напис на ній повідомляв: «ДЖОЗЕФ БОКСЕР, доктор зуболікарської хірургії». А нижче: «БОКСЕР

— ЦЕ МИТТЮ». Він дійсно працював фантастично швидко, з цим погоджувалися всі, але не визнавав ніяких медичних страховок і приймав плату тільки готівкою. Якщо, скажімо, до нього з'являвся якийсь лісоруб із нагноєними яснами і щогою надutoю, як у білки, котра напхала собі повний рот горішків, та починав щось казати про зуболікарську страховку, Боксер радив йому спершу отримати живі гроші в «Синього Хреста» або «Антема»²⁹⁴, а тоді вже приходити до нього.

Мінімальна конкуренція змусила б його пом'якшити свою драконівську політику, але з півдесятка дантистів, котрі намагалися укорінитися в Честер Міллі від початку дев'яностих, не витримали і здалися. Ходили чутки, що це добрий друг Боксера Джим Ренні міг докласти руку до унеможливлення зуболікарської конкуренції в місті, але ніяких конкретних доказів не було. Тим часом Боксера можна було щодня побачити за кермом «Порше», наліпка на бампері якого повідомляла: «ІНША МАШИНА В МЕНЕ ТАКОЖ ПОРИТЕ!»

Коли Расті, а слідом і Барбі, тягнучись за ним, з'явилися з коридору, Боксер уже вирушив до вихідних дверей лікарні. Тобто намагався, бо Твіч іще тримав його за руку. У другій руці Боксера висів кошик, заповнений вафлями «Егго»²⁹⁵. Самі лише коробки вафель і більше нічого. У Барбі майнула думка (і то не вперше): а чи не лежить він зараз часом у якійсь канаві поза паркінгом «Діппера», збитий на лайно, і переживає жахливі видіння свого пошкодженого мозку?

— Я не залишуся! — дзвякнув Боксер. — Я мушу віднести оце додому

і покласти в холодильник! Тим паче те, що ви пропонуєте, майже напевне не має ніяких шансів, тому приборіть геть від мене свої руки. Барбі відзначив пластир у формі метелика, що сидів у Боксера на одній з брів, і більшу пов'язку в нього на правій руці. Скидалося на те, що дантист захопив ці вафлі в серйозній битві.

— Скажіть цьому держиморді, щоб прибрав від мене свої руки, — звернувся він, побачивши Расті. — Поранення мені обробили, тепер я йду додому.

— Ще не тепер, — сказав Расті. — Вам надали безкоштовну медичну допомогу, тож я чекаю від вас віддяки.

Боксер був невеличким дядечком, футів п'ять і чотири дюйми заввишки, але тут уже він витягнувся на повний зріст, напнувши груди: — Чекайте й будьте прокляті. Я не розцінюю оральну хірургію — на яку, до речі, я не отримав сертифіката від штату Мейн — як рівноцінну відплату за пару пластирних пов'язок. Я заробляю собі на життя роботою, Еверете, і очікую, що мою працю буде оплачено.

— Плату ви отримаєте на небесах, — промовив Барбі. — Чи не так би сказав ваш друг Ренні?

— Він не має ніякого стосунку до...

Барбі підступив ближче і втупився у зроблений із зеленого пластику продуктової

294 Великі страхові компанії, котрі також забезпечують деяким категоріям громадян безплатне медичне обслуговування, покриваючи свої видатки надходженнями з державних соціальних фондів.

295 «Eggo» — заморожені вафельні торти і тістечка з різноманітною начинкою; випускаються з 1930-х років.

кошик у руці Боксера. Там, на держакі, ясно читалися друковані літери: «ВЛАСНІСТЬ "ФУД-СІТІ"». Боксер спробував, щоправда, без особливого успіху, затулити від нього кошик своїм тілом.

— Оскільки мовиться про оплату, нам цікаво, ви заплатили за ці вафлі?

— Не смішіть мене. Усі там брали собі що завгодно. А я взяв усього лиш оце, — він з викликом поглянув на Барбі. — У мене дуже великий холодильник, і, так вже трапилося, я дуже люблю вафлі.

— Те, що всі там брали собі що завгодно, не дуже допоможе вам захиститися від звинувачень у грабунку, — ласкаво промовив Барбі.

Боксеру просто ніяк уже було тягнутися вище, проте якось він це

зробив. Обличчя в нього почервоніло майже до пурпуровості.

— Тоді ведіть мене до суду! Звідки тут суд? Справу закрито! Га?

Він уже було ледь не відвернувся, але Барбі його вхопив, але не за руку, а за кошик.

— У такому разі я це конфіскую, ви згодні?

— Не маєте права!

— Ні? Тоді ведіть мене до суду, — усміхнувся Барбі. — О, я забув, звідки тут суд?

Доктор Боксер глипнув на нього, вищиривши свої мілкі, перфектні зубки.

— Ми запросто приготуємо ці вафельки в тостері в нашому кафетерії, — сказав Расті. — Смакота буде.

— Угу, треба скоріше ввімкнути тостер, поки в нас ще працює електрика, — промурмотів Твіч. — А як вимкнеться, можна наштрикнути їх на виделки і підсмажити в інсинераторі назадньому дворі.

— Ви не маєте права.

— Дозвольте мені цілком прояснити для вас ситуацію, що склалася, — почав Барбі. — Якщо ви не зробите того, що від вас хоче Расті, я не маю наміру відпускати ваші «Егго».

Зареготав Чез Бендер, у котрого було заліплено пластиром перенісся й щоку. Не по-доброму зареготав:

— Платіть готівкою! Хіба не так ви самі постійно кажете, док?

Боксер перевів свій палаючий погляд спершу на Бендера, потім на Расті.

— Те, чого ви бажаєте, майже не має шансів на здійснення. Ви й самі мусите це розуміти.

Расті відкрив бляшану коробку і простягнув до нього. Усередині лежало шість зубів.

— Торі Макдоналд позбирала їх біля супермаркету. Повзала навколішках і намацувала пальцями в калюжах крові, що натекла з Джорджії Руа. Тож, якщо ви бажаєте найближчим часом снідати вафлями «Егго», докторе, ви мусите вставити ці зуби назад в голову Джорджії.

— А якщо я просто піду собі геть?

Чез Бендер, учитель історії, зробив крок вперед. З міцно стиснутими

кулаками.

— У такому випадку, мій любий користолюбцю, я виб'ю з вас лайно на парковці.

— А я допоможу, — докинув Твіч.

— Я не допомагатиму, але залюбки вас потім огляну, — запевнив Барбі.

Почувся сміх, дехто заплодував. Барбі одночасно стало і смішно, і гидко.

Плечі в Боксера поникли. Якось враз він став маленьким чоловічком, котрий потрапив у завелику для нього ситуацію. Він узяв у руки бляшану коробку, подивився на Расті:

— Виконана за оптимальних умов оральна хірургічна операція з реімплантації цих зубів могла б увінчатися успіхом, вони могли б дійсно укорінитися, але я б не наважився гарантувати щось цій пацієнтці. Якщо я зроблю операцію, це буде щастя, якщо в неї приживеться один-два зуби. Більш імовірно, що вони попадуть з вдихом їй у трахею і вона вдавиться.

Кремезна жінка з копицею яскраво-рудого волосся штовхнула Боксера в плече.

— Я сидітиму поряд з нею і слідкуватиму, щоби цього не трапилося. Я її мати.

Доктор Боксер зітхнув.

— Вона при свідомості?

Не встиг він сказати ще щось, як на майданчик перед лікарнею підкотили два поліцейські екіпажі, один з них був зеленим джипом шефа. З передньої машини вилізли Фред Дентон, Джуніор Ренні, Френк Делессепс і Картер Тібодо. Із другої — Рендолф і Джекі Веттінгтон. І дружина Расті з заднього сидіння. Всі були озброєні і, наблизившись до дверей шпиталю, витягли пістолети.

Невеличкий натовп, що спостерігав конфронтацію з дантистом, відринув трохи назад, дехто з цих людей не сумнівався, що зараз їх будуть заарештовувати за крадіжки.

Барбі обернувся до Расті Еверета.

— Подивися на мене.

— Що ти маєш на ува...

— Дивися на мене! — Барбі підняв руки, крутячи ними на всі боки.

Тоді задер майку, показуючи свій плаский живіт, потім спину. — Ти бачиш якісь сліди? Забої?

— Ні...

— Не забудь їм про це повідомити так, щоб вони зрозуміли, — сказав Барбі.

Тільки на це в нього й вистачило часу. Рендолф завів своїх офіцерів у двері.

— Дейл Барбара? Виступіть наперед.

Не встиг Рендолф підняти пістолет, як Барбі зробив крок. Бо трапляються лихі пригоди. Іноді заплановані.

Барбі побачив подив на лиці Расті, і через цю душевну невинність фельдшера він відчув до нього ще більшу симпатію. Він побачив Герріет Бігелоу і Джину Буффаліно, вони стояли, витріщивши очі. Але головну увагу він приділяв Рендолфу і його підручним. У всіх були кам'яні лиця, але в очах Тібодо й Делессепса він помітив очевидне задоволення. Для них це відплата за ту ніч біля «Діппера». І відплата мусить бути повноцінна.

Расті виступив поперед Барбі, наче прикриваючи його.

— Не роби цього, — пробурмотів Барбі.

— Расті, ні! — зойкнула Лінда.

— Пітере? — спитав Расті. — У чому справа? Барбі тут допомагає нам і збіса добре робить свою роботу.

Барбі боявся відсовувати дебелого фельдшера вбік чи навіть торкатися його. Натомість він підняв руки, дуже повільно, з розкритими долонями.

Побачивши це, Джуніор і Фредді Дентон кинулися на Барбі, і то вихором. Попутно Джуніор штовхнув Рендолфа і затиснута в кулаку шефа «Беретта» вистрелила. Звук у фойє пролунав оглушливо. Куля поцілила в підлогу за три дюйми від носка правого черевика Рендолфа, пробивши на диво велику діру. Моментально тривожно запахло порохом.

Джина з Герріет скрикнули і кинулися назад у головний коридор, хутко перестрибнувши доктора Боксера, котрий рачкував у тому самому напрямку з похиленою головою, і зазвичай акуратно зачесане волосся метлялося йому перед обличчям. Брендан Еллербі, котрому перед тим вправили трохи вибиту щелепу, копнув дантиста в передпліччя, коли

той проповзав поряд. Металева коробка викотилася в того з руки, вдарилася об стійку рецепції й відкрилася, зуби Джорджії Руа, котрі так ретельно була повизбирувала Торі Макдоналд, розкотилися по підлозі.

Джуніор з Фредді вхопилися за Расті, котрий не робив ніяких спроб пручатися. Він виглядав абсолютно дезорієнтованим. Вони відштовхнули його вбік. Расті поточився по фойє, намагаючись утриматися на ногах. Його підхопила Лінда, і додолу вони завалилися разом.

— Що за херня? — заревів Твіч. — Що це за херня тут твориться?

Картер Тібодо, трохи накульгуючи, наблизився до Барбі, котрий зрозумів, що буде далі, але рук не опустив. Опустити їх означало бути застреленим. І, можливо, не лише йому. Після того, як пролунав перший постріл, шанси на те, що почнуть стріляти й інші пістолети, значно підвищилися.

— Привіт, хуйло, — промовив Картер. — Кажуть, ти тут такий зайнятий пацан. — І вгатив йому в живіт.

Барбі напружив м'язи, очікуючи на це, але все одно від удару переломився навпіл. Дужий був цей сучий син.

— Припиніть! — заревів Расті. Він все ще виглядав розгубленим, але тепер ще й злим. — Припиніть це негайно, чорти б вас забрали!

Він намагався підвестись, але Лінда, обхопивши свого чоловіка обома руками, утримала його на підлозі.

— Не треба, — сказала вона. — Не треба. Він небезпечний.

— Що? — обернувся Расті до неї, недовірливо вирячившись. — Ти сказала?

Барбі так і тримав руки піднятими, показуючи долоні копам. У його зігнутому стані це скидалося на те, ніби він нахилився у привітанні «салам».

— Тібодо, — наказав Рендолф, — відійди. Досить.

— Прибери геть свій пістолет, ідіоте, — закричав Расті на Рендолфа. — Убити тут когось хочеш?

Рендолф кинув на нього погордливо-презирливий погляд, а потім обернувся до Барбі.

— Стань прямо, синку.

Барбі розігнувся. Було боляче, але він спромігся. Він розумів, що, якби

не підготувався до стусана Тібодо, корчився б зараз на долівці, хапаючи ротом повітря. Цікаво, чи спробував би Рендолф носакми змусити його підвестися на рівні ноги? Чи приєдналися б до нього інші копи, незважаючи на глядачів у фойє, дехто з яких уже почали підступати ближче, щоб краще бачити? Безумовно, бо зараз у них кров бує. Як завжди в таких випадках.

Рендолф сказав:

— Я заарештовую вас за вбивство Анджели Маккейн, Дороті Сендерс, Лестера А. Когінса і Бренді Перкінс.

Кожне з цих імен вражало Барбі, але останнє найважче. Останнє, як кулаком. Ця добра жінка. Вона забула про обережність. Барбі не міг її звинувачувати — вона все ще перебувала у глибокій жалобі за своїм чоловіком, — а от себе він мусив звинувачувати за те, що дозволив їй піти до Ренні. За те, що її підбадьорив.

— Що трапилося? — спитав він Рендолфа. — Люди, що це, заради Бога, ви там такого наробили?

— А то сам не знаєш, — мовив Дентон.

— Що ти сам за психопат такий? — спитала Джекі Веттінгтон. Лице в неї скривилося у ненависну маску, очі палали жаринками гніву.

Барбі проігнорував їх обох. Так і тримаючи руки вгору, він не відривав очей від обличчя Рендолфа. Достатньо найменшого приводу — і вони всі разом кинуться на нього. Навіть Джекі, зазвичай найприємніша з жінок, може взяти участь, хоча для неї потрібна причина, а не просто привід. А може, й ні. Іноді й добрих людей перемикає.

— Краще я уточню питання, — мовив він до Рендолфа. — Що ви дозволили наробити Ренні? Бо це його мутні діла, ви самі це розумієте. Усе в цім замацано його пальцями.

— Заткнися. — Рендолф обернувся до Джуніора. — Візьми його в кайданки.

Джуніор підступив до Барбі, але перші ніж він встиг торкнутися його піднятого

зап'ястя, Барбі сховав руки за спиною і розвернувся. Расті з Ліндою все ще залишалися на підлозі, Лінда так і обіймала чоловіка за груди утримуючим захватом.

— Згадай, — кивнув Барбі фельдшеру в той час, як на ньому замикалися пластикові кайданки, зтягуючись дедалі тугіше, щільніше,

аж поки не вгрузли в тонку шкіру трохи вище долонь.

Расті підвівся. Лінда намагалась його затримати, але він відштовхнув власну дружину, кинувши на неї такий погляд, якого вона від нього раніше ніколи не бачила. У ньому була присутня суворість, Докір, проте також і журба.

— Пітере, — промовив він, а коли Рендолф почав відвертатися, підвищив голос до крику. — Я це тобі говорю! Дивись на мене, коли я це роблю!

Рендолф обернувся. З лицем, як камінь.

— Він знав, що ви з'явилися сюди по нього.

— Звісно, що так, — сказав Джуніор. — Може, він і божевільний, але аж ніяк не дурний.

Расті на нього навіть не глянув.

— Він показав мені свої руки, обличчя, задер майку і показав свій живіт і спину. На ньому нема жодної подряпини, хіба що з'явиться синець після підлого стусана Тібодо.

Подав голос Картер:

— Три жінки! Три жінки і проповідник! Він заслужив на це.

Расті не відвів погляду від Рендолфа.

— Це нісенітниця.

— З усією моєю повагою, Еріку, це не твоя парафія, — засунув до кобури і застібнув пістолет Рендолф. На загальне полегшення.

— Це так, — погодився Расті. — Я просто ліпило, не коп, і не законник. Тож я тобі й кажу: якщо в мене буде okazія оглянути його знову, коли він перебуватиме у вас у камері, і в нього виявляться забої і подряпини, нехай тоді тобі допомагає Бог.

— І що ти такого зробиш? Подзвониш у Спільку громадянських прав²⁹⁶? — спитав Френк Делессепс. Губи в нього були білі від люті.

— Цей твій дружок забив на смерть чотирьох людей. У Бренді Перкінс зламана шия. Одна з дівчат була моєю коханою, він її сексуально домагався. Імовірно, і після смерті, а не лише до того, отак воно виглядає.

Натовп, що був загальом розсіявся після пострілу, а потім згуртувався поближче, щоб краще бачити, що відбувається, видав сполоханий стогін.

— Це його ти захищаєш? Тоді й ти мусиш сісти до в'язниці!

— Френку, стули пельку! — крикнула Лінда.

Расті подивився на Френка Делессепса, хлопця, котрого він лікував від вітрянки і кору, виводив у нього вошей, яких той назбирав собі повну голову в літньому таборі, лікував йому зламаний під час перебігання на другу базу зап'ясток, а одного разу в нього, ще дванадцятирічного, був доволі тяжкий випадок ураження отруйним плющем. Дуже мало знаходив він спільного між тим хлопчиком і дим парубком.

— Ну, а якщо мене замкнуть? Що тоді, Френкі? Що буде, якщо в твоєї матері знову трапиться напад гострого холециститу, як минулого року? Я лікуватиму її в тюрмі в дозволений для побачень час?

Френк ступив уперед, піднявши руку, щоби його чи то ляснути, чи стукнути. Джуніор її перехопив.

— Він своє отримає, не переймайся. Кожний, хто на стороні Барбари, своє отримає. На все свій час.

— Отже, різні сторони? — Расті говорив щиро здивованим голосом. — Про які це ви сторони тут розводитеся? Це вам не футбольний матч. Джуніор посміхнувся так, ніби знав якусь таємницю.

Расті обернувся до Лінди:

— Це твої колеги так говорять. Тобі це подобається?

Якусь мить вона не була в змозі підняти на нього очі. Потім, через силу, подивилася.

— Вони знавісніли, от і все, і я їх не звинувачую. Бо я теж ледь не здуріла. Чотири людини, Еріку, хіба ти не дочув? Він убив їх і майже напевне згвалтував принаймні двох з тих жінок. Я допомагала діставати їх з катафалку в Бові. Я бачила плями.

Расті потрусив головою.

— Я весь день з ранку з ним поряд, я бачу, як він допомагає людям, а не мучить їх.

— Не сперчайся, — промовив Барбі. — Перестань, парубче, ти ж великий. Це не той...

Джуніор тицьнув його під ребра. Жорстко.

— Ти маєш право на мовчання, гівноїде.

— Він це зробив, — сказала Лінда. Вона потягнулася до Расті, побачила, що той не

будь-який інший законний захист особам, чиї конституційні права було порушено.

збирається взяти її руку, і безвільно її впустила. — Вони знайшли його армійські жетони в руці Ейнджі Маккейн.

Расті мовчав. Він тільки дивився, як Барбі поштовхами ведуть до машини шефа і замикають на задньому сидінні з так само скутими за спиною руками. Була лиш одна мить, коли очі Барбі впіймали погляд Расті. Барбі хитнув головою. Тільки раз, але різко й твердо.

А тоді його повезли.

У фойє застигла тиша. Джуніор і Френк поїхали з Рендолфом. Картер, Джекі й Фредді Дентон сідали до другої поліцейської машини.

Лінда стояла й дивилася на свого чоловіка: благально й водночас сердито. Потім сердитість з її очей зникла. Вона пішла до нього, піднявши руки, бажаючи, щоб він її обняв, хоча б на кілька секунд.

— Ні, — сказав він.

Вона зупинилась.

— Що не так з тобою?

— Що з тобою не так? Ти не бачила, що тут оце щойно відбулося?

— Расті, вона стискала в руці його армійські жетони!

Він повільно кивнув.

— Вельми запобігливо, тобі не здається?

Її обличчя, на якому разом були присутні образа і надія, враз заледеніло. Схоже було, вона лиш тепер помітила свої простягнуті до нього руки і тепер опустила їх.

— Чотири людини, — повторила вона. — Троє побиті майже до непізнаваності. Є різні сторони, і ти мусиш подумати, на чиєму ти боці.

— Ти теж, золотко, — відповів Расті.

Знадвору погукала Джекі:

— Ліндо, поїхали.

Расті раптом усвідомив, що навкруг нього публіка і що багацько хто з них раз у раз голосують за Джима Ренні.

— Просто гарненько обдумай усе це, Ліндо. І подумай, на кого працює Піт Рендолф.

— Ліндо! — погукала Джекі.

Лінда Еверет пішла з низько похиленою головою. Вона не озирнулася.

Расті залишався незворушним, допоки вона не сіла в машину. Тоді його почало колотити. Він подумав, що може впасти, якщо зараз же не сяде.

Чиясь рука лягла йому на плече. То був Твіч.

— З вами все гаразд, бос?

— Так, — відповів він, ніби цим словом можна було щось поправити. Барбі потягнули до в'язниці, а в нього відбулася перша справжня сварка з дружиною за... скільки? Чотири роки? Чи все-таки шість? Ні, з ним не все гаразд.

— Постає питання, — промовив Твіч. — Якщо ті четверо людей були замордовані, чому їх повезли до похоронного салону Бові, а не на патологоанатомічне дослідження? Чия це була ідея?

Перш ніж Расті встиг щось сказати, вимкнулося світло. Шпитальний генератор нарешті доїв пальне.

9 Додивившись, як вони підчистили залишки її китайського рагу (там же спочили й усі залишки телячого фаршу), Клер махнула трьом дітям, щоб встали перед нею в кухні. Вона дивилася на них серйозно, і вони так само дивилися на неї — такі юні та сповнені такої лячної рішучості. Тоді, зітхнувши, вона вручила Джо його рюкзак. Бенні зазирнув усередину й побачив три сендвічі з арахісовим маслом і джемом, три фаршированих яйця, три пляшки «Снепла»²⁹⁷ і півдюжини штук вівсяного печива з родзинками. Хоч і щойно був пообідав, він

²⁹⁷ «Snapple» — під цим брендом у пляшках випускається 50 видів чаю, різноманітні соки й води.

просявав.

— Пречудово, місіс Маккейн! Ви справжня...

Вона не слухала, всю свою увагу зосередивши на Джо.

— Я розумію, що це, мабуть, дуже важливо, тому вирушаю з вами. Я навіть підвезу вас туди, якщо ви...

— Не треба, мамо, — перебив їй Джо. — Це приємна прогулянка на велосипедах.

— І безпечна, — додала Норрі. — На дорогах майже нема машин.

Очі Клер не відривалися від Джо, пропалюючи його наскрізь тим знаменитим Материнським прозором.

— Тоді пообіцяй мені дві речі. Перше, що ще до настання темряви ти

повернешся додому... і я не маю на увазі останній ковток сутінків, я маю на увазі, поки ще світитиме сонце. Друге, якщо ви щось таки знайдете, ви позначите його місцезнаходження, і залишите його в повній і цілісній недоторканності. Я визнаю, що ви троє можете бути найкращими шукачами того-незнано-чого, але розбиратися з ним — це справа дорослих. То ти даєш мені слово? Обіцяй, бо інакше я поїду з вами за компанію.

Бенні висловив свій сумнів:

— Я ніколи не їздив по Чорній Гряді, місіс Макклечі, але неподалік цієї дороги бував. Не думаю, щоб ваш «Шеві», так би мовити, годився для такої подорожі.

— Тоді пообіцяйте мені або залишитесь тут, вибирайте.

Джо пообіцяв. Решта двоє теж. Норрі навіть перехрестилася. Джо почав одягати на плечі рюкзак. Клер опустила до нього свій мобільний телефон.

— Не загубіть його, містере.

— Авжеж, ма. — Джо переступав з ноги на ногу, йому не терпілося вже піти.

— Норрі? Я можу покластися на тебе, щоб ти натиснула на гальма, якщо ці двоє раптом знавіженіють?

— Авжеж, мем, — відповіла Норрі Келверт так, ніби тисячу разів за останній рік вона сама не заглядала смерті в лице, або не перебувала за мить до знівечення на своїй дошці. — Звісно, що можете.

— Я сподіваюсь. Я дуже сподіваюсь, — сказала жінка Клер, тримаючись за скроні так, немов у неї розболілася голова.

— Суперовий обід, місіс Макклечі! — сказав Бенні й підняв руку. — Дайте п'ять.

— Боже правий, що я роблю! — спитала Клер. А вже потім ляснула по його долоні.

10

Поза передньою стійкою, що сягала по груди, у передпокої поліцейської дільниці, куди люди зазвичай приходили поскаржитися на такі речі, як крадіжка чи вандалізм, або на сусідського собаку, що безупинно гавкає, містилася чергова частина. Там стояли столи, індивідуальні шафки і кавовий апарат зі сварливим написом «КАВА І ПОНЧИКИ НЕ БЕЗПЛАТНІ». Тут же був і пункт реєстрації. Фредді

Дентон сфотографував Барбі, а відбитки пальців у нього брав Генрі Моррісон, у той час як Пітер Рендолф із Дейтоном стояли поряд з пістолетами в руках.

— Розслаб, розслаб пальці! — кричав Генрі. Де й подівся той чоловік, що був полюбляв потеревенити з Барбі про суперництво «Ред Сокс» і «Янкі» під час ланчу в «Троянді- Шипшині» (завжди сендвіч з беконом, латуком і помідорами та окремо солоний огірок на шпичаку). Тепер це був коп, котрий з радістю зацідив би Барбі в ніс. І то сильно. — Не катай пальці сам, я прокатаю, тільки розслаб їх!

Барбі подумав, що можна було б пояснити Генрі, як важко розслабити пальці, коли поряд нависають двоє з націленими на тебе пістолетами, особливо, коли знаєш, що їм нічого не варто вистрелити. Натомість він тримав рот на замку і старався розслабити руки, щоб Генрі зрештою зміг таки відкатати відбитки. І йому це вдалося, цілком вдалося. За інших

обставин Барбі спитав би в Генрі, навіщо вони взагалі цим переймаються, але й на цю тему він також притримав язика.

— Окей, — промовив Генрі, коли вирішив, що відбитки нарешті чисті.

— Ведіть його вниз. Я хочу помити руки. Відчуваю себе брудним просто тому, що його торкався.

З іншого боку стояли Джекі й Лінда. Тепер, коли Рендолф з Дейтоном сховали пістолети в кобури і схопили Барбі під руки, жінки витягли свою зброю. Вони тримали пістолети дулами донизу, але в повній готовності.

— Я хотів би виригати усе, чим ти мене годував, аби це було можливо, — промовив Моррісон. — Мене від тебе верне.

— Я того не робив, — сказав Барбі. — Подумай своєю головою, Генрі. Моррісон лиш відвернувся. «Думання сьогодні тут в дефіциті», — подумав сам Барбі. Це саме те, не сумнівався він, що подобається Ренні.

— Ліндо, — погукав він. — Місіс Еверет.

— Не говоріть до мене. — Обличчя в неї було білим, як папір, якщо не враховувати темно-пурпурових дуг під очима.

— Ходи-но, сонечко, — промовив Фредді й гостро стусонув його кулаком у поперек, якраз над ниркою. — Апартаменти чекають на тебе.

Джо, Бенні й Норрі крутили педалі на північ по шосе 119. День був політньому спекотний. У безживному, насиченому вологістю повітрі ані ворущіння. Серед високих бур'янів обабіч дороги дрімотно співали цвіркуни. У небі над обрієм виднілася якась пожовклість, про яку Джо спершу подумав, що то хмари. Потім він уторопав, що то пил і бруд на поверхні Купола. У цій місцині Престіл текла поряд із шосе, і вони б мусили чути, як вона белькоче, поспішаючи на південний схід до Касл Рока, прагнучи злитися з потужним Адроскоггіном²⁹⁸, але чули вони тільки цвіркунів та кількох ворон, що апатично каркали десь серед дерев.

Проїхавши Глибоку Просіку, десь через милю вони врешті дісталися дороги, що звалася Чорною Грядю. Це була ґрунтівка, вся у страшних вибоїнах, ще й два похилених, покалічених морозами знаки стояли перед виїздом на неї. Той, що зліва, попереджав: «РЕКОМЕНДОВАНО ЛИШЕ ПОВНОПРИВОДНИМ АВТОМОБІЛЯМ». Той, що справа додавав: «ЛІМІТ МОСТУ 4 ТОННИ. ВЕЛИКИМ ВАГОВОЗАМ ЗАБОРОНЕНО». Обидва знаки були поцятковані дірками від куль.

— Подобається мені місто, де мешканці регулярно вправляються в стрільбі по мішенях, — промовив Бенні. — Тут я відчуваю себе в безпеці проти Ела Клайдера.

— Це та гнида, що на підхваті в Аль-Каїди, — підтакнув Джо.

Бенні, зверхньо усміхнувшись, похитав головою.

— Я кажу про страшного мексиканського бандита, котрий перебрався до Західного Мейну, щоб уникнути...

— Давайте ввімкнемо Гайгера, — перебила його Норрі, злізаючи з велика.

Лічильник їхав там само, в багажнику «Швінна-Рейнджера» Бенні. Замотаний у кілька

старих рушників, які Клер тримала в себе в кошику на ганчір'я. Бенні його розпакував і подав Джо, жовтий корпус лічильника виявився найяскравішою річчю серед цього повитого маревом краєвиду. Бенні промовив уже без усмішки:

— Краще ти сам. Я надто нервуюся.

Джо, секунду поміркувавши, передав лічильник Норрі.

— От же ж серуни, — промовила вона доволі благодушно і ввімкнула

апарат. Стрілка моментально колихнулася до +50. Джо втупився в неї очима, відчувачи, як серце йому

298 Названа за ім'ям індіанського племені велика річка, що тече через штати Нью-Гемпшир та Мейн і впадає в Атлантичний океан.

раптом почало битися замість грудей у глотці.

— Bay! — вигукнув Бенні. — Який стрімкий злет.

Норрі перевела погляд зі стрілки, що завмерла там стабільно (але поки що за півшкали від червоного сектора), на Джо.

— їдемо далі?

— Чорт забирай, авжеж, — кивнув він.

12

У поліцейській дільниці електрики вистачало, принаймні поки що. Облицьований зеленими кахлями підвальний коридор освітлювали флуоресцентні лампи з їхнім депресивно-беззмінним сяйвом. Нехай світанок там чи глупа ніч, а тут, унизу, завше полудень. Шеф Рендолф і Фредді Дентон ескортували Барбі (якщо тут доречне це слово, зважаючи на його передпліччя, затиснуті в їхніх руках) униз по сходах. Позаду них, усе ще з пістолетами наголо, ішли двоє жінок-офіцерів.

Ліворуч по коридору містився архів. Праворуч — п'ять камер, по дві з кожного боку і одна в самому кінці. Остання найменша, з вузьким тапчаном, що нависав над сталевим нужником без сідала, і саме до неї вони його волокли.

За наказом Пітера Рендолфа, котрий сам отримав цей наказ від Великого Джима, навіть найзатятіших з дійових осіб, які брали участь у магазинній колотнечі, було звільнено під їхнє чесне слово (а куди вони могли подітися?) заради того, щоби всі камери залишалися порожніми. Тож сюрпризом став для них Мелвін Ширлз, коли той вигулькнув з камери № 4, де він ховався. Намотана в нього на голові пов'язка сповзла тепер на лоба, він був у темних окулярах, якими маскував два здоровенні синці в себе навкруг очей. У руці він тримав довгу спортивну шкарпетку з чимось важкеньким у носку: саморобний обушок-гольф. Перше, миттєве враження, яке майнуло перед Барбі, — його атакує Людина-Невидимка.

— Падло! — крикнув Мел, вихнувши шкарпеткою.

Барбі ухилився нирком. Важка шкарпетка свиснула в нього над головою, поціливши в плече Фредді Дентону. Фредді ревнув і

випустив руку Барбі. Позаду них закричали жінки.

— Иобаний убивця! Кого ти найняв, щоби мені розбили череп? Га?

Мел знову змахнув своєю зброєю і цього разу поцілив у лівий біцепс Барбі. Йому враз відібрало руку. Там не пісок, у цьому гольфі, а щось на кшталт круглобокого прес-пап'є. Щось скляне або металеве, у всякому разі округле. Якби воно було кутасте, рука в нього вже б кровила.

— Ах-же-ти-їбун-йоб-тебе-в-перейоб!— заходився криком Мелвін і знову вихонув важким гольфом. Шеф Рендолф ухилився назад і також випустив руку Барбі. Барбі перехопив верх шкарпетки, здригнувшись, коли під вагою кулі всередині решта її обмоталася навкруг його зап'ястка. Він різко смикнув і зумів вирвати в Мела Ширлза його саморобну зброю. У ту ж мить пов'язка з лоба Мела зісковзнула йому просто на окуляри, осліпивши хлопця, немов на замовлення.

— Ані руш! Стійте! — закричала Джекі Веттінгтон. — Заарештований, припиніть зараз же! Останнє попередження!

Барбі відчув, як йому між лопаток уперлося маленьке кружальце. Бачити він не міг, але й без того зрозумів, що Джекі взяла його на ствол. «Якщо вона в мене вистрелить, саме туди ввійде куля. А вона може стрелити, бо в маленькому містечку, де велика пригода завжди дивина, навіть професіонали стають аматорами».

Він випустив з руки шкарпетку. Вона глухо брязнула, вдарившись об лінолеум тим, що було в неї вкладено. Він підняв руки.

— Мем, я вже кинув цю штуку! — гукнув він. — Мем, я беззбройний, опустіть, будь ласка, ваш пістолет!

Мелвін змахнув набік собі з лоба ослаблену пов'язку. Вона розмоталася, повиснувши в нього на спині, немов хвіст тюрбана якогось свамі. Він двічі ударив Барбі: спершу в черевне сплетіння, а потім «під ложечку». Цього разу Барбі не підготувався і повітря вибухнуло з його легенів із хриплим звуком ПАХ. Він зігнувся, а потім і опустився на коліна. Мел вгатив кулаком йому по зашийку — а може, то був Фредді; наскільки розумів Барбі, це міг бути й сам Безстрашний Вождь особисто — і він розпластався долі, світ стоншився ледь не до цілковитого зникнення. Окрім того місця, де було збито шматок лінолеуму. Його Барбі бачив дуже добре. Фактично, з захоплюючою дух чіткістю, а чом би й ні? Вибойнка була за якийсь

дуюм від його очей.

— Стоп, стоп, припиніть його бити/ — голос долітав з величезної відстані, але Барбі не мав сумнівів, що належить він дружині Расті. — Він же лежить, він уже безпечний, хіба вам не ясно?

Навкруг нього в якомусь хитромудрому танку човгали підошви. Хтось наступив йому на гузно, перечепився, скрикнув: «Ой, бля!», а потім його копнули в стегно. Все це відбувалося дуже далеко. Пізніше буде боляче, але саме зараз усе було не так вже й погано.

Чийсь руки вчепилися в нього, підсмикнули вгору. Барбі намагався підвести голову, втім, легше було просто дозволити їй висіти. Його потягли по коридору до останньої камери, зелений лінолеум сунувся йому між ніг. Що там Дентон казав нагорі? «Апартаменти чекають?»

«А втім, я сумніваюся, щоби там подавали м'ятні подушечки або практикували регулярну зміну постільної білизни», — подумав Барбі. Та це його не обходило. Він усього лише бажав залишитися на самоті й почати зализувати свої рани.

Перед самою камерою хтось уперся йому в зад черевиком, щоби додати прискорення. Він полетів уперед, задерши праву руку, щоб уберегти обличчя перед зіткненням з зеленою шлакоблочною стіною. Намагався також підняти й ліву, але вона так і залишалася безвільною від ліктя й нижче. Голову, проте, він примудрився захистити, отже, вже непогано. Його відкинуло від стіни, він похитнувся і знову впав на коліна, цього разу біля тапчана, немов перед тим, як на нього завалитися, хотів сотворити молитву. За спиною грюкнули, замикаючись, двері камери.

Барбі зчепив руки на тапчані — ліва вже потроху почала діяти — й підважився. Обернувшись, він устиг побачити Рендолфа, котрий вирушив геть бійцівською ходою — кулаки стиснуті, голова нахилена. Трохи подалі Дентон відмотував з голови Ширлза залишки пов'язки, тоді яка сам Ширлз люто вдивлявся (потужність цього розлюченого погляду якимсь чином навіть посилювали темні окуляри, котрі тепер сиділи криво в нього на носі). Віддалік, за чоловіками, біля підніжжя сходів стояли жінки-офіцери. Обидві мали однаково стривожений, приголомшений вигляд. Лінда Еверет зблідла на лиці більше, ніж зазвичай, і Барбі здалося, що він помітив зблиск сліз між її вій.

Барбі зібрав всю свою волю і погукав:

— Офіцере Еверет!

Вона аж здригнулась, сполошена. Хіба хоч хтось називав її коли-небудь раніше «офіцером Еверет»? Либонь, лише школярики, коли вона виконувала свої обов'язки, контролюючи пішохідні переходи, що їй було, мабуть, найсерйознішими з завдань, які покладалися на неї, як на копа на півставки. До цього тижня, тобто.

— Офіцере Еверет! Мем! Прошу вас!

— Заткнися! — гаркнув Фредді Дентон.

Барбі до нього було байдуже. Він відчував, що ось-ось може зомліти або щонайменше йому потьмариться в очах, але поки що він тримався.

— Скажіть вашому чоловікові, щоби оглянув трупи! Особливо місіс Перкінс! Мем, він мусить провести експертизу тіл! Їх не привозили до шпиталю. Ренні цього не дозво...

Пітер Рендолф стрімко рушив назад. Барбі помітив, яку річ він відчепив з пояса у Фредді Дентона, і хотів було прикрити руками собі обличчя, але руки в нього були надто важкими.

— Ти напросився, синку, — мовив Рендолф, просовуючи крізь ґрати газовий диспенсер, і натиснув кнопку.

13

Норрі зупинила свій велосипед на Чорній Гряді посередині поїденого іржею мосту і стояла, вдивляючись у дальній кінець просіки.

— їдьмо краще далі, — сказав Джо. — Треба, поки є час, скористатися денним світлом.

— Так-так, але поглянь-но, — відповіла Норрі, показуючи пальцем.

На протилежному березі, під крутим урвищем, розпластані в мулі там, де перед появою Купола, котрий уповільнив Престіл, ще недавно бурхливо текла річкова вода, лежали трупи кількох оленів: самець, дві самиці й пара річнячків. Усі доволі великого розміру; літо в Міллі було славним, тож і їм вистачало харчів. Джо бачив хмарки мух, що роїлися над трупами, чув навіть їхнє дрімливе гудіння. Звук, який у звичайний день було б заглушено шумом стрімкої річки.

— Що з ними могло трапитись? — спитав Бенні. — Як гадаєте, чи нема чогось спільного між ними і тим, що ми шукаємо?

— Якщо ти кажеш про радіацію, мені здається, вона не діє аж так швидко, — відповів

Джо.

— Якщо це не дуже потужна радіація, — додала Норрі нервово.

Джо показав на стрілку лічильника Гайгера.

— Мабуть, так, але зараз вона ще не така вже й потужна. Навіть якби стрілка зашкалювала цілком на червоне, я не думаю, щоб за якихось три дні вона вбила таких великих тварин, як олені.

Бенні показав рукою:

— У самця поламана нога, навіть звідси видно.

— А я певна, що в одної з самиць поламані аж дві, — сказала Норрі, котра стояла, прикриваючи собі очі долонею. — Передні. Бачите, як вони зігнуті?

Джо подумав, що олениця виглядає так, немов перед загибеллю вона намагалася виконати якусь карколомну гімнастичну вправу.

— Гадаю, вони стрибали, — сказала Норрі. — Стрибали з берега, як оті пацюки, що кидаються з круч.

— Лемони, — підказав Бенні.

— Ле-мінги, курячий ум, — виправив його Джо.

— Хотіли від чогось втекти? — запитала Норрі. — І тому стрибали?

Обидва хлопці промовчали. Обидва виглядали молодшими, ніж іще тиждень тому, і були схожі на дітей, котрі змушені слухати біля багаття якусь занадто страхітливу оповідку. Вони, всі троє, застигли біля своїх великів, дивилися на мертвих оленів і слухали дрімотливе гудіння мух.

— Поїхали? — спитав Джо.

— Гадаю, ми мусимо, — сказала Норрі. Вона перекинула ногу через раму і випрямилася.

— Правильно, — кивнув Джо й осідлав свою веломашину.

— Господи, — промурмотів Бенні. — Маю чергову заморочку, і знову ти мене в неї втягнув.

— Га?

— Не зважай, катай, мій сердечний братику, катай.

На протилежному боці мосту вони побачили, що ноги зламані у всіх оленів. Одне з теляток-річняків мало також розколотий череп, мабуть, коли падало, вдарилося об великий валун, що в нормальний час ховався під поверхнею води.

— Перевір лічильник, — сказав Джо.

Норрі ввімкнула апарат. Стрілка затанцювала, лиш трішечки не сягаючи +75.

Піт Рендолф докопався в одній з шухляд столу Дюка Перкінса до старого касетного магнітофона, видобув його на світ і перевірів: батарейки виявилися все ще придатними. Коли зайшов Джуніор, Рендолф натиснув ЗАПИС і поклав маленький «Sony» на кут столу так, щоб юнак міг його бачити.

Недавній напад мігрені вщух, залишивши по собі лише тупе мурмотіння у лівій скроні, тож Джуніор почувався доволі спокійно; вони з батьком це вже репетирували, і Джуніор знав, що йому казати.

— Там усе буде ладком, — пообіцяв Великий Джим. — Чиста формальність.

Так воно й вийшло.

— Як ти знайшов тіла, синку? — запитав з-за столу Рендолф, погойдуючись у своєму обертовому кріслі. Усі особисті речі Перкінса він прибрав, поклавши до шафи в іншому кутку кімнати. А тепер, коли померла Бренда, він гадав, що може їх узагалі викинути на смітник. Кому потрібні особисті речі покійника, якщо він не має близьких родичів?

— Ну,— почав Джуніор.— Я повертався з патрулювання на шосе 117. Усе, що творилося у супермаркеті, я пропустив...

— Тобі пощастило, — зазначив Рендолф. — Там було натуральне лайно з кров'ю, вибач мені мою франкську. Кави?

— Ні, дякую, сер. Я схильний до мігрень, а кава їх ще більше підсилює.

— Таки-так, це погана звичка. Не така, як сигарети, але теж погана. А ти знаєш, що я теж курив, поки не став спасенним?

— Ні, сер, я про це не знав. — Джуніор мав надію, що цей ідіот врешті припинить своє дурне базікання, дозволивши йому розповісти заготовлену історію і скоріше забратися звідси геть.

— Йо, мене хрестив Лестер Коггінс, — Рендолф притиснув руки до грудей, розвівши долоні віялами. — Повне занурення у Престіл. Ото тоді ж, тамечки, я й віддав своє серце Ісусу. Я не такий вже й ревний ходок до церкви, як декотрі, не такий вірний я парафіянин, звісно, як твій батько, але преподобний Коггінс був добрим чоловіком. — Рендолф похитав головою. — У Дейла Барбари багато чого на совісті. Я завше це підозрював.

— Так, сер.

— І на багато питань він мусить відповісти. Я видав йому порцію сльозогінного газу, але це тільки аванс перед тим, що він отримає пізніше. Отже, ти повертався з патрулювання і?...

— І згадав, що хтось мені казав, ніби бачив машину Ейнджі в їхньому гаражі. Ну, знаєте, у гаражі Маккейнів.

— Хто тобі це казав?

— Френк? — Джуніор почухав собі скроню. — Гадаю, це був Френк.

— Продовжуй.

— Ну, отже, я зазирнув у вікно гаража й побачив, що її машина таки дійсно стояла там. Я пішов до передніх дверей, подзвонив, але ніхто не відповів. Тоді я обійшов дім, пішов до задніх дверей, бо мене це стривожило. Там висів якийсь такий... запах.

Рендолф співчутливо кивнув.

— Грубо кажучи, ти просто довірився своєму нюху. Гарна поліцейська робота, синку.

Джуніор уважно вступився в Рендолфа, гадаючи, чи це був жарт, чи якась хитра пастка, але в очах шефа не ховалося нічого, окрім чесного захвату. Джуніор зрозумів, що його батько примудрився знайти собі помічника (перше слово, що спало йому на думку, було спільник), ще тупішого за Енді Сендерса. А він же вважав це неможливим.

— Продовжуй і закінчуй. Я розумію, тобі це болять. Нам усім це болять.

— Так, сер. Саме так, як ви кажете. Задні двері були незамкнені, і я пішов по нюху прямо до комори. Я очам своїм не повірив, коли побачив, що там знайшлося.

— Тоді ж ти побачив і ті жетони?

— Так. Ні. Типу того. Я побачив, що в Ейнджі щось затиснуте в руці... на ланцюжку...

але не зрозумів, що воно, а мені не хотілося нічого там торкатися. — Джуніор скромно опустив очі. — Я розумію, я усього лиш новобранець...

— Добра думка, — підхопив Рендолф. — Розумна думка. Сам знаєш, за звичайних обставин у нас тут зараз була б у повному складі команда криміналістів з офісу генерального прокурора штату — вони б по усіх

статтях притиснули Барбару до стінки — але зараз надзвичайні обставини. Отже, я гадаю, ми з'ясували вже достатньо. Він таки дурень, що забув про свої жетони.

— Я подзвонив по своєму мобільному батькові. Розсудивши з усіх тих балачок по радіо, що ви мусите бути дуже зайнятим на той час...

— Зайнятим? — підкотив під лоба очі Рендолф. — Синку, ти й половини усього не знаєш. Ти правильно зробив, що подзвонив батькові. Він же практично теж служить у нашому відділку.

— Тато миттю взяв двох офіцерів — Фреда Дентона і Джекі Веттінгтон, — і вони приїхали до будинку Маккейнів. Коли вже Фредді фотографував місце злочину, до нас приєдналася також Лінда Еверет. Потім з'явилися зі своїм похоронним екіпажем Стюарт Бові та його брат. Тато вирішив, що так буде краще, бо у шпиталі така гарячка після того бунту в супермаркеті і все таке.

Рендолф кивнув.

— Дуже правильно. Живим допомагай, мертвих ховай. Хто саме знайшов жетони?

— Джекі. Вона олівцем розігнула пальці Ейнджі, й жетони просто випали на долівку. Фредді все сфотографував.

— На суді це допоможе, — промовив Рендолф. — Котрий ми проведемо самі, якщо цей Купол не пощезне. Ми запросто можемо Це зробити. Знаєш, як сказано в Біблії: з вірою ми гори можемо посунути. О котрій годині ти знайшов трупи, синку?

— Близько полудня. — «Після того, як востаннє попрощався з моїми подружками».

— І одразу ж подзвонив батькові?

— Не одразу. — Джуніор подарував Рендолфу ніяковий погляд. — Спершу я вийшов на вулицю і поблював. Вони там були такі, такі жахливо побиті. Я зроду не бачив нічого подібного. — Він важко зітхнув, не забувши додати в голос трішки тремтіння. Магнітофон навряд чи вловить цей трепет, але Рендолф його запам'ятає. — Коли я вже проблювався, от тоді й зателефонував татові.

— Окей, гадаю, я отримав усе, що треба.

Ніяких додаткових питань щодо перебігу подій у часі або його «ранкового патрулювання»; навіть пропозиції Джуніору написати рапорт (що було на краще, бо писання зараз неминуче відгукнулося б

йому болем у голові). Рендолф нахилився вперед вимкнути магнітофон.

— Дякую, Джуніоре. Чому б тобі не перепочити решту дня? Піди додому і відпочинь. У тебе змучений вигляд.

— Я хотів би бути присутнім тут, сер, коли ви його допитуватиме. Барбару.

— Не варто тобі непокоїтися, що пропустиш сьогодні щось. Ми дамо йому добу поваритися у власнім соку. Це твого тата ідея, і вона таки слухна. Допитувати його почнемо завтра вдень або ввечері, і ти теж будеш присутній. Даю тобі моє слово. І допитувати його ми будемо рішуче.

— Так, сер. Добре.

— Ніяких отих штук з «мірандою»²⁹⁹.

— Ясно, сер.

— І, дякувати Куполу, ніхто його також не передасть окружному шерифу. — Рендолф гостро поглянув на Джуніора. — Все буде точно, як у тій приказці: «Що трапилося в Лас-

299 Міранда — правило, за яким перед допитом підозрюваному обов'язково оголошують його права, зокрема: говорити зі слідчими лише в присутності адвоката або взагалі мовчати; назва (і сама ця практика) походить від процесу 1966 року, в якому вже засуджений за зґвалтування і грабунки Ернесто Міранда судився зі штатом Арізона через те, що перед першим допитом йому не повідомили його конституційні права.

Вегасі, мусить залишитися в Лас-Вегасі».

Джуніор не знав, що йому на це відповісти: «так, сер» чи «ні, сер», бо не мав поняття, про що цей ідіот за столом зараз базикає.

Рендолф ще мить чи довше так само з натяком дивився на Джуніора, немов бажаючи впевнитися, що вони зрозуміли один одного, а потім раптом сплеснув долонями й підвівся.

— Іди додому, Джуніоре. Ти таки трохи перехвилювався.

— Так, сер, дещо є. Гадаю, я таки піду. Відпочину, тобто.

— У мене в кишені лежала пачка сигарет, коли мене занурював у воду преподобний Коггінс, — промовив Рендолф тим сердечним тоном, яким діляться улюбленими спогадами. Він обняв Джуніора за плечі, проводжаючи його до дверей. Джуніор зберігав на обличчі

шанобливий, зацікавлений вираз, хоча ладен був ледь не заплакати під вагою цієї дебелої руки. Немов несеш на собі краватку з м'яса. — Вони зіпсувалися, звичайно. І я ніколи більше не купив собі іншої пачки. Спасенний від диявольського зілля Господнім Сином. Хіба не благодать Божа?

— Чудасія, — спромігся Джуніор.

— Бренда і Ейнджі отримають найбільшу увагу, звісно, і це нормально — визначна мешканка міста і молода дівчина, у котрої все життя ще було попереду, але преподобний Коггінс теж мав своїх прихильників. Не кажучи вже про велику кількість парафіян, котрі любили його.

Кутиком лівого ока Джуніор бачив оклецькувату долоню Рендолфа. Йому подумалося, а як би повівся Рендолф, аби він раптом вкусив його за цю руку. Може, навіть відгриз би нафіг якийсь з його товстих пальців і виплюнув на підлогу.

— Не забуваймо й про Доді, — він сам уявлення не мав, навіщо це промовив, але воно подіяло. Рука Рендолфа впала з його плечей. Чоловіка наче громом вдарило. Джуніор зрозумів, що той просто забув про Доді.

— О Господи, — промимрив Рендолф. — Доді. А хто-небудь дзвонив Енді, повідомляв йому?

— Не знаю, сер.

— Твій батько мусив би, точно?

— Він надзвичайно заклопотаний.

Це було правдою. Великий Джим сидів удома, в кабінеті, і писав план своєї промови на міських зборах увечері в четвер. Тієї, що він її оголосить якраз перед голосуванням мешканців міста за надання надзвичайних повноважень раді виборних на час, поки триватиме криза.

— Мабуть, я сам йому подзвоню, — сказав Рендолф. — Хоча, мабуть, краще мені спершу про це помолитися. Хочеш стати навколішки разом зі мною, синку?

Джуніор радше сам собі в штани налив би бензину і підпалив власні яйця, але натомість промовив:

— Говоріть з Богом сам на сам, і ви ясніше почуєте Його відповіді. Так завжди каже мій тато.

— Добре, синку. Це слухна порада.

Не чекаючи, поки Рендолф устигне ще щось сказати, Джуніор випорснув спершу з кабінету, а потім і з поліцейської дільниці. Він пішов додому, занурений у думки, зажурений втратою своїх подружок, гадаючи, чи не вдасться йому знайти когось іншого. А ще краще кілька.

Під Куполом будь-що можливе.

15

Піт Рендолф чесно намагався молитися, але занадто багато всякого різного збурювало йому мозок. Крім того, Господь допомагає тим, хто допомагає собі сам. У Біблії цього нема, гадав він, але все ж таки так воно й є. Він подзвонив Енді Сендерсу на мобільний, знайшовши його номер на стіні, у списку, пришпиленому до дошки оголошень. Сподівався, що йому ніхто не відповість, але той відгукнувся вже на перший гудок — хіба воно не завжди так бува?

— Привіт, Енді. Це шеф Рендолф. Маю доволі неприємні новини для вас, мій друже. Мабуть, вам краще сісти.

Важка то була розмова. Гидотна, по правді. Коли вона нарешті скінчилася, Рендолф залишився сидіти, барабанячи пальцями по столу. Він подумав (укотре), що не дуже шкодував би, якби за цим столом зараз сидів Дюк Перкінс. Може, і взагалі б не шкодував. Ця робота виявилася набагато важчою і бруднішою, ніж він собі уявляв. Особистий кабінет не вартий був такого напруження. Навіть зелена машина шефа поліції не була цього варта; кожного разу, сідаючи за її кермо, коли його зад провалювався у ще раніше продавлені важчими сидницями Дюка угини, в голову йому спливала одна й та сама думка: «Ти не годишся для цього».

Сендерс скоро буде тут. Хоче подивитися в очі Барбарі. Рендолф намагався його відмовити, але посередині його тиради про те, що краще б Енді зараз уклакнуту навколішках, молитися за душі дочки і дружини — не кажучи вже про силу, щоб нести свій хрест, — Енді перервав зв'язок.

Рендолф зітхнув і набрав інший номер. Після двох гудків у вухо йому гаркнув роздратований голос Великого Джима:

— Що? Що?

— Це я, Джиме. Я розумію, ви працюєте, і мені неприємно вас відволікати, але чи не могли б ви приїхати сюди? Мені потрібна

допомога.

16

Троє дітей стояли під якимсь позбавленим світлої глибини небом, котре тепер мало явний жовтавий відтінок, і дивилися на мертвого ведмедя біля підніжжя телефонного стовпа. Стовп стирчав криво і був надламаний. На висоті чотирьох футів від основи його просякнутий креозотом стовбур було потрощено і заляпано кров'ю. І ще дечим. Чимось білим, що, як вважав Джо, скидалося на фрагменти кісток. А також сіруватою, борошністою масою, котра, либонь, була моз...

Він відвернувся, намагаючись стримати спазм у горлі. Йому це майже вдалося, але тут першим вирвав Бенні — з гучним звуком юуурп, — а за ним і Норрі. Джо здався і теж приєднався до клубу ригачів.

Коли вони себе врешті опанували, Джо поліз у рюкзак і, діставши звідти «Снепл», роздав кожному по пляшці. Першим ділом він прополоскав собі рот і виплюнув. Так само вчинили Норрі й Бенні. І лише потім вони почали пити. Солодкий чай був теплим, та все одно Джо відчував райську насолоду в горлі.

Норрі зробила два обережні кроки до чорної, обсидженої гудучими мухами кучугури біля підніжжя стовпа.

— Він — як ті олені, — сказала вона. — Перед бідним ведмедиком не було річки, в яку він міг би кинутися, тож він розбив собі голову об телефонний стовп.

— Може, в нього був сказ, — зауважив Бенні тоненьким голосом.

Джо розсудив, що технічно така ймовірність існує, але він у це не вірив.

— Я думав про версію самогубства, — йому неприємно було тремтіння у власному голосі, але, попри все, він ніяк не міг йому зарадити. — Це роблять і кити, і дельфіни — викидаються на берег. Я бачив по телевізору. А тато мені казав, що й осьминоги таке роблять.

— Що за гутірка, — застерегла його Норрі. — Восьминоги.

— Та яка різниця. Тато казав, що, коли їхнє середовище стає геть забрудненим, вони відгризають самі собі мацаки.

— Чувак, ти хочеш, щоби я знову виригав? — спитав Бенні. Голос У нього звучав

жалісливо і втомлено.

— Отже, саме це зараз тут, забруднення середовища? — запитала

Норрі. — Тобто довкілля?

Джо скинув оком на жовтувате небо. Потім показав на південний захід, де залишився висіти після заподіяної ракетним обстрілом пожежі чорний осад, позбавляючи кольору небо. Цей мазок виглядав на футів триста заввишки і тягнувся десь на мильо вшир. Може, й більше.

— Авжеж, — погодилась вона. — Але є й щось інше. Хіба ні?

Джо знизав плечима.

— Якщо на нас очікує раптовий порив до самогубства, то, може, нам краще просто зараз повернути назад? — промовив Бенні. — Я маю дещо, заради чого варто ще пожити. Я поки ще не почав перемагати в «Бойовому молоті»³⁰⁰.

— Перевір лічильник на ведмеді, — сказала Норрі.

Джо потягнувся сенсорною трубкою до ведмежого трупа. Стрілка не опустилася, але й не піднялася.

Норрі показала на схід. Прямо перед ними дорога виходила з густо порослої чорним дубом³⁰¹ смуги, від котрої вона колись і дістала свою назву. Вибравшись із цієї діброви,

подумав Джо, вони зможуть побачити на вершечку пагорба яблуневий сад.

— Давайте проїдемо далі, поки принаймні не виїдемо з-під дерев, — сказав він. — Заміряємо звідти, і, якщо рівень дедалі вищає, відразу повернемося до міста і розповімо про все це доктору Еверету, або цьому хлопцеві, Барбі, або їм обом. Хай вирішують, що далі.

Бенні подивився з сумнівом в очах.

— Ну, я не знаю...

— Якщо відчуємо щось зле, зразу ж розвертаємось і назад, — сказав Джо.

— Якщо ми здатні допомогти, ми мусимо це зробити, — сказала Норрі. — Я волію

вибратися з Мілла раніше, ніж цілком тут здурію від клаустрофобії.

Вона посміхнулася, показуючи, що це лише жарт, але голос у неї звучав далебі не жартівливо, і Джо поставився до її слів серйозно. Багато хто любив насміхатися з Мілла, який він крихітний — можливо, саме тому тут була такою популярною та пісня Джеймса Макмертрі — і містечко дійсно, у формальному сенсі, було маленьке. І в демографічному. Він зміг пригадати в них лише одну американку

азійського походження — Памелу Чен, котра іноді допомагала Ліссі Джеймісон у бібліотеці. А чорних мешканців, після того як родина Леверті переїхала до Оберна, у них нема зовсім. У місті не було «Маконладса», не кажучи вже про «Старбакс»³⁰², і місцевий кінотеатр давно закрито. Але дотепер Мілл завжди здавався йому географічно великим, багатим на ще не відвідані місцини. Дивно, як місто раптом змаліло в його уяві, щойно він усвідомив, що вони з мамою і татом не можуть більше сісти в машину і просто поїхати собі в бік Люїстона, купити в Йодера смажених устриць і морозива. Авжеж, ресурсів у них повно, але ж вони не вічні.

17

— Правильно, плач!

Голос долітав звідкілясь здалеку, Барбі намагався пробитися в той бік, але важко було розплющити палаючі очі.

— Багато про що ще ти маєш поплакати!

300 «Warhammer» — серія популярних настільних та відеоігор.

301 Східний чорний дуб — дерево, ареал якого тягнеться вздовж американського узбережжя Атлантики від півдня Канади до Мексики.

302 «Starbucks» — найбільша в світі мережа кав'ярень, яка виросла з одного відкритого 1971 року в Сіетлі кафе.

Голос, що оголошував цю заяву, звучав так, ніби його хазяїн і сам плаче. Знайомий звідкись голос. Барбі намагався роздивитися, але важкі, розпухлі повіки його не слухалися. Очі під ними пульсували в такт з серцебиттям. Носові пазухи були забиті так, що кожний ковток віддавався йому пострілом у вухах.

— Навіщо ти її вбив? Навіщо ти вбив мою дитину?

«Якийсь сучий потрух приснув мені в очі газом. Дентон? Ні, Рендолф».

Барбі спромігся розкрити очі, тільки приклавши долоні собі до брів та посунувши їх догори. І побачив Енді Сендерса, той стояв за ґратчастими дверима, і сльози котилися йому по щоках. А що бачив Сендерс? Чоловіка в камері, а чоловік у камері завжди виглядає винним.

Сендерс скрикнув:

— Вона була для мене всім!

Позаду нього стояв Рендолф із розстроєним виглядом, він

переминався, мов учень на двадцятій хвилині після того, як не отримав дозволу на своє прохання вийти до туалету. Барбі не здивувало те, що Рендолф дозволив Сендерсу спустися сюди. Це не тому, що Сендерс перший виборний, а тому що Рендолф просто не в змозі був сказати йому «ні».

— Гаразд, Енді, — промовив Рендолф. — Достатньо вже. Ви хотіли його побачити, і я вам дозволив, хоча це абсолютно проти порядку. Він закупорений міцно й надійно і заплатить сповна за все, що наробив. Тож ходімо вже нагору, і я наллю вам чашку...

Енді раптом вхопив Рендолфа за груди форменої сорочки. Рендолф був вищий за Енді на чотири дюйми, але на його лиці відбився переляк. Барбі не міг його засуджувати. Світ він бачив крізь червонаву плівку, але наскільки зараз розлючений Енді Сендерс — йому було достатньо ясно видно.

— Дай мені свій пістолет! Суд для нього занадто легкий вихід! Він все одно викрутиться! Має друзів нагорі, мені Джим казав! Я хочу йому відплатити! Я заслуговую на відплату! Давай мені свій пістолет!

Барбі не вірилось, що послужливість Рендолфа зайде аж так далеко і він передасть свою зброю Енді, щоб той застрелив його просто тут, у камері, як якогось пацюка в риштаку, але цілковитої певності він не мав; окрім боягузливої улесливості, за всім цим могла ховатися й інша причина, що спонукала Рендолфа привести сюди Сендерса, і привести його одного.

Барбі спромігся підвестися на рівні:

— Містере Сендерсе, — трохи перцевого газу потрапило йому до рота. Язик і горло розпухли, голос непереконливо гундосив. — Я не вбивав вашої дочки, сер. Я нікого не вбивав. Якщо ви поміркуєте, самі зрозумієте, що вашому приятелю Ренні просто потрібен офірний цап, а моя кандидатура годиться найкра...

Але Енді перебував не в тому стані, щоб хоч щось усвідомлювати. Він учепився в Рендолфову кобуру, намагаючись витягти пістолет. Рендолф сполохано намагався йому завадити.

У цю мить на сходах з'явилася черевата фігура, попри свої габарити, Великий Джим спускався граційною ходою.

— Енді! — гаркнув Великий Джим. — Енді, друже мій! Ходи-но сюди! Він розвів руки. Енді перестав боротися за пістолет і кинувся мерщій

до нього, немов заплакане дитя татусеві в обійми. І Великий Джим його приголубив.

— Я хочу пістолет, — рюмсав Енді, задерши своє зарьоване, все у шмарклях лице до обличчя Великого Джима. — Дай мені пістолета, Джиме! Зараз! Прямо зараз! Я хочу його застрелити за те, що він зробив! Це моє право як батька! Він замордував мою дівчинку, мою дитиночку!

— Може, й не тільки її, — сказав Великий Джим. — Може, не тільки Ейнджі, Лестера і нещасну Брендю.

Словесний потік припинився. Енді втупився в брилу обличчя Великого Джима. Ошелешений. Причарований.

— Можливо, також і твою дружину. І Дюка. І Майру Еванс. І всіх інших.

— Та...

— Хтось же винний у тому, що з'явився Купол, друже... чи я не правий?

— Ав... — на більше Енді не спромігся, проте Великий Джим великодушно кивнув.

— І, як мені здається, люди, котрі це утворили, мусили мати принаймні одного когось усередині. Того, хто помішуватиме заварену ними кашу. А хто кращий у помішуванні каші за ресторанного кухаря? — Він поклав руку на плече Енді й повів його до Рендолфа. На почервоніле, розпухле обличчя Барбі Великий Джим поглянув, немов на якийсь різновид комах. — Ми знайдемо докази. Не маю жодних сумнівів. Він уже продемонстрував, що розуму має недостатньо, щоб прикривати власні сліди.

Барбі прикипів увагою до Рендолфа.

— Це маніпуляція, — промовив він своїм гугнявим, трубним голосом.

— Це могло розпочатися тому, що Ренні хотів прикрити собі сраку. Але зараз вже йдеться про неприкрите захоплення ним повної влади. Поки що ви потрібні, шефе, але ви такий же кандидат на розхідний матеріал.

— Замовкни, — grimнув Великий Джим.

Ренні пестив волосся Енді. Барбі згадав свою матір, як вона гладила їхню кокер-спанієльку Міссі, коли Міссі постарішала, подурнішала і страждала на нетримання.

— Він сповна заплатить, Енді. Даю тобі моє слово. Але спершу ми

дізнаємося про всі деталі: що, коли, чому і хто ще є його співучасником. Бо він у цьому не сам, хоч ти всією своєю спадщиною закладайся. Він має спільників. Він за все заплатить, але спершу ми вичаavimo з нього всю інформацію. Досуha.

— Яку ціну? — спитав Енді. Тепер він дивився вгору, в лице Великого Джима ледь не в екстазі. — Яку ціну він заплатить?

— Ну, якщо він знає, як підняти Купол — а я не відкидаю такої можливості, — гадаю, ми можемо задовольнитися тим, що його відправлять у Шошенк. На довічне без права на дострокове звільнення.

— Не зовсім це добре, — прошепотів Енді. Ренні не переставав гладити Енді по голові. — А якщо Купол нікуди не подінеться?

Він усміхнувся.

— У такому разі, ми судитимемо його самі. І коли з'ясуємо, що він винний, ми його стратимо. Тобі так більше подобається?

— Більше, — прошепотів Енді.

— І мені, друже... — Він гладить, гладить. — І мені.

18

Вони вийшли з гаю разом, пліч-о-пліч, і зупинилися, дивлячись на сад.

— Он там щось є! — гукнув Бенні. — Я бачу! — голос у нього був схвильований, але Джо почув його якось дивно, ніби звіддала.

— І я, — сказала Норрі. — Воно схоже на... на... «Радіомаяк» хотіла вона сказати, але так і не промовила цього слова. Спромоглася тільки на rrr-rrrr-rrr, як ото гергочуть малюки, граючись у пісочниці машинками. А потім вона звалилася зі свого велосипеда й витягнулася на дорозі, смикаючи руками й ногами.

— Норрі? — подивився Джо на неї зверху, радше здивовано, аніж стривожено, а потім звів очі на Бенні. їхні погляди зустрілися лише на мить, і Бенні також беркицьнувся, потягнувши велосипед прямо поверх себе. Він почав дригати ногами, немов відбиваючись від свого «Рейнджера». Лічильник Гайгера відлетів, гепнувшись у рівчак шкалою донизу.

Джо риссю побіг і торкнувся його рукою, котра в нього потягнулася, немов гумова, як йому здалося. Перекинув лічильник шкалою догори. Стрілка підскочила до +200, лише трішки не дістаючи небезпечної зони. Він устиг це побачити, а далі й сам провалився до чорної ями,

повної помаранчевих пламенів. Джо подумалося, що це спалахи велетенського

поховального вогнища, складеного з гелловінських гарбузів-світильників. Звідкілясь гукали голоси: загублені й нажахані. Потім його проковтнула темрява.

19

Коли Джулія, пішовши з супермаркету, повернулася до редакції «Демократа», там сидів, набираючи щось на ноутбуку, Тоні Гай, колишній спортивний репортер, котрий тепер уособлював відділ новин. Вона вручила йому камеру і сказала:

— Перервись і надрукуй оце.

Сама вона сіла до комп'ютера писати статтю. Її початок вона тримала в голові всю дорогу, поки йшла сюди по Мейн-стріт: «Ерні Келверт, колишній директор «Фуд-Сіті», закликав людей заходити з тилу. Сказав, що він відчинив задні двері. Але вже було пізно. Стихійний заколот розпочався». Це був гарний вступ. Проблема полягала в тому, що вона не могла його написати. Вона повсякчас вдаряла не по тих клавішах.

— Піди нагору й полеж, — сказав Тоні.

— Ні, я мушу написати...

— У такому стані ти нічого не зможеш написати. Ти тремтиш, як осінній листок. Це шок. Полеж хоча б годинку. Я надрукую кадри й перешлю на робочий стіл твого комп'ютера. Наберу також записи з твого блокнота. Іди нагору.

Їй не подобалося те, що він говорив, але вона змушена була визнати слушність його поради. От тільки виявилось, що їй знадобилося більше години. Вона ні разу толком не поспала від минулої п'ятниці, котра була, як здавалося, сто років тому, тож їй вистачило лише торкнутися головою подушки, і вона провалилася в глибокий сон.

Прокинувшись, Джулія запанікувала, побачивши, які довгі вже тіні. День схилився до надвечір'я. А Горес! Він, либонь, уже напудив десь у кутку і дивитиметься на неї безмежно винуватими очима, ніби це його провина, а не її.

Вона стрибнула в кеди, побігла до кухні й побачила, що її коргі не скиглить під

«гуляльними» дверима, а мирно спить у своєму ліжку — на ковдрі між

холодильником і
пічкою. На кухонному столі знайшлася притулена до перечниці й
солянки записка.

15:00

Джуліє,

Піт Ф. і я разом потрудилися над матеріалом про супермаркет. Вийшло
не супер, але стане таким, коли ти пройдешся по ньому своєю рукою.
Кадри, що ти їх там зняла, непогані також. Приходив Роммі Берпі,
казав, що в нього повно

паперу, тож із цього боку в нас все окей. Також він сказав, що тобі
треба

написати редакторську колонку про те, що відбулося. «Абсолютне
роздрочування, — сказав він. — І абсолютна некомпетентність. Хіба
що вони хотіли, щоб саме це трапилося. Від того кадра всього можна
чекати, і я маю на увазі не Рендолфа». Ми з Пітом погоджуємося, що
редакторська колонка потрібна, але нам треба бути обережними, поки
не стануть відомими всі факти.

Також ми погодилися з тим, що, аби написати колонку так, як вона має
бути написана, ти мусиш виспатися. Пані, у вас справжні чували під
очима! Я йду додому, побачуся з жінкою і дітьми. Піт пішов до ПД.
Сказав, щось «круте» трапилося і він хоче з'ясувати що і як.

Тоні Г.

P.S. Я вигуляв Гореса. Він зробив усі свої справи.

Не бажаючи, аби Горес забував, що це вона світло його душі, Джулія
розбудила його

ще до того, як надійшов час поглинання ним «Тугих смужок»³⁰³, а
потім спустилася в офіс, щоби причесати репортаж і написати
редакторську колонку, на якій наполягали Тоні з Пітом. Щойно вона
почала працювати, задзвонив мобільний.

— Шамвей слухає.

— Джуліє! — голос Пітера Фрімена. — Гадаю, тобі варто прибути
сюди. За стійкою сидить Марті Арсенолт, і він мене не пускає. Каже,
щоб я почекав десь від-чорта-збоку! Він ніякий не коп, звичайний собі
тупий лісоруб, котрий трохи підробляє влітку регулювальником
дорожнього руху, але зараз строїть з себе таке цабе велике, як член у
Кінг- Конга.

— Піте, в мене тут купа роботи, тож поки...
— Бренда Перкінс мертва. А також Ейнджі Маккейн, і Доді Сендерс...
— Що? — вона підхопилася так стрімко, що перекинувся стілець.
— .. і Лестер Коггінс. їх було вбито. І, слухай сюди, за ці вбивства заарештовано Дейла Барбару. Він зараз сидить тут у камері, в підвалі.
— Я зараз же буду там.
— От бля, — лайнувся Піт. — Тут іде Енді Сендерс, весь такий збіса заплаканий. Може, мені спробувати взяти в нього коментар або...
— Ні в якому разі, чоловік втратив дочку усього через три дні після того, як втратив дружину. Ми ж не «Нью-Йорк Пост». Я зараз же буду там.
Не чекаючи відповіді, вона обірвала розмову. Спершу вона почувалася доволі спокійною; навіть не забула замкнути редакцію. Та, тільки-но ступила на тротуар, у спеку, під небо, немов закопчене тютюновим димом, куди й подівся її спокій. Джулія побігла.

20

Джо, Норрі й Бенні судорожно смикались, лежачи в якомусь надто розсіяному світлі сонця на дорозі Чорна Гряда. Згори їх палило надто гарячим жаром. Аж ніяк не схильна до самогубства ворона всілася на телефонному дроті й глипала на них яскравими, розумними очима. Каркнувши один раз, вона змахнула крилами і полетіла геть під цим дивним денним небом.

— Гелловін, — бурмотів Джо.
— Нехай вони перестануть кричати, — стогнав Бенні.
— Сонця нема, — промовила Норрі. Її руки хапали повітря. Вона плакала. — Нема сонця, о Боже мій, тут нема більше сонця.
На вершині Чорної Гряди, у яблуневому саду, з якого було видно весь Честер Мілл, яскраво зблиснув рожево-ліловий вогник.
Він зблискував знову і знову, кожні п'ятнадцять секунд.

21

Джулія бігом піднялася по сходах поліцейської дільниці, з обличчям, ще запухлим зі сну, з волоссям сторчма на голові. Коли обіч неї вигулькнув Піт, вона помотала головою.

— Краще побудь тут. Я тебе можу покликати, коли вже братиму інтерв'ю.

— Люблю, хто позитивно мислить, але дідька лисого, — сказав Піт. —

Невдовзі після Енді, вгадай, кого принесло? — Він показав на «Гаммер», припаркований біля пожежного гідранту.

Біля машини стояли Лінда Еверет і Джекі Веттінгтон, поглинуті розмовою. Обидві жінки виглядали серйозно ошелешеними.

Перше, що вразило Джулію всередині дільниці, це задуха, кондиціонер було вимкнено,

303 «Beggiri Strips» — собача їжа, яку випускає компанія «Nestle», виглядом і запахом нагадує смужки бекону.

либонь, заради економії пального. Друге — кількість юнаків, котрі там сиділи, між ними й двоє з бозна-скільких братів Кіл'янів — цих неможливо було не впізнати по шнобелях і конічних головах. Вочевидь, усі ці молодики були зайняті заповненням офіційних форм.

— А якщо хтось не мав останнього місця роботи? — питався один з них в іншого.

З підвалу чулися плаксиві крики Енді Сендерса.

Джулія одразу попрямувала до чергової частини, куди вчашала роками і навіть робила добровільні внески в тутешній кавово-пончиковий фонд (плетений кошик). Ніколи раніше її не зупиняли, але зараз Марті Арсенолт сказав:

— Вам не можна туди, міз Шамвей. Наказ.

Промовив він ці слова до неї ніяким, примирливим тоном, якого, певне, не застосовував до Піта Фрімена.

Якраз у цю мить сходами з підвалу, який офіцери Міллівського департаменту поліції між собою прозивали «кліттю», піднялися Великий Джим Ренні з Енді Сендерсом. Енді плакав. Великий Джим, примовляючи щось заспокійливе, обіймав його за плечі. Слідом за ними з'явився Пітер Рендолф. Уніформа на ньому сяяла, але обличчя він мав людини, котра оце щойно ледь врятувалась від вибуху бомби.

— Джиме! Піте! Я хочу побалакати з вами, для «Демократа»! — гукнула Джулія.

Великий Джим доволі довго розвертався, але лише заради того, щоби окинути її

поглядом типу «мешканцям пекла теж хотілося б води з льодом». А потім повів Енді до кабінету шефа. Говорив він щось про молитви.

Джулія вирушила повз стійку. З тим самим винуватим лицем Марті вхопив її за руку.

— Коли минулого року ви, Марті, попрохали мене не подавати в газеті матеріал про той скандальчик з вашою дружиною, я вам посприяла. Бо інакше б ви втратили роботу. Тож, якщо в вас є хоч унція вдячності, пропустіть мене.

Марті пустив її, промурмотівши:

— Я намагався вас утримати, але ви мене не послухались. Не забудьте. Джулія кинулася бігом через чергову частину.

— На хвилиночку, лебедики, — окликнула вона Великого Джима. — Ви з Пітом Рендолфом чиновники на службі нашого міста і тому будете говорити зі мною.

Цього разу погляд, подарований їй Великим Джимом, містив у собі злість разом зі зневагою:

— Ні. Не будемо. Ви не маєте на це зараз права.

— А він має? — спитала вона, кивнувши на Енді Сендерса. — Якщо те, що я чула про Доді, правда, саме він остання особа, котрій можна було б дозволити спускатися до підвалу.

— Цей сучий син замордував мою дорогоцінну дівчинку! — заволав Енді. Великий Джим штрикнув у бік Джулії пальцем.

— Ви отримаєте матеріал, коли ми будемо готові його надати. І не раніше.

— Я хочу побачити Барбару.

— Він під арештом за скоєння чотирьох убивств. Ви сказалися?

— Якщо батько однієї з його гаданих жертв зміг там побувати, чому я не можу?

— Бо ви ані жертва, ані близька родичка, — відповів Великий Джим. Верхня губа в нього задерлася, оголивши зуби.

— Він має адвоката?

— Розмову закінчено, жін...

— Йому не потрібен адвокат, йому потрібна мотузка на шию! ВІН ЗАМОРДУВАВ МОЮ ДОРОГОЦІННУ ДІВЧИНКУ!

— Ходімо, друже мій, — промовив Великий Джим. — Вознесемо за це молитву Богові.

— Які ви маєте докази? Він зізнався? Якщо ні, яке алібі він запропонував? Як це узгоджується з часом настання смерті? І чи ви взагалі знаєте, коли сталася смерть? Якщо тіла лише щойно було знайдено, звідки ви можете це знати? Були вони застрелені, чи зарізані,

чи...

— Піте, позбався цієї брязкітливої відьми, чиє ім'я римується зі словом «п'ядь», —

кинув, не обертаючись, Великий Джим. — Якщо не піде добровільно, викиньте її звідси. І скажіть, хто там у нас сидить на рецепції, що її вигнано звідси назавжди.

Марті Арсенолт скривився, провівши собі рукою по очах. Великий Джим підштовхнув Енді Сендерса в кабінет шефа і причинив за собою двері.

— Йому висунуто звинувачення? — запитала Джулія в Рендолфа. — Ви не можете цього робити без адвоката. Це незаконно.

І тоді, хоча все ще не небезпечний на вигляд, а лише збентежений, Рендолф промовив слова, від яких у неї захололо серце:

— Поки стоятиме Купол, Джуліє, я гадаю, законним тут буде те, що вирішимо ми.

— Коли їх було вбито? Скажіть мені хоч це принаймні.

— Ну, схоже на те, що дві дівчини були пер...

Тут навстіж розчахнулися двері кабінету, вона не сумнівалася, Що Великий Джим стояв за ними, підслуховував. Енді сидів за столом, котрий тепер належав Рендолфу, сховавши лице в долонях.

— Прибери її звідси геть! — гаркнув Великий Джим. — Я не бажаю тобі двічі те саме повторювати.

— Ви не маєте права забороняти йому спілкування і позбавляти інформації мешканців нашого міста! — закричала Джулія.

— Ви не праві по обох пунктах, — усміхнувся Великий Джим. — Чули такий вислів: «Якщо ви не належите до вирішення проблеми, значить, ви частина самої проблеми»? Отже, ви нічого не вирішуєте, залишаючись тут. Ви обридлива нишпорка. І завжди були нею. Якщо ви зараз же не підете звідси, будете заарештовані. Попереджаю чесно.

— Чудово! Заарештовуйте мене! Гайда, тягніть до підвалу! — вона простягнула руки, склавши зап'ястя докупи, як під кайданки.

Якусь мить вона була певна, що Великий Джим зараз її вдарить. Це бажання ясно читалося на його обличчі. Натомість він заговорив до Піта Рендолфа:

— Останній раз кажу: позбався цієї нишпорки. Якщо пручатиметься, викинь її на вулицю, — і затраснув двері.

Ховаючи очі, зі щокими кольору щойно випаленої цеглини, Рендолф узяв її за руку. Джулія не пручалася, вона пішла сама. Коли проходила повз стійку чергового, Марті Арсенолт промовив — радше скорботно, ніж сердито:

— Отакої. Тепер я втратив роботу, моє місце займе котрийсь із цих довбнів, що не здатні відрізнити власної сраки від ліктя.

— Ти не втратив роботи, Марті, — заспокоїв його Рендолф. — Яз ним побалакаю, і все буде нормально.

Наступної миті вона опинилась на вулиці, моргаючи від сонячного світла.

— Ну, як? — спитав Піт Фрімен. — Як там пройшло?

22

Першим очунав Бенні. І, окрім розпареності — аж сорочка прилипла йому до грудей, — він загалом почувався гарно. Він підповз до Норрі й потряс дівчинку. Вона розплющила очі, подивилася на нього каламутними очима. Волосся в неї прилипло до спітнілих щік.

— Що трапилось? — спитала вона. — Я, мабуть, заснула. Навіть бачила сон, тільки не пам'ятаю, про що. Тільки те, що він був поганий. Це пам'ятаю точно.

Джо Макклечі перевернувся на живіт, важко звівся на коліна.

— Джо-Джо? — погукав Бенні. Після четвертого класу він ні разу не звертався до свого друга на Джо-Джо. — З тобою все гаразд?

— Йо. Палало багаття з гарбузів.

— Яких гарбузів?

Джо потрусив головою. Не зміг пригадати. Він знав єдине: йому зараз треба в тінь і

допити, що там залишилося в пляшці «Снепла». Потім він згадав про лічильник Гайгера. Витяг його з рівчака, побачивши з полегшенням, що той все ще працює — схоже, у двадцятому столітті речі будували таки міцні.

Джо показав Бенні на шкалу, де було +200, хотів було показати Норрі, але вона задивилася на пагорб, де на вершечку Чорної Гряди стояв сад.

— Що це? — спитала вона, показуючи пальцем.

Джо спершу нічого не розгледів. Потім спалахнув яскравий пурпуровий вогник. Такий яскравий, що аж важко дивитися. Через невеличку паузу він спалахнув знову. Джо подивився на свій годинник

із наміром вирахувати періодичність спалахів, але годинник зупинився о 16:02.

— Гадаю, це саме те, що ми шукаємо, — промови він, підводячись на рівні. Боявся, що ноги будуть ватяними, але дарма. Якщо не зважати на розжареність організму, почувався він цілком добре. — А тепер давайте вшиватися звідси, поки воно нас не стерилізувало або ще щось.

— Чувак, — мовив Бенні. — Кому потрібні діти? Вони ж можуть народитися схожими на мене. — Одначе він уже осідлав свій велосипед.

Назад вони котили тим же шляхом, не зупиняючись на перепочинок, не загальмувавши, щоб попити, аж поки не переїхали міст та поки не вибралися на шосе 119.

СІЛЬ

1 Жінки-офіцери все ще стояли, балакали побіля «Г-3» Великого Джима, Джекі тепер нервово курила сигарету, але, побачивши Джулію, котра якраз проходила повз них, пані перервали свою бесіду.

— Джуліє? — звернулась нерішуче Лінда. — Можна вас...

Джулія не зупинилася. Найменше, чого їй хотілося зараз у її збуреному стані, це бесіди з кимсь ще з представників тих органів законності й того порядку, який, схоже, тепер встановлюється в Міллі. Пройшовши вже півдороги до «Демократа», Джулія усвідомила, що лютє не єдине з почуттів, які вона наразі переживає. І навіть не головне з її почуттів. Вона зупинилася під тентом з написом «Нові & ашр; Уживані книги» («ЗАКРИТО ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ» повідомляло написане рукою оголошення у вітрині), щоби перевести дух, але також і зазирнути в глиб самої себе. Це не забрало багато часу.

— Загалом, я налякана, — промовила вона, злегка здригнувшись від звуку власного голосу. Вона не збиралася нічого говорити вголос.

Її наздогнав Піт Фрімен.

— Як ти, в порядку?

— Нормально, — це була брехня, але відповідь прозвучала доволі рішуче. Звісно, вона не могла знати, що написано в неї на обличчі.

Потягнувшись рукою собі за голову, вона пригладила волосся, що так і стирчало на потилиці після її денного снання. Волосся вляглося... а тоді знову стало сторчма. «Ще й зачіска ідіотська на додачу до всього,

— подумала вона. — Вельми гарно. Фінальний штрих».

— Я думав, Ренні таки насправді змусить нашого нового шефа тебе заарештувати, — сказав Піт. Очі в нього були широко розплющені, і в цю мить він виглядав набагато молодшим за свої тридцять з чимось років.

— Я надіялась. — Джулія змахнула руками, взявши в лапки невидимий заголовок. — РЕПОРТЕР «ДЕМОКРАТА» ОТРИМАВ ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю В ТЮРМІ ЗІ ЗВИНУВАЧЕНИМ У ВБИВСТВАХ.

— Джуліє, що це таке в нас відбувається? Не кажучи вже про Купол, що це таке? Ти

бачила отих хлопців, отих, що пишуть там заяви? Це вже лякає.

— Бачила, — відповіла Джулія. — І хочу про це написати. Я хочу написати про все це. А на міських зборах увечері в четвер, гадаю, не лише я одна матиму серйозні питання до Джеймса Ренні.

Вона поклала долоню на передпліччя Піта.

— Мені треба дізнатися детальніше про ці вбивства, а тоді вже я напишу з того, що матиму. Плюс редакторська колонка, якомога різкіша, наскільки мені це вдасться без зайвої демагогії. — Вона невесело реготнула. — Щоправда, в царині демагогії Джеймс Ренні поза конкуренцією.

— Я не розумію, що ти...

— Все нормально, просто вже почала працювати. Ще пара хвилин, і я прийду до тям. Тоді, либонь, і вирішу, з ким треба побалакати в першу чергу. Бо часу вкрай мало, якщо ми хочемо встигнути у друкарню вже сьогодні.

— Ксерокс, — сказав він.

— Га?

— На ксерокс встигнути сьогодні.

Вона відповіла йому непевною посмішкою і махнула, щоб ішов. Він озирнувся вже від дверей редакції. Жестом вона повідомила, що з нею все гаразд, а потім задивилася крізь заплінулену вітрину книгарні. Кінотеатр у центрі стояв закритий уже років п'ять, і кінотеатру-паркінгу для автомобілістів, що колись був працював за містом, теж давно нема (тепер поряд з шосе 119, де колись здійсмався великий екран, містилася запасна стоянка бізнесу Ренні), проте Рей Таул якось

примудрявся утримувати свою брудну імперію друкованого слова. Частина виставленого на вітрині складалася з посібників типу «допоможи собі сам». Решта — це купи книжок, паперові обкладинки котрих прикрашали оповиті туманом замки, стражденні леді й гологруді бугаї — безкінні й вершники. Кілька з означених бугаїв розмахували мечами і були вбрані в щось на кшталт кальсонів. «НЕ ЩАДИ МОНЕТИ НА КРУТІ СЮЖЕТИ» — сповіщало рекламне гасло в цьому кутку вітрини.

Точно що скрутні сюжети.

«Ніби самого Купола нам недостатньо, вистачило б одного цього зла, так на тобі — ще й виборний родом із пекла».

Що її найбільше непокоїть, зрозуміла вона, що найбільше її лякає — це швидкість, з якою все відбувається. Ренні звик бути найбільшим, найнахабнішим півнем у цьому курнику,

і вона очікувала, що він намагатиметься посилити власний контроль над містом невдовзі — скажімо, через тиждень або місяць після того дня, як їх відрізало від світу. А тут минуло якихось три дні, і вже такі переміни. А якби Кокс із його науковцями пробилися до нас вже сьогодні ввечері? Або Купол сам собою раптом зник? Великий Джим моментально змалів би до свого колишнього розміру, але ж і оскандалився б значно.

«Та звідки б він оскандалився? — спитала вона сама себе, так і туплячись очами в КРУТІ СЮЖЕТИ. — Пояснював би, що намагався зробити тільки на краще, виходячи з обставин, які склалися. І вони б йому вірили».

Мабуть, що так. Але все одно неясно, чому цей чоловік не потерпів, не виждав ще якийсь час? «Бо щось пішло не так і він був змушений вдатися до цих кроків. А також...»

— Також, я гадаю, він не зовсім при здоровому глузді, — доповіла вона купі книжок в паперових обкладинках. — І не був ніколи при здоровому глузді.

Ну, нехай так, але як пояснити ту колотнечу в місцевому супермаркеті, в яку втягнулися люди, котрі поки що дома мають повні комори їдла? Тут не простежується ніякого сенсу, окрім...

— Окрім того сенсу, що це було спровоковано саме ним.

Та це ж смішно, ніби якийсь дешевий путч у кафе «Параноя». Хіба ні?

Вона подумала, що варто розпитати людей, котрі були біля «Фуд-Сіті» від самого початку, що вони бачили, проте чи не важливіші наразі ці вбивства? У неї, врешті-решт, є під рукою лише одна справжня журналістка, і це вона сама...

— Джуліє? Міс Шамвей?

Джулія так глибоко була занурилась у власні думки, що ледь не вискочила з тужель. Різко крутнувшись на місці, вона могла б упасти, якби її не підтримала Джекі Веттінгтон. Поряд із Джекі стояла Лінда Еверет, це вона її покликала. Обидві мали зляканий вигляд.

— Ми можемо з вами поговорити? — спитала Джекі.

— Звичайно. Слухати, що люди кажуть, це мій фах. Зворотний бік цієї професії полягає в тім, що я пишу про те, що вони мені розказують. Вам же про це відомо, леді, чи не так?

— Але ви не мусите називати наші імена, — попередила Лінда. — Якщо ви не погодитеся на це, забудьмо й розійдемося.

— Наскільки я розумію, — промовила Джулія з усмішкою, — ви обидві можете просто бути джерелом, близьким до слідства. Годиться?

— Якщо ви пообіцяєте також відповісти нам на наші запитання, — сказала Джекі. — Погоджуетесь?

— Гаразд.

— Ви ж були в супермаркеті, так? — спитала Лінда.

Дедалі дивніше й дивніше.

— Так. І ви обидві теж. Тож давайте поговоримо. Порівняємо враження.

— Не тут, — сказала Лінда. — Не серед вулиці. Тут люди. І не в редакції газети.

— Розслабся, Лін, — мовила Джекі, кладучи руку подрузі на плече.

— Сама розслабся, — відповіла Лінда. — Це не в тебе чоловік вважає, ніби ти допомогла запакувати в буцегарню невинну людину.

— У мене нема чоловіка, — відповіла їй Джекі, і цілком слушно, подумала Джулія, це на її щастя; чоловіки часто стають ускладнюючим фактором.

— Зате я знаю місце, куди ми можемо піти. Там затишно й завжди відкрито, — вона трохи поміркувала, — так принаймні завжди було. Але з цим Куполом тепер я навіть і не знаю.

Джулія, котра якраз перед цим гадала, кого б їй проінтерв'ювати

першим, не мала наміру випускати з рук цю парочку.

— Ходімо, — мовила вона. — І повз поліцейську дільницю ми пройдемо протилежним боком вулиці, правда?

Лінда на це спромоглась усміхнутись.

— Яка чудова ідея, — кивнула вона.

2 Пайпер Ліббі обережно присіла перед олтарем Першої Конгрегаційної церкви й уклала, морщачись навіть з молитовною подушечкою, підставленою під свої розбиті, напухлі коліна. Вона обхопила себе правою рукою, притиснувши нею до тулуба нещодавно вивихнуту ліву. Ця рука почувалася непогано — фактично, вона боліла набагато менше за коліна, — але Пайпер не хотіла дарма піддавати її випробовуванню. Руку дуже легко знову вибити з суглоба; їй це втокмачили (і то суворо) ще тоді, у школі, після травми на футбольному полі. Вона склала руки і заплющила очі. І вмент її язик опинився у тій дірі, де ще до вчорашнього дня в неї був зуб. Але в житті її тепер була гірша діра.

— Агов, Несьогосвітній, — промовила вона. — Це знову я, я знову прошу допомоги від Твоєї любові та співчуття. — Сльоза викотилася з-під однієї, тієї, що була розпухлою, повіки і побігла вниз по напухлій (не кажучи вже про її колір) щоці. — Чиє там десь поблизу мій собака? Я просто питаюся, бо дуже за ним скучаю. Якщо він там, я сподіваюся, ти даси йому духовний еквівалент смачної кісточки. Він на це заслужив.

І знову, і ще течуть з неї сльози, повільні й пекучі.

— Либонь, його там нема. У більшості великих релігій вважається, що собаки не потрапляють на небеса, хоча деякі побічні секти (а також «Рідерз Дайджест» 304, як мені

304 «Рідерз Дайджест» («Читацький огляд») — заснований 1922 року в Нью-Йорку журнал для сімейного здається) з цим не погоджуються.

Звісно, якщо нема ніякого раю, це питання не було актуальним, сама ідея такого безрайного існування, така безрайна космологія була тим прихистком, куди те, що залишилося від її віри, линуло дедалі більш вільно. Можливо, забуття; можливо, щось гірше. Безкрая порожня рівнина під білим небом, наприклад місце, де час завжди — ніколи, напрямок завжди — нікуди, і поряд з тобою нікого. Іншим словом,

просто велика, безмежна Несосвітність: для поганих копів, жінок-проповідниць, дітей, що випадково застрелилися, і недолугих німецьких вівчарок, котрі загинули, намагаючись захистити своїх господиень. Не- Буття без визернювання добра зі зла. Звертання з молитвою до такої концепції відгонило чимось театральним (якщо не відверто богохульним), проте подеколи це допомагало.

— Але ж справа не в раї, — підсумувала вона. — Справа наразі зводиться до того, щоб спробувати вирахувати, скільки моєї вини в тому, що трапилося з Кловером. Я розумію, що сама завинила — піддалася своїй запальності. Знову. Але ж моя релігія вчить, що цю вибуховість у мене вклав Ти, а яким чином я з нею впораюсь, то вже суто моя справа, проте мені страх як не подобається ця ідея. Не те, щоб я її цілком відкидала, але вона мені таки не подобається. Це мені нагадує те, як, бува, здаєш машину в ремонт і механіки завжди знаходять спосіб покласти на тебе провину за негаразди з нею. Ти забагато нею їздила, ти замало нею їздила, ти забула відпустити ручне гальмо, ти забула закрити вікна і дощем намочило електросистему. І що найгірше, знаєш? Якщо нема Тебе там, Несьогосвітній, я навіть крихітної частинки вини не можу перекласти на Тебе. Що тоді мені залишається? Клята, курва, генетика? — Вона зітхнула. — Вибач мені моє богохульство; чому б Тобі не прикинутися, ніби нічого не було? Так завжди робила моя мати. Тим часом маю інше запитання: що я мушу робити тепер? У нашому місті жахливі справи, я хотіла б якось допомогти, але не знаю, не можу вирішити, яким чином. Я почуваюся дурною, слабкою, збентеженою. Гадаю, аби я була кимсь з тих старозавітних анахоретів, сказала би, що потребую знаку. У даному випадку навіть знаки «ЗМЕНШІТЬ ШВИДКІСТЬ У ШКІЛЬНІЙ ЗОНІ» або «НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПОВОРОТ» згодилися б.

У ту мить, як вона промовляла ці слова, прочинилися і з гучним брязком затріснулися вхідні двері. Пайпер озирнулася через плече, майже вірячи, що побачить там янгола в повному обладунку — з крилами і в осяйно білому хітоні. «Якщо він хоче зі мною боротися, то мусить спершу загоїти мені руку» 305, — подумала вона.

Прийшов не янгол, а Роммі Берпі. Перед сорочки вибився в нього зі штанів і звисав ледь не до колін, і на лиці в нього була майже така ж прибитість, яку в своїй душі відчувала Пайпер. Він рушив

центральним проходом, але помітив Пайпер і зупинився, здивований, що побачив її тут, не менше, ніж вона його.

— О, чи ти ба, — промовив він, але з тим його люїстонівським прононсом це прозвучало: шити-па. — Вибачте, я не знав, що ви тут. Тоді зайду пізніше, я.

— Ні, — зупинила його вона, важко підводячись на рівні, знову за допомогою однієї, правої, руки. — Я тут уже закінчила.

— Взагалі-то, я кат'лик, — повідомив він {«Не бреше», — подумала Пайпер). — Але в Міллі нема кат'лицької церкви... про що вам, звісно, відомо, як проповідниці... Але ж, знаєте, як ото кажуть про перший-ліпший порт під час шторму. Я вирішив зайти, трішки помолитися за Брендю. Мені завжди подобалася ця жінка, ато. — Він потер рукою щоку. Серед тиші порожньої церкви звук шкрябання долонею по щетині прозвучав дуже гучно. Волосся, зазвичай збите у високий кок а-ля Елвіс, зараз повисло в нього на вухах. — Я її по-справжньому любив. Ніколи не к'зав їй про це, та, д'маю, вона знала.

Пайпер дивилася на нього зі зростаючим жахом. Вона не покидала церковної садиби цілий день і, хоча знала про те, що відбулося у супермаркеті (їй телефонували кілька її

читання, сьогодні виходить 35 мовами; з 1950 року регулярно видає антології актуальних бестселерів і класики, у кожному томі вміщується 4-5 стислих версій романів.

305 Алюзія на Біблію: книга Буття, 32.

парафіян), про Брендю не чула нічого.

— Бренда? Що з нею трапилося?

— Вбили. І ще інших. Кажуть, ніби той хлопець, Барбі, це зробив. Його заарештовано. Пайпер ляснула себе долонею по губах і похитнулась. Роммі поспішив до неї й обняв за талію. Отак вони й стояли перед олтарем, ніби чоловік і жінка, що вирішили побратися, коли знову прочинилися двері з вестибулю і досередини увійшли Джекі, Лінда і Джулія.

— Хоча, можливо, це й не найкраще місце, — промовила Джекі.

Говорила вона неголосно, але завдяки церковній акустиці Пайпер з Ромео чудово її почули.

— Залишайтеся, — промовила Пайпер. — Не йдіть, якщо справа про те, що трапилося. Я не можу повірити, що містер Барбара... на мою

думку, він не здатен. Він вправив мені руку після вивиху. Дуже делікатно це робив, — вона на мить замислилася. — Напрочуд делікатно, особливо зважаючи на обставини. Заходьте, балакайте, не соромтесь мене.

— Є люди, що можуть вправити вивихнуту руку і разом з тим вони цілком здатні на вбивство, — зауважила Лінда, вертячи при цім на пальці обручку і закусивши собі губу.

Джекі торкнулася її зап'ястя.

— Ліндо, ми ж хотіли про це нишком, пам'ятаєш?

— Пізно, — відповіла Лінда. — Вони нас уже побачили з Джулією. Якщо вона напише статтю і вони розказуватимуть, що бачили нас разом, вину все одно припишуть нам.

Пайпер не мала зеленого поняття, про що каже Лінда, але загальну суть вона вловила. Вона підняла праву руку і повела нею навкруги. — Ви в моїй церкві, пані Еверет, все, що тут сказано, тут і залишається.

— Ви обіцяєте? — запитала Лінда.

— Так. То чому б нам не побалакати про це? Я лише щойно молилася про знак, а тут і всі ви з'явилися.

— Я не вірю в такі штуки, — кинула Джекі.

— Та й я, якщо чесно, — сказала Пайпер і засміялася.

— Мені це не подобається, — сказала Джекі, звертаючись цього разу до Джулії.

— Мало що вона каже, тут забагато народу. Втратити роботу, як Марті, то одне. Це я пережити можу, все одно зарплата, як у зайця під хвостом. А от якщо на мене визвіриться Джим Ренні... — вона похитала головою. — Це вельми неприємна перспектива.

— Нас не забагато. Нас якраз стільки, скільки треба. Містере Берпі, ви вмієте тримати таємницю?

Роммі Берпі, котрий свого часу був прокрутив чимало сумнівних обгородок, кивнув, приклавши пальця собі до вуст.

— Німий, як риба, — пообіцяв він. Риба в нього вийшла, як рупа.

— Ходімо до пасторату, — запропонувала Пайпер. Помітивши, що Джекі все ще вагається, Пайпер простягнула до неї свою ліву руку... дуже обережно. — Ходімо, поміркуємо разом. Може, заразом зробимо по ковточку віскі?

За цим Джекі врешті піддалася.

31 ВОГОНЬ ОЧИЩЕННЯ ВОГОНЬ ОЧИЩЕННЯ ЗВІРА БУДЕ
ВВЕРГНУТО В ОЗЕРО ВОГНЕННЕ (АП. 19:20)

«ДЕ БУДЕ МУЧИТИСЯ ДЕНЬ &atr; НІЧ ПОВІКИ ВІЧНІ»

(АП. 20:10)

СПАЛІМО ЗЛО ОЧИСТИМО ПРАВЕДНІСТЬ ВОГОНЬ ОЧИЩЕННЯ
ВОГОНЬ ОЧИЩЕННЯ 31 31ІСУС ВОГНЕННИЙ ПРИХОДИТЬ 31

Троє чоловіків, що тіснилися в кабіні деренчливої вантажівки «Громадські Роботи», доволі вражено дивилися на цей загадковий напис. Його було намальовано чорною фарбою по червоному тлу на будівлі, котра стояла позаду студії РНГХ, літерами такими великими, що вони вкривали майже всю поверхню.

Посередині сидів Роджер Кіл'ян, фермер-птахівник і батько конічноголових нащадків. Він обернувся до Стюарта Бові, котрий сидів за кермом.

— Стюї, що воно має означати?

Але відповів йому Ферн Бові:

— Це означає, що чортів Філ Буші оскаженів більш, ніж зазвичай, ось що це означає.

Відкривши бардачок, він відсунув убік пару засмальцьованих рукавичок і видобув

звідти револьвер 38 калібру. Перевірив, чи той заряджений, клацнув циліндром, повертаючи його на місце рвучким порухом зап'ястка, і засунув револьвер собі за пояс.

— Ти знаєш, Ферні, — зауважив Стюарт, — це збіса вельми гарний спосіб відстрілити собі дітородні яйця.

— Не переживай за мене, переживай за нього, — відповів Ферн, хитнувши головою назад, на студію. Звідти до них долітало неголосне звучання музики госпел. — Він безперервно преться на власному ж продукті вже майже рік і тепер став таким же надійним, як нітрогліцерин.

— Філу тепер подобається, якщо його називають Майстром, — сказав Роджер Кіл'ян.

Спочатку вони були під'їхали до фасаду студії і Стюарт посигналив у гучний клаксон

— і то не раз, а кілька. Філ Буші не вийшов. Він міг бути й там,

ховатися; міг блукати десь у лісі поза радіостанцією; можливо навіть, подумав Стюарт, він зараз сидить тут, у лабораторії. У параноїдальному настрої. Небезпечний. Але, попри все, револьвер тут зайвий. Він нахилився, висмикнув його у Ферна з-за пояса й засунув під водійське сидіння.

— Та ну! — вигукнув Ферн.

— Ніяк не можна там стріляти, — нагадав Стюарт. — Так ти нас усіх запроториш аж на Місяць. — А потім до Роджера: — Коли ти останній раз бачив цього сухореброго мазефакера?

Роджер пожував губами.

— Було тижнів чотири тому, як ото остання партія йшла з міста. Коли отой великий «Чінук»³⁰⁶ прилітав. — Він промовив назву вертольота як «Шін-уук». Роммі Берпі його б зрозумів.

Стюарт зважив. Виглядало не вельми добре. Якщо Буші в лісі, то ще нічого. Якщо забився в якийсь куток у студії, сприйнявши їх у своїй параної за федералів, теж не велика проблема... якщо, звісно, не вирішить знічев'я вискочити, стріляючи на всі боки.

А от якщо він зараз ховається у приміщенні складу... тут можуть бути проблеми.

Стюарт звернувся до брата:

— Там, у кузові, в нас лежать добрячі дрючки. Вибери собі один. Якщо Філ раптом намалюється і почне казитися, торохнеш його.

— А якщо він буде з пістолетом? — цілком резонно запитав Роджер.

— Не буде, — заперечив Стюарт. І хоча ніякої певності щодо цього в нього не було, він мав наказ: терміново доставити два балони пропану в лікарню. «Решту газу ми також мусимо перевезти звідти якомога швидше, — сказав йому Великий Джим. — Ми по всій формі виходимо з метамфетамінового бізнесу».

Це вже було полегшення; коли місто позбавиться цього Купола, Стюарт мав намір вийти також і з похоронного бізнесу. Переїхати кудись, де тепло, на Ямаїку або на Барбадос. Він бажав би ніколи більше не побачити жодного нового мертвого тіла. Але аж ніяк не бажав бути тим, хто повідомить Майстру Буші про те, що виробництво припиняється, про це він

³⁰⁶ «Boeing CH-47 Chinook» — важкий двороторний військово-транспортний гелікоптер, який випускається з початку 1960-х рр. і по

тепер.

сказав і Великому Джиму.

«Дозволь мені самому попіклуватися про нашого Майстра», — відповів йому Великий Джим.

Стюарт об'їхав великою помаранчевою вантажівкою будівлю і задом здав до її тильних дверей. Двигун залишив на холостому ходу, щоби потім зразу ввімкнути лебідку й підйомник.

— Лишень подивіться, — зачудувався Роджер Кіл'ян. Він витріщився на захід, де тривожною червоною плямою збиралося сідати сонце. Щоби невдовзі зовсім забруднитися, потонувши у великій чорній смузі, яка залишилася після лісової пожежі. — Правда ж, гаспидське якесь видовисько?

— Не лови гави! — обірвав його Стюарт. — Я хочу швиденько закінчити і гайда звідси. Ферні, піди візьми дрючок. Та добрячий собі вибери.

Ферні переліз через підйомник і вибрав один з кілків, довжиною приблизно як бейсбольний кий. Вхопився за нього обома руками і різко змахнув для проби.

— Годиться, — сказав він.

— Баскін-Роббінс307, — мрійливо промовив Роджер. Прикриваючи долонею очі, він усе ще мружився на захід. Мруження йому не вельми пасувало, воно робило його схожим на косоокого троля.

Поки відмикав задні двері — доволі складний процес, у якому були задіяні сенсорна панель і два замки, — Стюарт ще мовчав, а тоді запитав:

— З чого це ти так прешся?

— Присмаки тридцяти одного виду, — промовив Роджер. Він посміхався, показуючи гарнітуру своїх гнилуватих зубів, котрих ніколи не бачив ні Джо Боксер, ні жоден інший дантист.

Стюарт поняття не мав, про що говорить Роджер, натомість зрозумів його брат.

— Щось не дуже мені скидається цей напис на стіні на рекламу морозива, — сказав Ферн. — Хіба, якщо про «Баскін-Роббінс» згадується десь в Апокаліпсисі.

— Заткніться обоє, — гримнув на них Стюарт. — Ферні, приготуй свій кийок на цього придурка. — Він штовхнув двері й зазирнув усередину.

— Філе?

— Називай його Майстром, — порадив Роджер. — Він любить, щоб його називали, як отого нігера в «Південному Парку»³⁰⁸.

— Майстре? — погукав Стюарт. — Ти тут, Майстре? Відповіді не було. Стюарт почав мацати в мороці, чекаючи, що будь-якої миті хтось його вхопить за руку, і врешті налапав вмикач. Освітлене приміщення тягнулося приблизно на дві третини довжини будівлі. Стіни дерев'яні, щілини між їх неструганими дошками залиті рожевою монтажною піною. Приміщення майже цілком було заповнене газовими балонами та каністрами всіх розмірів і брендів. Він не уявляв, скільки всього тут цього добра, але на око прикинув, що десь від чотирьох до шести сотень.

Стюарт повільно пішов вздовж центрального проходу, придивляючись до маркування на балонах. Великий Джим наказав йому, які точно він мусить забрати, сказав, що вони мусять стояти десь позаду і, слава Богу, там вони й знайшлися. Він зупинився біля п'яти балонів муніципального розміру з написом ЛТКАРНЯ КР на їх боках. Вони стояли між іншими балонами, поцупленими з поштового відділення й тими, на боках яких було написано МІЛЛ — СЕРЕДНЯ ШКОЛА.

— Ми мусимо забрати парочку оцих, — сказав він Роджеру. — Принеси ланцюг, ми їх зачепимо. Ферні, а ти піди, подивися, чи замкнута двері лабораторії. Якщо ні, замкни, —

307 «Baskin-Robbins» — заснована 1945 року в Каліфорнії компанія з виробництва і продажу морозива; тепер найбільша світі мережа закладів, у яких базовий комплект морозива складається з 31 сорту оригінального бренду.

308 Персонаж мультсеріалу «Південний Парк» — чорний шкільний шеф-кухар Джером (Майстер) Макелрой відрізняється від усіх інших дорослих героїв своїм тверезим розумом і абсурдними фразами.

простягнув він йому в'язку ключів.

Ферні чудово обійшовся б і без цього завдання, але він був слухняним братиком. Він вирушив далі проходом між балонами з пропаном. Балони закінчувалися за десять футів від дверей, а двері ці, побачив він з завмиранням серця, стояли напівпрочинені. Позаду себе він почув дзвяк ланцюга, потім вищання лебідки й низький гуркіт першого балона, що потягнувся до машини. Ці звуки здалися йому дуже

далекими, особливо, коли він уявив собі причасного по той бік дверей Майстра, червоноокого і геть одурілого. Нанівець обдовбаного, ще й з ТЕС-9309 у руці.

— Майстре, ти тут, друзяко? — погукав він.

Відповіді не було. І, хоча він не мав для цього причин — сам, либонь, був трохи очманілим, якщо зробив це, — цікавість пересилила в ньому страх і Ферн штовхнув своїм дрючком двері, прочинивши їх навстіж.

У лабораторії сяло флуоресцентне світло, але загалом ця частина складу «Царства Христового» виглядала порожньою. Близько двадцяти варильних апаратів — великих електричних пічок, кожна підключена до окремого витяжного вентилятора і балона з пропаном — стояли вимкнуті. Казани, мензурки і дорогуці колби акуратно стояли на полицях. Тут гидко тхнуло (завжди так було, завжди й буде, подумав Ферн), але долівка була заметена і взагалі не вбачалося ніякого безпорядку. На одній стіні висів календар «Уживаних автомобілів Джима Ренні», все ще розгорнутий на місяці серпні. «Мабуть, цей уїбан саме тоді втратив зв'язок з реальністю, — вирішив Ферн. — Просто відплив». Він зробив кілька кроків у глиб лабораторії. Завдяки їй усі вони стали багатіями, але йому вона ніколи не подобалася. Запах тут занадто нагадував йому препараторську в підвалі їхнього похоронного бізнесу.

Один куток було відгороджено важкою сталевною панеллю. З дверцятами посеред неї. Там, як було відомо Ферну, зберігався кінцевий продукт Майстра, гідний запаморочливої довгої скляної люльки кристалічний метамфетамін, розфасований не по галонових пакетиках, а у великі мішки для сміття «Гефті»310. Авжеж, вельми вставний кришталь, і його чимало. Жоден торчок з тих, що швендіють вулицями Нью-Йорка або Лос-Анджелеса в пошуках розкумарки, не здатен був би профінансувати такого запасу. Коли цей куток був повен, там зберігалася достатньо товару, щоби забезпечити ним всі Сполучені Штати на кілька місяців, а може, й на цілий рік.

«Навіщо Великий Джим дозволив йому виробляти так збіса багато? — чудувався Ферн. — А ми навіщо в це полізли?» Він не знаходив відповідей на ці питання, окрім найочевиднішої: бо мали можливість. На них запаморочливо подіяв геній Філа Буші в комбінації з дешевими китайськими інгредієнтами. А ще таким чином фінансувалася

корпорація РНГХ, котра займалася Божою справою по всьому Східному узбережжю. Якщо в когось виникали якісь питання, Великий Джим завжди вказував на це. Цитуючи при цім святе письмо: «Вартий бо працівник своєї нагороди» (Лук. 10:7) та «Не в'яжи рота волів, що молотить» (1 Тим. 5:18).

Стосовно волів, Ферн так ніколи й не міг второпати сенсу цієї цитати.

— Майстре? — просунувся він ще трохи глибше. — Друзяко?

Нічого. Він подивився вгору, на довгі дерев'яні антресолі, що йшли по обох боках будівлі. Там теж дещо зберігалось, і вміст цих картонних ящиків напевне вельми зацікавив би ФБР, разом з Управлінням контролю за ліками і харчами та Бюро контролю за тютюном, алкоголем, вогнепальною зброєю і вибуховими речовинами. Ніхто там не ховався, але Ферн примітив там дещо нове: закріплений великими скобами білий дріт, що тягнувся вздовж бортів обох антресолей. Якийсь електричний шнур? А до чого він веде? Невже цей упертюх 309 Розроблений у Швеції у 1980-х рр. пістолет-кулемет (до 50 набоїв), який не знайшов офіційного застосування в жодній армії, зате став популярним серед кримінальних злочинців у всьому світі.

310 «Nefty» («Дужий» — анг л.) — бренд пластикових мішків для сміття, які мають місткість від 8 до 30 галонів.

встановив додаткові варильні апарати? Але ж Ферн нічого такого не помітив. Шнур був занадто товстим, щоб жити якісь звичайні електроприлади, на кшталт телевізора чи ра...

— Ферне! — гукнув Стюарт, змусивши його здригнутись. — Якщо його там нема, ходи сюди й допоможи нам! Я хочу швидше звідси забратися! По телевізору казали, що у випуску новин о шостій буде якесь свіже повідомлення, я хочу побачити, чи вони там уже чогось не придумали!

«Вони» — так усе частіше в Честер Міллі називали все і всіх, хто перебував у світі за межами їхнього міста.

Ферн вирушив назад, не поглянувши вище дверей, тож таким чином він не побачив того, до чого вів білий шнур: великої цеглини з білої глинистої маси, що містилася на окремій полиці. То була вибухівка.

Виготовлена за власною рецептурою Майстра.

4 Коли вони вже їхали назад, Роджер промовив:

— Гелловін. Це теж тридцять один.

— У тобі просто прірва безцінної інформації, — зауважив Стюарт.

Роджер постукав собі по дивної форми черепу.

— Все зберігається отутечки. Я не запам'ятовую нічого навмисне. Просто звичка.

Стюарт думав: «Ямайка. Або Барбадос. Звичайно, туди, де тепло. Відразу, тільки-но

дозволить Купол. Щоби ніколи в житті не бачити більше жодного Кіл'яна. Чи когось іншого з цього міста».

— А ще в колоді тридцять одна карта, — промовив Роджер.

Ферн вибалушився на нього.

— Що ти таке к херам...

— Просто жартую. Просто з вами жартую, — відповів Роджер, вибухнувши лячно верескливим реготом, від якого у Стюарта аж голова заболіла.

Вони вже наближалися до шпиталю. Стюарт побачив, що від лікарні імені Кетрін Рассел від'їжджає сірий «Форд Таурус».

— Гляньте, це доктор Расті, — вигукнув Ферн. — Я певен, він зрадіє, що отримав назад свій газ. Посигналь йому, Стюї.

Стюарт посигналив.

5 Коли безбожники поїхали, Майстер Буші врешті випустив із руки пульт управління воротами гаража. Він спостерігав за братами Бові й Роджером Кіл'яном з вікна чоловічого туалету студії. Буші тримав великий палець на кнопці весь час, поки вони перебували в складі, порпалися між його речей. Якби вони з'явилися звідти з продуктом, він натиснув би кнопку і вся фабрика злетіла б у повітря.

— Усе в Твоїй руці, мій Ісусе, — промурмотів він. — Як ми приказували в дитинстві, «я не хочу, але мушу».

І Ісус усе владнав. Майстер відчув, що все обійдеться, що Він усе владнає, вже коли почув, як по команді супутникової програми Джордж Доу і його «Госпел-Тони» заспівали «О Боже, як файно ти піклуєшся про мене», і то було незрадливе відчуття, правдивий Знак Небес. Вони приїхали не по довгограючий люльковий кришталь, вони приїхали усього лише по два короткотривалих газових балони.

Він провів їх поглядом, а потім поплентався по стежині між задніми дверима студії і складом-лабораторією. Тепер це була його будівля і весь кришталь належав йому, принаймні допоки не прийде Ісус, не

заволодіє усім цим.

Можливо, на Гелловін.

Можливо, раніше.

Чимало про що треба поміркувати, а міркувати йому тепер стало набагато легше, покуривши.

Набагато-багато легше.

6 Джулія сьорбнула маленький келишок віскі, перший і останній, зате поліцейські жінки лигнули кінські порції. Цього було недостатньо, щоб вони понапивалися, але язика це їм розв'язало.

— Факт у тім, що я налякана, — сказала Джекі Веттінгтон, дивлячись собі під ноги, крутячи в руках фужер, але, коли Пайпер запропонувала їй налити ще віскі, вона похитала головою. — Ніколи б такого не трапилося, аби живий був Дюк. До цього я повсякчас повертаюся подумки. Навіть якби в нього були підстави вважати, що Барбара вбив його дружину, він усе одно тримався б процесуальних правил. Таким уже він був. А дозволяти батькові жертви спуститися в кліть, зводити його з підозрюваним? Ніколи! — Лінда, погоджуюсь, кивала. — Мені лячно, що може трапитися з цим хлопцем. А також...

— Якщо це могло трапитися з Барбі, це може трапитися з будь-ким? — спитала Джулія.

Джекі кивнула. Кусаючи собі губи. Крутячи в руках фужер.

— Якщо з ним щось трапиться, я не маю на увазі обов'язково чогось найгіршого, на кшталт лінчування, просто якийсь інцидент у камері... Я не певна, що зможу після того носити цю форму.

У Лінди ставлення до цього було простішим, прямолінійнішим. Її чоловік вірив у те, що Барбі не винен. У розпалі гніву (під свіжим впливом того, що вони знайшли в коморі Маккейнів) вона відкинула його думку — врешті-решт, жетони Барбі знайшлися в сірій, закоцублій руці Ейнджі. Але чим більше вона про це думала, тим дужче її переймала тривожність. Почасти тому, що вона завжди поважала і вірила в здоровий глузд Расті, але також через ті слова, що їх прокричав Барбі перед тим, як Рендолф заткнув його сльозогінним газом. «Скажіть своєму чоловікові, щоб оглянув трупи! Він мусить провести експертизу тіл!»

— І ще одне, — сказала Джекі, не перестаючи крутити фужер. — Не можна пирскати в очі газом арештованому тільки за те, що він

кричить. У нас по суботах, особливо після великих матчів, буває, як в зоопарку під час годівлі тварин. Ти просто даєш їм викричатися. Кінець-кінцем вони втомлюються і засинають.

Тим часом Джулія спостерігала за Ліндою. Коли Джекі заговкла, Джулія попросила:

— Повторіть, будь ласка, що саме сказав Барбі.

— Він хотів, щоб Расті дослідив трупи, особливо тіло Бренді Перкінс. Він сказав, що їх не буде у шпиталі. Він знав це. Трупи лежать у Бові, а це неправильно.

— Чорти мене забирай, дивно це якось, якщо вони дійсно був убито, — промовив Ромео. — Вибачте за лайку, пані преподобна.

Пайпер відмахнулася і запитала:

— Якщо він їх замордував, я не розумію, навіщо він наполягає, щоб трупи дослідили? З іншого боку, якщо він не вбивав, можливо, він гадає, що розтин зніме з нього звинувачення?

— Бренді — найсвіжіша з жертв, це так? — спитала Джулія.

— Так, — кивнула Джекі. — Вона вже задубіла, але ще не цілком. Мені так принаймні здалося.

— Ні, ні, — додала Лінда. — А оскільки трупне задубіння починається десь за три години після смерті, плюс-мінус, то виходить, Бренді могла померти між четвертою і восьмою годинами ранку. Я б сказала, ближче до восьмої, але я не лікар. — Зітхнувши, вона провела долонею собі по голові. — Та й Расті, звісно, теж, але він визначив би час смерті набагато точніше, якби його викликали. Ніхто цього не зробив. І я в тім числі. Я там була така приголомшена... так багато всього навалилося...

Джекі відставила подалі фужер.

— Слухайте, Джуліє, ви ж були з Барбі сьогодні вранці в супермаркеті, так?

— Так.

— Майже відразу після дев'ятої, коли й почалася та колотнеча?

— Так.

— Хто з вас був там першим, ви чи він? Бо я не знаю.

Джулія не могла пригадати, але їй здавалося, що першою прибула туди вона, що Барбі з'явився пізніше, невдовзі після Розі Твічел і Енсона Вілера.

— Ми заспокоювали людей, і саме він нам пояснив, як це робити. Напевне, таким чином ми не одну людину врятували від серйозних травм. Я не можу поєднати це з тим, що ви знайшли в тій коморі. У вас є якесь уявлення, в якому порядку відбувалися смерті? Крім того, що останньою була Бренда?

— Першими були Ейнджі й Доді, — сказала Джекі. — У Когінса розклад не зайшов ще так далеко, отже, його було вбито пізніше.

— А хто їх знайшов?

— Джуніор Ренні. У нього виникли підозри, бо він побачив машину Ейнджі в гаражі. Але це неважливо. Тут найважливіше — сам Барбара. Ви певні, що він прибув після Розі й Енсона, бо це вже виглядає негарно?

— Певна, бо він не приїхав у фургоні з Розі. Звідти вийшли тільки ті двоє. Тож, якщо ми припустимо, що він не був у цей час заклопотаний убивством, де він тоді міг... — Але ж це було очевидно! — Пайпер, я можу скористатися вашим телефоном?

— Звичайно.

Джулія швиденько проглянула тонюсінький місцевий телефонний довідник, а потім по мобільному Пайпер набрала номер ресторану. Розі відгукнулася грубо:

— Ми закриті на невідомий час. Згряя ушльопків заарештувала мого кухаря.

— Розі? Це Джулія Шамвей.

— Ох, Джуліє, — агресивний тон Розі лише ледь-ледь пом'якшав. — Чого вам треба?

— Я намагаюся вирахувати можливий графік для алібі Барбі. Ви зацікавлені в тім, щоб мені допомогти?

— Та щоб ви всралися. Сама думка про те, що Барбі міг убити тих людей, сміху варта. Що вам потрібно з'ясувати?

— Я хочу знати, чи перебував він у ресторані, коли почалася колотнеча у «Фуд-Сіті»?

— Звісно, — у голосі Розі чулося збентеження. — Де ж він іще міг бути одразу після сніданку? Коли ми з Енсоном звідти йшли, він чистив пічку.

7 Сідало сонце, і тіні довшали, і все дужче й дужче непокоїлася Клер Макклечі. Нарешті вона пішла до кухні, щоб зробити те, що повсякчас

відкладала: скористатися мобільним телефоном свого чоловіка (котрий він забув узяти з собою вранці в суботу; він його часто забував). Вона з жахом думала, що телефон може продзвонити чотири рази, а тоді вона почує власний голос, своє життєрадісне цвірінькання, записане ще до того, як місто, в якому вона жила, перетворилося на в'язницю з невидимими ґратами. «Привіт, ви переадресовані на голосову пошту Клер. Прошу, залиште ваше повідомлення після гудка».

І що їй тоді казати? «Джої, передзвони мені, якщо ти ще живий?»

Вона вже було торкнулася клавіші, але завагалася. «Пам'ятай, якщо він не відповість з першого разу, це тому, що він якраз їде на велосипеді й не встиг дістати телефон з рюкзака, перш ніж зв'язок перемкнувся на голосову пошту. Він буде готовий відповісти на твій другий дзвінок, бо знатиме, що це ти».

А якщо й на другий раз вона отримає пропозицію голосової пошти? І на третій? Навіщо вона взагалі дозволила йому туди їхати? Хіба вона збожеволіла?

Клер заплющилася, й перед нею постала чітка, мов у кошмарному сні, картинка:

телефонні стовпи і фасади крамниць на Мейн-стрит заліплені плакатиками з фото Джо, Бенні й Норрі, схожими на будь-кого з тих дітей, обличчя котрих дивляться на вас з дошки оголошень в зоні відпочинку при будь-якій автомагістралі, де в очі завжди впадають великі літери ВОСТАННЄ БАЧИЛИ.

Вона розплющила очі і, не даючи собі часу на втрату рішучості, швидко набрала номер. Вже була приготувала повідомлення:

«Я передзвоню за десять секунд, і тоді вам краще відповісти мені, містере...» тож вельми здивувалася, коли голос сина — ясно, чітко — прозвучав уже посередині першого гудка.

— Мамо! Агов, мамо! — живий, та де там, більш ніж живий: аж кипить від збудження, судячи з голосу.

«Де ви?» — хотіла було вона запитати, проте спершу не спромоглася на жодне слово. Ноги в неї стали ватяними, гумовими; їй довелося спертися об стіну, щоб не впасти просто тут на підлогу.

— Мамо? Ти чуєш мене?

Вона почула в телефоні, ніби там десь поряд шелеснула машина, і відразу голос Бенні, звіддала, але ясно, загукав:

— Докторе Расті! Чувак, агов, ура!

Нарешті їй вдалося намацати педаль газу свого голосу.

— Так, чую. Де ви?

— Уже на міському пагорбі, біля майдану. Я тобі якраз збирався дзвонити, бо вже темнішає, сказати, щоб не хвилювалася, а тут телефон раптом сам задзвонив у мене в руці. Я аж підскочив з несподіванки.

Ну, ви ж розумієте, цими словами було встромлено палицю в одвічне колесо батьківських докорів.

«Біля майдану. Хвилин за десять вони вже будуть тут. Бенні напевне знову захоче глитнути фунти зо три якоїсь їжі. Слава Тобі, Господи».

До Джо забалакала Норрі. Чулося щось ніби: «Скажи їй, скажи їй». Тоді знову заговорив її син, та так голосно і завзято, що їй довелося навіть відставити слухавку трохи подалі від вуха.

— Мамо, здається, ми його знайшли! Я майже цілком цього певен! Він у саду, на вершині Чорної Гряди!

— Що знайшли, Джої?

— Я не знаю точно, не хочу робити поспішних висновків, але, схоже, це та річ, яка генерує Купол. Майже напевне це вона. Ми бачили пробисковий вогонь, як оті, що стоять на радіовежах для попередження літаків, тільки цей був на землі, і не червоний, а пурпуровий. Ближче, щоб краще роздивитися, ми не підходили. Ми зомліли, усі троє. А коли очунали, були в повнім порядку, але вже почало смерка...

— Зомліли!? — Клер це буквально прокричала. — Що ти маєш на увазі, як це ви зомліли? Негайно додому! Негайно їдь додому, щоб я на тебе подивилася!

— Все гаразд, мамо, — заспокійливо промовив Джо. — Я думаю це було... ну, знаєш, як ото в людей, котрі вперше торкаються Купола і отримують електричний удар, а потім уже нічого. Розумієш? Так і тут, на перший раз ти втрачаєш свідомість, а потім набуваєш, ну, либонь, якогось імунітету, так мені здається. Стаєш налаштованим. І Норрі так вважає.

— Мене не цікавить, що тобі здається чи що вона вважає, містере! Ти негайно мушиш бути вдома, щоби я могла тебе побачити, бо інакше порцію імунітету отримає твій зад!

— Гаразд, ма, але нам ще треба побачитися з цим чуваком, з Барбарою. Це ж саме він придумав використати лічильник Гайгера і, просто ховайсь, як він вгадав точно. І доктору Расті нам треба розказати. Він щойно проїхав повз нас, Бенні йому махав, але він не зупинився. Ми запросимо його і містера Барбару прийти до нас додому, гаразд? Мусимо прикинути наші наступні кроки.

— Джо... Містер Барбара зараз...

Клер затнулася. А чи вистачить їй духу сказати своєму синові про те, що містера Барбару, котрого чимало людей в місті вже були почали називати «полковник Барбара», звинувачено в кількох вбивствах і заарештовано?

— Що, — перепитав Джо. — Що з ним? — з радісно-тріумфального його голос перемінився на тривожний.

Вона подумала, що син уловлює її настрої не гірше, ніж вона його. І ясно, що він покладав великі надії на Барбару, і Бенні з Норрі, либонь, також. Це не та новина, яку вона змогла б від них приховати (як би їй цього не хотілося), але й по телефону розповідати вона про це не буде.

— Катай додому, — промовила Клер. — Тут уже про все поговоримо. І ще, Джо, я страшенно тобою пишаюся.

8 Джиммі Серойс помер цього дня під вечір, у той час, коли Опудало Джо з друзями мчали назад до міста на своїх велосипедах.

Расті сидів у коридорі й обнімав одною рукою Джину Буффаліно, дозволивши їй поплакати в себе на грудях. Ще недавно він почувався би вкрай ніяково, аби йому довелося отак сидіти з дівчиною, котрій хтозна чи виповнилося вже сімнадцять, але тепер часи змінилися. Достатньо було поглянути на цей коридор, котрий, замість флуоресцентних панелей зі стелі, тепер освітлювали шиплячі ліхтарі Коулмена³¹¹, щоби зрозуміти, що часи таки змінилися. Його лікарня перетворилася на галерею тіней.

— Тут нема твоєї провини, — примовляв він. — Ні твоєї, ні моєї, і навіть його провини нема. Він не просив собі діабету.

Хоча, знає Бог, є люди, котрі співіснують із цією хворобою довгі роки. Люди, котрі піклуються про себе. Джиммі, котрий жив напіввідлюдником віддалік міста, біля дороги Божий Ручай, не належав до їх числа. Коли врешті-решт привіз сам себе машиною до амбулаторії — минулого четверга це було, — він не міг навіть самотужки вилізти з

машини, просто сигналив, поки Джинні не вийшла подивитися, хто там і що трапилося. Стягнувши зі старого штани, Расті оглянув його кволу праву ногу, вона була холодною, синюшного кольору. Навіть якби Джиммі згодом пішов на поправку, судини в нього, мабуть, були вже вражені невідворотно.

— Лікарю, мені там зовсім не боляче, — запевнив його Джиммі перед тим, як упасти в кому. Після того він то опритомнював, то знову втрачав свідомість, а нога виглядала все гірше, Расті відкладав ампутацію, хоча й розумів, що якщо в Джиммі й є якісь шанси, то без неї не обійтися.

Коли вимкнулася електрика, крапельниці продовжували подавати антибіотики Джиммі й ще двом пацієнтам, але зупинилися флоуметри, через що стало неможливим точно регулювати кількість вливаного розчину. Що гірше, у Джиммі перестали працювати кардіомонітор і апарат штучного дихання. Расті від'єднав респіратор, приладнав до обличчя старого маску мішка Амбу і швидко увів Джину в курс того, як працювати з цим ручним приладом штучної вентиляції легень. Вона добре вправлялася, дуже пунктуально, але близько шостої вечора Джиммі все одно помер.

Тепер вона сиділа безутішна.

Піднявши від його грудей своє замащене слізьми обличчя, вона спитала в Расті:

— Може, я занадто багато подавала йому повітря? Чи замало? Може, це я його так задушила, вбила його?

— Ні. Джиммі, мабуть, все одно помер би, а таким чином він уник дуже тяжкої

311 Ліхтарі з одною або й двома горілками, що живляться бензином, гасом, мазутом чи пропаном і дають сліпучо-біле світло; традиційно випускаються заснованою у 1900 році Вільямом Коулменом компанією, що спеціалізується на туристичному обладнанні. ампутації.

— Мені здається, я більше не зможу нічого робити, — почала вона знову ридати. — Це так страшно. Тепер це жахливо.

Расті не знав, як на це відповісти, та йому й не довелося.

— Все буде гаразд з тобою, — прозвучав скрипучий, здавлений голос.

— Ти будеш працювати, мила моя. Бо ти нам потрібна.

Це була Джинні Томлінсон, вона повільно йшла до них коридором.

— Не варто тобі було підніматися, — сказав Расті.

— Можливо, що й так, — погодилася Джинні і, полегшено зітхнувши, сіла по інший бік Джини. З перев'язаним носом і смужками пластиру під очима вона була зараз схожа на хокейного голкіпера після важкої гри. — Але я все одно вийшла на чергування, тож так тому й бути.

— Може, краще хоч завтра... — почав Расті.

— Ні, зараз, — вона взяла Джину за руку. — І ти також, любонько. Згадую, як в медичній школі казала нам старша сестра, крута така: «Вільні ви лише після того, як родео закінчилося, коли вже сохне кров».

— А якщо я робитиму помилки? — прошепотіла Джина.

— Усі їх роблять. Хитрість у тому, щоб робити їх якомога менше. І я тобі допомагатиму. Тобі й Герріет. Ну, то що скажеш?

Джина з сумнівом задивилася на розпухле обличчя Джинні, до поранень якого чималою мірою спричинилися старі окуляри, котрі Джинні десь колись була знайшла.

— А ви певні, що вже зможете працювати, міс Томлінсон?

— Ти допомагатимеш мені, я — тобі. Джинні й Джина, бойові жінки, — підняла вона кулак. Спромігшись на блаженську посмішку, Джина стукнула своїми кісточками об кісточки кулака Джинні.

— Усе це дуже круто, по-студентському легковажно звучить, але ж ми тут не лайно по трубах женемо, — сказав Расті. — Тому, якщо лишень почнеш відчувати наближення слабкості, знайди собі ліжко, ляж і полеж. Це офіційний наказ доктора Расті.

Джинні скривилася в мимовільній усмішці, від якої взялися зморшками крильця її носа.

— Навіщо ліжко? Цур, мій старий диванчик Рона Гаскелла в кімнаті відпочинку.

У Расті задзвонив мобільний. Він махнув жінкам, щоб ішли. Вони вирушили геть, про щось балакаючи. Джина обіймала Джинні за талію.

— Алло, Ерік слухає.

— Це дружина Еріка, — прозвучав пригнічений голос. — Вона телефонує, щоб попросити в Еріка вибачення.

Расті зайшов у порожній оглядовий кабінет і причинив двері.

— Не треба ніяких вибачень, — промовив він... хоча сам не був певен, що це так. — Гарячка, усе таке. Його вже відпустили? — Він уважав це запитання цілком резонним, враховуючи те, наскільки він уже встиг узнати Барбі.

— Я б не хотіла обговорювати це по телефону. Ти можеш приїхати додому, любий? Будь ласка. Нам треба побалакати.

Расті подумав, що саме зараз він зможе. Він мав одного дійсно критичного пацієнта, котрий значно спростив йому професійне життя тим, що помер. Проте, відчуючи полегшення від того, що його стосунки з коханою жінкою настільки раптом покращилися, що вони знову можуть балакати одне з одним, йому в той же час не подобалася ця новонадбана обережність, котру він дочув у її голосі.

— Можу, — сказав він. — Але ненадовго. Джинні знову на ногах, але якщо я за нею не приглядатиму, вона доробиться до колапсу. Повечеряємо?

— Так, — промовила вона з явним полегшенням, і Расті відчув радість. — Я розморожу курячий суп. Нам треба з'їсти якомога більше заморожених продуктів, поки є електрика для холодильника.

— Одне питання. Ти все ще вважаєш, ніби Барбі винний? Неважливо, як вважають

інші. Як ти сама вважаєш?

Довга пауза. Нарешті вона заговорила:

— Ми побалакаємо, коли ти приїдеш додому, — і на цьому відімкнулася.

Расті стояв, спершись сідницями на оглядовий стіл. Якусь мить він тримав телефон у руці, потім натиснув кнопку END. Багато в чому він не був зараз упевнений — почувався людиною, що плаває у морі ймовірностей, — але щодо одного певність він таки мав: його дружина гадала, що хтось їх може підслуховувати. Але хто? Армія? Служба національної безпеки?

Великий Джим Ренні?

— Це просто сміхота, — промовив Расті до порожньої кімнати. А тоді пішов шукати Твіча, аби попередити його, що ненадовго відлучиться зі шпиталю.

9 Твіч погодився приглядати за Джинні, щоб вона не доробилася до перевтоми, але попрохав про взаємну послугу. Перед тим як піти, Расті

мусив оглянути Генрієту Клевард, котра також постраждала під час рукопашного бою в супермаркеті.

— А що в неї? — спитав Расті, побоюючись найгіршого. Генрієта була сильною, підтягнутою особою, як для літньої леді, але вісімдесят чотири є вісімдесят чотири.

— Вона каже, я цитую: «Одна з тих безпутних сестер Мерсі ер к чорту зламала мені сраку». Вона гадає, то була Карла Мерсієр. Котра тепер має прізвище Венціано.

— Правильно, — сказав Расті, а тоді промурмотів, ніби ні до чого: — Це маленьке місто, мусиш розуміти, ми одна команда... Так там?

— Що, сенсею?

— Зламано?

— Я не знаю. Мені вона не показує. Каже, я знову цитую: «Я свої репетузи покажу тільки професіоналові».

Обидва вибухнули сміхом, давлячись, щоб не робити це голосно. З-за зачинених дверей почувся надтріснутий, скорботний голос старої леді:

— У мене поламана срака, а не вуха. Я все чула.

Расті з Твічем зареготали на всі заставки. Аж Твіч небезпечно розчервонівся. Генрієта з-за дверей промовила:

— Якби це у вас сраки були поламані, мої юні друзі, подивилася б я, чи було б вам так само весело.

Расті увійшов з усмішкою на губах.

— Вибачте, місіс Клевард.

Вона не сиділа, вона стояла і, на велике його полегшення, й сама усміхнулася.

— Не, — сказала вона. — Щось таки в цім замішанні мусило бути забавне. Нехай наразі це я. — Вона подумала. — Окрім того, я там крапа разом з усіма. Тож, мабуть, і заслужила на таке.

10

Срака в Генрієти виявилася сильно побитою, але не зламаною. І дуже добре, бо перелом куприка — не той випадок, з якого варто реготати. Расті дав їй знеболювальний крем, пересвідчився, що вдома вона має адвіл312, і відпустив, кульгаючи, але задоволену. Принаймні настільки задоволену, наскільки на це здатна леді її віку і темпераменту.

Друга спроба втечі, десь за чверть години після дзвінка Лінди, не вдалася, коли, вже вийшовши за двері, він прямував на стоянку, але

його зупинила Герріет Бігелоу.

— Джинні каже, вам варто знати, що Саммі Буші зникла.

312 Ібупрофен (адвіл) — синтезований у 1962 році в Британії протизапальний засіб, анальгетик.

— Куди зникла? — перепитав Расті, згідно зі школярським каноном, де вважається, що єдиним дурним запитанням є тільки те, якого ти не поставив.

— Ніхто не знає. Просто зникла.

— Може, пішла до «Шипшини» подивитися, чи не подають там вечерю. Я сподіваюся, що це так, бо, якщо вона спробує дійти пішки аж до свого дому, в неї можуть розійтися шви.

На обличчі Герріет відбилася тривога.

— Це вона... це значить, що вона може на смерть стекти кров'ю? Стекти на смерть кров'ю після вашої операції на ву-ву... це було б жахливо.

Расті чув багато різних термінів для означення вагіни, але цей був для нього новим.

— Навряд чи, але може повернутися знову до нас на довший час. А її дитина?

Герріет вражено подивилася на нього. Ревне створіння, що, нервуючи, мало звичку

безпорадно лупати очима за товстими скельцями окулярів; того типу дівча, подумав Расті, котре може довести себе до розумового виснаження через п'ятнадцять років після того, як з відзнакою закінчить Сміт або Вассар³¹³.

— Дитина! Обожемії! Малюк Волтер! — Якби й хотів, Расті не встиг би її зупинити, вона блискавкою кинулася по коридору і з полегшеним виразом повернулася назад. — Тут. Він не дуже жвавий, але, схоже, це для нього нормально.

— Отже, вона напевне повернеться. Які там не є в неї проблеми, а дитину свою вона любить. На свій, несталий манер.

— Га? — знову те саме безумне блимання очима.

— Не звертай уваги, Гері. Я скоро повернуся. Кріпись.

— Тобто? — Тепер її повіки мигтіли так, що, скидалося, ось-ось викрешуть вогонь.

Добре, що Расті не сказав по-шпитальному: «Тримай член пістолетом».

У термінології

Герріет пеніс, мабуть, називався вау-вау.

— Працюй нормально. Герріет розслабилася:

— Обов'язково, докторе Расті, без проблем.

Расті повернувся, щоб іти, але тепер перед ним стояв чоловік — худий, доволі приємний на вигляд, якщо не зважати на його гачкуватий ніс. Він трохи нагадував покійного Тімоті Лірі³¹⁴. Расті вже стало цікаво, чи взагалі йому вдасться колись звідси вибратися.

— Чим я можу вам допомогти?

— Взагалі-то я гадав, що, можливо, це я зможу вам чимось допомогти, — він простягнув йому свою кістляву руку. — Терстон Маршалл. Ми з моєю партнеркою проводили вікенд на озері Честер і затримались тут через оте хтозна-що.

— Співчуваю, — кивнув Расті.

— Справа в тому, що я маю певний медичний досвід. Під час в'єтнамської веремії я був свідомим противником служби в армії. Думав утекти до Канади, але мав деякі плани... втім, це неважливо. Я записався на контракт і два роки прослужив санітаром у шпиталі для ветеранів у Массачусетсі.

Це вже звучало цікаво.

— Меморіальний імені Едіт Норе Роджере³¹⁵?

313 Smith — заснований 1871 року на гроші, заповідані Софією Сміт, приватний жіночий коледж в Массачусетсі; Vassar — заснований 1861 року пивоваром Метью Вассаром коледж в штаті Нью-Йорк, обидва належать до найкращих вищих навчальних закладів США.

314 Timothy Leary (1920-1996) — професор психології в Гарварді, письменник, футуролог, за словами президента Ніксона — «найнебезпечніша особа в Америці»; уславився серйозними дослідженнями впливу наркотиків на людську психіку і пропагандою позитивної дії ЛСД, багаторазово арештовувався, був засуджений загальною на 95 років тюрми, успішно тікав з в'язниці, був помилуваний, помер від раку простати у власному домі у створений ним же обставині безперервного фестивалю.

315 Edith Nourse Rogers (1881-1960) — перша жінка член Конгресу США, де вона прослужила 35 років, авторка і промотор багатьох соціально значущих законів, зокрема тих, що забезпечують пільги

ветеранам Другої світової та інших війн.

— Цей самий. Мої знання й практичні навички, либонь, трохи застаріли, проте...

— Містере Маршалл, я маю для вас роботу.

11

Щойно Расті виїхав на шосе 119, як почув автомобільний гудок. Він поглянув у люстерко і побачив на повороті до шпиталю міський ваговоз із написом «Громадські Роботи». Нелегко було точно роздивитися у світлі сідаючого сонця, але йому здалося, що за кермом машини сидить Стюарт Бові. Придивившись уважніше, Расті побачив таке, від чого в нього душа зраділа: у кузові містилися два газових балони. Звідки їх привезли, він з'ясовуватиме пізніше, можливо, навіть поставить декілька запитань, але зараз йому значно полегшало на серці просто тому, що їм тепер повернеться світло, знову почнуть працювати апарати штучного дихання і монітори. Імовірно, газу не вистачить надовго, але наразі він перебував у стані «перебитися-день-і-вже-добре».

На вершині міського пагорба він побачив свого знайомого пацієнта-скейтбордера Бенні Дрейка з парочкою друзів. Один із них був той хлопець Макклечі, котрий забезпечив пряму відеотрансляцію ракетного обстрілу. Бенні махав руками і щось кричав, вочевидь, бажаючи, щоб Расті зупинився потеревенити. Расті помахав йому у відповідь, але не загальмував. Йому не терпілося побачитися з Ліндою. Заразом і послухати, що вона скаже, звичайно, але головне — побачити її, обняти її, остаточно помиритися з нею.

12

Барбі хотілося відлити, але він терпів. Мав досвід проведення допитів в Іраку і знав, як це робилося там. Хтозна, чи вже й сюди дійшла тамтешня практика, але це цілком можливо. Такі речі поширюються дуже швидко, а Великий Джим проявляв жорстоку здатність не відставати від часу. Як і більшість талановитих демагогів, він ніколи не применшував готовність своєї цільової аудиторії повірити в найабсурдніше.

Барбі також мучила спрага, тож він не вельми здивувався, коли перед ним знову з'явився офіцер зі склянкою води в одній руці та аркушем паперу з припнутою до нього ручкою в другій. Атож, так це й

відбувається; саме так ведеться у Фаллуджі, Таркіті, Мосулі, Хіллі й Багдаді. А тепер, виходить, і в Честер Міллі.

Цим офіцером був Джуніор Ренні.

— Ну що, поглянь на себе, — почав він. — Схоже, ти зараз уже не той зух, що був здатен когось побити за допомогою своїх армійських трюків. — Він підняв руку, в котрій тримав аркуш, і потер пучками собі ліву скроню. Папір явно тремтів.

— Ти й сам не дуже гарно виглядаєш.

Джуніор різко опустив руку.

— Я почуваюся прегарно, як риба на дні.

«Щось тут не так, — подумав Барбі. — Люди зазвичай кажуть «як риба в воді», а в дещо інших випадках дехто каже «як камінь на дні». Можливо, це нічого не значить, проте...»

— Ти певен? Очі в тебе геть червоні.

— Я почуваю себе офігінельно класно. І прийшов я сюди не для того, щоб обговорювати це.

Барбі, знаючи, для чого сюди прийшов Джуніор, спитав:

— Це вода?

Джуніор, ніби тільки зараз згадавши про склянку в своїй руці, поглянув на неї.

— Йо, шеф сказав, що ти, либонь, хочеш пити. Як то кажуть, так пити хочеться, що ледь не всцикаєшся, — заіржав він з таким захватом, ніби сам щойно придумав цей парадокс. — Хочеш?

— Так, будь ласка.

Джуніор простягнув йому склянку. Барбі хотів було її взяти. Але Джуніор відвів свою руку назад. Ну звісно, все, як заплановано.

— Чому ти їх убив? Мені цікаво, Бааарбі. Хіба що Ейнджі більше не хотіла з тобою трахатись? І тоді ти поспробував Доді, але виявилось, що їй більш до вподоби жерти крек, ніж ковтати твій хер? А Коггінс випадково побачив щось, чого йому не слід було бачити? А Бренда почала підозрювати. А що? Вона й сама давно перетворилася на копа, ясна річ. Через вприскування!

Джуніор зайшовся верескливим сміхом, але під його веселощами ховалася чорна пильність. І біль. Щодо останнього Барбі не мав сумнівів.

— Що? Нема чого сказати?

— Я вже сказав. Я спраглий. Я хочу пити.

— Йой, та звісно ж так. Газок в очі — клята штука, авжеж? Розумію, ти враз побачив свій Ірак. Як воно там?

— Спекотно.

Джуніор знову заллявся сміхом. Трохи води зі склянки вихлюпнулося йому на зап'ясток. Схоже, у нього трішки тремтять руки?

І запалене ліве око потроху сльозиться. Подумки: «Джуніоре, що з тобою негаразд, чорти тебе забирай? Мігрень, щось гірше?»

— Ти когось убивав?

— Тільки своїм кухарством.

Джуніор посміхнувся, немов кажучи: «От молодець, от брехун».

— Ніяким кухарем ти там не був, Баарбі. Ти був офіцером зі спецдоручень. Так принаймні написано у твоїх посадовій атестації. Мій тато пошукав про тебе в інтернеті. Хоч там і небагато, але дещо є. Він гадає, що ти там був дізнавачем. Можливо, проводив таємні операції. Ти був чимось на кшталт армійського Джейсона Борна³¹⁶?

Барбі мовчав.

— Ну, розкажи, ти когось убив? Чи мені краще запитати, скількох ти убив? Я маю на увазі, окрім тих, котрих ти закатрупив тут.

Барбі мовчав.

— Чувак, а вода ж яка гарна. Прямо з кулера нагорі. Чіллі Віллі³¹⁷!

Барбі мовчав.

— Отак ви звідти й повертаєтеся, з купою різноманітних проблем. Таке враження я виніс з того, що бачив по телевізору. Правда це чи брехня? Істина чи вигадки?

«Це не мігрень змушує його до такої поведінки. Принаймні я з такою мігренню ніколи не стикався».

— Джуніоре, а голова в тебе дуже болить?

— Зовсім не болить.

— Давно в тебе болі в голові?

Джуніор обережно поставив склянку на підлогу. Цього вечора він був озброєний. Він витяг пістолет і націлився ним крізь ґрати на Барбі. Дуло злегка тремтіло.

— Ти все ще бажаєш продовжувати гратися в лікаря?

Барбі дивився на пістолет. Пістолета в сценарії не було, в цьому він не сумнівався — Великий Джим мав на нього плани, радше за все,

неприємні, але до них не входила сцена, в якій Дейла Барбару можуть застрелити в підвалі поліцейської дільниці, притому що хтось миттю прибіжить сюди згори на постріл і побачить, що двері камери замкнені, а жертва беззбройна. Проте йому не вірилося, що Джуніор керуватиметься планом, бо Джуніор хворий.

316 Герой шпигунсько-кримінальних романів Роберта Ладлема (1927-2001) і поставлених за ними фільмів, у яких роль суперагента Борна виконує популярний актор Метт Деймон.

317 Chilly Willy (Крижаний Віллі)— пінгвін, створений у 1953 році персонаж багатьох десятків мультфільмів.

— Ні, — відповів він. — Я не лікар. Щиро вибачаюся.

— Авжеж, вибачаєшся. Одним вибаченням не відкупишся, казарма. — А втім, схоже було, що Джуніор задоволений. Він засунув пістолет до кобури і підняв з підлоги склянку з водою. — У мене є своя теорія: ти надивився там усякого, сам робив усяке таке, а потім прибитий враженнями повернувся сюди. Посттравматичний стресовий розлад, нелади з сексуальним напруженням, сверблячка пеніса. Моя теорія каже, що ти просто зірвався. Я правий?

Барбі мовчав.

А втім, схоже було, що Джуніора це взагалі не обходить. Він просунув склянку крізь ґрати.

— Бери, бери.

Барбі потягнувся по неї, очікуючи, що його знову одурять, але ні. Покуштував. Ані холодне, ані варте пиття.

— Пий, пий, — підбадьорив його Джуніор. — Я натрусив туди тільки півсклянки, для тебе це ніщо, хіба ні? Хліб же ти собі солиш, авжеж?

Барбі на нього тільки поглянув.

— Ти солиш собі хліб? Солиш його собі, ти, уйобок? Га?

Барбі простягнув склянку назад крізь ґрати.

— Залиш, залиш собі, — великодушно велів Джуніор. — І оце візьми також. Він просунув крізь ґрати аркуш і авторучку. Барбі взяв і пробіг очима папір. Це було саме те, чого він очікував. Внизу відмічене місце, де він мусить поставити свій підпис. Він простягнув папір назад. Джуніор позадкував ледь не танцювальними па, посміхаючись, хитаючи головою.

— Залиш і це собі. Тато мені казав, що відразу ти не підпишеш, але ти

гарненько поміркуй. Подумай про те, як отримати склянку води без солі. І їжу. Уяви собі великий чізбургер. Можеш ще й колу отримати. У холодильнику нагорі стоїть холодненька. Хочеться тобі бляшаночку коли?

Барбі мовчав.

— Ти собі солиш хліб? Давай, кажи, не соромся. Солиш, ні? Ти, срака з ручкою!

Барбі мовчав.

— Ти підпишеш. Коли зголоднієш достатньо і пити серйозно захочеться, ти підпишеш. Так мій тато сказав, а він зазвичай не помиляється щодо таких речей. Бай-бай, Бааарбі.

Він уже було вирушив коридором, а тоді знов обернувся.

— Не варто тобі було торкатися мене навіть пальцем, зрозумій. Це була твоя головна помилка.

Коли Джуніор підіймався по сходах, Барбі примітив, що той ніби трішечки накульгує, чи радше підтягує ногу. Саме так, волочить ліву ступню, хапаючись правою рукою за перила для рівноваги. Цікаво, подумав він, як оцінив би Расті ці симптоми? А ще подумав, чи буде в нього коли-небудь можливість про це в нього спитати.

Барбі уважно прочитав зізнання без підпису. Він радо порвав би цей папір на дрібні шматочки і викинув їх у коридор. Але це була б зайва провокація. Він потрапив кішці в пазури, і найкраще, що він може зараз робити, це не робити ніяких рухів. Аркуш він поклав на тапчан, і ручку поверх нього. Потім узяв склянку з водою. Сіль. Отруєно сіллю. Він чув її запах. І йому подумалося, що це схоже на те, чим став Честер Мілл тепер... але хіба місто не було таким і раніше? Ще до Купола? Хіба Великий Джим з його друзями доволі довгий час не засолювали тутешній ґрунт? Барбі відповів собі: так. І ще подумав, якщо він вибереться з цієї поліцейської ділянки живим, то лише завдяки якомусь чуду.

Однак у цій справі вони були аматорами; вони забули про туалет. Либонь, ніхто з них не бував у такій країні, де навіть застоюна калюжа здається подарунком, коли на тобі дев'яносто фунтів екіпіровки, а температура повітря сорок шість градусів за Цельсієм. Барбі вилив солону воду в куток камери. Потім помочився у склянку і сховав її під тапчан. А тоді, немов якийсь молільник, він укляк на колінах перед

унітазом і пив, пив, аж поки не відчув,
як йому роздувся шлунок.

13

Лінда сиділа на передньому ганку, коли під'їхав Расті. На задньому дворі Джекі Веттінгтон хитала гойдалку, на котрій сиділи малі Джей-Джей, просячи її штовхати ще дужче, посилати їх ще вище.

Лінда пішла йому назустріч, розставивши руки. Поцілувала його в губи, відсторонилася, щоб подивитися йому в очі, потім знову, тримаючи долонями його за щоки, припала розкритим губами до його вуст. Він відчув короткий вологий доторк її язика, і в ту ж мить у нього почалася ерекція. Вона теж це відчула і ще міцніше притиснулась до нього.

— Йо,— промовив він.— Нам частіше треба лаятися на публіці. А якщо ти не відсторонишся, ми зараз зробимо публічно і дещо інше.

— Ми зробимо це, але не на публіці. Та спершу... чи мушу я ще раз вибачитися, сказати, як мені жаль?

— Ні.

Вона взяла його за руку і повела до ганку.

— Добре. Бо нам треба про дещо поговорити. Про серйозні речі.

Він поклав свою вільну руку поверх її долоні.

— Я слухаю.

Вона розповіла йому про те, що відбулося у дільниці: як вигнали Джулію, тоді як Енді Сендерсу було дозволено спустися вниз, побачитися з арештантом. Розповіла, як вона й Джекі пішли з Джулією до церкви, щоб побалакати там з нею приватно, і про подальшу розмову в пастораті з Пайпер Ліббі і з Роммі Берпі на додачу. Коли вона розповіла йому про те, що в Бренді Перкінс трупне задубіння було на початковій стадії, Расті нашорошив вуха.

— Джекі, — погукав він. — Наскільки ти впевнена щодо задубіння?

— Цілком, — відгукнулася вона.

— Привіт, татуню! — гукнула йому Джуді. — Ми з Дженні хочемо на гойдалці зробити сонце!

— Ні, не можна, — гукнув у відповідь Расті й послав дівчаткам повітряні поцілунки з обох долонь. Обидві доні їх уловили; коли йшлося про повітряні цілунки, дівчатка були асами.

— О котрій годині ти побачила тіла, Лін?

— Гадаю, близько десятої тридцять. Катавасія у супермаркеті давно на той час завершилася.

— Тож якщо Джекі права і задубіння тільки починалося... хоча ми не можемо впевнено цього сказати, хіба не так?

— Так, але послухай-но. Я говорила з Розі Твічел. Барбара прийшов до «Троянди- Шипшини» за десять хвилин до шостої! З того моменту і до того, як було знайдено тіла, у нього алібі. Тож коли він міг її вбити? О п'ятій? О п'ятій тридцять? Хіба це ймовірно, якщо задубіння почалося лише через п'ять годин?

— Навряд чи, але не виключено. На трупне задубіння впливають різноманітні фактори. Температура місця, де лежить тіло, перш за все. У тій коморі було жарко?

— Тепло, — уточнила вона і, схрестивши руки на грудях, поклала долоні собі на плечі. — Там було тепло і дуже тхнуло.

— Розумієш, що я маю на увазі? У такому разі він міг убити її десь о четвертій ранку, а потім доставити її туди і запакувати у...

— Я думала, ти на його боці.

— Так і є, але то навряд чи, бо о четвертій ранку в коморі набагато прохолодніше. А взагалі-то, яким чином він міг опинитися біля Бренді о четвертій ранку? Що кажуть копи? Що він шпокав її? Навіть якщо старші жінки — набагато старші — його тема... то як могла вона, через три дні після загибелі свого чоловіка, з котрим прожила тридцять з гаком років?

— Вони кажуть, що там було не за узгодженням, — промовила вона похмуро. — Вони кажуть, це згвалтування. Те саме вони кажуть і щодо тих двох дівчат.

— А Коггінс?

— Якщо Барбі шийють справу, щось вигадують.

— А Джулія хоче про це в себе надрукувати?

— Вона хоче написати статтю і порушити в ній деякі питання, але про те, що задубіння було на ранній стадії, вона не згадуватиме. Рендолф, той, можливо, достатньо тупий, щоб не вирахувати, звідки їй дісталася ця інформація, але ж Ренні здогадається.

— Все одно це може бути небезпечним, — сказав Расті. — Якщо вони затикатимуть їй рот, вона ж не може звернутися до Спілки захисту

громадянських прав.

— Не думаю, щоб її це хвилювало. Вона розізлилася до оскаженіння. Вона навіть підозрює, що бунт у супермаркеті міг бути підстроєним.

«А може, так воно й є», — подумав Расті, але промовив.

— Чорт, мені б побачити ці тіла.

— Може, ти ще й встигнеш.

— Я знаю, що ти думаєш, любонько, але ви з Джекі можете втратити роботу. Або щось гірше, якщо великий Джим таким способом позбавляється дратівливих проблем.

— Ми просто не можемо залишити все, як зараз...

— А також зараз це, можливо, нічого й не дасть. Можливо. Якщо в Бренди Перкінс задубіння тільки почалося десь між четвертою й восьмою, то зараз вона, либонь, уже в повному задубінні й навряд чи я щось дізнаюся з її тіла. Окружний судово-медичний експерт, мабуть, зумів би, але він для нас недосяжний, як і Спілка громадянських прав.

— Може, там є щось інше. Щось таке в її трупі або в когось з інших. Ну, знаєш, якийсь знак, що проявляється під час розтину? «Коли мертві говорять з живими»?

— Мало шансів. А знаєш, що краще було б? Якби хтось бачив Бренду живою після того, як Барбі з'явився на роботу о п'ятій п'ятдесят цього ранку. Оце б пробило в їх пароплаві таку діру, що важко залатати.

Прибігли по обійми одягнені в піжами Джуді й Дженілл. Расті чесно виконав свій обов'язок. Джекі Веттінгтон, котра йшла слідом за дівчатками, чула його останні слова, і сказала:

— Я порозпитую людей.

— Тільки обережно, — попросив він.

— Атож. Але мушу признатися, я все ще сумніваюся. Це його жетони знайшлися в руці Ейнджі.

— І він ні разу не зауважив, що вони пропали, і взнав про це, тільки коли знайшли тіла?

— Які тіла, тату? — спитала Дженілл.

— Це так складно, доню, — зітхнув він. — Особливо для маленьких дівчаток.

Очима вона показала, що згодна. Тим часом її менша сестричка пішла зірвати собі кілька пізніх квітів, але повернулася з порожніми руками.

— Вони помирають, — доповіла Джуді. — Усі коричневі й по краях

гидкі.

— Мабуть, жарко їм зараз, — сказала Лінда, і Расті здалося, що вона ось-ось заплаче. Він кинувся в прорив.

— Дівчатка, ідіть у дім і почистьте зуби. Воду собі налейте з того глечика, що стоїть на кухонному столі. Дженні, ти призначаєшся наливальницею води. Ну, катайте, — він знову обернувся до жінок. До Лінди, тобто. — Як ти, все гаразд?

— Так. Це просто... просто воно жалить мене з найнесподіваніших боків. Я собі подумала: не мусили ті квіти так умирати, а тоді — нічого цього не мусило трапитися, перш за все.

Вони помовчали, обдумуючи її слова. А тоді заговорив Расті:

— Треба почекати, подивитися, чи попросить Рендолф мене оглянути трупи. Якщо так, я зроблю це без усякого ризику підставити вас. Якщо ні, це нам уже про щось скаже.

— А тим часом Барбі сидить у камері, — нагадала Лінда. — Можливо, саме зараз із нього витягнуть зізнання.

— Припустімо, ви зі своїми значками проведете мене до похоронного салону? — запитав Расті. — Далі припустімо, я знайду щось таке, що виправдовує Барбі? Ви гадаєте, вони закричать: «Ой, чорт, ми обісралися» і випустять його? А потім ще й віддадуть йому владу? Бо саме цього бажає уряд; контролю над усім містом. Ви гадаєте, Ренні може таке дозволити...

Раптом голосно озвався його телефон.

— Найпаскудніший із людських винаходів, — промовив він, та, дякувати обставинам, зараз його хоча б не в шпиталі перервали.

— Містере Еверет? — жіночий голос. Знайомий, але він не зміг пригадати, кому саме він належить.

— Так, але якщо у вас не щось термінове, я трохи зараз зайня...

— Я не знаю, наскільки воно термінове, але це дуже, дуже важливе питання. А оскільки містер Барбара (чи то полковник Барбара, як я розумію) заарештований, єдина людина, кого воно наразі стосується, це ви.

— Місіс Макклечі?

— Так, але вам треба поговорити з Джо. Передаю йому слухавку.

— Докторе Расті? — голосом завзятим, ледь не захеканим.

— Привіт, Джо. Що там таке?

— Здається, ми знайшли генератор. То що ми мусимо робити тепер?
Сутінки впали так раптово, що всі троє аж ахнули, а Лінда вхопила Расті за руку. Та то була лише велика смуга кіптяви на західному боці Купола. То просто сонце за неї зайшло. — Де?

— Чорна Г ряда.

— Аз радіацією там як, синку? — розуміючи, що мусила там бути радіація, авжеж, бо як інакше вони його могли знайти.

— Останній показник був плюс двісті, — відповів Джо. — Це не зовсім небезпечна зона. Що нам тепер робити?

Расті пошкріб собі потилицю. Так багато всього відбувається. Так багато і так швидко. Особливо, як для містечкового гоїтеля, котрий ніколи не вважав себе за такого, хто вміє приймати рішення, не кажучи вже про те, щоб бути лідером.

— Сьогодні нічого. Вже майже ніч. Розберемося з цим завтра вранці. А тим часом, Джо, ти мусиш мені пообіцяти тримати це в секреті. Знаєш ти, знають Бенні й Норрі, і твоя мама знає. Хай так і залишається.

— Гаразд, — голос Джо прозвучав пригнічено. — У нас так багато є про що вам розповісти, але я гадаю, це може зачекати до завтра. — Він перевів дух. — Трохи лячно від усього цього, правда?

— Так, синку, — погодився Расті. — Таки трохи лячно.

14

Той, під чиїм контролем перебувало буття і майбуття міста, сидів у своєму кабінеті і їв сендвіч, відгризаючи великі шматки солонини з рисовим хлібом, коли у двері зайшов Джуніор. Перед цим Великий Джим спожив сорок п'ять хвилин відновлювального сну. Тепер почувався свіжим, готовим до нових дій. Поверхня його столу була захаращена жовтими аркушами лінійованого паперу, записами, котрі він пізніше спалить у інсинераторі на заднім дворі. Краще застерегтися, ніж потім шкодувати.

Кабінет освітлювався сліпуче-білими шипучими ліхтарями Коулмена. Знає Бог, пропану в його розпорядженні вдосталь — вистачило б освітлювати весь дім і жити все обладнання впродовж п'ятдесяти років, але наразі краще вже Коулмени. Він хотів, щоби люди, проходячи повз його будинок, бачили це біле сяйво і знали, що виборний Ренні не має

ніяких особливих пільг. Щоб вони розуміли: виборний Ренні точно

такий же, як вони, лише більш відповідальний.

Джуніор кульгав. Лице в нього кривилося.

— Він не підписав зізнання.

Великий Джим і не очікував, що Барбара здасться швидко, тому проігнорував цю звістку.

— Що з тобою? Ти геть виснажений на вигляд.

— Знову розболілася голова, але зараз уже легше. — Це була правда, хоча йому дійсно було погано під час розмови з Барбі. Чи справді ті сіро-блакитні очі бачили так глибоко, чи просто здалося.

«Я знаю, що ти робив з ними в тій коморі, — говорили вони. — Я все знаю».

Йому знадобилася вся його воля, щоб не натиснути на курок пістолета, коли він просунув його крізь ґрати, щоб загасити назавжди той проклятий допитливий погляд.

— Ти ще й накульгуєш.

— Це через тих дітей, котрих ми знайшли там, на озері Честер. Я одного малого ніс на руках і, здається, розтягнув собі зв'язки.

— Ти певен, що не щось гірше? На тебе з Тібодо чекає робота за... — Великий Джим поглянув на годинник, — за три з половиною години, і ти її мусиш зробити perfectly. Без жодної похибки.

— А чому не зразу, як стемніє?

— Тому що та відьма ще робитиме газету зі своїми двома тролями. З Фріменом і тим, іншим. Спортивним репортером, котрий завжди паплюжить «Вайлдкетс».

— Тоні Гай.

— Так, саме він. Я взагалі-то не проти, хай би їм дісталось, особливо їй, — верхня губа Великого Джима підсмикнулась вгору в його собачій імітації посмішки. — Але там не мусить бути ніяких свідків. Ніяких очевидців, я маю на увазі. А от що люди чутимуть... це зовсім інша купа гною.

— А що ти хочеш, щоб вони почули, тату?

— Ти певен, що в змозі це зробити? Бо натомість я можу послати з Картером Френка.

— Ні! Я допоміг тобі з Когінсом, і зі старою леді я тобі допоміг сьогодні вранці, я заслужив на цю роботу!

Великий Джим окинув його оцінюючим поглядом. А тоді кивнув.

— Гаразд. Але тільки щоб тебе не зловили, щоб навіть не побачили.

— Не хвилюйся. Так що ти хочеш, щоби почули... слухачі?

Великий Джим йому пояснив. Великий Джим розповів йому все.

Це добре, подумав Джуніор. Він мусив визнати: його дорогий татусь нічого не залишає поза увагою.

15

Коли Джуніор піднявся нагору, щоб «дати відпочинок нозі», Великий Джим прикінчив свій сендвіч, витер жир з підборіддя, а тоді зателефонував на мобільний Стюарту Бові. Почав він із того питання, що його ставлять усі, хто телефонує комусь на мобільний.

— Де ти?

Стюарт доповів, що вони прямують до похоронного салону, трохи випити. Знаючи ставлення Великого Джима до алкоголю, він промовив це з класичною інтонацією трударя: «Роботу я зробив, тепер маю право і задоволення отримати».

— Гаразд, але не більше, ніж по чарочці. У тебе ще є справи цього вечора. І в Ферна з Роджером теж.

Стюарт енергійно запротестував.

Вислухавши його аргументацію, Великий Джим продовжив:

— Мені треба, щоб ви троє о дев'ятій тридцять були в середній школі. Там будуть нові

офіцери (до речі, серед них також і сини Роджера) тож я хочу, щоб і ви там були. — Раптом його надихнула Муза. — Фактично, хлопці, я хочу зробити вас сержантами Служби внутрішньої безпеки Честер Мілла.

Стюарт нагадав Великому Джиму, що його з Ферном чекають чотири нових трупи, котрі їм треба обробляти. З його крутим янкі-акцентом ключове слово прозвучало як трууби.

— Квартет з маккейнівського обійстя може зачекати, — сказав Великий Джим. — Вони вже мертві. А в нас тут надзвичайна ситуація, якщо ти цього ще не знаєш. Поки вона не вирішиться, всі ми мусимо тягнути гуж. Докладатися. Підтримувати команду. О дев'ятій тридцять у школі. Але ще перед тим ти мусиш виконати деяку іншу роботу. Часу багато не забере. Дай-но мені Ферна.

Стюарт спитав, навіщо Великому Джиму знадобилося побалакати з Ферном, котрого сам він вважав (не безпідставно) тупеньким братиком.

— Не твоя печаль. Просто передай йому слухавку.

Ферн привітався. Великий Джим себе цим не обтяжив.

— Ти колись був у добровольцях, еге ж? Поки їх не розформували?

Ферн підтвердив, що дійсно входив до складу допоміжної бригади пожежної частини Честер Мілла, не уточнюючи, що покинув цю справу ще за рік до того, як волонтерську службу скасували (після відмови виборних закласти в бюджет 2008-го кошти на їх утримання). Також він не уточнив, що регулярна занятість волонтерів по вікендах у акціях зі збирання пожертв на пожежну службу вельми конфліктувала з його пивними звичками.

Великий Джим сказав йому:

— Я хочу, щоби ти пішов до поліцейської дільниці й узяв ключ від пожежної частини. Потім подивися, чи лежать там у сараї ті портативні помпи, котрими учора користувався Берпі. Мені казали, Що він із жінкою Перкінса їх саме туди поклали, і добре, щоб так воно й було.

Ферн зауважив, що, наскільки йому відомо, ті наплічні помпи спочатку було взято зі складу Берпі, тож вони є власністю Роммі.

У волонтерів було своїх кілька штук, але після розформування цього підрозділу вони їх продали на і-Беї318.

— Вони були його власністю, але зараз уже ні, — прорік Великий Джим. — Поки триватиме криза, вони належать місту. Так само ми вчинимо з будь-якою річчю, яка нам знадобиться. Це всім на добро. А якщо Ромео Берпі гадає, що знову може започаткувати волонтерську бригаду, йому доведеться хутенько передумати.

Ферн обережно зауважив, що, як він чув, Роммі добре впорався з тією пожежею, що була зайнялася на Малій Курві після ракетного обстрілу.

— Скільки там тієї пожежі, було, радше, схоже на пару сигарет, що тліють у попільничці, — зневажливо пхикнув Великий Джим. На скроні в нього пульсувала жила, і серце билось важко. Він розумів, що — знову — їв занадто швидко, але йому просто несила було стримуватись. Зголоднівши, він ковтав без упину все, поки стіл перед ним не ставав порожнім. Таку мав натуру. — Будь-хто її погасив би. Ти її погасив би. Найцікавіше те, що я знаю, хто останнім разом голосував за мене, а хто ні. Хто були проти, не отримають і нікчемашної цукерки. Ферн спитав Великого Джима, що він, Ферн, мусить робити з

помпами.

— Тільки перевір, чи лежать вони в сараї. А тоді приходь до середньої школи. Ми будемо в спортивному залі.

Ферн сказав, що щось хоче спитати Роджер Кіл'ян.

Великий Джим підкотив очі, але зачекав.

Роджер хотів знати, хто саме з його хлопців стануть копами.

Великий Джим зітхнув, порився у розкиданих на столі аркушах і знайшов той, де був

318 eBay — популярний інтернет-аукціон, де кожен може виставити на продаж або придбати будь-яку не заборонену законом річ.

список нових офіцерів. Більшість із них були старшокласниками, і всі були чоловічої статі. Наймолодшому, Мікі Вордло, виповнилося лише п'ятнадцять, але він був качком. Правим півзахисником на футбольному полі, поки не вигнали за п'янство.

— Рікі й Рендол.

Роджер запротестував, кажучи, що це його найстарші, єдині, кому можна довірити щоденну роботу на фермі. Хто, спитався він, допомагатиме йому тепер з курми?

Великий Джим заплющив очі й попрохав у Бога терпіння.

16

Саммі вельми чітко відчувала той скимний біль, що перекочувався у неї в животі — схожий на менструальні спазми — і набагато гостріші смикання, що надходили з підчерев'я, їх важко було не відчуті, оскільки кожен її крок ними відгукувався. Однак вона продовжувала брести вздовж шосе 119 в бік Моттонської дороги. Вона чалапатиме, незважаючи ні на що, яким би не був біль. Вона чітко знала, куди йде, але аж ніяк не мала на меті свій трейлер. Потрібне їй було не в трейлері, але вона знала, де його знайде. Вона туди йтиме хоч би й цілу ніч. Якщо біль стане зовсім нестерпним, у кишені джинсів у неї лежить п'ять пігулок перкоцету, вона зможе їх розжувати. Розжовані, вони діють швидше. Їй про це казав Філ.

Трахай її.

А ми тоді повернемося сюди і вже як слід тебе заїдемо.

Трахай цю курву.

Тримай краще рота на замку, поки тобі не накажуть смоктати.

Трахай її. Трахай цю курву.

Ніхто тобі все одно не повірить.

Але преподобна Ліббі повірила, і що з нею трапилось? Вибите плече, мертвий собака.

Трахай цю курву.

Саммі подумала, що цей голос, цей збуджений свинячий виск звучатиме в її голові до скону.

Отак вона собі йшла. Над її головою зажевірили перші рожеві зірки, немов іскорки, що прозирають крізь брудну шибку.

Автомобільні фари змусили її тінь стрибнути вздовж дороги далеко поперед неї. Під'їхав і зупинився розхитаний фермерський пікап.

— Агов, ти, давай, сідай, — гукнув чоловік за кермом. Хоча прозвучало це як «Аув-ви- ва-вай-сівай», бо за кермом сидів Алден Дінсмор, батько покійного Рорі, і був він п'яний.

Та що там, Саммі все одно полізла до кабіни — рухаючись з обережністю інвалідки.

Схоже, що Алден цього не завважив. Між ногами в нього стояла півлітрова бляшанка «Бадвайзера», а поряд з ним напівпорожній ящик. Бляшанки з-під уже випитого пива накочувались на ноги Саммі.

— Тобі куди треба? — спитав він. — Порлен? Посмут? — і засміявся, показуючи, що хоч який він п'яний, а пожартувати вміє.

— Тільки до Моттонської дороги, сер. Ви їдете в тім напрямку?

— У будь-яко'у напрям'у, куди тіль'и захочеш, — відповів Алден. — Я просто катаюся. Катаюсь і думаю про мого хлопчика. Він помер ф с'боту.

— Мені так жаль, я співчуваю вам, це така втрата.

Він кивнув і випив.

— Мій бать'о помер минулої зими, ти знала? Задихнувся на смерть, бідний старий. Емфа-зема. Останні роки життя провів на кисні. Зазвичай Рорі міняв йому балони. Він лю'ив старого лиса.

— Мені так жаль, — вона вже це казала, але що іншого тут можна ще сказати?

Сльоза скотилася йому по щоці.

— Я поїду, куди скажеш, Міссі Лу. їхатиму, поки пиво не закінчиться. Хо пива?

— Так, дякую. — Пиво було теплим, але вона пила пожадливо. Дуже вона була спрагла. Виловила з кишені одну пігулку і запила її другим

довгим ковтком пива. Відчула, як їй загуділо в голові. Дуже приємно. Вона видобула ще одну пігулку перкоцету і запропонувала Алдену. — Хочете? Від цього вам покращає.

Він узяв пігулку й теж проковтнув, запивши пивом, навіть не поцікавившись, що воно таке. Вже й Моттонська дорога. Він пізно помітив перехрестя і різко завернув, сплющивши поштову скриньку Крамлі. Саммі не звернула уваги.

— Бери ще, Міссі Лу.

— Дякую вам, сер, — вона взяла наступну бляшанку і хлопнула лючком відкривачки.

— Ти бачи'а мого хлопчика? — У жеврінні приладової панелі очі Алдена волого відсвічували жовтим. Це були очі собаки, котрий на бігу натрапив на яму і зламав собі ногу. Ти бачи'а мого хлопчика?

— Так, сер, — кивнула Саммі. — Звичайно ж, я бачила. Я тоді теж там була.

— Там тоді всі були. Я здав в оренду моє поле. Ма'ть, так допоміг йому загинути. Хтозна. Нам ніколи нічо не знаття, ге?

— Авжеж, — погодилась Саммі.

Алден запустив руку в кишеню свого комбінезону і витяг звідти пошарпане портмоне. Розкрив його обома руками, кинувши кермо, і почав скося заглядати до целулоїдних кишеньок гаманця.

— Це мої хлопці подарували мені це по'моне, — повідомив він. — Рорі й Оллі. Оллі ще живий.

— Гарний гаманець, — похвалила Саммі, нахилиючись, щоб перехопити кермо.

Вона так робила, коли вони ще жили разом з Філом. Часто. Пікап містера Дінсмора повільно рухався доволі імпозантними галсами, ніби з наміром не оминати наступної поштової скриньки. Та все гаразд було; бідний дядечко їхав усього лиш зі швидкістю двадцять миль, і Моттонська дорога лежала попереду порожня. Стиха грало радіо, по РНГХ «Сліпі Хлопці з Алабами»³¹⁹ співали «Солодку надію Небес».

Алден вручив гаманець їй.

— Там він є, мій хлопчик. З його ді'усем.

— Ви поведете машину, поки я подивлюся? — спитала Саммі.

— Звісно, — знову взявся за кермо Алден. Пікап поїхав трішки швидше і трішки пряміше, хоча й гуляв відносно осьової лінії.

На вицвілому кольоровому знімку обіймали один одного хлопець і старий чоловік. На старому був картуз «Ред Сокс» і киснева маска. У хлопця на обличчі сяяла широка усмішка.

— Він був красивий хлопчик, сер, — сказала Саммі.

— Йо, красивий хлопчик. Гарний, розумний хлопчик, — Алден різко, без сліз, болісно застогнав. Мов заревів віслюк. З губ йому бризнула слина. Машина вильнула, потім виправилась.

— У мене теж є гарний хлопчик, — сказала Саммі. І почала плакати. Колись, пригадала вона, їй подобалось мучити ляльок «Братц». Тепер вона сама знала, як воно відчувається у мікрохвильовці. Як пекельно боляче мучитися в палаючій печі. — Я його поцілую, коли побачу. Всього розцілую.

— Поцілуй, — кивнув Алден.

— Так, поцілую.

— Ти його поцілуй, і обійми, і притисни до себе.

— Я так і зроблю, сер.

— Я би теж поцілював мого хлопчика, аби зміг. Я б розцілював його в обидві щоки.

— Я знаю, ви так би й зробили, сер.

— Але я його поховав. Сьогодні вранці. Прямо на тім місці.

319 «Blind Boys of Alabama» — заснований 1939 року вокально-інструментальний ансамбль сліпих чорних музикантів, який і зараз існує на чолі з двома ще живими засновниками-вокалістами.

— Мені так жаль, це така втрата.

— Візьми собі ще пива.

— Дякую вам. — Вона взяла бляшанку. Вона вже почала п'яніти. Так гарно п'яніти.

Таким чином вони просувалися далі, в той час, як рожеві зірки над ними розгорялися

яскравіше, мерехтіли, але не падали, ніякого метеорного дощу не було цієї ночі. Так вони проминули і трейлер Саммі, куди вона вже ніколи більше не повернеться, навіть не пригальмувавши, проминули.

17

Було десь чверть на восьму, коли Розі Твічел постукала в скляну панель дверей «Демократа». Джулія, Піт і Тоні стояли біля довгого стола, створюючи примірники свіжого чотиришпальтового числа

газети. Піт з Тоні збирали аркуші докупи, а Джулія скріплювала їх степлером і складала до пачки.

Побачивши Розі, Джулія енергійно їй махнула: мовляв, заходь. Розі прочинила двері й аж трохи похитнулася:

— Боже, як тут у вас жарко.

— Вимкнули кондиціонер для економії палива, — пояснив Піт Фрімен.

— А ксерокс дуже гріється, коли довго працює. А сьогодні йому довелося попрацювати добряче. — Але промовив він це з гордим виглядом. Розі подумала, що в них у всіх трьох зараз гордий вигляд.

— Я гадав, у вас зараз мусив би бути скажений натовп у ресторані, — промовив Тоні.

— Зовсім навпаки. Сьогодні ввечері там хоч на оленів полной. Думаю, багато людей не хочуть мене бачити, бо мого кухаря заарештовано за вбивства. І ще я думаю, вони соромляться дивитися одне одному в вічі після того, що трапилося сьогодні вранці у «Фуд- Сіті».

— Іди-но сюди ближче, візьми, подивися газету, — покликала її Джулія. — Ти в нас героїня, дівиця з обкладинки, Розі.

Угорі було надруковано червоними літерами **БЕЗПЛАТНИЙ ВИПУСК**
— КРИЗА ПІД КУПОЛОМ — БЕЗПЛАТНИЙ ВИПУСК

Під цією шапкою шістнадцятим кеглем, котрого Джулія до останніх двох випусків «Демократа» ніколи не використовувала, йшов заголовок:

КОЛОТНЕЧА І ВБИВСТВА З ПОГЛИБЛЕННЯМ КРИЗИ

На фото була саме Розі. У профіль. Біля губ вона тримала мегафон. З невмисним кучериком, що впав їй на лоба, виглядала вона надзвичайно красивою. За нею виднівся прохід відділу макаронних виробів і соків, де на підлозі, схоже, валялося кілька розбитих пляшок соусів до спагеті. Підпис зазначав: Утихомирення колотнечі: Розі Твічел, засновниця й власниця «Троянди-Шипшини», заспокоює колотнечу з допомогою Дейла Барбари, котрого було заарештовано за вбивства (див. репортаж нижче і статтю на стор. 4).

— Святий Боже, — видихнула Розі. — Ну... принаймні ви зняли мене з кращого боку. Якщо я його взагалі маю.

— Розі, — урочисто промовив Тоні Гай. — Ви виглядаєте, як Мішель Пфайфер.

Розі фirkнула, показавши йому середнього пальця. Вона вже почала

читати редакційну статтю.

СПЕРШУ ПАНІКА, ПОТІМ СОРОМ

Текст Джулії Шамвей

Не кожен мешканець Честер Мілла знає Дейла Барбару (він не так давно в нашому місті), але чимало людей куштували приготовлені ним страви в «Троянді- Шипшині». Ті ж, хто його знали — до сьогоднішнього дня, — могли б сказати, що він виявився добрим поповненням для нашої громади, якщо пригадати його суддівство матчів із софтболу в липні й серпні, участь у збиранні книжок для середньої школи у вересні і збиранні сміття в День чистого міста лише два тижні тому.

І от сьогодні «Барбі» (так його звать ті, хто знайомий з ним) був заарештований за чотири шокуючих убивства.

Убивства людей, яких добре знали в місті й любили. Людей, котрі, на відміну від Барбари, прожили тут все життя.

За нормальних обставин «Барбі» доправили б до в'язниці округу Касл, йому б надали можливість зробити один телефонний дзвінок і забезпечили адвоката, якби він не мав змоги винайняти його сам. Йому б висунули звинувачення, а експерти, котрі добре знаються на своїй справі, розпочали збирання доказів.

Нічого цього не відбулося, і ми всі знаємо чому: через Купол, котрий замкнув наше місто, відокремивши нас від решти світу. Але хіба здоровий глузд і процесуальні правила теж замкнuto? Несуттєво, наскільки шокуючий злочин трапився, недоведених звинувачень недостатньо для виправдання такого поводження з Дейлом Барбарою і пояснення того, що новий шеф поліції відмовився відповідати на питання, а також дати дозвіл вашому кореспондентові пересвідчитися, що Дейл Барбара ще живий, хоча батькові Дорогі Сендерс — першому виборному Ендрю Сендерсу — було дозволено не лише відвідати не звинуваченого офіційно арештанта, але й принижувати його...

— Ф'ю! — присвиснула Розі, підводячи вгору очі. — Ти дійсно збираєшся це надрукувати?

Джулія махнула рукою в бік купи вже складених газет.

— Це вже надруковано. А що? Ти маєш щось проти?

— Ні, але... — Розі швиденько пробігла очима решту статті, котра була дуже довгою і що далі, то дужче «пробарбівською». Закінчувалася

вона зверненням до кожного, хто може магі інформацію щодо цих убивств, зголоситися, і припущенням, що після закінчення кризи, а вона безумовно колись закінчиться, поведінка мешканців міста щодо цих вбивств постане в центрі прискіпливої уваги не тільки жителів штату Мейн чи громадян Сполучених Штатів, а й усього світу.

— І ти не боїшся накликати на себе неприємності?

— Це свобода преси, Розі, — промовив Піт тоном, який навіть йому самому видався доволі непевним.

— Це те, що зробив би Горес Ґрілі, — твердо проказала Джулія, і її коргі, що дрімав на своїй ковдрі в кутку, підняв голову на знайоме ім'я. Побачивши Розі, він підбіг до неї по ласку, і вона його, певна річ, погладила кілька разів.

— А ти маєш щось більше, ніж написано тут? — запитала Розі, поклавши долоню на газетний аркуш.

— Дещо, — відповіла Джулія. — Це я поки що притримую. Хочу ще назбирати інформації.

— Барбі такого ніколи б не зробив. Але я все одно за нього боюся.

На столі стрепенувся один з мобільних телефонів. Його вхопив Тоні:

— «Демократ». Гай слухає.— Але, вислухавши перші слова, він передав телефон Джулії. — Тебе. Полковник Кокс. І голос у нього не святковий.

Кокс. Джулія про нього геть забула. Вона взяла слухавку.

— Міс Шамвей, мені потрібно поговорити з Барбі, з'ясувати, наскільки він просунувся у перебиранні на себе адміністративної влади в місті.

— Не думаю, щоб вам вдалося поговорити з ним найближчим часом. Він ув'язнений.

— Ув'язнений? За яким звинуваченням?

— Убивство. Чотири інциденти, якщо точніше.

— Ви жартуєте.

— Мій голос вам здається жартівливим, полковнику?

Запала хвилина тиші. На її фоні Джулія чула в телефоні віддалену балачку багатьох людей. Коли Кокс знову заговорив, голос його звучав уже не так бадьоро.

— Розкажіть мені все.

— Ні, полковнику Кокс, не бачу можливості. Останні дві години я займалася якраз тим, що писала про це, а, як казала мені маленькій моя

мама, не варто двічі пережовувати одну й ту саму капусту. Ви все ще в Мейні?

— Касл Рок. Тут наша передова база.

— Тоді я пропоную вам зустрітися зі мною там, де ми бачилися попереднього разу. На Моттонській дорозі. Я не зможу подарувати вам завтрашній номер «Демократа», хоча він і безплатний, але я зможу розгорнути газету проти Купола, щоб ви самі прочитали.

— Перешліть її мені електронною поштою.

— Не перешлю. Я вважаю електронну пошту неетичним знаряддям щодо газетного бізнесу. У цьому сенсі я вельми старомодна особа.

— Ви, люба пані, вельми дратівлива особа.

— Можливо, я й дратівлива, але вам я аж ніяк не люба пані.

— Скажіть мені одне: це пороблено? Якимсь чином тут замішані Сендерс і Ренні?

— А ви як гадаєте, полковнику, ведмеді схильні до дефекації посеред лісу?

Тиша. Перегодом він врешті озвався:

— Я буду там за годину.

— Я приїду в компанії. З роботодавицею Барбі. Гадаю, вас зацікавить те, що вона може розповісти.

— Добре.

Джулія вимкнула телефон.

— Розі, хочеш ненадовго з'їздити зі мною до Купола?

— Звісно, якщо це допоможе Барбі.

— Сподіватися можна, але мені здається, що тут нам самим про себе треба дбати.

Джулія перемкнула свою увагу до Тоні й Піта.

— Ви самі закінчите складати шпальти? Перед тим як іти звідси, покладіть пачки газет біля дверей і замкніть офіс. Гарненько висипайтеся, бо завтра нам усім працювати вуличними рознощиками. Цей номер доведеться поширювати класичним чином. Щоби газета потрапила в кожний будинок у місті. До віддалених ферм. І до Східного Честера, звичайно. Там багато новосельців, теоретично вони мусять бути менш піддатливими містичному впливу Великого Джима.

Піт підвів угору брови:

— Наш містер Ренні зі своєю командою добрий гравець на власному

полі, — пояснила Джулія. — На надзвичайних міських зборах у четвер він вилізе на трибуну і намагатиметься завести місто, немов кишеньковий годинник. Але перша подача належить гостям, — вона показала на газети. — Це наша перша подача. Якщо ці матеріали прочитає достатньо народу, він змушений буде відповісти на чимало важких запитань, перш ніж проголошувати заготовлену промову. Можливо, нам удасться трішки збити йому темп.

— А може, й не трішки, якщо дізнаємося, хто кидав каміння у «Фуд-Сіті», — сказав Піт. — І знаєте, що? Я гадаю, ми таки дізнаємося. Усе це було придумано на ходу. Там мусять стирчати якісь неприховані кінці.

— Я лише сподіваюся, що Барбі буде ще живий, коли ми почнемо за них тягнути, — сказала Джулія і подивилася на годинник. — Ходімо, Розі, покатаємося. Горес, хочеш з нами?

Горес хотів.

18

— Можете мене тут висадити, сер, — сказала Саммі. Вони зупинилися біля симпатичної садиби в ранчо-стилі. Хоча дім стояв темний, галявина була освітлена, бо місцина ця знаходилися поряд з Куполом, де вздовж межі Честер Міллівського Гарлоу сяяли яскраві прожектори.

— Хо ще пива на дорогу, Міссі Лу?

— Ні сер, моя дорога закінчується тут.

Щоправда, це було не зовсім так. Вона ще мусить повернутися до міста. У жовтому підкупольному сьайві Алден Дінсмор виглядав не сорокап'яти, а вісімдесятип'ятирічним. Ніколи в житті вона не бачила такого печального обличчя... окрім, хіба, власного в дзеркалі в шпитальній палаті перед тим, як вирушити в цю подорож. Вона нахилилася й поцілувала його в щоку. Вкололася губами об щетину. Він приклав долоню до того місця і хоч слабенько, але всміхнувся.

— Вам треба вертатися додому зараз, сер. Там ваша дружина, ви мусите її втішати. Та другий ваш син, про якого вам треба піклуватися.

— Ма'ть, ти таки права.

— Я точно права.

— А ти сама в порядку?

— Так, сер, — вона вилізла з кабіни, а тоді знову обернулася до нього.

— То ви поїдете додому?

— Спробую, — відповів він.

Затріснувши дверцята пікапа, Саммі затрималась на початку під'їзної алеї, щоб подивитись, як він розвертатиметься. Алден в'їхав у рівчак, проте там було сухо, тож він успішно вибрався. Машина рушила в бік шосе 119, спершу вихилясом, але невдовзі хвостові вогні почали триматися більш-менш рівної лінії. Знову він їде серединою дороги — по цій блядській білій смузі, сказав би Філ, — але вона сподівалася, що з ним буде все гаразд. Уже пів на дев'яту, цілком стемніло, навряд чи хто йому трапиться назустріч, подумала вона.

Коли його задні вогні нарешті зникли вдалині, вона вирушила до темної будівлі ранчо. Цей дім навряд чи міг конкурувати з деякими гарними старими будинками на міському пагорбі, але був гарнішим за будь-який з тих, у яких їй доводилося жити. Вона була тут одного разу з Філом, ще в ті часи, коли він не робив нічого іншого, а лише потроху торгував травичкою та для власних потреб трішечки варив кришталь у їхньому трейлері. Ще до того, як він став перейматися своїми дивними ідеями щодо Ісуса й відвідувати ту гівняну церкву, де кожний вважає, що геть усі підуть до пекла, окрім них. Саме з релігії й почалися всі неприємності Філа. Це привело його до Коггінса, а Коггінс або хтось інший перетворив його на Майстра.

Люди, котрі жили тут, не були присадженими на метамфетамін торчками; торчкам не вдалося б довго утримувати такої садиби; вони б її уже перезаклали сто разів. Але Джек і Майра Еванс любили час від часу потішити себе мариваною, і Філ Буші радо постачав їм травичку. Вони були добрими людьми, і Філ ставився до них добре. У ті старі дні він ще міг ставитися до людей по-доброму.

Майра пригощала їх кавою-глясе. Саммі тоді ходила, здається, на сьомому місяці, вагітна Малюком Волтером, її добряче рознесло, і Майра спитала, кого б вона хотіла, хлопчика чи дівчинку. Зовсім не дерла перед Саммі носа. Джек якраз покликав Філа до свого кабінету-комірчини, щоб розрахуватися, і Філ їй гукнув: — Агов, любонько, йди-но сюди, поглянь!

Усе це здавалося таким тепер далеким.

Вона поторсала передні двері. Вони були замкнені. Саммі підняла один з декоративних каменів, якими Майра колись обклала свій квітник, і, зважуючи його в руці, стала напроти великого фронтального вікна.

Поміркувавши трохи, вона, замість того щоб кинути камінь, пішла навкруг будинку. У її теперішньому стані залазити крізь вікно буде важко. Та й навіть якщо вона спроможеться (і то обережно), можна так порізатися, що решта її планів на цей вечір підуть на пси.

Та й сам будинок дуже гарний. Їй не хотілося його нівечити, якщо без цього можна обійтися.

І їй не довелося цього робити. Тіло Джека вивезли, у цьому сенсі місто ще достатньо вправно функціонувало, але ніхто не поклопотався замкнути задні двері. Саммі легко

ввійшла досередини. Генератор не працював, і в домі було темніше, ніж у єнота в гузні, але на печі лежала коробка дерев'яних сірників і перший же, який вона запалила, освітив ліхтарик на кухонному столі. Ліхтарик працював добре. У його промені вона помітила щось схоже на криваву пляму на підлозі. Поспішно відвела ліхтар звідти і вирушила до кабінетика Джека Еванса. Той містився відразу за вітальнею, комірчина така крихітна, що там буквально не було місця ні для чого іншого, крім письмового столу й заскленої шафи.

Вона повела променем ліхтаря по столу, потім підняла його так, що той відбився у склянистих очах найціннішого з Джекових трофеїв: то була голова лося, котрого він підстрелив у ТР-90 три роки тому. На цю голову тоді й покликав її подивитися Філ.

— Мені дістався останній квиток лотереї 320 того року, — розповідав їм Джек. — А добув я його ось цією штучкою. — Він показав на рушницю в шафі. Грізну на вигляд, та ще й з оптичним прицілом.

В одвірку з'явилася Майра, у її чашці з кавою постукували льодинки — така гарна, стильна, усміхнена жінка; Саммі розуміла, що їй такою ніколи не стати.

— Вона коштувала шалених грошей, але я йому дозволила купити цю рушницю після того, як він пообіцяв, що в грудні повезе мене на тиждень на Бермуди.

— Бермуди, — промовила зараз уголос Саммі, дивлячись на лосячу голову. — Так вона туди й не з'їздила. Як це печально.

Філ тоді, засовуючи конверт із грошми собі до задньої кишені джинсів, ще проказав:

— Грізна рушниця, але не зовсім годяща річ для домашнього захисту.

— Про це я також подбав, — відповів Джек, і хоча він не показав Філу,

чим саме він подбав, але значливо поплескав по стільниці. — Пара збіса надійних пістолів.

Філ так само значливо кивнув у відповідь. Саммі з Майрою у повній гармонії обмінялися розуміючими поглядами: «Хлопці завжди є хлопцями». Вона й зараз пам'ятала, як їй тоді добре стало від того погляду, як вона відчула себе прилученою, і гадала, що, либонь, саме тому вона й прийшла тепер сюди, замість того, щоб пошукати десь-інде, десь ближче до міста.

Вона затрималася, щоб розжувати чергову пігулку перкоцету, а вже потім почала відкривати шухляди столу. Вони не були замкнені, як і той дерев'яний ящик, що знайшовся у третій із висунутих нею шухляд. У ньому лежав запасний пістолет покійного Джека Еванса: автоматичний «Спрингфілд XD»³²¹ сорок п'ятого калібру. Взявши його в руки, вона, хоча й дещо незграбно шарпаючи, таки зуміла витягти обойму. Та була повною, а в шухляді лежала ще й запасна. Її вона теж узяла. Потім вона повернулася до кухні пошукати пакет, у якому понесе свої знахідки. І, звісно, також ключі. Від того, що знайдеться в гаражі Майри і Джека. Повертатися до міста пішки вона не збиралася.

19

Джулія з Розі якраз обговорювали, яке майбутнє очікує їхнє місто, коли мало не завершилося їхнє сьогодення. Завершилося б, якби на повороті Есті, приблизно за милю від пункту свого призначення, вони зіштовхнулися зі старим фермерським пікапом. Але Джулія виїхала з-за повороту достатньо вчасно, щоби помітити машину, яка несеться їй назустріч, по її смузі, прямо їй в лоб.

Вона різко, не думаючи, крутнула кермо свого «Пріуса» вліво, перескочивши на іншу смугу, і два автомобілі розминулися на відстані пари дюймів. Горес, котрий сидів на задньому сидінні зі своїм звичним виглядом цілковитого задоволення о-мене-катають-у-

320 Раз на рік у штаті Мейн ліцензовані мисливці можуть брати участь у лотереї, дерозігруються квитки, що дають право полювати на лося; мешканець штату сплачує за виграний квиток \$52, немешканець — \$484.

321 «Springfield XD» — бренд, під яким в США з 2002 року продаються кілька різнокаліберних моделей високоякісних компактних

пістолетів HS 2000, котрі розроблені й випускаються хорватською компанією «Хрватські самокрес продукт».

машині, здивовано дзявкнувши, покотився на підлогу. То був єдиний звук. Жінки не заверещали, навіть не зойкнули. Все відбулося надто швидко. Смерть або серйозне каліцтво мигцем промайнули повз них та й поготів.

Джулія порухом керма повернулася на свою смугу, потім з'їхала на ґрунтове узбіччя, зупинила «Пріус» і подивилася на Розі. Горес позаду знову заскочив на сидіння і коротко гавкнув, немов питаючи, чому це ми стали. На це обидві жінки розсміялися і Розі почала плескати собі по грудях поверх показної полиці своїх цицьок.

— Ох, моє серце, моє серце, — приказувала вона.

— Йо, — кивнула Джулія. — У мене теж. Ти бачила? Він пролетів буквально впритул.

Розі знову засміялася, здригаючись:

— Ти жартуєш? Серденько, якби я тримала руку на вікні, він відтяв би мені лікоть, сучий син.

— П'яний, мабуть, — струснула головою Джулія.

— П'яний, це без усяких сумнівів, — фиркнула Розі.

— Ти готова їхати далі?

— А ти? — перепитала Розі.

— Так, — відповіла Джулія. — А ти там як, Горесе?

Горес гавкнув, доповідаючи, що він завжди готовий.

— Близький вибух невдачу відганяє, — промовила Розі. — Так любив казати дідусь Твічел.

— Будемо сподіватися, що він мав рацію, — кивнула Джулія, знову виїжджаючи на дорогу. Вона уважно дивилася вперед, щоб не прогавити наближення чужих фар, але наступне побачене ними світло подавали вже прожектори, націлені на Гарлоу з того боку Купола. Саммі Буші вони не побачили. А Саммі їх бачила; вона стояла перед гаражем Евансів, тримаючи в руці ключі до їхнього «Малібу». Коли вони проїхали, вона підняла ворота гаража (довелося робити це вручну, далось їй це дуже боляче) і сіла за кермо.

20

Між універмагом Берпі й «Паливом & ашр; Бакалією» пролягав провулок, що пов'язував Мейн-стрит і Вест-стрит. Ним найчастіше

користувалися машини усяких постачальників. Цього вечора провулком о чверть на десяту йшли Джуніор і Картер Тібодо, ішли майже в суцільній темряві. Картер ніс у руці п'ятигалонову каністру, червону, з жовтою діагональною смугою на її боці. По смузі йшов напис БЕНЗИН. У другій руці він ніс мегафон на батарейках. Мегафон був білого кольору, але Картер його замаскував, обмотавши чорною ізоляційної стрічкою, щоби той випадково не впав комусь в око раніше, ніж вони почнуть ретируватися цим провулком.

Джуніор ніс наплічник. Голова в нього більше не боліла і кульгавість його майже пропала. Він був упевнений, що його тіло врешті перемогло ту недугу, яка його так вкурвлювала. Мабуть, якийсь прибудний вірус. У коледжі такого лайна нахапатися можна вдосталь, і те, що його звідти виперли за побиття того пацана, напевне, було прихованим благословенням.

Зі створу провулку їм добре було видно «Демократ». Світло заливало порожній тротуар, і вони бачили, як усередині метушаться Фрімен і Тоні Гай, підносячи і складаючи біля дверей пачки газет. Стара дерев'яна будівля, у якій містилася редакція і помешкання Джулії, стояла між Сімейною аптекою Сендерса та книжковою крамницею, але відділена від обох — з боку книгарні мощеним хідником, а з боку аптеки провулком, схожим на той, із якого зараз визирали вони з Картером. Ніч була безвітряна, і він подумав, що, якщо його батько достатньо швидко мобілізує людей, зайвої шкоди не трапиться. Не те, щоб це його непокоїло. Та хай хоч і весь східний бік Мейн-стрит вигорить, Джуніору це було по цимбалах. Отже, ще більше неприємностей Дейлу Барбарі. Він усе ще відчував на собі отой його прохолодний оцінюючий погляд. Неправильно, коли на тебе таким чином дивиться

хтось, особливо якщо цей хтось дивиться з-за ґрат. Курвий Бааарбі.

— Треба було його застрелити, — промурмотів Джуніор.

— Що? — перепитав Картер.

— Нічого, — витер він собі лоба. — Жарко.

— Атож. Френкі каже, якщо так буде й далі, ми тут усі стушкуємося, як у духовці яєчка. О котрій нам треба це зробити?

Джуніор похмуро знизав плечима. Батько йому казав, але він не пам'ятав точно. Либонь, о десятій. Та яка різниця? Хай оті двоє там

згорять. А якщо сучка редакторка в себе нагорі — мабуть, розслабляється зі своїм улюбленим ділдо після важкого дня, — най і вона згорить. Ще більше неприємностей для Бааарбі.

— Давай починати.

— Ти певен, братане?

— Ти кого-небудь бачиш на вулиці?

Картер роззирнувся. Мейн-стрит лежала пустельна і загалом темна. Генератори позаду будівель редакції газети й аптеки були єдиними, які він чув. Він знизав плечима:

— Гаразд. Чом би й ні?

Джуніор розстебнув пряжки рюкзака й відслонив клапан. Нагорі лежало дві пари оснащених світлодіодами рукавичок. Одну пару він віддав Картеру, другу натяг сам. Нижче лежало щось загорнуте в банний рушник. Розвернувши цей пакунок, він виставив на латаний асфальт чотири винних пляшки. На самому дні рюкзака лежала бляшана лійка. Джуніор вставив її у горло першої пляшки і потягнувся по бензин.

— Давай краще я, братане, — сказав Картер. — У тебе руки дрижать.

Джуніор здивовано подивився на свої пальці. Він не відчував дрижів, але дійсно вони тремтіли.

— Я не боюся, якщо це те, що ти думаєш.

— Я й зблизька такого не казав. Це не просто якісь проблемки з головою. Усім це видно. Тобі треба сходити до Еверета, бо з тобою щось негаразд, а він зараз єдиний, кого наше місто має найбільш подібного на справжнього лікаря.

— Я почуваюся пречудо...

— Замокни, поки тебе хтось не почув. Займися рушником, решту я сам зроблю.

Джуніор вихопив з кобури пістолет і вистрелив Картеру в око. Голова в того луснула,

хлюпнувши навсібіч кров'ю й мозком. А потім Джуніор став над ним, стріляючи знову, й знову, й знов...

— Джунз?

Джуніор замотав головою, щоб прогнати видіння — така яскрава, чисто галюцинаторна маячня, — і второпав, що дійсно вчепився за руків'я пістолета. Може, той вірус ще не зовсім вийшов з його

організму? А може, то й не вірус зовсім.

«А що ж тоді? Що?»

Ароматний запах бензину вдарив йому в ніс, та так сильно, що аж в очах запекло. Картер почав наповнювати першу пляшку. «Глюк, глюк, глюк», — заспівала каністра. Джуніор розчепив зіпер бічної кишені наплічника і дістав звідти кравецькі ножиці, що були належали його матері. Ними він відрізав від рушника чотири смуги. Одну з цих ганчірок засунув до першої пляшки, потім витяг і натомість запхав її до пляшки іншим кінцем, залишивши звисати зовні вже просяклий бензином край. Те саме він проробив з рештою пляшок.

У цій справі тремтіння рук йому не заважало.

21

А Барбіїв полковник Кокс змінився з того часу, як Джулія його бачила востаннє. Як для виходу в люди о пів на десяту вечора, він був гладенько виголений і волосся мав акуратно зачесане, хоча його уніформа хакі втратила колишню ідеальну випрасуваність і поплінова куртка тепер висіла на ньому мішком так, ніби він схуд. Він стояв перед тими кількома плямами аерозольної фарби, що залишилися після невдалого експерименту з кислотою, і хмурився на ці намальовані двері, немов гадаючи, чи зможе пройти крізь них, якщо достатньо сконцентрується.

«Заплющ очі й тричі клацни підборами, — подумала Джулія. — Бо нема місця, милішого за Купол» 322.

Вона відрекомендувала Розі Коксу і Кокса Розі. Поки вони обмінювалися стандартним «приємно познайомитися», вона роззирнулася довкола і побачене їй не сподобалося. Прожектори ще залишалися на своїх місцях, лупили в небо, ніби сповіщаючи про якусь гламурну голлівудську прем'єру, і генератори, що живили їх, так само гурчали, але десь зникли армійські вантажівки і той великий зелений штабний намет, що стояв раніше, напнутий ярдів за п'ятдесят далі при дорозі. Лиш прим'ята трава залишилася на тім місці, де він був. З полковником Коксом прибули два солдати, але вони мали той небоєздатний вигляд, що завжди асоціювався в неї з радниками й аташе. Вартових, можливо, й не прибрали, але відвели подалі, встановивши периметр за межами сягання людського голосу, щоби ніякий слинько, котрий міг прибрести сюди з боку Мілла, не почав

розпитувати їх, що ж воно таке збіса коїться.

«Спершу запитання, доповідь потім», — подумала Джулія.

— Просвітїть мене, міс Шамвей, — почав Кокс.

— Спершу дайте відповідь на моє питання.

Він підкотив очі (вона подумала, що напевне дала б йому ляпаса за це, якби могла його дістати; нерви в неї ще дзвеніли після того ледь не зіткнення по дорозі сюди). Але він запропонував їй запитувати про будь-що.

— На нас махнули рукою?

— Аж ніяк, абсолютно ні, — відразу ж відповів він, проте намагаючись при цьому не дивитися їй в очі. Їй подумалось, що це знак іще гірший, ніж підозріливе запустіння, яке вона бачить зараз перед собою по його бік Купола — схоже на цирк, що був стояв тут, а потім раптом знявся й поїхав.

— Прочитайте оце, — промовила вона і розпластала першу сторінку завтрашнього числа газети по невидимій поверхні Купола, немов жінка, що ліпить до вітрини супермаркету оголошення про розпродаж. Під пальцями вона відчула легесеньке, перебіжне бриніння, це було схоже не те, як буває, коли торкаєшся сухого морозного ранку чогось металевого.

Він прочитав цілком усю газету, повідомляючи, коли треба перегортати сторінки. Це забрало в нього десять хвилин. Діждавшись, коли він закінчив, вона промовила:

— Як ви, можливо, звернули увагу, місця для реклами майже не залишилося, але я тішу себе надією, що якість письма від цього тільки виграла. Схоже, що вкурвленість іде мені тільки на краще.

— Міс Шамвей...

— О, чом би вам не звертатись до мене на ім'я, просто Джулія? Ми ж з вами вже практично давні знайомі.

— Чудово. Тоді ви для мене стаєте Джулією, а я для вас — Джей К.

— Я старатимуся не плутати вас з тим, котрий ходив по воді³²².

— Ви вважаєте, що цей чоловік, Ренні, встановлює диктатуру на чолі з собою? На кшталт якогось північно-східного Мануеля Нор'єги?

— Мене більше непокоїть його схожість на Пол Пота.

— Ви гадаєте, таке можливе?

322 «Заплющ очі й тричі клацни підборами, бо нема місця, кращого за

дім» — замовляння, якому Добра фея Півдня Глінда навчила взуту в чарівні черевички дівчинку Дороті, щоб та могла перенестися з Країни Оз додому, в Канзас.

323 Джулія жартує з того, що ініціали імен James Cox та Jesus Christ збігаються.

— Ще два дні тому я б розреготалася з таких прогнозів — у той час, коли він не керує засіданнями виборних, він торгує вживаними автомобілями. Але два дні тому в нас ще не було бійок за харчі. Ми також не знали про ці вбивства.

— Це не Барбі, — втомлено, але вперто помотала головою Розі.

Кокс не відгукнувся на її слова, і не тому, що він ігнорував Розі, здогадалася Джулія, а тому, що саме таке припущення було занадто сміховинним, щоби звертати на нього увагу. Через це вона відчула до нього потепління, принаймні трохи.

— Джуліє, ви гадаєте, це Ренні винен у тих вбивствах?

— Я думала про це. Всі його дії з того часу, як встановився Купол, — від заборони продажу алкоголю до призначення шефом поліції абсолютного бовдура — були політичними кроками, спрямованими на посилення його персонального впливу.

— Ви хочете сказати, що вбивство не в його репертуарі?

— Не обов'язково. Коли померла його дружина, ходили чутки, ніби це відбулося не без його допомоги. Я не кажу, що це чиста правда, але те, що такі чутки народилися, перш за все свідчить про те, якою дану особу бачать люди.

Кокс розуміюче мугикнув.

— Проте, заради всього святого, мені не зрозуміло, яка політична доцільність у вбивстві й сексуальній нарузі з двох неповнолітніх дівчат.

— Барбі ніколи цього не зробив би, — знову повторила Розі.

— Така ж незрозуміла картина, якщо розглядати Когінса, хоча його пасторат, особливо та їхня радіостанція, виглядає підозріливо розкішно забезпеченим матеріально. А щодо Бренді Перкінс? От тут уже може ховатись політика.

— Але ж ви не можете прислати до нас морських піхотинців, щоб його зупинити, авжеж? — спитала Розі. — Ви нічого не можете, окрім як споглядати. Як ті діти на акваріум, де найбільші риби спершу з'їдають

усю їжу, а потім починають пожирати менших рибок.

— Я можу відімкнути мобільний зв'язок, — задумливо проказав Кокс.

— Можу заблокувати інтернет. Принаймні це я можу зробити.

— У поліцейських є портативні рації, — сказала Джулія. — Він Цим скористається. А в четвер на зборах, коли люди почнуть скаржитися, що втратили зв'язок із зовнішнім світом, він звинуватить У цьому вас.

— Ми планували скликати прес-конференцію у п'ятницю. Я міг би її скасувати.

Джулія аж похолола від самої думки про це:

— Навіть не думайте. Тоді він буде позбавлений необхідності пояснювати свої дії перед світом.

— Плюс, — включилася Розі. — Якщо ви вимкнете телефони і інтернет, ніхто не зможе розповісти вам або комусь іншому про те, що в нас коїться.

Кокс постояв мовчки, дивлячись собі під ноги. Потім підвів голову.

— А як щодо того гіпотетичного генератора, який може підтримувати Купол? Ніяких новин?

Джулія не була певна, чи варто розповідати Коксу, що пошуки генератора вони доручили зовсім ще юним школярам. Та сталося так, що потреба відповідати на це питання раптом відпала, бо саме в цю мить заревла міська пожежна сирена.

22

Піт Фрімен кинув останню пачку газет біля дверей. А тоді, упершись руками собі в поперек, розпрямився і потягнувся. Тоні Гай почув тріск навіть з іншого кінця кімнати.

— Тріщить так, ніби в тебе спина хвора.

— Та ні, я відчуваюся чудово.

— Моя жінка зараз уже мусить хропти, — сказав Тоні. — А в гаражі я маю заховану пляшку. Хочеш, заїдемо по дорозі додому, хильнемо трішечки?

— Ні, я гадаю... — почав Піт, і саме в цю мить вікно розтрощила перша пляшка.

Боковим зором він помітив палаючий гніт і зробив крок назад. Лише один, але це врятувало його від серйозних опіків, либонь, навіть від спалення живцем.

На друзки розлетілося й вікно, і пляшка. Бензин зайнявся в повітрі,

яскраво хлюпнувши, немов якась палаюча летюча риба. Піт пригнувся, одночасно крутнувшись на місці. Вогненна риба пролетіла повз нього, підпаливши йому один рукав сорочки, і приземлилася на килим перед столом Джулії.

— Що це, бля... — почав Тоні, але тут друга пляшка перекидом пролетіла крізь віконну діру. Ця розбилася прямо в Джулії на столі, брязнувши осколками навсібіч, поширюючи вогонь на розкидані по стільниці папери, доливаючи ще вогню згори поперед столу. Запах палаючого бензину був гарячим, густим.

Піт кинувся до водяного кулера, що стояв у кутку, б'ючи себе по боку палаючим рукавом. Він незграбно підняв і притиснув бутель з водою собі до живота, підставляючи під струмінь води з горла бутля палаючу сорочку (рука ним відчувалася зараз, немов він її сильно обпик на сонці).

З нічної темряви полетів наступний коктейль Молотова. Не долетів, розбився на тротуарі, запаливши невеличке вогнище на бетоні. Цівки палаючого бензину стікали до риштака і гаснули.

— Лий воду на килим! — закричав Тоні. — Лий, поки весь дім не зайнявся!

Ошелешений Піт, важко дихаючи, лише поглянув на нього. Вода з пластикового бутля

виливалася на той край килима, що не потребував зволоження.

Хоча його репортерська діяльність обмежувалася винятково темою юніорських спортивних змагань, у свої шкільні роки Тоні Гай і сам був носив светра з трилітерною³²⁴ монограмою. І через десять років після того його рефлексі збереглися майже в повнім порядку. Він вихопив бутель у Піта і спершу полив з нього зверху на стіл Джулії, а потім на палаючий килим. Вогонь почав ширитися, але, може... якщо він встигне... і якщо є запасний бутель, або навіть пара в коридорі, що веде до комори в задній частині будинку...

— Ще! — гукнув він Піту, котрий стояв, витріщившись на задимлені рештки свого рукава. — У задньому коридорі!

Якусь мить Піт, схоже, ще не міг утямити, про що йдеться. Потім второпав і прожогом кинувся до коридору. Тоні обійшов стіл і вихлюпнув останню пінту води на полум'я, що намагалось розширити тамтешній плацдарм.

А тоді з темряви прилетіла остання пляшка коктейлю Молотова, і ось вона-то й наробила найбільшої шкоди. Це було пряме попадання в купу накладених ними біля вхідних дверей пачок газет. Палаючий бензин затік під плінтус і спалахнув угору. Крізь язики полум'я Мейн-стрит виділась якимсь хитливим міражем. У глибині цього міражу, на протилежному боці вулиці, Тоні розгледів пару невиразних постатей. Крізь розжарене повітря вони здавалися такими, що ніби танцюють.

— ЗВІЛЬНІТЬ ДЕЙЛА БАРБАРУ, БО ІНАКШЕ ЦЕ ЛИШЕ ПОЧАТОК! — проревів підсилений мегафоном голос. — НАС БАГАТО, І МИ ГОТОВІ СПАЛИТИ ВСЕ МІСТО! ЗВІЛЬНІТЬ ДЕЙЛА БАРБАРУ, БО ІНАКШЕ ВИ ДОРОГО ЗАПЛАТИТЕ!

Тоні поглянув униз і побачив у себе між ступнями вогняний ручай. Води, щоб його загасити, він більше не мав. Скоро вогонь прожере килим і візьметься за старе сухе дерево підлоги. Тим часом пожежею охопило вже всю передню частину офісу.

Тоні кинув пустий бутель і відступив назад. Температура підвищилася, він відчував, як від жару йому стягує шкіру. «Якби не ці чортові газети, я міг би...»

Але для «міг би» вже було запізно. Він озирнувся і побачив в одвірку Піта з бутлем води «Поланд Спрингс» у руках. Більша частина його обгорілого рукава вже відпала. Шкіра на руці була яскраво-червоною.

— Пізно! — крикнув Тоні. Він покинув стіл Джулії, котрий вже перетворився на

324 В американських школах светрами (або куртками) з літерною монограмою нагороджуються кращі гравці спортивних команд; три літери означають успіхи в трьох різних видах ігор.

колону вогню, що сягала стелі, і рушив по широкій дузі, прикриваючи собі рукою лице від жару. — Занадто пізно! На задній хід!

Піт Фрімен не потребував підганяння. Він пожбурих бутель просто у вогонь і кинувся навтьоки.

23

Керрі Карвер рідко коли мала якийсь стосунок до «Палива & ашр; Бакалії», хоча крамничка впродовж багатьох років забезпечувала їй із чоловіком доволі приємне життя, вона вважала себе Вищою За Все Це. Проте, коли Джонні зауважив, що непогано було б їм поїхати фургоном та перевезти звідти залишки консервованих харчів додому — «на

зберігання», як делікатно висловився він, — Керрі відразу погодилась. І хоча зазвичай роботою вона не струджувалась (здебільшого присвячувала себе регулярному перегляду «Судді Джуді»³²⁵), тут вона зголосилась допомогти. У «Фуд-Сіті» вона не була, але пізніше, коли сходила туди зі своєю подругою Лі Андерсон подивитися на наслідки колотнечі й розбиті вітрини супермаркету, кров на бруківці дуже її налякала. Вона злякалася за своє майбутнє.

Джонні виносив картонні ящики з супом, бобами і соусами; Керрі складала їх до кузова їхнього «Додж-Рема». Вони вже зробили половину справи, коли далі по вулиці спалахнуло полум'я. Обоє чули гасла, промовлені в мегафон. Керрі начебто помітила двох чи трьох людей, котрі бігли провулком повз універмаг Берпі, але не була цього цілком певна. Пізніше вона буде певна і кількість тих постатей збільшиться до чотирьох. А може, й п'яти.

— Що це означає? — запитала вона. — Милий, що це означає?

— Що цей проклятий душогубець тут не один, — відповів Джоні. — Це значить, що в нього тут ціла банда.

Долоня Керрі лежала в нього на руці, і тепер її нігті вп'ялися йому в шкіру. Джоні вирвав руку й побіг до поліцейської дільниці, волаючи: «Пожежа!» на всю силу своїх легень. Керрі не побігла вслід за ним. Керрі продовжила навантажувати фургон. Тепер вона боялася за своє майбутнє ще більше, ніж до того.

24

Окрім братів Бові й Роджера Кіл'яна, на трибунах спортивного залу в середній школі сиділо ще десятеро нових офіцерів щойно народженої Служби внутрішньої безпеки Честер Мілла, і Великий Джим тільки розпочав промову про покладену на них відповідальність, як раптом завелася пожежна сирена. «Хлопець поспішив, — подумав він. — Я не можу довіряти йому, Господи спаси мою душу. Ніколи не міг, але зараз він стає ще більш ненадійним».

— Отже, хлопці, — промовив він, дивлячись прямо на Мікі Вордло («Боже! Який бичок!»). — Багато про що хотів я вам сказати, але, здається, нам нагодилося якась хвилююча справа. Ферн Бові, ти часом не знаєш, чи є у нас у пожежній дільниці переносні помпи?

Ферн відповів, що він зазірав до пожежного сараю раніше цього вечора, просто поглянути, що за обладнання там може бути, і бачив

там з дюжину заплічних насосів. Всі заповнені водою, отже, їм це якраз стане зараз в пригоді.

Великий Джим, гадаючи, що сарказм варто приберігати для тих, хто має достатньо олії в голові, щоб його вловити, сказав, що це Добрий Господь так піклується про них. І ще він сказав, що, якщо зараз це не фальшива тривога, він призначає Ферна головним пожежником, а Стюарта Бові його заступником.

325 «Judge Judy» — популярне реаліті-шоу, яке існує з 1996 року; пряма трансляція судових процесів у рамках сімейного права, котрі веде каліфорнійська суддя Джуді Шейндлін.

«Ну що, пронозлива відьма, — думав він, дивлячись на нових офіцерів, котрі з сяючими очима, прагнучи діла, підводилися зі стільців. — Тепер побачимо, чи сподобається тобі пхати носа до моїх справ».

25

— Куди ти тепер? — спитав Картер.

Він привів свою машину з вимкнутими фарами туди, де Вест-стрит розчинялася в шосе 117. Будівля, що стояла тут, колись належала заправці Тексако, котра закрилася у 2007 році. Зовсім поряд з містом, але гарна, зручна схованка. У тому напрямку, звідки вони приїхали, ерекція пожежної сирени досягла максимуму і перші язики вогню, радше рожеві, ніж оранжеві, вже підлизували небо.

— Га? — Джуніор задивився на зростаюче саяво. Від цього видовища він відчув збудження у себе в штанах. Йому подумалося: як добре було б, аби в нього залишалася хоч одна подружка.

— Я спитав, куди ти тепер. Твій тато сказав, що треба мати алібі.

— Я покинув екіпаж № 2 за поштою, — промовив Джуніор, неохоче відриваючись очима від пожежі. — Я на патрулюванні з Фредді Дейтоном. Він і скаже, що ми були разом. Весь час. Звідси я можу піти навпростець. А можу повернутися по Вест-стрит. Зирну, як там розгоряється. — Він видав високе хихотіння, якесь таке майже дівчаче хихотіння, і Картер кинув на нього дивний погляд.

— Не дивися дуже довго. Підпалювачів завжди ловлять, коли вони повертаються подивитися на свої пожежі. Я бачив це по «їхрозшукує Америка»³²⁶.

— Та нахер комусь вступатися за цю прошмандовку, окрім Бааарбі, —

промовив Джуніор. — А ти як? Ти куди збираєшся?

— Додому. Ма скаже, що я сидів удома весь вечір. Попрошу її, щоб поміняла мені пов'язку на плечі — болить пекельно там, де той падлючий собака погриз. Прийму аспірину. А потім піду, допоможу гасити пожежу.

— У них в амбулаторії і в шпиталі є ліки, крутіші за аспірин. І в аптеці теж. Непогано було б нам попорпатися в тому лайні.

— Безсумнівно.

— Або... як ти щодо кришталю? Гадаю, я міг би дістати.

— Мет? Ніколи в житті. Але я б не відмовився від оксі.

— Оксі! — вигукнув Джуніор. Чому він сам ні разу не згадав про оксиконтин? Він, либонь, зарадив би йому з головним болем краще за зоміг чи імітрекс. — Йо, братане. Твоя правда!

Він задер руку. Картер стукнувся з ним кулаками, але закидуватися пігулками разом із Джуніором наміру він не мав. Джуніор став якимсь дивним.

— Краще тобі вже піти, Джунз.

— Вже відчалюю, — Джуніор відкрив двері й вирушив геть, трохи накульгуючи.

Картер сам собі здивувався, відчувши незрозуміле полегшення від того, що Джуніор

врешті його полишив.

26

Барбі прокинувся від звуку сирени й побачив, що перед камерою стоїть Мелвін Ширлз. Ширінка в хлопця була розстебнута, в руці він тримав свій значний член. Побачивши, що Барбі дивиться на нього, він почав мочитися. Явно поставив собі за ціль дістати до тапчана.

326 «Americas Most Wanted» — започаткована 1988 року документально-постановочна телепередача, присвячена розшукам небезпечних злочинців і зниклих дітей; завдяки показу на екрані фото й відео розшукуваних, детальним описам їх звичок і характерних особливостей, чимало з них заарештовуються або знаходяться.

Це йому не вдалося, і він задовольнився тим, що набризкав по бетону мокру літеру S.

— Давай, Барбі, пий, — сказав він. — Ти ж спраглий. Воно трохи солоне, та яка тобі к херам різниця.

— Що горить?

— А то ти не знаєш? — промовив Мел з усмішкою. Він усе ще залишався блідим — певне, втратив багато крові, — але пов'язку на голові мав свіжу, чистеньку.

— Прикинемось, що ні.

— Твої друзки підпалили газету, — сказав Мел, цього разу аж зуби вищиривши.

Барбі зрозумів, що хлопець розлючений. І наляканий також.

— Хочуть налякати нас, щоб ми тебе випустили. Та ми... не... лякливі.

— Навіщо я палив би газету? Чому не міську раду? І ким можуть бути оті мої друзки?

Мел заправляв член назад собі в штани.

— Завтра ти вже нап'єшся, Барбі. Про це не боїсь. У нас буде ціле відро води, і твоє ім'я на ньому буде написане, і губка при ньому.

Барбі мовчав.

— Ти бачив, як ото притоплюють там у тебе в Іраку? — Мел кивнув, ніби знав, що Барбі таке бачив. — Тепер ти спробуєш це на собі. — Він просунув крізь ґрати палець. — Ми дізнаємося, хто такі твої спільники, гівноїде. А першим чином дізнаємося, що ти зробив, щоб замкнути наше місто. Притоплювання? Ніхто його не витримає.

Він уже було вирушив геть, але раптом розвернувся.

— І не у прісній воді. У солоній. Це головне. Подумай про це.

Мел пішов, важко чалапаючи по коридорі, з похиленою головою.

Барбі сів на тапчан, поглянув на підсихаючі вихиляси Мелової сечі на підлозі, прислухався до сирени. Подумав про блондинку в пікапі. Дівчину, котра ледь не вирішила його підвезти, а потім передумала. І заплющив очі.

ПОПЕЛИЩЕ

і

Расті стояв на розворотному майданчику перед шпиталем і дивився на пломені, що здіймалися десь на Мейн-стрит, аж раптом у нього на поясі озвався телефон. Поряд стояли Твіч із Джоною, дівчина тримала Твіча за руку, немов шукаючи захисту. Джинні Томлінсон і Герріет Бігелоу спали у шпитальній відпочивальні. Обхід робив той літній чоловік, що зголосився у волонтери, Терстон Маршалл. Він виявився на диво досвідченим. Світло є, апаратура знову працює, на якийсь час

палива вистачить, справи покращали, і все йде нічогенько. Поки не заверещала сирена, Расті навіть не насмільювався радіти за себе.

Він побачив на екрані телефону «ЛПНДА» і промовив:

— Любонько, усе гаразд?

— У нас — так. Діти сплять.

— Ти не знаєш, що там го...

— Редакція газети. Помовч і слухай, бо за півтори хвилини я вимкну телефон, щоби ніхто мені не міг подзвонити, не покликав на гасіння пожежі. Тут Джекі. Вона побуде з дітьми. Ти мусиш зустрітися зі мною у похоронному салоні. Там також буде Стейсі Моггін. Вона вже до нас забігала. Вона з нами.

Почувши це ім'я, хоча воно й було йому знайоме, Расті не зразу пригадав, кому воно належить. А оце — вона з нами. Отже, дійсно почалося розбирання на сторони, хтось стає з нами, а хтось із ними.

— Лін...

— Побачимось там. Десять хвилин. Це безпечно, поки вони займатимуться пожежею, бо обоє братів Бові в пожежній бригаді. Так сказала Стейсі.

— Як це вони могли так швидко зібрати брига...

— Не знаю і знати не хочу. Ти зможеш приїхати?

— Так.

— Добре. Не залишай машину на бічній стоянці. Об'їдь будинок і постав її на меншому майданчику. — По цьому її голос пропав.

— Що там горить? — спитала Джина. — Ви знаєте?

— Ні. Бо мені ніякого дзвінка не було, — відповів Расті й подивився на них важким поглядом.

Джина не второпала, зате Твіч одразу.

— Ніхто нікому не дзвонив.

— Я просто кудись відлучився, можливо, поїхав на виклик, але ви не знаєте, де саме. Я не казав. Правильно?

Аніскільки не втративши свого спантеличеного вигляду, Джина все ж таки кивнула. Бо ці люди тепер її люди; цей факт не викликає в неї сумнівів. Та й з якого б дива? їй лише сімнадцять. «Наші й ненаші, — подумалось Расті. — Негарна терапія, звичайно. Особливо для сімнадцятирічної дівчини».

— Можливо, на виклику, — промовила вона. — Де саме, ми не знаємо.

— Авжеж, — погодився Твіч. — Ти коник-стрибунець, а ми лише мурашки.

— Не робіть із цього аж такої великої справи, — сказав Расті. Хоча справа була таки великою, йому це вже було ясно. Загрожувала неприємностями. І Джина не одна дитина в цій картинці; є їхні з Ліндою донечки, котрі зараз міцно сплять, не знаючи того, що тато з мамою напнули вітрило і відпливають у бурю, що може виявитися занадто небезпечною для їхнього човника.

Але все ж таки...

— Я повернуся, — промовив Расті, сподіваючись, що це не порожня фраза.

2 Саммі Буші завернула «Малібу» Евансів на алею, що вела до лікарні імені Кетрін Рассел невдовзі по тому, як звідси, вирушаючи до похоронного салону Бові, від'їхав Расті; вони розминулися по протилежних смугах біля майдану на міському пагорбі.

Джина з Твічем уже зайшли всередину, і розворотний майданчик перед центральним входом лежав порожній, але вона не зупинилася тут; заряджена-бо зброя, що лежить поряд на сидінні, робить тебе обережним (Філ сказав би «стаєш параноїком»). Натомість вона поїхала навкруг будівлі й поставила машину на службовій стоянці. Вхопила пістолет і засунула собі за пояс джинсів, прикривши його зверху низом майки. Перетнувши стоянку, вона зупинилася перед дверима пральні й прочитала напис: ПАЛИТИ ТУТ БУДЕ ЗАБОРОНЕНО З 1-го СІЧНЯ. Подивилася на клямку, розуміючи, що, якщо та не піддасться, вона відступить від свого наміру. Це буде Божий знак. З іншого боку, якщо двері незамкнені...

Двері були незамкнені. Блідим, кульгавим привидом вона прослизнула досередини.

3

Терстон Маршалл почувався втомленим — ба навіть виснаженим, — але щасливішим, ніж зараз, він не почувався вже багато років. Без усякого сумніву, це патологія; він же професор на довічному контракті, друкований поет, редактор престижного літературного альманаху. З ним ділить ліжко розкішна молода жінка, сама розумна і його вважає видатною, прекрасною особистістю. Те, що роздача пігулок, ліплення мазевих пов'язок, випорожнення підкладних суден (не кажучи вже про

витирання обісраної дупки хлопчика Буші годину тому) дарувало йому відчуття щастя, більшого за всі означені вище досягнення, просто мусило бути патологією, але ніде правди діти. Шпитальні коридори з їхніми запахами

дезінфектанту й мастики для підлоги відносили його в юність. Цього вечора його спогади були дуже яскравими, від всюдисущого аромату масла пачулів у квартирі Девіда Перна³²⁷ до бандани з «огірковим» узором, що була в Терсі на голові, коли він ходив на поминальну службу по Боббі Кеннеді³²⁸. Обходи він робив, мугикаючи собі ніжно, стиха під ніс «Ногату

329

жінку» .

Він зазирнув до відпочивальні й побачив, що на притягнутих туди тапчанах сплять медсестра зі звернутим носом і гарненька санітарочка, та, котру звать Герріет. Диван залишався вільним, і скоро він і сам або завалиться на нього, щоби проспати кілька тут годин, або повернеться на Хайленд-авеню, де тепер його дім. Мабуть, таки туди. Дивні переміни. Дивний світ.

Утім, спершу треба ще раз поглянути на тих, кого він уже став уважати своїми пацієнтами. Це не забере багато часу в цьому, розміром як поштова марка, шпиталі. Тим паче, що більша частина палат стоять порожні. Білл Оллнат, котрому через отримане ним поранення у битві при «Фуд-Сіті» не дозволяли засинати до дев'ятої, тепер, покладений на бік, щоб уберегти від тиску довгу рвану рану в нього на потилиці, вже міцно спав, похропуючи.

Через дві палати від нього лежала Ванда Крамлі. Серцевий монітор пікав, тиск в неї трохи покращав, але вона перебувала на п'яти літрах кисню, і Терсі боявся, що вони її втратять. Завелика вага, забагато сигарет. Поряд з нею сиділи її чоловік і наймолодша дочка. Терсі показав Венделу Крамлі пальцями V (знак, що в його зелені роки означав мир), і Вендел, усміхнений, відповів йому тим же.

Тенсі Фрімен, з видаленим апендиксом, читала журнал.

— Чому реве пожежна сирена? — спитала вона в нього.

— Не знаю, милочко. Як там наш біль?

— На трієчку, — відповіла вона байдуже. — Може, й на двійку. То я вже зможу завтра піти додому?

— Залежить від доктора Расті, хоча мій магічний кристал підказує мені, що так. — І від того, як на ці його слова освітілося її обличчя, він, аж ніяк сам не розуміючи причин цього, відчув, що ось-ось заплаче.

— Повернулася мама того малюка, — сказала Тенсі. — Я бачила, як вона проходила коридором.

— Добре, — промовив Терсі.

Хоча з цим хлопчиком якихось особливих проблем не було. Він трохи поплакав кілька разів, але здебільшого спав, їв або просто лежав у колисці, апатично вдивляючись у стелю. Його звали Волтер (Терсі не мав поняття, що слово Малюк, зазначене на картці на дверях палати, це його перше ім'я), але Терстон Маршалл подумки називав його Торазиновим³³⁰ Хлопчиком.

Нарешті він прочинив двері палати № 23 (з приліпленою до них на пластиковому присоску жовтою табличкою НАЯВНЕ НЕМОВЛЯ) і побачив молоду жінку — жертву згвалтування, як про це йому була шепнула Джина, — котра сиділа на стільці біля ліжка. Дитину вона тримала в себе на колінах і годувала з пляшечки.

— Як ви почуваетесь... — Терстон поглянув на інше ім'я на дверях, — міс Буші?

327 Наприкінці 1960-х рр. найвідомішою людиною на ім'я Девід Перна був постановник і виконавець трюків у кіно.

328 Роберт Кеннеді (1925-1968) — брат президента Джона Кеннеді, був генеральним прокурором, сенатором, кандидатом у президенти, застрелений у Лос-Анджелесі після того, як виграв первинні вибори в Каліфорнії.

329 Класичний блюз, що в різних версіях входить до репертуару більшості артистів цього жанру.

330 Thorazine (хлорпромазин) — синтезований 1950 року перший антипсихотик, досі широко використовуваний для пригнічення збудження, послаблення страху й тривоги.

Промовив він її прізвище як Бушез, але Саммі не переймалася тим, щоб виправляти його помилку чи повідомити йому, що приятелі звать її Буші-Дупа-Туші.

— Добре, пане лікарю, — відповіла вона.

І Терстон не переймався тим, щоб виправити її помилку в його статусі.

Його непідвладна визначенню радість — та, що завжди має під собою приховану готовність до сліз — розбухла ще більше. Він згадав, як близько перебував від того, щоб передумати йти у волонтери — це Каро його підштовхнула, — а тоді ж він нічогісінько такого б не мав.

— Доктор Расті зрадіє вашому поверненню. І Волтер радий. Вам потрібне щось знеболювальне?

— Ні. — Це було правдою. У її статевих нутрощах усе ще боліло й посмикувало, але відчувалося це ніби десь віддалік. Вона немов пливла десь угорі понад собою, пов'язана з землею найтоншими з ниточок.

— Добре. Це означає, що ви йдете на поправку.

— Так, — погодились Саммі. — Скоро я зовсім одужаю.

— Коли закінчите його годувати, чому б вам не лягти в ліжку? Доктор Расті огляне вас завтра вранці.

— Добре.

— На добраніч, міс Бушез.

— На добраніч, пане лікарю.

Терсі делікатно причинив двері й вирушив коридором. Наприкінці була палата дівчини Руа. Залишилося зазирнути до неї, і тоді він уже, можна сказати, пошабавив.

Погляд у неї був мутний, але вона не спала. Натомість юнак, що прийшов її відвідати, сидів у кутку на стільці й куняв, витягши перед собою довгі ноги.

Джорджія поманила Терсі, а коли він до неї нахилився, щось йому прошепотіла. Через її тихий голос і розбитий, майже беззубий рот він дочув лише кілька слів. Тож нахилився ще ближче.

— Не буїть йохо. — Для Терсі це звучало так, немов говорив Гомер Сімпсон331. — Він є'ини, хто пвийшоф мене п'оофітати.

Терсі кивнув. Звісно, час для відвідин давно минув і, судячи з його голубої сорочки і пістолета, цього юнака, либонь, буде покарано за те, Що не відгукнувся на пожежну сирену, та все ж таки — що за біда?

Одним пожежником більше, одним менше, різниці великої нема, а якщо хлопець так глибоко заснув, що його навіть ревун не збудив, то тим паче ніякої користі з нього там не було б. Терсі приклав палець собі до губ, видавши тихеньке шшш, показуючи дівчині, що вони змовники. Вона намагалася посміхнутися, але тільки скривилася.

Попри це, Терстон не запропонував їй нічого болетамівного, бо, судячи з запису в картці на бильці її ліжка, максимально припустима доза в її організмі й так зберігатиметься до другої ранку. Натомість він вийшов, м'яко причинив за собою двері й пішов назад по сонному коридору. Не помітивши, що двері з табличкою «НАЯВНЕ НЕМОВЛЯ» знову стоять навстіж.

Коли він повз них проходив, його думки линули до звабливого дивана у відпочивальні, але Терстон усе ж таки вирішив піти на Хайленд-авеню.

І перевірити, як там його діти.

4 Саммі сиділа на ліжку з Малюком Волтером на колінах, допоки повз неї не пройшов новий лікар. Тоді поцілувала синочка в обидві щічки й ротик.

331 Персонаж мультсеріалу «Сімпсони», котрого в оригіналі озвучує Деніел Кастелланета; для надання голосу Гомера Сімпсона комічної «дурнуватості» цей актор промовляє репліки, притискаючи підборіддя до грудей.

— Ти будеш гарним хлопчиком, — сказала вона йому. — Мама побачиться з тобою на небі, якщо її туди пустять. А я гадаю, що так. У пеклі свій строк вона вже відбула.

Вона поклала його в колиску, а потім відсунула шухляду столу, що стояв біля її ліжка. Перед тим як востаннє погодувати, потримати на руках Малюка Волтера, вона сховала туди пістолет, щоби хлопчик не відчував його твердості. І тепер вона його витягла.

5 Нижню частину Мейн-стрит було заблоковано поставленими ніс до носа поліцейськими машинами з працюючими мигалками. Натовп — мовчазно, без ажіотажу, майже похмуро — стояв поза машинами й дивився.

Горес зазвичай був, як і личить коргі, спокійним псом, чий вокальний репертуар обмежувався залповим дзявканням, коли він вітав Джулію з поверненням додому, та коротким скигленням, коли намагався нагадати їй про свою присутність і потреби. Але, коли вона причалила машину до бордюру напроти «Maison des Fleurs», Горес на задньому сидінні зайшовся низьким виттям. Джулія простягнула руку назад і наосліп його погладила по голові. Заспокоюючи одночасно його і себе.

— Боже мій, Джуліє! — скрикнула Розі.

Вони вийшли. Першим наміром Джулії було залишити Гореса в машині, але, коли він знову видав серію тих коротких розгублених зойків — так, ніби розумів, ніби він геть-чисто все розумів, — вона намацала під пасажирським сидінням його поводок, відкрила йому задні двері й заклацнула на нашійнику карабін. А перш ніж закрити дверцята, вона вихопила з кишені на спинці сидіння свій персональний фотоапарат, маленький «Casio». Вони пропихалися крізь натовп роззяв на тротуарі, і Горес, натягуючи шворку, вів перед.

Їх намагався зупинити Руп, поліцейський на півставки і кузен Пайпер Ліббі, котрий переїхав до Мілла п'ять років тому.

— Далі нікому не можна, леді.

— Це моя власність, — сказала Джулія. — Тут усе, чим я володію в цьому світі: одяг, книжки, інші речі, все-все. Внизу редакція газети, заснованої моїм прадідом. За сто двадцять років ця газета лише чотири рази була не вийшла вчасно. Тепер вона розвіюється з димом. Якщо ви волієте завадити мені подивитися зблизька, як це відбувається, краще застрельте мене.

Руп виглядав непевним, проте щойно вона зробила крок уперед (Горес тепер тримався біля її ноги, підозріливо дивлячись угору на лисіючого чоловіка), Руп відступив убік. Але лиш на мить.

— А вам туди не можна, — наказав він Розі.

— А я таки туди пройду, — гримнула вона. — Якщо ти не бажаєш отримати проносного собі в чашку, коли наступного разу замовиш у мене шоколадного фрапе.

— Мем... Розі... Я маю наказ.

— До чортової матінки ваші накази, — промовила Джулія радше втомлено, ніж виклично. Вона взяла Розі під руку й повела тротуаром, зупинившись лише тоді, коли відчула на обличчі палахкотіння, мов із розжареної печі.

«Демократ» перетворився на пекло. Дюжина чи близько того копів навіть не намагалися приборкати вогонь, але, маючи на собі заплічні помпи (на декотрих так і залишились наліпки, написи на яких вона легко змогла прочитати у світлі пожежі: ЧЕРГОВИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ РОЗПРОДАЖ У БЕРПІ), ВОНИ щедро зволожували аптеку і книгарню. Завдяки відсутності вітру, гадала Джулія, їм удасться врятувати обидва ці заклади... а таким чином також і решту будівель

уздовж східного боку Мейн-стрит.

— Дивовижно швидко вони спорядилися, — промовила Розі.

Джулія не сказала на це нічого, лише дивилася на язики полум'я, що лизали темряву, розсипаючи навкруги снопи іскор. Вона була занадто шокована, щоби плакати.

«Все, — думала вона. — Геть усе».

Крізь коло поліцейських, котрі тепер поливали фасад і північний бік Сімейної аптеки Сендерса, проштовхався Піт Фрімен. Єдино чистими на його обличчі були ті доріжки, де сльози змили кіптяву.

— Джуліє, мені так жаль! — він ледь не голосив. — Ми його майже зупинили... ми вже були погасили вогонь... аби не остання... остання пляшка, що ті курвалі кинули, вона впала просто на газети складені біля дверей і... — Він витер собі обличчя вцілілим рукавом, розмазавши кіптяву. — Мені так збіса жаль!

Вона пригорнула його до себе, немов дитинча, хоча Піт був на шість дюймів вищим за неї і важив на сотню фунтів більше. Вона обняла його, намагаючись не торкатися його обпеченої руки, і спитала:

— Що саме трапилось?

— Запалювальні гранати, — промимрив він. — Цей курваль Барбара.

— Він у в'язниці, Піте.

— Його друзі! Його чортові друзі! Вони це зробили!

— Що? Ти їх бачив?

— Чув, — сказав він, відсторонюючись, щоб подивитися на неї. — Їх важко було не почути. У них був мегафон. Кричали, якщо Дейла Барбару не буде звільнено, вони спалять усе місто. — Він гірко усміхнувся. — Звільнити його? Ми мусимо його повісити! Дайте мені мотузку, і я власноруч це зроблю.

Великий Джим наблизився неспішною, легкою ходою. Пожежа забарвила йому щоки в помаранчевий колір. Усмішка на його обличчі була така широка, що розтягнулася ледь не до вух.

— Ну, і як вам тепер ваш приятель Барбі, Джуліє?

Джулія зробила до нього крок і, видно, щось було таке на її обличчі, бо Великий Джим на крок відступив, немов злякавшись, що вона зараз влупить йому навідліг.

— Це не має ніякого сенсу. Жодного. І ви це добре знаєте.

— О, я гадаю, що має. Якщо ви візьмете за основу ту ідею, що саме

Дейл Барбара з його друзями спершу встановили Купол, ви побачите в цьому цілком ясний сенс. Це терористичний акт, простий і однозначний.

— Лайно. Я сама на його боці, що означає: моя газета на його боці. І він це чудово знає.

— Але вони кричали... — почав Піт.

— Так, — обірвала вона, не дивлячись на нього. Її очі не відривалися від освітленого пожежею обличчя Ренні. — Вони кричали, вони кричали, але хто такі збіса ці вони? Спитай у себе, Піте! Спитай у себе: якщо за цим не стоїть Барбі, у котрого нема ніяких мотивів — хто в такому разі має такі мотиви? Хто отримує вигоду, затикаючи в'їдливий рот Джулії Шамвей?

Великий Джим відвернувся й махнув двом офіцерам-новобранцям, у котрих можна було впізнати копів тільки за голубими хустинками, пов'язаними в них на біцепсах. Один з них високий, неповороткий бичок, обличчя якого, незважаючи на його габарити, видавало в нім ще дитину. Другий не міг бути ніким іншим, окрім як Кіл'яном; ця загострена конусом голова промовляла про його походження краще за будь-яку метрику.

— Мікі, Річі. Приберіть цих жінок з місця пригоди.

Горес натягнув поводок, загарчавши на Великого Джима. Великий Джим презентував невеличкому собаці зневажливий погляд.

— А якщо вони не підуть звідси добровільно, даю вам дозвіл вхопити їх і закинути за капот найближчого поліцейського автомобіля.

— Ми ще не закінчили, — промовила Джулія, наставивши на нього палець. Тепер уже й вона також почала плакати, але сльози в неї текли надто гарячі, надто болючі, щоби бути слізьми смутку. — Ми ще не закінчили, ти, сучий сину.

Усмішка Великого Джима відродилася знов. Блискуча, як лак його «Гаммера». І така ж чорна.

— Закінчили, — промовив він. — Питання вирішено.

6 Великий Джим вирушив назад, до пожежі — він хотів додивитися це видовище, поки геть нічого не залишиться від газети цієї пронози, окрім купки попелу — і ковтнув повне горло диму. Раптом серце зупинилося йому в грудях і світ поплив навкруг нього, немов

увімкнувся якийсь спецефект. Потім його тикер знову завівся, але нерегулярними тривожними ривками, аж він задихнувся. Він ударив себе кулаком у лівий бік грудей і сильно кашлянув — швидкий принагідний засіб при аритмії, якому його колись навчив доктор Гаскелл.

Спершу серце продовжувало галопувати з переборами (гуп... пауза... гуп-гуп... пауза), але невдовзі воно повернулося до свого нормального ритму. Лише на мить він уявив його собі загрузлим у тугій кулі з жовтого жиру, немов упольована жива істота, що намагається вирватись на волю раніше, ніж задихнеться. Але швидко відштовхнув це видиво геть.

«Зі мною все гаразд, просто трохи перетрудився. Нема кращих ліків за семигодинний

сон».

Підійшов шеф Рендолф із портативною помпою на своїй широкій спині. З обличчя йому скрапував піт.

— Джиме, з тобою все гаразд?

— Усе чудово, — відповів Великий Джим. Та так воно й було. Він почувався чудово. Перебував у кульмінаційному пункті свого життя, де втілювався шанс досягти тієї величі, на яку, як сам знав, він був здатен. Ніяка членососка, ніякий сраний тикер не позбавить його цього шансу.

— Я просто втомився. Я просто працював майже зовсім безперервно.

— їдь додому, — порадив Рендолф. — Ніколи не думав, що дякуватиму Богові за Купол, і зараз не кажу цього, але він принаймні дає захист від вітру. Ми тут упораємося. Я послав людей на дахи аптеки й книгарні на випадок, якщо іскри й туди залетять, тож рушай і...

— Яких людей? — Його серцебиття вирівнювалося, вирівнювалося. Добре.

— Генрі Моррісона і Тобі Велана на книгарню. Джорджі Фредеріка і одного з цих нових хлопців на аптеку. Котрийсь із Кіл'янів, я гадаю. З ними зголосився піти й Роммі Берпі.

— Рація при тобі?

— Звичайно.

— І Фредерік у себе має?

— Усі штатні мають.

— Скажи Фредеріку, щоб тримав на оці Берпі.

— Роммі? Навіщо, заради Бога?

— Я йому не довіряю. Він може належати до друзів Барбари.

Щоправда, аж ніяк не Барбара занепокоїв Великого Джима, коли зайшлося про Берпі. Цей чоловік був другом Бренді. І був він метким чоловіком.

Спітніле обличчя Рендолфа перекошилося:

— Скільки їх усього, як ти гадаєш? Скільки їх на боці того сучого сина?

Великий Джим похитав головою:

— Важко сказати, Піте, але це грубезне діло. Планувалося, либонь, дуже серйозно. Тут не можна просто придивитися до новачків у місті, щоб показати: ось, це вони. Дехто з задіяних у цій справі могли жити тут роками. Навіть десятиліттями. Це в них називається глибоким зануренням.

— Господи Ісусе. Але навіщо, Джиме? Навіщо, заради Бога?

— Не знаю. Можливо, це таке тестування, а ми в ролі лабораторних пацюків. Можливо, це шлях до захоплення влади. Усього можна очікувати від того пустопляса, що сидить зараз у Білому Домі. Важливо, щоб ми посилювали наші сили безпеки і викривали брехунів, котрі

підриватимуть наші зусилля з дотримування порядку.

— То ти гадаєш, ніби вона... — він хитнув головою в бік Джулії, котра стояла й дивилася, як відлітає з димом справа її життя, і її собака сидів поряд з нею і теж дивився, важко дихаючи, на вогонь.

— Я не знаю напевне, але як вона поводитися сьогодні вдень? Здіймала бучу в дільниці, хотіла побачитись з ним? Про що тобі це каже?

— Йо, — вигукнув Рендолф. Він скоса роздивлявся на Джулію. — І спалила власний дім, що іще краще може прислужитися за прикриття? Великий Джим наставив на нього палець, немов говорячи: достеменно так.

— Я рву кігті. Дзвякни Джорджу Фредеріку. Нехай пильнує цього люїстонського канаді йця.

— Зараз же, — кивнув Рендолф, відчіплюючи з пояса вокі-токі.

Позаду них Ферналд Бові заволав:

—Дах валиться! Агов, хто на вулиці, відійдіть назад! Ви, хто на інших будівлях, приготуйтеся, приготуйтеся!

Поклавши одну долоню на двері свого «Гаммера», Великий Джим дивився, як просів дах «Демократа», пославши стовп іскор прямо в чорне небо. Люди на сусідніх будинках перевірили помпи один в одного на спинах, а тоді вишикувались, стоячи, немов по команді «вільно» на параді, з наконечниками шлангів у руках.

Вираз обличчя Шамвей у момент завалення даху її «Демократа» подіяв на серце Великого Джима краще за всякі нікчемашні ліки і ритмоводії в цілому світі. Роками він був змушений миритися з її щотижневими тирадами і, хоча він ніколи не визнав би, що боїться її, вона його вельми дратувала.

«Але лишень подивитися на неї тепер, — думав він. — Виглядає так, ніби повернулась додому, а її мати лежить мертва серед хати».

— Ти на обличчі покращав, — сказав Рендолф. — Рум'янець повернувся.

— Я почуваюся краще, — відповів Великий Джим. — Але все одно поїду додому. Завалюся виспатись.

— Гарна ідея, — сказав Рендолф. — Ти нам потрібен, друже. Зараз більше, ніж завжди. А якщо цей клятий Купол не пощезне... — Він помотав головою, не відриваючи своїх собачих очей басет-гаунда від лица Великого Джима. — Я навіть не уявляю, як би ми змогли без тебе в такому разі. Я люблю Енді Сендерса, як брата, але він дещо вбогий, коли говорити про мозок. І Ендрія Гріннел гівна варта відтоді, як упала й ушкодила собі спину. Ти — той клей, на якому тримається купи весь Честер Мілл.

Великий Джим був зворушений. Він ухопив руку Рендолфа й стиснув:

— Я життя готовий покласти за наше місто. Ось як сильно я його люблю.

— Я знаю. Я теж. І ніхто його в нас не забере.

— Саме так, — кивнув Великий Джим.

Він від'їхав, обминувши по тротуару поліцейські машини, що блокували дорогу з північного боку ділового кварталу. Серце у грудях знову билось рівно (ну, майже), але попри це тривожність його не покинула. Він мусить побачитися з Еверетом. Сама ця думка йому не подобалася, Еверет теж доскіпливий проноза, спроможний накликати

неприємності в той час, коли місто потребує єднання. А також він ніякий не лікар. Великий Джим схилився до думки, що зі своїми медичними проблемами він радше довірився б якомусь ветеринарові, але в місті не було жодного. Лишається лише сподіватись на те, що в разі виникнення у нього потреби в якихось медикаментах для врегулювання серцебиття, Еверет знає правильні.

«Авжеж, — подумав він, — хоч би там що він мені не дав, я завжди можу пережити це в Енді».

Так, але не це тривожило його найбільше. Було дещо інше — слова, промовлені Пітом: «Якщо цей Купол не пощезне...»

Великий Джим не журився Куполом. Якраз навпаки. Якщо Купол дійсно пощезне — тобто занадто рано, — от тоді він може опинитися в насправді неприємній ситуації, якщо

навіть не зрине нічого про їхню метову лабораторію. Звісно, оприявняться усілякі нікчемахи, почнуть розбирати прийняті ним рішення. Одне з правил політичного життя, за яке він ухопився ще на самому початку кар'єри, наголошує: «Хто може, робить; хто не може, критикує того, хто може». Вони неспроможні зрозуміти, що все, що він робить або комусь наказує зробити, навіть оте кидання каміння сьогодні вранці в маркеті, має в своїй основі піклування. Приятелі Барбари в зовнішньому світі будуть особливо схильні до нерозуміння, бо вони не захочуть його зрозуміти. У тому, що Барбара має у зовнішньому світі друзів, і то впливових, Великий Джим не мав жодних сумнівів з того моменту, як побачив лист від Президента. Але наразі вони нічого не могли вдіяти. І Великому Джиму хотілося, щоб такий стан зберігався ще принаймні тижнів зо два. Ще краще, аби пару місяців.

По правді, йому подобається Купол.

Не назавжди, звісно, але допоки той пропан, що біля радіостанції, не буде розвезено, куди треба? Поки не буде демонтовано лабораторію, а сарай, в якому вона містилася, спалено до ноги (черговий злочин покладений на рахунок співучасників змови, сплетеної Дейлом Барбарою)? Поки не буде завершено слідство у справі Дейла Барбари і його самого страчено поліцейською розстрільною командою? Допоки вину за все зле, що робилося тут під час кризи, не вдасться поширити на якомога більшу кількість людей, а все добре поставити в заслугу

одному, тобто йому?

До того часу Купол хай би стояв на своєму місці.

Великий Джим вирішив, що навколішках помолиться про це перед тим, як лягти спочивати.

7 Саммі шкутильгала по шпитальному коридору, придивляючись до табличок на дверях і прочиняючи ті, на яких не було ніяких імен, просто, щоби впевнитися. Вона вже почала була непокоїтись, що тієї сучки нема тут, аж врешті підійшла до останніх дверей, на яких побачила пришпилену листівку з побажанням скорого одужання. На ній був намальований собака з якогось мультика й напис: «Я чув, ти зараз не вельми гарно почувашся».

Саммі витягла з-за пояса джинсів пістолет Джека Еванса (пояс у неї тепер дещо ослаб, їй нарешті вдалося трохи скинути вагу — краще пізно, ніж ніколи) і його дулом відтулила першу сторінку листівки. Усередині мальований пес лизав собі яйця, проказуючи: «Чи не на часі підлизатися?» Саме такого смаку у виборі вітальної картки й могла очікувати Саммі від тих, чиї підписи йшли нижче: Мел, Джим Дж., Картер, Френк.

Дулом пістолета вона штовхнула двері, і вони прочинилися. Джорджія була не сама. Це не порушило того глибокого спокою, який відчувала Саммі, того майже досягнутого нею почуття умиротворіння. Навпаки могло статися, якби чоловік, що спав у кутку, був кимсь невинним — скажімо, батьком чи дядьком цієї сучки, — але то був Френкі-Цицькохват. Той, котрий гвалтував її першим, котрий сказав їй, щоб тримала рота на замку, поки не накажуть смоктати. Те, що він зараз спав, нічого не міняло. Бо такі, як він, прокидаються для того, щоби знову взятися за ту саму херню.

Джорджія не спала, її мучив сильний біль, а той довговолосий, що був зайшов її оглянути, не запропонував їй ніякого нового наркозу. Вона побачила Саммі, й очі в неї вибалушилися.

— Ти сьо? — прокректала вона. — Сапирайся сфісси.

Саммі усміхнулась:

— Ти балакаєш, як Гомер Сімпсон.

Джорджія уздріла пістолет і ще більше вирячилась. Вона розкрила свого тепер майже геть беззубого рота й заверещала.

Саммі продовжувала усміхатись. Фактично, її усмішка поширшала.

Цей виск був музикою для її вух і бальзамом на її рани.

— Трахайте цю курву, — нагадала вона. — Правильно, Джорджіє? Хіба не так ти тоді

проказувала, ти, безсердечна піхво?

Прокинувся і очманіло лупав очима Френк. Його зад вже був досунувся до краєчку стільця, тож, коли Джорджія видала нове верещання, він зісковзнув і гепнувся на підлогу. Він мав при собі пістолет — всі вони тепер ходили озброєні — і потягнувся по нього зі словами: «Опусти цю штуку, Саммі, опусти її, ми тут друзі, давай станемо друзями тут».

Саммі процідила:

— Тримай краще рота на замку, відкриєш його, стоячи на колінах перед своїм дружком Джуніором, коли заковтуватимеш його хуя. — І натиснула гачок «Спрінгфілда».

У маленькій палаті постріл прозвучав оглушливо. Перша куля пролетіла у Френкі над головою, розтрощивши вікно. Знову заверещала Джорджія. Вона тепер намагалася вилізти з постелі. Повисли, обірвавшись, рурка крапельниці й дроти монітора. Саммі стусонула її, і Джорджія повалилася на спину поперек ліжка.

Френкі все ніяк не міг видобути власну зброю. У переляку й замішанні він, замість рукояті пістолета, хапався за кобуру, домігшись цим лише того, що підсмикав у себе на правому боці ремінь угору. Саммі зробила два кроки до нього, стиснула пістолет обома руками, як, вона бачила, це роблять люди в телевізорі, і пальнула знову. У Френкі щез лівий бік голови. Шматок скальпу вліпився в стіну і пристав. Він лапнув себе рукою за рану. Кров бризнула йому крізь пальці. Але тут же його пальці зникли, провалившись у глейку губку на тому місці, де в нього ще мить тому був череп.

— Не треба/ — закричав він, його повні сліз очі зробилися величезними. — Не треба більше! Не роби мені боляче/ — А потім: — Мамо! Мамуню!

— Не побивайся, твоя мамця погано тебе виховала, — сказала Саммі й вистрелила знов, цього разу йому в груди. Його відкинуло на стіну. Ліва рука покинула понівечену голову і впала на підлогу, чвакнувшись прямо в криваву калюжу, котра там уже сформувалася. Вона вистрелила в нього і втретє, у те місце, в якому боліло їй самій. А тоді

повернулася до тої, що залишалася на ліжку.

Джорджія зіщулилася в клубок. Монітор над нею бібікав, немов скажений, мабуть, через обірвані дроти, якими вона перед тим була до нього приєднана. Волосся звисало їй на очі. Вона верещала й верещала.

— Ну, то як ти тоді говорила? — запитала Саммі. — Трахайте цю курву, так?

— Мені фаль!

— Що?

Джорджія спробувала знову:

— Мені фаль, фаль! Фаммі! — А тоді, вже зовсім абсурдно: — Я перу сфої сфова фсат!

— Не вийде в тебе, — Саммі вистрелила Джорджії в обличчя, і другий раз — у шию. Джорджія підстрибнула, як перед тим Френкі, і застигла. Саммі почула наближення криків і гупання підодшов по коридору. А також стурбовані вигуки розбуджених пацієнтів з інших палат. їй було жаль, що вона наробила такого переполоху, але іноді просто немає іншого вибору. Просто іноді справа мусить бути зроблена. А по тому вже приходить умиротворення. Вона приклала пістолет собі до скроні.

— Я люблю тебе, Малюче Волтере. Мама любить свого хлопчика. І натисла курок.

8 Расті об'їхав пожежу по Вест-стрит, а потім, на перехресті з шосе 117, завернув на Нижню Мейн. У Бові було темно, лише електричні свічки горіли у фасадних вікнах. Він об'їхав будівлю, як йому радила дружина, і зупинився на маленькому паркінгу поряд із довгим катафалком «Кадилак». Десь поблизу джерготав генератор.

Він був уже взявся за ручку дверцят, аж тут озвався мобільний. Расті вимкнув його, навіть не поглянувши, хто дзвонить, а піднявши очі, побачив біля вікна копа. Копа з націленим на нього пістолетом.

То була жінка. Вона нахилилася, і Расті спершу побачив хмару кучерявого білявого волосся, а потім упізнав і лице, що відповідало тому імені, яке назвала його дружина.

Диспетчер і чергова у вранішню зміну в поліцейській дільниці. Расті зміркував, що в День Купола або зразу по його появі її спонукали до служби по повному графіку. І ще він здогадався, що тутешній її пост є її власною ініціативою. Вона сховала пістолет до кобури.

— Агов, докторе Расті. Я Стейсі Моггін. Не пам'ятаєте, як гоїли мені опіки від отруйного дуба332? Отутечки, на моїй... — вона поляскала себе по заду.

— Чого ж, пам'ятаю. Приємно знати, що ви тепер безперешкодно можете натягувати на себе трусики, міс Моггін.

Вона розсміялася, а потім знову заговорила, стиха:

— Сподіваюсь, я вас не налякала.

— Трішечки. Я якраз вимикав мобільний телефон, а тут раптом ви.

— Вибачте. Ходімо досередини. Лінда чекає. У нас небагато часу. Я постережу надворі перед фасадом. Якщо хтось з'явиться, попереджу Лін подвійним клацанням рації. Якщо приїдуть Бові, вони припаркуються на бічній стоянці і ми зможемо виїхати на Іст-стрит непоміченими, — вона схилила голову набік, усміхнувшись. — Ну... це дещо оптимістичні сподівання, але принаймні втечемо невпізнаними. Якщо нам пощастить.

Расті пішов услід за нею, орієнтуючись на провідну хмарку її волосся.

— А як ви вдерлися сюди, Стейсі?

— Та просто відімкнули двері. У нас є їхній ключ у поліцейській стайні. Більшість закладів, що працюють на Мейн-стрит, передають нам свої ключі.

— А чому ви берете в цьому участь?

— Бо все це лайно спровоковане загальним переполохом. Дюк Перкінс припинив би це одразу. А тепер уперед. І швиденько робіть вашу справу.

— Цього я обіцяти не можу. Фактично, я нічого не можу обіцяти. Я не патологоанатом.

— Тоді так швидко, як тільки зможете.

Расті зайшов услід за нею досередини. І в ту ж мить на його шиї зімкнулися руки Лінди.

9 Герріет Бігелоу двічі вискнула, а вже тоді зомліла. Приголомшена Джина Буффаліно просто дивилася скляним поглядом.

— Відведіть Джину кудись, — гаркнув Терсі. Він уже був дійшов до стоянки, але, почувши постріли, прибїг назад. Щоби побачити тут таке. Цю бійню.

Джинні обняла Джину за плечі й повела назад по коридору, де ходячі пацієнти — між ними й Білл Оллнат, і Тенсі Фрімен — стояли з

перелякано витріщеними очима.

— І цю приберіть звідси, — наказав Терсі Твічу, киваючи на Герріет. — Та натягніть їй спідницю на ноги, будьте гречні до бідної дівчинки.

Твіч виконав наказ. Коли він і Джинні знову зайшли до палати, Терсі стояв навколішках біля тіла Френка Делессепса, котрий загинув тому, що з'явився сюди замість бойфренда Джорджії і пересидів тут довше за призначену для відвідин годину. Простирадло, накинуте Терсі на Джорджію, вже встигло розквітнути кривавими маками.

— Ми можемо тут щось зробити, лікарю? — спитала Джинні. Вона знала, що він не лікар, але в її збентеженні це слово вискочило автоматично. Притиснувши долоню собі до рота, вона дивилася на розпростерте тіло Френка.

— Так, — відповів Терстон, підводячись на рівні, і його коліна затріщали, мов пістолетні постріли. — Зателефонувати до поліції. Це місце кримінального злочину.

332 Сумах отруйний (*Toxicodendron pubescens*) — характерний для атлантичного узбережжя США кущ заввишки 1 м, з пухнастим листям, що розміром і формою нагадує дубове; усі частини рослини містять токсин урусіол, який спричиняє в людини алергійну реакцію, іноді дуже тяжку.

— Усі чергові поліцейські зараз напевне гасять ту пожежу, — сказав Твіч. — А хто не чергує, ті або десь у своїх справах, або сплять із вимкнутими мобільними.

— То подзвоніть хоч комусь, заради Ісуса милостивого, і дізнайтеся, чи мусимо ми щось зробити, перш ніж почати прибирати тут. Сфотографувати, чи я не знаю що ще. Загалом ясно, що тут відбулося. Вибачте, я на хвилинку. Треба зблювати.

Джинні відступила вбік, відкривши Терстону шлях до маленької вбиральні при палаті. Двері він причинив, але все одно голосні звуки ригання було добре чути, звуки газуючого на холостому ходу двигуна, в якому десь набилася якась грязюка.

Джинні відчула паморочливу хвилю, що колихнулася їй у голові, роблячи її легкою, здіймаючи її вгору. Вольовим зусиллям вона придушила це відчуття. А знову подивившись на Твіча, побачила, що той закриває мобільний.

— Расті не відповідає, — сказав він. — Я залишив йому повідомлення.

Ще комусь? Як щодо Ренні?

— Ні! — її аж пересмикнуло. — Тільки не йому.

— Моїй сестрі? Ендрії, я маю на увазі?

Джинні тільки поглянула на нього.

Твіч зустрів і витримав її погляд, а вже потім опустив очі.

— Напевне, не варто, — промурмотів він.

Джинні торкнулася його зап'ястка. Шкіра в нього була холодна від шоку. У неї, либонь, теж, подумалось їй.

— Якщо тебе це втішить, — промовила вона. — Мені здається, вона намагається позбавитися своєї наркозалежності. Вона приходила до Расті, і я майже цілком певна, що саме з цією проблемою.

Твіч згори вниз провів долонями по щоках, на якусь мить перетворивши своє лице на печальну маску з опери-буф.

— Це кошмар якийсь.

— Так, — просто погодилась Джинні. І тоді дістала свій телефон.

— Кому ти збираєшся подзвонити? — вичавив з себе непевну посмішку Твіч. — Ловцям привидів?

— Ні. Якщо Ендрія і Ренні відпадають, хто залишається?

— Сендерс, але з нього користі, як з собачого лайна, та ти й сама це знаєш. Чому б нам просто не взятися та почати прибирати тут? Терстон має рацію, і так абсолютно ясно, що тут відбулося.

Терстон вийшов із вбиральні, витираючи рот паперовим рушником.

— Бо існують правила, молодий чоловіче. І за наявних обставин нам варто ними особливо точно керуватися. Або принаймні всіляко намагатися.

Твіч поглянув угору й високо на стіні побачив підсихаючі рештки мозку Саммі Буші. Те, чим вона колись думала, тепер скидалося на грудку вівсяної каші. Він вибухнув плачем.

10

Енді Сендерс сидів у помешканні Дейла Барбари на краєчку його ліжка. У вікні майоріли помаранчеві відблиски вогню, що пожирав сусідню будівлю «Демократа». Над собою він чув кроки і приглушені голоси — люди на даху, зрозумів він.

Піднімаючись сюди внутрішніми сходами з аптеки вниз, він прихопив із собою коричневий пакет. Тепер він дістав з пакета його вміст: склянку, пляшку води «Дасані»333, слоїк з ліками. Ліки були пігулками

оксиконтину. На слоїку було написано ДЛЯ Е. ГРІННЕЛ. Рожеві пігулки, двадцятки. Він витряс собі на долоню кілька, порахував, потім витряс ще. Двадцять. Чотириста міліграмів. Цього, либонь, не вистачило б, аби вбити Ендрію, у котрої за довгий час розвинулася звичка до препарату, але йому, вважав він, буде цілком достатньо.

333 «Dasani» — питна вода, яку з 1993 року випускає компанія «Кока-Кола».

Стіна пашіла жаром від сусідньої пожежі. На шкірі в нього виступив піт. Тут уже, либонь, було градусів сто334, якщо не більше. Він витер собі обличчя покривалом.

«Не варто терпіти цього довше. Там, на небесах, прохолодний вітерець і всі ми сидітимемо разом за обіднім столом Господа».

Верхнім боком кришки слоїка він почав троцтити рожеві пігулки на пудру, щоби наркотик оглушив його зразу. Як молотком бичка на скотобійні. Просто простертися собі в ліжку, заплющити очі, а там і на добраніч, милий фармацевте, нехай хор янголові співає тобі упокій.

— Я... і Клоді... і Доді. Разом навічно.

— Не думаю, щоб так сталося, брате.

Це був голос Коггінса, Коггінса в його найсуворішій піднесеності. Енді припинив троцтити пігулки.

— Самогубці не вечеряють зі своїми коханими, друже мій; вони прямують до пекла і їдять розпечений жар, який довічно палає в їхніх шлунках. Покликнемо на це алілуя? Покликнемо амінь?

— Муйня, — прошепотів Енді й узявся далі чавити пігулки. — Ти зі своїм рилом по вуха був разом з усіма нами в тім кориті. Чому я мушу тобі вірити?

— Бо я правду кажу. Саме зараз твої дружина і дочка дивляться на тебе, благаючи, щоб ти цього не робив. Хіба ти їх не чуєш?

— Аж ніяк, — відповів Енді. — І це не ти також говориш до мене. Це лише боязка частина мене самого. Вона керувала мною все моє життя. Через неї й Великий Джим мене оплутав. Отак я і в цей його метовий бізнес вліз. Мені не потрібні були гроші, я навіть не осмислював такої кількості грошей, я просто не знав, як сказати ні. Але я можу це сказати зараз. Вивільнитися. У мене не залишилося більше нічого, заради чого варто жити, і я йду геть. Маєш на це щось сказати?

Схоже було, що Лестер Коггінс не мав. Енді закінчив роздушувати

таблетки на пудру, і налив води в склянку. Він струсив з долоні туди рожевий пилок і розмішав пальцем. Єдиними звуками було гудіння пожежі за стіною, вигуки людей, що боролися з нею, та гуп- гуп-гуп згори, де по його даху ходили інші люди.

— Одним духом, — промовив він... але не випив. Рука тримала склянку, але та боязка частина його — та частина, котра не бажала вмирати навіть при тім, що пропав усякий сенс життя — утримувала руку на місці.

— Ба ні, цього разу ти не виграєш, — сказав він, але змушений був відпустити склянку, щоби знову втертися покривалом. — Не завжди тобі перемагати, не зараз.

Він підніс склянку до рота. Солодке рожеве забуття плескалось в ній. Проте він знову поставив склянку на столик при ліжку.

Знову ним правив боязкий первень. Боже, прокляття, цей лякливий первень.

— Господи, пошли мені знак, — прошепотів він. — Пошли мені знак, що випити це — це правильний вчинок. Якщо не з іншої причини, то хоча б тільки тому, що це єдиний спосіб мені вибратися з цього міста. За стіною, здіймаючи снопище іскор, завалився дах «Демократа». Над ним хтось — голос наче Ромео Берпі — заволав:

— Готуйсь, хлопці, будьмо збіса напоготові!

«Готуйсь» — це, звісно, був той знак. Енді Сендерс знову підняв смертельну склянку і цього разу боязкий первень не затримав його руки. Боязкий первень, схоже, що здався.

У його кишені мобільний телефон програв перші фрази пісні «Ти гарна»³³⁵, цей сентиментальний кавалок лайна для нього вибрала Клоді. Ще б мить — і він випив, але тут чийсь голос йому прошепотів, що це теж може бути якийсь знак. Він не зміг напевне

334 100° F = 37,7 °C.

335 «You're Beautiful» — хіт 2004 року британського співака Джеймса Бланта.

добрати, чи це то був голос його боязкого первеня, чи голос Когґінса, чи справжній голос його душі. А оскільки не зміг, то й відповів на дзвінок.

— Містере Сендерс? — говорила жінка, і була вона втомлена, нещасна й налякана. Енді вмів таке визначати. — Це Вірджинія Томлінсон, зі

шпиталю.

— О, так, звісно, Джинні! — де тільки й взявся той його сакраментально привітний запопадливий тон. Дивина.

— У нас тут деякі проблеми, боюся, неприємні. Чи не могли б ви приїхати?

Темний сумбур, що роївся у голові Енді, прохромало променем світла. Це сповнило його здивуванням і вдячністю. Хтось його питає: «Чи не могли б ви приїхати?» Як це він забув, яке приємне відчуття від таких прохань? Певне, таки забув, хоча це було головним, заради чого він і пішов у виборні. Не заради володарювання; то була парафія Великого Джима. Тільки заради того, щоб простягати помічну руку. Саме так він колись розпочинав, можливо, так йому вдасться й закінчити.

— Містере Сендерс, ви слухаєте?

— Так. Чекайте, Джинні. Я зараз же буду у вас. — А через паузу: — І не треба ніякого містера Сендерса. Я — Енді. Ми тут усі варимося в одному котлі, розумієте?

Він вимкнув телефон, відніс склянку до туалету і вилив рожеву рідину в унітаз. Гарне самопочуття — відчуття легкості й зачудування — тривало в ньому, допоки він не натиснув важіль змиву. А тоді депресія знову обхопила його, немов старе смердюче пальто. Він комусь потрібен? Це просто смішно. Він же не що інше, як повік тупенький Енді Сендерс, лялька, що сидить на колінках у Великого Джима. Просто рупор. Базіка. Людина, що ретранслює жести й пропозиції Великого Джима, так ніби вони походять від неї. Людина, котра стає дійсно потрібною приблизно кожні два роки, коли треба агітувати перед виборами, навіваючи простацький фіміам. Те, до чого сам Великий Джим або нездатен, або не має охоти.

У слоїку ще залишилися пігулки. У кулері на першому поверсі ще стояли пляшки «Дасані». Але Енді не думав серйозно про ці речі; віддав обіцянку Джинні Томлінсон, він той чоловік, що дотримується свого слова. Проте самогубство не відмінюється, під закипілою каструлькою лише притишено вогонь. Чекає розгляду по суті, як кажуть у їхньому середовищі містечкових політиків. Треба забиратися звідси, з цієї спальні, котра мало не стала для нього камерою смерті.

Спальню заповнював дим.

Покійницька студія Бові містилася в підвалі, тож Лінда доволі безбоязно ввімкнула світло. Воно було потрібне Расті для роботи.

— Лишень поглянь на цей розгардіяш, — показав він рукою на брудну, зі слідами підошов долівку, на бляшанки з-під пива й безалкогольних напоїв по кутках і на столах, на відкритий сміттєвий бак у кутку, над яким дзижчали мухи. — Якби це побачив хтось із Управління похоронних послуг штату або з Департаменту охорони здоров'я, цей бізнес було

б закрито швидше, ніж у Нью-Йорку з хмарочоса падати.

— Ми не в Нью-Йорку, — нагадала йому Лінда.

Вона дивилася на стіл з іржостійкої сталі, що стояв посеред кімнати. Його поверхня була захаращена предметами, які, либонь, краще не називати, а в одній зі стічних канавок лежала зіжмакана обгортка від «Снікерса». — Я гадаю, ми тепер навіть не в Мейні. Поспішай, Еріку, тут надто тхне.

— У багатьох сенсах, — уточнив Расті. Ця бруднота його ображала, ба більше, вона його бісила. Він дав би в зуби Стюарту Бові за один лиш фантик від батончика на столі, де з тіл померлих мешканців міста сточують кров.

У протилежному кінці кімнати містилися шість сталевих контейнерів для трупів. Десь з-поза них Расті чув рівне гудіння холодильного обладнання.

— А тут пропану вдосталь, — промурмотів він. — Братчики Бові живуть у повному шоколаді.

У пази на фасадах контейнерів не було вставлено карток з іменами — черговий приклад нехлюйства, — тому Расті витяг усю шестизарядну обойму. Перші дві комірки були порожні, що його не здивувало. Більшість із тих, хто вже встиг померти під Куполом, включно з Роном Гаскеллом й Евансами, швидко поховали. Джиммі

Серойс, котрий не мав близьких родичів, усе ще лежав у маленькому морзі лікарні «Кеті Рассел».

Наступні чотири комірки містили чотири тіла, заради яких він і прийшов сюди. Щойно платформи на своїх коліщатах виїхали назовні, як розквітнув запах розкладу. Він перебив неприємні, але не такі агресивні запахи консервантів і похоронних мазей. Лінда, векаючи, відступила подалі.

— Намагайся не зблювати, — попередив її Расті й пішов до шафок на іншому кінці кімнати. Перша витягнута ним шухляда не містила нічого, окрім пачки старих номерів «Поля & атр; Ручаю», 336 тож він вилаявся. Проте в наступній лежало те, що йому треба. З-під троакара, який, схоже, ніколи не мили, він дістав пару зелених пластикових масок у фабричній упаковці. Одну маску він вручив Лінді, другу надів собі. У наступній шухляді знайшлася пара гумових рукавичок. Яскраво-жовтих, пекельно радісного кольору.

— Якщо ти навіть у масці відчуваєш, що можеш зблювати, краще іди нагору до Стейсі.

— Зі мною все буде гаразд. Я мушу залишатися тут, свідком.

— Не певен я, що твої свідчення багато важитимуть; ти моя дружина, врешті-решт.

Вона повторила:

— Я свідчитиму. Тільки намагайся зробити все якомога швидше.

Ложа під тілами були брудні. Він не здивувався цьому після вже тут побаченого, але огиду все одно відчув. Лінда здогадалася принести з собою старий касетний магнітофон, який вона знайшла в їхньому гаражі. Расті натиснув ЗАПИС, перевірів звук, здивовано відзначивши, що той не такий вже й поганий. І поклав маленький «Панасонік» на одну з порожніх платформ. А тоді вже натягнув рукавички. Це забрало більше часу, ніж зазвичай — у нього дуже пітніли руки. Десь тут напевне лежав тальк або Джонсонівська дитяча присипка, але він не мав наміру гаяти час на їх пошуки. Він уже відчував себе зломщиком у чужій хаті. Та він, к лихій годині, і є зараз зломщиком.

— Окей, починаємо. Зараз десята сорок п'ять, двадцять четверте жовтня. Експертиза відбувається в препаратурській кімнаті похоронного салону Бові. Брудній, між іншим. Ганебно. Я бачу чотири тіла, три жіночі й одне чоловіче. Дві з цих жінок молоді, віком десь близько двадцяти років. Це Анджела Маккейн і Доді Сендерс.

— Дороті, — виправила його Лінда з іншого кінця препаратійного столу. — Її звуть... звали... Дороті.

— Вношу виправлення. Дороті Сендерс. Третя жінка старша середнього віку. Це Бренда Перкінс. Чоловікові приблизно сорок років. Це преподобний Лестер Коггінс. Я свідчу, що можу ідентифікувати

всіх цих людей.

Він жестом підізвав дружину і кивнув на тіла. Очі її наповнилися слізьми. Вона загаялася, знімаючи маску, перш ніж змогла заговорити.

— Я Лінда Еверет, служу в поліції Честер Мілла. Значок номер сімсот сімдесят п'ять. Я також упізнаю ці чотири тіла, — і вона знову прикрила собі обличчя. Благаючі очі світилися понад маскою.

Расті показав їй, щоб відійшла. Ситуація була свого роду фарсовою. Він розумів це і гадав, що Лінда теж розуміє. Однак пригнічення він не відчував. Медична кар'єра приваблювала його з дитинства, він напевне став би лікарем, якби не був змушений кинути навчання, щоб опікуватися своїми батьками, і те, що рухало ним у десятому класі, коли він

336 «Field & Stream» — заснований 1895 року журнал для мисливців і рибалок, одне з найпопулярніших у США видань цього напрямку.

на заняттях з біології препарував жаб і коров'ячі очі, давало йому наснагу й зараз. То була потреба знати. І він дізнається. Либонь, не все, але принаймні дещо.

«Отак мертві допомагають живим. Чи не так Лінда казала?»

Неважливо. Він був певен, що вони допоможуть, якщо мають чим.

— З тілами, які я бачу, ще не пророблено косметичних процедур, але всі чотири вже було бальзамовано. Я не можу знати, чи доведено цей процес до завершення, але маю підозру, що ні, бо затискачі зі стегнової артерії не видалено.

— Анджелу і Доді, вибачаюсь, Дороті, було дуже побито і тіла їхні перебувають у доволі розкладеному стані. Когінса теж було побито — і то жорстоко, судячи з його вигляду, — він теж в стані розкладу, але не такому глибокому; м'язи його обличчя і рук тільки почали обвисати. Бренда — Бренда Перкінс, маю на увазі... — він замовк, нахилившись над нею.

— Расті? — знервувалася Лінда. — Милий?

Він простягнув руку в гумовій пальчатці, передумав, стягнув її, і взявся голою рукою за горло Бренди. Потім підняв її голову і намацав гротескно великий вузол трохи нижче потилиці. Акуратно опустил голову і перевернув тіло на одне стегно, щоб обдивитися їй спину й сідниці.

— Господи, — промовив він.

— Расті? Що?

«По-перше, вона так і залишилася закаляною, ніхто не змив з неї лайно», — подумав він... але це не для запису. Навіть якщо лише тільки Рендолф або Ренні почують його бодай перші шістдесят секунд, перш ніж розтоптати касету, а потім ще й спалити те, що від неї залишиться. Він не озвучить такої профанної подробиці щодо неї.

Але сам про це не забуде.

— Що?

Облизнувши собі губи, він сказав:

— Посмертна синюшність шкіри на сідницях і споду стегон Бренди Перкінс вказує, що вона померла понад дванадцять годин тому, ймовірно, чотирнадцять. На обох щоках у неї характерні травми. Сліди долонь. У мене нема щодо цього жодних сумнівів. Хтось ухопив її за обличчя й ривком повернув її голову вліво, розтрощивши атлас і епістрофей, перші два шийних хребці, С1 та С2. Імовірно, також зламавши їй і хребет.

— О Расті, — простогнала Лінда.

Расті натиснув великим пальцем спершу на одну повіку Бренди, потім на другу і побачив те, чого боявся.

— Травми на щоках і петехії склери — точкові крововиливи в білках очей цієї жінки — вказують на те, що померла вона не миттєво. Вона втратила спроможність вдихнути повітря й загинула від асфіксії. У цей час вона могла бути як при свідомості, так і ні. Хочеться сподіватися, що ні. На жаль, це все, що я наразі можу сказати.

Дівчата — Анджела і Дороті — померли найраніше. Ступінь розкладу їхніх тіл підказує, що зберігалися вони в теплому місці.

Він вимкнув диктофон.

— Іншими словами, я не бачу нічого, що могло б абсолютно реабілітувати Барбі, і нічого такого, чого б ми не знали раніше.

— А якщо його долоні не відповідають травмам на обличчі в Бренди?

— Лін, сліди надто розпливчасті, щоби на них покладатися. Я відчуваю себе найтупішою людиною на землі.

Обох дівчат, котрі ще так недавно лаяли бутики в Оберні, тамтешні ціни на сережки, купували собі одяг в крамницях «Деб»³³⁷ та обмінювалися враженнями від хлопців, він закотив назад у темряву. А

потім знову повернувся до Бренді.

337 «Deb Shops» — заснована 1932 року мережа крамниць брендового одягу й білизни, яка від 1960-х рр. орієнтується на дівчат-підлітків і молодих жінок.

— Подай-но мені полотняну серветку, я їх бачив там, біля раковини. На вигляд навіть чисті, що вже можна вважати чудом у цьому свинюшнику.

— Що ти збираєшся...

— Просто дай мені ганчірку. А ще краще, дві. Зволож їх.

— У нас мало часу...

— Мусимо використати наш час.

Лінда мовчки дивилася, як її чоловік акуратно обмиває Бренді Перкінс сидниці і спідні частини стегон. Закінчивши, він пожбурих брудні ганчірки в куток, подумавши, що, аби тут зараз з'явилися брати Бові, він запхнув би одну до рота Стюартові, а другу — Ферну.

Поцілував Брендю в холодний лоб і закотив її тіло назад в охолоджений бокс. Вже було взявся, щоб закотити й Коггінса, та раптом зупинився. Обличчя преподобного було витерте сяк-так; засохла кров ще залишалася у нього в вухах, у ніздрях і навіть на лобі.

— Ліндо, намочи ще серветку.

— Милий, ми тут уже майже десять хвилин. Я люблю тебе, поважаю за твою шану до мертвих, але ми про живих мусимо...

— Можливо, ми знайдемо щось тут. У нього інші сліди побиття. Я це вже бачу навіть без... намочи серветку.

Вона більше не сперечалася, а пішла намочила, викрутила й подала йому серветку. А тоді дивилася, як він змиває залишки крові з лиця мертвого чоловіка, делікатно, але без тієї пошани, яку виказував до Бренді.

Він не належав до фанатів Лестера Коггінса (котрий якось у своїй щотижневій радіопрограмі оголосив, що діти, які поїхали дивитися на Майлі Сайрес³³⁸, ризикують потрапити до пекла), але те, що зараз відкрилося очам Расті, краяло йому серце. «О Боже, він схожий на городнє опудало після того як згряя хлопчаків попрактикувалася на ньому в киданні в ціль каміння».

— Я тобі казав. Зовсім не такі забої. Це було зроблено не кулаками і навіть не ногами.

— А що це на скроні? — показала Лінда.

Расті не відповів. Його очі понад маскою вибалушилися від здивування. І ще від дечого: розуміння, яке лишень почало народжуватися.

— Що це, Еріку? Це схоже на... ну, не знаю... на сліди шва.

— Атож, — маска в нього на роті нап'ялася від усмішки. Найбезрадіснішої з усмішок. — І на лобі, бачиш? І на щелепі. Йому її і зламано було цією штукою.

— Яка ж це зброя залишає такі сліди?

— Бейсбольний м'ячик, — промовив Расті, закочуючи платформу в бокс. — Але не звичайний, а вкритий золотом? Так. Гадаю, кинутий з достатньою силою, він міг би це наробити. Я певен, що саме ним це і зроблено.

Расті нахилив голову до Лінди. їхні маски зіткнулися. Він зазирнув їй у вічі.

— Такий м'ячик має Джим Ренні. Я бачив такий у нього на столі, коли заходив до нього побалакати про зниклий пропан. Про інших я нічого не скажу, але, гадаю, нам тепер відомо, де помер Лестер Коггінс. І хто його вбив.

12

Після падіння даху Джулія вже не мала сили далі на це дивитися.

— Ходімо до мене додому, — запропонувала Розі. — Гостьова кімната в твоєму розпорядженні на скільки забажаєш.

— Дякую, але ні. Мені треба побути на самоті, Розі. Ну... тобто з Горесом, розумієш. Мені треба подумати.

— А де ти ночуватимеш? З тобою все буде гаразд?

338 Miley Cyrus (нар. 1992 р.) — дочка популярного кантрі-співака Біллі Рея Сайреса, кіноактриса й поп-співачка, котра ще дитиною уславилася головною роллю в музично-комедійному серіалі «Ганна Монтана».

— Так, — сама не знаючи, як воно насправді буде. З розумом, нібито все гаразд, процес мислення в порядку, але почувалася вона так, немов хтось їй вколов у душу добрячу дозу новокаїну. — Я, може, прийду пізніше.

Коли Розі її залишила, перейшовши на інший бік вулиці (там вона озирнулася й невесело махнула їй на прощання), Джулія повернулась

до «Пріуса» і спершу впустила Гореса на переднє сидіння, а тоді вже сама сіла за кермо. Вона шукала очима Літа Фрімена й Тоні Гая, але не побачила їх ніде. Можливо, Тоні повів Піта до лікарні, щоб там йому чимось погоїли руку. Це просто чудо, що ніхто з них не отримав серйозніших ушкоджень. А якби, виїжджаючи на зустріч із Коксом, вона не взяла з собою Гореса, її пес загинув би разом з усім іншим, що там згоріло.

Услід за цією думкою до неї прийшло усвідомлення, що емоції в ній зовсім не зацімлювали, лише десь ховалися. Звук — близький до голосіння — почав народжуватися зсередини. Горес нашорошив вуха і тривожно дивився на неї. Вона хотіла примусити себе перестати тужити, але не змогла.

Газета її батька.

Дідова газета.

Газета її прадіда.

Попелище.

Вона вирушила по Вест-стрит і, доїхавши до покинутого паркінгу за «Глобусом», стала там. Вимкнула двигун, притисла до себе Гореса і повних п'ять хвилин ридала в його хутряне, сильне плече. Треба віддати псові належне, він це терпляче витримував.

Виплакавшись, вона відчула себе краще. Спокійніше. Можливо, цей спокій був результатом шоку, але вона принаймні знову була здатна мислити. І першим, про що вона помислила, була вціліла пачка газет у багажнику. Вона нахилилася повз Гореса, котрий по-братньому лизнув їй шию, й відкрила комірку для рукавичок. Вона була забита всяким мотлохом, але Джулія гадала, що десь там... може лежати...

І, немов подарунок від Бога, воно знайшлося. Маленька пластикова коробочка з канцелярськими кнопками, шпильками й скріпками та гумовими колечками. Гумові колечка й скріпки не годяться для того, що вона задумала, зате кнопки зі шпильками — саме те...

— Горесе, — спитала вона. — На погулянку хо'?

Горес гавкнув, підтверджуючи бажання вигулятися.

— Добре, — сказала вона. — Я теж.

Діставши газети, вона пішки повернулася на Мейн-стрит. Будівля «Демократа» тепер уже перетворилася на купу палаючих руїн, яку копи поливали водою («З оцих, ах яких зручних, наспинних помп, —

подумала вона, — й усі вони були заряджені й готові до роботи»). Це видовище прохромало Джулії серце (а як інакше?), але не так, щоб аж надто дуже тепер, коли вона мала що робити.

Джулія йшла вулицею, поряд задоволено тюпав Горес, і до кожного телефонного стовпа вона пришпилювала останнє число «Демократа». Заголовок — «КОЛОТНЕЧА І ВБИВСТВА З ПОГЛИБЛЕННЯМ КРИЗИ» — здавалося, палахкотить у відблисках пожежі. Тепер вона думала, що краще б там було лише одне слово: «СТЕРЕЖІМОСЬ».

Так вона і ходила, допоки не закінчилися газети.

13

По той бік вулиці в Пітера Рендолфа тричі кркнула рація: хрусь-хрусь-хрусь. Щось термінове. Страшачись того, що зараз може почути, він натиснув кнопку й проказав:

— Шеф Рендолф. Говоріть.

Фредді Дентон, котрий, як старший зміни цього вечора, був зараз фактично заступником шефа, повідомив:

— Піте, я щойно отримав дзвінок зі шпиталю. Подвійне вбивство...

— ЩО?— скрикнув Рендолф. Один з нових офіцерів — Мікі Вордло — застиг і

дивився на нього, роззявивши рота, немов якийсь сільський поні монгольської породи на першому в його житті районному ярмарку.

Дентон продовжив, тоном чи то спокійним, чи самовдоволенням, якщо останнє — най йому Бог допомагає.

—... і одне самогубство. Стріляла та дівчина, що була розкричалася, нібито її згвалтували. Жертви наші, шефе. Руа й Делессепс.

— Що... ти мені ...за ЛАЙНО ВЕРЗЕШ!

— Я послав туди Руа з Мелом Ширлзом, — не переставав Фредді. — З іншого боку, добре, що все так кінчилося, і тепер нам не треба її пакувати в буцегарню до Барб...

— Тобі слід було поїхати самому, Фреде. Ти старший офіцер.

— А хто б сидів на пульті?

На це Рендолф не мав відповіді — так міг сказати або мудрець, або недоумок. Він вирішив, що тепер доведеться йому піднімати власну сраку і вирушати до «Кеті Рассел».

«Не хочу я більше цієї посади. Ні. Анітрішечки».

Але тепер уже було пізно. Якось, за допомогою Великого Джима, він

упорається. От на цьому і треба зосередитися, покластися на Великого Джима, той його проведе до кінця.

По плечу його поплескав Марті Арсенолт. Рендолф сахнувся, мало не зацідивши йому з розвороту. Арсенолт цього не помітив; він дивився на інший бік вулиці, де Джулія Шамвей вигулювала свого собаку. Вигулювала собаку і... що?

Розвішувала газети, ось що. Пришпилювала їх до отих богами проклятих телефонних стовпів.

— Ця курва ніяк не заспокоїться, — видихнув він.

— Хочете, щоб я пішов і заспокоїв її? — спитав Арсенолт.

Марті жах як хотілося отримати такий наказ, і Рендолф його йому ледь не дав. Але натомість похитав головою.

— Вона просто почне тобі зудіти у вуха про ті клятві громадянські права. Наче не розуміє, що лякати громаду аж ніяк не в інтересах міста. — Він помотав головою. — Мабуть, таки не розуміє. Вона така, неймовірно... — Було одне слівце для означення того, що з нею не так, французьке слівце, він його був колись знав, ще в школі. І вже не чекав, що воно йому навернеться, але слово раптом вискочило. — Вона така неймовірно наївна.

— Я зупиню її, шефе, я зможу. Що вона зробить, зателефонує своєму адвокату?

— Та хай собі бавиться. Таким чином вона хоча б не морочить нам яйця. Я, мабуть, з'їжджу до шпиталю. Дентон каже, що та дівчина, Буші, вбила там Френка Делессепса і Джорджію Руа. А потім і себе.

— Господи Ісусе, — прошепотів Марті з посірілим обличчям. — Це теж на рахунку Барбари, як ви гадаєте?

Рендолф уже почав було заперечувати, але завагався. Згадав про заяву тієї дівчини про її зґвалтування. Її самогубство додавало правдивості її звинуваченням, і плітки про те, що офіцери поліції Мілла могли утворити таке неподобство, можуть погано вплинути на морально-бойовий дух усього відділку, а відтак — і на ціле місто. До цього він здатен був додуматися й без Джима Ренні.

— Не знаю, — промовив він. — Але цілком можливо.

Очі в Марті сльозилися, чи то від жалю, чи то від диму. Либонь, від того та іншого разом.

— Варто було б, щоб цим зайнявся особисто Великий Джим.

— Я займуся. Поки що. — Рендолф кивнув у бік Джулії. — Тримай її на оці, а коли вона врешті втомиться і піде геть, обірви усе те лайно і викинь куди треба. — Він показав на вогнище, на місці якого ще вдень стояла редакція газети. — Поклади сміття в належне йому місце.

Марті стиха заіржав.

— Слухаюсь, бос.

Саме це офіцер Арсенолт пізніше й зробив. Але вже після того, як інші люди зірвали

кілька газет, щоби потім вчитатися в них при яскравішому освітленні — було їх, може, півдюжини, а може, і десяток. У наступні два-три дні ті газети передавали з рук в руки і так зачитали, що вони в буквальному сенсі розсипалися на порох.

14

Коли Енді прибув до шпиталю, там уже була Пайпер Ліббі. Вона сиділа на лаві у вестибулі, балакала з двома дівчатками в білих нейлонових штанах і формених медсестринських блузах... хоча, на погляд Енді, вони здавалися занадто юними для справжніх медсестер. Обидві мали заплаканий вигляд, і здавалося, ось-ось вони заплачуть знову, але Енді помітив, який заспокійливий вплив справляє на них Ліббі. З чим він не мав ніколи проблем, так це з правильними судженнями щодо людських емоцій. Подеколи жаліючи, що натомість не має подібної здатності до правильного мислення.

Неподалік стояла Джинні Томлінсон, вона тихо розмовляла з якимсь підстаркуватим парубком. Обидва мали пригнічений, збентежений вигляд. Побачивши Енді, Джинні рушила до нього. А слідом за нею і той підстаркуватий парубок. Вона відрекомендувала його як Терстона Маршалла, пояснивши, що він їм тут Допомагає.

Енді подарував йому широку усмішку і щире рукостискання.

— Приємно з вами познайомитися. Я Енді Сендерс. Перший виборний.

З лави поглянула Пайпер і зауважила:

— Якби ви були справжнім першим виборним, Енді, ви би приборкали другого виборного.

— Я розумію, пара останніх днів були важкими для вас, — відповів Енді, тримаючи усмішку. — Нам усім вони нелегко далися.

Пайпер подарувала йому надзвичайно холодний погляд, а тоді

запитала дівчат, чи не підуть вони з нею до кафетерію випити чаю. — Я б залюбки підкріпилася чашечкою.

— Я їй зателефонувала після того, як подзвонила вам, — пояснила Джинні дещо вибачливо, після того як Пайпер з обома юними сестричками пішли. — Також я подзвонила до поліцейської дільниці. Там відповів Фред Дентон. — Вона наморщила носа, як це роблять люди, почувши якийсь гидкий запах.

— Вау, Фредді файний хлоп, — ревно промовив Енді. Душа його не брала в усьому цьому участі — душа його так і перебувала там, на ліжку в спальні Дейла Барбари, збираючись випити рожевої отрути, проте старі навички в нім працювали бездоганно. Спонука робити так, щоб усе йшло справно, стишати збурення, виявилася невмирущою, як вміння їздити на велосипеді. — Розкажи мені, що тут трапилося?

Вона розказала. Енді слухав вражаюче спокійно, думаючи про те, що все життя знає сім'ю Делессепсів, а коли сам був іще школярем, якось запросив на побачення матір Джорджії Руа (Гелен цілувалася відкритим ротом, що було приємно, але віддих мала сморідний, що приємним не було). Він думав, що його теперішня емоційна невразливість є наслідком розуміння того, що, якби його телефон не задзвонив, він зараз лежав би непритомним. Можливо, мертвим. Це знання робило все відчуженим.

— Двоє наших офіцерів, зовсім новачки, — промовив він. Самому йому власний голос здавався записом, на кшталт того, що чуєш, подзвонивши до кінотеатру, аби довідатися про сеанси. — І одна з них уже тяжко була постраждала, намагаючись запровадити порядок під час колотнечі в супермаркеті. О Боже, Боже.

— Можливо, зараз не на часі про це говорити, але я не в захваті від роботи вашого поліцейського департаменту, — промовив Терстон. — Хоча після того, як офіцер, котрий мене вдарив, помер, подавати скаргу було б неактуальним.

— Котрий офіцер, Френк чи дівчина Руа?

— Юнак. Я упізнав його, незважаючи на... на його смертельне знівечення.

— Вас ударив Френк Делессепс? — Енді просто не міг повірити в це. Френкі чотири роки регулярно приносив йому люїстонську газету «Сан» і жодного дня не прогуляв. Утім,

було пару разів, пригадав він зараз, але це трапилося під час серйозних заметілей. І ще якось кір був у нього. Чи свинка?

— Якщо це його ім'я.

— Ну, я гадаю... це... «Це що? І чи це важить? Чи взагалі щось має значення?» Однак Енді хоробро кинувся вперед. — Це печально, сер. Ми в Честер Міллі вважаємо за правило жити з відповідальністю за свої вчинки. За нормального стану речей. От лишень зараз настали сутужні часи. Обставини вийшли з-під нашого контролю, ви ж розумієте.

— Я-то розумію, — сказав Терстон. — Наскільки мені зрозуміло, все тепер у минулому. Але, сер... ці офіцери неприпустимо юні. І вельми недисципліновані. — І через паузу. — Леді, котра приїхала зі мною, теж було піддано фізичному тиску.

Енді просто не міг повірити, що цей чоловік каже правду, копи в Честер Міллі не зачіпали людей, якщо ті їх до цього не змушували (нахабно провокували); це звичайна справа для великих міст, де люди не вміють ладити між собою. Звісно, про дівчину, котра позбавила життя двох людей, а потім і себе застрелила, він теж сказав би, що таке не могло трапитись в Міллі.

«Не переймайся, — нагадав собі Енді. — Він не просто не з нашого міста, він з іншого штату. Спишемо на це».

Подала голос Джинні:

— Тепер, коли ви тут, Енді, я навіть не знаю, чим ви можете допомогти. Тілами займається Твіч, тож...

Не встигла Джинні договорити, як відчинилися двері. Увійшла молода жінка, ведучи за руки двійко сонних на вигляд дітей. Її тут же обняв літній парубок, Терстон, а діти, хлопчик і дівчинка, задерши голови, дивилися на них. Обоє малих були босоніж, але одягнуті у футболки, немов у нічні сорочки. На майці, котра сягала хлопчику мало не до п'ят, були написи: В'ЯЗЕНЬ 9091 та ВЛАСНІСТЬ ШТАТНОЇ ТЮРМИ ШОШЕНК. Дочка й онуки Терстона, подумав Енді й тут же знову відчув тугу за Клодетт і Доді. Він прогнав геть думки про них. Джинні дзвонила йому по допомогу, і він ясно розумів, що його допомоги потребує саме вона. Що, поза всякими сумнівами, означає нове вислуховування її детальної розповіді

— не на його користь, а на її власну. Таким чином вона зможе краще

зрозуміти, що ж саме трапилося, і почати з цим миритися. Для Енді це легко. Слухати він завжди був майстер, та й вже ж краще, ніж дивитися на три трупи, один з них — покинута оболонка того, хто колись, хлопчиком, був носив йому газети. Слухання — така проста справа, якщо розібратися, навіть ідіот на це здатний, хоча Великий Джим так і не зумів її опанувати. Великий Джим краще говорить. І краще планує, це точно. Наше щастя, що ми його маємо в такий час, як тепер.

У той час, як Джинні розгортала по другому колу свою оповідку, у Енді майнула думка: «А чи хтось...»

Повернувся Терстон із вервечкою своїх.

— Виборний Сендерсе, Енді, це моя партнерка Каролін Стерджес. А це діти, котрими ми опікуємося. Аліса і Ейден.

— Я хочу соску, — похнюплено мовив Ейден.

— Ти вже старий для соски, — штовхнула його ліктем Аліса.

Обличчя в малого скривилося, проте він не заплакав.

— Алісо, — закинула дівчинці Каролін Стерджес. — Це негідно. А що ми кажемо про негідних людей?

Аліса прояснішала.

— Негідникам смоктати! — вигукнула вона і зареготала. Якусь мить, повагавшись, до неї приєднався і Ейден.

— Пробачте, — звернулася Каролін до Енді. — Мені нема на кого їх залишити, а в Терсі був такий прибитий голос, коли він зателефонував...

Як не важко було в таке повірити, але скидалося на те, що цей стариган на всі заставки топче цю молоду леді. Здогадка промайнула в голові Енді, не викликавши особливого інтересу, хоч за інших обставин він міг би глибше на цю тему поміркувати, помисливши собі різні позиції, уявляючи, як вона обсмоктує його своїм росяним ротом і таке інше, і тому подібне. Зараз же зовсім інше крутилося йому на думці.

— А хтось повідомив чоловікові Саммі про її смерть? — спитав він.

— Філу Буші? — це перепитав Твіч, він якраз вийшов до вестибюля з коридору. Плечі мав пониклі, лице посіріле. — Цей курвий син її кинув і втік з міста. Хтозна-коли. — Він помітив Алісу і Ейдена Епплтонів.

— Вибачте, дітки.

— Та все гаразд, — заспокоїла його Каро. — У нас у хаті повна

свобода слова. Так набагато чесніше.

— Ага, так і є, — гугонула Аліса. — Ми скільки завгодно можемо казати лайно і сциклиння, у всякому разі, поки мама не повернеться.

— Але не курва, — наголосив Ейден. — Курва — це 'ексизм.

Каро не звертала уваги на цю інтерлюдію.

— Терсі, що тут трапилося?

— Не перед дітьми, — відповів той. — Ні, не зараз, хай там яка не є свобода слова.

— Батьків Френка нема в місті, — сказав Твіч. — Але я повідомив Гелен Руа. Вона сприйняла це доволі спокійно.

— П'яна? — спитав Енді.

— Як чіп.

Енді трохи пройшовся вглиб коридором. Там, спинами до нього, у шпитальних капцях і кальсонах стояло кілька пацієнтів. Дивляться на місце вбивства, вирішив він. Сам він не мав до цього охоти і був радий, що Дагі Твічел зробив те, що мусило бути зроблено. Він фармацевт і політик. Його робота допомагати живим, а не обробляти мертвих. А ще він знав дещо таке, чого не знали всі ці люди. Він не міг сказати їм, що Філ Буші так і живе в місті, відлюдником, на радіостанції, але міг розповісти Філу про смерть покинутої ним дружини. Звісно, неможливо вгадати, якою може бути реакція Філа; Філ став не схожим сам на себе тепер. Може зірватися з ланцюга. Навіть убити того, хто приніс погану звістку. Та чи так уже це було б жахливо? Самогубці валяться до пекла і довічно вечеряють розжареним приском, а от жертви вбивства, Енді був цього певен, потрапляють на небеса, де їдять ростбіф і персиковий пиріг у Господа за столом цілу вічність.

Разом зі своїми коханими.

15

Незважаючи на те, що вона трохи подрімала вдень, Джулія зараз була втомленою, як ніколи в житті, чи то їй так просто відчувалося. І, хоча вона відмовилася від пропозиції Розі, їти їй насправді не було куди. Хіба що до своєї машини.

До неї вона й прийшла, відчепила зі шворки Гореса, щоб той міг заплигнути на пасажирське сидіння, а сама сіла за кермо, задумалась. Їй безперечно подобалася Розі Твічел, але Розі захоче знову обсмоктати весь цей довгий, пекельний день. Захоче попитати, що можна було б,

якщо взагалі хоч щось можна, зробити для Барбари. Очікуватиме від Джулії якихось ідей, коли у Джулії їх нема жодної.

Тим часом Горес не відривав від неї очей, питаючись нашорошеними вухами і яскравими очима, що далі. Він і підштовхнув її до думки про жінку, котра втратила свого собаку: Пайпер Ліббі. Пайпер могла б її прийняти і покласти спати, не лізучи їй у вуха з балачками. А переспавши ніч, Джулія знову поверне собі здатність мислити. Навіть щось потроху планувати.

Завівши «Пріус», вона поїхала до церкви Конго. Але пасторський будинок стояв темний, а до дверей було пришпилено записку. Джулія витягла кнопку, понесла папірець до машини і в кабіні, при тьмяному світлі, прочитала записку.

«Я пішла до шпиталю. Там була стрілянина».

Із Джулії знову полинуло голосіння, але щойно до неї приєднався Горес, намагаючись підспівувати, вона змусила себе припинити скімлити. Вона перевела важіль на задній хід,

потім знову поставила в нейтральне положення, щоб повернути записку туди, де була її знайшла, на випадок, якщо хтось інший із парафіян, придавлений вагою цілого світу на його (або її) плечах, прийде шукати допомоги в останньої в Міллі духовної особи.

Отже, куди тепер? До Розі, кінець-кінцем? Але Розі вже, либонь, спить. До шпиталю? Джулія б змусила себе піти туди, незважаючи на пережите потрясіння і змученість, якби це слугувало якійсь цілі, але тепер, коли нема газети, в якій вона могла б написати про те, що там трапилось, не було ніякого сенсу наражатися на якісь нові жахи.

Вона здала задом на вулицю, а там повернула вгору міським пагорбом, не задумуючись, куди прямує, поки не підїхала до Престіл-стрит. За три хвилини вона вже припаркувалася на підїзній алеї садиби Ендрії Гріннел. І в цьому будинку також було темно. Ніхто не відповів на її делікатний стук. Не маючи змоги знати, що Ендрія зараз лежить у своєму ліжку на верхньому поверсі, занурена у глибокий сон вперше з того моменту, як відмовилась від пігулок, Джулія вирішила, що вона або пішла додому до свого брата Дагі, або проводить ніч із кимсь іншим.

Тим часом Горес сидів на придверному маті й дивився вгору на неї, очікуючи від неї на якийсь керівний жест, як завжди. Але Джулія була

занадто спустошена, щоб керувати, і надто втомлена, щоб рухатись ще деінде. Вона була майже впевнена, що злетить десь із дороги і вб'є їх обох, якщо наважиться знову кудись їхати.

І думала вона зараз не про згорілий будинок, у якому минуло все її життя, а про вираз обличчя полковника Кокса, кола вона запитала в нього, чи не покинули їх напризволяще.

«Аж ніяк, — відповів він. — Абсолютно ні». Але, промовляючи ці слова, в очі їй він намагався не дивитися.

На ганку стояла дерев'яна садова козетка. Якщо треба, вона може й на ній подрімати. А може...

Вона штовхнула двері, вони виявилися незамкненими. Вона завагалася, а Горес ні. Беззастережно впевнений у тім, що його хазяйка всюди вільно вхожа, він моментально рушив у дім. А за ним і Джулія на іншому кінці повідка, з думкою: «Теперрішення приймає мій пес. Ось як воно стало».

— Ендріє? — неголосно погукала вона. — Ендрі, ти вдома? Це я, Джулія.

Нагорі, лежачи на спині, хропучи, мов якийсь водій-дальнобійник після чотириденного рейсу, Ендрія ворушила лиш одною частиною тіла: лівою ступнею, котра ще не втомилася від свого спровокованого очищенням організму, смикання і дригання.

У вітальні було темно, але не так щоб абсолютно; Ендрія залишила в кухні ввімкнутою живлену від батарейок лампу. І запах тут стояв. Вікна були навстіж, але без протягів сморід блювотиння не вивітрився цілком. Хтось їй казав, що Ендрія захворіла? Щось ніби про грип?

«Може, це й грип, але з не меншим успіхом це може бути абстинентний синдром, якщо в неї закінчилися ті її пігулки».

У будь-якому випадку, хвороба є хворобою, а хворі люди не люблять бути самотніми. Отже, в будинку порожньо. А вона така втомлена. У кінці кімнати стоїть гарний довгий диван, він її манить. Якщо Ендрія прийде додому завтра вранці й побачить тут Джулію, вона її зрозуміє.

— Можливо, навіть запропонує мені чашечку чаю, — промовила вона.

— І ми разом посміємося з цієї пригоди. — Хоча можливість сміятися з будь-якого приводу, в будь-якому майбутньому, задавалася їй зараз нереальною. — Ходи сюди, Горесе.

Вона відчепила поводок і рушила через кімнату. Горес не відривав від

неї очей, поки вона, підмостивши собі під голову подушку, не вляглася на дивані. А тоді пес і собі ліг, поклавши ніс на лапу.

— Гарний хлопчик,— промовила вона, заплюсуючи очі. І відразу побачила перед собою Кокса, як той уникав її погляду. Бо Кокс уважав, що вони залишатимуться під Куполом дуже довго.

Але тіло має поняття про жалість, яка невідома мозку. Джулія заснула з головою менш як за чотири фути від того коричневого конверта, який того ранку намагалася передати їй

Бренда. Десь пізніше на диван вистрибнув і Горес, скрутився у неї в ногах. Такими й побачила їх Ендрія, коли спустилася вниз уранці двадцять п'ятого жовтня, почувуючись певною себе більше, ніж упродовж багатьох останніх років.

16

їх було четверо у вітальні Расті: Лінда, Джекі, Стейсі Моггін і сам Расті. Він налив кожному по склянці холодного чаю, а потім виклав усе, що взяв у підвалі похоронного салону Бові. Перше питання прозвучало від Стейсі, суто практичне.

— Ти не забула там замкнути?

— Ні, — відповіла Лінда.

— Тоді дай мені ключа, треба покласти його назад.

«Наші й ненаші, — подумав Расті знову. — Ось про що топитиметься ця розмова. Вже про це йдеться. Наші таємниці. їхня влада. Наші задуми. їхні плани».

Лінда віддала ключ, потім спитала в Джекі, чи не мала вона якихось проблем із дівчатками.

— Ніяких судорог, якщо це тебе непокоїть. Спали, як ягнятка, весь час, поки тебе не було.

— Що нам тепер з усім цим робити?— спитала Стейсі. Маленька, але рішуча жіночка. — Якщо ви хочете заарештувати Ренні, ми мусимо вчотирьох переконати Рендолфа це зробити. Ми, троє жінок-офіцерів, і Расті, як чинний патологоанатом.

— Ні! — вигукнули в один голос Джекі й Лінда. Джекі рішуче, Лінда злякано.

— Ми маємо самі лише припущення й ніяких доказів,— пояснила Джекі.— Я не певна, що Рендолф нам повірив би, навіть якби ми йому

показали зроблені камерою стеження знімки, на яких Ренні ламає шию Бренді. Вони з Ренні зараз в одному човні, впливай або тони. І більшість копів стануть на бік Піта.

— Особливо нові, — докинула Стейсі, втопивши пальці у хмарі свого білявого волосся. — Більшість із них не надто тямущі, але доволі нарвані. І їм подобається носити зброю. До того ж, — вона нахилилася ближче, — сьогодні з'являться чи то шестеро, чи восьмеро нових. Усього лише старшокласники. Дурні, і дужі, і сповнені ентузіазму. Мене вони лякають не на жарт. Ба більше, Тібодо, Ширлз і Джуніор Ренні розпитують новачків, кого б вони могли порадити ще. Мине пару днів, і поліція вже перестане бути поліцією, вона перетвориться на армію підлітків.

— Виходить, що ніхто нас не захоче вислухати? — запитав Расті. Насправді без ілюзій запитав, просто бажаючи підвести ризик. — Зовсім ніхто?

— Генрі Моррісон, можливо, — сказала Джекі. — Він розуміє, що відбувається, і йому це не подобається. А щодо інших? Вони робитимуть, як усі. Почасти тому, що налякані, а почасти тому, що їм подобається влада. Такі хлопці, як Тобі Велан чи Джордж Фредерік, ніколи раніше її не мали; а хлопці на кшталт Фредді Дентона просто падлюки.

— І що це мусить означати? — спитала Лінда.

— Це означає, що ми поки що мусимо тримати рота на замку. Якщо Ренні замордував чотирьох людей, він дуже-дуже небезпечна особа.

— Вичікування зробить його не менш, а більш небезпечним, — зауважив Расті.

— Ми, Расті, мусимо непокоїтися про Джуді й Дженілл, — нагадала Лінда. Причім вона гризла собі нігті, чого Расті вже багато років за нею не помічав. — Ми аж ніяк не можемо ризикувати, бороньбо, щоб з ними щось трапилося. Я навіть думки такої не припускаю і тобі не дозволю.

— У мене теж є дитина, — промовила Стейсі. — Келвін. Йому лише п'ять рочків. Мені знадобилася вся моя хоробрість, тільки щоб вистояти сьогодні на варті біля похоронного салону. Сама думка про те, щоб піти з цим до цього ідіота Рендолфа... — їй не було потреби продовжувати; все промовляла блідість її щік.

— Ніхто й не просить тебе це робити, — сказала Джекі.

— Наразі я лише можу довести, що проти Когінса було застосовано той бейсбольний м'яч, — нагадав Расті. — Будь-хто міг ним скористатися. Чорт забирай, ним міг скористатися хоч би й його син.

— Така новина мене б не шокувала, — зауважила Стейсі. — Джуніор останнім часом став вельми дивним. Його витурили з Бодоїна за бійку. Не знаю, чи відомо про це його батькові, але до спортзалу, де це трапилося, викликали поліцію, я сама бачила телефонограму. А ці дві дівчини... якщо ці злочини пов'язані з сексом...

— Так і є, — кивнув Расті. — Дуже огидно. Не варто тобі знати деталі.

— Але Брендю не було піддано сексуальному насильству, — нагадала Джекі. — Для мене це доказ того, що Брендю й Когінса варто розглядати окремо від дівчат.

— Можливо, Джуніор убив їх, а його старий убив Брендю й Когінса, — сказав Расті, очікуючи на те, що хтось засміється. Ніхто й звуком не прохопився. — Але, якщо це так, то навіщо?

Відповіддю йому стало загальне похитування головами.

— Мусив би існувати якийсь мотив, — продовжив Расті. — Проте я маю сумніви, щоб він був сексуальним.

— Ви вважаєте, таким чином він хотів щось приховати? — висловила здогад Джекі.

— Авжеж, саме так я й думаю. І мені здається, я знаю того, хто може знати, що саме. Але він замкнений зараз у підвалі поліцейської дільниці.

— Барбара? — перепитала Джекі. — Звідки Барбарі про це знати?

— Бо він мав розмову з Брендю. Вони щиро-відверто балакали в неї в садочку наступного дня після того, як установився Купол.

— А ви яким таким незбагненим чином про це дізналися? — запитала Стейсі.

— Бо Буффаліно живуть по сусідству, а вікно спальні Джини Буффаліно дивиться просто на задній двір Перкінсів. Саме там вона їх і бачила і побіжно про це згадала. — Він помітив, яким поглядом на нього дивиться Лінда, і знизав плечима. — Що тут сказати? Це маленьке місто, мусиш розуміти...

— Сподіваюсь, ти сказав їй, щоб вона тримала рот на замку, — промовила Лінда.

— Ні, бо коли вона мені про це прохопилася, я не мав жодних причин підозрювати Великого Джима у вбивстві Бренди. Або що він потовк голову Лестеру Коггінсу сувенірним бейсбольним м'ячиком. Тоді я навіть не знав, що вони мертві.

— Нам так і не відомо, чи знає хоч щось Барбі, — сказала Стейсі. — Тобто окрім того, як робити офігительний омлет із грибами й сиром.

— Хтось мусить його спитати, — сказала Джекі. — Я висуваю свою кандидатуру.

— Навіть якщо він дійсно щось знає, яка з того користь? — спитала Лінда. — У нас тут уже встановився мало не диктаторський режим. Я оце лише зараз це починаю розуміти. Гадаю, від цього я тепер і гальмую.

— Від цього не тупішаєш, а стаєш довірливим, — заперечила Джекі.

— І в нормальний час довірливість — добра річ. А щодо полковника Барбари, ми не дізнаємося, якого добра нам від нього можна чекати, поки самі не спитаємо. — Вона помовчала. — Та й не в тому річ, розумієте. Він не винний. Ось у чому річ.

— А якщо вони його вб'ють? — рубонув Расті. — Застрелять під час спроби втечі?

— Я майже цілком певна, що цього не станеться, — заперечила Джекі.

— Великий Джим бажає утнути показовий суд. Така балачка точиться в дільниці, — кивнула Стейсі. — Вони хочуть спершу переконати людей, нібито Барбара сплів, мов той павук, якусь широку мережу змови. А вже потім його стратити. Проте навіть при найбільшій швидкості їм на це потрібні дні й дні. Тижні, якщо нам пощастить.

— Нам не пощастить, — проказала Лінда. — Аж ніяк, якщо Ренні захоче діяти швидко.

— Може, ти й права, але Ренні спершу мусить пройти через призначені на четвер надзвичайні міські збори. А ще він забажає допитати Барбару. Якщо Расті знає, що Барбара був з Брендою, значить, і Ренні про це знає.

— Звісно, що знає, — зауважила дещо гарячково Стейсі. — Бренда й Барбара були

разом, коли той показував Джимові лист Президента.

Майже на хвилину запанувала мовчанка, поки вони про це міркували.

— Якщо Ренні щось приховує, — ніби сама до себе проказала Лінда,

— йому потрібен час, щоб цього позбавитися.

Джеккі розсміялася. Посеред напруження, що було зависло у вітальні, цей її сміх прозвучав, як вибух.

— Щастя йому. Що б там не було, а йому не вдасться закинути Це до кузова вантажівки й вивезти кудись геть із міста.

— Щось пов'язане з пропаном? — запитала Лінда.

— Можливо, — кивнув Расті. — Джеккі, ви, здається, служили в збройних силах?

— В армії. Два строки. Військова поліція. У жодних бойових операціях участі не брала, хоча поранених бачила доста, особливо під час другого строку. Вюрцбург, Німеччина, Перша піхотна дивізія. Знаєте, Велика червона одиниця 339? Здебільшого я придушувала бійки в барах або відбувала варту при шпиталі. Я знаю хлопців цього типу і багато віддала б за те, щоб витягти Барбару з камери та перетягти на наш бік. Президент не дарма наділив його повноваженнями. Чи то намагався. — Вона якусь хвилюк помовчала. — Мусять бути способи силою визволити його звідти. Це варто обміркувати.

Дві інших жінки — офіцери поліції, але одночасно й матері — нічого на це не сказали, але Лінда знову гризла нігті, а Стейсі смикала себе за волосся.

— Я розумію, — промовила Джеккі.

Лінда мотнула головою.

— Поки в тебе не буде власних дітей, котрі вранці сплять нагорі, поки ти готуєш їм сніданок, котрі цілком залежать від тебе, нічого ти не зрозумієш.

— Можливо, й так, — погодилась Джеккі. — Але запитай сама себе: якщо ми відрізані від зовнішнього світу, що так і є, якщо нами керує шизонутий убивця, металник м'ячів, а схоже на те, що він ним і є, чи можемо ми очікувати на якесь покращення, якщо просто сидітимемо склавши руки?

— Якщо ви його звідти визволите, — встряв Расті, — що ви з ним робитимете? Ви ж не можете застосувати до нього Програму захисту свідків.

— Не знаю, — зітхнула Джеккі. — Знаю лише, що Президент наказав йому перебрати владу, а Великий Мудак Джим Ренні повісив на нього вбивства і він таким чином не зміг виконати наказ.

— Не треба нічого робити прямо зараз, — сказав Расті. — Навіть намагатися з ним побалакати. Тут, у цій грі, на кону стоїть дещо інше і воно може змінити геть усе.

Він розповів їм про лічильник Гайгера — як той потрапив до нього, кому він його передав і що, за словами Джо Макклечі, той з його допомогою знайшов.

— Ну, не знаю, — з сумнівом промовила Стейсі. — Занадто гарно це виглядає, щоби бути правдою. Хлопцю Макклечі... скільки? Чотирнадцять?

— Гадаю, тринадцять. Але він кебетливий хлопець, і якщо каже, що вони зафіксували різке підвищення радіації на дорозі Чорна Гряда, я йому вірю. Якщо вони дійсно знайшли ту штуку, котра генерує Купол і ми зможемо її заглушити...

— Тоді все скінчиться! — вигукнула Лінда, просяявши. — І Джим Ренні завалиться, як... як продірявлена повітряна куля «Мейсі»³⁴⁰ на День подяки.

— Миленько, — зауважила Джекі Веттінгтон. — Аби таке показували по телевізору, я, можливо, у це навіть повірила б.

339 Прізвисько найстаршої (з 1917 року) дивізії в сучасній армії США (на нарукавному шевроні велика одиниця червоного кольору).

340 «Macy's» — заснована 1858 року мережа універмагів, характерною ознакою вуличних парадів на День подяки (четвертий четвер листопада), які компанія регулярно влаштовує з 1924 року, є великі повітряні кулі у формі різних казкових героїв.

17

— Філе? — погукав Енді. — Філе!

Йому довелося підвищити голос, щоби бути почутим. Бонні Нанделла зі «Спокутою» на максимальній гучності якраз співали «Моя душа — свідок». Від усіх отих їхніх схлипів «ву-ву» та «вуа-є» в нього трохи паморочилось в голові. Збивало з пантелику навіть яскраве освітлення всередині радіостанції РНГХ; аж поки він не опинився під тутешніми люмінесцентними світильниками, Енді не уявляв собі, в якому присмерку перебуває тепер весь Мілл. І як сильно він устиг до нього звикнути.

— Майстре?

Нуль відповіді. Він поглянув на телеекран (канал Сі-Ен-Ен із

вимкнутим звуком), потім крізь довге вікно подивився у приміщення студії. Там теж горіли лампи і працювало все обладнання (від цього йому стало трохи моторошно, хоча Лестер Коггінс був якось пояснював йому з превеликою гордістю, як усім тут керує комп'ютер), але не видно було ніяких ознак Філа.

Раптом Енді відчув різкий запах поту, застарілого, прокислого. Обернувся — а ось і Філ, стоїть за ним впритул, немов щойно вигулькнув просто з якоїсь діри в підлозі. В одній руці він тримав щось схоже на пульт управління гаражними воротами. У другій — пістолет. І пістолет цей було націлено Енді в груди. Кісточка того пальця, що обіймав спусковий гачок, аж побіліла, а дуло злегка тремтіло.

— Привіт, Філе, — привітався Енді. — Тобто Майстре.

— А що ти тут забув?— запитав Майстер Буші. Від нього потужно тхнуло дріжджовим духом поту. Джинси і майка з логотипом РНГХ на нім були невимовно брудними. Ноги босі (спишемо на це його безшумне прибуття) і закаляні грязюкою. Волосся востаннє він мив, либонь, рік тому. Чи й давніше. Найгірше виглядали його очі, налиті кров'ю, неспокійні. — Давай, кажи мені швидко, ти, старий хер, бо інакше більше нікому, нічого й ніколи не зможеш розказувати.

Енді, котрий лише нещодавно випадком уникнув смерті від рожевої водички, сприйняв погрозу Філа спокійно, ба навіть мало не благодушно.

— Роби все, що тобі забажається, Філе. Тобто Майстре.

Майстер здивовано звів угору брови. Очі його дивилися осовіло, але зацікавлено.

— Ато?

— Абсолютно.

— Навіщо ти тут?

— Я приніс погану звістку. Мені дуже жаль.

Майстер поміркував над цими словами, потім усміхнувся, показавши залишки зубів:

— Нема поганих звісток. Христос повертається скоро, це така гарна звістка, що пожирає всі погані. Це Гарна Звістка — Бонус Трек. Ти згоден?

— Згоден і скажу на це алілуя. На лихо (чи на щастя, сам не знаю; ти

можеш сказати, що таки на щастя), твоя дружина вже перебуває поряд з Ним.

— Агось?

Простягнувши руку до пістолета, Енді опустив його ствол униз. Майстер не поворухнувся, щоб йому завадити.

— Саманта померла, Майстре. Мені сумно про це казати, але вона вкоротила собі віку раніше цього вечора.

— Саммі? Мертва?

Майстер кинув пістолет до кошика «ВИХІДНІ ДОКУМЕНТИ» на найближчому столі. Проте гаражний пульт він продовжував тримати в руці, яку все ж таки опустив; пульт не покидав його руки впродовж останніх двох днів, навіть під час його неймовірно нечастих періодів сну.

— Мені так жаль, Філе. Майстре, тобто.

Енді переповів обставини загибелі Саманти, як він їх там зрозумів, завершивши

утішливим повідомленням про те, що з «дитям» усе гаразд. (Навіть у розпачі Енді Сендерс залишався особистістю, для котрої переполовинена склянка є напівповною.)

Майстер відмахнувся від благополуччя Малюка Волтера гаражним пультом.

— Вона завалила двох свиней?

Енді на це завмер.

— Філе, вони були офіцерами поліції. Чудовими людьми. Я певен, вона обезуміла, але все одно негарно було так робити. Ти мусиш узяти назад свої слова.

— Що ти сказав?

— Я не дозволю тобі називати наших офіцерів свинями.

Майстер поміркував.

— Йо-йой, гай-сад, я слова свої беру назад.

— Дякую тобі.

Майстер нахилився з висоти свого доволі значного зросту (це скидалося на те, ніби робить уклін скелет) і зазирнув в обличчя Енді.

— Скромний бравий мазефакер, ге?

— Ні, — чесно зізнався Енді. — Мені просто все одно.

Здається, Майстер помітив щось, що його переконало. Він ухопив Енді

за плече.

— Братику, ти в порядку?

Енді вибухнув плачем і впав гузом на офісний стілець просто під плакатом, який попереджав: ХРИСТОС ДИВИТЬСЯ КОЖНИЙ КАНАЛ. ХРИСТОС СЛУХАЄ КОЖНУ ЧАСТОТУ Спершись головою об стіну під цим доволі зловісним гаслом, він ридав, немов покарана за без дозволу з'їдене варення дитина. До цього спричинилося всього лиш одне слово — братик; це цілком неочікуване звертання — братику.

З-під менеджерського столу Майстер витяг і собі стілець і тепер розглядав Енді з цікавістю натураліста, котрому пощастило серед дикої природи спостерігати якусь вельми рідкісну тварину. Через якийсь час він промовив:

— Сендерсе! То ти прийшов сюди, щоби я тебе вбив?

— Ні, — відповів Енді крізь схлипи. — Можливо. Так. Не можу сказати. Але все в моєму житті пішло прахом. Загинули мої дружина і дочка. Я думаю, так Господь карає мене за продаж отого лайна...

Майстер кивнув.

— Авжеж, може, й так.

— ...і я шукаю відповіді. Чи припинення. Чи ще чогось. Звісно, я також хотів тобі повідомити про твою дружину, це важливо — робити правильні вчинки...

Майстер поплескав його по плечі.

— Усе гаразд, братику, ти правильно зробив. Я тобі вдячний. З неї не було багато толку в кухні, і по дому вона поралася не краще за свиню в купі гною, але вона вміла надприродно трахатися, коли бувала обдовбана. Що вона мала проти тих двох синяків?

Навіть у своєму глибокому жалю Енді не мав наміру озвучувати тему звинувачень у згвалтуванні.

— Мабуть, це через її збентеження від Купола. Ти знаєш про Купол, Філе? Майстре?

Майстер знову змахнув рукою, вочевидь, ствердно.

— Про мет ти сказав цілком слушно. Торгувати ним — це неправильно. Ганебно. Натомість виробляти його — це Божа воля.

Енді впустив руки і втупився в Майстра припухлими очима.

— Ти так вважаєш? Бо я не певен, що це також вельми правильно.

— А ти коли-небудь куштував?

— Ні! — скрикнув Енді. Для нього це прозвучало так, ніби Майстер раптом запитав його, чи не мав він коли-небудь сексуальних стосунків з кокер-спанієлем.

— Ти приймаєш ліки, прописані тобі доктором?

— Ну... так, звичайно... але...

— Мет — це ліки, — Майстер урочисто подивився на нього, а тоді ще й тицьнув Енді в

груди пальцем задля додаткової аргументації. Ніготь на пальці в нього був обгризений до кривавого мозоля. — Мет — це ліки. Повтори.

— Мет — це ліки, — промовив Енді доволі погідливо.

— Оце правильно, — Майстер підвівся. — Ліки від меланхолії. Це з Рея Бредбері. Ти коли-небудь читав Рея Бредбері³⁴¹?

— Ні.

— От він, курва, це таки голова. Він таки розумів. Він написав таку охуїтельну книгу, алілуя. Ходімо за мною. Я зміню тобі життя.

18

Перший виборний Честер Мілла пристав на мет, як жаба на комах.

Позаду шеренги варильних апаратів стояв ветхий старий диван, отам-то й сиділи Енді з Майстром Буші під картиною, що зображувала Христа на мотоциклі (назва: «Твій невидимий попутник»), передаючи один одному люльку. Під час горіння мет тхне, як триденна сеча з незакритого нічного горщика, але після першої, пробної, затяжки Енді переконався, що Майстер таки мав рацію: торгівля цим, можливо, діло Сатани, але сам продукт — від Бога. Світ перед ним стрибком сфокусувався у вишукану, делікатно тремтливую картинку, якої він ніколи раніше не спостерігав. Потужним сплеском підвищилася частота серцебиття, кровоносні судини на шиї набубнявіли, перетворившись на пульсуючі кабелі, в нього засвербіли ясна і яйця заворушилися у найприємніший юнацький спосіб. А що ще краще усього переліченого — тягар, що пригнічував своєю вагою йому плечі й дурманив мозок, зник. Він почувався здатним гори перевернути й вивезти геть тачкою.

— В Едемському саду росло дерево, — проказав Майстер, передаючи йому люльку. Кучерики зеленого диму вилися з обох її кінців. — Дерево Бога і Зла. Ти вкурюєш тему?

— Так. Це з Біблії.

— Споримо на твій дикий шланг. І на тому Дереві росло Яблуко.

— Точно. Точно. — Енді вдихнув диму лише трішечки, чисто сьорбнув. Йому хотілося більше — хотілося заковтнути його весь, — але він боявся, що, якщо дасть собі волю, голова його вибухне, зірветься з шиї й почне літати по лабораторії, як ракета, викидаючи скажений вогонь з обрубка.

— Плоттю того Яблука є Істина, а шкіркою того Яблука є Метамфетамін, — оголосив Майстер.

Енді подивився на нього.

— Дивовижно.

Майстер кивнув.

— Так, Сендерсе. Так і є, — він забрав люльку. — Гарна штука, чи як?

— Дивовижна штука.

— Христос повертається на Гелловін, — сказав Майстер. — А може, кількома днями раніш; не можу точно сказати. Гелловінський сезон уже розпочався, ти ж розумієш. Відьомський, курва, сезон. — Він передав Енді люльку, а тоді показав рукою, в якій тримав гаражний пульт. — Ти оте бачиш? Угорі, наприкінці галереї? Понад дверима складської частини?

Енді придивився.

— Що? Отой білий гугель? Глина, чи що?

— То не глина, Сендерсе, — усміхнувся Майстер. — То Тіло Христове.

— А що то за дроти звідти тягнуться?

— Судини, крізь котрі Кров Христова тече.

Енді поміркував над цією концепцією і дійшов висновку, що вона просто блисуча.

341 Рей Бредбері (нар. 1920 р.) — автор багатьох видатних творів у жанрі «спекулятивної фантастики»; «Ліки від меланхолії» (1959) — оповідання, яке дало назву відомій збірці його новел.

— Гарно, — він ще трохи поміркував. — Я люблю тебе, Філе. Тобто Майстре. Я радий, що прийшов сюди.

— Я теж, — відповів Майстер. — Слухай, хочеш покатаємося? У мене тут десь є машина, здається, але самого мене трохи кумарить.

— Авжеж, — кивнув Енді й підвівся. Світ на якусь мить чи пару секунд поплав, але потім стабілізувався. — Куди ти хочеш поїхати?

Майстер йому розповів.

19

Джинні Томлінсон спала за стійкою рецепції, поклавши голову на журнал «Люди»³⁴² — Бред Пітт і Анджеліна Джоллі вовтузяться серед хвиль у прибої на якомусь сексапільному островці, де офіціанти підносять тобі напої з увіткнутими в них парасольками. Коли щось розбудило її за чверть до другої вранці середи, піднявши голову, вона побачила, що перед нею стоїть примара: високий сухоребрий чоловік із проваленими очима і волоссям, яке стирчить на всі боки. На ньому була майка з логотипом РНГХ і джинси, що ледь не сповзали з його пісних стегон. Спершу вона було подумала, що їй сниться кошмар про ходячих мертвяків, але потім відчула його дух. Ніякий сон не міг так гидко тхнути.

— Я Філ Буші, — промовило з'явище. — Я прибув по тіло моєї дружини. Я хочу її поховати. Покажіть мені, де вона.

Джинні не сперечалася. Вона віддала б йому геть усі тіла, аби лиш його спекатись. Вона провела його повз бліду Джину Буффаліно, котра застигла біля шпитального візка, тривожно дивлячись на Майстра. Коли той обернувся, щоб поглянути на неї, вона відсахнулась.

— Маєш гелловінського костюма, дитинко? — поцікавився Майстер.

— Та-ак...

— Ким ти будеш?

— Гліндою³⁴³, — ледь спромоглася на відповідь дівчина. — Хоча, гадаю, навряд чи я поїду на вечірку. Вона буде в Моттоні.

— Я приходжу, як Ісус, — промовив Майстер. Він пішов слідом за Джиною, брудний привид у напівзогнених кедах «Конверс»³⁴⁴ із високими халявками. А потім він обернувся. Усміхнений. — І я такий обдовбаний.

20

Майстер Буші вийшов з лікарні через десять хвилин із замотаним у простирадла тілом Саммі на руках. Одна її боса нога — рожевий лак потріскався на нігтях — кивала й підмахувала. Джинні притримала для нього двері. Вона не подивилася, хто сидить за кермом автомобіля, який гурчав на холостих обертах на розворотному майданчику, і Енді цьому мляво втішився. Він почекав, поки вона зайде назад до лікарні, і лише тоді виліз і відчинив задні дверцята машини для Майстра,

котрий, як на чоловіка, що виглядав просто натягнутою на арматуру з кісток шкірою, на диво легко управлявся зі своєю ношею. «Імовірно, — думав Енді, — мет також дарує силу». Якщо так, то його власна спливала. Знову в нього вповзала

342 «People» — заснований 1974 року тижневик, який головню пише про життя зірок; видається накладом понад 3,5 млн примірників.

343 Глінда (Добра фея Півдня)— персонаж знаменитої дитячої книжки «Країна Оз» американського письменника Френка Баума (1856-1919).

344 «Converse» — заснована у 1908 році компанія з виробництва спортивного взуття на гумовій підшві, багаторічний офіційний постачальник Національної баскетбольної асоціації, зараз належить корпорації «Nike»; оригінальні моделі кедів «Конверс» вважаються культовими.

депресія. І втома також.

— Усе гаразд, — сказав Майстер. — їдь. Але спершу подай мені оте.

Він був віддав на зберігання Енді гаражний пульт. Тепер Енді віддав його назад.

— До похоронного салону?

Майстер подивився на нього, як на божевільного.

— Назад на радіостанцію. Туди Христос завітає щонайперше, коли Він повернеться.

— На Г елловін.

— Правильно, — кивнув Майстер. — А може, й раніше. Між іншим, ти допоможеш мені поховати це Боже дитя?

— Звичайно, — відповів Енді, а тоді боязко: — Може, нам можна трохи покурити перед тим?

Майстер засміявся і ляснув Енді по плечі.

— Сподобалося, авжеж? Я знав, що тобі сподобається.

— Ліки проти меланхолії, — промовив Енді.

— Твоя правда, братику. Твоя правда.

21

Барбі на тапчані в очікуванні світанку і того, що той принесе. В Іраку він привчав себе не хвилюватися тим, що попереду і, хоча не опанував перфектно цю технологію, все ж таки до якогось ступеня в ній просунувся. Врешті-решт, існували лише два правила для життя в страху (він дійшов висновку, що повне подолання страху — це міф),

тож і повторював їх по думки, лежачи, чекаючи.

«Я мушу приймати ті речі, які не можу контролювати.

Я мушу обертати недоліки на переваги».

Друге правило означало економію всіх наявних ресурсів і ретельне планування їх використання.

Один ресурс він заховав у матрац: його швейцарський армійський ніж. Ніж був маленьким, усього два леза, але навіть коротшого вистачить, щоб перерізати людське горло. Йому надзвичайно пощастило, що він зумів його зберегти, і Барбі це розумів.

Хай би які не були тут раніше правила оформлення новоприбульців, підтримувані Говардом Перкінсом, все пішло шкереберть після його загибелі й вивищення Пітера Рендолфа. Потрясіння, що їх переживало місто впродовж останніх чотирьох днів, будь-який поліцейський відділок могли збити з котушок, гадав Барбі, але не тільки в цьому була справа. Справа полягала в Рендолфові, котрий був і дурнуватим, і недбайлом, а всяка бюрократична структура, що ґрунтується на субординації, має тенденцію рівнятися на того, хто її очолює.

Вони його сфотографували, і пальці йому вони відкатали, але минуло цілих п'ять годин, перш ніж Генрі Моррісон (з виразом втоми й огиди на обличчі) зійшов униз і зупинився за п'ять футів від клітки Барбі. Набагато далі від безпечної відстані.

— Щось забули, чи як? — спитав Барбі.

— Виверни кишені й посунь усе в коридор, — сказав Генрі. — Потім скинь штани і просунь їх крізь ґрати.

— Якщо я це зроблю, чи отримаю я щось попити, не сьорбати ж мені з унітаза?

— Про що це ти говориш? Джуніор відносив тобі воду. Я сам бачив.

— Він намішав туди солі.

— Авжеж. Точно, — проте Генрі промовив це дещо знічено. Можливо, десь там, у глибині його, ще збереглася мисляча людина. — Роби, що тобі наказано, Барбі. Тобто Барбара.

Барбі витяг усе, що було в нього в кишенях: гаманець, ключі, монети, невеличкий стосик купюр, медальйон Св. Христофора, котрий він носив з собою, як амулет на щастя. На той час швейцарський ніж уже давно було заховано в матраці.

— Ви можете продовжувати називати мене Барбі, коли накидатимете

мені на шию

петлю перед повішенням, якщо хочете. Чи не це задумав Ренні? Повішення? Чи розстріл?

— Не патякай, а давай, подай сюди штани крізь ґрати. Сорочку також.

Він це промовив тоном містечкового крутого хлопа, але Барбі подумав, що вигляд Генрі має ще більш непевний, ніж завжди. Це було добре. Це був початок.

У підвал спустилося двоє нових копів в-дітлахів. Один тримав у руці газовий балончик, другий — електрошокер.

— Чи вам не треба допомоги, офіцере Моррісон? — спитав один з них.

— Ні, але ви можете постояти там, біля підніжжя сходів, поспостерігати, поки я тут упораюся, — відповів Моррісон.

— Я нікого не вбивав, — промовив Барбі спокійно, але з усією щирістю, на яку лишень був здатен. — І, здається мені, ви це розумієте.

— Я розумію, що краще тобі заткнутися, якщо не хочеш скуштувати електроклізмами.

Генрі порився в одежі, але не наказав Барбі спустити труси й розсунути сідниці. Обшук

запізнілий і неповноцінний, але Барбі додав йому кілька очок за те, що він узагалі це зробив

— ніхто ж бо більше про це не згадав.

Закінчивши, Генрі закинув джинси — з випорожненими кишенями й конфіскованим ременем — назад крізь ґрати.

— Чи можу я отримати назад мій медальйон?

— Ні.

— Генрі, ну подумайте самі. Навіщо б мені...

— Заткнись.

Генрі вирушив геть, мало не відштовхнувши з дороги двох копів-дітлахів, з похиленою головою і приватними речами Барбі в руках. Юнаки пішли слідом, щоправда, один перед тим затримався і, вищирившись до Барбі, провів собі пальцем по горлу.

Відтоді він залишався сам, робити було нічого, тільки що лежати на тапчані, дивлячись на щілину віконця вгорі (матове, рифлене скло, армоване дротяною прошивкою), чекати світанку й гадати, чи насправді вони будуть його притоплювати³⁴⁵, чи Ширлз це просто від

себе напащекував. Якщо наважаться, то, судячи з того, які вони вправні в оформленні постояльців, вони його дійсно можуть утопити. І ще він гадав, чи не відвідає його хто-небудь до світанку. Хтось із ключем. Хтось, хто підійде достатньо близько до ґрат його камери. Маючи ножа, він не вважав утечу цілком неймовірною, але після настання світанку вона такою стане. Мабуть, йому було варто спробувати це зробити, коли Джуніор передавав йому крізь ґрати склянку солоної води... ось тільки Джуніор радий був би вистрелити в будь-яку мить. Наступного шансу можна чекати довго, але Барбі не впадав у відчай. Поки ще ні.

«А крім того... куди мені тікати?»

Навіть якби йому вдалося втекти й зникнути, він вивалив би на своїх друзів купу горя. Після «енергійного опитування», проведеного такими копами, як Мелвін і Джуніор, Купол може здатися найменшою з проблем. Великий Джим тепер на коні, а коли такі хлопці в сідлі, вони мають звичку гнати учвал. Іноді — аж допоки кінь під ними не впаде.

Він запав у неглибокий, неспокійний сон. Снилася йому пікапівська блондинка в «Форді». Йому снилося, ніби вона зупинилася, підбрала його і вони якраз вчасно виїхали за межу Мілла. Вона розстібала гудзики в себе на блузі, демонструючи йому ажурні чашечки свого ліфчика кольору лаванди, коли прозвучав чийсь голос:

— Гей там, ти, мудаче. Вставай-прокидайся.

22

345 Waterboarding (буквально — «водяний пансіон») — вид тортур, що його практикували американські військові в Іраку: зв'язану людину кладуть горілиць, накривають лице ганчіркою (губкою) і поливають водою; людина відчувається точно, як потопельник.

Джеккі Веттінгтон залишилась на ніч у Еверетів, і, хоча діти тихо собі спали і ліжко в гостьовій кімнаті було зручним, вона лежала без сну. На четверту ранку вона нарешті вирішила, що мусить бути зроблено. Вона розуміла ризики; також вона розуміла, що не заспокоїться, допоки Барбі залишається у камері під поліцейською дільницею. Якби вона була здатна сама організувати хоч якийсь спротив чи принаймні просто серйозне розслідування тих убивств, гадала Джеккі, вона б уже почала цим займатися. Проте вона себе знала занадто добре, щоби навіть не тішитися такими мріями. Вона достатньо добре справлялася

з тим, що їй доводилося робити на острові Гуам і в Німеччині: витягання з барів п'яних бійців, виловлювання самохідників або наведення порядку після автоаварій на базі, усе це належало до її рутинних завдань, — але те, що трапилося в Честер Міллі перебувало поза рівнем зарплатні майстер-сержанта. Чи штатної патрульної, котра працює в маленькому містечку, де колеги-полісмени називають її поза очі «Офіцер Цицьки». Вони думали, вона цього не знає, але вона-то знала. Та зараз цей сексизм на рівні середньої школи був найменшою з її турбот. Цьому мусить бути покладено край, і Дейл Барбара — та людина, котру Президент Сполучених Штатів вибрав для покладання цього краю. Навіть виконання волі Головнокомандувача не було тут головним. Перше правило — не кидати товаришів у біді. Священне, міфологізоване до автоматизму правило.

Почати треба з того, щоб дати знати Барбі, що він не один. Тоді він зможе відповідно до цього факту будувати свої плани.

Коли о п'ятій ранку вниз у нічній сорочці спустилася Лінда, крізь вікна лише почало вповзати перше світло і проявлятися непорушно застигли дерева й кущі. Ані подиху вітерцю надворі.

— Мені потрібна якась посудина типу «Таппервер»³⁴⁶, — промовила Джекі. — Миска, така, щоб була невелика й непрозора. У тебе є щось подібне?

— Звісно, є. А навіщо тобі?

— Ми понесемо Дейлу Барбарі сніданок, — сказала Джекі. — Кашу. А на дно покладемо записку.

— Про що це ти говориш, Джекі? Я не можу. У мене діти.

— Знаю. Але сама я цього зробити теж не можу, бо мене не пропустять туди саму. Якби я була чоловіком, тоді б можливо, але з оцим оснащенням... — вона показала на свої груди. — Коротше, мені потрібна ти.

— Яку записку?

— Я хочу визволити його завтра вночі, — сказала Джекі голосом, спокійнішим за свої справжні відчуття. — Під час загальних міських зборів. У цій частині операції ти мені не будеш потрібна...

— Ти не втягнеш мене до тієї частини!

Лінда скубла комір своєї нічної сорочки.

— Не кричи так. Я гадаю, можливо, Ромео Берпі... якщо мені вдасться

його переконати, що Барбі не вбивав Бренди. Ми одягнемо маски-балаклави або щось таке, щоби нас не впізнали. Ніхто й не здивується, все місто й так уже впевнене, що в нього є спільники.

— Ти збожеволіла!

— Ні. На час зборів там залишиться жменька людей — три-чотири чоловіки, може, й пара усього. Я певна.

— А я — ні.

— Але до завтрашньої ночі ще далеко. Він мусить підпускати їм туману весь цей час. Все, давай мені миску.

— Джекі, я не можу.

— Можеш, — це промовив Расті, він стояв у дверях, мало не грандіозний у своїх спортивних трусах і майці «Патріоти Нової Англії». — Настав час приймати ризики, діти там

346 «Tupperware» — компанія, що розробила й з 1946 року випускає популярний пластик вий посуд для їжі, який можна герметично закривати.

чи не діти. Ми тут тепер покинуті напризволяще, і саме ми мусимо це зупинити.

Лінда якусь мить дивилася на нього, кусаючи губи. Врешті вона нахилилася до одної з нижніх шухляд.

— «Таппервери» в мене тут.

23

Прибувши до поліцейської дільниці, вони побачили стійку рецепції порожньою — Фредді Дентон пішов додому трохи поспати, — проте в приміщенні перебувало з півдесятка юних офіцерів, вони сиділи без діла, пили каву й теревенили по-вранішньому збуджено, бо більшість із них давно вже не піднімалися з ліжка в такий ранній час у свідомому віці. Джекі побачила двох із численних братів Кіл'янів, містечкову подружку заїжджих байкерів і завсідницю «Діппера» на ім'я Лорен Конрі та Картера Тібодо. Імен інших вона не знала, але впізнала серед них двох хронічних прогульників школи, котрі також притягалися за дрібні порушення, пов'язані з наркотиками й керуванням автомобілем. Нові «офіцери» — найновіші з нових — не були одягнені в уніформу, натомість у кожного на руці вище ліктя було пов'язано шматок голубої тканини.

Усі, крім одного, були при зброї.

— А ви, дівчата, чого прийшли сюди так рано? — спитав, походжаючи приміщенням, Тібодо. — У мене хоч причина є: кінчилися болетамівні пігулки.

Решта позіхали, немов ті тролі.

— Принесли сніданок для Барбари, — сказала Джекі. Вона боялася поглянути на Лінду, боялася, бо не знала, який вираз може побачити на її обличчі.

Тібодо зазирнув до миски.

— Молока нема?

— Обійдеться без молока, — сказала Джекі, плюючи в миску з кашею «Спешл К»³⁴⁷. — Ось я лишень ще додам вологи трішечки.

Юнацтво схвально зареготало. Дехто зааплодував.

Джекі з Ліндою вже були майже на сходах, коли їх зупинив голос Тібодо.

— А дайте-но сюди.

Джекі на мить застигла. Побачила себе, як вона шпурляє миску йому в обличчя і кидається навтьоки. Її зупинив простий факт: тікати їм не було куди. Навіть якби вдалося вибігти з дільниці, їх схопили б уже на півдорозі через Меморіал-плазу.

Лінда взяла миску з рук Джекі й простягнула Тібодо. Тібодо подивився всередину А потім, замість того щоб перевіряти кашу на вміст прихованих смаколиків, він сам у неї плюнув.

— Мій внесок, — промовив він.

— Хвилиночку, хвилиночку, — сполошилася дівчина Конрі. Струнка, рудоволоса, з фігурою топ-моделі й буяючими прищами обличчям. Говорила вона дещо гугняво, бо саме длубалася в носі, засунувши туди палець мало не по другу кісточку. — Я теф хоху тотати. — Палець виринув з носа з великою козою на кінці. Міс Конрі виклала її поверх каші під новий вибух аплодисментів і вигуки: «Лорі — володарка копалень зеленого золота».

— Відомо ж, що в кожній коробці пластівців є якийсь сюрприз, — дурнувато посміхнулася вона. І поклала долоню на руків'я пістолета 45-го калібру в себе на стегні. Джекі майнула думка, що її, таку худеньку, з катушок зіб'є віддачею, якщо їй трапиться з нього вистрелити.

— Тепер готово, — промовив Тібодо. — Яз вами, за компанію.

— Добре, — сказала Джекі, похоловши від думки, як близько вона була від рішення покласти записку собі до кишені й просто передати її Барбі з рук в руки. Зненацька ризик, на

347 «Special K» — трохи підсмажені рисово-пшеничні пластівці, що їх з 1956 року випускає компанія «Kellogg», рекламуючи як поживний дієтичний сніданок із низьким умістом жирів.

який вони наважилися, здався їй божевіллям... проте відступати було вже пізно. — Втім, можеш просто біля сходів постояти. А ти, Ліндо, тримайся в мене за спиною. Ризику нема ніякого.

Вона гадала, що Картер заперечуватиме, але цього не сталося.

24

Барбі сів на тапчані. По інший бік ґрат стояла Джекі Веттінгтон з пластиковою мискою. А поза нею — Лінда Еверет, стиснувши обома руками пістолет, націлений дулом у підлогу. Останнім у вервечці, ближче до сходів, стояв Картер Тібодо з волоссям сторчма після сну, в синій форменій сорочці, розстебнутій на грудях так, щоб було видно пов'язку на його погризеному псом плечі.

— Вітаю, офіцере Веттінгтон, — поздоровкався Барбі. Слабеньке біле світло вповзало крізь проріз, що слугував тут віконцем. Від цих перших променів дня життя ще більше здалося йому схожим на ідіотський жарт. — Я невинний, то все наклепи. Я не можу їх навіть звинуваченнями назвати, бо я не був...

— Стули пельку, — рикнула Лінда з-за плеча Джекі. — Нас це не цікавить.

— Сказано тобі, тупак, — позіхнув Картер, чухаючи свій бандаж. — Молодчага, дівко.

— Сядь назад, — промовила Джекі. — И ані ворухнись.

Барбі сів. Вона посунула миску крізь ґрати. Миска була маленька, якраз щоб пролізти. Він її взяв до рук. У ній було щось схоже на «Спешл К». На поверхні сухих пластівців блищав плювок. І ще щось: велика зелена шмаркля, сира, промережана кров'ю. Та все одно в шлунку йому забурчало. Він почувався дуже голодним.

А також дуже ображеним, попри все. Бо гадав, що Джекі, у котрій він, побачивши її вперше, одразу впізнав колишню військову (почасти завдяки її стрижці, але головним чином у тому, як вона себе ставила), все-таки краща людина. Відразу до нього Генрі Моррісона не так його

зачіпала. А от з цим було важче. І також інша жінка — та, що заміжня за Расті Еверетом — дивилася на нього, немов на якогось рідкісного отруйного павука. А він плекав надію, що хоч хтось із регулярних офіцерів дільниці...

— Жери, — гукнув йому Тібодо від сходів. — Ми тобі гарненько сервірували. Правда ж, дівчата?

— Авжеж, так, — підтакнула Лінда. Опустивши при цьому кутики губ. Гримаса майнула коротша за разовий нервовий тик, але на душі в Барбі посвітлішало. Він вирішив, що вона прикидається. Можливо, це просто його порожні надії, хоча хтозна...

Вона трохи відступила, блокуючи своїм тілом Джекі від погляду Картера... хоча великої потреби в тому й не було. Тібодо наразі був зайнятий тим, що намагався зазирнути собі під край пов'язки.

Джекі кинула погляд назад, упевнившись, що вона чиста, а тоді показала на миску, повернувши руки долонями догори й звівши брови: «Вибач». Після цього показала двома пальцями на Барбі: «Зверни увагу».

Він кивнув.

— Смакуй, херло, — промовила Джекі. — На обід принесемо тобі чогось кращого. Який-небудь пісьбурхер.

Від сходів, де він уже встиг відклеїти собі краєчок бандажа, реготнув Картер Тібодо.

— Якщо в тебе на той час ще залишаться зуби, щоби ними жувати, — додала Лінда.

Барбі хотілося, аби вона вже замовкла. Не було в її тоні садизму, навіть злості не

вчувалося. Голос звучав радше налякано, як у жінки, котра воліла б опинитися якомога далі від цього місця. Одначе Тібодо, здавалося, цього не зауважував. Він так само захоплено досліджував своє плече.

— Ходімо, — промовила Джекі. — Не хочу я дивитися, як він їстиме.

— Не надуже сухе їдло для тебе? — запитав Картер. Він випростався, коли жінки рушили коридором між камерами в бік сходів, Лінда вже сховала до кобури пістолет. — Бо,

якщо так... — він прочистив горло харканням.

— Якось переживу, — відповів Барбі.

— Звісно, що так, — сказав Тібодо. — Якийсь час. А потім ні.

Вони пішли вгору сходами. Тібодо рушив останнім, вщипнувши Джекі за дупу. Вона засміялася і злегка ляснула його. Грала вона чудово, не те що Еверетова жінка. Але обидві вони проявили неабияку мужність. Страшну мужність.

Барбі підчепив шмарклю і кинув її в той куток, куди ще раніше був помочився. Витер руки об сорочку. Потім занурив пальці у пластівці. На дні миски намацав паперову смужку.

«Намагайся протриматися до наступної ночі. Якщо ми зможемо тебе визволити, спробуй придумати безпечне місце. Що з цим робити, знаєш сам».

Барбі знав.

25

Десять годин після того, як він з'їв записку, а потім і кашу, на сходах почулися важкі кроки. То був Великий Джим, у костюмі й при краватці, готовий до чергового дня керування під-Купольним життям. За ним слідували Картер Тібодо і ще один хлопець — якийсь Кіл'ян, судячи з форми його голови. Цей хлопець ніс стілець і ледь справлявся з такою делікатною роботою; був він з тих парубків, що про них старокрепії янки кажуть «недороблений». Він передав стілець Тібодо, і той встановив його навпроти камери в коридорі. Ренні сів, делікатно поправивши штани, щоб не зам'яти на них стрілки.

— Доброго ранку, містере Барбара, — зробив він ледь чутний, вдоволений наголос на цивільному звертанні.

— Вибірний Ренні, — промовив Барбі. — Що я можу для вас зробити, окрім як назвати своє ім'я, звання і особистий номер... за правильність котрого я не ручуся, бо точно не пам'ятаю?

— Зізнайтесь. Зекономте нам працю й полегшіть власну душу.

— Містер Ширлз учора ввечері згадував щось про притоПЛення, — сказав Барбі. — Питався в мене, чи я бачив щось таке в Іраку.

Губи Ренні були зібрані в легеньку усмішку, він ніби промовляв: «Скажи ще що-небудь, говорючі тварини такі цікаві».

— Я й справді бачив. Не маю поняття, наскільки часто цей метод застосовувався в польових умовах — рапорти різняться, — але сам я бачив це двічі. Один чоловік зізнався, хоча зізнання виявилось нічого не вартим. Той, кого він назвав як бомбиста Аль-Каїди, виявився шкільним учителем, котрий виїхав з Іраку до Кувейту ще за

чотирнадцять місяців до того. Другий чоловік дотерпів до конвульсій і враження мозку, тож зізнання від нього так і не було отримано. Хоча, я певен, він зізнався б, аби міг. Усі зізнаються, коли їх починають притоплювати, зазвичай уже через кілька хвилин. Я теж зізнаюся, не маю в цьому сумнівів.

— Тоді зекономте собі трохи скорботи, — мовив Великий Джим.

— У вас утомлений вигляд, сер. З вами все гаразд?

Легка усмішка змінилася легкою похмурістю. Її висвітила глибока зморшка, що залягла в Ренні між брів.

— Мій поточний стан не є предметом вашої турботи. Моя вам порада, пане Барбара. Не женіть мені лайно, а я не буду гнати вам. Що вас мусить дійсно турбувати, так це ваш власний стан. Зараз він може бути гарним, але все легко змінити. За пару хвилин. Розумієте, я насправді думаю піддати вас притопленню. Цілком серйозно схиляюся до цього. Отже, зізнавайтесь у вбивствах. Убережіть себе від страждань, зекономте нам клопіт.

— Навряд чи я погоджуся. А якщо почнете мене притоплювати, я почну балакати про всяке різне. Вам, либонь, варто наперед подумати, кому варто залишатися поряд зі мною, коли я почну говорити.

Ренні міркував. Хоча й охайно вбраний, підтягнутий, особливо як для такого раннього часу, обличчя мав жовтувате, а його крихітні очка оточувала припухла, схожа на синці плоть.

Вигляд він дійсно мав кепський. Якби Великий Джим раптом узяв та й помер просто отут, у нього на очах, Барбі міг очікувати на дві можливості. Перша — це те, що гидкий політичний клімат у Міллі покращиться, не утворюючи ніяких надлишкових торнадо. А другий — хаотична кривава баня, в якій услід за смертю Барбі (скоріш за все через лінчування, а не розстріл) почнеться виловлювання його уявних спільників. І першою в цьому списку стоятиме ім'я Джулії. А другим номером може йти Розі; настрахані люди дуже схильні до асоціативних пошуків винних.

Ренні обернувся до Тібодо.

— Відійди подалі, Картере. Туди, до сходів, якщо твоя ласка.

— Але ж, якщо він спробує вчепитися у вас...

— Тоді ти його застрелиш. І він це розуміє. Хіба не так, пане Барбара? Барбі кивнув.

— Крім того, я аж ніяк не збираюся наближатися до нього. Тому-то й прошу тебе відступити подалі. У нас тут буде приватна бесіда.

Тібодо відійшов.

— Отже, пане Барбара, про які такі речі ви почнете балакати?

— Я знаю все про метову лабораторію, — Барбі говорив стиха. — Про це знав Говард Перкінс і вже був готовий вас заарештувати. Бренда знайшла вашу справу в його комп'ютері. Саме тому ви її і вбили.

Ренні усміхнувся:

— О, яка амбітна у вас фантазія.

— Генеральний прокурор штату не вважатиме це фантазією, пам'ятаючи про ваші мотиви. Ми ж не просто про якусь аматорську скороварку в мобільному трейлері говоримо, мова йде про «Дженерал Моторз» з виробництва метамфетаміну.

— Ще до кінця цього дня, — почав Ренні, — комп'ютер Перкінса буде знищено. І її комп'ютер також. Я підозрюю, якісь папери можуть лежати в домашньому сейфі Дюка — безглузді, звісно; злостиве, вмотивоване політично сміття, породжене мозком чоловіка, котрий завжди мене не любив — ну, якщо так, сейф буде відкрито, а папери спалено. Заради добра міста, не мого добра. Зараз у нас кризовий стан. Усім нам треба гуртуватися.

— Бренда перед смертю передала декому папку тих документів, які вона роздрукувала з комп'ютера.

Великий Джим вишкірився, показавши обидва ряди дрібних зубів.

— Ваші фантазії, пане Барбара, заслуговують на взаємність. Ви дозволите?

Барбі розвів руками: «Ваша воля».

— У моїй фантазії Бренда приходить до мене і розповідає те саме, що й оце щойно казали ви. Каже, що документи, про які ви згадали, вона передала Джулії Шамвей. Проте я знаю, що це брехня. Вона могла бажати це зробити, але не зробила. Та й навіть якби так... — він знизав плечима. — Минулої ночі ваші спільники спалили газету пані Шамвей до ноги. У даному випадку, нерозумна акція з їх боку. Чи це була ваша ідея?

Барбара відповів:

— Копія таки існує. І я знаю де. Якщо ви притоплюватимете мене, я обнародую її місцезнаходження. Голосно.

Ренні розсміявся:

— Вельми щиро промовлено, пане Барбара, але я все життя провів у маніпуляціях і можу впізнати блеф, коли його чую. Можливо, мені варто стратити вас по скороченій процедурі. Місто відповість оплесками.

— А чи такими вже голосними, якщо ви спершу не викриєте моїх спільників? Навіть Пітер Рендолф може засумніватися в законності такого рішення, а він же усього лише йолоп і настраханий підлабузник. Великий Джим підвівся. Його обвислі щоки набули кольору старої цегли.

— Ти не знаєш, з ким затіяв тут гру.

— Чудово знаю. Вашого роду типів я на кожному кроці зустрічав в Іраку. Замість краватки вони носять тюрбани, але в усьому іншому точнісінько такі ж. Аж до базікання про Бога.

— Ну, ви переконали мене відмовитися від притоПЛення, — сказав Великий Джим. — Просто сором, я завжди мріяв подивитися на це діло.

— Не маю сумнівів.

— Поки що ми потримаємо вас у цій комфортабельній камері, гаразд? Я не думаю, що ви багато їстимете, бо їжа заважає мисленню. Хоча хтозна. Конструктивне мислення може допомогти вам знайти аргументи, які переконують мене дозволити вам і надалі жити. Імена тих у місті, хто проти мене, наприклад. Повний список. Я даю вам сорок вісім годин. А тоді, якщо вам не вдасться переконати мене у протилежному, накажу стратити вас на Меморіал- плазі на очах усього міста. Ви прислужитеся в ролі наочного прикладу.

— Ви насправді неважно виглядаєте, пане виборний.

Ренні втупився у нього важким поглядом.

— Це від таких, як ти, всі неприємності в цьому світі. Якби я не вважав, що страта тебе на площі в пам'ять полеглих у війнах послужить для консолідації нашого міста і стане засобом для такого необхідного нам зараз катарсису, я наказав би містеру Тібодо застрелити тебе прямо тут.

— Зробіть це, і все викриється, — відповів Барбі. — Люди від краю до краю міста знатимуть про ваші оборудки. І спробуйте тоді знайти

консенсус на ваших сраних загальноміських зборах, ви, оперетковий тиран.

Жили надулися по боках шиї Великого Джима; ще одна почала пульсувати в нього посеред лоба. Якусь мить він перебував на межі вибуху. А тоді усміхнувся.

— Оцінюю на «відмінно» ваші старання, пане Барбара. Але все брехня ваша.

Він пішов. Вони пішли. Барбі сидів на тапчані весь спітнілий. Він розумів, що був наблизився до самого краєчку. Ренні мав причини залишати його живим, але не настільки сильні. І була ж іще записка, передана йому Джекі Веттінгтон і Ліндою Еверет. Вираз на обличчі місіс Еверет ясно давав зрозуміти, що вона знає достатньо, щоб перебувати в жаху, і не лише за себе. Для нього було б безпечніше спробувати вирватися звідси самотужки, за допомогою ножа. Зважаючи на теперішній рівень професійності в департаменті поліції Честер Мілла, йому здавалося це здійсненним. Знадобиться удача, але це цілком можливо зробити.

Проте в нього не було ніякої можливості повідомити їм, що він спробує втекти самотійно.

Барбі ліг, закривши собі руки за голову. Одне питання перекривало в ньому решту інших: що ж сталося з друкованою копією документів із папки ВЕЙДЕР, котра мусила потрапити до Джулії? Бо ці папери до неї не потрапили; він не сумнівався, що тут Ренні казав правду.

Нема способу взнати, і нічого робити, окрім як чекати.

Лежати на спині, дивлячись у стелю, саме цим Барбі й зайнявся.

ЗАГРАЙ-НО ПІСНЮ МЕРТВОГО ГУРТУ

і

Повернувшись із поліцейської дільниці, Лінда з Джекі побачили Расті з дівчатками, вони сиділи на ганку, чекали на них. Обидві Джей-Джей усе ще були в нічних сорочках — легких бавовняних, а не фланелевих, які зазвичай на них уже вдягали о цій порі року. Хоча ще не настала навіть сьома ранку, термометр із надвірного боку кухонного вікна показував шістдесят шість градусів³⁴⁸.

348 66° F= 18,8 °C.

Зазвичай дівчатка підбігали першими, набагато випередивши Расті, щоб обняти маму, але цього ранку він обігнав їх на кілька ярдів.

Обхопив Лінду за талію, а вона обвила руками його шию мало не з болючим притиском — то були не обійми-привітання, а зчеплення потопельників.

— З тобою все гаразд? — шепнув він їй у вухо.

Волосся колихнулося біля її щоки, це вона кивнула. А вже тоді відсторонилася. Очі її сяяли.

— Я була певна, що Тібодо пориється в мисці, але Джекі здогадалася плюнути в пластівці, це було геніально, хоча я була впевнена...

— Чому мама плаче? — запитала Джуді голосом, у якому вчувалося, що вона сама на грані того, щоб заплакати.

— Я не плачу, — сказала Лінда, витираючи очі. — Ну, хіба трішечки. Бо я така рада бачити вашого тата.

— Ми всі раді його бачити! — вигукнула Дженілл. — Тому що мій тато — ВІН БОС!

— Це для мене новина, — здивувався Расті й поцілував Лінду в розтулені губи, міцно так її поцілував.

— Ой, вони розкритими ротами цілуються! — захоплено вигукнула Дженілл, а Джуді прикрила собі долонькою очі й захихотіла.

— Ходімо, дівчатка, гайда на гойдалку, — покликала Джекі. — А потім переодягнетесь

і підемо до школи.

— Я ХОЧУ ЗРОБИТИ СОНЦЕ! — завершала Дженілл, побігши першою.

— Школа? — перепитав Расті. — Насправді?

— Насправді, — кивнула Лінда. — Заняття у класах початкової школи на Іст-стрит. Триватимуть по півдня. Венді Голдстон і Еллен Вандестайн зголосилися проводити уроки. В одній кімнаті діти від дошкільнят до третьокласників, в іншій четверто-шестикласники. Не знаю, чи буде там якесь навчання, але діти принаймні матимуть куди ходити, це додасть їм якогось відчуття нормальності. Ймовірно. — Вона подивилася в небо, де не виднілося ані хмаринки, проте жовтуватий відтінок все одно був присутній. «Немов блакитне око зі зростаючою катарактою». — Мені б самій трохи нормальності. Поглянь на небо.

Расті на секунду задер голову, а потім відсторонив дружину на відстань своїх рук, щоб роздивитися її уважніше.

— Так вам вдалося все там зробити чисто? Ти цілком певна?

— Так. Але ми були на межі. Коли дивишся на таке в якомусь шпигунському фільмі, можна отримати задоволення, але в реальному житті — це жах. Я не братиму участі в його звільненні. Через наших дівчаток.

— Диктатори завжди роблять заручниками дітей, — сказав Расті. — У якийсь момент люди мусять сказати, що це більше не діє.

— Але не тут і не тепер. Це ідея Джекі, тож хай вона її і втілює. Я сама не буду брати в цьому участі й тобі не дозволю. — Проте вона знала, якщо він вимагатиме, вона зробить усе, що він попросить; сенс сказаного нею заперечував вираз її обличчя. Якщо саме це робило його босом, він не хотів ним бути.

— Ти підеш на роботу? — спитав він.

— Звичайно. Дітей до Марти, Марта й відведе їх до школи, а Лінда з Джекі, як стій, з'являться на свою чергову поліцейську зміну під Куполом. Інакше б це просто дивно виглядало. Ненавиджу навіть про це думати, — вона перевела дух. — Я почуваюся такою розбитою. — Вона озирнулася, щоби впевнитися, що її не почують діти. — Ох, курва, яка я втомлена. Майже не спала. А ти збираєшся до шпиталю? Расті похитав головою.

— Джинні з Твічем перебудуть самі принаймні до полудня... хоча з тим новим хлопцем, що прийшов нам допомагати, гадаю, у них все буде гаразд. Терстон такий, трохи ніби нью-ейджер, але дуже вправний. Я завітаю до Клер Макклечі. Хочу поговорити з тими дітьми, а ще мені треба з'їздити туди, де лічильник Гайгера в них зафіксував стрибок радіації.

— Що мені казати людям, якщо хтось питатиме, де ти?

Расті поміркував.

— Правду, гадаю я. Часткову принаймні. Кажу, що я шукаю ймовірний генератор Купола. Це змусить Ренні двічі подумати, перш ніж робити якісь наступні кроки.

— А якщо мене спитають про конкретне місце? Бо ж напевне питатимуть.

— Відповідай, що не знаєш, але кажи, що, гадаєш, це десь у західній частині міста.

— Чорна Гряда на півночі.

— Атож. Якщо Ренні накаже Рендолфу послати кількох його гончаків, я хочу, щоб вони вирушили не в мій бік. Якщо хтось тобі пізніше щось закидатиме, казатимеш, що була дуже втомлена, переплутала. Слухай-но, любонько, перш ніж підеш на роботу, склади список людей, котрі здатні повірити, що Барбі не винен у тих вбивствах. — І знову йому майнуло: «Наші й не наші». — Треба нам буде побалакати з цими людьми, до завтрашніх міських зборів. І то вельми обережно.

— Расті, ти точно цього певен? Тому що після вчорашньої пожежі все наше місто остерігатиметься «друзів Дейла Барбари».

— Чи я певен? Так. Чи мені це подобається? Абсолютно безсумнівно, ні.

Вона знову подивилася на жовтуватого відтінку небо, перевела погляд на два дуби, що росли в них перед домом, листя висіло нерухомо, безвільно, яскраві перед тим кольори тепер вицвіли до одноманітної сірості. Вона зітхнула.

— Якщо Ренні загнав у пастку Барбару, можливо, це й газету він спалив. Ти ж це розумієш, так?

— Так.

— І якщо Джекі зуміє визволити Барбару з в'язниці, де вона його сховає? Де в нашому місті є безпечне місце?

— Мені треба про це поміркувати.

— Якщо ти знайдеш генератор і вимкнеш його, весь цей непотріб типу я шпигую 349 перетвориться на лайно.

— Молися, щоби так і трапилось.

— Буду. А що там за радіація? Я не хочу, щоб ти захворів на лейкемію або ще щось.

— У мене щодо цього є ідея.

— Можна мені поцікавитися?

— Краще не треба, — усміхнувся він. — Вона доволі божевільна. Вона переплела його пальці своїми.

— Бережи себе. Він поцілував її.

— Ти себе теж.

Вони подивилися туди, де Джекі розхитувала дівчаток на гойдалці. Не лише самих себе їм треба берегти. І все-таки, подумав Расті, йому нікуди не подітися від того, що ризик стає потужним фактором його життя. Тобто, якщо він хоче залишатися спроможним дивитися собі в

очі у дзеркалі під час вранішнього гоління.

2 Коргі Горесу подобалася людська їжа.

Фактично коргі Горес обожнював людську їжу. Оскільки він був трохи товстуватим (не кажучи вже про деяку сивуватість, що позначила йому писок останніми роками), їсти її йому було заборонено, і Джулія слухняно припинила підгодовування пса зі свого столу після того, як ветеринар ясно дав їй зрозуміти, що такою щедрістю вона вкорочує вік найближчому своєму другові. Розмова ця відбулася шістнадцять місяців тому, і з того часу Горес був

349 «Я шпигую» — гра, в яку зазвичай грають із малими дітьми для розвитку в них уважності й запам'ятовування абетки, починають словами «Я своїми оченятами шпигую...», наприклад, за машинами й усім, що на літеру М; «Я шпигую» (2002) — кінокомедія за сюжетом популярного у 1960-ті рр. однойменного телесеріалу.

обмежений «Біл-Джеком»³⁵⁰ та спорадичними дієтичними собачими ласощами. Ці ласощі видом нагадували пакувальний полістироловий попкорн, і, судячи з того, як докірливо Горес дивився на неї перед тим, як їх з'їсти, на смак вони теж були, як той самий пінопласт. Але Джулія не здавала позицій: ніяких більше шкірок смажених курчат, ані «Чіздудлів»³⁵¹, ані кусника від її вранішнього пончика.

Таким чином споживання Горесом «ферботен продуктен» було обмежено, проте цілком не припинено; нав'язана дієта просто змусила його вдатися до самозабезпечення цікавим їдлом, що водночас дарувало псу неабияке задоволення, відроджуючи в ньому мисливську натуру, властиву його лисячим предкам. Вранішні й вечірні прогулянки були особливо багаті на кулінарні втіхи. Просто дивовижно, що люди викидають до риштаків уздовж Мейн-стрит й Вест-стрит, по яких зазвичай пролягав його прогулянковий маршрут. Там знаходилися стружечки картоплі-фрі, чипси і крекери з арахісовим маслом, а подеколи й обгортка від морозива з прилиплими до неї рештками шоколаду. Одного разу він натрапив на цілий пиріжок «Застільних теревенів»³⁵². Той перестрибнув з тарілки йому в шлунок швидше, ніж ви встигли б промовити слово холестерин.

Не завжди йому вдавалося глутнути все ним впольоване, іноді Джулія завчасно помічала здобич, на яку він націлювся, і відсмикувала його за шворку. Але все'дно діставалося йому багато, бо ж Джулія часто

вигулювала його, водночас тримаючи в одній руці розкриту книжку або «Нью-Йорк Тайме». Ігнорування його на користь «Тайме» не завжди йшло йому на користь — наприклад, коли Горесу хотілося, щоб йому ґрунтовно почухали черево, — але під час прогулянок таке ігнорування було щастям. Для маленьких жовтих коргі ігнорування означає — смаколики.

Цього ранку його ігнорували. Джулія й інша жінка — хазяйка будинку, бо це її запахом тут усе пропахло, особливо в околицях тієї кімнати, де люди викидають з себе кізяки й мітять свою територію — були зайняті балачкою. Ця інша жінка була заплакала, і тепер Джулія обнімала її.

— Мені краще, але не так щоб зовсім, — сказала Ендрія. Вони сиділи в кухні. Горес чув дух кави, яку вони пили. Холодної, не гарячої кави. Також він чув запах пундиків. Отих, що з глазур'ю. — Мені все ще їх хочеться. — Якщо вона сказала це про пундики, то Горесу їх теж хотілося.

— Потяг до ліків може тривати ще дуже довго, — сказала Джулія. — Та це не найважливіше. Я схиляю голову перед твоєю відважністю, Ендріє, але Расті мав рацію: ломка — дурна й небезпечна річ. Тобі збіса пощастило, що обійшлося без судорожних припадків.

— Схоже, я їх таки мала. — Ендрія ковтнула кави. Горес почув сьорбання. — Я бачила дуже яскраві сни. В одному з них буяла пожежа. Велика. На Гелловін.

— Але ж тобі вже краще.

— Трішки. Мені починає здаватися, що я впораюсь. Джуліє, ти можеш скільки тобі завгодно залишатися в мене, але, гадаю, краще тобі знайти собі якесь здоровіше місце. Цей сморід...

— Ми могли б щось зробити з цим запахом. Дістанемо батарейний вентилятор у Берпі. Якщо гостювання мені запропоновано серйозно — мені разом з Горесом, — я приймаю твою пропозицію. Нікому не варто на самоті позбавлятися наркозалежності.

— Не було іншого способу, любонько.

350 «Віі-Яс» — заснована 1947 року братами Біллом і Джеком Келлі компанія з виробництва високоякісної їжі для собак, яка практично не рекламує свої продукти в медіях, покладаючись на розповсюдження доброї слави «від собаколюба до собаколюба».

351 «Cheez Doodles» — популярний на Східному узбережжі бренд

кукурудзяних паличок зі смаком сиру.

352 Популярні готові тістечка-пиріжки з різноманітною начинкою, які продаються на тарілочках із фольги; з 1924 р. виробляються компанією «Table Talk Pies».

— Ти знаєш, що я маю на увазі. Чому ти вирішила це зробити?

— Бо, здається, вперше з того дня, як мене вибрали, мене потребує наше місто. А ще тому, що Джим Ренні пригрозив позбавити мене пігулок, якщо я заважатиму втіленню його планів.

Далі Горес не слухав. Його більше цікавив запах, що досягав його чутливого носа з того проміжку, над яким один з торців дивана стикався зі стіною. Саме на цьому дивані любила сидіти Ендрія в свої кращі (якщо так можна назвати медикаментозні) дні, іноді дивлячись програми на кшталт «Переслідуваних»³⁵³ (вельми вдале продовження «Загублених») або «Танці з зірками» чи якийсь фільм по Ейч-Бі-О354. Перед кіновечорницями вона зазвичай смажила собі в мікрохвильовці попкорн. І миску з ним ставила на край столу. А оскільки наркоші рідко бувають акуратистами, чимало попкорну валилося під стіл. Саме його запах тепер і чув Горес.

Залишивши жінок при їхній розмові, він пробрався у куточок під столиком. Місце було вузьке, але край стола створював природний місток, а він був худим песиком, особливо після того, як його було посаджено на собачу версію програми «Назирачі ваги»³⁵⁵. Перші ядєрця лежали відразу за документами з папки ВЕЙДЕР, запечатаними в конверті з коричневого манільського паперу. Горес стояв якраз на імені своєї хазяйки (написаному друкованими літерами акуратним почерком тепер уже покійної Бренди Перкінс) і підчищав перші смаколики з на диво багатого розсипу скарбів, коли Ендрія і Джулія повернулись до вітальні.

Якась жінка промовила:

— Передай це їй.

Нашорошивши вуха, Горес поглянув угору. Голос не Джулії й не цієї іншої жінки; то був голос мертвої. Як і всі собаки, Горес доволі часто чув голоси мертвих, а іноді й бачив їхніх власників. Мертві були повсюди, але живі люди їх не могли бачити так само, як вони не могли відчутти десятки тисяч ароматів, які оточували їх щохвилини кожного дня.

— Передай це Джулії, їй це потрібно, це належить їй.

Ну, це вже було смішно. Джулія ніколи не їстиме нічого з того, що побувало в його роті, Горес знав це з багатого власного досвіду. Навіть, якщо він випхає це до неї своїм носом, вона не буде їсти. Так, це людська їжа, але тепер це також підложна їжа.

— Не попкорн. Оце...

— Горесе? — різко погукала Джулія голосом, який означав, що він схибив, як ото «Ох, який негарний песик, як ти можеш» і всяке таке бла-бла-бла. — Що ти там робиш? Ану вилазь.

Горес ввімкнув задню передачу. І подарував їй найчарівливішу зі своїх усмішок «Янголе, Джуліє, як я тебе кохаю», сподіваючись, що ніякого попкорну не прилипло йому до носа. Дещо він устиг перехопити, але відчував, що головні розсипи скарбів залишилися недосяжними.

— Ти що, підгодовувався там?

Горес сів, дивлячись на неї з виразом щирого обожнювання. Яке насправді відчував, бо любив він Джулію дуже-дуже.

— Проте цікавіше питання, чим саме ти там підгодовувався, — нахилилася вона з наміром зазирнути в проміжок між диваном і стіною.

Та тут інша жінка почала видавати горлом звуки, ніби зібралася блювати. Вона

353 «Переслідувані» — вигаданий Кінгом сиквел популярного телесеріалу «Загублені» («Lost»), який демонструється з 2004 року.

354 НВО — кабельний канал, який передає фільми й серіали на замовлення; ретранслюється у 150 країнах.

355 «Weight Watchers» — заснована в Нью-Йорку 1963 року компанія, яка пропонує різноманітні продукти й індивідуально-гуртові програми (проводяться зустрічі для обміну досвідом, як у «Анонімних алкоголіків») для схуднення; наразі працює в 30 країнах.

обхопила себе руками, намагаючись припинити напад дрожу, але безуспішно. Змінився її запах, і Горес зрозумів, що вона зараз почне ригати. Він уважно дивився. Іноді в людському блювотинні траплялися гарні речі.

— Ендріє? — запитала Джулія. — З тобою все гаразд?

«Дурне запитання, — подумав Горес. — Хіба ти не чуєш, як вона запахла?»

Утім, це запитання теж було дурним. Джулія ледь дочувала власний запах, навіть коли їй траплялося спітніти.

— Так. Ні. Не треба було мені їсти ту булочку з родзинками. Мене зараз...

Вона поспішила з кімнати. Додати до тих запахів, що вже живуть в комірці сечі-й- кізків, виміркував Горес. Слідом за нею пішла Джулія. Якусь мить Горес вирішував, чи не пірнути йому знову під стіл, але він унюхав тривожність у Джулії й натомість теж побіг за нею по п'ятах. Про мертвий голос він геть-чисто забув.

3

Расті зателефонував до Клер Макклечі з машини. Хоча було ще рано, вона відповіла одразу ж, і він цьому не здивувався. У Честер Міллі тепер ніхто не міг багато спати, принаймні без фармацевтичних засобів.

Вона пообіцяла, що Джо з друзями будуть у її домі готові не пізніше восьмої, якщо треба, вона сама їх збере. Понизивши голос, Клер повідомила:

— Здається мені, що Джо запав на дівчинку Келвертів.

— Дурником був би, аби не запав, — відповів Расті.

— Ви самі їх повезете туди?

— Так, але не в зону небезпечної радіації. Обіцяю вам, місіс Макклечі.

— Звіть мене Клер. Якщо я дозволяю моєму синові їхати з вами в таке місце, де, як вони кажуть, звірі покінчили життя самогубством, гадаю, нам варто звертатись одне до одного просто на ім'я.

— Ви викличете Бенні й Норрі до себе, а я обіцяю піклуватися про них усіх в нашій експедиції. Годиться?

Клер сказала — так. Через п'ять хвилин після розмови з нею Расті вже повертав з моторошно порожньої Моттонської дороги на Драммонд-лейн, коротку вуличку, на якій стояли найгарніші в Східному Честері будинки. Найгарніший з найгарніших мав на поштовій скриньці напис: БЕРПІ. Уже незабаром Расті опинився в кухні пана Берпі, сидів, пив каву (гарячу, у Берпі генератор усе ще працював) з Ромео і його дружиною на ім'я Мішеля. Ромео і Мішеля були блідими й похмурими на вигляд. Він цілком вдягнений, вона все ще в домашньому халаті.

— Ви думаєте, цей хлопець Багбі насправді убив Бгенду? — спитав Роммі. — Бо, якщо він це згобив, я вб'ю його власними гуками.

— Я так не думаю, — відповів Расті. — Гадаю, його підставили. Але, якщо ви почнете комусь розповідати, що я вам таке казав, у нас обох будуть неприємності.

— Роммі завжди любив ту жінку, — Мішеля усміхалася, але в голосі її дзвеніли крижинки. — Сильніше, ніж мене, іноді мені здається.

Роммі цього ані підтвердив, ані заперечив — здавалося, він цих її слів навіть не почув. Він нахилився до Расті, карі очі дивилися прискіпливо.

— Пго що це ви кажете, док? Підставили яким чином?

— Не хочу зараз вдаватися в деталі. Я тут в іншій справі. Боюся, також у секретній.

— Тоді я нічого не бажаю чути, — заявила Мішеля. І покинула кухню, забравши з собою свою чашку.

— Ця жінка не подагує мені ніякого кохання цієї ночі, — промовив Роммі.

— Співчую.

Роммі знизав плечима.

— Маю 'ншу, на 'ншому кінці міста. Міша знає, хоча не показує виду. Кажіть мені, що там у вас за спгава, док.

— Є одні діти, котрі вважають, що вони, мабуть, знайшли те, що генерує цей Купол. Вони зовсім юні, але розумні. Я їм вірю. У них є лічильник Гайгера, і на Чорній Гряді вони зафіксували стрибок радіації. Не смертельний, але ближче вони не наблизились.

— Не наблизились до чого? Що вони там бачили?

— Проблиски пурпурового світла. Ви знаєте, де той старий сад?

— Авжеж, чогти забирай. Фегма Маккоя. Я любив возити туди дівчат. Видно все місто. У мене був старий «Вілліс»... — замріяний вираз промайнув на його обличчі. — Утім, це неважливо. Так, кажете, пгоблисковий ліхтар?

— Вони також бачили багато мертвих тварин — кількох оленів, ведмеда. Діти вважають, що ті тварини покінчили життя самогубством.

Роммі подивився на нього серйозно.

— Я вирушаю з вами.

— Це було б дуже добре... до якогось моменту. Один з нас мусить пройти весь шлях, і цим одним буду я. Але мені потрібен захисний

костюм проти радіації.

— Що ви маєте на увазі, док?

Расті почав пояснювати. Коли він закінчив, Роммі дістав пачку «Вінстона» й попхнув її по столу.

— Моя улюблена отрута, — сказав Расті, беручи собі сигарету. — Тож яка на це ваша думка?

— О, я можу вам допомогти, — сказав Роммі, даючи йому й собі підкурити. — У себе, в моєму магазині, я маю геть усе, як кожному пго це відомо в нашій місті. — Він націлився сигаретою на Расті. — Але навряд чи вам сподобається ваше фото в газеті, бо вигляд ви матимете збіса смішний, це факт.

— Я цим не переймаюся, ось який факт, — відповів Расті. — Газета згоріла вчора вночі.

— Я чув, — кивнув Роммі. — Знову цей пагубок Барбара. Його друзі.

— Ви в це вірите?

— О, моє довігливе серце. Коли Буш казав, що ув Ігаку є атомні гакети, я й цьому вігив. І казав людям: «Це людина, що знає точно». Я також вігив, що Освальд³⁵⁶ діяв сам, факт.

З іншої кімнати озвалася Мішеля.

— Перестань уже з себе вимучувати отой твій фальшивий французький прононс.

Роммі нагородив Расті усмішкою, ніби промовляючи: «От бачите, з ким мені доводиться жити».

— Авжеж, дорога моя, — гукнув він, і то вже без жодного акценту Щасливчика П'єра³⁵⁷. А тоді знову обернувся до Расті. — Залиште вашу машину тут. Поїдемо в моєму фургоні. Більше місця. Висадите мене біля магазину, а тоді заберете тих дітлахів. Я зберу для вас протирадіаційний костюм. От лише як бути з рукавицями... не знаю...

— Прокладені свинцем рукавиці лежать у шафі в рентгенкабінеті, у нас у лікарні. Довгі, аж по лікті. Я можу й фартух прихопити...

— Гарна ідея, бридко було б дивитися, як ви ризикуєте кількістю власних сперматозоїдів...

— Там також можуть бути захисні освинцьовані окуляри, котрими в сімдесятих користувалися техніки й радіологи. Хоча їх могли й викинути. Я маю надію, що рівень радіації там не піднімається

набагато вище за той останній, що його побачили на лічильнику
356 Лі Гарві Освальд — убивця президента Кеннеді.

357 Герой першого легального в США фільму в жанрі ню «Пригоди Щасливчика П'єра» (1961), сюжет якого полягає в тім, що молодий француз, прибувши до Америки, всюди бачить голими красивих жінок, котрі для інших виглядають одягненими.

діти, коли стрілка залишалася ще на зеленому секторі.

— Ви ж щойно самі казали, що вони не наближалися зовсім впритул...
Расті зітхнув.

— Якщо стрілка покаже вісімсот або тисячу імпульсів у секунду, збереження плодовитості буде найменшим моїм клопотом.

Вони ще не встигли піти, як Мішеля — тепер одягнена в коротку спідницю і підкреслено видовищний светрик — знову опинилася в кухні й напосіла на свого чоловіка, дорікаючи його дурістю. Вичитувала йому, що він втягне їх у халепу. Раніше вже таке траплялося, і от тепер знову. Тільки тепер халепа буде гірша, ніж він здатен собі уявити.

Роммі обняв її і швидко щось заговорив французькою. Вона відповідала тією ж мовою, випльовуючи слова. Він не вгавав. Вона двічі вдарила його кулачком у плече, потім заплакала і поцілувала його. Надворі Роммі вибачливо подивився на Расті й знизав плечима.

— Така в неї вдача, — промовив він. — Душа поетки й емоційний макіяж собаки зі сміттєзвалища.

4 Коли Расті з Ромео Берпі приїхали до універмагу, там уже сидів Тобі Меннінг, готовий відкриватися, обслуговувати покупців, якщо таким виявиться бажання Роммі. Компанію йому складала Петра Ширлз, котра працювала через дорогу в аптеці. Вони сиділи в шезлонгах, з поручнів яких звисали таблички: КІНЕЦЬ ЛІТА — ШАЛЕНИИ РОЗПРОДАЖ.

— Гадаю, що про протирадіаційний костюм, який ви мені будуватимете, я не почую від вас раніше... — Расті поглянув собі на годинник, — десятої?

— Навряд, — відповів Роммі. — Інакше б ви вважали мене божевільним. Ідіть, док. Знайдіть ті рукавиці, окуляри й фартух. Побалакайте з дітьми. Дайте мені якийсь час.

— Бос, ми відкриваємося? — спитав Тобі, коли Роммі вийшов з

машини.

— Не знаю. Може, після обіду. Троха зайнятий буду зганку, я. Расті поїхав геть. І тільки коли він уже був на пагорбі поряд із громадським майданом, до нього прийшло усвідомлення того, що і в Тобі, і в Петри на руках були голубі пов'язки.

5 Він знайшов рукавиці, фартухи й освинцьовані окуляри в глибині шафи в рентген-кабінеті за дві секунди до того, як був готовий припинити всякі пошуки. Ремінець окулярів був порваний, але Расті не сумнівався, що Роммі зуміє його якось полагодити. Як бонус йому не довелося нікому пояснювати, чим він займається. Весь шпиталь, здавалося, спав.

Він вийшов знову надвір, втягнув ніздрями повітря — застійне, з неприємним чадним присмаком — і подивився на захід, на чорну пляму, завислу там, куди були поцілили ракети. Вона була схожа на якусь шкірну виразку. Він зрозумів, що думки його весь час крутяться навколо Барбі й Великого Джима і вбивств, бо це було людське, це було те, що він розумів. Але було б помилкою ігнорувати Купол — потенційно катастрофічну річ. Він мусить зникнути, і то якомога скоріше, інакше в його пацієнтів з астмою й хронічними

обструктивними захворюваннями легень почнуться проблеми. А ці люди — вони ж як ті канарки в шахті.

Це нікотинове небо.

— Хорошого мало, — промурмотів Расті й закинув свої трофеї до фургона. — Дуже мало, вважай, що зовсім нема.

6 Коли він дістався будинку родини Макклечі, всі троє дітей були вже там, сиділи дивно пригнічені, як на тих, кого можуть оголосити національними героями ще до кінця цієї

середина, якщо цього жовтня фортуна вибрала саме їх.

— Ну що, друзі, ви готові? — запитав Расті бадьоро, більш хвацько, ніж він насправді почувався. — Перед тим як вирушати туди, нам ще треба заїхати до Берпі, але це не займе багато ча...

— Вони хочуть вам спершу дещо розповісти, — сказала Клер. — Бачить Бог, мені хотілося б, аби цього не було. Дедалі все гірше й гірше. Бажаєте помаранчевого соку? Ми хочемо його випити весь,

поки не зашумів.

Расті зведеними докупи великим і вказівним пальцями показав, щоб йому налили лише трішечки. Він ніколи не був великим любителем апельсинового соку, але хотів, щоб Клер пішла з кімнати, і відчував, що їй теж цього хочеться. Вона була блідою, і голос її звучав тривожно. Йому подумалось, що навряд чи це пов'язано з тим, що діти знайшли на Чорній Гряді; тут було щось інше.

«Цього мені тільки не вистачало», — подумав він.

Коли Клер вийшла з кімнати, Расті промовив:

— Г оворіть.

Венні й Норрі подивилися на Джо. Він зітхнув, змахнув собі з лоба волосся і знову зітхнув. Мало спільного вбачалося зараз між цим серйозним юнаком і тим хлопчиком, котрий три дні тому вимахував плакатами, здіймаючи бучу на Дінсморівому полі. Обличчя в нього було таким же блідим, як і в його матері, а на лобі з'явилося кілька прищиків — либонь, його перші. Расті й раніше стикався з такими раптовими спалахами акне. У нього це спровоковані стресом прищі.

— Що трапилось, Джо?

— Люди кажуть, я розумний, — промовив Джо, і Расті стривожився, усвідомивши, що той ось-ось може вдаритись у сльози. — Мабуть, я таки розумний, але іноді мені хочеться, щоб було навпаки.

— Не хвилюйся, — встряв Венні. — Є багато важливих ділов, де ти тупак тупаком.

— Закрийся, Венні, — промовила Норрі лагідно.

Джо не звертав уваги.

— Я почав вигравати в тата в шахи, коли мені було шість років, а в мами, коли мені виповнилося вісім. У школі всі оцінки — відмінно. Завжди перемагав на наукових олімпіадах. Уже два роки, як пишу власні комп'ютерні програми. Я не вихваляюся. Я знаю, що я дивакуватий вундеркінд.

Норрі посміхнулася, накривши його долонню своєю. Він її стиснув.

— Але ж я просто бачу зв'язки, розумієте? Оце і все. Якщо є «А», за ним мусить іти «Б». Якщо нема «А», тоді «Б» нехай собі йде десь гуляє. А може, й уся абетка цілком.

— Джо, про що ми взагалі говоримо?

— Я не вірю, що кухар скоїв усі ті вбивства. Точніше, ми не віримо.

Йому явно полегшало, коли на ці його слова Норрі з Бенні згідно закивали головами. Але то було ніщо порівняно з радістю (разом із недовірою), якою він спалахнув, коли Расті промовив:

— Я також не вірю.

— Я ж вам казав, як він круто ріже, — вигукнув Бенні. — А шви які накладає.

Повернулася Клер із крихітною склянкою соку. Расті сьорбнув. Теплий, але пити

можна. Без генератора до завтра він би вже скис.

— А ви чому не вірите, що це він зробив? — спитала Норрі.

— Спершу ви самі скажіть.

Генератор на дорозі Чорна Гряда раптом зсунувся в дальній куток розуму Расті.

— Ми бачили місіс Перкінс учора вранці, — сказав Джо. — Ми були на майдані, тільки-но почали працювати з лічильником Гайгера. Вона йшла вгору на міський пагорб.

Расті поставив склянку на стіл поряд з собою і, сидючи на стільці, нахилився, затиснувши руки між колін.

— О котрій годині це було?

— Мій годинник зупинився в неділю біля Купола, тому точно сказати не можу, але побоїще в супермаркеті ще тривало, коли ми її побачили. Отже, було це, мабуть, десь о чверть по дев'ятій. Не пізніше.

— І не раніше. Бо колотнеча ще продовжувалася. Ви ж її чули.

— Авжеж, — кивнула Норрі. — Дуже гучно.

— І ви цілком впевнені, що то була саме Бренда Перкінс? Чи не могла це бути якась інша жінка?

У Расті бухкало серце. Якщо її бачили живою під час бійки в маркеті, тоді виходить, що Барбі дійсно чистий.

— Ми всі її знаємо, — сказала Норрі. — Вона була в мене навіть матір'ю нашої зграї в гьорлскаутах, але потім я перестала туди ходити. Той факт, що насправді її виключили з організації за куріння, здавався їй неважливим, тому його вона оминула.

— Від мами я знаю, що кажуть люди про ці вбивства, — продовжив Джо. — Вона розповіла мені все, що сама знає. Ну, й про ті армійські жетони.

— Мама не хотіла розповідати все, що їй відомо, — долучилася Клер.

— Але мій син може бути дуже наполегливим, до того ж це здавалося мені важливим.

— Так воно й є, — кивнув Расті. — Куди йшла місіс Перкінс?

На це відповів Бенні:

— Спершу пішла до місіс Гріннел, але вона, мабуть, сказала їй щось не вельми втішне, бо місіс Гріннел затраснула двері в неї прямо перед носом.

Расті нахмурився.

— Це правда, — підтвердила Норрі. — Я думаю, місіс Перкінс принесла їй пошту чи щось таке. Вона віддала місіс Гріннел якийсь конверт. Місіс Гріннел його взяла, а потім грюкнула дверима. Як і сказав Бенні.

— Ха, — промовив Расті. Можна подумати, ніби щось доставлялося, у Честер Мілл від минулої п'ятниці. Однак важливішим вбачалося те, що Бренда була живою і діяла в той час, на який Барбі мав алібі. — А куди потім вона пішла?

— Перейшла через Мейн-стрит і пішла по Мілл-стрит, — відповів Джо.

— По вашій вулиці тобто.

— Саме так.

Расті переключив свою увагу на Клер.

— А вона не...

— До нас вона не приходила, — сказала Клер. — Хіба що, коли я була в погребі, з'ясовувала, які в нас залишилися запаси консервів. Десь із півгодини я там пробула. Може, хвилин сорок. Я... я хотіла заховатися від того галасу в маркеті.

Бенні повторив те саме, що був казав попереднього дня:

— Мілл-стрит тягнеться на чотири квартали. Аж так багато садиб.

— Мені це здається не найважливішим, — промовив Джо. — Я дзвонив Енсону Вілеру. Він теж був колись нарваним бордером, та й зараз подеколи їздить зі своєю дошкою на скейтодром в Оксфорд. Я спитав його, чи був містер Барбара на роботі вчора зранку, і він відповів — так. Він сказав, що містер Барбара пішов звідти до «Фуд-Сіті» вже після того, як там почалася колотнеча. Відтоді він залишався з Енсоном і місіс Твічел. Отже, містер Барбара має алібі стосовно міз Перкінс, і пам'ятаєте, я казав про те, що якщо нема «А», то не може

бути й «Б»? І про решту абетки?

Расті ця метафора здавалась трохи занадто алгебраїчною, коли йдеться про суто людські справи, але він зрозумів, що має на увазі Джо. Є інші жертви, щодо яких Барбі алібі не має, але те, що тіла були складені в одному місці, вказує, що вбивав їх теж хтось один. А якщо щонайменше за одну з жертв відповідальність лежить на Великому Джимі (як на це вказують сліди швів від м'ячика на обличчі Когінса), скоріш за все, цим одним і був саме він.

Або це міг зробити Джуніор. Джуніор, котрий тепер носить поліцейський значок і
заразом пістолет.

— Ми мусимо звернутися до поліції, правда ж? — спитала Норрі.

— Мене це лякає, — сказала Клер. — Мене це дуже-дуже лякає. А що, як Брендю Перкінс убив Ренні? Він теж живе на нашій вулиці.

— Саме це я й казала ще вчора, — докинула Норрі.

— І хіба не логічно, якщо вона прийшла до одної виборної особи, а та затраснула перед нею двері, то далі вона могла піти побачитися з іншою виборною особою, котра живе по сусідству?

— Ма, я не вбачаю тут ніякого зв'язку, — промовив (з явно вибачливою інтонацією)

Джо.

— Може, й так, але вона все одно могла піти до Ренні. А Пітер Рендолф... — вона похитала головою. — Коли Великий Джим каже стрибай, той лише перепитує, на яку висоту.

— Класно сказано, місіс Макклечі! — вигукнув Бенні.— Це так рульно, о матінко мого...

— Дякую, Бенні, але в нашому місті рулить Джим Ренні.

— Що ж нам робити? — подивився Джо тривожно на Расті.

Расті знову пригадалася та пляма. Пожовкле небо. Чадний запах у повітрі. Він також не забув згадати про впертий намір Джекі Веттінгтон визволити Барбі. Нехай це небезпечно, але все ж йому таким чином світить більше шансів, ніж через свідчення трьох дітей, особливо коли начальник поліції, котрий їх вислуховуватиме, неспроможний сраку собі підтерти без інструкцій згори.

— Поки що нічого. Дейлу Барбарі зараз найбезпечніше залишатися саме там, де він є,

— Расті сподівався, що не помиляється щодо цього. — Наразі ми мусимо займатися іншим. Якщо ви дійсно знайшли генератор Купола і нам удасться його вимкнути...

— Решта проблем вирішуватимуться самі собою, — закінчила за нього Норрі. На обличчі її читалося явне полегшення.

— Саме так може й статися, — погодився Расті.

7 Після того як Петра Ширлз пішла назад до аптеки (робити облік, сказала вона), Тобі Меннінг спитав у Роммі, чи потрібна йому якась допомога. Роммі похитав головою.

— Іди додому. Спитай там, чим ти можеш допомогти своїм тату і мамі.

— Удома тільки батько, — сказав Тобі. — Мати поїхала в супермаркет у Касл Рок вранці в суботу. Вона каже, що ціни у «Фуд-Сіті» занадто кусючі. А що ви збираєтеся робити?

— Та ніц особливого, — туманно відповів Роммі. — А скажи-но мені, Тоб, навіщо ви з Петрою носите оці голубі ганчірки в себе на руках?

Тобі глянув на свою пов'язку так, ніби зовсім забув про неї.

— Просто з солідарності, — сказав він. — Після того, що трапилося в шпиталі вчора вночі... після усього, що трапилося останніми днями... Роммі кивнув.

— Ти ще не в підручних, нічого такого?

— К чорту, ні. Це просто... ну, ви пам'ятаєте, як після одинадцятого вересня ледь не всі ходили як не в картузі, то в сорочці нью-йоркського полісмена або пожежного? Ну, і я оце тепер десь так само. — Він помовчав. — Гадаю, якби їм була потрібна моя допомога, я би радо зголосився, але вони, здається, і так чудово справляються. А ви певні, що вам не потрібна моя допомога?

— Атож. А тепер катай. Я тобі подзвоню, якщо надумаю відкриватися сьогодні після обіду.

— Гарзд,— у Тобі сяйнули очі.— Може, нам улаштували Купольний розпродаж? Пам'ятаєте, як ото кажуть: якщо життя підкидає тобі лимони, роби лимонад.

— Може, може, — закивав Роммі, сумніваючись, що в найближчому майбутньому в нього взагалі відбудеться хоч якийсь розпродаж. Сьогоднішнього ранку проблема позбавлення від всякого непотребу по цінах, що тільки здавалися заниженими, цікавила його найменше. Він відчував, що дуже змінився за останні три дні — не так його характер,

як світосприйняття. Почасти це відбулося завдяки гасінню тієї пожежі й духу товариства, яке панувало там і тоді. Тоді там проявилася справжня громада у спільній роботі, думав він. Найкраще, що є в натурі цього міста. Але найбільше до змін в його душі спричинилося вбивство Бренді Перкінс... його давньої коханої, котру Роммі, як і колись давно, подумки називав Брендю Морс. Гарячою штучкою вона була, і якщо Роммі дізнається, хто змусив її захолонуту (беручи до уваги, що Расті правий щодо невинності Дейла Барбари), той негідник заплатить повну ціну. Роммі Берпі особисто подбає про це.

У глибинах його печеристого універмагу містилася секція «Будівництво і ремонт», і, звісно, поряд сусідила «Зроби сам». В останній Роммі прихопив важкі ножиці для металу, потім рушив до першої і в найдальшому, найтемнішому, найзапилуженішому кутку свого королівства знайшов пару дюжин п'ятдесятифунтових рулонів свинцевого полотна фірми «Санта Роза»³⁵⁸, яке зазвичай використовують для покриття і гідроізоляції дахів та для екранування димарів. Він завантажив пару рулонів (і ножиці по металу) до візка і штовхав його магазином, аж поки не дістався спортивної секції. Тут він затримався, вибираючи й відкладаючи потрібне. Не раз пирскав при цьому сміхом. Схоже, щось таки вийде, але, нема сумніву, Расті Еверет у такому обладунку виглядатиме *trus amusant* ³⁵⁹.

Закінчивши, він випростався і потягнувся, аж у спині тріснуло, і тут на око йому потрапив плакат на дальній стін спортивної секції: олень у перехресті прицілу. Понад оленем великими літерами було надруковано нагадування: МИСЛИВСЬКИЙ СЕЗОН УЖЕ ПОРЯД — ЧАС ОЗБРОЮВАТИСЬ!

З огляду на поточні події, Роммі подумав, що озброєння — непогана ідея. Особливо, якщо Ренні або Рендолфу прийде в голову нова ідея — ідея конфіскації всієї зброї, котра належить не копам.

Він покотив інший візок до замкненої вітрини, одночасно навпомацки перебираючи ваговиту в'язку ключів, що висіла в нього на поясі. Універмаг Берпі продавав ексклюзивно продукцію компанії «Вінчестер» і, оскільки до мисливського сезону залишався лише тиждень, Роммі гадав, що легко пояснить кілька прогалин у своєму збройовому асортименті, якщо його про це запитають. Він вибрав Wildcat 22-го калібру, скорострільну помпову гвинтівку «Black

Shadow» і дві «Black Defender», також з помповими механізмами швидкої дії. До них він додав модель 70 «Extreme Weather» (з оптичним прицілом) та легеньку сімдесятку «Featherweight» (без)360. Набрав набоїв для всіх рушниць і вже тоді покотив візок до свого кабінету, де склав зброю до своєї старої зеленої сейф-шафи «Дефендер».

«Це ж уже параноя, зрозумій», — подумав він, перекручуючи диск.

Але параноїком він не почувався. А повернувшись надвір очікувати Расті з дітьми, подумав, що варто й собі пов'язати на руку голубу ганчірку. І Расті поради це зробити. Камуфляж — корисна річ.

Будь-який мисливець на оленів вам це скаже.

8 358 «Santa Rosa» — каліфорнійська компанія, яка також випускає суто спеціальну будівельно-монтажну продукцію для лабораторій і підприємств із високим рівнем радіації.

359 Весело (фр.).

360 «Wildcat» — карабін, має багато модифікацій; «Black Shadow» — «найкраща мисливська гвинтівка сторіччя», випускається з 1936 року; «Black Defender» — найпотужніша гвинтівка фірми; «Extreme Weather» — всепогодна гвинтівка полегшеної ваги; «Featherweight» — гвинтівка на великого звіра.

Цього ранку о восьмій Великий Джим уже сидів у себе в домашньому кабінеті. Картер Тібодо — котрий тепер, як вирішив Великий Джим, став його персональним охоронцем — занурився у читання порівняльного аналізу гібридного «BMW» 2012 року та «Ford Vesper R/T» 2011-го в «Машині й водії»361. Виглядало так, ніби обидві машини класні, але ж кожний, хто не розумів, що рулить тут «BMW», був повним ідіотом. Те саме стосується кожного, подумав Картер, хто не розуміє, що містер Ренні — це єдиний BMW-гібрид у місті Честер Мілл.

Великий Джим почувався цілком добре, здебільшого завдяки тому, що після візиту до Барбари він ще годинку поспав. У наступні дні йому треба буде частіше лягати ненадовго відпочивати вдень. Він мусить залишатися метким, сповненим енергії. Ренні сам собі не признавався в тому, що непокоять його й можливі нові напади аритмії.

Коли на підхваті в нього з'явився Тібодо, йому значно полегшало на душі, особливо зважаючи на те, як дивно («Щоб не сказати різкіше»,

— подумав він) почав поводитись Джуніор. У Тібодо лице головоріза, але схоже, він має природний хист до ад'ютантства. Великий Джим поки що не був цього цілком певен, але гадав, що Тібодо може виявитися розумнішим за Рендолфа.

Він вирішив це перевірити.

— Скільки людей охороняють супермаркет, синку? Ти знаєш?

Картер відклав автомобільний журнал і витяг із задньої кишені пошарпаний записничок. Великому Джиму це сподобалось.

Недовго погортавши блокнот, Картер оголосив:

— П'ятеро минулої ночі, троє штатних офіцерів і двоє новачків. Ніяких проблем. Сьогодні там будуть тільки троє. Всі новачки. Абрі Таул, брат хазяїна книгарні, ви його знаєте, Тодд Вендлештат і Лорен Конрі.

— І ти акцептуєш, що їх буде достатньо?

— Га?

— Ти погоджуєшся, Картере? Акцептувати означає погоджуватись.

— Авжеж, чому ні. Білий день і все таке.

Без паузи на припущення — яка відповідь більше може сподобатися босу? Ренні це подобалося, і то дуже.

— Гаразд. А тепер слухай. Я хочу, щоб ти зараз же зв'язався зі Стейсі Моггін. Скажеш їй, щоб подзвонила кожному офіцеру — всім, які тільки є у нас наявні. Я хочу, щоб усі вони зібралися сьогодні ввечері о сьомій у «Фуд-Сіті». Хочу побалакати з ними.

На ділі він збирався оголосити чергову промову, цього разу вимкнувши всі запобіжники. Накрутити їх, як той дідівський кишеньковий годинник.

— Окей, — Картер робив нотатки в своєму ад'ютантському записничку.

— І скажи, щоб кожний спробував знайти і привести з собою ще одного кандидата.

Картер пробігся обгризеним з одного кінця олівцем по списку в своєму блокноті.

— Ми зараз уже маємо... ось я лишень порахую... двадцять шість.

— Цієї кількості все ще може не вистачити. Згадай вчорашній день, що трапилось в супермаркеті вранці і з редакцією Шамвей уночі. Питання стоїть руба: або ми, або хріноверть. Картере, а ти, до речі, знаєш значення цього слова?

— Ну-у, так, сер.

Картер Тібодо був упевнений, що Великий Джим має на увазі оргію зі стріляниною і, отже, в Міллі можуть початися побоїща чи щось таке, якщо його бос не затисне місто в міцних лещатах.

— То, може, нам підмести усю приватну зброю, чи щось таке.

Великий Джим вишкірився. О, так, цей парубок просто знахідка.

361 «Car and Driver» — заснований 1955 року авторитетний автомобільний журнал; Кінг вигадав модель дорожньо-трекового авто «Форд-Веспер», тоді як «BMW» з гібридним двигуном дійсно заплановано до випуску наприкінці 2011 року.

— Я уже маю це в моєму списку. Почнемо десь з наступного тижня.

— Якщо Купол усе ще стоятиме. Ви гадаєте, він ще стоятиме?

— Вважаю, так.

Він мусить стояти. Йому ще так багато треба зробити. Треба простежити за тим, щоби пропан з таємного складу було знову розосереджено по місту. Всі сліди метової лабораторії за радіостанцією мусять бути знищені. А також — і це ключове питання — він поки що не досяг персональної величі. Хоча вже наблизився.

— А поки що візьми пару офіцерів — регулярних офіцерів, — підіть до Берпі й конфіскуйте зброю, всю, яка є в нього. Якщо Ромео Берпі намагатиметься якось опротестовувати ці дії, нехай офіцери скажуть, що наша єдина мета — не дозволити зброї потрапити в руки друзів Дейла Барбари. Записав?

— Йо, — Картер зробив чергову нотатку. — Дентон і Веттінгтон? Окей?

Великий Джим нахмурився. Веттінгтон, ця дівиця з великими цицьками. Він їй не довіряв. Навряд чи йому міг сподобатися будь-який коп із цицьками, жінкам не місце в правоохоронних органах, але тут було дещо більше. Те, яким чином вона зазвичай дивилася на нього.

— Фредді Дентон — так. Веттінгтон — ні. І не Генрі Моррісон також. Пошли Дентона з Джорджем Фредеріком. Скажи їм, щоб сховали рушниці в кімнаті-сейфі в поліцейській дільниці.

— Записав.

Озався телефон Ренні, і його похмурість поглибшала. Він відповів на дзвінок:

— Алло, виборний Ренні слухає.

— Вітаю, виборний. Говорить полковник Джеймс О. Кокс. Я керівник того, що у нас тут дістало назву «Проект Купол». Вирішив, що настав час нам з вами поговорити.

Великий Джим розвалився у своєму кріслі, він усміхався.

— Ну що ж, тоді говоріть, полковнику, нехай благословить вас Бог.

— За мою інформацією, ви заарештували людину, котрій Президент Сполучених Штатів доручив керувати справами в Честер Міллі.

— Це відповідає істині, сер. Містеру Барбарі висунуто звинувачення у вбивстві. У чотирьох убивствах. Мені не віриться, що Президент бажав би бачити керівником серійного вбивцю. Його рейтингу це не додасть плюсів.

— І таким чином керівником залишаєтесь ви.

— О, ні, — заперечив Ренні, ще ширше посміхаючись. — Я всього лиш скромний другий виборний. Керівник у нас Енді Сендерс, а безпосередньо заарештовував підозрюваного Пітер Рендолф — наш новий шеф поліції, як вам, можливо, відомо.

— Ваші руки чисті, іншими словами. Такою буде ваша позиція, коли раптом зникне Купол і почнеться розслідування.

Великий Джим насолоджувався нервовістю, яку він дочув у голосі цього нікчемахи. Цей дурв'ячий син із Пентагону звик кататися верхи, самому обернутись конем для нього новий досвід.

— А чому б їм бути брудними, полковнику Кокс? Армійські жетони Барбари було знайдено в однієї з жертв. Що може бути банальнішим за це?

— Зручно.

— Називайте це, як вам забажається.

— Якщо ви ввімкнете новинні канали, — промовив Кокс, — то побачите, наскільки серйозні питання там викликає арешт Барбари, особливо в світлі його послужного списку, зразкового, між іншим. Питання також викликає ваша власна діяльність, аж ніяк не зразкова.

— І ви гадаєте, що можете мене цим здивувати? Ваша фірма славиться маніпулюванням новинами. Ви займаєтесь цим із часів В'єтнаму.

— У Сі-Ен-Ен є матеріал про розслідування вашої підозрілої торгівельної практики з використанням несумлінної реклами наприкінці дев'яностих. По Ен-Бі-Сі передають, що проти вас велося

слідство у зв'язку з неетичною кредитною практикою у 2008 році.

Наскільки я пам'ятаю, вас звинувачували в незаконному завищенні процентної ставки? Десь близько сорока відсотків? І тоді ви повертали собі автомобілі й вантажівки, за які вам клієнтами вже було переплачено вдвічі, а іноді й утричі більше? Думаю, ваші виборці все це побачать на власні очі.

(Усі ті звинувачення було знято. Він тоді сплатив добрячі гроші за те, щоб їх було знято.)

— Люди в. моєму місті добре знають, що ці новинні програми подадуть будь-яку сміховинну маячню, якщо зараз можна вдало продати рекламний час під нові телевізори, або геморойний крем, або слоїки зі снодійними пігулками.

— Там є й дещо інше. За даними генерального прокурора штату Мейн, попередній шеф поліції — той, що помер минулої суботи — провадив розслідування щодо вас у зв'язку з несплатою податків, незаконним заволодінням міськими коштами і власністю, а також організацією незаконного наркотичного бізнесу. Ми не надавали цих матеріалів пресі, і не маємо наміру їх надавати... якщо ви погодитесь на компроміс. Залиште пост міського виборного. Містер Сендерс теж мусить піти у відставку. Номінують Ендрію Гріннел, третю виборну, на посаду керівника, а Джеклін Веттінгтон стане представником Президента в Честер Міллі.

Великий Джим втратив останні залишки своєї благодущності.

— Чоловіче, чи ви часом не здуріли? Ендрія Гріннел наркотично залежна особа, присаджена на оксиконтин, а в тієї Веттінгтон нема й крихти розуму в голові!

— Запевняю вас, що ви неправі, Ренні. — Ніякого тобі більше «містер»: скидається на те, що період доброзичливості минувся. — Веттінгтон отримала офіційну подяку за участь у викритті нелегальної мережі з розповсюдження наркотиків у шістдесят сьомому шпиталі бойового забезпечення у Вюрцбурзі, в Німеччині, і була особисто рекомендована людиною на ім'я Джек Річер, збіса найкрутішим копом з усіх, які тільки служили в армійській поліції, на мою скромну думку.

— Нічого скромного у вас я не вбачаю, сер, а ваші богохульні слівця для мене неприйнятні. Я християнин.

— Християнин, котрий торгує наркотиками, згідно з інформацією, яку

я маю.

— Ляскайте язиком досхочу, а руками не вільно. — «Особливо з того боку Купола», — подумав Великий Джим і усміхнувся. — Ви маєте якісь докази?

— Попустіться, Ренні, я вам це кажу, як один крутій іншому. Хіба це має значення? Купол для преси більша подія, ніж одинадцять вересня. І це симпатизуюча нам преса. Якщо ви не підете на компроміс, я так вимащу вас дьогтем, що ви ніколи не відмиєтесь. Лишень ось зникне Купол, як я побачу вас перед сенатським підкомітетом, перед судом присяжних, а далі у в'язниці. Я вам це обіцяю. Але варто вам відійти вбік, і все випарується. І це я вам також обіцяю.

— Ось лишень зникне Купол, — глузливо повторив Ренні. — І коли ж це буде?

— Можливо, швидше, ніж ви думаєте. Я збираюся першим дістатися до вас і першим моїм офіційним розпорядженням буде наказ надіти на вас кайданки, ескортувати до літака і доправити у Форт Лівенворт³⁶² в Канзасі, де ви гостюватимете під вартою в очікуванні суду.

Великий Джим на мить зацікавився від такої нахабної відвертості. Але тут же розреготався.

— Якби ви дійсно хотіли добра місту, Ренні, ви б самі пішли у відставку. Погляньте, що відбулося під вашою орудою: шість убивств — два в лікарні минулої ночі, це ж треба таке уявити, — плюс самогубство і колотнеча за харчі. Ви не на своєму місці.

Пальці Великого Джима стиснулись на золотому м'ячику. На нього стривожено дивився Картер Тібодо.

«Якби ви були тут, полковнику Кокс, я вас нагодував би тим, смак чого відчув на собі

³⁶² Заснована в штаті Канзас у першій половині XIX століття військова база, «інтелектуальний центр армії США» з багатьма військовими дослідницькими інституціями, де також знаходиться єдина армійська в'язниця максимально суворого режиму.

Когінс. Бог мені свідок, я б це зробив».

— Ренні?

— Я тут, — пауза. — А ви там, — знову пауза. — А Купол залишається незламним. Гадаю, нам обом це зрозуміло. Скиньте на нього найбільшу з ваших атомних бомб, зробіть найближчі міста

непридатними для життя на двісті наступних років, вбийте усіх у Честер Міллі радіацією, якщо вона проникає, а він так само стоятиме на своєму місці. — Він уже захекався, але серце в його грудях билося рівно, потужно. — Бо Купол — це воля Божа.

У глибині душі він дійсно в це вірив. Як вірив, що воля Божа полягає в тому, щоб він захопив це місто і кермував ним ще довгі тижні, місяці, роки.

— Що?

— Те, що чули.

Розуміючи, що ставить на кін геть усе, покладається всім своїм майбуттям на стійкість Купола. Розуміючи, що дехто подумає про нього — сказився. І також розуміючи, що ті, хто так думає, — погани-язичники. Такі ж, як оцей полковник Джеймс О. Нікчемаха Кокс.

— Ренні, будьте розсудливі. Я вас прошу.

Великому Джиму сподобалось оте його «прошу»; до нього вмент повернувся гарний гумор.

— Давайте підсумуємо, саме час, чи не так, полковнику Кокс? Очільник тут Енді Сендерс, не я. Хоча, природно, я вдячний за таку люб'язність, як цей дзвінок, з боку такого поганського гівноїда, як ви. Тоді як я певен, що Енді погодився б з вашою моделлю управління — дистанційовано, як же інакше, — однак, гадаю, я можу говорити від його імені, коли зараз кажу вам: візьміть вашу пропозицію й засуньте собі в те місце, де ніколи не сходить сонце. Ми тут самі по собі й управлятимемося так, як нам це подобається.

— Ви божевільний, — промовив полковник Кокс зачудовано.

— Так невіруючі завжди називають релігійних людей. Це їхній останній аргумент проти віри. Ми звиклі до цього, і на вас я не ображаюсь. — У цьому він збрехав. — Можу я поставити вам запитання?

— Кажіть.

— Чи не збираєтеся ви заблокувати наш телефонний і комп'ютерний зв'язок?

— Вам би сподобалося таке рішення, чи не правда?

— Звісно, ні, — чергова брехня.

— Телефони й інтернет залишаться. Також і запланована на п'ятницю прес- конференція. На якій вам поставлять чимало важких запитань,

запевняю.

— Полковнику, я не планую відвідувань ніяких прес-конференцій в найближчому майбутньому. Енді також. А в місіс Гріннел, от така вона бідолаха, голова ледь варить. Отже, за просто можете відмінити свою...

— О, ні. Зовсім навпаки. — Чи це там часом не усмішка намалювалася в Коксовому голосі? — Прес-конференція відбудеться опівдні в п'ятницю, забезпечивши достатньо рекламного часу для його продажу у вечірніх новинах.

— Цікаво, хто ж братиме в ній участь з нашого боку, як ви гадаєте?

— Всі, Ренні. Абсолютно всі. Тому що ми дозволимо родичам мешканців міста підійти до Купола з Моттонського боку — там, де об нього розбився літак, у якому загинула дружина містера Сендерса, смію вам нагадати. Там також буде присутня преса, висвітлюватиме цю подію. Це буде схоже на день відвідин у в'язниці, хоча, без жодного хоч трохи винного. Окрім вас, либонь.

Ренні знову оскаженів.

— Ви не маєте на це права!

— О, навпаки, якраз маю. — Там таки присутня усмішка. — Можете всістися по свій бік Купола і проти мене кирпу гнути, а я зі свого боку робитиму те саме. Відвідувачі розташуються вервечкою, і всі, хто погодиться, матимуть на собі майки з написами «ДЕЙЛ БАРБАРА НЕ ВИНЕН. ЗВІЛЬНІТЬ ДЕЙЛА БАРБАРУ» та «ІМПІЧМЕНТ ДЖИМУ РЕННІ». Буде багато сліз, розділені Куполом люди притискатимуть долоні до долонь, хтось навіть намагатиметься так поцілуватись. Перфектна картинка для телебачення, і перфектна пропаганда. Головне, це змусить людей у вашому місті задуматися: чому ними керує така некомпетентна особа, як ви?

Голос Великого Джима опустився до низького гарчання:

— Я цього не дозволю.

— Яким це способом ви збираєтеся цьому запобігти? Більше тисячі людей. Не постріляєте ж ви їх усіх. — Коли полковник заговорив знову, голос його звучав спокійно, виважено. — Гаразд, виборний, давайте врешті вирішимо. У вас усе ще є шанс вийти з усього цього чистим. Вам усього лише треба відійти від управління.

Великий Джим помітив Джуніора — той, немов якийсь привид,

дрейфував коридором у напрямку вхідних дверей, усе ще в піжамних штанах і капцях, — але не поворухнувся. Джуніор міг впасти мертвим посеред коридору, а Великий Джим так би й залишився сидіти згорбленим за своїм столом, стискаючи золотий м'ячик в одній руці і телефонну слухавку в другій. Єдина думка пульсувала в його голові: поставити Ендрію Гріннел панувати і Офіцера Цицьки її радницею.

Та це ж жарт.

Геть дурний жарт.

— Полковнику Кокс, відтрахайте себе в рота.

Він вимкнув телефон, крутнувся на стільці й пожбурих золотий м'ячик. Той попав у фото Тайгера Вудса. Скло розсипалось, рама впала додолу, і Картер Тібодо, котрий завжди вмів нагнати переляку на інших, але сам лякався рідко, аж підскочив на рівні.

— Містере Ренні? З вами все гаразд?

Не виглядав він на гаразд. На щоках палали хаотичні пурпурові плями. Маленькі очиці вибалушилися, ледь не вивалюючись з товстих жирових складок. Жила билася в нього на лобі.

— їм ніколи не відібрати в мене моє місто, — прошепотів Великий Джим.

— Звичайно, ніколи, — підтвердив Картер. — Без вас нам хана.

Ці слова принесли Великому Джиму деяке полегшення. Він потягнувся по телефон, потім згадав, що Рендолф пішов додому, щоб трохи перепочити. У нового шефа поліції залишалося зовсім дешиця часу на сон з того дня, як почалася ця криза, і він сказав Картеру, що збирається проспати принаймні до обіду. Та й нехай. Все одно з нього майже ніякої користі.

— Картере, записуй. Покажеш це Моррісону, якщо він зараз чергує в дільниці, а потім покладеш Рендолфу на стіл. Після цього зразу ж повертайся сюди. — Він на хвилюку замислився, хмурячись. — І подивися, чи не туди попрямував Джуніор. Він якраз виходив, коли я балакав по телефону з цим полковником Робіть-Що-Я-Кажу. Не йди шукати Джуніора, якщо його там нема, але якщо він там, пересвідчись, що з ним все гаразд.

— Звісно. А що записувати?

— Дорогий шефе Рендолф, Джеклін Веттінгтон мусить бути терміново деституїована з департаменту поліції Честер Мілла.

— Це означає вигнана?

— Саме так.

Картер повільно писав у своєму нотатнику, і Великий Джим його не підганяв. Він знову опанував себе. Йому стало значно краще, і навіть більше того. Він відчув драйв.

— Додай: дорогий офіцере Моррісон, коли Веттінгтон з'явиться у дільниці, будь ласка, поінформуйте її, що вона звільнена, і накажіть їй очистити свою шафку. Якщо вона питає у вас про причину, скажіть, що відбувається реорганізація департаменту і в її послугах потреби більше не існує.

— Містере Ренні, а в слові «існує» після «с» є «т»?

— Граматика не важить. Важливий сенс.

— Окей. Готово.

— Якщо їй захочеться подальших пояснень, нехай побачиться зі мною.

— Записав. Це все?

— Ні. Передай, щоб перший, хто її побачить, забрав у неї значок і особисту зброю. Якщо вона пердітиме, що це її приватна власність, нехай напишуть їй розписку, де зазначать, що пістолет їй або буде повернуто, або сплачено за нього компенсацію після завершення кризи.

Картер дописав, потім підвів очі.

— А що коїться з Джунсом, як ви гадаєте, містере Ренні?

— Не знаю. Просто мігрень, мені здається. Що б воно там не було, наразі я не маю часу цим займатися. Є більш нагальні проблеми. — Він показав пальцем на записник. — Подай сюди.

Картер подав. Карлючки третьокласника, але все, що було наказано, записано точно. Ренні поставив свій підпис.

9 Картер поніс плоди свого секретарювання до поліцейської дільниці. Там Генрі Моррісон зустрів їх з недовірою, яка тут же, після короткого внутрішнього бунту, вщухла. Картер також подивився, чи нема там десь Джуніора, і впевнився, що його нема і ніхто його тут не бачив. Попросив Генрі пильнувати, якщо той з'явиться.

Потім, спонтанно, він спустився донизу відвідати Барбі, котрий, заклавши руки за голову, лежав на своєму тапчані.

— Дзвонив твій бос, — сказав Картер. — Той, що Кокс. Містер Ренні називає його Робіть-Що-Я-Кажу.

— Авжеж, він такий.

— Містер Ренні послав його нахер. І знаєш, що ще? Твій армійський дружбан проковтнув це і не вдавився. Що ти на це скажеш?

— Мене це не дивує, — Барбі не відривав очей від стелі. Слова промовляв ліниво. Це дратувало. — Картере, ти не замислювався, до чого все це веде? Ти хоч трохи намагався уявити собі перспективу?

— Нема ніякої перспективи, Бааарбі. Її більше не існує.

Барбі так само дивився на стелю, лише легка усмішка торкнулась краєчків його губ. Так, ніби він знав щось невідоме Картеру. Картеру захотілося відімкнути двері камери і відбити в цього гівноїда охоту отак тут лежати, прохолоджуватися. Тоді він згадав, що трапилося на парковці біля «Діппера». Побачимо, як Барбара зі своїми брудними трюками відбиватиметься від розстрільної команди. Нехай спробує.

— До скорого, Бааарбі.

— Авжеж, до скорого, — відповів Барбара, так ні разу на нього й не глянувши. — Це маленьке місто, синку, і ми одна команда.

10

Коли прозвучав дзвінок у двері пасторського дому, Пайпер Ліббі все ще була в майці «Бостонських ведмедиків» і шортах — своєму звичайному нічному вбранні. Вона відчинила двері, впевнена, що там Гелен Руа, котра прийшла трохи зарано, бо обговорювати приготування до похорону Джорджії вони з нею домовлялися на десяту. Але на ганку стояла Джекі Веттінгтон. Вона була у формі, але над лівою груддю в неї не було значка, а при стегні пістолета. Вигляд вона мала ошелешений.

— Джекі? Що трапилось?

— Мене вигнали. Цей байстрюк держав на мене зуб ще з різдвяної вечірки в дільниці, коли він спробував помацати мене між ніг, і отримав ляпаса по руці, але навряд, щоб причина полягала тільки в цьому чи навіть почасти в цьому...

— Заходь, — махнула їй Пайпер. — Я знайшла маленьку газову плитку в шафці в

коморі (залишилася від попереднього пастора, я гадаю), і вона, о диво, працює. Чашка гарячого чаю не завадить, правда?

— Чудово звучить, — погодилась Джекі. Сльози, що переповняли її очі, врешті пролилися. Вона ледь не сердито витерла їх зі щік.

Пайпер провела її до кухні й запалила в кутку одноконфорну похідну плитку «Брінкманн».

— Розкажи мені тепер все від початку.

Джекі розповіла, не забувши згадати про висловлене Генрі Моррісоном співчуття, хоча й недолуге, проте щире.

— Він мені це прошепотів, — підкреслила вона, беручи з рук Пайпер чашку. — У нас тепер, як у якомусь гестапо, чорти їх забирай. Вибачте на слові.

Пайпер відмахнулась.

— Генрі каже, якщо я протестуватиму завтра на міських зборах, буде гірше — Ренні оголосить низку сфабрикованих проти мене звинувачень у некомпетентності. Мабуть, він має рацію. Але найнекомпетентнішим сьогодні в дільниці є той, хто нею керує. А щодо Ренні... він згромаджує в поліції тих, хто буде вірним йому у випадку будь-яких організованих протестів проти його дій.

— Звичайно, він такий, — кивнула Пайпер.

— Більшість із новоприйнятих ще надто молоді, щоби легально купувати собі пиво, але вони вже носять зброю. Я було хотіла сказати Генрі, що він стане наступним за мною... але здогадалася з його обличчя, що він і сам це розуміє.

— Хочете, я піду поговорю з Ренні?

— Ніякої користі з цього не буде. Я взагалі-то й не переймаюся, що тепер вільна, але мене просто бісить, що мене вигнали. Тепер найбільша проблема — добре поміркувати про те, що відбудеться завтра вночі. Мені, мабуть, доведеться зникнути разом з Барбі. Якщо сподіватися, що знайдеться таке місце, де ми зможемо зникнути.

— Я не розумію, про що це ви говорите.

— Авжеж, але я вам розкажу. Отут-то й починаються ризики. Якщо видесь хоч словом про це обмовитесь, я теж опинюся в підвальній клітці. Можливо, стоятиму поряд з Барбарою, коли Ренні шикуватиме розстрільну команду.

Пайпер уважно на неї дивилася.

— Я маю сорок п'ять хвилин, перш ніж прийде мати Джорджії Руа. Вам вистачить цього часу, щоби розповісти все, що ви схочете мені розповісти?

— Цілком.

Джеккі розпочала з огляду тіл у похоронному салоні. Описала сліди від швів бейсбольного м'яча на обличчі в Когінса і розповіла про золотий м'яч, який бачив Расті. Набравши повні груди повітря, слідом вона розповіла про свій план визволення Барбі під час загальних міських зборів наступного вечора.

— Хоча я поняття не маю, де ми можемо його заховати, якщо нам вдасться його звідти витягти. — Вона відсorbнула чаю. — Отже, що ви на це скажете?

— Скажу, що треба ще випити по чашечці. Ви будете?

— Мені достатньо, дякую.

Пайпер промовила, наливаючи собі з чайника:

— Те, що ви запланували, страшно небезпечне (хоча сумніваюсь, що вас цікавлять мої думки з цього приводу), але, напевне, таки нема іншого способу врятувати невинну людську душу. Я й на секунду не йняла віри тому, що Барбара винен у тих вбивствах, а після мого власного близького знайомства з місцевими правоохоронцями думка про те, що вони можуть стратити його, щоб не допустити до влади, мене не дуже дивує. — А тоді, сама того не підозрюючи, вона озвучила думки Барбі. — Ренні не дивиться на перспективу, і ніхто з копів також не думає наперед. Їх непокоїть тільки, хто буде гетьманом в нашому курені. Такий тип мислення прямо провадить до катастрофи.

Вона повернулася до столу.

— Я зрозуміла ледь не з першого дня, коли повернулася сюди, щоби посісти пасторат, — це було моєю мрією ще з тих часів, як я була маленькою дівчинкою, — що Джим Ренні монстр в ембріональній стадії. Тепер, якщо ви вибачите мені такий мелодраматизм, цей монстр народився.

— Слава Богу, — озвалася Джеккі.

— Слава Богу за те, що народився монстр? — усміхнулася Пайпер, здивовано підводячи вгору брови.

— Ні... слава Богу, що ви це визначили.

— У вас є ще щось сказати, хіба не так?

— Так. Щоправда, якщо ви не бажаєте брати в цьому участь...

— Любонько, я вже беру в цьому участь. Якщо вас можуть ув'язнити за підготовку змови, то мене за те, що я вас вислухала і не донесла. Ми з вами тепер ті, кого наш уряд полюбляє називати «доморощеними

терористами».

Джеккі відреагувала на це визначення безрадісним мовчанням.

— Ви ж маєте на увазі не тільки визволення Дейла Барбари, чи не так? Ви хочете організувати активний рух опору.

— Мабуть, що так, — відповіла Джеккі й пирснула безпорадним сміхом. — Ніколи не подумала б, що я на таке здатна після шести років в армії США... я ж завжди була дівчиною того типу, що «завжди за мою країну, права вона чи неправа»... А вам ніколи не спадало на думку, що Купол може ніколи не зникнути? Ані цієї осені, ані взимку? І в наступному році стоятиме, а може, й до кінця нашого життя?

— Так, — Пайпер залишалася спокійною, хоча з її щік стерлися майже всі кольори. — І таке може бути. Гадаю, ця думка відвідувала кожного в Міллі, хай хоч би й напівусвідомлено.

— Тоді подумайте про таке. Вам би хотілося прожити рік, чи бодай п'ять років під диктатурою готового на вбивства ідіота? Звісно, якщо в нас є попереду ці п'ять років.

— Звичайно, ні.

— Тоді єдиний час, коли його можна зупинити, — це зараз. Нехай він уже вийшов з ембріональної стадії, але те, що він буде, ця машина, поки що не набрала сили. Зараз найкращий час. — Джеккі зробила паузу. — Він у будь-яку мить може наказати поліції забрати приватну зброю у звичайних громадян, тому зараз — єдино можливий час.

— Що я можу зробити для вас?

— Дозвольте нам провести зустріч тут, у пастораті. Сьогодні ввечері. Будуть ці люди, якщо всі з них прийдуть. — Вона видобула з задньої кишені список, який вони довго складали разом з Ліндою.

Пайпер розгорнула блокнотний аркуш і уважно прочитала. Там було вісім імен. Вона підвела очі.

— Лісса Джеймісон, бібліотекарка з кришталевою кулею? Ерні Келверт? Ви певні щодо цих двох?

— Хіба є краща кандидатура за бібліотекарку, коли йдеться про протистояння новонароджуваних диктатурі? А щодо Ерні... в моєму розумінні, після того, що трапилося вчора в супермаркеті, якби він побачив, що посеред вулиці горить Джим Ренні, він навіть не помочився б на нього, щоб погасити.

— У препозитивному сенсі сумнівно, але мальовничо.

— Я хотіла, щоб Джулія Шамвей прощупала Ліссу й Ерні, але тепер, мабуть, займуся цим сама. Схоже, тепер у мене буде багато вільного часу.

Бренькнув дверний дзвоник.

— Мабуть, це осиротіла мати, — промовила, підводячись зі стільця, Пайпер. — Боюсь, вона уже встигла добре зарядитися. Обожаю кавовий бренді, щоправда, я сумніваюся, що він здатен гамувати такий біль.

— Ви не сказали мені нічого про нашу зустріч, — нагадала Джекі.

Пайпер Ліббі усміхнулася.

— Перекажіть нашим доморощеним терористам, нехай приходять сьогодні між дев'ятою і дев'ятою тридцять. Пішки, і по одному — це стандартне правило Французького руху опору. Рекламувати те, чим ми займаємося, нема потреби.

— Дякую вам, — промовила Джекі. — Дуже.

— Нема за що. Це й моє місто. Можу я запропонувати вам вислизнути крізь задні двері?

11

У кутку кузова фургона Роммі Берпі лежала пака чистих ганчірок. Расті зв'язав разом дві штуки, вийшла бандана, котрою він і прикрив собі рота та нижню частину обличчя, хоча ніс, горло й легені все одно чули сморід мертвого ведмеда. У його очах, роззявленій пащі й м'ясі розкроєного мозку вже оселилися перші хробаки.

Расті став на рівні, поступився назад, трохи похитнувся. Роммі підхопив його під лікоть.

— Якщо він зомліє, ловіть, щоб не впав, — гукнув нервово Джо. — Можливо, ця штука на дорослих діє дужче.

— Це просто запах, — промовив Расті. — Я вже в порядку.

Але навіть подалі від ведмеда світ пах кепсько: важкою кіптявою, ніби весь Честер Мілл перетворився на велику замкнену кімнату. На додачу до запаху диму й гниючих тварин, він відчував тлінний аромат рослинного життя й болотяний дух, що, поза всякими сумнівами, здійсмався з висихаючого ложа Престіл. «Якби ж то повіяв вітер», — подумав він, але в повітрі лише вряди-годи чувся слабенький повів, з яким доносилися ті самі мертвотні запахи. Звіддала, з заходу, рухалися хмари — жорстокий дощ, либонь, періщить у Нью-Гемпширі, — але,

досягши Купола, хмари розходилися в різні боки, немов ріка, що наштовхнулася на велику скелю посеред русла. Расті опанували ще більші сумніви щодо можливості дощу під Куполом. Він нагадав собі не забути зазирнути на метеорологічні сайти, якщо коли-небудь випаде вільна хвилинка. Життя стало жахливо клопітким і некеровано безладним.

— А чи не мо' так бути, доку, щоби братик ведмедик помер від сказу?
— запитав Роммі.

— Сумніваюся. Гадаю, тут саме те, про що нам і казали діти: чисте самогубство.

Всі полізли до фургона, Роммі повільно повіз їх по дорозі Чорна Гряда. Расті тримав на колінах лічильник Гайгера. Той рівномірно сокорив. Він побачив, як стрілка піднялася до позначки +200.

— Зупиніть тут, містере Берпі! — скрикнула Норрі. — Не виїжджайте з гаю! Якщо вам доведеться зомліти, мені чесно не хочеться, щоб це трапилося, коли ви кермуєте машиною, хай навіть і зі швидкістю десяти миль за годину.

Роммі слухняно загальмував.

— Вискакуйте, діти, я буду вас няньчити. Док далі поїде сам. — Він обернувся до Расті. — Сідайте за кермо, але рушайте потихеньку і моментально ставайте, тільки-но стрілка радіації скочить вище безпечного рівня. Або якщо відчуєте млість. Ми підемо за вами слідом.

— Будьте обережні, містере Еверет, — сказав Джо, а Бенні додав: — Не хвилюйтеся, якщо вілсонетесь разом із фургоном. Ми виштовхаємо вас назад на дорогу, коли ви очуняєте.

— Спасибі тобі, мій щирий друже, — відгукнувся Расті. — Возвеселімося всі праведні серцем.

— Га?

— Не переймайся.

Расті сів за кермо і грюкнув водійськими дверцятами. На пасажирському сидінні цокотів лічильник Гайгера. Рушив — дуже повільно — з гаю. Звідси дорога Чорна Гряда йшла вгору до саду. Спершу він не помічав нічого надзвичайного, на мить його навіть укололо глибоким розчаруванням. Та раптом яскравий пурпуровий спалах різонував йому по очах і він поспішно вдарив по гальмах. Авжеж, щось є там, нагорі, яскраве щось посеред нетрів занедбаного

яблуневого саду. Зразу позаду себе, у боковому люстерку фургона, він побачив, як зупинилася його піша команда.

— Расті! — погукав Роммі. — Що там?

— Я бачу його.

Він порахував до п'ятнадцяти, і пурпуровий вогник знов зблиснув. Він нахилився вбік, щоб поглянути на лічильник Гайгера, коли крізь віконце з водійського боку до нього зазирнув Джо. Нові прищі набубнявіли в нього на шкірі, немов стигмати.

— Ви щось відчували? Млість? Шум у голові?

— Ні, — відповів Расті.

Джо показав рукою вперед..

— Онде те місце, де ми були втратили свідомість. Прямо отам.

На лівому узбіччі Расті помітив у пилюці сліди, немов від лежбища.

— Пройдіть туди, — запропонував Расті. — Усі вчотирьох. Давайте подивимося, чи ви знову знепритомнієте.

— йісусе, — пробурмотів Бенні, приєднуючись до Джо, — хіба я лабораторний пацюк?

— Мені здається, що це Роммі зараз виступає в ролі лабораторного пацюка. Ви не проти, Роммі?

— Йо. — Роммі обернувся до дітей. — Якщо я зомлію, відтягнете мене звідти сюди. Здається, сюди воно не дістає.

Квартет вирушив до того місця, Расті уважно стежив за ними з-за керма фургона. Вони вже майже були дійшли, коли Роммі раптом спершу уповільнив ходу, а потім похитнувся. Норрі з Бенні підперли його з одного боку, щоб підтримати, а Джо з іншого. Проте Роммі не впав. За хвилину він знову випростався.

— Не второпаю, чи це насправді щось було, чи лише... як ви це називаєте... самонавіювання, але зараз зі мною все гаразд. На секунду ніби запаморочилося в голові. А ви, дітки, відчували щось?

Вони помотали головами. Расті це не здивувало. Це схоже на вітрянку: короткотривала хвороба, яку переживають головно діти, і тільки раз.

— їдьте вперед, док,— порадив Роммі.— Навіщо вам тягти вгору все те свинцеве лайно на собі, якщо можна обійтися без цього, тільки обережно.

Расті поволі рушив. Він чув, як пришвидшилося цокотіння лічильника Гайгера, але в собі нічого особливого не відчував. З вершечка гряди з

п'ятнадцятисекундним інтервалом зблискував «маяк». Він порівнявся з Роммі й дітьми, потім обігнав їх.

— Я не відчуваю нічогісі... — почав він, але тут-таки воно й навалилося: ні, не запаморочення, а почуття химерності й дивної ясності. Поки воно тривало, власна голова здавалася йому телескопом, крізь який він міг побачити все, що йому могло забагнутись, хоч яким би далеким воно не було. Якби схотів, він міг би побачити свого брата в Сан-Дієго, як той їде вранці на роботу³⁶³. Поряд, у сусідньому всесвіті, він чув, як скрикує Бенні.

— Ой, доктор Расті вирубається!

Але він не вирубився; путівець перед собою, як і перше, він бачив абсолютно ясно. Божественно ясно. Кожен камінчик і луску слюди. Якщо він і вильнув машиною, — а йому здалося, що так, — то лише для того, щоб обминати чоловіка, котрий стояв посеред дороги. Чоловік був довготелесий, понад того йому додавав зросту геть абсурдний червоно-синьо-білий ковпак, ще й комічно покривлений. На ньому були джинси і майка з написом: МИЛА БАТЬКІВЩИНО АЛАБАМА, ЗАГРАЙ-НО ОТУ ПІСНЮ МЕРТВОГО ГУРТУ³⁶⁴ «Та це ж

363 Сан-Дієго — велике місто в Південній Каліфорнії; різниця в часі між Східним і Західним узбережжями США — 3 години.

364 Фраза з пісні «Грай її всю ніч» (1980) рок-менестреля Воррена Зевона (Warren Zevon, 1947-2003) — напівцитата з патріотичного (на користь конфедератів) хіта «Мила батьківщино Алабама» гурту «Lynyrd Skynyrd», ключові члени якого 1977 року загинули в авіакатастрофі.

не людина, це ж гелловінське опудало». Авжеж, звісно. Хіба щось інше могло стояти отак, із зеленими садовими совочками замість рук, головою з мішковини й очима-хрестиками, нашитими білими нитками?

— Док! Доку! — це був голос Роммі. Гелловінське опудало вибухнуло полум'ям.

А за мить щезло. Тепер перед ним була тільки дорога, гряда і пурпуровий вогник, що зблискував через кожні п'ятнадцять секунд, ніби приговорюючи: «Ходи сюди, ходи сюди, ходи сюди».

Роммі рвонув на себе водійські дверцята.

— Док... Расті... як ви?

— Добре. Найшло й минулося. Гадаю, з вами було так само. Роммі, а ви що-небудь бачили?

— Ні. На хвилю я п'думав, що звідкись тягне вогнем. Та гадаю, це від того, що в повітрі тхне цим чадним парфумом.

— Я бачив багаття з гарбузів, — сказав Джо. — Я ж вам про це уже розповідав, правда?

— Так.

Расті тоді не надав значення його розповіді, незважаючи на те, що чув щось подібне раніше від власної дочки. Натомість тепер він задумався.

— Я чув крики, — сказав Бенні. — Але решту все забув.

— Я теж чула, — сказала Норрі. — Там був день, але стояла темрява. І ті крики. А ще, здається, саж падала мені на лице.

— Док, може, нам краще повернути назад? — засумнівався Роммі.

— Нізащо, — заперечив Расті. — Коли в мене є шанс вивести моїх і всіх інших дітей з- під Купола.

— Споримо, дехто з дорослих теж були б не проти піти, — зауважив Бенні, отримавши при цьому ліктем у бік від Джо.

Расті подивився на лічильник Гайгера. Стрілка трималася на +200.

— Залишайтесь тут, — сказав він.

— Док, — запитав Джо, — а що, як радіація посилиться і ви зомлієте? Що нам тоді робити?

Расті поміркував.

— Якщо я від'їду ще недалеко, витягнете мене звідти. Тільки щоб без Норрі. Самі лише хлопці.

— А чому без мене? — спитала дівчинка.

— Бо тобі колись може забажатися мати дітей. Та таких, щоб мали тільки по два ока і щоб кінцівки росли в них з належних місць.

— Добре. Я звідси ні на крок, — пообіцяла Норрі.

— Решті з вас короткочасне опромінювання не загрожує. Я підкреслюю — дуже недовге опромінювання. Якщо я знепритомнію на півдорозі до верхівки гряди або вже в саду, не намагайтеся мене рятувати.

— Це вагвагство, док.

— Я маю на увазі відразу, — пояснив Расті. — У вас же є ще запаси

свинцю в магазині,
так?

— Ато. Треба було більше привезти.

— Згоден. Але все передбачити неможливо. Проте, якщо трапиться найгірше, заберете залишки свинцевого полотна, завісите ним вікна тієї машини, якою їхатимете, і витягнете мене звідти. Чорт, я на той час, можливо, вже й сам опритомнію і йтиму вам назустріч.

— Чудово. Або лежатимете без пам'яті після летальної дози.

— Послухайте, Роммі, ми з вами зараз, можливо, взагалі сперечаємося про пусте. Я

підозрюю, що млість (а якщо ви дитина, то й справжня непритомність)

— це лише черговий, пов'язаний з Куполом, феномен. Ви його переживаєте один раз, а далі все в порядку.

— Ви хочете підтвердити це, гизикуючи власним життям?

— У якийсь момент доводиться починати ризикувати.

— Щастя вам, — промовив Джо й простягнув крізь вікно руку зі стиснутим кулаком. Расті легенько стукнувся з ним, а потім і з Норрі, і з Бенні. І з Роммі теж, коли той простягнув йому свій кулак.

— Що дітям добре, те й мені.

13

За двадцять ярдів далі від того місця, де Расті побачив опудало в ковпаку, цокіт лічильника Гайгера перетворилося на гуркотливу тріскотню. Він побачив, що стрілка посунулася на +400, дійшовши червоного поля.

Він загальмував і витяг обладунок, якого волів би не вдягати. Подивився назад, на товариство.

— Попереджаю. Зокрема вас, містере Бенні Дрейк. Якщо почнете сміятись, негайно підете звідси додому.

— Я не сміятимуся, — пообіцяв Бенні, але невдовзі сміялися вони всі, включно з самим Расті. Він зняв джинси, потім поверх своїх трусів натягнув тренувальні футбольні панталони³⁶⁵. У спеціальні кишені на стегнах і дупі, де раніше лежали вийняті з них захисні пластикові пластинки, він вставив заздалегідь вирізані шматки свинцевого полотна. Потім начепив собі на гомілки кетчерські захисні поножі і їх теж обмотав свинцевим полотном. Далі надійшла черга свинцевого коміра для захисту щитовидної залози і свинцевого ж фартуха для

прикриття геніталій. Він вибрав найбільший з тих, що знайшлися, тож той висів йому аж до яскраво-помаранчевих поножів. Спочатку Расті збирався повісити на себе ще один фартух, ззаду (смішно виглядати — це одне, а померти від раку легень — зовсім інше, гадав він), але тепер передумав. Він і так вже додав до власної ваги зайвих триста фунтів. Та й радіація все ж таки лупить прямо, без вихилів. Якщо він весь час залишатиметься оберненим до її джерела лицем, усе буде гаразд.

Ну, мабуть.

До цього моменту Роммі з дітьми примудрялись обмежуватися спорадичним гмиканням і вряди-годи здавленим хихотінням. Терпець похитнувся, коли Расті дістав купальну шапочку розміру XL з двома шматками свинцевого полотна і нацупив собі її на голову, але тільки після натягнутих ним довжелезних, по лікті, рукавиць і почеплених на ніс лупатих окулярів контроль було втрачено цілком.

— Воно живе! — заволав Бенні, походжаючи з розчепіреними, як у Франкенштайнового монстра, руками. — Хазяїне, воно живе!

Роммі хитнуло на обочину, де він і гепнувся на камінь, захилинаючись від сміху. Джо з Норрі й собі попадали на дорогу, качаючись, немов курчата, в пилюці.

— Геть додому, ви, всі, — заволав Расті, проте, залазячи назад до кабіни фургона, він усміхався.

Вогник вдалині перед ним зблискував, немов маяк.

14

Генрі Моррісон пішов із дільниці, коли радісне гелготіння нових рекрутів у приміщенні для чергових офіцерів стало зовсім нестерпним. Усе тут покотилося неправильно, геть усе. Йому здавалося, він зрозумів це ще до того, як Тібодо, цей головоріз, що тепер став охоронцем Джима Ренні, з'явився з підписаним ним наказом вигнати Джекі Веттінгтон —

365 Ідеться про уніформу для американського футболу і бейсболу. чудову поліцейську, і ще більш чудову жінку.

Генрі сприйняв це як перший крок до того, що втілиться у поголовному звільненні з поліції старших офіцерів, тих, що їх Ренні, либонь, уважає партизанами Дюка Перкінса. Наступним може стати він. Фредді Дентон і Руперт Ліббі, радше за все, лишаться; Руп помірною рівня засранець, Дентон — кінчений. Лінду Еверет

звільнять. І, скоріш за все, Стейсі Моггін також. А тоді, якщо не брати до уваги цю безмозку Лорен Конрі, департамент поліції Честер Мілла знову перетвориться на суто чоловічий клуб.

Він повільно їхав по майже цілком порожній Мейн-стрит, схожій на вулицю міста- привида в якомусь вестерні. Під козирком «Глобуса» сидів Нечупара Сем Вердро, і пляшка, що стирчала в нього між колін, навряд чи містила пепсі-колу, але Генрі не зупинився. Нехай старий п'янчуга смочче свою дозу.

Джонні з Керрі Карвер забивали дошками передні вітрини «Палива & ашр; Бакалії». Обое з голубими пов'язками на руках, котрих все більше почало вигулькувати по місту. У Генрі від цього мурашки поповзли по тілу.

Краще б він прийняв тоді пропозицію перевестися в поліцію Ороно366, коли його туди кликали минулого року У сенсі кар'єри це не було кроком угору, та й управлятися з обдовбаними або п'яними студентами — він це добре розумів — гівно робота, але зарплатню там обіцяли вищу і Фрида казала, що школи в Ороно найкращі з можливих.

А завершилося все тим, що залишитися Генрі умовив Дюк, пообіцявши на наступних міських зборах пробити йому підвищення ставки на п'ять тисяч і. повідавши (абсолютно конфіденційно), що збирається вигнати Пітера Рендолфа, якщо Рендолф не подасть у відставку сам: «Ти станеш моїм заступником, а це ще додаткових десять тисяч на рік, — казав Дюк. — А коли у відставку піду я, ти піднімешся на самий верх, якщо схочеш. Звісно, є альтернатива — розвозити обриганих студентів УШМ по їхніх гуртожитках. Поміркуй гарненько».

Йому сподобалася така перспектива, і Фриді ця перспектива здалася, ну, доволі гарною і, звісно, це зняло напругу в дітей, котрим сама думка про переїзд здавалася ненависною. От тільки тепер Дюк був мертвий і Честер Мілл опинився під Куполом, а місцева поліція перетворилася на щось таке, що виглядало погано, а тхнуло ще гірше.

Він повернув на Престіл-стрит і побачив Джуніора, котрий стояв перед жовтою поліцейською стрічкою, напнутою навкруг будинку Маккейнів. На Джуніорі були піжамні штани та домашні капці й більше нічого. Його сильно хитало, й перше, що подумав Генрі: між

Джуніором і Нечупарою Семом сьогодні чимало спільного.

Друга думка була про (і за) репутацію міської поліції. Хай він ще недовго залишатиметься в її рядах, але ж зараз він іще офіцер, а одним з головних правил Дюка Перкінса було: Щоб я ніколи не бачив імені офіцера з департаменту поліції Честер Мілла в колонці «Правопорушники» у «Демократі». А Джуніор, подобалося це Генрі чи навпаки, все ж таки був офіцером.

Він зупинив екіпаж № 3 біля бордюру й пішов туди, де стояв і розхитувався вперед- назад Джуніор.

— Агов, Джунсе, поїхали, я підвезу тебе до дільниці, наллю тобі кави і... — «ти протверезишся», хотів він закінчити речення, та раптом звернув увагу на мокрі піжамні штани хлопця. Джуніор обмочився.

Стривожений не менш, ніж наляканий (ніхто не мусить цього побачити, Дюк у своїй могилі перекидатиметься), Генрі поклав руку Джуніору на плече.

— Ходімо, синку. Не роби з себе посміховисько.

— Вони були моїми потрушками, — промовив Джуніор, не обертаючись. Він почав хитатися ще швидше. Його обличчя — та частина, яку було видно Генрі, — було захоплено- замріяним. — Я їх пошлюпив, тож міг у них і спускати. Не огидно. По-французькому. — Він

366 Огопо — засноване 1774 року місто в окрузі Пенобскот, де знаходиться заснований 1862 року Університет штату Мейн.

реготнув, потім сплюнув. Тобто спробував. Низка густої білої слини повисла з його підборіддя, розхитуючись, мов маятник.

— Все, годі. Я відвезу тебе додому.

На ці слова Джуніор обернувся, і Генрі побачив, що той не п'яний. Ліве око в нього було яскраво-червоне. І зіниця була дуже збільшена. Лівий бік рота опустився донизу, аж було видно кілька зубів. Ця застигла гримаса на мить змусила Генрі згадати «Містера Сардонікса»³⁶⁷, фільм, що колись, у дитинстві, страшенно його був налякав.

Джуніор не потребував кави у відділку поліції, і додому їхати, щоб відіспатися, йому було зайве. Джуніору треба було терміново до лікарні.

— Ходімо, хлопче, — покликав Генрі. — Пішли.

Спершу Джуніор повівся достатньо слухняно. Генрі довів його вже

майже до машини, та раптом той знову став.

— Вони пахли однаково, і мені це подобалося, — промовив він. — Горе, горе, горе, скоро піде сніг.

— Ти правий, абсолютно.

Генрі хотів було обвести його навкруг капота машини, щоб посадовити на переднє сидіння, але тут йому здалося, що це було б непрактично. Позаду доречніше, хоча задні відсіки їхніх патрульних крузерів пахнуть доволі специфічно. Джуніор озирнувся через плече на дім Маккейнів, і його перекошене обличчя взялося сумом.

— Потрушки! — схлипнув він. — Ми кінчили! Не огидно, по-французькому! Тільки по-французькому, трах-бах! — Він висолопив язика і почав швидко-швидко ним теліпати собі між губів. Видаючи звук, схожий на той, що його утворював Марафонець перед тим, як, здіймаючи хмару пилу, кинутись навітьок від Вайлі Койота³⁶⁸. Після цього Джуніор розсміявся і знову вирушив до будинку.

— Ні, Джуніоре, — гукнув Генрі, хапаючи його за пояс піжамних штанів. — Ми мусимо...

Джуніор із дивовижною швидкістю розвернувся назад. Де й подівся той сміх; його обличчя стало згустком ненависті й люті. Розмахуючи кулаками, він кинувся на Генрі. Закусивши жвакаючими зубами висолоплений язик. З горла його виривалися звуки якоїсь дивної мови, у котрій не існувало голосних.

Генрі зробив перше, що йому зійшло на думку: відступив убік. Джуніор пропер повз нього і почав лупити кулаками по мигалці на даху крузера, розбив один ліхтар, роздερвши собі кісточки. Вже й люди почали виходити з сусідніх будинків, подивитися, що тут відбувається.

— Гтхн бннт мнт! — заходився Джуніор. — Мнт! Мнг! Гтхн! Гтхн!

Він оступився з бровки і потрапив однією ногою у риштак. Похитнувся, але на ногах утримався. З підборіддя в нього тепер разом зі слиною стікала кров; обидві руки були сильно розбиті й теж кровоточили.

— Вона просто збісила мене своїм бла-бла-бла, — заверещав Джуніор.

— Я дісав її коліном, шоп закнути, а вона вікинула копита! Обісрала все кругом! Я... я... — Він замовк. Неначе замислився. Промовив: — Допоможіть мені. — А потім зробив губами голосний звук, схожий на

постріл посеред тиші з пістолета 22-го калібру і впав долілиць між припаркованим поліцейським автомобілем і тротуаром.

Генрі з мигалкою й сиреною відвіз його до лікарні. Чого він не зробив, так не дозволив собі думати про останні слова, сказані Джуніором, в яких явно проглядав сенс. Туди він не бажав зазирати.

367 «Mr. Sardonicus» (1961) — фільм жахів про юнака, котрому навіки перекосило обличчя, коли він викопував з могили тіло свого батька, щоби забрати похований разом з ним виграшний лотерейний білет.

368 Кумедний персонаж із започаткованої у 1949 році серії мультфільмів про Вайлі Койота і Марафонця (Road Runner), намальований за образом каліфорнійської зозулі — найбільшого птаха свого виду (60 см завдовжки, 25 заввишки), який не любить літати, але швидко бігає.

Йому й без цього вистачало проблем.

15

Расті повільно їхав угору грядою, часто поглядаючи на лічильник Гайгера, котрий тепер ревів, немов середньохвильовий радіоприймач зі збитою настройкою. Стрілка піднялася з +400 до позначки +1000. Расті міг поспорити, що, коли він досягне верхівки, вона залізе на +4000. Він розумів, що доброго в цім мало — його «антирадіаційний костюм» — усього лише саморобний витвір, — але не зупинявся, нагадуючи собі, що радіація має кумулятивний ефект; якщо він їхатиме швидко, летальної дози не набереться. «Можливо, я втрачу на якийсь час волосся, але летальної дози я не наберу. Думай про це, як про авіанальот: прилетів, зробив свою справу і назад, на базу».

Він увімкнув радіо, зловив «Потужні хмари радості»³⁶⁹ на РНГХ і відразу ж вимкнув. Піт заливав йому очі, а він його зморгував. Навіть з кондиціонером, увімкнутим на повну потужність у кабіні фургона, було збіса жарко. Він поглянув у люстерко заднього виду й побачив своїх друзів, котрі стояли тісною купкою. Дуже маленькі звідсіля.

Ревіння Гайгера вщухло. Він позирнув туди. Стрілка впала до нуля.

Расті ледь не зупинився, та вчасно второпав, що тоді Роммі з дітьми подумують, що з ним біда. Крім того, можливо, це лише проблема з батареями. Але, позирнувши знову, побачив, що вогник живлення на лічильнику горить так само яскраво.

На верхівці горба дорога закінчувалася розворотним майданчиком

перед довгим червоним сараєм. Перед ним стояла стара вантажівка і ще старіший трактор, останній спирався тільки на одне колесо. На вигляд сарай зберігся у доволі гарному стані, хоча кілька вікон були розбиті. Поза ним стояв покинутий фермерський будинок, частина даху якого провалилася досередини, либонь, узимку під вагою снігу.

З торця сараю зяли розкриті навстіж ворота, і навіть із зачиненими вікнами та потужним кондиціонером Расті відчув п'яний аромат зогнилих яблук. Він зупинив машину біля ганку. Поперек сходів висів ланцюг із табличкою, на якій було написано: ВЛАМУВАЧІВ БУДЕ ПОКАРАНО. Табличка була старою, заіржавілою і, вочевидь, неефективною. Бляшанки з-під пива валялися по всьому ганку, де колись, либонь, любило справляти посиденьки сімейство Маккоя літніми вечорами, підставляючись вітерцю, споглядаючи широкі панорами: всеньке місто Честер Мілл праворуч, і весь напрямок аж до Нью-Гемпшира, якщо подивитися ліворуч. Хтось аерозолем написав на стіні: ВАЙЛДКЕТС РУЛЯТЬ, фарба, що колись була червоною, вицвіла до рожевої. На дверях фарбою іншого кольору було виведено: ДЕПО ОРГІЙ. Расті подумав, що так, либонь, було висловлено нездійснену мрію якогось сексуально стурбованого тінейджера. А може, це була назва якоїсь хеві-метал групи.

Він взяв до рук лічильник Гайгера і постукав по ньому. Стрілка підстрибнула, і апарат кілька разів клацнув. Схоже було, що він цілком працездатний; просто ніякої радіації тут нема.

Расті виліз із фургона і — після короткої внутрішньої дискусії — зірвав з себе більшість захисного обладунку, залишивши лише фартух, рукавиці й лупаті окуляри. Потім він пішов уздовж сараю, виставивши перед собою сенсорну трубку лічильника й обіцяючи собі, що побіжить назад, по решту свого «антирадіаційного костюма», якщо стрілка лишень трохи знову здригнеться.

Але, коли він вигулькнув з-за рогу сараю і побачив ярдів за сорок перед собою проблиск того вогника, стрілка навіть не ворухнулася. Це здавалося неймовірним, якщо радіація, — а як ще інакше? — пов'язана з цим вогником. Расті знайшов єдино можливе пояснення: генератор створює радіаційний пояс, щоб відлякувати від себе таких дослідників, 369 «Mighty Clouds of Joy» — заснований 1960 року вокальний квартет, що головним чином співає музику госпел.

як він. Для самозахисту. Те саме стосується відчутій ним млості й цілковитої втрати свідомості дітьми. Це самозахист, як голки дикуобраза або «парфуми» скунса.

«Втім, чи не схоже це все ж таки на неполадки з лічильником? Саме цієї секунди ти можеш отримувати летальну дозу гамма-випромінювання. Цей чортів лічильник усього лише забуток холодної війни».

Проте, просуваючись до краю саду, Расті побачив білку, котра стрілою метнулася по траві й злетіла на дерево. Затримавшись на обтяженій незібраними плодами гілці, вона, розпушивши хвіст, дивилася ясними очима на непроханого гостя вниз. Для Расті це був доказ гарний, як казна-що, тим паче ані в траві під деревами, ані на зарослих міжряддях він не побачив трупів тварин: ні самогубців, ні можливих жертв радіації.

Він уже наблизився до вогника, чиї регулярні зблиски спалахували так яскраво, що Расті кожного разу ледь не цілком замружувався. Праворуч, здавалося, прямо в нього під ногами лежав цілий світ. На відстані чотирьох миль він бачив місто, іграшкове, перфектне на вигляд. Сітка вулиць, шпиль церкви Конго, блищання кількох автомобілів у русі. Він бачив невисоку цегляну будівлю лікарні «Кеті Рассел», а далеко на заході ту чорну пляму на місці ракетної атаки. Вона так і висіла там, темна штучна родимка на щоці білого дня. Небо над головою було блідо-голубим, майже нормального кольору, проте на горизонті блакить поступалася отруйній жовтизні. Він був майже впевнений, що це результат забруднення повітря — те саме лайно, через яке зробилися рожевими зірки, — але підозрював, що здебільшого там нема нічого зловіснішого за осінній пилок рослин, що налипнув на невидиму поверхню Купола.

Расті рушив далі. Що довше він залишатиметься тут, особливо поза видимістю, то дужче нервуватимуться його друзі. Він передумав йти прямо до джерела зблисків, натомість, вийшовши з саду, спершу наблизився до краю косогуру. Звідси йому було видно інших, хоча вони й здавалися лише цятками. Расті поклав на землю лічильник Гайгера і почав повільно махати туди-сюди задерними вгору руками, щоб повідомити, що з ним усе гаразд. Вони замахали йому у відповідь. — Окей, — промовив він. Руки його всередині важких рукавичок були

слизькими від поту. — Тепер подивимося, що ми тут маємо.

16

У початковій школі на Іст-стрит настав час перерви. Джуді й Дженілл Еверет сиділи в дальнім кінці ігрового майданчика зі своєю подружкою Діаною Карвер, котрій було шість рочків, і таким чином за віком вона чудово вписувалася між малими Джей-Джей. Поверх лівого рукава Діаниного светрика було пов'язано голубу стрічечку. Перед тим, як іти до школи, вона сама наполягла та тому, щоб Керрі пов'язала їй цю річ, щоби бути схожою на своїх батьків.

— А це для чого? — спитала її Дженілл.

— Це означає, що я люблю поліцію, — відповіла Діана, відкушуючи від свого фруктового батончика.

— Я теж собі хочу, — сказала Джуді. — Тільки жовту. Це слово вона вимовила дуже акуратно. Раніше, зовсім малою, замість «жовтий», вона говорила «вовтий», і Дженні сміялася з неї.

— Жовтих не можна, — сказала Діана, — тільки голубі. Який смачний батончик. Я б їх мільйон з'їла.

— Ти станеш товстою, — сказала Дженілл. — І лопнеш.

Уявивши це, вони захихотіли, потім ненадовго замовкли, дивлячись на старших дітей, поки обидві Джей-Джей гризли домашнє печиво з арахісовим маслом. Кілька дівчаток грали в класи. Хлопці лазили по драбинках, міс Голдсхон штовхала гойдалку, де сиділи близнята Пруїт. Міс Вандестайн організувала гру в кікбол³⁷⁰.

³⁷⁰ Гра з м'ячем, схожа на футбол, але за бейсбольними правилами.

На вигляд усе ніби нормально, думала Дженілл, але насправді ненормально. Ніхто не кричить, ніхто не скимлить над подряпанним коліном, Майнді й Менді Пруїт не благають міс Голдстон похвалити їхні однакові зачіски. Усі вони тут поводяться так, ніби прикидаються, що вийшли на велику перерву, навіть дорослі. І кожен, включно з нею, потай зиркає на небо, котре мусило б бути голубим, а не є таким зовсім.

Але й це не найгірше. Найгірше — після тих її випадків — ця задушлива впевненість, що мусить статися щось погане.

Діана промовила:

— Я хотіла вбратися Русалонькою на Гелловін. А зараз уже не. Зовсім ніким не хочу. І

з дому не. Я боюся Гелловіну.

— У тебе були кошмари? — спитала Дженілл.

— Так, — Діана протягнула їй свій фруктовий батончик. — Хочеш доїсти? Я зовсім не така голодна, як думала.

— Ні, — відмовилася Дженілл. їй не хотілося вже навіть доїдати печиво з арахісовим маслом, а це так не було схоже на неї. І Джуді з'їла лише половинку одного печива. Дженілл згадала, як Одрі гавкала, сіпаючись на мишку, котра безпорадно намагалася втекти з кута, в якому опинилася. їй тоді стало сумно і вона поклікала матір, щоб та відтягнула Одрі, не дала собаці з'їсти мишку. Мамуня розсміялася, але собаку прибрала.

Тепер вони самі стали мишками. Дженні забула більшість снів, котрі бачила під час своїх корчів, але пам'ятала достатньо, щоб розуміти.

Тепер вони опинилися загнаними в кут.

— Я хочу просто залишитися дома, — повторила Діана. У її лівому оці застигла сльозинка, яскрава, прозора, ідеальна. — Сидітиму вдома на Гелловін. І навіть до школи не піду. Не. Ніхто мене не примусить.

Місіс Вандестайн покинула грати в кікбол і почала теліпати дзвоником, скликаючи всіх, проте жодна з трьох дівчаток не спішила підводитись.

— Гелловін уже почався, — промовила Джуді. — Оно, подивіться, — вона показала через вулицю, де на ганку у Вілерів стояв гарбуз. — І ондечки подивіться. — Цього разу вона показала на парочку вирізаних з картону привидів по боках дверей поштового відділення. — І ще, дивіться.

Останнім, на що вона показала, була галявина перед бібліотекою. Там стояло велике опудало, встановлене Ліссою Джеймісон. Вона, безумовно, намагалася зробити його забавним, але те, що бавить дорослих, часто лякає дітей, і Дженілл подумала, що опудало з бібліотечної галявини запросто може прийти з візитом до неї цієї ночі, коли вона лежатиме в темряві в своєму ліжку, намагаючись заснути.

Голова в нього була з набитої чимось мішковини, з очима-хрестиками з білих ниток. Капелюх схожий на той, що його носив на голові кіт в історії Доктора Суза³⁷¹. Замість рук у нього були садові совочки (поганючі-загребущі ручиська, подумала Дженілл) і майка з якимсь написом. Вона не зрозуміла, що він означає, хоча слова прочитала:

МИЛА БАТЬКІВЩИНА АЛАБАМА, ЗАГРАЙ-НО ОТУ ПІСНЮ МЕРТВОГО ГУРТУ

— Бачите? — Джуді не плакала, але очі в неї були розширені, серйозні, сповнені якогось знання, занадто складного, занадто темного, щоб його можна було висловити. — Гелловін уже почався.

Дженілл узяла сестричку за руку й потягнула, щоб та підвелася.

— Ні, ще ні, — заперечила вона... хоча боялася, що це не так. Щось погане мусить трапитись, щось таке, з вогнем. Без ласощів, тільки з каверзами. Підлими каверзами. Злими.

— Ходімо всередину, — сказала вона Джуді й Діані. — Співатимемо пісні й усяке таке різне. Буде гарно.

371 Theodor Seuss Geisel (1904-1991) — знаменитий дитячий письменник і ілюстратор (його прізвище також вимовляють: Сьюз, Зус, Сойс, Зойс); про Кота в капелюсі ним написано шість книжок, за якими також знято кілька фільмів.

Так зазвичай і було, проте не цього дня. Навіть ще до великого бабаху в небі уже не було гарно. Дженілл не переставала думати про опудало з білими очима-хрестиками. І про той чомусь лячний напис: ЗАГРАЙ-НО ОТУ ПІСНЮ МЕРТВОГО ГУРТУ.

17

За чотири роки до того, як опустився Купол, помер дід Лінди Еверет, залишивши кожному зі своїх онуків невелику, але пристойну суму грошей. Лінда отримала чек на 17232 доларів і чотири центи. Більшість з цієї суми було відкладено на коледжеві рахунки обох Джей-Джей, але вона відчувала, що має повне право витратити кілька сотень на Расті. Наближався його день народження, а йому давно хотілося мати пристрій Apple TV, з того часу, як вони з'явилися в продажу кілька років тому.

Вона була дарувала йому й дорожчі подарунки відтоді, як вони побралися, але ще жодному він не радів так сильно. Можливість скачувати фільми з і-нету, а потім дивитися їх на великому телеекрані, замість того, щоб залишатися прив'язаним до маленького дисплея комп'ютера, всолоджувала його до смерті. Пристрій мав вигляд білого квадрата з пластику, приблизно сім дюймів по ребру і завтовшки три чверті дюйма. Річ, знайдена Расті на Чорній Гряді, виглядала дуже схожою на Apple TV, ба він навіть спершу подумав, що це і є такий

пристрій... трохи лише модифікований, звісно, щоби тримати в ув'язненні ціле місто, а не ретранслювати вам у телевізор «Русалоньку» через Wi-Fi з високим рівнем роздільності.

Річ, що лежала на краю саду Маккоя, була не білою, а темно-сірою, а замість знайомого логотипа компанії «Apple» Расті побачив на ній отакий, тривожний, символ:

Понад цим символом випиналась гулька розміром, як кісточка його мізинця. Під її ковпачком містилася зроблена чи то зі скла, чи з кристалю лінза. Звідти й зблискував той пурпуровий вогник.

Расті нахилився, торкнувшись поверхні генератора — якщо це дійсно був генератор. У ту ж мить потужний розряд вдарив йому в руку, прохромивши все тіло. Він хотів відскочити, але не зміг. Йому міцно скувало м'язи. Лічильник Гайгера схлипнув одиночним тріском і замовк. Расті не мав поняття, чи хильнулася стрілка в небезпечну зону, бо й очима не міг поворухнути. Світло витікало зі світу, немов вода крізь стік ванни, і з раптово спокійною ясністю він подумав: «Япомираю. Який ідіотський спосіб сме...»

А тоді з цієї темряви виникли обличчя — тільки то були не людські лица, а пізніше він не був навіть певен, чи то були обличчя взагалі. Це були геометричної форми суцільні моноліти, як йому здалося, обтягнуті шкірою. Єдине в них, що хоч трохи нагадувало людське, були ромбоподібні виступи по боках. Це могли бути вуха. Голови — якщо це були голови — обернулися одна до одної, чи то перемовляючись, чи, може, це просто так оманливо виглядало. Йому здалося, ніби він почув сміх. Він подумав, що відчув їхнє схвилювання. Йому уявилися діти на ігровому майданчику початкової школи на Іст-стрит — його дівчатка, мабуть, з їхньою подружкою Діаною Карвер — вони обмінювалися ласощами під час перерви.

Все це відбувалося протягом секунд, аж ніяк не довше п'яти-шести секунд. А потім щезло. Напруга зникла так само раптово, як було, коли люди торкалися поверхні Купола; так

само, як його млість і супутнє їй видіння опудала в покривленому ковпаку. Він очунав просто уляканим на колінах на верхівці пануючої над містом гряди, запарений у своїй свинцевій амуніції.

Проте образ тих шкіряних голів залишився. Прихилені разом, хихотять з непристойної дитячої витівки.

«А інші там, унизу, спостерігають за мною. Помахай. Скажи їм, що з тобою все гаразд».

Він здійняв обидві руки над головою — тепер вони рухалися легко — і повільно помахав туди-сюди так, ніби серце йому в грудях не стрибало чорнохвостим зайцем, ніби груди йому не заливало пекучими ручаями пахучого поту.

Знизу, з дороги, у відповідь йому помахали Роммі з дітьми.

Расті зробив кілька глибоких вдихів, щоб заспокоїтись, потім простягнув рурку лічильника Гайгера до маленького сірого квадрата, що лежав на пружній трав'яній підстилці. Стрілка колихнулася, не доходячи позначки +5. Фонове випромінювання, не більше.

Расті майже не сумнівався, що ця квадратна пласка річ і є джерелом їхніх неприємностей. Істоти — нелюдської природи, геть чужої — використовували цю річ, щоб тримати їх в ув'язненні, але й це було не все. Вони використовували її також для спостереження.

І для забави. Ці мерзотники сміялися. Він це ясно розчув.

Расті зняв з себе фартух, накинув його на коробочку з опуклою гулькою-лінзою, скочив на рівні й позадкував. Якусь мить нічого не відбувалося. А потім фартух зайнявся. Запах був різким, гидотним. Він бачив, як напухає, пузириться лискуча поверхня, як проривається полум'я. А тоді фартух, котрий був усього лиш запаяним у пластик листом свинцю, просто розпався. Якусь хвилину ще горіли його шматки, найбільший з них все ще лежав поверх коробочки. А за мить уже весь фартух — чи те, що від нього залишалося — геть зник. Залишилося кілька грудочок попелу і запах, але все загалом... фу. Щезло.

«Я це насправді бачив?» — запитав Расті в самого себе, а потім промовив те саме вголос, питаючись в цілого світу. Він чув запах смаженого пластику і важчий дух, як він гадав, розплавленого свинцю — безумство, це неможливо, але сам фартух таки щез.

— Я це насправді бачив?

Немов відповідаючи йому, з-під ковпачка на коробочці зблиснув пурпуровий вогник. Чи ці пульсації поновлюють Купол, як ото доторк до комп'ютерної клавіатури поновлює екран? Чи завдяки ним шкіроголові можуть споглядати місто? Чи й те й інше? Чи ні те й ні те? Він наказав собі більше не наближатися до плаского квадрата. Він

сказав собі, що найрозумніше, що він може зараз зробити, це повернутися бігом до фургона (позбавлений важкого фартуха він зможе бігти) і помчати, немов скажений, пригальмувавши тільки, щоб підібрати своїх компаньйонів, котрі чекають унизу.

Натомість він знову наблизився до коробочки і впав перед нею на коліна, в позі, занадто схожій на молитовну, щоби йому це подобалося. Здер із себе одну рукавицю, торкнувся землі поряд з цією штукою і враз відсмикнув руку. Гаряче. Шматочки палаючого фартуха трохи обпалили траву. Потім він торкнувся самої коробочки, напружено приготувавшись до нового опіку або нового шоку... хоча найбільше боявся зовсім іншого — знову побачити ті обтягнуті шкірою форми, ті не-зовсім- голови, схилені до купи, почути їхній змовницький сміх.

Проте нічого не трапилось. Ні видіння, ні опіку. Сіра коробочка на дотик була холодна, попри те, що він лише щойно бачив, як на ній пузирився й займався його фартух.

Зблиснув пурпуровий вогник, Расті вистачило обережності не прикривати його рукою. Натомість він ухопив цю штуку за боки, подумки прощаючись зі своєю дружиною й дочками і вибачаюсь перед ними за те, що виявився таким кінченим дурнем. Він очікував, що зараз спалахне і згорить. Коли цього не сталося, він спробував підняти коробочку. Хоча площа її

поверхні була не більшою за обідню тарілку і сама вона не була набагато товщою, він не зміг її поворухнути. Ця коробочка була все одно, що прикута до верха якоїсь колони, зануреної на дев'яносто футів у глиб корінної породи Нової Англії — хоча цього не могло бути. Вона лежала поверх трав'яного килима, і, просунувши глибше під неї пальці рук, він сам себе торкнувся. Сплівши пальці разом, він спробував знову підняти чортову штуку. Ні шоку, ні видінь, ні жару; і ані зрушення також. Коробочка навіть не похитнулася.

Він подумав: «Я тримаю в руках якогось роду чужинський артефакт. Машину з іншого світу. Я можу навіть позирнути на тих, хто нею керує».

Сама ця ідея була інтелектуально прекрасна — навіть приголомшлива, але вона не мала емоційного виміру, можливо, тому, що він був надто ошелешений, надто переповнений інформацією, котра не оброблялася.

«Ну, то що далі? Що, чорти мене забирай, далі?»

Він не знав. А ще виявилось, що після всього цього він не втратив здатності до емоційних переживань, бо його накрило хвилиною відчаю, і ледве-ледве він утримався від того, щоб не вокалізувати цей відчай у риданні. Четверо людей унизу можуть його почути і подумають, що він у біді. Та так воно й є, він у біді. І не тільки він.

Він підвівся, ноги під ним тремтіли, загрожуючи підломитися. Гаряче, цупке повітря, здавалося, приставало йому до обличчя, мов олія. Він неспішно побрів крізь обтяжений яблуками сад назад до фургона. Єдине, що йому було цілком ясно — про існування цього генератора ні за яких обставин не повинен дізнатися Великий Джим Ренні. Не тому, що йому може схотітися його знищити, а тому, що він, скоріше за все, встановить навкруг нього охорону, щоб запобігти його знищенню. Щоб генератор продовжував робити те, що робить, і таким чином Ренні міг продовжувати робити своє. Принаймні поки що Великого Джима цілком влаштовував поточний стан речей.

Расті відчинив дверцята фургона, і саме тоді, менш ніж за милію від Чорної Гряди, потужний вибух сколихнув день. Це прозвучало так, ніби Бог нахилився і вистрелив униз із небесного дробовика.

Расті знічев'я скрикнув і подивився вгору. І тут же йому довелося прикрити собі очі рукою від люті миттєвого сонця, що спалахнуло в небі понад межею між Честер Міллом і ТР-90. У Купол вривався черговий літак. Тільки цього разу це був не скромний «Сенека-V». Чорний дим здіймався від точки контакту, яку Расті визначив приблизно на висоті двадцять тисяч футів. Якщо чорна цятка, залишена ракетними ударами, здавалася мушкою на щоді дня, ця нова пляма була виразкою шкіри. Такою, що готова бурхливо розростися.

Расті забув про генератор. Забув про чотирьох друзів, котрі його чекають. Забув про власних дітей, заради котрих він щойно наражав себе на ризик спалення живцем і розутілення. Протягом двох хвилин не було місця ні для чого в його мозку, окрім крижаного жаху.

По той бік Купола на землю падали уламки. Слідом за передньою чвертю реактивного лайнера полетів палаючий двигун; за двигуном посипався дощ із синіх авіаційних крісел, чимало з пристебнутими до них пасажирами; слідом за кріслами надійшла черга величезного блискучого крила, котре ширяло, похитуючись, немов аркуш паперу на протязі; за крилом пішов хвіст, схоже, що це «Боїнг-767». Хвіст був

темно-зеленого кольору. На ньому був зелений символ світлішого відтінку. Расті здалося, що той схожий на конюшину.

«Ні, це не конюшина, а трилисник».

А тоді на землю обвалився, мов зламана стріла, фюзеляж літака, і навкруги загорівся ліс.

18

Місто здригається від вибуху, і всі виходять подивитися. По всьому Честер Міллу мешканці виходять дивитися. Вони стоять перед своїми будиночками, на під'їзних алеях, на тротуарах, посеред Мейн-стрит. І хоча небо на північ від їхньої тюрми здебільшого затягнуте хмарами, їм доводиться прикривати очі від саява — того, що Расті зі свого місця на вершечку Чорної Гряди побачив, як друге сонце.

Звісно, вони бачать все, як воно є: найгострозоріші навіть можуть прочитати назву на фюзеляжі падаючого літака, поки він не зникає нижче лінії дерев. У цьому нема нічого надприродного; таке вже траплялося й раніше, не далі, як на тижні (хоча не так грандіозно, треба визнати). Проте в мешканцях Честер Мілла оселяється гнітючий страх, який пануватиме в місті відтоді й до самого кінця.

Будь-хто, хто доглядав невиліковно хворого, скаже вам, що надходить момент зламу, коли спротив помирає і вповзає покірність. Для більшості мешканців Честер Мілла точкою зламу став пізній ранок двадцять п'ятого жовтня, коли вони стояли, хто сам, а хто разом із сусідами, і дивилися, як понад три сотні людей валяться згори в ліс TP-90.

На початку цього ранку приблизно відсотків п'ятнадцять тутешніх мали на рукавах голубі пов'язки «солідарності»; під захід сонця цієї середи в жовтні їх кількість збільшилася вдвічі. Коли сонце зійде завтра вранці, таких стане більше половини всього населення.

Спротив поступається покірності; покірність викохує залежність. Будь-хто, хто доглядав невиліковно хворого, скаже вам це. Хворі люди потребують когось, хто подаватиме їм пігулки і склянку з прохолодним солодким соком, щоби їх було легше ковтати. Вони потребують когось, хто маззю з арніки розітре їм болючі суглоби. Вони потребують когось, хто сидітиме поряд темної ночі, коли години тягнуться так довго. Вони потребують когось, хто скаже: «А тепер спи, завтра буде краще, я тут,

спи, я про все подбаю».

Спи.

19

Офіцер Генрі Моррісон привіз Джуніора в лікарню — на той час хлопець сяк-так прийшов до тями, хоча так само белькотів якісь нісенітниці — а далі вже Твіч повіз його кудись на каталці. Моррісон дивився йому вслід із полегшенням.

У довідковій службі Генрі дізнався домашній номер Великого Джима і номер міської ради, але ні там, ні там ніхто не відповідав — то були номери дротової мережі. Він якраз слухав робота, котрий повідомляв йому, що номер мобільного телефону Джима Ренні не значиться в реєстрі, коли вибухнув лайнер. Разом з усіма ходячими у шпиталі він вибіг надвір і стояв на розворотному майданчику, дивлячись на нову чорну мітку на невидимій поверхні Купола. Ще падали останні уламки.

Великий Джим дійсно перебував у міській раді, але телефон він вимкнув, щоб ніхто йому не заважав доопрацювати обидві його промови — одна для копів цього вечора, а друга перед усім містом завтра ввечері. Почувши вибух, він кинувся надвір. Першою думкою йому промайнуло: Кокс підірвав атомний заряд. Нікчемашний полковник! Якщо він проб'ється крізь Купол — усе полетить шкереберть!

Він опинився поряд з Елом Тіммонсом, доглядачем будівлі міськради. Ел показав на північ, високо в небо, де ще здіймався дим. Великому Джиму це нагадало вибух зенітного снаряду з якогось фільму часів Другої світової війни.

— Там був літак/ — кричав Ел. — Величезний! Господи! Хіба вони не попередили всіх?

Великий Джим з полегшенням віддихнув, його оскаженіле серце трохи вповільнило

свій стукіт. Якщо це був літак... просто собі літак, а не ядерний вибух чи якась суперракета...

У нього зацвірінкав мобільний. Він дістав телефон із кишені й розкрив:

— Піте, ти?

— Ні, містере Ренні, це полковник Кокс.

— Що ви наробили? — заволав Ренні. — Що це ви, люди, заради Бога, тепер зробили?

— Нічого, — в голосі Кокса не було й сліду колишньої холодної зверхності, він звучав збентежено. — Ми не маємо до цього ніякого стосунку. Це було... зачекайте хвилинку.

Ренні чекав. На Мейн-стрит було повно людей, роззявивши роти, вони дивилися в небо.

Ренні вони здалися вбраними в людський одяг вівцями. Завтра ввечері вони стовпляться в залі міськради і почнеться їхнє бе-е-е, бе-е-е, бе-е-е коли ж нам стане краще? І бе-е-е, бе-е-е, бе-е-е — подбайте за нас, поки не стане краще. І він дбатиме. Не тому, що йому так хочеться, а тому, що така Божа воля.

Знову озвався Кокс. Тепер на додачу до збентеження в його голосі звучало знесилення. Це був уже не той чоловік, котрий залякував Великого Джима, вимагаючи його подати у відставку. «Саме таким тоном і говори надалі, дружок, — подумав Ренні, — і тільки так».

— За попередньою інформацією, яку я маю, рейс № 179 авіакомпанії «Ер Айерленд» наштовхнувся на Купол і вибухнув. Літак прямував із Шеннона на Бостон. Ми вже маємо двох незалежних свідків, котрі повідомили, що бачили трилисник на хвості, якийсь матеріал також може мати знімальна група Ей-Бі-Сі, що працювала відразу за межею карантинної зони біля Гарлоу... одну секундочку.

Проминула не секунда, і не хвилина, а набагато більше часу. Серце Великого Джима вже було уповільнилося до його нормального темпу (якщо таким можна назвати сто двадцять ударів за хвилину), але тепер воно знову заспішило, і знову з тими ж поодинокими циклічними поштовхами. Він закашляв і вгатив себе кулаком у груди. Серце нібито майже заспокоїлося, а тоді перейшло в режим тотальної аритмії. Піт виступив йому на лобі. День, що спочатку був сірим, вмент йому здався занадто яскравим.

— Джиме? — це був Ел Тіммонс, і хоча він стояв поряд з Великим Джимом, голос його чувся немов з якоїсь далекої-далекої галактики. — З вами все гаразд?

— Усе добре, — промовив Великий Джим. — Залишайся тут. Ти мені можеш знадобитися.

Повернувся Кокс.

— Так, дійсно це був літак ірландської авіакомпанії. Я щойно подивився свіжий матеріал, знятий командою Ей-Бі-Сі. Там якраз одна з телевізійниць вела репортаж і це трапилося просто за її спиною. Вони відзняли всю катастрофу.

— Я певен, їхні рейтинги злетять угору.

— Містере Ренні, між нами можуть бути деякі суперечності, але я сподіваюся, ви донесете до ваших виборців, що з цього приводу їм нема ніяких причин хвилюватися.

— Ви мені краще скажіть, яким чином це...

Серце знову затнулося. Дихання урвалося, потім відновилося. Він удруге вгатив себе кулаком у груди, тепер ще дужче, і сів на лаву біля вимощеної цеглою доріжки, що вела від міськради до тротуару. Замість свіжого шраму на Куполі, Ел тепер дивився на нього, занепокоєно хмурячи брови і, як гадав Великий Джим, зі страхом. Навіть зараз, у такому стані, йому радісно було це бачити, радісно знати, що його вважають незамінним. Вівці потребують чабана.

— Ренні? Ви слухаєте? Ви в порядку?

— Слухаю. — Разом з тим він прислухався до свого серця, котре залишалося далекі не в порядку. — Яким чином це трапилося? Як таке взагалі могло трапитися? Я-то гадав, ваші люди попередили геть усіх.

— Я ще не певен і не знатиму точно, поки ми не відкриємо чорну скриньку, але свою думку ми на цей рахунок маємо. Ми розіслали директиву до всіх комерційних авіакомпаній, щоби трималися подалі від Купола, але для рейсу № 179 це звичайний польотний курс. Ми гадаємо, хтось забув перепрограмувати автопілот. Отак просто. Я повідомлю вам деталі, щойно ми їх тут отримаємо, проте зараз найважливіше запобігти початку паніки в місті.

Проте за деяких обставин паніка гарна річ. За деяких обставин, як-от харчовий бунт або підпал, це вельми корисна річ.

— За великим рахунком це результат глупства, але також і прикра випадковість, — продовжував правити своє Кокс. — Донесіть цю інформацію до ваших людей.

«Вони знатимуть те, що я їм скажу, і віритимуть в те, що мені потрібно», — подумав Ренні.

Серце в нього затанцювало, як шмат жиру на гарячій пательні, потім взяло ненадовго

нормальніший ритм і знову засмикалось. Не прощаючись із Коксом, він натиснув червону кнопку КІНЕЦЬ ДЗВ і опустив телефон назад до кишені. Потім подивився на Ела.

— Я хочу, щоб ти відвіз мене до шпиталю, — промовив він якомога спокійніше. — Щось мені трохи зле стало.

Ел, із «солідарною» пов'язкою на руці, стривожився ще дужче.

— Ой, звісно ж, Джиме. Сидіть тут, поки я збігаю по мою машину. Ми не можемо дозволити, щоби з вами щось трапилось. Ви потрібні місту. «А то я цього не знаю», — подумав Великий Джим, сидячи на лаві, дивлячись на велику чорну пляму в небі.

— Знайди Картера Тібодо, скажи йому, щоб зустрічав мене там. Він мені потрібен під рукою.

Були й інші інструкції, які він хотів дати, але тут уже його серце зупинилося цілком. На мить вічність роззявилася в нього під ногами, відкрита темна безодня. Ренні задихнувся і вгатив себе в груди. Серце зірвалося в скажений галоп. Він на це подумав: «Не зраджуй мене зараз, мені так багато треба зробити; не смій, ти, нікчемахо, не смій».

20

— Що це було? — спитала Норрі тонким, дитячим голосом, а потім сама ж на це й відповіла. — Це був літак, правда? Літак, повний людей.

Вона вдарилася в сльози. Хлопці намагались утриматись від плачу, але не змогли. Роммі відчув, ніби він і сам плаче.

— Йо, — сказав він. — Гадаю, так, літак.

Джо обернувся і подивився на фургон, котрий уже їхав у їхній бік. Діставшись підніжжя гряди, він збільшив швидкість, ніби Расті страх як не терпілося повернутися. Коли він під'їхав і вискочив з кабіни, Джо побачив також іншу причину його поспішності — свинцевий фартух пропав.

Не встиг Расті промовити й слова, як задзвонив його телефон. Він різко відкрив його, глянув на номер і прийняв дзвінок. Очікував почути Джинні, але заговорив той новий парубок, Терстон Маршалл.

— Так, що? Якщо це щодо літака, то я бачив... — він послухав, нахмурився, потім кивнув. — Гаразд, так. Правильно. Я їду. Передайте Джинні й Твічу, щоб вкололи йому два міліграми валіуму, внутрішньовенно. Ні, краще хай буде три. І скажіть йому, щоб

поводився спокійно. Це чуже його натурі, але нехай докладе зусиль. Його синові дайте п'ять міліграмів.

Закривши телефон, він подивився на них.

— Обидва Ренні потрапили в лікарню, старший із серцевою аритмією, у нього вона з'являлася й раніше. Чортовому дурню треба було ще два роки тому поставити ритмоводій. Терстон сказав, що молодий має симптоми, які здалися йому схожими на гліому. Сподіваюся, він помилився.

Норрі підняла вкрите сльозами лице до Расті. Однією рукою вона обнімала Бенні Дрейка, котрий сказано тер собі очі. Коли підійшов і став біля неї Джо, вільною рукою вона обняла його.

— Це ж пухлина мозку, так? — спитала вона. — Дуже небезпечна.

— Коли це трапляється в юнаків віку Джуніора Ренні, це майже завжди вкрай небезпечно.

— Що ви знайшли там? — спитав Роммі.

— А що трапилося з вашим фартухом? — додав Бенні.

— Я знайшов те, що Джо й думав.

— Генератор, — промовив Роммі. — Док, а ви певні цього?

— Авжеж. Він не схожий ні на що з того, що мені доводилося бачити дотепер. Я цілком певен, що ніхто на Землі не бачив раніше нічого подібного.

— Щось з іншої планети, — промовив Джо голосом таким низьким, що прозвучав він у нього, як шепіт. — Я так і знав.

Расті суворо подивився на нього.

— Ти не мусиш про це говорити. Ніхто з нас не мусить. Якщо нас питатимуть, відповідаймо, що шукали, але нічого не знайшли.

— Навіть моїй мамі? — спитав Джо печально.

Расті ледь не розслабився в цей бік, та взяв себе в руки. Зараз ця таємниця належала п'ятьом людям, це й так уже було забагато. Але діти заслужили на те, щоб знати, а Джо Макклечі й сам здогадався.

— Навіть їй, принаймні поки що.

— Я їй не можу брехати, — сказав Джо. — Це не подіє. Вона все наскрізь бачить своїм Материнським прозором.

— Тоді просто скажи їй, що я взяв з тебе клятву берегти таємницю і їй тебе краще не питати. Якщо наполягатиме, скажи їй, щоб побалакала зі

мною. Поїхали, мені треба повертатися до лікарні. Роммі, ви за кермом. У мене нерви на межі.

— А ви не хочете... — почав Роммі.

— Я розповім вам усе. По дорозі. Можливо, нам навіть вдасться придумати, що з цим робити.

21

За годину після того, як «Боїнг-767» «Ірландських авіаліній» врізався в Купол, до поліцейської дільниці Честер Мілла хоробро вступила Розі Твічел, тримаючи в руках накриту серветкою тарілку. Стейсі Моггін знову сиділа за стійкою, маючи на обличчі вираз такої ж втоми й збентеження, які Розі відчувала у своїй душі.

— Що це? — спитала Стейсі.

— Ланч. Для мого кухаря. Два підсмажених сендвічі з беконом, латуком і помідорами.

— Розі, навряд чи я можу пропустити тебе до нього. Я взагалі не можу туди когось пускати.

Мел Ширлз розповідав двом новобранцям про шоу автомобілів-монстрів, яке він бачив минулої весни в Портлендському спортивному центрі. Тепер він озирнувся.

— Я йому віднесу, міз Твічел.

— Ти — ні, — відрізала Розі.

Мел здивувався. На його лиці відбилася образа. Йому завжди подобалася Розі, він гадав, що й вона добре ставиться до нього.

— Я не можу довірити тобі тарілку, бо ще розіб'єш, — пояснила вона, хоча правда полягала не зовсім в тому, правда полягала в тому, що вона йому зовсім не довіряла. — Я бачила, як ти у футбол граєш, Мелвіне.

— Та годі вам, не такий вже я незграбний.

— А ще я хочу побачити, чи з ним там все гаразд.

— Йому не дозволено приймати ніяких відвідувачів, — сказав Мел. — Це наказ шефа Рендолфа, а він його отримав прямо від виборного Ренні.

— Нехай, а я йду вниз. Тобі доведеться скористатися електрошокером, щоб зупинити мене, а якщо наважишся, я більше ніколи не приготую тобі вафель з суніцями саме таких, як ти любиш, щоби соус просякав аж досередини. — Вона роззирнулася довкола і пхекнула. — Крім того, я не помітила тут нікого з тих наказувачів. Чи я чогось не

добачаю?

Мел думав було продемонструвати новачкам власну крутість, але потім вирішив, що не варто. Йому справді подобалася Розі. І вафлі її подобались, особливо, коли вони були трохи глеюваті. Він підсмикнув на собі пояс і промовив:

— Окей. Тіко я теж піду з вами, і ви не понесете йому нічого, поки я не зазирну під оту серветку.

Вона підняла серветку. Під нею лежало два сендвічі й коротка записка, надряпана на звороті чекового бланка з «Троянди-Шипшини». «Тримайся, — було написано в ній. — Ми віримо в тебе».

Мел узяв записку, зім'яв і кинув у бік сміттового кошика. Промазав, і один з новобранців похапцем кинувся її підібрати.

— Пішли, — рушив Мел, але тут же зупинився, взяв половинку одного сендвіча й відірвав добрячий шматок. — Він усе одно все не з'їсть, — пояснив він Розі.

Вона промовчала, але, коли він попереду неї почав спускатися сходами, в Розі виникло гостре бажання розбити тарілку йому об голову.

Вона вже пройшла половину підвального коридору, але Мел раптом сказав:

— Далі вам не можна, міз Твічел. Далі я сам понесу.

Вона віддала йому тарілку і печально дивилася, як він нахиляється й зі словами: «Ланч подано, гівновозе» просовує її крізь ґрати.

Барбі його проігнорував. Він дивився на Розі.

— Дякую, але якщо це готував Енсон, не знаю, чи залишуся я так само вдячним після першого ковтка.

— Я сама готувала, — відповіла вона. — Барбі, чому вони тебе побили? Хіба ти намагався втекти? Вигляд у тебе жахливий.

— Я нікуди не тікав, спротиву при арешті не чинив. Хіба не так, Меле?

— Ти ото краще б припинив пащекувати, бо інакше я ввійду до клітки і заберу в тебе оті самвічі геть.

— Авжеж, можеш спробувати, — кивнув Барбі. — Позмагаємося за їжу, — оскільки Мел не виявив бажання сприйняти цю пропозицію, Барбі знову звернувся до Розі. — Там був літак? По звуку схоже, що літак. Якийсь великий.

— По Ей-Бі-Сі сказали, це був ірландський авіалайнер. Повний пасажирів.

— Спробую вгадати. Він летів курсом на Бостон або Нью-Йорк, а якийсь вайло забув перепрограмувати автопілот.

— Не знаю. По телевізору про такі подробиці ще нічого не розповідали.

— Ходімо, — підійшов до неї Мел і взяв за руку. — Досить уже баляси точити. Вам треба піти звідси, поки в мене не почалися неприємності.

— Як ти почуваєшся? — спитала Розі в Барбі, недовго опираючись молодому полісменові.

— Нормально, — сказав Барбі. — А в тебе як справи? Ти уже владнала оту справу з Джекі Веттінгтон?

Ну, й яка, питається, повинна прозвучати відповідь на це запитання? Тим паче, наскільки пам'ятала Розі, вона не мала ніякої справи, котру мусила б ладнати з Джекі. їй здалося, що вона помітила, як Барбі легенько кивнув головою, і сподівалася, що це не гра її уяви.

— Поки ще ні, — відповіла вона.

— А варто було б. Скажи їй, щоб перестала сучитись.

— Якби ж то, — промурмотів Мел. Він міцніше вчепився в руку Розі.

— Ходімо вже, не змушуйте мене вас тягнути.

— Передай їй, що я сказав, що ти гідна людина, — гукнув Барбі, коли вона вже підіймалася сходами в супроводі Мела, котрий тепер ішов за нею по п'ятах. — Вам з нею справді варто побалакати. І дякую тобі за сендвічі.

«Передай їй, що я сказав, що ти гідна людина».

Це було послання, вона не мала в цьому сумнівів. Мел цього не второпав, гадала вона; він завжди був тупуватим, і схоже, що життя під Куполом аніскільки не додало йому олії в голові. Тому-то Барбі й ризикнув про це заговорити.

Розі вирішила розшукати Джекі якомога швидше і передати послання: «Барбі каже, що я гідна людина. Барбі передає, що ти можеш говорити зі мною відверто».

— Дякую тобі, Меле, — сказала вона, знову опинившись у кімнаті чергових. — З твого боку це добрий крок, що ти дозволив мені це зробити.

Мел озирнувся навкруги, не побачив ніде начальства, більшого за себе,

і розслабився.

— Без проблемок, але не думайте, ніби ви зможете знову спуститися туди з вечерею, бо цього не буде. — Він подумав і філософськи завершив: — Він зараз заслуговує на щось приємне, я гадаю. Бо якщо прийдете наступного тижня о цій порі, він уже буде підсмажений незгірш за ті сендвічі, що ви їх йому приготували.

«Це ми ще побачимо», — подумала Розі.

22

Енді Сендерс і Майстер Буші сиділи поряд зі складським приміщенням РНГХ і курили кристаль. Прямо перед ними, у полі, посеред якого височіла радіовежа, виднілася купка землі, позначена хрестом, зробленим із ящикних дощочок. Під тим горбком лежала Саммі Буші, мучителька ляльок «Братц» і мати Малюка Волтера. Майстер сказав, що пізніше він вкраде на кладовищі біля Честерзького озера для неї справжній хрест. Якщо вистачить часу. А може так статися, що його не буде.

Немов підтверджуючи свою останню фразу, він змахнув гаражним пультом.

Енді жаль було Саммі, так само, як було жаль Клодетт і Доді, але тепер його печаль уже перейшла в клінічну фазу, перебуваючи в безпеці, щільно накрита його внутрішнім Куполом: її можна було бачити, погоджуватися з її існуванням, але дістатися її вже не було ніякої можливості. І це було гарно. Він спробував пояснити це Майстру Буші, але заплутався десь посередині — концепція виявилася занадто складною. Щоправда, Майстер кивнув, а тоді передав Енді свою велику кристалу люльку з вирізьбленим на її боці написом: ЦИМ ЗАБОРОНЕНО ТОРГУВАТИ.

— Гарний чад, правда ж? — промовив Майстер.

— Так! — підтвердив Енді.

Потім вони трохи поговорили на дві серйозні теми, притаманні дискусіям зновународжених манячників: яка манячна ця гидота і як їм класно на ній манячити. Посеред цього діалогу десь північніше пролунав потужний вибух. Енді прикрив собі пекучі від усього цього диму очі. Причому мало не впустив люльку, але Майстер устиг її врятувати.

— Господи, лайно яке, там же літак). — Енді намагався підвестись, але

ноги, хоч вони в нього аж дзижчали від енергії, тіла не тримали. Він знову сів.

— Ні, Сендерсе, — промовив Майстер. І дунув кришталю. Сидячи долі зі схрещеними ногами, він дивився на Енді, немов якийсь індіанець із люлькою миру.

Приперті до стіни складу, між Енді й Майстром стояли чотири автомати АК-47 російського виробництва, але імпортовані — як і багато інших корисних речей у цьому складському приміщенні — з Китаю. Стояли там також п'ять повних ящиків із тридцятизарядними магазинами до них і коробка гранат РГД-5. Майстер запропонував Енді свій переклад ієрогліфів на коробці з гранатами: «Не впусти це, мазефакер».

Тепер Майстер узяв один з автоматів і поклав собі поперек колін.

— То був не літак, — проголосив він.

— Ні? А що тоді?

— Божий знак. — Майстер подивився на те, що він намалював на стіні складу: дві цитати (вільно інтерпретовані) з «Одкровення» із зумисне вставленим до них числом 31. Потім знову перевів погляд на Енді. На півночі по небу розповзався димовий плюмаж. Під ним здійснювався свіжий дим з того місця, де уламки літака попадали в ліс. — Я неправильно визначив дату, — промовив він задумливо. — Насправді цього року Гелловін настане раніше. Може, вже й сьогодні, може, завтра, може, післязавтра.

— Або післяпіслязавтра, — додав, допомагаючи йому, Енді.

— Можливо, — великодушно погодився Майстер. — Хоча, я гадаю, раніше. Сендерсе!

— Що, Майстре?

— Візьми собі автомат. Тепер ти боєць армії Господа. Ти тепер християнський Солдат. Скінчилися дні лизання тобою сраки того сучого сина, апостата.

Енді взяв у руки АК і поклав автомат собі поперек голих стегон. Йому сподобалася

його вага, сподобалася його теплість. Він перевірів, чи ввімкнуто на автоматі запобіжник. Увімкнуто.

— Про якого сучого сина апостата ти кажеш, Майстре?

Майстер втупився в нього вкрай зневажливим поглядом, але, коли Енді

потягнувся по люльку, він передав її йому досить дружелюбно. Запасів було повно, їм обом вистачить від тепер і до самого кінця й, воістину, кінця чекати вже недовго.

— Ренні, про цього віровідступника і сучого сина я кажу.

— Він мій друг, мій товариш, але дійсно, він буває крутієм, — визнав Енді. — Бооожественно, яка ж чудова ця гидота.

— Ато, — погодився Майстер задумливо і забрав назад люльку (яку Енді тепер подумки називав Димотворною Люлькою Миру). — Це найдовше діючий з найдовше діючих кристалів, найчистіший з найчистіших, і що воно ще, Сендерсе?

— Ліки від меланхолії, — миттю відгукнувся Енді.

— А ото що? — показав Майстер на нову чорну пляму на Куполі.

— Знак! Божий знак!

— Так, — промовив Майстер, м'якшаючи. — Саме так і є. Ми тепер з тобою на Божому торчі, Сендерсе. Ти знаєш, що трапилося, коли Бог відкрив сьому печать? Ти читав Апокаліпсис?

Енді щось пригадувалося, ще з тих часів, коли він підлітком відвідував християнський табір: про янголів, котрі вигулькують з-під сьомої печатки, мов клоуни з маленького автомобільчика в цирку, але йому не хотілося говорити про це в таких образах. Майстер може сприйняти це за богохульство. Тому він лише помотав головою.

— Так я й знав, — сказав Майстер. — Ти напевне слухав проповіді у Святому Спасителі, але проповідь не замінить освіти. Проповідь — це, курва, не реальне провиддя. Бодай це ти розумієш?

Що розумів Енді, так це те, що йому хочеться ще дунути, але він лише кивнув.

— Коли відкрилася сьома печать, з'явилися сім янголів із сьома трубами. І кожного разу, як один з них дмухав у дудку, мор ринув на землю. Ось, хапни ще чаду, це тобі допоможе сконцентруватися.

Скільки вже часу вони отак тут сиділи, курили? Здавалося, довгі години. Чи насправді вони бачили авіакатастрофу? Енді спершу гадав, що далєбі так, але тепер уже не був цілком цього певен. Усе здавалося жахливо неправдоподібним. Може, йому варто здрігнути. З іншого боку, це було так чудесно, аж до нестями гарно, просто перебувати тут, з Майстром, чадіти, слухати мудрощі.

— Я себе мало не вбив, але Бог мене спас, — повідав він Майстрові.

Ця думка була такою благоліпною, що сльози наринули йому на очах.

— По, йо, це само собою ясно. А ось це навпаки. Отже, слухай.

— Я слухаю.

— Перший янгол дмухнув, і полилася на землю кров. Другий янгол дмухнув, і вогняна гора впала в море. Ось тобі й вулкани та інше всяке таке лайно.

— Саме так! — вигукнув Енді, ненароком натиснувши гачок автомату, котрий лежав у нього на колінах.

— Уважнішим будь із цим,— застеріг його Майстер.— Якби він не стояв на запобіжнику, ти б відстрелив мені цюцюрку аж ген туди, під оті сосни. Краще хапни іще трохи чаду. — Він вручив Енді люльку. Енді навіть не пам'ятав, коли він встиг йому її передати, але ж, вочевидь, віддавав. А все-таки, котра зараз може бути година? Скидалося на те, що вже після полудня, проте хіба це можливо? Він зовсім не зголоднів, а він же завжди почувався голодним у час ланчу, це був його головний обід.

— Слухай сюди, Сендерсе, бо це найважливіша частина.

Майстер міг видавати довгі цитати по пам'яті, бо, відколи перебрався сюди, на радіостанцію, він весь час студіював книгу «Одкровення»; пристрасно читав її й перечитував, іноді до перших світанкових променів на обрії.

— І коли просурмив третій янгол, величезна зірка впала з неба! Палаюча, немов світильник!

— Ми ж оце щойно її бачили!

Майстер кивнув. Очі його невідривно дивилися на ту чорну пляму, де знайшов свій кінець «Боїнг-767» компанії «Ер Айерленд». — І ім'я тієї зірки Полин, і багацько людей померли, бо творили вони гіркоту. Сендерсе, а ти гіркий?

— Ні! — запевнив його Енді.

— Ні. Бо ми зрілі. Але тепер, коли зірка Полин спалахнула в небі, прийдуть гіркі люди. Господь повідав мені це, Сендерсе, і це не якесь там лайно. Перевір мене, і ти побачиш, що в мені нуль лайна. Вони захочуть усе це в нас забрати. Ренні зі своїми лайноротими поплічниками.

— Ніколи! — скрикнув Енді.

Раптом його охопив жахливо потужний напад параної. Вони вже

можуть бути десь поблизу! Лайнороті поплічники повзуть отам між дерев! Лайнороті поплічники їдуть колоною вантажівок по Малій Курві! Тепер, коли Майстер нагадав про це, йому навіть стало ясно, навіщо Ренні це потрібно. Він називає це «знищенням доказів».

— Майстре! — вхопив він за плече свого нового друга.

— Не дави так, Сендерсе. Боляче.

Той послабив руку.

— Великий Джим уже говорив про те, що треба сюди приїхати, забрати балони з пропаном — це тільки перший крок!

Майстер кивнув.

— Вони вже раз приїжджали. Забрали два балони. Я їм дозволив, — він зробив паузу, поплескавши по гранатах. — Наступного разу вже не дозволю. Ти кумекаєш, про що я, ти зі мною?

Енді подумав про кілограми чаду всередині будівлі, на стіну якої вони спирались, і дав Майстрові відповідь, на яку той і очікував.

— Брате мій, — промовив він і обняв Майстра.

Майстер був гарячим, він смердів, але Енді обнімав його щиро. Сльози котилися по його обличчю, яке він уперше за двадцять років не обтяжив себе поголити в не вихідний день. Це було прекрасно. Це було... це була...

Відданість!

— Брате мій, — ридав він у вухо Майстрові.

Той відсторонив його і поглянув урочисто.

— Ми з тобою агенти Господа — тепер єдині у світі, якщо не рахувати того сухореброго пророка, що сидить поруч нього, скажи «амінь».

23

Джеккі знайшла Ерні Келверта позаду його будинку, він порався в садку, виривав бур'ян. Попри те, що вона казала Пайпер, їй було боязко звертатися до нього, але щось довго пояснювати їй не знадобилося. Він сам ухопив її за плечі на диво міцними, як для такого опецькуватого чоловічка, руками. Очі в нього сяяли.

— Слава Богу, хоч хтось розуміє, до чого веде цей базікало! — він прибрав руки. — Вибачте, я забруднив вам блузу.

— Та нічого.

— Він небезпечний, офіцере Веттінгтон. Ви ж це й самі розумієте, чи не так?

— Так.

— І хитрий. Він підстроїв ту колотнечу за харчі, як ото терористи підкладають бомби.

— Я теж не маю в цьому сумнівів.

— Але він водночас і тупий. Хитрий і тупий — це жахлива комбінація. Такий може переконати людей іти за ним, розумієте. Аж у самісіньке пекло. Згадайте про того хлопця, Джима Джонса³⁷², пам'ятаєте такого?

— Авжеж, це той, що намовив своїх послідовників отруїтися. То ви прийдете на зустріч?

— Обов'язково. І рота триматиму на замку, хіба що ви не проти, аби я поговорив з Ліссою Джеймісон, отаке-от. Я б радо це зробив.

Перш ніж Джекі встигла відповісти, задзвонив її телефон. Особистий, бо той, що їй колись були видали в поліції, вона повернула їм назад разом зі значком і пістолетом.

— Алло, Джекі слухає.

— *Mihi portatote vulneratos*, сержанте Веттінгтон, — промовив незнайомий голос.

Це було гасло її колишнього підрозділу у Вюрцбурзі: «Доставляйте нам ваших поранених». І Джекі, навіть не замислюючись, відповіла:

— На ношах, на милицях чи в мішках, ми їх зберемо до купи на живу нитку. Хто це збіса телефонує?

— Полковник Джеймс Кокс, сержанте.

Джекі прибрала слухавку подалі від губ:

— Вибачите мені хвилиночку, Ерні?

Той кивнув і пішов у глиб свого садочка. Джекі побрела в кінець двору, під огорожу з жердин.

— Чим я можу вам допомогти, полковнику? І чи безпечна ця лінія?

— Сержанте, якщо той ваш Ренні спроможний перехоплювати стільникові дзвінки з- поза Купола, ми живемо в несправедному світі.

— Він не мій.

— Приємно чути.

— І я вже не служу в армії. Шістдесят сьомий зараз навіть не вбачається в моєму люстерку заднього огляду, сер.

— Ну, я б не сказав, що це зовсім правда, сержанте. За наказом Президента Сполучених Штатів ви знов зараховані на службу. Радий

вас вітати.

— Сер, я навіть не знаю, чи мені вам подякувати, чи з усією щирістю послати нахер.

Кокс розсміявся, проте не дуже весело.

— Джек Річер передає вам вітання.

— Це в нього ви дістали мій номер?

— І номер, і рекомендації. Рекомендація Річера дорого коштує. Ви питали, чим можете мені допомогти. Відповіді буде дві й обидві короткі. Перше: витягти Дейла Барбару з того лайна, в якому він опинився. Чи, може, ви вважаєте, що ті звинувачення проти нього коректні?

— Ні, сер, я певна, що ні. Скажімо так, ми вважаємо. Нас тут таких декілька.

— Добре. Це вельми добре, — у його голосі прозвучало явне полегшення. — І номер другий: ви можете збити того байстрюка Ренні з його сідала.

— Це завдання краще підійшло б самому Барбі. А ви... ви цілком певні, що ця лінія безпечна?

— Певен.

— Якщо нам вдасться його звільнити звідти.

— Ви вже цим займаєтесь, чи не так?

— Так, сер, схоже на те.

— Чудово. Скільки людей у коричневих сорочках уже має Ренні?

— Зараз близько тридцяти, але ще набирає. І тут, у Міллі, штурмовики ходять у голубих сорочках, але я зрозуміла ваш натяк. Не недооцінюйте його, полковнику. Більшість міста сидить у його кишені. Ми спробуємо витягти Барбі, і вам залишається лиш

372 Проповідник зі штату Індіана, комуніст-християнин за поглядами, засновник церкви «Народний храм»; після того, як Москва відмовила в еміграції його секти до СРСР, у 1977 переїхав разом зі своїми вірними з США до Гаяни, 1978 року намовив їх на масове самогубство, в якому загинули 909 чоловік.

сподіватися, що нам це вдасться, бо сама я мало що можу протиставити Ренні. Повалення диктатора без зовнішньої допомоги миль на шість перевищує мій рівень зарплатні. І, до вашого відома, моя служба в департаменті поліції Честер Мілла теж дійшла краю.

Ренні дав мені під зад.

— Не припиняйте мене інформувати, коли й де тільки матимете змогу. Висмикніть звідти Барбару, і хай він очолить дії вашого руху опору. Побачимо тоді, хто врешті-решт отримає під зад.

— Сер, вам, либонь, хотілося б самому бути тут, поряд з нами?

— Усією душею. — Це було промовлено без сліду вагання. — Не минуло б і півдоби, як я розчавив би цього сучого сина з усією його сральнею так, щоб аж чвакнуло.

Джекі щодо цього мала сумніви; тут, під Куполом усе виглядало інакше. Зовнішнім спостерігачам цього не зрозуміти. Навіть час рухався інакше. П'ять днів тому все було нормальним. А зараз лише поглянути.

— І ось ще дещо, — сказав полковник Кокс. — Знайдіть час серед вашого напруженого графіка, щоб подивитися телевизор. Ми тут збираємося серйозно постаратися, щоб життя Ренні не здавалося таким комфортним.

Джекі попрощалась і перервала зв'язок. Пішла назад до садочка, де порався Ерні.

— Генератор маєте? — спитала вона.

— Здох минулої ночі, — відповів він бадьоро, але зі щирою гіркотою в голосі.

— Давайте тоді підемо кудись, де працює телевизор. Мій друг сказав, що нам треба подивитись новини.

Вони попрямували до «Троянди-Шипшини». Зустріли по дорозі Джулію Шамвей і захопили її з собою.

ЗЛОМЛЕНІ

і

«Шипшину» було закрито до п'ятої вечора, в цей час Розі планувала подавати легкі

наїдки, здебільшого з того, що в неї не розпродалось перед тим. Позираючи на телевизор над

шинквасом, вона робила картопляний салат, коли почувся стук у двері.

Прийшли Джекі

Веттінгтон, Ерні Келверт і Джулія Шамвей. Витираючи руки об фартух, Розі перетнула

порожній ресторан і відімкнула двері. По п'ятах Джулії чимчикував

пес-коргі Горес, вуха
наструнчені, посмішка дружня. Розі упевнилася, що табличка
ЗАКРИТО на своєму місці, і
знову замкнула двері за ними.

— Дякую, — промовила Джулія.

— Нема за що, — відповіла Розі. — Я вас сама хотіла бачити.

— Ми прийшли заради цього, — показала Джекі на телевізор. — Я
була в Ерні, а

Джулію ми зустріли по дорозі сюди. Вона сиділа напроти попелища,
журилася за своїм
домом.

— Я не журилася, — заперечила Джулія. — Ми з Горесом намагалися
придумати, як

нам відновити випуск газети після міських зборів. Вона мусить бути
маленька, певне, лиш

дві шпальти, але все одно це буде газета. Я в це усім своїм серцем
вірю.

Розі знову поглянула на екран телевізора. Там миловидна молода жінка
проголошувала

підводку до прямого репортажу. Внизу екрана світився напис:
СЬОГОДНІ: З ЛЮБ'ЯЗНОГО

ДОЗВОЛУ Ей-Бі-Сі. Раптом пролунав вибух і в небі розквітла вогняна
куля. Репортерка

здригнулася, скрикнула, крутнулась на місці. У наступну мить
оператор уже випустив її з

кадру, роблячи наплив на падаючі на землю уламки лайнера «Ер
Айерленд».

— Там нема нічого нового, тільки того й роблять, що повторюють
кадри

авіакатастрофи, — сказала Розі. — Якщо ви не бачили цього раніше,
дивіться, будь ласка.

Джекі, я бачилась з Барбі сьогодні, понесла йому пару сандвічів, і мене
пустили до підвалу,

туди, де камери. Мел Ширлз прислужився мені гідом.

— Пощастило вам, — сказала Джулія. — Як він там, в порядку?

— Він виглядає, як гнів Господній, але, як на мене, то не зовсім зле.

Він сказав... Джекі, може, мені краще поговорити з тобою сам на сам.

— Що б там не було, мені здається, ви можете говорити про все при Ерні й Джулії.

Розі замислилась, проте ненадовго. Якщо не довіряти Ерні Келверту і Джулії Шамвей,

то більше взагалі нікому не можна.

— Він сказав, що мені треба побалакати з тобою. Подав це так, ніби між нами була якась сварка і я мушу помиритися з тобою. Він наказав передати тобі, що я гідна людина.

Джекі обернулася до Ерні з Джулією. Розі здалося, ніби між ними відбувся обмін питанням і відповідями.

— Якщо Барбі так каже, отже, так воно й є, — промовила Джекі, а Ерні ствердно кивнув. — Любонько, у нас сьогодні ввечері буде зустріч. У пастораті Конго. Це свого роду таємна зустріч...

— Не свого роду, а дійсно таємна, — уточнила Джулія. — І, зважаючи на те, як розвиваються зараз події в місті, цю таємницю краще не розголошувати.

— Якщо там ітиметься про те, про що я думаю, я з вами, — а далі Розі понизила голос. — Я, але не Енсон. Він начепив собі ту кляту пов'язку. І якраз у цю мить на телеекрані з'явився логотип Сі-Ен-Ен СВІЖІ НОВИНИ в супроводі катастрофічно драгівної мінорної музики, яка тепер слугувала на цьому каналі акомпанементом для кожного їх повідомлення про Купол. Розі очікувала, що з'являться або Андерсон Купер, або її улюбленець Вульфрі — обидва тепер базувалися у Касл Року, — але натомість показали Барбару Старр, постійну кореспондентку каналу в Пентагоні. Вона стояла перед табором із наметів і трейлерів, який слугував передовою армійською базою в Г арлоу.

— Дон, Кайра³⁷³... полковник Джеймс О. Кокс, ключова фігура Пентагону з того моменту, як ми дізналися про безпрецедентне явище, що тепер відоме під назвою Купол, збирається виступити перед пресою — це буде усього друга його публічна поява після того, як розпочалася ця криза. Про це було повідомлено пресі якихось пару хвилин тому, і, звісно ж, ця новина наелектризувала десятки тисяч американців, чії рідні й близькі опинилися в обложеному містечку Честер Мілл. Нам сказали... — вона почула якесь повідомлення у

своєму навушнику. — А ось уже й Джеймс Кокс.

Четвірка в ресторані всілася на стільцях перед шинквасом, дивлячись, як кадр змінився іншим — зображенням інтер'єру великого намету. Чоловік сорок журналістів сиділи там на складаних стільцях, а ще більше їх стояло позаду. Поки що вони перемовлялися між собою. В одному кінці намету було встановлено тимчасову сцену. На ній, між американських прапорів, стояла обліплена мікрофонами трибуна. Позаду неї висів білий екран.

— Доволі професійно, як для імпровізованої акції, — зауважив Ерні.

— О, я гадаю, до цього готувалися, — сказала Джекі. Вона пригадала свою розмову з Коксом. «Ми тут збираємося серйозно постаратися, щоб життя Ренні не здавалося таким комфортним», — попереджав він. З лівого боку в наметі відкрилася запона і низенький, спортивного виду чоловік з сивіючим волоссям швидко зійшов на імпровізовану сцену. Ніхто не здогадався приставити до неї пару сходинок чи хоч якийсь ящик, щоб можна було по ходу на нього ступити, але це не виявилось проблемою для тренованого доповідача; він легко туди заскочив, навіть не збивши кроку. Одягнений він був у просту польову форму-хакі. Якщо й мав якісь нагороди, на це ніщо не натякало. Нічого не було на його сорочці, окрім стрічки зі словами «полк. Дж. Кокс». Ніяких нотаток при собі він теж не мав. Журналісти вмент затихли, і Кокс подарував їм легку усмішку.

373 Маються на увазі відомий телепродюсер і режисер Дон Місчер (нар. 1940 р.) і ведуча щоденної програми новин каналу Сі-Ен-Ен Кайра Філліпс (нар. 1968 р.).

— Цей парубок напевне вже проводив не одну прес-конференцію, — зауважила Джулія. — Він виглядає добре.

— Тихіше, Джуліє, — цитьнула Розі.

— Леді і джентльмени, дякую вам за те, що прийшли, — почав Кокс.

— Моя промова не забере багато часу, а потім я відповім на кілька запитань. Ситуація стосовно Честер Мілла і того, що ми тепер називаємо Куполом, виглядає такою ж, як і попередньо: місто залишається заблокованим, ми досі не маємо уявлення, що спричинилося до такої ситуації чи що її підтримує, і також ми поки що не маємо успіху в подоланні цього бар'єра. Звісно, якби ми з цим упоралися, ви б про це знали. Найкращі науковці Америки —

найкращі уми світу

— займаються цією проблемою і ми розглядаємо значну кількість варіантів. Не питайте мене про деталі, бо наразі відповідей ви не отримаєте.

Журналісти невдоволено загули. Кокс їм не заважав. Під ним висвітилися титри Сі-Ен- Ен: НЕМА ВІДПОВІДЕЙ НАРАЗІ. Коли мурмотіння стихло, Кокс продовжив.

— Як вам відомо, ми встановили навкруг Купола заборонену зону, спершу радіусом в милю, яку було поширено до двох миль у неділю й чотирьох у вівторок. Для цього існує кілька причин, найважливіша з них та, що Купол становить небезпеку для людей з деякими імплантатами, наприклад із серцевими ритмоводіями. Друга причина полягає в тім, що ми побоювалися, що поле, яке підтримує Купол, може мати якісь інші, менш помітні, негативні впливи на людину.

— Чи не радіацію ви маєте на увазі, пане полковнику? — гукнув хтось. Кокс скинув на того крижаним оком, і, вирішивши через деякий час, що журналіста покарано достатньо (на радість Розі, то був не Вульф, а те напівлице, пустопорожнє базікало³⁷⁴ з «Фокс-ньюз»), він продовжив:

— Тепер ми вважаємо, що небезпеки немає, принаймні на даний час, і тому визначили п'ятницю, двадцять сьоме жовтня, тобто післязавтра, днем побачень біля Купола.

Реакцією на це стала злива запитань. Кокс чекав, поки вона вщухне, а коли аудиторія трохи заспокоїлася, він дістав з полиці під трибуною пульт і натиснув кнопку. На білому екрані вигулькнув знімок високої роздільності (на погляд Джулії, його навряд чи було просто завантажено з Google Earth³⁷⁵). На знімку було видно Честер Мілл і обидва сусідніх міста від нього на південь — Моттон і Касл Рок. Кокс поклав пульт і взяв лазерну указку.

Внизу телевізійного екрана вже з'явилися титри: НА П'ЯНИЦЮ ПРИЗНАЧЕНО ДЕНЬ ПОБАЧАНЬ БІЛЯ КУПОЛА. Джулія посміхнулась. Коксу вдалося заскочити титрувальника- коректора Сі-Ен-Ен зненацька...

— Ми вважаємо, що зможемо прийняти і розмістити дванадцять сотень візитерів, — рішуче промовив Кокс. — Це число обмежене близькими родичами, принаймні цього разу... хоча ми всі сподіваємось

і молилось, щоб наступного разу ніколи не трапилось. Місця збору призначено тут, на ярмарковому полі Касл Рока, і тут, на треку Оксфорд-Плейнз, — відзначив указкою він обидві локації. — Ми подамо дві дюжини автобусів, по дванадцять на кожне місце збору. Їх нам надають шість сусідніх шкільних округів, котрі, допомагаючи нам у наших зусиллях, на цей день відмінюють заняття, і ми висловлюємо їм велику за це подяку. Двадцять п'ятий автобус буде подано до магазину «Наживка і знаряддя» у Моттоні для преси. — І далі сухо: — Оскільки цей заклад також є ліцензованим місцем продажу алкоголю, я певен, більшість із вас його добре знає. У цій подорожі буде також дозволено взяти участь одній, я повторюю — одній, машині для відеофіксації події. Ви самі організуєте репортерський пул, леді і джентльмени, компанію, яка транслюватиме подію, буде вибрано лотерейним розіграшем.

У відповідь на це почувся загальний стогін, проте, радше за все, лиш рефлексорний.

374 Мається на увазі відомий журналіст і політичний коментатор консервативних поглядів Білл О'Рейлі (нар. 1949 р.).

375 Інтернет-ресурс, на якому можна побачити доволі якісні космічні знімки (а також карти) практично всієї поверхні Землі.

— В автобусі для преси сорок вісім місць, хоча очевидно, що тут присутні сотні представників медій з усього світу...

— Тисячі! — прокричав якийсь сивочолий молодик, чим викликав загальний сміх.

— Дивіться-но, я щасливий, що хоч комусь радісно, — гірко промовив Ерні Келверт.

Кокс дозволив собі усмішку.

— Уточнюю, містере Грегорі³⁷⁶. Місця в автобусі буде розподілено між різними інформаційними організаціями: телеканалами, агенціями «Ройтерз», «Тасс», «Ей-Пі» тощо...

і від самих цих організацій залежатиме, кого вони виберуть своїми представниками.

— Краще би був Вульффі з Сі-Ен-Ен, от і все, що я тут можу сказати, — оголосила Розі.

Журналісти збуджено зашварготіли,

— Якщо дозволите, я продовжу? — запитав Кокс. — А тим з вас, котрі

зараз розсилають текстові повідомлення, ласкаво раджу припинити.

— Ого, мені подобається його напористість, — сказала Джекі.

— Добродії, сподіваюсь, ви згадаєте, що центральними фігурами цієї події є не ви? Хіба ви поводитися б таким чином, якби тут ішлося про людей, яких засипало в шахті, або тих, що потрапили в пастку під будинком, зруйнованим у результаті землетрусу?

Після цих його слів запала тиша того типу, що паралізує четвертокласників, коли в їхнього вчителя врешті-решт уривається терпець. Він дійсно має напір, подумала Джулія, і на мить їй усією душею схотілося, щоби Кокс був зараз тут, під Куполом, і взяв владу в свої руки. Та звісно ж, аби свині мали крила, сало сипалось би з неба.

— Ваша робота, леді і джентльмени, має два напрямки: допомогти нам розповсюдити це повідомлення і забезпечити, щоб у день побачень біля Купола все відбувалося якомога делікатнішим чином.

Титри Сі-Ен-Ен оголосили: ПРЕСА ДОПОМАГАТИМЕ УЧАСНИКАМ ДНЯ

ПОБАЧЕНЬ У П'ЯНИЦЮ.

— Останнє, чого б нам хотілося, це раптового масового напливу до Західного Мейну родичів з усієї країни. У нас і так тут, довкола, вже зібралося близько десяти тисяч рідних тих, хто опинився в пастці під Куполом. Готелі, мотелі й кемпінги переповнені вщент, ледь не вибухнуть. Моє послання родичам з інших регіонів країни таке: «Якщо ви ще не тут, не приїздіть». Вам не лише не буде надано перепустку для участі в дні побачень, вас зупинять і повернуть назад на пропускних пунктах тут, тут, тут і отут. — Він висвітив указкою Люїстон, Оберн, Норт-Віндем і Конвей в Нью-Гемпширі.

— Родичі, які вже перебувають поряд, мусять звернутися до офіцерів-реєстраторів, котрі вже знаходяться на ярмарковому полі й Спідвей-треку. Якщо ви гадаєте, що можете цієї ж секунди вскочити в свою машину і примчати, не надійтесь. Це не «Білий розпродаж» у Філена377, тож навіть якщо хтось опиниться першим у черзі, йому це ще нічого не гарантує. Відвідувачі будуть обиратися за лотереєю, і для участі в ній слід зареєструватися. Кандидатам на побачення потрібні будуть ідентифікаційні картки з двома фотографіями. Ми намагатимемося надавати перевагу тим, хто має двох або більше родичів у Міллі, але ніяких гарантій надати не можемо. І, попереджаю,

ті з вас, хто з'явиться на посадку до автобуса в п'ятницю без перепустки або з фальшивою перепусткою — іншими словами, якщо хтось створюватиме перешкоди нашій операції — опиняться у в'язниці. Не намагайтеся перевірити на собі серйозність моїх слів.

— Посадка вранці в п'ятницю розпочнеться о восьмій нуль-нуль. Якщо все йтиме гладко, ви матимете щонайменше чотири години спілкування з вашими близькими, а може, й

376 Девід Ірегорі (нар. 1970 р.) — політичний журналіст, модератор недільного ток-шоу «Зустріч із пресою» на каналі Ен-Бі-Сі; має сиву шевелюру.

377 «Гонитва наречених» — традиція, що існує з 1947 року в Бостонському магазині Філена, коли один день на рік проводиться розпродаж дуже дорогих весільних суконь зі знижками до 80 %; сотні наречених з усієї країни з рідними і подружками займають чергу під магазином з вечора, аби вранці по свистку адміністратора ввірватися туди безладним натовпом.

більше. Створюватимете завади, значить, час побачення буде скорочено для всіх. Автобуси відправлятимуться від Купола о сімнадцятій нуль-нуль.

— У якому саме місці відбудуватиметься побачення? — гукнула якась жінка.

— Я якраз наблизився до цього, Ендріє378.

Кокс узяв пульт і збільшив картинку, сфокусувавшись на шосе 119. Джекі добре запам'ятала цю місцину; саме там вона мало не зламала собі носа об Купол. Вона впізнала дахи ферми Дінсмора, господарського дому, стодол і корівників.

— На Моттонському боці Купола є базарчик, — показав Кокс указкою.

— Автобуси стануть там. Відвідувачі висадяться і пройдуть до Купола пішки. По боках дороги вільні поля, там достатньо місця, де люди зможуть поспілкуватися. Усі рештки аварій звідти вже прибрано.

— Чи буде дозволено відвідувачам підходити до Купола впритул? — спитав хтось із репортерів.

Кокс ще раз подивився прямо в камеру, звертаючись до потенційних відвідувачів. Розі могла собі уявити, які зараз надії і страхи відчувають ті люди, котрі дивляться телевизор у мотелях і барах, слухають цю передачу по радіо в своїх машинах. Вона сама їх зараз відчувала.

— Відвідувачам буде дозволено стояти на відстані два ярди від Купола,
— сказав Кокс. — Ми вважаємо таку дистанцію безпечною, хоча гарантій надати не можемо. Це не сертифікована спеціалістами з безпеки поїздка на швидкісних гірках у парку розваг. Люди з електронними імплантатами мусять утриматися від відвідин. Тут кожний відповідає за себе сам, ми не в змозі перевірити кожні груди на присутність там шрамів від серцевих операцій. Відвідувачі також залишать всі електронні прилади, включно з «Ай-Подами», стільниковими телефонами, «Блекбері» та тому подібними дівайсами в автобусах. Репортери з камерами і мікрофонами мусять триматися подалі. Близній простір тільки для відвідувачів, те, що відбуватиметься між ними і їх рідними, стосується лише їх і більш нікого. Громадяни, все в нас вийде, якщо ви допоможете нам, щоби воно вийшло. Якщо дозволите, я висловлюсь фразою зі «Стар Треку»: «Допоможіть нам зробити це як слід». — Він поклав указку. — Тепер я готовий відповісти на кілька запитань. Усього кілька. Містере Бліцер. Обличчя Розі розквітло. Вона підняла чашку зі свіжоналитою кавою й підняла тост до екрана телевізора.

— Гарно виглядаєш, Вульф! Я б не вигнала тебе з мого ліжка, навіть якби ти в нім печиво їв.

— Полковнику Кокс, чи існують якісь плани на проведення прес-конференції за участі офіційних осіб міста? Наскільки нам зрозуміло, дійсним керівником там наразі є другий виборний Ренні. Що робиться з цього приводу?

— Ми докладаємо наших зусиль, щоби прес-конференція відбулася за участі виборного Ренні й будь-кого з інших офіційних осіб міста, котрі можуть бути присутні. Вона відбудеться опівдні, якщо все йтиме відповідно до запланованого нами графіка.

Прозвучав спонтанний шквал оплесків від журналістів, що вітали цю новину. Найбільше їм подобаються прес-конференції, за цікавістю вони посідають друге місце після виловлювання високооплачуваних бюрократів у ліжку з високооплачуваними повіями.

Кокс кивнув.

— В ідеалі, конференція відбуватиметься прямо там, на шосе, представники міста, хто

б вони не були, на їхньому боці, а ви, леді і джентльмени, на цьому.

Схвильована балаканина. їм сподобались візуальні можливості.

Кокс показав пальцем: «Містере Голт».

Лестер Голт з Ен-Бі-Сі скочив на рівні.

— Наскільки ви певні того, що містер Ренні візьме участь у конференції? Я питаю, бо є

378 Ендрія Макаррен — нагороджена багатьма професійними відзнаками тележурналістка, що спеціалізується на політичних розслідуваннях.

повідомлення про те, що з його боку було допущено фінансові порушення, а також щодо нього проводиться якесь кримінальне розслідування генеральним прокурором штату.

— Я знаю про ці повідомлення, — відповів Кокс. — Але я не готовий їх зараз коментувати, хоча сам містер Ренні, можливо, має що сказати з цього приводу. — Він замовк, мало не посміхаючись, а тоді завершив: — Я щиро цього бажав би.

— Ріта Брейвер, полковнику Кокс, Сі-Бі-Ес. Чи правда те, що Дейл Барбара, людина, яку ви просували на посаду надзвичайного адміністратора Честер Мілла, заарештований за вбивство? Що поліція Честер Мілла фактично вважає його серійним вбивцею?

Серед преси запала тотальна тиша; самі лише уважні очі. Такий самий вираз облич мали ті четверо, що сиділи перед телевізором у «Троянді-Шипшині».

— Правда, — відповів Кокс. Його безпосередня репортерська аудиторія відреагувала приглушеним бурмотінням. — Проте ми не маємо змоги перевірити звинувачення чи докази звинувачення, якщо такі існують. Що ми маємо, так лише ті самі телефонні повідомлення та інтернет-балаканину в чатах, які й вам, леді і джентльмени, безсумнівно, відомі. Дейл Барбара відзначений нагородами офіцер. Ніколи ні за що не заарештовувався. Я знаю його багато років і ручався за нього перед Президентом Сполучених Штатів. На підставі того, що мені відомо на даний час, не бачу причин говорити, ніби я зробив помилку.

— Рей Суарес, полковнику, Пі-Бі-Ес. Чи вважаєте ви, що звинувачення, висунуті лейтенантові Барбарі (тепер полковник Барбара), можуть бути політично вмотивованими? Що Джеймс Ренні міг ув'язнити його, щоб усунути від перебирання ним на себе управління, як це було

наказано йому Президентом?

«Оце-о й є те, заради чого було влаштовано другу частину цього агітаційного цирку,

— зрозуміла Джулія. — Кокс перетворив новинні медії на «Голос Америки», 319а ми, немов ті люди за Берлінською стіною».

Вона перебувала в цілковитому захопленні.

— Якщо вам пощастить у п'ятницю побачити виборного Ренні, містере Суарес, не забудьте поставити це питання безпосередньо йому. — Голос Кокса звучав безсоромно спокійно. — Леді і джентльмени, це все, що я мав сьогодні вам повідомити.

Швидко, як і був зайшов перед тим, він рушив геть, репортери не встигли навіть почати викрикувати нові запитання, як він уже зник.

— Оце так-так, — промурмотів Ерні.

— Йо, — відгукнулася Джекі.

Розі вимкнула телевізор. Вона вся світилася енергією.

— О котрій годині та зустріч? Мені нема чого закинути проти того, що наговорив полковник Кокс, але після цього виступу життя в Барбі може значно погіршитися.

2 Барбі довідався про дану Коксом прес-конференцію після того, як до підвалу спустився Мануель Ортега й повідомив йому цю новину. Ортега, в недалекому минулому наймит Дінсмора, хизувався тепер бляшаним значком — схоже, що саморобним, — пришпиленим до його синьої робочої сорочки, і револьвером 45-го калібру, який висів у нього на додатковому ремені, спущеному на стегна в стилі якогось крутого стрільця з вестерну. Барбі знав його як поміркованого чоловіка з рідючим волоссям і одвічно засмаглою шкірою, котрий любив замовляти собі сніданок розміром як обід: млинці, бекон, підсмажену з обох боків яєчню — і говорив здебільшого про корів, його улюбленою породою були «оперезані Гелловеї»³⁸⁰, купити яких йому ніяк не вдавалося намовити містера Дінсмора. Попри прізвище, він був

379 «Голос Америки» — заснована 1942 року державна радіотелевізійна служба для пропаганди позиції уряду США за кордоном; прямі трансляції програм «Голосу Америки» на територію США заборонені законом.

380 Belted Galloway — рідкісна порода шотландської худоби темного кольору з характерним широким білим пасом навкруг тулуба; Гелловеї

призвичаєні жити бідними кормами у важких кліматичних умовах. Янкі до мозку своїх кісток і мав притаманне незворушному янкі добре почуття гумору. Барбі він завжди подобався. Але тепер це був інший Мануель, чужа людина, чий добрий гумор вигорів дотла. Принісши новини про останні події, він більшість цих новин прокричав крізь ґрати, не ощаджуючи на бризках слини. Лице його палало якоюсь мало не радіоактивною люттю.

— Ані слівця про те, що у бідної дівчинки в руці знайшли твої армійські жетони, жодного, сука, про це слова не сказав! А замість того цей курваль-брезентові-халяви нападає на Джима Ренні, котрий самотужки тримає наше місто вкупі, відколи все це розпочалося! Сам-один! Лиш БАТОГОМ та ДОБРИМ СЛОВОМ!

— Не кип'ятися так, Мануеле, — промовив Барбі.

— Для тебе, мазефакер, я офіцер Ортега!

— Чудово. Офіцер Ортега. — Барбі сидів на тапчані, гадаючи, чи легко буде Ортезі розстебнути кобуру з його античним «Шофілдом»³⁸¹ розпочати тут стрілянину. — Я тут, Ренні там, на волі. І, я певен, він вважає, що все йде чудово.

— ЗАТКНИСЯ! — скричав Мануель. — Ми всі тут! Всі під цим довбаним Куполом! Алден нічого не робить, тільки п'є, а місіс Дінсмор без перестану плаче за Рорі. Джек Еванс стрелив собі в голову, ти знаєш, що він висадив собі мозок? А ті армійські блювотники ззовні не можуть придумати нічого кращого за кидання сюди лайна. Забагато брехні й сфабрикованих фактів, тоді як саме ти під'юдив колотнечу в супермаркеті і спалив газету. Либонь, щоб міз Шамвей не надрукувала, ХТО ТИ Є НАСПРАВДІ!

Барбі мовчав. Одне-єдине слово, промовлене ним на свій захист, побоювався він, напевне гарантує йому смертельний постріл.

— Отак вони й ганьблять всякого політика, котрий їм не подобається, — продовжував Мануель. — їм більше до вподоби серійний убивця й гвалтівник — той, що гвалтує мертвих!

— при владі, аніж християнин? Такий новий порядок.

Мануель витяг револьвер, просунув дуло крізь ґрати й прицілився. Дірочка на кінці дула здалася Барбі великою, мов вхід до якогось тунелю.

— Якщо Купол упаде раніше, ніж тебе приставлять до найближчої

стілки і провентилюють, — далі вів Мануель, — я знайду хвилинку, щоб самому зробити цю роботу. Я перший у черзі, а зараз черга в Міллі з тих, хто бажає з тобою покінчити, вельми довга.

Барбі мовчав, чекаючи, що далі: смерть чи новий вдих і видих? Сендвічі Розі Твічел намагалися всі разом вилізти нагору йому горлянкою і задушити.

— Ми тут намагаємося вижити, а все, що вони роблять, це поливають брудом чоловіка, котрий утримує це місто від хаосу. — Раптом він утрутив свій величезний револьвер назад до кобури. — Хер з тобою. Не вартий ти цього.

Розвернувшись, Мануель рушив коридором назад до сходів, голова опущена, похилені плечі.

Барбі сперся об стіну й віддихнув. Піт зібрався в нього на лобі. Рука, яку він підняв, щоб його витерти, тремтіла.

З

Коли фургон Ромео Берпі повернув на під'їзну алею обійстя Макклечі, йому назустріч вибігла Клер. Вона ридала.

— Мамо!— закричав Джо, вискакуючи з фургона раніше, ніж Роммі встиг його зупинити. Слідом за ним надвір посипалися й інші. — Мамо, що трапилося?

— Нічого, — рюмсала Клер, хапаючи його в обійми. — У нас тут буде день побачень! У п'ятницю! Джої, можливо, ми зможемо побачитись із твоїм татком.

Джо видав тріумфальний крик і затанцював навкруг матері. Бенні обняв Норрі... і тут же скористався можливістю потай її цьомкнути, як примітив Расті. Метке чортеня.

381 Модифікований у 1873 році майором Шофілдом револьвер «Сміт & атр; Вессон-3».

— Підкиньте мене до шпиталю, Роммі, — попросив Расті. Поки Роммі здавав назад по алеї, Расті встиг помахати дітям рукою. Він радів, що йому вдалося забратися від місіс Макклечі без того, щоб мати з нею розмову; Материнський прозір може діяти на фельдшерів не гірше, ніж на дітей. — І не могли б ви зробити мені ласку і говорити англійською, замість того коміксового парле, котре ви практикуєте?

— Дехто не має ніякої культурної спадщини, на яку міг би спиратися, — відповів Роммі, — і таким чином заздирить тим, хто її має.

— А ваша мати, звісно, ходить у калошах, — докинув Расті.

— Гозуміється так, але тільки в дощ ходить, вона.

У Расті один раз дзеленькнув телефон: текстове повідомлення. Він відкрив його і прочитав: ЗУСТРІЧ О 21:30 ПАСТОРАТ КОНГО ПРИХОДЬ АБО УПОКОРСЯ Дж. В.

— Роммі, — промовив він, закриваючи телефон. — Якщо мені пощастить пережити обох Ренні, ви не бажаєте сьогодні ввечері відвідати зі мною одну зустріч?

4 Джинні зустріла його у фойє лікарні.

— Сьогодні в «Кеті Рассел» День Ренні, — оголосила вона з таким виглядом, що, здавалося, їй це дарує задоволення. — Обох їх довелося оглядати Терсі Маршаллу, цього чоловіка нам даровано Богом. Він не приховує своєї нелюбові до Джуніора — це він разом із Френкі побив і принизив Маршалла на озері, — але діє він цілком професійно. Цей парубок дарма просиджує штани на факультеті англійської в якомусь коледжі, він мусив би займатися медициною, — вона понизила голос. — Він працює краще за мене. І набагато краще за Твіча.

— Де він зараз?

— Пішов туди, де зараз живе, побачитися зі своєю подружкою і з дітками, якими вони опікуються. Скидається на те, що з дітьми він також поводить себе цілком прекрасно.

— О Боже правий, Джинні закохалася, — засміявся Расті.

— Не поводься, як якийсь малолітка, — скинула вона на нього оком.

— У яких палатах розмістили Ренні?

— Джуніор у сьомій, старший у дев'ятнадцятій. Старший прибув з тим хлопцем, Тібодо, але мусив уже послати його кудись з дорученнями, бо тільки сам-один ходив подивитися, як там його син, — вона цинічно посміхнулась. — У сина він недовго пробув. В основному базикав по своєму мобільнику. Його хлопець тепер просто сидить, хоча вже прийшов до тями. А коли Генрі Моррісон його до нас привіз, він був зовсім безтямним.

— У Великого Джима аритмія? Якого рівня?

— Терстон її заспокоїв.

«На поки що, — подумав Расті, і не без задоволення. — Коли закінчиться дія валіуму, він знов запанікує на повну силу».

— Сходи оглянь першим чином сина, — сказала Джинні. У фойє вони

стояли самі, але вона говорила тим же притишеним голосом. — Він мені не подобається, ніколи він мені не подобався, але зараз мені його жаль. Не думаю, щоб йому залишилося багато часу.

— А Терстон говорив щось Ренні про стан Джуніора?

— Так. Що проблема в нього потенційно серйозна. Та, вочевидь, не настільки серйозна, як усі ті дзвінки, що старий робив у той час. Либонь, хтось йому повідомив про день побачень у п'ятницю. А Ренні й розпсихувався.

Расті згадав коробочку на Чорній Гряді, просто тоненький прямокутник, площею заледве п'ятдесят квадратних дюймів, і все-таки він не зміг її підважити. Навіть посунути з місця не зміг. І ще йому пригадалися ті регочучі шкіроголовці, яких він теж коротко бачив.

— Є люди, котрі несхвально ставляться до побачень.

5 — Як ти почуваєшся, Джуніоре?

— Окей. Краще, — голос у нього звучав безбарвно. Одягнений у шпитальні кальсони, він сидів біля вікна. Безжальне світло било йому в змучене обличчя. Він виглядав знесиленим життям сорокарічним дядьком.

— Розкажи мені, що трапилося перед тим, як ти втратив свідомість.

— Я йшов до школи, але замість того пішов до будинку Ейнджі. Я хотів їй сказати, щоб помирилася з Френком. Він запав у крутий депресняк.

Расті подумав, може, йому спитати, чи знає Джуніор, що і Френк, і Ейнджі обоє мертві, проте потім вирішив, що не варто — який сенс? Замість того він запитав:

— Ти йшов до школи? А як щодо Купола?

— О, точно, — той самий безбарвний, беземоційний голос. — Я про нього зовсім забув.

— Скільки тобі років, синку?

— Двадцять... один?

— Як звали твою матір?

Джуніор на це замислився.

— Джейсон Джіамбі382, — нарешті промовив він, а відтак пронизливо розсміявся.

Але апатичний, беземоційний вираз на його обличчі аніскільки не змінився.

— Коли опустився Купол?

— У суботу.

— А скільки днів тому це було?

Джуніор насупився.

— Тиждень? — нарешті промовив він. — Два тижні? Він уже якийсь довший час стоїть, це точно. — Нарешті він обернувся до Расті. Очі в нього сяяли завдяки валіуму, який йому вколов Терстон Маршалл. — Це тебе Бааарбі підмовив на всі ці запитання? Він їх повбивав, ти це знаєш? — Він кивнув. — Ми знайшли його марійські погони. — І після паузи: — Армійські жетони.

— Барбі мене ні на що не підмовляв, — сказав Расті. — Він у в'язниці.

— А дуже скоро він опиниться ще й у пеклі, — промовив Джуніор з байдужою відстороненістю. — Ми його засудимо і стратимо. Так сказав мій тато. У Мейні нема смертної кари, але він каже, зараз у нас воєнний стан. У яєчному салаті забагато калорій.

— Це точно, — кивнув Расті. Він приніс із собою стетоскоп, апарат для вимірювання кров'яного тиску і офтальмоскоп. Тепер він обмотував манжету навкруг руки Джуніора. — Ти можеш назвати по порядку трьох останніх президентів, Джуніоре?

— Звісно. Буш, Туш і Пунш, — він дико зареготав, але так само без зміни виразу на обличчі.

Тиск у нього виявився 147 на 120. Расті був готовий до гіршого.

— Ти пам'ятаєш, хто приходив до тебе переді мною?

— По. Той стариган, котрого ми з Френкі знайшли на озері якраз перед тим, як знайти дітлахів. Я надіюся, ті діти в порядку зараз. Вони були такі симпатюлі.

— Ти пам'ятаєш їхні імена?

— Ейден і Аліса Епплтон. Ми ходили в клуб, і та руда дівка подрочила мені під столом. Думала, коли так ублажатиме мене, то не набридне. — Пауза. — Проїхали.

— Угу, — кивав Расті, ладнаючи офтальмоскоп.

Праве око Джуніора було в нормі. Оптичний диск лівого ока був набубнявілий, у тому стані, що зветься папіледема. Звичайний синдром прогресуючих пухлин у мозку і набряків, що їх супроводжують.

— Вважаєш мене за простака-селяка?

— Ніскільки. — Расті відклав офтальмоскоп і підняв перед обличчям

Джуніора вказівний палець. — Я хочу, щоб ти торкнувся своїм пальцем мого. А потім торкнувся свого

382 Відомий бейсболіст, гравець команди «Колорадо Рокіз».

носа.

Джуніор це виконав. Расті почав повільно водити пальцем уперед і назад.

— Продовжуй.

Джуніору вдалося від рухомого пальця дістати свого носа тільки один раз. Потім він попав у палець, але собі торкнувся щоки. На третій раз він і в палець не попав і торкнувся своєї брови.

— Оба-на. Хочеш ще? Я можу це робити цілий день, знаєш.

Расті відсунув свій стілець і підвівся.

— Я пришлю Джинні Томлінсон з приписами до тебе.

— А після того, як я їх отримаю, можу я вже піти порому? Додому, тобто.

— Залишишся ночувати в нас, Джуніоре. Треба за тобою поспостерігати.

— Але ж я в порядку, хіба ні? У мене знову боліла голова перед цим... тобто страшенно боліла... але все вже пройшло. Я ж у порядку, правда?

— Зараз я тобі нічого ще не можу сказати, — відповів Расті. — Мені треба поговорити з Терстоном Маршаллом і продивитися деякі книги.

— Чувак, той мужик ніякий не доктор. Він викладач англійської.

— Може, й так, але тобі він все зробив як слід. Краще, ніж ви йому з Френком,

наскільки мені відомо.

— Та ми просто трохи погралися, — змахнув недбало рукою Джуніор.

— Крім того, для тих дітей ми все зробили бобре, хіба ні?

— Тут я тобі не можу заперечити. А тепер, Джуніоре, просто розслабся, відпочивай. Чому б тобі не подивитися трохи телевізор?

Джуніор подумав-подумав і запитав:

— А що на вечерю?

6 За даних обставин єдине, що Расті міг придумати для зменшення набряку в тому, на що перетворився мозок Джуніора, були ін'єкції манітолу. Він витяг з дверей картку й побачив причеплену до неї написану незнайомим петлястим почерком нотатку:

Дорогий д-ре Еверет. Як щодо манітолу для цього пацієнта? Я не можу

прописувати, не маю поняття про правильну кількість.

Терсі

Расті дописав унизу потрібну дозу. Джинні мала рацію: Терстон Маршалл цінне надбання.

7 Двері до палати Великого Джима були прочинені, але кімната стояла порожня. Його голос доносився з улюбленої дрімальні покійного доктора Гаскелла, і Расті рушив до кімнати відпочинку. Йому не спало на думку поглянути на картку Великого Джима, недбалість, про яку він невдовзі пожалкує.

Великий Джим, повністю одягнений, сидів біля вікна, тримаючи біля вуха слухавку, попри те, що плакат на стіні зображав великий яскраво-червоний мобільний телефон, перекреслений великим і теж червоним Х, щоб зрозуміли навіть малописьменні. Расті подумав, що отримає велике задоволення, наказавши Великому Джиму припинити телефонну розмову. Звісно, це політично некоректний спосіб розпочинати процес, який мусить стати водночас медоглядом і дискусією, але саме це він і збирався зробити. Він уже було зробив крок уперед, та враз став. Похололий.

У пам'яті ясно сплигло: він не може заснути, піднімається, щоб піти з'їсти Ліндиного пирога з журавлиною й помаранчами, чує тихе скиглення Одрі, що доноситься зі спальні дівчаток. Іде туди подивитися на своїх Джей-Джей. Сидить на ліжку Дженні під плакатом її янгола-хранителя — Ганни Монтани.

Чому ці спогади так забарилися? Чому все це не пригадалося йому під час його візиту до Великого Джима, в його домашньому кабінеті?

«Бо я тоді не знав про вбивства; тоді я переймався тільки пропаном. А також тому, що у Дженілл не було ніякої епілепсії, вона просто перебувала в стадії швидкого сну. Просто балакала уві сні».

«У нього золотий бейсбольний м'яч, тату. То поганий м'яч».

Навіть минулої ночі, у трупарні, йому не зринули ці спогади. Тільки тепер, коли вже майже зовсім пізно.

«Але ж подумай, що це означає: пристрій на вершині Чорної Гряди, можливо, транслює не лише радіацію, а також іще щось інше. Назвімо це навіяним передбаченням, назвімо це чимось, для чого поки що навіть не існує назви, але як би ми це не назвали, воно є. Таким чином, якщо Дженні мала рацію щодо золотого м'яча, тоді всі діти, котрі у

зміненому стані оголошували про жахи Гелловіну, також мають рацію. Але чи означає це, що все має відбутися точно в той день? Чи, може, раніше?»

Расті схилявся до останнього. Для купи міських дітей, збуджених очікуванням гри в «каверзи і ласощі», Гелловін уже розпочався.

— Мене не цікавить, що там у тебе, Стюарте, — промовляв Великий Джим. Схоже, що три міліграми валіуму не додали йому розсудливості; він був беззастережно нахрапистий, як завжди. — Ви з Ферналдом мусите поїхати туди, візьмете з собою Роджера... га? Що? — Він послухав. — Я ще мушу тобі щось пояснювати? А то ти сам не дивився нікчемашний телевізор? Якщо в нього вистачить нахабства тобі заперечувати, ти...

Він підвів голову і побачив в одвірку Расті. Лиш на коротку мить лице Великого Джима набуло зляканого вигляду людини, котра прокручує в голові свіжу розмову, намагаючись угадати, скільки з неї міг почути новий свідок.

— Стюарте, я тут зараз не сам. Я тебе потім наберу, і буде краще, якщо ти тоді скажеш мені те, що я хочу почути. — Він перервав зв'язок, не попрощавшись, і, щирячи в усмішці свої дрібні верхні зуби, простягнув телефон Расті зі словами: — Знаю, знаю, це нахабство, але міські справи не можуть чекати. — Зітхнув. — Нелегко бути тим одним, від якого все залежить, особливо, коли сам недобре відчуваєшся.

— Мабуть, важко, — погодився Расті.

— Бог мені допомагає. Бажаєте почути, якою філософією я користуюся в житті, друже? «Ні».

— Авжеж.

— Коли Господь закриває двері, Він відчиняє вікно.

— Ви так гадаєте?

— Я це знаю. І ще одна річ, про яку я намагаюся завжди пам'ятати: коли ви молитися про те, чого ви бажаєте, Бог стає глухим. Але коли ви молитесь про те, чого потребуєте, Він весь увага.

— Так-так.

Расті увійшов до відпочивальні. Телевізор на стіні транслював канал Сі-Ен-Ен. Звук було вимкнено, але позаду говорючих голів манячило фото Джеймса Ренні-старшого, чорно-біле, некомпліментарне.

Великий Джим на ньому був із задертим угору пальцем, а також із задертою верхньою губою. Не в усмішці, а в достоту собачому вищирі. Титри внизу запитували: ЧИ БУЛО МІСТО ПІД КУПОЛОМ ПРИХИСТКОМ НАРКОДИЛЕРІВ? Картинка змінилася рекламним кліпом салону «Уживані автомобілі Джима Ренні», тим набридливим, який закінчувався вигуком когось із продавців (але ніколи у виконанні самого Великого Джима): КЕРМУЙТЕ в кращім стилі, Великий Джиму ДІЛІ!

Великий Джим махнув у бік телевізора й гірко усміхнувся.

— Бачите, що зовнішні дружки Барбари роблять проти мене? Та хіба дивно? Коли Христос прийшов спасти людей, вони змусили Його нести Його власний хрест на Голгофу, де Він помер у крові й пилу.

Расті відзначив подумки — і то не вперше, — що за дивні ліки, цей валіум. Коли даєш їх комусь, особливо через ін'єкцію, майже завжди почуєш, ким саме ці люди себе вважають.

Расті підсунув стілець і приготував стетоскоп.

— Задеріть сорочку, — тільки-но Великий Джим відклав убік свій червоний телефон і почав це робити, як Расті тут же опустив телефон собі до нагрудної кишені. — Я поки що заберу апарат, ви не проти? Він лежатиме в столі у фойє. Там у нас якраз місце для розмов по мобільних. Стільці не такі м'які, як тут, але все одно непогані.

Він очікував на протест з боку Великого Джима, либонь, навіть на вибух, але той тільки зиркнув, демонструючи випнутий, як у Будди, живіт з нависаючими на нього згори великими цицьками. Расті нахилився вперед і почав слухати. Справи виглядали набагато кращими, ніж він очікував. Його б задовольнили сто десять ударів на хвилину і екстрасистолярна вентрикуляція. Натомість помпа Великого Джима трималася на дев'яноста ударах і без усякої аритмії.

— Я відчуваю себе набагато краще, — сказав Великий Джим. — То все стрес. Я перебував у страшенно стресовому стані. Я відпочину ще годинку або кілька, прямо тут. Ви хоч усвідомлюєте, що з цього вікна видно весь центр міста, друже? Відвідаю ще разок Джуніора. А після цього я просто виписуюся і...

— Це не просто стрес. У вас багато зайвої ваги, ви в поганій фізичній формі.

Великий Джим оскалив верхні зуби в тій своїй фальшивій усмішці.

— Я керую своїм бізнесом і всім містом, друже, й обидві справи беззбиткові, до речі. З таким навантаженням небагато часу залишається для всяких тренажерів, майстер-східців і такого іншого.

— Ренні, два роки тому вам поставили діагноз ГГТТТТ Це означає: пароксизмальна шлуночкова тахікардія.

— Я знаю, що це означає. Я заходив на сайт WebMD, прочитав там, що здорові люди часто стикаються з...

— Рон Гаскелл казав вам абсолютно однозначно, ви мусите скинути вагу, щоби на вашу аритмію вплинуло медикаментозне лікування, а якщо воно виявиться неефективним, цю проблему можна скорегувати якимсь з операційних способів.

Великий Джим став схожим на нещасне, ув'язнене на високому стільці маля.

— Бог наказав мені не робити цього! Бог сказав: ніяких ритмоводіїв! І Бог правий! Дюк Перкінс мав ритмоводій, і лишень згадайте, що з ним сталося!

— Не кажучи вже про його вдову,— лагідно промовив Расті.— Нещасна жінка. Мабуть, опинилася в поганому місці в поганий час. Великий Джим вивчав його, щось вираховували його поросячі очиці. А тоді він звів очі до стелі.

— Знову є світло, еге ж? Я забезпечив вас знову пропаном, як ви й просили. У деяких людей нема почуття вдячності. Та звісно, будь-хто на моєму місці до цього звикнув би.

— Він у нас закінчиться вже завтра ввечері.

Великий Джим похитав головою.

— До завтрашнього вечора ви матимете достатньо пропану, щоби цей заклад працював на ньому, якщо знадобиться, хоч би й до Різдва. Це моя вам обіцянка за те, що ви такі обхідливі з пацієнтами і взагалі такий чудовий парубок.

— Мені важко демонструвати велику вдячність, коли мені повертають те, що мені й так належало, почнемо з цього. От такий я забавний.

— О, то ви тепер ототожнюєте свою особу зі шпиталем? — пхекнув Великий Джим.

— А чом би й ні? Ви щойно ототожнювали себе з Христом. Давайте краще повернемося до вашого діагнозу, ви не проти?

Великий Джим недбало відмахнувся своєю великою товстопалою

рукою.

— Валіум — не панацея. Якщо ви підете звідси, ще до п'ятої вечора вас знову може наздогнати аритмія. Або й зовсім узяти в блокаду. Приємний бік у цій ситуації той, що ви можете зустрітися з вашим Спасителем ще до настання темряви.

— То що б ви мені рекомендували? — Ренні говорив спокійно. Він уже цілком себе опанував.

— Я міг би дати вам дещо, що, швидше за все, зарадить проблемі, принаймні на якийсь час. Деякі ліки.

— Які ліки?

— За них треба сплатити ціну.

— Я так і знав, — благодушно промовив Великий Джим. — Я знав, що ви прибічник Барбари, ще з того дня, як ви з'явилися в моєму кабінеті з отими вимогами: дайте мені оте, дайте мені оце.

Єдиним, про що тоді питав Расті, був пропан, але він не звернув уваги на ці слова Ренні.

— Звідки ви тоді могли знати, ніби в Барбі є якісь прибічники? Про вбивства тоді ще не було нічого відомо, тож як ви могли знати, що він має прибічників?

Великий Джим глипнув очима від здивування, чи від параної, чи від того й іншого разом.

— Я маю власні способи, друже. Ну, то яка ж ціна? Що б ви хотіли отримати від мене за ліки, які вбережуть мене від інфаркту? — І перш ніж Расті встиг щось сказати, промовив:

— Дайте, я вгадаю. Ви хочете, щоб Барбі опинився на волі, так?

— Ні. Місто лінчує його, щойно він вийде на вулицю.

Великий Джим розсміявся.

— Ви раз у раз виявляєте проблiski розуму.

— Я хочу, щоб ви пішли у відставку. І Сендерс також. Хай місто очолить Ендрія Гріннел, а поки вона не позбавиться цілком своєї залежності від ліків, їй допомагатиме Джулія Шамвей.

Цього разу Великий Джим розреготався ще голосніше, від щирого захвату він аж ляскав собі по стегнах.

— Я гадав, це Кокс дурень, він мріяв, щоб Ендрії допомагала ота, з великими цицьками, але ви ще дурніший. Шамвей! Ця, прости Господи, що скажеш, лахудра, що римується із «п'ядь», неспроможна

сама собі допомогти.

— Я знаю, що це ви вбили Коггінса.

Він не збирався цього казати, але ця фраза вискочила з нього ніби сама собою. Та й що за біда? Вони тут лише вдвох, якщо не рахувати коментатора Сі-Ен-Ен Джона Робертса, котрий дивився на них з телеекрана на стіні. І, крім того, результати були варті цих слів. Уперше з того моменту, як він погодився з реальністю Купола, Великий Джим похитнувся. Він намагався утримати в себе на лиці байдужість, але не зумів.

— Ви божевільний.

— Ви самі знаєте, що це не так. Минулої ночі я був у похоронному салоні Бові й оглянув тіла чотирьох жертв убивства.

— Ви не мали права цього робити! Ви не патологоанатом! Ви навіть не якийсь там нікчемашний доктор!

— Розслабтесь, Ренні. Порахуйте до десяти. Не забувайте, у вас серце.

— Расті зробив паузу. — Хоча, якщо подумати, до сраки ваше серце. Після того безладу, що ви вже встигли натворити, і того, що творите зараз, до сраки ваше серце. Все обличчя, вся голова Коггінса мають явні сліди. Вельми атипові, але вони піддаються чіткій ідентифікації. Сліди від швів. Я не маю сумнівів, що вони відповідають тому сувенірному бейсбольному м'ячику, який я бачив на вашому столі.

— Це нічого не означає, — тут Ренні поглянув у бік прочинених дверей ванної кімнати.

— Це означає багато чого. Особливо, якщо зважати на те, що всі трупи було складено в одному місці. Для мене це означає, що вбивця Коггінса є також убивцею і решти жертв. І я

гадаю, цей убивця — ви. Або, можливо, ви разом із Джуніором. Ви в цьому ділі — сімейна команда? Так?

— Я не бажаю цього вислуховувати! — почав підводитись Ренні. Расті штовхнув його долонею назад. Це в нього вийшло на диво легко.

— Гаспидство, залишайтеся на місці! — крикнув Ренні. — Залишайтеся там, де стоїте!

— Навіщо ви його вбили? — запитав Расті. — Він грозився покласти край вашим операціям із наркотиками? Він теж брав у цьому участь?

— Залишайтеся, де стоїте! — повторив Ренні, хоча Расті встиг уже сісти. Йому не дійшло тоді, що Ренні може гукати до когось іншого.

— Я можу про це мовчати, — промовив Расті. — І можу дати вам дещо, що зарадить вашій ПЛІТ краще за валіум. Послуга за послугу за умови, що ви підете зі сцени. Оголосіть про вашу відставку — з медичних причин — на користь Ендрії завтра ввечері на великих міських зборах. Ви підете як герой.

Він просто не мав іншого виходу, ніяк не міг відмовитися, гадав Расті, був загнаний у глухий кут.

Ренні знову обернувся до прочинених дверей ванної і гукнув:

— Тепер можете вийти.

З ванної вигулькнули Картер Тібодо і Фредді Дентон, котрі ховалися там і все чули.

8 — Чорти забирай, — промовив Стюарт Бові.

Він разом зі своїм братом перебував у підвалі похоронного салону. Стюарт якраз доводив до похоронної кондиції Арлетту Куме, найсвіжішу в Честер Міллі самогубцю і останню клієнтку похоронного салону Бові.

— Чорти його забирай, сучого сина, довбану мавпу срану.

Він кинув мобільний телефон на стіл і дістав із широкої передньої кишені свого гумованого фартуха пачку крекерів «Ріц-Біц» з арахісовим ароматом. Стюарт завжди їв, коли дратувався, і завжди неакуратно («Тут жерли свині», — мав звичку примовляти їхній батько після того, як юний Стюї вставав з-за стола), тож і тепер крихти крекерів посипалися на задерте обличчя Арлетти, чий вираз був надто далеким від умиротворення; якщо вона гадала, що залпом випити рідину для очищення каналізаційних стоків «Ліквід-Пламр», це безболісний спосіб вирватися з-під Купола, вона жорстоко ошукалася. Клятий розчинник проїв їй весь шлунок і витік зі спини.

— Що там трапилось? — спитав Ферн.

— Навіщо я взагалі злигався з цим довбаним Ренні?

— Заради грошей?

— Яка зараз користь із грошей? — кипів Стюарт. — Що мені, довбодятлу, тепер з ними робити, ходити по-багатому скуплятися в універмазі Берпі? Авжеж, від цього в мене гарантовано встане! — Різко смикнувши за підборіддя, він всунув літній вдові до рота надгризений крекер. — Жууй, курво, обідній час настав.

Стюарт знову вхопив свій мобільний, натиснув клавішу КОНТАКТИ і

вибрав номер.

— Якщо його там нема, — промовив він чи то до Ферна, чи, радше, до самого себе, — я поїду туди, знайду його і вліплю йому якоюсь з його ж власних курей просто в...

Роджер Кіл'ян відповів на дзвінок. Саме зі свого чортового курника. Стюарт чув квоктання. А ще він чув каскадні скрипки Мантовані³⁸³, котрі ширяли у звуковій системі курника. Коли біля курей поралися сини Кіл'яна, там грали «Металліка» або «Пантера»³⁸⁴.

383 Аннунціо Паоло Мантовані (1905-1980) — британський диригент італійського походження, керівник оркестру легкої музики, який уславився характерним звучанням «каскадних струнних», що імітують природну реверберацію, й істотно вплинув на таких диригентів, як Джеймс Ласт та Поль Моріа.

384 «Metallica» — заснований 1981 року рок-гурт із Лос-Анджелеса, найвпливовіший у стилі хеві-метал; «Pantera» (1981-2003) — хеві-метал-гурт із Техасу.

— Лью?

— Роджере. Це Стюї. Ти зараз чистий, братан?

— Вповні, — погодився Роджер, що, швидше за все, означало, що він таки щойно курив кришталь, але кого це трахає.

— Мотай сюди, до міста. Ми з Ферном зустрінемо тебе в міському гаражі. Нам треба взяти два великих ваговози — ті, що з підйомниками, — і поїхати до РНГХ. Весь пропан мусить бути перекинутий назад до міста. Ми не можемо все зробити за один день, але Великий Джим сказав, що ми мусимо почати вже зараз. Завтра я підберу чоловік шість-сім хлопців, яким можна довіряти (когось з тієї чортової Джимової приватної армії, якщо він ними поділиться), і ми закінчимо цю справу.

— Та ні, Стюарте, ніяк, мені курей треба годувати! А мої хлопці, котрі ще вдома живуть, усі пішли в копи!

«Що означає, — подумав Стюарт, — ти волієш так і сидіти у своєму кабінетику, курити кришталь, слухати оцю срану музику і дивитися лесбійські лизь-відео на комп'ютері». Він не міг зрозуміти, як у когось може вставати посеред запаху курячого лайна такого щільного, що хоч ножем його ріж, проте Роджеру Кіл'яну це вдавалося.

— Це не волонтерська місія, брате. Я отримав наказ і в свою чергу

наказую тобі. За півгодини. І якщо тобі десь трапиться хтось із твоїх синів, чіпляй і їх з собою.

Він відімкнувся, щоби Роджер не встиг знову завести оте своє плаксиве лайно, і хвилю просто стояв, паруючи. Найменше в світі йому хотілося вбивати решту світлового дня цієї середи на піддавання газових балонів до кузовів ваговозів... але саме це йому доведеться робити, авжеж. Саме це.

Він вихопив із раковини шланг і вставив його кінець між зубних протезів Арлетти Куме і натиснув важіль. Шланг був високого тиску, і труп аж підстрибнув на столі.

— Треба запити крекера, бабуню, — буркнув він. — Не хочу, щоб ти вдавилася.

— Стій! — закричав Ферн. — Все ж витече крізь діру в її...

Пізно.

9 «Бачиш, яким боком це тобі вилізло», — усміхнувся до Расті Великий Джим. А тоді обернувся до Картера й Фредді Дентона.

— Панове, ви чули, як містер Еверет намагався мене залякати?

— Так, звісно, — відповів Фредді.

— Ви чули, як він загрожував не дати мені якихось життєво необхідних медикаментів, якщо я не подам у відставку?

— Атож, — кинув Картер, пославши Расті злий погляд.

Расті сам собі дивувався, яким же він виявився дурником.

«Задовгий день у тебе був — спиши на це».

— Медикаменти, якими він мене шантажував, це, скоріш за все, верапаміл, ліки, що мені їх виписав внутрішньовенно той довговолосий парубок, — знов показав у неприємній усмішці свої дрібні верхні зуби Великий Джим.

Верапаміл. Уперше Расті вилаяв себе за те, що не витяг, не прочитав картку Великого Джима з пазів на дверях його палати. Цей раз був не останнім.

— Якого роду злочин ми маємо наразі, як ви вважаєте? — поставив питання Великий Джим. — Кримінальні погрози?

— Авжеж, і ще вимагання, — підтакнув Фредді.

— К чорту це, — втрутився Картер. — Тут був замах на вбивство.

— І хто його до цього напоумив, як ви гадаєте?

— Барбі, — кивнув Картер і зацідив Расті кулаком просто в губи. Расті

аж ніяк не чекав на такий розвиток подій і тому навіть не зробив спроби захиститися. Він поточився назад,

вдарився об стілець і впав на нього боком, з рота йому ринула кров.

— Це в тебе через спротив під час арешту, — зауважив Великий Джим.

— Але цього недостатньо. Покладіть його на підлогу, хлопці. Я хочу, щоб він лежав на підлозі.

Расті спробував тікати, але лишень встиг відірватися від стільця, як Картер ухопив його за руку й вертонув. Фредді поставив ззаду йому підніжку. Картер штовхнув.

«Наче діти на шкільній перерві», — падаючи, подумав Расті.

Картер завалився поряд. Расті спромігся на один удар. Поцілив Картеру по лівій щоці. Той дратівливо відмахнувся, немов від знахабнілої мухи. За секунду він уже сидів верхи на грудях у Расті й шкірився йому в лице. Авжеж, точнісінько як на шкільному дворі, от тільки нема старшого чергового, який би їх розборонив.

Він повернув голову в бік Ренні, котрий уже підвівся на ноги.

— Не варто вам цього робити, — промовив Расті засапано. Серце билосся важко.

Він не міг вдихнути повітря достатньо, щоби його підтримати. Тібодо був дуже важким. Поряд з ними стояв на колінах Фред Дентон. Расті подумав, що він скидається на рефері в якійсь із тих інсценівок, що звуться матчами з реслінгу.

— Але ж я таки зроблю, Еверете, — запевнив Великий Джим. — Фактично, благослови тебе Бог, я мушу це зробити. Фредді, дістань мій мобільний телефон. Він у нього в нагрудній кишені, не хотілося б, щоб його зламали. Цей нікчемаха поцупив його в мене. Можете додати цей факт до рахунку, коли допровадите його до дільниці.

— Є люди, котрі знають, — сказав Расті. Ніколи він не почувався таким безпорадним. І таким дурненьким. Запевнення себе в тому, що не він перший недооцінив Джеймса Ренні-старшого, не допомагало.

— Люди, котрі знають, що ви наробили.

— Можливо, — кивнув Великий Джим. — Але хто вони? Чергові Дружки Дейла Барбари, ось хто. Ті, що підбили людей на харчовий бунт, ті, котрі спалили редакцію газети. Ті, котрі, я в цім не сумніваюсь, першим чином встановили цей Купол. Якийсь урядовий експеримент, я гадаю. Але хіба ми пацюки в клітці? Хіба ми пацюки,

Картере?

— Ні.

— Фредді, чого ти ждеш?

Фредді слухав Великого Джима з обличчям, що немов промовляло: «О, нарешті я все докумекав». Він видобув телефон Великого Джима з нагрудної кишені Расті й кинув на найближчий диван. І знов обернувся до Расті. — Ти це давно замислив? Давно ти планував замкнути нас у місті, щоб подивитися, що з нами станеться?

— Фредді, послухай, що ти верзеш, — сказав Расті. Слова виривалися з нього з харчанням. Боже, який важезний цей Тібодо. — Це божевілья. Де тут сенс? Хіба ти сам не розумієш, що...

— Притисни його руку до підлоги, — наказав Великий Джим. — Ліву. Фредді виконав наказ. Расті намагався опиратися, але Тібодо міцно пришпилив його плечі, тож нічого з того не вийшло.

— Мені шкода, друже, що доведеться це зробити, але люди в нашому місті мусять розуміти, що всі терористичні елементи в нас під контролем.

Ренні скільки завгодно міг говорити, що йому шкода, але за мить до того, як він опустил підбор свого черевика — і разом всі двісті тридцять фунтів своєї ваги — на притиснуту долоню Расті, Расті помітив інший мотив другого виборного, яким напнуло матню його габардинових штанів. Ренні отримував насолоду, і насолоду не просто ментального рівня.

А тоді підбор наступив й почав давити і горзати: важко, важче, страх як важко. Від натуги у Великого Джима скривилось обличчя. Піт набряк під очима. Закушений зубами, з рота йому стирчав язик.

«Не кричати, — думав Расті. — На крик прибіжить Джинні й теж потрапить у халепу. Йому ж хочеться, щоб я закричав. Неподарувати йому такої насолоди».

Але, почувши з-під підошви Великого Джима перший тріск, він закричав. Просто не міг стриматись.

Далі прозвучав другий тріск. А за тим і третій.

Великий Джим відступив, задоволений.

— Поставте його на ноги і доправте в камеру. Хай відвідає свого друга.

Фредді роздивлявся руку Расті, вона розпухала на очах. Три з чотирьох

пальців стирчали дико покривлені.

— Зломлені, — промовив він з очевидним задоволенням.

В одвірку відпочивальні з'явилася Джинні, очі величезні.

— Що це ви, заради Бога, тут таке робите?

— Заарештовуємо цього сучого сина за шантаж, за кримінальне ненадання допомоги і замах на вбивство, — оголосив Фредді Дейтон, тим часом як Картер піднімав Еверета, щоби поставити його на рівні.

— І це лише для початку. Він чинив опір, і ми його вгамували. Прощу, дайте дорогу, мем.

— Ви сказалися! — заволатала Джинні. — Расті, твоя рука!

— Зі мною все гаразд. Подзвони Лінді. Скажи, що ці бандити...

Продовжити він не встиг. Картер ухопив його за шию і виштовхав за двері з нахиленою головою. А у вухо Картер йому шепнув:

— Якби я мав цілковиту певність, що той стариган розуміється на ліках не гірше за тебе, я б тебе власними руками задушив.

«Якихось чотири дні — і вже такі переміни, — чудувався, спотикаючись, Расті, поки Картер волів його коридором, зігнутого майже навпіл під тиском важкої руки на карку. Його власна ліва рука перестала бути рукою, перетворившись на ревучий болем оцупок нижче зап'ястка. — Усього чотири дні, а стільки перемін».

Він загадувався, чи шкіроголовці — ким би або чим би вони не були — насолоджуються цим видовищем?

10

Було вже далеко по полудню, коли Лінда врешті натрапила на міську бібліотекарку. Лісса велосипедом поверталася до міста по шосе 117. Вона сказала, що балакала з вартовими біля Купола, намагалася витягти з них якусь додаткову інформацію про день побачень у п'ятницю.

— їм не вільно точити лясні з міськими, але дехто з них піддається, — сказала вона.

— Особливо, якщо підійти з розстебнутими трьома верхніми гудзиками на блузі. Схоже, що це дійсно дієвий стартер для розмови. З армійськими принаймні. А от морська піхота... Гадаю, я могла б з себе геть усе зняти і станцювати макарену, а вони навіть і вухом не повели б. Ці хлопці, мабуть, імунізовані проти сексапілу. — Вона посміхнулася. — Щоправда, і мене важко сплутати з Кейт Вінслет³⁸⁵.

— То ти здобула якісь цікаві плітки?

— Ніяких, — розставивши ноги, Лісса сиділа на своєму велосипеді й через віконце з боку пасажирського сидіння зазірала до Лінди. — Вони й гадки ні про що не мають. Але дуже переживають за нас. Один спитав мене, чи правда, що вже більше сотні людей покінчили життя самогубством.

— Ти можеш пересісти на хвилю до мене в машину?

Посмішка Лісси поширшала.

— Мене буде заарештовано?

— Я хочу про дещо побалакати з тобою.

Лісса відкинула ногою сішку, поставила велосипед і сіла до машини, спершу відсунувши з сидіння блокнот штрафних квитанцій і недіючий ручний радар. Лінда розповіла їй про потаємний візит до похоронної контори і про те, що вони там знайшли, а потім про заплановану зустріч у пастораті. Відповідь Лісси була моментальною, 385 Кейт Вінслет (нар. 1975 р.) — британська кіноактриса. безапеляційною.

— Я буду там, спробували б ви мене не впустити...

Тут ожило радіо, прокашлялось і почувся голос Стейсі.

— Екіпаж чотири. Екіпаж чотири. Спішно, спішно, спішно.

Лінда вхопила мікрофон. Не про Расті вона в цю мить подумала; подумала вона про дівчаток.

— Четвірка слухає, Стейсі. Кажі.

Те, що їй повідомила, знову ввімкнувшись, Стейсі Моггін, перемінило Ліндину тривогу на суцільний жах.

— Маю дещо погану новину для тебе, Лін. Порадила б тобі кріпитись, але не думаю, що ти зумієш укріпитися перед такою звісткою. Заарештовано Расті.

— Що? — мало не криком перепитала Лінда, але почула її лише Лісса; Лінда забула натиснути кнопку «пас» на боці мікрофона.

— Вони посадовили його в кліть, до підвалу, де вже сидить Барбі. З ним усе гаразд, хоча мені здалося, ніби в нього зламана рука — вона розпухла, і він притискав її собі до грудей. — Стейсі знизилася голос. — Це трапилось під час спротиву при арешті, так вони кажуть. Прийом. Цього разу Лінда згадала натиснути кнопку на мікрофоні.

— Я зараз же буду там. Передай йому, що я їду. Прийом.

— Я не можу, — відповіла Стейсі. — Нікому більше не дозволено спускатись вниз, окрім офіцерів зі спеціального списку... і я до них не належу. Тут ціла купа звинувачень, включно з замахом на вбивство і співучасть у вбивстві. Не жени, як скажена, повертаючись до міста. Тобі все одно не дадуть з ними побачитись, тож нема сенсу тобі перекинутися десь разом з тачкою по дорозі...

Лінда тричі підряд натиснула на мікрофоні: спішно, спішно, спішно. А тоді промовила:

— Я побачу його, обов'язково.

Проте ні. Посвіжілий на вигляд після денного сну, на ганку поліцейської ділянки її зустрів шеф Рендолф й одразу ж забажав, щоб вона здала йому свій значок і пістолет; як дружина Расті, вона теж опинялася під підозрою у підривній діяльності проти законного уряду міста і підбурюванні до спротиву.

«Чудово, — хотіла було вона йому сказати. — Заарештуйте й мене, посадіть в камеру до мого чоловіка». Але тут же згадала про дівчаток, котрі зараз мусять бути в Марти, чекають, коли їх заберуть, не терпляться розповісти їй, як пройшов день у школі. Також вона згадала про зустріч, призначену на цей вечір у пастораті. їй туди не потрапити, якщо вона сидітиме в камері, а ця зустріч тепер здавалась їй важливішою, ніж будь-коли раніше.

Бо якщо вони збиралися завтра ввечері визволяти з в'язниці одного, то чому б тепер разом не двох?

— Передайте йому, що я його кохаю, — сказала Лінда, розчіплюючи пряжку свого ремня, зсовуючи з нього кобуру. Все одно вагомість зброї насправді ніколи її не приваблювала. Переводити малюків через дорогу до школи, нагадувати старшокласникам, щоби викинули геть недопалки і брудну лайку собі з ротів... такі речі більше були їй до вподоби.

— Я передам ваші слова, місіс Еверет.

— Хто-небудь оглядав його руку? Я чула від когось, що в нього ніби зламана рука.

Рендолф нахмурився.

— Хто вам таке сказав?

— Не знаю, хто мені дзвонив. Він не назвався. Хтось із наших хлопців, я гадаю, але ж радіозв'язок там, на шосе 117, завжди не дуже добрий.

Рендолф подумав і вирішив не розвивати далі цю тему.

— З рукою в Расті все гаразд, — сказав він. — А наші хлопці більше вже не ваші. Ідьте додому. Я певен, у нас до вас пізніше виникнуть деякі питання.

Вона відчула, що ось-ось заплаче, і придушила сльози.

— А що я скажу своїм дочкам? Повідомлю, що їхній тато сидить у в'язниці? Ви самі знаєте Расті як доброго чоловіка; ви це добре знаєте. Боже, це ж він минулого року діагностував у вас гостре запалення жовчного міхура!

— Нічим не можу вам наразі допомогти, місіс Еверет, — промовив Рендолф; часи, коли він називав її Ліндою, схоже, залишилися далеко позаду. — Але я не радив би вам повідомляти дітям, що їхній батько підготував разом з Дейлом Барбарою вбивство Бренди Перкінс і Лестера Когінса — щодо інших ми ще не певні, ті вбивства явно сексуального характеру, і Расті про них міг не знати.

— Це маячня!

Рендолф ніби й не почув.

— Також він намагався вбити виборного Ренні, не надавши йому життєво необхідних ліків. На щастя, Великий Джим завбачливо сховав поряд двох офіцерів. — Він похитав головою. — Загрожувати тим, що не надасть життєво необхідних ліків людині, яка підірвала власне здоров'я, піклуючись про наше місто. Отакий-от ваш добрий чоловік, ваш чортів добрий чоловік.

Вона тут може напроситися на неприємності, зрозуміла Лінда. Отже, й пішла звідти, щоби не погіршувати справи. П'ять годин до зустрічі в пастораті Конго пролягли перед нею довжелезним строком. Вона не могла придумати, куди б їй піти, що їй робити.

А потім придумала.

11

З рукою в Расті було далєбі зовсім не гаразд. Навіть Барбі це було видно, а між ними лежали три порожні камери.

— Расті, я можу чимось допомогти?

Расті спромігся на усмішку.

— Хіба що в тебе є пара таблеток аспірину, які ти міг би мені перекинути. А ще краще, якби був дарвоцет³⁸⁶.

— Щойно все закінчилося. А вони тобі нічого не дали?

— Ні, але біль трохи вщух. Я виживу, — говорив він набагато бадьорішим тоном, ніж дійсно почувався; біль був дуже-дуже сильним, і він готовий був його ще погіршити.

— Утім, мені треба щось робити з цими пальцями.

— Щастя тобі.

Це просто диво, що жодного з пальців не було зламано, хоча кістку долоні — так. П'яту п'ясну кістку. Йй він міг зарадити хіба що фіксацією, для чого йому треба розірвати на смуги майку. Але спершу...

Він ухопився за лівий вказівний палець, вивихнутий у проксимальному міжфаланговому суглобі. У кінофільмах цей трюк завжди проробляється швидко. Швидкість додає драматизму. На жаль, швидкість, замість покращення, може погіршити справу. Він застосував повільний, рівномірний, з поступовим посиленням, тиск. Біль був страшенний; він відчував його всім тілом і аж у суглобах щелеп. Почув, як рипить його палець, немов завіса дверей, які давно ніхто не відчиняв. Десь, зовсім близько і водночас ніби в іншій країні, краєм ока він помітив Барбі, котрий стояв біля дверей своєї камери й дивився.

А тоді раптом палець магічним чином випрямився і біль послабшав. Але тільки в цьому пальці, щоправда. Расті сів на тапчан, захеканий, мов після довгого бігу.

— Впорався? — спитав Барбі.

— Не цілком. Треба ще полагодити палець, яким я показую факи. Він мені може знадобитися...

Расті вхопився за другий палець і почав усе спочатку. І знову, коли вже здавалося, що біль не може бути нестерпнішим, вивихнутий суглоб сковзнув на своє місце. Тепер

386 Dextropropoxyphene — анальгетик категорії опіоїдів, має торгові назви darvocet, darvon тощо.

залишився тільки підмізинний, що стирчав у нього так, ніби Расті готувався підняти тост.

«Ія таки вип'ю, якщо вдасться, — подумав він. — За найпересраніший день в історії. Принаймні в історії Еріка Еверета».

Він почав крутити цей палець. Тут теж сидів біль і теж не існувало швидкого способу його вгамування.

— Що ти наробив? — запитав Барбі, причому двічі різко клацнувши пальцями. Він показав на стелю, а тоді, склавши долоню чашечкою, приклав її собі до вуха. Чи він знав насправді, що підвал прослуховується, чи тільки підозрював? Расті вирішив, що це не важить. Краще поводитись так, ніби їх дійсно слухають, хоча важко було повірити, щоби хтось у цій безмозкій халабуді встиг до такого додуматись.

— Зробив помилку, намагаючись переконати Великого Джима добровільно піти у відставку, — повідомив Расті. — Не сумніваюсь, вони накинуть мені з десятків інших звинувачень, але по суті мене ув'язнили за те, що я порадив йому перестати перти так жорстко, бо отримає інфаркт.

Про тему Коггінса Расті не згадав, але так, йому здавалось, буде краще для збереження власного здоров'я.

— Як тут з їжею?

— Непогана, — відповів Барбі. — Розі приносила мені сніданок. Хоча варто бути обачним з водою. Вона може трапитись дещо пересоленою. Він розчепірів два пальці правої руки, показав ними собі на очі, а потім на рота: дивися.

Расті кивнув.

«Завтра ввечері», — артикулював губами Барбі.

«Я знаю», — відповів йому так само губами Расті. Від такого посиленого ворухіння рани на його губах потріскались, з них знову почала сочитись кров.

Барбі виартикулював: «Нам... треба... якесь... безпечне... місце».

Дякувати Джо Макклечі та його друзям, Расті гадав, що цю проблему він зможе вирішити.

12

У Енді Сендерса почалися корчі.

Та й як інакше, якщо подивитись на це серйозно; він не був звиклим до кришталю, а викурив його вже доволі. Він перебував у студії РНГХ, вчував небесну симфонію «Хліб наш насущний» у гімні «Великий Боже» і диригував музиці в такт. Самого себе він бачив у польоті вздовж безкінечних скрипкових струн.

Майстер кудись завіявся разом із люлькою, але він лишив Енді запас товстих гібридних сигарет, які сам називав «чад-донями».

— Тобі варто бути з ними обережним, Сендерсе, — попередив він. — Вони сущий динаміт. «Хто непризвичаєний до питва, має бути сумирним» — перше послання до Тимофія. Це ж стосується й чад-донь.

Енді слухняно кивнув, але щойно Майстер пішов, він почав курити, як той демон: за раз дунув дві чад-доні підряд. Затягувався, поки від них не залишалися самі лиш жаринки, що обпалювали йому пальці. Запах смаженої котячої сечі від палаючого кришталю вже займав верхню сходинку в його хіт-параді ароматерапії. Він уже був викурив половину третьої чад-доні, продовжуючи диригувати, як Леонард Бернстайн, коли зробив особливо глибоку затяжку, на повні груди, і тут же відключився. Упав на підлогу і смикався там посеред ріки священної музики. Піна полізла з-поміж його міцно зчеплених зубів. Напіврозплющені очі крутилися в своїх очницях, бачили те, чого тут не було. Принаймні поки що.

За десять хвилин він знову був при пам'яті й достатньо бадьорий, щоби перепурхнути по стежині від студії до довгої червоної складської будівлі.

— Майстре, — заволав він. — Майстре, де ти? ВОНИ ЇДУТЬ!

Майстер Буші вигулькнув з бокових дверей складу. Волосся в нього на голові стирчало якимись масними пір'їнами. Одягнений він був у брудні піжамні штани з засцяною матнею і позеленілими від трави холошами. Помальовані веселими жабками й написами ква-ква штани ледь не падали з його кістлявих стегон, лобкове волосся кучерявилось спереду і буяло в Майстра ззаду на підкрижжі, вилазячи зі щілини між його худих сідниць. В одній руці він тримав АК-47. По прикладу було виведено акуратними літерами: БОЖИИ ВОЇН. У другій його руці був гаражний пульт. Майстер поклав долі БОЖОГО ВОЇНА, але не пульт. Він ухопив Енді за плече і добряче струсонув, щоб привести до тями.

— Перестань, Сендерсе, в тебе істерика.

— Вони їдуть сюди! Гіркі люди! Точно, як ти й казав!

Майстер поміркував.

— Хтось подзвонив тобі й попередив?

— Ні, я мав видіння! Я зомлів і мав видіння!

Майстер спалахнув очима. Недовіра поступилася повазі. Він перевів погляд з Енді на дорогу Мала Курва, а потім знову на Енді:

— Що саме ти бачив? Скільки їх? Там усе кодро чи тільки кілька, як минулого разу?

— Я...я...я...

Майстер знову його струснув, але набагато делікатніше, ніж перед тим.

— Заспокойся, Сендерсе. Ти тепер боєць Божої армії, а отже...

— Християнський солдат!

— Правильно, правильно, правильно. А я твій командир. Отже, доповідай.

— Вони їдуть двома ваговозами.

— Тільки двома?

— Так.

— Помаранчевими?

— Так!

Майстер підсмикнув на собі піжамні штани (вони мало не вмиють сповзли на попередню позицію) і кивнув.

— Міські ваговози. Мабуть, трійко тих самих довбодятлів — брати Бові й містер Курник.

— Містер хто?

— Кіл'ян, Сендерсе, хто ж іще. Він курить кришталь, але не розуміє кришталевого сенсу. Він дурень. Вони їдуть знову по пропан.

— Нам краще сховатися? Просто сховатися, поки вони його забиратимуть?

— Так я робив раніше. Але цього разу — ні. Буде з мене ховатися, досить дозволяти їм брати звідси що заманеться. Зірка Полин спалахнула. Настав час Божим воїнам підняти свій прапор. Ти зі мною?

І Енді, котрий під Куполом втратив усе, що хоч щось значило для нього, довго не вагався.

— Так!

— До кінця, Сендерсе?

— До кінця!

— То де ж ти тоді подів свою зброю?

Наскільки Енді міг пригадати, його автомат залишився стояти в студії, притулений до плаката, на якому Пет Робертсон³⁸⁷ обнімав Лестера Коггіна.

— Давай-но катай і візьми автомат, — промовив Майстер, беручи до

рук свого БОЖОГО ВОЇНА й перевіряючи магазин. — І відтепер повсякчас тримай його при собі, тобі це ясно?

— Авжеж.

387 Відомий телепроповідник крайніх правих поглядів.

— Ящик із боєприпасами там?

— Йо.

Енді затяг один з ящиків туди лише годину тому. Принаймні він гадав, що з того часу минула година; чад-доням було властиво викривляти час по краях.

— Хвилиночку, — зупинив його Майстер. Він пішов уздовж стіни складської будівлі до коробки з китайськими гранатами і дістав три штуки. Дві він вручив Енді, наказавши покласти їх до кишень. Третю гранату Майстер підвісив за кільце на ствол свого БОЖОГО ВОЇНА.

— Сендерсе, мені казали, що після того, як висмикнеш чеку, маєш сім секунд на те, щоб позбавитися цієї курвочки, але, коли я випробовував одну отам, позаду, у гравійному кар'єрі, вона вибухнула не більше, як за чотири. Ти не мусиш довіряти людям східної раси. Запам'ятай це.

Енді відповів, що запам'ятає.

— Гаразд, пішли. Заберемо твою зброю.

Вагаючись, Енді спитав:

— Ми мусимо їх постріляти?

Майстер явно здивувався.

— Лише якщо будемо змушені, а так — ні.

— Добре, — кивнув Енді. Попри все, йому зовсім не хотілося робити комусь боляче.

— Але якщо вони нахабнітимуть, ми зробимо все, що необхідно. Тобі це зрозуміло?

— Так, — відповів Енді.

Майстер ляснув його по плечу.

13

Джо спитав у матері, чи можна, щоби Бенні й Норрі залишилися ночувати в них. Клер сказала, що звісно, вона не проти, якщо не будуть проти їхні батьки. Для неї це була б, фактично, навіть розрада. Після їхніх пригод на Чорній Гряді їй подобалася сама думка тримати їх усіх поряд, у себе перед очима. Вони можуть насмажити собі попкорну на дров'яній печі й продовжити верескливу гру в Монополію, котру

розпочали годину тому. Насправді гра була аж занадто гомінкою; їхні збуджені вигуки й дикі крики звучали неоковирно, але їй це було байдуже.

Мати Бенні погодилась і, на здивування Клер, не проти була й мати Норрі.

— Гарне дільце, — повідомила Джоуні Келверт. — Я хотіла добряче надудлитися відтоді, як усе це розпочалося. Скидається на те, що сьогодні мені випав шанс. І ось ще що, Клер. Скажіть цій дівчинці, щоб знайшла завтра вранці свого діда і передала йому цілунки.

— А хто її дід?

— Ерні. Ви ж знаєте Ерні, хіба ні? Всі знають Ерні. Він непокоїться за неї. І я теж, інколи. Той її скейтборд, — голос Джоуні тремтів.

— Я їй передам.

Тільки-но Клер завершила цю розмову, як почувся стук у двері. Спершу вона не впізнала, хто воно за жінка середнього віку з блідим, напруженим лицем. Потім здогадалася, що це Лінда Еверет, котра зазвичай працювала регулювальницею руху біля школи і виписувала штрафи водіям, які перестояли дві дозволені години в паркувальній зоні Мейн- стрит. Та й зовсім не середнього віку вона була. Просто зараз чомусь такою виглядала.

— Ліндо!— промовила Клер.— Що трапилось? Щось із Расті? Щось недобре з Расті?— Вона подумала про радіацію... принаймні на поверхні свідомості це майнуло. У глибині кубрилися набагато гірші припущення.

— Його заарештували.

Монополія в їдальні враз зупинилась. Гравці тепер стояли гуртом у дверях вітальні, потемнілими очима дивилися на Лінду.

— Там цілий список звинувачень, включно з кримінальною співучастю в убивствах

Лестера Коггінса і Бренді Перкінс.

— Ні! — скрикнула Норрі.

Клер було подумала, чи не наказати їм полишити кімнату, але вирішила, що це безнадійна справа. їй здавалося, вона здогадується, чому саме тут опинилась Лінда, і розуміла її, але водночас і ненавиділа за те, що та прийшла. Її і також Расті — за те, що вплутав у цю справу дітей. Хоча вони всі тепер співучасники, хіба ні? Під Куполом уже не

залежить від власного вибору питання співучасті в чомусь.

— Він перейшов дорогу Ренні, — сказала Лінда. — Тепер усе впирається тільки в цю проблему, як її розуміє Великий Джим; є тільки ті, хто йому перечить, і ті, хто кориться. Він абсолютно забув про те, в якій жахливій ситуації ми опинилися. Ні, навіть гірше. Він використовує цю ситуацію.

Джо похмуро запитав у Лінди:

— Міз Еверет, а містер Ренні знає, де ми були сьогодні вранці? Він знає про коробочку? Мені здається, не треба було б йому знати про коробочку.

— Яку коробочку?

— Ту, котру ми знайшли на Чорній Гряді, — сказала Норрі. — Ми бачили тільки світло, яке вона видає, а Расті туди піднявся і подивився на неї.

— Це генератор, — сказав Бенні. — Тільки він його не зміг вимкнути. Він його навіть підняти не зміг, хоча сказав, що той зовсім маленький.

— Я про це нічого не знаю, — відповіла Лінда.

— Значить, і Ренні не знає, — промовив Джо. У нього немов гора спала з плечей.

— Звідки ти впевнений?

— Бо інакше він прислав би копів, щоб нас допитали, — пояснив Джо.

— А якби ми не відповіли на їхні запитання, вони б і нас запроторили до в'язниці.

Десять віддалік пролунала серія ледь чутних звуків, схожих на постріли. Клер нахилила набік голову і нахмурилась.

— То феєрверк чи постріли зі зброї?

Лінда не знала, а оскільки прозвучали вони не з міста, то й не переймалася.

— Діти, розкажіть мені, що там таке на Чорній Гряді. Розкажіть усе, що ви бачили і що бачив Расті. А пізніше сьогодні ввечері будуть також інші люди, які захочуть вас вислухати. Настав час зібрати докупи все, що ми знаємо. Фактично, ми навіть припізналися з цим.

Клер було відкрила рота, щоби сказати, що не бажає вплутуватися у ці справи, та так його і закрила, нічого не промовивши. Бо вибору не існувало. Принаймні такого, який би їй годився.

Студія РНГХ розташовувалася доволі віддалік від дороги Мала Курва, і під'їзна алея, котра вела до радіостанції (мощена і в набагато кращому стані, ніж сама дорога), була завдовжки не менш ніж чверть милі. Там, де алея виходила на Малу Курву, обабіч неї росла пара вікових дубів. Їхнє листя, котре в нормальний сезон було таким яскравим, що хоч на картинку в календарі або туристичному буклеті знімай, висіло безвільне, брунатне. За одним зі стовбурів цих фортечних дубів стояв Енді Сендерс. За другим — Майстер. Вони слухали, як наближається ревіння дизельних двигунів великих машин. В очі Енді затікав піт, і він його раз у раз змахував.

— Сендерсе!

— Га?

— Ти вимкнув запобіжник?

Енді перевірів:

— Так.

— Добре. Слухай, щоб у тебе все вийшло з першого ж разу. Якщо я накажу тобі почати стріляти, поливай вогнем цих уїбанів! З голови до п'ят, вздовж і впоперек! Якщо я не накажу тобі стріляти, просто стій, де стоїш. Тобі ясно?

— Т-так.

— Я гадаю, що нікого ми сьогодні не вб'ємо.

«Слава Богу», — подумав Енді.

— Не вб'ємо, якщо там знову тільки брати Бові й містер Курник. Але я цього не певен. Якщо мені таки доведеться утнути забаву, ти мене підтримаєш?

— Так, — без вагань мовив Енді.

— І тримай палець подалі від того чортового гачка, бо можеш сам собі голову відстрелити.

Енді подивився вниз, побачив, що його палець дійсно вчепився у спусковий гачок АК, і поспішно його прибрав звідти.

Вони чекали. Енді чув биття власного серця всередині своєї голови. Він переконував себе, що дурно боятися: якби не той випадковий телефонний дзвінок, він уже був би мертвим, але це не допомагало. Бо перед ним відкрився новий світ. Він розумів, що цей світ може виявитися фальшивим (хіба він не бачив, що нарobili наркотики з Ендрією Грінелл), але все одно він був кращим за той гівняний світ, у

якому він жив дотепер.

«Господи, нехай вони просто поїдуть собі геть, — молився він. — Прощу Тебе».

Показалися ваговози, вони котилися повільно, дмухаючи темним димом у причаєний залишок минаючого дня. Визирнувши з-за дерева, Енді помітив у передній машині дві фігури. Мабуть, Бові.

Майстер довго стояв і не ворухився. Енді вже було почав сподіватися, що той передумав, врешті вирішивши дозволити їм забрати той пропан. А тоді Майстер виступив з-за дерева і дав дві коротких черги. Обдовбаний там чи ні, але стрільцем він виявився вправним. Обидва передні скати головної машини почали здуватись. Разів три-чотири вантажівка кивнула передком і врешті стала. Мало не врізалась в неї та, що йшла позаду. Енді дочув звуки музики, якийсь гімн, і здогадався, що той, хто сидів за кермом другого ваговоза, через своє радіо не почув пострілів. Тим часом, кабіна передньої машини тепер виглядала порожньою. Ті двоє, що в ній їхали, пригнулися й зникли з виду.

Майстер Буші, так само босий і голий, якщо не рахувати його піжамних штанів КВА- КВА (гаражний пульт причеплено до обвислого пояса, немов біпер) виступив з-за дерева.

— Стюарте Бові! — гукнув він. — Ферне Бові! Вилазьте звідти й будемо балакати. — Він поставив БОЖОГО ВОЇНА під дуб.

Анітелень із кабіни передньої машини, але відчинилися дверцята другої і звідти виліз Роджер Кіл'ян.

— Що за зупинки, — заволав він. — Я мушу скоріш вертати додому, мені тре курей годувати. — А тоді він побачив Майстра. — Агов, там, Філлі, що трапилось?

— Падай на землю! — закричав хтось із братів Бові. — Цей сучий син стріляє!

Роджер подивився на Майстра, потім перевів погляд на АК-47, притулений до дерева.

— Може, він і стріляв, але зараз відставив зброю. До того ж це не хтось, а він. У чім справа, Філлі?

— Я тепер Майстер. Зви мене Майстром.

— Окей, Майстре, в чім справа?

— Вилазь, давай, Стюарте, — гукнув Майстер. — І ти також, Ферне.

Ніхто тут не постраждає, як мені здається.

Відкрилися дверцята передньої вантажівки. Не обертаючи назад голови, Майстер промовив:

— Сендерсе! Якщо побачиш у когось із цих двох дурнів зброю, відкривай вогонь. Не витрачайся на одиночні, зроби з них тако-сир.

Але в жодного з Бові не було зброї. А Ферн вплив з піднятими вгору руками.

— З ким ти балакаєш, приятелю? — запитав Стюарт.

— Покажися, Сендерсе, — погукав Майстер.

Енді вийшов з-за дуба. Тепер, коли моментальна загроза кровопролиття минула, він отримував насолоду. Якби він додумався захопити сюди з собою хоч одну з Майстрових чад- донечок, насолода йому смакувала б ще краще.

— Енді? — ошелешено промимрив Стюарт. — А ти тут що робиш?

— Я призначений до лав Божої армії. А ви гіркі люди. Ми все про вас знаємо, і вам тут не місце.

— Га? — не второпав Ферн. Він уже опустив руки. Ніс головної вантажівки повільно хилився до дороги, оскільки великі передні колеса ще продовжували здуватися.

— Добре сказано, Сендерсе, — похвалив його Майстер. А тоді до Стюарта: — Ви, всі утрюх, сідайте до другої машини. Розвертайтеся і везіть свої жалюгідні сраки назад до міста. Коли туди доберетеся, скажіть тому дияволовому сину, апостату, що РНГХ тепер наша. Сюди належить також лабораторія і всі запаси.

— Що ти за херню таку мелеш, Філе?

— Я Майстер!

Стюарт зробив рукою недбалий жест, ніби відмахується.

— Називай себе, як тобі заманеться, а тільки поясни мені, що це ти тут...

— Я знаю, що твій брат йолоп, — обірвав його Майстер. — А отой містер Курник, либонь, не здатен без друкованої схеми собі шнурки зав'язати...

— Гей! — закричав Роджер. — Фільтруй базар!

Енді підняв свій АК. Він подумав, коли випаде нагода, він напише на його прикладі КЛОДЕТТ.

— Ні, це ви фільтруйте.

Роджер Кіл'ян зблід і зробив крок назад. Ніколи нічого подібного не траплялося в Енді, коли він виступав на міських зборах, і йому тепер було дуже приємно.

Майстер продовжував говорити так, ніби ніякої заминки й не було.

— Але ти, Стюарте, маєш принаймні половину мозку, тож використовуй його. Залиште цей ваговоз тут, де він стоїть, і вертайтесь до міста на отій, другій машині. Передай Ренні, що все, що тут є, йому більше не належить, воно належить Богу. Передай йому, що зірка Полин спалахнула і якщо він не бажає, щоб Апокаліпсис почався зарано, хай краще залишить нас у спокої. — Він ненадовго задумався. — Можеш йому також передати, що музику ми передаватимемо. Я сумніваюсь, щоб він цим переймався, але когось у місті, вона, можливо, втішає.

— А ти знаєш, скільки в нього тепер копів? — спитав Стюарт.

— Мені на це тонко насрати.

— Я гадаю, вже не менш ніж тридцять. А завтра вже може бути й п'ятдесят. І половина міста вже носять голубі пов'язки на руках. Якщо він накаже їм виступити, клопоту в тебе буде достатньо.

— Йому це все одно не допоможе, — відповів Майстер. — Ми уповаємо на Господа, і сила наша більша проти його сили вдесятеро.

— Гаразд, — сказав Роджер, демонструючи свої математичні таланти.

— Це буде двадцять, але ви все одно програєте за чисельністю.

— Стули пельку, Роджере, — промовив Ферн.

Стюарт завів знову своє:

— Філе... тобто Майстре... ти б краще попустився, змотав цей кіпіш, бо це ж гівно проблема. Йому не потрібен чад, а тільки пропан. Половина генерів у місті голодні. На вікенд їх стане вже три чверті. Дай нам забрати пропан.

— Мені він потрібен для варки. На цім вибачте.

Стюарт дивився на Філа так, немов той сказився. «Напевне, так воно й є, — подумав Енді. — Мабуть, ми обоє сказалися». Проте безперечно, Джим Ренні був теж божевільним, отже, тут вони квити.

— А тепер їдьте геть, — завершив Майстер. — І передайте йому: якщо він надумає послати проти нас збройні сили, він про це пошкодує.

Стюарт обміркував почуте і знизав плечима:

— Хай, не мого пеніса це рожевогубі турботи. Поїхали, Ферне. Я сяду

за кермо, Роджере.

— Як на мене, то й гаразд, — сказав Роджер. — Ненавиджу їхню коробку передач.

Він окинув Майстра й Енді прощальним, сповненим недовіри поглядом і вирушив до задньої машини.

— Благослови вас Бог, друзі, — гукнув їм услід Енді.

Стюарт кисло зиркнув через плече:

— І тебе най Бог благословляє. Бо знає Бог, як сильно ти цього потребуєш.

Нові господарі найбільшої у Північній Америці метамфетамінової лабораторії стояли пліч-о-пліч і дивилися, як великий помаранчевий вагозов розвернувся й вирушив у зворотну путь.

— Сендерсе!

— Що, Майстре?

— Я хочу догнатися жвавою музикою, і то терміново. Це місто потребує Мейвс Стейпелз. А також і сестричок Кларк388. А щойно я поставлю в ефір цих дівуль, ми з тобою покуримо.

Очі Енді наповнились сльозами. Він обхопив руками кістляві плечі колишнього Філа Буші й стиснув його в обіймах:

— Я люблю тебе, Майстре.

— Дякую, Сендерсе. Навзаєм. Тільки не забувай тримати зброю зарядженою. Відтепер ми по черзі вартуватимемо.

15

Призахідне сонце помалювало надвечір'я в помаранчевий колір, коли Великий Джим уже нарешті сидів біля ліжка свого сина. Увійшов Даглас Твічел, щоби зробити Джуніору укол. Сам хлопець у цей час міцно спав. Певною мірою Великий Джим розумів, що було б краще, аби його син помер; що він робитиме чи казатиме живий, та ще й з пухлиною, яка тисне йому на мозок, передбачити неможливо. Звичайно, він його дитя, його плоть і кров, але є важливіші речі, про які він мусить дбати: добро міста. Одна з тих запасних подушок, що лежать у шафі, могла б тут зарадити...

У цей момент задзвонив телефон. Поглянувши на ім'я на екранчику, він насупився. Щось там пішло не тим боком. Аби не так, Стюарт так скоро не подзвонив би.

— Що?

Він слухав, і здивування його зростало. Там Енді? Енді з автоматом? Стюарт чекав, що він йому скаже. Чекав, що йому буде наказано робити далі.

«Дійде й твоя черга, друже», — подумав Великий Джим і зітхнув, промовивши:

— Дай мені хвилинку. Мені треба подумати. Я тобі передзвоню.

Він дав відбій і замислився над цією новою проблемою. Можна сьогодні ж увечері вирядити туди загін копів. Беззаперечно, приваблива ідея: спершу накрутити їх у «Фуд-Сіті», а тоді самому очолити рейд. Якщо Енді загине, тим краще. Таким чином Джеймс Ренні-старший стане одноосібно правити містом.

З іншого боку, на завтрашній вечір призначено надзвичайні міські збори. Туди прийдуть усі, і буде чимало запитань. Він не мав сумнівів, що зможе накинути метову лабораторію на карб Барбарі й «Друзям Барбари» (в уяві Великого Джима Енді Сендерс тепер офіційно став другом Барбари), однак усе ж таки... ні.

Ні.

388 Вельми енергійні чорні артистки в стилях ритм-енд-блюз та госпел: Mavis Staples (нар. 1939 р.) — співачка й активістка захисту громадянських прав; «Clark Sisters» — популярний від початку 1970-х рр. сімейний вокальний гурт.

Він дійсно хотів налякати своє стадо, але аж ніяк не посіяти суцільну паніку. Паніка не послужить його цілі, котра полягала у встановленні тотального контролю над містом. А якщо він дозволить Енді й Буші якийсь час спокійно посидіти там, де вони зараз, то що за біда? У цьому може бути навіть деякий плюс. Тим часом вони розслабляться. Переконають себе, що про них забули, бо в наркотиках повно вітаміну глупоти.

З іншого боку, на п'ятницю, тобто це післязавтра, той нікчемаха Кокс призначив день побачень. Знову валом повалить натовп на ферму Дінсмора. Поза всякими сумнівами, знову розгорне свою торгівлю хотдогами Берпі. Поки там буде тривати ця хріноверть, поки той Кокс провадитиме свою одноосібну прес-конференцію, Великий Джим особисто очолить загін з шістнадцяти-вісімнадцяти полісменів, поведе їх на радіостанцію й викурить звідти геть отих двох учаділих ідіотів.

Так. Це правильне рішення.

Він передзвонив Стюарту і сказав, щоб той поки що облишив перейматися цією проблемою.

— Але ж я думав, вам потрібен пропан, — здивувався Стюарт.

— Ми його заберемо, — запевнив Великий Джим. — І ти теж допоможеш нам приборкати ту двійцю, якщо захочеш.

— Та хай мене чорти візьмуть, якщо я не хочу. Той скурвий син, перепрошую, Великий Джиме, той дурв'ячий син Буші заслужив на відплату.

— Він її отримає. У п'ятницю надвечір. Зроби позначку в своєму календарі.

Великий Джим почувався знову гарно, серце в його грудях билося повільно й

рівномірно, без жодного збою чи трепету. І це було добре, бо так багато потрібно було ще зробити, починаючи з підбадьорливої промови перед поліцейськими у «Фуд-Сіті»: прекрасний інтер'єр для того, щоби вразити зграю новобранців ідеєю важливості порядку. Безумовно, нема кращого місця за зруйноване довкілля, щоб змусити людей зіграти в гру «слідуй за лідером».

Він уже було вирушив до дверей палати, але зупинився, повернувся і поцілував у щоку свого сплячого сина. Необхідність позбавитися Джуніора скоро може виникнути, але поки що це також може зачекати.

16

Черговий вечір спадає на маленьке місто Честер Мілл, попереду чергова ніч під Куполом. Але нема для нас відпочинку; ми мусимо побувати на двох зустрічах, а ще, перш ніж нам заснути, треба перевірити, як там наш коргі Горес. Цього вечора Горес складає компанію Ендрії Грінелл і, хоча саме зараз він байдикує, пес не забув про попкорн між диваном та стіною.

Тож ходімо разом, ти і я, поки вечір простягається під небесами, немов пацієнт на столі під ефірним наркозом. Ходімо, поки перші, бліді ще зірки лише починають сяяти над головою. Це єдине місто на всій сусідній чотирьох штатах, де їх видно сьогодні. Дощем облягло північ Нової Англії, і глядачі новин на кабельних телеканалах невдовзі отримають задоволення від споглядання чудових сателітних фотознімків, де серед хмар з'явиться діра, форма якої ідеально відповідає контурам тієї шкарпетки, що зветься Честер Мілл. Так, в

цьому місті світять зірки, але зараз це брудні зірки, бо сам Купол брудний.

Потужні зливи обмили Таркер Мілл і частину Касл Рока, відому під назвою В'ю; метеоролог Сі-Ен-Ен Рейнолдс Вульф (не родич улюбленого Вульффі Розі Твічел) говорить, що, хоча поки що ніхто не може цілком бути цього певним, дуже схоже на те, що повітряні потоки, котрі рухаються з заходу на схід, притискають хмари до західного боку Купола і віджимають їх, немов губки, перш ніж ті встигають вислизнути на північ або на південь. Він називає це «чарівним феноменом».

Ведуча програми Сюзен Мелво питає в нього, якою може бути погода під Куполом, якщо криза затягнеться на довший час.

— Сюзен, — каже Рейнолдс Вульф, — це гарне питання. Все, що нам відомо напевне, це те, що в Честер Міллі сьогодні не випаде ані краплі дощу, хоча поверхня Купола достатньо проникна, отже, якась кількість вологи туди попаде, там, де зливи найпотужніші. Метеорологи з Національного управління проблем океану й атмосфери говорили мені, що довготермінові перспективи осадів під Куполом вельми невтішні. І ми також знаємо, що їхня головна водна артерія, річка Престіл, майже пересохла. — Він посміхається, показуючи прекрасний комплект телевізійних зубів. — Подякуємо Богові за артезіанські колодязі!

— Ваша правда, Рейнолдсе! — каже Сюзен, і на телеекранах Америки з'являється гекон Гейко³⁸⁹. Доволі з нас кабельних новин; давай-но пропливемо вздовж деяких напівпорожніх вулиць, повз церкву Конго і пасторат (зустріч там ще не розпочалася, але Пайпер уже наладнала велику кавоварку, а Джулія готує сендвічі при світлі шипучого ліхтаря Коулмена), повз будинок Маккейнів, оточений печальними жовтими поліцейськими стрічками, вниз міським пагорбом і повз міську раду, де її доглядач Ел Тіммонс з парою своїх приятелів наводить глянець перед завтрашніми надзвичайними зборами, повз Меморіал-плазу, де статуя Люсьєна Келверта (прадіда Норрі; хоча я, мабуть, навіть не мусив би тобі цього пояснювати) тримає свою довгу варту

Зробимо коротку зупинку, поглянемо, як там Барбі й Расті, ти не проти? Проблем зі спуском до підвалу не виникне, в кімнаті чергових зараз усього три копії та ще Стейсі Моггін спить за диспетчерською стійкою, примостивши, замість подушки, руку собі під голову. Решта

офіцерів зараз у «Фуд-Сіті», слухають свіжу накрутку Великого Джима, але хоч би й геть усі вони зараз перебували тут, нам це без різниці, бо ми невидимі. Вони б відчули хіба що легкий протяг, коли ми прослизатимемо повз них.

У кліті мало є на що подивитися, бо надія невидима так само, як і ми. Двом арештантам нема чого робити, окрім як чекати завтрашнього вечора і сподіватись, що все рвоне в правильному напрямку. Рука в Расті болить, але біль не такий злий, як він очікував, і опухлість не така сильна, як він боявся. До того ж Стейсі Моггін, Господи, благослови її душу, десь близько п'ятої потай підкинула йому пару пігулок екседрину.

Тож поки що ці двоє чоловіків — наших героїв, я так гадаю — сидять на своїх тапчанах і грають у «двадцять запитань». Зараз черга Расті запитувати.

— Тварина, рослина чи мінерал? — питає він.

— Ніщо з цього, — відповідає Барбі.

— Як таке може бути, щоб ніщо? Воно мусить бути чимось таким.

— А от і ні, — каже Барбі. Він загадав Папу Смерфа³⁹⁰.

— Ти мене піддурюєш.

— Аж ніяк.

— Ти ж мусиш.

— Перестань каверзувати та починай ставити запитання.

— А підказку можна?

— Ні. Це моє перше тобі «ні». Залишилося ще дев'ятнадцять.

— Та почекай ще хоч хвилю. Так нечесно.

Ми залишимо їх самих тягнути лямку наступних двадцяти чотирьох годин, добре? Давай прокладемо наш маршрут повз усе ще теплу купу попелу там, де ще недавно містилася редакція «Демократа» (овва, того, що вже не служить «Маленькому місту, схожому на чобіток»), повз Сімейну аптеку Сендерса (закурену, проте все ще на своєму місці, хоча сам Енді Сендерс ніколи більше не увійде в її двері), повз книгарню та «Maison des Fleurs» Леклерка, де вся флора помирає або вже померла. Давай промайнемо під мертвим світлофором, що висить над перехрестям шосе 117 та 119 (ми його трішки зачепили, він легенько гойдається і знову застигає), а далі через автостоянку «Фуд-Сіті». Ми безшумні, як

389 GEICO — автострахова компанія, одним з найпопулярніших рекламних образів якої є зелений гекон.

390 Папа Смерф — схожий на гнома головний персонаж коміксу бельгійського художника Пейо «Смерфи», за яким знімається багато анімаційних та художніх фільмів.

дихання сплячої дитини.

Великі передні вітрини «Фуд-Сіті» затулено реквізованими з лісоскладу Теббі Моррела диктовими щитами, Джек Кейл з Ерні Келвертом позмивали з долівки найбрудніші калюжі, проте в супермаркеті все ще панує гидотний безлад, коробки й пакети з сухими продуктами позакидано абикуди способом «від паркану до обіду». Залишки товару (тобто те, що не вивезли візками до різних людських комор або до гаража позаду поліцейської дільниці) абияк валяються на полицях. Пивний кулер і кулер безалкогольних напоїв, а також холодильник для морозива стоять потрощені. Різко смердить розлитим вином. Саме цей залишковий хаос і є тим, що Великий Джим хоче, аби побачили його нові — і переважно вкрай молоді — кадри доглядачів правопорядку. Він хоче, аби вони собі уявили, що все місто може стати схожим на цей маркет, і він достатньо досвідчений, аби розуміти, що йому не треба про це промовляти вголос. Вони самі второпають суть: ось що трапляється, коли пастух не виконує своїх обов'язків і стадо охоплює паніка.

Чи треба нам слухати його промову? Та ні. Ми послухаємо Великого Джима завтра ввечері, і цього буде достатньо. Крім того, кожний, і ми також, добре знає, як це відбувається; дві великих спеціальності Америки — демагогія і рок-н-рол, і всі ми цього добра наслухались свого часу достатньо.

А втім, перш ніж піти звідси, ми розглянемо обличчя його слухачів. Зауваж, які вони піднесені, а потім пригадай, що багато з них (скажімо, Картер Тібодо, Мікі Вордло, Тодд Вендлештат та інші) — це розбишаки, у котрих у школі жодного тижня не минало без покарання сидінням після занять за порушення порядку на уроках або бійки в туалеті. Але Ренні їх гіпнотизує. Ніколи він не був достатньо переконливим тет-а-тет, натомість перед натовпом... це збуджує, як гаряче ча-ча-ча, як любив казати Клейтон Брессі в ті дні, коли в його мозку ще залишалося кілька працюючих клітин. Великий Джим каже

їм «тонка голуба лінія поліції на варті закону» та «гордість стояти пліч-о-пліч з колегами-офіцерами» та «місто покладається на вас». І всякі інші речі. Хороші речі, які ніколи не втрачають своєї чарівливості.

Великий Джим переключається на Барбі. Він каже їм, що друзі Барбі все ще діють, сіють чвари, підбурюють до розбрату заради їхніх злих цілей. Понизивши голос, він каже: «Вони намагатимуться дискредитувати мене. їхня брехня бездонна».

Ці його слова зустрічає гнівний гомін.

— Чи слухатимете ви цю брехню? Чи потуратимете їм у дискредитації мене? Чи дозволите нашому місту потерпати без сильного лідера в той час, коли він так нам потрібен?

Звісно, у відповідь лунає гучне НІ! І, хоча Великий Джим продовжує (як більшість політиків, він вірить не тільки в надування бульбашок, але і в те, що їх треба розфарбовувати), на цім ми можемо його полишити.

Гайда цими безлюдними вулицями до пасторату Конго. Поглянь-но! Он дехто, з ким ми можемо прогулятись поряд: тринадцятирічна дівчинка, одягнена у вицвілі джинси й олдскульну майку скейтерів «Крилатий Химерник»³⁹¹. Куди й поділася цього вечора з обличчя Норрі Келверт зневажлива гримаса крутої бунтівниці, постійне джерело відчаю її матері. Її місце заступив зачудований вираз, котрий робить Норрі схожою на восьмирічну дівчинку, якою вона й була зовсім недавно. Ми слідуємо за її поглядом і бачимо величезний повний місяць, що пнеться вгору з-поза хмар на східному обрії міста. За формою і кольором він — точно як свіжорозрізаний рожевий грейпфрут.

— Ох... Боже... мій, — шепоче Норрі.

Дивлячись на цей рожевий місяць-виродок, кулак однієї руки вона притискає до грудей між поки ще вутлими шишечками своїх цицечок. А тоді йде далі, не настільки зачудована, щоби забути раз у раз озиратися довкола, упевнюватися, що за нею ніхто не спостерігає. Це 391 Winged Ripper — емблема (скелет з крильцями) заснованої 1978 року інжинірингової компанії «Powell Peralta», яка випускала створені за власною технологією скейтборди і спонсорувала команду, складену з найкращих скейтерів 1980-х рр.

наказ Лінди Еверет: вони мусять йти поодинці, мусять не впадати в очі

й мусять бути абсолютно впевненими, що ніхто не йде за ними назирці.

— Це не гра, — говорила їм Лінда. На Норрі більше враження справило її бліде, насторожене лице, аніж ці слова. — Якщо нас схоплять, з нас не просто знімуть бали чи відсунуть назад у черзі. Ви розумієте це, діти?

— А можна, я прийду разом із Джо? — запитала місіс Макклечі, бліда майже так само, як і місіс Еверет.

Місіс Еверет похитала головою.

— Погана ідея.

І це справило на Норрі найбільше враження. Ні, це не гра, можливо, це питання життя і смерті.

Ага, ось і церква, а пасторат розташований просто поряд з нею. Норрі вже бачить яскраво біле світло ліхтарів Коулмена, що сяє з задніх вікон, де мусить бути кухня. Скоро вона опиниться всередині, сховається від погляду цього жахливого рожевого місяця. Скоро вона опиниться в безпеці.

Так вона думає, коли якась тінь виокремлюється з іще густішої тіні й хапає її за руку.

17

Норрі занадто злякалася, щоб ще й закричати, і це було на краще, бо коли рожевий місяць освітив своїм сяйвом обличчя того чоловіка, котрий її зачепив, вона впізнала в ньому Ромео Берпі.

— Ви мене налякали до всирачки, — прошепотіла вона.

— Вибачаюсь. Просто стрічаю, я, — відпустив Роммі її руку і озирнувся довкола. — А де твої бойфренди?

Норрі не стрималась від усмішки.

— Не знаю. Нам було сказано приходити по одному і різними шляхами. Так наказала місіс Еверет. — Вона подивилася в бік підніжжя пагорба. — Мені здається, там іде мама Джої. Нам краще зайти всередину.

Вони вирушили на світло ліхтарів. Внутрішні двері пасторату були навстіж. Роммі делікатно постукав по одвірку сітки і промовив:

— Роммі Берпі з подругою. Якщо треба якийсь пароль, то ми його не знаємо.

Пайпер Ліббі відчинила сітчасті двері і впустила їх. Вона здивовано

подивилася на Норрі.

— Ти хто?

— Чорти мене забирай, якщо це не моя онучка, — вигукнув Ерні, входячи до кімнати. У руці в нього була склянка лимонаду, посмішка на обличчі. — Лети-но до мене, бджілко. Я за тобою скучив.

Норрі, як і наказувала їй мати, міцно його обняла й поцілувала. Вона не збиралася покірно виконувати її інструкції, але зараз зробила це з радістю. І йому вона могла сказати ту правду, якої навіть тортурами неможливо було б витягти з неї перед лицем хлопців, з якими вона товаришувала.

— Дідусю, мені так страшно.

— Нам усім страшно, бджілко моя. — Він обняв її ще міцніше, а потім зазирнув у її задерте до нього обличчя. — Я не знаю, що ти тут робиш, але, оскільки ти вже тут, як ти щодо склянки лимонаду?

Норрі побачила кавник і відповіла. — Я би краще хотіла випити кави.

— Я би теж хотіла, — сказала Пайпер. — Я його зарядила найкращою кавою і тільки потім згадала, що в мене нема електрики. — Вона струснула головою так, ніби її прочищала. — Мене це доганяє різноманітними способами.

Новий стук почувся від задніх дверей і увійшла Лісса Джеймісон, щоки її яскраво палали.

— Я заховала свій велосипед у вашому гаражі, преподобна Ліббі. Сподіваюся, ви не проти.

— Чудово. Але якщо ми тут замішані у кримінальній змові — як це, поза всякими сумнівами, оцінили б Ренні з Рендолфом, — ви краще називайте мене Пайпер.

18

Усі прийшли рано, і вже невдовзі по дев'ятій Пайпер відкрила збори Револьюційного комітету Честер Мілла. Спочатку її вразило явно нерівне представництво статей: присутніми були вісім жінок і тільки чотири чоловіки. І з цих чотирьох один був пенсійного віку, а двоє таких, котрих не пустили б до кінотеатру без супроводу дорослих на фільм категорії R. їй довелося нагадати собі, що сотні партизанських армій в різних куточках світу вкладають зброю до рук жінкам і дітям, не старшим за цих, що прийшли до неї цього вечора, але незрідка те, що виглядає правильним і те, що здається необхідним, перебувають в

конфлікті між собою.

— Я хотіла б, щоб ми на хвильку схилили свої голови, — сказала Пайпер. — Я не збираюсь молитися, бо більше не певна, з ким я балакаю, коли це роблю. Але ви, можливо, захочете звернутися зі словом до того Бога, якого ви сприймаєте, бо сьогодні нам потрібна уся допомога, яку ми лише зможемо отримати.

Усі зробили, як вона просила. Декотрі все ще залишалися з похиленими головами і заплющеними очима, коли Пайпер підняла свою голову і обвела поглядом присутніх: дві щойно вигнані з поліції леді-офіцери, директор супермаркету на пенсії, газетна редакторка, у котрої нема більше газети, бібліотекарка, хазяйка місцевого ресторану, підкупольна «вдовиця», котра безперестану крутить обручку в себе на пальці, місцевий універсально-торгівельний барон та троє дітей з неприродно серйозними обличчями сидять на дивані, тісно тулячись одне до одного.

— Гаразд, амінь, — оголосила Пайпер. — Я хочу передати ведення наших зборів Джекі Веттінгтон, котра знає, що треба робити.

— Мабуть, це занадто оптимістичне припущення, — посміхнулась Джекі. — Не кажучи вже, що скороспішне. Бо я хочу передати слово Джо Макклечі.

— Мені? — сторопів Джо.

— Але перш ніж він почне, — продовжувала Джекі, — я хочу попросити його друзів побути вартовими. Норрі з фасаду будинку, а Бенні з заднього боку. — Джекі помітила незгоду на їхніх обличчях і підняла руку, щоб упередити протести. — Це не для того, щоби приборати вас звідси, це важливе завдання. Нема потреби вас переконувати, які можуть трапитися прикросці, якщо, скажімо, нас заскочать під час таємних зборів. Ви двоє найменші. Знайдіть собі найтемніші місчинки і зачайтесь там. Якщо побачите наближення когось підозрілого або поліцейську машину, поплескайте отак в долоні.

— Вона сплеснула раз, потім двічі, потім ще раз. — Про все, що тут відбуватиметься, вам розкажуть пізніше, я обіцяю. Нагальний порядок денний — накопичення інформації, а не секретів.

Коли діти пішли, Джекі обернулась до Джо.

— Та коробочка, про якути розповідав Лінді. Розкажи тепер усім. Від початку до кінця.

Джо робив це стоячи, немов відповідав на уроці в школі.

— А тоді ми повернулися до міста, — закінчив він. — А цей курваль Ренні заарештував

Расті.

Він витер з чола піт і знову сів на диван. Клер обняла сина рукою за плечі й додала:

— Джо вважає, що про цю коробочку не мусить дізнатися Ренні. Замість того, щоб спробувати її вимкнути або зруйнувати, Ренні захоче, щоб вона продовжувала працювати.

— Гадаю, Джо має рацію, — погодилась Джекі. — Отже, її існування і місцезнаходження — наш секрет номер один.

— Ну, я не знаю... — почав Джо.

— Що, — перебила його Джулія, — ти хочеш сказати, що Ренні мусить про неї взнати?

— Можливо. Типу того. Мені ще треба подумати.

Джекі, не допитуючись більше нічого в хлопця, повела далі.

— Друге питання нашої наради. Я хочу спробувати визволити Барбі й Расті з в'язниці. Завтра ввечері, під час загальних міських зборів. Барбі — та людина, якій Президент наказав очолити міську адміністрацію...

— Та будь-хто, аби лиш не Ренні, — grimнув Ерні. — Цей некомпетентний сучий син вважає себе володарем усього міста.

— Він майстер в одному, — докинула Лінда. — Заварювати бучу, коли це йому вигідно. Харчовий бунт і підпал газети... мені здається, ці події було сплановано ним.

— Та звісно ж, що так, — підхопила Джекі. — Людина, яка здатна вбити власного пастора...

Розі на це аж рота роззявила.

— Ти хочеш сказати, що це Ренні вбив Когінса?

Джекі розповіла їм про підвальну трупарню в похоронному салоні й про те, що сліди на обличчі в Когінса відповідають золотому бейсбольному м'ячику, який Расті бачив у кабінеті Ренні. Її слухали з огидою, але без недовіри.

— Так і дівчат він? — запитала Лісса Джеймісон тоненьким, зляканим голосом.

— От це, я певна, робота його сина, — промовила Джекі, немов У прозрінні. — І ці вбивства, скоріш за все, не пов'язані з політичними

махінаціями Великого Джима. Сьогодні вранці у Джуніора стався випадок. Перед домом Маккейнів, між іншим, де були знайдені трупи. Ним знайдені.

— Який збіг обставин, — зазначив Ерні.

— Він у шпиталі. Джинні Томлінсон каже, там майже напевне пухлина в мозку, яка й може призводити до насильницьких дій.

— Сімейна команда вбивць з батька й сина? — притисла Клер ще міцніше Джо до себе.

— Навряд, щоб справжня команда, — уточнила Джекі. — Назвімо це однаковою дикою схильністю до насильства — щось таке, генетичне, — яка проявляється за стресових обставин.

Тут свою думку висловила Лінда.

— Але те, що тіла знаходились в одному місці, явно говорить: якщо убивць було двоє, діяли вони разом. Ідеться про те, що мого чоловіка і Дейла Барбару тримає зараз в ув'язненні майже напевне вбивця, використовуючи їх для розбудови теорії грандіозної змови. Єдина причина, чому їх уже не вбили в тюрмі, полягає в тім, що Ренні бажає використати їх як зразок. Він хоче стратити їх публічно. — Лице Лінди на мить скривилося, видно було, що вона поборює сльози.

— Я повірити не можу, що він зайшов аж так далеко, — промовила Лісса, крутячи туди-сюди анкх в себе на шиї. — Він же торговець уживаними машинами усього лиш.

Відповіддю на її слова була тиша.

— А тепер думайте, — сказала Джекі, коли всі трохи попустилися. — Розказавши вам про те, що збираємося зробити ми з Ліндою, я започаткувала справжню змову. І тому хочу просити вас проголосувати. Хто хоче залишатися з нами, хай підніме руку. Ті, хто рук не піднімуть, можуть звідси піти, за умови, якщо дадуть обіцянку не патякати про те, що ми тут обговорювали. Чого, втім, навряд чи комусь схочеться робити; якщо не розказувати, хто тут був і що тут обговорювалося, не постане потреби пояснювати, яким чином ви це почули. Це небезпечно. Ми можемо опинитися у в'язниці або з нами станеться щось іще гірше. Отже, давайте подивимося, скільки підніметься рук. Хто хоче залишитись?

Першим руку підняв Джо, не забарилися услід за ним і Пайпер, Джулія, Розі та Ерні Келверт. Одночасно підняли руки Лінда і Роммі.

Лісса подивилася на Клер Макклечі. Клер зітхнула, киваючи. Обидві жінки підняли руки.

— Ти молодчага, ма, — посміхнувся Джо.

— Якщо ти хоч колись розкажеш своєму батькові, у що я тобі дозволила вляпатись, — почала вона, — ніякого Джима Ренні не знадобиться, щоби тебе покарати. Я зроблю це власноруч.

19

— Лінда не може йти в департамент поліції, — заговорив Роммі. Звертався він до Джекі.

— А хто ж тоді?

— Ви і я, милочко. Лінда піде на великі збори. Де шістсот-вісімсот свідків можуть потім сказати, що її там бачили.

— Чому це я не можу? — не погодилась Лінда. — Це мого чоловіка вони вхопили.

— Ось саме тому й не можете, — просто сказала Джулія.

— Як ви думаєте це робити? — запитав Роммі у Джекі.

— Ну, я пропоную нам одягнути маски...

— От і всі діла, — промовила Розі, скорчивши гримасу. Всі розсміялися.

— Нам пощастило, — сказав Роммі. — У мене в магазині величезний вибір гелловінських масок.

— Може, я буду Русалонькою, — промовила Джекі дещо замріяно. Зрозуміла, що всі на неї дивляться і зашарілась. — Та все одно ким. У будь-якому випадку нам потрібна зброя. Я маю вдома запасний пістолет — «Беретту». А у вас є що-небудь, Роммі?

— Я відклав декілька штук гвинтівок до сейфа в кабінеті. Мінімум одна там з оптичним прицілом. Не скажу, ніби я передбачав, що наближається щось саме таке, але я відчував, що щось таке наближається.

Заговорив Джо:

— Вам також знадобиться транспорт для відходу. Але не ваш фургон, Роммі, бо його кожний знає.

— У мене є ідея щодо цього, — сказав Ерні. — давайте візьмемо якусь машину зі стоянки салону «Уживані автомобілі Джима Ренні». Там у нього є з півдюжини furgonів з великим пробігом, які він ще навесні

прикупив у телефонної компанії. Вони стоять віддалік, позаду всіх інших. Скористатися машиною, яка належить йому, це була б, як ви це звете — знаменна справедливість.

— А яким таким чином ви збираєтесь дістати ключа? — спитав Роммі.

— Залізти в його кабінет в тім салоні?

— Якщо в тієї машини, яку ми виберемо, не електронна система запалювання, я її й без ключа заведу, — запевнив Ерні. І додав, насуплено дивлячись на Джо: — Я волів би, щоб ти не розповідав про це моїй онуці, юначе.

Джо відреагував на це пантомімою, показуючи, ніби він зашморгує собі рота на зіпер, що викликало новий вибух загального реготу.

— Початок надзвичайних міських зборів призначено завтра на сьому вечора, — сказала Джекі. — Якщо ми ввійдемо до поліцейської дільниці десь близько восьмої...

— Можна зробити краще, — перебила її Лінда. — Якщо я мушу йти на ті кляті збори, нехай з цього буде хоч якась користь. Я одягну сукню з великими кишнями і візьму з собою поліцейську рацію — ту, запасну, яку я завжди вожу в моїй власній машині. Ви двоє сидітимете у фургоні наготові.

У кімнаті немов забриніло напругою, всі це раптом відчули. Діло почало набувати справжності.

— Біля дебаркадеру позаду мого магазина, — кивнув Роммі. — Щоб залишатися непоміченими.

— Тільки-но Ренні візьметься за свою промову, — продовжила Лінда.

— Я подам вам потрібним клацанням виклик по радіо. Це буде сигнал вам вирушати.

— А скільки полісменів може бути в дільниці? — запитала Лісса.

— Можливо, мені вдасться про це дізнатися у Стейсі Моггін, — сказала Джекі. — А втім, багато людей там не мусить бути. Навіщо їм там сидіти? Наскільки Великому Джиму відомо, не існує ніяких підпільних «друзів Барбі» — є лише створені ним самим солом'яні опудала, якими він усіх лякає.

— Крім того, він потурбується, щоби його ніжна срака добре охоронялася, — додала Джулія.

На це теж дехто засміявся, але дуже стурбованою виглядала матінка Джо.

— Але ж у поліцейській дільниці все одно хтось залишиться, не важливо, скільки саме їх там буде. Що ви збираєтесь робити, якщо вони почнуть вам опиратися?

— Не почнуть, — запевнила Джекі. — Ми їх самих позамикаємо у камерах раніше, ніж вони зрозуміють, що відбувається.

— А якщо вони все-таки будуть опиратися?

— Тоді ми будемо намагатися нікого не вбити, — голос Лінди звучав спокійно, але очі в неї були, наче в істоти, котра останнім зусиллям волі зібрала всю свою хоробрість для того, щоб порятуватися. — Хоча вбивства, либонь, все одно будуть, якщо Купол залишиться стояти довший час. Страта Барбі й мого чоловіка на Меморіал-плазі стане в цій справі лише початком.

— Ну от, скажімо, ви їх звідти витягли, — промовила Джулія. — Куди ви їх дінете? Привезете сюди?

— Не можна, — заперечила Пайпер і торкнулася своїх все ще припухлих губ. — Я вже в чорному списку Ренні. Не кажучи вже про того парубка, що тепер виступає в ролі його персонального охоронця, Картера Тібодо. Мій пес його погриз.

— Ніяке місце поблизу центру міста не годиться, — сказала Розі. — Вони можуть обшукувати всі будинки підряд. Бачить Бог, копів у них тепер достатньо.

— Плюс усі ті, хто тепер носять на руках голубі пов'язки, — додав Роммі.

— А якщо до якоїсь хатки на озері Честер? — спитала Джулія.

— Можливо, — погодився Ерні, — Але вони до цього теж можуть додуматися.

— І все одно це, либонь, найкращий варіант, — сказала Лісса.

— Містере Берпі, — запитав Джо. — А у вас є ще рулони свинцевого полотна?

— Аякже, тонни. І зви мене Роммі.

— Якщо містер Келверт зуміє завтра вивести фургон і ви сховаєте його за універмагом, ви ж можете туди завантажити завчасно порізані шматки свинцевого полотна? Такого розміру, щоби прикрити ним вікна?

— Гадаю, так...

Джо перевів погляд на Джекі:

— А ви можете зв'язатися з полковником Коксом, коли виникне потреба?

— Так, — одночасно відповіли Джекі й Джулія, здивовано презирнувшись.

У Роммі прояснішало лице.

— Ти думаєш про стару ферму Маккоя, правда ж? Про Чорну Гряду? Про її верхівку, де та коробочка?

— Атож. Може, це й негарна ідея, але якщо нам усім доведеться тікати... якщо ми всі зберемося там... ми зможемо захистити генератор. Я розумію, це звучить божевільно щодо штуки, яка породила вся наші проблеми, але ми не можемо дозволити Ренні заволодіти тією коробочкою.

— Я сподіваюсь, до відтворення облоги Аламо³⁹² у яблуневому саду не дійде, — сказав Роммі, — але сенс у твоїй ідеї є.

— Єй іще дещо, що ми можемо зробити, — продовжував Джо. — Це трохи ризикова операція, і взагалі, можливо, не потрібна, проте...

— Давай, кажи, — заохотила його Джулія. Вона дивилася на Джо Макклечі з благоговійним трепетом.

— Ну... Роммі, лічильник Гайгера все ще лежить у вашому фургоні?

392 Битва за Аламо (1836) — найвідоміша подія під час Техаської революції, коли мексиканське військо після кількадечної облоги захопило місію техаських поселенців Аламо.

— Та думаю, що так.

— Може, хтось зміг би повернути його до протиатомного сховища, туди, де він лежав раніше. — Джо обернувся до Джекі з Ліндою. — Хтось із вас міг би це зробити? Тобто я розумію, вас обох звільнили.

— Гадаю, Ел Тіммонс міг би нас туди пустити, — сказала Лінда. — А Стейсі Моггін він запустить без проблем. Вона з нами. Вона не тут тільки тому, що зараз у неї чергова зміна. Але навіщо такий ризик, Джо?

— Тому що... — він говорив з нехарактерною для нього повільністю, намагаючи слова. — Ну... там є радіація, так? Небезпечна радіація. Вона там, як пояс... я можу закластися, крізь цей пояс можна проїхати взагалі без усякого захисту і не постраждати, якщо їздити швидко і не часто... але ж вони про це не знають. Проблема полягає в тому, що вони взагалі не знають про радіацію. І не визнають, якщо не матимуть

лічильника Гайгера.

Джекi насупилась.

— Сама по собі це крута ідея, хлопче, але мені в цій ідеї не подобається те, що Ренні прямо вказується на місце, куди ми збираємося. Це суперечить моїй ідеї безпечної схованки.

— Це не обов'язково робити, — сказав Джо. Він говорив так само повільно, намагаючи слабкі місця. — Принаймні не достеменно так. Одна з вас може зв'язатися з полковником Коксом, правильно? Сказати йому, щоб зателефонував до Ренні й повідомив, що вони зафіксували присутність радіації. Кокс може йому сказати щось на кшталт: «Ми не можемо її визначити точно, бо вона то з'являється, то згасає, але рівень доволі високий, можливо, навіть летальний, тож будьте обережні; у вас там часом нема лічильника Гайгера?»

Запала довга тиша, поки обмірковувалися його слова. А тоді промовив Роммі:

— Ми доставимо Барбару і Расті на ферму Маккоя. І самі переберемося туди, якщо доведеться... а так воно, напевне, і станеться. А якщо вони спробують туди дістатися...

— Побачать на шкалі Гайгера такий стрибок, що тікатимуть назад до міста, прикривши руками свої нікчемні сіменники, — скреготнув Ерні.

— Клер Макклечі, а в тебе синок таки геній.

Клер міцно обняла Джо, цього разу обома руками.

— Аби ж то мені ще якось привчити його прибирати у своїй кімнаті.

20

Горес лежав на килимку у вітальні Ендрії Гріннел, утвердивши писок в себе на лапах, а очі на жінці, з якою його залишила його хазяйка. Зазвичай Джулія всюди брала його з собою; вдачу він мав спокійну і ніколи не створював клопоту навіть там, де були коти, котрих він ігнорував через їхній, як у дурзілля, запах. Але цього вечора Джулії подумалось, що Пайпер Ліббі, либонь, буде боляче бачити живого Гореса в той час, як її собака загинув. Також вона помітила, що Горес подобається Ендрії, і разом з цим подумала, що коргі допоможе їй подрузі відволікатися від абстинентного синдрому, котрий трохи послабшав, але зовсім ще не пропав.

Якийсь час так і було. Ендрія знайшла гумовий м'ячик у коробці з іграшками, які вона тримала для свого єдиного онука (котрий давно

уже вийшов з іграшкового віку). Горес слухняно ганявся за м'ячиком і приносив його назад, хоча не вбачав у цьому великої для себе цікавості; йому більше подобались м'ячики, котрі можна було ловити в повітрі. Але робота є роботою, і він продовжував її виконувати, поки Ендрія не затрусилася так, ніби їй раптом стало холодно.

— Ох, ох же курва, знову найшло.

Вона лягла на диван, цілком перейнята дрижаками. Одну з диванних подушок вона притисла собі до грудей, а очима втупилась у стелю. Скоро в неї почали торохтіти зуби — вельми дратівливий звук, на думку Гореса.

Він підніс їй м'ячик, сподіваючись її розрадити, але вона його відштовхнула.

— Ні, миленький, не зараз. Дай мені пережити це.

Горес поклав м'ячик перед вимкненим телевізором і сам ліг. Тремтіння жінки трохи притишилось, і разом з цим притишився її хворобливий запах. Руки, що стискали подушку, розслабилися, коли вона спершу почала куняти, а невдовзі й захропла.

Що значило — настав час поживи.

Горес знову гулькнув під стіл, пройшов по конверту з коричневого манільського паперу, де лежали матеріали справи ВЕЙДЕР. За конвертом лежала попкорнова Нірвана. О, блаженний пес!

Горес усе ще обжирався, виляючи безхвостим задком від насолоди, що майже дорівнювала екстазу (розсипані там бубки були надзвичайно маслянисті, фантастично солонуваті і — що найкраще — ідеально витримані), коли знову заговорив мертвий голос.

«Передай їй це».

Але ж він не міг, його хазяйка пішла.

«Іншій передай».

Мертвий голос не терпів відмов, та й усе одно попкорн вже майже весь закінчився. Горес собі відзначив кілька останніх розпукавок на майбутнє, а тоді почав задкувати, поки конверт не опинився перед його носом. На мить він було забув, що мусив зробити. Але тут же згадав і вхопив конверт зубами.

«Гарний собака».

21

Щось холодне лизнуло Ендрії щоку. Вона відпихнула його геть і

перевернулася на бік. На пару секунд вона знову майже втекла назад у цілющий сон, але відтак пролунав гавкіт.

— Замовкни, Горесе, — накрила вона собі голову подушкою.

Знову гавкіт, а слідом тридцятичотирьохфунтовий коргі гепнувся їй на ноги.

— Ах, — скрикнула Ендрія, сідаючи. Перед нею була пара сяючих світло-карих очей і хитро усміхнений писок. От тільки щось стирчало на заваді його усміху. Конверт з коричневого манільського паперу. Горес впустив його їй на живіт і зістрибнув на підлогу. Йому не дозволялося вилазити на меблі, окрім його власних, але скидалося на те, що вимога мертвого голосу потребувала нагального виконання.

Ендрія підбрала конверт з вм'ятинами від зубів Гореса і ледь помітними слідами його лап. Побачила прилипле до конверта ядереце попкорну і змахнула його геть. Хтозна, що там всередині, але промацувалося щось доволі грубе. На лицьовому боці конверта йшов напис великими друкованими літерами: СПРАВА ВЕЙДЕР. Нижче, теж друкованим письмом: ДЛЯ ДЖУЛІЇ ШАМВЕЙ.

— Горесе? Де ти це взяв?

Звичайно, Горес не міг відповісти на це запитання, але відповідь і не була потрібна. Ядереце попкорну підказало їй місце. А тоді й пам'ять ввімкнулася, спогад мерехтливий і примарний, мов сновидіння. Це було уві сні, чи Бренда Перкінс дійсно приходила до її дверей того дня, після першої ночі її жахливої ломки? Коли харчова колотнеча буяла на іншому кінці міста?

«Ти можеш це потримати в себе для мене, мила? Тільки якийсь час? У мене нагальні справи, а я не хочу брати це з собою».

— Вона була тут, — сказала Ендрія Горесу, — бо це її конверт. Я його в неї взяла... принаймні так мені здається... але потім мене потягло блювати. Напевне, я його шпурнула на стіл, коли бігла до унітазу. А він завалився долі? Ти знайшов його на підлозі?

Горес гавкнув один раз. Це могло бути ствердженням, і так само це могло бути повідомленням: я готовий знову гратися в м'яч, якщо хочеш.

— Красно дякую, — промовила Ендрія. — Гарний песик. Я віддам це Джулії, щойно вона сюди повернеться.

Де й поділася її сонливість, а також — наразі — і дрижаки. Натомість

нею заволоділа цікавість. Тому що Бренда була мертва. Замордована. І трапитись це з нею могло невдовзі по тому, як вона передала їй цей конверт. З чого випливало, що він міг бути дуже важливим.

— Я тільки погляну краєчком ока, хіба не можна? — промовила вона. Горес знову гавкнув. Для Ендрії Гріннел це прозвучало: чому б і ні? Ендрія розпечатала конверт і більша частина секретів Великого Джима Ренні висипалася їй на коліна.

22

Першою повернулася додому Клер. Слідом прийшов Бенні, потім Норрі. Вони утрюх сиділи на ганку будинку Макклечі, коли, йдучи навпростець через галявини, тримаючись тіней, прибув нарешті Джо. Бенні й Норрі пили теплу крем-соду доктора Брауна³⁹³. Клер, повільно качаючись вгору-вниз на ганковому тапчані-гойдалці, пестила в руках пляшку пива з запасів свого чоловіка. Джо сів поряд з нею, Клер поклала руку на його кістляві плечі. «Він такий тендітний, — подумала вона. — Він цього сам не розуміє, але ж так і є. Він, немов те пташеня».

— Чувак, — мовив Бенні, передаючи Джо бляшанку содової, яка на нього чекала. — А ми тут вже були почали хвилюватися.

— Міз Шамвей хотіла ще дещо дізнатися про ту коробочку, — пояснив Джо. — Взагалі-то, питань в неї було більше, ніж у мене відповідей. От же тепло зараз, правда? Тепло, як влітку вночі. — Він перевів погляд угору. — А подивіться лишень на цей місяць.

— Я не хочу, — промовила Норрі. — Він лячний.

— Ти в порядку, любий? — спитала Клер.

— По, ма. А ти?

Вона посміхнулася.

— Сама не знаю. Чи буде з цього толк? Як ви, діти, гадаєте? Я маю на увазі, що ви насправді про все це думаєте?

Ніхто не спромігся на моментальну відповідь, і це лякало її більше за все інше. А потім Джо поцілував її в щок і сказав:

— Усе буде як слід.

— Ти певен?

— Авжеж.

Вона завжди могла вгадати, коли він каже неправду — хоча розуміла,

що цей хист може її покинути, коли він постаршає, — але не присоромила його цього разу. Лише поцілувала його навзаєм, дихання її було теплим і по-батьківськи трохи пахло пивом.

— Аби лише не було кровопролиття.

— Ніякої крові, — запевнив Джо.

Вона посміхнулася.

— Гаразд, для мене це головне.

Вони сиділи там у темряві ще довгенько, говорили мало. Потім зайшли в дім, залишивши місто спати під рожевим місяцем.

Саме перейшло за північ.

ПОВСЮДИ КРОВ

1 Уже почалося двадцять шосте жовтня, коли о пів на першу ночі Джулія повернулася в

393 Створений у ХІХ ст. в Нью-Йорку один із найстаріших в Америці безалкогольних напоїв, який тепер випускає компанія «Пепсі-Кола»; бренд «Dr. Brown's» залишається популярним у Новій Англії, але майже невідомий у решті штатів.

дім Ендрії. Вона намагалася заходити тихо, але необхідності в цьому не було, в домі лунала музика, працював портативний радіоприймач, звідти «Стейпелз Сінгерс»³⁹⁴ на всі заставки гатили «Вибирай істинну церкву та вертай додому».

У передпокій привітати її вийшов Горес, він вихляв своїм огузком, посміхаючись тією трохи божевільною посмішкою, на яку здатні лише коргі. Він уклонився, розпластавши передні лапи, і Джулія трішки почухала його за вухом — у найсолодшій для песика місцині. Ендрія сиділа на дивані з чашкою чаю в руках.

— Перепрошую за музику, — промовила вона, притишуючи звук. — Я ніяк не могла заснути.

— Це твій дім, любонько, — відповіла Джулія. — А для РНГХ це справжній рок.

— Та оце як почалося сьогодні вдень, відтоді й передають самі лиш заводні госпели, — усміхнулась Ендрія. — У мене таке відчуття, ніби я виграла джек-пот. Як пройшла ваша зустріч?

— Добре. — Джулія сіла.

— Хочеш щось розповісти?

— Тобі не варто хвилюватися. Треба концентруватись на одужанні. І

знаєш що? Ти вже виглядаєш трохи краще.

І справді, дуже охляла Ендрія залишалася блідою, але темні дуги в неї під очима трохи посвітлішали й самі очі почали іскритися.

— Дякую на добрім слові.

— Горес пристойно поводився?

— Дуже добре. Ми грали в м'яча, а потім обоє трішки поспали. Якщо на вигляд я вже не така страшна, то, мабуть, це завдяки сну. Ніщо краще за сон не догоджає дівочій красі.

— Як твоя спина?

Ендрія посміхнулась. На диво просвітленою посмішкою, втім, без особливого в ній гумору.

— Спина не болить зовсім. Ані коліне, навіть коли я нахиляюся. Знаєш, що я думаю?

Джулія похитала головою.

— Я думаю, що, коли йдеться про наркотики, тіло з мозком діють у змові. Якщо мозок бажає наркотику, тіло йому підігрує. Воно каже: «Не хвилюйся, не звинувачуй себе, все гаразд, мені дійсно боляче». Те, про що я кажу, це не зовсім іпохондрія. Це просто!.. Вона завмерла з відсутніми очима, ніби відлетіла кудись удалечінь.

«Куди?» — дивувалася Джулія.

Та Ендрія невдовзі повернулась.

— Людина за своєю природою буває деструктивною. Скажи мені, як ти гадаєш, чи схоже місто на людське тіло?

— Так, — моментально погодилась Джулія.

— Отже, тіло може запевняти, ніби йому боляче, аби лише мозок отримав наркотик, якого бажає він?

Джулія поміркувала хвилику, а тоді кивнула:

— Так.

— А зараз мозок нашого міста Джим Ренні, чи не так?

— Так, любонько. Я погоджуюсь, саме він ним і є.

Ендрія сиділа на дивані з похиленою злегка головою. Раптом вона вимкнула радіоприймач і підвелась на рівні ноги.

— Гадаю, мені час до ліжка. І знаєш, мені здається, я нарешті зможу по-справжньому виспатись.

— Це добре, — а слідом, без усякої причини, яку б вона сама могла зрозуміти, Джулія запитала: — Ендріє, що-небудь трапилось, поки

мене не було?

394 «Staples Singers» — сімейний вокальний ансамбль (стилі: госпел, блюз), сформований 1948 року Робаком Стейпелзом (1914-2000), який існує й тепер; «Get Right Church And Let's Go Home» — традиційний госпел.

Ендрія зробила здивований вигляд.

— Звісно, що так. Ми з Горесом гралися в м'яча, — вона різко нахилилася без жодних ознак болю, чого, за її словами, не здатна була зробити ще тиждень тому, і простягнула руку. Горес підійшов до неї, дозволивши себе погладити. — Він чудовий піднощик закинутого.

2 У себе в кімнаті Ендрія сіла на ліжку, відкрила конверт ВЕЙДЕР і почала знову все перерахувати з самого спочатку. Тепер ще уважніше. Коли вона врешті засунула папери назад до коричневого конверта, було вже близько другої ранку. Конверт вона поклала в шухляду столика, що стояв при її ліжку. У тій же шухлядці лежав револьвер 38-го калібру, подарований Ендрії на день народження два роки тому її братом Дагласом. Тоді її це збентежило, але Даг переконав її, що жінка, яка живе самотньо, мусить тримати в хаті щось, чим зможе себе захистити. Тепер вона витягла револьвер, відкинула барабан і перевірила патронні гнізда. Відповідно до інструкцій Твіча, те гніздо, що при зведенні курка підкочувалося під бойок, було порожнім. Решта п'ять були заряджені. У шафі на верхній полиці лежали ще набої, але їй аж ніяк не подарують шансу перезарядитися. Її розстріляють на місці копи з його скромної приватної армії.

А якщо вона не зуміє вбити Ренні п'ятьма пострілами, тоді, либонь, і сама не заслуговує на життя.

— Врешті-решт, — пробурмотіла Ендрія, ховаючи револьвер назад до шухляди, — заради чого я очистилася від наркотику?

Тепер, коли її мозок очистився від «оксі», з відповіддю самій собі вона не схибила: «Заради того, щоб стріляти влучно».

— Амінь із цим, — промовила вона.

Через п'ять хвилин вона вже спала.

3

Джуніор анітрохи не спав. Він сидів на єдиному в шпитальній палаті стільці біля вікна, дивлячись, як чудернацький рожевий місяць сідає, ховаючись за чорною прямою на Куполі, що виявилася для Джуніора

новиною. Ця пляма була більшою і висіла набагато вище за ту, що залишилася після невдалого ракетного обстрілу. Може, поки він був непритомний, відбувалася чергова спроба проломити Купол? Він цього не знав, та й не переймався. Значення мало лиш те, що Купол ще тримається. Якби не так, місто зараз було б освітлене, як Лас-Вегас, і заповнене солдатнею. Авжеж, у ньому й тепер де-не-де світиться — у будинках тих, що страждають на невгамовне безсоння, — але загалом Честер Мілл спить. І це гарно, бо йому треба дещо обдумати.

А якщо точніше: Бааарбі і друзів Барбі.

Сидячи біля вікна, Джуніор не відчував болю у голові, і пам'ять до нього повернулася, але хлопець усвідомлював, що він дуже хворий. Усю ліву половину тіла охоплювала якась підозріла слабкість, а час від часу з лівого кута його рота і слина спливала. Витираючи її лівою долонею, він іноді відчував доторк шкіри до шкіри, а подеколи й ні. На додаток до цього доволі велика чорна пляма у формі замкової шпарини плавала в нього перед лівим оком. Немов щось прорвалося всередині його очного яблука. Він припускав, що так воно й є.

Джуніор згадав ту дику лють, яку він відчував у День Купола; згадав, як гнався за Ейнджі передпокоєм до кухні, як швиргонув її на холодильник і вривав коліном їй в обличчя. Згадав той звук, який почув тоді: ніби в неї в голові поза очима містилося порцелянове блюдо і він розтросив його ударом коліна. Тепер те оскаженіння минулося. Його місце заступила нова, якась ніби шовковиста, лють, що плинула крізь його тіло з невідомого бездонного джерела всередині його голови; цей потік водночас охолоджував і очищав.

Перед цим, увечері, заходив його оглянути той старий хер, котрого вони з Френкі були потрясли на озері Честер. Цей старий хер діяв професійно, міряв йому температуру і кров'яний тиск, розпитував про головний біль, навіть перевіряв у нього колінні рефлекси маленьким гумовим молоточком. А потім, коли він пішов, Джуніор почув балачку і сміх. Прозвучало ім'я Барбі. Джуніор крадькома підійшов до дверей.

Там стояв той старий хер і одна з юних волонтерок, гарненька латиноска, котру ще звали чи то Буффало, чи якось схоже на Буффало. Старий хер розстебнув на ній блузку і мацав за цицьки. Вона розчепила зіпер у нього на штанях і дрочила йому штик. Їх оповивало

ядуче зелене марево.

— Джуніор зі своїм другом мене побили, — говорив старий хер, — але тепер його друг мертвий і цей теж скоро помре. Так наказав Барбі.

— Я мрію посмоктати в Барбі його слоника, як м'ятного коника, — промовила дівка Буффало, а старий хер сказав, що він би теж це радо зробив. Потім Джуніор зморгнув і побачив, що вони просто йдуть по коридору. Ніякої зеленої аури, ніяких брудних балачок. Отже, це в нього, либонь, була галюцинація. А з іншого боку, можливо, й ні. Єдине точно: всі вони тут заодно. Всі легачаться з Бааарбі. Він у в'язниці, але це лише тимчасово. Либонь, щоби набратися до себе співчуття. Це частина плааану Бааарбі. До того ж він гадає, що у в'язниці захищений від Джуніора.

— Помиляєшся, — прошепотів він, сидячи біля вікна, втупившись у ніч своїм дефектним зором. — Дуже помиляєшся.

Джуніор достеменно знав, що з ним трапилось, це був спалах зрозуміння, логічність якого перебувала поза всякими сумнівами. Його отруєно талієм так само, як того російського парубка в Лондоні. Армійські жетони Барбі були присипані порошком талію, а Джуніор вертів їх у руках і от тепер помирає. А оскільки в квартиру Барбі його послав батько, значить, він теж бере участь у цій змові. Він теж отой... що й біля Барбі... як же їх називають, тих хлопців...

— Фаворити, — прошепотів Джуніор. — Черговий філейний фаворит Великого Джима Ренні.

Тільки-но він про це подумав, тільки-но розум прочистився, як йому все стало ясно. Батько хотів, щоб він навіки замовк про Коггінса й Перкінс. Звідси отруєння його талієм. Все сходиться.

Надворі, по парковці, що лежала поза галявиною, повільною рисою протьопавав вовк. На самій галявині вовтузилися в позиції 69 дві голі жінки. «Шістдесят дев'ять, лизуче плем'я!»

— любили дітьми скандувати вони з Френкі, коли бачили двох дівчат, які прогулювались разом, самі не знаючи достеменно, що означають ці слова, знаючи тільки, що в них є щось брутальне. Одна з лизух була схожа на Саммі Буші. Медичка — Джинні її ім'я — сказала йому, що Саммі мертва, але ж це явна брехня і означає це, що й Джинні також бере участь у змові; вона теж із Бааарбі.

А чи хоч хтось у цьому місті не з ним? Кому тут можна вірити?

Ага, второпав він, є таких двоє. Це діти, яких вони з Френком знайшли біля озера, Аліса й Ейден Епплтоні. Він пам'ятав їхні перелякані очі, і як дівчинка обняла його, коли він підхопив її на руки. Коли сказав їй, що тепер вони в безпеці, вона спитала: «Ви обіцяєте?» І Джуніор відповів їй: «Так». Йому тоді стало так хороше від своєї обіцянки. І вага її довіри теж дарувала йому втіху.

Раптом Джуніор вирішив: він уб'є Дейла Барбару. Якщо хтось спробує стати йому поперек дороги, він уб'є і їх теж. Потім знайде свого батька і його уб'є... про це він мріяв багато років, хоча дотепер ніколи не признавався собі в цьому абсолютно чесно.

А коли все буде зроблено, розшукає Ейдена й Алісу. Якщо хтось спробує його зупинити, він і їх уб'є також. Дітей він забере на озеро Честер і буде за ними доглядати. Він дотримуватиметься обіцянки, яку дав Алісі. Якщо він так зробить, тоді не помре. Бог не дасть йому померти від отруєння талієм у той час, як він глядітиме двох малих дітей.

А тепер Доді Сендерс з Ейнджі Маккейн дефілювали парковою, обидві в коротких спідничках чірлідерок і светрах із великими W міллівських «Вайлдкетс» на грудях. Помітили, що він за ними назирає, і почали вертїти стегнами, задерши спіднички. їхні обличчя набрякли гниттям. Вони скандували: «Відчиняй мерщій комору! Знову трахнемось ми скоро! Гайда... КОМАНДА!»

Джуніор заплющив очі. Розплющив. Його подружки зникли. Чергова галюцинація, як і той вовк. Щодо дівчат у позі 69 він не почувався таким упевненим.

А може, думав він, йому зовсім і не треба забирати дітей на озеро. Це доволі далеченько від міста. Може, він замість того забере їх до комори Маккейнів. Це близько. І там повно їжі.

І ще, звичайно, там темрява.

— Я піклуватимусь про вас, дітки,— промовив Джуніор.— Зі мною ви будете в безпеці. Тільки-но Барбі стане мертвим, розвалиться вся змова.

Невдовзі він притулився лобом до шибки, а вже тоді нарешті й сам заснув.

4 Хай срака в Генрієти Клевард і не була зламана, а лише побита,

боліла вона, мов та гаспидська паразитка — у вісімдесят чотири роки, як з'ясувала Генрієта, будь-який розлад в організмі заявляє про себе гаспидським болем, — тож спершу ця пані подумала, що це саме срака розбудила її на світанку того вівторка. Проте скидалося на те, що парацетамол, який вона прийняла о третій ранку, все ще діяв. До того ж вона знайшла подушку-бублик свого покійного чоловіка (Джон Клевард страждав на геморой) і ця штука теж допомагала їй значною мірою. Ні, розбудило її щось інше, і скоро по тому, як прокинулася, вона зрозуміла причину.

Вив Бадді, ірландський сетер Фріменів. Бадді, котрий до того ніколи не вив. Він був найвихованішим псом на всій Бетл-стрит, короткій вуличці, що йшла одразу після під'їзної алеї лікарні імені Кетрін Рассел. Натомість генератор Фріменів мовчав. Генрієта подумала, що, либонь, саме це, а не виття пса, могло її розбудити. Бо минулого вечора якраз гудіння їхнього генератора допомогло їй поринути в сон. їхній не належав до породи тих скреготливих чудовиськ, що викидають у повітря синій дим, генератор Фріменів видавав низьке, м'яке вурчання, яке дійсно діяло заспокійливо. Генрієта гадала, що машина ця дорога, але Фрімени могли її собі дозволити. Вілл володів ексклюзивним у їхньому місті дилерським центром «Тойоти», право на відкриття якого колись так хотів отримати Великий Джим Ренні, і, хоча часи тепер для всіх автодилерів були не найкращі, Вілл завжди видавався винятком з правил. Тільки минулого року вони з Лоїс звели дуже красиву й елегантну надбудову над своїм домом.

Але це виття. Голос собаки звучав так, ніби йому було боляче. Поранений чи хворий звір ніколи б не залишився поза увагою таких людей, як Фрімени, вони мусили б відреагувати негайно... То чому ж цього не трапилось?

Генрієта злізла з ліжка (трохи кривлячись, коли її гузно покидало втішливу ямку в поролоновому бублику) і підійшла до вікна. Вона цілком добре бачила верхній поверх будинку Фріменів, хоча світло надворі було сірим, мертвотним, а не ясно-різким, як годилося б для ранку наприкінці жовтня. Зі свого місця біля вікна вона ще краще чула Бадді, але не бачила, щоб хоч хтось там рухався. Будинок залишався геть темним, у жодному вікні не світилося навіть найпростішого ліхтаря Коулмена. Вона було подумала, що вони могли кудись поїхати,

але обидві їхні машини стояли на під'їзній алеї. Та й взагалі, куди тепер тут можна поїхати?

Бадді не переставав вити.

Генрієта накинула домашній халат, взула капці й вийшла надвір. Стоячи вже на тротуарі, вона побачила машину, що під'їжджала. У ній сидів Даглас Твічел, котрий, звісно ж, прямував до лікарні. Він вийшов із машини з пластиковим кавовим стаканом, на якому був логотип «Троянди-Шипшини», і вона побачила, які в нього припухлі очі.

— З вами все гаразд, місіс Клевард?

— Так, але щось із Фріменами негаразд. Чуєш оце?

— Авжеж.

— Атож, значить, і вони мусили б. Машини їхні стоять тут, то чому вони не реагують?

— Я піду погляну. — Твіч відсюрбнув кави й поставив стакан на капот свого авто. — Ви постійте тут.

— Дурниці, — заперчила Генрієта Клевард.

Вони пройшли ярдів із двадцять тротуаром, а потім по під'їзній алеї Фріменів. А пес усе вив і вив. Від цього звуку в Генрієти, незважаючи на в'яле вранішнє тепло, морозом бралася шкіра.

— Повітря якесь гидотне, — промовила вона. — Тхне, як було в Рамфорді³⁹⁵, коли я тільки вийшла заміж і всі папірні ще працювали. Недобре це для людей.

Твіч кркнув і подзвонив Фріменам. Не діждавши ніякої відповіді, він спершу постукав, а потім уже почав і грюкати в двері.

— Спробуй, мо', вони незамкнуті, — порадила Генрієта.

— Я не певен, що мені варто це...

— Ото ще вигадки. — Вона відштовхнула його і взялася за клямку. Та повернулася. Вона прочинила двері. Дім за дверима був сповнений тиші й глибоких передсвітанкових тіней. — Віллє? — погукала Генрієта. — Ллоїс? Ви вдома?

Не відповів ніхто, лише виття так і лунало.

— Собака на задньому дворі, — сказав Твіч.

Швидше було б пройти туди навпростець через будинок, але ні йому, ні їй цього не хотілося, тож вони вирушили по під'їзній алеї, а далі критою галереєю між будинком і гаражем, у якому Вілл тримав не машини, а свої іграшки: пару снігомобілів, всюдихід-квадроцикл та

два мотоцикли — позашляховик «Ямаха» і турер «Хонда Золоте Крило».

Задній двір Фріменів оточувала непроглядно висока огорожа. Туди вела хвіртка в кінці галереї. Тільки-но Твіч її прочинив, тієї ж миті на грудях у нього опинилося сімдесят фунтів ваги ошалілого ірландського сетера. Злякано крикнувши, Твіч задер руки, але пес не збирався його кусати; настрій у Бадді був однозначним: молю-благаю-рятуйте-мене-людоньки. Поклавши лапи на груди Твічу, вимажуючи грязюкою його останню чисту робочу сорочку, пес заходився обслинювати йому обличчя.

— Припини! — заволав Твіч і відштовхнув собаку. Бадді опинився долі, але тут же скочив назад і, залишаючи свіжі сліди лап на сорочці Твіча, знову почав шарувати йому лице своїм довгим рожевим язиком.

— Бадді, фу! — скомандувала Генрієта, і пес умент присів на задні лапи, заскиглив, забігав очима, не знаючи, на кому з них зупинити погляд. Позаду нього почала поширюватися калюжа сечі.

— Місіс Клевард, щось тут недобре.

— Атож, — кивнула Генрієта.

— Мабуть, вам краще залишитися з соба...

Генрієта знову промовила своє «ото ще вигадки» і промаршувала на задній двір Фріменів, дозволивши Твічу сунути за нею в кільватері. Бадді скрадався позаду них — голова опущена, хвіст підібганий — і безутішно скиглив.

Ім відкрилося мощене кам'яною плиткою патіо з барбекю посередині. Мангал було акуратно накрито зеленим брезентовим чохлом з написом: КУХНЯ ЗАКРИТА. За ним, на краю галявини, стояв сосновий поміст. А на помості — джакузі Фріменів. Твіч вирішив, що високий паркан навкруг дворика було зведено спеціально, щоб їм можна було спокійно посидіти в джакузі голими, а то й полюбитися, якщо дуже закортить.

Вілл із Лоїс саме там і сиділи зараз, але часи їхніх любовних утіх минулися назавжди.

395 Рамфорд — засноване 1779 року місто в окрузі Оксфорд, яке й зараз залишається центром сучасної паперової промисловості штату Мейн.

На головах в обох були прозорі пластикові пакети. Пакети ці були

стягнуті в них на шиях чи то шнурами, чи коричневими гумовими джгутами. Зсередини вони затуманилися, проте не так щоб дуже, не так, щоб Твіч не міг роздивитися їхні набрежклі обличчя. Між земними рештками Вілла і Лоїс Фріменів стояли на сосновій полиці пляшка віскі й маленький медичний флакончик.

— Стоп, — промовив він, сам не знаючи до кого звертається: до себе, чи до місіс Клевард, чи, може, до Бадді, котрий якраз знову розпочав своє сиротливе виття. Звісно, що не Фріменам він це сказав.

Генрієта не зупинилась. Вона пішла просто до джакузі, з прямою, як у солдата, спиною піднялася на дві сходинки і подивилася в обличчя своїх абсолютно пристойних (і абсолютно нормальних, сказала б вона) сусідів, кинула оком на пляшку віскі, побачила, що це «Гленлівет»³⁹⁶ (відійшли вони принаймні стильно), а тоді вже підбрала флакончик з етикеткою Сімейної аптеки Сендерса.

— Ембієн чи лунеста?³⁹⁷ — запитав пригнічено Твіч.

— Ембієн, — відповіла вона, вдячна вже за те, що її пересохлі гортань і рот спромоглися вимовити ці слова нормальним голосом. — Ліки виписані на неї. Хоча, гадаю, наостанок вона з ним поділилася.

— Там є якась записка?

— Тут нема, — відповіла Генрієта. — Може, в будинку.

Але й там нічого не знайшлося, принаймні ніде на видних місцях, та й важко їм було уявити причину, яка б спонукала когось ховати таку річ, як передсмертна записка. Бадді слідував за ними з кімнати в кімнату, він не вив, лише тихесеньке скигління доносилось із глибини його горла.

— Мабуть, я заберу його додому, до себе, — мовила Генрієта.

— Доведеться вам. Я не можу взяти його з собою до шпиталю. Я подзвоню Стюарту Бові, щоби приїхав і забрав... їх, — кивнув він великим пальцем собі за плече. У Твіча бурлило в шлунку, але не це було поганим; поганим було те, що депресія, котра прокралася в нього, потьмарила його зазвичай сонячну душу.

— Не розумію, навіщо їм здумалось це зробити, — промовила Генрієта. — Звісно, якби ми вже цілий рік були просиділи під Куполом... чи навіть місяць... тоді так, можливо. Але менше від тижня? Не годиться стійким людям відповідати таким чином на неприємності. Твічу здавалося, що він їх розуміє, але йому не хотілося казати про це

Генрієті: попереду в них, либонь, той самий місяць, а то й рік. А може, ще більше. Без дощів, з дедалі меншими ресурсами і погіршенням повітря. Якщо найпотужніша технологічно країна в світі досі не спромоглася збагнути, що ж саме трапилося в Честер Міллі (не кажучи вже про вирішення проблеми), значить навряд чи це відбудеться скоро. Вілл Фрімен, мабуть, це зрозумів. А може, це була ідея Лоїс. Може, коли зупинився генератор, вона сказала: «Любий, давай це зробимо, поки вода в джакузі ще гаряча. Давай виберемося з-під Купола, поки ми не голодуємо. Що ти на це скажеш? Посидимо наостанок у ванні та трохи вип'ємо на прощання».

— Може, це той літак підштовхнув їх до краю, — озвався Твіч. — Той ірландський лайнер, що врізався учора в Купол.

Генрієта нічого не промовила на ці його слова, вона відхаркалась і сплюнула в кухонну раковину. Доволі шокуюча демонстрація неприйняття. Вони вийшли надвір.

— Будуть ще й інші люди, котрі так робитимуть, еге ж? — запитала вона, коли вони вже дійшли до кінця під'їзної алеї. — Бо подеколи самогубство просто витає в повітрі. Як вірус якогось грипу.

— Дехто вже встиг, — Твіч не знав, чи дійсно самогубство безболісне³⁹⁸, як співається в

396 «Glenlivet» — односолодовий шотландський віскі, що випускається з 1824 року.

397 Популярні снодійні.

398 «Suicide Is Painless» — тематична пісня, що звучить у знаменитому серіалі «MASH» («Воєнно-польовий

тій пісні, але безумовно, за правильних обставин воно може бути заразливим. Напевне особливо заразливим, коли ситуація безпрецедентна, а в повітрі починає смердіти отак, як цього безвітряного, неприродно теплого ранку.

— Самогубці — боягузи, — заявила Генрієта. — Це правило, в якому немає винятків, Дагласе.

Твіч, чий батько довго й важко помирав від затяжного раку шлунка, мав щодо цього сумніви, але нічого не сказав.

Генрієта, уперши руки собі в кістляві коліна, нахилилася до Бадді. Той витягнув вгору шию, принюючись до неї.

— Ходімо, тут поряд, мій волохатий друже. У мене є три яєчка. Ти

можеш їх з'їсти, поки вони не зіпсувалися.

Вона вже було вирушила, та потім знову обернулася до Твіча.

— Самогубці — це боягузи, — повторила вона, роблячи особливий наголос на кожному слові.

5 Виписавшись із «Кеті Рассел», Джим Ренні добре виспався у власному ліжку і прокинувся освіженим. Хоча він нізащо нікому в цьому не зізнався б, почасти причина полягала в тім, що вдома не було Джуніора.

Тепер, о восьмій, його чорний «Гаммер» стояв неподалік ресторану Розі (прямо перед пожежним гідрантом, та яка збіса різниця, пожежного департаменту наразі не існувало). Він снідав із Пітером Рендолфом, Мелом Ширлзом, Фредді Дейтоном і Картером Тібодо. Картер займав вже звичне їм обом місце по праву руку від Великого Джима. Цього ранку він мав при собі два пістолети: власний на стегні та нещодавно повернутий Ліндою «Беретта Таурус» у підпахвеній кобурі.

Квінтет займав баляндрасовий стіл у дальнім кутку ресторану, без усяких докорів сумління витуривши звідти завсідників. Розі до них не підходила, послала Енсона обслуговувати.

Великий Джим замовив три смажених яйця, подвійну порцію ковбаси і домашніх тостів, підсмажених на свинячому салі, як їх колись готувала його мати. Він пам'ятав, що йому рекомендовано скоротити споживання холестерину, але сьогодні хотів набратися якомога більше так потрібної йому зараз енергії. Не тільки сьогодні, він потребуватиме її ще кілька днів; а вже опісля все буде під контролем. Тоді він і займеться своїм холестерином (казка, якою він годував себе впродовж останніх десяти років).

— Де Бові? — запитав він у Картера. — Я бажав бачити цих клятих Бові тут, а вони де?

— Змушені були поїхати на Бетл-стрит. Там містер і місіс Фрімен покінчили життя самогубством, — доповів Картер.

— Той нікчемаха себе уколошкав? — вигукнув Великий Джим. Кілька клієнтів, котрі гуртувались головно біля шинкваса, дивлячись Сі-Ен-Ен, озирнулись на нього, але тут же повідверталися. — Оце так добре! Я й на цент не здивований! — У голові йому майнуло, що дилерство

«Тойоти» тепер буде легко прибрати до рук... Але навіщо воно йому? Набагато солодший шмат упав, йому просто в пелену: ціле місто. Він уже почав складати список надзвичайних декретів, які почне впроваджувати, щойно отримає надзвичайні повноваження. Це станеться вже сьогодні ввечері. Але попри все, він так багато років ненавидів того бичого сина Фрімена й оту його цицясту, чиє ім'я римується зі словом «п'ядь».

— Хлопці, вони з Лоїс зараз снідають на небесах, — він зробив паузу, а тоді вибухнув сміхом; не вельми політично, але незмога було стриматись. — У їдальні для прислуги, я не маю щодо цього сумнівів.

— Коли Бові вже туди приїхали, вони отримали ще дзвінок, — далі повідомляв

шпиталь») і однойменному фільмі.

Картер. — З ферми Дінсмора. Там теж самогубство.

— Хто? — спитав Рендолф. — Арлен?

— Ні. Його жінка. Шеллі.

Тут уже насправді стало трохи соромно.

— Давайте схилимо наші голови на хвилину, — промовив Великий Джим і простягнув уперед руки. За одну його руку взявся Картер, за другу Ширлз; підключилися Рендолф із Дейтоном.

— Обоже прошублагословибіднідуші, зарадиісусаамінь, — проторохтів Великий Джим і підняв голову. — Пітере, невеличка справа для тебе.

Пітер видобув записничок. Картерів нотатник уже лежав поряд із його тарілкою.

Хлопець усе більше й більше подобався Великому Джиму.

— Я знайшов пропалий пропан, — оголосив Великий Джим. — Він на РНГХ.

— Господи Ісусе! — вигукнув Рендолф.— Треба послати туди кілька вантажівок і привезти його до міста!

— Так, але не сьогодні, — сказав Великий Джим. — Завтра, коли всі зустрічатимуться зі своїми родичами. Я вже почав над цим працювати. Знову поїдуть Бові й Роджер, але нам також потрібно кілька офіцерів. Отже, ти, Фреде, і ти, Меле. Плюс, я гадаю, ще чоловік п'ять. Але без тебе, Картере, ти мені потрібен поряд.

— Навіщо потрібні копи, щоби забрати скількись там балонів із газом?

— здивувався Рендолф.

— Ну, — почав Великий Джим, умочуючи шматочок смаженого хліба в яєчний жовток, — ця справа сягає нашого приятеля Дейла Барбари і його планів щодо дестабілізації міста. Там перебуває пара озброєних людей, котрі, схоже на те, охороняють якусь лабораторію з виробництва наркотиків. Я гадаю, Барбара започаткував її там задовго до того, як він з'явився тут особисто; все було дуже хитро сплановано. Один із тамтешніх охоронців

— це Філ Буші.

— Той лузер, — пхекнув Рендолф.

— А другий, як мені не сумно це казати, Енді Сендерс.

Рендолф якраз наколював смажену картоплю. Загриміла виделка, випавши йому з пальців.

— Енді!?

— Отака печальна правда. Це Барбара затягнув його в той бізнес — я маю достовірні дані, але не питайте мене звідки, моє джерело потребує анонімності. — Великий Джим зітхнув, а вже тоді запхав просякнутий жовтком шматок смаженого хліба собі до пельки. Святий Боже, як же хороше він відчувається цього ранку! — Я здогадуюсь, що Енді дуже потрібні були гроші. Я так розумію, що банк був уже за крок від того, щоб забрати в нього аптеку. Він ніколи не мав достатньо розуму для бізнесу.

— Та й для керування містом, — додав Фредді Дентон.

Зазвичай Великому Джимові вельми не подобалося, коли його перебивали підлеглі, але цього ранку йому подобалось усе.

— На жаль, це правда, — сказав він, далеко перехиляючись через стіл, наскільки йому це дозволяло барилкувате черево. — Вони з Буші обстріляли один вагзовоз із тих, які я посилав туди вчора. Ущент попробували передні колеса. То небезпечні нікчемахи.

— Озброєні наркоші, — промовив Рендолф. — Кошмар для поліції. Людям, які туди поїдуть, треба одягти жилети.

— Гарна ідея.

— І я не поставив би на те, що Енді викрутиться безпечно.

— Господь любить тебе, я знаю. Роби, що мусиш робити. Нам потрібен пропан. Місто аж плаче без нього, і я збираюсь оголосити сьогодні на зборах, що ми знайшли свіжі запаси.

— Містере Ренні, ви остаточно вирішили, що мені не можна туди поїхати? — спитав Картер.

— Я розумію, яке це для тебе розчарування, але ти мені завтра будеш потрібен, і не

там, де в них відбудуватиметься гулянка з родичами. І Рендолф, гадаю, також. Та хтось таки мусить координувати цю справу, яка напевне обернеться хріновертю. Нам треба докласти зусиль, щоб люди не подавили одне одного. Хоча без цього, радше за все, не обійдеться, бо люди не вміють пристойно поводитись. Краще наказати Твічелу підігнати туди санітарну машину.

Картер усе це записував.

Тим часом Великий Джим знову звернувся до Рендолфа. Із сумно видовженим обличчям.

— Мені неприємно це казати, Піте, але мій інформатор припускає, що Джуніор теж брав участь у діяльності тієї нарколабораторії.

— Джуніор? — витріщився Мел. — Та ні, тільки не Джуніор.

Великий Джим кивнув і витер собі сухі очі сподом долоні.

— Мені теж було важко в це повірити. Я не хочу в це вірити, але ж ви знаєте, що він зараз у лікарні?

Вони закивали головами.

— Передозування наркотиків, — прошепотів Ренні, нахилиючись ще нижче над столом. — Оце й є найімовірніше пояснення того, що з ним відбувається, — він випрямився, знову вступившись у Рендолфа. — Не намагайтеся заїжджати туди з головної дороги. Приблизно за милю східніше від станції є путівець...

— Я знаю ту просіку, — сказав Фредді. — Там колись була лісова ділянка, вона належала Нечупарі Сему Вердро, допоки банк її в нього не забрав. Гадаю, тепер уся та земля належить Святому Спасителю.

Великий Джим посміхнувся й кивнув, хоча в дійсності земля належала одній корпорації у Неваді, президентом якої був він сам.

— Під'їдете звідти, а потім підберетесь до станції ззаду. Там переважно старий густий ліс, тож проблем у вас не буде.

Задзвонив телефон Великого Джима. Він поглянув на дисплей, майже вже вирішив, що нехай виклик перемкнеться на голосову пошту, а потім передумав. Та що за тля? З таким відчуттям, як у нього цим ранком, послухати, як пініться Кокс, це буде чисте задоволення.

— Ренні слухає. Що вам потрібно, полковнику Кокс?

Він послухав, посмішка в нього трохи прив'яла.

— Звідки мені знати, що ви кажете правду?

— Він ще послухав, а потім, не попрощавшись, вимкнув телефон. Якусь хвилину сидів насуплений, переварюючи щойно почуте. Потім підняв голову і заговорив до Рендолфа.

— У нас є лічильник Гайгера? Може, у протиатомному сховищі?

— Бігме, я не знаю. Ел Тіммонс, либонь, знає.

— Знайди його і хай пошукає.

— Це важливо? — спитав Рендолф, і одночасно з ним Картер. — Це радіація, бос?

— Непокійтися нема про що, — відповів Великий Джим. — Як сказав би Джуніор, він просто намагається мене дуронити. Я цього певен. Але все'дно пошукайте той лічильник Гайгера. Якщо він у нас є — і досі працює! — принесіть його мені.

— Окей, — сказав Рендолф, вигляд він мав зляканий.

Тепер Великий Джим уже шкодував, що не дав цьому дзвінку перемкнутися на голосову пошту. І не притримав язика за зубами. Ширлз такий, що може почати про це патякати, підуть чутки. Бігме, та й Рендолф точнісінько такий же теліпало. А це, либонь, усього лиш таким чином той мідноголовий нікчемаха намагався спаплюжити йому такий чудовий день. Найважливіший день його життя, можливо.

Фредді Дентон, бодай який він там мав розум, принаймні не забув про насущне питання.

— Містере Ренні, о котрій годині ви хочете, щоб ми вдарили на студію?

Великий Джим подумки пробігся по тому, що йому було відомо про графік Дня побачень, і усміхнувся. Усмішка вийшла натуральною, його трохи замаслений писок

розтягнувся від щирого задоволення, показавши дрібні зуби.

— О дванадцятій. На той час усі якраз клепатимуть язиками на шосе 119 і місто стоятиме порожнє. Отже, ви атакуєте і викурите тих нікчемах, що сидять на нашому пропані, ополудні. Точно, як у якомусь старому доброму вестерні.

6 О чверть по одинадцятій того четверга на південь по шосе 119 котився фургон «Троянди-Шипшини». Завтра тут усе буде забито

автомобілями, повітря тхнутиме вихлопами, але сьогодні ця дорога була лячно порожня. За кермом перебувала особисто Розі.

Ерні Келверт їхав пасажиром. Між ними на капоті моторного відсіку примостилася Норрі, міцно стискаючи в руках свій скейтборд, усіяний наліпками з логотипами давно забутих панк-гуртів на кшталт «Мертвих молочарів» чи «Шталаг-17»³⁹⁹.

— Повітря таке гидотне, — сказала Норрі.

— Це Престіл, любонько, — відгукнулася Розі. — Біля межі з Моттоном річка перетворилася на якесь велике смердюче болото. — Вона розуміла, що причина не тільки у випарах помираючої річки, але вголос нічого про це не сказала. Вони мусять дихати, тож нема їм сенсу переживати, що саме вони вдихають. — Ти балакала з матір'ю?

— Ага, — кивнула похмуро Норрі. — Вона приїде, але не в захваті від цієї ідеї.

— Вона привезе всі харчові запаси, які має, коли надійде час?

— Так, у багажнику нашої машини. — Норрі не уточнила, що першим чином Джоуні Келверт завантажить свої запаси пійла, харчі гратимуть другу скрипку. — А як нам бути з радіацією, Розі? Ми ж не можемо облямувати кожну машину, яка туди їхатиме, свинцевим полотном?

— Якщо хтось проїде там раз чи два, з ними все буде гаразд, — Розі особисто знайшла й прочитала інформацію на цю тему в інтернеті. Також вона дізналася, що безпека залежить від потужності випромінювання, але не вважала за потрібне бентежити їх відомостями про речі, проконтролювати які вони все одно не в змозі. — Важливо обмежувати час перебування під впливом... та Джо каже, що радіаційний пояс там неширокий.

— Мама Джої не захотіла їхати, — сказала Норрі.

Розі зітхнула. Вона про це знала. День побачень — неоднозначне благо. Він полегшує їм відхід, але ті з них, у кого є рідні по інший бік, так хочуть з ними побачитись. «А може, містер Макклечі програє в лотереї», — подумала вона.

Прямо попереду виднівся салон «Уживані автомобілі Джима Ренні», одразу за великим щитом з написом: «САМ СКОРИСТУЙСЯ Й КОЖНОМУ ПЕРЕКАЖИ — НАЙКРАЩЕ ОБСЛУГОВУЄ ВЕЛИКИЙ ДЖИМ! ЗАБЕЗПЕЧИМО ГАРНИЙ КРЕДИТ!»

— Пам'ятайте... — почав Ерні.

— Знаю, — перебила Розі, — якщо там є хтось, я розвертаюся просто перед фасадом і їдемо назад до міста.

Але на стоянці біля бізнесу Ренні всі секції, позначені написами ДЛІА ПРАЦІВНИКІВ були порожні, пустим також був демонстраційний зал, і на вхідних дверях на білій табличці висіло оголошення «ЗАКРИТО ДО ОСОБЛИВОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ». Розі поспішно поїхала кругом, на зади салону. Тут рядами стояли легковики й вантажівки з цінниками та гаслами на їхніх лобових вікнах, типу: «ЦІННА РІЧ, ЧИСТЕНЬКА, ЯК СВИСТОК» та «НУМО, ОГЛЯНЬ МЕНЕ» (де літери «О» було промальовано у вигляді сексуальних дівочих очей з довгими віями). Тут містилися пошарпані бойові конячки стайні Великого Джима, нічого подібного до тих чистокровних кобил із Детройта або Німеччини, що красувалися перед фасадом. На дальньому кінці паркінгу, вишикувані під ланцюговою огорожею, що 399 «Stalag 17» (1980-1987) північноірландський анархо-панк-гурт, який запозичив назву нацистського табору для військовополонених, що існував на території Австрії в роки Другої світової війни. «Dead Milkmen» (1983-1995) — американський панк-гурт із міста Філадельфія.

відмежовувала приватну територію Великого Джима від запаскудженої сміттям лісосмуги, стояв ряд фургонів, на деяких усе ще виднілися логотипи телефонної компанії АТ & T.

— Ось вони, — промовив Ерні, сягаючи рукою позад свого сидіння й дістаючи довгу тонку металеву смужку.

— Це ж відмичка, — попри свої напружені нерви, здивувалася Розі. — Звідки в тебе відмичка, Ерні?

— Та це ще з того часу, як я працював у «Фуд-Сіті». Ти б здивувалася, аби взнала, скільки людей замикають ключі у власних машинах.

— А як ти змусиш його завестись, дідуню? — спитала Норрі.

Ерні злегка всміхнувся:

— Щось придумаю. Зупини тут, Розі.

Він виліз із кабіни й подріботів до першого фургона, рухаючись, як для майже сімдесятирічного чоловіка, на диво проворно. Зазирнув у вікно, похитав головою і перейшов до наступного. Потім до третього, але в цього було спущене колесо. Після четвертого він озирнувся на Розі й показав їй великого пальця.

— їдь, Розі. Вшивайтеся звідси.

Розі мала припущення, що Ерні не бажає, аби його внучка бачила, як він орудує відмичкою. Її це зворушило, і вона без зайвих розмов знову поїхала кругом до фасаду салону. І стала там.

— Нормально тобі тут, дівонько?

— Так, — відповіла Норрі, вилазячи з машини. — Якщо він не зможе завести той фургон, ми просто повернемося в місто пішки.

— Це ж майже три милі, він подужає таку відстань?

Обличчя Норрі мала бліде, але вона спромоглася на усмішку.

— Дідусь мене саму може геть зморити. Він щодня робить по чотири милі, каже, що таким чином змазка в суглобах оновлюється. Ви собі їдьте, поки ніхто сюди не під'їхав і вас не побачив.

— Ти хоробра дівчинка, — сказала Розі.

— Я не почуваюся хороброю.

— А хоробрі ніколи такими не почуваються.

Розі поїхала назад до міста. Норрі дивилася їй услід, поки вона не зникла з виду, а потім, ставши на свою дошку, почала робити лінівці ромби та рейли. Фасадний паркінг мав невеличкий ухил, тож їй доводилося трохи підганятися лише в один бік... хоча з тим напруженням, яке її переповнювало, вона гадала, що зможе проїхати на скейтборді звідси й аж до міського майдану на верхівку пагорба, навіть не захекавшись. Чорт, зараз вона, навіть аби гепнулася промежиною на дошку, нічого б не відчула. А якщо хтось сюди нагряне? Ну, вони з дідусем прийшли, бо він хотів подивитися, які є в продажу фургони. Вона просто чекає на нього, а потім вони підуть собі до міста. Дідусь любить гуляти пішки, всім це відомо. Змащує собі таким чином суглоби. От тільки Норрі гадала, що не заради цього він так багато ходить або не тільки через це. Його довгі прогулянки почалися після того, як бабуся почала все плутати (ніхто не промовляв уголос, що це хвороба Альцгеймера, хоча всі розуміли). Норрі гадала, що він таким чином виходжує свою журбу. Можливе таке? Вона гадала, що так. Вона знала, що, коли сама в скейт-парку в Оксфордї з'їжджає на дошці по трубі з подвійним вигином, у ній нема місця ні на що, окрім радості та страху, і радість тоді панує в хаті. Страх никається десь у дальній комірчині.

Після короткого чекання, яке здалося довгим, з-за рогу виїхав

колишній фургон телефонної компанії, за кермом якого сидів дідусь. Підхопивши дошку під пахву, Норрі заскочила в кабінку. Перша в її житті поїздка на краденій машині.

— Дідуню, ти такий офігительний, — повідала вона й поцілувала його.

7 Джо Макклечі прямував до кухні, де хотів дістати з неживого холодильника одну з останніх бляшанок яблучного соку, але тут почув, як його мати промовила: «Бамп», і завмер.

Він знав, що його батьки познайомились у коледжі, в університеті штату Мейн, і що тоді друзі Сема Макклечі називали його Бамп, але мама сама майже ніколи так його не називала, а коли таке траплялося, вона шарілася й сміялася так, ніби в цьому прізвиську був присутній якийсь непристойний підтекст⁴⁰⁰. Цього Джо не знав. Зате він знав, що якщо в неї це прохопилося — якщо таке зісковзнуло з язика — це означає, що вона збентежена.

Він наблизився до кухонних дверей. Вони були трохи відхилені, і він побачив там свою матір і Джекі Веттінгтон, котра була сьогодні вдягнена не в уніформу, а у вицвілі джинси й блузку. Вони б його теж побачили, аби підвели голови. Він зовсім не мав наміру підглядати; це було б зовсім не круто, особливо коли його мама така розстроєна, але наразі вони дивилися лише одна на одну. Жінки сиділи за кухонним столом, Джекі тримала долоні Клер у своїх долонях. Джо побачив, що очі в його матері зволожені, й відчув, що сам ось-ось може заплакати.

— Вам не можна, — приговорювала Джекі. — Я розумію, як вам хочеться, але вам цього робити просто не можна. Нізачо, якщо сьогодні ввечері все піде так, як заплановано.

— Ну, можу я йому хоча б подзвонити і пояснити, чому мене там не буде? Або послати йому мейл! Я могла б це зробити!

Джекі похитала головою. Обличчя мала лагідне, але непоступливе.

— Він може прохопитися словом, і слово те може дійти до Ренні. Якщо Ренні щось учує в повітрі раніше, ніж ми звільнимо Барбі й Расті, для нас це обернеться суцільною катастрофою.

— Якщо я скажу йому, аби він нікому, нізачо...

— Послухайте мене, Клер, невже ви не розумієте? Ставки занадто високі. Життя двох людей. І наші також. — Вона зробила паузу. — Вашого сина.

Плечі Клер похилились, але знову розпрямились.

— Тоді забирайте Джо. Я прибуду після Дня побачень. Ренні не запідозрить мене; я зроду не знала Дейла Барбари, і з Расті я також не знайома, хіба що кивали одне одному, зустрівшись на вулиці. Я лікуюсь у доктора Гартвела в Касл Року.

— Але Джо знає Барбі, — терпляче пояснила Джекі. — Це Джо організовував пряму відеотрансляцію, коли Купол обстрілювали ракетами. І Великий Джим про це пам'ятає. Ви можете собі уявити, що він здатен посадовити вас у камеру й пресувати, допоки ви йому не розкажете, куди ми поділися?

— Ніколи! — відповіла Клер. — Я ніколи не викажу!

Джо увійшов до кухні. Клер витерла собі щоки, намагаючись посміхнутись.

— О, привіт, синку. А ми оце щойно балакали про День побачень і...

— Мам, він може на тебе не просто тиснути, — промовив Джо. — Він може тебе катувати.

Клер була шокована.

— Ох, на таке він не здатен. Я знаю, він негарна людина, але він виборний нашого міста, врешті-решт, і...

— Він був виборним, — втрутилась Джекі. — А зараз він висувається на імператора. А говорити рано чи пізно починають усі. Невже вам хочеться, щоби Джо ховався десь і уявляв собі, як вам висмикують нігті?

— Припиніть! — скрикнула Клер. — Це жахливо.

Джекі не відпустила її руки, коли Клер хотіла їх звільнити.

— Ідеться про все або нічого, і для нічого вже запізно. Все перебуває в русі, і ми мусимо рухатись відповідно. Якби йшлося лише про втечу Барбари самотужки, без нашої допомоги, Великий Джим міг би з цим погодитись. Бо кожен диктатор потребує якогось лякайла. Але ж там не лише він, так? І це означає, що він намагатиметься знайти нас і 400 Vmр — «трах» у сексуальному контексті.

знищити.

— Як би мені хотілося, щоб я ніколи в це не вплутувалася. Не ходила сама на ту зустріч, не дозволяла піти туди Джо.

— Але ми мусимо зупинити його! — заперечив Джо. — Містер Ренні намагається перетворити Честер Мілл на... ну розумієш, на поліцейську державу!

— Я нікого не здатна зупинити! — ледь не ридала вже Клер. — Я збіса усього лиш проста домогосподарка!

— Якщо вас це якось утішить, — сказала Джекі, — ви отримали квиток на цю подорож у ту саму мить, як діти знайшли ту коробочку.

— Ніяк мене це не втішить. Ніяк.

— У якомусь сенсі нам навіть щастить, — продовжувала Джекі. — Ми не затягнули в нашу справу забагато невинних людей, поки що принаймні.

— Ренні з його поліцейськими силами все одно нас знайдуть, — сказала Клер. — Хіба вам це не ясно? Скільки тут того міста?

— На той час, — посміхнулась Джекі безрадісно, — нас буде більше. Озброєних. І Ренні про це знатиме.

— Нам треба якомога швидше захопити радіостанцію, — сказав Джо.

— Люди мусять почути іншу точку зору на події. Ми мусимо передавати в ефір правду.

— Джо, це збіса чудова ідея, — спалахнули очі в Джекі.

— Боже правий, — промовила Клер, затуляючи собі долонями обличчя.

8 Ерні причалив фургон телефонної компанії до вантажного дебаркадера Берпі. «Тепер я кримінальник, — думав він, — а моя дванадцятирічна онука моя спільниця. Чи їй уже тринадцять?» Та яка різниця; він не думав, що Джим Ренні поставився б до неї як до неповнолітньої, якби їх схопили.

Роммі прочинив задні двері, побачив, що це вони, і вийшов на дебаркадер із гвинтівками в обох руках.

— Були якісь проблеми?

— Гладенько, як по шовку, — відповів Ерні, вилазячи по сходах на дебаркадер. — На дорогах нікого. Є ще рушниці?

— Йо. Трішки. Усередині, за дверима. Ви теж допомагайте, міс Норрі.

Норрі підхопила пару рушниць і передала їх у руки дідусеві, котрий поклав їх у кузов фургона. Роммі викотив на дебаркадер візок. У ньому лежало з десятків рулонів свинцевого полотна.

— Нам не тгеба їх зараз розгортати, — сказав він. — Я тільки відріжу кілька шматків для вікон. А щит на лобове скло ми зробимо, коли вже під'їдемо туди. Залишимо щілину для прозору, як у старому танку «Шерман»401, і покотимося прямо вгору, ми. Норрі, поки ми з Ерні

пораємось тут, спробуй, чи ти зможеш викотити інший візок звідтіля. Коли не зможеш, покинь його там, ми потім його заберемо.

Інший візок було навантажено картонними ящиками з харчами, здебільшого там були бляшанки або пакети концентратів для туристів. Один із ящиків був ущент напханий конвертками з дисконтними розчинними напоями. Візок виявився важким, та варто було їй його попхати, як той покотився далі легко. Інша справа зупинити; якби не Роммі, котрий кинувся від кузова фургона з простягнутими руками, візок би напевне перекинувся з дебаркадера.

Ерні закінчив блокувати маленькі задні віконця краденого фургона відрізами свинцевого полотна, які трималися там завдяки нещадному використанню клейкої стрічки. Тепер він витер собі лоба і сказав:

401 «M4 Sherman» — основний танк військ США в часи Другої світової війни.

— Це диявольськи ризикове діло, Берпі... Те, що ми задумали вирушати аж такою, збіса, колоною до саду Маккоя.

Роммі знизав плечима й почав завантажувати ящики з припасами, нагромаджуючи їх попід стінами, щоб середина фургона залишалася вільною для пасажирів, котрі, як вони сподівалися, з'являться пізніше. На спині його сорочки розросталося потове дерево.

— Ми можемо лиш надіятись, що великі збори нас прикриють, якщо робитимемо все жваво й по-тихому. Вибір маємо небагатий.

— А Джулії й місіс Макклечі вистачить свинцю на вікна їхніх машин?
— запитала Норрі.

— По. Після полудня. Я їм допоможу. По тому вони мусять залишити свої машини тут, позаду магазину. Не можуть же вони кататися містом із завішаними свинцем вікнами, у людей родяться запитання, да.

— А ваш «Ескалейд»⁴⁰²?— спитав Ерні.— Він заковтне решту припасів і не подавиться. Ваша дружина може підігнати його сю...

— Міша не поїде, — сказав Роммі. — Не бажає мати нічого спільного з цим, вона. Я прохав, по-всякому, хіба лиш навколішках не молив, але для неї це було все одно, якби я вив вітром, що гасає навкруг дому. Наскільки сильно я можу здогадуватися, це тому, що я розповідав їй не більше за те, що вона й так уже знала... хоча там зовсім небагато, це не вбереже її від лиха, якщо Ренні на неї напосяде. Але вона не хоче цього визнавати, сама.

— Чому ні? — спитала Норрі з розширеним очима, второпавши, що це її запитання, мабуть, негідне, тільки після того, як ці слова вже скотилися їй з язика, й дідусь насупився.

— Бо вона отака-от уперта, любонько. Я їй пояснював, що її можуть образити. «Най тільки спробують», — відповіла вона. Вуаля, така моя Міша. Чорт. Якщо мені дасться шанс пізніше, я проберусь згори сюди, подивлюся, чи не передумала вона. Кажуть, це такий жіночий привілей. Нумо, давай завантажимо ще кілька ящиків. Тільки не заставте ними рушниці, Ерні. Нам вони можуть знадобитися.

— Я сам собі повірити не можу, що втягнув тебе в це, дитинко, — промовив Ерні.

— Все гаразд, дідуню. Мені більш не сподобалось би бути невягнутою, ніж навпаки.

І ось це принаймні було щирою правдою.

9 БРЯЗЬ. Тиша.

БРЯЗЬ. Тиша.

БРЯЗЬ. Тиша.

Схрестивши ноги, Оллі Дінсмор сидів за чотири фути від Купола, а поряд з ним стояв його бойскаутський рюкзак. Рюкзак був повний каменів, які він назбирав у палісаднику... рюкзак був, правду кажучи, такий повний, що Оллі сюди радше приволікся, ніж прийшов, побоюючись, що брезент на дні прорветься і виваляться всі його боєприпаси. Але рюкзак витримав і хлопець теж. Він вибрав черговий камінь — гладенький, гарно відполірований якимсь із прадавніх льодовиків — і замашно метнув його в Купол, де камінь вдарився немов об чисте повітря й відскочив назад. Він його підібрав і пожбурих знову.

БРЯЗЬ. Тиша.

Купол має одну принадливу якість, думав хлопець. Хоч він і є причиною того, що померли його брат і мати, але, їй-бо, одного заряду боєприпасів достатньо на цілий день.

«Кам'яні бумеранги», — подумав він і усміхнувся. Щиро усміхнувся, але на його надто схудлому обличчі ця посмішка виглядала дещо жахливою. Останнім часом він майже не їв і гадав, що їсти йому знову захочеться вельми нескоро. Почути постріл, а потім знайти на підлозі біля кухонного столу власну матір із задертою пеленою, коли з-під

сукні в неї видніються труси, а півголови відстрелено... такі враження аж ніяк не сприяють апетиту.

402 «Escalade» — назва кількох моделей джипів, які виробляються з 1999 року компанією «Cadillac».

БРЯЗЬ. Тиша.

По інший бік Купола бував розтривожений вулик; там виросло наметове містечко. Туди- сюди пирили джипи та ваговози і сотні осіб військового люду метушилися там під зливою команд і лайки їхніх начальників, промовлюваних часто на одному подихові.

На додаток до вже встановлених наметів там зараз напинали ще три довгих. На вкопаних перед ними щитах були написи: «1 ПУНКТ ОБСЛУГОВУВАННЯ

ВІДВІДУВАЧІВ», «2 ПУНКТ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІДВІДУВАЧІВ» та «ПУНКТ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ». А знак перед іншим, ще довшим наметом повідомляв: «ЛЕГКІ ЗАКУСКИ И НАПОЇ». Невдовзі по тому, як Оллі сів і почав шпурляти камінці в Купол, прибули ще два ваговози, на платформах яких приїхали туалетні кабінки. Тепер ці сральники вже стояли привітними голубими рядами доволі віддалік від ареалу, вздовж якого розташуються й балакатимуть рідні з рідними, бачачи одне одного, але не в змозі торкнутись.

Те, що вихлюпнулося з голови його матері, було схожим на запліснявіле варення, але чого не міг зрозуміти Оллі: навіщо вона зробила це таким чином і в тому місці? Чому саме там, де вони зазвичай їли всі разом? Чи вона так уже була знетямилась, що не усвідомлювала, що в неї є ще й інший син, котрий, либонь, знову там їстиме (якщо до того не заморить себе голодом), але ніколи не зможе забути жаху споглядання того, що лежало на підлозі?

«Йо, — подумав він. — Таки-так, зовсім знетямилась. Бо Рорі завжди був її улюбленцем, її мазунчиком. Вона про мене майже не згадувала, хіба що коли я забував нагодувати корів або почистити хліви, поки вони на пасовищі. Або якщо я приносив додому оцінку D в таблиці. Бо той ніколи не приносив нічого іншого, окрім як A».

Він кинув камінь.

БРЯЗЬ. Тиша.

Кілька армійських хлопців ладнали ще пару додаткових щитів біля самого Купола. Той, що можна було прочитати з боку Мілла,

повідомляв:

УВАГА!

ЗАРАДИ ВАШОЇ БЕЗПЕКИ!

ТРИМАЙТЕСЬ ЗА 2 ЯРДИ (6 ФУТІВ) ВІД КУПОЛА!

Оллі подумав, що на оголошеннях, котрі дивляться в інший бік, либонь, містяться такі ж написи, і на тому боці з них може бути якась користь, бо там достатньо служби, щоби підтримувати порядок. Натомість тут товпитиметься чоловік вісімсот міських жителів та, либонь, пара дюжин копів, більшість із яких нетямущі новачки. Утримувати людей тут від наближення до Купола — все одно що намагатися захистити замок із піску від морського припливу.

Труси в неї були вологі, і калюжа натекла між її розчепірених ніг. Вона обпіялась або перед тим, як натиснути на гачок, або відразу після. Оллі гадав, що, мабуть, таки після.

БРЯЗЬ. Тиша.

Поблизу порався молодик в армійській формі. Зовсім юний. На рукавах не мав жодних нашивок, тож Оллі здогадався, що той, мабуть, рядовий. На вигляд йому було років шістнадцять, проте Оллі гадав, що той мусить бути старшим. Він чув про хлопців, котрі прибріхували собі віку, аби потрапити на службу, але гадав, що таке траплялось до того, як повсюди завелися комп'ютери, щоби відстежувати такі речі.

Армійський молодик роззирнувся навкруги, побачив, що на нього ніхто не звертає уваги, і заговорив стиха. З південним акцентом.

— Хлоопче! А не покинув би ти ото кидати своє камінюччя? Очмеліти можна.

— То піди собі десь деінде, — відповів Оллі.

БРЯЗЬ. Тиша.

— Не можу. Наказ.

Оллі промовчав. Натомість знову кинув камінь.

БРЯЗЬ. Тиша.

— На'що ти це робиш? — спитав армієць. Зараз він уже тільки робив вигляд, ніби все ще зайнятий щитами, а насправді йому хотілося побалакати з Оллі.

— Бо рано чи пізно якийсь із них не відскочить. А коли це трапиться, я встану і піду звідси, щоби ніколи більше не бачити цієї ферми. Не доїти ніколи жодної корови. Яке там повітря, з вашого боку?

— Гарне. Прохолодне, правда. Я сам із Південної Ка'оліни. У нас у Південній Ка'оліні зовсім не так у жовтні, я тобі кажу.

Там, де перебував Оллі, за три ярди від юнака з півдня, було жарко. Та ще й тхнуло.

Армієць показав рукою повз Оллі.

— Чом би тобі не покинути кидати каміння та не зайнятися отими-там коровами? — Останнє слово в нього прозвучало як коуовами. — Завести їх до корівника, подоїти їх чи повтирати їм «утішної мазюки» в дійки, чи щось таке.

— Нам нема потреби їх заганяти, вони самі знають, куди йти. Але тепер нема й потреби їх доїти, і бальзаму втирати нема сенсу також. Дійки в них сухі.

— Йо?

— По. Мій тато каже, щось не те з травою. Він каже, що трава погана, бо погане повітря. Знаєш, тут не вельми приємно тхне. Тхне ніби лайном.

— Йо? — армійський юнак виглядав зворушеним. Він ще пару раз ударив молотком по забитих у землю стовпцях двох супротивних щитів, хоч ті й без того вже досить надійно стояли.

— Йо. Моя мати вбила себе сьогодні вранці.

Армійський юнак якраз був підняв молоток для чергового удару. Тепер рука, в якій він його тримав, просто впала, повиснувши вздовж його тіла.

— Ти дуркуєш з мене, хлоопче?

— Ні. Вона застрелилася на кухні просто біля столу. Я її там і знайшов.

— Ох, курва, як це паскудно, — зробив крок до Купола армієць.

— Ми відвезли мого брата до міста, коли він помер минулої неділі, бо він іще був живий, трішки живий, але моя мама була вже мертвіша мертвої, тож ми поховали її там, на пагорбку. Ми з моїм батьком. Їй там подобалось. Там красиво було, поки все тут так не запаскудилось.

— Господи Ісусе, хлопчику! Та ж ти там пережив таке, незгірш як у пеклі побував!

— Я й зараз тут, — мовив Оллі, а разом з цими словами немов якийсь кран відкрився в ньому і хлопець почав плакати. Він підвівся й рушив до Купола. Вони з юним солдатом стояли лице проти лиця на відстані

менше фута. Солдат підняв руку, скривившись трішки від енергетичного імпульсу, котрий пробив його наскрізь і вщух. Тоді він поклав на Купол долоню з розчепіреними пальцями. Оллі теж підняв руку і притиснув її до купола зі свого боку. Їхні долоні, здавалось, торкаються одна одної, палець пальця, пучка пучки, але насправді вони залишались розділені. Це був марнотний жест, котрий знову і знову дублюватиметься наступного дня: сотні, ні, тисячі разів.

— Хлоопчику...

— Рядовий Еймсе! — гаркнув хтось. — Ану, хапай свою сраку в руки і геть звідти!

Рядовий Еймс здригнувся, немов заскочена під час поїдання недозволеного варення дитина.

— Рушай сюди! Бігом!

— Держися, хлопчику, — кинув рядовий Еймс і побіг отримувати догану.

Оллі зміркував, що тому світить хіба що догана, бо розжалувати рядового нема куди. Ну, не посадять же його на гауптвахту за те, що розмовляв з якоюсь тваринкою з зоопарку. «Янавіть не отримав ніяких горішків», — подумав Оллі.

На мить він затримався поглядом на коровах, котрі більше не давали молока, котрі навіть траву майже перестали скубти, і знову сів біля свого рюкзака. Пошукав у ньому і вибрав гарний круглий камінь. Згадав облуплений лак на нігтях матері, на тій її витягнутій руці, біля якої ще димився пістолет. А потім кинув камінь. Той ударився об Купол і відскочив.

БРЯЗЬ. Тиша.

10

О четвертій дня того четверга, коли північ Нової Англії перебувала в напівсутінках, а в Честер Міллі крізь схожу на шкарпетку проріху в хмарах сяяло, немов якийсь туманний прожектор, сонце, Джинні Томлінсон пішла перевірити, як почувається Джуніор. Спитала в нього, чи не потрібно йому якихось ліків проти головного болю. Він відповів, що не потрібно, потім передумав і попросив тиленолу або адвілу⁴⁰³. Коли вона повернулася, він рушив через кімнату їй назустріч, щоб узяти ліки. Вона записала в його картці: «Кульгавість

ще присутня, але схоже, що виправляється».

Коли через сорок п'ять хвилин туди зазирнув Терстон Маршалл, палата була порожньою. Він вирішив, що Джуніор пішов у хол, але, пошукавши його там, він не знайшов нікого, окрім Емілі Вайтхаус, інфарктної пацієнтки. Емілі одужувала чудово. Терстон спитав у неї, чи не бачила вона русявого юнака, котрий накульгує. Вона відповіла, що ні. Терстон повернувся до палати Джуніора й зазирнув до шафи. Там було порожньо. Юнак, імовірно з пухлиною в мозку, одягся і сам себе виписав з лікарні, не переймаючись паперовою тяганиною.

11

Джуніор ішов додому. Скидалося на те, що його кульгавість майже цілком виправилася, щойно в нього розігрілися м'язи. І темна замкова шпарина, яка плавала перед його лівим оком, зменшилася до розміру бісеринки. Може, він усе ж таки отримав лиш невелику дозу талію? Судити важко. Та хоч там як, а він мусить виконати свою обіцянку Богу. Якщо він подбає про дітей Епплтонів, Бог подбає про нього.

Коли він покидав шпиталь (через задні двері), вбивство батька стояло на першому місці в його списку нагальних справ. Але коли він нарешті підійшов до свого будинку — будинку, в якому померла його мати, того будинку, де померли Лестер Коггінс і Бренда Перкінс, — плани в нього змінилися. Якщо він уб'є батька зараз, скасують надзвичайні міські збори. Джуніор цього не хотів, бо міські збори забезпечать гарне прикриття для виконання його головної місії. Більшість копів перебуватимуть там, і таким чином дістатись підвалу буде легше. От тільки жаль, не буде в нього з собою отруєних армійських жетонів. З якою радістю він забив би їх у глотку здихаючому Бааарбі.

А втім, Великого Джима все одно не було вдома. Єдиною живою істотою в хаті був той самий вовк, якого він бачив на світанку, коли той біг через шпитальний паркінг. Тепер вовк стояв на середині сходів, дивився на нього й утробно гарчав. Хутро мав нашорошене. Очі жовті. На шії в нього висіли жетони Дейла Барбари.

Джуніор заплющив очі й порахував до десяти. Розплющивши очі, він побачив, що вовк

зник.

— Я тепер вовк, — прошепотів він порожньому, гарячому дому. — Я вовкулака, я бачив, як Лон Чейні⁴⁰⁴ танцює з королевою.

Вгору сходами він піднімався накульгуючи, але сам цього не помічав. Його уніформа висіла в шафі, там же лежала й казенна зброя — «Beretta-92 Таурус»⁴⁰⁵. У поліцейській

403 Tylenol — бренд, під яким у США виробляється парацетамол; Advil — абупрофен.

404 Лон Чейні-молодший (1906-1973) — характерний актор, який після успіху фільму «Вовкулака» (1941), де він зіграв головну роль, і в наступні роки часто виступав у тому ж амплуа, знявшись у безлічі фільмів жахів.

405 Розроблений 1975 року італійською компанією «Beretta» пістолет, який тепер також випускається і в

дільниці було близько десятка цих пістолетів, куплених в основному на гроші федеральної агенції Національної безпеки. Він перевірів п'ятнадцятизарядний магазин і переконався, що той повний. Засунув пістолет у кобуру, затягнув ремінь на своїй схудлій талії, вийшов із кімнати.

На верхньому майданчику сходів Джуніор затримався, вагаючись — куди б йому піти, почекати, щоб узятися за виконання свого завдання вже тоді, коли міські збори йтимуть повним ходом. Балакати ні з ким йому не хотілося, він навіть бачити нікого не хотів. А потім йому зринувало: гарне потайне місце, до того ж неподалік від місця дії. По сходах він спустився обережно — клята кульгавість повернулася в повному обсязі, плюс ліва половина обличчя в нього зааніміла, неначе обморожена, — і пошкандибав передпокоєм. Він був ненадовго зупинився біля дверей батькового кабінету, міркуючи, чи не варто відкрити сейф і спалити там усі гроші. Потім вирішив, що цим не варто паритися. Неясно йому пригадався анекдот про банкірів, висаджених на безлюдному острові, котрі збагатилися, перепродуючи один одному одяг, і він дзявкотливо розсміявся, хоча й не зміг пригадати фінал, та й взагалі ніколи не розумів цілком сенсу цього анекдоту.

Сонце сховалося за хмарами на західному обрії Купола, і день спохмурнів. Джуніор вийшов із дому й розчинився у сутінках.

12

О чверть по п'ятій із заднього двору зайшли в їхній тимчасовий дім Ейден і Аліса Епплтон. Аліса спитала:

— Каро, я піду з Ейденем... тобто ти візьмеш мене й Ейдена... на великі збори?

Каролін Стерджес, котра якраз готувала на вечерю сендвічі з арахісовим маслом і

джемом на кухонній стійці Коралі Думаген, з хліба Коралі Думаген, черствого, але цілком їстівного, здивовано подивилася на дітей. Вона ніколи в житті не чула про дітей, котрим схотілося піти на якісь дорослі збори; якби її спитали, вона б відповіла, що діти, либонь, тікатимуть у протилежному напрямку, аби лиш уникнути такої нудної події. Це була спокуса. Бо якщо підуть діти, тоді й вона може туди сходити.

— А ви цього певні? — перепитала вона, нахилиючись до дітей. — Обоє хочете піти?

До цих останніх кількох днів Каролін була впевнена, що не зацікавлена мати дітей, що

її цікавить радше кар'єра викладачки й письменниці. Можливо, романістки, хоча їй здавалося, що писання романів заняття ризикове; раптом уб'єш купу часу на написання тисячосторінкового твору, а він виявиться провальним? Натомість поезія... їздити по країні (скажімо, на мотоциклі)... проводити авторські читання й семінари, бути вільною пташкою... оце було б круто. А ще можливі знайомства з цікавими чоловіками, вино й дискусії про Сильвію Плат⁴⁰⁶, лежачи в ліжку. Аліса й Ейден перевернули її уявлення. Вона закохалася в них. Вона бажала знищення Купола — звісно, бажала, — але повертати двійко цих дітей їхній мамі... для неї це обернеться пораненням серцем. Вона тишком собі сподівалась, що їм теж від цього буде трішечки гірко. Либонь, це були нехороші надії, але вже які були.

— Ейде? Ти насправді цього хочеш? Бо дорослі збори бувають страшенно довгими і нудними.

— Я хочу піти, — відповів Ейден. — Я хочу побачити всіх людей.

І тут Каролін Стерджес зрозуміла. Не дебатити щодо ресурсів міста і як їх надалі використовувати цікавили їх. З якого такого дива таке мусило їх цікавити? Алісі було дев'ять, а Ейдену п'ять років. А от побачити всіх людей разом, як велику розлогу родину? У цьому був сенс.

США.

406 Sylvia Plath (1932-1963) — американська письменниця, чий

поетичний і прозовий доробок високо цінується і часто обговорюється на тлі її загадкової ранньої смерті, яку багато хто вважає самогубством.

— Ви зможете добре поводитися? Без совання, без зайвого шепоту?

— Звичайно, — запевнила Аліса з почуттям власної гідності.

— І обоє, перед тим як ми підемо, гарненько випісяєтеся досуха?

— Так! — тут уже дівчинка підкотила очі, немов кажучи, що за дурненький розум ця Каро має... і Каро це чомусь навіть подобалося.

— Тоді я тільки запакую оці сендвічі й підемо, — сказала Каролін. — А ще ми візьмемо з собою дві бляшанки содової для діток, які гарно поводитимуться і питимуть через соломинки. Це якщо означені дітки гарненько поп'ясяють перед тим, як зволожувати собі горло водою з бульбашками, ось так.

— Я смоктатиму соломинку залюбки, як скажений, — сказав Ейден. — А є квасольки?

— Він має на увазі тістечка «вупі», — пояснила Аліса.

— Я знаю, що він має на увазі, але в нас їх нема, хоча, здається, є гремівські крекери⁴⁰⁷, посилені цинамоновим цукром.

— Цинамонові гремівські крекери — це круть, — оголосив Ейден. — Я тебе люблю, Каро.

Каролін посміхнулася. Їй подумалося, що це прозвучало красивіше за будь-який із читаних нею віршів. Навіть красивіше за той, про холодні сливи, Вільямса⁴⁰⁸.

13

Джулія вражено дивилася, як повільно, а втім, упевнено спускається сходами Ендрія Гріннел. З Ендрією відбулася трансформація. Макіяж і зачіска на місці розкошляченого ще вчора волосся зробили свою справу, але не це було головним. Дивлячись на неї, Джулія усвідомила, як давно вона бачила третю виборну міста сповненою впевненості в собі. Цього вечора вона одягла вмерти яку красиву червону сукню, оперезану пояском на талії — схоже, від «Енн Тейлор»⁴⁰⁹, — а в руці тримала велику ткану торбу з зашморгом. Навіть Горес задивився на неї, роззявивши пащу.

— Як я виглядаю? — спитала Ендрія, досягши підніжжя сходів. — Як та, що могла б полетіти на міські збори на мітлі?

— Ти виглядаєш приголомшливо гарною. Молодшою на двадцять

років.

— Дякую, любонько, але в мене нагорі є дзеркало.

— Якщо тамтешнє тобі не показало, наскільки ти тепер краще виглядаєш, подивися у дзеркало тут, де краще освітлення.

Ендрія переклала торбу в другу руку так, немов у ній лежало щось важке.

— Ну, мабуть, таки виглядаю, трішки принаймні.

— Ти певна, що маєш для цього вже достатньо сил?

— Гадаю, так, а якщо навіть мене почне знову трусити, я тихцем зможу вислизнути крізь бічні двері. — Ендрія не мала наміру вислизати, хоч би як її там не почало колотити.

— А що в торбі?

«Ланч для Джима Ренні, — подумала Ендрія. — Яким я збираюся його нагодувати на очах усього міста».

— Я завжди беру з собою в'язання на міські збори. Подеколи там так довго й нудно тягнеться час.

— Не думаю, щоб ці були нудними, — зауважила Джулія.

407 «Graham crackers» — популярне бісквітне печиво у формі галети з цілого пшеничного борошна, придумане священиком і дієтологом Сильвестром Гремом 1826 року.

408 William Carlos Williams (1883-1963) — поет-імажиніст, лікар-педіатр за фахом; його знаменитий короткий вірш «Залишається тільки сказати» (1934): Я з'їв усі сливи, що були в холодильний, ті, котрі ти, мабуть, берегла на сніданок, пробач мені, вони були смачні, такі солодкі і такі холодні.

409 Заснований 1954 року в Нью-Йорку бренд жіночого одягу, білизни й аксесуарів.

— А ти сама підеш, чи як?

— О, я поки що думаю, — з сумнівом промовила Джулія. Вона сподівалася бути вже далеко від центру Честер Мілла на той час, як збори закінчаться. — Мені спершу треба зробити деякі справи. Ти зможеш дійти туди сама?

Ендрія послала їй гумористичний погляд «мамо, я вас благаю».

— Уздовж вулички та вниз пагорбом — і я вже там. Маршрут, торований роками.

Джулія подивилася на годинник у себе на зап'ясті. Було вже чверть на

шосту.

— А ти не надто рано вирушаєш?

— Ел відкриє двері о шостій, якщо не помиляюсь, а я хочу зайняти собі зручне місце.

— Як виборній тобі слід було б сидіти прямо на сцені, — сказала Джулія. — Якщо маєш таке бажання.

— Ні, не маю. — Ендрія знову перекинула торбу в іншу руку. Її в'язання лежало в торбі, разом з матеріалами справи ВЕЙДЕР і револьвером 38-го калібру, подарованим їй братиком Твічем для самозахисту. Не гірше він прислужиться для захисту міста, гадала вона. Кожне місто схоже на людський організм, але має одну значну перевагу, якщо в міста погано з мозком, трансплантація може бути успішною. Можливо, до вбивства не дійде. Вона молилася, щоб не дійшло.

Джулія дивилася на неї здивовано-запитально. Ендрія усвідомила, що була відлетіла десь далеко вслід за своїми думками.

— Я хотіла б сьогодні посидіти просто серед жителів міста. Але скажу своє слово, коли прийде час. Можеш бути певна.

14

Енді мала рацію щодо Ела Тіммонса, котрий відкриє двері о шостій. На той час Мейн- стрит, ледь не абсолютно порожню вдень, заповнили люди, котрі прямували в бік міської ради. Інші невеличкими групами спускалися міським пагорбом, ідучи з житлових кварталів. Почали під'їжджати машини зі Східного й Північного Честера, більшість із них переповнені пасажирами. Скидалося на те, що ніхто не бажав цього вечора залишатися на самоті.

Вона прибула досить рано, тож мала доволі вільних місць на вибір і зупинилася на третьому від сцени ряді, біля проходу. Прямо перед нею в другому ряді сиділа Каролін Стерджес і діти Епплтон. Діти зацікавлено роздивлялися на все і всіх. Малюк тримав щось затиснуте в кулаку, що виявилось гремівським крекером.

Серед тих, хто прийшли завчасно, була також Лінда Еверет. Джулія розповідала Ендрії про арешт Расті — надзвичайно цинічний — і знала, що його дружина вкрай цим пригнічена, але зараз вона вдало це приховувала під ефектним гримом і гарною сукнею з великими накладними кишенями. Порівнюючи її вигляд із власним станом

(сухість у роті, в голові біль, шлунок крутить), Ендрія була в захваті від відважності Лінди.

— Сідайте біля мене, Ліндо, — запропонує вона, поплескуючи долонею по сусідньому місцю. — Як там Расті?

— Я не знаю, — відповіла Лінда, прослизавши повз Ендрію й сідаючи поряд. Щось, що лежало в одній з її забавних кишень брязнуло об дерево. — Вони не дозволяють мені з ним побачитись.

— Ця ситуація мусить бути виправлена, — промовила Ендрія.

— Так. І її буде виправлено, — погодилася суворо Лінда, а потім нахилилася вперед: — Привіт, дітки, як вас звуть?

— Це Ейден, — сказала Каро, — а це...

— Я Аліса, — дівчинка простягнула руку в королівському жесті... далєбі, ніби подавала її з трону. — Я і Ейден... ми з Ейденом... Купрітки. Це слово означає «Купольні сирітки». Його Терстон придумав. Він знає всякі магічні трюки, от як витягнути в людини з вуха монету і ще багато інших.

— Ну, в тебе, схоже, все йде пречудово, — сказала Лінда, усміхаючись. Аж ніяк не

почувалася вона веселою; ніколи в житті вона не була такою напруженою. От тільки напружена тут недоречне слово. їй було страшно до всирачки.

15

О шостій тридцять паркінг позаду міської ради був повний. Далі займали місця вже вздовж Мейн-стрит, Вест-стрит та Іст-стрит.

За чверть до сьомої навіть стоянки біля пошти й поліцейської дільниці заставили машинами і в залі міськради ледь не всі місця були зайняті.

Великий Джим передбачав можливість великого напливу народу, тому Ел Тіммонс, котрому асистували кілька молодих копів, розставив на галявині взяті з клубу Американського легіону⁴¹⁰ додаткові лави. «ПІДТРИМУЙТЕ НАШЕ ВІЙСЬКО» — закликали написи на деяких з них; «БІЛЬШЕ ГРАЙТЕ В БШГО!» на інших. По боках вхідних дверей міськради встановили великі звукові бокси «Ямаха».

Для дотримання порядку задіяно було більшість офіцерів міської поліції — зокрема, усіх копів-ветеранів, окрім одної персони. Коли спізнілі бурчали на те, що їм доводиться сидіти надворі (або стояти, коли навіть на лавах не залишилося вільних місць), шеф Рендолф

говорив, що слід було приходити раніше: хто вчасно приходить, тому Господь годить. А ще, додавав він, вечір сьогодні чудовий, теплий, гарний, а невдовзі ще й зійде той великий рожевий місяць.

— Вечір чудовий, якщо не зважати на запах, — зауважив Джо Боксер. Дантист перебував у беззмінно кепському настрої з часу конфронтації у шпиталі через прихватизовані ним вафлі. — Я сподіваюся, хоч чути буде нормально крізь оті штуки, — показав він на аудіоколонки.

— Чутимете ви все прекрасно, — запевнив його шеф Рендолф. — Ми взяли їх у «Діппері». Томмі Андерсон каже, що це найсучасніша апаратура, він сам їх і підключав. Уявіть собі, ніби сидите в автомобільному кінотеатрі без екрана.

— Я уявляю собі цю нудьгу, — відповів Джо Боксер, кладучи ногу на ногу і вередливо підщипуючи пучками складку на своїх напрасованих штаних.

Джуніор дивився, як збираються люди, зі своєї схованки всередині моста Миру, стежив крізь шпару в стіні. Його вразило це видовище — стільки жителів одночасно в одному місці, а ще сподобалася якість звуку. Зі свого місця він добре все чув. От коли його батько вже добряче розігріється, тоді він і вирушить.

«До Бога кожного, хто стане мені поперек дороги», — подумав він.

Навіть у смерку, що дедалі густішав, неможливо було не впізнати барилкуватого черева його батька. До того ж цього вечора в міській раді не жаліли електрики і довга смуга світла з одного її вікна тягнулася аж до того місця край забитої машинами парковки, де стояв Великий Джим. А поряд з ним Картер Тібодо.

Великий Джим не відчував, що за ним назирають, чи, радше, він відчував, що на нього зараз дивляться геть усі, а це те ж саме. Поглянувши на свій годинник, він побачив, що вже перейшло за сьому. Вигострене багатьма роками в політиці чуття нагадувало йому, що важливі збори завжди мусять починатися з запізненням на десять хвилин, не більше й не менше. Це означало, що йому вже треба вирулювати на злітну смугу. У руці він тримав течку зі своєю промовою, але варто було йому розпочати говорити, як потреба в заготовленому тексті відпадала. Він знав, що хоче сказати. Йому ніби пригадувалось, що він проговорював цю промову уві сні минулої ночі, і не один раз, а кілька, і з кожним разом вона кращала.

Він легенько штовхнув Картера.

— Час запускати шоу в роботу.

— Окей, — Картер побіг туди, де на сходах міськради стояв Рендолф («Уявляє либонь

410 Заснована 1919 року добровільна організація ветеранів збройних сил США зі штаб-квартирою в Індіанapolisі, яка має відділення у всіх штатах.

себе схожим на якогось Юлія-Нікчемаху-Цезаря», — подумав Великий Джим), і привів шефа до Ренні.

— Ми зайдемо через бічний вхід, — сказав Великий Джим і поглянув на годинник, — через п'ять, ні, через чотири хвилини. Ти перший, Пітере, я йтиму другим, Картере, ти за мною. Ми йдемо прямо на сцену, зрозуміло? Ідемо упевнено — ніякої нікчемашної сутулості-ніяковості. Будуть аплодисменти. Стоїмо струнко, поки вони не почнуть вщухати. Тоді сідаємо. Пітере, ти по ліву руку від мене, Картер по праву. Я підійду до трибуни. Першим чином молитва, потім усі підведуться співати Національний гімн. Після цього я почну промову, далі все летітиме швидко, по пунктах, як гівно з гусака. Вони проголосують «так» за всі пропозиції. Все ясно?

— Я нервуюсь, мов якийсь курваль, — зізнався Рендолф.

— Не варто. Все мусить пройти чудово.

Звісно, він помилявся щодо цього.

16

У ті хвилини, коли Великий Джим зі своїм почтом вирушав до бічних дверей міської ради, Розі у своєму ресторанному фургоні якраз завертала на під'їзну алею обійстя Макклечі. Слідом за нею їхав скромний седан «Шевроле» Джоуні Келверт.

Клер вийшла з будинку з валізою в одній руці й брезентовою торбою з харчами в другій. Джо і Бенні Дрейк теж тримали валізи, хоча більшість одягу у валізі Бенні походила з шухляд Джо. Бенні також тримав ще одну, меншу торбу, напхану харчами з комори Макклечі.

Знизу пагорба долинули підсилені звуковою апаратурою аплодисменти.

— Поспішаймо, там уже починають. Час нам ушиватися звідси, і то притьмом.

З нею була Лісса Джеймісон. Вона відсунула бічні двері фургона й

почала зсередини приймати речі.

— А свинцеве полотно, щоб вікна прикрити, є? — спитав Джо в Розі.

— Так, і кілька шматків для машини Джоуні також. Ми доїдемо туди, де, як ти кажеш, ще безпечно, і вже там завісимо вікна. Подай-но мені оту валізу.

— А це таки безумство, знаєте, — промовила Джоуні Келверт. Вона доволі прямо пройшла щілиною між своєю машиною й фургоном «Троянди-Шипшини», чим надихнула Розі на думку, що підбадьорилась вона сьогодні всього лише парою чарочок. І це вже було добре.

— Мабуть, ти маєш рацію, — кивнула Розі. — Ти готова?

Джоуні зітхнула й обняла свою дочку за тендітні плечі.

— На що? їхати під три чорти наосліп? Чом би й ні? Скільки нам доведеться там сидіти?

— Хтозна, — відповіла Розі.

Джоуні зітхнула знову.

— Ну, то хоч тепло зараз.

— А де твій дід о? — Джо спитав у Норрі.

— Він зара з Джекі й містером Берпі. Він чекатиме їх у вкраденому в Ренні фургоні, поки вони сходять туди і виведуть Расті й містера Барбару, — подарувала вона йому усмішку на смерть переляканої дівчинки. — Він сьо'ні їхній гангста-драйвер.

— Нема дурня, дурнішого за дурня старого, — зауважила Джоуні Келверт. Розі страшно схотілося їй зацідити навідліг, а поглянувши на Ліссу, вона зрозуміла, що й та була

б не проти це зробити. Але не той був зараз момент, щоб затівати сварку, не кажучи вже про кулачні розбори.

«Або гуртом тягнемо одну мотузку, або поодинці нас на ній повісять», — подумала

Розі.

— А Джулія де? — запитала Клер.

— Вона приїде з Пайпер. І своїм псом.

Від центру міста, підсилена мікрофонами (і голосами тих, хто сидів на лавах надворі), полинула у виконанні зведеного хору Честер Мілла мелодія «Сяючого зірками прапора».

— Рушаймо, — мовила Розі. — Я поїду попереду.

Джоуні Келверт повторила з якоюсь скорботною веселістю:

— Принаймні зараз хоч тепло. Поїхали, Норрі, будеш направляти свою стареньку мамцю.

17

Під південною стіною «Maison des Fleurs» Леклерка лежав завулок для під'їзду постачальників, саме тут, носом назовні, стояв крадений фургон телефонної компанії. Ерні, Джекі й Роммі Берпі сиділи в ньому й слухали, як зовсім неподалік співають Національний гімн. У Джекі засвербіли очі, вона помітила, що не лише її зворушують ці звуки; Ерні, сидячи за кермом, дістав із задньої кишені носовичок і витирав собі очі.

— Гадаю я, нам нема потреби чекати на сигнал від Лінди, — промовив Роммі. — Я не очікував, що вони виставлять колонки. Вони їх дістали не в мене, да.

— Все одно добре, що її там бачитимуть люди, — сказала Джекі. — Де ваша маска, Роммі?

Він показав штамповану з пластику личину Діка Чейні⁴¹¹. Попри величезні запаси в нього на складі, Роммі не зміг знайти для Джекі маски Аріель⁴¹²; довелося їй погодитися на Герміону, приятельку Гаррі Поттера. Позаду сидіння Ерні лежала маска Дарта Вейдера, але Джекі побоювалася, що вони можуть наразити себе на небезпеку, якщо старому здумається її зараз одягнути. Уголос вона цього не промовила. «А насправді, яка різниця? Якщо нас раптом не стане в місті, у кожного вистачить розуму здогадатися, чому ми зникли».

Але підозрювати — зовсім не означає знати, і якщо Ренні з Пітером Рендолфом доведеться обходитися лише підозрами, їхніх друзів і родичів, котрих вони тут залишать, можуть піддати хіба що прискіпливим допитам.

«Можуть». За таких обставин, як зараз, усвідомила Джекі, це слово навантажене вельми потужними можливостями.

Гімн закінчився. Далі знов прозвучали аплодисменти, а тоді вже почав говорити другий виборний. Джекі перевірила свій пістолет — запасний, домашній — і подумала, що наступні кілька хвилин стануть найдовшими в її житті.

18

Барбі й Расті стояли кожен перед дверима своєї камери, слухаючи, як

Великий Джим розпочинає свою тронну промову. Завдяки гучномовцям перед головним входом міської ради чути їм було все доволі добре.

«Дякую вам! Дякую всім і кожному з вас! Дякую за те, що прийшли! Я дякую вам за те, що ви хоробрі, сильні, най-най-непохильніші люди в наших Сполучених Штатах Америки».

Піднесені аплодисменти.

«Леді і джентльмени... а також діти. Я бачу кілька дітей серед аудиторії...»

Добродушний сміх.

«Ми з вами опинилися в небезпечному стані. Ви самі це знаєте. Сьогодні я хочу розповісти вам, як ми в ньому опинилися. Я не знаю всього, але поділюся з вами тим, що знаю, бо ви на це заслужили. Коли я закінчу вводити вас у курс справи, ми мусимо коротко

411 Річард (Дік) Чейні (нар. 1941 р.)— віце-президент США (2001-2009) в адміністрації президента Джорджа Буша-молодшого.

412 Принцеса Аріель — головна героїня діснеївського мультфільму «Русалонька» (1989).

розглянути кілька дуже важливих питань. Але перше і головне, що я хочу сказати вам, це те, як я ПИШАЮСЯ вами, яким ВДЯЧНИМ я почуваюся за те, що Бог — і ви — обрали мене вашим провідником у цей критичний момент, і хочу ЗАПЕВНИТИ вас, що разом ми перейдемо через ці випробування, разом і з Божою допомогою ми вийдемо з них СИЛЬНІШИМИ, і ПРАВДИВІШИМИ, і КРАЩИМИ, ніж ми були будь-коли раніше! Нехай ми з вами, немов діти Ізраїлю посеред пустелі зараз...»

Барбі підкотив вгору очі, а Расті зробив кулаком жест, ніби дrouchить.

«... але скоро ми досягнемоХАНААНУ й бенкетуватимемо молоком і медом, котрі Бог і наші співвітчизники-американці беззаперечно приготували для нас!»

Шалені аплодисменти. На слух, схоже, там стояча овація. Ніяких сумнівів, якщо навіть тут, унизу, де умонтовано підслуховуючі пристрої, ті три-чотири копи нагорі зараз стовпилися у дверях поліцейської дільниці і слухають Великого Джима.

Барбі сказав:

— Будь наготові, друже.

— Я готовий, — відгукнувся Расті. — Повір, я весь готовий.
«Щоправда, тільки не до того, щоб побачити серед тих, хто ввірветься сюди, Лінду»,
— подумав він. Він не бажав, аби вона раптом когось убила, а ще більше йому не хотілося, щоб вона наражалася на ризик бути вбитою. Не заради нього. «Хай вона залишається там, де є. Він божевільний, але принаймні, якщо вона зараз разом з рештою міста, вона в безпеці». Так він подумав за мить до того, як почалась стрілянина.

19

Великий Джим тріумфував. Він завів їх саме туди, куди хотів завести: собі на долоню. Сотні людей, тих, котрі голосували за нього, і тих, що голосували проти. Ніколи він не бачив їх так багато в цьому залі, навіть коли обговорювалися молитва⁴¹³ в школі чи шкільний бюджет. Вони сиділи щільно, плече до плеча і стегно до стегна, як усередині, так і надворі, і більше, ніж просто його слухали. Без втікача Сендерса і без Гріннел, котра сидить собі в залі (важко було не помітити червону сукню в третьому ряду), він сам володів цим натовпом. Очі їхні благали його опікуватися ними. Врятувати їх. Довершенням його радісного тріумфу був особистий охоронець поряд з ним і ряди копів — його копів, — вишикувані вздовж стін цієї зали. Не всі з них поки що були обмундировані у форму, але всі озброєні. І ще не менш ніж сотня людей в аудиторії мали на собі голубі нарукавні пов'язки. Це виглядало так, ніби він створив собі приватну армію.

— Друзі мої, співгромадяни, більшість із вас знають, що ми заарештували чоловіка на ім'я Дейл Барбара...

Здійнявся вихор вигуків і свисту. Великий Джим чекав, поки вони вщухнуть, похмурий зовні, усміхнений усередині.

— ...за вбивство Бренди Перкінс, Лестера Когінса та двох чудесних дівчат, котрих ми всі знали й любили: Ейнджі Маккейн і Доді Сендерс. Обурений свист і шикання разом з вигуками «Повісити його!» та «Терорист!»

Голос, що кричав «терорист», скидався на голос Велми Вінтер, денної менеджерки з крамниці «Брауні».

— Але чого ви не знаєте, — продовжив Великий Джим, — так це того, що Купол — результат учиненої групою елітних науковців-негідників змови, яка потай фінансується певною урядовою фракцією. Ми

морські свинки в їхньому експерименті, дорогі мої співгромадяни, а Дейл Барбара — це та людина, котру призначили прокладати й спрямовувати курс цього експерименту зсередини!

413 У державних навчальних закладах США заборонено провадити релігійні служби, хоча приватна молитва дозволена; у муніципальних школах ці проблеми вирішує місцева громада, хоча останнє слово має суд.

Реакцією на це була оглушлива тиша. Відтак вона вибухнула гнівним ревищем.

Коли натовп трохи заспокоївся, Великий Джим продовжив, упираючись руками в борти трибуни, його дебеле обличчя сяяло від щирості (а ще, мабуть, від високого тиску). Текст його промови лежав перед ним, але він так ні разу його й не відкрив. Не було потреби туди заглядати. Бог грав на його голосових струнах і рухав його язиком.

— Коли я кажу про потайне фінансування, ви можете поцікавитися, що саме це означає. Відповідь жахлива, але проста. Дейл Барбара, за допомогою поки ще нез'ясованої кількості мешканців нашого міста, створив лабораторію з виробництва наркотиків, котра постачала величезні обсяги кристалічного метамфетаміну наркобаронам, декотрі з яких пов'язані в ЦРУ, по всьому східному узбережжю країни. І, хоча він поки що не назвав нам імена всіх своїх співучасників, один із них — мені душа болить від того, що я вам зараз скажу, — виявився Енді Сендерсом.

Шум-гвалт і вигуки здивування в аудиторії. Великий Джим помітив, як зі свого місця почала підводитись Ендрія Гріннел, але потім знову сіла. «Отак буде правильно, — подумав він, — просто сиди собі там. Якщо ти така недоумкувата, що наважишся ставити мені запитання, я тебе живцем з'їм. А потім вони тебе з'їдять живцем».

По правді, він таки дійсно відчував себе на це спроможним.

— Бос Барбари, його призвідник — це той чоловік, якого всі ви бачили по телевізору. Він удає з себе полковника армії США, але фактично він входить до найвищого конклаву тих науковців і урядових чиновників, на яких лежить вина за цей сатанинський експеримент. Я маю зізнання Барбари щодо цього ось тут, — він поплескав себе по грудях, де у внутрішній кишені його спортивного піджака лежав гаманець і компактне видання Нового Заповіту, в якому слова Христа було

надруковано червоним кольором.

Тим часом більшало вигуків «Повісити його!» Великий Джим здійняв угору руку і стояв із похиленою головою, з похмурим лицем, допоки крики врешті не вщухли.

— Ми проголосуємо щодо покарання Барбари всім містом — як цілісний організм, що служить причиною й джерелом свободи. Все в ваших руках, леді і джентльмени. Якщо ви проголосуєте за страту, його буде страчено. Але поки я ваш лідер, повішення в нас не буде. Його буде страчено через розстріл загоном поліції...

Скажені аплодисменти перебили його слова, і більшість людей підхопилися на рівні. Великий Джим нахилився до мікрофона...

— ... але тільки після того, як ми отримаємо всю, до останнього кавалка, інформацію, котра ще залишається прихованою в його **ЖАЛЮГІДНІЙ ДУШІ ЗРАДНИКА!**

Тепер уже майже вся аудиторія була на ногах. Проте не Ендрія; вона так і сиділа в третьому ряду поряд із центральним проходом, дивлячись прямо на нього очима, які мусили б бути сумирними, затуманеними, збентеженими, але не були такими.

«Дивись на мене, як тобі хочеться, — думав він, — допоки ти сидиш там тихо, як вихована дівчинка».

А тим часом він купався в зливі аплодисментів.

20

— Зараз? — спитав Роммі. — Як гадаєте, Джекі, ви?

— Зачекаємо ще трішечки, — сказала вона.

Просто інстинкт, нічого іншого, а зазвичай її інстинкти були варті довіри.

Потім їй залишалося тільки дивуватися, скільки життів було б урятовано, якби вона відповіла Роммі: «Окей, гайда».

21

Дивлячись крізь шпарину в стіні моста Миру, Джуніор побачив, що навіть люди, які сиділи на лавах, підхопилися на ноги, і той самий інстинкт, який підказав Джекі ще трішки зачекати, наказав йому рухатись. Він вигулькнув з-під моста на край громадського майдану і пошкутильгав напростець до тротуару. Коли істота, котра його породила, знову продовжила свою промову, він уже прямував до поліцейської дільниці. Темна пляма в його лівому оці

зросла знову, але розум у нього був ясним.

«Я йду до тебе, Бааарбі. Я вже йду по тебе».

22

— Ці люди майстри дезінформації, — продовжив Великий Джим. — І коли ви підете до Купола побачитися зі своїми милими рідними, розпочата проти мене кампанія набере повних обертів. Кокс і його поплічники не зупиняться ні перед чим, щоби лиш очорнити мене. Вони називатимуть мене брехуном і крадієм, вони навіть можуть казати, ніби це я особисто провадив операції з наркотиками...

— Саме ти й провадив, — прозвучав чистий піднесений голос.

То був голос Ендрії Гріннел. Усі погляди зосередились на ній, коли вона підвелася, живий знак оклику в червоній сукні. Якусь мить вона дивилася на Великого Джима з виразом холодної зневаги, а потім обернулася до людей, котрі її вибрали третьою виборною, коли старий Біллі Кейл, батько Джека Кейла, помер від інсульту чотири роки тому.

— Люди, відкладіть поки що ваші страхи десь убік, — промовила вона. — Коли ви це зробите, то побачите, що історія, яку він нам тут розповідає, геть сміховинна маячня. Джим Ренні вважає, ніби вас можна залякати, як худобу громом. Я прожила разом з вами все моє життя і вважаю, що він помиляється.

Великий Джим очікував на протестуючі вигуки. Не прозвучало жодного. Ні, не обов'язково тому, що городяни раптом повірили їй; просто вони були ошелешені різкою зміною подій. Аліса з Ейденем цілком розвернулися назад і стояли навколішках на лаві, зачудовано дивлячись на леді в червоній сукні. Каро була ошелешена не менше.

— Таємний експеримент? Що за дурниця! За останні років п'ятдесят наш уряд відзначився багатьма паршивими справами, і я перша готова це визнати, але тримати в полоні ціле місто за допомогою якогось силового поля? Просто, аби подивитися, що ми будемо робити? Це ідіотизм. У таке здатні повірити тільки залякані, стероризовані люди. Ренні це знає, тому-то він і оркеструє весь цей терор.

Великий Джим був ненадовго втратив драйв, але тепер оговтався, віднайшов свій голос. І, звісно, в його розпорядженні залишався мікрофон.

— Леді і джентльмени, Ендрія Гріннел гарна жінка, але сьогодні вона сама не своя. Звичайно, як і всі ми, вона шокована, але більше того, як

не сумно мені про це говорити, у неї великі проблеми з наркотичною залежністю, яка з'явилася в результаті травми і наступного споживання нею вельми чіпких ліків, які називаються...

— Я не приймала нічого сильнішого за аспірин останніми днями, — заявила Ендрія ясным, сильним голосом. — І в мене опинилися документи, котрі показують...

— Мелвіне Ширлзе! — прогудів Великий Джим. — Не могли б ви разом з кількома вашим колегами-офіцерами делікатно, але рішуче вивести пані виборну Гріннел з приміщення і припровадити її додому? Чи, радше, до лікарні на обстеження. Вона не контролює себе.

Кілька голосів промурмотіли щось на його підтримку, проте загального шумного схвалення, на яке він очікував, не прозвучало. Та й Мел Ширлз встиг зробити лише один крок вперед, коли Генрі Моррісон, змахнувши рукою, штовхнув його в груди й відкинув назад до стіни, об яку той відчутно гупнувся.

— Давайте вислухаємо її до кінця, — промовив Генрі. — Вона в нашому місті теж офіційна особа, тож нехай договорить.

Мел подивився вгору на Великого Джима, але Великий Джим не відривався очима від Ендрії, ледь не загіпнотизовано дивлячись, як вона виймає зі своєї великої торби коричневий конверт. Він зрозумів, що це таке, щойно його побачив.

«Бренда Перкінс, — подумав він, — ох, яка ж ти сука, навіть мертва ти не перестаєш супитися до мене».

Тільки-но Ендрія підняла конверт у себе над головою, як тут же він почав коливатися вперед-назад. Поверталася її трясучка, той її чортів кумар. Гіршого моменту важко було уявити, але її це не здивувало, вона навіть очікувала, що так може статися. Це все від стресу.

— Документи, які містяться в цьому конверті, мені передала Бренда Перкінс, — промовила вона, і принаймні хоч голос у неї залишився рівний. — Вони були зібрані її чоловіком і генеральним прокурором нашого штату. Дюк Перкінс розслідував довжелезну низку великих і малих злочинів Джеймса Ренні.

Мел, шукаючи поради, кинув погляд на свого друга Картера. І Картер зустрів його погляд власним: ясным, гострим, майже здивованим. Він показав на Ендрію, потім схопив рукою себе за горло: «Заткни її». Цього разу, коли Мел ступив уперед, Генрі Моррісон не зупинив його

— як майже кожен у цій залі, він вирячився на Ендрію.

Слідом за Мелом, котрий, пригинаючись, немов перед екраном у кінотеатрі, поспішив уздовж сцени, вирушили Марті Арсенолт і Фредді Дентон. З іншого боку великої зали міської ради сунули Тодд Вендлештат і Лорен Конрі. Вендлештат тримав руку на обрізку горіхового ціпка, який він носив при собі замість поліцейського кия; рука Конрі лежала на рукояті її пістолета.

Ендрія помітила їх наближення, але не замовкла.

— Докази містяться в цьому конверті, і я вважаю, що саме ці докази...

— «стали причиною загибелі Бренди Перкінс», хотіла вона завершити фразу, але в цю мить її тремтячі, слизькі від поту пальці не втримали мотузки, що служила зашморгом її торби. Торба гепнулася посеред проходу, і з її роззявленого верха, немов перископ, вистромилося дуло револьвера 38-го калібру, подарованого колись Ендрії для самозахисту. Виразно, так що було чутно геть усім у заанімілому залі, прозвучав голос Ейдена Епплтона:

— Ух ти! У цієї леді є револьвер!

Знову запала мертва тиша. А тоді підхопився зі свого стільця Картер Тібодо і, скочивши вперед, прикриваючи собою свого боса, заволав:

— Револьвер! Револьвер! РЕВОЛЬВЕР!

Ейден сповз із лави в прохід, щоби краще роздивитись.

— Ні, Ейде! — закричала Каро, нахилиючись, щоби вхопити хлопчика, і тут же Мел зробив перший постріл.

Куля пробила діру в полірованій дерев'яній підлозі просто перед носом у Каролін Стерджес. Злетіли скалки. Одна застрягла в неї під правим оком, кров заюшила обличчям. Вона ледь зауважила, що кричать тепер всі. Нахилилася в прохід, вхопила Ейдена за плечі і, мов баскетболістка, пожбурила його собі між розставлених ніг назад. Він влетів у той ряд, де вони сиділи, ошелешений, проте неушкоджений.

— РЕВОЛЬВЕР! У НЕЇ РЕВОЛЬВЕР! — закричав Фредді Дентон, відштовхуючи в себе з дороги Мела. Пізніше він божитиметься, що молода жінка тягнулася по зброю і він, аякже, хотів її лише поранити.

23

Завдяки гучномовцям троє людей у краденому фургоні чули зміни, що відбувались у залі міської ради. Урочисту промову Великого Джима й те, як наступні за нею аплодисменти були перервані якоюсь жінкою,

котра говорила голосно, однак стояла надто далеко від мікрофона, тож її слів вони не добрали. Далі її голос потонув у загальному ревищі натовпу, пронизаному вересками. А тоді пролунав постріл.

— Що за чорт? — вигукнув Роммі.

Знову постріли. Здається, два, а може, й три. І верещання.

— Не має значення, — сказала Джекі. — Рушаймо, Ерні, і то швидко. Якщо ми

збираємося робити цю роботу, ми мусимо зробити її зараз.

24

— Ні! — закричала Лінда, підхоплюючись на рівні. — Не стріляйте! Тут діти! ТУТ ДІТИ!

У міській раді зчинився пандемоніум. Ще, може, лиш пару секунд вони залишались не худобою, але тепер нею стали. Натовп ринув до передніх дверей. Кілька перших встигли проскочити, а решта застрягли. Кілька душ, у котрих збереглася крихта здорового глузду, побігли центральним і бічними проходами до запасних дверей по боках сцени, але таких була меншість.

Лінда простягнула руки до Каролін Стерджес, щоби відтягнути її в порівняно безпечне місце між лав, коли на неї налетів Тобі Меннінг, котрий якраз нісся центральним проходом. Його коліно зустрілося з Ліндиною потилицею і вона впала долілиць, безтямна.

— Каро! — десь далеко ридала Аліса Епплтон. — Каро, вставай! Вставай, Каро! Каро, вставай!

Каролін почала підводитися, і от тоді-то Фредді Дентон вистрелив їй прямо між очі, моментально вбивши на смерть. Пронизливо закричали діти. Їхні лица були заляпані її кров'ю.

Лінда ледь усвідомлювала, що її вдарили, пробігли по ній. Вона звелася навкарачки (стояти прямо зараз вона не здужала б) і заповзла між лав із протилежного від того, де перед тим сиділа, боку проходу, чвакаючи рукою по свіжій крові Каролін.

Аліса з Ейденем намагались дістатися Каро. Розуміючи, що дітей можуть жорстоко поранити, якщо вони опиняться в проході (і не бажаючи, аби вони бачили, що трапилося з жінкою, котра, як вважала вона, була їхньою матір'ю), Ендрія потягнулась руками понад лавою поперед себе, щоби їх утримати. Вона впустила долі конверт ВЕЙДЕР. Картер Тібодо очікував цього. Він так і стояв перед Великим Джимом,

затуляючи того власним тілом, але вже тримав у руці пістолет, поклавши його собі не передпліччя. Тепер він натиснув гачок, і нахабна жінка в червоній сукні — та, котра призвела до цього бедламу, — полетіла шкереберть.

У міськраді панував хаос, але Картер його ігнорував. Він зійшов сходами зі сцени і спокійно пішов туди, де впала жінка в червоній сукні. Коли центральним проходом йому назустріч бігли якісь люди, він відкидав їх зі свого шляху наліво й направо. Маленька дівчинка, плачучи, намагалася вчепися йому в ногу, і Картер відбуцнув її вбік, навіть не поглянувши.

Спершу він не побачив конверта. Потім помітив його. Той лежав біля однієї з простягнутих рук тієї жінки, Гріннел. Кривавий слід чиеїсь великої підошви відпечатався поперек напису ВЕЙДЕР. Так само незворушний серед хаосу, Картер озирнувся і побачив, що Ренні задивився на колотнечу в аудиторії з обличчям, на якому читався шок і недовіра. Добре.

Картер висмикнув з-за пояса на собі сорочку. Якась жінка з вереском — то була Карла Венціано — налетіла на нього, він відштовхнув її геть. Потім він запхав конверт ВЕЙДЕР собі ззаду за пояс і завісив його сорочкою.

Трохи убезпечитись ніколи не завадить.

Назад до сцени він відходив задкуючи, бо не бажав зненацька отримати від когось удар. Досягши сходів, розвернувся й бігцем піднявся. Рендолф, безстрашний шеф міської поліції, так і залишався сидіти на стільці, з руками, складеними на своїх м'ясистих стегнах. Він міг би скидатися на статую, аби не єдина жилка, що билася в центрі його лоба.

Картер узяв за руку Великого Джима.

— Ходімо, бос.

Великий Джим подивився на нього так, ніби не зовсім розумів, де він чи хто він. Потім його очі трохи прояснішали.

— Гріннел?

Картер показав на розпластане в центральному проході жіноче тіло, калюжа, що розпливалася навкруг її голови, була в тон її сукні.

— Окей, добре, — кивнув Великий Джим. — Давай вибиратися звідси. Вниз. Ти теж, Пітере. Вставай. — А оскільки Рендолф так і

продовжував сидіти, вилупившись на осатанілий натовп, Великий Джим копнув його по гомілці. —Ворушись.

Серед цього пандемоніуму ніхто не почув тих пострілів, які прозвучали неподалік звідси.

25

Барбі з Расті дивилися один на одного.

— Що там збіса таке відбувається? — промовив Расті.

— Хтозна, — знизав плечима Барбі, — але щось негарне, судячи зі звуків.

Від міської ради долетіли звуки нових пострілів, а потім ще один торохнув набагато ближче: прямо в них над головами. Барбі сподівався, що це їхні визволителі... та тут почув чийсь крик: «Ні, Джуньйоре! Ти що, сказився? Вордло, прикрий мене!» Далі знов загреміли постріли. Чотири чи, може, п'ять.

— О Боже, — мовив Расті. — У нас неприємності.

— Чую, — погодився Барбі.

26

Джуніор затримався на ганку поліцейської дільниці, озирнувшись через плече на новий вибух галасу в міськраді. Люди, що сиділи надворі, тепер стояли, тягнучи шиї, але дивитися там не було на що. Ні їм, ні йому. Імовірно, хтось застрелив його батька — сподівався Джуніор, таким чином самому йому буде менше роботи, — та наразі його ціль була тут, у поліції. У підвалі, якщо точніше.

Джуніор пропхнувся крізь двері з написом великим літерами: «ПРАЦЮЙМО РАЗОМ: ДЕПАРТАМЕНТ ПОЛІ! ІІ РІДНОГО МІСТА І ВИ». Йому назустріч поспішила Стейсі Моггін. А за нею і Руп Ліббі. У кімнаті чергових, перед сварливим плакатом «КАВА І ПОНЧИКИ НЕ БЕЗПЛАТНІ», стояв Мікі Вордло. Який він був не качок, а виглядав зляканим і непевним себе.

— Тобі не можна сюди, Джуніоре, — запротестувала Стейсі.

— Звісно, що можна. — «Звісно» прозвучало як «свіссно». Половина рота в нього заніміла. Отруєння талієм! Барбі! — Я теж офіцер. «Фья феш офіфев».

— Ти п'яний, от і все. Що там таке відбувається? — але тут же, либонь вирішивши, що він не спроможний на зв'язну відповідь, ця сучка штовхнула його просто в груди. Від цього поштовху він припав на

свою хвору ногу і ледь не завалився. — Іди геть звідси, Джуніоре. — Вона озирнулась через плече і промовила свої останні в цьому житті слова: — Стій, де стоїш, Вордло. Ніхто не спускається до підвалу.

Обернувшись знову до Джуніора з наміром тут же виштовхати його з дільниці, вона побачила, що дивиться в дуло казенної поліцейської «Беретти». Часу їй вистачило лише ще на одну думку: «О, ні, він не може», — а тоді безболісна боксерська рукавичка вдарила їй між грудей, відкинувши назад. Закидаючи голову, вона побачила догори дригом здивоване обличчя Рупа Ліббі. І вмерла.

— Ні, Джуньйоре! Ти що, сказився? — закричав Руп, хапаючись за свій пістолет. — Вордло, прикрий мене!

Але Мікі Вордло так і стояв, роззявивши рота, в той час, як Джуніор вгачував п'ять куль підряд у кузена Пайпер Ліббі. Ліва рука в нього заніміла, але з правою все було окей; він тут не мусив навіть бути якимсь видатним стрільцем, коли його ціль стояла нерухомо на відстані якихось семи футів. Перші дві кулі він вліпив Рупові в живіт, відкинувши його на

стійку Стейсі Моггін, аж та перекинулася. Руп переломився навпіл, але утримався на ногах. Третім пострілом Джуніор схибив, але дві наступні кулі поцілили Рупу в тім'я. Той осів у гротескно балетній позі, ноги розкинуті, а між ними голова — те, що від неї залишилось, — впирається в долівку, немов у якомусь фінальному глибокому поклоні.

Тримаючи перед собою розжарену «Беретту», Джуніор зашкутильгав у кімнату чергових. Достеменно він не пам'ятав, скільки вже зробив пострілів, гадав, що сім. Може, вісім. Або одинадцятидев'ять, хто може знати напевне? Знову біль повернувся йому до голови.

Мікі Вордло підняв руку. На його великому обличчі застигла злякана, примирлива усмішка.

— Я тобі не перешкоджаю, братане,— промовив він.— Роби все, що мусиш.— І показав пальцями знак миру⁴¹⁴.

— Зроблю, — відповів Джуніор, — братане.

Він вистрелив у Мікі. Великий хлопчак завалився, знак миру тепер обрамляв діру в голові там, де лише щойно в нього було око.

Підкочене ціле око дивилося на Джуніора з тупою сумирністю вівці в загоні стригаля. Джуніор ще раз вистрелив у нього, просто для

надійності. А потім роззирнувся. Схоже на те, що приміщення було в його цілковитому розпорядженні.

— Окей, — промовив він. — Ох... кей.

Він було вже вирушив до сходів, та раптом повернувся до тіла Стейсі Моггін. Переконався, що в неї точно така ж «Беретта Таурус», як і в нього, і вивергнув магазин зі свого пістолета. Замінив повним, знятим з її пояса.

Розвертаючись, Джуніор похитнувся, впав на одне коліно і знов підвівся. Чорна пляма перед його лівим оком тепер здавалась великою, як кришка вуличного люка, і він здогадувався, що це ознака того, що з лівим оком у нього дійсно якась херня. Та нічого страшного; якщо йому потрібно більше одного ока, щоби застрелити людину, замкнену в камері, він і ламаного півнячого гребеня не вартий. Він рушив через кімнату чергових, послизнувся на крові Мікі Вордло і знову ледь не впав. Проте зумів утриматись на ногах. У голові в нього так і кресало, але Джуніор вітав це бемкання. «Воно тримає мене в тонусі»,

— подумав він.

— Привіт, Бааарбі, — гукнув він униз зі сходів. — Я знаю, що ти мені поробив, і йду по тебе. Якщо хочеш помолитися, молися швидше.

27

Расті побачив, як сходами вниз закульгали ноги. Він відчув запах порохового диму та крові й достоту зрозумів, що наближається його час смерті. Той, хто сюди шкандибає, йде по Барбі, але він майже напевне не знехтує певним фельдшером, котрий трапиться йому по дорозі. Ніколи йому більше не побачити Лінду і своїх Джей-Джей.

Показалися груди Джуніора, далі шия, а потім і голова. Расті вистачило одного погляду на його перекошений рот, ліва частина якого була відтягнута вниз у хижому усміху, і на ліве, спливаюче кров'ю око, щоб подумати: «Далеко вже хвороба зайшла. Навіть дивно, що він ще на ногах, і дуже шкода, що він не зачекав десь хоч трішечки довше. Ще б трішки часу, і він уже й вулицю не здатен був би перейти».

Ледь-ледь, ніби з іншого світу, він почув посилений мегафоном голос з міської ради: «НЕ БІЖІТЬ! НЕ ПАНІКУЙТЕ! НЕБЕЗПЕКА МИНУЛА! ГОВОРІТЬ ОФІЦЕР ГЕНРІ МОРРІСОН, Я ПОВТОРЮЮ — НЕБЕЗПЕКА МИНУЛАСЯ!»

Джуніор оступився, але на цей час він уже досяг нижньої сходинки.

Замість того щоб беркицьнутись і скрутити собі в'язи, він лише припав на одне коліно. Відпочив у цій позі кілька секунд, схожий на призового боксера, що перечікує обов'язкову лічбу до восьми,

414 Вказівний і середній пальці розчепірені літерою V, долоня стирчить вертикально вгору.

щоби підвестись і відновити бій. Расті бачив і переживав усе це ясно, зблизька й дуже щемливо. Дорогоцінний світ раптом стоншився і став хистким, один тонесенький шар марлі залишився прокладкою між ним і тим, що буде далі. Якщо буде.

«Падай, — послав він думку Джуніору. — Падай ниць на долівку. Зомлій, ти, мазефакер».

Але Джуніор важко підвівся, вирячився на пістолет у себе в руці так, ніби вперше його бачив, а потім спрямував погляд вздовж коридору, на дальню камеру, де, вчепившись руками в ґрати, стояв і дивився на нього Барбі.

— Бааарбі, — проспівав пошепки Джуніор і рушив уперед.

Расті відступив назад, гадаючи, що так Джуніор, можливо, промине його, не помітивши. А ще, може, сам застрелиться, покінчивши з Барбі. Він розумів, що це малодушні думки, але також розумів, що вони практичні. Барбі він нічим допомогти не може, але може посприяти власному виживанню.

І це могло б спрацювати, сидів би він у якійсь із камер зліва по коридору, бо на цей бік Джуніор був сліпим. Але його замкнули в камері справа і Джуніор помітив його порух. Він зупинився і втупився в Расті, на його скривленому обличчі застигло здивування навпіл із лукавством.

— Фасті, — прошепотів він, — так твоє ім'я? Чи Беррік? Не можу згадати.

Расті хотів було благати пощади, але язик йому прилип до піднебіння. Та й що за сенс у благанні? Юнак уже підводив пістолет. Джуніор збирався його застрелити. Ніяка сила на землі неспроможна була його зупинити.

У крайньому відчаї розум Расті кинувся на пошуки виходу, знайденого багатьма умами в їх останні миті свідомості — переш ніж клацне вмикач, перш ніж розчахнеться ляда під ногами, перш ніж дуло, притиснуте до скроні, плюне вогнем. «Це сон, — подумав він. — Це

все сон. І Купол, і той дикий випадок на Дінсморовому полі, і бійка за харчі, і цей юнак також. Ось він натисне гачок, і цей сон скінчиться, і я прокинусь у своєму ліжку посеред прохолодного, свіжого, осіннього ранку. Обернуся до Лінди й скажу: «Я щойно такий кошмар бачив, ти не повіриш».

— Заплюфсь оці, Фасті, — проказав Джуніор. — Так буде квафьше.

28

Першою думкою Джеккі Веттінгтон, коли вона увійшла до передпокою поліцейської дільниці, була: «О Боже правий, тут повсюди кров».

Стейсі Моггін лежала проти стіни під дошкою наказів і оголошень, хмара її білявого волосся розсипалась навкруг неї, а порожні очі дивилися в стелю. Другий коп — вона не могла впізнати, хто саме — розпластався ниць перед диспетчерською стійкою, з ногами, розведеними вшир під неможливим кутом. Поза ним, у кімнаті чергових, боком лежав третій коп. Ним мусив бути Вордло, один із новобранців їхньої стайні. Крупнішого за нього просто не існувало. Плакат над кавоварним апаратом заляпало хлоп'ячою кров'ю й мозком. Тепер напис на ньому виглядав так: «К В А І ПО НЕ ПЛАТНІ».

Ззаду почулося тихе потріскування. Вона рвучко обернулася, не усвідомлюючи, що одночасно підводить пістолет, поки не побачила на мушці Роммі Берпі. Роммі її навіть не зауважив; він дивився на тіла трьох мертвих копів. Потріскувала його маска Діка Чейні. Він скинув її, пожбуривши на підлогу.

— Господи, що тут трапилось? — спитав він. — Це не...

Не встиг він завершити речення, як знизу, з кліті, прилетів крик: «Егей! Сракоротий! Я тебе таки дістав, еге ж? Я тебе гарненько дістав!»

А за тим, неймовірно, сміх. На високих тонах, маніакальний сміх. Якусь мить Джеккі й Роммі просто дивилися одне на одного, не в змозі поворухнутися.

Врешті Роммі опам'ятався:

— Я думаю, се Барбара, да.

29

Ерні Келверт сидів у фургоні телефонної компанії, що стояв із працюючим на холостих обертах двигуном біля бордюру, вздовж якого йшов трафаретний напис: «ТІЛЬКИ 10 ХВИЛИН У ПОЛІЦЕЙСЬКИХ СПРАВАХ». Він замкнув усі двері, побоюючись, щоб, прагнучи

захопити машину, до нього не вдерся ніхто з тих людей, які в паніці бігли по Мейн- стрит від міської ради. У руках він тримав рушницю, яку Роммі перед тим сховав позаду його сидіння, хоча не був певен, що зможе вистрелити в когось, якщо хтось захоче до нього вдертися; він знав цих людей, багато років продавав їм продукти. Від жаху їх обличчя зробились чужими, проте не нерозпізнаваними.

Він побачив, як по галявині перед міськрадою гасає туди-сюди Генрі Моррісон, немов мисливський пес у пошуках втраченого сліду. Він кричав у мегафон, намагаючись закликати народ хоч до якогось порядку посеред хаосу. Хтось його штовхнув, і Генрі завалився навznak. Благослови його Господь.

А ось й інші: Джордж Фредерік, Марті Арсенолт, синок Ширлзів (впізнаваний через пов'язку, яку він усе ще носив на голові), обидва брати Бові, Роджер Кіл'ян та пара інших новобранців. По широких сходах будівлі міської ради грізно спускався Фредді Дентон зі зброєю наголо. Ерні ніде не бачив Рендолфа, хоча кожний, хто не мав про нього поняття, мусив би очікувати, що саме шеф поліції очолить операцію із встановлення контролю над ситуацією, котра хиталася на межі хаосу.

Ерні мав про нього поняття. Пітер Рендолф завжди був безпорадним хвальком, і його відсутність посеред цього небуденного циркового шоу рядового Снафу415 аніскільки не здивувала Ерні Келверта. І не стривожила. Тривожився він тільки тим, що досі ніхто не вийшов із поліцейської дільниці, всередині якої пролунало ще кілька пострілів. Звучали вони приглушено, так, ніби з того підвалу, де тримали ув'язнених.

Несхильний зазвичай до молитов, Ерні почав молитися. Щоби ніхто з людей, котрі потоками пруть від міськради, не помітив старого за кермом фургона, який чомусь стоїть тут з увімкнутим двигуном. Щоб Джекі й Роммі вийшли звідти неушкодженими, з Барбарою й Еверетом, або хоч без них. Йому саянула думка, що він може просто поїхати собі звідси геть, і він злякався, наскільки ця думка принадлива.

У нього задзвонив телефон.

На мить він застиг, не певен того, що насправді це чує, а тоді зірвав з пояса слухавку. Відкривши телефон, побачив на екранчику ім'я ДЖОУНІ. Але телефонувала не його невістка; телефонувала Норрі.

— Дідуню! Ти там у порядку?

— Авжеж, так, — відповів він, дивлячись на хаос перед собою.

— Ви їх звідти визволили?

— Саме зараз все відбувається, бджілко, — промовив він, сподіваючись, що каже правду. — Я не можу балакати. Ти в безпеці? Ви уже в... у тому місці?

— Так! Дідуню, воно вночі світиться! Цей радіаційний пояс! І машини теж світилися, а потім перестали! Джулія каже, що це навряд чи небезпечно! Вона каже, що це фальшива пересторога, либонь, просто для того, щоб відлякувати людей!

«Краще б вам не покладатися на це», — подумав Ерні.

Ще два притлумлених, глухих постріли долинули з поліцейської дільниці. Когось убили в підвалі, майже напевне.

— Норрі, я не можу зараз балакати.

— Все буде добре, дідуню?

— Так, так. Я тебе люблю, Норрі.

415 Рядовий Снафу — недолугий гумористичний персонаж навчальних мультфільмів, які у 1943-1945 рр. на замовлення армії США випускала для солдатів студія «Дісней».

Він склав телефон. Подумав: «Воно світиться» — і зачудувався, чи побачить він те світіння на власні очі. Чорна Гряда зовсім поряд (у маленькому містечку все поряд), але саме тепер вона здавалася такою далекою. Він поглянув на двері поліцейської дільниці, воліючи думкою пришвидшити своїх друзів. А коли вони не вийшли, він вибрався з фургона. Не міг він більше просто отак тут сидіти. Він мусив зайти всередину і сам побачити, що там відбувається.

ЗО

Барбі побачив, як Джуніор підводить пістолет. Почув, як Джуніор каже Расті, щоб той заплющив очі. Він закричав, не думаючи, без усякої гадки, що саме збирається сказати, слова самі собою вискочили йому з глотки: «Егей! Сракоротий! Я тебе таки дістав, еге ж? Я тебе гарненько дістав!» Сміх, що прозвучав услід за цим, схожий був на сміх божевільного, котрого позбавили звичних ліків.

«Отже, це так я сміюся перед тим, як мені померти! — подумав Барбі.

— Треба це запам'ятати». І від цієї думки розреготався ще дужче.

Джуніор обернувся до нього. На правому боці його обличчя відбилося

здивування; ліва сторона залишалась застиглою в вищирі.

Цей його вираз нагадав Барбі якогось супернегідника, книжку про котрого він читав у дитинстві, хоча якого саме, він згадати не міг. Імовірно, якийсь із ворогів Бетмена, вони завше були найстрахолюднішими. Потім йому згадалося, як його молодший брат Венделл намагався вимовити слово «вороги», а в нього повсякчас виходили «вовоги». Це змусило його розреготатися ще дужче, ніж перше.

«Це не найгірший із тих фіналів, які могли б статися, — подумав він, просовуючи руки крізь ґрати і тицяючи Джуніору одночасно два гарненькі «факи». — Згадай Стабба з «Мобі Діка»: "Яка не випаде мені доля, я зустрічатиму її сміючись"» 416.

Джуніор побачив, що Барбі показує йому аж два середні пальці, синхронно, і геть забув про Расті. Виставивши вперед руку з пістолетом, він кинувся по коридору. Розум у Барбі зараз працював дуже ясно, але він йому не довіряв. Люди, які, як він чув, ходили нагорі й балакали, були, радше за все, плодом його уяви. Але, попри все, мусиш догравати свою роль до кінця. Не маючи нічого іншого, він може подарувати Расті кілька вдихів повітря, трохи часу життя.

— А ось і ти, сракоротий, — гукнув він. — Пам'ятаєш, як я начистив тобі пику тієї ночі біля «Діппера»? Ти ще скиглив, як суче цуценя.

— Я не скиглив.

У нього це прозвучало, як назва чогось екзотичного у вже й без того геть покитаєному меню. Обличчя Джуніора виглядало суцільною машкарою. Кров із лівого ока скрапувала йому на темну від щетини щок. І тільки тепер у Барбі промайнула думка, що в нього тут є хай невеличкий, але шанс. Хай не прекрасний, але поганий шанс все'дно кращий за ніякий. Він почав рухатися з боку в бік перед своїм тапчаном і туалетом, спершу повільно, потім швидше. «От тепер ти знаєш, що відчуває механічна качка в тирі, — подумав він. — Це теж треба запам'ятати».

Джуніор поводив за його рухами своїм єдиним цілим оком.

— Ти її трахав? Ти трахав Ейнджі? — «Фії-і твафау? Фи твафау Ейньї?»

Барбі зареготав. То був сміх скаженого, такий сміх, що він його не визнавав за свій власний, але в ньому не було нічого фальшивого.

— Чи я її трахав? Джуніоре, я трахав її згори і знизу, спереду і ззаду, вздовж і впоперек. Я трахав її, допоки вона не почала співати «Слава командирю» і «Сходження злого

416 «Мобі Дік» (1851) — видатний роман американського письменника Германа Мелвілла (1819-1891) про гонитву за величезним білим китом на прізвисько Мобі Дік; Стабб — другий помічник китобійного судна, природний філософ і резонер.

місяця»⁴¹⁷, я трахав її, допоки вона не почала тіпатися на підлозі й волати: «Ще-ще-ще». Я...

Джуніор перевів погляд на свій пістолет. Барбі це помітив і негайно стрибнув вліво. Джуніор вистрелив. Куля вдарила в цегляну стіну в глибині камери. Розлетілися темно- червоні уламки. Деякі з них вдарилися об ґрати — Барбі почув металевий брязкіт, ніби горох у жерстяному кухлі, навіть попри те, що від пострілу йому задзвеніло у вухах, — але жоден з них не дістав Джуніора. Курва. Далі по коридору щось волав Расті, либонь, намагаючись відволікти Джуніора, але Джуніор уже покінчив з відволіканнями. Джуніор мав на мушці свою головну ціль.

«Аж ніяк, нічого ти не маєш, — подумав Барбі. Він не переставав сміятися. Абсурд, божевілля, але вже як є. — Я не твій, ти, жалюгідний одноокий мазефакер».

— Вона казала, що в тебе не стоїть, Джуніоре. Вона тебе називала Ель М'яко Херотто. І ми з нею з цього сміялися під час наших...

Він стрибнув вправо одночасно з пострілом Джуніора. Цього разу він почув, як куля свиснула йому повз голову, з отаким звуком: зззззз. Знову бризнули цегляні осколки. Один ужалив Барбі в шию.

— Давай, Джуніоре, ти, часом, не погано відчуваєшся? Щось із тебе стрілець, як з байбака математик. Ти дійсно тупак? Так тебе зазвичай називали Ейнджі з Френкі...

Барбі зробив фальшивий порух управо, але натомість кинувся до лівої стіни камери. Джуніор вистрелив тричі, гуркіт був оглушливим, запах пороху густим і різким. Дві кулі зарилися в цеглу, третя поцілила в металеву основу туалету зі звуком: «дзинннь». Почала витікати вода. Барбі так вдарився об дальню стіну камери, що аж зуби йому торохнули.

— Тепер я тебе дістану, — захекано промовив Джуніор. «Фефев'я фефе

фіфану».

Але в глибині того, що залишилося від його перегрітого думального двигуна, він дивувався. Ліве око в нього осліпло, а в правому мерехтіло. Він бачив не одного Барбі, а трьох.

Ненависний сучий син упав долі, коли Джуніор вистрелив, і ця куля також пролетіла мимо. Тільки крихітне чорне вічко відкрилося у центрі подушки в узголів'ї тапчана. Але він нарешті лежав нерухомо. Уже не стрибав, не смикався. «Слава Богу, я вставив новий магазин», — подумав Джуніор.

— Ти отруїв мене, Бааарбі.

Барбі не мав поняття, про що він белькоче, але відразу ж погодився.

— Правильно, проклятий сцикодристунчику, саме це я й зробив.

Джуніор просунув «Беретту» крізь ґрати і примружив своє негодне ліве око; таким чином кількість Барбі зменшилася всього до двох. Язик у нього залип між зубами. Його обличчя спливало потом і кров'ю.

— Побачимо, як ти тепер побігаєш, Бааарбі.

Барбі не міг бігати, але міг повзти і зробив це, різко посунувшись прямо в бік Джуніора. У нього свиснуло над головою, і він відчув легкий обпік вздовж однієї з половинок гузна, коли куля розпорола йому джинси і труси, заодно зчесавши верхній шар шкіри під ними.

Джуніор відхитнувся назад, поточився, ледь не впав, ухопився за ґрати камери праворуч і так утримувався на ногах.

— Не рухайся, мазефакер.

Барбі перекотився до тапчана й лапнув під ним, сподіваючись ухопити ніж. Він зовсім забув про цей довбаний ніж.

— Хочеш дістати в спину? — спитав Джуніор позаду нього. — Окей, мені це годиться.

— Стріляй! — закричав Расті. — Стріляй у нього. СТІЛЯЙ!

Перш, ніж прозвучав наступний постріл, Барбі встиг подумати: «Господи Ісусе, на

417 «Nail to the Chief» — пісня, написана 1812 року англійським композитором Джеймсом Сендерсоном на слова Вальтера Скотта, що згодом стала музичною темою, яку грають під час почесних зустрічей президента США; «Bad Moon Rising» (1969) — хіт рок-гурту «Creedence Clearwater Revival».

чиєму боці ти, Еверете?»

Джекі спускалася сходами, і Роммі йшов слідом за нею. Вона встигла зауважити дим, що плавав навкруг забраних у сітку верхніх світильників, і пороховий сморід, а тоді Расті закричав: «Стріляй, стріляй у нього».

Вона побачила в кінці коридору Джуніора, той притискався до ґрат камери в самому кінці, тієї камери, яку копи іноді називали «Ріц». Він щось горлав, але розібрати було неможливо.

Вона не розмірковувала. І не наказувала Джуніору підняти руки й повернутися. Вона просто зробила два постріли йому в спину. Одна куля ввійшла в праву легеню, а друга пробила серце. Джуніор помер раніше, ніж сповз додолу з обличчям, затиснутим між двома рейками ґрат, і очі йому так сильно відтягнуло вгору, що лице його скидалося на якусь посмертну японську маску.

Позаду трупа Джуніора знайшовся сам Барбара, припалий до тапчана з так ретельно приховуваним там ножем. Ножем, якого йому так і не випало шансу розкрити.

Фредді Дентон ухопив офіцера Генрі Моррісона за плече. Дентон не належав до найприємніших йому особистостей цього вечора й ніколи не належатиме знову. «Та й ніколи він мені не подобався», — скривився по думки Генрі.

Дентон показав рукою:

— Чого це той старий дурень Келверт заходить до поліцейської дільниці?

— Звідки, чорти забирай, мені це знати? — спитав Генрі, тим часом перехоплюючи Донні Барібо, котрий якраз пробігав повз них, викрикуючи якусь безглузду муйню про терористів.

— Гальмуй! — гаркнув Генрі просто в обличчя Донні. — Все скінчилося! Все класно!

Донні підстригав Генрі регулярно, двічі на місяць, впродовж десяти років,

переповідаючи одні й ті самі затхлі анекдоти, але зараз він дивився на Генрі, немов на абсолютно незнайому людину. А тоді з силою вирвався і побіг у напрямку Іст-стрит, де містилася його перукарня. Можливо, хотів сховатися там.

— Нічого цивільним робити в поліцейському департаменті цієї ночі,
— сказав Фредді.

Припхався засапаний і став поряд із ними Мел Ширлз.

— То чому б тобі не піти та не вигнати його звідти, ти, вбивця? — кинув Генрі. — І цього йолопа можеш з собою забирати. Все одно від вас нічого, збіса, хоча б на цент доброго, тут нема.

— Вона потягнулася вхопити револьвер, — промовив Фредді вперше те, що потім він повторюватиме ще не раз. — І я не збирався її вбивати. Тільки поранити, ну, типу того.

Генрі не мав охоти обговорювати цю тему.

— Ходи туди і скажи старому, щоб ішов звідти геть. Можеш також пересвідчитись, що ніхто не намагався звільнити заарештованих, поки ми тут гасаємо, як стадо курей з відрубаними головами.

У причмелених очах Фредді Дентона щось спалахнуло.

— Арештанти! Меле, ходімо!

Вони вже було вирушили, коли їх змусило завмерти оглушливе, підсилене мегафоном ревіння Генрі за три ярди позаду: «І ЗАХОВАЙТЕ ЗБРОЮ, ВИ, ІДІОТИ».

Фредді виконав наказ мегафонного голосу. Мел теж. Вони перейшли Меморіал-плазу і затупотіли вгору сходами поліцейської ділянки з пістолетами вже в кобурах, що, либонь, було дуже добре для дідуса Норрі.

33

«Повсюди кров», — подумав Ерні, точно як Джекі. Він задивився на бійню, ошелешений, а потім змусив себе рухатись. Усе розсипалося з диспетчерської стійки, коли

об неї вдарився Руп Ліббі. Серед того безладу лежав червоний пластиковий прямокутник, котрий, дай Боже, люди внизу можуть ще використати в ділі.

Він нахилився його підібрати (наказуючи собі не виригати, нагадуючи собі, що тут все одно набагато легше, ніж було в долині А-Шау418 у В'єтнамі), коли хтось позаду нього промовив:

— Святий, курва, Боже, доброго ранку! Вставай Келверте, повільно. Підніми руки вгору.

Але Фредді з Мелом усе ще тягнулися по свої пістолети, коли нагору сходами піднявся Роммі, щоб пошукати те, що Ерні уже встиг знайти.

У Роммі в руках була скорострільна «Чорна тінь», завчасно припасена ним у сейфі, і він без секунди вагання націлився нею на двох копів.

— Агов, файні хлопи, заходьте, почувайте ся, як вдома, — промовив він. — І поряд стійте. Пліч-о-пліч. Щойно побачу просвіт між вами, я стріляю. І я вам тутай не заправляю біса лисого, я сказав, да.

— Опустити зброю, — сказав Фредді. — Ми поліцейські.

— Полі-гандони, ось ви хто. Ану, стоять там, під отою, оголошень дошкою. І плече до плеча щільненько, там, де стоїте. Ерні, що ви, чогти вас забирай, робите тут, ви?

— Я почув стрільбу. Занепокоївся, — він показав червону ключ-карту, котрою відмикалися камери в підвалі. — Вам оце потрібне, я гадаю. Якщо... якщо, звісно, вони там не мертві.

— Вони не мертві, але були до цього близько. Віднеси це Джекі. Я нагляну за цими пейзажами.

— Ви не можете їх випустити, вони заарештовані, — сказав Мел. — Барбі вбивця. А другий намагався шантажувати містера Ренні якимись паперами... чи щось таке.

Роммі полінувався відповісти, лише підігнав старого:

— Ходіть-но, Ерні, поспішайте.

— А що буде з нами? — спитав Фредді. — Ви ж нас не вб'єте, правда?

— Чому б це я вас убивав, Фредді? Ви ще не сплатили мені борг за той мотоблок, що купили в мене минулої весни. І графік регулярних платежів порушили, наскільки я пригадую. Ні, ми вас просто замкнемо в кліті. Побачимо, як вам там, унизу, сподобається. Трохи тхне сциклинням, але вам, може, буде приємно.

— Навіщо вам було вбивати Мікі? — спитав Мел. — Він же був ніхто, просто дурник.

— Нікого з них ми не вбивали, — відповів Роммі. — Ваш добрий приятель Джуніор це зробив. «Ніхто в це не віритиме вже назавтра», — подумав він сам собі.

— Джуніор! — скрикнув Мел. — Де він?

— Шарує вугілля лопатою в пеклі, я так здогадуюсь, — промовив Роммі. — Саме туди- от і приставляють нових підручних.

Барбі, Расті, Джекі й Ерні піднялись нагору. Двоє недавніх арештантів мали вираз облич такий, ніби не зовсім вірили в те, що вони ще живі.

Роммі з Джекі ескортували Фредді з Мелом вниз до підвалу. Побачивши скрючене тіло Джуніора, Мел промовив:

— Ви про це пошкодуєте!

Йому відповів Роммі:

— Стули свою дірку й займай місце в новій оселі. Обоє в одній камері. Ви ж

418 Долина, де в 1960-ті рр. під час в'єтнамської війни точилися найжорстокіші бої.

напарники, кінець кінцем.

Щойно Роммі й Джекі повернулися на верхній поверх, обидва нових ув'язнених почали волати.

— Давайте забиратися звідси, поки ще є можливість, — сказав Ерні.

35

На ганку Расті подивився вгору на рожеві зірки і вдихнув смердюче й одночасно неймовірно солодке повітря. Потім обернувся до Барбі.

— Я вже не вірив, що колись знову побачу небо.

— Я теж. Давай забиратися з міста, поки ще маємо шанс. Як ти щодо Маямі-Біч?

Расті все ще сміявся, сідаючи до фургона. Кілька копів метушилися на галявині проти

міськради, і один з них — Тодд Вендлештат — подивився в їх бік. Ерні помахав йому рукою, за ним те саме зробили Джекі й Роммі. Вендлештат махнув у відповідь і нахилився допомогти жінці, котра розтягнулася на траві, зраджена своїми високими підборами.

Ерні сковзнув за кермо і намацав електричні дроти, що звисали з-під приладової панелі. Двигун завівся, бічні двері засунулися, і фургон відчалив від бордюру. Спершу повільно покотив угору пагорбом, подеколи об'їжджаючи ошелешених учасників міських зборів, що брели вулицею. А потім вони виїхали за межі центру міста і, набираючи швидкість, узяли курс на Чорну Грядку.

МУРАШКИ

і

Сяйво вони побачили з протилежного боку старого іржавого мосту, який тепер висів усього лиш над ріденьким потічком грязі. Барбі нахилився вперед між передніми сидіннями фургона.

— Що це? На вигляд — немов найбільший у світі наручний годинник «Індіглоу»⁴¹⁹.

— Це радіація, — пояснив Ерні.

— Не хвилюйтесь, — заспокоїв Роммі. — У нас повно свинцевого полотна.

— Мені з матиного телефону дзвонила Норрі, поки я на вас чекав, — почав Ерні. — Вона мені розказала про це світіння. Вона сказала, що Джулія вважає це всього лише чимось... ну, на кшталт страшила, якщо можна так висловитись.

— Я завжди вважала, що Джулія має диплом з журналістики, а не фізики, — зауважила Джекі. — Вона дуже приємна леді й розумна, авжеж, але ж ми все одно прикриємося від цієї штуки, так? Бо мені було б мало радості отримати рак яєчників або грудей у подарунок на мій сороковий день народження.

— Ми будемо швидко їхати, — сказав Роммі. — Ви можете навіть натягнути шматок отого свинцевого полотна спереду собі на джинси, якщо від цього буде легше, вам.

— Це так забавно, що я забула засміятись, — докинула вона... а потім, уявивши себе в свинцевих трусиках з модними високими вирізами по боках, зробила саме так, як він казав.

Вони підїхали до мертвого ведмедя під телефонним стовпом. Його було видно навіть із вимкнутими фарами, бо на той час рожевий місяць і радіаційний пояс разом світили так потужно, що тут мало не газету вже можна було читати.

Поки Роммі з Джекі завішували вікна фургона свинцевими полотнищами, решта стояли півколом біля гниючого ведмедя.

— Це не радіація, — задумливо промовив Барбі.

— Атож, — кивнув Расті. — Самогубство.

419 «Indiglo» — популярний бренд електронних годинників.

— Отже, мусять бути й інші.

— Так. Але менші тварини, схоже, убезпечені. Ми з дітьми бачили чимало птахів, а я в саду навіть білку. Живу-живісіньку.

— Тоді Джулія майже напевне має рацію, — підсумував Барбі. — Світловий пояс — це дійсно один елемент відстрашування, а мертві тварини — інший. Це старий трюк, що називається — «пояс і підтяжки».

— Друже мій, я не встигаю за вами думкою, — докинув Ерні.

Натомість Расті, котрий ще студентом медичного коледжу ознайомився з поняттям «пояса й підтяжок», цілком розумів, про що йдеться.

— Це система наддостатності, — пояснив він. — Двох застережень мусить цілком вистачити. Мертві тварини вдень, а світловий радіаційний пояс уночі.

— Наскільки мені відомо, — долучився до їхнього гурту край дороги Роммі, — радіація світиться тільки в науково-фантастичних фільмах.

Расті хотів було сказати йому, що вони зараз наяву переживають такий науково-фантастичний фільм, і Роммі сам у цьому переконається, побачивши ту коробочку на вершечку гряди. Проте Роммі дійсно мав рацію.

-Це спеціально, щоб ми її побачили, — сказав він. — Те ж саме й з мертвими тваринами. Припускається, що ми собі подумаємо: «Ого, якщо тут якісь смертоносні промені, які спонукають до самогубства великих ссавців, нам краще триматися звідси подалі». Врешті-решт, що я таке, як не великий ссавець.

— А от діти не відступилися, — нагадав Барбі.

— Бо вони ж діти, — сказав Ерні, а секунду подумавши, додав: — Та ще й скейтбордери. Вони іншої породи.

— Мені це все одно не подобається, — оголосила Джекі, — але оскільки нам дійсно більше нікуди діватися, може, ми скоренько проїдемо крізь цей пояс Ван Аллена⁴²⁰, перш ніж я зовсім не втратила рішучість. Після того, що відбулося у поліцейській стайні, я почуваюся дещо непевною.

— Одну хвилиночку, — промовив Барбі. — Тут щось не в порядку. Я це бачу, але дозвольте мені секунду подумати, щоби я зміг пояснити це словами.

Вони чекали. Місячне сяйво і радіація освітлювали рештки ведмеда. Барбі вдивлявся в нього. Зрештою він підвів голову.

— Гаразд, ось що мене турбувало. Тут присутні вони. Нам це відомо, бо коробочка, яку знайшов Расті, не природний феномен.

— Чорт забирай, тут ніяких сумнівів, це безумовно створена розумом річ, — підтвердив Расті. — Але не на Землі. Я на це готовий закласти своє життя. — Раптом, згадавши, як близько він перебував менш ніж годину тому від втрати свого життя, Расті аж

пересмикнувся. Джекі стиснула йому плече.

— Не переймаймося цим зараз, — повернув їх до свого Барбі. — Отже, існують якісь вони, і якщо б ці вони насправді бажали не допустити нас туди, їм це було б легко зробити. Вони цілий світ не допускають до Честер Мілла й навпаки. Якщо б вони хотіли утримати нас подалі від своєї коробочки, чому б їм не створити навкруг неї міні-Купол?

— Або якісь звукові обертони, від котрих наші мізки спеклися б, немов курячі стегенця у мікрохвильовці, — докинув Расті, починаючи в'їжджати в тему. — Чорт, та просто справжню радіацію.

— Так вона і є справжньою, — сказав Ерні. — Лічильник Гайгера, котрий ви сюди приносили, це підтвердив наочно.

— Так, — погодився Барбі, — але чи означає це, що її рівень, зареєстрований лічильником, дійсно небезпечний? Ні Расті, ні діти не отримали ніяких явних уражень, у них не повипадало волосся, вони не виблювали свої нутрощі.

420 Джеймс Ван Аллен (1914-2006) — астрофізик, який 1957 року практично довів існування радіаційних поясів навкруг Землі, котрі відтак були названі його іменем.

— Поки що принаймні, — зауважила Джекі.

— Звучить обнадійливо, да, — гмикнув Роммі.

Барбі ігнорував його репліку.

— Беззаперечно, якщо вони змогли створити бар'єр такий міцний, що відбиває найкращі ракети з тих, якими лишень його можуть обстріляти Сполучені Штати, вони змогли б і радіаційний пояс встановити такий, що вбивав би швидко, практично миттєво. Зробити саме так було б у їхніх інтересах. Пара жахливих людських смертей набагато краще відлякувала б можливих дослідників, ніж кілька трупів тварин. Ні, я гадаю, Джулія має рацію і так званий радіаційний пояс виявиться безпечним саявом, яке просто додає пікантності тому, що показують наші технічні засоби. Котрі їм здаються, мабуть, збіса вкрай примітивними, якщо вони дійсно інопланетяни.

— Та навіщо? — вибухнув Расті. — Навіщо їм якийсь бар'єр? Я не зміг підважити ту клятву коробочку, ба я навіть похитнути її не зміг! А коли накинув на неї свинцевий фартух, фартух загорівся. Хоча сама коробочка залишилася на дотик холодною!

— Якщо вони її захищають, отже, мусить бути якийсь спосіб, яким її можна знищити або вимкнути, — сказала Джекі. — Якщо тільки...

Барбі усміхався їй. Він дивно почувався, так, ніби ледь не ширяв зараз десь угорі, в себе над головою.

— Давайте, продовжуйте, Джекі. Кажіть.

— Якщо тільки вони її зовсім не захищають, так? Принаймні не від людей, котрим випаде до неї наблизитися.

— Більше того, — уточнив Барбі. — Чи не здається нам, що вони насправді вказують на цю коробочку? Можна сказати, що Джо Макклечі з друзями сюди привела буквально стежина з посиланими по ній хлібними крихтами.

— Ось вона, кволий Землянине, — проголосив Расті. — Що ти можеш з нею зробити, ти, котрий набрався достатньо хоробрості, щоби наблизитися до неї?

— Оце ближче до істини, — кивнув Барбі. — Гайда. Давайте підніматися вгору.

2 — Давайте вже я звідси поведу машину, — звернувся Расті до Ерні. — Недалеко попереду те місце, де зомліли діти. А Роммі майже зомлів. Я теж відчув це. Бачив галюцинацію. Гелловінське опудало, яке спалахнуло вогнем.

— Ще одне попередження? — спитав Ерні.

— Не знаю.

Расті доїхав туди, де закінчувався ліс і відкривався голий, кам'янистий узвіз, що вів до саду Маккоя нагорі. Прямо попереду буяло таке яскраве сяйво, що їм довелося на нього дивитися примружившись і скося, але ніде не було видно джерела того сяйва; яскраве світло плавало просто посеред повітря. Барбі воно здалося схожим на те сяйво, що його видають світляки, але посилене в мільйон разів. На око цей пояс був завширшки з п'ятдесят ярдів. Поза ним знову лежала темрява, освітлювана лише рожевим світлом місяця.

— Ви певні, що не зомлієте знову? — спитав Барбі.

— Тут, схоже, так само, як і тоді, коли вперше торкаєшся Купола: відбувається вакцинація, — промовив Расті, вигідніше вмоцнюючись за кермом і перемикаючи трансмісію. — Тримайте руками ваші вставні зуби, леді і джентрі.

Він утоптав педаль газу так різко, що аж задні колеса провернулися.

Фургон рвонув у сяйво. Вони були занадто щільно затулені свинцевими фіранками, щоби самим бачити, що відбувалося далі, а от ті кілька людей, що вже перебували на пагорбі, край саду, бачили — зі зростаючою тривогою — все. Якусь мить фургон було видно чітко, він немов перебував у промені прожектора. Вирвавшись зі світлового поясу, він ще сам сяяв кілька секунд, ніби перед тим його занурили в радій. А слідом за ним, немов ракетний вихлоп, тягнувся кометний хвіст.

— Святий-драний, — промимрив Бенні. — Це найкрутіший спецефект з усіх, які я бачив.

Потім сяйво навкруг фургона погасло, а далі і шлейф щез.

З Коли вони мчали крізь осяйний пояс, Барбі відчув щось на кшталт короткого запаморочення, і не більше того. В Ерні реальний світ цього фургона й цих людей раптом заступила готельна кімната, наповнена запахом сосен і ревінням Ніагарського водоспаду. І в ній була жінка, котра стала його дружиною всього дванадцять годин тому, вона підійшла до нього, одягнена в нічну сорочку, не важчу за подих лавандового серпанку, взяла його за руки і поклала їх собі на груди зі словами: «Цьогоразу нам не треба перериватися, коханий».

А потім він почув крик Барбі і це повернуло його до реальності.

— Расті! Її трясє! Стій!

Ерні озирнувся й побачив, що Джекі Веттінгтон смикається в конвульсіях, очі в неї закотилися, а пальці судорожно скручені.

— Він тримає хрест, і все горить! — кричала вона, з губ у неї бризкала слина. — Весь світ горить! ЛЮДИ ПАЛАЮТЬ! — видала вона верещання на всю машину.

Расті ледь не перекинув фургон, загнавши його в рівчак, потім здав задом на середину дороги, вискочив з кабіни і кинувся кругом до бокових дверей. Тим часом їх уже відсунув Барбі, і Джекі витирала слину собі з підборіддя зібраною у формі горнятка долонею. Роммі її тримав за талію.

— З вами все гаразд? — спитав її Расті.

— Тепер нормально, так. Я просто бачила... це було... там усе було охоплене вогнем. Білий день, але навкруги темрява. Люди п-п-палали...

— вона почала плакати.

— Ви щось казали про когось із хрестом, — промовив Барбі.

— Великий білий хрест. На мотузку чи на ремінці з сировиці. Він висів у нього на грудях. На голих грудях. А потім він узяв його рукою й підняв собі перед обличчям. — Вона зробила глибокий вдих, і тепер повітря виходило з неї короткими поштовхами. — Уже все туманиться. Але... оох.

Расті виставив перед нею два пальці й спитав, скільки їх вона бачить. Джекі дала правильну відповідь і простежила очима за його пальцем, поки він рухав ним уліво-вправо і вгору-вниз. Він поплескав її по плечі, а потім недовірливо подивився назад, на осяйний пояс. Як там Голлум сказав Більбо Бегінсу⁴²¹: «Це омана, моя коштовносте».

— Як ти сам, Барбі. У порядку?

— По. Трохи потьмарилося в голові на пару секунд, і все. Ерні?

— Я бачив мою дружину. І номер у готелі, де ми жили в наш медовий місяць. Ясно як удень бачив.

Він знову згадав, як вона підходила до нього. Він багато років про це не згадував, який же це сором, нехтувати таким чудовим спогадом. Білість її стегон під коротесенькою нічною сорочкою; тінь трикутника волосся між її ногами; тверді соски напинають шовк, ледь не проколюючи подушки його долонь, коли вона вводить свого язика йому крізь губи і вилизує внутрішній бік щоки.

«Цього разу нам не треба перериватися, коханий».

Ерні відкинувся назад і заплющив очі.

4 Расті виїхав угору грядою — тепер уже повільно — і зупинив фургон між сараєм і занепалим фермерським будинком. Там уже стояли фургони «Троянди-Шипшини» й

421 Персонажі роману-епопеї в жанрі фентезі «Володар перснів» Дж. Р. Р. Толкієна (1992-1973).

універсального магазину Берпі, а також чийсь «Шевроле Малібу». Джулія загнала свій «Пріус» усередину сараю. Біля заднього бампера її машини сидів коргі Горес, він її немов охороняв. Вигляд він мав не вельми щасливого пса й не підійшов їх привітати. Усередині будинку світилися кілька коулменівських ліхтарів.

Джекі показала пальцем на фургон із написом по борту «ЩОДНЯ РОЗПРОДАЖ У БЕРПІ».

— А він як тут опинився? Ваша дружина передумала?

Роммі вищирився.

— Ви не знаєте мою Мішу, коли смієте таке про неї подумати. Ні, я мушу дякувати Джулії. Вона завербувала двох своїх кращих репортерів. От ті-то хлопці...

Він замовк, побачивши Джулію, Пайпер і Ліссу Джеймісон, котрі з'явилися з темного, подекуди пронизаного місячним сяйвом саду. Вони брели рядком, тримаючись за руки, й утрюх разом плакали.

Підбігши до Джулії, Барбі схопив її за плечі. Вона була крайньою в їх маленькій шерензі, і ліхтар, який вона тримала в руці, впав на землю порослого бур'янами двору перед дверима ферми. Вона підняла на нього очі, намагаючись усміхнутись.

— Отже, вас визволили, полковнику Барбара. Один нуль на користь нашої команди.

— Що трапилося з вами? — запитав Барбі в неї.

Тут же ззаду до них, весело підстрибуючи, підбігли Джо, Норрі й Бенні зі своїми матерями. Викрики дітей різко обірвалися, коли вони побачили, в якому стані жінки. До своєї хазяйки з гавкотом підбіг Горес. Опустившись на коліна, Джулія обличчям зарилась у його хутро. Горес понюхав її і раптом позадкував. А тоді сів і завив. Джулія подивилася на нього і закрила собі обличчя долонями, немов від сорому. Норрі вхопила за праву руку Джо, а Бенні за ліву. Обличчя дітей спохмурніли, стали зляканими. З фермерського будинку вийшли Піт Фрімен, Тоні Гай і Розі Твічел, але не наближались, так і стояли тісною купкою біля кухонних дверей.

— Ми пішли туди подивитися, — глухо промовила Джулія, десь поділася її звичайна життєствердна інтонація к-чорту-все-бо-світ-прекрасний. — Ми стали на коліна навкруг тієї коробочки. На ній там ще такий символ, я такого ніколи раніше не бачила... це не кабалістика...

-Це жахливо, — включилася Пайпер, витираючи собі очі. — А тоді Джулія торкнулася цієї штуки. Одна вона, але... але ми всі разом...

— Ви їх бачили? — спитав Расті.

У Джулії опустились руки, вона подивилася на нього з якимсь здивованим виразом.

— Так. Я побачила, ми всі бачили. ЇХ. Це жах.

— Шкіроголовці, — підказав Расті.

— Що? — перепитала Пайпер. А відтак кивнула. — Так. Гадаю, їх так

можна назвати. Лиця без лиць. Горішні лиця.

«Горішні лиця», — подумав Расті. Він не знав, що це означає, але розумів, що це істинно так. Знову згадав про своїх дочок і їхню подружку Діану, з якою вони обмінювались секретами і смаколиками. А потім згадав свого найкращого друга дитинства — вони були друзями, принаймні протягом якогось часу, але вже в другому класі Джорджі якось відпав — і хвиля жаху раптом накотилась на нього.

Його обхопив руками Барбі.

— Що? — він ледь не кричав. — Що з тобою?

— Нічого. Просто... коли я був малим, у мене був один друг. Джордж Летроп. Якось йому подарували на день народження збільшувальне скло, таку лінзу. І іноді... ми на перервах...

Расті допоміг Джулії підвестись. Горес знову підійшов до неї так, ніби те, чого він був злякався, тепер розвіялося, як розвіялося внизу те саяво на фургоні.

— Що ви робили? — запитала Джулія. Голос у неї знову звучав майже спокійно. — Розкажіть.

— Це було в старій середній школі на Мейн-стрит. Там було тільки дві кімнати, одна для учнів першого-четвертого класів, а друга для п'яти-восьмикласників. Ігровий майданчик там був немощений. Боже, там навіть проточної води не було, тільки нужник, який діти називали...

— Медовий домок, — підказала Джулія. — Я теж туди ходила.

— Ми з Джорджі ходили за спортивні драбинки на край майданчику, до паркану. Там були мурашники, і ми підпалювали мурашок.

— Не звинувачуйте себе аж так тяжко, док, — промовив Ерні, — багато людей займались подібними речами в дитинстві, а то й ще щось гірше робили.

Ерні теж колись разом із парочкою друзів були облили бродячому коту хвіст гасом і підпалили сірником. Це був такий спогад, яким йому з кимсь поділитися було б не легше, ніж спогадами про свою шлюбну ніч.

«Головним чином через те, як ми тоді реготали, коли той кіт від нас дременув, — подумав він. — Боже, як ми тоді реготали».

— Продовжуйте, — попросила Джулія.

— Я все розказав.

— Ні, не все.

— Послухайте, — промовила Джоуні Келверт. — Я розумію, все це вельми цікаво в психологічному сенсі, але гадаю, зараз не на часі...

— Помовчте, Джоуні, — перебила її Клер.

Джулія так і не відривалась очима від обличчя Расті.

— Чому для вас це так важливо? — спитав Расті. У ту мить він почувався так, ніби навкруг нема нікого, окрім них двох. Ніби за ними ніхто не споглядає.

— Просто розкажіть мені.

— Одного дня, коли ми робили... це... мені раптом дійшло, що мурашки теж мають свої власні життя. Я розумію, це звучить якоюсь сентиментальною слиня...

Втрутився Барбі:

— Мільйони людей у світі в це вірять. Вони постійно живуть з усвідомленням цього.

— Ну, словом, я тоді подумав: «Ми робимо їм боляче. Спалюємо їх на землі і, можливо, запікаємо їх живцем у їхніх підземних житлах». Нічого й казати про тих, котрі потрапляли прямо під лінзу Джорджі. Деякі з них просто застигали, а більшість буквально займалися полум'ям.

— Це жахливо, — промовила Лісса, знову крутячи в пальцях свій анкх.

— Так, мем. І от одного дня я сказав Джорджі, що треба перестати це робити. Він не перестав. Він сказав: «Це ядрена війна». Я точно запам'ятав, саме так, не ядерна, аядрена. Я хотів забрати в нього те збільшувальне скло. Ну, а що було далі, гадаю, вам достатньо знати про те, що між нами почалась бійка і його лінза розбилась.

Він замовк.

— Але це неправда, хоча саме так я розповідав у той час, і навіть батько, котрий мене добряче тоді відшмагав, не почув від мене нічого іншого. Джорджі своїм батькам розповів, як воно було насправді. Я розбив ту чортову лінзу навмисне, — він показав рукою в темряву. — Так само, як я розбив би ту штуку, аби міг. Тому що зараз мурахи — ми, а та штука — це збільшувальне скло.

Ерні знову подумав про того кота з палаючим хвостом. Клер Макклечі пригадала, як вона зі своєю тоді найкращою подругою в третьому класі жорстоко дражнили дівчину, котру вони обидві терпіти не могли. Вона

була новенька в їхній школі і в неї був такий смішний південний акцент, ніби вона балакала крізь картопляне пюре. Чим більше та дівчинка плакала, тим дужче вони сміялися. Ромео Берпі згадав, як він напився в ту ніч, коли Гіларі Клінтон⁴²²плакала в Нью-Гемпширі, а він піднімав тости до екрана телевізора, примовляючи:

422 Під час партійних праймеріз 2008 року Гіларі Клінтон заплакала, відповідаючи на запитання кореспондентки «Чи важко жінці в політиці?»; хоча пані Клінтон за результатами попередніх голосувань у багатьох штатах випереджала свого конкурента Барака Обаму, в підсумку кандидатом від демократичної партії, «Так тобі й треба, клята лялечко, геть з дороги і хай чоловіки займаються чоловічою справою».

Барбі згадав той самий спортивний зал: пустельну спеку, запах лайна й регіт.

— Я хочу на власні очі побачити ту річ, — сказав він. — Хто зі мною?

— Я піду, — зітхнув Расті.

5 У той час, як Барбі з Расті наближались до коробочки з її дивним символом і сліпуче пульсуючим вогником, виборний Джеймс Ренні перебував у тій камері, де ще недавно цього ж вечора був ув'язнений Барбі.

Картер Тібодо допоміг йому покласти на тапчан тіло Джуніора.

— Залиш мене з ним зараз, — наказав йому Великий Джим.

— Бос, я розумію, як вам мусить бути важко, але є сотні справ, де потрібна ваша увага саме зараз.

— Я про це пам'ятаю. І займусь ними. Але спершу мені потрібно побути на самоті з моїм сином. П'ять хвилин. Потім ти можеш привести сюди пару хлопців, щоб забрати його до похоронного салону.

— Добре. Я вам співчуваю, така втрата. Джуніор був хорошою людиною.

— Ні, не був, — заперечив Великий Джим, промовляючи слова спокійно, з інтонацією безстороннього оцінювача фактів. — Але він був моїм сином і я його любив. А взагалі, знаєш, не так уже все й погано.

Картер подумав і кивнув:

— Розумію.

Великий Джим усміхнувся.

— Я розумію, що ти розумієш. Мені починає здаватися, це ти той син, якого б я хотів мати.

Картер з розквітлим від задоволення обличчям вирушив до сходів і нагору, до кімнати чергових.

Коли він зник, Великий Джим сів на тапчан і поклав голову Джуніора собі на коліна. Обличчя в хлопця залишилося зовсім неушкодженим, а Картер закрив йому очі. Якщо не звертати уваги на просяклу кров'ю сорочку, можна було подумати, ніби він спить.

«Він був моїм сином, і я його любив».

Це правда. Він був готовий принести Джуніора в жертву, це так, але вже існував прецедент: лишень згадаймо, що трапилось на Голгофському пагорбі. І так же, як Христос, його син помер не безглуздо. Всю ту шкоду, якої наробила своїм патяканням Ендрія Гріннел, буде виправлено, коли мешканці міста дізнаються, що Барбі вбив кілька чесних офіцерів поліції, включно з єдиним сином їхнього лідера. Барбі десь на волі, Барбі, котрий, імовірно, розбудовує якісь нові диявольські каверзи — це політичний плюс.

Великий Джим просидів так доволі довго, він розчісував пальцями Джуніору волосся і причаровано вдивлявся в його умиротворене лице. Потім почав дуже стиха, ледь чутно йому наспівувати, як колись Джуніору співала його мати, коли він малям лежав у колисці, дивлячись на світ широко розплющеними, зачудованими оченятами. «Срібний човник- місяць лине, в нім малюк пливе у небі, пливе в небі росянистім, і хмаринки повз пливуть... пливи, хлопчику мій, пливи... пливи у широке море...»

Замовк. Забув, які там далі слова. Прибрав зі своїх колін Джуніорову голову й підвівся. Рвучко лепетнуло, затіпалося серце, він затамував подих... і серце вирівнялося. Потім, трохи пізніше, треба пошукати собі серед фармацевтичних запасів Енді ще отого верапа-як-його, подумав Великий Джим, але наразі забагато термінової роботи.

а потім і президентом став таки він.

6 Полишивши Джуніора, він, тримаючись за перила, повільно рушив угору сходами. Картер чекав у кімнаті чергових. Труп звідти вже було прибрано, і подвійний шар газет всотував у себе кров Мікі Вордло.

— Ходімо до міської ради, поки сюди не набіг цілий натовп копів, —

покликав він Картера. — Офіційно День побачень починається... — він глянув на свій годинник. — Через дванадцять годин. Нам треба встигнути зробити багато справ до того.

— Розумію.

— І не забудь про мого сина. Я хочу, щоби Бові зробили йому все, як годиться. Достойний вигляд тіла і гарну домовину. Перекажи Стюарту, якщо я побачу Джуніора в якійсь із отих дешевих трун, що він їх у себе завжди тримає напохваті, я його вб'ю.

Картер усе занотовував у своєму блокноті.

— Я все проконтролюю.

— І ще скажи Стюарту, що скоро я з ним сам побалакаю. — Крізь двері дільниці досередини протиснулися кілька офіцерів. Вигляд у них був пригнічений, трохи переляканий, усі юні, буквально зелені. Великий Джим підважив себе з крісла, в яке ненадовго присів, щоб перевести дух. — Час іти.

— Гаразд, я готовий, — кивнув Картер. Але чомусь завагався.

Великий Джим озирнувся.

— Ти про щось думаєш, синку?

«Синку». Картеру подобалося, як звучить оте «синку». Його рідний батько п'ять років тому вбився, вгатившись на своєму пікапі в один з мостів-близнюків у Лідсі423, та й не велика втрата. Він знущався зі своєї дружини й обох синів (старший брат Картера зараз служив у військово-морських силах), але Картер цим не вельми переймався; його мати отуплювала себе кавовим бренді, і Картер теж завжди міг зробити кілька ковтків з її пляшки. Найбільше в своєму батькові він ненавидів те, що той був плаксій, а понад те — ще й тупак. Люди вважали, що й Картер такий само тупак, чорт забирай, навіть Джунз так уважав, але ніяким тупаком він не був. Містер Ренні це зрозумів, і, звісно ж, містер Ренні аж ніяк не був плаксієм.

Картер усвідомив, що вже не вагається щодо свого наступного кроку.

— У мене є дещо, що вам, мабуть, потрібно.

— І що це?

До того Великий Джим поперед Картера був спустився до підвалу, тим самим надавши можливість Картеру зазирнути до своєї шафки. Тепер він її відкрив і витяг звідти коричневий пакет з написаним на ньому друкованими літерами словом ВЕЙДЕР. Він простягнув конверт

Великому Джиму. Кривавий відтиск підошви на ньому, здавалось, горить.

Великий Джим відхилив клапан.

— Джиме, — промовив Пітер Рендолф. Він увійшов непоміченим і тепер стояв біля перекинутої диспетчерської стійки зі знедоленим виглядом. — Мені здається, зараз усе вже вляглося, але я не можу знайти кількох нових офіцерів. Боюся, вони повтікали.

— Цього слід було очікувати, — сказав Великий Джим. — Але це тимчасово. Повернуться, коли все заспокоїться і вони зрозуміють, що Дейл Барбара не збирається напасти на місто на чолі банди кровожерливих канібалів, щоби зжерти їх живцем.

— Але ж цей чортів День побачень...

— Піте, більшість людей завтра поводитимуться якнайкраще, і я певен, у нас вистачить офіцерів, щоби впоратися з тими, хто буде поводитись інакше.

— А як нам бути з тією прес-конфе...

— Ти що, не бачиш, що я зараз зайнятий? Піте, ти бачиш це чи ні? Боже правий! Приходь за півгодини в міськраду до кімнати засідань, і ми обговоримо там усе, що ти

423 Місто на річці Андроскоггін і однойменному озері, в районі Люїстон-Оберн.

забажаєш. Але зараз дай мені к гемону спокій.

— Звичайно. Вибачаюся, — промовив Піт ображеним голосом і позадкував з не менш ображеним, застиглим лицем,

— Стій, — наказав йому Ренні.

Рендолф зупинився.

— Ти зовсім не висловив мені співчуття у зв'язку з моїм сином.

— Я... я... мені дуже шкода.

Великий Джим зміряв Рендолфа поглядом.

— Авжеж, шкода.

Рендолф пішов, і вже тоді Ренні витяг з конверта папери, нашвидку їх проглянув і заштовхав назад до конверта. Подивився на Картера з непідробною цікавістю.

— Чому ти одразу ж не віддав мені це? Ти хотів притримати ці папери? Тепер, уже віддавши конверт, Картер не вбачав іншого для себе вибору, окрім як говорити правду.

— По. Принаймні якийсь час. Про всяк випадок.

— Який випадок?

Картер знизав плечима.

Великий Джим не наполягав на відповіді. Як людина, котра сама звично збирала компромат на кожного і всякого, хто міг би стати йому поперек дороги, він це й так розумів. Було інше питання, яке цікавило його набагато більше.

— Чому ти передумав?

І знову Картер зробив вибір на користь правди.

— Бо я хочу бути вашою людиною, бос.

Великий Джим підвів угору свої кущисті брови.

— Хочеш. Людиною, ближчою за нього? — він кивнув головою в бік дверей, за якими щойно зник Рендолф.

— За нього? Та він же просто посміховисько.

— Так, — поклав руку на плече Картеру Великий Джим. — Так воно й є. Ходімо. А щойно прийдемо до міської ради, спалення в печі кімнати нарад цих паперів буде першим питанням, яке ми вирішимо в сьогоднішньому порядку денному.

7 Вони були дійсно горішні. І страхітливо нелюдські.

Барбі побачив їх відразу ж по тому, як шоківий імпульс прохромив йому руки і розвіявся. Його першим, потужним поривом було прибрати руки з коробочки, але він пересилив себе і тримався за неї, дивлячись на істот, котрі захопили їх у полон. Тримали в ув'язненні і знущалися з них заради забави, якщо має рацію Расті.

їх лиця — якщо це дійсно лиця — склалися з кутів, але ці кути були всі опуклими і, як здавалося, час від часу вони змінювались так, немов реальність поза ними не мала усталеної форми. Він не міг визначити, скільки їх там чи де вони там. Спершу він думав, що їх четверо, потім восьмеро, а потім тільки двоє. Вони викликали в ньому глибоке почуття відрази, мабуть, тому, що були настільки чужорідними, що насправді він абсолютно не міг їх сприймати. Та частина його мозку, котра відповідала за інтерпретацію сигналів органів чуття не могла декодувати інформацію, яку надсилали їй очі.

«Мої очі неспроможні їх побачити, навіть у телескоп. Ці істоти знаходяться в якійсь далекій-далекій галактиці».

Для розуміння цього не існувало підстав — розум казав йому, що

володарі коробочки могли б мати базу десь під крижаним покривом на Південному полюсі або перебувати на орбіті Місяця у якійсь їх власній версії космічного корабля «Ентерпрайз» 424 — але все-таки

424 «Enterprise» («Підприємливий») — назва космічного корабля в телесеріалі «Стар Трек» і наступних за ним відеотворах.

він розумів. Вони в себе вдома... який би не був той їхній дім. Вони спостерігають. І вони насолоджуються.

Авжеж, не інакше, бо ці сучі діти сміються.

А відтак він знов опинився в тому спортзалі в Фаллуджі. Було жарко, бо там не було кондиціонерів, тільки вентилятори вгорі перемішували й перемішували густий суп повітря, насиченого смородом немитих людських тіл. Після допиту вони відпустили всіх підозрюваних, окрім двох Абдулів, котрі виявились недостатньо меткими, щоб утекти й десь затаїтися після того, як вибухи двох саморобних бомб забрали життя шести американців, а снайпер застрелив ще одного — Карстерза, хлопця з Кентуккі, котрого всі любили. Тож вони стали копняками ганяти тих Абдулів по спортивному залу, ще й поздирали з них одяг, і Барбі хотів було сказати, що краще йому піти звідти, але не сказав. Принаймні йому хотілося б сказати, що він не брав у тому участі, але ж брав. Вони тоді добряче розпалилися. Він згадав, як копнув якогось із Абдулів просто в його кістляву, закаляну лайном сраку, згадав ту червону пляму, що на ній залишив його солдатський черевик. Обидва Абдули тоді вже були зовсім голі. Він згадав, як Емерсон вдарив ногою другого прямо під його обвислі мудя так сильно, що яйця в того аж підлетіли вгору, а Емерсон кричав: «Це тобі за Карстерза, траханий піщаний нігер». І його матері також невдовзі вручатимуть прапор, в той час як вона сидітиме на складаному стільчику перед могилою, знову та сама стара-стара історія. А тоді, якраз коли Барбі раптом усвідомив, що в технічному сенсі саме він зараз є командиром цих людей, сержант Гакермеєр смикнув одного з них за розмотаний хиджаб — єдине, що залишалося на тому з одягу, приставив його до стінки і впер у лоб Абдулу ствол пістолета, і запала пауза, і ніхто не промовив «стоп» у цій тиші, і ніхто не сказав «не треба» в тій німоті, і сержант Гакермеєр натиснув гачок, і кров бризнула на стіну, так само, як вона бризкає на стіну вже впродовж трьох тисяч років і довше, і було по всьому, прощай, Абдуле, не

забувай писати, коли матимеш вільну хвилинку між пусканнями вишневого соку з тамтешніх незайманок.

Барбі відірвав руки від коробочки і хотів підвестися, але ноги його зрадили. Його підхопив Расті й тримав, поки він не оговтався.

— Господи, — прошепотів Барбі.

— Ти їх бачив, так?

— Так.

— Вони діти? Як ти гадаєш?

— Можливо, — але це була неправильна відповідь, не те, в що він сам вірив у глибині душі. — Ймовірно.

Вони побрели туди, де їхні друзі товпилися перед фермерським домом.

— У порядку, ви? — запитав Роммі.

— Так, — відповів Барбі. Він мусить побалакати з дітьми. І з Джекі. А також з Расті. Але не зараз. Спершу йому треба себе опанувати.

— Ви певні?

— Так.

— Роммі, а в тебе є ще рулони свинцевого полотна в магазині? — спитав Расті.

— Йо. Я залишив дещо на вантажному дебаркадері.

— Це добре, — кивнув Расті й попросив у Джулії її мобільний телефон. Він сподівався, що Лінда зараз вдома, а не в кімнаті для допитів у поліцейській дільниці, але сподівання було єдиним, на що він міг зараз покладатись.

8 Відповідно до обставин розмова в Расті вийшла короткою, менш ніж тридцять секунд, але для Лінди Еверет вона виявилася достатньо довгою, щоб розвернути цей жахливий четвер на сто вісімдесят градусів — у бік сонячного світла. Вона присіла за кухонний стіл, затулила обличчя руками й заплакала. Якомога тихіше, бо нагорі в неї тепер спало не двоє, а четверо дітей. Вона забрала додому брата й сестру Епплтонів, отже, тепер у неї, окрім Джей- Джей, з'явилися ще й Ал-Ей.

Аліса й Ейден були жахливо пригнічені — Боже правий, а як інакше, — проте поряд з Дженні і Джуді їх трохи попустило. Допоміг також бенадрил⁴²⁵, кожна дитина отримала свою дозу. На вимогу її дівчаток Лінда постелила спальники в їхній кімнаті, і тепер вони усі вчотирьох без задніх ніг спали покотом долі між ліжками; Джуді й Ейден

обнявшись.

Тільки-но вона почала заспокоюватися, як хтось постукав у двері кухні. Перше, що спало їй на думку, — поліція, хоча, зважаючи на криваву бійню й суцільний безлад у центрі міста, вона не очікувала поліцаїв так скоро. Та й у цьому делікатному постукуванні не вчувалося нічого владного.

Вона пішла до дверей, затримавшись тільки, щоб зняти з гачка над раковиною рушник для посуду і витерти собі обличчя. Спершу вона не впізнала свого гостя, зокрема тому, що він мав іншу зачіску. Волосся в нього більше не було стягнуте в хвіст на потилиці, воно розсипалося по плечах Терстона Маршалла, обрамляючи його лице, роблячи його схожим на стару прачку, котра після довгого трудового дня отримала погану звістку — жахливу новину.

Лінда прочинила двері. Ще якусь мить Терсі залишався стояти на порозі.

— Каро мертва? — голос у нього звучав низько, хрипло. «Так, ніби він вигорлав свій голос ще на Вудстоку, скандуючи «Речівку» разом з «Рибою», і голос так ніколи більше йому й не повернувся» 426 — подумала Лінда. — Вона насправді померла?

— Боюся, що так, — теж низьким голосом відповіла Лінда, пам'ятаючи про дітей. — Містере Маршалл, мені так жаль.

Ще якусь мить він так і стояв там, застиглий. А потім вхопився за свої звисаючі по боках обличчя сиві кучері й почав розхитуватися вперед-назад. Лінда не вірила в справжність кохання між «Весною» і «Груднем», в цьому сенсі Лінда була старомодна. Каро Стерджес і Маршаллу вона могла дати щонайбільше два наступні роки, а може, навіть лише півроку — скільки знадобиться на те, щоби вщух жар у їхніх статевих органах, — але цього вечора в неї не виникало ніяких сумнівів у тому, що кохання цього чоловіка було справжнім.

І його втрата.

«Хтозна, що там між ними було, але ці діти поглибили їхні почуття, — подумала вона, — і Купол також». Життя під Куполом все інтенсифікувало. Уже зараз Лінді здавалося, що вони живуть під ним не кілька днів, а роками. Зовнішній світ вивітрювався з пам'яті, наче бачений сон після пробудження.

— Заходьте, — запросила вона. — Але поведіться тихенько, містере

Маршалл. Діти сплять. Мої і ваші.

9 Вона налила йому настоящего на сонці чаю, анітрохи не прохолодного, але це було найкраще, що вона могла запропонувати за цих обставин. Він відпив половину, поставив склянку на стіл і почав терти собі кулаками очі, немов дитина, якій давно вже час було б лежати в ліжку, спати. Лінда правильно вгадала, так він намагався взяти себе в руки, і сиділа тихенько, чекала.

Він зробив глибокий вдих, видихнув, а потім поліз рукою собі до нагрудної кишені старої синьої робочої блузи. Дістав сирицевий ремінець і зав'язав волосся на потилиці. Вона вирішила, що це гарний знак.

— Розкажіть мені, що там трапилось, — промовив Терстон. — І як це трапилось.

425 Атигістамінний, протиалергійний препарат, який застосовується також як заспокійливий засіб.

426 «Cheer: I-Feel-Like-I'm-Fixin'-To-Die Rag» («Речівка: я почуваюсь так, ніби мені суджено померти») — антивоєнна пісня гурту «Country Joe and the Fish» («Кантрі Джо і Риба»), яку разом із гуртом співала майже півмільйонна аудиторія знаменитого рок-фестивалю Вудсток (1969).

— Я не все бачила. Хтось сильно вдарив мене в потилицю, коли я намагалася відтягнути вашу... Каро... з проходу.

— Але ж її застрелив хтось із копів, це правда? Якийсь клятий коп у цьому проклятому, геть поліцейському, охочому до розстрілів містечку.

— Так. — Вона потягнулася через стіл і взяла його за руку. — Хтось крикнув «револьвер». І там дійсно був револьвер. Це був револьвер Ендрії Гріннел. Вона могла принести його на збори з наміром застрелити Ренні.

— Ви гадаєте, це виправдовує те, що трапилось із Каро?

— Господи, та ж ні. А те, що трапилось із Ендрією, було відвертим убивством.

— Каро загинула, намагаючись захистити дітей, чи не так?

— Так.

— Дітей, котрі не її рідні діти.

На це Лінда не сказала нічого.

— І все-таки, вони були її дітьми. Її й моїми. Назвіть це примхами

війни або примхами Купола, але вони були нашими, ці діти, яких інакше ми з нею ніколи б не змогли мати. І поки не буде зруйновано Купол — якщо він взагалі коли-небудь зникне, — вони залишаться моїми дітьми.

Лінда гарячково думала. Чи можна довіритися цьому чоловіку? Вона гадала, що так. Расті ж йому напевне довіряв; казав, що цей чоловік просто диявольськи вправний медик, особливо якщо пам'ятати, як давно він не брав участі в цих їхніх ігрищах. І ще Терстон ненавидів тих, хто володарював тут, під Куполом. Він мав на це причини.

— Місіс Еверет...

— Будь ласка, звіть мене Ліндою.

— Ліндо, можна, я переночую у вас, тут на дивані? Мені хотілося б бути тут, якщо вони прокинуться серед ночі. А якщо ні — я сподіваюсь, вони спокійно спатимуть, — я хотів би, щоб вони мене побачили, коли спустяться сюди вранці.

— От і добре. Ми всі разом поснідаємо. Пластівцями. Молоко поки що не скисло, хоча йому вже недовго залишилось.

— Гарно звучить. А коли поїмо, ми миттю звільнимо вас від нашої присутності. Вибачте мені те, що я скажу, особливо якщо ви патріотка вашого міста, але Честер Мілл мені уже в печінці сидить. Я не можу зовсім з нього втекти, але хочу забратися від нього якомога далі. Єдиний пацієнт у шпиталі з серйозними проблемами — це син Ренні, але він сам полишив лікарню сьогодні вдень. Він все одно повернеться, той безлад, що відбувається в його голові, змусить його повернутися, проте наразі...

— Він мертвий.

Терстон не виявив ніякого здивування.

— Інсульт, я гадаю.

— Ні, застрелений. У в'язниці.

— Я мусив би сказати, що мені жаль, але насправді ні.

— Мені теж, — сказала Лінда. Вона не знала напевне, що там робив Джуніор, але добре собі уявляла, яким чином це оберне на свою користь його батько.

— Я переберуся з дітьми на озеро, туди, де ми були з Каро, коли це почалося. Там спокійно, і я певен, що зможу знайти достатньо харчових припасів, щоб якийсь час протриматись. Можливо, навіть

доволі довго. Може, мені навіть вдасться знайти будиночок з генератором. Але серед того, що відбувається в цій громаді, — він надав своїм словам сатиричного призвуку, — я існувати не бажаю й віддаляюся. І забираю Ейдена з Алісою.

— Припустимо, я зможу вам запропонувати краще місце.

— Правда? — А коли Лінда нічого далі не промовила, він простягнув руку над столом і торкнувся її. — Ви мусите хоч комусь довіряти. Наприклад, мені.

Таким чином Лінда розповіла йому про все, включно з тим, що перед тим, як підніматися на Чорну Грядку, їм треба заїхати до Берпі по свинцеве полотно. Балакали вони майже до півночі.

10

Північна частина будинку Маккоя була непридатна для життя — після дуже сніжної минулої зими дах там опинився всередині вітальні, — але із західного боку збереглася їдальня, суто фермерська за стилем, довга, майже як залізничний вагон, от там-то й зібралися втікачі з Честер Мілла. Барбі спершу розпитав Джо, Норрі й Бенні, що вони бачили чи що їм ввижалось, коли вони знепритомніли на краю того, що тепер між ними називалось осяйним поясом.

Джо згадав палаючі гарбузи. Норрі сказала, що все стало чорним і сонце пропало. Бенні спочатку заявив, що нічого не пам'ятає. А потім долонею ляснув собі по губах, згадав.

— Крики, — промовив він. — Я чув крики. Таке щось там було, дуже погане.

Спершу всі мовчали, осмислюючи почуте. Першим озвався Ерні.

— Палаючі гарбузи не вельми звужують діапазон пошуків, якщо це те, що ви намагаєтесь робити, полковнику Барбара. Купу гарбузів із сонячного боку стодоли можна побачити ледь не під кожною стіною в місті. Врожайний сезон на них був, — він помовчав, а потім додав: — А чи коли такий знову буде?

— Расті, а твої дівчатка?

— Та майже те саме, — і далі Расті розказав їм усе, що зміг пригадати.

— «Зупиніть Гелловін, зупиніть Великого Гарбуза», — зачудовано повторив Роммі.

— Чуваки, тут конкретно є якась схема, я відчуваю, — вигукнув Бенні.

— Нема базару, чувачок, — підтримала його Розі, і всі розсміялися.

— Твоя черга, Расті, — заохотив Барбі. — Може, варто про те, як ти зомлів, коли сюди підіймався?

— Уточнюю, я тоді не зовсім зомлів, — сказав Расті. — А всі ці речі легко пояснюються загальним стресом. Масовий психоз включно з груповими галюцинаціями — звичайна справа в тих, хто перебуває в пригніченому стані.

— Красно дякую, докторе Фройд, — уклонився Барбі. — А тепер розкажи нам, що саме ти бачив.

Расті вже дійшов до фігури в смугастому ковпаку патріотичних кольорів, і тут вигукнула Лісса Джеймісон:

— Та це ж те опудало, що стоїть на галявині перед бібліотекою. На ньому ще надіта моя стара майка з фразою з пісні Воррена Зевона...

— «Мила батьківщино Алабама, заграй-но оту пісню мертвого гурту», — продовжив її фразу Расті. — І садові совки замість рук. Ну, словом, воно загорілося. А потім «пух» — і щезло. Разом з моєю млістю.

Він обвів присутніх поглядом. Здивувався, якими розширеними очима вони на нього дивляться.

— Розслабтесь, друзі, мабуть, я бачив це опудало раніше, перед тим, як це зі мною трапилось, а моя підсвідомість потім виштовхнула його нагору, — він націлив палець на Барбі. — А якщо ти знову назвеш мене доктором Фройд ом, отримаєш щигля.

— А ви насправді бачили його раніше? — запитала Пайпер. — Можливо, коли забирали своїх донечок зі школи чи ще якось? Бо ж бібліотечна галявина прямо напроти ігрового майданчика.

— Та я не пам'ятаю взагалі-то, ні, не можу пригадати.

Расті не уточнив, що останній раз він забрав дівчаток зі школи ще на початку місяця, а тоді навряд щоб десь у місті вже робилися якісь гелловінські інсталяції.

— А тепер ви, Джекі, — звернувся Барбі.

Вона витерла собі губи.

— Ви вважаєте, що це дійсно важливо?

— Так, саме так я й вважаю.

— Люди горять, — промовила вона. — І дим, а крізь нього в тих місцях, де розриви в

димовій завісі, палахкотить вогонь. Здається, ніби палає весь світ.

— Йо, — підхопив Бенні. — Люди кричали, бо вони горіли. Тепер і я

своє пригадав. — Він раптом сховав обличчя на плечі в Елви Дрейк. Вона його обняла.

— До Гелловіну поки що цілих п'ять днів, — сказала Клер.

— Я так не думаю, — заперечив Барбі.

11

Дров'яна піч у кутку кімнати засідань у міській раді стояла давно нікому не потрібна, вкрита пилюкою, але все ще залишалась у робочому стані. Великий Джим перевірів, чи відкрито димохід (рипнула іржаво засувка), далі витяг накопичені Дюком Перкінсом матеріали з конверта з кривавим відпечатком підошви. Погортав, кривлячись від читаного, а потім вкинув папери в піч. Конверт залишив.

Картер був на телефоні, говорив зі Стюартом Бові, переказував йому, що бажає Великий Джим для свого сина, казав, щоб той зараз же брався до роботи. «Добрий хлопець,

— думав Великий Джим. — Далеко може піти. Поки пам'ятатиме, з якого боку йому маститься хліб маслом, тобто». Тим, хто про це забуває, доводиться платити високу ціну. Ендрія Гріннел про це дізналась лише щойно цього вечора.

На полиці поряд із піччю лежала коробка сірників. Великий Джим чиркнув і торкнувся полум'ям сірника краєчка «доказів» Дюка Перкінса. Заслінку він залишив відчиненою, щоб бачити, як вони горять. Це дарувало йому неабияке задоволення.

Підійшов Картер.

— Стюарт Бові на зв'язку. Сказати, що ви зателефонуєте йому пізніше?

— Дай мені його, — простягнув руку по слухавку Великий Джим.

Картер показав на конверт.

— Ви хочете, щоб я це також вкинув до печі?

— Ні. Я хочу, щоб ти взяв чистих аркушів із принтера і поклав їх у цей конверт.

Картеру вистачило миті, щоб осягнути ідею.

— У неї були просто торчкові галюцинації, наркоманська маячня, так?

— Бідна жінка, — погодився Великий Джим. — Спустиись у протиатомне сховище, синку, це там. — Він кивнув великим пальцем повз піч, у бік цілком звичайних дверей, якщо не звертати уваги на табличку з чорними трикутничками на жовтому тлі. — Там дві

кімнати. У кінці другої стоїть малий генератор.

— Окей...

— Перед генератором є люк. Його важко помітити, але як придивишся, то побачиш. Підніми його й подивися. Там, внизу, мусить бути заховано чи то вісім, чи десять невеличких балонів із пропаном. Принаймні останнього разу, як я туди заглядав, вони там лежали. Перевір і доповіси мені, скільки їх там.

Йому стало цікаво, чи спитає Картер, навіщо це, але Картер промовчав. Просто відвернувся і вирушив виконувати наказ. Тому Великий Джим докинув йому вслід:

— Одне зауваження, синку. Не забувай завжди ставити крапки над «і» та в кінці речення, у цьому криється секрет успіху. І в Божій помочі, звісно.

Коли Картер пішов, Великий Джим натиснув на телефоні кнопку відновлення розмови, і якщо Стюарт уже відімкнувся, його сраці світлитимуть круті непереливки.

Стюарт чекав.

— Джиме, я співчуваю, така втрата, — промовив він першим чином, і це вже був йому плюс. — Ми зробимо все, як годиться, я думаю, найкраще підійде домовина моделі «Вічний упокій», це дуб, протриває тисячу років.

«Продовжуй і швидше переходь до головного», — подумав мовчки Великий Джим.

— Це буде найкраща наша робота. Він буде як живий, ось-ось встане і посміхнеться.

— Дякую тобі, друже, — промовив Великий Джим, подумки собі відзначаючи: «А він збіса порозумнішав».

— Тепер про той рейд, що призначено на завтра, — почав Стюарт.

— Я тобі й сам якраз збирався подзвонити щодо цього. Тебе цікавить, чи він залишається на порядку денному? Так, залишається.

— Але ж з усім цим, що трапилося...

— Нічого не трапилося, — перебив його Великий Джим. — Ми можемо тільки подякувати за Божу ласку. Я можу очікувати від тебе на «амінь» за це, Стюарте?

— Амінь, — запопадливо проказав Стюарт.

— Всього лише хріноверть, спровокована ментально нездоровою

жінкою з револьвером. Вона зараз уже вечеряє з Христом і всіма святими, я не маю щодо цього жодних сумнівів, бо не її вина в тім, що тут таке трапилось.

— Але ж, Джиме...

— Не перебивай мене, коли я говорю, Стюарте. То все наркотики. Все ті клятї ліки, вони роз'їли їй мозок. Люди все зрозуміють, коли потроху заспокояться. У Честер Міллі народ благословенно розважливий, мужній. Я вірю в наших людей, вони з честю пройдуть крізь усі негаразди, я в них завжди вірив і віритиму. До того ж зараз у головах у них нема інших думок, окрім єдиної: побачитись зі своїми рідними і близькими. Наша операція відбудеться, як заплановано, опівдні. Ти, Ферн, Роджер, Мелвін Ширлз. Очолить вас Фред Дентон. Він же підбере ще чоловік п'ять-шість, якщо вважатиме, що вони стануть у пригоді.

— Він кращий, кого ти можеш на це поставити?

— Фред цілком у порядку.

— А як щодо Тібодо? Того хлопця, котрий весь час ошивається біля тебе...

— Стюарте Бові, кожного разу, як ти розкриваєш свого рота, разом із запахом у тебе звідти тхне твоєю непевністю. Зараз же стули пельку і слухай. Ми говоримо про хирлявого наркомана і фармацевта, котрий гусака не здатен налякати. Ти даси мені на це «амінь»?

— По, амінь.

— Поїдете двома міськими ваговозами. Зв'яжись із Фредом, щойно ми закінчимо цю розмову, він іще мусить бути десь тут неподалік, і розкажи йому, що до чого. Скажи йому, що завтра вам усім треба подбати про власну безпеку. Там, у задній коморі, у поліцейській дільниці повно всякого лайна, що його нам колись скинули зі Служби нацбезпеки — куленепробивні жилети і бронекуртки і ще хтозна-що — тож хоча б тепер воно стане нам у пригоді. А тоді поїдете туди і викурите звідти ту парочку. Нам потрібен той пропан.

— А як щодо лабораторії? Я думав, може, нам її варто спалити...

— Ти здурів? — Картер, котрий саме в цю мить повернувся до кімнати, подивився на нього здивовано. — З усіма тими хімікатами, що там складовані? Одна справа газета Шамвей; а тут казан з абсолютно іншим варивом. Тобі варто бути розважливішим, бо я почну думати,

що ти такий же йолоп, як Роджер Кіл'ян.

— Гаразд, — Стюарт промовив понуро, але Великий Джим був певен, що той зробить усе правильно. Та й все одно він більше не міг витратити на нього час; будь-якої хвилини може прийти Рендолф.

«Достоту, парад дурнів довічно нескінченний», — подумав він.

— Ну, а тепер восхвалимо Бога великого, — проказав Великий Джим. Внутрішнім зором він побачив себе верхи на спині в Стюарта, як він топче його обличчям у грязюку. Захоплива вийшла картинка.

— Хвалімо Бога, — пробурмотів Стюарт.

— Амінь, брате, — відгукнувся Великий Джим і відімкнувся.

12

Скоро по цьому прийшов і шеф Рендолф, з утомленим, але задоволеним обличчям.

— Здається мені, що декількох наймолодших новобранців ми втратили назовсім, Додсон, Рокліфф і синок Річардсонів пішли, але більшість інших тримаються. І я захопив декількох нових. Це Джо Боксер... Стаббі Норман, Обрі Таул... той, що його брат, ну, ти знаєш, тримає книгарню...

Великий Джим доволі терпляче слухав цю тираду, щоправда, лише краєм вуха.

Коли Рендолф нарешті заглух, Великий Джим підштовхнув до нього по полірованій стільниці конверт із написом ВЕЙДЕР.

— Ось те, чим вимахувала наша бідна Ендрія. Поглянь-но сам.

Рендолф завагався, потім відшпилював клапан і витяг звідти стос аркушів.

— Але тут нема нічого, лише чистий папір.

— Твоя правда, правдива й істинна. Коли збереш завтра свій особовий склад — у поліцейській дільниці, рівно о сьомій ранку, бо наші мурашки мусять почати метушитися вельми рано, ти слухай уважно, коли дядько Джим тобі щось говорить, — можеш їм роз'яснити, що бідна жінка була просто не в собі, як той анархіст, котрий застрелив президента Маккінлі.

— А хіба це не гора?427

Великий Джим згаяв хвилинку на зачудування, з якого такого дуба впав синочок місіс Рендолф, коли був маленьким. А тоді продовжив, волюючи швидше закінчити. Йому не світить цієї ночі доброго

восьмигодинного сну, за Божого благословення вдасться поспати хоча б п'ять годин. А йому так треба виспатись. Цього так треба його втомленому серцю.

— Потрібно задіяти всі поліцейські машини. По два офіцери на екіпаж. Перевір, щоб у кожного був газовий диспенсер і шокер. Але якщо хтось вистрелить з вогнепальної зброї на очах у репортерів, перед камерами, перед тим нікчемашним зовнішнім світом... Я сам у того вирву кишки на підтяжки до штанів.

— Так, сссер.

— Нехай вони їдуть по узбіччях шосе 119, супроводжують натовп. Ніяких сирен, але мигалки щоб блимали.

— Як на параді, — зауважив Рендолф.

— Атож, Піте, як на параді. Дорожнє полотно нехай залишається вільним для людей. Хто під'їжджатиме на своїх машинах, наказуйте їм залишити їх і далі йти пішки. Оголошуйте це через гучномовці. Я хочу, щоб вони були вже добряче втомленими, коли туди дістануться. Втомлені люди — це люди, більш схильні до покірності.

— А як ти гадаєш, може, нам варто відрядити кілька загонів на пошуки арештантів, утікачів? — Він побачив, як на цих його словах спалахнули очі Великого Джима, і підняв долоню. — Я просто спитав, просто спитав.

— Гаразд, ти заслужив на відповідь. Ти ж, кінець-кінцем, у нас шеф. Правда, Картере?

— Йой, — сказав Картер.

— Відповідь буде однозначна — ні. І це тому, шефе Рендолф... слухай мене уважно... бо вони не можуть втекти. Навкруг Честер Мілла стоїть Купол, і вони абсолютно... беззастережно... не мають ніякої змоги кудись втекти. Тепер ти второпав, як робляться умовиводи? — Він помітив, як почервоніли щоки в Рендолфа, і додав: — Будь обережним з відповіддю. Я тобі раджу.

— Я розумію.

— А тоді зрозумій ще й інше: поки Дейл Барбара перебуватиме десь на волі, не кажучи вже про його спільника Еверета, люди ще ревніше шукатимуть захисту у своїх урядовців. І як би нам не хотілося закручувати гайки, але ми змушені будемо зреагувати на такі обставини.

Рендолф прояснів. Нехай він і не мав поняття, що є й президент і є також гора на ім'я Маккінлі, проте він зрештою докумекав-таки, що Барбі в чистім полі для них може бути набагато вигіднішим за Барбі в кулаку.

— Так, — сказав він. — Будемо змушені. Чорт, а точно ж. А як щодо прес-конференції?

427 Вільям Маккінлі (1843-1901) — 25-й президент (1897-1901), був застрелений анархістом Леоном Чолгошем; найвища в Північній Америці гора Маккінлі (6198 м) розташовується на Алясці, сьогоденню назву їй дали золотошукачі, котрі підтримували тоді ще кандидата в президенти Вільяма Маккінлі, бо в його програмі був пункт переведення грошової системи США зі срібного на золотий стандарт.

Якщо ти на неї не підеш, то, може, захочеш послати...

— Ні, не захочу. Я буду тут, на своєму посту, де моє законне місце, моніторити розвиток подій. А преса нехай собі провадить конференцію з тисячею або й більше тих людей, які припруться туди, до південної межі міста, й лупитимуть там очі, немов ті роззяви на нову будівлю. Нехай щастить їм в інтерпретаціях того белькотіння, якого вони там наслухаються.

— Дехто там може розповісти про не дуже похвальні стосовно нас речі, — промовив Рендолф.

Великий Джим блиснув крижаною усмішкою.

— На те і дав нам Бог міцні плечі, друже. Окрім того, що зможе зробити той нахабний нікчемаха Кокс? В'їде сюди верхи на коні й витурить нас із кабінетів?

Рендолф заповідливо захихотів, вирушив до дверей, але раптом про щось іще згадав.

— Там збереться дуже багато людей, і вони там перебуватимуть довший час. Військові на своєму боці встановили пересувні туалети. Чи не треба нам зробити щось подібне і зі свого боку? У нас, здається, було кілька таких кабінок на складі. Для дорожніх робітників їх використовували. Може, Ел Тіммонс міг би...

Великий Джим послав промовистий погляд, у якому ясно читалася його думка: він вважає, що новий шеф поліції раптом здурів.

— Якби моя воля, наші люди завтра сиділи б у безпеці по своїх

власних домівках, замість того щоб відходити з міста, мов якісь ізраеліти з Єгипту. — Він витримав паузу для наголошення на наступному. — Якщо комусь припече, дозволиш їм піти й покакати там, десь у клятих чагарниках.

13

Коли Рендолф нарешті пішов геть, Картер промовив:

— Якщо я побожусь, що не маю наміру лізти не в свої справи, чи можу я вам дещо сказати?

— Так, звісно.

— Я люблю дивитися, як ви дієте, містере Ренні.

Великий Джим вишкірився — в широкій сонячній посмішці, яка освітила цілком усе його обличчя.

— Ну, ти маєш свій шанс, синку; навчався чогось в інших, повчись тепер у кращого.

— Я так і думаю робити.

— А зараз від тебе мені лише потрібно, щоб ти підвіз мене додому. Будь у мене завтра рівно о дев'ятій ранку. Ми приїдемо сюди й дивитимемося шоу по Сі-Ен-Ен. Але спершу ми посидимо на міському пагорбі, подивимося, як виходитиме народ із міста. Сумно це, насправді; ізраеліти без Мойсея.

— Мурахи без мурашника, — підхопив Картер. — Бджоли без вулика.

— Але, перш ніж забрати мене, я хочу, щоб ти з деким побачився. Або спробував принаймні. Можу закластися сам із собою, що вони виявляться безвісті зниклими.

— Хто це?

— Розі Твічел і Лінда Еверет. Дружина медика.

— Я знаю.

— Можеш також перевірити, де Шамвей. Я чув, що вона може зараз жити в Ліббі, у тієї проповідниці з погано вихованим собакою. Якщо хоч когось із них побачиш, допитай їх про місцеперебування наших утікачів.

— Жорстко чи м'яко?

— Середнє. Мені не конче потрібно, щоби Барбару або Еверета зловили саме зараз, але я б не відмовився знати, де вони ховаються.

Вийшовши на ганок, Великий Джим набрав повні груди смердючого повітря, а відтак і видихнув із гмиканням, у якому вчувалося

задоволення. Картер теж почувався вельми задоволеним собою. Ще на минулому тижні, в банькатих окулярах, щоб уберегти собі очі від іржавої лупи, яка сіялася з поїдених сіллю вихлопних систем, він міняв глушники. Сьогодні він впливова людина зі становищем. Легкий сморід у повітрі здавався невеликою ціною за це.

— Маю до тебе одне питання, — промовив Великий Джим. — Як вона тобі смакувала? Нічого була?

Картер трохи завагався, а потім таки відповів:

— Трохи сухувата спершу, але далі все поїхало, як по базарній олії.

Великий Джим розреготався. З якимсь металевим призвуком, немов монети посипалися у лоток торговельного автомата.

14

Північ, і рожевий місяць спускається до обрію, за яким лежить Таркер Мілл, там місяць може собі висіти, поки не надійде світло дня і, перед тим, як йому зовсім зникнути, перетворить його на привид.

Джулія обережно ступала крізь темний сад туди, де ферма Маккоя переходила в західний схил Чорної Гряди, і не здивувалася, помітивши темнішу тінь людини, що сиділа під одним із дерев. Праворуч від себе вона кожні п'ятнадцять секунд бачила проблiski, які посилювала коробочка з викарбуванням на ній чужинним символом: найменший, найдивовижніший у світі маяк.

— Барбі? — погукала вона, намагаючись робити це якомога тихіше. — Як там Кен?

— Поїхав до Сан-Франциско взяти участь у ювілейному гейпараді. Я завжди знав, що він хлопець не простий.

Джулія розсміялась, а потім узяла його руку й поцілувала.

— Друже мій, я страшенно рада, що ви тепер у безпеці.

Він обхопив її руками, розцілював в обидві щоки і тільки потім відпустив. Затяжні цілунки. Справжні.

— Я теж, друг мій, Джуліє.

Вона засміялась, але всередині неї виник раптовий трепет, яким її прохромило від шиї до колін. Знайомий трепет, хоча їй давно не траплялося його відчувати. «Розслабся, дівчинко, — переконувала вона себе. — Він же тобі в сини годиться».

Ну так, авжеж... якби вона завагітніла тринадцятирічною.

— Всі вже сплять, — сказала Джулія. — Навіть Горес. Він у будинку разом з дітьми. Вони кидали йому ломачки, і він їх приносив, аж поки язик йому буквально не почав стелитися по землі. Він думає, що вже помер і потрапив у рай, я певна.

— Я теж намагався заснути. Та не зміг.

Він двічі вже майже засинав і обидва рази знову опинявся в камері, бачив перед собою Джуніора Ренні. Перший раз Барбі помилився і, замість кинутися вправо, розпластався на тапчані, перетворившись на ідеальну ціль. Другий раз Джуніор простягнув крізь ґрати неймовірну довгу гумову руку, вхопив його й утримував достатньо довго для того, щоб позбавити життя. Після цього Барбі полишив сарай, де полягали спати чоловіки, і прийшов сюди. Тут теж стояв запах кімнати, в якій півроку тому помер споконвічний курій, але все одно повітря тут було кращим, ніж у місті.

— Так мало вогнів там, унизу, — промовила вона. — Звичайної ночі їх було б удев'ятеро більше, ніж зараз, навіть о цій годині. Вуличні ліхтарі скидалися б на подвійну низку перлин.

— Зате тут є оце, — лівою рукою Барбі обнімав Джулію, і зараз він показав вільною правою на осяйний пояс унизу. Якби не Купол, проти якого світіння раптово обривалось, вона б визнала цей пояс за ідеальне коло. А так він був схожим на підкову.

— Авжеж. А як ви гадаєте, чому Кокс не говорив про це? Вони мушили б його зафіксувати на супутникових фото. — Вона замислилась. — Мені він принаймні ні словом не прохопився. Може, вам щось казав?

— Ні, а мусив би. Що означає — вони його не бачать.

— Ви вважаєте, що Купол... як це? Фільтрує картинку?

— Щось таке, либонь. Кокс, новинні телеканали, весь зовнішній світ, вони цього не бачать, бо їм його не потрібно бачити. Так мені здається.

— А Расті правий, як ви гадаєте? Ми ті мурашки, що їх катують жорстокі діти, граючись із лінзою? Яка ж це розумна раса могла б дозволити своїм дітям творити таке з іншою розумною расою?

— Це ми самі себе вважаємо розумними, а вони нас? Ми знаємо, що мурашки — це істоти, які мають власне суспільство, вони будують житла, створюють цілі колонії, вони чудові архітектори. Вони наполегливо трудяться, як і ми. Вони ховають своїх померлих, як і ми.

У них навіть відбуваються міжрасові війни, коли чорні б'ються з рудими. Все це ми знаємо, але не вважаємо мурашок розумними. Вона тісніше пригорнулася йому під руку, хоча надворі не було прохолодно.

— Розумні чи ні, все одно це неправильно.

— Згоден. Більшість людей із цим погодяться. Расті зрозумів це ще в дитинстві. Але більшість дітей не сприймають світ у координатах моралі. Потрібні роки, щоби розвинути це відчуття. Ставши дорослими, більшість із нас забуває свої дитячі розваги, такі як спалювання мурашок лупою або відривання крилець мухам. Можливо, їхні дорослі колись робили так само. Тобто якщо взагалі коли-небудь помічали нас. Коли ви останній раз нахилялися до мурашника, щоби його роздивитися?

— Але ж... якби ми знайшли мурашню на Марсі або навіть мікробів, ми б їх не знищували. Бо життя у Всесвіті — така безцінна річ. Боже мій, будь-яка з планет у нашій системі — суцільна пустеля.

Барбі подумав, що, якби спеці НАСА знайшли щось живе на Марсі, вони знищили б це без жодних докорів сумління, аби лише покласти його під мікроскоп і вивчати, але не промовив цього.

— Якби ми були більш просунутими науково — чи духовно просунутішими, бо, можливо, саме це потрібно, аби подорожувати в тому безмежжі, що простягається навкруг нас — ми, либонь, переконалися б, що життя існує скрізь. Заселених світів, розумних форм життя там не менше, ніж мурашників на території цього міста.

Чи це його рука вже тепер спочиває збоку на опуклості її грудей? Саме так, погодилася з собою вона. Давно там не лежала чоловіча рука, а відчуття дійсно було приємним.

— Єдине, в чому я впевнений, це те, що існують й інші світи, окрім тих, які ми можемо побачити крізь наші слабенькі телескопи тут, на Землі. Чи навіть за допомогою «Габбла»⁴²⁸. І ці... вони... зовсім не тут зараз, розумієте. Це не вторгнення. Вони просто дивляться. І ще... напевно... граються.

— Я знаю, як воно, — мовила вона. — Коли з тобою граються, як з іграшкою.

Він подивився їй в обличчя. На поцілунковій відстані. Вона була не проти, щоб її поцілували, зовсім не проти.

— Що ви маєте на увазі? Ренні?

— Ви вірите, що в житті людини бувають особливі, визначальні моменти? Рубіжні моменти, котрі якраз і змінюють нас?

— Так, — відповів він, думаючи про ту пляму у формі усмішки, пропечатану його черевиком на сидниці в Абдула. Звичайна сидниця чоловіка, що проживав був своє звичайне маленьке життя. — Абсолютно.

— Зі мною це трапилось у четвертому класі. У початковій школі на Мейн-стрит.

— Розкажіть.

— Історія коротка. То був найдовший день у моєму житті, але розповідь займе зовсім

428 «Hubble Space Telescope» — телескоп, який з 1990 року працює на навколоземній орбіті; названий на честь американського астронома Едвіна Габбла (1889-1953).

мало часу.

Він чекав.

— Я була доволі видною дитиною. Мій батько володів місцевою газетою — тримав пару репортерів і одного рекламного агента, але все решту він робив сам-один, такий собі чоловік-орекстр, саме так йому подобалось вести справу. Ніколи не виникало питання, чим займуся я, коли він відійде від справ. Він вірив у це, моя мати в це вірила, мої вчителі також вірили, і, звісно, вірила в це я сама. Детально було розплановано мою подальшу вищу освіту. Звичайно, і мови не могло йти про якийсь провінційний коледж, типу університету штату Мейн, бо це було не для донечки Ела Шамвея. Дочка Ела Шамвея навчатиметься у Принстоні. Вже в четвертому класі в мене над ліжком висів Принстонський прапорець, я вже тоді жила буквально на валізах.

— Усі кругом, включно зі мною, ледь не молилися на кожен мій крок. Тобто всі, окрім моїх однокласників. Я в той час не розуміла причин, це тепер я дивуюся, як я могла цього не помічати. Я сиділа за першою партою і завжди тягнула руку, коли місіс Коннот ставила якесь запитання, і завжди я давала на нього правильну відповідь. Аби можна було, я б наперед виконала всі завдання, я жадала додаткових балів. Я була невситимою здобувачкою оцінок і трохи підлизою. Одного разу, коли місіс Коннот на кілька хвилин залишила нас самих,

повернувшись до класу, вона побачила закривавлений ніс малого Джессі Вашона. Місіс Коннот оголосила, що весь клас залишиться після уроків, якщо ніхто не скаже, хто це зробив. Я підняла руку і доповіла, що це зробив Енді Меннінг. Енді вдарив по носі Джессі, коли той відмовився дати йому свою гумку-стирачку. І я не вбачала в цьому нічого неправильного, бо я ж сказала правду. Ви уявляєте собі цю картину?

— Ви її змалювали на високу п'ятірку.

— Цей епізод виявився останньою соломинкою. Одного дня, невдовзі після цього випадку, коли я йшла додому через міський майдан, на мене напала зграйка дівчат, котрі ховалися, чекаючи на мене, в мості Миру. їх було шестеро. їх очолювала Ліла Страут, котра тепер має прізвище Кіл'ян — вона вийшла заміж за Роджера Кіл'яна, котрий їй абсолютно підходяща пара. Ніколи не вірте, якщо хтось вас почне переконувати, ніби діти не тягнуть за собою в доросле життя свої дитячі образи. Вони затягли мене на паркову сцену. Я спочатку пручалася, але потім дві з них — одною була Ліла, а другою Сінді Коллінс, тепер мати Тобі Меннінга — не почали мене бити кулаками. Не в плечі, куди, знаєте, зазвичай цілять діти. Сінді ударила мене в щелепу, а Ліла прямо в праву грудь. Як же це було боляче! У мене тільки почали тоді рости груди, і вони самі по собі, навіть без усякого до них доторку, дуже боліли. Я почала плакати. Зазвичай це ясний сигнал — принаймні серед дітей, — що справа зайшла надто далеко. Але не того дня. Коли я заридала, Ліла сказала: «Заткнися, бо гірше буде». Поряд не було нікого, хто міг би їх зупинити. Було холодно, такий мрячний день, і на майдані не було ані душі, окрім нас. Ліла ляснула мені по обличчю так сильно, що аж з носа в мене пішла кров, і виголосила: «Донощиця-задавака! Бодай зжерли б тя собаки!» І всі дівчата почали сміятися. Вони казали, що це за те, що я виказала Енді, і тоді я й сама так думала, але тепер розумію, що то була відплата мені за все, аж по те, як пасували стрічечки в волоссі до моїх блузок і спідничок. Вони носили одяг, а я наряди. Енді просто послужив останньою соломинкою.

— Дуже жорстоко били?

— Ляскали по обличчю. Смикали за коси. А ще... вони плювали на мене. Всі разом. От тоді-то мене зрадили ноги і я впала на ту сцену. Я

плакала, як ніколи раніше, затуляла собі долонями обличчя, але все відчувала. Слина, вона ж тепла, знаєте?

— Йо.

— Вони проказували всякі такі речі: «вчительське цуценья» і «ой-лялечко-присяй-богу» та «міс-принцеска-сере-не-воняє». А тоді, коли я вже було думала, що вони вгомонилися, Коррі Макінтош крикнула: «Давайте з неї штани знімемо!» Бо я того дня була одягнута в слакси, красиві такі брюки, мама мені їх вибрала по каталогу. Я їх любила. У таких слаксах легко було себе уявити студенткою, що йде до «Кводу»⁴²⁹ в Принстоні. Так мені тоді

⁴²⁹ Quadrangle Club — заснований 1896 року один з десяти все ще існуючих елітних «обідніх клубів» у

принаймні ввижалось. Тут я вже почала відбиватися дужче, але вони перемогли, звичайно. Четверо тримали мене, поки Ліла й Коррі стягували з мене слакси. А відтак Сінді Коллінс почала сміятися і показувати пальцем: «Ой, дивіться, в неї на трусах той дурнуватий Вінні- Пух намальований!» Так, у мене там були і Віслючок, і кенгурятко Ру. Тоді вони всі почали реготати, а я... Барбі... я почала меншати... і меншати... і меншати. Поки сцена на стала величезною, немов безкрая пласка пустеля, а я перетворилася на мурашку посеред неї. Гинула посеред неї.

— Як мураха під збільшувальним склом, іншими словами.

— О, ні! Ні! Барбі! Мені було холодно, не гаряче. Я леденіла. У мене сироти повиступали на ногах. Коррі сказала: «Давайте й труси з неї стягнемо!» Але це вже було занадто навіть для них. Як останній ласий шматочок, Ліла взяла і закинула мої гарні слакси на дах сцени. Після цього вони пішли. Ліла йшла останньою. Вона ще сказала мені: «Якщо ти цього разу наклепаєш, я візьму в свого брата ніж і відріжу тобі твого сучого носа».

— Що було далі? — спитав Барбі. Але ж дійсно, його рука спочивала в неї на грудях.

— Далі було те, що маленька перелякана дівчинка зіщулилась там, на сцені, не відаючи, як їй дійти додому без такого, щоб половина міста не побачила її в тих ідіотських дитячих трусиках. Я відчувала себе найдрібнішою, найнікчемнішою насіниною на землі. Врешті я вирішила, що діждуся темряви. Мої батько з матір'ю, звісно, будуть

непокоїтись, можуть навіть викликати копів, але мені то було байдуже. Я збиралася дочекатися темряви, а тоді діставатися свого дому бічними вуличками. Ховатися за деревами, якщо хтось трапиться мені назустріч. Я, мабуть, навіть задрімала там, бо раптом бачу, а наді мною стоїть Кейла Бевінс. Вона була разом з усіма, біла мене по обличчю і плювала і тягала за коси. Вона не так багато лаяла мене, як решта їх, але все одно брала повноцінну участь. Вона була серед тих, хто мене тримав, коли Ліла й Коррі стягували з мене штани, а коли вони побачили, що одна їх холоша звисає з даху сцени, Кейла вилізла на перила й підкинула вище холошу, щоб та зачепилася на даху і я не могла дістати свої слакси. Я почала її благати, щоб більше не мучила мене. У мені вже не залишилося тоді ні гордості, ні гідності. Я благала не стягувати з мене трусики. Потім почала благати її допомогти мені. А вона просто стояла і слухала, немов я була для неї ніщо. Та я й була нічим для неї. Я розуміла це тоді. З роками я про це якось забула, але якимсь чином у мені відновився зв'язок з цією голою правдою, в результаті досвіду життя під Куполом. Кінець-кінцем я виснажилась і просто лежала там, схлипувала. Вона ще якийсь час дивилася на мене, а потім стягнула з себе светр. То був старий, розтягнутий коричневий светр, їй майже до колін. Вона була росла дівчинка і светр на ній був на виріст. Вона накинула його на мене і сказала: «Бери і йди додому, це тобі буде як сукня». Отак вона сказала. І хоча надалі я ходила разом з нею в школу ще впродовж восьми років — аж до самого випуску — ми більше ніколи з нею не балакали. Але іноді я все ще чую уві сні ті її слова «Бери і йди додому, це тобі буде як сукня». І бачу її обличчя. На ньому ні ненависті, ні злості, але й жалю нема також. Вона зробила це не з жалю і не заради того, щоб я її не виказувала. Я не розумію, чому вона це зробила. Я не розумію навіть, чому вона повернулася до мене. А ви?

— Ні, — промовив він і поцілував її в губи. Поцілунок вийшов швидким, але теплим, і вологим, і доволі лячним.

— Чому ви це зробили?

— Бо у вас був такий вигляд, що вам це потрібно, от я це й зробив. А що було далі, Джуліє?

— Я одягла светр і пішла додому — що ж іще? А батьки мене чекали.

— Вона гордо задерла підборіддя. — Я так ніколи й не розповіла їм,

що тоді трапилось, і вони самі ніколи не дізналися. Десь протягом тижня по дорозі до школи я кожного разу бачила свої штани на круглому дашку над сценою. І кожного разу я відчувала сором і образу — біль, як ножем у серце. А потім одного дня вони зникли. Біль після цього з мене нікуди не подівся, але все

Принстоні.

одно стало трохи легше. Замість гострого болю залишився тупий. Я не виказала тих дівчат, хоча мій батько буквально пінівся і гнітив мене аж до червня — я могла тільки ходити до школи і нічого більше. Він заборонив мені навіть поїхати з класом до Портленда в Музей мистецтв на екскурсію, якої я чекала цілий рік. Він сказав, що я зможу поїхати і всі мої привілеї мені буде повернуто, якщо я назву імена дітей, котрі з мене «знущалися». Це його слово. Але я мовчала, і не просто тому, що була адепткою дитячого варіанта «Апостольського символу віри».

— Ви повелися так, бо в глибині душі вважали, що заслужили на те, що з вами тоді трапилось.

— Заслужила тут неправильне слово. Я вважала, що придбала дещо і заплатила за це справжню ціну. Моє життя змінилося після того випадку. Я продовжувала отримувати гарні оцінки, але перестала аж так часто тягнути руку. Я не перестала здобувати оцінки, але вже не прагла їх попри будь-що. У старших класах я могла б стати офіційною лідеркою, але попустилася під кінець випускного року. Якраз настільки, щоб замість мене виграла Карлін Пламмер. Я не хотіла бути першою. Ні оголошувати випускної промови, ні тієї уваги, яку викликає та промова. У мене з'явилося декілька друзів, найкращі з них серед тих, хто кутив на майданчику поза будівлею школи. Найбільшою переміною стало те, що я вирішила продовжувати освіту в Мейні, замість Принстона... де мене дійсно чекали. Батько кидав громи і блискавки: як це так, чому це його дочка буде навчатися у якомусь вбогому провінційному коледжі, але я правила своє. — Вона усміхнулася. — Твердо стояла на своєму. Проте секретним інгредієнтом любові є компроміс, а я тата дуже любила. Обох любила, і його, і маму. Я планувала навчатися в Університеті штату Мейн в Ороно, але влітку після закінчення школи в останній момент подала заяву в Бейте430 — це в них називається «поданням за особливих

обставин» — і мене прийняли. Батько змусив мене заплатити пеню за запізнення з мого власного банківського рахунку, що я радо зробила, бо в родині нарешті встановився крихкий мир після шістнадцяти місяців прикордонного збройного конфлікту між державою Батьківський Контроль і маленьким, але добре укріпленим князівством Уперта Юнка. Спеціальністю я вибрала журналістику, і таким чином було залатано ту пробоїну, що утворилася з того дня на парковій сцені. Мої батьки так ніколи й не дізналися про це. Не через той день я залишилася в Міллі — моє майбутнє в «Демократі» було визначено наперед віддавна, — але я є тією, ким я є, в основному завдяки тому дню.

Вона знову звела на нього очі, вони сяяли слізьми і викликом:

— І все-таки я не мураха. Я не мурашка.

Він знову її поцілував. Вона міцно обхопила його руками і відповіла на його поцілунок щиро, як тільки могла. А коли його рука витягла поділ її блузи з-за пояса слаксів, а потім сковзнула по животу до грудей, вона почала цілувати його взасос. Дихання її було уривчастим, коли вони відхилились одне від одного.

— Хочете? — спитав він.

— Так. А ви?

Він узяв її руку і поклав собі на джинси, туди, де цілком ясно відчувалася сила його бажання.

За хвилину він вже спирався ліктями, балансуючи над нею. Вона взялась рукою за нього і спрямувала в себе.

— Будьте ніжні зі мною, полковнику Барбара. Я трохи призабула, як це робиться.

— Це — як їзда на велосипеді, — промовив Барбара. Виявилось, що він таки був правий.

15

430 Bates College — приватний коледж, заснований баптистами-аболіціоністами 1855 року в місті Люїстон, один із перших у США, де разом навчалися дівчата і хлопці.

Коли все закінчилося, Джулія відкинулась головою йому на руку, і так вона лежала, дивилася на рожеві зірки, а потім спитала, про що він зараз думає.

Він зітхнув:

— Про сни. Видіння. Про все те не-знати-що. У вас мобільний телефон з собою?

— Завжди. І заряд він тримає чудово, хоча скільки ще буде в робочому стані, сказати не можу. Кому ви збираєтесь телефонувати? Напевне, Коксові, я гадаю.

— Правильно гадаєте. Його номер є в пам'яті?

— Так.

Джулія потягнулася рукою до своїх слаксів, що лежали неподалік, і зняла з пояса телефон. Знайшла КОКС і подала слухавку Барбі, той майже ментально почав у неї говорити. Мабуть, Кокс одразу ж відреагував на дзвінок.

— Алло, полковнику. Це Барбі. Я на волі. Ризикну, повідомлю вам наше місцезнаходження. Це Чорна Гряда. Старий сад Маккоя. Є він у вас на вашій... окей, отже, є. Звісно, що мусить бути. І ви маєте поряд себе супутникові знімки міста, так?

Він послухав, потім спитав у Коса, чи є на знімках світлова дуга у формі підкови, яка охоплює гряду і закінчується біля межі з ТР-90. Кокс відповів негативно, а тоді, судячи з виразу на обличчі Барбі, сам спитав про деталі.

— Не зараз, — сказав Барбі. — Зараз мені потрібно, щоб ви дещо зробили для мене, Джиме, і чим швидше, тим краще. Вам для цього потрібна пара «Чінуків».

Він пояснив, що треба зробити, Кокс вислухав, потім щось відповів.

— Саме зараз я не можу вдаватися в деталі, — сказав Барбі. — Та якби й зміг, навряд, щоби від цього щось прояснішало. Просто повірте мені: якесь дуже смердюче дільце тут заварюється, і, я певен, найгірше ще попереду. Можливо, якщо нам пощастить, нічого не трапиться до Гелловіну. Але мені не віриться, що нам пощастить.

16

У той час, як Барбі балакав з полковником Коксом, Енді Сендерс сидів під стіною складу позаду будівлі РНГХ і дивився в небо на неприродного кольору зірки. Він теж ширяв зараз десь угорі, як той повітряний змій, щасливий, як устриця, безтурботний, як огірок... інші порівняння додай сам. І одночасно глибокий сум — дивовижно заспокійливий, мало не втішливий, — потужний, мов підземна ріка, тік крізь нього. Він ніколи не знав передчуттів у своєму прозаїчному,

практичному, заповненому повсякденними трудами житті. Але тепер він мав передчуття. Це його остання ніч на землі. Коли гіркі люди прийдуть, він з Майстром Буші піде. Це було так просто і зовсім не погано.

— Все одно я затримався тут випадково, — промовив він. — Прийняв би ті таблетки, і вже не був би.

— Що з тобою, брате Сендерсе?

Майстер неспішно йшов доріжкою від задніх дверей радіостанції, світлячи собі ліхтариком перед босими ступнями. Ожаблені піжамні штани так само ледь трималися на кістлявих крилах його таза, але в його образі додалося дещо нове: великий білий хрест. Він висів у нього на шії на сирицевому ремінці. На плечі в нього висів БОЖИИ ВОЇН. З приклада, причеплені на іншому ремінці, звисали, похитуючись, дві гранати. У вільній від ліхтаря руці він тримав гаражний пульт.

— Добри вечір, Майстре, — привітався Енді. — Я просто балакав сам з собою. Схоже, що тепер тільки сам я й можу себе послухати.

— Це туфта, Сендерсе. Повна, несусвітна, заквашена на лайні туфта. Бог завжди слухає. Він підключений до наших душ, як ото ФБР до телефонів. І я слухаю також.

Краса цієї ідеї — разом з її втішливістю — наповнила душу Енді вдячністю. Він простягнув люльку.

— Хапни ось чаду. Відразу в баняку розвидниться.

Майстер хрипловато засміявся, взяв люльку і, зробивши довгу затяжку, затримав дим у легенях, а вже потім прокашлявся.

— Страшенна ста! — мовив він. — Божественна сила. Пре, як корабельна турбіна «Роллс-Ройс», Сендерсе!

— Я вкурив тему, — кивнув Енді. Так завжди казала Доді, і від згадки про неї знову йому обірвалося серце. Він звично змахнув з ока сльозинку. — Де ти взяв цей хрест?

Майстер махнув ліхтарем у бік радіостанції.

— Там є кабінет Когінса. Цей хрест лежав у нього в столі. Верхня шухляда була замкнена, але я її виламав. А знаєш, що там іще лежало, Сендерсе? Такі гідомирні дровичільні журнальчики, яких навіть я раніше не бачив.

— Діти? — запитав Енді. Його це не здивувало. Якщо сатана вхопить

священика, той може впасти так низько, що ой. Так низько, що може в циліндрі на голові проповзти під гримучою змією.

— Гірше, Сендерсе, — він понизив голос до шепоту, — орієнталки.

Майстер узяв в Енді АК-47, котрий лежав у того поперек колін. Освітив ліхтарем приклад, на якому Енді взятим у студії маркером уже встиг акуратно написати КЛОДЕТТ.

— Моя дружина, — пояснив він. — Вона стала першою жертвою Купола.

Майстер стиснув йому плече.

— Ти добрий чоловік, Сендерсе, раз пам'ятаєш про неї. Я радий, що Бог звів нас разом.

— Я теж, — взяв у нього з руки люльку Енді. — Я теж, Майстре.

— Ти розумієш, що мусить статися завтра, ні?

Енді вчепився в приклад КЛОДЕТТ. Наразі це була достатньо промовиста відповідь.

— Скоріш за все, вони прибудуть одягнені в бронежилети, отже, якщо нам доведеться воювати, цілься в голови. Ніяких отих одиночних, поливай їх на всі заставки. А якщо дійде до того, що вони почнуть нас перемагати... ти ж знаєш, що тоді станеться, так?

— Так.

— До кінця, Сендерсе? — Майстер підняв собі перед очі гаражний пульт і освітив його ліхтарем.

— До кінця, — погодився Енді, торкнувшись пульта дулом КЛОДЕТТ.

17

Оллі Дінсмор зненацька прокинувся серед поганого сну, розуміючи, що трапилося щось зле. Він лежав у ліжку, дивлячись у сірість, створювану першим, таким, трохи ніби бруднуватим світлом, що линуло крізь вікно, і намагався переконати себе, що це був просто неприємний сон, просто звичайний кошмар, якого він тепер не міг як слід пригадати. Вогонь і крики, от і все, що він запам'ятав.

«Не просто крики. Верещання».

На столику поряд з його ліжком цокотів дешевий будильник. Він ухопив його в руки. За чверть шоста, а жодного звуку від батька, який мусив би вже ходити по кухні. Ще більш промовисте — не чути запаху кави. Батько завжди був уже на ногах і цілком одягнений щонайпізніше о чверть по п'ятій («Корови чекати не можуть» — улюблена приказка

Алдена Дінсмора), а о пів на шосту в нього вже кипіла кава.

Та не цього ранку.

Оллі встав і натягнув учорашні джинси.

— Тату?

Відповіді не було. Тиша, лише цокотіння будильника та — віддаля — мукання однієї, чимось незадоволеної корови. Страхом йому скувало тіло. Він переконував себе, що для цього нема ніяких причин, що його родина — повна і цілком щаслива ще якийсь тиждень тому — витримувала всі трагедії, призначені їм Богом, принаймні поки що. Він себе переконував, але сам собі не вірив.

— Тату?

Генератор позаду дому все ще працював і, зайшовши до кухні, він побачив зелені індикатори і на мікрохвильовці, і на плиті, але кавоварка «Містер Кофі»⁴³¹ стояла темна, порожня. І у вітальні також було пусто. Коли минулого вечора Оллі йшов спати, батько дивився телевизор, телевизор працював і зараз, щоправда, з вимкнутим звуком. Якийсь кручений хлоп демонстрував нову, покращену ганчірку «ШемВау»⁴³²: «Ви витрачаєте по сорок баксів щомісячно на паперові рушники і викидаєте таким чином гроші на вітер», — торохтів той кручений на вигляд парубок з якогось іншого світу, де такі речі щось значили.

«Він пішов з хати. Годує корів, от і все».

Але хіба він не вимкнув би телевизор, щоб економити електрику? Газовий балон у них стояв великий, але ж і він не вічний.

— Тату?

Так і нема відповіді. Оллі підійшов до вікна і подивився на корівник. І там нікого. Тривога його зростала, він пройшов коридором у задню половину будинку, до кімнати батьків, збираючись із духом, щоб постукати в двері, проте в цьому не виявилось потреби. Двері були розчехнуті навстіж. Велике двоспальне ліжко стояло неприбране (батькові очі були влаштовані так, що переставали помічати безпорядок, щойно він виходив з корівника), але порожнє. Оллі вже було мало не відвернувся, та раптом помітив щось, що його налякало. Весільний портрет Алдена й Шеллі висів тут, на стіні, скільки себе пам'ятав Оллі. Тепер його там не було, лише світліший прямокутник шпалер залишився на тому місці, де він висів.

«Нічого страшного в цьому нема».

Але ж було.

Оллі пройшов коридором далі. Там були ще одні двері, і вони, які ще минулого року стояли завжди прочинені, тепер були закриті. До них було приліплене щось жовте. Записка. Ще до того, як достатньо наблизитись, щоб її прочитати, Оллі впізнав батьківський почерк. А як же інакше; чимало цидул, написаних цими кривулястими великим літерами чекало на нього і Рорі, коли вони повертались додому зі школи, і всі ті записки закінчувалися однаково.

«Підмести в корівнику, а тоді вже гратися. Просапати помідори, а тоді вже гратися. Зняти білизну, що її мати випрала, та не виваляти в пилюці. А тоді вже гратися».

«Ігри закінчились», — подумав Оллі понуро.

А потім надія зблиснула в його мозку: може, він дивиться сон? Чому б ні? Після загибелі брата від рикошету і самогубства матері хіба не могло йому наснитися, ніби він прокинувся в порожньому домі?

Знову замукала корова, і навіть це її мукання прозвучало, немов уві сні.

Кімната, на дверях якої було приліплено записку, належала дідусеві Тому. Страждаючи на застійну серцеву недостатність, він переїхав жити до них, коли вже зовсім не міг обслуговувати себе сам. Якийсь час він ще міг дошкандибати аж до кухні, щоби пообідати разом з усією родиною, але під кінець уже не полишав ліжка, спершу з пластиковою руркою, прищепленою в носі — вона називалася персипатор, чи якимось так, — а потім вже здебільшого з пластиковою маскою на все лице. Рорі був якимось сказав, що дідо схожий на найстарішого у світі астронавта, і мама тоді ляснула йому по щоці.

Під кінець вони всі по черзі міняли йому кисневі балони, а одного разу мама знайшла його мертвим, на підлозі, ніби він намагався встати з ліжка й від того помер. Вона закричала, гукаючи Алдена, той прийшов, подивився, послухав груди старого, а відтак вимкнув подачу кисню. Шеллі Дінсмор почала плакати. З того часу ця кімната майже завжди стояла закритою.

«Вибач, — було написано на приліпленому до дверей папірці. — Оллі, йди до міста.

431 «Mr. Coffee» — одна з найпопулярніших у США домашніх

кавоварок крапельного типу, які з 1972 року випускає компанія «North American Systems».

432 «ShamWow» — кухонний рушник-губка, реклама якого відзначається великою напористістю, що межує з нахабством.

Моргани або Дентони чи преп. Ліббі тебе приймуть».

Оллі довго дивився на записку, а потім повернув клямку немов чужою, не своєю рукою, сподіваючись, що там не буде місива.

Нічого такого не було. Батько лежав на дідусевому ліжку зі складеними на грудях руками. Волосся в нього було зачесане так, як він його зазвичай зачісував, перед тим як поїхати до міста. У пальцях він тримав весільну фотографію. Один із дідусевих балонів з киснем усе ще стояв у кутку; батько повісив на його вентиль свого картуза «Ред Сокс», того, на якому ще був напис «ЧЕМПІОНИ СВІТОВОЇ СЕРІЇ».

Оллі потряс батька за плече. Він почув запах алкоголю, і на кілька секунд надія (штука завжди вперта, подеколи навіжена) знов ожила в нього в душі. Може, він просто п'яний.

— Тату? Таточку? Прокидайся!

Оллі не відчував у себе на щоці його дихання, а тепер ще й помітив, що батькові очі не цілком заплющені; тоненькі півмісяці його білків прозирали між верхніми й нижніми повіками. Стояв запах того, що мати Оллі називала одеко-сцями.

Батько причесався, але, коли вмирав, він, як і його покійна дружина, обмочився. Оллі подумав, чи могло б зупинити його знаття, що таке може трапитись.

Він повільно позадкував від ліжка. Йому б хотілося знову відчувати, ніби він прокинувся з кошмарного сну, але зась. Перед ним була кошмарна дійсність, а це та штука, з якої неможливо прокинутись. У нього зсудомило шлунок і колона гидотної рідини піднялася йому в горло. Він побіг до ванної кімнати, де його перестрів якийсь зайда з палаючими очима. Він не встиг закричати, бо впізнав себе в дзеркалі над рукомийником.

Вхопившись за дідусеві каліч-поручні, як вони з Рорі їх колись прозвали, він уляк на колінах перед унітазом і вирвав. Коли все з нього вийшло, він змив (дякувати генеру і добротному глибокому колодязю, він хоча б змивати міг), прикрив унітаз кришкою і сів на неї,

його трусило. Поряд, у раковині, лежало два слоїки з-під пігулок дідуса Тома і пляшка «Джек Деніелз». Усі порожні. Оллі взяв один з дідусевих слоїків. Прочитав назву: ПЕРКОЦЕТ. Іншого навіть торкатися не став.

— Тепер я залишився сам, — промовив він.

«Моргани або Дентони чи преподобна Ліббі тебе приймуть».

Але він не хотів у прийми — це йому нагадувало слово перейми, яке він колись чув у розмові матері з батьком із зовсім іншого, проте явно неприємного приводу. Іноді він ненавидів цю ферму, але все одно любив її завжди більше. Він до неї належав. Ферма з її коровами і дровітнею його тримала. Вони були його, а він їхній. Він це знав так само, як знав, що Рорі поїде геть і матиме блискучу успішну кар'єру, спершу до коледжу, а тоді до якогось міста далеко звідси, де він ходитиме в театри і в галереї і все таке інше. Його менший брат був достатньо розумним, щоб сотворити з себе щось у великому світі; а сам Оллі був достатньо розумним, щоби не прострочувати сплату відсотків по банківських кредитах і кредитних картках, але не більше того.

Він вирішив піти нагодувати корів. Він дасть їм подвійні порції мішанки, якщо вони їстимуть. Може, навіть знайдеться пара таких, що схочуть, аби їх подоїли. Якщо так, він зможе трохи посмоктати прямо з дійки, як робив це колись малим.

Після цього він піде у велике поле, зайде якомога далі й кидатиме каміння в Купол, поки не почнуть підходити люди на побачення зі своїми родичами. Пан-діло, сказав би його батько. Але не було жодної людини, яку Оллі хотів би бачити, либонь, окрім рядового Еймса з Південної Ка'оліни. Він розумів, що можуть приїхати Тітка Луїза і дядько Скутер — вони жили неподалік, у Нью-Глостері, — але що він їм скаже, якщо вони приїдуть? «Агов, дядьо, вони всі померли, залишився тільки я, дякую, що завітали»?

Ні, тільки-но почнуть прибувати люди з-поза Купола, він піде туди, де поховали маму, і викопає поряд нову яму. Робота позбавить його думок, і коли надійде ніч, можливо, він зможе заснути.

Киснева маска дідуса Тома висіла на гачку на дверях ванної кімнати. Це мати її добре випрала і повісила тут хтозна-навіщо. Задивившись на маску, він раптом все цілком

усвідомив, і це було так, ніби на мармурову підлогу перекинули піаніно. Оллі ляснув долонями, затулив собі обличчя і, сидячи на кришці унітазу, почав розхитуватись туди-сюди, нарешті він зарідав.

18

Лінда Еверет спакувала дві великих торби консервів, хотіла було їх виставити за двері кухні, та потім вирішила залишити в коморі, поки вона, Терсі й діти не будуть цілком готові. І дуже зраділа цьому, побачивши, як під'їзною алеєю до будинку наближається отой Тібодо. Цей молодик лякав її не на жарт, але на справжній жах вона могла очікувати, якби він побачив дві торби, вщент заповнені супами, бобами та бляшанками тунця.

«Десь зібралися, місіс Еверет? Ану давайте-но, розповідайте». Проблема полягала в тому, що з усіх новачків, яких понабирав Рендолф, Тібодо був єдиним розумним.

«Ну чому Ренні не міг прислати сюди Ширлза?» Бо Мелвін Ширлз йолоп. Елементарно, мій люб'язний Ватсоне. Вона поглянула крізь кухонне вікно на задній двір і побачила, що Терстон там розхитує гойдалку, на якій сидять Аліса й Дженні. Поклавши морду собі на лапи, поряд лежить Одрі. Джуді з Ейденем граються в пісочниці. Джуді обнімає Ейдена, схоже, вона його втішає. Лінда подумки похвалила за це свою доню. Вона сподівалася, що їй вдасться зробити так, щоб містер Тібодо пішов звідси задоволений раніше, ніж ті п'ятеро на задньому дворі довідаються, що він взагалі сюди приходив. Вона не акторствовала з того часу, як на першому курсі коледжу грала Стеллу в «Трамваї на ім'я Бажання»⁴³³, але цього ранку збиралася знову вийти на сцену. Єдиною позитивною рецензією, якої вона прагла, була її свобода, і тих людей, що наразі перебували на задньому дворі її садиби.

Вона поспішила через вітальню, приймаючи вираз обличчя, який, як вона сподівалася, випромінює тривогу, і відчинила двері. Картер стояв на килимку з написом ПРОСИМО ДО ГОСПОДИ і вже підняв руку, щоби постукати. Їй довелося на нього дивитися знизу вгору; в ній самій було зросту під метр вісімдесят, але він був на цілих півфута вищим.

— Ти диви яка, — усміхнувся Тібодо. — Ще й пів на восьму не пробило, а вона вся сяє, сповнена енергії.

Насправді йому було не до сміху, ранок видався непродуктивним. Проповідниця десь зникла, сучка газетниця також зникла, обидва її репортери, схоже, теж, а на додаток також і Розі Твічел щезла. Ресторан було відчинено, у закладі порядкував той хлопець Вілер, але на питання, де може перебувати Розі, він відповів, що не має поняття. Картер йому повірив. Енс Вілер був схожий на собаку, котрий забув, де закопав свою улюблену кістку. Судячи з жахливих запахів, що долітали з кухні, в готуванні їжі він теж не тямив. Картер обійшов «Троянду-Шипшину» подивитися, чи стоїть там ресторанный фургон. Нема. Його це не здивувало.

Після ресторану він перевіряв універмаг, спершу постукавши в передні двері, потім у задні, біля яких хтось із безтолкових робітників магазину залишив покрівельний матеріал для даху — бери хто захоче й неси собі геть. А втім, якщо подумати, хто стане морочити собі голову покрівельним полотном у місті, де більше не йде дощ?

Картер гадав, що в Еверетів теж виявиться порожня нора, пішов сюди лише заради того, щоб потім мати можливість відрапортувати босу, що виконав усі його інструкції до останнього пункту, але, вже підходячи до будинку, почув голоси дітей, які долітали з заднього двору. І її машина стояла на місці. Саме її машина, без усякого сумніву; на приладовій панелі він побачив портативну мигалку. Бос казав про помірне поводження, але, оскільки Лінда Еверет виявилась єдиною, кого він знайшов, Картер вирішив, що може додати до тієї міри трохи жорсткості. Сподобається це комусь чи ні — а їй самій це явно не

433 Всесвітньо відома п'єса (1947) американського драматурга Теннессі Вільямса (1911-1983); Стелла Ковальські (в дівочтві Дюбуа) — одна з головних героїнь п'єси, вірна дружина свого безпутного чоловіка.

сподобається — ця Еверет мусить відповісти й за себе, і за тих, кого йому не вдалося розшукати. Проте не встиг він розкрити рота, як вона сама забалакала. І не просто заговорила, а й вхопила його за руку, буквально затягнула до хати.

— Ви знайшли його? Прошу, Картере, з Расті все гаразд? Якщо, боронь Боже... — вона відпустила його руку. — Якщо, боронь Боже, з ним щось трапилось, говоріть тихіше, діти поряд, надворі, вони вже й так посмучені, я не хочу, щоб вони ще більше хвилювалися.

Картер пройшов повз неї до кухні і подивився крізь вікно над мийкою.

— А що це той хіпі-доктор тут робить?

— Він привів дітей, якими опікується. Каро повела їх на збори вчора і... ну, ви самі знаєте, що там з нею скоїлося.

Такої скорострільної балачки Картер очікував від неї почути найменше. Вона, либонь, нічого не знає. Той факт, що вчора ввечері вона була на зборах, а сьогодні вранці ще залишається тут, вочевидь говорить на користь такого припущення. А може, вона просто намагається збити його з пантелику. Робить, як то кажуть, випереджальний наїзд. Цілком може бути, вона тямовита. Це ясно, достатньо лиш поглянути на неї. А також доволі миловидна, як для підстаркуватої бейбі.

— Ви знайшли його? Барбара його не... — їй легко вдалося підпустити тремтіння собі в голос. — Барбара його не скривдив? Підранив і десь покинув? Ви можете сказати мені правду.

Він обернувся до неї, злегка усміхаючись у розрідженому світлі, що линуло крізь вікно.

— Спершу ви.

— Що?

— Спершу ви, я сказав. Ви мені скажіть правду.

— Я знаю лише те, що він зник, — вона дозволила своїм плечам зіщулитись. — І ви не знаєте, куди він дівся. Я бачу, що не знаєте. А якщо Барбара його убив? Якщо він уже його У"

Картер обхопив її руками, крутонув, як крутонув би партнерку в кантрі-танці, і завернув їй руку за спину, аж у плечі в неї хруснуло. Це було зроблено з такою шаленою, надлюдською швидкістю, що вона не могла собі уявити, ніби думка про цей рух прийшла йому в голову раніше, ніж він його виконав.

«Він знає! Він знає і зараз почне мене катувати! Катуватиме, аж поки я все не розкажу».

Він гаряче дихав їй у вухо. А коли заговорив, її щоці стало лоскотно від дряпання його щетини і Лінда вся затремтіла.

— Не жени гонщику, мамуню, — шепнув він ледь чутно. — Ви з Веттінгтон завжди були нерозлийвода — стегно до стегна, цицька до цицьки. І тепер ти хочеш мені сказати, ти не знала, що вона збирається виручати твого чоловіка?

Він ще вище підсмикнув її руку, і Лінді довелося закусити губу, щоб подавити зойк. Діти були поряд, Дженні гукала через плече Терстону, щоб той розхитував їх дужче. Якщо вони почують крик з будинку...

— Якби вона мені сказала, я розказала б Рендолфу, — віддихнула вона.

— Невже ви думаєте, що я дозволила б ризикувати життям Расті, коли він ні в чому не винен?

— Винен він у багато чому. Погрожував не дати ліків босу, якщо той не піде у відставку. Блядський шантажист. Я сам це чув. — Він знову підсмикнув її руку. Вона дозволила собі неголосний стогін. — Маєш щось сказати з цього приводу? Га, мамуню?

— Може, це й правда. Я його особисто не бачила, не балакала з ним, звідки мені про це знати? Але все одно він єдиний, хто найбільше схожий на справжнього лікаря з усіх, кого ми наразі маємо в місті. Ренні ніколи його б не стратив, Барбі так, можливо, але не Расті. Я це розуміла, і ви мусили б розуміти це. А тепер відпустіть мене.

Він її мало не відпустив. Все ліпилося до купи. Та раптом йому зринула краща думка і він підштовхнув її до мийки.

— Нахились, мамуню.

— Ні!

Він знову шарпонував угору її руку. Відчуття було таке, наче та ось-ось вивернеться з плечового суглоба.

— Нахилийся. Уяви, що миєш своє гарне біляве волосся.

— Ліндо? — погукав Терсі. — Як ви там?

«Господи, хоч би він не запитав, чи зібрала я вже харчі. Прошу, Господи, вбережи нас від цього».

А слідом її прохромилла інша думка: «Де дитячі валізки? Дівчатка вже були спакували кожна собі дорожню валізку. А якщо вони складені у вітальні?»

— Відповідай йому, скажи, що в тебе все гаразд, — наказав Картер. — Нам же не потрібен тут цей хіпі. Чи діти. Авжеж?

Боже, ні. Але де ж вони поставили свої валізки?

— Нормально! — гукнула вона.

— Скоро вже? — перепитав Терстон.

«Ох, Терсі, замовкни».

— Ще п'ять хвилин.

Терстон хвильку постояв з таким виразом, ніби хотів ще про щось

запитати, але потім знову взявся гойдати дівчаток.

— Добре впоралась. — Тепер Картер навалився на неї, у нього встав. Вона відчула його задом крізь тканину джинсів. За відчуттям, той був великий, як розсувний ключ. Та раптом Картер відступився.

— Скоро що?

Вона ледь не сказала «готувати сніданок», але брудні тарілки лежали в мийці. На довгу мить її розум засліпило оглушливою порожнечою, і вона навіть мало не благала, щоб він знову притиснувся до неї своїм кілком, бо, коли в чоловіків вмикаються їхні менші голівки, великі вимикаються на профілактику.

Натомість він знову шарпонував її руку.

— Кажи мені, мамуню. Порадуй татуся.

— Печиво! — віддихнула вона. — Я їм пообіцяла зробити печиво. Діти просили!

— Печиво без електрики, — гмикнув він. — Кращий жарт тижня.

— Це те печиво, яке не треба пекти! Зазирни в комірчину, ти, сучий сину!

Якби зазирнув, він дійсно побачив би там на полиці коробку з сумішшю для швидкого приготування вівсяного печива. Але, подивившись униз, також побачив би напаковані припасами торби. Скоріш за все, так би він і зробив, якби йому впало в око, скільки в коморі зовсім пустих або напівпорожніх полиць.

— Ти не знаєш, де він. — Знову Картер навалився на неї зі своєю ерекцією. Вона цього вже майже не відчувала через пульсуючий біль у плечі. — Так ти запевняєш.

— Так, я думала, це ти знаєш. Думала, ти прийшов до мене повідомити, що його поранено або вби...

— А я думаю, твоя гарнюща кругла срака бреше. — Руку їй підсмикнуло ще вище, біль став зовсім скаженим, потреба закричати нестерпною. Але якось вона утрималася.

— Я гадаю, ти багато чого знаєш, мамуню. І якщо мені зараз не розкажеш, я виверну тобі руку з суглоба. Останній раз питаю. Де він?

Лінда змирилася з тим, що їй зараз буде вивихнуто руку. А може, й обидві. Питання в тім, чи втримається вона, не закричить, бо інакше сюди прибіжить Терстон і обидві Джей- Джей. З понурою головою, з волоссям, звисаючим у раковину, вона промовила:

— Моя срака. Чом би тобі її не поцілувати, довбаний виблядку? Може, вона розтулиться й скаже тобі «привіт».

Замість того, щоб виламати їй руку, Картер розсміявся. Гарно сказонула. І він їй повірив. Вона б ніколи не наважилася говорити з ним таким тоном, якби не казала правду. От лишень, якби вона тільки була не в «Лівайсі». Трахнути її, можливо, все одно не вигоріло б, але якби на ній була спідниця, він міг би наблизитися до цього впритул. А попри те,

сухотерка теж не найгірший спосіб розпочати День побачень, хай навіть не об м'якенькі трусики, а об цупкий джинсовий котон.

— Не смикайся і тримай язика на припоні, — шепнув він. — Тоді зможеш залишитися ціла, непопсована.

Вона почула брязк його пряжки і рипіння зіпера. Тоді об неї почало тертися те саме, що й перед тим, тільки тепер між ними було набагато менше тканини. Десь у закуті мозку її втішала радість від того, що вона одягла сьогодні майже зовсім нові джинси; Лінда мала надію, він об них натре собі добрячу вавку.

«Аби лиш тільки Джей-Джей не забігли до хати, не побачили мене отак».

Раптом він притиснувся до неї сильніше, твердіше. Рукою, якою не викручував її руку, вхопив її за груди.

— Оу-воу, мамуню, — промурмотів він. — Хай-хай, давай-манай.

Вона відчула його спазматичне смикання, а вологості, що зазвичай слідує за ним, як день за ніччю — ні. Джинси, слава Богу, для цього були занадто щільні. За якусь мить після цього нарешті попустило її завернуту за спину руку. Вона могла б заплакати від полегшення, але стерпіла. Не мусила. Обернулася. Він уже застібав на собі ремінь.

— М'ать, тобі варто перевдягти джинси, перш ніж печивом займатися. Я б на твоїм місці так і зробив. — Він знизав плечима. — Та хтозна, мо', тобі так більше подобається. Як кому до смаку.

— Це ви так тепер підтримуєте правопорядок? Так ваш бос тепер наказує вам охороняти законність?

— Він людина крупна, здебільшого по загальних питаннях. — Картер обернувся до комори, і її засапане серце ледь не зупинилося. Потім він поглянув на свій годинник і ще раз підсмикнув зіпер. — Подзвониш містеру Ренні або мені, якщо твій чоловік намалюється. Так буде

найкраще, повір мені. Якщо не повідомиш, а я взнаю, наступним разом трахну тебе прямо в твою стару піхву. Хоч би й на очах твоїх дітей. Публіка мені не завадить.

— Забирайся звідси, поки вони не прийшли.

— Скажи «будь ласка», мамуню.

їй заціпило горло, але вона зрозуміла, що Терстон ось-ось знову її погукає, і пересилила себе:

— Будь ласка.

Він рушив до дверей, але, зазирнувши до вітальні, зупинився. Побачив маленькі валізки. Вона не мала в цьому сумнівів.

Але він дещо інше мав на думці.

— І поверни мигалку, я бачив її в твоїй машині. Якщо забула, я тобі нагадую: з поліції тебе звільнено.

19

Коли через хвилину в дім зайшов Терстон з дітьми, вона була нагорі. Першим чином зайшла до дитячої кімнати. Їхні валізки лежали на ліжках. З одної стирчав ведмедик Джуді.

— Агов, дітки, — весело гукнула вона на нижній поверх. *Toujours gai* 434, ось вона яка. — Погортайте поки що книжечки, там є з картинками, я спущуся за хвилю!

До підніжжя сходів підійшов Терстон.

— Нам треба вже поспі... — Побачив її лице й осікся. Вона покликала його кивком.

— Мамо, — погукала її Дженні, — можна ми вип'ємо останню «Пепсі», якщо я з усіма поділюся?

У звичайний час і мови не могло б йти про содову так рано-вранці, але тепер вона дозволила.

— Можна, тільки не обляпайтеся там.

434 Завжди весела (фр.).

Терсі піднявся до половини сходів.

— Що трапилось?

— Говоріть тихіше. Тут був коп. Картер Тібодо.

— Великий, високий, з широкими плечима?

— Так, він. Приходив мене допитувати...

Терсі зблід, і Лінда зрозуміла: він пригадав, що був гукнув їй з двору,

вважаючи, що вона в хаті сама.

— Гадаю, у нас все гаразд, — сказала вона. — Але я хотіла б, щоб ви перевірили, чи він дійсно пішов. Він приходив пішки. Подивіться на вулиці й на задньому дворі за паркан зазирніть до наших сусідів Едмандсів. Мені треба перевдягти штани.

— Що він з вами робив?

— Нічого! — прошипіла вона. — Підіть переконайтеся, що він пішов, і якщо так, ми притьмом к чорту вшиваємося звідси.

20

Пайпер Ліббі відпустила коробочку й сіла тут же, дивлячись на місто з повними сліз очима. Вона думала про всі ті нічні молитви до Несьогосвітнього. Вона зрозуміла, що то було не що інше, як недотепний, школярський жарт, і той жарт, як тепер з'ясувалося, обернувся проти неї. Несьогосвітнє було поряд. От лишень воно було не Богом.

— Ви їх бачили?

Вона здригнулася. Поряд з нею стояла Норрі Келверт. Така стоншена на вигляд. Постаршала також, і Пайпер помітила, що дівчинка виросте гарною. Для хлопчаків, з якими товаришує, вона, либонь, уже красуня.

— Так, любонько, бачила.

— Значить, Барбі з Расті праві? Люди, котрі на нас роздивляються, це діти?

Пайпер замислилась: «Може, мале малого впізнає».

— Я не певна на всі сто відсотків, любонько. Спробуй сама.

— По? — поглянула на неї Норрі.

І Пайпер, сама не відаючи, на добре чи на зле робить, кивнула їй: «Так».

— Якщо я... ну, дивно поводитимуся, чи там щось таке, ви мене відтягнете?

— Так. Але не треба, якщо не хочеш. Не сприймай це як виклик.

Але для Норрі це був саме виклик. А ще їй було цікаво. Вона опустила на коліна серед високої трави і міцно вхопилася з обох боків за коробочку. Її вмент пройняло. Голова Норрі відкинулася назад так різко, що аж Пайпер почула, як з кістяним тріском хруснути шийні хребці дівчинки. Вона хотіла було її вхопити, але тут же опустила руки, побачивши, що Норрі розслабилась. Підборіддям вона вперлася

собі в груди, а очі, котрі заплющились, коли її пронизало шоком, знову розплющилися. Затуманені, нетутешні.

— Навіщо ви це робите? — промовила вона. — Навіщо?

По руках у Пайпер побігли мурашки.

— Скажіть мені! — з ока в Норрі викотилася сльозинка, впала на коробочку, зашипіла і випарувалась. — Скажіть!

Потягнулася тиша. Вона здалася дуже довгою. А потім дівчинка відірвалася і похилилася назад, поки не вперлася сідницями собі в п'ятки.

— Діти.

— Точно?

— Точно. Скільки їх там — сказати не можу. Там усе змінюється. На них шкіряні шоломи. Вони лихословлять. На них спеціальні окуляри і вони крізь них дивляться в свою коробочку. Тільки їхня схожа на телевізор. Вони бачать повсюди, по всьому місту.

— Як ти це знала?

Норрі безпорадно похитала головою.

— Сама не знаю, тільки знаю, що це правда. Вони погані діти, з лихослівними,

брудними балачками. Я ні за що більше не доторкнуся до цієї штуки.

Мене немов у грязюці викачали, — почала вона плакати.

Пайпер обняла дівчинку.

— Коли ти питала їх, навіщо вони це роблять, вони тобі щось відповіли?

— Нічого.

— А вони тебе чули, як ти гадаєш?

— Чули. Просто їм байдуже.

З-за їхніх спин почулося рівномірне, пульсуюче молотіння, воно гучнішало. З півночі, ледь не торкаючись верхівок дерев на боці ТР-90, наближалися два транспортних гелікоптери.

— Навіщо вони так наближаються до Купола, вони ж можуть розбитися, як той літак! — скрикнула Норрі.

Вертушки не розбилися. Досягши визначеної безпечною для польотів відстані двох миль, вони почали знижуватися.

Маккоя до межі з ТР- 90, і висловив думку, що вона ще годиться для проїзду. Тієї п'ятниці, десь о сьомій тридцять ранку Барбі, Расті, Роммі, Джулія і Піт Фрімен вирушили по ній машиною. Барбі вірив Коксу, але не настільки, щоб цілком довіряти знімкам старого, розбитого тракторами й ваговозами путівця, зробленим з висоти двісті миль, тому вони взяли фургон, украдений Ерні Келвертом зі стоянки Великого Джима Ренні. Цієї машини, якщо вона десь застрягне, Барбі був цілком не проти здихатись. Піт був без камери; його цифровий «Нікон» перестав працювати після того, як він наблизився до коробочки.

— Неземляни не люблять папараці, братику,— усміхнувся Барбі. Він гадав, що зауваження прозвучить скромним жартом, але, коли йшлося про його фотоапаратуру, Піт геть втрачав почуття гумору.

Колишній фургон телефонної компанії довів їх до Купола і тепер вони всі вп'ятьох дивилися, як два великих СН-47 кривуляють на посадку до густо порослого травною луку на території ТР-90. Ґрунтова дорога продовжувалася аж туди, і ротори «Чінуків» здіймали величезні хмари куряви. Барбі і решта прикривали собі очі долонями, але інстинкт виявився зайвим, непотрібним наразі; пилюка досягала тільки Купола, а гам уже розліталася навсібіч.

Вертольоти приземлялись із повільною грацією обважнілих леді, що намагаються вмотити свої завеликі сідниці в театральні крісла. Барбі почув скажене вжжжії металу по валуну, і той гелікоптер, що був зліва, відринув футів на тридцять вбік, перш ніж спробувати сісти знову.

Хтось виплигнув з люка першого гвинтокрила і поспішив крізь хмару здійсненої пилюки й дрібних камінчиків, роздратовано відмахуючись. Барбі будь-де впізнав би діловиту ходу цієї схожої на пожежний гідрант фігури. Наблизившись, Кокс повівся, немов сліпець у персональній темряві: витягнув уперед руку, намагаючи перепопу. А потім витер на ній пил зі свого боку.

— Приємно бачити вас дихаючим повітрям свободи, полковнику Барбара.

— Так, сер.

Кокс перевів погляд.

— Вітаю, міс Шамвей. Вітаю вас усіх, друзі Барбари. Я хочу почути все, але все мусить діятися швидко, у мене призначено невеличку циркову виставу на іншому боці міста, і мені не хотілося б туди запізнитись.

Кокс кивнув пальцем собі за плече, де вже почалося розвантаження: кілька десятків вентиляторів «Ер Макс» і генератори до них. Великі, з полегшенням подумав Барбі, того типу, що ними сушать тенісні корти й іподромні доріжки після сильних злив. Кожен болтами прикручено до власної пересувної двохколісної платформи. Генератори на вигляд були

щонайбільше двадцятисильними. Він сподівався, що вони потягнуть.

— Спершу я хотів би почути від вас запевнення, що в цих штуках не виникне необхідності.

— Напевне я не знаю, — відповів Барбі. — Проте боюся, що вони можуть знадобитися. Можливо, вам варто було б поставити ще цих штуківин там, де шосе 119, де мешканці міста зустрічатимуться з родичами.

— Увечері, — сказав Кокс. — Раніше нам ніяк не впоратись.

— Візьміть частину цих, — запропонував Расті. — Якщо нам знадобляться геть усі з них, це означатиме, що ми по вуха в лайні.

— Неможливо, синку, інша справа, якби ми могли пролетіти навпростець через Честер Мілл, але, якби це було можливо, в них не було б потреби, правда? До того ж монтувати лінію потужних вентиляторів з генераторами в такому місці, де зійдуться люди, лише на зле справі. Ніхто нічого не чутиме. Ці малюки так ревуть. — Він поглянув на свій годинник. — Ну, починаймо, розкажуйте мені, скільки встигнете за п'ятнадцять хвилин.

ГЕЛЛОВІН НАДХОДИТЬ РАНО

і

О чверть на восьму мінівен Лінди Еверет «Хонда Одиссей Зелений»⁴³⁵ підкотив до вантажного дебаркадера позаду універсального магазину Берпі. Терсі їхав поряд з водієм. Діти (незвично притихлі для малечі, що вирушила в пригодницьку подорож) сиділи позаду. Ейден обнімав за шию Одрі. Собака, певне, відчуваючи пригніченість хлопчика, ставився до цього терпляче.

Попри три пігулки аспіріну, плече в Лінди все ще нило, до того ж вона

не могла викинути з пам'яті лице Картера Тібодо. І його запаху: суміш поту й одеколону. Вона все ще очікувала, що він раптом може об'явитися позаду в поліцейському «крузері», блокуючи можливість утечі. «Наступним разом трахну тебе прямо в твою стару піхву. Хоч би й на очах твоїх дітей».

Він на це здатен. Він такий. Тож поки їй не вдасться вибратися геть із міста, вона страшенно воліла витримувати між собою й новим П'ятницею Джима Ренні якомога більшу дистанцію.

— Хапайте цілий рулон і ножиці для металу, — сказала вона Терстону, — вони під отим молочним ящиком. Расті мені сказав.

Терстон вже був прочинив двері, але тепер затримався.

— Я цього не можу зробити. Що, як вони ще комусь знадобляться?

Вона не збиралася сперечатися; в такому разі вона б просто заверещала, перелякавши дітей.

— Беріть, що хочете. Тільки швидше. Ми тут як у пастці.

— Я постараюсь.

Проте здавалося, пройде ціла вічність, поки він настриже достатню кількість шматків свинцевого полотна, вона ледь утримувала себе, щоб не висунути голову з вікна машини, не запитати: чи він сам у собі виховав манери маніжної підстаркуватої леді, чи таким і народився?

«Прикуси язика. Він учора втратив кохану людину».

Авжеж, але якщо вони не поспішатимуть, вона може втратити все. Он вже й люди почали з'являтися на Мейн-стрит, прямують на шосе 119, до молочної ферми Дінсмора, сподіваючись зайняти найкращі місця. Лінда здригалася кожного разу, як чувся голос крізь

435 «Green» («Зелений») — брендова назва лаків «Хонда Одіссей» різних відтінків зі сланцевим блиском, серед яких нема зеленого.

поліцейський гучномовець: «МАШИНАМИ ЗАБОРОНЕНО РУХАТИСЬ ПО ЦЕТРАЛЬНІШ ДОРОЗІ! ВСІ, ОКРІМ ІНВАЛІДІВ, МУСЯТЬ ІТИ ПІШКИ».

Тібодо меткий парубок, і щось він таки унюхав. Що, як він повернеться й побачить, що її машина зникла? Чи стане він її шукати? Тим часом Терсі продовжував відкушувати шматки свинцю від покрівельного рулона. Обернувся, вона вирішила, що він уже закінчив, але це він тільки прикидав на око розмір лобового скла. Знову почав

різати. Вгризся у черговий шматок. Може, він спеціально намагається звести її з глузду? Дурна думка, але варто було їй зринути в голову, як позбутися її стало незмога.

Вона все ще переживала те відчуття, як Тібодо треться об її зад. Лоскотливий доторк його стояка. Пальці, що мнуть їй груди. Вона наказала собі не дивитися на те, що він залишив на сидниці її джинсів, коли їх знімала, але не змогла утриматись. Означення, що зросло в її мозку, було таким — чоловічі викидьки, і вона витримала коротку, огидливу боротьбу за те, щоби сніданок не покинув її шлунка. Що також подарувало б йому задоволення, якби він про це дізнався.

Піт стікав у неї з лоба.

— Мамо? — це Джуді мовила просто їй у вухо. Лінда аж підскочила, скрикнувши. — Вибач, я не хотіла тебе налякати. Можна мені чогонебудь з'їсти?

— Не тепер.

— А чому там все говорять і говорять у гучномовець?

— Любонько, я не можу зараз з тобою балакати.

— У тебе депресія?

— Так. Невеличка. А зараз сиди тихо.

— А ми побачимо тата?

— Так. — «Якщо нас не схоплять, а мене ще й згвалтують на ваших очах». — Сиди тихо тепер.

Нарешті Терсі вирушив до машини. Дякувати Богу за маленькі радощі. Він ніс квадратні і прямокутні шматки свинцевого полотна, яких, здавалося, могло вистачити для бронювання танка.

— Бачите? Не так вже й дов... ох, курва.

Діти захихотіли, у Лінди в мозку цей сміх перетворився на звук рашпіля.

— З вас четвертак⁴³⁶ в лайливу кружку⁴³⁷, містере Маршалл, — показала Дженні.

Терсі здивовано дивився вниз. У нього з-за пояса стирчали ножиці для металу.

— Я тільки покладу їх назад під молочний ящик...

Лінда вихопила в нього ножиці раніше, ніж він устиг закінчити, придушуючи миттєве бажання занурити їх по самі держакі в його хирляві груди — фантастична стриманість, подумала вона — і побігла

сама, щоб покласти їх на місце.

Щойно вона це зробила, з-за рогу вислизнула машина, заблокувавши їм виїзд на Вест- стрит, єдиний шлях із цього глухого кута.

2 На верхівці міського пагорба, прямо під Y-подібним перехрестям, де від Мейн-стрит відгалужувалася Гайленд-авеню, стояв, працюючи на холостих обертах, «Гаммер» Джима Ренні. Знизу доносились підсилені гучномовцями заклики до громадян залишати їхні автомобілі і йти далі пішки, якщо тільки вони не інваліди. Народ линув униз хідниками, чимало хто з рюкзаками на спинах. Великий Джим роздивлявся на них з тією довготерпеливою зневагою, що властива тільки доглядачам, котрі роблять свою роботу не з любові, а з обов'язку.

436 Четвертак — 25 центів.

437 Популярна традиція в американських родин: сплата штрафу за будь-яке лайливе слово за заздалегідь встановленою таксою; гроші кладуться в спеціальну кружку, яка називається Swear Jar.

Ідучи проти течії, з'явився Картер Тібодо. Він стрімко крокував посеред дороги, час від часу відпихаючи когось геть зі свого шляху. Наблизився до «Гаммера», сів на пасажирське місце і змахнув рукою піт з лоба.

— Ти ба, як клімат-контроль гарно працює. Ще й восьмої нема, а на вулиці вже, либонь, градусів сімдесят п'ять⁴³⁸. І повітря смердить, як загіджена попільниця. Звиняюся, бос.

— Який у тебе улов?

— Поганий. Я говорив з офіцером Еверет. Екс -офіцером Еверет. Решта накивали п'ятами.

— Вона що-небудь знає?

— Ні. Вона не отримувала звісток від дока. А Веттінгтон водила її за носа, відводила очі, згодовуючи туфту.

— Ти певен?

— Йо.

— А діти її при ній?

— Угу. І той хіпі також. Той, що був улагодив перебої з вашим тикером. Плюс ті двоє дітей, котрих Джуніор із Френкі знайшли біля озера. — Картер поміркував. — Тепер, коли його тьолка мертва, а її чоловік вшився, тепер, я гадаю, цей хіпан з Евереткою ще до кінця цього тижня будуть трахатися, аж гай гудітиме. Бос, якщо хочете, щоб

я знов на неї наїхав, я готовий.

Великий Джим ворухнув одним пальцем, ледь відірвавши його від керма, і так показав, що в цьому нема необхідності. Він був щиро захоплений іншим.

— Подивися на них, Картере.

Картер і сам не міг не звертати на це уваги. Натовп, що йшов із міста, густішав з кожною хвилиною.

— Більшість із них будуть біля Купола близько дев'ятої, а їхні нікчемашні родичі під'їдуть туди не раніше десятої. А то й пізніше. На той час ці вже натопчуться там і потерпатимуть від спраги. Опівдні ті, що не здогадалися прихопити з собою води, почнуть пити із засцяного коровами Дінсморового ставка, хай їх Бог любить. Бог мусить їх любити, бо більшість з них занадто тупі, щоб працювати, і занадто полохливі, щоб красти.

Картер вибухнув реготом.

— Ось із чим нам доводиться працювати, — наголосив Ренні. — Юрма. Нікчемашний лохотрат. Чого вони потребують, Картере?

— Я не знаю, бос.

— Знаєш, ти добре це знаєш. їжі вони потребують, Опри⁴³⁹, музики кантрі й теплої постелі, щоби, коли сідає сонце, завалювати до неї своїх почвар. Таким чином вони можуть плодити нових подібних собі істот. Ага, як на те, ось іде показовий екземпляр цього племені.

То був Пітер Рендолф, витираючи хустинкою своє яскраво-червоне обличчя, він волікся вгору горбом.

Великий Джим перебував тепер у всуціль лекторському режимі.

— Наша робота, Картере, — про них піклуватися. Нам це може не подобатись, ми можемо не завжди думати, що вони цього варті, але це та робота, яку нам доручив Господь. Втім, займаючись нею, спершу ми мусимо думати про себе, і саме тому більшу частину свіжих фруктів і овочів з «Фуд-Сіті» було складовано в приміщенні секретаріату міської ради ще два дні тому. Ти ж про це не знав, чи не так? Ну, й не дивно. Ти на крок випереджаєш їх, а я на крок попереду тебе, і так воно й мусить бути. Наука проста: Господь тим допомагає, хто сам собі помагає.

— Авжеж, сер.

438 75° F = 23,8 °C.

439 Опра Вінфрі (1954) — знаменита телеведуча власних ток-шоу.

Підійшов Рендолф. Він захекався, під очима в нього були темні дуги, і, здавалося, він схуд. Великий Джим натиснув кнопку, якою опускалося вікно.

— Сідай сюди, шефе, подихай трохи в клімат-контролі, — а коли Рендолф узявся за ручку дверей переднього пасажирського сидіння, сказав: — Та не туди. Тут сидить Картер. — Він усміхнувся. — Сідай назад.

З

Ззаду під «Одіссей» під'їхала не поліцейська машина; то був санітарний автомобіль зі шпиталю. За кермом сидів Дагі Твічел. Поряд з ним, на пасажирському сидінні, зі сплячим немовлям на руках сиділа Джинні Томлінсон. Відкрилися задні двері, і звідти вилізла Джина Буффаліно. Все ще у своїй уніформі санітарки-волонтерки. А слідом за нею інша дівчина — Герріет Бігелоу в джинсах і майці з написом: ОЛІМПІЙСЬКА ЗБІРНА США З ПОЦІЛУНКІВ.

— Що... що... — це, мабуть, було і все, на що була спроможна Лінда. Серце в неї ледь не вискакувало, кров так сильно була їй у голову, що їй здавалося, аж слухові перетинки в неї тріпочуть.

Твіч промовив:

— Нам подзвонив Расті і наказав виїжджати до саду на Чорній Гряді. Я навіть не підозрював, що там є якийсь сад, зате Джинні про нього знає, і... що це? Ліндо, ти біла як примара.

— Зі мною все гаразд, — відповіла Лінда, розуміючи, що ось-ось може зомліти.

Вона вщипнула себе за пипки вух, трюк, якого колись давно її навчив Расті. Як і більшість з його народних способів самолікування (прибивання жировиків корінцем важкої книги, наприклад), це подіяло. Коли вона знову заговорила, голос у неї, як їй здалося, уже звучав і ближче, і далєбі реальніше.

— Він вам сказав, щоб ви спершу заїхали сюди?

— Так. Забрати дещо з отого. — Він показав на рулони свинцю на вантажному дебаркадері. — Просто, щоб підстрахуватися, так він сказав. Але мені потрібні оці ножиці.

— Дядюню Твіч! — закричала Дженні і кинулася до нього.

— Як справи, Тигрова Ліліє? — він обняв її, підхопив на руки, а тоді

поставив на землю. Дженні зазирнула крізь пасажирське вікно, подивилася на дитинча. — А як її звуть?

— Це він, — відповіла Джинні. — Його ім'я Малюк Волтер.

— Класно.

— Дженні, повертайся на свої місце, нам треба вже їхати, — гукнула Лінда.

Терсі запитав:

— А хто в лавці залишився, що скажете?

Джинні зніяковіла:

— Нікого. Але Расті сказав, що це не біда, поки нема нікого, хто потребував би постійного догляду. А таких, окрім Малюка Волтера, там нема. Тож я вхопила хлопчика і ми дременули. Пізніше ми зможемо знову туди повернутися, так сказав Твіч.

— Добре, щоб хоч комусь це вдалося, — зажурено зауважив Терсі. Журба, як це нарешті помітила Лінда, стала постійним настроєм Терстона Маршалла. — Три чверті населення міста попхалися по шосе 119 до Купола. Повітря нездорове, і температура на десяту ранку підніметься до вісімдесяти п'яти⁴⁴⁰, якраз коли мусять прибути візитери. Якщо Ренні з його підручними й забезпечили якесь укриття, я про це нічого не чув. Ще до заходу сонця у Честер Міллі з'явиться чимало недужих людей.

— Друзі, може, нам краще повернутись? — промовила Джина. — Бо я почуваюсь, як той пацюк, що тікає з корабля.

— Ні! — вигукнула Лінда раптом так різко, що всі подивилися на неї, навіть Одрі. —

440 85° F = 29,4 °C.

Расті сказав, що мусить статися щось погане. Може, ще не сьогодні... але він сказав, що мусить. Набирайте свинцю для вікон вашої машини і їдьте. Я не наважуюсь тут довго чекати. Один з прихвоснів Ренні вже приходив до мене сьогодні вранці, а якщо він знову опиниться біля садиби і побачить що нема моєї машини...

— їдь тоді, — сказав Твіч. — Я зараз здам назад, щоби ти могла виїхати. Тільки не пробуй по Мейн-стрит, там зараз суций гармидер.

— По Мейн-стрит, повз поліцейську дільницю? — Лінду аж пересмикнуло. — Ні, дякую. Матусине таксі везе тільки по Вест-стрит і далі на полонину.

Твіч сів за кермо санітарної карети, й обидві юних медсестрички-новобранки теж знову полізли на свої місця. Джина кинула через плече на Лінду останній, сповнений сумнівів погляд.

Лінда затрималась, спершу подивившись на спляче, спітніле немовля, потім на Джинні.

— Може, ви з Твічем зможете повернутися до шпиталю сьогодні ввечері, подивитися, як там справи. Скажете, що були на виклику казна-де, у Північному Честері, чи ще десь. Тільки, що там не трапиться, ніде не згадуйте про Чорну Грядку.

— Авжеж.

«Легко тобі казати, — подумала Лінда. — А чи легко тобі було б прикидатися, аби тебе Картер нагнув до мийки».

Вона заштовхнула Одрі в мінівен, закрила зсувні двері й сковзнула за кермо свого «Одіссея».

— Давайте забиратися звідси, — сказав, сідаючи поряд з нею, Терсі. — Я не відчував

• • /i/i і такої параної з тих часів, як скандував «кінчай свиню» .

— Добре, — кивнула вона. — Бо ідеальна параноя — це оптимальна обачливість.

Вона здала задом, об'їхавши санітарну машину, і спрямувала мінівен на Вест-стрит.

4 — Джиме, — звернувся Рендолф із заднього сидіння «Гаммера». — От я міркував про той рейд.

— О, нарешті. То чому б тобі не поділитися з нами плодами твоїх міркувань, Пітере?

— Я шеф поліції. Якщо йдеться про регулювання натовпу на фермі Дінсмора або командування рейдом на нарколабораторію, де нелегальні речовини можуть охороняти озброєні наркомани... ну, я розумію, де мені годиться справляти свої обов'язки. Ну, скажімо, так.

Великий Джим збагнув, що йому зовсім не хочеться обговорювати цю тему. Дискутувати з дурнем контрпродуктивно. Рендолф поняття не мав, які види зброї можуть зберігатися на радіостанції. По правді, так і сам Великий Джим теж (хтозна, що Буші міг повписувати в їхні бланк-замовлення), але він принаймні міг собі уявити найгірше, це той ментальний подвиг, до якого не був здатний цей базікало в уніформі. А якщо щось трапиться з Рендолфом... ну, хіба він уже не вирішив, що

Картер буде йому цілком адекватною заміною.

— Гаразд, Піте, — промовив він. — Я був би не я, якби намагався стати між тобою і твоїм обов'язком. Отже, ти тепер новий командувач операції, а Фред Дентон твій заступник. Ти задоволений?

— Цілком і повністю, на всі сто! — випнув груди Рендолф. Ставши схожим на дорідного півня, готового ось-ось закукурікати. Великому Джиму, хоча з почуттям гумору в нього й було слабенько, довелося тамувати посмішку.

— Тоді рушай до ділянки й починай збирати свій загін. Міські ваговози, запам'ятай.

— Правильно! Ми вдаримо опівдні! — потряс кулаком Рендолф.

441 «Кінчай свиню» — неофіційне гасло радикальної афроамериканської Партії Чорних Пантер, яка існувала в США з 1966 до початку 1970-х рр. (в американському сленгу «свиня» — поліцейський).

— Підбирайтесь через ліс.

— І ще, Джиме. Я ось про що хотів з тобою поговорити. Питання трохи складнувате. Той ліс позаду радіостанції, він доволі захаращений... там може рости отруйний плющ... а також і отруйний дуб, який ще навіть гір...

— Там є путівець, — перебив його Джим. Терпіння в нього закінчувалось. — Я хочу, щоб ви скористалися ним. Вдарте по них з того боку, звідки вони не очікують.

— Але...

«Куля в голову може наробити набагато більшого клопоту, ніж отруйний плющ».

— Піте, приємно було з тобою побалакати. Побачитися приємно також було...

«Таяк же його визначити, ким він є насправді? Дебіл? Ідіот? Посміховисько?»

— Це таке легкодумство, — промовив Картер.

— Дякую, Картере, ти висловив мою думку. Піте, скажи Генрі Моррісону, що тепер він відповідає за натовп на шосе 119.1 скористайся тим путівцем.

— Я от собі думаю...

— Картере, відкрий йому двері.

5 — О Боже мій, — промовила Лінда, різко повертаючи машину вліво. Мінівен стрибнув на бордюр за сотню ярдів від перехрестя Мейн-стрит із Гайленд-авеню. Всі три дівчинки на цей стрибок відгукнулися сміхом, але маленький Ейден, бідолаха, лише подивився злякано і знову обхопив руками голову терплячої Одрі.

— Що? — скрикнув Терсі. — Що?

Вона зупинилася на галявині під деревом. Під величезним дубом, але мінівен теж був немаленькою машиною, та й дуб уже скинув майже все своє зів'яле листя.

— Там «Гаммер» Джима Ренні стирчить посередині тієї чортової розвилки.

— Ти забагато лаєшся, — зауважила Джуді. — Два четвертаки до лайливої кружки.

Терсі витягнув шию:

— Ви певні?

— Ви гадаєте, в місті ще хтось має такий монструозний екіпаж?

— Ісусе правий, — пробурмотів Терсі.

— Лайлива кружка, — цього разу в унісон проголосили Джуді й Дженні.

У Лінди пересохло в роті, язик пристав до піднебіння. З переднього пасажирського сидіння там вилазив Тібодо, і якщо він зараз подивиться в цей бік...

«Якщо він побачить нас, я його переїду», — подумала вона. Ця думка її якимсь дивним чином заспокоїла.

Тібодо відчинив задні двері «Гаммера». Звіди виліз Пітер Рендолф.

— Той чоловік длубається у себе в гузні, — повідомила всій компанії Аліса Епплтон. — Моя мама каже, це значить, що він збирається сходити в кіно.

Терстон Маршалл вибухнув реготом, і Лінда, котра чесно вважала, що в ній більше не залишилось ані крихти сміху, приєдналась до нього. Невдовзі сміялися уже геть усі, навіть Ейден, котрий погано собі уявляв, що їх так розсмішило. Як і Лінда, між іншим.

Рендолф пішки вирушив униз пагорбом, усе ще смикаючи себе за зад формених штанів. Нічого особливо забавного в цьому не було, а відтак це ставало ще смішнішим.

Не бажаючи відставати від решти, загавкала Одрі.

6 Десь гавкав собака.

Великий Джим почув, але не завдав собі клопоту обернутися на той звук. Споглядання того, як Пітер Рендолф широкими кроками спускається пагорбом, подарувало йому відчуття повноти життя.

— Тільки подивіться, як він виколупує штани в себе з сраки, — промовив Картер. — Мій батько казав, це значить, що людина збирається сходити в кіно.

— Єдине місце, куди він збирається сходити, це РНГХ, — зауважив Великий Джим, — а якщо він настільки тупий, що вирішить атакувати в лоб, це місце буде останнім, куди він сходить. Поїхали до міськради, подивимось там по телевізору цей карнавал. Коли зовсім набридне, я хочу, щоб ти знайшов того хіпі-доктора і сказав йому, що, якщо він спробує кудись ушитися, ми його наздоженемо і запроторимо до в'язниці.

— Так, сер, — це було для нього зовсім легке завдання. Можна буде спробувати знову наїхати на екс-поліцейську Еверет і цього разу вже здерти з неї штани.

Великий Джим натиснув на газ, і великий «Гаммер» повільно поїхав униз пагорбом, сигналячи тим людям, котрі недостатньо швидко відходили з його шляху.

Коли він завертав на під'їзну алею міської ради, мінівен «Одісей», уже проминувши перехрестя, взяв курс геть з міста. На Верхній Гайленд-стрит пішоходів не було, і Лінда різко збільшила швидкість. Терсі Маршалл почав наспівувати «Колеса на автобусі»⁴⁴², а невдовзі разом з ним співали вже всі діти.

Нарешті й Лінда, котра відчувала, як з кожною відзначеною спідометром десятою частиною милі її покидає черговий кавалок страху, теж почала підспівувати.

7 День побачень настав у Честер Міллі, і великі очікування сповнюють люд, що нетерпляче суне по шосе 119 до ферми Дінсмора, де всього якихось п'ять днів тому так погано закінчилася влаштована Джо Макклечі демонстрація. Незважаючи на спогади про це, люди сповнені надій (якщо не чистого щастя), а також незважаючи на спеку і сморід у повітрі. Обрій поза Куполом тепер видніється, мов крізь туман, а небо понад деревами виглядає потемнілим, завдяки налиплим там твердим частинкам. Найкраще дивитися прямо вгору, хоча й там неправильний

колір; блакить набралася жовтизни, ніби небо, немов старече око, затягнуло плівкою катаракти.

— Отак виглядало небо в сімдесяті над папірнями, коли геть усі вони ще працювали повним ходом,— каже Генрієта Клевард — та, що з не зовсім зламанною сракою. Вона пропонує Петрі Ширлз, котра йде поряд з нею, ковтнути імбирного елю зі своєї пляшки.

— Ні, дякую, — відмовляється Петра. — У мене є вода.

— Приправлена горілкою? — цікавиться Генрієта. — Бо в моїй пляшці так, любонько. Навпіл, якщо точніше. Я називаю цю суміш «Канадська суха ракета».

Петра бере в неї пляшку і робить добрячий ковток.

— Йоу! — віддихає вона.

Генрієта діловито киває.

— По, мем, голову ця штука не дурить, але день в очах робиться яскравішим.

Чимало з прочан несуть саморобні плакати, які вони збираються показати своїм

візитерам з зовнішнього світу (і телеоператорам, звичайно), немов запрошена публіка якогось вранішнього телешоу в прямому ефірі. Але плакати на вранішніх телешоу завжди монотонно бадьорі. А більшість тутешніх — навпаки. На деяких, що залишилися з тієї недільної демонстрації, можна прочитати: «БОРИСЬ ІЗ СИСТЕМОЮ» та «ГАНЬБА! ВИПУСТІТЬ НАС НА ВОЛЮ!» Але є й нові: «ЕКСПЕРИМЕНТ УРЯДУ? НАВІЩО???» , «НІ ТАЄМНИМ ОПЕРАЦІЯМ» та «МИ ЛЮДИ, А НЕ МОРСЬКІ СВИНКИ». У Джонні Карвера написано: «ЩО БИ ВИ НЕ РОБИЛИ ЗАРАЗ З НАМИ, ПРИПИНІТЬ ЦЕ ВО ІМ'Я БОГА! ПОКИ НЕ піZNO!» А в Фріди Моррісон плакат питає, неграмотно, проте пристрасно: «ЗА ЧЕЇ ЗЛОЧИННИ МИ ГИНЕМО?» Тільки Брюс Ярдлі несе цілком позитивного гатунку гасло. Причеплений до семифутового дрючка, обрамлений рюшами з блакитного паперу його плакат (біля Купола він височітиме вище за всіх) сповіщає:

442 «The Wheels on the Bus» — популярна в англomовних країнах дитяча дорожня пісня.

«ПРИВІТ, МАМО & ТАТО В КЛІВЛЕНДІ! ЛЮБЛЮ ВАС ДУЖЕ, МОЇ ДОРОГІ!»

Десь із десятків написів — це закодовані послання. Бонні Моррел, дружина хазяїна міського лісоскладу несе один із таких плакатів, на якому попередження: «НЕ ПРОЩАЙ ЇМ, БО ВОНИ ЗНАЮТЬ, ЩО РОБЛЯТЬ!» У Тріни Кейл під малюнком, що, либонь, мусить зображати ягня, хоча важко судити напевне, написано просто «БОГ МІЙ ПАСТИР».

Донні Барібо своїм написом закликає: «МОЛІТЬСЯ ЗА НАС».

Марти Едмандс, котра іноді доглядає дівчаток Еверетів, нема серед прочан. Її колишній чоловік живе в Південному Портленді, але вона сумнівається, щоб він приїхав, та якби й так, що вона йому скаже? «Ти заборгував мені аліменти, членосмоку?» Замість шосе 119, вона вирушила на Малу Курву. Сюди хоча б пішки не треба плентатись. Вона поїхала своїм «Акура»443 (з кондиціонером, увімкнутим на повну котушку). Її мета — затишний будиночок, в якому доживає свої осінні роки Клейтон Брессі. Він її чотириюрідний дідусь, з котрим давно перестали родичатися (чи хтозна, що там було), і, хоча вона не певна щодо ступеню їхньої кривності або рівня відторгнення, Марта знає, що він має генератор. Якщо той все ще працює, вона зможе подивитися телевізор. Також їй хочеться впевнитись, що дідю Клейт у порядку — або в порядку настільки, наскільки це можливо, коли тобі стукнуло сто п'ять і мозок у тебе перетворився на квакерську вівсяну кашку.

Він не в порядку. Він утомився від корони найстаршого з живих мешканців Честер Мілла. Він сидить у вітальні, в улюбленому своєму фотелі, зі своїм улюбленим облупленим емальованим лотком для сцикання на колінах і ціпком «Бостон Пост», притуленим поряд до стіни, але вже зовсім задубілий, як закам'янілий крекер. Ніде не видно Нелл Тумі, його прапраправнучки і головної доглядальниці; вона зі своїм братом і невісткою пішла до Купола.

Марта мовить:

— Ох, дідуню, мені так жаль, але, мабуть, уже час настав.

Вона йде до спальні, дістає з шафи свіже простирадло і накидає його на старого. У результаті він робиться схожим на зачохлений елемент меблювання якогось покинутого будинку. Скажімо, на високий комод. Марта чує гудіння генера позаду будинку і думає: «Кий чорт». Вона вмикає телевізор, знаходить Сі-Ен-Ен і сідає на диван. Зображення на

екрані змушує її майже забути про те, що компанію їй складає труп. Це кадр згори, взятий крізь потужний об'єктив із вертольота, що баражує над Моттонський блошиним ринком, де невдовзі стоятимуть автобуси візитерів. А перші прочани зсередини Купола вже прибули. Позаду них тягнеться хадж: двосмужне асфальтоване шосе заповнене від краю до краю людьми аж по «Фуд-Сіті». Схожість громадян міста на мурашок у поході надто очевидна. Хтось із телекоментаторів торохтить у мікрофон, використовуючи слова на кшталт чудесно та подиву гідне. Далі він каже: «Я ніколи в житті не бачив нічого подібного». Марта приглушує звук з думкою: «Ніхто такого не бачив, дупа твоя голова». Вона хоче встати та пошукати, може, є щось їстівне в кухні (може, це й негідно, з трупом у кімнаті, але ж вона зголодніла, чорт забирай), але тут екран розділяється навпіл. Зліва виринає додаткова картинка, на якій з іншого гелікоптера знімається вервечка автобусів, що виїжджають з Касл Рока, і титри внизу екрана повідомляють: **ВІЗИТЕРИ ПРИБУДУТЬ СКОРО ПО 10:00.**

Є час чогось перехопити, врешті-решт. Марта знаходить крекери, арахісове масло і — що найкраще з усього — три пляшки холодного «Бада». Несе все на таці до вітальні і вмощується.

— Дяка, дідуню, — каже вона.

Навіть з вимкнутим звуком (особливо з вимкнутим звуком) два різні, демонстровані одночасно кадри захоплюють, буквально гіпнотизують. Коли перша пляшка пива її розбирає (радістю!), Марта розуміє, що це немов очікування того, що якась невідворотна сила

443 «Асига» — північноамериканський бренд японської компанії «Хонда», під яким випускаються автомобілі класу люкс та спортивного типу.

наштовхнеться на непорушний об'єкт, і загадується, чи станеться вибух, коли вони зустрінуться.

Неподалік від прибуваючого люду, на горбку, де він копає могилу своєму батькові, спирається на лопату Оллі Дінсмор, він дивиться на зростаючий натовп: двісті, потім чотириста, потім вісімсот чоловік. Щонайменше вісімсот. Він бачить жінку, у котрої на спині в рюкзачку сидить немовля, і дивується, чи вона не сказала, принести таке крихітне дитинча на таку спеку, навіть не прикривши йому голову хоч

сяким-таким капелюшком. Прибуваючі громадяни застигають під імлістим сонцем і нетерпляче чекають, вдивляються, коли ж нарешті прибудуть ті автобуси. Оллі думає, яку ж довгу, печальну дорогу їм доведеться подолати, коли цей гармидер закінчиться. Знову пішки до міста, у північній задусі післяобідньої спеки. А потім він знову повертається до своєї роботи.

Позаду зростаючої юрби, по узбіччях шосе 119 поліція — дець із дюжину здебільшого нових офіцерів під орудою Генрі Моррісона — поставила свої автівки з увімкненими мигалками. Двоє останніх поліцейських автомобілів під'їжджають пізніше, бо Генрі наказав їм привезти повні багажники каністр з водою, набраною з крана в пожежній частині, де, як він з'ясував, генератор не лише ще працює, а й, схоже, працюватиме ще пару тижнів. Цієї води аж ніяк не вистачить — фактично, її жалюгідно мало для аж такого натовпу, — але вони й так зробили все, що могли. Вони триматимуть її для тих громадян, котрі зомліватимуть на сонці. Генрі сподівається, що таких буде не вельми багато, але точно знає, що вони будуть, і кляне Джима Ренні за відсутність підготовки. Він розуміє: це тому, що Ренні на це наплювати, і в уявленні Генрі це робить таку байдужість ще гіршою.

Він приїхав сюди з Памелою Чен, єдиною з нових «позаштатних підручних», кому він цілком довіряє, і, побачивши розміри натовпу, наказав їй зателефонувати до лікарні. Йому потрібно, щоб сюди прибула санітарна машина. Вона повертається за п'ять хвилин із новою, котру Генрі сприймає як неймовірну й водночас як абсолютно передбачувану. На телефонний дзвінок їй відповіла якась пацієнтка, котра зняла слухавку в реєстратурі, каже Памела, — молода жінка, що прийшла туди сьогодні вранці зі зламаним зап'ястям. Вона сказала, що нікого з медичного персоналу там немає і санітарної машини нема теж.

— Ну, це просто чудово, — каже Генрі. — Я сподіваюсь, із навичками першої допомоги в тебе все гаразд, Паммі, бо сьогодні вони тобі можуть знадобитися.

— Я вмію робити штучне дихання, — відповідає вона.

— Добре, — він показує на Джо Боксера, дантиста й шанувальника «Егго». У Боксера на рукаві голуба пов'язка, він махає руками, бундючно показуючи людям, щоб трималися ближче до узбіч дороги

(більшість не звертають на нього уваги). — А якщо в когось розболиться зуб, його зможе вирвати отой пихатий мудак.

— Якщо вони матимуть готівку, щоб йому заплатити, — киває Памела. Вона стикалася

з Джо Боксером, коли в неї поліз зуб мудрості. Він їй тоді ще щось бубнів про «обмін одної послуги на іншу», луплячи очі на її груди так, що їй це аж ніяк не сподобалось.

— Здається, у мене в машині ззаду лежить чийсь картуз «Ред Сокс», — каже Генрі.

— Подивися, і якщо знайдеш, ти можеш віднести його ондечки туди?

— Він показує на жінку, яку вже раніше був запримітив Оллі, ту, що з простоволосою дитиною. — Надягни його на голову дитині, а тій жінці скажи, що вона ідіотка.

— Картуза я віднесу, але слів таких не казатиму, — відповідає Памела спокійно. — Це Мері Лу Костас. їй сімнадцять, вона вже рік як дружина водія-далекобійника, мало не вдвічі старшого від неї, і, либонь, сподівається, що він приїде сюди побачитись із нею.

Генрі зітхає.

— Все одно вона ідіотка, хоча, я гадаю, в сімнадцять років усі ми такі. А вони все ще надходять. Ось чоловік, води він з собою явно не взяв, зате несе великий бумбокс, з якого на хвилі РНГХ хтось гучно волає госпел. Двоє його супутників розгортають транспарант. Напис на ньому по краях обрамляють гігантські, незграбно намальовані палички для чистки вух: «ІБЛАГАЄМО, ВРЯТУЙТЕ НАС!»

— Погані попереду в нас справи, — говорить Генрі, і, безперечно, він має рацію, але

сам не уявляє, наскільки попереду в них погані справи.

Натовп дедалі нагромаджується й чекає на сонці. Люди зі слабкими сечовими міхурами зникають у низькому чагарнику по західний бік дороги, мочаться. Більшість терпить до останнього, перш ніж шукати полегшення. Одна занадто дебели жінка (Мейбел Олстен, вона ще страждає на хворобу, котру сама називає діа-бетті) звихнула собі щиколотку і лежить, галасує, поки двоє чоловіків не підходять, зводять її на цілу ногу. Ленні Мічем, міський поштмейстер (принаймні до минулого тижня, коли доставка відправлень поштової служби США припинилася на невизначений термін), позичає їй свій ціпок. А потім

він каже Генрі, що Мейбел необхідно відвезти назад у місто. Генрі відповідає, що не може поділитися машиною. Нехай вона відпочине в холодку, каже він.

Ленні розводить руки, показуючи по обидві сторони дороги.

— Може, ви раптом не помітили, тут коров'яче пасовище по один бік, і зарості ожини по інший. Тіні, вартої уваги, ніде нема.

Генрі показує на ферму Дінсмора:

— Там повно тіні.

— Звідси туди чверть милі! — обурено каже Ленні.

Туди принаймні наполовину ближче, але Генрі не сперечається:

— Посадовіть її на переднє сидіння моєї машини.

— Жахливо жарко на сонці, — каже Пенні. — Їй треба штучного повітря.

Так, Генрі розуміє, що їй би під кондиціонер, що означає, треба заводити мотор, що означає палити бензин. Бензину поки що вдосталь — тобто якщо зважати на те, що вони можуть викачати його з цистерн при «Паливі &шпр; Бакалії» — тож він гадає, що непокоїтися про це доведеться пізніше.

— Ключ у замку запалення, — каже він. — Увімкнеш на слабкий холод, тобі зрозуміло?

Денні відповідає «так» і прямує назад до Мейбел, але Мейбел не готова рухатись, хоча по щоках у неї стікає піт, а обличчя геть червоне:

— Я ще не сходила! — реве вона. — Мені треба сходити!

Лео Ламойн, один із нових офіцерів, перевальцем підходить до Генрі. Генрі радо обійшовся б без спілкування з ним; у Лео мозок — як у брукви.

— Як вона сюди дісталася, друзяко? — запитує він. Лео Ламойн належить до того сорту людей, котрі всіх підряд називають «друзяками».

— Я не знаю, вона знає, — втомлено відповідає Генрі. У нього болить голова. — Організуй декілька жінок, щоб донесли її до моєї машини і потримали, поки вона помочиться.

— Котрих, друзяко?

— Великих, — каже Генрі й поспішно йде геть, щоб раптом виникле в нього сильне бажання зацідити Лео просто в ніс не реалізувалося в дії.

— Що це за поліція в нас така? — питається якась жінка, котра разом з

іще чотирма іншими ескортує Мейбел поза екіпаж № 3, де Мейбел попi сьє, тримаючись за бампер, поки жінки її прикриватимуть, заради благопристойності.

«Подякуйте Ренні й Рендолфу, вашим безстрашним вождям, за таку підготовку», — хочеться відповісти Генрі, але він мовчить. Він пам'ятає, як його власний язик завдав йому неприємностей учора, коли він висловився на користь того, що Ендрію Гріннел варто послухати. Він говорить інше:

— Така, яку маєте, іншої нема.

Правду кажучи, більшість людей так само, як і та почесна варта з жінок навколо Мейбел, щиро намагаються допомагати одне одному.

Ті, хто не забув принести з собою воду, діляться нею з тими, хто не здогадався, і п'ють здебільшого економно. Втім, у кожному натовпі завжди присутні ідіоти; тут такі жлуктять воду, не думаючи про потім. Декотрі наминають печиво і крекери, від котрих почуватимуться спраглими пізніше. Дитина Мері Лу Костас починає капризно плакати під

завеликим для неї картузом «Ред Сокс». Мері Лу принесла з собою пляшку води і тепер починає змочувати своїй доні розпашілі щічки і шийку. Скоро пляшка спорожніє.

Генрі знов смикає Памелу Чен, показуючи на Мері Лу.

— Візьми в неї пляшку, долий їй з того запасу, що ми привезли, — каже він. — Намагайся, щоб тебе побачило поменше людей, бо так у нас ще до полудня все закінчиться.

Вона виконує наказ, і Генрі думає: «Принаймні хоч одна є, з котрої може вийти добрий провінційний коп, якщо їй захочеться утриматися на цій роботі».

Нікого не цікавить подивитися, куди прямує Памела. Це добре. Коли приїдуть автобуси, ці люди забудуть про спеку і спрагу на якийсь час. А от коли візитери поїдуть... а перед ними постане довгий шлях назад до міста...

Його прохромлює думка. Генрі озирає своїх «офіцерів» і бачить багато довбнів, але мало таких, на кого він може покластися. Більшість хоча б напівпридатних забрав на якусь секретну операцію Рендолф. Генрі гадає, це якось пов'язано з наркотиками, в маніпуляціях з якими Ендрія звинувачувала Ренні, але його це не обходить. Єдине, що його

непокоїть: їх тут нема, а сам він упоратися з завданням не в змозі.

Проте він знає, хто зміг би, і кличе його.

— Чого тобі, Генрі? — питає Білл Оллнат.

— Ключі від школи при тобі?

Оллнат, котрий вже тридцять років пропрацював шкільним сторожем, киває:

— Тутечки. — В'язка ключів висить у нього на поясі, зблискуючи в променях мутного сонця. — Завше маю їх при собі, а що?

— Візьми екіпаж № 4, — каже Генрі. — І катай до міста якомога швидше, аби лиш не задавив нікого по дорозі. Візьми якийсь зі шкільних автобусів і прижени його сюди. Той, що на сорок чотири місця.

Оллнатові це явно не до душі. Нижня щелепа в нього випинається суто по-янківськи, Генрі — сам суцільний янкі — безліч разів бачив у своєму житті цей вираз, добре його знає і люто ненавидить. Цей вираз скнарості ніби промовляє: «Я-бо й сам здатен за себе вирішувати, парубче».

— Ти не розсадиш усіх цих людей в одному шкільному автобусі, чи ти здурів?

— Аж ніяк, — каже Генрі, — тільки тих, хто буде неспроможний повернутися до міста самотужки.

Він думає про Мейбел і перегріту дитину дівчини Корсо, але, звісно, на третю після полудня тут значно побільшає тих, котрі не будуть у змозі подолати пішки весь шлях до міста. Або й взагалі рухатись.

Щелепа Біллі Оллната випинається ще крутіше; підборіддя в нього вже стирчить, мов корабельний бушприт.

— Ні, сер. Мої обидва сини з дружинами мусять приїхати, вони мені пообіцяли. Привезуть своїх дітей. Я не бажаю розминутися з ними. І не покину тут мою дружину. Вона й так розстроєна.

Генрі радо б струсонув цього дядька за його тупість (і буквально придушив би його за егоїзм). Натомість він вимагає в Оллната ключі й просить показати, котрим відкривається гараж. А тоді каже Оллнатові, що той може повертатися до своєї дружини.

— Вибач, Генрі, — говорить Оллнат, — але я мушу побачитися зі своїми дітьми й онуками. Я на це заслужив. Я не закликав кривих, убогих та сліпих сюди приходити і я не збираюся платити за їхню

тупість.

— Авжеж-авжеж, ти файний американець, нема питань, — каже Генрі.

— Забирайся геть з моїх очей.

Оллнат відкриває рота, збираючись протестувати, але передумує (мабуть, щось помітив у виразі обличчя офіцера Моррісона) і шкрьобає собі геть. Генрі голосно гукає Памелу, котра не виказує невдоволення, коли він каже їй, що вона мусить повернутися до міста, тільки питає куди, що і чому. Генрі їй пояснює.

— Гаразд, але... у тих шкільних автобусах стандартне переключення передач? Бо я не
вмію на стандартному...

Генрі голосно перепитує про це в Оллната, котрий стоїть біля Купола зі своєю дружиною Сарою, обоє невідривно дивляться на порожнє шосе по інший бік міської межі.

— Шістнадцятий номер має стандартну коробку, — кричить у відповідь Оллнат. — Усі решта — автоматичні! І скажи їй, щоб не забула про блокування! Ті автобуси не заводяться, якщо водій не замкнув на собі ремінь безпеки!

Генрі відсилає Памелу на завдання, просячи бути розсудливою, але повернутись якомога швидше. Автобус йому потрібен терміново.

Спершу люди біля Купола стоять, нетерпляче дивлячись на дорогу. Потім більшість із них сідають. Хто приніс із собою ковдри, ті їх розстеляють. Декотрі прикривають собі голови від каламутного сонця принесеними плакатами. Ущухають мляві балачки, і тому ясно чути голос Венді Голдстон, коли вона запитує в своєї подружки Еллен, куди поділися цвіркуни — не чути їхніх співів у високій траві.

— Чи це я оглухла? — питається вона.

Ні, вона не глуха. Цвіркуни теж або замовкли, або померли.

У студії РНГХ повний повітря (свіжого, прохолодного) простір центрального приміщення відлунює голосом Ерні «Барила» Келлога⁴⁴⁴, котрий зі своїм тріо «Втіха», гатить роковий псалом «Я отримав телефонний дзвінок з Небес, і на лінії був Ісус». Двоє чоловіків не слухають музику; вони дивляться телевизор, зачудовано втупившись у поділений навпіл екран, як і Марта Едмандс (котра вже допиває другу пляшку пива «Бадвайзер», зовсім забувши про накритий простирадлом труп Клейтона Брессі поряд з собою). Зачудовано, як і

вся Америка і — факт — як решта світу.

— Поглянь на них, Сендерсе, — видихає Майстер.

— Я дивлюся, — каже Енді. На колінах у нього лежить КЛОДЕТТ. Майстер запропонував йому ще пару гранат, але цього разу Енді відхилив пропозицію. Він боїться, що висмикне чеку, а сам застигне. Він таке бачив якось у кіно. — Це дивовижно, але чи не вважаєш ти, що краще б нам було чатувати перед візитом наших гостей.

Майстер розуміє, що Енді правий, але важко відірвати очі від того боку екрана, де камера з гвинтокрила супроводжує автобуси і великий фургон з відеобладнанням, котрий очолює весь цей парад. Він знає кожну цятку на тім шляху, де вони проїжджають; він усе там впізнає навіть згори. Візитери неухильно наближаються.

«Всі ми неухильно наближаємося», — думає він.

— Сендерсе!

— Що, Майстре?

Майстер подає йому коробочку льодяників «Сакретс»⁴⁴⁵.

— Їх не приховає скеля, мертве дерево не дасть укриття, ані цвіркун не втішить. От тільки, де саме це в Книзі сказано, вилетіло мені з голови. Енді відкриває коробочку, бачить там щільненько притулені одна до одної шість штук товстеньких самокруток і думає: «Солдати екстазу». Це найпоетичніша думка за все його життя, і він від цього ледь не плаче.

— Ти можеш подарувати мені «амінь», Сендерсе?

— Амінь.

Майстер натискає кнопку на телевізійному пульті, й екран гасне. Йому б хотілося побачити, як під'їдуть автобуси — хоч який не обдовбаний він чи, там, параноїк, проте, як і будь-хто інший, він любить історії зі щасливим возз'єднанням до того розлучених людей, — але гіркі люди можуть з'явитися будь-якої хвилини.

— Сендерсе!

— Тут, Майстре.

444 Кінг вигадав співака Ерні Келлога, поєднавши ім'я Ерні Родригеса і прізвище Ричарда Келлога — музикантів реального блюз-рокового гурту «Canned Heat» («Консервована спека»).

445 «Sucrets» — заснована 1931 року компанія з випуску льодяників від кашлю.

— Я виведу з гаража фургон «Християнські обіди на колесах» і поставлю його під дальнім торцем складу. Там я за ним засяду і добре бачитиму ліс. — Він бере до рук БОЖОГО ВОЇНА. Підвішені до автомата гранати розхитуються, стукаючись одна об одну. — Чим більше я про це думаю, тим більше впевнений, що саме звідти вони й полізуть. Там є під'їзна просіка. Вони, можливо, гадають, що я про неї не знаю, але... — Майстрові червоні очі спалахують. — Майстер знає більше, ніж про це думають люди.

— Я знаю. Я люблю тебе, Майстре.

— Дякую тобі, Сендерсе. Я тебе теж люблю. Якщо вони з'являться з лісу, я дам їм вийти на відкрите місце, а тоді покладу, як пшеницю в жнива. Але ми не можемо класти всі наші яйця до одного кошика. Тому я хочу, щоб ти пішов, зайняв місце там, де ми їх зустріли минулого разу. Якщо хтось із них з'явиться з того боку...

Енді скинув угору КЛЮДЕТТ.

— Саме так, Сендерсе. Але не поспішай. Підпусти їх якомога ближче і лиш тоді починай стріляти.

— Так я й зроблю. — Іноді Енді вражає сумнів, що все це йому сниться; і зараз саме такий момент. — Як пшеницю в жнива.

— По, алілуя. Але послухай-но мене уважно, бо це важливо, Сендерсе. Не йди зразу, як почувеш, що я почав стріляти. І я не прийду зразу, якщо почую, що ти почав стріляти. Вони можуть здогадатися, що ми розділилися, та я достатньо мудрий для таких трюків. Ти вмієш свистіти?

Енді засовує до рота два пальці й видає пронизливий свист.

— Добре, Сендерсе. Чудово, насправді.

— Я навчився цього в початковій школі, — він не продовжує своєї подальшої думки вголос: «Коли життя було простішим».

— Засвиштиш тільки, якщо побачиш, що тобі непереливки. Тоді я прийду. А якщо почувеш, що свищу я, біжи стрімголов підсилювати мою позицію.

— Окей.

— Давай курнемо за це, Сендерсе, що ти на таке скажеш?

Енді підтримує пропозицію.

На Чорній Гряді, на краю саду Маккоя, сімнадцять утікачів стоять на тлі замураного небосхилу, немов індіанці в якомусь вестерні Джона

Форда⁴⁴⁶. Більшість із них у мовчазному зачаруванні дивляться на мовчазну процесію, що рухається по шосе 119. Вони стоять майже за шість миль звідти, але розміри натовпу не дозволяють його не помітити.

Один лиш Расті дивиться на дещо ближче, і це наповнює його такою радістю, що хоч співай. Сріблястий фургон «Одіссей» мчить по дорозі Чорна Гряда. У нього перехоплює дихання, коли той наближається до виїзду з гаю, до осяйного поясу, котрий знову тепер став невидимим. Йому вистачає часу, аби подумати про те, як жахливо все може обернутись, якщо той, хто там сидить за кермом — а це Лінда, припускає він, — зомліє і фургон перекинеться, але ось той уже проминув небезпечну точку. Здалося, його там трішечки вихнуло, проте Расті розуміє, що навіть це може бути лише його уявою. Невдовзі його родина вже буде тут.

Вони стоять за сто ярдів зліва від коробочки, але Джо Макклечі здається, ніби він її відчуває: ця легка пульсація, що бринить у його мозку кожного разу, як спалахує ліловий вогник. Утім, це можуть бути просто трюки його власного розуму, але він так не думає.

Барбі стоїть поряд з ним, обнімаючи міз Шамвей. Джо торкається його плеча і каже:

— У всьому цьому відчувається щось погане, містере Барбара. Усі ті люди разом. Щось жахливе в цьому відчувається.

— Так, — погоджується Барбара.

— Вони споглядають. Шкіроголовці. Я їх відчуваю.

— Я теж, — каже Барбара.

446 Джон Форд (1894-1973) — один із найповажаніших режисерів в історії американського кіно.

— І я, — каже Джулія голосом тихим таким, що її ледь чути.

У кімнаті засідань у міськраді Великий Джим і Картер Тібодо мовчки дивляться на телеекран, де два різних кадри згори поступаються зображенню, що транслюється з рівня землі. Спершу зображення дрижить, як на відеокдрах наближення торнадо або відразу після вибуху автомобіля. Вони бачать небо, гравій і ноги, що біжать. Хтось бурмотить:

— Давай, поспішай.

Г о л о с В у л ь ф а Б л і щ е р а :

— Прибув транспорт з відеобладнанням. Вони вочевидь поспішають, і, я певен, десь за хвилину ми... так. Ох, царю небесний, ви лишень подивіться на це.

Камера панорамує сотні мешканців Честер Мілла під Куполом у той момент, коли вони підводяться на ноги. Це виглядає так, немов великий натовп паломників разом встає після спільної молитви десь на відкритому повітрі. Тих, що попереду, притискають до Купола ті, що за ними; Великий Джим бачить розплющені носи, щоки і губи, так, ніби громадян притискають до якоїсь скляної стіни. На мить йому трохи паморочиться в голові, і він розуміє чому: це він уперше дивиться сюди ззовні. Це вперше ним усвідомлюється монструозність і водночас реальність цього явища. Уперше він насправді лякається.

Ледь чутні, приглушені Куполом, долітають звуки пістолетних пострілів.

— Мені здається, я чую постріли з вогнепальної зброї, — каже Вульф.

— Андерсоне, ви чуєте постріли? Що трапилось?

Ледь чутно, немов через супутниковий телефонний зв'язок із кимсь загубленим у нетрях австралійської пустелі, долітає голос Андерсона Купера.

— Вульфе, ми поки ще не там, але переді мною малий монітор і там щось схоже на...

— Я вже бачу, — каже Вульф. — Схоже, що там...

— Це Моррісон, — говорить Картер. — Він таки має чоловічі яйця, нічого казати.

— З завтрашнього дня його звільнено, — кидає Великий Джим.

Картер дивиться на нього, звівши вгору брови:

— За те, що він сказав на зборах учора?

Великий Джим наставляє на нього палець:

— Я знав, що ти метикуватий хлопець.

Сам Генрі Моррісон біля Купола не думає про вчорашні збори, ані про хоробрість він не думає, ані про виконання обов'язку; він думає, що людей зараз роздавлять об Купол, якщо він щось не зробить, і то терміново. Тому він стріляє з пістолета вгору. За його прикладом кілька копів — Тодд Вендлештат, Ренс Конрой і Джо Боксер — роблять те саме.

Галас (і крики болю тих людей попереду, котрих притиснули до

Купола) поступається місцем шокованій тиші, і Генрі волає у мегафон: «РОЗОСЕРЕДЖУЙТЕСЬ!

РОЗОСЕРЕДЖУЙТЕСЬ, ЧОРТИ ВАС ЗАБИРАЙ! МІСЦЯ ВИСТАЧИТЬ УСІМ, ЯКЩО ВИ ПРОСТО РОЗІЙДЕТЕСЬ НАХЕР ПО СТОРОНАХ!»

Лайка діє на них ще протверезливіше за пістолетну стрільбу і, хоча найбільші упертюхи залишаються на шосе (Білл і Сара Оллнати найупертіші серед них, а також Джонні й Керрі Карвер), інші починають сунутись вздовж Купола. Дехто прямує праворуч, але переважна більшість сунуть ліворуч, на поле Алдена Дінсмора, куди йти легше. Серед них і Петра з Генрієтою, трохи похитуючись після щедрих ковтків «Канадської сухої ракети».

Генрі ховає зброю до кобури і наказує зробити так само іншим офіцерам. Вендлештат і Конрой слухаються, але Джо Боксер продовжує тримати в руці свій тупорилий — найдешевшого базарного виду з усіх, які коли-небудь доводилось бачити Генрі, — пістолет 38 калібру.

— А змусь мене, — фиркає він, і Генрі думає: «Це все дурний сон. Скоро я прокинуся у себе в ліжку, і підійду до вікна, і побачу там свіжий, гарний осінній день».

Багато хто з тих, хто вирішив не ходити до Купола (тривожно велика кількість людей залишилася в місті тому, що вони почали відчувати проблеми з диханням), можуть усе це бачити по телевізору. Чоловік сорок засіли в «Діппері». Томмі й Вілла Андерсони самі зараз біля Купола, але свій заклад вони залишили відкритим і телевізор увімкнути. Люди, що

стовпилися на дерев'яній підлозі салуна перед великим екраном, поводяться дуже тихо, хіба що чути чийсь схлипи. Зображення високої роздільності кришталево чітке. Воно рве душу.

Не тільки вони вражені видовищем восьми сотень людей, що вишикувалися вздовж невидимого бар'єра, дехто розпластавши долоні на тому, що здається просто повітрям. Вульф Бліцер каже:

— Я ніколи не бачив такої туги на людських обличчях. Я... — він затинається, — я краще помовчу, нехай зображення говорить саме за себе.

Він замовкає, і це добре. Це та картина, що не потребує ніяких

тлумачень.

На своїй прес-конференції Кокс попереджав: «Відвідувачі висадяться і пройдуть... Відвідувачам буде дозволено стояти на відстані два ярди від Купола, ми вважаємо таку дистанцію безпечною». Певна річ, усе відбувається інакше. Тільки-но відчитуються двері автобусів, як тут же люди ринуть звідти потоками, вигукуючи імена своїх рідних і близьких. Кілька з них падають, і натовп галопом біжить по них (одну людину в цій колотнечі затопчуть на смерть, а чотирнадцять буде поранено, півдюжини серйозно). Солдатів, котрі намагаються забезпечити неприступну смугу перед самим Куполом, змитають геть. Обірвані жовті стрічки з написами ПРОХОДУ НЕМА зникають в пилюці, здійнятій підшовами поспішаючих ніг. Маса новоприбулих рветься вперед і розсипається по свій бік вздовж Купола, більшість людей плачуть, і всі вигукують імена своїх дружин, чоловіків, дідів та баб, синів і дочок, своїх коханих. Четверо або збрехали про наявність в них різних електронних медичних пристроїв, або самі про них забули. Троє з них помирають миттєво; четвертий, котрий не знайшов свого живленого від батареї слухового імплантату в списку заборонених пристроїв, пролежить у комі тиждень, перш ніж сконати від численних крововиливів у мозок.

Потроху-помалу вони розбираються між собою, і все це бачать телекамери знімальної команди. Вони спостерігають, як мешканці міста і візитери притискають долоні до долонь з невидимим бар'єром між ними; вони стежать за тим, як плачуть жінки і чоловіки, вдивляючись одне одному в очі; вони примічають тих, хто зомліває, як всередині Купола, так

і ззовні, і тих, що вклякають на колінах і моляться, зчепивши задерті догори руки; вони фіксують чоловіка на зовнішньому боці, котрий починає гатити кулаками по тій перегородці, що не пускає його до його вагітної дружини, він гатить, допоки в нього не тріскається шкіра і краплі крові мерехтять у повітрі; вони роздивляються на стареньку, яка намагається торкнутися пальцями — гладенькі побілілі пучки притиснуті до невидимої поверхні — лоба своєї зарюмсаної онучки.

Знову злітає в повітря телевізійний вертоліт і ширяє вгорі, передаючи образи подвійної людської змії, що розтягнулася на чверть милі. На моттонському боці листя горить яскравими жовтневими кольорами; на

боці Честер Мілла воно безвільно висить. Позаду міських жителів — на дорозі, по полях, застрягли в чагарнику — десятки покинутих плакатів. У цю мить возз'єднання (чи майже возз'єднання) політика й протести забуті.

Кенді Кравлі⁴⁴⁷ каже:

— Вульфе, поза всякими сумнівами, це найсумніша, найдивовижніша подія з усіх, які я бачила за довгі роки моєї репортерської роботи.

Поза тим, ніхто краще не адаптується за людську істоту, тож потроху-помалу збудження і почуття незвичайності починають розвіюватися. Афект возз'єднання поступається місцем настрою відвідин. А поза людською лінією — по обидва боки Купола

— відтягують назад тих, яким уже стало зле. На міллівському боці нема намету Червоного Хреста, куди б їх можна було доправити. Поліція збирає їх там, де вбогу тінь відкидають поліцейські автомобілі, нехай тут почекають на Памелу Чен зі шкільним автобусом.

Рейдова команда перед нападом на РНГХ дивиться в поліцейській дільниці на все це з таким самим мовчазним захватом, як і люди повсюди. Рендолф їм дозволяє; хоча скоро вже треба вирушати. Він перевіряє імена за списком у своїй течці, а потім жестом кличе Фредді 447 Головна політична оглядачка телекомпанії Сі-Ен-Ен.

Дентона за собою на ганок. Він очікував, що Фредді засмутиться, дізнавшись, що його позбавили ролі головнокомандувача (Пітер Рендолф усе життя судить людей по собі), але цього нема. Тут справа світить набагато серйозніша за витягання з бакалійної крамниці якогось засмальцьованого старого пияка, і Фредді навпаки радий спихнути з себе відповідальність. Звісно, він був би не проти, якби йому поставили це в заслугу, коли все піде як годиться, а якщо ні? Рендолф таких сумнівів не має. Один шкідник-нероба та ще тишко-аптекарь, котрий не промовить слова «гівно», навіть якщо побачить його в себе в тарілці? Що там може піти не так?

Але, стоячи на сходах, звідки не так давно шкереберть котилася Пайпер Ліббі, Фредді довідується, що йому не вдалося цілком уникнути командирської ролі. Рендолф вручає Фредді папірець. На ньому сім імен. Одне з них його власне. Решта шість належать Мелу Ширлзу, Джорджу Фредеріку, Марті Арсенолту, Обрі Таулу, Стаббі Норману і Лорен Конрі.

— Ти поведеш цю групу тим путівцем, — каже Рендолф. — Ти знаєш ту дорогу?

— Атож, вона відходить від Малої Курви неподалік міста. Батько Нечупари Сема проклав там про...

— Мене не цікавить хто її проклав, — обриває його Рендолф, — просто доїдеш по ній до кінця. А опівдні проведеш там своїх людей крізь шматок лісу. І вийдеш на задвірки радіостанції. Опівдні, Фредді. Це означає ні хвилиною раніше, ні хвилиною пізніше.

— Я гадав, ми всі разом мусимо вирушати по цій дорозі, Піте.

— Плани змінились.

— А Великий Джим знає, що вони змінились?

— Фредді, Великий Джим виборний. Шеф поліції тут я. Отже, це я твій начальник, тому, будь такий ласкавий, стули зараз пельку і слухай.

— Вибачаюсь-ся, — мимрить Фредді, прикладаючи долоні горнятками собі до вух зухвалим, якщо не сказати більше, манером.

— Я під'їду і стану на дорозі, що проходить повз фасад станції. Зі мною будуть Стюарт і Ферн. А також Роджер Кіл'ян. Якщо Буші з Сендерсом настільки дурні, що чинитимуть тобі опір — іншими словами, якщо ми почуємо постріли з-поза радіостанції, — ми втрюх нападємо на них ззаду. Ти все зрозумів?

— По, — Фредді цей план здається насправді розумним.

— Чудово, давай тепер синхронізуємо годинники.

— Еее... вибачаюся?

Рендолф зітхає:

— Нам треба перевірити, що вони йдуть однаково, таким чином полудень у нас обох настане в один і той самий час.

Обличчя у Фредді лишається зачудованим, але він слухняно робить, що йому сказано.

Хтось — з голосу начебто Стаббі — кричить у приміщенні дільниці: «Ух ти, ще один відкинув копита! Отих зомлілих уже понакладено попід тими «крузерами», як колод на дрова!» У відповідь йому лунає сміх і оплески. Вони там напомповані адреналіном, збуджені причетністю до того, що Мел Ширлз назвав «службовим відрядженням із можливою стріляниною».

— Вирушимо в похід об одинадцятій п'ятнадцять, — обертається Рендолф до Фредді. — Таким чином, зараз ми маємо ще майже сорок

п'ять хвилин на те, щоб далі дивитися це шоу по телевізору.

— Хочеш попкорну? — питає Фредді. — У нас його сила-силенна, там, у шафці над мікрохвильовкою.

— А чого ж, можна, я залюбки.

А там, біля Купола, Генрі Моррісон іде до своєї машини і щедро пригощається прохолодною водою. Форма на ньому просякла потом, він не може пригадати, чи був ще коли-небудь настільки утомленим (це головним чином через важке повітря, гадає він — він засапався і, схоже, ніяк не може віддихатися), але в цілому він задоволений собою й своїми підлеглими. їм вдалося відвернути масову тисняву під Куполом, на їхньому боці ніхто не

помер — поки що — і народ заспокоївся. З півдюжини телеоператорів снують туди-сюди на моттонському боці, намагаючись зняти якомога більше епізодів возз'єднання близьких. Генрі розуміє, що це порушення приватності, але він гадає, що Америка і світ поза нею мають право це бачити. А загалом, людям, здається, на це байдуже. Декому це навіть подобається; отримують «свої п'ятнадцять хвилин»⁴⁴⁸. Генрі має час, щоб пошукати своїх матір і батька, хоча він не дивується, коли не бачить їх; вони живуть казна-де, у чорта на рогах, аж у Деррі⁴⁴⁹, і вже в літах. Він сумнівається, щоб вони взагалі брали участь у лотереї для відвідувачів.

Новий гелікоптер плеще лопатями, наближаючись із заходу, і, хоч Генрі про це невідомо, всередині цього вертольота сидить полковник Джеймс Кокс. Кокс теж не може нарікати на те, як загалом проходить День побачень. Йому доповіли, що на честер-міллівському боці не видно ніяких приготувань до прес-конференції, проте це його ані дивує, ані тривожить. Зважаючи на той багатий матеріал, який він уже зібрав, його більше здивувала б поява Ренні. Кокс віддавав честь багатьом особам за роки своєї кар'єри, і бздуна при владі він чує за милію.

Нарешті Кокс бачить довгу вервечку візитерів і навпроти них — мешканців міста, яке потрапило в пастку. Це відриває Кокса від його думок.

— А чи це не найжахливіше видовище, — бурмоче він. — А чи це не найжахливіше видовище з усіх, будь-коли кимсь бачених?

Під Куполом позаштатний підручний Тобі Меннінг кричить: «Он їде

автобус!»

Хоча цивільні ледь на це зауважують — вони або захоплені спілкуванням зі своїми родичами, або ще шукають їх, — копи здійснюють радісний галас.

Генрі обходить свій «крузер», і дійсно, великий жовтий шкільний автобус вже проїжджає повз салон «Уживані автомобілі Джима Ренні». Хай Памела Чен і важить не більше від ста п'яти фунтів⁴⁵⁰ у намоченому стані, але зараз вона зірка цього шоу, та ще й за кермом великого автобуса.

Генрі дивиться на свій годинник і бачить, що вже двадцять хвилин по одинадцятій. «Ми впораємося, — думає він. — Ми впораємося з усім цим просто чудово».

По Мейн-стрит три великих помаранчевих ваговози котять міським пагорбом. У третьому Пітер Рендолф тісниться разом зі Стю, Ферном і Роджером (запашний аромат курей). І лише коли вони з'їжджають з північного шосе 119, беручи курс на Малу Курву і радіостанцію, Рендолфа вражає одна думка, і він ледь утримується, щоб не стукнути кулаком собі по лобі.

Вони запаслися купою вогнепальної зброї, але забули шоломи й кевларові⁴⁵¹ жилети.

Повернутись і взяти? Якщо так, вони зможуть встигнути на позицію не раніше від дванадцятої п'ятнадцять, а то й ще пізніше. Та й бронежилети майже напевне виявляться зайвими. Одинадцятаро проти двох, кім того, ті двоє, либонь, обдовбані в грязь. Це мусить бути легка прогулянка, не інакше.

8 Енді Сендерс розташувався за тим самим дубом, де він стояв і минулого разу, коли приїздили гіркі люди. Не взявши жодної гранати, спереду собі за ремінь він заткнув шість

448 Знаменита фраза художника Енді Ворхола, сказана ним 1968 року: «У майбутньому кожен матиме свої 15 хвилин світової слави».

449 Вигадане Кінгом місто в штаті Мейн, яке згадується в багатьох його творах.

450 105 фунтів = 47,6 кг.

451 Кевлар — вп'ятеро міцніший від сталі синтетичний матеріал, розроблений 1965 року компанією «Дюпон».

повних магазинів, плюс ще чотири стирчало в нього за поясом ззаду. А

в дерев'яному ящику біля його ніг лежало ще дві дюжини. Достатньо, щоб оборонитися від армії... хоча, він гадав, якщо Великий Джим насправді пришле сюди цілу армію, його самого моментально вколошкують. Бо, врешті-решт, він усього лиш якийсь «пілюлько».

Почасти йому було важко повірити в те, що він оце таким зараз займається, але інша частина його душі — той аспект його характеру, про існування якого він ніколи б не здогадався без метамфетаміну — перебувала в похмурому задоволенні. А також в обуренні.

Великі Джими цілого світу не мусять володіти усім на світі, і звідси вони також нічого не вивезуть. Цього разу ніяких переговорів не буде, ніяких політичних компромісів, ніяких поступок. Він стоятиме до кінця зі своїм другом. Зі своїм душевним другом. Енді розумів, що мислить нігілістично, але це було добре. Все життя він вираховував ціну, яку треба сплачувати за те чи інше, і обдовбаний стан «на-все-насрати» став для нього п'янливою переміною на краще.

Він почув гудіння ваговозів, що наближалися, і подивився на свій годинник. Той зупинився. Енді подивився на небо і за положенням жовто-білого саява, що було колись сонцем, вирішив, що зараз мусить бути десь близько полудня.

Він слухав бубнявіння дизельних двигунів, а коли цей звук відхилився вбік, зрозумів, що його comrade 452 нюхом вгадав гру — унюхав усе точно, як якийсь мудрий форвард- ветеран під час обіднього футбольного матчу в неділю. Частина їх завернула до путівця позаду радіостанції.

Енді глибоко затягнувся димом своєї чергової чад-доні, затримав дихання на якомога довше і переголом видихнув. Із жалем кинув недопалок косяка на землю і затоптав. Більше він не куритиме (хай там як не просвітлює його цей приємний процес), щоб не видати своєї позиції.

«Ялюблю тебе, Майстре», — подумав Енді й вимкнув на «Калашникові» запобіжник.

9 Поперек в'їзду на просіку висів легкий ланцюг. Фредді, котрий сидів за кермом переднього ваговоза, не вагаючись, просто поїхав вперед і розірвав ланцюг радіаторною решіткою. Передня машина і друга за нею (пілотована Мелом Ширлзом) заглибились у ліс.

Третім ваговозом кермував Стюарт Бові. Він зупинився посередині

Малої Курви, показав рукою на радіовежу РНГХ і поглянув на притиснутого до дверей кабінки Рендолфа з напівавтоматичним «ГК»453 в нього між ногами.

— Проїдь ще з півмилі, — проінструктував його Рендолф, — а тоді з'їдь на узбіччя й вимкни двигун.

Було лише одинадцята тридцять п'ять. Прекрасно. Часу ще повно.

— Який у нас план? — спитав Ферн.

— План такий, що ми чекаємо до полудня. Коли почуємо постріли, відразу їдемо і захоплюємо їх ззаду.

-Ці вантажівки доволі галасливі, — зауважив Роджер Кіл'ян. — Що, як ті хлопці почують наше наближення? Ми втратимо, як-ви-там-це-звече — алімент несподіваності.

— Вони нас не почують, — відповів Рендолф. — Вони собі сидять у радіостудії і там, у повному комфорті, з кондиціонером, дивляться телевизор. Вони навіть не зрозуміють, що їх запопало.

— А ми взяли з собою які-небудь куленепробивні жилети чи щось таке? — спитав Стюарт.

— Навіщо тягати на собі ті важезні штуки в такий спекотний день? Про що

452 Compadre — кум, друг, приятель (ісп.).

453 «Heckler & Koch MP5» — розроблений у Німеччині 1966 року пістолет-кулемет; зараз один із найпоширеніших у світі.

хвилюватись? Наші Чіч із Чонгом454 опитаться в пеклі раніше, ніж здогадаються, що вони вже мертві.

10

Незадовго до дванадцятої дня, роззирнувшись навкруги, Джулія помітила, що десь подівся Барбі. Повернувшись до фермерського будинку, вона побачила, що він завантажує консервовані харчі до фургона «Троянди-Шипшини». Кілька торб він також поклав до краденого фургона телефонної компанії.

— Що це ви робите? Ми ж тільки вночі все це вивантажували.

Барбі обернувся до неї з напруженим, без сліду посмішки, обличчям.

— Знаю. І гадаю, ми дарма це зробили. Не знаю, чи це від близькості до коробочки, чи ні, але, схоже на те, що я раптом почав відчувати прямо над головою ту лінзу, про яку говорив Расті, я відчуваю, що дуже скоро мусить вийти сонце і почне крізь неї нас пекти. Мені

хотілося б помилятися.

Вона придивилася до нього уважніше.

— Щось іще залишилось? Давайте, я вам допоможу. Назад привезти ми завжди зможемо.

— Так, — напружено посміхнувся Барбі. — Ми завжди зможемо все привезти назад.

11

Наприкінці просіки лежала невеличка галявина, на якій стояв давно покинутий дім. Тут і зупинилися два помаранчевих ваговози і з них почав вивантажуватися рейдовий загін. Беручись по двоє за довгі, важкі мішки з написами СЛУЖБА НАЦБЕЗПЕКИ, вони, розхитавши їх, скидали додолу. На одному з мішків якийсь розумник маркером дописав «ПАМ'ЯТАЙ ПРО АЛАМО». У мішках містилися автомати «ГК», дві помпові восьмизарядні рушніці «Моссберг»455 та боеприпаси, боеприпаси, боеприпаси.

— Агов, Фреде, — це гукнув Стаббі Норман, — а в нас хіба нема жилеток чи чогось такого?

— Ми вдаряємо на них з тилу, Стаббі. Не переймайся цим.

Фредді сподівався, що голос у нього звучить упевненіше, ніж він сам насправді відчувається. У шлунку в нього пурхали метелики.

— Ми дамо їм шанс здатися? — запитав Мел. — Тобто містер Сендерс усе ж таки виборний, як-не-як.

Фредді й сам думав про це. Також він думав про Стіну Слави, де висіли фотографії трьох копів з Честер Мілла, котрі загинули, виконуючи свій бойовий обов'язок, під час Другої світової війни. Фредді не мав ані найменшого бажання, щоб і його фото висіло на тій стіні, тому, оскільки шеф Рендолф не дав йому на цей рахунок ніяких конкретних вказівок, Фредді вирішив, що має право видавати власні.

— Якщо піднімуть руки, житимуть, — оголосив він. — Якщо будуть без зброї, житимуть. У всякому іншому разі, курва, вони будуть убиті. Хтось із вас вбачає тут проблему?

Не відгукнувся ніхто. Була одинадцята п'ятдесят шість. Шоу ось-ось мусить початись.

Він обвів поглядом своїх хлопців (плюс Лорен Конрі, котра з її закам'янілим обличчям і маленькими цицечками майже не відрізнялась від решти бійців), набрав повні груди повітря й гукнув:

— За мною. По одному. Зупинимося на краю лісу і роздивимось на обстановку.

454 Річард «Чіч» Марін (нар. 1946 р.) і Томмі Чонг (нар. 1938 р.) — актори-коміки, ушлавлені ролями «бездахових» наркоманів-марихуанників у серії кінофільмів.

455 «O. F. Mossberg & Sons» — заснована 1919 року фірма з виробництва рушниць.

Побоювання Рендолфа щодо отруйного плюща і отруйного дуба виявилися безпідставними, і простору між деревами вистачало для того, щоб похід для них виявився доволі легким, навіть із повним бойовим навантаженням. Фредді порадив, як його невеличкий загін напрочуд тихо, крадькома подолав зарості ялівцю, які їм було незручно обходити. Він почав думати, що все мусить пройти гладко. Фактично, він уже з нетерпінням очікував початку. Тепер, коли вони вже рухалися, метелики з його шлунка розлетілися геть.

«Легко йдемо, — думав він. — Легко й тихо. А тоді — бах! Вони навіть не зрозуміють, що їх запопало».

12

Залігши за припаркованим позаду будівлі складу панельним фургоном, Майстер почув їх майже відразу, щойно вони проминули галявину, на якій поволі вгрузало в землю старе обійстя Вердро. Для збудженого наркотиками слуху, для його мозку в «червоному стані» готовності їхнє просування звучало так, ніби сюди продирається в пошуках водопою стадо бізонів.

Він притьмом рушив до передка фургона й укляк там на колінах, сперши автомат на бампер. Гранати, що звисали з дула його БОЖОГО ВОЇНА, тепер лежали поряд, на траві. Піт блищав на його худій, усіяній вуграми спині. Гаражний пульт було заткнуто за пояс його піжамних штанів КВА-КВА.

«Терпляче чекай, — нагадував він собі. — Ти не знаєш, скільки їх там. Дай їм вийти на відкрите місце і тільки тоді починай косити їх упень». Він розклав перед собою ще кілька ріжків для БОЖОГО ВОЇНА і чекав, сподіваючись на Христа, що Енді не доведеться свистіти. І йому самому теж. Цілком можливо, що їм таки вдасться вибратися з цієї катавасії і дожити до наступного бойового дня.

13

Фредді Дентон зупинився перед узліссям, відхилив дулом гвинтівки гілку ялини й визирнув. Побачив перед собою заросле некошеною травою поле, а посеред нього радіовежу, чиє низьке бриніння, як йому здалося, він відчуває пломбами у власних зубах. Вежу оточувала огорожа з табличками ВИСОКА НАПРУГА. Віддалік, зліва від його позиції, виднілася одноповерхова цегляна будівля радіостудії. Між ними стояв великий червоний сарай. Він припустив, що саме в цьому сараї й міститься склад. Або там виробляються наркотики. Або і те, й інше.

Поряд з ним виник Марті Арсенолт. Формена сорочка на ньому потемніла кругами від поту. В очах було помітно страх...

— Що там робить отой фургон? — спитав він, показуючи дулом автомата.

— Це фургон «Обіди на колесах», — пояснив Фредді. — Для лежачих хворих і всяких таких, котрі не виходять з дому. Ти хіба ніколи не бачив його в місті?

— Бачив і сам навантажувати його допомагав. Я перейшов із католицтва до Святого Спасителя минулого року. Але чому це він не на паркінгу? — Слово «паркінг» він вимовив на янківський манер, і воно в нього прозвучало, як мекання невдоволеної вівці.

— Звідки мені знати й чому б я мусив цим перейматися? — запитав Фредді. — Вони все одно в студії.

— А звідки ти про це знаєш?

— Бо саме там у них телевізор, де зараз по всіх каналах іде велике шоу з-під Купола.

Марті підняв свій «ГК»:

— Дозволь, я випущу пару черг по тому фургону, просто для певності. Він може бути замінований. Або вони якраз у ньому й сидять.

Фредді штовхнув дуло його автомата донизу.

— Борони нас, Ісусе, а чи ти здурів? Вони не знають, що ми тут, а ти хочеш отак, зразу, нас виказати? У твоєї матері хоча б одна дитина народжувалась з мозком?

— Пішов ти нахер, — огризнувся Марті. — І твоя мати теж, — додав він слідом.

Фредді озирнувся через плече:

— Гайда, хлопці. Підемо навскоси через поле до студії. Зазирнемо крізь задні вікна, роздивимось, де вони там сидять. — Він вишкірився.
— У щасливу путь.

Обрі Таул, небагатослівний чоловіга, буркнув на це:

— Побачимо.

14

У ваговозі, що стояв на Малій Курві, Ферн Бові промовив:

— Щось я нічого не чую.

— Скоро почуєш, — запевнив Рендолф. — Ось лишень зачекай.

Була дванадцята нуль дві.

15

Майстер побачив, як гіркі люди вигулькнули з лісу і вирушили по діагоналі через поле в напрямку радіостудії. Троє були одягнені у справжню поліцейську форму, решта четверо мали на собі голубі сорочки, котрі, як здогадався Майстер, мусили вважатися форменими. Він упізнав Лорен Конрі (давнію свою клієнтку з часів його торгівлі травою) і Стаббі Нормана, місцевого скупника брухту й лахміття. І Мела Ширлза він впізнав, ще одного свого старого клієнта і друга Джуніора. А також друга покійного Делессепа, що означало, що й цей, либонь, був серед тих хлопців, котрі гвалтували Саммі. Ну що ж, більше йому нікого гвалтувати не доведеться — після сьогоднішньої зустрічі.

Семеро. Принаймні з цього боку. А проти Сендерса скільки, хтозна?

Він ще трішечки почекав, а коли це трішечки минуло, підхопився на рівні, сперся ліктями об капот панельного фургона і заволав:

«НАЧУВАЙТЕСЯ, Оце день Господній приходить, суворий, і лютість, і полум'я гніву, щоб землю зробити спустошенням!» 456

Різко повернувши голови, вони застигли на якусь мить, не зробивши спроби ні підняти свою зброю, ані кинутись врозсип. Ніякі вони не поліцейські, вирішив Майстер; усього лиш пташенята на землі, надто дурні, щоб злетіти.

«а грішних їйповигублювати з неї! ІСАЯ ТРИНАДЦЯТА! АЛІЛУЯ, МАЗЕФАКЕРИ!»

З цією моральною настановою і закликом до суду Майстер відкрив вогонь, знімаючи їх зліва направо. Двох формених копів та Стаббі Нормана зламаними ляльками відкинуло назад і дику високу траву

забризкало їхньою кров'ю. У тих, що залишилися живі, припинився параліч. Двоє розвернулись і кинулися навтьоки до лісу. Конрі й останній з формених копів побігли до студії. Майстер прицілився і знову відкрив вогонь. «Калашников» ригнув короткою чергою, магазин скінчився.

Конрі, немов ужалена, ляснула себе ззаду по шиї, ницьма впала в траву, двічі смикнулась і затихла. Другий — лисий дядько — добіг до студії. Майстер не переймався тією парочкою, що втекла до лісу, але Лисого відпускати він не бажав. Якщо Лисий обійде будівлю, він може побачити Сендерса й розстріляти його ззаду.

Майстер підхопив свіжий ріжок і забив його на місце сподом долоні.

16

Фредерік Говард Дентон, він же Лисий, досяг задів студії РНГХ без жодної думки в голові. Він бачив, як завалилася дівчина Конрі з вирваною глоткою, і це був кінець його

456 Ісая, 13:9.

раціонального мислення. Все, що він зараз розумів, — йому не хочеться, щоб його портрет висів на Стіні Слави. Він мусить сховатися, а це означає — всередині. Ось двері. За ними якийсь госпел-гурт співає «З'єднаємо руки навкруг Престолу».

Фредді вхопився за клямку. Двері відмовились відкриватися.

Він кинув гвинтівку, підняв звільнені від зброї руки і заверещав: «Я здаюся! Не стріляйте, я здаю...»

Трьома важкими поштовхами його вдарило в поперек. Він побачив червоний сплеск на дверях і встиг подумати: «От, якби ми не забули про бронежилети». І поточився, все ще тримаючись за дверну клямку, поки світ спливав йому з очей. Все, чим він був, і все, що він знав, зменшилось до єдиної вогненно-яскравої точки світла. Потім все згасло. Рука його зісковзнула з клямки. Він помер на колінах, зіщулений під дверима.

17

Мелвін Ширлз теж ні про що не думав. Мел побачив, як перед ним скосило Марті Арсенолта, Джорджа Фредеріка і Стаббі Нормана, він відчув, як щонайменше одна куля вжикнула, курва, прямо в нього перед очима, а такі речі не дуже сприяють думанню.

Мел просто побіг.

Він продирався назад, крізь дерева, не відчуючи, як гілки шмагають йому обличчя, раз він упав і, підхопившись, вибіг нарешті на галявину, де стояли їхні ваговози. Завести перший і погнати звідси було найрозсудливішим, що годилося б зараз зробити, проте Мел і розсудок розійшлися дорогами. Скоріш за все, він учкурих би прямо по просіці аж до Малої Курви, якби інший з них двох, котрі вижили, не вхопив його за плече, не припечатав його до стовбура великої сосни.

То був Обрі Таул, брат хазяїна книгарні. Дебелий, незграбний чоловік з вицвілими очима, котрий подеколи допомагав своєму брату в крамниці, але рідко промовляв бодай одне зайве слово. Дехто в місті вважав, що Обрі тупак, але зараз він не виглядав на тупого. І паніки в нім не було помітно.

— Я хочу повернутися назад і дістати того сучого сина, — повідомив він Мелвіну.

— Щастя тобі, друже, — відповів Мел. Він відштовхнувся від дерева і знову розвернувся в бік просіки.

Обрі знову штовхнув його до стовбура, цього разу жорсткіше. Змахнувши рукою волосся собі з очей, він показав на «Геклер & Кох», що висів у Мела поперек черева.

— Ти нікуди не підеш.

Ззаду почулася нова автоматна черга. І вереск.

— Ти це чув? — спитав Мел. — Ти хочеш повернутися до цього? Обрі подивився на нього зверхньо.

— Тобі не конче треба йти разом зі мною, але ти мене прикриєш. Тобі це зрозуміло? Ти зробиш, що тобі сказано, або я тебе сам пристрелю.

18

Обличчя шефа Рендолфа розпливлося в усмішці.

— Супротивник зв'язаний боєм позаду нашої цілі. Все йде відповідно до плану. Поїхали, Стюарте. Прямо по під'їзній алеї. Там висадимося і пройдемо навпростець крізь студію.

— А якщо вони в сараї? — спитав Стюарт.

— Ми й тоді зможемо вдарити на них ззаду. Давай уже, поїхали! Поки ми все не пропустили.

Стюарт Бові рушив.

19

Енді почув стрілянину з-поза складської будівлі, але Майстер не

засвистів, тож він залишився на місці, під прикриттям свого дерева. Він сподівався, що там, у Майстра, все гаразд, бо зараз перед ним поставали власні проблеми: міський ваговоз якраз завертав на під'їзну алею радіостанції.

З його наближенням Енді потроху обходив дуб, весь час тримаючи дерево між собою й машиною. Ваговоз зупинився. Відчинилися двері, й вилізли четверо чоловіків. Енді був майже певен, що троє з них — це ті самі, що приїздили й минулого разу... принаймні щодо містера Курника він точно не мав сумнівів. Енді будь-де впізнав би оті його зелені, закаляні курячим лайном гумові чоботи. Гіркі люди. Енді не збирався дозволити їм запопасти Майстра з тилу.

Він вигулькнув з-за дерева і пішов просто серединою дороги. КЛОДЕТТ висів на ньому, немов за статутною командою «зброю на груди». Під його підошвами рипів гравій, але навкруги було повно звукового прикриття: Стюарт залишив двигун ваговоза ввімкнутим, а від станції голосно лунала музика госпел.

Він підняв «Калашникова», але змусив себе зачекати. «Дай їм збитися докупи, якщо в них до цього дійде». Наближаючись до дверей студії, вони дійсно збилися в купу.

— По, це ж містер Курник зі своїми приятелями, — промовив Енді, розтягуючи слова, з доволі схожою на Джона Вейна інтонацією. — Як справи, хлопці?

Вони почали розвертатися. «За тебе, Майстре», — подумав Енді й відкрив вогонь.

Братів Бові й містера Курника він убив першою ж довгою чергою. Рендолфа тільки поранив. Енді відклацнув магазин, як навчив його Майстер Буші, і, вихопивши з-за ремня штанів новий, загнав його на місце. Шеф Рендолф повз до дверей радіостанції, і кров текла в нього з правої руки й ноги. Він озирнувся через плече, величезні очі яскравіли на залитому потом обличчі.

— Прошу вас, Енді, — прошепотів він. — Нам було наказано не завдавати вам шкоди, тільки привезти назад, щоб ви могли й далі працювати з Джимом.

— Авжеж, — промовив Енді й розсміявся. — Не жени гонцику. Ви приїхали, щоби забрати все, що...

Довга, переривчаста стрілянина вибухнула за студією. У Майстра там,

либонь, неприємності, либонь, йому там потрібна термінова допомога. Енді підняв КЛОДЕТТ.

— Благаю, не вбивайте мене, — скрикнув Рендолф, закриваючи собі рукою обличчя.

— Та ти думай просто про ростбіф, котрий їстимеш з Ісусом, — промовив Енді. — Що тут такого, за якихось три секунди ти вже будеш розправляти серветку.

Наступна черга з «Калашникова» підкотила Рендолфа мало не до самих дверей студії. Енді, не гаючись, побіг кругом будівлі, відкидаючи по дорозі напівпорожній ріжок і вставляючи на його місце новий.

З поля долинув різкий, пронизливий свист.

— Я зараз, Майстре! — прокричав Енді. — Тримайся, я зараз буду!

Щось вибухнуло.

20

— Прикривай мене, — похмуро промовив Обрі з узлісся. Він скинув з себе сорочку, розірвав її навпіл і пов'язав половину собі на голову, вочевидь намагаючись виглядати, як Рембо. — А якщо ти надумаєш сам мене замочити, радше зроби це з першого разу, бо, якщо ти цього не зробиш, я повернуся й переріжу тобі горлянку.

— Я тебе прикриватиму, — пообіцяв Мел. Так він і робитиме. Принаймні звідси, з краю лісу, де сам залишається у безпеці.

Можливо.

— Цьому скаженому метамфетнику це так просто не минеться, — сказав Обрі. Він швидко дихав, накручуючи себе. — Цьому лузеру. Цьому обдовбаному уйобку. — І далі,

підвищивши голос: — Я йду по тебе, ти, скажений обдовбаний уйобок! Майстер вигулькнув з-за фургона «Обіди на колесах» подивитися на жертв влаштованого ним побоїща. Його увага переключилася на Обрі Таула, щойно той, волаючи на все горло, вискочив з лісу.

А потім почав стріляти Мел і, хоча кулі лягали й зблизька не біля нього, Майстер інстинктивно присів. Разом з цим з-за блаженного пояса його піжамних штанів вивалився в траву гаражний пульт. Майстер нахилився по нього, й от тоді-то Обрі відкрив вогонь зі свого автомата. Цмокаючи металевою порожнечою, кульові пробоїни прошили безумними стібками бік фургона «Обіди на колесах», на

блискучі друзки розлетілося вікно зі сторони пасажирського сидіння. Одна куля з виттям зрикошетила від металевої смужки край лобового скла.

Майстер покинув гаражний пульт і відповів на вогонь. Але елемент несподіванки вже не діяв і Обрі не стирчав на одному місці підсадною качкою. Він хитався туди-сюди й пер навропростець до радіовежі. Вона йому не забезпечувала прикриття, але таким чином він розчищав лінію вогню для Ширлза.

Магазин Обрі спорожнів, але його остання куля встигла прорити канавку з лівого боку голови Майстра. Бризнула кров, і шматок шкіри впав на його худюче плече, де й залип у поті. Майстер плюхнувся на задницю, на мить випустивши з рук БОЖОГО ВОЇНА, але зразу ж знову вхопив автомат. Він не думав, ніби його поранено серйозно, але зараз саме час з'явитися Сендерсу, якщо той ще на це спроможний. Майстер Буші встромив до рота два пальці й засвистів.

Обрі Таул дістався до огорожі радіовежі якраз тоді, як Мел з узлісся знову відкрив вогонь. Його ціллю тепер була задня частина фургона «Обіди на колесах». Кулі проривали обшивку кузова, створюючи металеві гачки і квіти. Вибухнув паливний бак і задню частину фургона піднесло вгору на вогняній подушці.

Майстер відчув, як диким жаром йому присмажило спину, і встиг подумати про гранати. Вибухнуть чи ні? Побачив, яку нього цілиться чоловік під радіовежею, і раптом у голові йому зринула проста дилема: стріляти у відповідь або вхопити гаражний пульт. Він вибрав гаражний пульт і, щойно його пальці зімкнулись на пульті, повітря навкруг наповнилося невидимими бджолами. Одна ужалила його в плече, інша вгризлася в бік й змішала йому нутроці. Майстер Буші перекинувся й покотився, знову випустивши з рук гаражний пульт. Він потягнувся по нього, і новий рій бджіл наповнив повітря навкруг. Він заповз у високу траву, покинувши пульт там, де той впав, сподіваючись тепер лише на Сендерса. Чоловік від радіовежі («Єдиний відчайдух із семи, — подумав Майстер, — авжеж, амінь») вирушив до нього. БОЖИИ ВОЇН став дуже важким, все його тіло стало тепер дуже важким, проте Майстер спромігся підвестися на коліна й натиснути гачок.

Нічого не трапилось.

Магазин був або порожнім, або його заклинило.

— Ти, тупий уїбане, — промовив Обрі Таул. — Ти, шизанутий нарік. Зараз я тобі дам прикурити, тримай уйо...

— Клодетт! — заволав Сендерс.

Таул крутнувся на місці, але запізнився. Автомат коротко, жорстко ригнув вогнем, і чотири китайських шматки свинцю калібру 7.62 відірвали більшу частину голови Обрі йому з плечей.

— Майстре! — скрикнув Енді й побіг туди, де в траві уляк на колінах його друг, кров цебеніла в того з плеча, з боку й зі скроні. Вся ліва половина обличчя Майстра була червоною, мокрою. — Майстре! Майстре! — він сам упав на коліна поряд і обняв Майстра. Жоден з цих двох не помітив Мела Ширлза, останнього, хто залишився на ногах, коли той виринув з лісу і почав, крадучись, наближатись до них.

— Візьми й натисни, — прошепотів Майстер.

— Що? — Енді кинув погляд на гачок КЛОДЕТТ, але вочевидь Майстер не його мав на увазі.

— Гаражний пульт, — шепнув Майстер. Ліве око в нього запливло кров'ю; друге дивилося на Енді живо, яскраво, наполегливо. — Гаражний пульт, Сендерсе.

Енді побачив у траві гаражний пульт. Підняв і подав Майстрові. Майстер вчепився в нього рукою.

— Ти... теж... Сендерсе.

Енді поклав свою долоню поверх Майстрової.

— Я люблю тебе, Майстре, — промовив він і поцілував Філа Буші в пересохлі, забризкані кров'ю губи.

— Сендерсе... я... тебе... теж... люблю...

— Гей, підари! — крикнув Мел з якоюсь психованою веселістю. Він стояв лишень за якихось десять ярдів від них. — Зніміть собі кімнатку й катайте до ліжка! Ні, я маю кращу ідею! Катайте до ліжка в пеклі!

— Давай... Сендерсе... давай.

Мел відкрив вогонь.

Енді й Майстра відкинуло кулями в різні боки, але ще до того, як їх пошматувало, складеними в одно руками вони встигли натиснути кнопку ВІДКРИТИ.

Вибух вийшов білим і всеосяжним.

Втікачі з Честер Мілла сидять біля саду, у них тут пікнік, коли починають звучати постріли — ні, не з шосе 119, де продовжується День побачень, а звідкись із південного заходу.

— Це десь на дорозі Мала Курва, — говорить Пайпер. — Боже, аби ж то в нас був бінокль.

А втім, їм не потрібен ніякий бінокль, щоб побачити ту жовту квітку, що розцвітає з вибухом фургона «Обіди на колесах». Твіч їсть пластиковою ложкою тушковану зі спеціями курчатину.

— Мені не знаття, що воно там таке, внизу, відбувається, але це біля радіовежі, точно, — каже він.

Расті хапає Барбі за плече.

— Так ось де пропан! Вони звезли весь газ туди, щоб виробляти наркотики! Саме там весь пропан!

Барбі переживає одну ясну мить передчасного жаху; одну мить, коли все найгірше ще попереду. А тоді на відстані чотирьох миль яскрава біла іскра жалить імлисте небо, немов блискавка, що, замість штрикнути додолу, ширяє вгору. Наступної миті титанічний вибух проломлює діру в самісінькому центрі дня. Червоний клуб вогню спершу паплюжить радіовежу РНГХ, потім дерева поза нею, а вже тоді весь обрій, розповсюджуючись на північ і південь.

Люди на Чорній Гряді кричать, але самі себе не чують під навалюю скреготливого, грандіозно зростаючого гуркоту, що поширюється після вибуху вісімдесяти фунтів пластикової вибухівки і здетонованих нею десяти тисяч галонів пропану. Вони прикривають собі очі й точаться назад, наступаючи на сендвічі й розплескуючи напої. Терстон обхоплює руками Алісу й Ейдена і проти чорніючого неба Барбі на мить бачить його обличчя — видовжене, перелякане обличчя людини, що в живі очі бачить, як відчиняються Ворота Пекла і просто відразу за ними на неї чекає океан вогню.

— Нам треба вертатися назад, до фермерського будинку/ — кричить Барбі. На ньому повисає Джулія, вона плаче. Позаду неї Джо Макклечі намагається допомогти підвестись на ноги своїй матері. Ці люди не йдуть нікуди, наразі принаймні.

На південному заході, де більша частина дороги Мала Курва протягом наступних трьох хвилин припинить своє існування, жовтуватоблакитне небо перетворюється на чорне, і Барбі встигає подумати,

причому абсолютно спокійно: «От ми й опинилися під запалювальною лінзою».

Вибухова хвиля трощить геть усі вікна в майже порожньому зараз центрі міста, здіймає в повітря жалюзі, залишає по собі похилені телефонні стовпи, зриває двері з завіс, плющить поштові скриньки. В автомобілях, припаркованих уздовж Мейн-стрит, надсаджується сигналізація. Великий Джим Ренні й Картер Тібодо сприймають це так, ніби будівлю міськради двигнуло землетрусом.

Телевізор усе ще працює. Вульф Бліцер неприховано тривожним тоном запитує:

— Що це було? Андерсоне Купер? Кенді Кравлі? Чеде Маєрс? Соледад Обраєн?457 Хто-небудь із вас знає, що це збіса таке? Що це відбувається?

Біля Купола найактуальніші телезірки Америки оглядаються, показуючи камерам свої спини, і, прикриваючи дашками долонь очі, вдивляються в місто. Одна з камер швидко панорамує, на мить показуючи монструозну колону чорного диму й завихрення уламків на горизонті.

Картер підхоплюється на ноги. Великий Джим хапає його за зап'ясток.

— Одним оком, — каже Великий Джим. — Тільки щоб побачити, наскільки все зле. І зразу ж вертай свою сраку назад, сюди. Нам, можливо, доведеться спуститися до протиатомного сховища.

— Окей.

Картер мчить угору сходами. Він біжить по коридору, і під його підощвами тріщать уламки скла з передніх дверей, які геть випарувалися. Побачене ним з ганку настільки не відповідає всьому, що він міг собі уявити, що його немов закидає назад у дитинство, і на мить він застигає на місці, думаючи: «Це як найбільша, найжахливіша завірюха з усіх, які коли-небудь траплялися, тільки ще гірше».

У небі на заході вирує червоно-помаранчеве пекло в облозі хвилястих хмар найглибшого ебенового кольору. У повітрі вже смердить горілим скрапленням газом. Гуркіт такий, немов на повну потужність працюють з десятків прокатних станів.

Прямо над ним у небі темно від сполоханих птахів.

Погляд на птахів — тварин, котрим нема куди втікати, — звільняє Картера від паралічу. Це, а ще й той вітер, що дме йому в обличчя.

Вітру в Честер Міллі не було вже шість днів, а цей гарячий і одночасно жорстокий, він смердить газом і горілим лісом.

На Мейн-стрит з тріском валиться великий дуб, тягнучи за собою вниз петлі мертвих електричних дротів.

Картер тікає назад коридором. Великий Джим зустрічає його вже на сходах, на важкому, зблідлому обличчі в нього помітно переляк і, вперше, розгубленість.

— Вниз, — гукає Картер. — До протиатомного сховища. Він наближається. Вогонь наближається. А як сюди дійде, він зжере усе наше місто живцем.

Великий Джим стогне:

— Що ті ідіоти там наробили?

Картеру це не цікаво. Що вони там наробили, тому вже гаплик. Якщо вони не поспішають, їм тут теж буде гаплик.

— Бос, внизу є апарат очищення повітря?

— Так.

— Підключений до генера?

— Так, звичайно.

— Дякувати Ісусу за це. Може, ми маємо шанс.

Допомагаючи Великому Джимові спускатися сходами, аби лиш той рухався швидше, Картер дуже сподівається, що вони там, внизу, не засмажаться живцем.

Двері придорожного ресторану «Діппер» стояли навстіж прочиненими, підперті клинами, але силою вибуху клини вибиває і двері з грюком затріскаються. Скло харкає

457 Чед Маєрс — ведучий-метеоролог телекомпанії Сі-Ен-Ен; Соледад Обраєн (нар. 1966 р.) — відома тележурналістка каналів «Дискавері» та Сі-Ен-Ен.

всередину, і кілька людей, котрі стояли позаду танцювального майданчика, отримують порізи. У Віта, брата Генрі Моррісона, розпорото яремну вену.

Натовп кидається до дверей, геть забувши про великий телеекран. Вони топчуть бідного Віта Моррісона, котрий лежить, вмирає у зростаючій калюжі власної крові. Вони б'ються в двері, і ще кілька чоловік отримують порізи, прориваючись крізь зазубрені отвори.

— Птахи! — скрикує хтось. — Ох ти ж, Господи, погляньте на птахів!

Проте більшість з них дивляться на захід, а не вгору — на захід, звідки під небом, що тепер стало гибельно-чорним і сповненим отруєного повітря, на них котиться палаючий фатум.

Ті з них, хто ще здатен бігти, наслідують птахів і починають підтюпцем, риссю або навскач галопом мчати просто серединою шосе 117. Кілька людей заскакують до своїх машин і одразу ж численні зіткнення бамперами відбуваються на гравійній стоянці, де в незапам'ятні тепер уже часи був прийняв бій Дейл Барбара. Велма Вінтер опиняється у своєму старому пікапі «Датсун»⁴⁵⁸ і, уникнувши руйнівного авторалі на стоянці, бачить, що проїзд по дорозі їй заблоковано тікаючими пішоходами. Вона дивиться направо — на вогняну бурю, що мететься до них, немов якась палаюча сукня, пожираючи ліс між Малою Курвою й центром міста — і наосліп жене вперед, не звертаючи уваги на пішоходів на своєму шляху. Вона збиває Карлу Венціано, котра тікає зі своїм немовлям на руках. Велма відчуває, як підстрибує її пікап, переїжджаючи через їхні тіла, і рішуче затуляє собі вуха, щоб не почути криків Карли, коли в тої ламається хребет, і її синочка Стівена, придавленого на смерть власною матір'ю. Все, що знає Велма, це те, що їй треба забратися звідси. Вона мусить будь-що забратися.

З раптовою появою на святі цього незваного гостя обривається День побачень біля Купола. Ті, що всередині, тепер мають перед собою дещо важливіше за родичів: гігантську грибоподібну хмару, що виростає на північному заході, здіймаючись угору на вогненному пенісі вже майже з милню заввишки. Перший подмук вітру — вітру, котрий погнав Картера й Великого Джима до протирадіаційного сховища — вдаряє їх і вони щуляться, притиснуті до Купола, здебільшого ігноруючи людей у себе за спинами. Інстинктивно люди за їхніми спинами відсахуються назад. їхнє щастя, вони можуть ретируватися.

Генрієта Клевард відчуває, як її обнімає чиясь холодна рука. Вона обертається й бачить Петру Ширлз. Волосся Петри звільнилося від шпильок, які його було утримували, і тепер розвівається, шмагаючи її по щоках.

— А того звеселяючого соку більше не залишилося? — питає Петра, вичавлюючи з себе стражденну посмішку типу «гуляймо далі».

— На жаль, все вже скінчилося, — відповідає Генрієта.

— Ну... мабуть, це вже й неважливо.

— Тримайся мене, любонько, — мовить Генрієта. — Просто тримайся біля мене. Ми якось викараскаємося.

Але, подивившись в очі старшої жінки, Петра не бачить там ні віри, ні надії. Свято вже майже добігло кінця.

Дивіться ж. Дивіться і бачте. Вісім сотень людей притиснуло до Купола, голови в них задерті, очі широко розплющені, вони дивляться на неминучий власний кінець, що мчить на них.

Тут Джонні й Керрі Карвери, і Брюс Ярдлі, котрий працював у «Фуд-Сіті». Тут і Теббі Моррел, власник лісоскладу, котрого невдовзі буде розтерто на попіл, і його дружина Бонні; Тобі Меннінг, який служив касиром в універмазі; Тріна Коул і Донні Барібо; Венді Голдстон зі своєю подругою і колегою по вчителюванню Еллен Вандестайн; Білл Оллнат, котрий відмовився їхати по автобус, і його дружина Сара, котра бачить наближення вогню і волає до Ісуса, щоби той врятував її від нього. Тут Тодд Вендлештат і Мануель Ортега з лицами безтямно задраними до західного виднокраю, де світ зникає в диму. Томмі й Вілла

458 «Datsun» — бренд японських автомобілів, який належить корпорації «Nissan».

Андерсони, котрі ніколи більше не запросять до свого ресторану черговий гурт прямо з Бостона. Побачте їх усіх, все місто, що стоїть спинами до невидимої стіни.

А за ними візитери від задкування переходять до відступу, а від відступу до відвертої втечі. Автобуси вони ігнорують і несуться просто по дорозі в бік Моттона. Своїх позицій тримаються кілька солдатів, але більшість з них теж покидали зброю і рвуть кігті слідом за натовпом, озираючись назад не більше, ніж Лот озирався на Содом.

Кокс не тікає. Кокс наближається до Купола і кричить:

— Ви! Офіцере, командире!

Генрі Моррісон обертається, підходить туди, де стоїть Кокс і впирається руками в тверду, загадкову поверхню, бачити якої не може. Дихати стало важче; хоча здійснений вогненною завірюхою вітер б'ється об Купол, вихориться, а тоді кидається назад, назустріч тому голодному чомусь, що надходить: чорному вовку з червоними очима.

Тут, на Моттонській межі, на нього очікує отара овець, якою він насититься.

— Допоможіть нам, — каже Генрі.

Кокс дивиться на вогняну бурю і припускає, що та досягне місця розташування цього натовпу десь через п'ятнадцять хвилин, можливо, плюс-мінус три. Це не просто пожежа, і не просто вибух, в замкненому і вже забрудненому просторі це справжній катаклізм.

— Сер, я не можу.

Генрі не встигає на це нічого сказати, як його хапає за руку Джо Боксер. Він щось белькоче.

— Облиш, Джо, — каже Генрі. — Тут нема куди тікати і нічого робити, окрім як молитися.

Але Джо Боксер не молиться. Він усе ще тримає в руці свій ідіотський пістолетик і, кинувши останній божевільний погляд на надходяче пекло, приставляє його собі до скроні, немов гравець в російську рулетку. Генрі робить рух, щоб вихопити в нього зброю, але не встигає. Боксер натискає гачок. Проте зразу він не помирає, хоча згусток крові й вилітає з його голови. Він точиться назад, розмахуючи ідіотським пістолетиком, немов хустинкою, і верещить. Потім падає на коліна, підкидає руки вгору до темніючого неба, ніби людина в захваті від отриманого згори одкровення, і валиться ниць на білу роздільну смугу шосе.

Генрі повертається своїм ошелешеним обличчям до полковника Кокса, котрий перебуває від нього на відстані трьох футів і водночас за мільйон миль.

— Мені так жаль, друже мій, — мовить Кокс.

Підходить, спотикаючись, Памела Чен.

— Автобус! — кричить вона, намагаючись перекрити наростаючий гуркіт. — Нам треба в автобус і проїхати цю штуку прямо наскрізь! Це наш єдиний шанс!

Генрі розуміє, що шансу нема жодного, але киває, кидає на Кокса останній погляд (Кокс ніколи не забуде лячно відчайдушні очі цього копа), бере за руку Памелу Чен і веде її до автобуса № 19, тимчасом як димна чорнота мчить до них.

Вогонь досягає центра міста і шугає вздовж Мейн-стрит, як полум'я паяльної лампи в трубі. Пощез міст Миру. Великий Джим з Картером

щуляться у протиатомному сховищі, коли над ними вибухає будівля міської ради. Департамент поліції всмоктує в себе власні цегляні стіни, а тоді випльовує їх високо в небо. Статую Люсьєна Келверта вирвало з її фундаменту на Меморіал-плазі. Люсьєн злітає в палаючий морок, хоробро тримаючи напоготів свою гвинтівку. На бібліотечній галявині гелловінське опудало у веселому ковпаку і з садовими совочками замість долонь, здіймається вгору у вихорі полум'я.

Оглушливий свист з шипінням — він звучить, як пилюмок Бога — здіймається, коли голодний на кисень вогонь всмоктує свіже повітря в свою єдину, ядучу легеню. Будівлі вздовж Мейн-стрит вибухають одна за одною, підкидаючи в повітря свої вивіски й речі, і гонт, і скло, немов конфеті в новорічний вечір: покинутий кінотеатр, Сімейна аптека Сендерса, універсальний магазин Берпі, «Паливо & ашр; Бакалія», книгарня, квітникарня, перукарня. У похоронному салоні найсвіжіші новобранці, призвані до лав мертвих, починають запікатись у своїх металевих секціях, як курчата в голландській печі. Вогонь завершує свій тріумфальний ривок вздовж Мейн-стрит, заковтуючи «Фуд-Сіті», а тоді котиться до «Діппера», де ті люди, які все ще перебувають на парковці, кричать і хапаються руками одне за одного. Останнє їх видовище на землі — це вогняна куля в сто ярдів заввишки, що мчить, немов Альбіон⁴⁵⁹ на зустріч зі своїми дітьми. Тепер пламені котяться усіма головними дорогами, перетворюючи їхній асфальт на скипаючий суп. У той же час вогонь поширюється на Східний Честер, закушуючи там садибами заможних яппі, а також і особисто кількома яппі, котрі перелякано шуляться всередині своїх домів. Скоро Мішель Берпі побіжить до погребу, але все одно запізно; її кухня вибухне навкруг неї, й останнім, що вона побачить на землі, буде її холодильник «Амана»⁴⁶⁰, як він плавитиметься.

Солдати, що стоять на межі Таркер-Честер — найближче до місця зародження катастрофи — відскакують назад, коли вогонь безсило лупить кулаками по Куполу, залишаючи його почорнілим. Солдати відчують пічний жар, що палахкотить крізь бар'єр, за якісь кілька секунд піднімаючи температуру зовні на двадцять градусів, роблячи геть сухим листя на найближчих деревах. Один з них потім скаже: «Це було так, ніби стоїш біля скляної кулі, всередині якої стався атомний

вибух».

Тепер на людей, що зіщулилися проти Купола, згори починають сипатися мертві й вмираючі птахи, нещасні у втечі дрозди, горобці, шпаки, ворони, чайки і навіть гуси розбиваються об Купол, якого вони були так швидко навчилися уникати. А через Дінсморове поле мчить зграя міських котів і собак. Біжать також скунси, і байбаки, й дикообрази. Між ними скаче олень та кілька незграбно галопуючих лосів і, звісно ж, пре молочне стадо Алдена Дінсмора, очі в корів вибалушені, вони збентежено мукають. Досягаючи Купола, звірі б'ються об нього. Щасливі тварини вмирають. Нещасливі лежать розпластані на повних колючих, зламаних кісток подушках, вони гавкають і скавулять, нявчать і ревуть.

Оллі Дінсмор бачить Доллі, гарну буру швейцарку⁴⁶¹, котра одного разу завоювала для нього на виставці «4-Н»⁴⁶² призову синю стрічку (це його мати дала їй таке ім'я, гадаючи, що Оллі й Доллі поряд звучатимуть дуже круто). Доллі важким галопом біжить в бік Купола, а за нею чийсь веймаранер⁴⁶³ женеться по п'ятах, і задні ноги в корови вже закривавлені. Вона вривається в бар'єр з хрустом, якого Оллі не може почути через ревіння надходячого вогню... От лишень в своєму мозку він його таки чує, і незбагненим чином від видовища, що він його зараз бачить — коли так само, як і всі тут, приречений пес стрибає на бідну Доллі й починає шматувати її беззахисне вим'я, — йому робиться ще гірше, ніж тоді, коли він знайшов мертвим свого батька.

Вид гинучої корови, котра була колись його улюбленицею, звільняє хлопця від паралічу. Оллі не знає, чи існує бодай найменший час вижити в цей жахливий день, але раптом він з абсолютною ясністю прозріває дві речі. Одна з них — балон з киснем, на кранику якого висить картуз його батька. Друга — дихальна маска його дідуся Тома, що висить на гачку на дверях ванної кімнати. Пустившись бігом до ферми, де він прожив все своє життя — ферми, яка скоро перестане існувати, — Оллі тримає в голові єдину цілком зв'язну думку: льох для картоплі. Захований під корівником, виритий глибоко в пагорбі

⁴⁵⁹ Альбіон — велетень, син Посейдона, первозданна людина, батько багатьох синів і дочок — наскрізний персонаж творів англійського поета-візіонера Вільяма Блейка (1757-1827).

460 «Атапа» — заснована 1934 року електротехнічна компанія, чії вироби відзначаються високою якістю й модним дизайном.

461 Brown Swiss — швейцарська порода невибагливих до умов утримання корів, які дають понад 9 тис. л молока на рік.

462 «4-H»: Head, Heart, Hands, Health (Голова, Серце, Руки, Здоров'я) — добровільна дитячо-юнацька організація під егідою Національного інституту сільського господарства, діяльність якої спрямована на розвиток професійних навичок і громадянської свідомості серед молоді.

463 Веймаранер — веймарська лягава, яку використовують у полюванні на великих копитних.

картопляний льох може стати безпечним місцем.

Утікачі все ще стоять на краю саду. Барбі не зміг їх змусити почути його, де вже казати про те, щоб зрушити їх з місця. Одначе він мусить відвести їх до фермерського дому, до машин. І то швидше.

Звідси перед ними відкривається панорамний вид на все місто, і Барбі може судити про курс розповсюдження вогню, як генерал може судити по аерофотографіях про найбільш вірогідний напрямок руху армії вторгнення. Вогонь мететься на південний схід і, можливо, зупиниться на західному березі Престіл. Річечка, хоча й пересохла, все одно може прислужитися природним брандмауером. Породжений пожежею вибуховий ураган також може запобігти поширенню вогню на північний квадрант території міста. Якщо вогнем випалить усе вщент до межі Купола з Касл Роком і Моттоном, тоді та частина Честер Мілла, яка межує з ТР-90, і північний Гарлоу можуть врятуватись. Від вогню принаймні. Але не вогонь його непокоїть найбільше.

Вітер його непокоїть.

Він відчуває його зараз, як той хапає його за плечі, дме між його розставлених ніг, достатньо потужний, щоб шарпати на ньому одяг і метляти волосся Джулії в неї перед обличчям. Вітер летить з-за їхніх спин, щоб годувати той вогонь, а оскільки Честер Мілл зараз перебуває в майже цілком замкненому просторі, скоро тут залишиться дуже мало свіжого повітря, яке б могло замінити втрачене. Перед Барбі постає кошмарне видіння мертвої золотої риби, що плаває на поверхні акваріума, з якого висмоктали весь кисень.

Він не встигає вхопити за руку Джулію, як вона сама обертається до

нього і показує на щось внизу: якась фігурка бредє Чорною Грядєю, тягнучи по дорозі за собою щось на колесах. З такої відстані Барбі не може розпізнати, чоловік там чи жінка, та це й не має значення. Хто б не була ця людина, вона помре від нестачі кисню задовго до того, як досягне вершини пагорба.

Він бере Джулію за руки і притуляється губами до її вуха:

— Ми мусимо йти. Хватай Пайпер, а вона нехай чіпляє того, хто стоїть далі за нею. Всі один одного...

— А як же він? — кричить вона, не перестаючи показувати на повільну фігурку.

Можливо, там дитячий візочок, та річ, яку тягне цей чоловік або жінка. Він

навантажений чимось важким, бо та людина зігнута і рухається дуже повільно.

Барбі мусить переконати Джулію, бо часу лишилося надто мало.

— Не думай про нього. Ми повертаємося до будинку. Зараз же. Всім зімкнути руки, щоб ніхто не залишився тут.

Вона намагається обернутися, подивитись на нього, але Барбі тримає її міцно.

Йому потрібне її вухо — буквально, — бо він хоче, щоб вона все нарешті зрозуміла.

— Якщо ми не підемо зараз, потім може вже бути пізно. У нас закінчиться повітря.

По шосе 117 в голові колони втікаючих автомобілів мчить Велма Вінтер у своєму пікапі «Датсун». Вона неспроможна думати про щось інше, окрім диму, який заповнює її люстерко заднього огляду. На спідометрі в неї сімдесят миль, коли вона врізається в Купол, про який у своєму панічному стані Велма абсолютно забула (словом, чергова пташка, тільки ця наземна). Зіткнення відбувається там же, де Біллі й Ванда Дебек, а потім Нора Робішо і Ельза Ендрюс потрапили в біду тиждень тому, невдовзі по тому, як опустився Купол. Двигун Велминого пікапа стрибає назад і розриває її навпіл. Верхня її частина катапультиється крізь лобове скло, тягнучи за собою святковий серпантин кишок, і розплющується об Купол, немов соковита комаха. Це початок стовпища дванадцяти машин, в яких кілька людей гинуть зразу. Більшість отримують лише поранення, але довго страждати їм

не доведеться.

Генрієта з Петрою відчують, як їх омиває жаром. Те саме відчують і сотні притиснутих до Купола людей. Вітром їм здіймає волосся, вітер шарпає їх за одяг, котрий невдовзі згорить.

— Візьми мою руку, любонько, — каже Генрієта, і Петра бере її за руку.

Вони бачать, як великий жовтий автобус робить широкий, п'яний розворот. Він ледь не

завалюється у рівчак, чудом не наїжджаючи на Річі Кіл'яна, котрий спершу ухиляється вбік, а потім проворно кидається вперед, до минаючого його автобуса, і хапається за задні двері. Річі підбирає ноги і вже навпочіпки сидить на бампері.

— Я сподіваюся, у них вийде, — мовить Петра.

— Я теж, любонько.

— Але мені в це не віриться.

Тепер деякі олені з пожежища, що насувається, вискакують, уже охоплені вогнем.

Генрі перехоплює кермо автобуса. Памела стоїть поряд з ним, тримаючись за хромований стояк. Пасажири — це близько дюжини тих мешканців міста, що сіли в автобус раніше, бо мали якісь фізичні проблеми. Серед них Мейбел Олстен і Мері Лу Кост'ас зі своєю дитиною, на голові в котрої все ще бейсбольний картуз Генрі. Грізний Джо Ламойн теж забрався на борт, хоча в нього проблеми, схоже, не фізичного а радше психічного порядку; він скавчить від страху.

— Топчи педаль і газуй на північ! — кричить Памела. Вогонь уже майже дістався до них, він менше ніж за п'ятсот ярдів попереду, і від його ревіння трясеться світ. — Жени як мазефакер, нізащо не зупиняйся!

Генрі розуміє, що це безнадійно, але оскільки він також розуміє, що краще вже такий вихід, ніж теж безнадійно притискатися спиною до Купола, він блимає передніми фарами і різко рве вперед. Памелу кидає назад, на коліна Чеза Бендера, вчителя — Чезу допомогли залізти в автобус, коли в нього почало пришвидшуватись серцебиття. Він обхоплює Паммі руками, щоб не дати їй впасти. Лунають крики і перелякані зойки, але Генрі їх ледь чує. Він знає, що попри фари скоро перестане бачити дорогу, ну то й що? Він коп, він їздив цією ділянкою

шосе тисячі разів.

«Використовуй силу, Люк» 464, — думає він і вголос сміється, вдавлюючи педаль акселератора в долівку, спрямовуючи автобус у палаючу темряву. Річі Кіл'ян, котрий тримається за задні двері автобуса, раптом не може дихати. Часу йому вистачає тільки на те, щоб побачити, як спалахують його руки. За мить температура за бортом автобуса підскакує до восьмисот градусів⁴⁶⁵ і його змітає з бампера, немов м'ясну жаринку з розпеченого гриля.

Світильники вздовж центра автобуса ввімкнуті, в їх слабкому жеврінні «опівнічного генделика» зблискують налякані, зрошені потом обличчя пасажирів, але світ ззовні автобуса перетворився на мертвенну чорноту. Кучерявиться смерчами попіл у радикально скорочених променях фар. Генрі кермує по пам'яті, дивуючись, що шини під ним досі не вибухнули. Він усе ще сміється, хоча сам себе не чує через верещання ошпареного кота, яке видає двигун 19-го. Він тримається дороги; цього вже достатньо. Скільки ще залишилося, поки вони вирвуться з іншого боку вогняної стіни? Чи це взагалі можливо, що вони зможуть крізь неї прорватися? Він починає думати, що так, така можливість існує. Боже милостивий, наскільки ж вона широка?

— Ти прорвешся! — кричить Памела. — Ти вже прориваєшся!

«Може бути, — думає Генрі. — Може, я вивезу нас».

Але, Господи, який жар! Він тягнеться рукою до регулятора кондиціонера, збираючись повернути його до кінця, на максимальний холод, і саме в цю мить усередину ввалюються вікна і автобус затоплює жаром. Генрі думає: «Ні! Ні! Не тепер, коли ми так близько».

Але коли з обвугленого автобуса вивітрюється дим, попереду він не бачить нічого, окрім чорної пустелі. Деревя вигоріли до тліючих пнів і сама дорога перетворилася на киплячий рівчак. А відтак ззаду його накриває вогняним кожухом і Генрі Моррісон більше не пам'ятає нічого. Автобус № 19 зіскакує з останків шосе і перекидається, і з кожного його розбитого вікна чвиркає вогонь. Швидко чорніюче гасло ззаду автобуса закликає: «НЕ

464 Фраза, яка часто звучить у фільмах кіносаги «Зоряні війни».

465 426,6 °C.

ПОСПІШАЙ, ДРУЖЕ! МИ ЛЮБИМО НАШИХ ДІТЕЙ!»

Оллі Дінсмор мчить до корівника. Дихальна маска дідуса Тома висить

у нього на шиї, а в руках він тягне два кисневих балони з силою, про яку він у себе ніколи не підозрював (другий балон він помітив, коли біг напрямки крізь гараж), хлопчик біжить до сходів, які зведуть його вниз, до картопляного льоху. Згори щось сутужно рипить, це зайнявся дах. З західного боку корівника починають горіти ще й гарбузи, запах такий насичений, поживний, як на День подяки⁴⁶⁶ в пеклі.

Пожежа рухається до південної границі Купола, пробігаючи останню сотню ярдів; на фермі Дінсмора руйнуються корівники і щось вибухає. Генрієта Клевард задивилася на вогонь, що надходить, і думає: «Ну, я вже стара. Я прожила ціле життя. Його в мене більше, ніж могла б собі уявити ця бідна дівчина».

— Відвернися, любонько, — говорить вона Петрі, — і поклади голову мені на груди.

Петра Ширлз піднімає своє заплакане і дуже юне обличчя до Генрієти.

— Мені буде боляче?

— Лише одну секунду, любонько. Заплющ очі, а коли їх розплющиш, ти вже купатимеш ноги в прохолодному ручаї.

Петра промовляє свої останні слова:

— Красиво звучить.

Вона заплющується. Те саме робить і Генрієта. Вогонь охоплює їх. Ось лишень щойно вони були тут, а вже наступної секунди... щезли.

Кокс усе ще поблизу, по інший бік Купола, і камери все ще знімають з безпечної відстані на території блошиного ринку. Вся Америка дивиться на це в шокованому зачаруванні. Ошелешені коментатори зацікавилися, тож єдиним звуковим супроводом залишається сам вогонь, який має багато чого сказати.

Ще якусь мить Кокс бачить довгу людську змію, хоча фігури, з яких вона складається, видніються лише силуетами на тлі вогню. Більшість їх — як і втікачі на Чорній Гряді, котрі нарешті вирушили до будівель ферми й своїх автомобілів — тримаються за руки. А потім вогонь накочується на Купол і закипає, і всі вони щезають. Ніби заради компенсації їхнього зникнення стає видимим сам Купол: грандіозна закопчена стіна, що височіє до неба. Більшу частину жару вона затримує всередині, але й назовні його проривається достатньо, щоб змусити Кокса розвернутися і тікати. На бігу він зриває з себе задимлену сорочку.

Пожежа випалила ту діагональ, яку й передбачав Барбі, вогонь прочесав Честер Мілл з північного заходу до південного сходу. Коли почне гаснути, пожежа зробить це з неймовірною швидкістю. Що вогонь забирає — так це кисень; що він залишає по собі — це метан, формальдегід, хлороводень, вуглекислий газ, чадний газ і рештки не менш токсичних газових сумішей. А також удушливі хмари твердих частинок: згорілих будівель, дерев та, певна річ, людей.

По собі вогонь залишає отруту.

22

Двадцять вісім людей і дві собаки вирушили караваном туди, де Купол відмежував Честер Мілл від TP-90, поселення, відомого старожилам також під іншою назвою — Кантон. Вони помістилися у трьох фургонах, двох легкових автівках і санітарній машині. На той час, як вони прибули до свого місця призначення, день потемнів, а повітря стало неймовірно важким для дихання.

Барбі натиснув на гальма «Пріуса» Джулії і побіг до Купола, де, вітаючи його, підступили ближче занепокоєний армійський підполковник і з півдюжини інших солдатів. Пробіжка була короткою, але, досягши намальованої на Куполі червоної смуги, Барбі вже

466 Одне з головних свят у США, яке святкується в четвертий четвер листопада; свято відзначає перший урожай, зібраний пілігримами 1621 року після голодної зими.

встиг захекатися. Придатне для дихання повітря зникало, як вода, що стікає в рукомийник.

— Вентилятори! — задихаючись, крикнув він підполковникові. — Вмикайте вентилятори.

З фургона Берпі вивалились Клер Макклечі і Джо, обоє хиталися, хапали ротами повітря. Слідом під'їхав фургон телефонної компанії. Виліз Ерні Келверт, зробив два кроки й опустився на коліна. Норрі з матір'ю намагалися допомогти йому підвестися. Обидві плакали.

— Полковнику Барбара, що трапилось? — запитав підполковник. Відповідно до іменної нашивки на його робі, прізвище він мав СПРГНГФЕЛЛОУ — Доповідайте.

— У скаку собі запхай своє «доповідайте»! — закричав Роммі. Він тримав на руках напівпритомну дитину, Ейдена Епплтона. За ним слідом брів Терсі Маршалл, обнімаючи рукою Алісу, чия поцяткована

іскрами блузка прилипла їй до тіла; вона вирвала собі на груди. — У саку твоє «доповідайте», вмикай, давай, оті вентилятори, ти!

Спрінгфеллоу віддав наказ, і біженці уклакли на колінах, руками впираючись в Купол, жадібно вдихаючи легенький вітерець чистого повітря, скільки його були здатні прогнати крізь бар'єр величезні вентилятори.

Позаду них бісився вогонь.

ВЦІЛІЛІ

1 Тільки триста дев'яносто сім з двох тисяч мешканців Честер Мілла переживають катастрофу, більшість із них у північно-східній чверті міста. Коли спадає ніч, доводячи закіптявілу темряву всередині Купола до непроглядного стану, їх залишається лише сто шість.

На той час, коли суботнього ранку сходить сонце, кволо світлячи крізь єдину не до суцільної чорноти закопчену частину Купола, населення Честер Мілла складається тільки з тридцяти двох осіб.

2 Перш ніж збігти вниз сходами, Оллі затріснув за собою двері. А також клацнув вмикачем, ще не знаючи, чи працюватиме тут електрика. Світло загорілось. Шкандибаючи вниз до льоху (поки ще холодного, але ненадовго; він уже відчував, як позаду нього й сюди також починає дихати жаром), Оллі згадав, як чотири роки тому вантажники з «Айвз Електрик» у Касл Року, задкуючи, затилювали до корівника новенький генератор «Хонда».

— Задорогий скурвий син, та аби лиш працював добре, — жуєчи травинку, промовив тоді Алден, — бо я вліз у борги через нього по саму макітру.

Працював генератор таки добре. Він і зараз працює як слід, хоча Оллі розуміє, що це ненадовго. Генератор так само стане здобиччю вогню, як уже стало все інше. Якщо в Оллі попереду залишається ще хоча б одна хвилина світла, його це вельми здивує.

«Я за хвилину вже й живим, можливо, перестану бути».

Посередині приміщення на брудній бетонній долівці містилася калібрувальна установка для сортування картоплі, плутанина ременів, ланцюгів і важелів, що скидалася на якийсь древній пристрій для тортур. Поза цим апаратом височіла велика купа бараболі. Врожайною видалась ця осінь на картоплю, і Дінсмори закінчили її збирання лише за три дні до того, як опустився Купол. Звичайного року Алден із

синами калібрували б урожай весь листопад, щоб продавати перебрану картоплю на кооперативному ринку в Касл Року та по різних базарчиках у Моттоні, Гарлоу й Таркер Міллі. Цього року ніяких картопляних прибутків уже не світить. Зате Оллі гадав, що бараболя може врятувати йому життя.

Він вирушив бігцем до купи, затримавшись лише, щоб перевірити балони. Лічильник на тому, котрий він взяв у будинку, показував тільки половину, натомість стрілка на балоні з гаража трималась на зеленому полі. Оллі з брязком кинув напівпорожній балон на бетонну підлогу й під'єднав маску до балона, взятого в гаражі. Цю операцію він робив багато разів, поки дідусь Том був живий, тож вона забрала в нього лише кілька секунд.

Щойно він встиг знову повісити маску собі на шию, як тут же вимкнулась електрика.

Повітря в льосі явно теплішало. Оллі впав на коліна й почав зариватися у важку холодну картоплю, підштовхуючи себе ступнями, прикриваючи довгий балон власним тілом, підтягуючи його під собою однією рукою. Другою він робив якісь незграбні, схожі на плавальні, рухи.

Він почув, як картопля лавиною обвалюється позаду нього, й придушив у собі панічне бажання негайно порачкувати назад. Відчуття було, немов тебе поховали живцем, і запевнення себе в тому, що, аби тебе живцем не поховали, ти б точно помер, допомагали мало. Він хекав, він кашляв, йому здавалося, що картопляного земляного порошу він вдихає не менше, аніж повітря. Оллі приставив кисневу маску собі до обличчя і... нічого не трапилось.

Балон він обмацував, як йому здалося, цілу вічність, серце у нього в грудях билось, немов звірятко в клітці. У темряві всередині його очей почали розкриватися червоні квіти. На нього давила холодна вага картоплі. Та він здурів, що заліз сюди, здурів, як тоді Рорі, коли той вистрелив з гвинтівки в Купол, і ціну він тепер теж заплатить високу. Він помре.

Аж тут його пальці намацали вентиль. Той спершу не піддавався, і Оллі второпав, що крутить його в неправильний бік. Він змінив напрямок руху, і хвиля прохолодного, благословенного кисню ринула йому в маску.

Оллі лежав під картоплею й зводив дух. Він здригнувся разок, коли вогонь висадив двері нагорі сходів до льоху; на мить він буквально побачив цілком цю свою брудну підземну колиску, в якій зараз лежить. Теплішало, і він загадався, чи вибухне той, покинутий ним, напівпорожній балон. Також він гадав, скільки додаткового часу життя він виторгував собі з цим, повним, балоном і чи варта чогось ця оборудка.

Проте це відбувалось лише в його мозку. Тіло керувалося іншим імперативом, і тим єдиним імперативом було життя. Оллі почав ще глибше зариватися в картопляну купу, тягнучи при собі балон, поправляючи на обличчі маску, коли ту перекошувало.

З

Якби букмекери у Лас-Вегасі приймали ставки на те, хто які має перспективи пережити катастрофу Дня побачень, Сем Вердро отримав би один шанс проти тисячі. Але великі ставки солодше б'ються — саме це безперервно притягує людей до гральних столів, — тож саме Сем Вердро був тим чоловіком, котрий тягся по дорозі Чорна Гряда, це його помітила Джулія щойно перед тим, як утікачі побігли до своїх машин, що стояли біля будівель ферми.

Нечупара Сем, Людина Консервований Жар⁴⁶⁷, вижив з тієї ж причини, що й Оллі Дінсмор: він мав кисень.

Чотири роки тому він з'явився з візитом до доктора Гаскелла (Чудотворець — ви ж його пам'ятаєте). Коли Сем сказав доку Гаскеллу, що останнім часом йому стало важко вдихати, той вислухав охриплі груди старого п'яниці й запитав, чи багато той палить.

— Ну, — почав Сем, — коли я робив у лісі, мені вистачало чотири пачки на день, але тепер, коли я на інвалідності й живу на соціальну пенсію, я трохи зменшив.

Д-р Гаскелл запитав його, скільки це означає в конкретному сенсі актуального споживання. Сем відповів, що скоротив паління до двох пачок на день. Мовляв, тепер це

⁴⁶⁷ Алюзія на автобіографічну пісню класика дельта-блюзу Томмі Джонсона (1896-1956) «Canned Heat Blues» про тортури алкоголіка, котрий випив денатурат-розпалювач для печей фірми «Stemo», який так і називається: «Консервований жар».

всього лиш «Американські г'Орли»⁴⁶⁸.

— Колись я кутив «Честерфіги»⁴⁶⁹, але ж тепер їх роблять тільки з фільтром. До того ж вони дорогі, а «Г'Орли» дешеві. А фільтр перед тим можна й відривати. Просто, як мило, — пояснив він і закашлявся. Д-р Гаскелл не знайшов у нього раку (дещо здивувавшись), але рентгеноскопія начебто виявила доволі мальовничу емфізему, тож він повідомив Сему, що тому, либонь, доведеться всю решту життя провести на кисні. Діагноз був помилковим, але дамо спокій діагносту. Як то кажуть лікарі: «Коли чуєш стукіт копит, найменше думаєш про зебру». А ще ці мастаки мають тенденцію знаходити саме те, що вони перед тим взялися шукати, хіба не так? І, хоча доктор Гаскелл, можна сказати, помер героїчною смертю, ніхто, включно з Расті Еверетом, ніколи не сприймав його за Грегорі Хауса⁴⁷⁰. Що було в Сема насправді, так це бронхіт, і він у нього минувся невдовзі по тому, як Чудотворець поставив йому свій діагноз.

Однак на той час Сем уже зареєструвався на щотижневе постачання кисню з «Повітряного замку» (компанії розташованої, звісно ж, у Касл Року⁴⁷¹) і так ніколи й не скасував цей сервіс. А навіщо? Так само, як і його ліки від гіпертонії, кисень оплачувався з того, що він сам називав МЕДИКАЛ. Сем зовсім не розумів принципів дії цього МЕДИКАЛ, зате добре розумів, що кисень нічого не коштує його кишені. Також він для себе відкрив, що хапнути кілька ковтків чистого кисню — гарний спосіб трохи звеселити собі душу й підвищити тонус тіла.

Щоправда, подеколи спливали цілі тижні, перш ніж Сему до голови впливала думка навідатись у той сарай, що він його сам для себе називав «кисневим баром». Тож іноді, коли хлопці з «Повітряного замку» приїздили по порожні балони (робота, до якої вони часто ставились недбало), Сему доводилося йти у свій кисневий бар, відкривати краники, осушувати балони, вантажити їх на старий червоний візок свого сина й котити його до яскраво-синього фургона з намальованими на ньому повітряними бульбашками.

Якби він усе ще жив біля дороги Мала Курва, у старій садибі родини Вердро, Сем згорів би на попіл (як це трапилось з Мартою Едмандс) уже через пару хвилин після вибуху. Але родинне гніздо й ліс, що його колись оточував, було в нього забрано за несплачені податки давним-давно (і викуплено у 2008-му одною з підставних корпорацій Джима Ренні... за вельми здешевленою ціною). Але його молодша сестричка

володіла невеличкою ділянкою землі на Божому Ручаї, тож там і проживав Сем на той день, коли світ вибухнув. Халупа була крихітною, і нужду він справляв у виходку надворі (проточну воду можна було наточити тільки за допомогою старої ручної помпи в кухні), зате бісові податки сплачувались, менша сестричка цим опікувалася... і він мав свій МЕДИКАЛ.

Сем не пишався своєю участю в започаткуванні колотнечі у «Фуд-Сіті». Впродовж багатьох років він випив чимало порцій віскі й пива з батьком Джорджії Руа і зле тепер почувався через те, що поцілив каменюкою в обличчя його дочці. Він згадував звук, з яким у неї врізався той шматок кварцу, і як у Джорджії відвисла зламана щелепа, зробивши її схожою на ляльку черевомовця з роззявленим ротом. Господи Ісусе, він же міг убити її. Це просто чудо, що він її не вбив... щоправда, довго вона потім все одно не прожила. А потім ще сумніша думка майнула в його голові: якби він її не чіпав, вона б не опинилася у шпиталі. А якби не опинилася у шпиталі, вона, можливо, й тепер би ще була жива.

Якщо подивитися на справу під таким кутом зору, це саме він її й убив. Вибух на радіостанції змусив його підскочити з п'яного сну, він сів стовпчиком,

468 «Американські Орли» — народна назва сигарет «Natural American Spirit» із чистого тютюну.

469 «Chesterfield» — досі популярні в світі американські сигарети (єдині там, які ще виробляються також без фільтра), котрі тепер майже не продаються в США.

470 Герой популярного телесеріалу «Доктор Хаус».

471 Castle Rock — «Замок на скелі» (англ.).

вхопився собі за груди й дико озирався навкруги. Вікно над його ліжком вибило геть. Фактично, усі вікна в хаті повилітали, а входні двері його халупи, що виходили на захід, начисто зірвало з завіс.

Переступивши через них, він застиг у своєму зарослому бур'янами, захаращеному автомобільними скатами дворі й тупився на захід, де, здавалося, цілий світ зайнявся вогнем.

4 У протиатомному сховищі, над яким іще недавно стояла будівля міської ради, рівномірно гудів генератор — маленький, старомодний, він був єдиною річчю, яка тепер відокремлювала мешканців цього

підвалу від великого потойбіччя. З кутів більшої кімнати жовтувато світили живлені від батарей лампочки. На єдиному тут стільці сидів Картер, Великий Джим займав більшу частину старого двомісного дивана і їв із бляшанки сардини, беручи їх по одній своїми товстими пальцями й кладучи на солоні крекери.

Цим двом майже нічого було сказати одне одному; портативний телевізор, що його знайшов Картер, коли витирав пил у кубрику, прикував до себе всю їхню увагу. Приймалася єдина станція — WMTW472 з Поланд Спрінга, — але й одної її вистачало. Насправді, аж занадто; спустошення були важкими для усвідомлення. Центр міста знищений. Судячи з супутникових знімків, ліси навкруг озера Честер згоріли впень і сотні людей, що відійшли по шосе 119 на День побачень, перетворилися на попіл, ген розвіяний тепер уже затухаючим вітром. На висоту двадцяти тисяч футів став видимим Купол: безкінечна, укрита сажею тюремна стіна навкруг на сімдесят відсотків випаленого міста.

Невдовзі після вибуху температура в погребі почала помітно підвищуватись. Великий Джим сказав Картеру, щоб той увімкнув кондиціонер.

— А генератор його потягне? — перепитав Картер.

— Якщо ні, ми тут спечемося, — роздратовано кинув Великий Джим, — то яка різниця?

«Не визвірайся на мене, — подумав Картер, — не визвірайся на мене, коли саме через тебе все це трапилось. Саме ти в цьому винний».

Він підвівся, щоб пошукати панель кондиціонера, і, поки шукав, інша думка майнула йому в голові: і ці сардини, вони так смердять. Він подумав, що відповів би йому бос, аби йому сказати, що те, що він кладе собі до рота, тхне старою мертвою піхвою.

Але Великий Джим називав його синком, і то, здавалося, щиро, тож Картер притримав язика за зубами. А коли він увімкнув кондиціонер, той відразу завівся. Гудіння генератора, щоправда, поважнішало трохи, так, ніби йому на спину піддали додаткову ношу. Так він спалить їхній запас пропану набагато швидше.

«Це неважливо, він правий, нам це необхідно», — сказав собі Картер, дивлячись у телевізорі на картини нищівної руйнації. Більшість кадрів було знято з супутників або висотних літаків-розвідників. Нижче

майже весь Купол став непрозорим.

Утім, крім північно-східної межі, як з'ясували вони з Великим Джимом. Близько третьої години дня репортаж раптом переключився туди, трансляція пішла з-поза метушливого армійського аванпосту в лісі.

— Це Джейк Теппер⁴⁷³, я на території ТР-90, позамуніципального поселення, на північ від Честер Мілла. Ми наблизилися на самісінький край дозволеної нам відстані, але, як ви вже самі можете бачити, там є люди, котрі вижили. Я повторюю: тут є ті, хто вижили.

— Тупак, і тут теж є такі, що вижили, — промовив Картер.

— Заткнися, — гримнув Великий Джим. Його важкі щоки налилися кров'ю,

⁴⁷² Зареєстрована в місті Поланд цифрова телестанція, високоякісний сигнал якої покриває південь Мейну й північну частину штату Нью-Гемпшир; афілійована з телекорпорацією Ей-Бі-Сі

⁴⁷³ Джейкоб Теппер (нар. 1969 р.) — відомий газетний і тележурналіст, старший кореспондент Ей-Бі-Сі при Білому домі.

хвилястими смугами вона кидалася йому в лоб. Очі вибалушилися в очницях, і руки він тримав зчепленими. — Там Барбара. Там той бичий син Дейл Барбара!

Тепер і Картер побачив його серед інших. Зображення передавалося з камери з надзвичайно довгофокусним об'єктивом, від чого зображення тремтіло — немов дивишся на людей крізь спекотне марево, — але було достатньо ясным. Барбара. Ротата проповідниця. Хіпі-док. Купка дітей. Жінка Еверета.

«Ця курва мене обдурила, — подумав він. — Вона брехала, а дурний Картер їй повірив».

— Ревіння, яке ви чуєте, не від гелікоптерів, — тим часом розповідав Джейк Теппер. — Якщо нам від'їхати трохи назад...

Камера здала назад, показуючи ряд величезних вентиляторів на платформах, кожний з них був підключений до окремого генератора. Від вигляду всієї цієї потуги всього за кілька миль звідси Картера занудило від заздрощів.

— Тепер ви бачите, — продовжував Теппер. — Не гелікоптери гудять, а вентилятори промислового типу. А зараз... якщо ми знову наїдемо на тих, хто врятувався...

Камера його послухалась. Люди там уклакли на колінах або сиділи перед Куполом прямо напроти вентиляторів. Картер бачив, як під вітерцем ворухиться їхнє волосся. Не розвівається, ні, але ж таки ворухиться. Немов водорості в'лінівій підводній течії.

— Он Джулія Шамвей, — дивувався Великий Джим. — Треба було мені вбити цю твар, що римується з «п'яддю», коли була така можливість.

Картер не звертав уваги. Він не відривав очей від телевізора.

— Чарлі⁴⁷⁴, спільного вітру від цих вентиляторів вистачило б, щоб повалити з ніг тих людей, — говорив Джейк Теппер, — але звідси це виглядає так, що їм дістається повітря достатньо лише на те, щоб залишатися живими в атмосфері, котра перетворилася на отруйний бульйон з вуглекислого газу, метану й бозна ще чого. Наші експерти кажуть, що й без того обмежений запас кисню в Честер Міллі витратився на підживлення вогню. Один з експертів, професор хімії з Принстона Доналд Ірвінг, сказав мені по телефону, що склад повітря всередині Купола зараз може не дуже відрізнятися від атмосфери на Венері.

Кадр змінився, на екрані з'явився Чарльз Гібсон з серйозним обличчям, котрий сидів у безпечному Нью-Йорку (:щасливий байстрюк, подумав Картер).

— Є якась інформація про те, від чого спричинилася пожежа?

Камера знову показала Джека Теппера... а потім біженців у тому їхньому маленькому анклаві, де можна було хоч якось дихати.

— Ніякої, Чарлі. Стався якийсь вибух, це очевидно, але жодного повідомлення не надходило ні від військових, ні з Честер Мілла. Деякі з людей, котрих ви бачите на екрані, мусили б мати телефони, але єдиний, з ким вони спілкуються, це полковник Кокс, котрий приземлився тут приблизно хвилин сорок п'ять тому і моментально почав радитися з тими людьми, котрі вціліли. Поки камера показує вам цю похмуру картину з нашого, визнаємо це, доволі віддаленого місцеположення, дозвольте мені оголосити для всіх схвильованих громадян Америки — і всього світу, звісно — імена людей, котрих ми зараз бачимо в Куполі, тих з них, котрих було позитивно ідентифіковано. Я гадаю, у вас є фотографії декотрих і ви могли б показувати їх на екрані в той час, як я оголошуватиму список. Я гадаю,

вони йдуть у мене в абетковому порядку, проте не дуже покладайтесь на це.

— Не будемо, Джейку. Фотографії деяких з них ми дійсно маємо, але читайте повільно, будь ласка.

— Полковник Дейл Барбара, колишній лейтенант Барбара, Армія Сполучених Штатів. — На екрані з'явилося фото Барбі в пустельному камуфляжі. Він обнімав усміхненого хлопця-іракця. — Нагороджений ветеран, а в зовсім нещодавньому минулому кухар у міському ресторані.

474 Чарльз Гібсон (нар. 1943 р.) — ведучий програми «Доброго ранку, Америко» та міжнародних новин на каналі «Ей-Бі-Сі Ньюз».

— Анджеліна Буффаліно... у нас є її фотографія?... Ні?... Окей.

— Ромео Берпі, власник місцевого універсального магазину. — Показали фото Роммі. Він стояв разом зі своєю дружиною біля барбекю, на ньому була майка з написом: ПОЦІЛУЙ МЕНЕ, Я ФРАНЦУЗ.

— Ернест Келверт, його дочка Джоун і її дочка Елеонора Келверт. — Тут фотографія була ніби зроблена під час якого сімейного свята: всюди самісінькі лише Келверти. Норрі, на вигляд одночасно похмура й гарненька, тримала в руці скейтборд.

— Елва Дрейк... її син Бенджамін Дрейк...

— Вимкни це, — прогарчав Великий Джим.

— Вони хоча б на волі, — тоскно промовив Картер, — а не застрягли в якійсь норі. Я почуваюся, як той Саддам, курва, Хусейн, коли він переховувався.

— Ерік Еверет, його дружина Лінда та їхні двоє дочок...

— Ще одна родина! — промовив Чарлі Гібсон схвальним, майже мормонським, тоном.

Великому Джиму цього вже було задосить; він підвівся і, різко крутнувши зап'ястком,

сам вимкнув телевізор. При цьому він тримав у другій руці бляшанку з сардинами, і трохи олії вихлюпнулось йому на штани.

«Тобі ніколи їх не випрати», — подумав Картер, але промовчав.

«Яхотів дивитися цю передачу», — подумав Картер, але промовчав.

— Та газетярка, — пробурчав собі під носа Великий Джим, сідаючи назад на диван. Зашипіли подушки, стискаючись під його вагою. —

Завжди вона діяла проти мене. Кожним словом, Картере. Кожним словом у її нікчемашній газетці. Подай-но мені ще бляшанку сардин, зроби таку ласку.

«Сам візьми», — подумав Картер, але промовчав. Він підвівся й дістав банку консервів.

Замість озвучувати виниклу в нього асоціацію між смородом сардин і покійних жіночих статевих органів, він поставив найлогічніше з можливих запитань.

— Як нам бути далі, бос?

Великий Джим вирвав зі споду бляшанки ключ, вставив його у паз і відкотив кришку, явивши черговий ескадрон мертвих рибок. Вони маслянисто блищали в неяскравому сьйві автономних світильників.

— Почекаємо, поки очиститься повітря, синку, потім піднімемося нагору й почнемо збирати все до купи. — Він зітхнув і поклав скрапуючу олією сардинку на крекер. — Як це завжди роблять такі люди, як ми. Відповідальні люди. Люди, що тягнуть плуга.

— А якщо повітря не очиститься? По телевізору сказали...

— Ой-ой, небо валиться, ой-ой, небо падає! — проспівав Великий Джим дивним (і дивно дражливым) фальцетом. — Вони це торочать роками, хіба не так? Учені та м'якодухі ліберали. Третя світова війна! Ядерні реактори розплавлять ґрунт аж до центру землі! У двохтисячному році зупиняться всі комп'ютери! Озоновий шар зникає невідворотно! Тануть полярні льодові шапки! Вбивчі урагани! Глобальне потепління! Задристані слабкодухі атеїсти, котрі не вірять у волю люблячого, спочутливого Бога! Котрі відмовляються вірити, що існує така річ, як співчутливий, люблячий Бог!

Великий Джим наставив свій масний, проте непохитний палець на юнака.

— Попри вірування безбожних гуманістів, небо не валиться. Вони не здатні вгомонити власний страх, що обсипає морозом їхні спини, синку — «і винний втікає, де ніхто за ним не женеться», як це й сказано в книзі «Левит», — але ніщо не відмінить Божої правди: «Ті, хто надію складають на Господа, силу відновлять, крила підіймуть, немов ті орли» — книга Ісаї. Надворі просто густий смог. Просто потрібен якийсь час, щоби він розвіявся.

Але через дві години, коли перейшло лише за четверту дня тієї

п'ятниці, з ніші, де містилися механізми системи життєзабезпечення протиатомного бункера, почало лунати нав'язливе «пі-пі-пі».

— Що це? — спитав Картер.

Великий Джим, котрий тепер лежав на дивані з напівприкритими очима (й блискучими від сардинової олії щелепами), сів і прислухався.

— Очищувач повітря, — сказав він. — Типу великого іонізатора. У мене в автосалоні, в демонстраційному залі теж такий стоїть. Добрий прилад. Не тільки робить приємним повітря на смак і запах, а й запобігає отим електростатичним зарядам, що взимку зазвичай...

— Якщо повітря в місті очищується, чому тоді завівся цей очисник?

— Чому б тобі не піднятися нагору, Картере? Прочинив би двері трішечки та позирнув, що там і як. Може, тоді тебе трохи попустить? Картер не міг знати, попустить чи ні, але сидіти тут, як на голках, йому було вже несила. Він піднявся сходами.

Тільки-но він зник, Великий Джим тут же підвівся й поспішив до шафки між плитою й маленьким холодильником. Для такого дебелого чоловіка рухався він напрочуд швидко й беззвучно. Знайшов те, що шукав, у третій шухляді. Кинув погляд через плече, переконався, що він тут ще сам, і сховав.

На дверях нагорі сходів Картера зустрів доволі зловісний напис:

МОЖЕ, ТРЕБА ПЕРЕВІРИТИ РІВЕНЬ РАДІАЦІЇ?

ПОДУМАЙ!!!

Картер подумав. І дійшов висновку, що Великий Джим майже напевне наговорив купу лайна про те, що повітря очищується. По тих людях, що стояли шеренгою перед вентиляторами, було явно видно, що обмін повітрям між Честер Міллом і зовнішнім світом був майже нульовим.

Та все одно самому переконатися не завадить.

Спершу двері не піддалися. Спалах паніки від думки про поховання живцем змусив його штовхнути дужче. Цього разу двері посунулись, хоч лиш трішечки. Він почув стукіт падаючих цеглин, рип деревини. Либонь, він міг би їх прочинити й ширше, але потреби в цьому не було. Повітря, що полилося крізь прочинену ним дюймову щілину, виявилось ніяким не повітрям, а чимось, що смерділо, як усередині вихлопної труби, приєднаної до працюючого двигуна. Йому не треба було ніяких точних приладів для розуміння того, що всього лиш

якихось дві-три хвилини надворі його вб'ють.

Питання лише в тім, що сказати Ренні?

«Нічого, — підказав йому холодний внутрішній голос спрямованої на виживання особистості. — Почувши щось таке, він зробиться ще гіршим. Ще важчим для співіснування».

А втім, чи має це якесь значення? Чи має це значення, якщо вони все одно помруть у цьому бункері, коли генератор зжере все пальне? Якщо питання стоїть тільки так, що інше може мати хоч якесь значення?

Він спустився сходами назад. Великий Джим сидів на дивані.

— Ну?

— Доволі паскудно, — повідомив Картер.

— Але ж дихати можна, правильно?

— Ну, так. Але може збіса сильно знудити. Нам краще перечекати, бос.

— Звісно, нам краще перечекати, — промовив Великий Джим так, ніби Картер щойно йому був запропонував щось інше. Так, ніби

Картер найбільший у цілому світі тупак. — Але з нами все буде гаразд, оце головне. Господь про нас попіклується. Як Він це робить завжди. А наразі тут, внизу, ми маємо гарне повітря, тут не жарко і їжі доволі. Чи не пошукаєш, що там у нас є солодкого, синку? Може, шоколадні батончики чи ще щось таке? Щось я почуваюся все ще голодним.

«Я тобі не син, твій син мертвий», — подумав Картер... але промовчав. Натомість пішов до кубрика, подивитись, чи нема там на полицях якихось батончиків.

5 Близько десятої того вечора Барбі запав у неспокійний сон і Джулія в нього під боком, вони лежали, тісно притискаючись одне до одного. Джуніор Ренні манячів у його сновидіннях: Джуніор напроти його камери в підвальній «кліті». Джуніор із пістолетом. І цього разу спасіння не буде, бо повітря нагорі перетворилося на отруту й усі там загинули.

Ці видіння нарешті розвіялися, і він заснув міцніше, з обличчям (і Джулія теж), оберненим до Купола, до свіжого повітря, що цідилося крізь нього. Його вистачало для підтримання життя, але було недостатньо для умиротворення.

Щось розбудило його близько другої ранку. Він подивився крізь закіптявілий Купол на той бік, на приглушені вогні армійського табору. А тоді знову почувся той звук. Кашляння

— низьке, хрипле, розпачливе.

Праворуч від нього блимнув ліхтарик. Барбі якомога тихіше підвівся, намагаючись не потривожити Джулію, і вирушив у бік того світла, переступаючи через сплячих на траві людей. Більшість з них роздягайся до білизни. Вартові по інший бік Купола стояли в рукавицях, куталися в суконні шинелі, але тут було спекотніше, ніж зазвичай.

Расті й Джинні уклакли на колінах біля Ерні Келверта. У Расті на шії висів стетоскоп, в руці він тримав кисневу маску. Маску було під'єднано до маленького червоного балона, маркованого: ЖР. САНІТАРНА МАШИНА. НЕ ЗАБИРАТИ. ЗАВЖДИ ЗАМІЩАТИ. На них тривожно, обіймаючи одна одну, дивилися Норрі та її мати.

— Вибачте, що він вас розбудив, — промовила Джоуні. — Йому погано.

— Дуже заслаб? — спитав Барбі.

Расті похитав головою.

— Не знаю. За звуком схоже на бронхіт або сильну застуду, але, звісно ж, це зовсім не те. Це від поганого повітря. Я дав йому подихати киснем зі «швидкої», йому ненадовго покращало, але тепер знову... — Він знизав плечима. — А ще мені не подобається його серце. Так довго під цим стресом, а він же вже далекі не юний.

— А кисню у вас більше нема? — запитав Барбі, показуючи на червоний балончик, дуже схожий на ті вогнегасники, що люди тримають у себе в кухонних коморах, завжди забуваючи перезарядити. — Оце і все?

До них приєднався Терсі Маршалл. У промені ліхтаря він виглядав похмурим, знеможеним.

— Є ще один, але ми погодилися — Расті, Джинні та я, — тримати його для менших дітей. У Ейдена теж почався кашель. Я його підсунув якомога ближче до Купола, до вентиляторів, але він все одно кашляє. Коли Ейден, Аліса, Джуді та Дженілл прокинуться, ми почнемо давати їм по ковтку кисню по черзі. Можливо, якби бюрократи привезли більше вентиляторів...

— Це не має значення, скільки на нас дме свіжого повітря, — зазначила Джинні. — Сюди проходить стільки, скільки проходить. І наскільки близько розташовані ми до Купола, теж не має значення, ми

все одно вдихаємо це лайно. І постраждали вже саме ті люди, від яких і слід було цього очікувати.

— Найстарші і найменші, — промовив Барбі.

— Барбі, вертайся назад та лягай спати далі, — сказав Расті. — Економ сили. Тут ти нічим не можеш допомогти.

— А ти?

— Можливо. У санітарній машині є також деконгестанти, протизастійні засоби для слизової, епінефрин, якщо точніше...

Барбі пробирався назад вздовж Купола з лицем, оберненим до вентиляторів — всі вони зараз так поводитися, суто автоматично, — а діставшись Джулії, жахнувся тому, яким змореним він почувається. Серце в нього колотилося, він захекався.

Джулія не спала.

— Йому дуже погано?

— Не знаю, — зізнався Барбі, — але недобре, це точно. Йому давали кисень із запасів у санітарній машині, але він не прокинувся.

— Кисень! А там ще є? Скільки?

Він розповів, з сумом бачачи, як пригас вогник у неї в очах.

Вона взяла його за руку. Пальці в неї були спітнілі, але холодні.

— Ми зараз, немов ті гірники, яких завалило у шахті.

Вони тепер вже сиділи, обличчям одне до одного, спираючись плечима на Купол.

Між ними віяв найделікатніший вітерець. Уперте ревіння вентиляторів «Ер Макс» перетворилося на постійний фон; розмовляючи, треба було кричати, але взагалі-то його вже зовсім не помічали.

«Ми звернемо увагу, якщо це ревище припиниться, — думав Барбі. — На кілька хвилин принаймні. А потім знову перестанемо щось помічати, назавжди».

Вона кволо посміхнулася.

— Перестаньте непокоїтись про мене, якщо саме цим ви зараз переймаєтесь. Я в порядку, як для середнього віку леді республіканських поглядів, котра ніяк не може вдосталь надихатися. Принаймні я знову отримала досвід злягання. Правдивого та правильного, і приємного, між іншим.

Барбі відповів їй також з усмішкою.

— Не варто дякувати, я теж отримав велике задоволення, повірте мені.

— А той точковий ядерний вибух, що вони його хочуть застосувати в неділю? Що ви про це думаєте?

— Я про це не думаю, я просто надіюся.

— Ну, й чи високого рівня ваші надії?

Йому б не хотілося казати їй правду, але вона заслуговувала саме на правду.

— Засновуючись на тому, що вже встигло трапитись, і судячи з тієї дешиці, яка нам відома про істот, котрі керують коробочкою, не дуже...

— Скажіть мені, що ви ще не здалися.

-Це я можу. Я ще навіть не переляканий, як, либонь, мусив би бути. Гадаю, це тому... тому що все йде непомітно-поступово. Я навіть починаю звикати до цього смороду.

— Правда?

Він розсміявся.

— Та ні. А ви як? Боїтеся?

— Так. Проте здебільшого журюся. Отак закінчується цей світ: не у вибуху, а в задусі. — Вона, притискаючи до рота кулак, знову закашлялась. Барбі чув, що й інші роблять те саме. Один з них, той малюк, котрий став тепер малюком Терстона Маршалла. «Вранці він отримає трішки кращого повітря», — подумав Барбі, та тут же згадав, як сказав про це Расті: по ковтку кисню по черзі. Навряд, щоб таким способом малюку вистачило вдосталь надихатися.

Нікому так не вистачить надихатися.

Джулія сплюнула в траву і знову обернулась до нього.

— Мені важко повірити, що ми самі все це собі нарobili. Ті, що керують коробочкою

— шкіроголовці, — підстроїли цю ситуацію, але я гадаю, вони просто зграя дітлахів, це в них така забавка. Щось на кшталт відеогри, мабуть. Вони зовні. А ми всередині, і самі собі все це нарobili.

— У вас і так доволі проблем, навіть без того, щоб звинувачувати в цьому себе, — зауважив Барбі. — Якщо хтось і винен, так це Ренні. Це він започаткував нарколабораторію, він почав нишком стягувати туди пропан з усього міста. І він же послав туди людей і цим спровокував конфронтацію, я певен.

— Але ж хто його вибирав? — запитала Джулія. — Хто наділив його

владою все це робити?

— Не ви. Ваша газета виступала проти нього. Чи я неправий?

— Праві, — кивнула вона, — Але тільки щодо останніх років восьми чи близько того. Спершу «Демократ» — тобто, інакше кажучи, я — я думала, що він наше найцінніше надбання після винаходу парової машини. Але на той час, як я розібралася, ким він є насправді, він уже угніздився. Крім того, перед собою він тримав, як щит, того бідолаху, усміхненого дурника Енді Сендерса.

— І все одно ви не можете звинувачувати...

— Можу й буду. Якби я розуміла, що цей сварливий, некомпетентний сучий син під час реальної кризи може довести нас своїм керуванням до такого, я б... я б утопила його, як кошеня в мішку.

Він розсміявся, а відтак почав кашляти.

— Ви стаєте дедалі менше схожою на республіканку з такими ба... — почав він, та раптом замовк.

— Що це? — перебила вона, і він тоді теж почув. Щось скрипіло й торохтіло у темряві. Звук наблизився, і вони побачили якусь фігуру — людину, котра, спотикаючись, тягнула дитячий візок.

— Хто там? — гукнув Дагі Твічел.

Коли бурлака-прибулець відповів, голос його прозвучав так, ніби був чимось приглушений. Як виявилось, він був приглушений кисневою маскою.

— Хух, слава Богові, — видихнув Нечупара Сем. — Я був трішечки задрімав край дороги і вже боявся, що мені не вистачить кисню сюди дочалапати. Але ж ось я. І якраз вчасно, бо в мене вже майже весь запас скінчився.

6 Армійський табір при шосе 119 у Моттоні був печальним місцем того суботнього ранку.

Тут залишилося тільки три дюжини військових і один «Чінук». З десяток чи більше солдатів займалися складанням великих наметів і розмонтуванням кількох великих вентиляторів «Ер Макс», котрі полковник Кокс наказав негайно сюди доставити, щойно надійшла інформація про вибух. Ці вентилятори так і не вмикалися. На той час, як вони прибули, не залишилося вже нікого, хто міг би вловити той мізерний вітерець, який вони здатні були проштовхнути крізь бар'єр.

Вогонь погас близько шостої вечора, задушений відсутністю палива й кисню, але на боці Честер Мілла всі були уже мертві.

Десяток солдатів опустили і скачували медичний намет. Незайняті цим займалися одвічно традиційною армійською роботою — прибирали територію. Заняття вочевидь було безглуздом, але ніхто з членів сміттевого патруля цим не переймався. Ніщо не могло змусити їх забути той кошмар, свідками якого вони стали минулого полудня, проте підбирання бляшанок, обгортки, пляшок і недопалків сигарет трішечки відволікало. Скоро зовсім розвидниться і заведеться великий «Чінок». Вони залізуть на борт і полетять деінде. Члени цієї задовбаної команди ніяк не могли дочекатися, коли ж це врешті станеться.

Одним з них був рядовий Клінт Еймс, родом з Гікорі Гроув⁴⁷⁵ у Південній Кароліні. Із зеленим мішком для сміття в одній руці, він повільно брів по витоптаній траві, вряди-годи піднімаючи покинутий плакат або розчавлену бляшанку з-під коли, аби лиш, якщо сюди кине погляд маніяк всяких правил сержант Грох, було видно, що він працює. Він мало не спав на ходу, тому спершу йому здалося, що стук, який він почув (такий звук, ніби кісточками пальців по посудині з термостійкого скла), йому примарився. Та майже напевне так і є, бо стук надходив з того боку Купола.

Він позіхнув і розігнувся, впершись рукою собі в поперек. При цьому той стук відновився. Він дійсно надходив з того боку закопченого до чорноти Купола.

А тоді й голос. Слабенький, наче безтілесний, як голос духа. Еймс аж дрижаками взявся.

⁴⁷⁵ «Горіховий Гай» — містечко з населенням менш ніж 400 мешканців в окрузі Йорк, штат Південна Кароліна.

— Тут є хто-небудь? Хоч хтось мене почує? Благаю... я помираю.

Господи, невже це знайомий йому голос? Він схожий на...

Еймс кинув свій сміттєвий мішок і побіг до Купола. Поклав долоні на його чорну, все ще теплу поверхню.

— Коров'ячий хлопчику? Це ти?

«Я збожеволів, — подумав він. — Цього бути не може. Ніхто не міг пережити той вогняний ураган».

— ЕИМСЕ! — гаркнув сержант Грох. — Що це ти збіса там робиш?

Він вже мало не відвернувся, як знову почувся голос з-за вугільно

чорної стіни.

— Це я. Не тре... — відтак гаркотливий, харкотливий кашель довгою чередою. — Не йди. Якщо ти там, рядовий Еймсе, не йди від мене геть.

А ось і долоня з'явилася. Примарна, як і цей голос, пальці вимазані в сажу. Долоня зсередини протирала поверхню Купола. А за якусь мить показалося й обличчя. Спершу Еймс не впізнав фермерського хлопчика. А тоді второпав, що в того на обличчі киснева маска.

— У мене вже майже закінчилося повітря, — заспішив хлопчик. — Стрілка вже на червоному... Вже останні півгодини вона на червоному. Еймс задивився в нетутешні очі маленького фермера, а маленький фермер дивився в очі йому. А тоді в мозку Еймса постав єдиний імператив: він не може дозволити померти цьому хлопцю. Після того, що той пережив, нізащо... хоча яким чином йому вдалося вижити, Еймс не здатен був собі уявити.

— Хлопчику, слухай мене. Опустися зараз на коліна і...

— Еймсе, ти, непутящий довбограй! — проревів, вирушаючи по нього, сержант Грох. — Ану, припиняй байдикувати та берися до роботи! Міра мого терпіння дійшла нуля, ти уже заробив неприємностей на свою сраку!

Рядовий Еймс ніби й не чув. Він цілком зосередився на обличчі, яке дивилося на нього немов з-за мутної скляної стіни.

— Падай на коліна й відтирай цю херню зі споду! Давай мерщій, хлопчику, починай зараз же!

Обличчя пропало з виду, залишивши Еймса сподіватись, що коров'ячий хлопчина почав робити, як йому було сказано, а не просто зомлів.

На плече рядовому впала долоня сержанта.

— Ти оглух? Я тобі наказав...

— Вентилятори сюди, сержанте! Сюди треба поставити вентилятори!

— Про що це ти базі...

Еймс загорлав сержантові Гроху просто у вічі:

— Там є живий!

7 У червоному візку залишався один-єдиний балон, коли Нечупара Сем добрів до табору біженців біля Купола, і стрілка на його датчику стояла лише трішки вище від нуля. Він не заперечував, коли Расті взяв

його маску й приклав до обличчя Ерні Келверту, лише підповз до Купола поряд з тим місцем, де сиділи Барбі й Джулія, та почав глибоко вдихати. На нього з цікавістю подивився коргі Горес, котрий теж сидів біля Джулії.

Сем перекинувся на спину.

— Хай його й малувато, але все'дно воно краще за те, що я мав. Останки ув отих балонах завше на смак гидотні, зовсім не те, що свіженькі вершки на початку.

А тоді, неймовірно, він взяв і запалив сигарету.

— Погасіть, а чи ви збожеволіли? — гукнула Джулія.

— Та я ледь не вмер без курива, — відповів Сем, затакуючись з явною насолодою. — Біля кисню ж не міг закурити, самі розумієте. Міг сам себе підірвати, либонь. Хоча дехто курять і нічо.

— Та нехай вже, — промовив Роммі. — Воно ніскільки не гірше за те лайно, яким ми зараз дихаємо. Я так розумію, що смола з нікотинном у його легенях слугують йому захистом.

Підійшов і сів поряд з ними Расті.

— Цей балон — уже вбитий солдат, — повідомив він, — але Ерні зробив з нього кілька вдихів. Зараз йому начебто трохи полегшало. Дякую, Семе.

Сем відмахнувся:

— Мій кисень — ваш кисень, доку. Чи був таким принаймні. Слухайте, а ви не можете його наробити з чогось у вашій санітарній кареті? Хлопці, котрі підвозять мені балони — котрі підвозили, тобто, поки тут гівно не потрапило у вентилятор, — так вони могли його робити прямо у своїй будці. У них там стояла якась хріновина, чорти-його-знаття як вона зветься, коротше, якась така помпа.

— Концентратор кисню, — кивнув Расті, — І ти таки маєш рацію, в санітарному фургоні є такий. На наше нещастя, він поламаний. — Він вискалився, що, певне, мусило означати усмішку. — І поламаний вже місяців зо три.

— Чотири, — уточнив, підходячи, Твіч. Він не відривав очей від Семової сигарети. — Я так розумію, що у вас більше нема жодної, хіба що я помиляюся?

— Навіть не думай, — втрутилась Джинні.

— Боїшся, щоб я не забруднив атмосферу в цьому тропічному раю,

змусивши тебе до пасивного паління, милочко? — запитав Твіч, але, коли Нечупара Сем простягнув йому пом'яту пачку «Американських Орлів», Твіч похитав головою.

— Я особисто подавав заявку на заміну концентратора кисню, — продовжив Расті. — До наглядової ради лікарні. Вони сказали, що шпитальний бюджет весь вичерпано, але я можу спробувати звернутися до міста, може звідти допоможуть. Тож я подав запит до ради виборних.

— До Ренні, — промовила Пайпер.

— До Ренні, — кивнув Расті. — Отримав відповідь по всій формі, що моє питання буде розглянуто на присвяченому бюджету засіданні ради в листопаді. Ну, то побачимо тоді. — Він скинув руки до неба й засміявся.

Тепер вже й решта біженців зібралися навкруги, з цікавістю дивлячись на Сема. І з жахом на його сигарету.

— Як ви дісталися сюди, Семе? — запитав Барбі.

Сем більш ніж залюбки готовий був оповідати свою історію. Розпочав він з того, як завдяки діагнозу «емфізема» і своєму МЕДИКАЛУ, він почав отримувати регулярне постачання кисню, і як у нього іноді накопичувалися повні балони. Розповів, як почув вибух і що побачив, вийшовши надвір.

— Я зрозумів, що буде далі, щойно побачив, який сильний той вибух, — провадив він. Тепер до його аудиторії додалися й військові з того боку. Серед них і Кокс у довгих трусах і нижній сорочці хакі. — Я бачив великі пожежі й раніше, давно, коли ще робив у лісі. Пару разів доводилося кидати все, як є, та просто чухрати щодуху, аби лиш випередити вогонь, ба навіть якщо застрягав у болоті якийсь з отих пікапів «Інтернешнл Гарвестер»⁴⁷⁶, що ми тоді на них їздили, нам на то було байдуже, кидали та тіко давай драла. Найгірші пожежі ті, котрі верхові, бо вони самі створюють свій власний вітер. Я побачив, що й тут буде таке ж саме. Щось вельми потужне вибухнуло. Що то воно було?

— Пропан, — сказав Расті.

Сем почухав собі сиву щетину.

— Ато, але, ма'ть, не тіко пропан. Іще якісь хімікати теж, бо деякі язики полум'я там були зелені. Аби воно посунуло в мій бік, мені був

би гаплик. І вам, нарід, також. Але його засмоктало на південь. Тут зіграв якусь свою роль ще й рельєф, мені то воно й не дивно. І

476 «International Harvester» — започаткована винахідником кінної жниварки Сайресом Маккорміком у 1830- х роках фірма з виробництва сільгоспмашин, яка пізніше також виробляла різноманітні трактори, комбайни та робочі автомобілі; тепер мав назву «Navistar International Corporation».

ложе річки, атож. Ну, словом, я второпав, що мусить статися, і витяг балони з кисневого бару...

— Звідки? — перепитав Барбі.

Сем зробив останню затяжку, затоптав недопалок сигарети.

— А, то це я просто так називав той сарайчик, де держав кисневі балони. Ну, словом, у мене їх було повних п'ять штук.

— П'ять! — буквально простогнав Терстон Маршалл.

— Атож, — задоволено підтвердив Сем, — але п'ять штук я б ніяк не потягнув. Старішаю, самі розумієте.

— А ви не могли собі знайти легкове авто або пікап? — спитала Лісса Джеймісон.

— Мем, у мене водійські права забрали ще сім років тому. Чи, може, вже вісім минуло. Забагато набралось штрафів за кермування в нетверезому стані. Якби мене зловили за кермом чогось більшого за ручну тачку, мене б замкнули в окружній тюрмі й викинули геть ключа.

Барбі було думав указати на фундаментальну похибку в такому його припущенні, але навіщо було зайвий раз видихати, коли вдих зараз давався з таким трудом.

— Ну, словом, чотири балони в цьому візочку я вирішив, що подужаю, і ще не пройшов і чверті милі, як почав уже тягнути з першого. Мусив-бо, ви ж розумієте...

Джекі Веттінгтон запитала:

— А ви знали, що ми тут?

— Ні, мем. Тут просто височина, ото й все, і я розумів, що мої повітряні консерви не протривають довго. Про вас я навіть не здогадувався і про оці вентилятори теж. Це просто той випадок, коли нікуди більше було ховатися.

— А чому ви добиралися так довго? — спитав Пітер Фрімен. — Звідси

ж до Божого Ручаю не більше трьох миль.

— Ну, тут така смішна штука, — почав Сем. — Я ішов собі по дорозі, по дорозі Чорна Гряда, знаєте, ну, міст перейшов, все путьом... і смоктав собі ще з першого балона, хоча він уже був гарячий, як чорт, а тоді... о! Нарід, а ви бачили того мертвого ведмедя? Того, що він, схоже, розвалив собі мозок, убившись об телефонний стовп?

— Ми бачили його, — кивнув Расті. — Дайте-но, я спробую вгадати. Трохи далі, після того ведмедя вам потьмарилося і ви зомліли.

— А звідки ви про це знали?

— Ми сюди теж діставалися тим шляхом, — пояснив Расті, — і там діє якась

специфічна сила. Схоже на те, що на дітей і старих вона діє найдужче.

— Не такий я вже й старий, — заперечив Сем, явно образившись. — Я просто посивів

рано, як і моя мамця.

— Ви довго лежали в безпам'ятстві? — спитав Барбі.

— Ну, годинника я не ношу, але, коли я нарешті очуняв, було вже темно, тож, мабуть, довгенько. Один раз я був прокинувся до того, бо відчув, що мені не вистачає повітря дихати, тож перемкнувся на інший балон і знову заснув. Здуріти можна, еге ж? А які сни мені снилися! Чисто тобі триаренний цирк⁴⁷⁷! Потім я прокинувся вже посправжньому. Було вже темно, і я перемкнувся на інший балон. Перекидати шланг було зовсім легко, бо темрява там не була повною. А мусила ж бути, мусило бути темно, як у рисі в сраці, з усією тією сажею, що вогонь її понакидував на Купол, але там, де я лежав, щось таке світилося. Удень його побачити не можна, а от уночі там ніби зібрався мільярд світляків гуртом.

— Осяйний пояс, ми так його називаємо, — промовив Джо. Діти стояли тісною купкою

— він, Норрі й Бенні. Бенні кашляв собі в кулак.

— Гарна назва для тієї штуки, — схвально кивнув Сем. — Ну, словом, я зрозумів, що тут хтось таки є, бо тоді вже почув ці вентилятори й побачив вогні прожекторів. — Він мотнув головою на табір по інший бік Купола. — Не знав тільки, чи встигну добратися, поки

⁴⁷⁷ Цирк, де різні номери одночасно показуються на трьох різних манежах.

не скінчиться моє повітря, цей підарський пагорб мене ледь не доконав, я смоктав і хекав, як чорти його мамі нехай... але впорався.

Він з інтересом подивився на Кокса.

— Агов, там, полковнику Клінк⁴⁷⁸, я бачу, у вас з рота пара йде. Ви або шинелю на себе накиньте, або ходіть сюди, до нас, у нас тут тепло.

— Сем захихотів, показуючи небагаті залишки своїх зубів.

— Моє прізвище не Клінк, а Кокс, і зі мною все гаразд.

Джулія запитала:

— А що вам снилося, Семе?

— Дивно, що ви питаєтеся, — промовив він, — бо я запам'ятав тільки один шматок з усієї низки і він був якраз про вас. Ви лежали на сцені на майдані, ви там лежали й плакали.

Джулія стиснула руку Барбі, і то сильно, але не відриваючи очей від Сема.

— Звідки ви знали, що то була я?

— Бо ви була вкрита газетами, — відповів Сем. — Числами «Демократа». Ви їх на себе тягнули так, ніби під низом ви була гола, прошу пардону, але ви самі питаєтесь. Хіба це не найсмішніший сон, про який ви коли-небудь чули?

Тричі пропікала рація Кокса: фіть-фіть-фіть. Він зняв її з пояса.

— Що там? Кажіть швиденько, бо я тут якраз зайнятий.

Всі почули голос, який промовив з рації:

— У нас тут, на південному боці, є одна людина, котра вижила, полковнику. Повторюю: людина, котра вижила.

8 Коли вранці двадцять восьмого жовтня сходить сонце, останній з родини Дінсморів не претендує ні на що інше, окрім як «вижити». Притискаючись усім тілом до споду Купола, Оллі лежить і ковтає повітря, яке йому з протилежного боку вдувають великі вентилятори, і хлопчику його достатньо лише на те, щоб залишатись живим.

Встигнути розчистити достатній шматок поверхні Купола зі свого боку, поки у нього в балоні зовсім не закінчилися залишки кисню, — то була ще та гонка. Балон був той, який він покинув на долівці, перед тим, як заповзти під картоплю. Він пам'ятав, як загадувався, чи він вибухне. Не вибухнув, і це виявилось великим щастям для Олівера Г. Дінсмора. Якби його зірвало, Оллі лежав би зараз мертвий, під поховальним курганом із картоплі сортів Рассет та Біла довга⁴⁷⁹.

Він укляк на колінах на своєму боці Купола, відкидаючи на всі боки запечене груддя чорної нечистоти, розуміючи, що дещо з цього — все, що залишилося від недавно ще живих людей. Та й як про це можна було забути, коли тебе повсякчас штрикає уламками кісток. Він був певен, що здався би без постійного підбадьорювання рядового Еймса. Але Еймс не здавався, він безперервно спонукував його рити, чорти забирай, відкидати те хабоття, давай- давай, роби, коров'ячий хлопчику, щоби з вентиляторів була якась користь.

Оллі гадав, що він не здався тому, що Еймс на знав його імені. У школі хлопці обзивали Оллі не інакше, як гноєкидом та дійкосмиком, але хай його чорти візьмуть, якщо якийсь селяк з Південної Кароліни запам'ятає його як коров'ячого хлопця.

Вентилятори з ревом завелися, і його розпалена шкіра відчула перший повів повітря. Він зірвав з обличчя маску й притиснувся ротом і носом до брудної поверхні Купола. А тоді, хекаючи й кашляючи від сажі, продовжив відтирати прикипілий гар. На іншому боці він побачив Еймса, той стояв рачки, схиливши набік голову, немов людина, що зазирає до

478 Oberst Wilmhelm Klink — персонаж телесеріалу «Герої Хогена» (1965-1971), начальник німецького концтабору для збитих американських пілотів «Шталаг-13» у часи Другої світової війни.

479 Russet Burbank — сорт, виведений у 1870-х роках масачусетським фермером Лютером Бербанком, широко використовується для картопляних чипсів; Long White — ранній сорт.

мишачої нірки.

— Молодчага! — закричав він. — тут у нас іще два вентилятори підвезли. Тепер ти тільки не зрадь мене, коров'ячий хлопчику! Не здавайся!

— Оллі, — хакнув той.

— Що?

— Ім'я... мене звуть Оллі. Перестань називати мене... коров'ячим хлопчиком.

— Йой, я зватиму тебе Оллі відтепер й аж до судного дня, аби лиш ти не припиняв розчищати місце, щоб тим вентиляторам було куди дут.

Якось ще легені Оллі примудрялися втягувати в себе достатньо того, що просочувалося крізь Купол, щоб підтримувати його при житті й

свідомості. Крізь свою шпарину в сажі він бачив, як розвиднюється у світі. Світло допомагало також, хоча серце йому боліло від того, що рожеве саяво світанку паплюжить та плівка бруду, який все ще лишався на його боці поверхні Купола. Світло, це гарно, бо тут, навкруг нього, все було темне, і випалене, і жорстоке, й безмовне.

Еймса хотіли було прибрати з його поста о п'ятій ранку, але Оллі закричав відчайдушно, щоб той залишився, і Еймс відмовився звідти йти. Командир, який він там не був, поступився. Потроху-помалу, з паузами на те, щоб притиснутися губами до Купола, втягнути кавалок повітря, Оллі розповів, як він все пережив.

— Я знав, що мушу чекати, поки не вщухне пожежа,— розказував він.

— Тому економив кисень. Дідусь Том якось мені казав, що одного балона йому вистачає на цілу ніч, якщо він спить, тож і я лежав там собі тихо, не ворухився. Якийсь час у мене зовсім не було потреби ним користатися, бо під картоплею ще залишалось повітря, от я ним і дихав.

Він притискався губами до Купола, відчуючи смак сажі, розуміючи, що це можуть бути рештки людини, котра була живою ще якихось двадцять чотири години тому, і не переймався. Жадібно вдихав і спльовував чорне харкотиння перед наступним вдихом.

— Під картоплею спершу було холодно, але потім вона потеплішала, а далі стала гарячою. Я думав, що запечуся живцем. У мене над головою горів корівник. Геть усе горіло. Але там було так гаряче й так швидко, що довго це не тривало, і, мабуть, це мене й врятувало. Не знаю. Я залишався на місці, допоки не закінчився перший балон. От тоді-то вже мені довелось вилізати. Я боявся, що другий балон міг зірватися, але ні, він уцілів. Хоча я би запрягся, що він був дуже близько до того.

Еймс кивнув. Оллі втягнув у себе крізь Купол нову порцію повітря. Це було схоже на дихання крізь цупку, брудну ганчірку.

— Ну, і ще сходи. Якби вони були дерев'яними, а не з бетонних блоків, я би звідти ніяк не вибрався. Та спершу я й не намагався. Я просто заповз назад під бараболю, бо в льоху було так гаряче. Верхні картоплини в купі спеклися в мундирах — я чув їх запах. Потім стало важко втягувати повітря і я зрозумів, що й другий балон також кінчається.

Розповідь перервалася, хлопець затрясся в пароксизмі кашлю. Опанувавши себе, він продовжив.

— Мені, в основному, хотілося просто почути чийсь людський голос перед тим, як померти. Я радий, що це був ти, рядовий Еймсе.

— Оллі, мене звуть Клінт. І ти не помреш.

Але очі, що дивилися крізь брудну щілину на споді Купола, немов очі когось, хто споглядає з-за скельця крізь віко труни, здавалося, знають іншу, правдивішу правду.

9 Коли зумер завівся наступного разу, Картер вже знав, що воно таке, хоча цей звук збудив його з позбавленого сновидінь сну. Бо в його душі чаївся намір більше не спати насправді, допоки все це не скінчиться або він не помре. Це діє інстинкт виживання, гадав він: безсонний вартовий у глибині мозку.

Цей другий раз трапився приблизно о сьомій тридцять суботнього ранку! Він це знав,

бо мав годинник того типу, що освітлюється, якщо на ньому натиснути кнопку. Автономні світильники погасли серед ночі, і в протиатомному сховищі панувала суцільна темрява.

Він сів і відчув, як щось штовхнуло його в потилицю. Ствол ліхтарика, котрим він користувався минулого вечора, вирішив Картер. Він потягнувся в той бік, намацав його і ввімкнув. Він містився на підлозі. Великий Джим на дивані. Це Великий Джим і штовхнув його ліхтарем. «Авжеж, він зайняв собі диван, — подумав Картер ображено. — Але ж він бос, врешті-решт».

— Давай, синку, — промовив Великий Джим. — Катай якомога швидше.

«Чому це я? — подумав Картер... але промовчав. Бо так воно й годилося, все робити мусив він, бо бос був старим, бос був товстим, у боса було хворе серце. І звісно ж, тому, що він був босом. Джеймсом Ренні, імператором Честер Мілла.

«Імператор вживаних машин, ось ти хто й нічого більше, — подумав Картер. — / тхнеш ти потом і сардиноюю олією».

— Катай, — роздратовано. І злякано. — Чого ти ще чекаєш?

Картер підвівся, промінь ліхтарика затанцював по вщент напактованих полицях бункера (сила-силенна бляшанок сардин!), і вирушив до кубрика. Один автономний світильник там ще працював, але вже ледь-

ледь, ось-ось зовсім погасне. Зумер тепер чувся голосніше, безперервним «АААААААААААА». Звук наближення фатуму.

«Нам ніколи звідси не вибратися», — подумав Картер.

Він націлив промінь ліхтарика на ляду люка перед генератором, котрий продовжував видавати монотонне, дразливе гудіння, яке чомусь нагадало йому його боса під час босового ораторства. Либонь, через те, що обидва ці звуки зводилися до однакового тупого імперативу: «Нагодуй мене, нагодуй мене, нагодуй мене! подай мені пропану, подай мені сардин, подай мені неетильованого преміум бензину для мого «Гаммера». Нагодуй мене. Все одно я помру, а тоді й ти помреш, але кого це обходить? Кого це к херам бодай трішки цікавить? Нагодуй мене, нагодуй мене, нагодуй мене».

У сховку під лядою тепер залишалося лише шість балонів пропану. Ось він замінить той, що вже майже спорожнів, і їх залишиться п'ять. П'ять сраних маленьких балончиків, не більших за ті, якими живляться «Блакитні носороги», залишаться між ними й загибеллю від удушення, коли відмовиться працювати очисник повітря.

Картер витяг один балон зі сховку, але тільки поставив його біля генера.

Незважаючи на це розпачливе «АААААААААААА», він не збирався замінювати поточний балон, поки той не спорожніє цілком. Аж ніяк. Ані-ні. Як ото кажуть у рекламі кави «Максвел Хаус», смакуй до останньої краплини.

Але цей зумер умів-таки діяти людині на нерви. Картер було подумав, чи не пошукати вимикач і заглушити його, але ж як тоді вони дізнаються, що в генера кінчається паливо?

«Точно пара пацюків, що впіймалися під перекинутим відром, ось ми хто».

У голові в нього заскакали цифри. Шість балонів залишилось, кожного вистачає на одинадцять годин. Вони могли б вимкнути кондиціонер, і тоді тривалість одного балона збільшиться до дванадцяти чи й тринадцяти годин. Будьмо обачні, зупинимося на дванадцяти. Дванадцять помножити на шість... ага, порахуємо...

Це «АААААААААААА» робило математичні вправи важчими, ніж вони мушили б бути, проте він нарешті вирахував. Сімдесят дві години між ними й жалюгідною смертю від удушення отут, серед темряви. А

чому темрява? Бо ніхто не попідкувався замінити батареї в автономних світильниках, ось чому. Їх, либонь, не міняли вже років з двадцять, якщо не більше. Наш бос економить гроші. І чому тут лише сім маленьких сраних балонів, у погрібці, коли на РНГХ їх було нагромаджено ледь не більйон, тільки й чекали, щоб вибухнути? Бо наш бос любить, щоби все було саме там, де він наказав.

Отак, сидючи тут, слухаючи оте «АААААААААААА», Картер пригадав одну з примовок свого батька: «Пошкодуєш пенні, втратиш доллар». Це геть-чисто про Ренні. Ренні — імператора вживаних машин. Ренні — крупного політика. Ренні — наркобарона. Скільки він заробив на своїх операціях з наркотою? Мільйон долларів? Два? І вони щось зараз значать?

«Він, мабуть, їх ніколи б не почав витрачати, — подумав Картер, — і зараз він, товста срака, їх не тратив би. Нема на що їх тут, у бункері, витрачати. У нього тут сардин більше, ніж він здатен зжертити, і все задарма».

— Картере? — долинув крізь темряву голос Великого Джима. — Ти там збираєшся міняти балон, чи ми так і будемо слухати це виття?

Картер вже було відкрив рота, щоб крикнути, що їм варто ще почекати, що важить кожна хвилина, але раптом оте «АААААААААААА» врешті припинилось. А також і «пі-пі-пі» очисника повітря.

— Картере?

— Я якраз цим займаюсь, бос.

Затиснувши ліхтарик під пахвою, Картер відтягнув порожній балон і поставив новий на металеву платформу, де вистачило б місця для балона, вдсятеро більшого, і підключив конектор.

Кожна хвилина важить... а чи воно так? Чому це так, якщо все одно кінець-кінцем це призведе до удушення?

Але конвоїр на шляху до виживання всередині нього вирішив, що це лайно питання. Конвоїр виживання вирішив, що сімдесят дві години таки важливий строк. Бо хтозна, що може трапитись? Військові хлопці можуть нарешті вичислити, як їм розколоти цей Купол. Він може навіть сам собою зникнути, так само несподівано й незбагненно, як був з'явився.

— Картере? Що ти там робиш? Моя нікчемашна бабця рухалася швидше, а вона ж уже мертва!

— Вже майже закінчив.

Він перевірів, чи щільно прилягає конектор, і поклав великий палець на кнопку стартера (гадаючи, що якщо стартерний акумулятор маленького генератора такий само старий, як і ті батареї, що живили автономне освітлення, їм зараз буде непереливки), та раптом застиг.

Сімдесят дві години, це якщо їх тут двоє. Але якщо б тут сидів він сам-один, цей термін можна було б продовжити до дев'яноста, а то й сотні годин, особливо, якщо вимкнути очисник, поки повітря не стане зовсім спертим. Він пропонував цю ідею Великому Джиму, але той сходу її відкинув.

— Маю слабке серце, — нагадав він Картеру. — Чим затхліше повітря, тим більш імовірно це в мені відгукнеться.

— Картере? — голосно, вимогливо. Цей голос ліз йому до вух так само, як сморід тих сардин до носа. — Що там таке відбувається?

— Все готово, бос! — гукнув він і натиснув кнопку. Стартер застрекотав, і генер відразу ж завівся.

«Треба мені поміркувати над цим», — подумав Картер, але конвоїр виживання вважав інакше. Конвоїр виживання вважав, що кожна втрачена хвилина — змарнована хвилина.

«Він був добрим до мене, — нагадав собі Картер, — наділив мене посадою».

«Брудною роботою, якої сам не бажав виконувати, ось чим він тебе наділив. І норою в землі, де залишилось тільки померти. Оце теж».

Картер прийняв рішення. Перед тим як увійти до головної кімнати, він витяг з кобури «Беретту». Подумав, чи не сховати пістолет у себе за спиною, щоби бос нічого не зрозумів, але вирішив, що не варто. Врешті-решт, цей чоловік називав його синком і, може, він навіть робив це щиро. Він заслуговує на краще, ніж нежданий постріл у потилицю й відхід зовсім непідготовленим.

10

У дальньому північно-східному кутку міста не було темно; Купол тут був вельми брудний, але далекий від непрозорості. Всередину прозирило сонце, роблячи все тут хворобливо-рожевим.

До Барбі з Джулією підбігла Норрі. Дівчинка кашляла, вона захекалась, але все одного бігала.

— У мого дідуся інфаркт! — встигла крикнути вона перед тим, як упасти на коліна, задихаючись, відхаркуючись.

Джулія обняла дівчину й обернула її лицем до ревучих вентиляторів. Барбі підповз туди, де біженці оточили Ерні Келверта, Расті Еверета, Джинні Томлінсон і Дагі Твічела.

— Звільніть простір, люди! — гукнув Барбі. — Дайте чоловікові повітря!

— У тому-то й проблема, — зауважив Тоні Гай. — Йому віддали все, що залишалося... запас, який берегли для дітей... але...

— Епінефрин, — промовив Расті, і Твіч подав йому шприц. Расті ввів ліки. — Джинні, починай масаж серця. Коли втомишся, тебе змінить Твіч. Потім я.

— Я теж можу, — сказала Джоуні. По її щоках текли сльози, але загалом вона тримала себе в руках. — Я закінчила курси.

— Я теж ходила, — сказала Клер. — І я допоможу.

— І я, — тихо озвалася Лінда. — Я тільки цього літа відбула підвищення кваліфікації.

«Це маленьке місто, ми одна команда», — подумав Барбі. Джинні з лицем, усе ще

пухлим після власних травм, почала закритий масаж серця. Коли вона поступилася місцем Твічу, до Барбі якраз приєдналися Джулія й Норрі.

— Вони зможуть його врятувати? — спитала Норрі.

— Не знаю, — відповів Барбі. Насправді він знав; отаке-то лихо.

Після Джинні на груди старому почав натискати Твіч. Барбі дивився, як краплі поту з чола Твіча падають на сорочку Ерні, як вона темнішає в тих місцях. Хвилин через п'ять він зупинився, безпорадно закашлявшись. Його місце хотів було зайняти Расті, але Твіч похитав головою.

— Він відійшов. — І, обернувшись до Джоуні, Твіч промовив: — Мені так жаль, місіс Келверт.

Лице у Джоуні задрижало і враз розпливлося. Вона так розпачливо заридала, що цей її плач перейшов у важкий кашель. Її обняла Норрі і сама знову закашлялась.

— Барбі, — погукав чийсь голос. — На одне слово.

Це був Кокс, одягнений тепер, відповідно до погоди на його боці, у коричневий камуфляж і суконну куртку. Барбі не сподобався його аж

надто похмурий вираз обличчя. Разом з Барбі пішла й Джулія. Вони прихилилися до Купола, намагаючись дихати повільно, рівномірно.

— Трапилася аварійна пригода на військово-повітряній базі Кертленд⁴⁸⁰ у Нью-Мексико, — намагаючись говорити тихо, почав Кокс. — Проводилися фінальні випробування точкового ядерного заряду, який ми планували використати, і... к чорту.

— Він вибухнув? — з жахом перепитала Джулія.

— Ні, мем, розплавився. Загинуло двоє людей, ще з півдесятка напевне помруть від радіаційних опіків або від променевої хвороби. Але проблема в тім, що ми втратили бомбу. Ми втратили той сраний заряд.

— Якись технічні негаразди? — запитав Барбі. Сподіваючись, що саме це й було причиною, бо це означало, що заряд все одно не спрацював би.

— Ні, полковнику, якраз ні. Тому-то я і назвав це «пригодою». Вони трапляються, коли люди поспішають, а ми в цій справі поспішали, всі гуртом, як скажені.

— Мені так жаль тих людей, — промовила Джулія. — Їхні рідні вже знають?

— Вельми гречно з вашого боку, зважаючи на вашу власну ситуацію. Родичів невдовзі буде поінформовано. Аварія трапилася о першій ранку сьогодні. Наразі вже розпочалася робота з «Малюком» номер два. Цей заряд буде готовий за три дні. Щонайбільше за чотири.

⁴⁸⁰ На авіабазі Кертленд у місті Альбукеркі міститься Центр ядерних озброєнь Управління матеріальних ресурсів ВПС США.

Барбі кивнув:

— Дякую вам, сер, але я не думаю, що ми протриваємо аж так довго.

Довгий пронизливий крик — тужний дитячий плач — долетів ззаду до них. Коли Барбі з Джулією обернулись, стогін уже перейшов у кашель, впереміж зі звуками розпачливого хапання ротом повітря. Вони побачили Лінду, котра стояла навколішках поряд зі своєю старшою дочкою і обнімала дівчинку.

— Вона не померла/ — ридала Дженілл. — Одрі не може померти!

Але собака вже захолола. Золотава ретриверка Еверетів померла вночі, тихо, без галасу, в той час, як обидві Джей-Джей спали, притискаючись до боків Одрі.

Коли Картер увійшов до головної кімнати, другий виборний Честер Мілла їв пластівці з коробки з намальованим на ній веселим папугою. Картер упізнав цього міфічного птаха, знайомого йому з дитинства по багатьох сніданках — тукан Сем, святий заступник «Фруктових колечок»⁴⁸¹.

«Вони вже, мать, залежані, як казна-що», — подумав Картер, відчуючи миттєвий відрух жалю до свого боса. А тоді згадав, яка велика різниця між сімдесятьма-з-чимось і сотнею годин годного для дихання повітря, і серце його укріпилося.

Великий Джим з задоволенням зачерпнув чергову порцію пластівців з коробки, а тоді помітив «Беретту» в руці Картера.

— Ого, — здивувався він.

— Мені жаль, бос, — промовив Картер.

Великий Джим розкрив кулак, дозволивши пластівцям каскадом сипатися назад до коробки, але на його липкій долоні й пальцях залишилося кілька яскравих колечок. Піт блищав у нього на лобі, натікаючи з-під зализин.

— Синку, не роби цього.

— Я мушу, містере Ренні. Нічого особистого.

Картер дійсно так думав. Жодних, щонайменших особистих причин тут не було. Просто вони потрапили в пастку, от і все. А оскільки це стало наслідком тих рішень, які приймав Великий Джим, отже, заплатити за це мусить саме Великий Джим.

Великий Джим поставив коробку «Фруктових колечок» на підлогу. Він зробив це обережно, так, ніби, якби він кинув її недбало, вона б розкололася.

— Ну, а чому ж тоді?

— Лише і тільки... через повітря.

— Розумію, повітря.

— Я міг би увійти сюди, сховавши пістолет за спиною, і просто увігнати вам кулю в голову, але такого робити я не хочу. Я хочу дати вам можливість підготуватися. Бо ви були до мене добрим.

— Тоді зроби так, щоб я не страждав, синку. Якщо в цьому нема нічого особистого, ти не дозволиш мені страждати.

— Якщо будете поводитись спокійно, ви не страждатимете. Все буде зроблено швидко. Як пристрелити пораненого оленя в лісі.

— Може, обговоримо це?

— Ні, сер. Я вже все вирішив.

Великий Джим кивнув:

— Тоді гаразд. Чи можу я перед цим проказати молитву? Ти мені це дозволиш?

— Так, сер, моліться, якщо вам так хочеться. Але робіть це скоріше. Для мене теж це нелегка ситуація, розумієте.

481 «Froot Loops» — різнокольорові пластівці у формі колечок, які з 1963 року випускає компанія «Kellogg»; рекламний образ продукту — тукан Сем з довгим, смугастим дзьобом.

— Вірю. Ти добрий хлопець, синку.

Картер, котрий останній раз плакав ще чотирнадцятирічним, відчув, як йому засвербіло в кутиках очей.

— Вам не допоможе те, що ви звете мене синком.

— Мені це вже допомагає. І те, що я бачу твоє зворушення... це мені допомагає теж.

Туша Великого Джима зсунулась з дивана, виборний укліяк на колінах. У процесі

опускання навколішки він перекинув «Фруктові колечка», безрадісно усміхнувшись:

— Небагата у мене вийшла остання вечеря, мушу тобі сказати.

— Мабуть, що так. Вибачайте.

Великий Джим, тепер обернений спиною до Картера, зітхнув:

— Але через якусь хвилину я вже їстиму ростбіф у Господа за столом, отже, з Цим все гаразд. — Він підняв опецькуватий палець і притис його собі ззаду до голови на вершечку потилиці. — От сюди. Де мозковий стовбур. Добре?

Картер відчув у себе в горлі щось на кшталт клубка ниток і глитнув:

— Так, сер.

— Хочеш постояти навколішках поряд зі мною, синку?

Картер, котрий без молитов обходився ще довше, ніж без сліз, мало не відповів «так». Але вчасно згадав, який підступний його бос. Можливо, зараз він був далекий від хитрощів, був, імовірно, поза цим, але Картер бачив цю людину в дії і ризикувати не бажав. Він похитав головою:

— Моліться самі. І якщо бажаєте проказати свою молитву до самого

«амінь», робіть це швидше.

Стоячи навколішках, Великий Джим ляснув долонями по диванній подушці, на котрій все ще залишалася вм'ятина від його далебі ваговитої дупи.

— Боже милостивий, це я, раб Твій Джеймс Ренні. Схоже, що я йду до Тебе, хочу я сам цього чи ні. Чашу вже подано мені до губ, і я не можу...

Гучний сухий схлип вирвався йому з рота.

— Вимкни світло, Картере. Не хочу я плакати в тебе на очах. Це негідна для чоловіка поведінка.

Картер простягнув уперед руку з пістолетом так, що той ледь не торкнувся потилиці.

— Окей, але це буде ваше останнє прохання. — І вимкнув світло. Те, що це помилка, він второпав у ту саму мить, коли її зробив, але тоді вже було пізно. Почув порух боса і, чорти забирай, той рухався надзвичайно швидко для такого обважнілого чоловіка та ще й з хворим серцем. Картер вистрелив і в спалаху з пістолетного дула побачив дірку від кулі в продавленій диванній подушці. Великого Джима на колінах вже перед нею не було, проте далеко відскочити він не міг, хай там який він не швидкий. Коли Картер посунув кнопку на ліхтарику, Великий Джим стрибнув уперед з кухонним ножем, який він раніше потай дістав з шафки біля плитки, і шість дюймів сталі ввігналися Картеру в живіт.

Той закричав від болю і знову вистрелив. Великий Джим відчув, як куля вжикнула йому повз вухо, але не відступився. У ньому теж жив конвоїр виживання, та ще такий, котрий гарно йому служив впродовж багатьох років, і зараз він йому підказав, що крок назад означатиме для нього смерть. Він підвівся, хитаючись, одночасно тягнучи вгору ніж, випускаючи тельбухи з дурного пацана, котрий гадав, що може взяти гору над Великим Джимом Ренні.

Картер, тепер уже розпанаханий, закричав знову. Краплі крові бризнули Великому Джиму в обличчя з останнім уже, як він щиро сподівався, віддихом хлопця. Він відштовхнув Картера. У промені впущеного ліхтаря Картер поточився, з хрустом чавлячи розсипані «Фруктові колечка», тримаючись за черево. Крізь його пальці струмила кров. Він вхопився за полиці й укляк під зливою бляшанок сардин

«Віго», супів «Кемпбелл»⁴⁸² і «Молюсків

⁴⁸² «Vigo» — іспанська фірма, що постачає морепродукти з однойменного міста — найбільшого в Європі риболовецького порту; «Campbell Soup Company» — американська фірма, заснована 1869 року.

Сноу». Якусь мить Картер продовжував стояти навколішках, немов, передумавши, врешті зібрався сотворити молитву. Волосся упало йому на лице. А потім пальці його розтиснулись і він завалився додолу.

Великий Джим подумав, чи не Дістати ніж, але то була надто трудомістка робота для людини, у котрої проблеми з серцем (він знову собі пообіцяв, що займеться своїм здоров'ям, щойно завершиться ця криза). Натомість він підібрав Картерів пістолет і підступив до дурненького пацана.

— Картере? Ти все ще з нами?

Картер простогнав, намагаючись перевернутися, але не подужав.

— Я тут збираюся вистрелити тобі у потилицю, саме так, як ти був мені пропонував. Але спершу хочу подарувати тобі одну, фінальну, пораду. Ти слухаєш?

Картер знову простогнав. Великий Джим сприйняв це за ствердження.

— Порада така: вправному політику ніколи не залишай часу на молитву.

Великий Джим натиснув гачок.

12

— Хлопчик помирає! — закричав рядовий Еймс. — Мені здається, хлопчик помирає!

Поряд з Еймсом став на коліна Сержант Грох і зазирнув у брудну щілину вниз

Купола. Оллі Дінсмор лежав боком, буквально притиснувшись губами до тепер уже оприявленої, завдяки налиплі до неї бруду, стіни. З найкращою зі своїх командних інтонацій Грох гаркнув:

— Йо! Оллі Дінсмор! Рівняйся, кроком руш!

Повільно, хлопчик розплющив очі й подивився на двох чоловіків, що уклакли за два фути від нього, проте в прохолоднішому, чистішому світі.

— Що? — шепнув він.

— Нічого, синку, — сказав Грох. — Спи собі далі.

Грох обернувся до Еймса:

— Попустіться з нервами, рядовий. З ним все гаразд.

— Та негаразд. Ви на нього лишень подивіться.

Грох взяв Еймса за руку й потягнув його вгору — доволі делікатно, — коли вони підвелися, він погодився з рядовим тихим голосом.

— Авжеж. Справи в нього аж ніяк не гаразд, але він живий і спить, а це найкраще, чого ми наразі можемо чекати. Так він втрачає з організму менше кисню. А ви йдіть, знайдіть собі щось поїсти. Ви снідали взагалі?

Еймс похитав головою. Сніданок йому навіть на думку не спадав.

— Я хочу залишитися тут, раптом він очуняє, — рядовий завагався, і раптом випалив:

— Я хочу бути тут, якщо він помре.

— Він не помре, принаймні не зараз, — заперечив Грох, сам не маючи поняття, правий він чи ні. — Підіть, візьміть собі щось хоч у фургоні, хоча б шматок ковбаси зі шматком хліба. Ви вже ледь не на лайно зійшли, солдате.

Еймс мотнув головою в бік хлопця, котрий спав на обвугленій землі, притулившись носом і ротом до Купола. Обличчя в нього було зашмароване, ледь помітно здіймалися й опускались його груди.

— Скільки йому ще жити, як ви гадаєте, сержанте?

Грох похитав головою:

— Либонь, вже недовго. У тій групі, що на протилежному боці, хтось уже помер цієї ночі і ще кілька людей там також у поганому стані. А там все ж таки краще. Чистіше. Вам треба бути готовим.

Еймс відчув, що ось-ось заплаче.

— Хлопчик утратив всю свою родину.

— Підіть і поїжте. Я тут постережу, поки ви повернетесь.

— Але після того я зможу тут залишатися?

— Рядовий, хлопець хоче, щоб поряд були ви, значить, ви й будете. Будете до кінця.

Грох дивився, як Еймс бігом вирушив до столу біля гвинтокрила, де було розкладено

сяку-таку їжу. Навкруги стояв гарний ранок, як і годиться для пізньої осені. Сяяло сонце, розтоплюючи залишки слідів приморозку. А за якихось кілька футів лежав світ-в-пузирі, де панував постійний морок,

світ, в якому повітря було непридатним для дихання, а час зупинився й не мав ніякого значення. Грох пригадав ставок у Коннектикуті, у місті Вілтон⁴⁸³, де минало його дитинство. У тому ставку жили золоті коропи, великі, старі рибини. Діти їх часто годували. Тобто до того дня, коли в котрогось з доглядачів трапилася якась аварія з розподільувачем добрив. Прощайте, риби. Всі десять чи дванадцять штук плавали мертві на поверхні ставка.

Дивлячись на брудного хлопчика, котрий спав по інший бік Купола, неможливо було не згадати про тих коропчуків... от тільки хлопчик — не якась там риба.

Повернувся назад Еймс, дожовуючи щось явно через силу. Доволі нікудишній солдат, на думку Гроха, але хороший хлопець, з добрим серцем.

Рядовий Еймс сів. І сержант Грох теж присів поряд з ним. Близько полудня вони отримали повідомлення з іншого боку Купола про те, що серед людей, котрі врятувалися там, померла ще одна особа. Маленький хлопчик на ім'я Ейден Епплтон. Теж хлопчик. Грох пригадав, що лише вчора йому тут, здається, була потрапила на очі мати того малюка. Йому хотілося б помилятися щодо цього, але, мабуть, помилки не було.

— Хто це зробив? — запитав його Еймс. — Хто навернув тут цю купу лайна, сержанте?

Грох похитав головою:

— Без поняття.

— Ніякого ж сенсу в цьому нема! — скрикнув Еймс. Позаду них, втративши доступ повітря, поворушився Оллі і, так і не прокидаючись, підсунувся ближче лицем до мізерного вітерцю, що точився крізь стіну.

— Не розбуди його, — сказав Грох, сам думаючи при цьому: «Якщо він відійде уві сні, так буде краще і нам, і йому самому».

13

На другу годину дня уже всі біженці кашляли, окрім (як не важко в таке повірити, але ж правда) Сема Вердро, котрий у цій гидотній атмосфері почувався, схоже, просто чудово, та Малюка Волтера Буші, який тільки те й робив, що спав, засмоктуючи вряди-годи піднесену йому порцію молока або соку. Барбі, обнімаючи Джулію, сидів проти

Купола. Неподалік, біля накритого тіла Ейдена Епплтона, котрий помер так жахливо раптово, сидів Терстон Маршалл. Терсі, котрий і сам тепер уже кашляв постійно, тримав у себе на колінах Алісу. Дівчинка ридала безперестанку, але нарешті так і заснула посеред плачу. Ще трохи далі, футів за двадцять, сидів Расті, пригорнувши до себе дружину й обох донечок, котрі теж доплакалися до забуття уві сні. Тіло Одрі він відніс до санітарної машини, подалі від очей своїх дівчаток. Для цього йому довелося затримати дихання; навіть за п'ятнадцять ярдів від Купола в глиб території міста повітря ставало смертельно задушливим. Повернувшись назад і одсапавшись, він вирішив зробити те саме і з тілом хлопчика. Одрі буде йому доброю компаньйонкою, вона завжди любила дітей.

Поряд із Барбі гепнувся Джо Макклечі. Він тепер дійсно став схожим на опудало. Його бліде обличчя було всіяне прищами, а шкіра під очима перетворилася на темно-пурпурові синці.

— Моя мама спить, — сказав Джо.

— Джулія теж, — відповів Барбі, — тож розмовляй тихіше.

483 Wilton — засноване на річці Норвок 1640 року місто в Західному Коннектикуті (населення близько 18 тис. мешканців), за даними 2000-х рр. — «одне з найкращих для життя і найдорожчих міст США».

Джулія розплющила одне око.

— Нічого я не сплю, — промурмотіла вона, відразу ж знову заплющившись. Закашлялась, трохи заспокоїлась, а тоді знову закашлялась.

— Бенні дуже погано, — сказав Джо. — У нього гарячка, точно, як було з малюком перед тим, як той помер. — Джо помовчав. — І в мамі моєї теж температура доволі висока. Можливо, це просто через те, що тут така жара, проте... мені здається, причина не тільки в цьому. А якщо й вона помре? Якщо ми усі помremo?

— Не помremo, — відгукнувся Барбі. — Там щось придумують.

Джо похитав головою.

— Ні, Барбі, і ви самі це розумієте. Нічого вони звідти не зроблять, бо вони не тут. Ззовні ніхто нам не зможе допомогти. — Він окинув поглядом почорніле пустище, той простір, де ще вчора лежало місто, і розсміявся; хриплим, рипучим сміхом, котрий звучав особливо гірким від того, що в ньому дійсно вчувався гумор. — Честер Мілл мав статус

міста з 1803 року, ми вивчали це в школі. Понад двісті років. І знадобився лиш тиждень, щоб його стерти з лиця землі. Вистачило одного сраного тижня. Що ви на це скажете, полковнику Барбара?

Жодної відповіді на це Барбі придумати не міг.

Джо, прикривши собі долонею рота, закашляв. Позаду них ревли й ревли вентилятори.

— Я розумний юнак. Вам же про це відомо? Тобто я не вихваляюся, просто... я меткий. Барбі згадав, як хлопець влаштував відеотрансляцію з того місця, куди стріляли ракетами.

— Жодних сумнівів, Джо.

— У фільмах Спілберга зазвичай саме меткі діти в останню хвилину знаходять правильне рішення, чи не так?

Барбі відчув, як Джулія знову поворухнулась. Тепер вже обидва ока в неї були розплющені й уважно дивилися на Джо.

У хлопця по щоках текли сльози.

— Нікудишній з мене персонаж Спілберга. Якби ми були зараз у «Парку Юрського

484 Г

періоду», динозаври б нас уже зжерли стовідсотково.

— Якби ж то вони втомилися, — сонно промовила Джулія.

— Га? — здивовано глипнув на неї Джо.

— Шкіроголовці. Діти -шкіроголовці. Діти зазвичай втомлюються від ігор і починають займатися чимось іншим. Або... — вона важко закашлялася, — батьки їх кличуть додому, обідати.

— А може, вони не їдять, — похмуро зауважив Джо. — Може, у них і батьків ніяких нема.

— А можливо, в них зовсім по-іншому тече час, — докинув Барбі. — Може, вони лише оце щойно присіли біля свого варіанта коробочки. Для них ця гра, можливо, тільки-но почалася. Ми навіть не можемо бути точно певні, що вони саме діти.

До них приєдналася Пайпер Ліббі. Вся розпашіла, з волоссям, прилиплим до щік.

— Вони діти, — оголосила вона.

— Звідки ви можете це знати? — запитав Барбі.

— Просто знаю, — усміхнулась вона. — Вони — це той Бог, у якого я перестала вірити три роки тому. Бог, який виявився зграйкою недобрих дітлахів, що граються з міжгалактичним «Ексбоксом»⁴⁸⁵. Хіба це не забавно? — Посмішка її розпливлася ще ширше, і Пайпер зайшлася плачем.

Джулія дивилася в той бік, де пурпуровим маячком спалахувала коробочка. Обличчя в неї було задумливе, дещо сонно-замріяне.

484 «Парк Юрського періоду» (1993) — фільм режисера Стівена Спілберга.

485 «XBox» — ігрові приставки, які виробляє компанія «Майкрософт».

14

У Честер Міллі суботній вечір. Той вечір, коли зазвичай влаштовували свої засідання леді зі «Східної Зірки» (а після тих засідань найчастіше йшли додому до Генрієти Клевард, щоб випити в неї вина, обмінятися найкращими з найсвіжіших непристойних анекдотів). Це той вечір, коли Пітер Рендолф і його приятелі зазвичай грали в покер (також розповідаючи одне одному непристойні анекдоти). Вечір, коли Стюарт і Ферн Бові зазвичай їздили до Люїстона, щоб найняти там парочку повій у піхв-салоні на Нижній Лісабонській вулиці. Вечір, коли преподобний Лестер Коггінс зазвичай влаштовував спільні молитви підлітків у вітальні пасторату Святого Спасителя, а Пайпер Ліббі танці в цокольному приміщенні церкви Конго. Вечір, коли у «Діппері» гуло аж до першої ночі (а десь о пів на першу натовп п'яниць мав звичку скандувати, щоби ввімкнули їхній улюблений гімн «Брудна вода»⁴⁸⁶, пісню, яку добре знали геть усі бенди «прямо з Бостона»). Вечір, коли Гові й Бренда Перкінс любили прогулюватись, попідручки, на громадському майдані міста, вітаючись з іншими знайомими парами. Вечір, коли Алден Дінсмор, його дружина Шеллі та їхні двоє синів залюбки грали в м'яч при світлі повного місяця. У Честер Міллі (як і в будь-якому іншому містечку, де всі жителі одна команда) суботні вечори — вечори найкращі, створені для танців, злягань і мрій.

Але цей інший. Цей вечір чорний і, вочевидь, безкінечний. Вітер ущух. Отруєне повітря висить нерухомою спекою. Там, віддалік, де пролягало колись шосе 119, поки його не виварило пічним палом, лежить Оллі Дінсмор, притиснувшись до щілини в нагарі, він усе ще вперто чіпляється за життя, а всього за півтора фута від нього терпляче

продовжує відбувати свою варту рядовий Клінт Еймс. Якийсь розумник хотів було посвітити ліхтарем на хлопчика; Еймс (за підтримки сержанта Гроха, не такого вже й монстра, як виявилось) зумів цьому запобігти, довівши, що ліхтарями освітлюють тільки сплячих терористів, а не юного підлітка, котрий мало не напевне помре раніше, ніж зійде сонце. Але в самого Еймса теж є ліхтарик, і він вряди-годи присвічує ним на хлопчика, щоб упевнитися, що той ще дихає. Той дихає, але кожного разу, як Еймс знову вмикає ліхтарик, він очікує, що його промінь покаже йому, що ті вутлі вдихи й видихи припинилися. Якоюсь часткою своєї душі він уже цього навіть прагне. Частиною душі він уже почав погоджуватися з правдою: не має значення, наскільки винахідливим виявився Оллі Дінсмор чи як героїчно він боровся, майбутнього він не має. Дивитися, як він продовжує свою боротьбу, невимовно важко. Незадовго до півночі засинає і сам рядовий Еймс, сидячи прямо, з міцно затиснутим у кулаку ліхтариком.

«Спиш ти? — кажуть, Ісус спитав у Петра. — Однієї години не зміг попильнувати?» 487

До чого Майстер Буші, либонь, додав би: «Євангелія від Марка, Сендерсе».

Рівно о пів на другу Розі Твічел трясє за плече Барбі:

— Терстон Маршалл помер, — каже вона. — Расті з моїм братом понесли покласти його тіло під санітарну машину, щоби, коли дівчинка прокинеться, вона не так сильно розстроїлась. — Трохи перегодом вона додає: — Якщо вона прокинеться. Аліса теж дуже хвора.

— Ми тут усі зараз хворі, — говорить Джулія. — Всі, окрім Сема й того зроду обкуреного малюка.

Від гурту машин поспішають Расті та Твіч, падають перед одним з вентиляторів, хекаючи, починають великими ковтками хапати повітря. Твіч кашляє, і Расті штовхає його ще ближче до притоку повітря так сильно, що Твіч б'ється лобом об Купол. Усі вони чують той брязк.

486 «Dirty Water» — хіт (1966) існуючого й тепер каліфорнійського гурту «The Standells».

487 Від Марка, 14:37.

Розі ще не цілком завершила своє повідомлення:

— Бенні Дрейк теж плохий, — вона стишує голос до шепотіння. —

Джинні каже, що він може не дожити до світанку. Ох, якби ж то було хоч щось, що ми могли б тут зробити.

Барбі не відповідає. І Джулія теж мовчить, тільки знову кидає погляд у бік тієї коробочки, котра не більше дюйма завтовшки, і площу має якихось п'ятнадцять квадратних дюймів, а поворухнути її неможливо. Очі у Джулії відсутні, задумливі.

Нарешті червонавий місяць прозирає крізь нашарування бруду на східній стіні Купола, сяючи вниз своїм кривавим світлом. Кінець жовтня, а в Честер Міллі жовтень — найжорстокіший місяць, що змішує спогади й бажання. Нема на цій мертвій землі ані бузку, ані дерев, ані трави⁴⁸⁸. А місяць дивиться на руїну й мало на що інше.

15

Великий Джим прокинувся в темряві, тримаючись за груди. Знову з переборами колотилося серце. Він вгativ по ньому. А слідом сигналізатор ввімкнувся на генераторі, коли запас пропану в черговому балоні наблизився до небезпечного рівня: «AAAAAAAAAAAAA. Нагодуй мене, нагодуй мене».

Великий Джим ворухнувся і скрикнув. Його бідне, змучене серце різко рвонулося вбік, збилося з ритму, стрибнуло, а потім застукотіло, віднайшовши само себе. Він відчув себе старим автомобілем з кепським карбюратором, драндулетом, який можна виставити на продаж, але продати ніколи неможливо, тим, що найкраще годиться тільки на купу брухту. Він стрепенувся судорожно, хапаючи ротом повітря. Йому зараз погано, як тоді, коли довелося звернутися до лікарні. А може, навіть гірше.

«AAAAAAAAAAAAA» — дзижчання якоїсь величезної, гидотної комахи — либонь, цикади — тут, в темряві, поряд з ним. Хтозна, що могло заповзти сюди, поки він спав?

Великий Джим почав намацувати ліхтар. Продовжуючи другою рукою стукати себе в груди, терти їх, він умовляв серце заспокоїтись, не поводитися, мов якесь нікчемашне немовля, не для того він пройшов через усе це, щоб померти отут, у цій темряві.

Налапавши ліхтарик, він важко став на ноги й перечепився через труп свого покійного ординарця. Знов скрикнувши, упав на коліна. Ліхтарик залишився цілим, проте покотився далеко від нього, освітлюючи рухомим променем нижню полицю зліва, заставлену коробками спагеті

й банками томатної пасти.

Великий Джим поповз по ліхтар. І в цю ж мить відкриті очі Картера Тібодо ворухнулись.

— Картере? — Піт стікав обличчям Великого Джима; він відчував, як щоки йому вкриваються ніби тонкою, масляною, смердючою плівкою. Серце в нього знову зробило черговий тріпотливий кидок, а тоді, як не дивно, знову забилося у нормальному ритмі.

Тобто ні. Не зовсім. Але принаймні близько до нормального ритму.

— Картере? Синку? Ти живий?

Глупство, звісно; Великий Джим розпорів йому черево, як великій рибині десь на березі річки, а потім ще й вистрелив у потилицю. Він лежав мертвий незгірш за Адольфа Гітлера. Проте він міг би поклястися... ну, майже поклястися... що очі хлопця...

Він боровся з думкою, що Картер зараз простягне руку й ухопить його за глотку. Запевняв себе, що це нормально, почуватися трішечки (настраханим) нервово, бо ж, врешті-решт, цей хлопець його ледь не вбив. І все ще очікував, що Картер раптом підхопиться сам і вхопить його, притягне до себе, і вгризеться своїми зголоднілими зубами йому просто в горло.

Великий Джим помацав пальцями в Картера під нижньою щелепою. Заляпана кров'ю плоть була холодною, без ніякого пульсу. Авжеж, звідки? Хлопець мертвий. Мертвий уже півдоби, якщо не довше.

488 Алюзія на поемі Т. С. Еліота (1888-1965) «Пустельна земля».

— Ти зараз обідаєш зі своїм Сиасителем, синку, — прошепотів Великий Джим. — Ростбіф з картопляним пюре. А на десерт яблучний пиріг...

Від цих слів йому покращало. Він поповз по ліхтарик, а коли йому здалося, ніби щось ворухнеться позаду нього — може, то шелест руки, що тягнеться бетонною долівкою, намагаючи наосліп, — він не озирнувся. Він мусить нагодувати генератор. Заткнути оте його «АААААА».

Коли він витягував один з тих чотирьох балонів, що ще залишалися у погрібці, серце в нього знову збилося на аритмію. Він сів поряд з відкритим люком, хапаючи ротом повітря, намагаючись кашлем повернути серце до регулярного ритму. І молячись, без усвідомлення того, що його молитви — це, головним чином, низка вимог і

стандартних обґрунтувань: заспокой його; тут нема моєї вини; визволи мене звідси; я робив все, що міг, якнайкраще; мене підвела чужа некомпетентність; зціли моє серце.

— Во ім'я Ісуса, амінь, — промовив він. Але звук власного голосу його, радше налякав, ніж заспокоїв. Слова проторохтіли, мов кості в могилі.

На той час, коли його серцебиття трішки вирівнялося, хрипкий крик цикади вже вщух. Балон генератора спорожнів. Тільки промінь ліхтарика залишився у цій кімнаті, котра стала тепер такою ж темною, як і інша; останній з автономних світильників відмигтів своє ще сім годин тому. Силуючись прибрати з платформи при генераторі порожній балон, щоб встановити на його місце новий, Великий Джим неясно пригадав, як проштампував БЕЗ ДІЙ на заявці, котра потрапила на його стіл десь рік або два тому; в ній ішлося про оновлення обладнання в цьому сховищі. До тої заявки, напевне, було вписано й нові батареї для автономного освітлення. Але як він міг себе винити? Грошей у міському бюджеті завжди було обмаль, а люди не переставали тягнути руки: «Нагодуй мене, нагодуй мене».

«Це мусив би зробити Ел Тіммонс з власної ініціативи, — сказав він сам собі. — Заради Бога, хіба чекати від кого ініціативи, це забагато? Хіба не за це ми платимо обслуговуючому персоналу? Бачить небо, він міг би звернутися до того жабоїда Берпі й попросити в нього спонсорської допомоги. Сам я саме так би й зробив».

Він підключив балон до генератора. І тут знову спотикнулося його серце. Рука смикнулась, і ліхтарик упав у погрібець, де ударився об якийсь з іще повних балонів. Брязнуло скло, і він знов опинився в суцільній темряві.

— Ні! — заволав він. — Ні, чорти його забирай. Ні!

Але відповіді від Бога не надійшло. Тиша й темрява давили на нього ззовні, а його перенапружене серце задихалось і тіпалося всередині. Зрадницький м'яз!

«Не переймайся. У тій кімнаті є інший ліхтар. І сірники. Мені лише треба їх знайти. Правду кажучи, якби Картер ними запасся, я би прямо на них і натрапив». І це ж так воно й є. Він переоцінив цього хлопця. Гадав, що Картер завтрашній, а він, врешті-решт, виявився учорашнім. Великий Джим розсміявся, проте тут же змусив себе замовкнути. Сміх

у суцільній темряві звучав дещо лячно.

«Не переймайся. Заводь генератор».

Так. Правильно. Генератор — завдання номер один. Він зможе знову перевірити надійність підключення, щойно той заведеться і очисник повітря знову зацокотить. На той час він вже знайде інший ліхтарик, а може, навіть коулменівську лампу. Наступна заміна балона відбудуватиметься уже при повному світлі.

— Це загальний принцип, — промовив він. — Якщо хочеш, щоби щось робилося в цьому світі як слід, мусиш робити це сам. Лишень було б спитати про це Когінса, або оту Перкінс, що римується із «п'яддю». Вони-то знають. — Він знову розсміявся. Неможливо було втриматись, бо це було розкішно. — Вони познайомилися з цим принципом особисто. Не варто дражнити великого собаку, коли маєш тільки маленьку ломачку. Аж ніяк. Аж-ні-ні- ніяк.

Він пошукав рукою кнопку стартера, намацав і натиснув її. Нічого не сталося. Раптом повітря в бункері здалося ще більш загуслим.

«Просто я натиснув не ту кнопку, от і все».

Сам розуміючи неправду, але вірячи в це, бо є речі, в які мусиш вірити, він подув собі на пучки, як то роблять азартні гравці в кості, сподіваючись викинути гаряче число. А тоді знову почав мацати довкола, поки його пальці не знайшли кнопку.

— Боже, — промовив він. — Це Твій слуга, Джеймс Ренні. Будь ласка, зроби так, щоби цей старий, нікчемашний драндулет завівся. Во ім'я Твого Сина, Ісуса Христа, я прошу Тебе.

Він натиснув кнопку стартера.

Нуль.

Він сів у темряві, звисивши ноги у погрібець з балонами, намагаючись загнати назад панічний страх, що хотів було оприявнитись і зжертви його живцем. Він мусить думати. Це єдиний шлях до виживання. Але думалось важко. Коли ти в темряві, коли твоє серце будь- якої миті загрожує бунтом, думати важко.

І що в цьому найгірше? Все, що він зробив, заради чого працював упродовж останніх тридцяти років свого життя, здавалося примарним. Як ті люди, що залишилися по інший бік Купола. Вони ходили, балакали, їздили в машинах, навіть літали на літаках і гелікоптерах. Але ніщо з цього не мало значення, під Куполом ніщо таке не мало

сенсу.

«Візьми себе в руки. Якщо Бог тобі не помагає, допоможи собі сам».

— Гаразд. Першим ділом світло. Навіть коробка сірників — уже діло. Мусить же щось лежати на якійсь із полиць в іншій кімнаті. Йому треба лише мацати там — не поспішаючи, дуже методично, — поки не знайде. А вже потім він знайде батарею для цього нікчемашного стартера. Батареї там мусять бути, він був цього певен, бо йому потрібен був генератор. Без генератора він загине.

«Припустимо, ти знову заведеш стартер. А що далі, коли закінчиться пропан?»

Та ну, щось тоді втрутиться в його долю. Він не збирався померти тут. Ростбіф з Ісусом? Фактично, він не спішить на той обід. Якщо він не може сидіти в голові столу, він просто уникає будь-яких бенкетів.

Ця думка змусила його засміятись знову. Він вельми повільно, вельми обережно просувався до дверей, що вели в більшу кімнату. Тримавши руки перед собою, як сліпець. Через сім кроків торкнувся ними стіни. Вирушив направо, ведучи пучками пальців по дерев'яній панелі, і... ось! Порожнеча. Прочинені двері. Добре.

Він прочовгав крізь одвірок, рухаючись тепер впевненіше, незважаючи на чорноту. Розміщення речей у цій кімнаті він пам'ятав добре: по боках полиці, прямо попереду дива...

І знову він перечепився об того нікчемашного хлопця і впав пластом. Ударився лобом об долівку й закричав — більше від несподіванки й досади, ніж від болю, бо килим на підлозі пом'якшив удар. Але ж, о Господи, між ногами в нього була мертва рука. Здавалося, зараз вона вхопить його за яйця.

Великий Джим підхопився на коліна, зачовгав уперед і знову вдарився головою, цього разу об диван. Знов видав скрик, потім заліз на диван, швидко підібравши за собою ноги, як ото робить людина, вискакуючи з моря, де, як вона раптом зрозуміла, повно акул.

Він лежав і тремтів, наказуючи собі заспокоїтись, він мусить заспокоїтись, бо інакше в нього дійсно може статися інфаркт.

«Коли починається аритмія, ви мусите сконцентруватися і робити довгі, глибокі вдихи», — казав йому той хіпі-доктор. Тоді Великий Джим поставився до цих слів, як до звичайної нью-ейджівської дурні, проте зараз йому не залишалося нічого іншого — звичайного

верапамілу в нього не було — тож мусив спробувати цей рецепт.

І воно, схоже, діяло. Зробивши двадцять глибоких вдихів, кожного разу видихаючи повільно, він відчув, що серце в нього нормалізувалося. І в роті поменшало мідного присмаку. От лишень груди йому здавило. У ліву руку вповзав біль. Він знав, що це симптоми інфаркту, але гадав, що це може бути також і від нетравлення шлунку після всіх тих з'їдених ним сардин. Найімовірніше, що від останнього. Довгі глибокі вдихи чудово допомагають його серцю (але все одно, коли вибереться з цього розгاردіяшу, йому треба показатися лікарям, можливо, він навіть погодиться на серцеву хірургію). Спека — от головна проблема. Спека й затхле повітря. Він мусить знайти ліхтар і знову завести той генер. От лиш ще хвилиночку, ну, може, пару...

Тут чути чиєсь дихання.

«Авжеж, звичайно. Це ж я сам тут і дихаю».

І все-таки він був певен, що чує ще когось. Більше, ніж когось одного. Йому здалося, що з ним тут тепер кілька людей. І він подумав, що знає, хто вони.

«Та це ж просто смішно».

Так, але хтось із тих, хто зараз тут дихає, знаходиться поза диваном. Хтось причаївся в кутку. А хтось стоїть за три фути перед ним.

«Ні. Припиніть!»

За диваном Бренда Перкінс. У кутку Лестер Коггінс, з відвислою нижньою щелепою.

А просто перед ним стоїть...

— Ні, — проказав Великий Джим. — Це суще лайно. Чиста дурня це.

Він заплющив очі, намагаючись сконцентруватися на тих довгих повільних вдихах.

— А тут так гарно пахне, тату, — спереду нього прогудів Джуніор. — Пахне, як у тій коморі. Як мої дівчатка.

Великий Джим вискnuв.

— Допоможи мені підвестись, братане, — озвався з підлоги Картер. — Він мене так сильно порізав. Та ще й стрельнуv у мене...

— Перестаньте, — прошепотів Великий Джим, — нічого такого я не чую, отже, зараз же припиніть. Я рахую вдихи. Я направляю собі серце.

— Всі документи в мене збереглися, — промовила Бренда Перкінс. —

І копій маю достатньо. Скоро їх буде розвішано на кожному телефонному стовпі в місті, як розвішувала Джулія останнє число своєї газети. «Начувайся, твої гріхи знайдуть тебе» — книга «Числа», розділ тридцять другий.

— Тебе нема тут!

Але раптом щось — на дотик, мов палець, — делікатно проїхалося йому по щоці.

Великий Джим знову вискnuв. У протиатомному сховищі було повно мертвих людей, котрі все ж таки дихали цим неймовірно затхлим повітрям. Навіть у темряві він бачив їхні бліді лиця. Бачив очі свого мертвого сина.

Великий Джим підхопився з дивана, розмахуючи в чорному повітрі стиснутими кулаками.

— Геть пішли звідси! Всі ви, геть від мене!

Він кинувся до сходів і перечепився об нижній східець. Цього разу не було килима, щоб пом'якшити удар. В очі йому почала скрапувати кров. Мертва рука пестила йому ззаду шию.

— Ти мене вбив, — примовляв Лестер Когінс, але з його розкраяною щелепою це в нього звучало, як «и ее уиу».

Великий Джим рвонув угору сходами й нагорі вгатився у двері усією своєю значною вагою. Двері рипнули й прочинились, відгортаючи собою вбік обвуглену деревину й навалену цеглу.

«Ні! — гаркнув він. — Ні, не торкайся мене! Ви, ніхто мене не торкайтесь!»

Серед руїн кімнати засідань стояла майже така ж точно темрява, як і в бункері, але була й суттєва різниця: повітря тут зовсім не годилося для дихання.

Великий Джим зрозумів це вже після третього вдиху. Скатоване понад межі витривалості цим останнім ривком хазяїна, його серце знову плигнуло йому в горло. І цього разу там воно й застрягло.

Великий Джим раптом відчув, ніби від горла до пупа в ньому провалилось щось неймовірно важке: довгий мішок з ряднини, набитий камінням. Він зробив рух назад до дверей, немов людина, що силується пробрести крізь мул. Спробував протиснутися крізь щілину, але цього разу глухо застряг. З його роззявленого, хапаючого повітря рота, з забитого горла почав народжуватися жахливий звук, і звук той

був: «AAAAAAAAAAAA. Нагодуй мене, нагодуй мене».

Він молотнув кулаком раз, другий, тоді ще раз: потягнувся рукою вперед, прагнучи якогось фінального спасіння.

Хтось ласкаво погладив йому руку зсередини. «Татуню», — проспівав чийсь голос.

16

Хтось потряс Барбі, розбудивши його рано-вранці в неділю, перед світанком. Він неохоче приходив до тями, кашляючи, інстинктивно обернувшись до Купола, до вентиляторів поза ним. Коли нарешті прокашлявся, він подивився, хто ж це його розбудив. Побачив Джулію. Волосся в неї розвилосся і висіло, щоки палали гарячкою, але очі були ясними. Вона промовила:

— Бенні Дрейк помер годину тому.

— Ох, Джуліє. Боже правий, мені так жаль, — голос у нього був надірваний, рипучий, зовсім не його голос.

— Я мушу дістатися до коробочки, яка створює Купол, — сказала вона. — Як мені дістатися до коробочки?

Барбі похитав головою.

— Це неможливо. Якщо б ви навіть могли з нею щось зробити, вона знаходиться на пагорбі, майже за півмилі звідси. Ми тут навіть до машин підійти не можемо, не затамувавши подиху, а до них звідси всього якихось п'ятдесят футів.

— Є один спосіб, — промовив хтось поряд з ними.

Вони озирнулись і побачили Сема Вердро. Той докурював останню зі своїх сигарет і дивився на них тверезими очима.

Він був тверезий, цілком тверезий уперше за останніх вісім років.

Сем повторив:

— Є один спосіб. Я можу вам показати.

БЕРИ І ЙДИ ДОДОМУ, ЦЕ ТОБІ БУДЕ ЯК СУКНЯ

і

Була сьома тридцять ранку. Всі зібралися разом, навіть нещасна, змарніла мати покійного Бенні Дрейка. Елва обнімала за плечі Алісу Епплтон. Колишня жвава зухвалість геть спливла з дівчинки, а тепер ще й хрипи лунали за кожним подихом її щуплих грудей.

Коли висловив усе, що Сем мав сказати, запала хвилина тиші... якщо, звісно, не мати на увазі всюдисущого ревіння вентиляторів. А тоді вже

мовив Расті:

— Це безумство. Ви загинете.

— А якщо ми залишимося тут, виживемо? — запитав Барбі.

— Але навіщо це потрібно взагалі робити? — спитала Лінда. — Навіть якщо Сем має рацію і його ідея спрацює, навіщо це робити?

— О, я гадаю, ідея ця практична, — сказав Роммі.

— Звісно, що практична, — підтвердив Сем. — Один чоловік, на ім'я Пітер Бергерон, розказував мені про таке невдовзі після великої пожежі у Бар Гарборі⁴⁸⁹ у сорок сьомому. Піт був ще той зух, але аж ніяк не брехун.

— Ну, якщо навіть все так, — не вгавала Лінда, — все одно навіщо?

— Бо є ще одна річ, якої ми робити не пробували, — відповіла Джулія. Тепер, вже прийнявши рішення, і після того, як Барбі сказав, що піде разом з нею, вона заспокоїлась. —

⁴⁸⁹ Бар Гарбор — засноване 1763 року курортне місто (близько 5 тис. мешканців) на океанському узбережжі штату Мейн; під час знаменитої пожежі в жовтні 1947 року, яка тривала 2 тижні, вигоріло близько 7 тис. гектарів довколишнього заповідного лісу й кілька сотень садиб.

Ми не пробували благодіти.

— Та ти збожеволіла, Джуліє, — гукнув Тоні Гай. — Гадаєш, вони взагалі здатні щось

чути?. Чи вислухати тебе, навіть якщо почують?

Джулія обернулась з серйозним обличчям до Расті:

— Коли ваш друг Джордж Летроп палив лінзою мурашок, ви чули їхні благання?

— Мурашки не можуть благодіти, Джуліє.

— Я запам'ятала ваші слова: «Мені раптом дійшло, що у мурашок теж є їхні власні життя». Чому до вас це дійшло?

— Тому що... — почав він, але лише знизав плечима.

— Можливо, ви їх почули, — підказала Лісса Джеймісон.

— З усією моєю повагою, але це таки повна дурня, — промовив Піт Фрімен. —

Мурашки є усього лиш мурашками. Вони ні про що не можуть благодіти.

— Зате люди можуть, — сказала Джулія. — І хіба ми також не маємо наших власних життів?

На ці її слова не відгукнувся ніхто.

— І хіба ми маємо щось інше, що могли б спробувати вдіяти?

Почувся голос полковника Кокса, котрий стояв неподалік. Вони про нього були зовсім забули. Зовнішній світ з його насельцями тепер здавався чимось несуттєвим.

— Я, буди на вашому місці, спробував би. Не посилайтеся на мої слова... проте так, я б спробував. Барбі?

— Я вже з цим погодився, — сказав Барбі. — Вона права. Іншого вибору ми не маємо.

2 — Ану, давайте подивимося ті мішки, — сказав Сем.

Лінда подала йому три зелених пакети для сміття фірми «Гефті». До двох з них вона була напакувала одяг для себе й Расті та кілька книжок для дівчат (сорочки, штани, шкарпетки, спідня білизна тепер валялися, абияк покидані перед групою біженців). Третій мішок надав Роммі, до того в ньому лежали дві рушніці на оленів. Сем оглянув усі три, знайшов дірочку в тому, де лежали гвинтівки, і відкинув його вбік. Два інших були цілими.

— Гаразд, — промовив він, — слухайте сюди. До коробочки поїде мінівен місіс Еверет, але спершу його тра підігнати сюди, — він показав на «Одіссей». — Місіс, ви певні, що вікна залишили піднятими? Тра, щоб ви точно знали, бо від цього залежать життя.

— Вони були піднятими, — сказала Лінда. — Ми їхали з увімкнутим кондиціонером.

Сем поглянув на Расті.

— Доку, ви підженете його сюди, але перше, що ви зробите, вимкнете те штучне повітря. Ви ж розумієте навіщо, еге ж?

— Щоб зберегти атмосферу в кабіні.

— Ясно, що трохи поганого повітря потрапить до машини, коли ви відкриєте дверцята, але небагато, якщо ви діятимете швидко. У кабіні ще буде гodne повітря, городське. Люди всередині зможуть легко ним дихати всю дорогу до коробочки. Старий фургон не годиться, і не тільки тому, що в нім вікна відкриті...

— Ми мусили, — зауважила Норрі, дивлячись на крадений фургон телефонної компанії. — Кондиціонер був поламаний. Д-дідусь сказав.

— З лівого ока в неї викотилася повільна сльозинка й прокреслила риску вниз по її брудній щоці. Бруд тепер був повсюди, і сажа, така

дрібна, що її було майже не видно, сіялася з мишастих небес.

— Все так, любонько, — сказав Сем. — Але на ньому все'дно такі скати, що лайна варті. Достатньо одного погляду, щоб зрозуміти, з чиєї стоянки вживаних машин взято цього байстрюка.

— Здогадуюсь я, це означає, що потрібен мій автомобіль як друга машина, — промовив Роммі. — Я його піджену.

Але Сем затряс головою:

— Краще хай буде машина місіз Шамвей, бо в неї скати менші, отже, з ними буде легше впоратися. І вони в неї геть зовсім новенькі. Повітря всередині них свіжіше.

Джо Макклечі раптом розцвів посмішкою.

— Повітря з шин! Повітрям з шин заправити сміттєві мішки! Саморобні акваланги! Містере Вердро, це ж просто геніально!

Нечупара Сем і собі теж вишкірився, показуючи всі наявні в нього шість зубів.

— Не можу претендувати на патент, синку. Всі претензії до Піта Бергерона. Він розповідав про двох лісорубів, що опинилися за фронтом тієї пожежі у Бар Гарборі, коли вогонь над ними пронісся верхом. З ними самими все було окей, але повітря для дихання там стало непридатним. Отже, що вони зробили, так це зірвали ковпачок вентиля на скаті лісовоза й по черзі дихали просто з пиптика, поки вітром не нагнало свіжого повітря. Піт розповідав, вони казали йому, що на смак те повітря з шини було страх яким гидотним, як дохла риба, але саме завдяки йому вони й вижили.

— А чи вистачить однієї шини? — поставила питання Джулія.

— Мусить, але нам не варто довіряти запаскам, якщо це оті аварійні таблетки, котрі придумали тільки для того, щоб на них можна було проїхати миль двадцять по хорошій трасі й не більше.

— У мене не така, — повідомила Джулія. — Ті я терпіти не можу. Я попросила Джонні Карвера обладнати мою машину нормальною шиною, тож він так і зробив. — Вона подивилася в бік міста. — Гадаю, Джонні загинув. І Керрі також.

— Нам краще зняти також ще одне колесо з машини, просто, щоб убезпечитися, — сказав Барбі. — Інструменти у вас є?

Джулія кивнула.

Не так щоб аж надто весело усміхнувся Роммі.

— Я викликаю вас на гонку, доку. Ваш вен проти Джуліїного гібрида.

— Ні, «Пріус» поведу я, — мовила Пайпер. — А ви залишайтеся тут, Роммі. Бо вигляд у вас таки кепський, лайно лайном.

— Нічого собі балачка від проповідниці, — пробурчав Роммі.

— Ви мусили б бути вдячними за те, що я почуваюся ще нівроку бадьоро й можу докинути пару лайливих слів.

Насправді преподобна Ліббі сама мала вигляд далекий від бадьорості, проте Джулія все одно вручила ключі їй. Ніхто тут не виглядав здатним на пиятику з сороміцькими танцями, але Пайпер була в кращій формі за більшість з них; Клер Макклечі була біліша за молоко.

— Окей, — сказав Сем. — Є в нас ще й інша проблемка, але спершу...

— Що? — перебила Лінда. — Яка це ще інша проблемка?

— Не переймайтеся зараз цим. Спершу давайте переженемо сюди наше залізо. Коли бажаєте розпочати?

Расті подивився на пасторку Конгрегаційної церкви Честер Мілла. Пайпер кивнула.

— Прямо зараз, — сказав Расті.

3

Останні з місцевих жителів тільки дивилися, але не лише вони. На своєму боці Купола разом з Коксом зібралося близько сотні солдатів, вони споглядали на це з німотною увагою, як глядачі на тенісному матчі.

Расті й Пайпер провели гіпервентиляцію біля Купола, навантаживши собі легені якомога більшою кількістю кисню. А тоді, рука в руку, побігли до машин. Діставшись туди, розділились. Пайпер впала на коліно, впустила з руки ключі від «Пріуса», і всі глядачі разом видали стогін.

Відтак вона підтала з трави ключі й знову підхопилась на ноги. Расті вже сидів в «Одіссеї» з працюючим двигуном, коли вона відкрила двері маленького зеленого автомобіля й застрибнула всередину.

— Надіюся, вони не забули іовимикати кондиționери, — проговорив Сем.

Машини рушили майже перфектним тандемом, «Пріус» тінню слідом за набагато більшим венем, як тер'єр по п'ятах за вівцею. Вони швидко наближались до Купола, підскакуючи на нерівностях ґрунту. Біженці кинулися врозтіч перед ними, Елва з Алісою Епплтон на руках, а Лінда

з кашляючими Джей-Джей під пахвами.

«Пріус» зупинився менш як за фут від брудного бар'єра, зате Расті круто розвернув «Одіссей» і став до Купола задом.

— Ваш чоловік має круті яйця, а ще крутіший набір легень, — промовив Сем, не дивлячись на Лінду.

— Це тому, що він кинув палити, — зауважила Лінда, при цьому фиркнув, придушивши сміх, Твіч, але ті двоє чи його дійсно не почули, чи то не схотіли.

Хай які добрі легені, але Расті не гаявся. Затріснувши за собою двері, він бігом кинувся до Купола.

— Просто, як мило, — кинув він... і почав кашляти.

— А повітрям у кабіні дихати можна, як казав Сем?

— Воно там краще за те, що тут, — божевільно реготнув він. — Але він мав рацію щодо іншого: кожного разу, як відкриваєш двері, скількись доброго повітря вилітає геть, а скількись поганого заходить у кабіну. Можливо, до коробочки ви зможете дістатися й без повітря з шини, але я сумніваюся, щоб ви зуміли без нього повернутись назад.

— Вони не будуть кермувати, ні він, ні вона, — оголосив Сем. — Я поведу машину.

Барбі відчув, як його губи склалися в першу за всі останні дні справжню щирі

посмішку:

— А я гадав, що вас позбавили прав.

— Та якось я не спостерігаю тут жодного копа, — відповів Сем. Він обернувся до Кокса. — А ви як, кеп? Бачите навкруги хоч одного селяка в формі або помічника окружного шерифа?

— Нікогісінько, — сказав Кокс.

Джулія потягнула Барбі осторонь.

— Ви точно певні, що бажаєте це зробити?

— Так.

— Ви розумієте, що шанси плавають десь між мізерними й ніякими, правильно?

— Так.

— А бламати ви вмієте, полковнику Барбара?

Йому на мить зблиснув у пам'яті той спортзал у Фаллуджі: Емерсон б'є одного з арештантів знизу по яйцях так сильно, що ті аж злітають

вгору перед ним, Гакермеєр, приставивши іншому пістолет до голови, тягне його за хиджаб. Кров бризкає на стіну, як вона завжди бризкає на стіну, ще від тих часів, коли люди билися дрючками.

— Я не знаю, — каже він. — Знаю лише, що зараз настала моя черга.

4 Роммі, Піт Фрімен і Тоні Гай підважили домкратом «Пріус» і зняли одне робоче колесо. У звичайних обставинах вони могли б підняти зад цієї маленької машини навіть голими руками. Та не тепер. Хоча машина й стояла близько до вентиляторів, поки вони не закінчили цю роботу, їм постійно доводилося підбігати до Купола, щоб зробити по ковтку повітря. А наприкінці Розі навіть довелося замінити Тоні, котрий вже кашляв так, що не міг працювати далі.

Втім, врешті-решт, сперті на Купол, перед ними стояли дві нових шини.

— Ну от, поки що все йде нормально, — промовив Сем. — А тепер про ту іншу проблемку. Я надіюсь, хтось видасть якусь ідею, бо в мене нема жодної.

Всі втупилися поглядами в нього.

— Мій друг Пітер розповідав, що ті хлопці зірвали ковпачок і дихали прямо з шини,

але тут так не вийде. Треба наповнити ті смітєві мішки, а для цього потрібна більша дірка. Можна пробити шину, але без чогось такого, що можна було б вставити в діру — чогось на кшталт трубочки для коктейлю — ми втратимо більше повітря, ніж вловимо. Отже... що б це таке могло бути? — Він з надією озирнувся довкола. — Я так підозрюю, що ніхто не привіз з собою намету? Такого, що їх ото напинають на алюмінієві трубки?

— У моїх дівчаток є ігровий намет, але він залишився дома, у гаражі, — сказала Лінда. Та зразу ж згадала, що гараж щез, зник разом з будинком, біля якого стояв, і дико розреготалась.

— А як щодо корпусу авторучки? — спитав Джо. — У мене є...

— Розмір малий, — заперечив Барбі. — Расті, а в санітарній машині нічого такого?

— Може, трахейна канюля? — непевно промовив Расті і сам собі відповів: — Ні. Теж недостатнього розміру.

Барбі обернувся до Кокса.

— Полковнику, може, ви щось порадите?

Кокс знехотя похитав головою.

— У нас тут, либонь, тисячі різних речей, які б підійшли, але ми вам нічим не можемо допомогти.

— Ми не можемо дозволити, щоб це нас зупинило, — заявила Джулія. Барбі дочув у її голосі нову тривожність з зачатками паніки. — Кидаймо морочити собі голови тими мішками! Ми візьмемо з собою шини й будемо дихати прямо з них!

Сем уже мотав заперечливо головою:

— Ні-ні, місіз, це ніяк не годиться. Вибачте, але не годиться.

Лінда нахилилася ближче до Купола, зробила кілька глибоких вдихів, затримавши останній. А тоді пішла до свого «Одіссея», пошкребла заднє вікно, відчистивши трохи сажу, і зазирнула всередину:

— Пакет там так і лежить, — промовила вона. — Слава Богу.

— Що за пакет? — запитав, обнімаючи її за плечі, Расті.

— Пакет з «Бест Бай»⁴⁹⁰, в ньому подарунок тобі на день народження. Восьмого листопада, чи ти забув?

— Забув. Свідомо. Кому збіса подобається ставати сорокарічним? А що там?

— Я знала, що, якщо занесу в дім, ти його обов'язково знайдеш раніше, ніж настане час дарувати... — вона кинула погляд на решту людей, лице мала поважне й брудне, як у якоїсь вуличної замазури. — Він такий допитливий, всюди зазирне. Тож я й залишила подарунок у машині.

— А що ти купила йому, Лінні? — спитала Джекі Веттінгтон.

— Сподіваюсь, подарунок для нас усіх, — відповіла Лінда.

5 Коли все було готове, Барбі, Джулія та Нечупара Сем обнялися й поцілувалися з усіма по черзі, включно з дітьми. Мало надії читалося на обличчях майже двох десятків біженців, котрих вони залишали тут. Барбі намагався переконати себе, що це від їхньої виснаженості, а тепер ще й від нестачі свіжого повітря, але розумів, що це не так. То були прощальні поцілунки.

— Удачі вам, полковнику Барбара, — промовив Кокс.

Барбі відповів йому коротким кивком і обернувся до Расті. До Расті, котрий наразі дійсно був важливою персоною, бо перебував під Куполом.

— Не втрачай сам тут надію й нікому не дозволяй. Якщо в нас нічого

не вийде, піклуйся про них скільки зможеш і найкраще, як тільки зможеш.

490 «Best Buy Co.» («Найкраща покупка») — заснована 1966 року мережа з продажу електроніки, яка має тисячі магазинів у різних країнах.

— Я тебе розумію, але... Ти вже доклади зусиль.

Барбі хитнув головою на Джулію.

— Головні зусилля лежать на ній, так мені здається. Та, чорт забирай, може, нам вдасться повернутися сюди, навіть якщо нічого й не зробимо там.

— Обов'язково повернетесь, — сказав Расті. Промовив він це щиро, але те, в що він насправді вірив, читалося в його очах.

Барбі ляснув його по плечі, потім приєднався до Джулії й Сема біля Купола, котрі знову стояли там, намагаючись надихатись свіжим повітрям, яке ледь сочилось крізь бар'єр. Семові він сказав:

— Ви точно певні, що волієте взяти в цьому участь?

— Ато. Маю для цього причину.

— Яку саме, Семе? — запитала Джулія.

— Краще не казатиму, — усміхнувся той криво. — Тим паче міській газетярці.

— Ви готові? — спитав Барбі в Джулії.

— Так, — взяла вона його за руку, коротко потиснувши. — Цілком готова, наскільки це можливо.

6 Роммі та Джекі Веттінгтон зайняли позиції біля задніх дверей мінівена. Коли Барбі скомандував: «Давай!», Джекі різко розчахнула двері, а Роммі закинув усередину два колеса від «Пріуса». Слідом у салон заскочили Барбі з Джулією, і в ту ж секунду двері за ними заклапнулися. Старий, розсмиканий алкоголем, але все ще прудкий, як той коник, Сем Вердро вже сидів за кермом і заводив двигун.

У машині тепер тхнуло так само, як і в зовнішньому світі: гидотним ароматом обвугленого дерева на лако-скипидарній основі — але все одно повітря тут було кращим за те, яким вони дихали біля Купола, навіть стоячи напроти кількох десятків потужних вентиляторів.

«Довго воно таким тут не протриває, — подумав Барбі. — Утрюх ми його швидко використаємо».

Джулія вхопила доволі великий фірмовий пакет крамниці «Бест Бай» і

перекинула його догори сподом. Звідти випав пластиковий циліндр зі словами ПЕРФЕКТНЕ ВІДЛУННЯ⁴⁹¹ на ньому. А нижче йшов напис: «50 компакт-дисків для запису». Вона почала підчіплювати нігтем целофан, в який було упаковано тубус, але безуспішно. Барбі поліз рукою до кишені по свій армійський ножичок, і серце йому обірвалось. Ножа на місці не було. Та звісно ж, що й бути не могло. Тепер той перетворився на шматок шлаку під тим, що залишилося від поліцейської дільниці.

— Семе! Будь ласка, у вас, часом, ножа немає?

Замість відповіді, Сем просто подав назад ніж.

— Це ніж ще мого батька. Він зі мною все моє життя, і я бажаю отримати його назад.

Дерев'яні накладки на рукояті ледь не повністю втратили ребристість від віку, але коли

Барбі відкрив ніж, його єдине лезо виявилось нагостреним. Ним не тільки целофан здирати, цей ніж чудово згодиться для прорізання акуратних дірок у шинах.

— Швидше там!— гукнув Сем, газуючи двигуном «Одіссея».— Ми нікуди не поїдемо, поки ви не скажете мені, що та штука годиться для нашого діла, а я не певен, що в цьому повітрі мотор працюватиме вічно!

Барбі підчепив целофан. Джулія здерла упаковку. Провернула трохи вліво пластиковий циліндр, і той знявся з основи. Нанизані на пластиковий шпindel височіли порожні компакт-диски, що призначалися стати подарунком до дня народження Расті Еверету. Вона

⁴⁹¹ «Perfect Echo» — бренд заснованої 1977 року в штаті Теннессі компанії з виробництва радіоелектроніки «WTSmedia».

зсипала їх на підлогу вена, а вже тоді зімкнула пальці на шпинделі, стиснувши губи від зусилля.

— Дайте я зроблю... — почав він, але вона вже відламала той штир.

— Дівчата теж сильні створіння. Особливо, коли вони на смерть перелякані.

— Він трубчастий? Якщо ні, ми загнали себе на слизьке.

Вона піднесла шпindel собі ближче до лиця. Барбі зазирнув у його інший торець і побачив на протилежному кінці її синє око.

— Поїхали, Семе, — промовив він. — Ми в ділі.

— Ви певні, що воно згодиться? — гукнув назад Сем, перекидаючи трансмісію на повний хід.

— Можу закластися! — відгукнувся Барбі, бо слова «звідки я збіса можу це знати» нікому б не додали бадьорості. Перш за все йому самому.

7 Біженці біля Купола дивилися, як вен зірвався з місця й помчав вибоїстим путівцем у бік того, що Норрі Келверт призначалась собі називати «палахкалкою». «Одіссей» занурився у нависаючий смог, перетворився на фантом, а потім і зовсім зник з очей.

Расті й Лінда стояли поряд, тримаючи кожний на руках по дитині.

— Що ти про це думаєш, Расті? — запитала Лінда.

— Я думаю, що нам треба сподіватись на краще, — відповів він.

— А готуватися до найгіршого?

— І це також, — погодився він.

8 Вони якраз минали будівлі ферми, коли Сем гукнув до них:

— Ми зараз в'їдемо в сад. Тримайтесь за петельки, дітки, бо я не збираюся зупиняти цього байстрюка, навіть якщо йому зараз ходову відірве.

— Жени, — відгукнувся Барбі, а слідом жорстокий удар підкинув його вгору з руками, зімкнутими на одній з запасних шин. Джулія вчепилася в другу, немов жертва кораблетрощі у рятувальний круг. По боках миготіли яблуні. їх брудне листя висіло безвільно. Більшість яблук обсипалися на землю, збиті вітром, що, всмоктаний вогнем, після вибуху був пронісся садом.

Ще один грандіозний удар. Барбі з Джулією разом підскочили й одночасно впали назад, Джулія розпласталась у нього на колінах, так і не випускаючи з рук шину.

— Де ви придбали водійські права, чортів убивця? — закричав Барбі.

— У «Сіерзі» чи в «Робаку»?

— У «Волмарті»⁴⁹², — крикнув у відповідь старий п'яниця. — Все дешевше в світі «Воллі»! — Але тут же перестав реготати. — Я її бачу. Я бачу ту сучу блимавку. Яскравий пурпуровий вогник. Підкочу й стану просто впритул. Почекайте, поки я зупинюся, а вже тоді починайте різати ті шини, якщо не хочете їх геть розпанахати.

Наступної миті він вдарив по гальмах і «Одіссей», вискнувши, так

різко застиг, що Барбі з Джулією на задньому сидінні зісковзнули долі. «От тепер я знаю, як почувається більярдна куля», — подумав Барбі.

— Ви водите машину, як бостонські таксисти! — обурилась Джулія.

— Тоді не забудьте про чайові, — парирував Сем, перерваний нападком важкого кахикання. — Двадцять відсотків. — Голос у нього звучав здавлено.

— Семе? — занепокоїлась Джулія. — З вами все гаразд?

492 «Sears», «Roeback and Co.» — заснована наприкінці XIX ст. мережа універмагів; «Walmart» — заснована 1962 року мережа найдешевших універмагів.

— Мабуть, ні, — проговорив той недбало. — Десь у мені кровоточить. Може, в горлі, але за відчуттям, так ніби десь глибше. — І він знову закашлявся.

— Що ми можемо зробити? — спитала Джулія.

Сем сьак-так вгамував свій кашель:

— Умовте їх вимкнути цей їхній довбаний бар'єр, щоб нам вибратися звідси. У мене сигарети закінчилися.

9 — Я починаю і дію сама, — сказала Джулія. — Просто, щоб ви знали.

Барбі кивнув:

— Так, мем.

— Ви побудете біля мене суто подавальником повітря. Якщо мені не вдасться вплинути, ми поміняємось ролями.

— Якби я знав точно, що ви задумали, це нам, либонь, могло б допомогти.

— Нічого точного нема. Все, що я маю, — це лиш інтуїція й трішечки надії.

— Не будьте такою песимісткою. У вас ще є дві шини, два мішки для сміття і рурка зі шпінделя.

Вона посміхнулась. Усмішка освітила її напружене, брудне обличчя.

— Взято до уваги.

Сема знову скрутив кашель, він скорчився за кермом. Потім щось виплюнув за двері.

— Боже Отче та Синку Ісусе, ох і сморід тут, — промовив він. — Поспішайте.

Барбі проткнув свою шину ножем і тільки-но витяг лезо, як почулося

фушшш. Джулія з вправністю операційної сестри негайно вклала йому до руки трубчатий шпіндель. Барбі встромив його в діру, побачив, як його охоплює гума... і відчув, як божественний струмок повітря потік йому на спітніле обличчя. Неспроможний утриматись, він зробив один глибокий вдих. Повітря було набагато кращим, густішим за те, що їм протискували крізь Купол вентилятори. У нього немов прокинувся мозок, і він негайно прийняв рішення. Замість того, щоб одягати на їхній саморобний штуцер мішок для сміття, він вирізав з одного з них велику, з нерівними краями латку.

— Що це ви робите? — верескнула Джулія.

Часу не було, щоб пояснювати їй, що не лише вона має інтуїцію.

Він заткнув шпіндель шматком пластику.

— Довіртеся мені. Просто ідіть до коробочки й робіть, що задумали.

Вона кинула на нього останній погляд, її обличчя, здавалось, заповнили самі лише очі, а тоді відчинила двері «Одіссея». Вона буквально випала з машини на траву, підібралася, переступила через купину й улякла на колінах біля коробочки. Барбі вирушив слідом за нею

з обома шинами. У кишені в нього лежав Семів ніж. Він упав на коліна й запропонував Джулії шину, з якої стирчав чорний шпіндель.

Вона висмикнула затичку, зробила вдих — втягуючи від зусилля щоки — видихнула вбік, а тоді знову вдихнула. По її щоках, прорізаючи на них чисті доріжки, потекли сльози. І Барбі також заплакав. Емоції тут були ні до чого; просто вони тут немов потрапили під найпаскудніший у світі кислотний дощ. Тутешня атмосфера була набагато гіршою, ніж біля Купола.

Джулія ще ковтнула повітря.

— Добре, — сказала вона на видиху, випускаючи повітря ледь не зі свистом. — Яке ж воно добре. Не бридке. Порошне. — Вона знову вдихнула й підштовхнула шину до нього.

Він хитнув головою й відштовхнув її назад, хоча в легенях у нього уже гуло. Він поплескав себе по грудях, потім показав пальцем на неї.

Вона знову зробила глибокий вдих, потім ще раз присмокталася. Барбі надавив на шину, щоби їй допомогти. Звіддаля, слабо, ніби з іншого світу, він чув, як кашляє Сем, усе кашляє й кашляє.

«Так він сам себе розтерзає», — подумав Барбі. Він відчув, що й сам

зараз роздереться на шматки, якщо скоро не зробить вдиху, тож коли Джулія вдруге підштовхнула до нього шину, він нахилився над саморобним соском і глибоко всмоктав, тягнучи в себе порошне, чудове повітря, намагаючись заповнити ним собі легені аж до самого дна. Не відчував насичення, його, насичення, здавалося, ніколи не настане, натомість настала мить, коли паніка

(Господи, я тону)

мало його не проковтнула. Бажання кинутись назад у машину — його не обходить Джулія, хай Джулія сама про себе піклується — було таким сильним, що годі й опиратися... але він вперся. Заплющив очі, вдихнув і спробував віднайти прохолодний спокійний центр, котрий мусив бути десь поблизу.

Легше. Повільніше. Легше.

Він утретє втягнув у себе повітря, рівномірно висмоктуючи його з шини, і серце в нього почало потроху сповільнювати свій шалений галоп. Він побачив, як нахилилася Джулія, як вона взялась за коробочку обома руками. Не відбулося нічого, та Барбі цьому не здивувався. Вона торкалась коробочки, коли вони прибули сюди вперше, і тепер мала імунітет проти шоку.

Та раптом вона дугою вигнула спину. Застогнала. Барбі спробував подати їй шину з соском, але вона його проігнорувала. Кров ринула в неї з носа, кров почала сочитися з куточка її правого ока. Червоні краплини поповзли по щоці.

— Що там відбувається? — погукав Сем. Голос у нього звучав здавлено, захекано.

«Я не знаю, — подумав Барбі. — Я не знаю, що відбувається». Але він знав одне: якщо вона невдовзі не зробить черговий вдих, вона помре. Він висмикнув шпindel з шини, затис його зубами і ввігнав Семів ніж у другу шину. Встромив шпindel у діру й заткнув його шматком пластику. І чекав.

10

Це час, де часу немає.

Вона у величезному білому приміщенні без даху, лише чуже зелене небо вгорі.

Це... що таке? Ігрова кімната? Так, ігрова кімната. Їхня кімната.

(Ні, вона лежить на майданній сцені.)

Вона жінка середнього віку.

(Ні, вона мала дівчинка.)

Тут нема часу.

(Зараз 1974 рік і попереду весь час всього світу.)

Вона мусить зробити вдих із шини.

(їй не треба.)

Щось дивиться на неї. Щось жахливе. Але й вона жахлива для нього також, бо вона більша, ніж воно собі гадало, і вона тут. Вона не мусила б бути тут. Вона мусила бути в коробочці. Проте вона все ще безпечна. Воно це розуміє, хоча воно всього лиш

(просто дитина)

дуже юна; фактично, ще недавно ледь не немовля. Воно говорить.

— Ти несправжня, ти вдавана.

— Ні, я реальна. Благаю. Я реальна. Ми всі реальні. Шкіроголовець вивчає її лицем без очей. Він хмуриється. Кути його рота опускаються донизу, хоча воно й не має рота. І Джулія розуміє, як їй пощастило, що він тут зараз сам. Їх тут зазвичай більше, але вони (пішли додому обідати снідати спати пішли до школи поїхали на канікули, не важливо, куди вони пішли)

кудись пішли. Якби вони тут були зараз усі разом, вони б загнали її назад. Цей і сам може загнати її назад, але йому цікаво.

їй?

Так.

Воно жіночого роду, як і вона сама.

— Благаю, випусти нас. Молю, дозволь нам жити нашими власними життями.

Відповіді нема. Відповіді нема. Відповіді нема. А потім:

— Ви не справжні. Ви...

Що? Що вона сказала? «Ви ляльки з іграшкової крамниці?» Ні, але щось близьке до цього. У Джулії коротко спалахує в пам'яті спогад про формікарій, який мав її брат, коли вони з ним були дітьми. Спогад триває менше секунди. Мурашник у скляній коробці це зовсім не те, а от, як ляльки з іграшкової крамниці — це ближче. Це вже зіставно, як то кажуть.

— Як ви можете жити власними життями, якщо ви несправжні?

— МИ ДУЖЕ СПРАВЖНІ! — ридає вона, і це якраз той стогін, що

його чує Барбі. — МИ ТАКІ Ж РЕАЛЬНІ, Ж І ВИ!

Мовчання. Істота з рухливим шкірястим обличчям у величезній білій кімнаті без даху, котра якимсь чином є одночасно і сценою в Честер Міллі. А тоді:

— Доведи це.

— Дай мені свою руку.

— Я не маю руки. Я не маю тіла. Тіла несправжні. Тіла — це сні.

— Тоді дай мені твій розум!

Шкіроголовка не дає. Не дасть.

Тому Джулія бере сама.

11

Це місце, де місця немає.

Холодно на сцені, а вона така перелякана... Що ще гірше, вона... принижена? Ні, це гірше, набагато гірше за приниження. Якби вона знала слово паплюжити, вона б сказала: «Так, так, саме це, я спаплюжена». Вони зідрали з неї штани.

(А десь солдати копають ногами голих людей у спортзалі. Це когось іншого сором змішався з її соромом.)

Вона плаче.

(Він відчуває, що ось-ось заплаче, але втримується. Зараз вони мусять це приховати.)

Дівчата вже пішли, але ніс у неї ще кровоточить — Ліла дала їй ляпаса й пообіцяла відрізати носа, якщо вона комусь пожаліється, і всі разом вони плювали на неї, і тепер вона лежить тут і, мабуть, плакала вона дуже сильно, бо їй здається, що з ока в неї йде кров, і з носа теж, і їй важко зробити вдих. Але їй байдуже, що з неї ллється кров, і звідки саме вона ллється, їй теж байдуже. Краще їй на смерть стекти кров'ю тут, на сцені, ніж іти додому в ідіотських дитячих трусиках. Краще кров нехай тече в неї з сотень ран, нехай вона краще помре, аби лиш не бачити того солдата,

(після цього Барбі намагається не думати про того солдата, але натомість думає: «Гакермеєр — гакермонстр») котрий тягне голого чоловіка за ту штуку,

(хиджаб)

що в того на голові, бо вона знає, що трапиться далі. Це те, що трапляється далі завжди, коли ти під Куполом.

Вона бачить, як одна з дівчат повертається назад. Кейла Бевінс повертається назад. Вона там стоїть і дивиться додолу, на дурненьку Джулію Шамвей, котра про себе думала, що вона розумна. Дурна Джулія Шамвей у дитячих трусиках. Чи Кейла повернулась, щоб стягнути з неї решту одягу й закинути його на дах сцени, щоб вона змушена була повертатись додому голою, прикриваючи собі руками пахвину? Чому люди такі жорстокі?

Вона заплющує очі, щоб утриматись від сліз, а коли розплющує їх знову, Кейла змінилась. Тепер у неї нема обличчя, тільки щось схоже на рухливий шкіряний шолом, на якому не побачити ні співчуття, ні любові, ані навіть ненависті.

Тільки... цікавість. Так, саме так. А що буде з цим, якщо я зроблю йому... отак?

Джулія Шамвей нічогоісінько більше не варта. Джулія Шамвей нічого не значить; знайдіть найнепотрібніший непотріб, зазирніть під нього, й ось там-то сукає лапками вона, Шамвей-мурашка. Вона також мураха-арештант; мураха-арештант у спортивному залі, геть голий, на якому нічого не залишилося, окрім розвигнутого убору на голові, у котрій майорить останній спогад — запашний, пухкенький свіжоспечений хубз 493, який тримає в руках його дружина.

Вона й кіт із палаючим хвостом, і комаха під мікроскопом, і муха за мить до того, як у дощовий день ущипливі пальці якогось цікавого третьокласника відірвуть їй крильця, іграшка для знуджених безтілесних дітей, і весь Всесвіт лежить біля її ніг. Вона Барбі, вона Сем, котрий помирає в машині Лінди Еверет, вона Оллі, котрий помирає у попелі, вона Елва Дрейк у журбі за своїм мертвим сином.

Але головню вона маленька дівчинка, зіщулена на дощатій підлозі естради на громадському майдані свого міста, маленька дівчинка, покарана за свою наївну зарозумілість, маленька дівчинка, котра помилялася, вважаючи себе великою, тоді як вона крихітна, вважаючи себе значущою, тоді як вона не значила нічогоісінько, вважаючи, що світ до неї уважний, тоді як у дійсності світ — це величезний мертвий локомотив з двигуном, але без прожектора. І вкладаючи в плач усе своє серце, і розум, і душу, вона благає:

— ПРОШУ, ДОЗВОЛЬТЕ НАМ ЖИТИ! Я ВАС БЛАГАЮ, БУДЬ ЛАСКА!

І якусь крихітну мить вона — шкіроголовка у білій кімнаті; вона дівчинка, котра повернулась (з причин, які сама собі пояснити не в змозі) назад до паркової сцени. На одну жахливу мить Джулія — та, котра це зробила, а не та, котрій це було зроблено. Вона навіть той солдат з пістолетом, гакермонстр, котрий постійно повертається у сні Дейла Барбари, той, котрого він не зупинив.

А потім вона — просто вона.

Дивиться вгору на Кейлу Бевінс.

У Кейли бідна родина. Її батько валить ліс у TP-90 і випиває в пабі у Фреші (закладі, котрий у належний час стане «Діппером»), У її матері на щоці велика рожева пляма, тому діти кличуть її Вишневою Головною або Суничною Пикою. У Кейли зовсім нема гарного одягу. Сьогодні на ній старий коричневий светр, і стара картата спідничка, і стоптані черевики, і білі шкарпетки з розтягнутими халявками. Одне коліно розбите, либонь, сама впала або хтось штовхнув її на ігровому майданчику. Це Кейла Бевінс, гаразд, але зараз обличчя в неї шкіряне. І хоча воно безперервно змінює форми, жодна з них навіть зблизька не схожа на людську.

Джулія думає: «Я бачу, як дитина дивиться на мурашку, коли мурашка дивиться вгору зі свого боку збільшувального скла. Коли вона дивиться вгору за мить до того, як згоріти».

— БЛАГАЮ, КЕЙЛО! ПРОШУ! МИ ЖИВИ!

Кейла дивиться на неї згори й нічого не робить. А тоді перехрещує перед собою руки

— то людські руки в цьому видінні — і через голову стягує з себе светр. У голосі її, коли вона починає говорити, нема любові, нема співчуття, нема розкаяння.

Але в ньому, можливо, є жалість.

Вона каже.

12

Джулію віджбурнуло від коробочки, немов чиясь рука її кинула. Останній затриманий подих вилетів з неї геть. Перш ніж вона встигла зробити вдих, за плече її ухопив Барбі, висмикнув затичку зі шпинделя і наштовхнув її ротом на нього, з надією, що не поранить їй язик або — Боже збав — не вжене жорстку пластикову рурку їй у піднебіння. Він ніяк не міг дозволити їй вдихнути отруєного повітря. З такою

кисневою недостатністю, як у неї зараз,

493 Хубз — круглий плескатий хліб в арабських країнах.

почнуться або конвульсії, або вона просто нагло помре.

Звідки б не повернулась, але, схоже було, що вона не втратила розум.

Замість відбиватися, вона мертвою хваткою вчепилась руками в шину від «Пріуса» і почала гарячково смоктати зі шпинделя. Він відчув, як її тіло великими хвилями пронизує дроз.

Сем нарешті перестав кашляти, але тепер народився якийсь інший звук. І Джулія теж його почула. Вона ще раз присмокталась до шини й підняла очі вгору, великі, широко розплющені в її глибоких, притінених очницях.

Гавкав собака. То мав бути Горес, бо він єдиний собака, котрий залишився. Він...

Барбі ухопив її за руку, так міцно стиснувши, що вона подумала: «Зараз він її мені зламає». На його обличчі застиг вираз чистого зачудування.

Коробочка з дивним на ній символом зависла на висоті чотири фути над поверхнею землі.

13

Горес був першим, хто відчув свіже повітря, бо він перебував найближче до землі. Він почав гавкати. Слідом його відчув Джо: відчув вітерець, лясно холодний протяг у себе на спині. Джо спирався на Купол, а Купол почав рухатися. Рухатися вгору. Норрі дрімала, схиливши голову з розпашілим обличчям на груди Джо, і тут він помітив, як раптом почав трепетати кучерик її брудного, сплутаного волосся. Вона розплющила очі.

— Що?... Джої, що трапилось?

Джо зрозумів, але сам був надто вражений, щоб пояснювати їй. Він відчував спиною плавний сковзкий рух, немов поза ним сунеться вгору безкінечний лист скла.

Горес уже гавкав, як скажений, з вигнутою в дугу спиною, носом до землі. У його традиційній позі я-хочу-гратися, проте Горес не грався. Він встромив носа під спливаючий угору Купол і нюхав свіже прохолодне повітря.

Божественно!

14

Рядовий Клінт Еймс на південному боці Купола також куняв. Він сидів, схрестивши ноги на м'якому узбіччі шосе 119, закутавшись у ковдру на індіанський манер. Раптом потемнішало в повітрі, немов нехороші сновидіння випурхнули з його голови й набрали фізичної форми. А відтак він закашлявся і прокинувся.

Сажа вихрилася над його взутими у чоботи ногами й осідала йому на холоші формених повсякденних штанів хакі. Звідки, заради Бога, її стільки налетіло? Згарище ж усередині. А тоді він побачив. Купол підтягувався вгору, немов гігантське жалюзі. Це було неможливо — він же був занурений на багато миль вглиб і настільки ж здійснений вгору, всім це було відомо, — але він піднімався.

Еймс не вагався. Він плазом, на ліктях і колінах, рвонувся вперед і вхопив Оллі Дінсмора за руки. Пірнувши під Купол, він на мить відчув спиною дряпання його твердого, склянистого краю і встиг подумати: «Якщо зараз він знову опуститься, він розріже мене навпіл». А наступної миті він уже тягнув хлопчика назовні.

Спершу здалося, що він тягне труп. «Ні!» — крикнув Еймс. Він поніс хлопчика до найближчого з ревучих вентиляторів. «Не здумай померти в мене на руках, коров'ячий хлопчику!»

Оллі почав кашляти, потім перекинув голову й безсило вирвав. Еймс його тримав. Тепер і інші бігли до них, з тріумфальними вигуками, попереду сержант Грох.

Оллі знову ригнув.

— Не називай мене коров'ячим хлопчиком, — прошепотів він.

— Підженіть санітарну машину! — закричав Еймс. — Нам потрібні медики!

— Ні, ми доставимо його у Шпиталь Центрального Мейна гелікоптером, — сказав

Грох. — Хлопче, ти коли-небудь літав на гелікоптері?

Оллі, очі в нього лишалися затуманеними, похитав головою. І тут же виригав Грохові на черевики.

Грох просяяв і потис Оллі брудну руку.

— Вітаю з поверненням до Сполучених Штатів, синку. Вітаю з поверненням до відкритого світу.

Оллі обняв рукою Еймса за шию. Він розумів, що втрачає свідомість. Він хотів протриматися ще трішки, щоби встигнути сказати «дякую»,

проте не зміг. Останнє, що він усвідомив перед тим, як темрява поглинула його знову, було те, що солдат цілує його в щок.

15

На північному кінці першим на волю вирвався Горес. Він помчав просто до полковника Кокса й затанцював навкруг його ніг. Горес не мав хвоста, але це не важило; він крутив- метляв усім своїм огузком.

— А щоб мені пропасти, — промовив Кокс.

Він підхопив пса на руки, і Горес почав ошаліло облизувати полковнику обличчя.

Біженці стояли купкою на своєму боці (демаркаційну лінію було ясно видно в траві, яскравій по один бік і мертвотно-сірій по інший), починаючи розуміти, але не відважуючись цілком вірити. Расті, Лінда, малі Джей-Джей, Джо Макклечі й Норрі Келверт і матері цих двох у них по боках. Джинні, Джина Буффаліно й Герріет Бігелу, обійнявшись. Твіч обнімав сестру свою Розі, котра рюмсала, колисаючи на руках Малюка Волтера. За руки трималися Пайпер, Лісса й Джекі. Позаду них стояли Тоні Гай і Пітер Фрімен, все, що залишилося від персоналу «Демократа». Елва Дрейк прихилилася до Роммі Берпі, а той тримав на руках Алісу Епплтон.

Вони дивилися, як швидко підіймалася вгору брудна стіна Купола. Яскравість осіннього листя на тому боці хапала за душу.

Свіже, солодке повітря здіймало їм волосся, осушувало піт із їхньої шкіри.

— Перед цим ми все бачили ніби крізь закопчене скло, — промовила Пайпер Ліббі. — А тепер немов зустрілися лицем до лица.

Горес зістрибнув з рук полковника Кокса й почав нарізати вісімки по траві, дзявкаючи, винюхуючи, намагаючись посцикати одночасно на все зразу.

Вцілілі біженці, не вірячи власним очам, дивилися на яскраве небесне шатро, що височіло понад свіжим осіннім днем у Новій Англії. А над ними брудний бар'єр, що був тримав їх в ув'язненні, підносився вгору все швидше і швидше, зменшуючись до довгої лінії, немов проведеної стрімким олівцем по аркушу блакитного паперу.

Якась пташка промайнула над тим місцем, де лише щойно стирчав Купол. Аліса Епплтон, все ще сидючи на руках у Роммі, побачила її і весело засміялася.

Барбі й Джулія стояли навколішках і по черзі дихали зі шпинделя, що стирчав з шини, котра лежала між ними. Вони бачили, як коробочка знову почала підніматись. Спершу повільно і, здавалось, вона вдруге зависла на висоті вісімдесят футів, так, ніби вагалась. А тоді вона метнулася вгору зі швидкістю, неможливою для відстеження людським оком; це було, як намагатись побачити кулю в леті. Купол або злітав вгору, або якимсь чином згортався.

«Коробочка, — подумав Барбі. — Вона притягує до себе Купол, як магніт притягує залізні ошурки».

До них пробивався протяг. Барбі відзначав за ворухінням трави, як той дужчає. Він потряс Джулію за плече й показав прямо на північ. Брудне сіре небо знов стало синім, таким

яскравим, що аж очам боляче. Гіпнотизували своєю яскравістю дерева.

Джулія підвела голову від шпинделя і вдихнула.

— Я не певен, що це настільки... — почав Барбі, але тут уже нарешті прилетів справжній вітер. Він побачив, як той здіймає волосся Джулії, відчув, як той висушує піт на його глибоко просяклому вугільним пилом обличчі, ніжно, немов долоня коханої.

Джулія знову закашлялась. Він постукав її по спині, в той же час роблячи свій перший вдих. Воно ще тхнуло й дряпало йому горло, але вже годилося для дихання. Погане повітря відлітало на південь, а свіже вдувалося з території TP-90 поза Куполом — звідти, де щойно був той бік Купола. Наступний вдих був кращим, третій ще кращим, четвертий — дарунком Бога.

Або шкіроголової дівчинки.

Барбі з Джулією обнялися біля чорного квадрата на траві, де була лежала коробочка. Там ніщо не ростиме, ніколи більше.

— Сем! — скрикнула Джулія. — Ми мусимо витягти Сема!

Вони побігли до «Одіссея», все ще хекаючи, а от Сем уже не кашляв. Він навалився на кермо, очі розплющені, дихання коротке. Нижня частина обличчя в нього була залита кров'ю, і коли Барбі його відхилив, він побачив, що блакитна сорочка старого стала брудно-пурпуровою.

— Ви зможете його нести? — спитала Джулія. — Ви зможете його

донести туди, де солдати?

Відповідь майже напевне мусила бути негативною, але Барбі промовив:

— Я постараюсь.

— Не треба, — прошепотів Сем. Очі його ворухнулись у їх бік. — Дуже боляче. — З кожним словом з рота у нього точилася свіжа кров.

— Ви це зробили?

— Джулія зробила, — сказав Барбі. — Я точно не знаю, як саме, але вона зробила.

— Почасти також і той чоловік у спортивному залі, — сказала вона. — Той, котрого гакермонстр застрелив.

У Барбі відпала щелепа, але вона не помітила. Вона обняла Сема й поцілувала його в обидві щоки.

— І ви це зробили, Семе. Ви привезли нас сюди, і ви бачили маленьку дівчинку на майданній сцені.

— Ви були не маленькою дівчинкою в моїх снах, — промовив Сем. — Ви були доросла.

— Але маленька дівчинка все одно була тут, углибині, — торкнулась Джулія своїх грудей. — Вона й зараз там. Вона жива.

— Допоможіть мені вибратися з кабіни, — прошепотів Сем. — Хочу понюхати свіжого повітря, перед тим, як померти.

— Ви не помре...

— Цить, жінко. Ми обоє знаємо, що почім.

Вони вдвох взяли його під одну руку, делікатно витягли з-за керма й поклали на траву.

— Як повітря пахне, — промовив він. — Боже ласкавий. — Він глибоко вдихнув, закашлявся, бризкаючи кров'ю. — Я наче меду з щільника посмоктав.

— І я теж, — сказала вона, прибираючи назад йому волосся з лоба.

Він поклав свою долоню поверх її.

— А їм... їм було соромно?

— Там була лиш одна, — відповіла Джулія. — Якби їх було більше, нічого б не вийшло. Я не думаю, що можна відбитися від пов'язаної жорстокістю зграї. А щодо сорому, ні, їй не було соромно. Вона нас пожаліла, але їй не було соромно через ними зроблене.

— Вони не такі, як ми, правда? — прошепотів старий.

— Так, зовсім не такі.

— Жаль — це для кріпких людей, — промовив він і зітхнув. — А я можу лише соромитися. Що я наробив, то все через алкоголь, але мені все одно соромно. Я б нічого того не робив, аби можна було повернутись назад.

— Що б там не було, ви відшкодували все врешті-решт, — сказав Барбі, взявши Сема за ліву руку. На підмізинному пальці в того висіла обручка, гротескно велика на цій щуплій плоті.

Сем перевів на нього свої — типово янківські, вицвіло-блакитні — очі й спробував посміхнутись.

— Може, воно й так... за зроблене. Але ж я радів, коли те робив. Здається мені, що це відшкодувати ніколи не... — він знов почав кашляти, і знову ринула кров з його майже зовсім беззубого рота.

— Зараз же перестаньте, — вигукнула Джулія. — Перестаньте балакати. — Вони стояли на колінах по боках Сема. Вона глянула на Барбі. — Забудьте, що я казала, щоб його нести. Він у себе всередині щось надірвав. Нам треба піти по допомогу.

— О, там небо! — промовив Сем Вердро.

Востаннє. Він видихнув, груди його опали і вже більше не піднялися з черговим вдихом. Барбі потягнувся, щоб прикрити йому очі, але Джулія перехопила його руку й зупинила зі словами:

— Нехай він дивиться. Хоч і мертвий, нехай дивиться, скільки це можливо.

Вони сиділи поряд з ним. Чули голоси пташок. А десь там все ще гавкав Горес.

— Гадаю, я мушу піти, знайти свого собаку, — сказала Джулія.

— Так, — кивнув він. — Машиною?

Вона похитала головою.

— Давайте пішки. Я думаю, ми подужаємо півмилі, якщо йтимемо повільно, як ви?

Він допоміг їй підвестись.

— Давайте спробуємо й побачимо, — сказав він.

18

Поки вони йшли, зімкнувши руки понад трав'янистою серединою старого путівця, вона розповіла йому, наскільки зуміла, про те, як «була всередині коробочки» — як вона це назвала.

— Отже, — промовив він, коли вона закінчила, — ви розказали їй про те жахливе, на що ми здатні, чи показали їй такі наші дії, і вона нас все одно випустила?

— Вони й самі все знають про жахливі дії, — відповіла вона.

— Той день у Фаллуджі — найгірший спогад у моєму житті. Що робить його найгіршим, так це те... — Він спробував викласти це в тих термінах, якими була скористалася Джулія, — що я те робив, а не був тим, з ким те робили.

— Ви того не робили, — сказала вона. — То інший чоловік зробив.

— Не має значення, — заперечив Барбі. — Хлопець все одно мертвий, неважливо, хто його вбив.

— Це все одно трапилося б, якби вас у спортзалі було двоє або троє? Або якби ви там були сам?

— Ні. Звичайно, ні.

— Тоді нарікайте на долю. Або на Бога. Чи на Всесвіт. Тільки припиніть ганити себе.

Він радше за все ніколи не зміг би цього досягти, але він зрозумів те, що сказав

наприкінці Сем. Сором за негідні дії — краще, ніж нічого, гадав Барбі, але ніякого сорому постфактум не вистачить, щоб закреслити радість, отриману від знищення — хоч ти мурашок палив, хоч убивав арештантів.

У Фаллуджі він не відчував радості. Щодо цього він не почувався винним. І це вже було добре.

До них бігли солдати. їм залишилася, либонь, лише хвилина на самоті.

Щонайбільше

дві.

Він зупинився і взяв її за руки.

— Я люблю вас за те, що ви зробили, Джуліє.

— Я знаю, — спокійно відповіла вона.

— Те, що ви зробили, це потребувало величезної відваги.

— Ви вибачите мені крадіжку з ваших спогадів? Я не спеціально, просто так вийшло.

— Цілком вибачаю.

Солдати вже були близько. Разом з ними біг і Кокс, у нього по п'ятах танцював Горес. Скоро Кокс буде тут, питає, як ведеться Кену, і з

цими словами їх знову поверне собі цей світ.

Барбі подивився вгору, на синє небо, глибоко вдихнув повітря, що ставало дедалі чистішим.

— Я не можу повірити, що все скінчилося.

— А воно може коли-небудь повернутися, як ви гадаєте?

— Можливо, не на цій планеті й не через дії тієї зграї. Вони виростуть і покинуть свою ігрову кімнату, але коробочка залишиться. Рано чи пізно кров завжди бризкає на стіну.

— Це жахливо.

— Мабуть, але можна, я скажу вам дещо, що любила повторювати моя мати?

— Звичайно.

Він завагався:

— Якби не ночі, дні були б уполовину яскравіші.

Джулія розсміялась. Так гарно це звучало.

— Що шкіроголова дівчина сказала вам наостанок? — запитав він. — Кажіть швидше, бо вони вже ось-ось будуть поряд, а це належить тільки нам двом.

Джулія явно була здивована тим, що він цього не знав.

— Вона сказала слова, які мені колись сказала Кейла: «Бери і йди додому, це тобі буде як сукня».

— Вона мала на увазі коричневий светр?

Вона знову взяла його за руку:

— Ні, наші життя. Наші маленькі життя.

Він обдумав почуте:

— Якщо вона зробила вам такий дарунок, то користуймося.

Джулія махнула рукою:

— Дивіться, хто до нас мчить!

Горес її теж побачив. Він рвучко вишмигнувся з-поміж біжучих людей, і, щойно відірвавшись від натовпу, пес припав до землі й увімкнув четверту передачу. Велика посмішка вінчала його писок. Відкинуті назад вуха були притиснуті до голови. Тінь пса летіла поряд із ним по всипаній попелом траві. Джулія опустила на коліна, простягнувши вперед руки.

— Катай сюди, до мамуні, мій миленький! — закричала вона. Горес стрибнув. Вона впіймала його й повалилася навznak, регочучи. Барбі

допоміг їй підвестися.

Вони поверталися в світ разом, ішли й несли на собі отримані ними дарунки: просто свої життя.

Сором — це не любов, міркував собі Барбі... але якщо ти дитина і ти даруєш комусь голому свій одяг — це вже крок у правильному напрямку.

22 листопада 2007 року — 14 березня 2009 року

АВТОРСЬКІ ПРИМІТКИ

Уперше я намагався написати «Під Куполом» 1976 року, але відповз від цієї ідеї з

підібганим хвостом після двох тижнів роботи, результатом якої були приблизно сімдесят п'ять сторінок. На той день, коли я 2007 року вирішив розпочати знову, той старий рукопис вже давно було втрачено, але я достатньо добре пам'ятав початкову частину — «Літак і байбак» — і зумів майже точно її відтворити.

Мене обтяжувала не кількість персонажів — я люблю густо заселені романи, — а технічні проблеми, які ставила ця історія, особливо екологічні й метеорологічні наслідки появи Купола. Той факт, що саме через ці сумніви книга здавалася мені важливою, змушував мене почуватися боягузом — і ледащем, — але я боявся її спартачити. Тож я зайнявся чимось іншим, проте ідея Купола не полишала моєї уяви.

Роками мій добрий друг Расс Дорр, помічник лікаря з Бриджтона в штаті Мейн, допомагав мені з медичними подробицями в багатьох книжках, особливо відзначу з них «Протистояння». Наприкінці літа 2007-го я спитав у нього, чи не бажає він зіграти набагато більшу роль — головного дослідника тем довжелезного роману, що зветься «Під Куполом». Він погодився, і завдяки Рассові, гадаю, більшість деталей тут правильні. Це Расс з'ясував усе про комп'ютерне керування крилатими ракетами, про ефекти сопла реактивного двигуна, про рецептуру метамфетаміну, портативні генератори, радіацію, можливі новації у технології стільникового зв'язку та сотні інших речей. А також саме Расс винайшов саморобний протирадіаційний костюм Расті Еверета, він же придумав, що люди можуть дихати повітрям з автомобільних шин, принаймні якийсь час. Чи наробили ми якихось помилок? Звичайно. Але більшість із них виявляться моїми через те, що я або неправильно зрозумів, або неправильно інтерпретував деякі з

його порад.

Першими читачами цього роману були моя дружина Табіта та Лінора Легранд⁴⁹⁴, моя невістка. Обидві проявили жорсткість разом з гуманністю, чим дуже мені допомогли.

Нен Греєм⁴⁹⁵ відредагувала текст, перетворивши його з оригінального динозавра на звіра трохи вправнішого розміру; кожна сторінка рукопису мала позначки з пропонованими нею змінами. Я її невинуватий боржник, неспроможний цілком віддячити за всі ті дні, коли вона вставала о шостій ранку, з олівцем беручись до роботи. Я намагався написати книгу, котра від початку й до кінця мчить на повнім газу. Нен це зрозуміла, і коли відчувала мою слабкість, вона натискала на педаль своєю ступнею поверх моєї і кричала (на берегах сторінок, як заведено в редакторів): «Швидше, Стівене! Швидше!»

Сурендра Пател, котрому присвячено цю книгу, був нашим другом і незмінним джерелом втіхи впродовж тридцяти років. У червні 2008 року я отримав звістку, що він помер від інфаркту. Я сів у себе на ганку й заплакав. Коли мене трохи попустило, я повернувся до роботи. Саме цього він від мене й очікував би.

І ти, мій Постійний Читачу. Дякую тобі, що прочитав цю історію. Якщо ти отримав стільки ж задоволення, скільки мав його я, нам обом пощастило.

С. К.

494 Дружина другого сина Стівена Кінга — Джозефа Гіллстрома Кінга, також письменника, відомого під псевдонімом Джо Гілл.

495 Головна редакторка видавництва «Scribner» компанії «Simon and Schuster», відома також роботою з текстами таких знаних авторів, як Нобелівська лауреатка Тоні Моррісон, Салман Рушді, Ендрю Соломон та ін.

